

持
卷
印

HÁROM KIRÁLYSÁG

(LUO GUANZHONGNAK TULAJDONÍTOTT
REGÉNYES TÖRTÉNET)

I. KÖTET

BUDAPEST, 2019

FORDÍTOTTA:

HORVÁTH OLIVÉR PÉTER
NÉMETH BÁLINT

A FORDÍTÁS CHARLES HENRY BREWITT-TAYLOR 1925-BEN MEGJELENT ANGOL
NYELVŰ VÁLTOZATA ÉS A CHANGJIANG LITERATURE PRESS 2014-ES KIADÁSA
ALAPJÁN KÉSZÜLT.

SZAKLEKTOR: DR. BÁRDI LÁSZLÓ

ANYANYELVI TANÁCSADÓ: LI GUO PING (李国平)

AZ ELŐSZÓT ÍRTA: DR. SALÁT GERGELY

A SZÖVEGET GONDOZTA: HORVÁTH MÁRK

A TÉRKÉPEKET KÉSZÍTETTE: HORVÁTH MIKLÓS MÁRK

GRAFIKAI ELEMELK: STOKINGER ZOLTÁN ÉS HORVÁTH MIKLÓS MÁRK

SZERKESZTÉS ÉS TÖRDELÉS: NÉMETH BÁLINT

ELSŐ KIADÁS

CAETA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2019.

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	8
ELSŐ FEJEZET - HÁROM HŐS TESTVÉRISÉGET FOGAD LAKOMÁJUKON, AZ ŐSZIBARACKKERTBEN. LÁZADÓK LEGYŐZÉSE A HARCMEZŐKÖN	19
MÁSODIK FEJEZET - ZHANG FEI MEGBÜNTET EGY CSÁSZÁRI MEGBÍZOTTAT. HE JIN AZ EUNUCHOK MEGÖLÉSÉT TERVEZGETI	32
HARMADIK FEJEZET - DONG ZHUO GENERÁLIS LETORKOLLA DING YUANT A WENMING KERTBEN. LISI LEFIZETI LÜ BU-T	48
NEGYEDIK FEJEZET - AZ URALKODÓ TRÓNFOSZTÁSA, CHEN-LIU HERCEGE AZ ÚJ CSÁSZÁR. ÖSSZEESKÜVÉS DONG ZHUO ELLEN, CAO CAO AJÁNDÉKA	62
ÖTÖDIK FEJEZET - CAO CAO A BIRODALOM HATALMASAIHOZ FORDUL TÁMOGATÁSÉRT, HÍVÓ SZAVÁT SOKAN MEGHALLJÁK. EGY HADSEREG VERESÉGE: A HÁROM FIVÉR ÖSSZECSAP LÜ BU-VAL	74
HATODIK FEJEZET - A FŐVÁROS FELGYÚJTÁSA: DONG ZHUO SZÖRNYŰSÉGET KÖVET EL. SUN JIAN A JÁDE PECSÉTET REJTETEGETI ÉS ÁRULÁST TERVEZ	89
HETEDIK FEJEZET - YUAN SHAO GONGSUN ZAN ELLEN HARCOL A PAN FOLYÓNÁL. SUN JIAN LIU BIAO-T TÁMADJA A NAGY FOLYÓN ÁT	100
NYOLCADIK FEJEZET - WANG YUN OKOSAN ALKALMAZZA A LÁNCOLAT-TERVET. DONG ZHUO BOTRÁNYT KELT A FŐNIX PAVILONBAN	113
KILENCEDIK FEJEZET - LÜ BU MEGÖLI DONG ZHUO-T ÉS SEGÍT ELFOJTANI A ZAVARGÁST. JIA XU TANÁCSÁRA LI JUE TÁMADÁST INDÍT A FŐVÁROS ELLEN	125
TIZEDIK FEJEZET - MA TENG HADSEREGET SZERVEZ, HOGY LESZÁMOLJON A LÁZADÓKKAL. CAO CAO ATYJA HALÁLÁNAK MEGBOSSZULÁSÁRA INDUL	140
TIZENEGYEDIK FEJEZET - LIU BEI MEGMENTI KONG RONGOT BEIHAI-NÁL. LÜ BU LEGYŐZI CAO CAO-T PUYANG MELLETT	152

TIZENKETTEDIK FEJEZET - TAO QIAN HARMADSZOR IS FELAJÁNLIJA YOUZHOU-T LIU BEI-NEK. CAO CAO HATALMAS KÜZDELEMBEN VISSZAFOGLALJA YANZHOU-T LÜ BU-TÓL	168
TIZENHARMADIK FEJEZET - LI JUE ÉS GUO SI EGYMÁSSAL VIASKODNAK CHANGANNÁL. A CSÁSZÁR ANYI-T TESZI MEG ÚJ FŐVÁROSÁVÁ	181
TIZENNEGYEDIK FEJEZET - CAO CAO XUCHANGBA KÖLTÖZTETI AZ UDVART. LÜ BU ÉJSZAKA ÜT RAJTA XUZHOU-N	197
TIZENÖTÖDIK FEJEZET - TAISHI CI A BARÁTSÁG KEDVÉÉRT ÁDÁZ HARCBA BONYOLÓDIK. SUN CE VERSENGÉSBE KEZD YAN BAIHU-VAL, A FEHÉR TIGRIS KIRÁLYVAL	214
TIZENHATODIK FEJEZET - LÜ BU ÍJÁSZMUTATVÁNYA. CAO CAO VERESÉGET SZENVED A YU FOLYÓNÁL	232
TIZENHETEDIK FEJEZET - YUAN SHU HÉT RÉSZRE OSZTOTT SEREGGEL MENETEL KELETNEK. CAO CAO HÁROM GENERÁLIS CSAPATAIT EGYESÍTI, HOGY FELVEGYE ELLENE A HARCOT	249
TIZENNYOLCADIK FEJEZET - MEGFOGADVÁN A JÓ TANÁCSOT ZHANG XIU ELSŐPRŐ GYŐZELMET ARAT. A CSATAMEZŐN VITÉZKEDVE XIAHOU DUN ELVESZTI EGYIK SZEMÉT	261
TIZENKILENCEDIK FEJEZET - CAO CAO XIAPI-NÉL HARCOL. LÜ BU ÚTJA VÉGÉRE ÉR A FEHÉR KAPU TORONYNÁL	272
HUSZADIK FEJEZET - CAO CAO VADÁSZEXPEDÍCIÓT SZERVEZ XUTIANBE. DONG CHENG, A „BIRODALMI NAGYBÁCSI” TITKOS PARANCST KAP A PALOTÁBAN	289
HUSZONEGYEDIK FEJEZET - CAO CAO EGY SZILVÁSKERTBEN HŐSÖKRŐL BESZÉL. GUAN YU ELBÁNIK CHE ZHOU-VAL S VISSZASZERZI XUZHOU-T	302
HUSZONKETTEDIK FEJEZET - YUAN SHAO ÉS CAO CAO IS A HARCTÉRRÉ VONUL. GUAN YU ÉS ZHANG FEI ELFOG KÉT ELLENSÉGES GENERÁLIST	315
HUSZONHARMADIK FEJEZET - MI HENG KIBÚJIK RUHÁIBÓL ÉS KIROHAN AZ ÁRULÓK ELLEN. JI PING MEGESKÜSZIK, HOGY MEGÖLI A FŐMINISZTERT	330

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET - CAO CAO MEGÖLI DONG ÚRHÖLGYET, A CSÁSZÁR HITVESET. LIU BEI YUAN SHAOHOZ MENEKÜL, MIUTÁN VERESÉGET SZENVED CAO CAOTÓL	346
HUSZONÖTÖDIK FEJEZET - OSTROM ALATT ÁLLVA A TU HEGYSÉGBEN GUAN YU HÁROM FELTÉTELT SZAB. CAO CAO BOMA-NÁL CSODÁNAK LESZ SZEMTANÚJA	354
HUSZONHATODIK FEJEZET - YUAN SHAO VERESÉGET SZENVED, ELVESZÍTI LEGKIVÁLÓBB HADVEZÉREIT. GUAN YU LEMOND TISZTSÉGÉRŐL ÉS MEGSZABADUL CAO CAO AJÁNDÉKAITÓL	367
HUSZONHETEDIK FEJEZET - GUAN YU, A CSODÁLATOS SZAKÁLLÚ, EZER LI TÁVOLSÁGOT UTAZIK. EKÖZBEN HAT GENERÁLISSAL VÉGEZ ÖT HEGYSZOROSON KERESZTÜL	378
HUSZONNYOLCADIK FEJEZET - GUAN YU KIVÉGZI CAIYANGOT, ÍGY A FIVÉREK KÉTSÉGEI ELOSZLANAK. TALÁLKOZÁS GUCHENGNÉL: ÚR ÉS KÖVETŐJE ISMÉT EGYMÁST ERŐSÍTIK	392
HUSZONKILENCEDIK FEJEZET - DÉL IFJÚ URA, SUN CE DŰHÉBEN VÉGEZ GAN JI-VEL. A ZÖLDSZEMŰ FIÚ, SUN QUAN ÁTVESZI A HATALMAT DÉLKELET FELETT	407
HARMINCADIK FEJEZET - YUAN SHAO NEM HALLGAT A JÓ TANÁCSRA, ÍGY VEZÉREKET ÉS MAGTÁRAKAT VESZÍTI. CAO CAO KIVÁLÓ HADITERVVEL DIADALMASKODIK GUANDU-NÁL	421
HARMINCEGYEDIK FEJEZET - CAO CAO GYŐZELMET ARAT YUAN SHAO FELETT CANGTINGNÉL. LIU BEI MENEDÉKET KERES LIU BIAO-NÁL JINGZHOU-BAN	437
HARMINCKETTEDIK FEJEZET - YUAN SHANG A JIZHOU FELETTI URALOMÉRT KÜZD. XUN YOU AZT TERVEZI, HOGY KIÁRASZTJA A ZHANG FOLYÓT	450
HARMINCHARMADIK FEJEZET - EGY ELŐZÉKENY HARCOS, CAO PI FELESÉGÜL VESZI ZHEN ÚRHÖLGYET. EGY KIHUNYÓ CSILLAG, GUO JIA ALÁSZÁLL LIAODONGBAN	465
HARMINCNEGYEDIK FEJEZET - CAI ÚRHÖLGY KIHALLGAT EGY TITKOT A SZÍNFALAK MÖGÖTT. LIU BEI ÁTUGRAT EGY FOLYAMOT	479
HARMINCÖTÖDIK FEJEZET - LIU BEI TALÁLKOZIK EGY REMETÉVEL NANZHANGNÁL. SHAN FU EGY NEMES ÚRRALEL XINYE-BEN	492

HARMINCHATODIK FEJEZET - SHAN FU HADITERVE FANCHENG ELFOGLALÁSÁRA. SHAN FU TÁVOZIK ÉS ZHUGE LIANGOT AJÁNLIJA	502
HARMINCHETEDIK FEJEZET - SIMA HUI EGY TUDÓST AJÁNLI LIU BEI-NEK. LIU BEI HÁROMSZOR IS ELLÁTOGAT AZ ALVÓ SÁRKÁNY HEGYSÉGBE	513
HARMINCNYOLCADIK FEJEZET - ZHUGE LIANG HÁROM KIRÁLYSÁG TERVEIT SZÖVI. SUN QUAN MEGTÁMADJA XI-AKOU-T, HOGY BOSSZÚT ÁLLJON ATYJÁÉRT	528
HARMINCKILENCEDIK FEJEZET - JINGZHOU-BAN LIU BIAO FIA HÁROMSZOR IS JÓ TANÁCSÉRT KÖNYÖRÖG. BOWANGNÁL ZHUGE LIANG MESTER ELSŐ CSATÁJÁT IRÁNYÍTTJA	542
NEGYVENEDIK FEJEZET - CAI ÚRHÖLGY JINGZHOU FELADÁSÁRÓL TÁRGYAL CAO CAO-VAL. ZHUGE LIANG FELÉGETI XINYE-T	554
JEGYZETEK	566
NÉVMUTATÓ	600

ELŐSZÓ

A *három királyság története* (*Sanguozhi yanyi* vagy *Sanguo yanyi*) több mint fél évezrede egész Kelet-Ázsiában az egyik legismertebb és legtöbbek által olvasott könyv. Nemcsak Kínában van ott valamely változata minden család könyvespolcán, de Koreában és Japánban is szerves része az általános műveltségnek. Kínában a „négy nagy klasszikus regény” közé sorolják a *Nyugati utazás* (*Xiyouji*), a *Vízparti történet* (*Shuihuzhuan*) és *A vörös szoba álma* (*Hongloumeng*) mellett, s ezek közül a legkorábbi. Hatása nemcsak az irodalomban óriási, de a hagyományos és modern populáris kultúrában is megkerülhetetlen: szórakoztató színdarabok sora járja körül egy-egy epizódját vagy szereplőjét, de feldolgozzák társas és számítógépes játékok, történelmi filmek, mangák, tévésorozatok és showműsorok is. Nem csoda, hiszen a regény kimeríthetetlen forrása a fordulatos történeteknek, érdekes karaktereknek, árulásoknak, intrikáknak, hadicseleknek, a hűség és a hűtlenség, a hatalomvágy és az önfeláldozás megnyilvánulásainak, morális dilemmáknak, jó és rossz döntéseknek és ezek következményeinek. Központi fogalma, a *yi* ('igazságosság', 'kötelességtudat', 'erény') a konfucianus filozófia, illetve a mai kelet-ázsiai gondolkodás és értékrend egyik legfontosabb eleme. A regény hatását Kínában és a környező államokban sokan Shakespeare-nek az angol irodalomra gyakorolt hatásához hasonlítják, de valószínűleg *A három királyság* még mélyebb nyomot hagyott a kínai, japán, vietnámi, thai és koreai kultúrában.

A kínai regény eredete nem teljesen tisztázott. Olyan művek, amelyeket regényeknek nevezhetünk, feltehetően már a Song-korban (10–13. század) feltűntek, de az első teljes szövegek csak két dinasztiaival későbből, a Ming-korból (14–17. század) maradtak ránk. A legelterjedtebb nézet szerint a regények eredetileg a vásári mesemondók szöveggönyveiként szolgáltak, őket segítették a szövevényes történetek megjegyzésében és felmondásában. Erre utal a regénybeli 'fejezet' hagyományos elnevezése (*hui* - 'alkalom'), az, hogy a modern sorozatokhoz hasonlóan egy-egy fejezetnek mindig egy izgalmas pillanatban van vége (hogy a közönség a folytatásra is visszajöjjen), illetve a számtalan verses-zenés betét, amely az élő előadást színesíthette. Ugyanakkor sok regénynél felmerül a gyanú, hogy valójában nem előadásra szánták, hanem olvasásra, csak a szerző igyekezett úgy tenni, mintha műve mesemondó szöveggönyve lenne, ezért alkalmazta a fenti eszközöket.

A regények a nyelvezetükben jelentősen eltértek a hagyományos kínai irodalmi művektől. A valódi magas irodalomnak tartott szövegek nyelve a klasszikus kínai (*wenyan*) volt, amelynek szerepe a középkori latinéhoz

hasonlítható – csak hosszas tanulással tudta elsajátítani egy nagyon szűk réteg, a közemberek el voltak zárva a *wenyan*ben írt művektől. A regények nyelve azonban vagy a beszélthez közel álló köznyelv (*baihua* – ’tisztá beszéd’) volt, vagy a klasszikus és a köznyelv keveréke, ami többek számára lehetővé tette e művek élvezetét. Ennek megfelelően az írástudó elit a regényirodalmat nem tartotta sokra, a legnagyobb regények sem kerültek be az irodalmi kánonba, afféle szórakoztató ponyvaként tekintettek rájuk. Erre utal a regények és a köznyelvi elbeszélések műfajneve: *xiaoshuo*, vagyis ’jelentéktelen beszéd’. Titokban persze az írástudó-hivatalnokok is forgatták és élvezték őket, hiszen a regényeket csak jól képzett emberek írhatták és olvashatták, s ha az elit körében nem lett volna igény szórakoztató művekre, nem alakulhatott volna ki a számottevő méretű és változatosságú kínai könyvpiac már nagyjából ezer éve. Valódi presztízssre azonban a kínai regényirodalom csak a 20. században tett szert, amikor a nyugati irodalomelméletek hatására az értelmiség felismerte, hogy Kínának is van egy rendkívül gazdag és irodalmilag értékes nagyepikai hagyománya.

A korai kínai regények sajátossága, hogy szerzőiket nem ismerjük, vagy a hozzájuk kötött személy szerzősége nem igazolható. Ez annak is köszönhető, hogy a regények jelentős része nem teljesen eredeti alkotás, hanem olyan kompiláció, amely eleve létező történeteket, ismert történelmi eseményeket, meséket és legendákat fűz össze egy hosszabb szöveggé, kiegészítve a szerző saját fantáziájának termékeivel. A szerző és mű közötti laza kapcsolatra utal, hogy – a magas irodalomnak tartott filozófiai értekezésekkel, esszéekkel, versekkel, hivatalos krónikákkal stb. – szemben a regények szövege korántsem volt „szent”, a könyvkiadók – akik mai kifejezéssel élve profitorientált vállalkozók voltak – ízlésük és a vélt vagy valós piaci igények szerint hozzájuk nyúltak, elvettek belőlük részeket, hozzájuk írtak vagy írtak fejezeteket, módosítottak a stíluson, a mondanivalón, a szomorú véget *happy end*dé alakították vagy fordítva. Ezért a legtöbb kínai regénynek több szövegváltozata is ránk maradt, és sokszor nehéz megállapítani, hogy ezekből melyik a legkorábbi, az „eredeti”.

A fentiek *A három királyság történetére* is igazak. A könyv a legkorábbi ismert jelentősebb kínai regény, ezért nagy hatással volt a műfaj későbbi történetére. Szerzője a hagyomány szerint egy bizonyos Luo Guanzhong, akiről rendkívül keveset tudunk. Saját korából egyetlen szerző említi, aki 1364-ben találkozott vele, s három színdarabot köt a nevéhez (regényt egyet

se, és a színdarabok se kötődnek a *Három királyság* témájához). Eszerint tehát a 14. század derekán aktív drámaíró lehetett, később azonban a hagyomány a három darab mellett nem kevesebb mint hat jelentős regényt is neki tulajdonított. A *három királyság* mellett olyan klasszikust is hozzá kötnek, mint a *Vízparti történet*, mely utóbbinak társszerzőjeként tartják számon Shi Nai'an mellett, akiről szintén alig rendelkezünk megbízható információval. Luo Guanzhong életének részletei jórészt ismeretlenek; egyes kutatók szerint Taiyuanben született 1330 körül, s 1400 körül halt meg Hangzhouban; mások szerint a Shandong tartományi Dongyuanból származott, és 1280–1360 között élt. Olyan elmélet is van, miszerint két Luo Guanzhong létezett, az egyik volt a drámaíró, a másik pedig a regényíró.

A *három királyság története* első fennmaradt kiadása mintegy egy évszázaddal Luo halála után keletkezett, s ebben – és a mai napig az összes későbbi kiadásban – íróként Luo Guanzhong szerepel, de ez az egyetlen bizonyíték a szerzőségére. A kínai hagyományban gyakran előfordul, hogy az utókor több különböző vívmányt, alkotást, intézkedést egy-egy történelmi személy nevéhez köt, valószínűleg ez történt Luo Guanzhong és a különböző szerzőségű nagyregények esetében is. Egyedül az biztos, hogy a regény a 16. század elején már létezett.

A *három királyság* első nyomtatott kiadása 1522-ből származik, ekkor a címe még *Sanguozhi tongsu yanyi* (A *három királyság* közönséges története), ennek előszava 1494-re van keltezve, de ez utóbbi dátum nem feltétlenül hiteles. Ez a kiadvány 24 kötetes, s fennmaradt néhány példányát a világ különböző nagy könyvtáraiban őrzik. Ennek a szövegnek 1690-ig számos kiadása megjelent, 10, 12 és 20 kötetes változatai is ismertek.

Igazán elterjedtté és népszerűvé azonban nem az eredeti verzió vált, hanem az a szöveg, amelyet Mao Lun és fia, Mao Zonggang dolgozott át az 1660-as években. Ők adták a ma is használatos *Sanguozhi yanyi* (A *három királyság története*, más fordításban *A három királyság regényes története*) címet a regénynek, a 900 ezer írásjegynyi szöveget 750 ezresre rövidítették, a szövegközi versekből többet kivágtak, többet színvonalasabb költeménnyel helyettesítettek, a stílust gördülékenyebbé tették. A művet tartalmilag is módosították azzal, hogy a Cao Cao tanácsadóit és tábornokait dicsérő passzusokat jórészt törölték, és a korábbiaknál jóval több teret szenteltek az ország Han-kor végi széthullásának, és kevesebbet a Három királyság korszak végi újraegyesítésnek. A regény szállóigévé vált kezdősorát („Ha a birodalom sokáig széttagolt, biztosan egyesülni fog, s ha sokáig egységes, biztosan szét fog hullani”) is a két Mao illesztette a szövegbe a munka 1679-

es kiadásában. A filológusok szerint alig van olyan mondat a regényben, amelyet ne módosítottak volna. Végrehajtottak egy fontos szemléletbeli változtatást is: míg a korábbi változat nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a Han-házból származó Liu Bei a legitim uralkodó, vagy a jóval hatalmasabb és kompetensebb Cao Cao, a két Mao szövege egyértelműen Liu Bei mellett teszi le a voksot.

A Mao-féle szövegváltozat olyan sikeres lett, hogy néhány éven belül kiszorította a piacról az összes többi verziót, és az azóta eltelt évszázadokban ezt a szöveget – illetve ennek kiadásról kiadásra módosuló változatait – forgatta a legtöbb kínai *A három királyság történeteként*. Erre épülnek a különböző mai feldolgozások is.

A három királyság történelmi regény, ennek megfelelően a valós és a fikatív elemek keverednek benne. Egy 18. századi történész, Zhang Xuecheng híres megállapítása szerint a regény anyaga „hét részben tény, három részben kitaláció”. A pontos arányt természetesen lehetetlen megállapítani, de az biztos, hogy a könyv főbb vonalakban a történelmi eseményeket követi, főszereplői valós személyek, a regénybeli nagyobb események, csaták, puccsok, szövetségkötések jórészt megtörténtek. Hogy pontosan úgy-e, ahogy a regényben szerepelnek, az persze kérdéses. A mellékszereplők, a párbeszéddek és a kevésbé fontos események jelentős részben kitaláltak.

A három királyság forrásai között egyaránt találunk hiteles történelmi krónikákat és fikciós műveket, legendákat, meséket. A regény legfontosabb forrása a *Sanguozhi (A három királyság krónikája)* című történelmi munka, Kína huszonnégy hivatalos dinasztikus történelmi művének egyike. Ez a könyv a Han-dinasztia (Kr. e. 202–Kr. u. 220) utolsó évtizedeinek, illetve a Három királyság korszakának (220–280) eseményeit tárgyalja a hivatalos történelmi műveknek megfelelő stílusban és szerkezetben, elsősorban a korszak neves személyiségeinek életrajzaira koncentrálna. Szerzője Chen Shou, aki művébe beillesztette Wei, Wu és Shu hivatalos krónikáinak anyagát is. Mivel Chen Shou az északi Wei utódállamaként létrejött Jin-dinasztia udvari történetírója volt, művében – az egy évezreddel későbbi regénnyel ellentétben – a Wei uralkodók vannak legitimként ábrázolva, titulussal „császár”, míg riválisaik csak Wu, illetve Shu „urai”.

Egy másik történelmi mű, amelyet a regény szerzője valószínűleg felhasználott, *A kormányzást segítő átfogó tükrő összefoglalása (Zizhi tongjian gangmu)*, amelyet a hagyomány a nagy neokonfucianus filozófus, Zhi Xi nevéhez köt, valójában azonban Zhu tanítványainak munkája. Ez a mű dinasztiaikon átívelve, kronologikusan tárgyalja és értékeli Kína történetét,

s a Három királyság korára vonatkozóan az ebben található fejezetcímek és az események itt leírt sorrendje nagyban hasonlít a regényben megadottakhoz.

A történeti művek mellett a regény szerzője egyéb forrásokból is merített, ilyen például Liu Yiqing 430-ban megjelent híres történetgyűjteménye, *A világ meséinek új gyűjteménye (Shishuo xinyu)*, mely 1130 anekdotát tartalmaz ismert személyiségekről. A regényben szerepelnek Tang-kori (7–10. század) költemények, és hathattak rá Yuan-kori (13–14. század) és korai Ming-kori színjátékok is, melyek közül 50–60 olyan a létezéséről tudunk, melyek a Három királyság korában játszódnak. Tudjuk, hogy a Három királyság időszakának személyiségei és történetei már a Sui- (6–7. század) és a Tang-korban kedvelt témái voltak a különböző szórakoztató előadói műfajoknak és a népmeséknek, s a Song-dinasztia idején akadtak olyan professzionális történetmesélők, akik kifejezetten a Három királyság történetciklusaira specializálódtak. A legkorábbi fennmaradt könyv, amely ezeknek a mesemondóknak a történeteit tartalmazta, a *Sanguozhi pinghua (A három királyság népszerű történetei)* volt, ez 1321–1323 között jelent meg, s 80 rövid történetvázlatot tartalmazott kronologikus rendben.

A három királyság történetének szerzője egész biztosan épített ezekre az előzményekre, de a különböző forrásokból származó történeteket egységes nyelvezetű, stílusú és struktúrájú szövegbe fűzte össze. A végeredmény egy sok forrásból merítő, a valóságos és kitalált eseményeket keverő, nem kevesebb mint 1191 szereplőt – ezen belül 200 fontosabb karaktert – felvonultató, rendkívül szövevényes regény lett, amely aztán maga is számtalan további alkotásnak lett a forrása.

Milyen volt a Három királyság korszaka, amelyről a regény szól? Mivel történelmi regényről van szó, amelynek szereplői jórészt létező személyek, érdemes tisztázni az események valóságos hátterét.

A kínai császárság Kr. e. 221-ben jött létre, amikor sok évszázados teljes széttagoaltság után a Qin-dinasztia (Kr. e. 221–206) centralizált birodalmat teremtett a sok kisebb-nagyobb kínai fejedelemség helyén. A dinasztiaát alig másfél évtizednyi uralom után felkelések söpörték el, de a zűrzavarból győztesen kikerülő Liu Bang által megalapított Han-dinasztiának (Kr. e. 202–Kr. u. 220) sikerült tartós egységet teremtenie. Ezt a dinasztiaát két szakaszra szokás osztani, a Nyugati (Korai) Hanra és a Kelet (Kései) Hanra, a kettő között, Kr. u. 9-től 25-ig egy trónbitorló uralkodott, majd különböző lázadó csapatok vetélkedtek a hatalomért. A Han-dinasztia alatt vált először Kína stabil birodalommá, amelynek tartományait a császári udvar által

kinevezett, fizetett, elmozdítható, professzionális hivatalnokok igazgatták. Ez volt egyben az az időszak is, amikor Kína sikeres hódító hadjáratokba kezdett. Nem csoda, hogy a kínaiak saját etnikumukat a dinasztia után ma is *han*nak nevezik, nyelvüket pedig *han* nyelvnek (*hanyu*).

A Nyugati és a Keleti Han-kor közötti rövid zűrzavaros időszak után a Kr. u. 1. században a dinasztia új virágkorát élte, de a Kr. u. 2. században hanyatlásnak indult. A fővárosban, Luoyangban gyermekcsászárok váltották egymást a trónon, s a hatalmat az udvari eunuchok ragadták magukhoz, akik ádáz hatalmi harcot folytattak a különböző császárnei családokkal és hivatalnoki klikkekkel. A tisztségeket áruba bocsátották, s az adminisztráció végletesen korrupttá vált, a tartományokban gazdag családok vonták ellenőrzésük alá a területeket. Ebben az időben terjedt el a nép körében a vallási taoizmus, amelynek különböző iskolái megváltást, jobb életet, a szenvedésektől való megszabadulást ígértek követőiknek. Ling császár (ur. 168–189) uralma alatt, 184-ben egy karizmatikus taoista gyógyító, Zhang Jue vezetésével tört ki a sárgaturbánosok felkelése, amely az egész birodalmat lángba borította. Itt kezdődik a Han-dinasztia végső válsága, s egyben ekkor veszik kezdetüket *A három királyság történetének* fordulatos eseményei.

A császári sereg képtelen volt egyedül megbirkózni a fanatikus sárgaturbánosokkal, ezért a császár engedélyezte a tartományi kormányzóknak, hogy adót szedjenek és hadsereget toborozzanak a saját belátásuk szerint. Így gyakorlatilag magánhadseregek jöttek létre a birodalom különböző szegleteiben, amelyek a felkelőket leverték ugyan, de ezután nem oszlottak fel, hanem a hamarosan kialakuló hadurások bázisai lettek. Kína területét tábornokok, főhivatalnokok, lázadó vezérek és nagyhatalmú családok osztották fel maguk között, egymással is ádáz harcokat vívva, s a központi kormányzat hatalma meggyengült, majd teljesen névlegessé vált.

A Ling császár halála után 189-ben trónra kerülő Shao császár csak néhány hónapig uralkodott, helyette nagybátyja, He Jin kormányozta a még a császár által uralt területeket, de őt az eunuchok megölték. A hatalom egy időre a Dong Zhuo nevű hadvezér kezébe került, aki egy másik gyermeket ültetett a trónra, Xian császárt (189–220), a Han-ház utolsó uralkodóját. Dong Zhuo ellen több hadúr összefogott, s előlük visszavonulva 190-ben Dong felégette az addigi fővárost, Luoyangot, amivel jövátéhetetlen károkat okozott a kínai kultúrának. 192-ben végül Dong Zhuo-t saját fogadott fia ölte meg, de ezután a birodalom még inkább szétesett, a hadurak naponta változó klikkjei még elszántabban harcoltak egymással a főhataloméért.

A totális zűrzavarból végül három hatalmi tömörülés emelkedett ki. A legnagyobb befolyásra egy Cao Cao nevű tartományi előljáró tett szert, aki a 196-ban gyámkodása alá került Xian császár nevében sikeresen a hatalma alá hajtotta egész Észak-Kínát, s egy ideig fennállt a lehetősége annak, hogy az egész birodalmat egyesíti. Délkelet-Kínában a Sun család épített ki jelentős bázist. E család első fontos tagja Sun Jian volt, aki 191-ben csatában meghalt, a helyére került fia, Sun Ce 200-ban bérgyilkos áldozata lett, így az utóbbi öccse, Sun Quan lett Cao Cao fő ellenlábasa. Délnyugat-Kínában, a mai Sichuanban a Han-ház távoli leszármazottja, Liu Bei hozott létre saját kiskirályságot azzal az ígérettel, hogy onnan fogja helyreállítani a Han-dinasztia uralmát. (Liu Bei a több mint háromszáz évvel korábban, Kr. e 157–141 között uralkodott Jing császár kilencedik fiának sokadik nemzedékbeli leszármazottja volt, így kapcsolata a dinasztiaival igencsak távolinak mondható.)

Ők hárman – Cao Cao, Sun Quan és Liu Bei – alapították meg azt a három királyságot, amelyről a regény a címét kapta, s ők lettek a könyv főszereplői. Hármuk közül Cao Cao rendelkezett a legnagyobb területtel és hadsereggel, s mivel a Han-házi Xian császár az ő felügyelete alatt állt, a dinasztia tekintélyének és legitimitásának maradéka is őt segítette. 208-ban Cao Cao elérkezettnek látta az időt arra, hogy Észak-Kína után az egész birodalmat egyesítse, s megindult dél felé. Sun Quan és Liu Bei összefogtak a megállítására, s végül a kínai történelem alighanem leghíresebb csatájában, a Vörös-sziklánál sikerült legyőzniük, annak ellenére, hogy Cao Cao 220 ezer, vele szemben Sun Quan 30 ezer és Liu Bei mindössze 10 ezer katonával rendelkezett. Ha ezt a csatát Cao Cao megnyeri, akkor valószínűleg sikerül Kínát egyesítenie, erős dinasztiaát alapítania, s egész másként alakul a kínai történelem. A vörös-sziklai vereség után azonban Cao Cao kénytelen volt visszavonulni Északra. A folyamatos harcok ezután sem értek véget, a három főszereplő igyekezett egymást gyengíteni, miközben időről időre a saját területük kisebb-nagyobb haduraival is szembe kerültek.

Cao Cao, aki 216-ban a „Wei királya” címet kapta Xian bábcsászártól, 220-ban betegségben meghalt (a Wei egy ókori észak-kínai fejedelemség neve). Területeit és seregeit fia, Cao Pi örökölte, aki még ebben az évben lemondásra kényszerítette Xian császárt, s magát kikiáltotta Wei császárának. Ezzel ért véget hivatalosan – több mint négyszáz éves uralkodás után – a Han-dinasztia, és vette kezdetét a történések által Három királyságnak (Sanguo 220–280) nevezett korszak. Cao Pi államát, hogy megkülönböztessék a kínai történelem hasonló elnevezésű dinasztiaitól, Cao-Wei néven is szokták emlegetni. Válaszul 221-ben Liu Bei kikiáltotta magát a Han-dinasztia császárának, az általa alapított államot a hagyomány Sichuan tartomány hagyományos elnevezésével Shu vagy Shu-Han néven tartja számon. Sun

Quan 222-ben Wu királyának, 229-ben császáranak nevezte ki magát, ez az állam Keleti Wu néven ismert. A Három királyság korszakában tehát három olyan állam – Wei, Shu és Wu – uralta Kína területét, amelynek uralkodója magát császárnak, tehát az egész birodalom urának tartotta magát, s ennek megfelelően igyekezett a másik kettőt megsemmisíteni. Emellett saját befolyásos hadvezérek, főhivatalnokai, nagy földbirtokosaik hatalmi törekvéseivel is folyamatosan meg kellett küzdeniük, így a belső és külső harcok valamennyi államban folyamatosak voltak.

Wei államban a hatalom a Cao család kezéből fokozatosan átcsúszott a Sima családjába, az utolsó Cao-Wei uralkodók hatalma csak formális volt. 263-ban Weinek sikerült elfoglalnia Shu-t, ezzel a három királyságból csak kettő maradt. 266-ban Sima Yan – az államot addig gyakorlatilag uraló Sima Zhao fia – lemondatta az utolsó Wei uralkodót, s maga ült a trónra, megalapítva a Jin-dinasztiát. Ez a Jin állam 280-ban megdöntötte Wu államot is, s ezzel hivatalosan is véget ért a Három királyság korszaka. A Jin teremtette egység azonban nem tartott sokáig, a dinasztiát utódlási válságok, belharcok és külső támadások sújtották. Végül 316-ban nomád törzsek egész Észak-Kínát elfoglalták, a Jin-ház maradéka Dél-Kínába menekült, s az ország megint több részre esett. A széttagoltság egészen a 6. század végéig tartott. A Három királyság néhány évtizede tehát egy több évszázados kaotikus időszak első szakaszának tekinthető.

Van a kínai történelemben néhány olyan eseménysor, amelyet az utókor emlékezete, az irodalmi és színházi hagyomány valami miatt különösen érdekesnek tart, ezért sokat foglalkozik vele, újra meg újra megírva ugyanazokat a történéseket, mindig újabb elemekkel kiegészítve a hivatalos krónikákból ismert tényeket. Ilyen kiemelt és sokszor feldolgozott történet Kína első egyesítése a Qin-dinasztia Első Császára által, a Handinasztia megalapításához vezető beháború, illetve természetesen a Három királyság korszaka, pontosabban az ezt megelőző évtizedek, a Han-dinasztia utolsó időszaka. Ezekben a történelmi csomópontokban olyan helyzetek, személyiségek, toposzok és mintázatok jelennek meg összesűrítve, amelyek minden kor számára rendkívül érdekesek és tanulságosak.

A Három királyság kialakulásához vezető háborúk már a nagyregény megjelenése előtt a mesemondók és drámaírók kedvenc témái közé tartoztak, de a Luo Guanzhonghoz kötött könyv tovább fokozta a korszak népszerűségét, amely a mai napig tart. Nem nagyon van kínai ember, aki ne ismerné fejből a regény legismertebb jeleneteit, s ne tudna álmából

felkeltve is legalább néhány tucat szereplőt felsorolni. A fiúgyerekek évszázadok óta a Három királyság hadvezéreinek csatáit játsszák újra, s ez a digitális korszak eljövételével sem változott, a regényen alapuló videojátékok hihetetlen népszerűségnek örvendenek. Például a Koei nevű japán cég Sangokushi (*A három királyság krónikája*) című stratégiai játékának 1985-ös debütálása óta tizennégy verziója és még ennél is több speciális kiadása jelent meg, a taiwani UserJoy által kifejlesztett *Sanguoqun yingzhuán* (*A három királyság legendája*) hét hagyományos és három online kiadást ért meg eddig. Az utóbbi évek egyik legnépszerűbb kínai offline játéka is a regényből merített: az először 2008-ban megjelent *Sanguosha* (*A három királyság gyilkosai*) nevű kártyajáték, amelyben a regény szereplőinek megfelelő karaktereket kapnak a játékosok, Kínán belül és kívül is fanatikus rajongótáborra tett szert.

A felnőttek a regényt stratégiai kézikönyvként forgatják, hasonlóan a *Sunzi bingfa* (*A háború művészete*) című ókori műhöz. Tudjuk például, hogy Mao Zedongnak (Mao Ce-tung), a Kínai Népköztársaság megalapítójának gyerekkora óta egyik kedvenc könyve volt *A három királyság története*, s hogy sokat merített belőle a párt gerillaháborúinak idején. Manapság vállalatok továbbképzéseinek és értekezleteinek az üzleti stratégia alakításához szokták inspirációként használni a könyvet.

*A három királyság*ot vagy egyes epizódjait számos sorozat és film dolgozta fel, ezek közül a magyar nézőkhöz John Woo *A vörös szikla* című látványos alkotása jutott el (jellemző a kulturális különbségekre és a regény ismertségére, hogy az egyetlen csatát bemutató 2008–2009-es filmnek Ázsiában egy több mint négyórás, kétrészes változata került forgalomba, míg a világ többi részén egy rövidített, egyrészes verzió).

A három királyság története a kínai nyelvre is hatott, számos olyan szólás, helyzetmondát van, amely a regényre vezethető vissza. „Emlgeds Cao Cao-t, s Cao Cao megjelenik” – mondják, amikor váratlanul feltűnik az a személy, akiről éppen beszélnek. „Liu Bei kölcsönveszi Jing tartományt – kölcsönveszi, de nem adja vissza” – hangzik el, ha valaki úgy kér kölcsön valamit, hogy sejtethető, esze ágában sincs visszaadni. Ha valaki nyilvánvalóan valami álnok tervet forral, ezt mondják: „Az utcán is mindenki tudja, hogy mit akar Sima Zhao”. Az utalásokon kívül a regény egy-egy mondata is szállóigévé vált, ilyen például a már idézett kezdőmondat, vagy az őszibarackos kertben elhangzott eskü szövege, mely szerint „Nem állítjuk, hogy egy napon és egyazon évben születünk, de azon vagyunk, hogy ugyanazon a napon haljunk meg”. A példákat hosszan lehet sorolni. Kevés konkrét irodalmi mű van, amely oly mértékben gazdagította volna a kínai nyelvet, mint *A három királyság*.

A magyar könyvkiadás mindeddig adós maradt a világ legnépszerűbb történelmi regényének, *A három királyság történetének* elérhetővé tételével a magyar olvasók számára, így a jelen kötet régi hiányosságot pótol. A nagy 20. századi sinológus, Ecsedy Ildikó még az 1960-as években lefordította az első hat fejezetet, s ez 1987-ben és 1997-ben meg is jelent az MTA Orientalisztikai Munkaközösség gondozásában, de a vékony füzetecske épphogy csak ízelítőt adott a könyv tartalmából. Kína „négy nagy klasszikus regénye” közül *A három királyság* volt az egyetlen, amelynek korábban nem jelent meg magyar fordítása. Örömteli fejlemény, hogy a jelen kötettel végre ez a nagy mű is olvashatóvá vált magyarul. Mivel a regény a mai napig óriási hatással van a kínai kultúrára, a taktikai és stratégiai gondolkodásra – legyen szó politikáról, üzletről, barátságról vagy a mindennapi élet kisebb-nagyobb ügyeiről –, megismerésével közelebb kerülhetünk Kína és a kínaiak megértéséhez. Ez pedig különösen fontos most, hogy a Középső Birodalom visszanyerte régi vezető szerepét Kelet-Ázsiában, sőt immár globális befolyásra tett szert, s gazdaságilag, politikailag, katonailag és kulturálisan új virágkorát éli.

ELSŐ FEJEZET

HÁROM HÓS TESTVÉRISÉGET FOGAD
LAKOMÁJUKON, AZ ŐSZIBARACKKERTBEN.
LÁZADÓK LEGYŐZÉSE A HARCMEZŐKÖN

宴桃園豪傑三結義
斬黃巾英雄首立功

Ha a birodalom hosszú ideig széthasadt, biztosan egyesülni fog, ellenben ha régóta egységes, szét fog hullani. Így megy ez már ősidők óta. Amikor a Zhou dinasztia uralma meggyengült, hét egymással versengő és háborúzó fejedelemség alakult ki, mígnem Qin birodalma győzedelmeskedett. Ám miután ennek végzete is beteljesedett, Chu és Han kezdett harcba az elsőségért. E küzdelemből Han került ki győztesen.

Han szerencsecsillaga akkor kezdett emelkedni, amikor Liu Bang, a Legfőbb Ős elpusztította a Fehér Kígyót, hogy magasba emelhesse a felkelés lobogóit. Rövid időn belül az egész birodalom övé lett, s e nagyszerű örökség kétszáz évig kézről-kézre járt a Han uralkodók között, egészen Guangwu idejéig, kinek neve középen található a Hanok hosszú sorában. Uralma alatt Wang Mang felkelői okoztak riadalmat, ám a császárnak végül sikerült helyreállítania a birodalom egységét, majd újabb kétszáz év telt el. Ekkor került trónra Xien császár, aki arra kárhoztatott, hogy lássa birodalma három részre szakadásának, s annak az időszaknak a kezdetét, melyet a történelem a Három Királyság korának nevez.

A zűrzavarba történő alászállást meggyorsította Xien császár két elődje, Huan és Ling császár uralkodása, akik a második század közepén ültek a sárkánytrónuson. Előbbi nem törődött udvarának jó tanácsadóival, hanem csak a palota eunuchjait fogadta bizalmába.¹ Halála után az uralkodói jogart Lingre hagyta, kinek bizalmasai Dou Wu generális és a birodalmi őrző,² Chen Fan voltak. Ők ketten, elborzadva az eunuchok becstelenségétől az államügyekben, tervet szőttek azok elpusztítására. Ám Cao Zhie-t, a főeunuchot nem volt könnyű félreállítani. A terv kiszivárgott, s a két megbízható tanácsost, Dou Wu-t és Chen Fant kivégezték, az eunuchok pedig minden korábbinál nagyobb hatalomra tettek szert.

Uralkodása, a Megalapozott Nyugalom³ második évében történt, annak negyedik hónapjában, teliholdkor, hogy Ling császár nagy pompával az Erény Csarnokába indult. Amint a trónus felé közeledett, süvítő forgószelel támadt az egyik sarokból és lám, a tető gerendáiról hatalmas, fekete kígyó siklott alá, majd éppen a trónra tekeredett fel. Az uralkodó ájultan esett össze. A hozzá legközelebb állók sietve felkapták és palotájába vitték, míg az udvaroncok szétszóródtak és elmenekültek, a kígyó pedig eltűnt.

Ezután borzalmas vihar tört ki, mennydörgés, jégeső és záporok áradata tombolt éjjel fel, pusztítást okozva mindenütt. Két évvel később a fővárost, Luoyangot földrengés rázta meg, mialatt a tengerparton hatalmas szökőár söpört végig, magával ragadva a tenger mentén élőket. Tíz évvel később, mikor az uralkodói címet Sugárzó Harmóniára változtatták, újabb rossz előjelet jegyeztek fel: néhány tyúk kukorékolni kezdett. Olyan csoda volt ez, mely csupán az eunuchok államügyekbe történő beavatkozására utalhatott.⁴ A hatodik hónap újholdjakor több mint száz arasz hosszú,⁵ sötéten

párolgó felleg gomolygott a császári fogadóterembe, a következő hónapban pedig szivárványt láttak a Jåde Csarnokban. A fővárostól távolabb a Yuan hegység egy része leomlott, jókora rést hasítva a hegyoldalba.⁶

Csupán néhány volt ez a számos különféle előjel közül. Ling császár, akire a mennyek nemtetszésének e jelzései mély benyomást tettek, kiáltványt adott közzé, arra utasítva udvaroncait, hogy találjanak magyarázatot a csapásokra és csodákra. Az egyik udvari tanácsnok, Cai Yong bátran így felelt:

- A rovarok zápora, az aláhulló szivárványok és a baromfik nemének megváltozása mind az asszonyfélék, vagyis az eunuchok beavatkozását jelentik az államügyekben.

A császár sóhajtozva olvasta ezt a beadványt, Cao Zhie, a főeunuch pedig a trón mögül nyugtalanul figyelte bánatának jelét. Amint lehetőség nyílt rá, elolvasta ő is az írást, és beszámolt róla társainak. Nem sok időre rá vádat emeltek a szerző, Cai Yong ellen, akit elűztek az udvartól, arra kényszerítve őt, hogy vidéki otthonába vonuljon vissza. E diadal hatására az eunuchok felbátorodtak, s tízen közülük, vetélytársak a bűnben, ám szövetségesek gonosz tetteik végrehajtásában, nagy hatalommal bíró csoportot alakítottak, mely a Tíz avagy a Tíz Hivatalos Segítő néven volt ismeretes.⁷ Egyikőjük, Zhang Rang oly nagy befolyásra tett szert, hogy a császár legmegbecsültebb és leginkább beavatott tanácsadójává vált. Az uralkodó egyenesen „nevelőapának” szólította. Így a korrupt kormányzat rosszról még rosszabbra fordult, míg végül az egész ország megérett a lázadásra és csak úgy hemzsegett a banditáktól.

Ebben az időben Julu tartományában élt egy bizonyos Zhang család, ahol három testvér született, név szerint Zhang Jue, Zhang Bao és Zhang Liang. A legidősebb, Jue bukott hivatalnok volt, aki az orvoslásnak szentelte magát. Egy nap, mialatt gyógynövényeket szedett az erdőben, találkozott egy igen tiszteletreméltó, ragyogó zöld szemű és üde arcszínű öregúrral, aki tölgyfabotra támaszkodva lépdelt. Az öreg egy barlangba vezette Jue-t, ahol átnyújtotta neki a „Mennyek Könyve” három tekercsét.

- Ez az írás - mondta - a Béke Útja. Tekercei segítségével átalakíthatod a világot és megmentheted az emberiséget. Ám céltudatosnak kell lenned, máskülönben bizonyosan elveszítesz mindent.

Zhang Jue szerény engedelmességgel vette át a könyvet, és jótévője nevét tudakolta.

- A dicsőséges déli földek szelleme vagyok - hangzott a felelet, majd az öregúr könnyű szellővé vált, és nyomtalanul eltűnt.

Zhang Jue szorgosan tanulmányozta az írást, éjjel-nappal azon igyekezett, hogy elveit a gyakorlatban is alkalmazni tudja. Nemsokára képessé vált megidézni a szeleket, parancsolt a zápornak, s a Béke Útjának Beava-

tottjaként vált ismertté. Hamarosan próbára tehető többi erőit is.

A Középső Béke⁸ első évének legelső havában szörnyűséges pestisjárvány tört ki, amely átsöpört azon a vidéken, ahol Zhang Jue bűvös orvosszereket osztogatott a rászorultaknak. Orvosságai hatékonynak bizonyultak, sikerük hatására pedig Bölcs és Jóságos Mesterként kezdték tisztelni. Hamarosan számos követője lett, ötszáznál is több tanítvány vette körül, akiket mind beavatott a titkos tanításokba, s elküldte őket szerte az országban. Mesterükhöz hasonlóan képesek voltak amuletteket készíteni és varázsigéket elmondani, hírnevük pedig csak növelte Zhang Jue követőinek számát.

A mester elkezdte egységekbe szervezni követőit, harminchat kört hozott létre: a nagyobbakba tízezer vagy még ennél is több embert sorolt, míg a kisebbekbe ennek nagyjából a felét. Minden körnek megvolt a maga vezetője, aki a „hadvezér” titulust kapta. A követők a kék égbolt haláláról és a sárga ég létrehozataláról beszéltek, azt mondták, új ciklus kezdődik, mely egyetemes szerencsét és jólétet hoz. Meggyőzték az embereket arról is, hogy krétával az új ciklus első évének jelképét rajzolják lakhelyük bejárati ajtajára.

Hívei számának növekedésével a Bölcs és Jóságos – akit nyolc tartomány minden házában tisztelettel öveztek – becsvágya is megnőtt. Egy birodalomról kezdett álmodozni. Fanatikus követői egyikét, Ma Yuanyi-t ajándékokkal küldte el Feng Xu-höz, a tíz befolyásos eunuch egyikéhez, hogy megszerezze támogatásukat, s így szövetségeselekhez jusson a palotában. Két öccsével is tanácskozást folytatott, így szólva hozzájuk:

- Az ehhez hasonló tervek esetén a legnehezebb feladat mindig a nép szívének megnyerése. Ám ez máris a miénk. Egy ilyen lehetőséget nem szabad elmulasztanunk, ragadjunk magunkhoz az ég alatt mindent!

Készülődni kezdtek: számos sárga zászlót és jelvényt készítettek,⁹ s kitűzték a felkelés kezdetének időpontját. Ezután Zhang Jue levelet írt Feng Xu eunuchnak, amiben értesítette őt terveikről. Egyik követőjével, Tang Zhou-val küldte el neki az írást, aki azonban amint a tartományi székhelyre ért, elárulta mesterét, és felfedte a szervezkedést. A császár rögvest magához hívatta hűséges hadvezérét, He Jint, és megbízta az ügy elrendezésével. Az eunuchoknak ajándékot vivő Ma Yuanyi-t azonnal el is fogták és lefejezték, Feng Xu-t és híveit pedig tömlöcbe vetették.

Mivel tervük kitudódott, a Zhang testvérek arra kényszerültek, hogy még aznap éjjel, a csillagok fényénél állítsák hadrendbe csapataikat. Mindhárman lenyűgöző címeket vettek fel: Zhang Jue a Mennyek Hercege, Zhang Bao a Föld Hercege, míg Zhang Liang az Emberiség Hercege lett. E nevek alatt tették közzé az alábbi kiáltványt:

- A Hanok szerencséje immár leáldozóban, ám a Bölcs és Kiváló Férfiú, ím, megjelent előttetek! Emberek, engedelmeskedjete az Ég akaratának, és járjatok a helyes úton, mivel egyedül ezen lelhetek békességet.

Nem is szenvedtek hiányt támogatókban. A négy égtáj felől sereglettek az emberek, fejükre sárga turbánt kötöttek, így csatlakoztak a lázadó Zhang Jue hadaihoz. Erejük oly hatalmassá növekedett, hogy a császár csapatai már az érkezésükről szóló suttogások hatására szertefutottak. He Jin generális, a Trónus Őrzője ekkor általános intézkedéseket fogantatosított a lázadók ellen, és kiáltványban kért mindenkit, hogy harcoljon ellenük. Időközben a nagy tudású Lu Zhi generális vezértársaival, Huangfu Songgal és Zhu Junnel három különböző irányból kipróbált harcosok élén menetelt a Sárgaturbánosok felé.

Ez idő alatt Zhang Jue hadseregével benyomult Youzhou tartományba, a birodalom északkeleti részén.¹⁰ A tartomány birodalmi védelmezője¹¹ Liu Yan volt, a Han-házból származó Lu-gong herceg leszármazottja. Amikor hírrül vette a lázadók közeledtét, hívatta egyik parancsnokát, Zhou Jinget, hogy megvitassák a tennivalókat.

- Ők rengetegen vannak, míg a mi erőink csekélyek - mondta Zhou Jing -, így hát több embert kell besoroznunk, ha szembe akarunk szállni velük.

Liu Yan is hasonlóképpen gondolta, ezért azonmód felhívást bocsátott ki önkéntesek toborzására a lázadók ellen. A felhívás eljutott Zhuo tartományba is, ahol élt akkoriban egy igen derék vitéz, akiről a későbbiekben még sokat fogunk hallani.

Ez a férfi nem igazán kedvelte a könyvekbe foglalt tudományt, nem lelte örömét a tanulmányokban, ám békeszerető és barátságos volt, nem éppen a szavak embere, aki valamennyi érzését - az örömet csakúgy, mint a haragot - sikeresen rejtette el nyugodt külseje mögé. Mindig is élt benne a merész vállalkozások iránti vágy és szívesen barátkozott tekintélyes emberekkel. Magas termetű volt, hosszúkás füleinek cimpái válláig értek, karjai pedig térdéig lógtak. Szemei nagyok és dülledtek voltak, így hátrafelé is látott, a fülei mellett. Arca finom jádéhoz hasonlatos, ajkai gazdag vörös színben játszottak.

Liu Bei-nek hívták, és a Zhongshanból való Liu Sheng hercegtől származott, kinek atyja a Han házhoz tartozó Jing császár volt. A herceg fia Julu tartományt kormányozta, ám egy áldozati ajándék elhanyagolása miatt rangját veszítette, s a család így a tartományban rekedt, az idők múlásával pedig egyre inkább elszegényedett. Liu Bei apja, Liu Hong tudós férfiú volt és törvénytisztelő hivatalnok, akire felfigyeltek, ám már fiatalon meghalt. Özvegye és fia egyedül maradtak és Liu Bei, gyermeki jámborsága miatt, korán hírnevet szerzett magának.

Erre az időre a család immár olyan mélyre süllyedt a szegénységben, hogy kenderpapucskok árusításából és gyékénymatracok szövéséből éltek. Otthonuk a tartományi főváros közelében elterülő faluk egyikében feküdt, házuktól délkeletre pedig hatalmas eperfa emelkedett, aminek lombozata távolról nézve hintó ponyvatetejéhez hasonlított. A dús lombkorona láttán egy jövendőmondó azt jósolta, egy napon nagy ember fog származni ebből a családból. Gyermekként Liu Bei e fa alatt játszadozott a falusi gyerekekkel és felmászva rá kijelentette nekik:

- Én vagyok az Ég Ura, és ez az én hintóm!

Nagybátyja rádöbrent, hogy nem hétköznapi gyermekkel van dolga, s a továbbiakban gondoskodott róla, hogy ne szenvedjenek hiányt semmiben.¹²

Amikor Liu Bei tizenöt éves lett, anyja elküldte őt tanulni. Egy ideig Zheng Xuannál, majd Lu Zhi-nél szolgált, s jó barátja lett Gongsun Zannak, aki a későbbiekben Peiping vidékének előjárójává vált. Liu Bei huszonnyolc éves volt, amikor a Sárgaturbánosok lázadásának kitörése miatt katonákra volt szükség. A felhívás láttán elszomorodott, és sóhajtozva olvasta végig. Hirtelen a háta mögül harsány hangon szólította meg valaki:

- Nemes uram, miért sóhajtozol, ha nem teszel semmit a birodalom megsegítése érdekében?

Liu Bei sietve megfordult, és szemügyre vette a beszélőt: leopárdhoz hasonlatos, kerek fejű, hatalmas szemű, fecskecsőr-hegyes állú, tigrisbajszú ember volt, mély, mennydörgésszerű hanggal, vágására készülő paripárra emlékeztető izgágasággal. Rögtön látszott, hogy nem hétköznapi halandó, így Liu Bei megkérdezte, ki is ő.

- Zhang Fei vagyok - hangozott a válasz -, a közeli Zhuo-ban lakom, ahol földem van, bort mérek, és a hentes szakmát is űzöm. Ezen kívül jó barátságban szeretek lenni a birodalom legdicsőbb harcosaival. Amint erre jártam, meghallottam sóhajaid, emiatt szólítottalak meg.

- Én pedig a császári családból származó Liu Bei vagyok - felelte Liu Bei - és ha megtehetném, bizonyosan szétzúznám a lázadó hadakat, de sajnos ehhez erőim nem elegendők. Ezért bánkódom itt.

- Talán tehetek valamit az ügy érdekében - szólta Zhang Fei -, hívjuk hát hadba a vidék bátor népét, és meglátjuk, mi lesz belőle!

Jól hangozott ez Liu Bei számára, így hát együtt indultak a falu ivójába, hogy ott egy ital mellett beszéljék meg a teendőket. Már éppen nekikezdték az ivászatnak, amikor egy hatalmas termetű fickóra lettek figyelmesek, aki kézikocsit tolvaj haladt az úton a kocsmá előtt, majd megállt, a küszöbön kifújta magát, és belépett:

- Bort ide, de fűrgén! Sietek a városba, hogy katonának állhassak ott!

Liu Bei végigmérte az újonnan érkezettet. Szemébe tűnt hatalmas ter-

mete, hosszú szakálla, kerek, dupla datolyához hasonló arca, mélyvörös ajkai. Szeme főnixtűzként lángolt, dús szemöldöke selyemhernyóként tekergett fölötte.¹³ Egész külseje igen tekintélyes, viselkedése méltóságteljes volt. Liu Bei fogta magát, és maguk mellé invitálta, miközben neve felől érdeklődött.

– Guan Yu vagyok – mutatkozott be a férfi –, a folyó keleti oldalán fekvő Jieliangból származom, ám már öt éve is van annak, hogy szökevényként hányódom, mivel megöltem egy nagyhatalmú urat, aki a népet sanyargatta. Ide azért jöttem, hogy csatlakozzam a lázadók leverésére szerveződő hadseregbe.¹⁴

Ekkor Liu Bei közölte vele elhatározásukat, majd mindhárman elmentek Zhang Fei birtokára, hogy ott folytassák tanácskozásukat.

– A házam mögötti kert őszibarackfái éppen virágzanak – mondta a házigazda –, mutassuk be holnap ott áldozatunkat, és hirdessük ki szilárd elhatározásunkat Ég és Föld előtt.¹⁵ Fogadjunk testvériséget egymásnak, egyesítsük céljainkat és nézeteinket, hogy nekifoghassunk magasztos szándékunknak.

Mindhárman egyetértettek, és a következő nap előkészítették az áldozatot, egy fekete ökröt, egy fehér paripát és bort a lakomához.¹⁶ Az oltáron égő füstölő előtt kétszer fejet hajtva így esküdtek:

– Mi hárman, Liu Bei, Guan Yu és Zhang Fei, noha más-más családból származunk, testvériséget fogadunk egymásnak, kölcsönösen segítjük egymást, kimentjük egymást a bajból, és támogatjuk egymást a veszélyekkel szemben. Esküszünk, hogy szolgáljuk a birodalmat, és békét szerzünk a népnek. Nem állítjuk, hogy egy napon és egyazon évben születünk, de azon vagyunk, hogy ugyanazon a napon haljunk meg. A mindenek felett uralkodó Ég, és a mindeneget megteremtő Föld olvasson szívünkben, és ha valaha is letérünk az igazság útjáról, megfeledkezvén a jóságról, a Menny és az emberek egyként sújtsanak le ránk!

Felemelkedtek térdepelésükből, és a két ifjabb testvér, Guan Yu, valamint a legfiatalabb, Zhang Fei, meghajolt bátyjuk, Liu Bei előtt. Az ünnepélyes ceremónia, az Égnek és Földnek bemutatott áldozatot követően további ökröket öltek le, és lakomát csaptak, melyre meghívták a falu férfiút is. Háromszázan csatlakoztak hozzájuk, és mindannyian ettek-ittak az Őszibarackkertben, míg alaposan le nem részegedtek.

Másnap előkerültek a fegyverek, ám sajnos lovaik nem voltak, amiket megülhettek volna. Ezen bánkódtak, mikor megtudták, hogy két lókereskedő éppen egy ménest hajt Zhang Fei birtoka felé. A hír hallatán rögtön felvidultak.

– Így segít meg bennünket az Ég! – mondta Liu Bei, s a három testvér kiment, hogy fogadja a kalmárokat. Kiderült, hogy Zhongshanból érkeztek,

minden évben északra indultak, hogy lovakat vásároljanak. Most már hazafelé tartottak a Sárगतurbánosok zavargása miatt. A testvérek behívták őket a birtokra, és bort szolgáltatottak fel nekik, majd Liu Bei megosztotta velük a béke helyreállítására szőtt tervüket. A két kereskedő igazán megörült ennek, és azonnal ötven remek hátast adott nekik, ráadásként pedig még összesen ötszáz *liang* aranyat és ezüstöt, valamint ezer *jin* fegyverek kovácsolására szolgáló finom acélt is.¹⁷

Miután a kalmárok távoztak, Liu Bei fegyverkovácsokat hivatott, és saját maga számára páros kardokat készíttetett. Guan Yu egy hosszúnyelű, hajlított pengét kovácsoltatott, amit Zöld Sárkánynak vagy Hideg Szépségnek neveztek,¹⁸ míg Zhang Fei egy tizennyolc arasz hosszú acéllándzsát.

Amikor mindezzel elkészültek, a seregükkel, nagyjából ötszáz derék falusi legénnyel Zhou Jinghez meneteltek, aki bevezette őket Liu Yan tartományi kormányzóhoz. Ahogy a bemutatási ceremónia véget ért, Liu Bei megemlítette származását, a kormányzó pedig rögvést megadta neki a kelendő tiszteletet és elismerte őt unokaöccsének.

Néhány nap elteltével megtudták, hogy a lázadás valóban kitört, és egyik vezérük, Cheng Yuanzhi ötvenezer katonával megtámadta Zhuo tartományát. Liu Bei boldogan vállalta az előőrs vezetését, és Zhou Jinggel, két testvérével, valamint ötszáz harcosukkal Daixing hegyéhez vonult, ahonnan a lázadók felbukkanását jelentették. Ez utóbbiak haja a vállukat verdeste, fejükre pedig sárga turbánt csavartak.

Ahogy a két hadsereg felvonult egymással szemben, Liu Bei, balján Guan Yu-vel, jobbán Zhang Fei-jel előre lovagolt, majd ostorát suhogtatva szidalmazni kezdte a lázadókat, és megadásra szólította fel őket.

Cheng Yuanzhi, az engedetlenek vezetője iszonyú haragra gerjedt, és utasította alvezérét, Deng Mao-t, hogy induljon meg ellenük. Ekkor azonban előrontott Zhang Fei, ölnyi hosszú, kígyónyelv-hegyű lándzsáját harcra készen szegezve előre. Egyetlen dőfés és Deng Mao átszúrt szívvel bukkolt le a nyeregből. Ennek láttán maga Cheng Yuanzhi is megsarkantyúzta lovát, és magasba emelt karddal egyenesen Zhang Fei felé száguldott. Ám Guan Yu meglóbálta hatalmas, sárkánypengéjét, és útját állta az ellenséges vezérnek. A látványra félelem szállt Cheng Yuanzhi szívébe, s mire esélye lett volna magához térni, a hatalmas fegyver lesújtott rá és kettéhasította.

Két hős, hallván a harc hívását
Előrontott, fogadván az ellen kihívását
Tettükről három királyság beszél
Történetükről sok költő s énekes mesél

Vezérük pusztulását látva a lázadók elhajították fegyvereiket és futásnak eredtek. Liu Bei és harcosai közülük rontottak, mire közülük több ezren inkább a megadást választották. Így hát teljes volt a győzelem, a lázadást ezen a vidéken sikeresen letörték.

Visszatérésükkor Liu Yan személyesen gratulált nekik, és jutalmat osztott szét a vitézek között. Ám alig egy nap múlva levél érkezett Qingzhou tartományból, melyben az állt, hogy a lázadók ostrom alá vették a kormányzó székhelyét, s immár közel állnak a győzelemhez. Gong Jing kormányzó sürgős segítséget kért.

- Majd én megyek - közölte Liu Bei, amint meghallotta a hírt, és nyomban útnak indult harcosaival, továbbá még ötezer katonával Zhou Jing parancsnoksága alatt. Mikor a lázadók észrevették a közeledő felmentő sereget, nyomban heves támadást indítottak ellenük.

Hozzájuk képest Liu Bei csapatai igen csekély létszámúak voltak, így visszavonultak, és tőlük nagyjából harminc *li* távolságra táborot vertek.

- Ezek a lázadók sokan vannak, mi pedig kevesen - mondta Liu Bei a testvéreinek -, ezért csak valamilyen furfangosabb haditervvvel győzhetjük le őket.

Így hát lesből történő támadás mellett határoztak. Guan Yu ezer harccsal elrejtőzött a dombok mögött jobb felől, míg Zhang Fei ugyanezt tette balról. A terv az volt, hogy gongütésre törnek majd elő a főszereg támogatására.

Az előkészületek után megperdültek a dobok, és Liu Bei Zhou Jinggel együtt támadásra vezette katonáit. A lázadók szintén előrenyomultak, ám ekkor Liu Bei-ék hirtelen meghátráltak előlük. Esélyt látva a győzelemre a lázadók üldözőbe vették őket a dombok felé. Alighogy benyomultak az egyik szorosba, a gongok megszólaltak, és a lesből támadók rávetették magukat a lázadókra. Ekkor Liu Bei csapata is visszafordult, hogy szembenézzon velük. A Sárgaturbánosok csak úgy hullottak a három oldalról kibontakozó támadás miatt, és végül menekülni kezdtek a kormányzósági székhely felé. Ott azonban Gong Jing kormányzó épp egy sereget vezetett ki a városból, hogy ő is részt vegyen a csatában. Így végül a lázadók teljes vereséget szenvedtek, és igen sokukat levágták. Qingzhou többé nem forgott veszélyben.

Noha tigrishez hasonló vitézek
E csatát csellel nyerték meg
Jött a hős, és hírnevet szerzett
Látták, neki trónus rendeltetett

A lakomát követően, amit a kormányzó a hősök diadalának megünneplésére rendezett, Zhou Jing azt javasolta, hogy induljanak haza. Liu Bei azonban így szólt:

- Épp most tudtam meg, hogy Lu Zhi generális, egykori mesterem, harcban áll a lázadók hordájával, akiket Zhang Jue fővezér vezet. Inkább oda indulnék, hogy megsegítsem a generálist.

Zhou Jing egyedül vezette hát seregét haza, míg Liu Bei testvéreivel és ötszáz katonájukkal Guangzong felé indult. Rátaláltak Lu Zhi táborára, és mindhárman bebocsátást nyertek színe elé. A generális nagyon megörült érkezésüknek és vele is maradtak, hogy segítsék haditerve kidolgozásában.

Ekkoriban a lázadók háromszoros túlerőben voltak, Zhang Jue százötvenezer főnyi seregével Lu Zhi ötvenezer katonája nézett szembe, de egyik fél sem tudott felülkerekedni a másikon.

- Képes vagyok rá, hogy itt bekerítsem a lázongókat - mondta Lu Zhi Liu Bei-nek -, ám a másik két testvér, Zhang Liang és Zhang Bao szilárdan elsáncolta magát Yingchuan vidékén. Velük Huangfu Song és Zhu Jun néz szembe. Lovasaidhoz még adok ezer főt, te pedig menj előre velük Yingchuanba, derítsd ki, mi történik ott, és hozd meg nekem a híreket, hogy megállapodhassunk az egyidejű támadás időpontjában.

Igy hát Liu Bei, amilyen gyorsan csak tudott, felkerekedett, és seregét Yingchuanba vezette az éjszaka folyamán. Ebben az időben a császári csapatok Huangfu Song és Zhu Jun irányításával eredményesen támadták a lázadókat, akik visszavonultak Changshe irányába, és a sűrű fűben ütöttek táborot. Ezt látván a két parancsnok úgy döntött, tűzzel támadnak ellenük.

Kiadták a parancsot, hogy minden emberük fogjon egy köteg szénát és rejtőzzön el. Ezen az éjszakán viharos szél támadt, és a második órség ideje alatt lángra lobbantották a fűvet.¹⁹ Ugyanekkor, amikor a lázadók tábora tüzet fogott, Huangfu Song és Zhu Jun csapatai megtámadták az ellenséget. A lángok csaknem az égig emelkedtek, a törvényszegők pedig annyira megzavarodtak, hogy még arra se maradt idejük, hogy páncélt húzzanak vagy felszerszámozzák lovaikat. Menekülve futottak szét mindenfelé.

Az öldöklés egészen hajnalig tartott. A két vezér, Zhang Liang és Zhang Bao néhány gyors harcos kíséretében már-már azt gondolta, megmenekült, de egyszerre vörös lobogós lovascsapat állta útjukat. Vezetőjük középtermetű, apró szemű, hosszú szakállú harcos volt. Cao Cao-nak hívták, aki Beijuo-ból származott, és lovassági parancsnok rangban szolgált. Édesapja, Cao Song valójában az ősi Xiahou nemzedék sarja volt, ám egy Cao Teng nevű eunuch nevelte fel, ezért az ő nevét viselte.

Fiatalkorában Cao Cao örömét lelte a vadászatban, továbbá nagyon kedvelte a dalokat és a táncot. Leleményes volt és igen fortélyos természettel rendelkezett. Egyik nagybátyja, látván az ifjú könnyelműségét, igen

sokszor megharagudott rá, és elmondta Cao Songnak fia gaztetteit. Utóbbi meg is dorgálta Cao Cao-t, ám ennek hatására a fiúban rögtön bosszúterv fogant.

Egy napon, észrevéve, hogy nagybátyja közeleg felé, a földre vetette magát, mintha nyavalyatörés gyötörné. A nagybácsi megriadva rohant az ifjú apjához, aki rögvest fiához sietett, ám annak addigra, úgy tűnt, már semmi baja sem volt.

- Nagybátyád szerint nyavalyatörés kínoz - mondta neki -, máris jobban lennél?

- Sohasem gyötört engem ilyesmi és más betegség sem - felelte neki Cao Cao -, csak éppen a nagybácsi már nem kedvel engem, ezért tévesztett meg téged.

Ezután ha a bácsi szóba hozta Cao Song előtt fia vétkeit, az nem is figyelt rá, a fiatalember pedig féktelenségben és kicsapongásokban tobzódva nőhetett fel.

Egy napon egy Qiao Xuan nevű bölcs azt jósolta Cao Cao-nak, hogy hamarosan lázadás fog kitörni a birodalomban és ő lesz az az ember, aki kiváló képességei segítségével helyre tudja állítani majd a nyugalmat és a békét. Egy másik alkalommal a Nanyangból származó jós, Ho Ju jövendölte neki, hogy a Han ház a bukás szélén áll, s kizárólag ő tudja majd a zűrzavart követően megalapozni az új rendet.

Ezek után Cao Cao elment a Runanból való Xu Shao-hoz, akiről úgy hírlett, jól ismeri az emberi sorsokat és megkérdezte tőle:

- Miféle ember vagyok én?

Azonban a bölcs nem felelt neki. Ám Cao Cao újra és újra feltette a kérdést, mire végül választ kapott:

- Képes vagy rá, hogy urald az egész világot, ám elég gonosz vagy ahhoz, hogy fel is forgasd!

Cao-t nagy örömmel töltötte el ez a felelet.

Amikor húszéves lett, alkalmasnak találták a hivatalviselésre és kegyes, becsületes magatartása miatt kinevezték egy Luoyanghoz közel eső körzet parancsnokává. Az általa vezetett városnak négy kapuja volt, ő pedig valamennyi kapuhoz különböző méretű husángokat függesztett fel, s mindenféle törvényszegést megtorolt, függetlenül az elkövető rangjától és vagyonától. Jian Shuo eunuch bácsikáját például rajtakapták, amint éjnek idején kardot viselt az utcákon. Még aznap éjjel letartóztatták, majd megbotozták. Ezután senki sem mert szembeszegülni Cao-val és még a nevét is retgették. Hamarosan előjáróvá léptették elő.

A Sárगतurbánosok lázadásának kitörése idején nevezték ki Cao Cao-t lovassági parancsnoknak. Ötezer főnyi lovast és gyalogost osztottak be alá, akikkel a Yingchuan földjén zajló harcokba kellett beavatkoznia. Úgy esett,

hogy éppen a megvert lázadók menekülő hadával került szembe, akik között nagy mézszárlást vitt végbe. Ezreket ölt meg, számtalan lobogót, dobot és paripát zsákmányolt nagy halom pénzermével együtt. A két lázadó vezér, Zhang Liang és Zhang Bao azonban mégis sikeresen elmenekült a vereséget követően. Cao Cao, miután jelentkezett Huangfu Songnál és Zhu Junnál, üldözőbe vette a testvérpárt.²⁰

De térjünk most vissza Liu Bei-hez, aki Guan Yu-vel és Zhang Fei-jel Yingchuan felé sietett, amikor meghallották a csatazajt és megpillantották a lángok égig érő fényét. Azonnal odavezényelték katonáikat, ám már túlságosan későn érkeztek ahhoz, hogy kivegyék részüket a küzdelemből. Láthatták, hogy Huangfu Song és Zhu Jun sikeresen megvalósította Lu Zhi generális tervét.

- A lázadók erejét sikerült megtörnünk itt - mondta nekik Huangfu Song -, ámde most bizonyára Guangzong felé tartanak, hogy csatlakozzanak bátyjuk, Zhang Jue seregéhez. Nem tehettek mást, mint hogy visszasiettek, és felvesszitek a harcot ellenük.

A három testvér megindult hát visszafelé, ám alig jutottak félútig, amikor egy lovascsapattal találkoztak, akik rabszállító ketrecet kísértek, benne egyetlen fogollyal. Mikor közelebb értek, látták, hogy a ketrecben nem más van, mint az az ember, akinek megsegítésére indultak, a tudós Lu Zhi generális. Gyorsan lepattanva lováról Liu Bei megkérdezte, mi is történt.

- Sikerült bekerítenem a lázadókat - felelte Lu Zhi -, és már azon voltunk, hogy szétzúzzuk őket, amikor Zhang Jue varázsláshoz folyamodott, és megakadályozta diadalunkat. A császári udvar erre egy eunuchot küldött a nyakamra, hogy vizsgálja ki kudarcom okát, és azt szerette volna, hogy vesztegessen meg. Elmondtam neki, mennyire szorongatnak itt bennünket, a hadsereg ellátására is alig van pénzünk, így megkérdeztem, miből is tudnám hát megajándékozni őt. Az eunuch dühtől fortyogva távozott, és bevádolt az udvarnál, hogy nem teszek mást, csak megbújok erődtéseiteim mögött, nem vállalom csatát, és gyávaságot csepegtetek katonáim szívébe. Így hát a császár Dong Zhuo generálist küldte a leváltásomra, nekem pedig a fővárosba kell mennem, hogy számot adjak az eseményekről.

E történet hatására Zhang Fei őrjöngeni kezdett, és már azon volt, hogy lemészárolja a teljes kíséretet, ám Liu Bei megállította:

- Majd az udvar hoz ítéletet ebben az ügyben, neked pedig nem szabad ilyen meggondolatlanul cselekedned.

A katonák újra körülvették Lu Zhi szekerét, és tovább indultak. Így tett a három testvér is.

Nem volt már semmi értelme folytatni útjukat Guangzongba, így Guan Yu azt javasolta, térjenek inkább vissza otthonukba, Zhuoba. Liu Bei egyetértett, és észak felé irányította a hadakat. Két nappal később csata

mennydörgését hallották az előttük fekvő dombok mögül. Liu Bei és testvérei leugrottak lovaikról, és felmentek egy magaslatra, ahonnan láthaták, hogy a császári csapatok hatalmas veszteségeket elszenvedve menekülnek, miközben Sárgaturbánosok árasztják el a síkságot és a dombokat, s mindent elborítva közelednek feléjük, lobogóikon pedig a hatalmas „Ég Hercege” feliratot pillantották meg.

- Ez nem lehet más, mint Zhang Jue! - kiáltotta Liu Bei - Támadjuk meg azonnal!

Lóra pattantak, és csapatuk élén rohamozva vetették magukat a küzdelembe.

Zhang Jue a nemrég kinevezett Dong Zhuo generális csapatait verte meg, és éppen hevesen üldözte a menekülőket. Ekkor zúdult soraikra a három testvére serege, és hatalmas zűrzavart okozott köztük. Noha korábban már győztesnek hitték magukat, most csaknem ötven *li*-t úzték vissza őket. Ezután Liu Bei és társai diadalmasan tértek vissza a megmentett generálissal annak táborába.

- Milyen rangban szolgáltok? - kérdezte tőlük Dong Zhuo.

- Nincs rangunk - hangzott a felelet. Ezt hallván Dong Zhuo semmibe vette őket, és még a kötelező tiszteletet sem adta meg nekik. Liu Bei nyugodtan fogadta ezt, Zhang Fei viszont dühöngött:

- Épp most mentettük meg ezt a szolgát egy véres viadalból, ő meg udvariatlanul bánik velünk! Egyedül a halála csillapíthatja haragom!

A sátorba akart rohanni, hogy levágja sértegetőjét és meg is tette volna, ha testvérei nem tartják vissza.

Ma is úgy van, miként hajdanán
Ha rangod s címed van, elismernek talán
A hivatalnoki süveg viselése megingathat
De Zhang Fei-nek párja nem akadhat
Ha minden hálátlant lenyakazna
Egész évben csak halált osztogatna

Dong Zhuo generális sorsa a későbbi fejezetekből derül ki majd.

MÁSODIK FEJEZET

ZHANG FEI MEGBÜNTET EGY CSÁSZÁRI
MEGBÍZOTTAT. HE JIN AZ EUNUCHOK
MEGÖLÉSÉT TERVEZGETI

張翼德怒鞭督郵
何國舅謀誅宦豎

El kell mondanunk, ki is ez a Dong Zhuo: messze északnyugaton, Lin-tao-ban született, atyja előjáró volt, őt magát pedig világeletemben gögös és kevély embernek ismerték. Ám ez a nap, amikor semmibe vette a három testvért, az utolsó lett volna számára, ha a két idősebb nem inti nyugalomra a felbőszült legifjabbikat.

- Ne feledd, a császári udvar megbízottjával van dolgunk! Kik vagyunk mi, hogy ítélkezzünk felette, és lemészároljuk?

- Ha itt maradunk, akkor be kell állnunk a csapatába - felelt Zhang Fei -, de én nem fogadok el parancsokat egy ilyen gazembertől! Maradhattok, ha akartok, ám én biztosan odébb állok!

- Mi hárman megesküdtünk, hogy egyek vagyunk életben és halálban, nem szakadhatunk el egymástól - mondta Liu Bei -, menjünk hát el mindannyian!

Ebben aztán megegyeztek, és késlekedés nélkül fel is kerekedtek, hogy csatlakozzanak Zhu Jun generális seregeihez. A generális nagy tisztelettel fogadta őket, és megörült segítségüknek a Zhang Bao elleni támadáshoz.

Éppen ebben az időben vívott hatalmas ütközetet Quyangnál Zhang Liang, a legifjabb lázadó ellen Cao Cao, aki Huangfu Song seregével egyesítette sájátját.

Zhang Bao ekkor egy hegy mögött foglalt el igen erős állást nyolcvan-kilencvenezer fős hadával. A császári csapatok haditerve szerint Liu Bei kapta az előőrs vezetését. A lázadók oldaláról Zhang Bao egyik alvezére vágatott elő, és párviadalt ajánlott. Liu Bei Zhang Fei-t küldte ellene. Harcra kész lándzsával vágatott előre Zhang Fei, és néhány összecsapás után az alvezér már sebesülten fordult le nyergéből. Ekkor Liu Bei jelt adott az általános támadásra. Zhang Bao hátasán ülve leeresztette haját, kardot rántott, és kimondta varázsigéit. Szélvész kerekedett, mennydörgés hallatszott, és sűrű, fekete felhő ereszkedett alá az égből a harcmezőre. E fellegből mintha lovasok és talpasok megszámlálhatatlan tömege tört volna elő gyilkolásra készen. Félelem lett úrrá a császári csapatokon, ezért Liu Bei visszavonulást vezényelt, ám serege rendezetlenül és megzavarodva menekült.

Zhu Jun és Liu Bei ezután haditanácsot tartottak.

- Zhang Bao mágiát űz - mondta Zhu Jun -, így hát nincs más választásunk: holnap ellenvarázst fogok alkalmazni lemészárolt sertések, kecskék és kutyák vére segítségével.¹ E vérrel fogjuk meghinteni az ellenséget a magaslatokról, ahol nem látják meg embereinket. Így megtörjük majd sötét művészetük erejét.

Így is tettek. Liu Bei megparancsolta testvéreinek, hogy ezer-ezer emberrel rejtőzzenek el a dombok feletti szirteken jókora adag disznó-, kecske-kutya- és még számos mocskos élőlény vérével. A következő napon pedig,

amikor a lázadók magasba emelt lobogókkal és dübörgő dobokkal rohamoztak, Liu Bei előrelovagolt és összezapott velük. Ebben a pillanatban Zhang Bao megint varázserejéhez folyamodott és oldalán harcba kezdtek az elemek. Homokvihar támadt, kövek söpörtek végig a földön, fekete páratömeg töltötte be az eget, és megint emberek és lovak mennydörögtek elő a magasból. Liu Bei megfordult és menekülni kezdett, ahogy korábban is, a lázadók pedig utána vetették magukat. Ám amint átnyomultak a dombok között, megszólaltak a harsonák, s a rejtőzködő harcosok vérrel töltött hólyagokat hajítottak le az ellenségre. Az emberek és lovak tömege egyszerre papírfigurákká s szalmaparipákká változott, így szállingóztak le a földre. A szél elállt, a mennydörgés elült, a por leülepedett és a kövek is mozdulatlanul feküdtek már a földön.

Zhang Bao gyorsan észrevette, hogy varázsata elenyészett, megfordult hát, hogy visszavonuljon. Ekkor a szárnyakról megtámadták őt Zhang Fei és Guan Yu csapatai, hátulról pedig Liu Bei és Zhu Jun vette üldözőbe. A lázadók megsemmisítő vereséget szenvedtek. Liu Bei a távolból észrevette a „Föld Hercege”² feliratot viselő lobogót, és arrafelé iramodott, de csupán a bal karján sikerült megsebeznie Zhang Bao-t egy nyílvezzővel. A lázadó vezér sebesülése ellenére is sikeresen elmenekült, Yangcheng városába vonult vissza, ahol elsáncolta magát, Zhu Jun pedig ostrom alá vette.

Időközben futárokat is kiküldtek, hogy hozzanak hírt Huangfu Song generális felől. Megtudták, hogy igen sikeresen harcolt, nagy győzelmeket aratott, míg Dong Zhuo, akit Lu Zhi helyére neveztek ki, kudarcot kudarca halmoz. Így hát az utóbbi helyére is Huangfu Songot nevezték ki. Mielőtt megérkezett volna székhelyére, Zhang Jue, a lázadók fővezére meghalt, hadai irányítását pedig öccse, Zhang Liang vette át, aki megpróbált szembenézni Huangfu Songgal, ám hét egymást követő csatában is vereséget mértek rá. Végül Quyang mellett Zhang Liang is elesett. Ekkor kiásták Zhang Jue koporsóját, holttestét lefejezték, a fejet közszemlére tették, majd ezután a fővárosba, Luoyangba küldték. Seregük közrendűi megadták magukat. Huangfu Songot kinevezték a császári harci szekerek és lovasság vezérévé,³ valamint Jizhou kormányzójává.

Ő pedig nem feledkezett meg barátairól: kormányzóként első tette volt, hogy beadványban emlékezett meg Lu Zhi érdemeiről, aki így visszakapta korábbi tisztségét. Cao Cao úgyszintén komoly érdemeket szerzett, ezért Jinan előljárójává tették, és éppen délnek készülődött, hogy elfoglalja új székhelyét.

E híreket meghallván Zhu Jun fővezér azonnal általános támadást indított Yangcheng erődje ellen, ahová a legifjabb Zhang-fivér sáncolta el magát. Nagyon úgy tűnt, hogy a lázadás ereje hamarosan végképp megtörik. Ekkor Zhang Bao egyik vezére leszúrta urát, fejét pedig megadá-

sa jeléül elküldte ellenfeleinek. Így hát ezen a vidéken sikerült elfojtani a forrongást, és Zhu Jun elküldhette jelentését és foglyait az udvarnak.

Azonban a Sárgaturbánosok parazsa még mindig izzott. Három életben maradt lázadó, név szerint Zhao Hong, Han Zhong és Sun Zhong harmincezernél is több emberrel rendelkező sereget gyűjtöttek össze, majd gyilkolni, rabolni s gyűjtogatni kezdtek, magukat Zhang Jue megbosszulóinak nevezve. A diadalmas Zhu Jun kapta a megbízatást, hogy harcedzett és sikeres seregével elpusztítsa őket, ő pedig azon nyomban támadásba lendült ellenük Wancheng városa felé, ami ekkor még a lázadók kezén volt. Amikor a falak alá ért, Han Zhongot küldték, hogy szembeszálljon vele. Zhu Jun parancsára hőseink, Liu Bei és testvérei indultak rohamra a város délnyugati kiszögellése ellen. Han Zhong rögtön legvitézebb csapatait vezényelte oda, hogy visszaverjék őket. Eközben Zhu Jun maga kétezer vasba öltözött lovassal a szemközti oldalon vezényelt támadást. A lázadók, attól tartva, hogy a várost elvesztik, sorsára hagyták a délnyugati részt, és visszafordultak, hogy a vértések ellen segítsék a védőket. Így Liu Bei a hátukba kerülhetett és nagy veszteségeket okozott nekik, miközben bemenekültek a város falai mögé. Zhu Jun négy részre osztotta csapatait és teljesen körülrárta a várost. Amikor éhínség tört ki a falakon belül, az ostromlottak követet küldtek, hogy a város megadásáról tárgyaljon, ám ajánlatukat Zhu Jun elutasította.

Ekkor Liu Bei meg is kérdezte tőle:

- Egykor a Han dinasztia alapítója, Liu Bang kegyesen fogadta a magukat megadókat és neki engedelmeskedőket, miért utasítod hát el ezeket itt?

- Most már egészen más idők járnak - válaszolta Zhu Jun - azokban a régmúlt napokban zűrzavar uralkodott a birodalomban, a Qin- és a Han házak egymás ellen küzdöttek, s nem volt egyetlen uralkodó mindenk felett. Így hát nyilvánvaló, hogy a megadást szívesen fogadták, mert az volt a cél, hogy az embereket a maguk oldalára állítsák. Most azonban a birodalom egységes és a Sárgaturbánosok az egyedül veszélyes zúgolódók. Ha elfogadnánk a megadásukat, ez nem tenne jó szolgálatot az irántunk hűségesek köreiben. Ha a banditák kedvükre fosztogathatnának, amíg jól megy a soruk, majd azután megkegyelmeznénk nekik, amikor szerencsénk fordultával megadnák magukat, csak a további rablást és fosztogatást bátorítanánk. Attól tartok, nem lenne túl jó hozzáállás.

- Rendjén való, ha elutasítjuk a rablók megadását - felelte neki Liu Bei -, de a várost most szinte vasabroncsként fogjuk körül. Ha a lázadók kérését semmibe vesszük, kétségbe esnek majd és halálukig fognak harcolni, mi pedig aligha tudunk ellenállni ilyen rengeteg halálra szánt embernek. A falak mögött pedig még sokkal többen vannak, akik pusztulása elkerülhetetlen. Talán az lenne a

legjobb, ha a délkeleti résztől elvonulnánk és csak a szemközti falnál támadnánk. Minden biztonnal menekülőre fogják majd a kiürített részen, és nem kívánnak már többé harcolni, mi pedig könnyedén elfoghatjuk őket.

Zhu Jun látta, hogy a terv jó, így elfogadta azt. A város keleti és déli oldala alól kivonta csapatait, majd minden erejével az északnyugati véget támadta meg. Ahogyan arra számítani lehetett, a lázadók Han Zhong vezetésével kitortek, az ostromlók pedig utánuk vetették magukat. Han Zhongot levágták, azután serege a négy égtáj felé menekülve teljesen szétszóródott. Ám a másik két lázadó vezér ekkor jelentős létszámú erősítéssel avatkozott a csatába. Zhu Jun látta, seregük milyen hatalmas, ezért visszavonulást rendelt el. A Sárगतurbánosok így visszafoglalhatták Wancheng városát.

Zhu Jun a falaktól tíz *li* távolságra táborozott le, és hamarosan ismét támadáshoz készülődött, ám váratlanul keletről egy csapat lovas és gyalogos érkezett. Sun Jian vezette őket, az egykori, híres stratégia, Sun Zi leszármazottja, Fuchunból. Nyílt, széles arcú férfi volt, tigriséhez hasonló mozdulatokkal, medveszerű testalkattal.

Amikor Sun Jian tizenhét éves volt, édesapjával a Qiantang folyón utazott, és szemtanúja volt, ahogy egy csapatnyi kalóz éppen kifoszt egy kereskedőt, majd a parton osztozkodni kezdenek zsákmányukon.

- Elfoghatnánk őket - mondta az apjának.

Ezzel kardot ragadott, s merészen a partnak rontott, miközben jobbra-balra kiáltozott, mintha az embereit hívná, hogy intézzenek ők is rohamot. A kalózok valóban azt hitték, katonák járnak a nyomukban, ezért zsákmányukat hátrahagyva menekülőre fogták. Sun Jian még üldözőbe is vette őket és egyiküket levágta. Tette miatt ismertté vált, s azt javasolták neki, hogy viseljen hivatalt.

Valamivel később, összefogva a helyi elöljárókkal, ezer fős hadsereget toborzott, hogy szembezállhasson egy Xu Chang nevezetű banditával, aki a Fénylő Nap Császáranak hívatta magát, és igen sok támogatója akadt. Sun Jian sikeresen legyőzte őt, és Xu Changot, valamint fiát, Xu Shao-t is lefejeztette. E tettét beadványban beszélték el a császárnak, s ő három tartomány elöljárójává nevezte ki.

Amikor a Sárगतurbánosok lázadása kitört, összegyűjtötte a falujában élő ifjakat, néhány kereskedőt és ezerötszáz főnyi tapasztalt katonát, majd az élükön Wancheng városához vonult, hogy ott a császári erőkhöz csatlakozzon.

Zhu Jun örömmel fogadta, s rögtön megparancsolta neki, hogy indítson támadást a déli kapunál. Eközben Liu Bei és testvérei az északi kaput, ő maga pedig a nyugatit rohamozta meg, a keletit viszont szabadon hagyták, hogy a lázadók ismét csak elmenekülhessenek arra. Sun Jian elsőként

mászta meg a falakat és több mint húsz embert vágott le saját kezűleg. A lázadók menekülőre fogták, ám vezérük, Zhao Hong, paripáján száguldiva, lándzsáját Sun Jiannek szegezte. Ez utóbbi leugrott a falról, elragadta a lándzsát a lázadó vezértől, majd lelökte vele a lováról. Ezután felpattant a hátasra, és ide-oda lovagolva hatalmas öldöklést rendezett az ellenség soraiban.

A lázadók, Sun Zhong vezetésével, észak felé menekültek, ám szembetalálkoztak Liu Bei-jel. Már nem kívántak harcolni, így szétszóródtak. Ekkor Liu Bei előhúzta íját, nyílvezzőt helyezett az idegre, és megsebezte Sun Zhongot, aki kizuhant lova nyergéből. A Zhu Jun vezette császári derékhad is utolérte és hátba támadta az ellenséget. Borzasztó mézárhlást rendeztek soraikban, míg végül a lázadók megadták magukat. Így hát béke költözött a Nanyang környékén található tíz tartomány területére.

Zhu Jun visszatért a fővárosba, ahol ünnepeylesen kinevezték a harci szekerek és lovasok fővezérévé, valamint Henan tartomány kormányzójává, ő pedig nem feledkezett meg azokról, akik hozzásegítették győzelméhez: jelentette az udvarnál Liu Bei és Sun Jian érdemeit.

Sun Jiannek még több befolyásos barátja is volt, akik támogatták őt, így igen gyorsan előléptették, és el is távozott új székhelyére, ám Liu Bei, dacára Zhu Jun jelentésének, hiába váraozott valamiféle elismerésre, nem kapott semmit, és a három testvér igencsak szomorú lett.

Egy napon, amikor hármásban sétálgattak a főváros utcáin, Liu Beiek találkoztak Zhang Jun udvari tisztviselővel. Liu Bei felismerte őt és elpanaszolta neki, hogy érdemei ellenére mennyire semmibe veszik. A tisztviselő igencsak meglepődött ezen a hanyagságon és nemsokára fel is szólalt az udvarban, a császár színe előtt:

- A Sárgaturbánosok azért keltek fel, mert az eunuchok eladták a tisztségeket és üzleteltek a hivatalokkal. Csak a barátaik számára jutott állás, és kizárólag az ő ellenségeik részesültek megtorlásban. Ez okozta a zúrzaavat. Éppen ezért igen jó volna, ha a tíz eunuchot kivégeznénk, s fejüket közszemlére tennénk, kihirdetve, mi is történt szerte a birodalomban, és azt is, hogy aki érdemeket szerzett a nehéz időkben, bőséges jutalomban részesül. Így valóban nyugalom uralkodna végre a négy folyó vidékén.

Az eunuchok természetesen vadul tiltakoztak és azt állították, hogy a tisztviselő a császárt sértegeti. Megparancsolták az öröknek, hogy keressék ki a tanácssteremből.

Ezután a tíz eunuch tanácskozáásra gyűlt össze. Egyikőjük így szólt:

- Bizonyára vannak olyanok, akik kitüntették magukat a lázadás leverésében, ám méltatlankodnak, mert semmiféle címet és rangot nem kaptak.

Készítették hát egy jelentéktelen embereket összegyűjtő listát, akiket

kitüntetésre szántak. Köztük volt Liu Bei is, akit Anxi járás előljárójává tettek, ő pedig testvéreivel együtt sietve el is indult oda. Ám még előtte feloszlatta hadseregét és az embereket hazaküldte falvaikba. Csupán mintegy húsz katonát tartott meg magánál kíséretként.

A három testvér nemsokára meg is érkezett Anxiba, ahol hamarosan megújította a járás irányítását és olyan bölcsen kormányzott, hogy egy hónap múlva már semmiféle törvénysértés nem fordult elő, a nép pedig igen jó szívvel viseltetett irántuk. Ők hárman tökéletes egyetértésben éltek, egy asztalnál ettek és egyazon fekhelyen is aludtak. Amikor Liu Bei a nép ügyes-bajos dolgaival foglalkozott, Guan Yu és Zhang Fei ekkor is mellette állt és akár naphosszat a segítségére volt.

Alig négy hónap telt el így, amikor császári leirat érkezett, arról szólván, hogy csökkenteni fogják az előljárók számát, akik a lázadók elleni hadjáratban szerezték tisztségeiket. Liu Bei tartott tőle, hogy ő is az elbocsátottak közé fog tartozni. Ahogy a vizsgálatot végző császári megbízott – név szerint Du Biao – megérkezett, Liu Bei elébe ment egészen a járás határáig, ám udvarias hódolata nem talált viszonzásra. A megbízott nyeregben maradt, s csupán ostorával intett neki. Guan Yu és Zhang Fei – akik természetesen testvérükkel tartottak – alig bírták túrtóztatni haragjukat, sőt, hamarosan még rosszabb is történt.

A megbízott, amint szálláshelyére ért, ott a díszemelvényt foglalta el, míg Liu Bei szolgálatkészen állva maradt mellette. Hosszú idő elteltével Du Biao az alábbi kérdést intézte hozzá:

- Honnan is származol, Liu előljáró?
- Jing herceg leszármazottja vagyok Zhongshanból – felelte neki Liu Bei –, mióta először megütköztem a Sárgaturbánosokkal Zhuo vidékén, azóta legalább két tucat küzdelemben vettem részt ellenük. E csatákban szerzett szerény érdemeimért kaptam jelenlegi tisztségemet.

- Hazudsz származásodról és szolgálataidról tett kijelentésed sem igaz! – ordított rá a megbízott – Az udvar pedig arra utasított engem, hogy tisztítsam meg az előljárók sorait a hozzád hasonló, alacsony sorból származó, kétes jellemű alakoktól!

Liu Bei erre csak motyogott valamit magában, majd távozott. Amikor visszatért előljárói helyére, rögtön tanácskozást hívott össze.

- Ez a gőgös viselkedés a megbízott részéről bizonyosan azt jelenti, hogy szeretné, ha lefizetné – mondták a tanácsstagok.

- Soha egyetlen szalmaszállal sem károsítottam meg népemet – állította erre Liu Bei –, honnan vegyek akkor most pénzt, amivel megajándékozhatnám?

A következő napon a megbízott színe elé rendelte a járás alacsonyabb rangú tisztségviselőit, s arra kényszerítette őket, hogy Liu Bei ellen vall-

janak, miszerint az előljáró sanyargatja a népet. Liu Bei többször is megkísérelte, hogy tisztázza magát a vád alól, azonban az ajtónálló örök még csak be sem engedték őt Du Biao-hoz.

Időközben Zhang Fei naphosszat ivászatba próbálta fojtani az események miatti bánatát, így túlságosan is sokat ivott, majd nyergeltetett, és egyenesen a megbízott szálláshelyére vágatott. Ennek kapujánál nagy tömeg öregembert talált, akik keserűen zokogtak. Zhang Fei kérdezősködésére, miért teszik ezt, így válaszoltak:

- A megbízott arra kényszerítette a járás tisztségviselőit, hogy hamis tanúskodással bemocskolják előljárónkat, így ártalmára lehessen a nemes Liu-nak. Mi azért jöttünk, hogy a kegyelméért könyörögjünk, de nem enged minket színe elé, sőt, még az ajtónállók is megvertek!

Ezt hallván a hirtelen haragú, félrészeg embert őriöngés fogta el. Szei meit tágra nyíltak, fogai megcsikordultak, s egy szempillantás alatt leugrott hátsáról, átnyomakodott a rémült ajtónállók között, egyenesen az épületbe, majd annak hátsó termeibe rontott. A megbízott éppen törvényt ült, lábainál pedig a megkötözött tisztségviselők hevertek.

- Népnýúzó haramia, tudod, ki vagyok én? - üvöltött rá Zhang Fei.

Ám mielőtt a megbízott válaszolhatott volna, Zhang Fei máris a hajánál fogva ragadta meg és lerántotta a földre. Áldozatát maga után vonszolva a következő pillanatban már kint is volt, és az épület előtt szorosán egy jelzópóznához kötözte. Ezután fúzfavesszőt tört és vadul ütlegelni kezdte vele Du Biao-t, s csak akkor hagyta abba, mikor végül a vessző kettétört kezében.

Eközben Liu Bei magányosan üldögélt, magát emésztette bánatában, amikor váratlanul kiáltozást hallott ajtaja előtt. Rögtön kiment, érdeklődően, mi ez a lárma.

- Zhang Fei uraság kikötözött valakit a póznához és most ott vesszőzi éppen - hangzott a felelet.

Liu Bei odasietett és meglátva, kicsoda a nyomorult áldozat, Zhang Feitől a fenyítés okát tudakolta.

- Ha nem vesszőzzük halálra az efféle gazembereket, mivé leszünk akkor? - válaszolta neki Zhang Fei.

- Nemes előljáró, ments meg kérlek! - fogta könyörgőre a megbízott.

Mivel Liu Bei mindig is nagylelkű és jóindulatú volt, megkérte testvérét, hogy engedje el Du Biao-t, hadd mehessen útjára. Ám ekkor Guan Yu is odaért, és így szólt:

- Testvérem, minden nagyszerű szolgálatod ellenére is csak ezt az előljárói címet nyerted el, ráadásul a császár megbízottja még meg is sértett. A túskebokor nem megfelelő hely a főnixmadár számára! Azt mondom, végezzünk ezzel az alakkal, hagyjuk itt őt is, meg ezt a helyet is, térjünk

haza, és tervezzük meg ott következő lépéseinket.

Liu Bei azonban megelégedett azzal, hogy előjárói pecsétjét a megbízott nyakába akasztotta, és így szólt hozzá:

- Ha meghallom, hogy sanyargatni mered a népet, biztos lehetsz benne, hogy megöllek. Egyelőre viszont megkímélem életed és visszaadom neked a pecsétemet. Elhagyjuk ezt a vidéket.⁴

A megbízott a tartományi kormányzóhoz sietett és elpanaszolta neki az őt ért sérelmeket. Ki is adták a parancsot a három testvér elfogására, ám ők addigra már rég Dai vidékén jártak, és menedékre találtak ott Liu Hui-nál, aki azért biztosított számukra bújóhelyet, mivel tisztában volt vele, hogy Liu Bei a császári házból származik.

Erre az időre a tíz eunuch már teljesen a maga kezébe ragadta a hatalmat és mindenkit halálra ítélték, aki szembeszegült velük. Minden olyan előjárótól, aki segített a lázadás leverésében, ajándékot – pénzt és selymet – követeltek, aki pedig nem engedelmeskedett, azt megfosztották a hivatalától. A már megismert két császári hadvezér, Huangfu Song és Zhu Jun is erre a sorsra jutott, másfelől viszont az eunuchok igen magas rangba jutottak, a császár egymás után tüntette ki őket. Közülük sokan roppant előkelő sorba jutottak, a tízek egyike, Zhao Zhong még a lovasság parancsnoki tisztségét is megkaparintotta magának. A kormányzás egyre rosszabbá és rosszabbá vált, az egész nép egyre elkeseredettebb lett.

Changsha-ban egy Ou Xing nevű bandita kelt fel, önmagát császárnak kiáltva ki, Yuyangban pedig Zhang Ju és Zhang Jun szított lázadást. Mint hópelyhek télen, úgy szálltak a császárhoz a panaszos jelentések, ám az eunuchok valamennyit megszerezték és egyetlen egy sem jutott el közülük az uralkodóhoz. Egy napon az Ég Fia éppen egyik kertjében lakomázott a tízekkel, amikor Liu Tao főtanácsos jelent meg előttük igencsak felindult állapotban. A császár megkérdezte tőle, mi bántja.

- Felség, hogy vagy képes ünnepelni ezekkel, amikor a birodalom alig egy karnyújtásnyira van az összeomlástól? – kiáltotta Liu Tao.

- Hiszen minden rendben van – felelte neki az uralkodó –, honnan fenyegetne veszély?

- Haramiak nyüzsögnek mindenfelé, még a városokat is megrohanják és kifosztják – mondta Liu Tao –, s mindez ennek a tíz eunuchnak a hibája, akik eladják a hivatalokat, kárt okoznak az embereknek, félrevezetik az uralkodót és háttérbe szorítják hű tanácsadóit. Valamennyi erényes férfi elhagyta már tisztségét, és ezért küszöbön áll a végső romlás!

Ennek hallatán a tíz eunuch egyként kapta le fejfedőjét, és uruk lábához vetették magukat:

- A tanácsadó úr szemében mi nem vagyunk kedvesek, ezért életünk veszélyben forog! Könyörgünk, felség, kíméld meg életünket, mi pedig

visszavonulunk szülőföldünkön lévő otthonainkba! Ím, vagyonunkat ettől fogva a hadi kiadások fedezésére fogjuk fordítani!

Így szólván keserű könnyekben törtek ki, a császár pedig dühösen fordult tanácsadójához:

- Neked magadnak is vannak szolgálid, mi bajod hát az enyémeikkel? - kérdezte, majd hívta az őrséget, távolítsák el Liu Tao-t és végezzék ki.

- Az én halálom nem számít és nem old meg semmit - kiáltott fel Liu Tao -, csupán azért bánkódom, mert a Han család, több mint négyszáz éves uralkodást követően végül éppen most bukik el!

Az örök megragadták, és már azon voltak, hogy el is végzik az ítéletet, amikor egy másik tanácsadó megállította őket és így szólt:

- Ne sújtsatok le rá addig, amíg nem beszéltem én is az uralkodóval!

Chen Dan volt ő, a birodalom belügyeiért és a gyermekek neveléséért felelős főtanácsadó. Hamar a császár színe elé járult és az alábbiakat mondta neki:

- Felség, miféle vétekért veszik Liu Tao tanácsos fejét?

- Rágalmazta bizalmas szolgáljainkat és megsértette császári személyünket - válaszolta az uralkodó.

- Az egész ország népe az eunuchok vérére éheznek, te pedig, uram, mégis úgy bánsz velük, mintha rokonaid lennének. Semmiféle érdemük nincs, csak a tőled elnyert címek, ráadásul közülük Feng Xu még a Sár-gaturbános lázadókkal is szövetségre lépett. Hacsak felséged nem tesz valamit, bizonyos, hogy a birodalmon még földünk védőszellemei sem segíthetnek!

- Nincs bizonyíték arra nézve, hogy Feng Xu részt vett volna a lázadásban - ellenkezett a császár -, és az bizonyosan nem igaz, hogy egyetlen eunuchom sem hűséges alattvaló.

Chen Dan erre a trónus lépcsőfokaihoz verte homlokát, de a helyreutasítás nem bántortalanította el. Erre a császár ismét feldühödött s elrendelte, hogy őt is távolítsák el és Liu Tao-val együtt vessék börtönbe. Még ezen az éjszakán az eunuchok meggyilkoltatták mindkettejüket.

Ezek után a tízek hamisított parancsot küldtek Sun Jiannek, amiben kinevezték őt Changsha kormányzójává és megparancsolták neki benne, hogy fojtsa el Ou Xing lázadását. Hősünk két hónapon belül elvégezte a feladatot és jelentette, hogy az egész vidéken béke uralkodik. E tette miatt egy újabb császári rendelet Wucheng urává nevezte ki.

Ugyanebben az időben egy Liu Yu nevű férfi, aki pedig Youzhou kormányzója lett,⁵ Yuyang felé vonult, hogy leverje Zhang Ju és Zhang Jun felkelését. Dai kormányzója, Liu Hui, aki Liu Bei-t és testvéreit rejtegette, Youzhou kormányzója figyelmébe ajánlotta a három hőst, aki örömmel fogadta őket s rájuk bízta csapatait, hogy támadást indítsanak a lázadók

ellen. Néhány napi heves küzdelem után sikerült is megtörniük a felkelők erejét, így azok harci kedve is alábbhagyott. Zhang Jun ráadásul kegyetlen ember volt, így katonái ellene fordultak. Egyik főembere leszúrta, fejét az ellenfélnek küldte, ő pedig a többi lázadóval együtt behódolt. A másik lázadó vezér, Zhang Ju, mikor látta, hogy minden elveszett, öngyilkosságot követett el.

Végül hát Yuyang vidéke sem forrongott tovább. Liu Yu kormányzó jelentette Liu Bei hőstettét a császárnak, ő pedig teljes bűnbocsánatban részesítette a megbízott megvesszőzése ügyében, s Xiami előljáró helyettesévé, továbbá Gaotang bírójává tette. Nemsokára Gongsun Zan, Liu Bei régi barátja is tanúskodott tetteiről, így a hőst Pingyuan járás előljárójává nevezték ki. Igen gazdag vidék volt ez, ezért Liu Bei úgy érezhette magát, mint a régmúlt napokban. Végül maga Liu Yu is előléptetésben részesült és fővezéri tisztséget kapott.

A Középső Béke időszaka hatodik évének (Kr. u. 189) nyarán Ling császár súlyosan megbetegedett, ezért magához hívatta He Jint, a császári őrség főparancsnokát, hogy intézkedéseket tegyenek a jövőre nézve. He Jin meglehetősen egyszerű családból származott, apja hentes volt, ám húga a császár ágyasa lett, sőt, fiút szült neki, Bian herceget, így császárnévátették. Az ő révén emelkedhetett bátyja is igen magas rangra. Ugyanakkor a császár nagyon szerette másik ágyasát is, egy Wang nevezetű lányt, akitől szintén fia született, ki a Xie nevet kapta. He Jin húga, He császárné igen féltékeny volt Wangra, így megmérgezte őt, a kis Xie-t pedig Ling császár édesanyja, az özvegy Dong császárné palotájába küldte, hogy a továbbiakban ő viselje gondját. Dong császárné valójában Liu Zhangnak, Jiedu kormányzójának felesége volt. Az ő gyermeküket fogadta örökbe az előző császár, Huan, akinek nem volt fiúörököse. Amikor Ling a trónra került, anyját is a palotába vitte és az anyacsászárné címet adományozta neki.

Dong császárné mindig is igyekezett, hogy rávegye fiát, jelölje utódjául Xie herceget. A császár maga hajlott is e kívánság végrehajtására, mivel nagyon szerette a gyermeket. Amikor pedig beteg lett, az eunuchok egyike, Jian Shuo így szól hozzá:

- Amennyiben császári felséged azt szeretné, hogy Xie legyen az utódja, meg kell öletnie He Jin főparancsnokot, hogy elejét vegyük a problémáknak.

Az uralkodó is így gondolta, igazából ezért is hívatta magához He Jint. Ám amint a főparancsnok a palotához ért, Pan Yin, a főlovászmester figyelmeztette őt:

- Csapdába sétálsz, Jian Shuo eunuch a halálotat tervezi!

He Jin megremült és azonnal hazasietett, ott pedig összehívta a tanácsnokokat, hogy megvitassák, miként szabadulhatnak meg az eunuchoktól.

- Hatalmuk már több, mint fél évszázada, Zhong és Zhi császárok ural-

ma alatt kezdődött, és olyannyira átszötte mostanra mindenfelé az udvart, hogy igen nehéz lenne teljesen megszabadulni tőlük – hangzott az egyik tanácsnok véleménye –, miként is reménykedhetünk abban, hogy sikerrel járunk? Mindenekelőtt azonban teljes titokban kell tartanunk terveinket, különben nem csak ránk vár biztos pusztulás, hanem egész családjunkra is.

He Jin jobban megnézte, ki a beszélő, és látta, hogy nem más, mint Cao Cao, a császári hadsereg egyik parancsnoka.

– Alacsony sorból származol, hogyan is érthetnél a kormányzás módszereireihez? – förmedt rá.

Egészen eluralkodott már a zűrzavar a jelenlévők körében, amikor a főlovászmester is megjelent a köztük:

– A császár halott. Az eunuchok úgy döntöttek, eltitkolják ezt, és hamis paranccsal He Jint és a császári őrséget a palotába rendelik, hogy elrendezék az öröklés kérdését, időközben pedig már kiadták a rendeletet, hogy Xie herceg, Wang fia az új császár!

Szavai közben már meg is érkezett a rendelet, amelyben He Jint a palotába kérték a további teendők megvitatására.

– Számunkra most a legfontosabb, hogy a trón jogszerű követelőjének biztosítsuk a hatalmat – szölt Cao Cao –, a másik tervünk, a gazemberekkel történő leszámolás még várhat.

– Kiben van elég bátorság ahhoz, hogy velem tartson Bian herceg támogatásában? – kérdezte He Jin.

– Adj nekem ötezer tapasztalt harcost – szólalt fel az egyik jelenlévő –, s én betörök velük a palotába, trónra ültetem az új császárt, lemészárolom az eunuchokat, és megtisztítom az egész udvart. Így eljön végre a béke ideje.

Yuan Shao volt az, aki ily merészen szölt, az erőd parancsnoka. He Jin örömmel jelölte ki számára ötezer katonát a császári őrségből, Shao pedig közben teljes páncélzatot öltött, majd átvette a parancsnokságot. He Jin számos tanácsnoktól követve a palotába vonult, s a teremben, ahol az elhunyt uralkodó koporsója hevert, Bian herceget császárrá kiáltották ki. Miután a ceremónia véget ért és mindenki leröta tiszteletét az új uralkodó előtt, Yuan Shao elindult, hogy elfogja Jian Shuo eunuchot, aki viszont rémületében már a császári kertbe menekült, ahol elrejtözött a cserjésben. Itt talált rá Guo Sheng, egy másik eunuch, aki nyomban végzett vele, csapatai pedig mind átálltak a másik oldalra. Shao úgy gondolta, eljött a pillanat, hogy valamennyi eunuchhal végezzenek, és terve sikerült is volna, ha He Jin elég gyorsan cselekszik. Ám az eunuchok már értesültek a veszélyről, és He Jin hűgához, He császárnéhez szöttek.

– Jian Shuo egymaga tervezte bátyád megölését, felséges asszony – mondták neki –, nekünk többieknek ebben nem volt semmi részünk. Most azonban He Jin főparancsnok Yuan Shao tanácsára mindegyikünket meg

akar öletni. Kérünk, könyörülj meg rajtunk, felség!

- Ne féljetek - válaszolta nekik He császárné, akinek fia éppen most lett császár -, én majd megvédelmezem mindannyiótokat.

A császárné testvéréért küldetett és így szólt hozzá:

- Mi is igen alacsony sorból származunk, jó szerencsénket csak az eunuchoknak köszönhetjük. A félrevezetett Jian Shuo immár halott, a többieket pedig nem szükséges halálra ítélned, ahogyan azt Yuan Shao tanácsolja.

He Jin teljesítette a kívánságát. Elmagyarázta híveinek, hogy a valódi bűnös már elnyerte büntetését és családja sem kerülheti el a felelősségre vonást, ám ezért nem szükséges kiirtaniuk az eunuchok egész társaságát, sem pedig kárt okozni nekik.

- Gyökerestől ki kell irtanunk őket - kiáltotta Shao parancsnok -, különben a romlásunkra törnek majd!

- Döntöttem! - jelentette ki He Jin - Ne is beszéljünk többé a dolgról!

Ebben maradtak. Néhány napon belül He Jin lett a császári tanács feje, barátai pedig szintén mind fontos tisztségeket szereztek maguknak.

Dong császárné eközben tanácskozássra hívta össze Zhang Rangot és a többi eunuchot.

- Én voltam az - közölte velük -, aki az udvarba hozta egykor He Jin hűgát és egyengettem itt pályafutását. Ma már az ő fia a császár és befolyása túlságosan is nagyra növekedett. Mit tehetünk mi ez ügyben?

- Felség, meg kellene maradnod a császári bambuszfüggöny mögött - tanácsolta neki Zhang Rang -, és onnan irányíthatnád az államügyeket. Az ifjú Xie herceget emeld fejedelemmé, fivérednek, Dong Chong úrnak adományozz magas rangot, tedd meg őt hadseregparancsnoknak, minket pedig nevezd ki a legfontosabb hivatalok élére. Így képesek leszünk majd kiterjeszteni befolyásunkat.

Dong császárné beleegyezett. A következő napon tanácskozást tartott, és a fentieknek megfelelő rendeleteket hozott. Xie herceg Chenliu fejedelme lett, Dong Zhongból lovassági parancsnok, míg az eunuchok különféle kormányzati hivatalokat kaptak.

Amikor He császárné értesült az eseményekről, fogadást rendezett a palotájában, amire meghívta Dong császárnét is. Az evés-ivás közepette, mikor már mindenkit meglehetősen átmelegített a bor, a vendéglátó felemelkedett és kupáját Dong császárnéra emelve az alábbi beszédet mondta:

- Nem illő hozzánk, hogy belebonyolódjunk az állam ügyeibe. A Han dinasztia felemelkedésekor, amikor Lü császárné vette kezébe a kormányzást, nemzetsége valamennyi tagja halálra ítéltetett. Meg kellene elégednünk hát azzal, amink van, palotáinkba visszavonulva, az államügyeket pedig hozzáértőkre bízva. Az ország számára bizonyosan ez lenne üdvös és bízom benne, hogy te is hasonlóképp fogsz cselekedni!

Ám Dong császárné csak feldühödött e tanács miatt:

- Te mérgezted meg Wang úrhölgyet féltékenységből! Most pedig, hogy fiad ül a trónon, bátyád pedig igen magas rangra emelkedett, efféle beszéddel fordulsz hozzám! Csupán egy kézmozdulatomba kerülne, hogy testvéred fejét vegyék!

- Szép szóval próbáltalak meggyőzni arról, ami megfelelő, miért fordítod ellenem haragod? - kérdezte tőle He császárné, aki maga is fortyogott már az indulattól.

- Te hentesivadék, mit is tudhatnál az állam irányításáról? - ordította Dong császárné vetélytársának.

Ezután a vita izzásig hevült és csaknem verekezésbe torkollott. Az eunuchok végül nagy nehezen lecsillapították a hölgyeket, és ki-ki hazatért otthonába. Ám az éjszaka során He császárné magához hívatta bátyját és előadta neki a történeteket. Ő rögvest tanácsba szólította három legmagasabb rangú udvari emberét, a következő reggeli császári fogadáson pedig az alábbi beadványt olvastatták fel:

- Dong császárné, aki csupán egy határ menti herceg rokona - ráadásul csak oldalági rokon - nem birtokolhatja a császári palota egyetlen részét sem. Így hát, elhagyván a fővárost, azonnal eredeti lakhelyére, Hejian vidékére kell távoznia.

Mialatt He Jin kíséretet küldött Dong császárnéhez, hogy indítsák őt haladéktalanul útnak, erős őrséggel vették körül fivére, Dong lovassági parancsnok szálláshelyét. Elvették hivatali pecsétjét is, ő pedig, mivel tisztában volt vele, hogy ez a vég, saját torkát elmetszve vetett véget életének. Uruk halálát sirató szolgálait az őrség elkergette.

Két eunuch, Zhang Rang és Duan Gui, látván, hogy elvesztették támogatójukat, rengeteg ajándékot küldtek He Jin öccsének, He Miao-nak, és édesanyjuknak, Wuyang úrhölgynek, s így elérték, hogy szóljanak pár szót érdekükben He császárnénál. Sikerült hát ismét az előnyükre fordítani az udvarnál történeteket.

Ez év hatodik hónapjában He Jin elküldte egyik titkos megbízottját Hejian vidékére, aki ott megmérgezte Dong császárnét. Földi maradványait a fővárosba hozták, és ott temették el, a Wen kriptákban.⁶ He Jin betegséget színlelve nem vett részt a temetési szertartáson.

Nem sokkal később, egy napon Yuan Shao városparancsnok kereste fel őt:

- Az eunuchok - főként Zhang Rang és Duan Gui, mindenféle azt terjesztik, hogy te öletted meg, uram, Dong császárnét, s most a trónt szeretnéd megszerezni magadnak. Kérlek, tégy valamit ellenük, különben végképp eltávolítanak majd. Emlékezz, hogyan végezte Dou Wu és Chen Fan, amikor megpróbáltak véget vetni hatalmuknak. Tervük kiszivárgott

és életükkel fizettek érte. Most te és öcséd igen nagy hatalommal bírtok, sok követőtök és támogatótok van magas beosztásokban, tehát igen kedvező a helyzet az eunuchok elpusztítására. Az ég küldte e lehetőséget, így kérlek, ne késlekedj!

- Hadd gondoljam még ezt végig - válaszolta a főparancsnok bizonytalanul.

Szolgái azonban kifecsegték a beszélgetést Zhang Rangnak és a többi eunuchnak, akik ennek hallatán további ajándékokat küldtek He Jin öccsének. He Miao kihallgatást is kért He császárnétól és bepanaszolta nála fivérüket:

- Új uralkodónk igen fontos támogatója He Jin főparancsnok, de ő egyáltalán nem nagylelkű és könyörületes, hanem fejében mindig csak a gyilkolás jár. Most azt tervezi, hogy minden ok nélkül lemészárolja az eunuchokat. Attól tartok, ez a lépés ismét lázadásokhoz vezetne.

Nem sokkal ezután He Jin is megjelent a császárnénál és előadta az eunuchok kivégzésére szőtt terveit. Húga így felelt neki:

- Az eunuchok régóta intézik a palota ügyeit és kipróbált szolgák. Nem vetne jó fényt ránk, hogy uruk halála után rögtön megölnénk őket is. Tiszteletlenség lenne ez a Han család ősi hagyományaival szemben!

He Jin, akit könnyen el lehetett téríteni elhatározásaitól, ezt hallván csak motyogott valamit, majd távozott.

- Mit sikerült intézni? - kérdezte tőle Yuan Shao, amint találkoztak.

- Nem fogadta jól az ötletet - válaszolta neki He Jin -, mit tehetnénk így?

- Hívjunk össze egy egész hadsereget ide, a fővárosba, és mérsároljuk le valamennyi eunuchot! Ne is törődjünk a császárné ellenkezésével!

- Ez kiváló terv! - lelkesedett He Jin, és utasítást küldött a birodalom összes helyőrségének, hogy küldjenek katonákat Luoyangba.⁷

- Ne cselekedjünk elhamarkodottan - szólt bele az eseményekbe Chen Lin főírnok -, ahogy a szólás is tartja: ha bekötött szemmel próbálunk fecskét fogni, csak magunkból csinálunk bolondot. Ha egy ilyen csekély ügyben sem tudjuk érvényre juttatni akaratunkat, akkor mennyire működhet ez az állam ügyeiben? Már most is, hogy a császári hatalom és a hadsereg a kezében van, He Jin úr, félelmet keltesz és megtehetsz bármit. Ha ezt a szörnyűséges erőt az eunuchokkal történő leszámolásra kívánnád felhasználni, ez olyan lenne, mintha kohó lángját akarnánk felszítani egyetlen hajsza elégetésére. Ehelyett inkább gyorsan kellene cselekedni: használd fel hatalmadat arra, hogy azonnal lesújts, így a birodalom melletted lesz. Ámde ha mindenfelől sok bátor vitézt hívsz a fővárosba, akkor számíthatsz arra, hogy mindegyik a maga szándékait fogja követni, ez pedig leginkább olyan lesz, mintha magunk ellen fordítanánk fegyverünk az ellenség kezébe

nyomva azt. Ebből csupán kudarc és zűrzavar származna ránk.

- Ez csupán egy könyvmoly véleménye - mosolyodott el He Jin.

Ekkor váratlanul valaki, aki He Jin mellett állt, tapsolt egyet és felnevetett:

- Miért e sok beszéd? Oly könnyen megoldható a probléma, mintha csak összeütnénk a két tenyerünket.

Cao Cao volt az, aki beleszólt a beszélgetésbe.

Szeretnéd, ha hercegedtől távol lenne minden bajkeverő?

Keressd a bölcsek tanácsát, s belőlük származzon az erő.

Hogy mi is volt Cao Cao beszéde, az majd a következő fejezetből derül ki.

HARMADIK FEJEZET

DONG ZHUO GENERÁLIS LETORKOLLJA DING
YUANT A WENMING KERTBEN. LI SI LEFIZETI
LÜ BU-T

議溫明董卓叱丁原
餽金珠李肅說呂布

- Az eunuchok gonoszsága már igen régi ügy - folytatta beszédét Cao Cao -, ám a jelenlegi nehézségek igazi oka, hogy az uralkodó beleszólást engedett nekik a birodalom irányításába és túlságosan is őket részesíti előnyökben. E helytelen állapot megszüntetésére azonban akár egyetlen börtönőr is elegendő. Miért növelnénk a zűrzavart csapatok ide hívásával? Az eunuchok kivégzésére irányuló terv bizonyosan kiszivárogná, hiszen mindenhol van fülük, így feltétlenül kudarcot vallanánk.

- Nos tehát, Cao Cao, ha ezt mondod, akkor csak van valami másik ötleted - felelte neki dühösen He Jin.

- Te magad taszítod felfordulásba az egész birodalmat, He Jin - jelentette ki Cao Cao, majd távozott az összejövetelről.

He Jin ekkor utasításait titkos levelekben küldte szét sürgősen valamennyi tartományba.

Emlékeznünk kell e ponton a fennhéjázó és nyers modorú Dong Zhuo generálisra, aki sikertelenül próbálta leverni a Sárgaturbánosok felkelését, s csak úgy kerülte el méltó büntetését, hogy számtalan ajándékot küldött a tíz eunuchnak. Ezt követően fontos katonai beosztásra tett szert nyugaton, Xizhou vidékén, ahol kétszázezer fős hadsereg felett rendelkezett. Ennek ellenére szívében megmaradt hűtlennek és árulónak. Így hát amikor megkapta He Jin üzenetét, amelyben a fővárosba hívták, nagyon megörült és késedelem nélkül engedelmeskedett a parancsnak, területe védelmét pedig távollétében vejére, Niu Fu parancsnokra bízta.

Másik veje és tanácsadója Li Ru az alábbiakat javasolta neki:

- Noha hivatalos parancs érkezett, de elég sok pontja nem világos. Talán jó lenne először feliratot küldeni a fővárosba, amiben kifejtjük szándékainkat és céljainkat, s csak ezt követően kellene nekünk magunknak is oda indulnunk.

Dong Zhuo-nak tetszett az ötlet, így meg is szövegeztetett egy beadványt:

„Szolgálód tudomására jutott, hogy az állandó felkelések és zavargások az eunuchok mesterkedéseinek köszönhetőek, akik szembeszegülnek az Ég rendelkezéseivel. Ha nem akarjuk, hogy a felforrjt víz kicsorduljon az edényből, el kell oltanunk a tüzet, s érdemesebb felvágni a kelést, bármilyen fájdalmas is, mint hogy tovább tápláljuk a gondot. Bátorkodom ezért katonai erővel Luoyangba vonulni, azért imádkozva, hogy Zhang Rangot és a többi eunuchot sikerüljön eltávolítani a dinasztia és a birodalom örömére és boldogulására.”

He Jin, elolvastván e beadványt, megosztotta tartalmát híveivel. A szavak hallatán Zheng Tai bíró megjegyezte:

- Dong Zhuo veszedelmes vadállat! Ha serege élén ő maga jön a fővárosba, akkor itt patakokban fog folyni a vér!

- Túlságosan félenk vagy, bíró - felelte neki He Jin -, nem vagy te megfelelő ember arra, hogy ilyen nagy dolgokban véleményt nyilváníts!

Ám Lu Zhi, a tudós hadvezér¹ is hasonló véleményen volt:

- Hosszú ideje ismerem már Dong Zhuo-t, látszatra ártalmatlan ember, de valójában báránybőrbe bújt farkas. Engedjük be Luoyangba és akkor lesz csak igazán nagy baj! Inkább állítsuk meg, ne hagyjuk, hogy belépjen, így elejét vesszük a felfordulásnak.

De He Jin főparancsnok megmakacsolta magát és nem hallgatott rájuk. Zheng bíró, Lu Zhi s velük együtt még az udvar vezető tisztségviselőinek fele pedig lemondott rangjáról és hazatért. Eközben He Jin melegen üdvözölte Dong Zhuo-t, elé küldte embereit a Shengchi tóhoz, ahol utóbbi tábornok vert és egyelőre nem mozdult onnan. Az eunuchok tisztában voltak vele, hogy ezek az események ellenük irányulnak s tudták, egyetlen esélyük arra, hogy ők kerüljenek ki győztesen a közelgő összecsapásból, ha ők maguk sújtanak le elsőként. Így hát először is elrejtettek ötven felfegyverzett banditát a Nagyszerű Erény kapujánál az Örök Boldogság palotájában,² majd felkeresték He császárnét.

- He Jin főparancsnok koholt vádakkal illetve minket csapatokat hívott a fővárosba, hogy elpusztítsanak! Könyörgünk neked, felséges császárné, mentsd meg életünket!³

- Menjetek a főparancsnokhoz és valljátok meg neki bűneiteket! - utasította őket He császárné.

- Ha ezt tennék, miszlikre aprítanának minket! - siránkoztak az eunuchok -, inkább hívasd magadhoz fivéredet és kérd meg, hogy másítsa meg akaratát. Ha nem tenné, akkor legalább felséges császárnénk jelenlétében halhatunk meg!

A császárné magához rendelte He Jint, ő pedig már indulni készült, amikor Chen Lin, a főírnok így szólt hozzá:

- E parancs mögött bizonyosan az eunuchok állnak, akik vesztetre törnek!

Ám He Jin csupán a császárné parancsát tartotta szem előtt és meg sem hallotta a figyelmeztetést.

- Tervünk többé biztosan nem titok - szólalt fel Yuan Shao is -, úgy-hogy csak akkor menj a császárnéhoz, ha készen állsz a harcra.

- Tűnjenek el onnan előbb az eunuchok s csak akkor lépj be oda - javasolta Cao Cao.

- Ostoba gyermekek vagytok - nevette ki őket He Jin -, mit árthatnának nekem az eunuchok, nekem, aki a birodalom feletti hatalmat szilárdan markomban tartom?

- Ha mindenképpen menni akarsz, uram - válaszolta neki Yuan Shao -, akkor katonáimmal együtt elkísérlek, csupán csak óvintézkedésként.

Yuan Shao és Cao Cao is kiválasztotta ötszáz legjobb emberét, parancsnokságukkal pedig az előbbi öccsét, Yuan Shu-t bízták meg, aki felöltötte vértjét és harcosait a Zöld Jáde kapu előtt sorakoztatta fel. Ezalatt Yuan Shao és Cao Cao kardokkal felfegyverkezve az Örök Boldogság palotájába kísérték He Jint. Azonban amikor a palota elé értek, egy eunuch várta ott őket:

- A császárné csupán a főparancsnokot hívatta, a többiek nem léphetnek be!

Így hát a kíséret a falakon kívül maradt, He Jin pedig büszkén belépett. A Nagyszerű Erény kapujánál Zhang Ranggal és Duan Gui-jal találkozott össze, s kísérei gyorsan körülfogták a főparancsnokot. He Jin ekkor már korántsem volt annyira nyugodt, Zhang Rang pedig durva szavakkal támadt neki:

- Mit vétett neked Dong császárné, hogy halálra ítélted őt? S amikor a Birodalom Anyjának temetési szertartása zajlott, betegséget színleltél, meg sem jelentél! Mi voltunk azok, akik kineveltünk és hatalomra segítettünk, te hentesivadék, tőlünk származik minden jogcímed és vagyoned s ez a hálád! Lemészárolnál bennünket, mocskosnak és aljasnak tartasz, de vajon te tisztább vagy nálunk?

He Jin teljesen megrémült, már a menekülés útját kereste, amikor a rejtőzködő banditák előrontottak és kettéhasították őt.

A Hanok uralmának végén járva, idejük már csaknem letelt
He Jint, bár buta és durva volt, egy ideig mégis az Ég kegyelt
Sok jó tanácsosára soha egy percig sem figyelt
Sorsa így az eunuchok gonosz kezétől kitelt

Így pusztult el He Jin. Yuan Shao és Cao Cao igen sokáig vártak rá, a késlekedés miatt egyre türelmetlenebbé váltak, míg végül Yuan Shao hangoosan bekiáltott a kapu előtt:

- Főparancsnok, a hintód már vár rád!

Válaszként He Jin feje repült át a falon, a várakozók közé csapódott, majd kiáltás hallatszott bentről:

- He Jin árulást tervezett, ezért elnyerte méltó büntetését! Követői azonban császári kegyelemben részesülnek.

- Az eunuchok meggyilkolták a főparancsnokot - üvöltötte Yuan Shao -, jöjjetek és segítsetek engem a küzdelemben ellenük!

He Jin egyik vezére, Wu Kuang rögtön lángra is lobbantotta a Zöld Jáde kaput, Yuan Shu pedig a katonák élén betört a palotába és rettentő mészárlásba kezdett az eunuchok között, nem nézve sem korukat, sem rangjukat. Eközben bátyja, Yuan Shao és Cao Cao a palota belső része felé nyomult

előre. Négy eunuch a Kék Virág lakba menekült, ahol darabokra aprították őket. Eközben a tűz gyorsan terjedt, egész épületek estek áldozatul neki.

Zhang Rang és még hárman az életben maradt eunuchok közül He császárnéval Bian császárral, valamint a néhai Wang fiával, Xie herceggel kilopakodtak a belső termekből egy hátsó ösvényre s azon át az északi palotába siettek.

Ám nem sikerült észrevétlenül eljutniuk odáig: a tudós Lu Zhi, aki ugyan immár nem birtokolta rangját, de még az udvarban tartózkodott, a felfordulás zaját hallván maga is vértet öltött és fegyvert ragadott, majd meglátta Duan Gui eunuchot, ahogy éppen a császárnét vezeti:

- Áruló haramiák, hogy meritek elrabolni a császárnét? - ordított rájuk.

Duan Gui elengedte a császárnét és menekülőre fogta. He kiugrott a palota ablakán, Lu Zhi pedig elkapta és biztonságba helyezte őt.

Eközben Wu Kuang is a belső termék egyikébe ért, ahol He Miao-ra, a meggyilkolt főparancsnok testvérére talált, aki kivont karddal várta őket.

- Szóval te is részese voltál a fivéred ellen szőtt árulásnak - kiáltotta neki Wu Kuang -, halj meg hát a többi gonosztevővel együtt!

- Hadd végezzünk a saját vére ellen törővel - ordították mások is és körülfogták a menekülni próbáló He Miao-t, majd darabokra szabdalták.

Yuan Shao megparancsolta harcosainak, hogy váljanak több csoportra és keressék meg az eunuchok valamennyi családtagját, majd könyörület nélkül irtsák ki valamennyiüket. Sok szakáll nélküli férfi is áldozatul esett tévedésből.

Cao Cao sikeresen eloltotta a tüzekeket, így a palota megmenekült a pusztulástól. Ezután He császárnéhez fordult és kérte, hogy vegye kezébe a birodalom irányítását, aztán katonákat küldött, hogy keressék meg Zhang Rangot és a maradék eunuchokat, illetve igyekezzenek rálelni az ifjú császárra és Xie hercegre.

Időközben Zhang Rang és Duan Gui sikeresen megszöktették az uralkodót és a herceget. Áthatoltak a füstön és tűzön, míg végül pihenés nélkül érték el a Beimang hegyet aznap éjjelre.⁴ A harmadik őrség ideje felé járhatott, amikor kiáltozásra lettek figyelmesek abból az irányból, ahonnan jöttek s hamarosan meg is pillantották az őket üldöző lovasokat. Vezetőjük a Henan tartományból származó Min Gong volt, aki rájuk kiáltott:

- Árulók, ne merjetez moccanni sem!

Zhang Rang, miután látta, hogy eljött a vég, a folyóba vetette magát és megfulladt.

A két ifjú semmit sem értett az egész zűrzavarból és megszólalni se volt bátorságuk. Óvatosan bekúsztak a folyópart magas fűszálai közé és elrejtőztek. A katonák szétszéledtek, mindenfelé keresték őket, ám hiába. A császár és a herceg egészen a negyedik őrsegváltásig ott maradt,

reszketve a hidegtől, átázva a harmattól, éhezve. A magas fűben heverték, egymást átölelve sírdogáltak, de igen halkán, nehogy valaki felfedezze rejtekhelyüket.

- Nem maradhatunk sokáig ezen a helyen - szólalt meg Xie herceg -, találnunk kell valami kiutat!

Így hát a két gyermek összecsomózta ruháit és előkúszott a partra. Tövises bozót rengetegében voltak, semmit sem láttak a sötétben. Már kezdtek teljesen elkeseredni, amikor váratlanul hirtelen fényt árasztó bogarak milliói bukkantak fel előttük és köröket írtak le a császár előtt.

- Az Ég megsegít bennünket! - kiáltotta Xie herceg.

Kövétek a bogarak fényét és nemsokára kiérték egy útra. Egészen az ötödik őrsváltásig gyalogoltak, amikor viszont már annyira fájt a lábuk, hogy nem bírták tovább és megpillantván egy út menti szénakazalt, odakúsztak és leheveredtek rá.

Nem tudták viszont, hogy a szénakazal közelében ház is áll. Az ott élő földműves az éjszaka folyamán azt álmodta, hogy két ragyogó, vörös nap hullott alá otthona mögött. Felriadván sietve felöltözött és látta, hogy a szénakazalból ragyogó fény tör elő. Odaszaladt és észrevette, hogy két fiú fekszik benne.

- Melyik családhoz tartoztok, fiatalurak? - kérdezte tőlük.

A császár túlságosan rémült volt ahhoz, hogy válaszolni tudjon, ám társa így felelt:

- Ő itt az Ég Fia. Lázadás tört ki a palotában, mi pedig megszöktünk. Én Xie herceg vagyok, az uralkodó testvére.

A földműves megdöbben és nem győzött hajlongani előttük:

- Cui Yi vagyok, a belső ügyek egykori tisztségviselője, Cui Lie testvére. Mi magunk is láttuk, hogy mit tesznek az eunuchok, ezért vonultunk vissza ide.

Ezután a két ifjút otthonába vitte s ott térden állva kínálgatott nekik ételt és italt.

Ez idő alatt Min Gong, az egyik üldözött csapat vezetője, aki elől Zhang Rang a folyóba ugrott, Duan Gui után vetette magát és végül sikerült is elfognia.

- Hol van a császár? - ordított rá.

- Eltűnt! Fogalmam sincs, merre lehet! - felelte neki a rémült eunuch.

Ezt hallván Min Gong megölte őt, vértől csöpögő fejét pedig felakasztotta lova nyakára. Csapatait minden irányba szétküldte, hogy folytassák a keresést s ő maga is csatlakozott hozzájuk. Hamarosan meg is érkezett Cui Yi házához. A házigazda felfigyelt a levágott fejre és alaposan kikérdezte, mi járatan van, kicsoda is ő. A válaszok hallatán a császárhoz vezette Min Gongot. Mindannyian elérékenyültek, amikor meglátták egymást és könnyekben törtek ki.

- Az ország sohasem lehet uralkodója nélkül - mondta Min Gong -,
könyörgöm, felség, térj vissza velünk a fővárosba!

Cui Yi földjén csupán egyetlen nyomorult gebe akadt, így ezt nyergelték fel az uralkodó számára. Xie herceg Min Gonggal együtt szállt lóra, így hagyták el a vidéket. Alig távolodtak el azonban a háztól, amikor egy egész katonai menettel találták magukat szemben, amit Yuan Shao, a Középső Hadsereg parancsnoka⁵ vezetett, de ott volt a hadak többi vezére és számtalan hivatalnok is, úgymint Wang Yun belügyminiszter, Yang Biao kormányzó, Chunyu Qiong, a Bal- és Zhao Meng a Jobboldali Hadsereg parancsnoka, valamint Bao Xin, a hátvéd vezetője. Örömeben sírt az uralkodó és sírtak alattvalói is. Lovast előre küldtek a fővárosba Duan Gui levágott fejével, a győzelem jelével.

Amilyen gyorsan csak lehetett, jó lovat adtak a császár alá, s Xie herceg is kapott egy sajátot. Így tértek vissza valamennyien a császár mögött lovgolva Luoyangba. A fővárosi gyerekek mondókába szedték a történeteket:

Bár császár nem uralkodott, a herceg hivatalnokot nem léptetett elő
A Beimang hegyről mégis alászállt egy kavarodó cifra felhő

Még nem haladtak túlságosan sokat, amikor arra lettek figyelmesek, hogy nagy lovascsapat jön szembe velük. Csapkodó lobogóik a napot is eltakarták és hatalmas porfelhőt kavartak. A kísérők elsápadtak s maga a császár is nagyon megrémült. Yuan Shao elég bátor volt ahhoz, hogy odavágtasson hozzájuk és megkérdezze, kik is ők. Ekkor az egyik hímzett selyemzászló árnyékából előlovagolt vezérük s ráordított:

- Nálatok van a császár?

Az uralkodó szólni sem tudott rémületében, ám Chenliu hercege előreugratott és visszakiáltott:

- Ki vagy te?

- Dong Zhuo generális vagyok! - felelte a lovasok vezetője.

- Védellezni vagy elrabolni kívánod őfelségét? - tudakolta tőle Xie herceg.

- A védelmére igyekszem - hangzott a felelet.

- Ha ez igaz, akkor tudd meg, a császár velünk tart. Ideje lenne leszállnod hát a lóról!

Dong Zhuo kapkodva leugrott a nyeregből és az út bal oldalán leborult a császár elé. Ekkor már a herceg is békésebb hangnemben beszélt vele. Chenliu ifjú ura az első szavától az utolsóig tökéletesen higgadt maradt, úgyhogy titkon nagyon megtetszett Dong Zhuo-nak ez a viselkedés és feltámadt benne a vágy, hogy félreállítsa a császárt, majd ezt a fiatalembert ültesse inkább a trónra.

Még aznap visszaértek a császári palotába, ahol igen megható beszélgetés zajlott le He császárnéval.

Ám amikor helyreállt a rend, rá kellett jönniük, hogy az örökletes császári, jádéból készült pecsétnyomó eltűnt.

Dong Zhuo ugyan a városon kívül táborozott le, ám mindennap látható volt az utcákon, ahogy vértés katonái kíséretében vonul. A közemberek körében jelenléte így egyfolytában rémületet keltett. Még a császári palotát sem tisztelte, ki-be járkált, anélkül, hogy kicsit is törődött volna az illetéssel. Bao Xin lovassági parancsnok szóvá is tette Yuan Shao-nak, hogy a generális valószínűleg valami rosszat forral és nem ártana eltávolítani a fővárosból.

- Nem tehetünk semmit, amíg a hatalom újból meg nem szilárdul - válaszolta neki Yuan Shao.

Ezután Bao Xin felkereste a belső ügyek miniszterét, Wang Yunt, hogy megkérdezze tőle, mit gondol a dolgokról.

- Hívjuk össze a tanácsosokat és beszéljük meg, mit kellene tenni - hangzott a válasz.

Bao Xinnek ennyi elég is volt, katonáival együtt elhagyta a fővárost, és a Tai hegységbe húzódott vissza.

Eközben Dong Zhuo a két testvér, a néhai He Jin és He Miao harcosait is igyekezett a maga hívei közé édesgetni, bizalmasan pedig így szólt vejeéhez és tanácsadójához, Li Ru-hoz:

- Le kellene mondatnunk a császárt és Xie herceget kellene a helyére ültetnünk!

- A kormányzatban most igazi fejetlenség uralkodik - felelte neki Li Ru -, így hát a mostaninál valóban nincs alkalmasabb pillanat terved végrehajtására. Ha csak kicsit is késlekedünk, már minden elromolhat! Hívjuk össze a tanácsadókat és tisztségviselőket holnapra a Wenming kertbe és mondjuk el nekik céljainkat! Ítéljünk halálra mindenkit, aki szembeszegül akaratommal!

Dong Zhuo-nak igencsak tetszett ez a tanács, így hát másnap nagy lakomát rendezett, amire sok vendéget meghívott. Mivel minden tisztségviselő rettegett tőle, egyikük sem mert távol maradni az eseménytől. A generális azután lovagolt fel a kertbe, miután már mindenki megérkezett és karddal felövezve foglalta el helyét.⁶ Amikor már többször is körbejárt az ital, Dong Zhuo váratlanul a kupának és a zenének is megálljt parancsolt s elkiáltotta magát:

- Beszédem van veletek! Hallgassatok rám mindannyian figyelmesen! Minden fej felé fordult, s Dong Zhuo beszédbe fogott:

- A császár uralkodik mindenek és mindenki felett, ám ha hiányzik belőle a méltóság és helytelenül viselkedik, akkor nem illő örököse ősei

szellemének. Ő, aki most a trónon ül, puhány és mind értelemben, mind tudásügyben alatta marad Xie hercegnek, aki sokkal inkább alkalmas lenne uralkodónak. Így hát én azt szeretném, hogy mondjon le a császár, helyét pedig Xie herceg foglalja el. Legfőbb mandarinok, mit szóltok ti ehhez?

A gyülekezet néma csendben hallgatta végig a beszédet, egy ideig senki sem mert egyetlen helytelenítő szót sem kiejteni. De azután váratlanul az egyik vendég felállt helyéről, félrelökte asztalkáját, és így kiáltott:

- Nem! Nem! Ki vagy te, hogy ilyen arcátlan vágyaid vannak és még ki is mondd azokat? A császár előző urunk törvényes örököse s nem tett semmi rosszat. Miért kellene hát lemondani? Talán csak nem te magad is lázadó vagy?

Ding Yuan volt a felszólaló, Jingzhou kormányzója.

- Aki velem tart, életben maradhat - ordította neki Dong Zhuo -, aki viszont ellenszegül, annak halál jár!

E szavakkal a generális előhúzta kardját és megindult a tiltakozó felé, ám ekkor az éber Li Ru észrevett Ding Yuan mögött egy különösen veszedelmesnek tűnő csatlóst, aki keményen markolta díszes alabárdját, tekintete pedig haragtól izzott. Sietve elő is lépett a tanácsadó s így szólt:

- Ez a lakomaterem, nem illő, hogy államügyeket vitassunk meg itt. Majd holnap megbeszéljük az ügyeket a tanácsteremben!

A vendégek biztatására Ding Yuan végül lóra szállt és távozott a kertből. Ekkor Dong Zhuo ismét a többiekhez fordult:

- Értelmes és igazságos-e, amit az imént javasoltam?

- Tévedésben vagy, nagyuram - felelte a nagy tudású Lu Zhi -, a Shang dinasztiából származó Tai Jia például tudatlan volt, így hát Yi Yin tanácsos bezárta őt a Tong palotába, míg elegendő tudásra nem tett szert. Később Changyi herceg nyerte el a trónt és egy hónapnál rövidebb idő alatt több mint háromezer komoly vétséget követett el. Erre Huo Guang kormányzó, a régens kihirdette az ősök templomában, hogy a császárt lemondatják a trónról. Mostani uralkodónk ifjú, ám értelmes, jólelkű és bölcs, ráadásul egyetlen vétséget sem követett még el. Te pedig, nagyuram, vidéki kormányzó vagy csupán, nem pedig az állam dolgaiban járatos tanácsos, így nincs tapasztalatod az államügyek intézésében. Ráadásul nincsenek a Yi Yinéhez vagy Huo Guangéhoz hasonló tiszta szándékaid sem, amelyek igazolnák tetteidet. Márpedig ilyen igazolás nélkül a tervezett tett önhittségre vall.

Dong Zhuo most már végképp feldühödve ismét kardot rántott, hogy végezzen az arcátlan szónokkal, ám ekkor két újabb tisztviselő is tiltakozott:

- Liu miniszter az egész ország sarkcsillaga, erőszakos halála valamenyny ember szívét felkavarná! - kiáltotta Cai Yong és Peng Bo is.

Ennek hallatán Dong Zhuo kénytelen volt visszakozni, és Wang Yun, a belső ügyek minisztere kért szót:

- Egy olyan jelentős kérdést, mint a császár lemondatása és helyettesítése nem lehet italozás után, zavaros fejvel megbeszélni. Inkább egy másik alkalommal hozzunk döntést erről.

Így hát a vendégek mind szétszéledtek. A generális a kapuban állt és karddal a kezében figyelte a távozókat. Eközben felfigyelt egy lándzsásra, aki tüzes hátságán ide-oda ügetett, s megkérdezte Li Ru-tól, ki ez a harcos.

- Nos, ő Lü Bu, az imént felszóltal Ding Yuan fogadott fia. Tartsd távol magad tőle, uram - hangzott a felelet.

Dong Zhuo inkább be is sietett a kapun, hogy ne vegyék észre. A következő napon jelentették neki, hogy Ding Yuan kisebb sereggel kivonult a városból, és csatára szólítja őt. Fel is sorakoztak egymással szemben, félkör alakú csatasorban.

Lü Bu jellegzetes alakja rögtön feltűnt a generálisnak a szemközti sereg élén. Haját arany fejdísz szorította le, ezer virággal hímzett harci köpönyөгet viselt fácánfarktollas sisakkal és mellvérttel, dereka körül pedig csillogó jáde szín öv feszült oroszlánfejes csattal. Harcra készen előreszegezett lándzsával lovagolt, szorosán nevelőapja nyomában.

Ding Yuan Dong Zhuo-ra szegezve ujját előrerúgtatott és szidalmazni kezdte őt:

- Igen szerencsétlen volt az ország, amikor az eunuchok tartották a markukban, a népet pedig a sárba taposták. Most pedig te, aki a legcsekélyebb érdemmel sem rendelkezel, arról mersz beszélni, hogy megbuktatod a császárt, törvényes uralkodónkat, és valaki mást segítesz a trónra. Nem egyéb ez, mint a lázadás szava!

Dong Zhuo-nak arra sem maradt ideje, hogy bármit is válaszoljon, Lü Bu már harcra éhesen száguldott felé. A generális rémülten visszahőkölt, majd menekülőre fogta. Ding Yuan egész serege utána zúdult. Az ezt követő csata is utóbbi akarata szerint alakult, Dong Zhuo komoly veszteségeket szenvedett hadai több *li* távolságra vonultak vissza és végül táborot vertek. Dong Zhuo rögvést tanácskozásra hívatta magához vezéreit.

- Ez a Lü Bu valóban csodálatos harcos - mondta Dong Zhuo -, vele az oldalamon az egész világot képes lennék meghódítani!

- Légy nyugodt, nagyuram - lépett elő e szavakat hallván egy férfiú -, ez a Lü Bu az én falumból származik, jól ismerem őt, bátorságát, harciasságát, de kapzsiságát és gátlástalanságát is. Egy kis hízelgő beszéddel meg tudnám győzni arról, hogy felajánlja neked karja erejét s az oldaladra álljon.

Megörült ennek hallatán Dong Zhuo és elismerően pillantott a beszélőre, Li Su-re, aki tisztként szolgált a Tigris seregben.

- És hogyan győznéd meg őt?

- Van neked egy kiváló paripád, uram, a Rőt Nyúl nevezetű, legjobb tenyésztéseink egyike.⁷ Ezt a lovat adnám neki némi arannyal és gyöngyökkel együtt, hogy megnyerjem a szívét. Ezután el is mennék hozzá, és rábeszelném, hogy csatlakozzon hozzánk. Így már egészen biztosan kilépne Ding Yuan szolgálatából.

- Miként vélekedsz a dologról? - kérdezte Dong Zhuo tanácsadójától és vejétől, Li Ru-tól.

- Nem sajnálhatunk egy lovat, ha ez az ára a birodalom elnyerésének - hangzott a felelet.

Így hát megadták az erkölcsök megrontójának amit kívánt, ezer *lat* aranyat, tíz csodálatos gyöngysort, egy ékkövekkel kirakott övet és a Rőt Nyúl nevezetű paripát. Li Su is elindult az ajándékokkal, hogy látogatást tegyen földijénél.

Amikor elérte az ellenséges tábor, így szólt az örökhöz:

- Kérlek, jelentsétek Lü Bu fővezérnek, hogy egy régi barátja keresi őt.

Be is jelentették érkezését és a parancsnok színe elé vezették.

- Érdemes testvérem, jól megy a sorod utolsó találkozásunk óta? - üdvözölte őt Li Su meghajolva.

- Mily rég nem találkoztunk már! - válaszolta Lü Bu szintén meghajolva - Merre jártál mostanában?

- A Tigris sereg tisztje vagyok. Amikor megtudtam, hogy a császári trónus szilárd támasza vagy, kimondhatatlanul megörültem. Ezért hoztam is neked egy olyan paripát, amelyik ezer *li* távolságot képes vágatni egyetlen nap alatt, úgy kel át folyókon és száguld fel hegyekre, mintha csak sík terepen járna. A neve Rőt Nyúl és biztosan méltó segítőtársa lesz bátorságodnak.

Lü Bu intett az öröknek, hogy vezessék elő a lovat. Az állat egész szőrzete izzó vörös volt, egyetlen szőrszála sem ütött el ettől. Fejétől a farkáig tíz lábnyit tett ki, míg marjától patájáig nyolcat. Amikor nyerített egyet, a hangja betöltötte az egeket és megrázta a tengereket.

Jegyezd meg jól, gyors és fáradhatatlan e háta

Felhőnyi port ver föl patája, csak vele vágass

Átúszik folyókat, megmászik hegyeket

Száguldva kettévág bíbor fellegeket

A gyeplőből gúnyosan tör ki, fejről az ékes kantárt is lerázza

Tüzes sárkány, az egeből alászállva, senki őt meg nem alázza

Lü Bu-nak nagyon megtetszett a paripa s így szólt vendégéhez:

- Mivel viszonzozhatnám neked ezt az ajándékot, egy ilyen lenyűgöző teremtményt?

- Hogy mivel viszonzozhatnád? Nem várok én hálát, azért jöttem csupán hozzád, mert úgy éreztem, ez a helyes cselekvés.

Ezt hallván Lü Bu bort hozatott és ivászatba fogtak.

- Mi ugyan csak ritkán találkoztunk mostanában, ám tiszteletreméltó atyáddal annál többet voltam együtt - szólalt meg hirtelen Li Su.

- Attól tartok, túl sokat ittál, barátom - válaszolta Lü Bu -, az én atyám ugyanis már évek óta halott.

- Nem is róla beszélek, hanem a nap hősről, Ding Yuanról!

- Ó, értem - felelte Lü Bu -, de tudnod kell, hogy csak azért vagyok mellette, mert semmi jobbat nem tehetek.

- Tehetséged magasabb az egeknél, mélyebb, mint a tengerek. Ki ne hajlana meg neved hallatán az egész világon? Hírnév, gazdagság és megbecsülés mind tiéd lehetne! S mégis azt mondod, nem tehetsz egyebet, mint hogy valaki mást szolgálj?

- Én csak azt bánom, hogy magam számára nem találok megfelelő urat - felelte Lü Bu.

- Az okos madár megválogatja, melyik ágra szálljon le, a bölcs alattvaló pedig neki megfelelő urat választ. Ragadd meg az alkalmat, ha eléd kerül, mert a megbánás mindig későn érkezik.

- Most az udvarnál szolgálasz, testvér, kit gondolsz te olyan úrnak, aki mindeneknél bátrabb? - kérdezte Lü Bu.

- Senkit sem becsülök túl sokra, kivéve Dong Zhuo-t. Olyan ember ő, aki tiszteli a bölcsességet, nagyra becsüli a tudományokat, emellett tudja, mikor kell jutalmazni és mikor büntetni. Bizonyosan arra rendeltetett, hogy nagy ember váljék belőle.

- Bárcsak őt szolgálhatnám! Ám attól tartok, ez nem lehetséges.

Ekkor Li Su előhúzta a gyöngyöket, az aranyat és a kövekkel díszített övet, majd vendéglátója elé fektette valamennyit.

- Mire véljem ezt? Mit jelentsen mindez? - tette fel a kérdést Lü Bu.

- Küldd el szolgálóidat - mondta Li Su, majd miután ez megtörtént, így folytatta:

- Dong Zhuo generális már régóta nagy tisztelője bátorságodnak, általam küldi neked ezeket az ajándékokat. A paripa is tőle származik.

- És mit vár tőlem cserébe azért, hogy ilyen jó szívvel van irántam?

- Ha egy olyan ostoba alak, mint én a Tigris sereg tisztjévé emelkedhetett nála, akkor lehetetlen megjósolni, te magad milyen magasra juthatnál az oldalán.

- Sajnálom, hogy említésre méltó szolgálatot nem ajánlhatok fel neki.
- Van itt valami, amit megtehetnél, ráadásul hihetetlenül könnyű elvégezni, ha nem lenne ellenedre.

Lü Bu hosszú időre hallgatásba burkolódzott, végül pedig így szólt:

- Megölhetném Ding Yuant, harcosait pedig Dong Zhuo oldalára állíthatnám. Mit gondolsz erről?

- Ennél nagyobb szolgálatot nem is tehetnél a generálisnak, testvérem. Ugyanakkor igen gyorsan kellene elvégezni.

Lü Bu erre megígérte barátjának, hogy elvégzi a feladatot és csapataival másnap átállnak Dong Zhuo-hoz, Li Su pedig eltávozott.

Aznap éjjel a második órség ideje alatt Lü Bu karddal a kezében lépett be ura sátrába. Ding Yuan éppen gyertyafénynél olvasott. Látván, ki tesz látogatást nála, így üdvözölte a belépőt:

- Mi járatban vagy, fiam?

- Vakmerő hős vagyok - felelte neki Lü Bu -, úgy gondolod, még mindig fiad kívánok lenni?

- Mitől változtál így meg, Lü Bu?

Válaszul Lü Bu kardja megvillant és egyetlen csapással levágta védelmezője fejét. Ezután hívatta a szolgálókat és így szólt:

- Harcosok, Ding Yuan nem volt igaz ember, ezért meg kellett ölnöm. Maradjon itt velem az, aki hajlandó követni engem, a többiek szabadon távozhatnak!

A katonák többsége elmenekült. Másnap Lü Bu magához vette nevelőapja fejét, hogy ajándékként Dong Zhuo-nak adja és elindult Li Ru-hoz, aki sietve be is vezette őt a generálishoz. Ez utóbbi melegen üdvözölte vendégét és rögtön borral kínálta.

- Érkezésed olyan, mint felperzselt fűnek az enyhet adó harmat.

Lü Bu rábírta Dong Zhuo-t, hogy foglaljon helyet és meghajolt előtte:

- Kérlek, engedd meg, hogy úgy hajoljak meg előtted, mintha fogadott apám lennél.

Dong Zhuo aranyozott vértet és selyem köntösöket ajándékozott újonnan elnyert szövetségeseinek, majd nagy lakomát rendezett tiszteletére. Ezután elváltak egymástól.

Ettől fogva Dong Zhuo hatalma és befolyása gyorsan növekedett. Testvéreinek, Dong Minnek Hu - egy ősi tartomány - kormányzását adományozta és kinevezte őt a Baloldali Hadsereg vezetőjévé, Lü Bu-t pedig Luoyang urává, a főváros parancsnokává és a Jobboldali Hadsereg vezérévé tette. Ő maga a Középső Hadsereg vezére lett.

Ugyanakkor tanácsadója és veje Li Ru újra és újra sürgette, hogy vigyék végbe végre a császár eltávolításának tervét. A már szinte mindenható Dong Zhuo lakomát rendezett a fővárosban, amire meghívta vendégül a

birodalom valamennyi udvari méltóságát. Megparancsolta Lü Bu-nak is, hogy jelenjen meg és álljon készenlétben a közelben egy csapat fegyveressel. A lakoma megkezdődött, számos fogást szolgáltak fel. Úgy tűnt, semmiben sem különbözik ez az esemény a korábbiaktól.

Váratlanul a házigazda kardot rántva szólásra emelkedett:

- Ő, aki jelenleg uralkodik felettünk, gyenge és határozatlan, így nem alkalmas ősei rangjára. Így hát én, régi bölcseink, Yi Yin és Huo Guang példáját követve császárukat megfosztom címétől és a továbbiakban a Hongnong hercege megnevezés illeti. Helyét pedig Xie, Chenliu hercege foglalja el. Aki mindebben ellenem szegül, halál fia!

Félelem szállta meg a mandarinokat, egyikük sem mert megszólalni. Végül Yuan Shao városparancsnok szánta el magát beszédre s közölte, hogy a császár mentes minden vétektől, félreállítása egy közrendű érdekében nem más, mint lázadás.

- Az én kezemben van a birodalom! - ordította dühödten Dong Zhuo - S ha én így döntök, ki mer szembeszegülni velem? Talán te úgy gondolod, életlen a kardom?

- Ha a te kardod éles is, az enyém sem tompa! - felelte Yuan Shao, ezzel ő is kardot rántott.

A két ember a lakomázók szeme láttára nézett szembe egymással.

Mikor Ding Yuant kegyetlen áruló ölte meg
Yuan Shao és társai is kardot kellett, hogy öltsenek

Yuan Shao sorsa a következő fejezetből fog kiderülni.

NEGYEDIK FEJEZET

AZ URALKODÓ TRÓNFOSTÁSA, CHENLIU
HERCEGE AZ ÚJ CSÁSZÁR. ÖSSZEESKÜVÉS DONG
ZHUO ELLEN, CAO CAO AJÁNDÉKA

廢漢帝陳留為皇
謀董賊孟德獻刀

Ott fejeztük be, hogy Dong Zhuo generális éppen Yuan Shao városparancsnokkal készült összecsapni. Ám ekkor közbelépett Li Ru tanácsadó:

- Nem lenne szabad megölni bárkit is elhamarkodottan, amíg nem dőlt el ügyünk!

Yuan Shao továbbra is karddal kezében távozott az összejövételből. Rangjának jelvényeit felakasztotta a keleti kapura, majd elhagyta a fővárost és Jizhou-ba ment.

- Unokaöcséd nem viselkedik megfelelően - mondta Dong Zhuo Yuan Wei-nek a császár őrségéből, aki Yuan Shao rokona volt -, ám a te kedvéért megbocsátok neki. Miként vélekedsz terveimről?

- Helyes az, ami a fejedben jár - hangzott a felelet.

- Aki pedig ellenem szegül, azt haditörvényszék elé fogom állíttatni! - válaszolta a generális.

A mandarinok alaposan megrémülve mindannyian engedelmességet fogadtak, majd a lakoma véget ért. Ekkor Dong Zhuo két bizalmasához, Zhou Bi-hez és Wu Qionghoz fordult, kérve, hogy mondják el, mit gondolnak Yuan Shao meneküléséről.

- Nagyon felháborodva távozott - válaszolta Zhou Bi -, ilyen állapotban igen sok gondot okozhat az ügyek jelenlegi állásában, különösen mivel a Yuan család már négy generáció óta híres arról, hogy jólelkűen állnak a néphez. Pártfogoltjaik és szolgálóik vannak mindenütt. Ha összehívják fegyvereseiket és maguk köré gyűjtik híveiket, akkor valamennyi derék vitéz kardot ragad és Santung vidéke elvész számunkra. Talán az lenne a legjobb, ha nyilvánosan megbocsátánál neki és kineveznéd kormányzónak valahová. Örülne, hogy megússza a büntetést és nem jelentene több gondot számunkra.

- Yuan Shao igencsak szeret tervezgetni, ám tervei kivitelezésében már nem annyira jártas, így nem kell tartani tőle. De azért valóban nem ártana valamilyen címet adományozni neki, ezzel saját népszerűségét is növelnéd, uram - javasolta a másik.

Dong Zhuo úgy vélte, bölcs tanácsokat hallott, ezért hírvivőt küldött Yuan Shao-hoz, felajánlva neki Bohai vidékének kormányzóságát.

A kilencedik hónapban újhold napján felkérték az uralkodót, hogy jelenjen meg a Bőséges Erény Csarnokában, ahol az udvari méltóságok már mind összegyűltek. Dong Zhuo szokása szerint karddal a kezében fordult a gyülekezet felé s így szólt:

- A császár erőtlen és határozatlan, nem képes e birodalom feletti uralkodásra. Hallgassátok most meg az írást erről, amit én magam készítettem elő!

- A kötelességtudó Ling császár túl korán hagyta magára népét - kezdte olvasni Li Ru az iratot -, utóda viszont az egész ország reménysége volt.

Azonban uralkodása alatt az Ég csupán kevéssé áldotta meg őt: méltóságban és viselkedésmódjában fogyatékos, még a gyászban is hanyag. Ugyanakkor csak a legtökéletesebb erény képes a birodalmi méltóságot magáévá tenni. Uralkodónkat hibásan nevelte anyja, így támadhatott zűrzavar az ország irányításában is. Ezen kívül az özvegy Dong császárné tisztázatlan körülmények között halálozott el. Mindez a három alapvelő igazság, valamint az Ég és a Föld közötti kapcsolat megsértését jelenti. Másfelől itt van Xie, Chenliu hercege, aki bölcs, erényes, ráadásul igen szemrevaló külsejű is. Figyelembe veszi az illem valamennyi előírását, gyászában őszinte, beszéde is mindig megfelelő. Dicséretétől visszhangzik az egész birodalom. Ő a legméltóbb arra, hogy ismét megszilárdítsa a Han dinasztia uralmát, ő az, aki el tudja végezni ezt a hatalmas feladatot! Így hát a jelenlegi uralkodót megfosztjuk méltóságától, ő ezentúl Hongnong hercege lesz, anyja, He császárné pedig végleg visszavonul az államügyektől. Xie herceget ugyanakkor könyörögve kérjük, fogadja el a császári méltóságot, az Ég és a Föld kívánságának megfelelően, a nép vágya és valamennyi ember reménysége szerint!

A felolvasás végeztével Dong Zhuo intett a szolgálóknak, hogy vezessék le a császárt a trónról, vegyék el pecsétjét, térdeltessék le északnak fordulva, azután ismerje el, hogy a továbbiakban ő is csak alattvaló és várja a parancsokat. Ezután utasította az özvegy császárnét, hogy vesse le díszruháját és ő is várja a birodalmi parancsokat. Az elnyomás mindkét áldozata könnyezett, valamennyi jelenlévő udvaronc mélyen megghatódott. Egyikük szavakba is öntötte elégedetlenségét:

- A hazug Dong Zhuo e sértés kiagyaloja! Szívesen áldozom életemet arra, hogy vérével mossam le a gyalázatot!

E szavakkal a generális felé rohant, s elefántcsont hivatali pálcáját rázta felé. Ding Guan volt ő, az egyik császári írnok. Természetesen a testőrök azonnal közbeléptek, lefogták, Dong Zhuo pedig halálra ítélte. Ám amíg csak élt, az írnok szüntelenül az elnyomó ellen szólt, nem rettentette el még a halál sem.

Dong, a lázadó, tervét valóra váltotta
A császárt trónjáról végül lerántotta
Az udvaroncok csak ültek ölbe tett kézzel
Ding Guan szólt egyedül, nem törődve vésszel

Ezután az újonnan kijelölt uralkodó felsétált az emelvényre, onnan fogadta a gratulációkat és szerencsekívánatokat. Az egykori császárt, édesanyját és az elhunyt császár Tang házból való ágyasát az Örök Nyugalom Palotájába vitték, annak valamennyi kapuját lezárták, hogy senki ne látogathassa őket.

Az egész ügy roppant szánivaló volt! Az ifjú császár a negyedik hónapban lépett trónra s a kilencedikben már valaki más foglalta el helyét. Az új császár, Xie herceg, a néhai uralkodó második fia volt, és Xien-ti név alatt kezdte meg uralkodását. Kilenc éves volt ekkor, s uralkodói időszakának a Nyugalom Kezdeté nevet adta.

A császár új főminisztere¹ Dong Zhuo lett, aki minden korábnál fennhéjázóbbá vált. Amikor meghajolt a trón előtt, néven sem nevezte már magát, ha a tanácsba kellett mennie sohasem sietett. Csizmában és felfegyverezve lépett a fogadócsarnokba és páratlanul nagy vagyonra tett szert. Soha még senki sem látott ilyesmit korábban.

Li Ru folyamatosan arra bízta, hogy jó hírű embereket nevezzen ki fontos tisztségekbe, így érdemlje ki a nyilvánosság megbecsülését. Figyelmébe ajánlották például Cai Yongot, aki Ling-ti császár egykori tanácsosa volt, ám rágalmozás miatt távozott az udvartól. Dong Zhuo meg is hívta a kormányzatba, azonban az egykori tanácsos nem engedelmeskedett neki. Erre a generális megüzente, hogy ha továbbra is vonakodik, akkor egész nemzetségét kipusztítják. Cai Yong nem tehetett mást, feladta ellenkezését és megjelent az udvar színe előtt. Dong Zhuo roppant nagylelkű volt vele szemben, egy hónap alatt háromszor is előléptette, megtette főminiszternek és úgy látszott, nagyon bizalmas viszony szövődik közte és a zsarnok között.

Időközben az egykori császár, édesanyja és Tang úrhölgy az Örök Nyugalom Palotájába zárva éltek s lassan napi szükségleteiknek is kezdtek híjával lenni, nem volt elegendő ételük-italuk, ruházkodni sem tudtak megfelelően. A lemondott uralkodó szüntelenül sírdogált. Egy napon egy fecskepár röptét látván az alábbi verset szavalta el újra és újra:

Tavasza, a zsenge fú újra zöld
Boldogságtól vidulva fecskepár süvölt
Fodrozódó folyónál pihen meg a vándor
Szeme csillog, átjárja örömteli mámor
Ábrándos pillantás, látom tetejét
Palotának, mi egykor több volt, mint menedék

A küldönc, akit Dong Zhuo időről-időre a palotába küldött, hogy híreket szerezzen a rabokról, kihallgatta egykori uralkodóját, így tudomást szerzett erről a kis versről.

- Tehát úgy mutatja ki neheztelését, hogy verseket szerez! Nagyszerű indok ez arra, hogy mindannyiukat eltegyük láb alól! - mondta Dong Zhuo.

A generális parancsára Li Ru tíz fegyveres kíséretében a palotába sietett, hogy elvégezze a feladatot. A három fogoly az egyik emeleti szobában tartózkodott, amikor megérkeztek. A császár megborzongott, ahogy a szolgálólány jelentette, ki jött hozzájuk látogatóba.

Li Ru rögtön belépett és egy kupa mérgezett bort kínált az egykori uralkodónak, ő azonban tudomást sem vett az italról, csak jövedele célja felől érdeklődött.

- A tavasz az összefonódás és a békés átalakulás évszaka. A főminiszter ezért küldi a hosszú élet borát neked – felelte Li Ru.

- Ha ez valóban a hosszú élet itala, akkor, kérlek, te is osztozz velünk elfogyasztása élvezetében – mondta erre a császárné.

Li Ru-nak nem volt más választása, kegyetlenül nyílnak kellett lennie:

- Szóval nem isztok belőle! – kiáltotta, és beszólította kísérőit, akik tőrökkel és selyemsinórokkal jelentek meg a szobában.

- A kupa legyen vagy inkább ezek? – kérdezte rájuk mutatva.

- Engedd, hogy én, a szolgáló igyam meg a császár helyett a bort, s könnyörgöm, kíméld meg a fiút és édesanyját! – szólt Tang úrhölgy.

- És ki vagy te, hogy meghalhass a herceg helyett? – torkollta le Li Ru s a császárné felé nyújtotta a kupát.

A császárné bátyját, He Jint kezdte átkozni, aki az egész mostani szörnyűség előidézője volt, mert Dong Zhuo-t ő hívta a fővárosba. Inni azonban nem volt hajlandó. Ekkor Li Ru a császárhoz fordult, kezében még mindig a kupával.

- Engedd meg, hogy búcsút vegyek anyámtól – felelte ő s az alábbi szavakkal meg is tette ezt:

Ég s Föld megváltozott, elhagyta pályáját hold s a nap
Én, ki egykor középpont voltam, most nem vagyok más, csupán rab
Ellenem fordultak, életem vége közel
Könnyem csak hullik, már senki sem ölel

Tang úrhölgy pedig így dalolt:

Hanyatlik Föld, leomlik Ég
Uram nem követhetem, ha eljön már a vég
El kell válnunk, élet s halál elszakít
A fájdalom szívemben most végleg elvakít

A dal végeztével könnyezve borultak egymás karjába.

- A főminiszter már bizonyára türelmetlenül várja jelentésemet - szakította félbe az érzelmes jelenetet Li Ru -, ti pedig túl sokat késlekedtek. Talán úgy gondoljátok, valami csoda még megmenthet?

A császárné ismét csak átkozódásban tört ki:

- A lázadó Dong Zhuo meggyilkol minket, anyát és fiát! Úgy tűnik, az Ég is elhagyott immár! Ám te, bűnének eszköze, bizonyosan elnyered majd méltó büntetésed!

Erre Li Ru még dühösebb lett, és kezét emelt a császárnéra, megragadta és kidobta őt az ablakon, majd intett harcosainak, hogy fojtsák meg Tang úrhölgyet, ő maga pedig az ifjú szájába erőltette a mérgezett bort. Ezek után jelentette a kegyetlen tett elvégzését urának, aki úgy rendelkezett, az áldozatok testét a falakon kívül temessék el.

Ezt követően Dong Zhuo tettei még az eddigieknél is vérlázítóbbak lettek: éjszakáit a palotában töltötte, ahol meggyalázta az udvari szüzeket, sokszor ráadásul a császári ágyban aludt.

Egy alkalommal katonáival együtt elhagyta a fővárost, és Yangcheng vidékére távozott, ahol éppen összegyűltek a lakosok, hogy megünnepeljék az évenkénti tavaszi áldozatot. A generális fegyveresei körülfogták az ünnepség helyszínét és fosztogatásba kezdtek. Számos szekeret zsákmánnyal raktak tele, nőket ragadtak el és lemészárolt férfiak fejével díszítették a menetet. Végül visszatértek a városba és azt állították, hogy lázadók felett arattak hatalmas győzelmet. A falak előtt elégették a fejeket, a nőket és a többi zsákmányt pedig elosztották egymás között.²

Egy Wu Fu nevű lovastiszt mérhetetlenül felháborodott a kegyetlenkedések láttán és csak az alkalmat leste, hogy végezhesen Dong Zhuo-val. Állandóan vértet viselt udvari öltözete alatt és titokban éles tört hordott magával mindenhová. Egy napon amikor Dong Zhuo éppen a tanácsba tartott, Wu Fu összetalálkozott vele a terembe vezető lépcsőkön s megpróbálta leszúrni őt. Ám Dong Zhuo igen nagy erővel bíró férfi volt, így sikerült addig távol tartania magától a merénylőt, amíg az éppen akkor megérkező Lü Bu segítségére nem sietett s leütötte a lovastisztet.

- Ki utasított a lázadásra? - rivallt rá Dong Zhuo.

- Te nem parancsolsz nekem! - kiáltott vissza Wu Fu vérben forgó szemekkel - Nem vagyok az alattvalód, így nem is lázadhatok fel ellened! Bűneid az eget ostromolják s minden ember boldogan végezne veled! Nagyon sajnálom, hogy nem tépethetlek szét száguldó harci szekerekkel, hogy kiengeszteljem a haragvó világot!

A feldühödött Dong Zhuo megparancsolta, vigyék a férfit szeme elől és vágják apró darabokra. Wu Fu csak akkor fejezte be átkozódásait, mikor élete is bevégződött.

Sokan dicsérik Wu Fu-t, Hanok hűségese emberét
Páratlan bátorságát, hősiesszívét
A lázadóval az udvarnál akart végezni
Eljövendő napokban is hősként kell rá emlékezni

Ezt követően Dong Zhuo mindenhová csak testőrei jelenlétében volt hajlandó menni.

Ekkoriban jutott el Yuan Shao, Bohai kormányzója, az egykori várparancsnok fülébe, hogy Dong Zhuo miként él vissza hatalmával és titkos levelet küldött nagybátyjának, Wang Yun-nek, a belső ügyek miniszterének:

„A lázadó Dong Zhuo az Ég gyalázatára megfosztotta trónjától császárunkat. Az emberek már beszélni is gyűlölnék róla, te mégis hagyod szörnyűségeid tetteid, mintha nem is tudnál róluk. Valóban kötelességtudó és hűségese miniszter lennél? A magam részéről már összegyűjtöttem egy sereget s mindennél jobban vágyom arra, hogy megtisztítsam e söpredéktől a császári udvart, ám soha nem mernék meggondolatlanul hozzáfogni e feladathoz. Ha nincs ellenvetésed, találjunk közösen alkalmat arra, hogy megszabaduljunk ettől az embertől. Amennyiben haderőre lenne szükséged, rendelkezésedre állok”.

Wang Yun kézhez is kapta ezt a levelet, de nem látott rá módot, hogy véghezvigyék a benne foglaltakat. Egy napon azonban, amikor a miniszter hosszú idejű szolgálatot ellátó hivatalnokok körében időzött, így szólt hozzájuk:

- Ma van a születésnapom, így arra szeretnék megkérni, tegyétek tiszteleteteket ma este nálam, ahol egy kis összejövetelet szervezek.

- Feltétlenül ott leszünk - válaszolták neki -, és hosszú életet kívánunk neked!

Aznap éjjel az egyik belső teremben terítettek asztalt és a tisztségviselők meg is jelentek a lakomán. Amikor már többször körbejárt az ital, a vendéglátó váratlanul elfedte arcát és zokogni kezdett. A vendégek megdöbbenek:

- Mi okod lehet éppen ma, a születésnapodon sírásra?

- Valójában nem is ma van a születésnapom - felelte nekik Wang Yun -, csupán szerettelek volna összehívni mindannyiótokat, de félttem, hogy felkeltem Dong Zhuo gyanúját, ezért találtam ki ezt az ürügyet. Ez az ember nem tiszteli uralkodóját, úgy tesz, ahogy jónak látja, és a birodalom földje sincs biztonságban tőle. Azokra az időkre gondolok, amikor a dinasztia jelles alapítója elpusztította Qint, eltörölte a föld színéről Chu-t és létrehozta a birodalmat. Ki látta volna előre akkor ezt a napot, amikor Dong Zhuo az egészséget akarata alá hajtja? Ezért sírok én most.

Ennek hallatán szinte az össze vendég könnyekben tört ki. Azonban köztük foglalt helyet Cao Cao is, aki nem csatlakozott az általános sírás-hoz, hanem összeütötte tenyereit és hangosan felnevetett:

- Ha mi, a kormányzat résztvevői éjjel-nappal csak bőgünk, segíthet ez megállítani Dong Zhuo-t? - kérdezte a többiektől.

A házigazda felismerte a beszélőt s haragosan így fordult hozzá:

- Elődeid mindannyian a Hanok jóvoltából gyarapodtak, nem érzel hát semmi hálát irántuk? Hogy mersz nevetni?

- Csupán azért nevetek, mert furcsállom, hogy egy ilyen jeles gyülekezet képtelen kitalálni, miként lehetne végezni egyetlen emberrel. Talán ostoba és tehetségtelen vagyok, ám a magam részéről le fogom vágni Dong Zhuo fejét és a kapura akasztom a birodalom népének szánt áldozatként.

A házigazda felkelt, odasétált Cao Cao-hoz, majd félrevonja őt, hogy meghallgassa tervét.

- Mostanában - folytatta Cao Cao - csak azért hajtottam fejet Dong Zhuo előtt, mert így láttam leginkább esélyt arra, hogy rájövök, miként vethetnék véget életének. Már kezd megbízni bennem, így időnként a közelében lehetek. Úgy tudom, neked van egy hét értékes ékkővel kirakott kardod, miniszter uram. Ezt szeretném elkérni tőled, azután behatolok a főminiszter palotájába és megölöm őt. Az sem érdekel, ha magam is ott veszek közben.

- Ha igazat beszélsz, áldást hozol a birodalom számára! - felelte neki Wang Yun és saját kezével töltött Cao-nak egy kupa bort, ő pedig felhajtotta és megesküdött, hogy elvégzi, amit ígért. Ezt követően előhozták neki a kardot, amit öltözéke alá rejtett, ivott még egy kis bort, majd búcsút vett a vendégektől és eltávozott. Nem sokkal később a többiek is mind szétszéledtek.

Másnap Cao Cao, övén a kölcsönkapott rövid karddal, felkereste Dong Zhuo-t a palotában.

- Merre találom a főminisztert? - kérdezte az öröktől.

- A kis tanácssteremben van - hangzott a felelet.

Így hát Cao Cao belépett s ott találta Dong Zhuo-t, aki ágyán ült, oldalán Lü Bu-val.

- Miért érkeztlél ilyen későn? - kérdezte tőle a főminiszter.

- A lovam nincs túl jó állapotban, ezért igen lassú - válaszolta Cao Cao. Erre Dong Zhuo Lü Bu-hoz fordult:

- Érkezett nemrég néhány jó lovunk nyugatról, Xiliangból. Menj és válassz egyet közülük Cao-nak!

Ezzel Lü Bu távozott, ők pedig kettesben maradtak.

- A lázadó sorsa megpecsételődött - gondolta Cao Cao. Ekkor le kellett volna sújtania, ám tartott Dong Zhuo erejétől, így biztosra akart menni.

Dong Zhuo olyannyira testes volt, hogy nem tudott sokáig egy helyben maradni, így hamarosan ágyára vetette magát és arccal a falnak fordult.

- Most jött el az idő - gondolta az orgyilkos és szorosán megmarkolta kardját. Ám éppen amikor lesújtani készült, Dong Zhuo felnézett és a feje felett egy tükörben megpillantotta a háta mögött Cao Cao-t kezében a karddal.

- Mit csinálsz, Cao? - fordult meg hirtelen. Éppen ebben a pillanatban vezette a terem elé Lü Bu a lovat.

- Egy drága kard van nálam, főminiszter úr - vetette térdre magát izgatottan Cao Cao -, amit méltóságodnak szeretnék ajándékozni.

Dong Zhuo átvette tőle a fegyvert. Gyönyörű, egy láb hosszú pengéje volt, hét értékes drágakő díszítette, roppant éles és minden szempontból kiváló kard volt. A főminiszter átadta Lü Bu-nak, mialatt Cao Cao lecsatolta hüvelyét s azt is Lü Bu kezébe nyomta.

Ezután mindannyian kimentek, hogy szemügyre vegyék a paripát. Cao Cao bőségesen hálálkodott és azt kérte, hadd próbálja ki az állatot, így hát felnyergelték és felszerszámozták neki. Cao kivezette a lovat, majd hátára pattant, ostorával hevesen megcsapkodta és elvágatott kelet felé.

- Amikor az imént megérkeztem, nekem úgy tűnt, ez a fickó le akar döfni - fordult a főminiszterhez Lü Bu -, csak valamiért pánik fogta el s inkább felajánlotta neked a kardot.

- Én is ezt gyanítom! - felelte neki Dong Zhuo.

Épp ekkor lépett be Li Ru, akinek rögtön elmesélték a történeteket.

- Cao Cao-nak nem itt él a családja, egyedül szállt meg a közelben - mondta a tanácsadó -, azt javaslom, hívassuk őt. Ha rögtön megjelenik, akkor a kardot valóban ajándéknak szánta, viszont ha húzódozik és kifogásokat keres, akkor rosszak a szándékai. Ez esetben el kell fognunk és ki kell vullatnunk.

Dong Zhuo négy fegyveres őrt küldött Cao Cao-ért. Sokáig elmaradtak s mikor visszatértek, jelentették, hogy Cao nem tért vissza szállására, hanem vad vágóban száguldott ki a keleti városkapun. A kapuőrség parancsnokának kérdéseire azt válaszolta, hogy a főminiszter fontos üzenetét viszi, majd minden tétovázás nélkül tovább vágatott.

- Biztosan rossz lelkiismerete miatt szökött meg - mondta Li Ru -, kétségtelen, hogy merényletet tervezett ellened.

- Én pedig megbíztam benne! - dühöngött Dong Zhuo.

- Itt valami összeesküvés rejlik a háttérben - töprengett Li Ru -, csak fogjuk el Cao Cao-t és megtudhatjuk a részleteket is!

Üzeneteket küldtek szerte Cao Cao képmásával és leírásával, amikben nagy pénzüsszegű jutalmat tűztek ki fejére, valamint elfogója nemesi címet is nyerhetett. Ám mindazok, akik rejtekhelyet vagy

bármiféle segítséget nyújtanak számára, bűnrészesként osztoznak büntetésében.

Eközben Cao Cao, miután elhagyta a főváros környékét, szülőföldje, Qiao felé vágta az utat. A Zhongmou felé vezető úton azonban az átjáró őrei felismerték őt, elfogták és a vidék elöljárójához vitték. Cao Cao azt állította, Huangfu-nak hívják és egyszerű kereskedő. Az elöljáró figyelmesen tanulmányozta egy ideig az arcát, mély gondolatokba merült, majd így szólt:

- Amikor a fővárosban jártam, s hivatalt kerestem, összeismerkedtem veled, Cao Cao. Miért próbálsz meg letagadni, hogy te vagy az?

Megparancsolta, hogy vessék börtönbe, majd másnap kísérik Luoyangba s vegyék fel az érte járó jutalmat. Az őt elfogó katonáknak pedig megbecsülése jeléül ételt és italt szolgáltatott fel.

Éjfél körül aztán egyik bizalmas szolgálójával titokban belső szobájába hozatta és vallatni kezdte a foglyot.

- Úgy hírlik, a főminiszter igencsak kedvelt téged, miért fordultál hát ellene? - szegezte neki a kérdést.

- Hogyan is érthetnék meg a fecskék és verebek a darvak és vadludak röptét és szándékait? - kérdezett vissza Cao Cao - A foglyod vagyok, kísérik csak vissza a fővárosba a jutalmadért. Minek ez a kérdezősködés?

Az elöljáró elküldte a közelükből a szolgálóit, s a rabhoz fordulva így szólt:

- Ne becsülj le engem! Nem vagyok egyszerű kis hivatalnok, csak még nem találkoztam olyan úrral, akit szívesen szolgálnék.

- Őseim élvezték a Hanok jótéteményeit - felelte Cao Cao -, így hát nem lennék több ragadozó madárnál vagy bármiféle fenevadnál, ha nem vágnék arra, hogy megháláljam nagylelkűségüket. Csak azért hajtottam fejet Dong Zhuo előtt, mert így tudtam megtalálni a legmegfelelőbb alkalmat arra, hogy véget vessek zsarnokságának, s eltávolíthassam a gonoszt a birodalomtól. De kudarcot vallottam, mert így akarta az Ég!

- És most merre veszed utadat? - kérdezte az elöljáró.

- A szülőföldemre kívánok visszatérni, hogy összehívjam ott az összes merész harcost. Segítségüket kérem, hogy velem tartsanak a főminiszter megbüntetésében. Nem vágyom semmi egyébire.

Ekkor az elöljáró maga oldozta el Cao Cao kötelékeit, a fő helyre ültette s meghajolva előtte így szólt:

- Chen Gong a nevem, idős édesanyámmal és családommal keleten élek, Dongjunban. Nagy hatást tett rám hűséged és egyenességed, így lemondok hivatalomról és veled tartok!

Cao Cao nagyon megörült a dolgok ilyenén fordulatának. Az elöljáró azonnal összeszedett némi pénzt utazásuk költségeire, útravalót csomagolt s új ruhát adott egykori foglyának, majd mindketten kardot ragadtak,

lóra pattantak és elvágattak Cao Cao szülőföldre felé. Három nap múlva, napnyugtakor érték el Chenggao vidékét. Cao Cao ostorával egy viskóra mutatott az erdő mélyén:

- Ott él apám fogadott fivére, Lu Boshe, a nagybátyám. Azt javaslom, látogassunk el hozzá, kérdezzük meg, milyen hírekkel szolgálhat családomról és kérjük meg, hogy nyújtson számunkra menedéket az éjszakára!

- Kiváló ötlet! - szólt útitársa. Odalovagoltak, majd a birtok bejáratánál leszálltak lovaikról és beléptek az épületbe.

- Az a hír járja, hogy az udvar vérdíjat tűzött ki a fejedre - üdvözölte őket a házigazda -, apád pedig éppen ezért el is menekült már Chenliuba. Hogy kerülsz te ide?

- Ha nem találkoztam volna ezzel az emberrel - mutatott Cao Cao Chen Gongra -, akkor már rég darabokra szabdaltak volna.

- Uram, te vagy a Cao család megmentője - hajolt meg az előljáró előtt Lu Boshe -, de kérlek, helyezétek kényelembe magatokat és pihenjetelek. Ágyat vetek nektek szerény hajlékomban.

Ezután felkelt, és a belső kamrába sietett, ahol igen hosszan időzött. Amikor végre előjött, így szólt vendégeihez:

- Sajnos nincs jó bor a háznál, úgyhogy bemegyek a faluba és hozok onnan nektek.

Sietve felült a szamarára és elügetett. A két utazó sokáig csak üldögélt és várt visszatérésére. Váratlanul olyasféle zajt hallottak a ház mögül, mintha valaki kést köszörülne.

- Lu Boshe nem vér szerinti rokonom - suttogta Cao Cao -, amúgy is gyanús nekem, hogy csak úgy itt hagyott bennünket. Osonjunk oda és hallgassuk meg közelebbről, mi történik!

Így hát csendben kiléptek a szalmakunyhóból és mögé lopakodtak. Hallották, ahogy ott valaki az alábbi szavakat mondja:

- Kötözzük meg, mielőtt leöljük, ugye?

- Ettől féltém - mondta Cao Cao -, gyorsan, sújtsunk le rájuk mi elsőnek, mielőtt késő lenne!

Karddal a kezükben előrontottak, s vakon öldökölve lemészárolták az egész háznépet, férfit és nőt válogatás nélkül, összesen nyolc embert. Ezután átkutatták a házat és a konyhában egy megköötözött disznót találtak, amit minden bizonnyal levágásra szántak.

- Hatalmas hibát követtél el - mondta ennek láttán Chen Gong -, ezért jóra való embereket meszároltunk le!

Egymás sarkára taposva rohantak ki a házból, nyeregbe pattantak és elvágattak. Hamarosan szembetalálkoztak házigazdájukkal, aki nyeregkápáján két korsó bort hozott, karjaiban pedig gyümölcsöket és zöldségeket.

- Miért távoztok oly sietve, uraim? - kiáltotta nekik.

- A körözött személy nem maradhat sokáig egy helyben - felelte neki Cao Cao.

- De hát meghagytam az otthoniaknak, hogy vágjanak le egy disznót is nektek! Miért utasítjátok vissza szerény vendégszeretetem? Kérlek, lovagoljatok vissza velem!

Cao Cao oda sem figyelt rá, hanem ostorával lovát bízta hirtelen kardot rántott, és Lu felé iramodott.

- Ki jön mögöttem? - kiáltotta neki.

Lu Boshe megfordult, hogy hátranézzen, Cao Cao pedig ebben a pillanatban ledöfte őt.

- Az imént tévedésből öltél - kiáltott rá halálra rémülve Chen Gong -, most pedig ez mi volt?

- Ha Lu Boshe hazaért volna és egész háza népét vérbe fagyva találja ott, mit gondolsz, mit tett volna? Riasztotta volna szolgálóit és utánunk eredt volna, majd elfogván biztosan lemészárolt volna bennünket!

- A szándékos gyilkosság súlyos büntett! - tiltakozott Chen Gong.

- Inkább én árulom el a világot, minthogy a világ áruljon el engem! - hangzott a válasz.³

Erre Chen Gong csendbe burkolózott. Még egy ideig némán lovagoltak a holdfényben, majd bekopogtattak egy vendégfogadó ajtaján, hogy éjjeli szállást kérjenek. Miután megetették lovaikat Cao Cao gyorsan elaludt, Chen Gongnak viszont nem jött álom a szemére.

- Igaz embernek tartottam Cao-t, ezért hagytam hátra hivatalomat és követtem őt - gondolta - de most már látom, hogy kegyetlensége farkaséval vetekszik. Ha megkímélem életét, akkor a későbbiekben még sok gonosztettet követhet el.

Így hát felkelt és hozzákészült, hogy kardot rántson s ledöfje Cao Cao-t.

Nem igaz ember, kinek szívében harag és méreg
Mint riválisa, Dong Zhuo, ő is csak egy féreg

Hogy mi lett Cao Cao sorsa, a további fejezetekből derül majd ki.

ÖTÖDIK FEJEZET

CAO CAO A BIRODALOM HATALMASAIHOZ
FORDUL TÁMOGATÁSÉRT, HÍVÓ SZAVÁT SOKAN
MEGHALLJÁK. EGY HADSEREG VERESÉGE: A
HÁROM FIVÉR ÖSSZECSAP LÜ BU-VAL

發矯詔諸鎮應曹公
破關兵三英戰呂布

Az előző fejezet végén Cao Cao útitársa, Chen Gong éppen megölni készült Cao-t. Ám annak emléke, miért is csatlakozott eredetileg hozzá, visszafogta lesújtani készülő karját. A birodalom törvényeinek megtartása volt a fő oka, hogy követte őt, így ha megölné, ugyanolyan bűnös lenne, mint azok, akik ellen szövetséget kötöttek. Ezért még hajnalhasadás előtt felkelt, felszerszámozta lovát, s elvágatott keletre, otthona felé.¹

Amikor Cao Cao felébredt, látta, hogy társa nincs sehol.

- Biztosan kegyetlen embernek tart most amiatt a néhány szó miatt, amit mondtam neki - gondolta -, így magamra hagyott. Tovább kell hát sietnem, egy pillanatig sem időzhetek már itt.

Amilyen gyorsan csak tudott, Chenliu-ba vágatott, ahol találkozott apjával és elbeszélte neki, mi történt vele az elmúlt napokban. Közölte azt is, hogy családjuk valamennyi vagyonát zsoldosok toborzására szeretné fordítani.

- Nem túl sok a mi vagyonunk - felelte neki atyja -, attól tartok tehát, hogy semmit sem tudnál kezdeni vele. Ám él a közelben egy Wei Hong nevű hivatalnok, aki saját vagyonát semmire sem tartja, viszont annál erényesebb. Családjá nagyon gazdag, így próbáld megnyerni őt ügyednek, mert segítségével már lehet reményünk a sikerre.

Lakomát rendeztek hát, amire ezt a gazdag urat is meghívták, Cao Cao pedig beszédet tartott előtte:

- A Hanok kezéből kicsúszott a hatalom, Dong Zhuo pedig igazi zsarnok, aki nem törődik hercegével és kegyetlen a néphez. Az emberek már fogukat csikorgatják dühükben és elkeseredésükben. A magam részéről szeretném visszaállítani a Hanok uralmát, ám lehetőségeim korlátozottak. Éppen ezért tehozzád fordulok, uram, hűséged és igaz jellemed közismert, segíts hát nekem célom elérésében!

- Régóta vágyom már magam is arra, hogy így tegyek - lelkesedett Wei Hong -, ám eddig nem találtam olyan embert, aki megfelelő lenne a feladat véghezvitelére. Mivel neked, Cao, ily nemes szándékaid vannak, boldogan támogatom teljes vagyonommal az ügyet!

Örömteli fejlemény volt ez Cao Cao számára, aki rögtön szétküldte fegyverbe szólító üzenetét. Össze is gyűlt hamarosan egy önkéntesekből álló hadsereg, és nagy, fehér lobogó alatt indult hadba, amin a „Hűség és igazság”² felirat díszelgett. Ennek hatására még több ember érkezett, zápor módjára özönlöttek a táborba.

Egy napon bizonyos Yue Jin is megjött Yangpingből, majd Li Dian Juluból. Kettőjüket nevezték ki Cao Cao személyes segítőinek. Ezután Xiahou Dun is csatlakozott hozzájuk, aki Xiahou Ying leszármazottja volt, és már kiskora óta komoly fegyveres kiképzést kapott, elsősorban lándzsa és bot használatára tanították. Mikor tizennégy éves lett, egy híres fegyvermester

tanítványául szegődött. Egyszer meghallotta, hogy valaki tiszteletlenül beszélt mesteréről, ő pedig azonnal megölte az illetőt. Ezért a tettéért azonban menekülnie kellett, s jó ideig száműzöttként élt. Most viszont eljött, hogy felajánlja szolgálatait s magával hozta a testvérét, Xiahou Yuant, ráadásul mindketten fejenként ezer embert is. Ezek ketten valójában Cao Cao testvérei voltak, aki eredetileg szintén a Xiahou családból származott, csak később lett a Cao család fogadott gyermeke.

Néhány nappal később még két testvér, Cao Ren és Cao Hong is megérkezett, akik szintén számos harcost hoztak magukkal. Ők ketten is fegyverforgatásban járatos, ráadásul lovakhoz kiválóan értő harcosok voltak.

Ezután megkezdődött a gyakorlatozás, Wei Hong pedig nem sajnálta vagyonát, öltözékekkel vértékkel és lobogókkal is felszerelte a csapatot. Mindenünnen étel – főleg szemestermény – ajándékok is özönlöttek hozzájuk.

Amikor Yuan Shao kézhez kapta Cao Cao felhívását, összegyűjtötte mindazon fegyverforgatókat, akik uralma alá tartoztak, így összejött harmincezer főnyi seregével elhagyta Bohai-t, és Cao Cao-hoz sietett, hogy felajánlja neki szolgálatait. Végül az alábbi kiáltványt tették közzé:

„Én, Cao Cao társaimmal együtt a kötelesség szavának engedelmességedre a következőket hirdetem ki a birodalom számára: Dong Zhuo bemocskolta az Eget és a Földet. Azon van, hogy elpusztítsa az országot, meggyilkolta a császárt is. Pusztá jelenléte beszennyezi a palotát, ő maga pedig kegyetlenül bánik az egész néppel. Rossz szándékú és hűtlen, ezért bűnei egyre csak gyarapodnak. Mindezek miatt titkos parancsot kaptunk az Ég fiától, hogy gyűjtsük egybe egy hatalmas hadsereget és tegyünk esküt arra, hogy megtisztítjuk a birodalmat és végzünk a felforgatókkal! Önkéntes hadaink nem fognak sajnálni semmiféle erőfeszítést, hogy megóvják a dinasztia hatalmát és megmentsek a népet. Nemes urak, feleljetek ti is mindannyan e hívásra, amint eljut hozzátok és vezessétek hozzánk harcosaitokat!”

Sokan el is indultak e felszólításra, mindösszesen tizenhét vidék kormányzója, különböző létszámú csapatokkal, az alábbi lista szerint:

- Nanyang kormányzója, Yuan Shu
- Jizhou vidékének birodalmi védelmezője, Han Fu
- Yuzhou vidékének birodalmi védelmezője, Kong Zhou
- Yanzhou vidékének birodalmi védelmezője, Liu Dai
- Henei kormányzója, Wang Kuang
- Chenliu kormányzója, Zhang Miao
- Dongjun kormányzója, Qiao Mao
- Shanyang kormányzója, Yuan Yi
- Jibei ura, Bao Xin

- Beihai kormányzója, Kong Rong
- Guangling kormányzója, Zhang Chao
- Xuzhou birodalmi védelmezője, Tao Qian
- Xiliang kormányzója, Ma Teng
- Beiping kormányzója, Gongsun Zan
- Shangdang kormányzója, Zhang Yang
- Changsha kormányzója, Sun Jian
- Bohai kormányzója, Yuan Shao

Ezek a seregek tehát nagyon eltértek egymástól létszámukban, volt olyan, amelyik harmincezer fős is megvolt, míg mások alig tíz-húszezezer, ám valamennyit saját tisztjeik és előjáróik vezették, s mind Luoyang alatt gyűlt össze.

Beiping kormányzója, a híres harcos, Gongsun Zan tizenötezer főnyi harcosa élén menetelt éppen a főváros felé, amikor a távolban, eperfák között sárga lobogóra lett figyelmes, a zászló alatt pedig kisebb lovascsapat vágatott. Amikor közelebb értek, látta, hogy vezérik Liu Bei.

- Mi járatban errefelé, kedves testvérem? - üdvözölte őket.

- A te közbenjárásodnak köszönhetem, bátyám, hogy Pinyuan előjárója lehettem, most pedig a fülembé jutott, hogy errefelé haladsz át, ezért eljöttem, hogy üdvözöljelek. Boldog lennék, testvérem, ha eljőnél városomba s hatásaid addig megpihenhetnének.

- Kik ezek itt veled? - kérdezte tőle Gongsun Zan a másik két hősré mutatva.

- Fogadott testvéreim, Guan Yu és Zhang Fei - felelte Liu Bei.

- Ők azok, akik oldaladon harcoltak a Sárगतurbánosok ellen?

- Minden győzelmem jelentős részben nekik is köszönhető!

- S miféle tisztséget töltenek be most?

- Guan Yu lovas- Zhang Fei pedig gyalogos íjász - közölte Liu Bei.

- Így temetik hát el a tehetséges embereket - sóhajtotta Gongsun Zan -, ámde most a birodalom valamennyi hatalmassága a lázadó Dong Zhuo ellen vonul. Jobban tennéd, testvérem, ha elhagynád ezt a nyomorúságos helyet és csatlakoznál hozzánk a felforgatók megbüntetésében, és a Han ház uralmának helyreállításában! Mi a véleményed erről?

- Szívesen veled tartunk! - válaszolta Liu Bei.

- Ha hagyaték volna, hogy annak idején levágjam azt a gazembert, akkor most nem lenne ez a felfordulás - morogta Zhang Fei.

- Mivel a dolgok már így állnak, nem tehetünk egyebet, mint hogy felkerekedünk és elindulunk - mondta Guan Yu.

Így hát a három testvér és lovasaik minden további hűhó nélkül csatlakoztak Gongsun Zan embereihez s velük együtt meneteltek tovább.

A főváros falaihoz egymás után érkeztek a birodalom nagyurai s mindannyian letáboroztak ott. A hatalmas sereg szálláshelye így hétszáz *li*-nél is túlra húzódott. Amikor mind megérkeztek, Cao Cao marhákat és lovakat öletett le áldozatként, majd hatalmas lakomát rendezett, egybeszólítva a vezéreket, hogy megbeszéljék, miféle haditervvvel éljenek.

- Nemes szándék vezérelt minket ide – szólalt fel először Wang kormányzó –, most pedig mindenekelőtt meg kell választanunk a fővezért, akinek a továbbiakban mindannyian hűséget fogadunk!

- Immár négy nemzedék óta a Yuan családból kerül ki a birodalom három legmagasabb rangú mandarinja – felelte erre Cao Cao –, s ezért rengeteg régi hívük és támogatójuk is van. Azt javaslom tehát, ne legyen a vezérünk senki más, mint Yuan Shao, az egykori főtisztviselők dicső leszármazottja!

Yuan Shao viszont újra és újra elutasította ezt a megtiszteltetést, ám valamennyien azt mondták neki, csakis ő lehet a fővezér.³

Így végül beleegyezett. Másnap háromemeletes oltárt építettek és körülötte elhelyezték az öt égtáj lobogóit, fölé pedig a katonai méltóság jelvényeként fehér jakfarkakat és arany fejszéket fektettek, amiket hivatali pecsétekkel vettek körül.

Miután minden előkészület lezajlott, a fővezért az oltárhoz szólították. Yuan Shao, díszes köntösben, oldalán karddal, méltóságteljesen lépdelt fel a lépcsőkön. Ott aztán füstölőt égetett, hűséget fogadott és az alábbi esküt mondta el:

„A Han házra gonosz napok következtek, a császári hatalom meggyengült. Dong Zhuo, a felforgató főminiszter előnyt szerzett a dolgok állásából, csak növelte a szerencsétlenséget áldatlan tevékenységével, s így még a tiszteletreméltó családok is bajba keveredtek, az egyszerű népet pedig szüntelen gyötrelmek sújtják. Én, Yuan Shao, társaimmal együtt attól tartunk, az egész birodalmat pusztulás fenyegeti és seregeket gyűjtöttünk össze azért, hogy megakadályozzuk ezt. Kötelezzük most magunkat, hogy minden erőnket célunk elérésére fordítjuk és soha nem bomlik meg a köztünk lévő egyetértés! Ha bármelyikünk megszegné ezt az esküt, életével fizessen tetteért és ne hagyjon hátra utódot! Hatalmas Ég, Földanya és őseink ragyogó szelleme, ti legyetek tanúink!”

Az eskü szövegének végeztével Yuan Shao saját ajkait és mindazok ajkát, akik vele együtt tettek ígéretet, az áldozat vérével kente meg. Minden jelenlévőt mélyen megérintettek az elhangzottak, sokan könnyezni is kezdtek.

Ennek végeztével segítettek Yuan Shao-nak levonulni az emelvényről, sátrába kísérték, ahol a fő helyet foglalta el, míg mellette kétoldalt rangjuk szerint telepedtek le az előkelők. A jelenlévőknek bort szolgáltak fel. Nem sokkal később felszólalt Cao Cao:

- Mostantól minannyiuknak a fővezér szavára kell hallgatnunk, tetteinkkel a birodalom javára kell lennünk. Sorainkban szó sem lehet rivalizálásról vagy hatalmaskodásról!

- Nem gondolom magamat méltónak a fővezérségre - vette át a szót tőle Yuan Shao -, de ha már úgy alakult, hogy engem választottatok, nyíltan megmondom: mindenkit érdemei szerint fogok jutalmazni, a bűnöket pedig nem hagyom megtorlatlanul. Engedelmeskedjék hát mindenki híven az állam törvényeinek és hadseregünk rendelkezéseinek! Senki még csak ne is gondoljon arra, hogy figyelmen kívül hagyja ezeket!

- Csak a te parancsaidnak fogunk engedelmeskedni! - kiáltotta valamennyi jelenlévő.

- Öcsémet, Yuan Shu-t nevezem ki az ellátmányozási ügyek élére. Ő lesz a felelős azért, hogy a sereg ne szenvedjen hiányt semmiben. Ám szükségünk van valakire, aki az előhadat vezetve átkel a Si folyó gázlóján és csatára kényszeríti ellenfelünket. A sereg többi része eközben elfoglalja a vidék jelentős pontjait és ezekről a helyekről nyújt majd támogatást az előhadnak.

Ekkor Changsha kormányzója, Sun Jian lépett elő és jelentkezett az előhad vezetésére.

- Ádáz és bátor harcos vagy - mondta neki Yuan Shao -, így hát biztosan eleget teszel a feladatnak.

Sun Jian hadai hamarosan tábort is bontottak és gyorsan elértek az átkelőhöz. Az ott felállított őrség lovas futárt küldött a fővárosba, hogy beszámoljanak helyzetük komolyságáról a zsarnoknak.

Amióta Dong Zhuo biztosította magának a hatalmat, nem tett mást, csak naphosszat lakomázott. Ahogy tanácsadója, Li Ru fülébe jutottak a nyugtalanító hírek, rögvest urához sietett, aki nagyon megrémült és azonnal tanácsot hívott egybe.

Amint összegyűltek, Lü Bu lépett elő és így szólt:

- Ne félj, atyám, az átkelőt támadó harcosok szalmaszálnál is kevesebbet érnek szemeimben, csapataink ádáz embereivel valamennyiüket le fogom vágni, fejüket pedig fellógatom városunk kapujára.

- Amíg te segítségemre vagy, addig álmod nyugodt lehet - felelte neki Dong Zhuo megkönnyebbülve.

Ám ekkor valaki Lü Bu mögött állva szintén megszólalt:

- Henteskést használjunk, csak azért, hogy csirkét öljünk? Én magam is könnyedén levágom ellenségeink fejét, nem szükséges Lü Bu-nak fáradni vele. Oly könnyű feladat ez, mintha csak előhúznék valamit a tarsolyomból!

Dong Zhuo rápillantott és egy vad arcú, ragadozóéhoz hasonlóan ruganyos testű, elszánt férfit látott, kinek kerek fele leopárdéhoz hasonlított, vállai pedig majoméra emlékeztettek. A Guanxi-ből származó Hua Xiong

volt ő. A főminiszter igencsak megörült a bátor szavaknak, rögtön magas tisztséget adományozott neki s ötvénezer főnyi lovas és gyalogost rendelt alá. Három másik vezért, Hu Zhent, Zhao Cent és a Tigris sereg tisztjét, a ravasz Li Su-t szintén elküldte vele a gázlóhoz.

Eközben a zsarnok ellen szövetkezett uraságok között bizonyos Bao Xin, Jibei ura máris feltékenykedni kezdett és attól tartott, hogy az előhad vezére fogja learatni az egész dicsőséget. Így hát titokban megbízta testvéröccsét, Zhongot, hogy kerülő úton, hárromezer katonával igyekezzen ő találkozni először az átkelőt védő ellenséggel. Amint elérték a gázlót, azonnal harcra hívták fel annak őrzőit. Hua Xiong már ott volt, ötszáz vértésével száguldott feléjük, miközben így üvöltött:

- Most elkapunk, lázadók!

Bao Zhong rémülten fordult vissza előlük, de elmenekülni már nem maradt ideje: Hua Xiong lesújtott rá kardjával, ő holtan fordult le a nyeregből, csapata legnagyobb része pedig az események láttán megadta magát. Zhong fejét rögtön elküldték a főminiszter palotájába, Hua Xiongot pedig fővezérré nevezték ki.

Ezalatt Sun Jian is elérte az átkelőt. Négy alvezére követte, név szerint Cheng Pu, akinek fegyvere vasgerincű, kígyófejű lándzsa volt, Huang Gai, aki vaskorbáccsal harcolt, Han Dang, aki híres kardvívó volt, végül Zu Mao, aki mindkét kezében egy-egy kardot forgatott.⁴ Sun Jian finom ezüstvértet viselt, fejére pedig bíborszín turbánt kötött. Ősi nemesfém kardját viselte s vadul hullámzó sörényű, tarka paripán lovagolt. Ahogy hallótávolságba értek, odakiáltott a szoros védőinek:

- Adjátok meg magatokat, ostobák, különben halál lesz sorsotok!

Válaszra sem méltatták, hanem Hu Zhen, Hua Xiong egyik alvezére ötezer harcossal a nyomában előrontott és feléjük vágatott. A kígyólándzsás Cheng Pu indult meg a másik oldalról, hogy felvegye ellenük a harcot. Rövid küzdelem után lándzsája átjárta Hu Zhen torkát. Ekkor Sun Jian jelt adott egész seregének az előrenyomulásra. Ám a szoros felől kövek és nyílveszők záporoztak rájuk, úgyhogy kénytelenek voltak visszavonulni Liangdongba, ahol tábort vertek és erősítésre vártak Yuan Shao-tól. A foglyul ejtett ellenséges harcosokat elküldték a fővezérhez, öccsét pedig kérték, igyekezzen ellátni a csapataikat élelemmel. Ám valaki az alábbi javaslatot tette Yuan Shu-nak:

- Ez a Sun Jian vérengző tigris! Ha sikerülne elfoglalnia Luoyangot és levágnia a főminisztert, akkor tigris kerülne a farkas helyére! Ne küldj neki egy szem gabonát sem! Hadd éhezzenek az emberei, ez pedig majd eldönti serege sorsát.

Yuan Shu hallgatott is a tanácsadóra és nem küldött ellátmányt Sun Jian seregének. Hamarosan az éhes harcosok igen fegyelmetlenné váltak és

már úgy tűnt, hamarosan lázadás tör ki. A szoros őrzőinek kémei jelentették az eseményeket, így Li Su a következő tervet eszelte ki:

- Ma éjjel szélesebb támadást kellene intéznünk - mondta vezértársának, Hua Xiongnek -, melynek során én hátba támadnám Sun Jian táborát, te pedig ugyanakkor előlről indítanál rohamot. Így minden esélyünk meg lenne, hogy akár foglyul is ejtsük az ellenség vezérét.

Hua Xiong egyetértett, és felkészült a támadásra. Kijelölte a harcosokat a hátbatámadáshoz és elrendelte, hogy mindannyian lakjanak jól. Ezután az éj leple alatt elhagyták a szorost, s titkos ösvényeken Sun Jian hadserege mögé lopakodtak. A hold fényesen ragyogott, enyhe szellő fújdogált. Éjfélre járt az idő, amikor a főszereg megérkezett az ellenséges táborhoz és a dobok azonnali támadásra adták meg a jelet. Ennek hallatán Sun Jian sietve magára öltötte harci felszerelését, kilovagolt és egyenesen Hua Xionggal találta szemben magát. A két harcos összecsapott, de alig néhány ütésváltás után Li Su csapata is harcba bocsátkozott, hátulról ütve rajta a táboron, lánggra lobbantva mindent, ami csak éghető.

Sun Jian seregében zűrzavar tört ki, az emberek patkányokként kezdtek menekülni. A hatalmas káoszban csupán Zu Mao maradt a fővezér mellett, ők ketten a gázlón áttörve igyekeztek megszökni. Hua Xiong vadul utánuk vetette magát, Sun Jian pedig előkapta íját és gyors egymásutánban két nyílveszőt lőtt üldözője felé, ám mindkettő célt tévesztett. Egy harmadik vesszőt is a húrra helyezett, ám olyan ádáz dühvel feszítette meg a fegyvert, hogy az kettétört. Ekkor földhöz vágta csókamintás íját és lovát megsarkantyúzva elvágatott.

- Uram - kiáltotta neki Zu Mao -, lila turbánod túlságosan jó ismeretőjel; a lázadók könnyen felismernek róla. Add inkább nekem, majd én viselem helyetted!

Így hát Sun Jian magára öltötte harciosa ezüst sisakját, turbánját pedig átadta neki, majd elváltak egymástól külön utakra térve. Az üldözők valóban csak a lila turbános menekülőt tartották szemük előtt, így mindannyian utána eredtek, míg Sun Jian egy mellékösvényen sikeresen elmenekült.

Zu Mao-t erősen szorongatták üldözői, így végül letépte fejről a turbánt és egy félig leégett ház egyik oszlopára tűzte, ő maga pedig bemenekült a fák közé. Amint Hua Xiong emberei észrevették, hogy a turbán mozdulatlanul áll előttük, nem mertek túlságosan közel menni hozzá, hanem csak körbevették és nyílveszőket lőttek ki rá. Hamarosan rájöttek a trükkre, odarohantak és letépték a fejfedőt az oszlopról. Zu Mao csak erre a pillanatra várt: rögvést előrontott s két kardjával az ellenséges vezér felé sújtott. Ám Hua Xiong túlságosan gyors volt. Hatalmas kiáltással levágta a támadó Zu Mao-t, aki holtan fordult le lováról. Hua Xiong és Li

Su folytatta az ellenség mézárlását, míg el nem jött a hajnal. A győztes vezér ezután visszatért harcosaival a gázlóhoz.

Sun Jian három alvezére, Cheng Pu, Huang Gai és Han Dang találkoztak urukkal és együtt igyekeztek összeszedni seregük katonáit. Sun Jiant nagyon elkésérítette Zu Mao sorsa.

Amikor a katasztrófa híre eljutott Yuan Shao fülébe is, a fővezér rop-pant bosszús lett és az urakat rögvest tanácsba hívta. Mindannyian összegyűltek és mikor az utolsó közülük, Gongsun Zan is megérkezett, mind Yuan Shao sátrába mentek, ahol helyet foglaltak.

- Bao generális öccse megszegte rendelkezéseinket és meggondolatlanul támadt neki az ellenségnek, ezért nem csupán ő, hanem még számos más harcosunk is életével fizetett. Most pedig Sun Jiant is legyőzték, így hát harci kedvünkre súlyos csapást mértek. Mit gondoltok, mitévők legyünk ezután?

Ennek hallatán minden jelenlévő néma maradt. Yuan Shao végigjártatta pillantását mindenkin, míg végül a Gongsun Zan mögött álló három hősön állapodott meg. Lenyűgöző volt megjelenésük és gúnyosan mosolyogtak.

- Kik állnak mögötted, Gongsun kormányzó? - kérdezte a fővezér.

- Ő itt Liu Bei, Pingyuan előjárója, a fivérem, akivel gyermekkoromban egy fedél alatt éltem - felelte Gongsun Zan és intett Liu Bei-nek, hogy lépjen elő.

- Bizonyosan ő az a Liu Bei, aki legyőzte a Sárgaturbános felkelőket! - figyelt fel az eseményekre Cao Cao.

- Valóban - válaszolta hősünk pártfogója, majd kérésére Liu Bei meghajolt a tanács előtt és részletesen elmondta, miféle családból származik, milyen hőstetteket és szolgálatokat hajtott már végre.

- Mivel a Han családba tartozik, illendő, hogy hellyel kínáljuk - mondta erre Yuan Shao és intett neki, hogy üljön le.

Liu Bei szerényen köszönetet mondott, mire Yuan Shao:

- E megtiszteltetés nem hírnevednek vagy rangodnak szól, hanem annak, hogy a királyi család tagja vagy.

Így hát Liu Bei az urak hosszú sorának legvégén foglalt helyet, Guan Yu és Zhang Fei pedig összefont karokkal mögéje álltak.⁵

Még javában tartott a tanácskozás, amikor egy felderítő érkezett és így szólt:

- Hua Xiong vasba öltözött lovasaival idefelé tart a gázlótól. Sun Jian lila turbánját, amit megszerezték, bambuszbotra tűzve hordozzák, eközben pedig szidalmakat szórnak ellenségeikre és párbajra szólítanak fel.

- Ki mer kiállni ellenük? - tette fel a kérdést Yuan Shao.

- Majd én! - szólt Yu She, az ifjabbik Yuan testvér, Shu egyik hírneves alvezére.

Yuan Shao megörült és lovat adott alá, majd elküldte az összecsapásra. Ám nem sokkal távozása után már meg is jött a hír: a harmadik ütésváltáskor levágta őt Hua Xiong.

A gyülekezet a félelem jeges markát kezdte érezni magán. Ezután felszólalt az egyik birodalmi védelmező, Han Fu, mondván, majd az ő bátor harcosa, Pan Feng összeméri az erejét Hua Xionggal. Így hát a harcos felragadta hatalmas szekercéjét, nyeregbe szállt és kilovagolt. Azonban hamarosan megint csak rossz hír érkezett: Hua Xiong vele is végzett. Ekkor már minden jelenlévő elsápadt.

- Milyen kár, hogy a két legjobb vezérem, Yan Liang és Wen Chou még nincs itt velünk. Ha bármelyikük megérkezne, nem kellene félnünk ettől az embertől - szólt a fővezér.

Még be sem fejezte, amikor valahonnan hátulról felkiáltott valaki:

- Megyek én, a fejét veszem és elhozom neked ide, uram!

Minden fej a beszélő felé fordult, és magas, hosszú szakállú férfit láttak a sátor bejáratánál, egy főnixszemű, dús, selyemhernyóhoz hasonlatos szemöldökű, párosdatolya-arcú és harangzúgás-hangú harcost.

- Ki ez? - kérdezte Yuan Shao.

- Ő Guan Yu, Liu Bei fogadott testvére, lovasíjászként szolgál fivére csapatában - felelte Gongsun Zan.

- Talán meg kívánsz sérteni minket? - háborodott fel Yuan Shu, a fővezér öccse, felugorva helyéről - Nincsenek talán vezérek közöttünk? Hogy merészel így beszélni egy íjász a jelenlétünkben? Hadd dobassam ki innen!

- Csillapodj, ó, Yuan Shu - avatkozott közbe Cao Cao -, mivel ez az ember ilyen magabiztosan szólt, ezért bizonyosan nincs híjával a bátorságnak. Engedjük meg, hogy próbát tegyen, s ha kudarcot vall, majd szemrehányást tehetsz neki.

- Hua Xiong nevetni fog rajtunk, ha egy egyszerű íjászt küldünk ellene - vetette ellene Yuan Shao.

- Nem éppen hétköznapi embernek látszik, így honnan tudhatná róla Hua Xiong, hogy csupán egy íjász? - szólt Cao Cao.

- Ha nem járok sikerrel, vedd a fejem! - kiáltotta Guan Yu.

Cao Cao megparancsolta, hogy melegítsenek a bátor hősnek egy kis bort és átnyújtott neki egy kupát, ahogy elhagyta a sátrat.

- Töltsétek csak ki nekem - felelte Guan Yu -, nem fog kihűlni, mire visszaérek!

Ezután kézbe vette fegyverét, és elhelyezkedett a nyeregben. A sátorban lévők hallották a heves dobütéseket, majd egy olyan harci kiáltást, ami megreszketettette az eget és a földet, megrázta a dombokat és a hegyeket, őket valamennyiüket pedig félelem fogta el. Miközben feszülten hallgattak tovább, ím, lószerszám csengettyűjének hangjára lettek figyelmesek és

hamarosan megjelent ismét Guan Yu, majd lábuk elé hajította az ellenséges vezér, Hua Xiong fejét. A bor még meleg volt!

E nagszerű tettet versben ünnepelték meg:

Világon első az emberi hatalom
Harci dobok hangja szólt, eljött az alkalom
Borát a hős félretette, míg indult merészen viadalra
S még meleg volt, mikor visszaért a táborba, s ivott a diadalra

Cao Cao roppant elégedett volt Guan Yu sikerével, ám ekkor a Liu Bei háta mögül előlépő Zhang Fei dörgő hangja töltötte be a helységet:

- Testvérem, ha már levágtad az ellenség vezérét, miért nem törtél át a gázlón is, hogy elfogd Dong Zhuo-t? Nem ez lenne rá a legjobb alkalom?

- Mi főrangú mandarinok túlságosan szelídek és türelmesek vagyunk! - feleltek erre ismét a haragos Yuan Shu szavai - Itt van egy aprócska terület előljárójának körendű követője és az erejüket fitogtatja előttünk! Én azt mondom, úzzük ki végre a sátorból!

- Nem inkább a kinevezését kellene fontolgatnunk annak, aki nagy szolgálatot vitt végbe? - kérdezte Cao Cao nyugtatólag.

- Ha egy járás urát ilyen nagy tiszteletben részesítetek, akkor én inkább búcsút veszek tőletek - fenyegetőzött Yuan Shu.

- Egyetlen szó elegendő lenne ahhoz, hogy hatalmas vállalkozásunk megbukjon? - szólt erre Cao Cao, majd megparancsolta Gongsun Zannak, hogy vezesse vissza a három fivért saját táborukba, azután a többi főúr is távozott. Cao éjjel titokban marhahúst és bort küldetett a hősöknek, hogy csillapítsa bosszúságukat.

Amikor Hua Xiong emberei visszaértek az átkelőhöz, rögvest jelentették Li Su-nak a történeteket, aki nagyon elszomorodott Hua Xiong veresége és halála hallatán, majd levelet írt urának, amiben tudomására hozta a fenti eseményeket. Ennek hatására Dong Zhuo azonnal összehívta főembereit.

- Elveszítettük legjobb vezérünket, Hua Xiongot, a lázadók serege pedig immár hatalmasra növekedett - szólalt fel Li Ru -, ráadásul Yuan Shaonak, a felforgatók szövetsége vezetőjének él itt a fővárosban egy nagybátyja, Yuan Wei, aki igen magas rangot, a császár nevelőjének tisztségét viseli. Ha esetleg ő és még mások az udvarnál összefognának a vidékiekkel, akkor igen nagy bajba kerülhetnénk. El kell hát távolítanunk őket. Azt javaslom, nagyuram, te magad állj a sereg élére, és így törjük le a lázadást!

Dong Zhuo egyetértett a tanáccsal, és megparancsolta, hogy két vezére, Li Jue és Guo Si ötszáz katonával vegye körül Yuan Wei rezidenciáját, s minden élő lelket, korra és nemre való tekintet nélkül kaszaboljanak ott le, a császári nevelő fejét pedig lógassák ki trófeaként a kapura.⁶ Ezután

Dong Zhuo kétszázézer főnyi seregét két részre osztotta, így kívánt előrenyomulni. Ötvenezer harcost a fenti két vezér gondjaira bízott azzal az utasítással, hogy ne bocsátkozzanak harcba, hanem csak tartsák a Si folyó átkelőhelyét. A többi százötvenezer magának Dong Zhuo-nak a parancsnoksága alatt, számos alvezérével, köztük Li Ru-val és Lü Bu-val a sorai-ban a Tigrisverem szorosához igyekezett, száz *li* távolságra Luoyangtól.

Amint odaértek, Lü Bu parancsot kapott, hogy harmincezer katonával sáncolja el magát a szoros bejárata előtt, a fő sereg pedig belül vert tábor-t.

E hadmozdulatokról természetesen hírt kapott a szövetség is és az egybegyűlt haditanácson így szólalt fel Cao Cao:

- Azzal, hogy Dong Zhuo a Tigrisverem szorosba nyomult, elvágta egy-mástól seregeinket, ezért azonnal szembe kell szállnunk vele, ha csatlakozni akarunk egymáshoz.

Így hát nyolc a szövetségbe tömörült fővezérek közül egy-egy csapat élén a szoros felé indult. Cao Cao és emberei képezték a tartalékot, akiknek ott kellett harcba avatkozni, ahol szorult helyzet alakult ki.

Nyolcuk közül elsőnek Henei kormányzója, Wang Kuang csapata érkezett meg az ellenség közelébe, Lü Bu pedig háromezer vértés lovassal vágatott elé, hogy felvegye a harcot ellene. Wang Kuang lovasait és gyalogosait is harcrendbe állította, ő maga pedig a nagy lobogó alatt folgalt el állást, onnan vette szemügyre az ellenséget. Lü Bu igen feltűnő jelenség volt a sor elején. Fején háromszor megtört vörösarany díszet viselt, szecsuáni, virágokkal hímzett selyemköntöse lobogott utána, vértjét üvöltő állatfej díszítette, amihez oldalán gyűrűk csatlakoztak, derekán pedig csodás, orosz-lánfej-csatos öv volt látható. Hátát íj és nyílveszőkkel teli tegez verdeste, kezével pedig egy hosszú, nehéz alabárdot markolt. A paripák legkiválóbbika, a haragosan prüszkölő Rőt Nyúl nyergében ült. Valóban Lü Bu volt a férfi a férfiak között, ahogyan hátasa a paripa a paripák között.

- Ki mer kiállni ellene? - kérdezte Wang Kuang, hátrapillantva embereire.

Válaszul egy Henei-ből származó vitéz, Fang Yue sietett előre harcra készen, lándzsát ragadva. Össze is csaptak, ám az ötödik ütésváltáskor Lü Bu fegyverének csapása alatt lehanyatlott, az ellenséges vezér pedig előre-rontott. Wang Kuang emberei nem mertek szembenézni vele a történetek után, szerteszét szaladtak. Lü Bu jobbra-balra vagdalkozva tört előre, senki sem volt képes megállítani.

Szerencsére ekkor ért oda két másik sereg Qiao Mao és Yuan Yi vezetésével, kimentette őket szorult helyzetükből és megvédték a már megsérült Wang Kuangot. Lü Bu az események hatására visszavonult. A három vezér igen sok embert veszített, így ők is visszahúzódtak mindegy harminc *li*t, majd ott tábor-t vertek. Hamarosan a hátramaradó öt vezér is

megérkezett. Ekkor tanácskozást tartottak és egyetértettek abban, hogy Lü Bu olyan harcos, akivel senki sem tudja felvenni a versenyt.

Miközben ott ültek nyugtalanul és bizonytalankodva, hírt kaptak afelől, hogy Lü Bu máris visszatért és párbajra hívja ki őket. Mindannyian azonnal lóra szálltak és ki-ki saját csapata élére állt, majd valamennyien a magaslatokon foglaltak állást. Körülöttük ott látták Lü Bu hadrendbe állt seregét, megszámlálhatatlan lovas és gyalogost, fejük felett pedig gyönyörűen hímzett zászlókat lobogtatott a szél.

Rohamot vezényeltek Lü Bu ellen. Mu Shun, Zhang Yang kormányzó egyik harcosa lándzsát szegezve előretört, de rögtön el is esett Lü Bu csapásától, ez pedig rémülettel töltötte el a sereg többi tagját.

Ekkor Bohai kormányzójának alvezére, Wu Anguo vált ki a sorból, kezében hatalmas vaspörölyével. Alabárdját zúgatva Lü Bu előre ösztökélte hatását, hogy szembenézessen vele. Kettejük küzdelme tucatnyi összecsapáson keresztül tartott, amikor az alabárd egyik csapása eltörte Wu Anguo csuklóját. A pöröly a földre hullott, forgatója pedig menekülőre fogta, ám életét csupán az mentette meg, hogy a nyolc vezér egyszerre indította meg seregét a segítségére, Lü Bu pedig kénytelen volt visszavonulni.

Ezt követően a harcok elcsendesedte, s miután mindenki visszatért a táborába, a szövetségesek újabb tanácskozást tartottak.

- Senki sem ér fel Lü Bu vitézségéhez - mondta Cao Cao -, hívjuk hát össze valamennyi vezért és találjunk ki egy megfelelő haditervet. Ha Lü Bu-t sikerülne elfognunk, utána már a főminiszterrel sem lenne nehéz elbánni.

Mialatt folyt a tanácskozás, Lü Bu megint csak visszatért és ismét párbajozni akart, a nyolc vezért pedig újra kivonult ellene csapataikkal. Ezúttal a vitéz Gongsun Zan állt ki a párbajhős ellen, hosszú lándzsáját előrszegezve. Alig néhány ütésváltást követően azonban ő is megfordult és menekülőre fogta. A Rőt Nyúl hátán Lü Bu megeresztett kantárszárral vette üldözőbe. Már tudjuk, hogy ez a hátas egy nap alatt ezer *li* távot is lefutó, szélesebb paripa volt, így egyre közelebb ért a menekülőhöz, s már ahhoz készülődött, hogy átdöfje őt a szíve alatt. Ekkor azonban odavágtatott hozzájuk egy harmadik lovas, kerekre nyitott szemekkel, sörteként felborzolódtott bajusszal, hosszú, kígyónyelvhez hasonlatos hegyű acéllándzsával felfegyverkezve.

- Vissza, háromszor új nevet felvevő szolga - ordított Lü Bu-ra -, én, Zhang Fei várok itt rád!

Megpillantván új ellenfelét Lü Bu nem üldözte tovább Gongsun Zant, hanem felé fordult. Zhang Fei mindenét beleadta a viadalba, több mint ötven ütés váltottak, de még ekkor sem dőlt el a küzdelem egyikük oldalára sem. Ekkor Guan Yu nem bírta tovább, meglengette hosszúnyelű, holdsar-

ló ívű, feketesárkány pengéjét, s a másik oldalról támadt neki Lü Bu-nak. A három háts háromszög alakot formázott, lovasaik pedig harminc ütéváltást követően sem bírtak el egymással, Lü Bu továbbra is szilárdan kitarított a kettős támadással szemben.

Liu Bei is előrúgatatott végül fivérei segítségére sietve barna sörényű paripáján, két kardját csapásra készen tartva. Lü Bu-nak most már három harcossal kellett szembenéznie, akik egymás után sújtottak le rá, fegyverek pedig úgy csillogtak körülötte, mint az újévkor kifüggesztett lámpások fénye. A seregek katonái szájtátva bámulták a látványosságot.

Ám Lü Bu védelme gyengülni kezdett, ahogy a kimerültség lassan hatalmába kerítette. Keményen Liu Bei arcába pillantva hatalmas csapást mért rá, így ellenfelének hirtelen vissza kellett húzódnia. Ekkor Lü Bu alabárdját leeresztve áttört az így megnyílt résen és menekülni kezdett.

De hagyhatták-e megszökni? A három fivér hatásaikat hajszolva szorosban a sarkában maradt. A nyolc sereg harcosai torokszaggató diadalkiáltásban törtek ki s valamennyien előrerontottak Lü Bu után nyomulva, aki a Tigrisverem szorosban keresett menedéket. Üldözői között a három testvér haladt az élen.

Egy ősi költemény az alábbi sorokkal beszéli el e híres küzdelmet:

Huan és Ling uralma alatt eljött a Hanok sorsfordító napja
Dicsőségük lehanyatlott, ahogy a nap alkonyatkor az eget elhagyja.
Dong Zhuo, a hírhedt, az ifjú császárt trónjától megfosztotta
Az is igaz, hogy utódja, Xian gyenge volt, és kora ezt megtorolta.
Cao Cao ekkor közhírré tette e bűnös tetteket
S a nagyurak haragvó szóval gyűjtöttek seregeket.
Összegyűltek azután, s fővezérként fordultak Yuan Shao-hoz
Esküt téve, hogy megtartják a békét, s hűek maradnak az uralkodóhoz.
A harcosok közül a legvitézebb Lü Bu volt e korban
Merészségéről szóló dalokat zengtek a négy tenger vidékén sorban.
Testét ezüst páncélba, mint sárkány pikkelyeibe öltöztette,
Fején fácántollas aranyozott díszét dicsőn viselte,
Derekán szőrmeöv, csatja két vadállat, acsargó állkapcsokkal,
Hímzett köpönyege körüllegte alakját, rajta a diadalokkal,
Gyors paripája átszáguld a síkon, nyomában vad szél támad,
Szörnyű alabárdja megcsillan a fényben, tisztán, mint mikor egy tó árad.
Ki mert szembeszállni vele, ahogy párbajra szólított?
A szövetkezett urak gyomra félelemtől reszketett, szívük majd kiugrott.
Észak harcosa, most bátor Zhang Fei rohamozott
Erős kezébe fogva kigyónyelv-lándzsáját, támadott
Bajusza haragvóan, akár drót meredt

Nagy kerek szeméből sűrű villám eredt.
Egyikük sem csüggedt a harcban, a viadal eldöntetlen maradt.
Guan Yu lépett elő, lelke felkavarhatatlan, előre így haladt
A sárkánypenge szikrázó jégként csillant meg kezében,
Színes harci köpenye pilleszárnyként csapkodott a szélben,
Démonok és angyalok sikoltottak a lópaták dübörgésében
Szemeiben ádáz tűz, csak vér csillapíthat e szenvedélyen.
Liu Bei is csatába készült, felragadva mindkét kardját,
Az egek is félni kezdték haragja hatalmát.
Ők hárman Lü Bu-t hosszú küzdelemben szorongatták,
Restek nem lévén, csapásait hárították.
Kiáltások hatoltak az égig, visszhangjuk magasra szállt,
A harc heve a fagyos sarkcsillagig lövellve meg sem állt.
Kimerülve, erejét csökkenni érezve, Lü Bu szökni készül,
A környező hegyekre nézve, menedéket keresett végül
Fegyverét leeresztve a viadalból távozni akarván
Futásban talált menekvést, a csatát feladván,
Behúzott fejfel, kantárszárat eresztve vágatott
Arcát elfordítva a Tigrisverem szorosba iramodott.

A három fivér egészen a szorosig a sarkában maradt. Ott megpillantottak
egy hatalmas, fekete fátyolselyem ernyőt, ami a nyugati szélben lebegett.
- Ez biztosan Dong Zhuo! - kiáltotta Zhang Fei - Minek is üldözzük
tovább Lü Bu-t? Jobb, ha inkább a lázadó fővezért kapjuk el, s így gyöke-
restül irtjuk ki a gonoszt!

A szoros felé ösztökélte hát lovát.

Ha lázadást leverni törsz, fogd el a vezért
E nagy tettehez csak nagy ember ért

A következő fejezetben kiderül, mi is lett a küzdelem végkifejlete.

HATODIK FEJEZET

A FŐVÁROS FELGYÚJTÁSA: DONG ZHUO
SZÖRNYŰSÉGET KÖVET EL. SUN JIAN A JÁDE
PECSÉTET REJTEGETI ÉS ÁRULÁST TERVEZ

焚金闕董卓行兇
匿玉璽孫堅背約

Zhang Fei keményen vágatott fel a szoroshoz, ám a védők kő- és nyílzáport eresztettek meg felé, így képtelen volt tovább haladni, vissza kellett fordulnia. Mind a nyolc vezér dicsőítette a három testvér vitézségét és szolgálatait, a győzelem hírére pedig megvitték Yuan Shao-nak, aki parancsot adott Sun Jiannek, hogy haladéktalanul induljon támadásra.

Erre Sun Jian el is indult, magával vitte két bizalmas alvezérét, Cheng Pu-t és Huang Gai-t, s amint elérte Yuan Shu, a fővezér öccsének táborát, kihallgatást kért tőle. Miután bebocsátást nyert, Sun Jian botjával alakokat rajzolgatva a földre, így szólt az ellátásért felelős vezérhez:

- Dong Zhuo és köztem nincs személyes természetű ellentét, most mégis beláthatatlan következményekkel járó küzdelembe vettem magam, személyemet komoly veszélyeknek tettem ki, s végsőkéig tartó véres csatákat vívtam. Mindezt miért? Azért, mert ez lehet a módja annak, hogy az országot megszabadítsuk egy lázadótól s hogy családod személyes előnyökre és bosszúra tegyen szert.¹ Ámde te, simanyelvű tanácsadód mérgezett szavaira hallgatva, visszatartottad nemrég a számomra nélkülözhetetlen ellátmányokat, én pedig ezért vereséget szenvedtem. Milyen magyarázattal tudsz nekem szolgálni, generális?

Yuan Shu rémületében teljesen megdermedt, egyetlen szót sem tudott válaszul kinyögni. Hogy megbékítse Sun Jiant, azonnal halálra ítélte és lefejeztette a rágalmozó tanácsadót. Ekkor váratlanul hírvivő érkezett Sun Jianhez:

- A szoros védői közül egy tiszt a táborunkba lovagolt, uram, és veled kíván szót váltani!

Így hát a megszólított vezér távozott, visszatért saját serege táborhelyére, ahol már várta Li Jue, Dong Zhuo egyik roppant bizalmas embere.

- Mi járatban vagy itt? - tért rögtön a tárgyra Sun Jian.

- Te vagy az egyetlen a vezérek közül, akit uram tisztel és nagyra becsül, ezért elküldött engem, hogy megszervezzek egy házassági szövetséget a két család között. - felelte Li Jue - A főminiszter azt szeretné, hogy lánya feleségül menjen fiadhoz.

- Micsoda! - szólt Sun Jian dühöngve - Dong Zhuo, ez a lázadó és felforgató, a trón ellen törő ilyet merészel! Bárcsak egész nemzetségét kilenced-ízigen kipusztíthatnám, hogy ezzel megengeszteljem a birodalmat! Miként gondolhattad, hogy hajlandó vagyok szövetségre lépni egy ilyen családdal? Nem végeztetlek ki, ahogy kellene, de takarodj előlem és gyorsan távozz! A szorost pedig azonnal adjátok fel, akkor megkímélem életeteket! Ha viszont késlekedtek és továbbra is ellenálltok, csontjaitokat porrá őrlöm, húsotokat pedig ledarálom!

Li Jue a fejéhez kapta kezét és azonmód elrohant. Miután visszatért urához, elmondta neki, milyen durva fogadtatásra lelt, Dong Zhuo pedig megkérdezte tanácsadóját, Li Ru-t, hogy mit feleljenek erre.

- Lü Bu, fogadott fiad nemrégiben elszenvedett veresége meglehetősen elvette sereged harci kedvét - válaszolta a kérdésre Li Ru -, talán az lenne a legjobb, ha visszatérnénk a fővárosba, s a császárt Changanba vinnénk, a nyugati részek központjába, így igazzá válna az a dal, ami mostanában az utcakölykök énekelnek:

Ha Han székel nyugaton és keleten is Han ül
Changanban a szarvas² minden bajtól megmenekül

- Ha jobban belegondolsz e rímpárba - folytatta Li Ru -, beláthatod, hogy nagyon is lefesti a jelenlegi helyzetet. Az első sor fele a dinasztia alapítójára, Liu Bangra, a legkiválóbb ősrre vonatkozik, aki Changan nyugati városának ura lett, amely azután tizenkét további császár székhelye is volt. A második fele Guangwu-ról szól, aki a későbbi Han alapító volt, s aki Luoyangból kormányzott, keletről, majd őutána újabb tizenkét császár következett. Az egek rendelkezése szerint most visszajutunk a kiinduló pillanathoz, ezért ha visszajuttatod Changanba a császárt, többé nem kell nyugtalanodnunk semmiféle veszedelem miatt.

- Biztosan nem értettem volna meg, ha el nem magyarázod! - mondta Dong Zhuo igencsak elégedetten.

Ezután Lü Bu-val együtt a főminiszter Luoyangba távozott. Itt valamennyi főmandarint összehívta a palotába s így fordult hozzájuk:

- Kétszáz évig volt Luoyang a birodalom fővárosa, ám mára szerencséje leáldozott. Az uralom immár Changanból sugárzik ki ismét, ezért elhatároztam, hogy át kell oda helyezni az udvart. Jobb, ha mindannyian máris elkezdtek készülődni az utazásra!

- Kérlek, fontold meg ezt! - szólalt fel a belső ügyek minisztere, Yang Biao - Guanzhong térségében³ immár minden elpusztult, nincs értelme lemondani őseink templomairól itt s elhagyni az uralkodói sírhelyeket. Attól tartok, a nép meg fog riadni és igen könnyű megrémíteni, míg lecsillapítani annál nehezebb.

- Ellenkezni merészelsz az állami tervekkel? - kérdezte tőle Dong Zhuo mérgesen.

Egy másik tisztségviselő, Huang Wan is kollégája pártjára állt:

- Az Újraegyesítés Időszakában, Wang Mang, a trónbitorló idején Fan Chong a Vörösszemöldökű lázadók közül porig égette Changant, az egész helyet összetört cserepek és törmelékek halmazává tette. A lakosság nagy része szétszéledt, alig maradtak ott néhányan. Nem lenne helyes ezeket a palotákat itt elhagyni azért a pusztaságért!

- A szorostól keletre fekvő vidék lázadóktól hemzseg - válaszolta Dong Zhuo -, az egész birodalomban zavargások dúlnak! Changan városát

viszont védi a Yaohan hegység és a Hangu szoros. Ezen kívül közel esik Longyou-hoz is, ahonnan könnyedén tudunk fát, követ, téglát és egyéb építőanyagokat hozni. Egy hónapon belül állni fognak az ottani paloták, fogd hát vissza zavart keltő beszéded!

Ámde még egy miniszter, Xun Shuang, a munkaügyekkel foglalkozó tisztségviselő⁴ is tiltakozott az emberek megzavarása és nyugtalanság keltése miatt. Dong Zhuo őt is rendreutasította:

- Hogyan is vehetném figyelembe a köznép érdekeit, amikor én a birodalom sorsával törődöm?

Még ezen a napon mindhárom kifogást emelőt eltávolították hivatalukból s a közrendűek közé sorolták őket.

Ahogy Dong Zhuo a palotából hintójába kívánt szállni, két másik vezető lépett hozzá, hogy üdvözöljék. Egyikük Zhou Bi volt, a kancellár, a másik pedig Wu Qiong, a város kapujának őrzője. Dong Zhuo megállt s megkérdezte tőlük, mit akarnak.

- Azért jöttünk, hogy óva intsük főminiszter urunkat a főváros Changanba történő áthelyezésétől.

- Úgy hallottam, ti ketten Yuan Shao támogatói voltatok - felelte nekik Dong Zhuo -, most pedig ő elárulta a birodalmat s úgy látom, ti is pártját fogjátok.

Majd minden további felhajtás nélkül megparancsolta őreinek, hogy vigyék ki a két urat a városon kívülre, s ott vegyék fejüket. Ezután az új fővárosba történő átutazás utasítását kihirdették.

- Fogytán van élelmünk és pénzünk is - figyelmeztette Li Ru tanácsadó a főminisztert -, Luoyang jómódú embereit viszont igen könnyen ki lehetne fosztani. Itt az alkalom, hogy hírbe hozzuk őket a lázadókkal s elkobozzuk javaikat!

Dong Zhuo rögtön egy ötezer fős hadsereget küldött a fentiek véghezvitelére. Több ezer vagyonos embert fogtak el, fejükre zászlócskát tűztek a következő felirattal: „Árulók és lázadók.” Ezután kiűzték őket a városból és valamennyiüket kivégezték, tulajdonukat pedig elkobozták.

Dong Zhuo két parancsnokára, Li Jue-re és Guo Si-re bízta, hogy Luoyang lakosságát, több millió embert kitereljének a városból. Az embereket csoportokba osztották s minden csoportot kisebb sereg követett, akik Changan felé hajtották őket. Nagyon sokan estek össze az út mentén s pusztultak el az árkokban, a kíséret pedig fosztogatott, meggyalázta a lányokat és asszonyokat. Panaszos zokogás szállt fel a magas ég felé.

Dong Zhuo végső utasítása, mielőtt elhagyta Luoyangot, úgy hangzott, hogy gyűjtsák fel az egész várost. A házakat, palotákat, templomokat és minden egyebet elnyelték a lángok. A fővárosból csupán jókora felperzselt földterület maradt.

Dong Zhuo elküldte Lü Bu-t, hogy szentségtelenítse meg a császárok és hitveseik síremlékeit, elrabolva onnan az ékszereket és az értékeket. A közönséges harcosok is vérszemet kaptak ennek láttán, felásták a mandarinok sírjait s kifosztották a jómódúak temetőjét. A városból elhordott zsákmány, arany és ezüst, gyöngyök és selymek, gyönyörű díszítések sok kocsit megtöltöttek. Mindezekkel és a császár személyével, valamint az ő háztartásával Dong Zhuo elindult az új főváros felé a Nyugalom Felavatásának első évében.

Miután Luoyangot elhagyták, Dong Zhuo vezére, Zhao Cen kiürítette a Si folyó átkelőjét, amit Sun Jian azonmód el is foglalt. Liu Bei és fiverei a Tigrisverem szorost hódították meg, a szövetséges urak seregei pedig utánuk nyomultak.

Sun Jian az egykori főváros felé vágatott s látta, hogy lángokban áll. Amikor megérkezett, sűrű füst tört fel, sok-sok *li* távolságra elszállva. Egyetlen élőlény, egy baromfi, kutya vagy emberi lény sem maradt ott. Sun Jian megparancsolta harcosainak, hogy oltsák el a tüzeket, és állítsanak fel táborhelyeket a szövetséges urak számára.

Cao Cao felkereste Yuan Shao fővezért:

- Dong Zhuo nyugatnak indult. Követnünk kellene őt és késedelem nélkül megtámadni utóvédjét! Miért nem indulunk hát azonnal?

- A vezérek és összes harcosunk elgyötört. Attól tartok, egy ilyen támadás most nem vezetne eredményre - válaszolta neki Yuan Shao.

- Ez a pillanat a legkedvezőbb, mert teljes zűrzavar uralkodik, a palota lángokban, a császárt elrabolták, az egész világ nyugtalan, senki sem tudja, mihez kezdjen. A gonosztevővel gyorsan végezni lehet, egyetlen csapás képes lehet elpusztítani Dong Zhuo-t. Miért nem vesszük hát üldözőbe?

Ám az összes többi szövetséges vezér azon a véleményen volt, hogy ne siessék el a dolgot, így válasz nélkül hagyták Cao szavait.

- Ezekkel a nyomorultakkal nem lehet megvitatni fontos dolgokat - dühöngött Cao Cao, majd ő és hat generálisa tízezer katonával a főminiszter üldözésébe kezdett.

Az új fővárosba vezető út Yingyangon keresztül vezetett. Amikor Dong Zhuo megérkezett ide, maga a kormányzó, Xu Rong köszöntötte őket.

- Mivel számíthatunk arra, hogy üldözni fognak - javasolta Li Ru a főminiszternek - érdemes lenne e vidék kormányzóját arra utasítani, hogy a városfalon kívül rejtse el katonákat. Ők majd átengedik az üldözőket és elvágják visszavonulásuk útját, miután hadseregünk legyőzte őket. Ez majd jó lecke lesz másoknak is, hogy ne kövessék a példájukat.

Dong Zhuo hallgatott is a tanácsra, majd Lü Bu-t küldte az utóvéd

parancsnokságára. Nemsokára látták, hogy Cao Cao közeledik feléjük, Lü Bu pedig csak nevetni tudott azon, mennyire jól látta Li Ru, hogy mi fog történni, seregeit pedig sietve csatarendbe állította.

- Lázadók, emberrablók, nép elűzői, hová menekültök? - kiáltotta nekik Cao Cao.

- Áruló együgyű, miféle szavak ezek? - válaszolta neki Lü Bu.

Ekkor Cao Cao seregéből lándzsát szegezve előrúgtatott Xiahou Dun, Cao rokona, és összezapott Lü Bu-val. Még alig fogtak harchoz, amikor balról megérkezett Li Ru a segédcsapatokkal. Cao Cao utasította Xiahou Yuant, hogy szálljon szembe velük. Azonban a másik oldalról ekkor Guo Si és csapata közeledett. Cao Cao ellenük küldte Cao Rent, de mindhiába! A háromfelől történő támadás túl sok volt nekik, s Lü Bu-nak sem lehetett ellenállni, így Xiahou Dun sietve visszavonult. Ekkor Lü Bu vértesei előrenyomultak és teljessé tették ellenfelük vereségét. Cao Cao legyőzött serege Yingyang felé fordult.

Nagyjából a második őrsg idejére érkeztek meg a hegy lábához. A hold olyan fényesen ragyogott, hogy szinte nappali világosságba borította a tájat. Itt megálltak, újrendeződtek s már éppen azon voltak, hogy a hús elkészítéséhez földbe ássák az üstöket, amikor minden oldalról rettentő csatakiáltások hangzottak fel, és Xu Rong kormányzó lesben álló, kipihent csapatai rontottak rájuk.

Cao Cao rémulten lova hátára pattant és menekülni igyekezett, ám éppen a várakozó Xu Rong felé iramodott. Sietve megfordult és az ellenkező irányba vágatott, ám a kormányzó kilőtt utána egy nyílvezzőt, amivel eltalálta a vállán. Cao Cao, a nyílvezzővel sebében, életéért futott. Ahogy át akart kelni a hegyoldalon, két fűben leselkedő katona támadt neki váratlanul és dőfésük Cao lovát érte. A paripa felbukott, lovasa lefordult a nyeregből és fogságba esett.

Ekkor egy másik lovas közeledett vágta, zúgó kardjával levágta mindkét ellenséges harcost s megmentette Cao Cao-t. A vezér látta, hogy öccse, Cao Hong az.

- Elvesztem, testvérem! - kiáltotta neki - Mentsd az életed!

- Uram, ugorj fel lovam hátára gyorsan, én majd gyalogosan menekülök - felelte neki Cao Hong.

- De mi lesz, ha utolér ez a söpredék?

- A világ nem veszít sokat Cao Honggal, ám nélküled nem lehet meg, uram!⁵ - hangzott a felelet.

- Ha ezt túléltem, az életemet neked köszönhetem! - hálálkodott Cao Cao és nyeregbe pattant.

Cao Hong letépte magáról mellvértjét, felragadta kardját és gyalog igyekezett a ló után. Egészen hajnalhasadtáig, a negyedik őrsgváltás idejéig

haladtak így, amikor széles folyót pillantottak meg, ami elvágta előttük az utat. Mögöttük még mindig hallották az üldözők zaját, egyre közelebb és közelebb értek.

- Ez hát a sorsom - keseredett el Cao Cao -, most már tényleg végem van.

Öccse lesegítette a ló hátáról. Ezután harci köpönyegét és sisakját is levetve hátára vette a sebesültet és a folyóba gázolt. Amikorra átértek a túloldalra az üldözők már felbukkantak és nyílveszőket lóttak feléjük a partról.

Cao Cao bőrig ázva menekült tovább. Mire kivilágosodott, újabb harminc lit tettek meg, majd egy domb tövében rövid pihenőt tartottak. Váratlanul ordítások hallatszottak és egy csapat lovas tűnt fel. Xu Rong kormányzó vezette őket, aki kissé feljebb gázolt át a folyón. Ám ebben a pillanatban Xiahou Dun és Xiahou Yuan bukkant fel egy tucat lovasukkal együtt.

- Ne érintsd a vezérünket! - ordította Dun a kormányzónak és azon nyomban összecsaptak.

A küzdelem nem tartott sokáig: Xu Rong testét hamarosan átjárta Xiahou Dun lándzsája, csapatait pedig elűzték. Nem sokkal később Cao Cao alvezérei is megérkeztek. Az üdvözlések során örömeikbe bánat vegyült. Összegyűjtötték néhány száz megmaradt harcosukat, majd visszatértek Luoyangba, miközben Dong Zhuo tovább haladt az új főváros felé.

Mikor a szövetséges vezérek már mind megérkeztek Luoyanghoz, Sun Jian, Changsha kormányzója eloltotta a tüzeket és letáborozott a falakon belül, sátrát a Megalapozott Ékesség Csarnokának helyén, az ősök temploma közelében állította fel. Embereivel eltakarította a törmeléket, lezáratta a kifosztott sírboltokat, a kapukat pedig eltorlaszoltatta. Az ősök templomának romjain felépíttetett egy három teremből álló szalmafedelű viskót és kérte az urakat, hogy gyűljenek mind ide. Szent táblákat állíttatott fel és ünnepélyes könyörgések közepette áldozatot mutattak be.

Amikor a ceremónia véget ért, a többiek távoztak, Sun Jian pedig visszatért táborhelyére. Ezen az éjszakán a csillagok és a hold versenyt ragyogtak egymással. Sun Jian a szabadban üldögélt, az eget figyelte, amikor arra lett figyelmes, hogy a Sárkány csillagkép felől ködfelhő gomolyog alá.

- A Császár csillaga elhomályosul - sóhajtott fel Sun Jian -, nem is meglepő, hiszen egy lázadó miniszter dúlja szét az államot, az emberek por és hamu közepette élnek, a főváros pedig elpusztult.

Észre sem vette, ahogy kicsordult a könnye. Ekkor az egyik harcosa dél felé mutatva felkiáltott:

- Nézd, uram, színpompás fénysugár tör fel amott, egy kút mélyéről!

Sun Jian megparancsolta embereinek, hogy gyűjtsanak fáklyákat, és

ereszkedjenek le a kútba. Hamarosan egy asszony tetemével bukkantak fel, akin a bomlás jelei egyáltalán nem látszottak, noha már napok óta odalent lehetett. A palotában szolgálók öltözkékét viselte, nyakában díszes tarsoly függött. Ezt kinyitva egy vörös ládikót találtak, mit arany lakat zárt le. Amikor a dobozka is feltárult, négyszögletes, minden irányban egy hüvelyk nagyságú jáde pecsétet találtak benne. Öt összefonódó, roppant finoman kidolgozott sárkányt faragtak rá. Az egyik sarka letört, ezt színarannyal javítottak ki. Nyolc karakterből álló díszes írás volt olvasható rajta: „Az egetől kaptam megbízatásom, időm legyen hosszú és boldog.”

Sun Jian megmutatta egyik alvezérének, Cheng Pu-nak, aki rögtön felismerte: a császár birodalmi pecsétje ez:

- Ennek a pecsétnek ősidőkből származó története van. A régi napokban Bian He főnixmadarat pillantott meg a Jing hegy egyik szikláján ülni. Ezt a sziklát később a császári udvarnak ajánlotta. Chu uralkodója kettéhasította a követ s egy jádedarabkát talált benne. A Qin dinasztia huszonhatodik évében (Kr. e. 221) egy jádemetsző pecsétet készített belőle, majd Li Si, az első császár főminisztere belevészte a feliratot. Két évvel később, mialatt a császár a Dongting tavon hajózott, szörnyűséges vihar támadt. Az uralkodó engesztelő áldozatként vízbe hajította a pecsétet, a vihar pedig rögvést elcsendesedett. Tíz évvel később, amikor a császár felvonulást rendezett és megérkezett Huayingbe, egy öregember az út szélén átnyújtotta a pecsétet egyik kísérőjének s így szólt:

- Ez most visszakerül az ősi sárkány tulajdonába.

Majd e szavakkal nyoma veszett, az ékszer pedig visszatért Qinbe.

A következő évben az első uralkodó meghalt. Később Zi Ying, az első uralkodó unokája átadta a pecsétet Liu Bangnak, a Han dinasztia megalapítójának. Kétszáz évvel később, Wang Mang lázadásának idején, a császár édesanyja két lázadót is agyonütött vele, ekkor tört le az egyik sarka, amit később arannyal javítottak ki. Ezután Yiyangnál Guangwu császár birtokába került, s őutána már rendszeren öröklődött tovább az uralkodók között.

Hallottam, hogy ennek az értékes pecsétnek nyoma veszett, amikor a tíz eunuch mesterkedése miatt keletkezett zavargások során a császár a Beimang hegy vidékére menekült. Mikor őfelsége visszatért, már nem volt meg. Most, uram, te lelted meg, ez bizonyosan azt jelenti, hogy rád vár a trón is. Ám nem szabad itt, északon maradnod. Gyorsan térj vissza Changsha-ba, délre a Jang-cétól, ahol nagyszerű terveket találhatunk ki a birodalom számára!

- Szavaid pontosan visszhangozzák gondolataimat - válaszolta Sun Jian -, így hát holnap betegségre hivatkozva elszakadok a többiektől és hazaindulok.

A katonáknak megparancsolták, hogy tartsák titokban a felfedezést, ám egyikük a szövetség megválasztott fővezérének, Yuan Shao-nak volt honfitársa. Ő azt gondolta, nagy előnyére szolgálhat a dolog, így kilopózkodott a táborból és elárulta urát. Egyenesen Yuan Shao táborába tartott, ahol kifecsegte a titkot. A fővezér gazdagon megjutalmazta tettéért és saját táborában tartotta.

Másnap reggel Sun Jian eljött, hogy elbúcsúzzon a vezértől:

- Rosszullét vett erőt rajtam - mondta -, ezért szeretnék mielőbb visszatérni Changsha-ba.

- Pontosan tudom, mi a bajod! - nevetett Yuan Shao - A császári pecsét betegségében szenvedsz!

- Mit akarsz ezzel mondani? - sápadt el Sun Jian rögtön.

- Azért hívtuk össze a seregeket, hogy megvédjük az országot s megszabadítsuk az embereket az elnyomástól. A pecsét a birodalom tulajdona, így mivel te jutottál hozzá, nyilvánosan át kell adnod nekem, a szövetség fővezérének. Miután pedig Dong Zhuo-t megbüntettük, visszakerül az udvarhoz. Milyen szándék vezetett, hogy el akartad rejteni és távozni készültél közülnk?

- Hogyan is kerülhetett volna a pecsét a kezeim közé? - kérdezett vissza Sun Jian.

- Hol is vannak a kútból előkerült dolgok?

- Nálam bizony nincsenek, úgyhogy hagyj békén az ilyesmivel!

- Azonnal adj elő mindent, különben megjáród!

Sun Jian mintegy esküképpen az ég felé mutatott és így szólt:

- Vesszek erőszakos és boldogtalan halállal, ha nálam van a szóban forgó kincs!

- Egy ilyen eskü nem jelenthet mást, csakis azt, hogy valóban nincs nála - vélekedtek a jelenlévő vezérek.

Ekkor Yuan Shao hívatta informátorát.

- Amikor kihúztátok a holttestet a kútból, ott volt ő? - kérdezte tőle Sun Jianre mutatva.

Sun Jian erre szörnyű haragra gerjedt s előreugrott, hogy megölje az embert, mielőtt válaszolhatna. Yuan Shao azonban szintén kardot rántott:

- Ha hozzáérsz ehhez a harcshoz, akkor ellenem támadsz!

Sun Jian mögött három alvezére is előrelépett, míg Yuan Shao mögött saját emberei álltak készenlétben. Egy szempillantás alatt kirepültek a kardok hüvelyeikből, ám a zűrzavart végül lecsendesítette a többi vezér közbelépése, Sun Jian pedig elhagyta a gyülekezetet. Hamarosan táborát bontott és saját földjei felé menetelt.

Yuan Shao nem volt elégedett az események lefolyásával. Levelet írt hát Jingzhou-ba⁶ s egy bizalmas emberével elküldte Liu Biao birodalmi vé-

delmezőnek az utasítással, hogy tartóztassa fel Sun Jiant és vegye el tőle a pecsétet.

Rögtön ezt követően érkezett meg a hír Cao Cao balszerencséről és vereségéről s amikor Cao visszaért, Yuan Shao elébe küldetett, hogy a táborba kísérjék, majd vigasztalására lakomát rendezett.

- Az én célom az volt, hogy leszámoljak a lázadókkal – sóhajtozott Cao lakomázás közben –, s ti, uraim, mindannyian nemes lelkűen támogattok engem. Ha a tervem szerint jártunk volna el, akkor Yuan Shao, He-nei-ből származó embereivel Mengchingbe ment volna, míg én az erőimmel Chenggao-t, a többiek pedig a magtárakat foglalták volna el és lezárták volna a Huanyuan- és Daigu szorost, hogy irányításuk alá vonják a fontos területeket s így biztosítsák a főváros térségét. Tervem szerint Yuan Shu az ő nanyangi seregével elfoglalta volna Danshi térségét, majd áttört volna a Wu szoroson, hogy segítse a három másik erőt. Mind megerősítette volna harc nélkül a maga pozícióját. Így megmutathattuk volna a birodalom erejét és leszámolhattunk volna a lázadókkal egyszer s mindenkorra, a győzelem azonnal miénk lett volna. Ehelyett viszont csak késlekedések és tétovázások zajlottak, az emberek önbizalma elveszett, én pedig szégyenben maradtam.

Nem lehetett mit válaszolni erre, a vendégek hamarosan szétszéledtek. Cao Cao látta, hogy a többiek gyanakvással figyelik, mélyen belül már tudta, hogy a továbbiakban semmi nagy dolgot nem fognak véghezvinni, így seregével Yanzhou felé indult.

Gongsun Zan is így szólt Liu Bei-hez:

- Yuan Shao nem bizonyult tehetséges vezérnek, a dolgok zavarossá lettek. Jobb, ha mi is odébbállunk.

Tábort bontottak hát és elindultak északnak. Pingyuannál Liu Bei-t parancsnoknak nevezték ki, megbízták a hely megerősítésével és a csapatok pihentetésével.

Eközben Yanzhou birodalmi védelmezője, Liu Dai gabonát szeretett volna kölcsönözni Dongjun kormányzójától, Qiao Mao-tól, ám mivel kérését megtagadták, megtámadta a tábort, megölte a kormányzót és egész seregét a magáéba olvasztotta. Yuan Shao, miután látta, hogy a szövetség felbomlóban van, szintén tábort bontott és megindult keletnek.

Térjünk vissza most Sun Jianhez, aki a hazafelé tartó úton áthaladt Jingzhou-n, ahol a birodalmi védelmező, Liu Biao a császári család rokona volt. Ő fiatalemberként sok hírességgel kötött barátságot s őt, valamint társait a Nyolc Bölcsnek nevezték el. Rajta kívül a másik hét a runani Chen Xiang és Fan Pang, a lutingi Kong Yu, a Bohai-ből származó Fan Kang, a shanyangi Tan Fu és Zhang Jian, valamint a nanyangi Cen Zhi volt. Rajtuk kívül még három másik híresség is Liu Biao segítségére volt a kormányzásban, név szerint Kuai Liang, Kuai Yue és Cai Mao.

Amikor a Sun Jian tetteit leíró levél megérkezett a kormányzóhoz, elrendelte, hogy Cai Mao és Kuai Yue tízezer katona élén állják útját a menekülőnek. Így hát amikor Sun Jian csapatai a közelükbe értek, a sereg harci rendbe állt s a vezérek elfoglalták helyüket az élen.

- Miért álljátok el az utat fegyveresekkel, Kuai Yue? - kérdezte tőlük Sun Jian.

- Te, mint a Hanok szolgálója, miért rejtegeted magadnál az uralkodói pecsétet? Add át nekem és szabadon távozhatsz! - felelte neki Kuai Yue. Sun Jian dühösen vaskorbáccsal felfegyverzett alvezérét, Huang Gai-t küldte ki viadalra, vele szemben pedig Cai Mao lovagolt előre kardot rántva. Ám alig néhány ütésváltást követően a vaskorbács a mellén, épphogy a szíve felett érte Mao-t, aki erre hátat fordított és menekülni kezdett, Sun Jian pedig kapva kapott az alkalmon és rohamot vezényelt, hogy áttörjön az ellenséges seregen.

Azonban ekkor gongok és dobok hangja zendült fel a dombok mögül, és maga Liu Biao bukkant fel hatalmas hadserege élén. Sun Jian egyenesen felé lovagolt és mélyen meghajolva előtte így szólt:

- Miért adsz hitelt Yuan Shao levelének, miért próbálsz meg kényszeríteni engem, a szomszédos tartomány kormányzóját?

- Magadnál tartod a birodalmi pecsétet, én pedig vissza akarom szerezni! - hangzott Liu Biao válasza.

- Haljak erőszakos halált, ha nálam van!

- Ha azt akarod, hogy higgyek neked, akkor engeddd meg, hogy átkutassam a holmidat!

- Honnan veszed a bátorságot, hogy ennyire megalázz? - ordította vissza Sun Jian.

Liu Biao ezután sietve hátrálni kezdett, Sun Jian pedig előrenyomult, ám a második domb mögül váratlanul előrontott egy addig lesben álló csapat, hátulról pedig Kuai Yue és Cai Mao seregei tűntek fel. Úgy tűnt, Sun Jiant teljesen bekerítették és igen szorult helyzetbe került.

A jáde pecsét nála, de semmi haszna nincs
Csak vészt s bajt hoz rá e ritka kincs

Hogy miként vágta ki magát nehéz helyzetéből Sun Jian, az majd a következő fejezetből derül ki.

HETEDIK FEJEZET

YUAN SHAO GONGSUN ZAN ELLEN HARCOL A
PAN FOLYÓNÁL. SUN JIAN LIU BIAO-T TÁMADJA A
NAGY FOLYÓN ÁT

袁紹磐河戰公孫
孫堅跨江擊劉表

Az előző fejezet végén ott tartottunk, hogy Sun Jiant bekerítették ellenfelei. Ámde hős alvezérei, Cheng Pu, Huang Gai és Han Dang áldozathozatalával végül sikerült áttörnie, harcosainak azonban több mint felét elvesztette. Ezután visszatért a déli vidékekre, délkeletre a Nagy folyótól, és e naptól fogva Liu Biao esküdt ellenségévé vált.

Eközben Yuan Shao Henei-ben időzött, s mivel fogytán volt ellátmánya, elküldetett Han Fu-hoz, Jizhou vidékének birodalmi védelmezőjéhez, hogy tőle kölcsönözzön egy keveset, amennyire hadseregének feltétlenül szüksége volt.

- Te rendelkezél, uram, a legnagyobb haderővel a környéken - szólalt fel az események láttán egyik tanácsadója, Feng Ji -, miért függenél bárkitől az élelem tekintetében? Jizhou igen gazdag tartomány, miért nem hódítod hát meg?

- Nincs semmi jó haditervem - felelte neki Yuan Shao.

- Küldhetnél titokban egy üzenetet Gongsun Zannak, kérve őt, hogy támadja meg a tartományt és ígérj támogatást számára. Jizhou birodalmi védelmezője gyenge, így bizonyosan védelmedet kéri majd, te pedig megszerezheted a tartományát anélkül, hogy kisujjadat is mozdítanád.

El is küldték az üzenetet, s amikor Gongsun Zan elolvasta az ajánlatot, hogy intézzenek együttes támadást Jizhou ellen, majd osszák fel maguk között a tartományt, beleegyezett a dologba. Időközben Yuan Shao figyelmeztette Han Fu birodalmi védelmezőt az őt fenyegető veszélyre. A birodalmi védelmező erre két tanácsnokát kérdezte, mitévő legyen.

- Gongsun Zan, Beiping kormányzója igen tekintélyes sereggel rendelkezik - felelte egyikük, Xun Chen -, ha valóban támadó szándékai vannak, egyedül bizonyosan képtelenek leszünk felvenni a harcot ellene, különösen akkor nem, ha Liu Bei és fivérei is segítségére vannak. Ugyanakkor Yuan Shao meglehetősen bátor vitéz, igen sok tehetséges vezér szolgál alatta. Az lenne a legjobb, ha az ő segítségét kérnénk területünk védelmére és kormányzására. Yuan Shao nagylelkű lesz hozzád s nem kell majd félned Gongsun Zantól.

Han Fu egyetértett és Xun Chen útján rögvest üzenetet küldött Yuan Shao-nak. Ám városparancsnoka, Geng Wu tiltakozott a lépés ellen:

- Uram, Yuan Shao nagyravágyó ember, aki ráadásul egy éhező sereget vezet, s oly mértékben függ tőlünk, ahogy az újszülött függ édesanyjától. Ha nem ad neki több tejet, a csecsemő meghal. Miért nyújtanád neki tálcán a tartományt? Nem más ez, mint tigris beengedése a juhakolba.

- Én magam is a Yuan család hívei közé tartozom, jól ismerem Yuan Shao képességeit, messze túlszárnyalják enyéimet. Miért vagytok ti mindannyian ennyire féltékenyek rá? Az ősök is engedékenységet tanácsoltak a bölcseknek.

- Jizhou elveszett! - sóhajtotta Geng Wu.

Amikor a hír elterjedt, a tartomány harminc tisztségviselője lemondott rangjáról és elhagyta a központot, Geng Wu és Guan Chun tanácsadó azonban elrejtőzött a külvárosban, hogy bevárja Yuan Shao érkezését.

Nem is kellett sokáig várniuk. Néhány nappal később katonái élén már ott is volt, a két rejtőzködő pedig, kihasználva az alkalmat, megpróbálta törrel ledöfni a bevonulót. Kísérletük azonban nem járt sikerrel, nyomban elfogták őket s Yuan Shao két alvezére azonnal a fejüket vette. Ezután gyűlölt ellenségük zavartalanul masírozott be Jizhou városába.

Yuan Shao első tette az volt, hogy igen hangzatos címmel – Nagyszerű és Életerős Bátorságot Tanúsító Fővezér – látta el az addigi birodalmi védelmezőt, ám a tartomány kormányzását négy saját bizalmasára bízta, akik igen gyorsan megfosztották Han Fu-t minden tényleges hatalomtól. Ő pedig, bosszúságtól és bánattól eltelve, miután minden lélek, még családja is elhagyta, Chenliu-ba indult, hogy ott menedéket kérjen Zhang Miao kormányzótól.

Értesülve Yuan Shao támadásáról, Gongsun Zan elküldte öccsét, Gongsun Yue-t a bitorlóhoz, hogy követelje megegyezés szerinti részüket a tartományból.

- Személyesen kívánok találkozni bátyáddal, hogy megbeszélhessük az ügyet egymás között - válaszolta a küldöttnek Yuan Shao.

Így hát Gongsun Yue elindult vissza, ám alig haladt úgy harminc *li*-t a hazafelé tartó úton, amikor egy csapat katona érte utol.

- Dong Zhuo főminiszter nevében parancsoljuk, hogy állj meg! - kiáltottak rá a harcosok, majd mielőtt Gongsun Yue bármit tehetett volna, nyílvesszőkkel halálra sebeztek. Néhány emberének azonban sikerült elmenekülnie és megvitték a hírt a történetekről néhai uruk bátyjának.

Gongsun Zan roppant haragra gerjedt:

- Yuan Shao rábírt a támadásra, most pedig ő foglalta el egyedül a gazdag tartományt, ráadásul öcsém gyilkosairól megpróbálja elhitetni velem, hogy nem az ő emberei voltak! Nem kellene hát bosszút állnom rajta?

Hamarosan fel is vonult teljes haderejével a támadáshoz. Megtudván a történeteket, Yuan Shao is kiküldte csapatait és a két sereg a Pan folyónál találkozott össze. Egymással átellenben a folyó két partján álltak hadrendbe, míg a víz felett egyetlen szűk híd ívelt át. Gongsun Zan e hídnál állította fel őrhelyét és odakiáltott ellenségének:

- Te áruló, hogy mertél félrevezetni?

Yuan Shao odalovagolt a híd másik végéhez és Gongsun Zanra mutatva így felelt:

- Han Fu átadta nekem a tartományt, mert nem volt képes uralni többé. Mi közöd van neked ehhez?

- Korábban hűségesnek és közösségi szelleműnek tartottunk, ezért szövetségünk vezérének is megválasztottunk. De mostani tetteid inkább azt bizonyítják, kegyetlen vagy, aljas és szívedben farkasok könyörtelensége lakozik. Hogy vagy képes szembenézni így a világgal?

- Ki lesz, aki fogságba ejti őt? - ordította Yuan Shao tombolva.

Egyik legkitűnőbb alvezére, Wen Chou lándzsát szegezve rögvest előrevágatott, miközben Gongsun Zan leszáguldott a hídról az ellenség oldalára, ahol összezsáptak egymással. Tíz ütésváltás alatt megmutatkozott Wen Chou szörnyű ereje, ezért Gongsun Zan kénytelen volt visszahúzódní. Ellenfele azonban sarkában maradt, így saját csapatai között keresett menedéket, de Wen Chou csak jött utána, jobbra-balra sújtva, ahogy utat tört magának a harcosok között. Gongsun Zan négy legjobb generálisa igyekezett együttesen szembeszállni vele, ám amikor az első rögtön elesett a vitéz harcos csapása alatt, a másik három menekülőre fogta. Wen Chou folytatta az üldözést, és már a sereg utóvédjénél járt. Gongsun Zan a hegyek felé menekült, miközben üldözője megsarkantyúzta paripáját s durván odakiáltott neki:

- Állj! Le a lóról és add meg magad!

Gongsun Zan viszont tovább futott életéért, íja és tegeze lecsúszott válláról, sisakját is elhagyta már, hosszú haja háta mögött lobogott, ahogy a lejtős dombok között vágta. Ekkor hátasa váratlanul megbotlott, ő pedig kizuhant a nyeregből és csak gurult, gurult, le egészen a hegy lábáig.

Wen Chou most már valóban nagyon közel járt hozzá, lándzsáját dőfésre emelte. Hirtelen a füves buckák rejtekéből roppant fiatal megjelenésű harcos bukkant fel bátran ülve meg hátasát és szilárdan markolva lándzsáját. Egyenesen Wen Chou felé tartott, miközben Gongsun Zan feltápászkozott és szemtanúja lehetett a kibontakozó küzdelemnek.

Az újonnan érkezett átlagos testalkatú volt, sűrű, bozontos szemöldökkel és nagy szemekkel. Széles arca, súlyos állkapcsa és igencsak tisztelet parancsoló megjelenése volt. A két ellenfél párviadala nagyjából ötven ütésváltásig tartott, s egyikük sem tudott a másik fölé kerekedni. Ezután Gongsun Zan felmentő csapatai a helyszínre érkeztek, Wen Chou pedig megfordult és elvágatott. Ifjú ellenfele nem indult üldözésére.

Gongsun Zan rögtön odasietett hozzá s megkérdezte, kit tisztelhet benne.

- Zhao Yun vagyok Changsanból. - szólt az ifjú mélyen meghajolva előtte - Korábban Yuan Shao szolgálatában álltam, ám amikor kiderült, hogy hűtlen urához és nem törődik a néppel sem, elhagytam őt s úton voltam, hogy neked ajánljam fel szolgálataimat. Nem számítottam rá, hogy ezen a helyen fogok találkozni veled.

Gongsun Zan roppant elégedett volt, elvezette új harcosát táborhelyükre, ahol rögtön hozzáláltak az összecsapás előkészületeihez.¹

Másnap a fővezér hadseregét egy madár két szárnyához hasonlóan megosztva állt fel a csatához. Ő maga ötezer lovassal, akik valamennyien fehér hátságokon ültek, középen foglalt helyet. Korábban a határmenti Qiang törzsek ellen látott el szolgálatot és már ott szokása volt, hogy a világos színű lovakat hadserege élcsapatához osztotta be, így a Fehér Lovakat Vezérlő Generális elnevezést kapta.² A törzsek olyannyira félték tőle, hogy amint megpillantották fehér paripáit – amiket megszentelt teremtményeknek tartottak –, azonnal menekülőre fogták.

Yuan Shao élcsapatát Yan Liang és Wen Chou vezette. Mindkettőjüknek ezer íjásza és nyílpuskása volt. Mindkét oldalra kerültek belőlük, oly módon, hogy a bal oldalon lévők Gongsun Zan jobbszárnyát, míg a jobbon támadók az ellenség balszárnyát lőhessék. Középen Qu Yi irányításával nyolcszáz íjász, valamint tízezer lovas és gyalogos állt fel, Yuan Shao pedig a tartalék erővel hátul helyezkedett el.

Ebben az összecsapásban alkalmazta Gongsun Zan először új hívét, Zhao Yunt s mivel még nem volt véglegesen meggyőződve az ifjú hűségéről, ezért a hátvéd egyik kisebb egységét bízta rá. Az élcsapat vezére Yan Guang volt, míg Gongsun Zan maga, ahogy már említettük, középen foglalt állást. Lóháton ülve egy hatalmas, vörös lobogó mellett tartózkodott, amin arany hímzéssel a „Fővezér” felirat volt olvasható.

Napkeltétől délig szóltak a harcra hívó dobok, ám Yuan Shao serege mozdulatlan maradt. Qu Yi megparancsolta íjászsainak, hogy maradjanak pajzsaik fedezékében. Hallották a robbanások zaját, a nyílvesszők süvítését és a dobok lüktető dobogását, ahogy Yan Guang közeledett feléjük a túloldalon, ám Qu Yi emberei meg sem rezdültek. Megvárták, míg az ellenség közel került hozzájuk, azután, ahogy egy bomba hangja a levegőbe hasított, a nyolcszáz íjász egyszerre, sötét felhőként lőtte ki nyílvesszőit. Yan Guang csapatait azonnal hátravetette ez a támadás, a vezér pedig visszavonult volna, ám Qu Yi őrzöngve vágta az elő, zúgva rántotta elő kardját, és kettéhasította ellenfelét.

Így hát Gongsun Zan vereséget szenvedett az ütközetben. A két szárnyat, amiknek segítségére kellett volna sietnie, Yan Liang és Wen Chou íjászsai meghátrálásra kényszerítették, miközben Yuan Shao csapatai már a hídra is felnyomultak. Ekkor Qu Yi előrevágtatott, egyetlen csapással levágta a zászlóvivőt is, majd kettéhasította a hímzett lobogó nyelét. Ezt látva Gongsun Zan megfordította hátságát és igyekezett maga mögött hagyni a csatateret.

Ám Qu Yi nem hagyta, hogy elmeneküljön. De éppen abban a pillanatban, amikor utolérte volna a menekülőt, Zhao Yun táncoltatta melléjük

lovát, lándzsájával dőfésre készen. Néhány ütészváltás után Qu Yi máris a porban hevert mozdulatlanul. Ezután Zhao Yun az alá rendelt tartalékokkal megtámadta halott ellenfele katonáit és megfordította az üldözők áradatát. Előrerontva az egyik oldalon, majd a másikon törve előre úgy nyomult tovább, mintha nem is állnának ellenfelek útjában. Felfigyelve a fordulatra Gongsun Zan is megfordult és visszatért a csatába, így a végső győzelem őt illette.

Yuan Shao felderítőket küldött előre, hogy értesüljön a csata eredményéről, s először jó hírek jutottak fülébe, Qu Yi sikere a zászlóvivővel szemben, a lobogó megszerzése, majd az ezt követő üldözés. Ezért nem is óvatoskodott tovább, hanem alvezéreivel és alig maroknyi őrrrel előrevágatott, hogy láthassa az ellenség vesztét és saját fényes diadalát.

- Hahaha! - nevetett boldogan Yuan Shao - Gongsun Zan egy szerencsétlen bolond, teljesen tehetetlen!

Ám alighogy kimondta ezeket a szavakat, már észre is vette a rettenthetetlen Zhao Yunt, ahogy feléjük vágat. Testőrei igyekeztek íjaikat lövésre előkészíteni, de mielőtt akár egyetlen nyílvesszőt is kilőhettek volna, Zhao Yun már köztük volt és az emberek csak úgy hullottak előtte, bármerre ment. Sokan menekülőre fogták, Gongsun Zan serege pedig összegyűlt és körülzárta Yuan Shao-t.

- Uram, rejtőzzünk el ebben az üres épületben itt! - kiáltotta Tian Feng, Yuan Shao egyik bizalmasa a vezérnek.

Ám Yuan Shao földhöz vágta sisakját és így ordított:

- A bátor férfiak inkább csatában néznek szemben a halállal, ahelyett, hogy fal mögött keresnének biztonságot!

E bátor kijelentés új erőt adott harcosainak, akik oly ádázul kezdtek harcolni, hogy Zhao Yun képtelen volt bárhol is áttörni köztük. Hamarosan megérkezett az erősítés is Yuan Shao számára, ahogy derékhada és Yan Liang csapatai is felbukkantak és egyesül erővel nyomultak előre. Zhao Yun ezután már csak annyit tehetett, hogy Gongsun Zant épségben kijuttatta a szorításból, majd keményen harcolva visszatértek a hídhöz. Ámde Yuan Shao megtámaszkodott csapatai nem torpantak meg, hanem lendületben maradva előretörtek s már ismét a hídon küzdöttek, ellenfeleik tömegét szorítva a vízbe, ahol sokan közülük meg is fulladtak.

Yuan Shao maga vezette seregét és egyre előrébb nyomultak. Ám alig több mint öt *li* távolságra innen hamarosan nagy kiáltozás hallatszott néhány domb mögül és váratlanul egy csapattest rontott ki onnan, akiket Liu Bei és három fivére vezetett.

Pingyuanban hallottak védelmezőjük és ellenfele, Yuan Shao közötti küzdelemről, s azon nyomban felkerekedtek, hogy segítségére siessenek. Most pedig a három lovas - mindegyikük saját fegyverét lengetve -

egyenesen Yuan Shao felé száguldott, aki annyira megrémült e látványra, hogy úgy tűnt, lelke elhagyja testét, és felszáll az ég határain is túlra.

Kardja egyszerűen kiesett kezéből, megfordult és életéért kezdett futni. Átkergették őt és seregét is a hídon, majd Gongsun Zan összehívta csapatait és visszatértek táborhelyükre.

Miután melegen üdvözölték egymást, Gongsun Zan így szólt a hősközhöz:

- Ha ti nem siettetek volna segítségünkre, igen szorult helyzetbe kerültünk volna!

Ezután Liu Bei és Zhao Yun összeismerkedett egymással és első látásra mély rokonszenv alakult ki közöttük, olyannyira, hogy ettől kezdve mindig együtt voltak.

Yuan Shao elveszítette a küzdelmet, ám Gongsun Zan sem mert újabbat megkockáztatni. Megerősítették védelmüket és a seregek mozdulatlanok maradtak több mint egy hónapon keresztül. Ez idő alatt a csatározások híre eljutott az új fővárosba, Changanba, így Dong Zhuo is tudomást szerzett róluk.

- Korunk két legvitézesebb hadvezére Yuan Shao és Gongsun Zan, akik most éppen egymással tusakodnak a Pan folyónál, és egyikük sem bír a másikkal. - mondta a főminiszternek tanácsadója Li Ru - Küldj nekik császári parancsot, hogy kössenek békét egymással! Így majd mindketten támogatni fognak téged közbelépésed iránti hálától eltelve!

- Kiváló ötlet! - kiáltotta Dong Zhuo s elküldte e feladat végrehajtására Ma Midi birodalmi nevelőt és Zhao Qi udvari kancellárt. Amikor ők ketten megérkeztek a Sárga folyótól északra, Yuan Shao már a főhadiszállásától hetven *li* távolságra kiküldte eléjük embereit s igen nagy tisztelettel fogadta őket és az általuk hozott császári parancsot. Ezután a két mandarin ellátogatott Gongsun Zanhoz és vele is ismertették utazásuk célját. Erre Gongsun levelet küldött ellenfeléhez, amiben baráti szándékáról tett tanúbizonyságot. A két küldött ezt követően visszatért urához és jelentette, hogy a rájuk bízott feladatot végrehajtották. Gongsun Zan visszavonta haderőit, ugyanakkor beadványt terjesztett elő, amelyben Liu Bei-t dicsőítette. Hősünket ennek hatására kinevezték Pingyuan kormányzójává.

Az új barátoknak, Liu Bei-nek és Zhao Yunnek el kellett válniuk egymástól s búcsújuk igen érzelmes volt. Hosszú ideig szorongatták egymás kezét, könnyek patakzottak szemükből, csak nem voltak képesek elszakadni egymástól.

- Azt gondoltam, Gongsun Zan igazi hős - zokogta Zhao Yun -, de most már látom, hogy valójában nem különbözik Yuan Shao-tól. Mindketőjüket azonos szándékok vezérlik.

- Ám most, hogy te is az ő szolgálatában állsz, még biztosan találkozni fogunk - felelte Liu Bei.

Mindkét férfi tovább könnyezett, de végül elváltak egymástól.

Időközben Yuan Shu hírül vette, hogy bátyja Jizhou-ba érkezett és elküldetett hozzá, hogy kikönyöröggjön magának ezer lovat. Azonban kérését nem teljesítették, így ellenségeskedés támadt a két testvér között. Yuan Shu Qingzhou-ba is elküldte egy emberét, ahonnan gabonát kért. Ezt a kívánságát viszont az ottani birodalmi védelmező, Liu Biao utasította vissza. Haragjában Yuan Shu levelet írt Sun Jiannek, amiben arra próbálta rávenni, hogy támadja meg Liu Biao-t:

„Amikor Liu Biao megállított téged hazafelé vezető utadon, ezt az én fivérem felbujtására tette. Most ugyanők arra szövetkeznek, hogy a Nagy folyótól délkeletre rázúdítsák erőiket a te vidékedre. Így hát javaslom neked, hogy sújts le azonnal és kíméletlenül Liu Biao-ra, én pedig fogságba ejtem bátyámat, majd átadom őt neked, így a neheztelések mind csillapodni fognak, tiéd lesz Qingzhou, én pedig megszerzem Jizhou-t.”

- Ki nem állhatom Liu Biao-t - mondta Sun Jian, miután elolvasta a fenti levelet -, valóban az utamat állta, mikor hazatérni kívántam, s azt hiszem, most meg kell ragadnom ezt az alkalmat a bosszúállásra, mert máskülönben hosszú éveket kellene talán várnom beteljesülésére.

Tanácsot hívott egybe, hogy emberei véleményét is kikérje az ügyben.

- Uram, jobban tennéd, ha nem bíznál meg Yuan Shu-ban, hiszen tudod, mily nagyon álnok! - válaszolta a feltett kérdésre Cheng Pu, a kígyólándzsát forgató alvezér.

- Magam számára kívánom a bosszút, mit törődöm én az ő részével a tervben? - felelte haragosan Sun Jian.

Meg is bízta sietve a vaskorbácsos Huang Gai-t, hogy készítsen elő egy folyami flottát, fegyverezze fel és szerezzon ellátmányt számára. Olyan hatalmas hadihajókat készíttessen, amik paripákat is elbírnak fedélzetükön. Amint minden készen állt, útnak indították a haderőt.

Az előkészületekről szóló hírek azonban nem maradhattak titokban Liu Biao előtt sem, így hát ő is gyorsan összehívta tanácsosait és harcosait, hogy megvitassák a teendőket.

Kuai Liang, egyik hírneves harcosa véleménye az volt, nincs ok az aggodalomra:

- Tedd meg Huang Zu generálist a jiangxia-i haderő élére, támadjanak ők először, míg te, uram, támogasd őket a Xiangyangból származókkal. Hagyjuk, hogy Sun Jian úszkáljon a folyókban és pancsoljon a tavakban! Mekkora hadereje fog maradni, mire megérkezik ideig?

Meg is hagyta Liu Biao Huang Zu-nak, hogy készüljön fel az előnyomulásra és hatalmas hadsereget hívtak össze.

Meg kell említenünk, hogy Sun Jiannek négy fia volt, mindannyian ugyanattól a Wu házból származó asszonytól, első feleségétől. Nevük sorrendben Sun Ce, Sun Quan, Sun Yi és Sun Kuang volt. Ám Sun Jiannek volt egy második felesége is, az első testvére, ez a nő pedig egy fiút és egy leányt, Sun Langot és Sun Rent szülte neki. Ezen kívül még örökbe fogadott egy fiút a Yu családból, kinek neve Sun Shao lett. Végül pedig volt még egy Sun Jing nevű öccse is.

Amikor Sun Jian elindult tervezett hadjáratára, öccse, a fent említett Sun Jing, a fővezér mind a hat fiával hátasa elé állt és igyekeztek lebeszélni őt erről a kalandról:

- A birodalom valódi vezetője Dong Zhuo, hiszen az uralkodó gyenge. Az egész országban lázadás és felfordulás az úr, mindenki újabb területekért csatározik. A mi vidékünk viszont még viszonylag békés, súlyos hiba lenne hát pusztá haragtól vezérelve háborút kezdeni. Könyörgöm neked, fivérem, gondold ezt végig, mielőtt útnak indulsz!

- Öcsém, ne is szólj többet! - hangozott a felelet - Arra vágyom, hogy hatalmunkat megérezzék az egész birodalomban, hagyhatom-e hát megboszulatlanul a rajtam esett sérelmeket?

- Atyám, ha már mindenképpen menni akarsz, legalább én hadd tartsak veled! - szólalt meg ekkor legidősebb fia, Sun Ce.

E kérés teljesült, apa és fia hajóra szállt, hogy elinduljon Fankou városának feldúlására.

Huang Zu, Liu Biao hadvezére íjászokat és nyílpuskásokat állított fel a folyó mentén. Amikor Sun Jian hajói lőtávolságon belülre értek, nyílvesszők áradata fogadta őket. Sun Jian erre megparancsolta csapatainak, hogy maradjanak fedezékben a hajókon és a lövéseket magára vonva három napon keresztül fel-le vitorlázott. A hajók sokszor úgy tettek, mintha kikötni készülnének, ez megint csak nyílvesszők raját eredményezte a partról. Végül a védők kilőtték összes nyílvesszőjüket, amik nagy részét Sun Jian összegyűjtötte, így megszámlálhatatlan mennyiséggel bírt belőlük. Ekkor, a kedvező szél segítségével csapatai visszalőtték őket az ellenségre. A hatás rögtön látszott: a part védői között óriási zűrzavar támadt, a túlélők sietve visszavonultak. Így hát Sun Jian serege háborítatlanul partra szállhatott. Két hadosztály Cheng Pu és Huang Gai vezetésével két oldalról, különböző utakon indult el Huang Zu táborá felé, míg közöttük a kardvívó Han Dang menetelt embereivel. E háromszoros támadással szemben Huang Zu vereséget szenvedett, elhagyta Fankou-t és Dengcheng felé igyekezett.

Hajóit Huang Gai parancsnoksága alá helyezve Sun Jian maga vezette az üldöző erőket. Amikor a város falai alá értek, Huang Zu előmerészkedett és seregét a nyílt terepen állította hadrendbe. Sun Jian is elrendezte csapatait és a lobogó alá vágatott. Sun Ce teljes vértet öltve atyja mellett foglalt helyet.

Huang Zu két alvezérével, Zhang Hu-val és Chen Senggel lovagolt előre, korbácsolással hadonászva gyalázta az ellenséget:

- Ti nyomorult lázadók Changsha-ból! Miért támadtok az uralkodóház sarjának földjeire?

Zhang Hu párbajra hívta ki őket s az ellenfél részéről Han Dang fogadta el a kihívást. A két bajnok harminc ütést váltott, ekkor Chen Seng, aki észrevette, hogy bajtársa kezd kimerülni, segítségére sietett. Ám Sun Jian észrevette a közeledőt, félretette lándzsáját, íjat ragadott és egy nyílvesszőt küldött feléje, ami megsebezte Chen Senget az arcán. A harcos kizuhant a nyeregből. Bajtársa veszte láttán pánik lett úrrá Zhang Hu-n és többé nem volt képes védeni magát ellenfele csapásaival szemben. Ekkor Han Dang kardja egyetlen villanásával kettészelte koponyáját.

Miután mindkét alvezér elesett, Cheng Pu megindult Huang Zu felé, hogy elfogja őt. Az utóbbi elhajította sisakját, lecsusszant hátságáról és csapatai közé vegyült, hogy így leljen menedéket. Sun Jian ekkor megindította seregét és egyetlen rohammal a Han folyóig űzte ellenfeleit, ahová a parancsnak megfelelően Huang Gai már felhajózott és ki is kötött.

Huang Zu visszavezette legyőzött seregét Liu Biao-hoz és elmondta neki, hogy képtelenek ellenállni Sun Jian csapatainak.

- Ezek a nemrég megvert embereink most nem képesek szívükből harcolni - közölte Kuai Liang, akinek tanácsát kikérték -, ezért meg kell erősítenünk védelmünket és ki kell tartanunk itt, amíg segítséget nem kérünk Yuan Shao-tól. Ezután már képesek leszünk majd megszabadítani magunkat szorult helyzetünkből.

- Ez ostoba ötlet - vetette ellen Cai Mao -, az ellenség már itt jár a városkapuknál, mi pedig csak tétlenül várjuk, hogy lemészároljanak? Adj mellem néhány embert, kimentek és a végsőkig fogok küzdeni.

Így hát Cai Mao alá beosztottak tízezer harcost, ő pedig kivonult a Xian hegységig, ahol harci rendbe állította fel a sereget. Vele szemben a támadókat Sun Ce vezette, önbizalomtól dagadva. Amikor Cai Mao megérkezett, Sun Jian észrevette őt a csapatai élén és így szólt:

- Az ott Liu Biao kormányzó sógora. Ki fogja el nekem őt?

Cheng Pu azonnal lándzsát szegezett és előrelovagolt. Alig néhány ütésváltást követően Cai Mao megfordult és menekülni kezdett. Sun Jian egész serege utána zúdult és addig öldökölte seregét, amíg az egész vidéket hullák halmjai nem borították. Cai Mao nem teljesítette ígését, inkább menedéket talált Xiangyangban.

- Cai Mao-t a katonai törvénykezésnek megfelelően halálra kell ítélni - javasolta Kuai Liang -, ez a súlyos vereség az ő megátalkodottságának köszönhető.

Ám Liu Biao vonakodott megbüntetni újdonsült felesége fivérért.

Sun Jian bekerítette Xiangyang városát és mindennap rohamot vezetett a falak ellen. Egy napon azonban heves szélroham támadt és vezéri lobogójának zászlórúdja kettétört.

- Roppant kedvezőtlen előjel ez! - mondta neki Han Dang - Az lenne a legjobb, ha visszavonulnánk!

- Minden csatát megnyertem eddig a hadjáratban és a város is a pusztulás szélén áll - felelte neki Sun Jian -, mégis vissza kellene térnem, csak azért, mert a szél eltört egy zászlórudat?

Még ki is gúnyolta a tanácsot és a korábbinál is ádázabban támadta a falakat.

Ám a baljós előjelet a védők is látták a városból.

- Múlt éjjel láttam, hogy hatalmas csillag hullik alá az égből Sun Jian területére - mondta Kuai Liang Liu Biao-nak -, úgy vélem, ez nem lehetett más, mint Sun Jian bukásának jele. Ismét csak javaslom, hogy amilyen gyorsan lehetséges, kérjünk segítséget Yuan Shao-tól.

Így hát Liu Biao megírta segélykérő levelét, azután az iránt érdeklődött, ki lenne elég merész, hogy áttörjön az ostromgyűrűn az üzenettel. Egy Lü Gong nevű igen nagy erejű harcos vállalkozott a feladatra.

- Amennyiben elvállalod ezt a küldetést - mondta neki Kuai Liang -, hallgass tanácsomra! Kapsz ötszáz harcost s azt javaslom, válassz jó íjásokat. Vágj át az ellenség sorain és tarts a Xian hegység felé. Biztos lehetsz benne, hogy üldözni fognak, de állíts száz katonát a hegyoldalra hatalmas kövekkel és még száz íjászt, akik az erdőben álljanak lesben. Ez utóbbiak ne meneküljenek el az üldözők elől, hanem csalják őket maguk után félreeső ösvényeken arra a helyre, ahová a sziklákat már előkészítettétek. Ekkor gördítsék le azokat a hegyoldalra, az íjások pedig lőjék ki nyílveisszeiket. Ha sikerrel jársz, jelezz rakétákkal, a városbéli seregek ennek láttán előtörnek, hogy a segítségedre legyenek. Ha mégsem üldöznének, akkor olyan gyorsan haladj tovább, amilyen gyorsan csak tudsz. A ma éjszaka alkalmas lesz a hadműveletre, mivel a hold alig látszik. Láss hozzá már alkonyatkor!

Végighallgatván e beszédet, Lü Gong felkészítette erőit a kivonulásra. Amint a nap elérte a láthatárt, csendben kilopóztak a keleti kapun. Sun Jian éppen a sátrában tartózkodott, amikor kiabálásra lett figyelmes, majd rögtön egy katona jelent meg előtte:

- Nagyuram, egy csapat lovas távozott a városból!

Ennek hallatán Sun Jian azonnal nyergeltetett és harminc embere élén kilovagolt, hogy megnézzék, mi történik pontosan. Eddigre már Lü Gong emberei elrejtöztek az erdő sűrűjében. Sun Jian messze megelőzte lovassait és mire feleszmélt, egyedül vágta az erdőt, egyre közeledve az ellenséghez. Utánuk ordított, hogy azonnal álljanak meg. Lü Gong vissza is fordult és

úgy tett, mintha készen állna összecsapni vele, ám egyetlen ütésváltást követően ismét menekülőre fogta, majd a dombok közt kanyargó útra tért. Sun Jian igyekezett követni, de hamarosan szem elől tévesztette ellenségét.

Ő is a hegyi útra fordult s ekkor megszólaltak a gongok, és kősziklák zápora hullott alá a fenti ormokról, miközben a fák közül nyílveszők fellege suhogott elő. Sun Jiant számos nyílvesző eltalálta, egy hatalmas szikla pedig szétzúzta a fejét. Hátasával együtt rögtön meghalt. Még alig töltötte be harminchetedik életévét ekkor.

Kíséretét bekerítették és a túlerő embereit mind egy szálíg lekaszabolta. Ezután Lü Gong felröppentett néhány rakétát, ahogyan megállapodtak, a siker jelzéseit. A jelzést látva Huang Zu, Kuai Yue és Cai Mao, mindhárman egy-egy sereget vezetve, előrontottak a városból és rátámadtak a Changsha-i csapatokra, szétkergetve és a legnagyobb zűrzavarba taszítva őket.

Amikor Huang Gai meghallotta a távoli csatazajt, a seregeivel partra szállt. Szinte rögtön szembetalálta magát Huang Zu-val és rövid küzdelem után fogságba ejtette őt.

Cheng Pu útnak indult, hogy közölje a szomorú hírt Sun Ce-vel. Miközben a hozzá vezető utat kereste, váratlanul összetalálkozott Lü Gonggal. Erre a látványra azonnal megsarkantyúzta a lovát és megrohmozta ellenfelét. Néhány ütésváltást követően Lü Gong egy lándzsadöfés hatására kizuhant a nyeregből. Általános viadal bontakozott ki és egészen hajnalhasadtáig hallatszott a csatazaj. Ekkor mindkét hadsereg visszahúzódott, Liu Biao pedig egyenesen a városba vonult vissza.³

Mikor Sun Ce megérkezett a folyóhoz, hírül vette, hogy atyja elesett a csatában, testét pedig bevitték az ellenség falai mögé. Hatalmasat üvöltött és az egész sereg csatlakozott hozzá, mind siralmakban és könnyekben törtek ki.

- Hogy is térhetnék haza így, hogy apám holtteste az ellenségnél van?
- ordította Sun Ce.

- Itt van nálunk Huang Zu - felelte neki Huang Gai -, mint értékes fogoly. Küldjünk követet a városba, hogy tárgyaljon a békéről és ajánlja fel a rabot urunk holttestéért cserébe.

Alig fejezte be a mondandóját, amikor a hadsereg egyik tisztje, Huan Jie jelentkezett a küldött szerepére, mondván:

- Liu Biao régről barátom, így velem biztosan hajlandó lesz tárgyalni. Vállalkozom a küldönc feladatának elvégzésére.

Sun Ce beleegyezett, így Huan Jie a városhoz indult, ahová bebocsáttatást is nyert, majd megkezdhette a béketárgyalásokat.

- Uratok holtteste már koporsóban fekszik és abban a pillanatban adjuk, amint Huang Zu visszatér hozzánk. Fejazzuk hát be a csatározásokat

és soha többé ne támadjunk egymás földjére a későbbiekben – felelt a követnek Liu Biao.

Huan Jie köszönetet mondott és távozni készült. Ám amint lefelé haladt a lépcsőkön, Kuai Liang váratlanul kiáltásban tört ki:

- Nem, nem! Hadd beszéljek, uram és tenni fogok róla, hogy egyetlen ellenség se élje túl a háborút ellenünk. Könyörgöm, ítélj halálra ezt a küldöncöt itt, azután vigyük véghez, amit elterveztem!

Elesett Sun Jian, úzve ellenségét
A békés küldött elvesztheti sérthetlenségét

A követ sorsa a következő fejezetből derül majd ki.

NYOLCADIK FEJEZET

WANG YUN OKOSAN ALKALMAZZA A LÁNCOLAT-
TERVET. DONG ZHUO BOTRÁNYT KELT A FŐNIX
PAVILONBAN

王司徒巧使連環計
董太師大鬧鳳儀亭

- Sun Jian nincs hát többé, gyermekei pedig még igen fiatalok - mondta Kuai Liang az egybegyűlteknél -, ragadjuk meg ezért a lehetőséget és törjünk be a meggyengült Changsha-ba, ami így egyetlen dobütés alatt a tiéd lehet, uram! Ha visszaadod a tetemet és békét kötsz, akkor viszont időt adsz nekik, hogy ismét hatalmassá váljanak és végül a gonosz megszerzi majd magának otthonunkat.

- Hogy is hagyhatnám kezeik között Huang Zu-t? - kérdezte erre Liu Biao.

- Miért ne áldozhatnád fel ezt a kétbalkezes harcost egy egész területért?

- De ő nem csupán egy harcos, hanem kedves barátom is és nem kellene magára hagynom!

Igy hát Huan Jie, a küldönc, visszatérhetett övéihez a megállapodással, hogy Sun Jian holttestét kiadják a fogolyért cserébe. Sun Ce szabadon is engedte őt, aztán elszállította apja koporsóját és a vizzálykodás véget ért. Sun Jiant eltemették a síkságon Que határában, s amikor a szertartások befejeződtek, Sun Ce hazavezette a hadseregét.

Changsha-ban, a Yangtze folyótól délre az ifjú Sun a helyes kormányzat művészetének kívánta szentelni életét. Szerény és nagylelkű volt, így bölcs és bátor férfiakat hívott magához, akik segítettek neki céljai elérésében s hamarosan az ország legjobb és legmerészebb lakosai mind köré gyűltek.

Eközben az új fővárosban Dong Zhuo-nak is fülébe jutott a szilaj Sun Jian végzete:

- Nagy kő esett le szívemről e gonosztevő halálával! - kiáltotta.

Megtudakolta, miféle gyermekeket hagyott hátra s mikor elmondták neki, hogy Sun legidősebb fia is csupán tizenhét éves, minden aggodalom kiröppent gondolatai közül.

Ettől az időtől kezdve erőszakossága és hatalmaskodó viselkedése egyre rosszabbá és rosszabbá vált. Igen méltóságteljes címet talált ki magának: *shang fu*-nak, vagyis birodalmi irányítónak nevezte magát és mindig úgy viselkedett, mintha az egész birodalom előljárója volna. Öccsét, Dong Mint főúrrá nevezte ki és megtette a Baloldali Hadsereg vezérévé. Egyik unokatestvére, Dong Huang lett az udvari tanácsadó, egyben a palotaőr-ség parancsnoka. Családja valamennyi tagja, legyen bár ifjú vagy öreg, nemesi rangra emelkedett. Mintegy százötven *li* távolságra a fővárostól egy Meiwo nevű várost emeltetett, Changan pontos mását, palotákkal, magtárakkal, kincstárakkal és fegyvertárakkal. Negyedmillió ember dolgozott rajta, míg fel nem épült. Húsz évre elegendő ellátmányt gyűjtött össze ide, majd kiválasztotta a nyolcszáz legszebb szüzet és elküldte őket, hogy telepedjenek le ott. A bőség és jólét minden csaknem elképzelhetetlen formájában megnyilvánult ebben a városban. Dong Zhuo egész családja és szolgálói is itt találtak új lakhelyükre.

A birodalmi irányító nagyjából havonta látogatott el városába s minden egyes felbukkanása császári menettel ért fel, frissítőkkal teli sátrakkal az út mentén a tisztségviselőknek és udvaroncokkal, akik elkísérték őt az északnyugaton található királyi kapuhoz, majd ünnepélyesen útjára bocsátották.

Egyik alkalommal hatalmas lakomát rendezett mindazoknak, akik öszszegyűltek, hogy szemtanúi lehessenek távozásának. Miközben az ünnepség zajlott, jelentős számú lázadó érkezett északról, akik önként megadták magukat. A zsarnok színe elé szólította őket, mialatt még asztalnál ült és indokolatlanul kegyetlen büntetést szabott ki rájuk. Némelyikük kezét vágatta le, másoknak lábát, volt, akinek kinyomták a szemét, míg a másik nyelvét vesztette el. Néhányukat elevenen megfőzték. A kínszenvedés sikolyai emelkedtek az egek felé, az udvaroncok közül páran elájultak a rémülettől. A nyomorúságok kiötlője viszont nyugodtan ivott és falatozott tovább, miközben oly békésen csevegett és mosolygott, mintha semmi sem történt volna.

Egy másik napon a két hosszú sorban ülő tisztségviselők nagy összejevetelén elnökölt. Miután a bor már többször is körbejárt, Lü Bu lépett be, és néhány szót súgott ura fülébe, mire Dong Zhuo elmosolyodott, és így szólt:

– Mindig is ilyen volt. Vigyétek ki Zhang Wen minisztert!

A többiek mind azonnal elsápadtak. Kis idővel később egy szolgáló vörös tálcán hozta be társuk fejét és megmutatta a vendéglátójuknak. A tisztségviselők csaknem szörnyethaltak a rémülettől.

– Ne féljete! – mondta nekik Dong Zhuo mosolyogva – Zhang Wen miniszter szövetségre lépett Yuan Shu-val, hogy meggyilkoljanak. Az általa írt levél véletlenül fiam kezébe került, így hát halálra ítéltém. Jó uraim, nektek viszont nincs okotok rémületre.¹

A tisztségviselők sietve távoztak. Egyikük, Wang Yun kormányzó, aki szemtanúja volt az eseményeknek, roppant aggodalmasan és tépelődve tért vissza palotájába. Ugyanezen a ragyogó, holdvilágos éjjelen fogta botját és sétára indult kertjében. Az egyik futónövénnyel borított lugas közelében megállva felpillantott az égre és könnyek gördültek végig arcán. Váratlanul zajt hallott a bazsarózsa ágyás felől s valaki mélyet sóhajtott. Csendben közelebb osonva látta, hogy az egyik házbéli énekes lány az, akit Diao Channak, vagyis Gyászos Kabócának hívtak.

Ezt a gyermeket úgy hozták palotájába, ahol énekelni és táncolni tanult. Huszonegy éves volt most, gyönyörű, okos lány vált belőle, akit Wang Yun sokkal inkább lányának tekintett, mint szolgálónak.

Miután hallgatta őt egy ideig, Wang Yun így szólt:

– Miben töröd itt a fejed, te szemtelen lány?

– Hogy is merne a te méltatlan szolgálód bármi rosszat tenni? – kérdezte a lány rémületében térdre bukva.

- Akkor miért sóhajtozol idekint a sötétben?
- Szólhat-e hozzád szolgálód szíve legmélyéből, uram?
- Mondd el a teljes igazságot, ne titkolj előlem semmit!

- Szolgálód nagylelkű kedvességben részesült – kezdte a lány –, megtanították énekelni, táncolni és mindig olyan jól bántak velem, hogy még ha ura kedvéért darabokra is tépnék, ezredrészét sem tudná visszafizetni mindennek. Szolgálód észrevette, hogy mostanában ura szemöldöke összehúzódik a gondoktól és tudja, hogy ez az állam bajainak köszönhető. Ám ő persze nem mert kérdezősködni. Ma este az úr szomorúbbnak tűnt, mint valaha, szolgálód is emiatt sóhajtozott, de nem tudta, hogy figyelik őt. Ha bármiben segíthetne, kínhalálok ezreitől sem riadna vissza.

Ekkor egy váratlan ötlet cikázott át Wang Yun agyán és botját a földhöz koppintotta:

- Ki gondolná, hogy a Hanok sorsa a te kezébe van letéve? Jöjj velem!

A lány követte őt a házba, ahol a kormányzó elküldte valamennyi ott várakozó szolgálóját, Diao Chant pedig egy székre ültette és meghajolt előtte. A lány megrémült, a földre vetette magát, miközben rémülten kérdezgette, mit jelentsen mindez.

- Együtt érzel a Hanok népével – mondta neki Wang Yun és ismét könnyezni kezdett.

- Uram, ahogyan szolgálód az imént mondta, használd őt úgy, ahogy csak akarod. Szolgálód sohasem fog visszariadni semmitől – válaszolta neki Diao Chan.

- A nép a pusztulás határán van – mondta letérdelve Wang Yun –, az uralkodó és emberei veszélyben forognak s te, csak te lehetsz megmentőjük! Az átkozott Dong Zhuo le akarja mondani a császárt és senki sem lenne képes megállítani közülünk. Van neki egy fogadott fia, egy igazán vakmerő harcos, ám mindkettőjüknek van gyengéje: a szépség bolondjai, én pedig a „láncolat-tervet” fogom felhasználni ellenük. Először házasságra foglak felajánlani Lü Bu-nak, majd miután megtörtént az eljegyzés, bemutatlak Dong Zhuo-nak is, te pedig meg fogsz ragadni minden alkalmat, hogy elválassz őket egymástól és egymás ellen fordítsd őket, míg végül a fiú meg nem öli mostohaapját s véget nem vet a legnagyobb gonoszságnak.

Így állíthatod helyre a birodalom oltárát, ami új életre kel általad. Mindez hatalmadban áll, megteszed hát?

- Szolgálód megígérte, hogy még a haláltól sem riad vissza. Használd szerénységemet úgy, ahogyan legjobbnak tartod.

- Ám ha mindez kitudódik, mindannyian elvesztünk!

- Ne aggódj – válaszolta a lány –, ha szolgálód nem bizonyulna hálásnak, vesszen el tízezer kardcsapás alatt!

- Köszönöm neked, köszönöm! - hálálkodott Wang Yun.

Ezután a kormányzó számtalan gyöngyöt markolt fel családi kincsestárából és megbízott egy ügyes ékszerészt, hogy felhasználásukkal készítsen gyönyörű, arany fejéket, amit ajándékként Lü Bu-nak szándékozott elküldeni. A legyőzhetetlen harcos meg is kapta az ajándékot, nagyon tetszett neki és eljött Wang Yunhöz, hogy megköszönje. Amikor megérkezett, a kapunál maga a házigazda várta, odabent pedig csemegékkel teli asztalt talált, ami csak az ő élvezetét szolgálta. Bevezették a titkos lakrészbe és a legmegbecsültebb helyre ültették.

- De hisz én csak egyszerű tiszt vagyok - csodálkozott Lü Bu - a miniszter palotájában, te pedig, uram, az állam egyik magas rangú hivatalnok. Miért bánsz velem ilyen nagy tisztelettel?

- Mert ebben az egész birodalomban nincs még egy hozzád fogható hős. Szegény Wang Yun nem a rang, hanem a képesség előtt hajol meg.

Igen jól esett ez a válasz Lü Bu-nak, vendéglátója pedig tovább dicsőítette, hízelgett neki, elhalmozta borral, míg a főminiszter és bérencei bátorságát magasztalta.

Lü Bu jókedvűen nevetett és több hatalmas kupányi bort hajtott fel.

Ekkorra a legtöbb szolgát elküldték és csupán néhány maradt ott, akik tovább itatták a vendéget. Amikor Lü Bu már teljesen ellazult, Wang Yun váratlanul így kiáltott:

- Jöjjön be a gyermek!

Hamarosan két fehérbe öltözött szolgáló bukkant fel, bevezetve az elbűvölő és tökéletes külsejű Diao Chant.

- Ez meg kicsoda? - kérdezte hirtelen kijózanodva Lü Bu.

- Ő az én kicsi leányom, Diao Chan. Nem sértelek meg a bizalmassággal, ugye? Olyan barátságos voltál hozzám, hogy arra gondoltam, talán szeretnéd látni őt - e szavakkal Wang Yun intett Diao Channak, hogy töltsön egy kupa bort a vendégnek, miközben a lány tekintete találkozott a harcoséval.

- Kicsiny gyermekem könyörög neked, hadvezérem, hogy fogadj el tőle néhány kupa bort - mondta Wang Yun részegséget színlelve -, hiszen mindannyian tőled függünk, valamennyi ház népe.

Lü Bu megkérte Diao Chant, hogy üljön le, ő viszont úgy tett, mintha távozni kívánna. Ura azonban nem engedte, mondván, velük maradhat, mivel a vendég jó barátjuk. Így hát a lány végül szerényen helyet foglalt a házigazda mellett.

Lü Bu le sem bírta venni róla a szemét, ahogy egymás után hajtotta fel a borral teli kupákat.²

- Szeretném neked ajándékozni őt, ha elfogadod - jelentette ki egyszerre Wang Yun.

A vendég felpattant.

- Ha valóban ez a vágyad, számíthatsz legmélyebb hálámra! - kiáltotta elérzékenyülve.

- Választunk egy kedvező napot hamarosan és elküldjük őt a palotába - felelte Wang Yun.

Lü Bu szinte szárnyra kelt az örömtől. Képtelen volt levenni tekintetét a lányról, aki érzelmes pillantásokat vetett rá.

Azonban végül eljött a vendég távozásának ideje, a házigazda pedig e szavakkal búcsúzott tőle:

- Megkérnélek, hogy töltsd nálunk az éjszakát, de a főminiszter talán nem örülne neki.

Lü Bu újra és újra köszönetet mondott, majd végül távozott.

Néhány nappal később, amikor Wang Yun az udvarnál időzött, Lü Bu pedig éppen távol volt, a kormányzó mélyen meghajolt Dong Zhuo előtt s így szólt:

- Nagyon örülnék, uram, ha méltóztatnál eljönni egy étkezésre szerény hajlékomba! Van rá esély, hogy nemes gondolataid ebbe az irányba hajlanak?

- Amennyiben meghívsz, bizonyosan nem maradok távol - hangzott a felelet.

Wang Yun hálásan köszönetet mondott, majd hazament és fogadóteremben megkezdte előkészületeit a lakomához, amihez mindenféle szárazföldi és tengeri finomságot hozatott. Csodálatos szóttesek vették körül a középen felállított fő helyet s elegáns függönyök lógtak le kívül-belül. Másnap délben, amikor a főminiszter megérkezett, Wang Yun a kapuban várta teljes udvari öltözékben. Mereven állt, míg Dong Zhuo leszállt harci szekéréről, s száz fegyveres őrével belépett a terembe, amit zsúfolásig megtöltöttek. Dong Zhuo rögvest helyet foglalt középen, kísérete pedig két sorban, jobbján és balján helyezkedett el, míg Wang Yun szerényen meghúzódott a legtávolabbi sarokban. Ekkor Dong Zhuo utasította embereit, hogy biztosítsanak mellette ülőhelyet a házigazdának.

A nagy főminiszter olyannyira bővelkedik az erényekben, hogy mellette a legmagasabb hegyek is eltörpülnek - kezdte meg beszédét a vendéglátó -, még az ősi bölcsek, Yi Yin vagy Zhou hercege sem érnek fel hozzá.

Dong Zhuo elégedetten mosolygott. Behordták a tálakat és a bort, a zene is felcsendült. Wang Yun szorgalmasan legyezgette vendége hiúságát mindenféle hízelgéssel és kifinomult tiszteletadással. Amikor már későre járt az idő és a bor is megtette a maga hatását, Dong Zhuo-t behívta belső lakosztályába, aki rögvest el is küldte őreit és követte a házigazdát.

Itt Wang Yun vendégére emelte kupáját s így szólt:

- Már ifjúkoromtól kezdve értek valamennyit a csillagjósláshoz és buzgón tanulmányozom az eget alakját. Úgy látom, a Hanok napjai immár megszámláltattak, és a hatalmas főminiszter érdemei irányítják az egész világot, ahogy Shun császár követte Yao császárt, az ő munkáját pedig Yu császár folytatta, valamennyi saját erényei erejével, eleget téve az Ég akaratának és a nép vágyainak.

- Hogyan is merhetnék ilyesmiben reménykedni? - kérdezte Dong Zhuo.

- A régmúlt napjaitól kezdve azok, akik az igaz úton jártak, mások helyébe léptek, akik letértek arról, akik hiányt szenvedtek az erényekben, elbuktak azok előtt, akik rendelkeztek velük. El tudna-e sorsa elől bárki is szökni?

- Ha az Ég döntése valóban rám esett, te leszel érdemekben az első! - kiáltotta ennek hallatán Dong Zhuo.

Wang Yun meghajolt, miközben behozták a fényeket és valamennyi szolgát elküldték, kivéve azokat, akik a bort szolgálták fel. Így zajlott tovább a mulatozás.

- E hétköznapi zenészek muzsikája túlságosan közönséges lehet füleidnek, nagyuram - szólt egyszerre Wang Yun -, ám éppen tartózkodik házamban egy kis szolgálólány, aki talán elégedettséggel tölt majd el.

- Kiváló! - válaszolta a vendég.

Ekkor lejjebb eresztették a függönyt és nádból készült hangszerek éles hangja csendült fel, majd néhány szolga bevezette Diao Chant, aki táncba kezdett a függönyön túl.

Az alábbi vers dicsőítette őt:

A palotának született e szűz
Oly gyengéd, karcsú és kecses
Alakja minden gondot elűz
Mint kis fecske, úgy repes
Bárcsak enyém lenne ő
Soha másért nem lennék epekedő.³

Egy másik költemény így szólt róla:

A zene alászáll, táncos jó, fecske suhan be
Bájos kis hölgy, bársonypuhán halad
Megejtő búbáj, a vendéget rabságba veti szépsége
De távoznia kell hamar, ő pedig itt marad⁴
Mosolyát aranyon nem veheti meg, más így nem virul
Nem kellene ékszerek, a szív így is meghasad

Látván őt, s tánca, ha lassan vége, már nem vidul
Ki lesz akkor a szépség választottja kit végül a sors megtagad?⁵

A tánc véget ért. Dong Zhuo megparancsolta, hogy vezessék be a lányt s mikor bejött, mélyen meghajolt a főminiszter előtt. Dong Zhuo-t igencsak magával ragadta szépsége és szerény bája.

- Ki ez a gyönyörűség? - kérdezte vendéglátójától.
- Egy énekes leány, neve Diao Chan.
- Akkor hát énekelni is tud?

Az úr megparancsolta a lánynak, hogy énekeljen valamit, amit csattogtató kísérettel rögvest meg is tett. Valahogy így lehetne leírni ifjú vonzerejét:

Finom szűz, itt állsz
Égővörös ajkakkal,
Hófehér gyöngyfogakkal,
Illatoddal egekbe szállsz
Nyelved mégis penge,
Jeges halál annak, ki gyenge
És téged szeret, ó, te zsenge

Dong Zhuo el volt ragadtatva, melegen dicsérte az énekes tehetségét, a lány pedig egy kupa bort töltött a vendégnek, amit az átvett kezéből, miközben megkérdezte tőle, hány éves.

- Méltatlan szolgálód huszonegy esztendő - hangzott a felelet.
- Tökéletes kis tündér! - lelkendezett Dong Zhuo.

Ekkor Wang Yun felemelkedett helyéről s így szólt:

- Ha nem sértem meg vele a főminiszter urat, akkor szeretném felajánlani neki ezt a kis szolgálót.

- Hogy is hálálhatnék meg ekkora kedvességet! - kiáltotta erre Dong Zhuo.

- Igazán szerencsésnek érezheti majd magát, ha szolgálód lesz - felelte Wang Yun.

Dong Zhuo hálás köszönetet mondott a házigazdának.

Ezután parancsokat osztogatott és előállt egy zárt kocsis, amiben Diao Chan a főminiszter palotájába vitték.

Nem sokkal ezután Dong Zhuo is távozott, Wang Yun pedig elkísérte az egész úton.

Mikor végül elváltak egymástól, Wang Yun nyeregbe pattant és hazalovagolt. Félúton hazafelé vörös lámpásokat vivő örökkel találkozott, akik a lóháton ülő, felfegyverzett Lü Bu-t kísérték.

Megpillantva Wang Yunt, Lü Bu rögtön megállította a hátasát, majd kinyúlt, megragadta a kormányzó ruháját s dühösen így szólt hozzá:

- Nekem ígérted Diao Chant, most mégis odaadtad a főminiszternek! Micsoda bolondság ez?

- Itt nem beszélhetünk, kérlek, jöjj velem házamba! - csendesítette el Wang Yun.

Így hát együtt haladtak tovább, s megérkezvén Wang Yun minden teke-tória nélkül bevezette a harcost magánlakosztályába. A szokásos udvarias köszöntéseket követően így fordult a házigazda vendégéhez:

- Miért hibáztatsz engem, hadvezérem?

- Valaki elmondta nekem, hogy Diao Chant zárt kocsiban küldted a főminiszter palotájába. Mit jelentsen ez?

- Természetesen nem érted. Tegnap, amikor az udvarnál voltam, a főminiszter közölte, hogy beszélni akar velem valamiről saját házamban. Így hát felkészültem fogadására, s vacsora közben egyszer csak így szólt hozzám: „Hallottam valamit egy Diao Chan nevű lányról, akit fiamnak, Lü Bu-nak ígértél. Azt gondoltam, csupán pletyka, de azért eljöttem megtudakolni, nem igaz-e mégis. Ha pedig igaz lenne, akkor látni akarom őt.” Nem mondhattam nemet, így bevezettem a lányt, aki meghajolt a nagyúr előtt. Ekkor a főminiszter kijelentette, hogy ez szerencsés nap és rögvest magával viszi a lányt, akit majd feleségül fog adni hozzád. Csak gondold bele, ha maga a főminiszter jön el hozzám, megakadályozhattam volna ebben?

- Nem cselekedtél rosszat - válaszolta megenyhülve Lü Bu -, de egy pillanatig rosszul ítéletek meg, így hát bocsánatkéréssel tartozom neked.

- A lánynak van egy kis kelengyéje, amit rögtön elküldök, amint ő is átköltözik hozzád.

Lü Bu köszönetet mondott, majd távozott. Másnap a palotába indult, hogy kiderítse az igazságot, de nem tudott meg semmit. Ekkor benyomult a magánlakosztályokba és kikérdezte a szolgálólányokat. Egyikük elmondta, hogy a főminiszter új ágyast hozott magának múlt éjjel és még fel sem kelt. Lü Bu roppant mód feldühödött és ura hálósobája felé kezdett lopakodni.

Ekkorra Diao Chan már felkelt és éppen haját fésülte az ablakban. Kinézve látta, hogy hosszú árnyék hullik a kis tó felszínére. Felismerte a fejéket és kilesve látta, hogy valóban nem más közeledik, mint Lü Bu. Ekkor összevonta szemöldökét és a legmélyebb bánat vonásait öltötte magára, miközben finom zsebkendőjével újra és újra megtörölte szemét. Lü Bu sokáig állt ott, figyelve őt.

Nem sokkal ezután visszatért a palotába, hogy a reggeli üdvözlésben részesíthesse urát. Dong Zhuo a fogadóteremben ült s megpillantván csatlóságát, megkérdezte tőle, történt-e valami lényeges.

- Semmi - hangzott a felelet.

Lü Bu megvárta, míg Dong Zhuo elkölte reggelijét s ahogy az ura mellett állt, a függöny felé tekintgetett, megpillantott egy nőt ott, kinek csupán fél arca vált időről-időre láthatóvá és aki szerelmes pillantásokat vetett felé. Érezte, ez nem lehet más, mint Diao Chan és gondolatai rögtön ráterelődtek. Dong Zhuo észre is vette arckifejezését, és gyanakvás kezdte eltölteni.

- Ha nincs semmi, akkor akár távozhatsz is - mondta Lü Bu-nak.

A harcos duzzogva elvonult.

Dong Zhuo semmi másra nem tudott gondolni új szeretőjén kívül, több mint egy hónapig az államügyeket is elhanyagolta, miközben teljes egészében a gyönyöröknek hódolt. Ha kicsit is rosszul érezte magát, Diao Chan egy pillanatig sem hagyta magára és egyfolytában féltő gondoskodással vette körül, kielégítve minden kívánságát. Dong Zhuo számára egyre nélkülözhetetlenebbé vált.

Egy napon Lü Bu felkereste nevelőapját, hogy egészsége felől érdeklődjön. Dong Zhuo éppen aludt, Diao Chan pedig ott ült vele az ágyán. Előrehajolva rápillantott a látogatóra, miközben egyik kezével szívére mutatott, másikkal pedig az alvó Dong Zhuo-ra, s közben potyogtak könnyei. Lü Bu úgy érezte, megszakad a szíve. Ekkor Dong Zhuo álomittasan felnézett és észrevette, hogy fia tekintete mögötte pihen meg valamin. Amikor megfordult és meglátta, ki van ott, mérgesen rákiáltott Lü Bu-ra:

- Eszedbe ne jusson szemet vetni a szépségemre!

Ezután utasította szolgálait, hogy vezessék ki Lü Bu-t és soha többé ne engedjék be hozzá.

Lü Bu dühtől fortyogva tért haza. Útközben találkozott Li Ru tanácsadóval, akinek elmondta, mi történt. A tanácsadó rögvest urához sietett s így szólt hozzá:

- Uram, arra törekszel, hogy az egész birodalom uralkodója légy. Miért vádolsz meg hát legfontosabb hadvezéredet egy ilyen aprócska vétséggel? Ha ellened fordul, mindennek vége.

- Mit tegyek hát most? - kérdezte tőle Dong Zhuo.

- Hívd vissza holnap és bánj vele jól, halmozd el ajándékokkal és kedves szavakkal. Így majd kiengesztelődik és minden rendbe jön.

Dong Zhuo hallgatott a tanácsra, elküldetett Lü Bu-ért és nagyon barátságosan viselkedett vele:

- Tegnap túlságosan ingerlékeny voltam és elhamarkodottan cselekedtem, mivel rosszul éreztem magam. Tudom, megbántottalak, de kérlek, felejtsd el.

Adott Lü Bu-nak háromszáz uncia aranyat és húsz tekercs brokátot is, ilyen módon sikerült kiengesztelnie. Ám míg Lü Bu teste fogadott apjánál, Dong Zhuonál időzött, szíve továbbra is neki ígért menyasszonyáé, Diao Chané volt.

Dong Zhuo, miután felépült, megint az udvarba indult, Lü Bu pedig a szokásnak megfelelően követte. Látva, hogy Dong Zhuo mély beszélgetésbe merül az uralkodóval, Lü Bu elhagyta a palotát és felfegyverkezve ellovagolt ura szálláshelyére. Hátasát kikötötte a bejárat elé, és alabárdjával kezében belépett a magánlakosztályba, hogy megkeresse szerelmét. Rá is talált Diao Chanra, aki megkérte, várja meg a kertben, ahová hamarosan utána megy. A harcos fegyverét továbbra is a kezében tartva kiment és a Főnix pavilon korlátjának dőlt, miközben a lányra várakozott.

Sokat kellett várnia, mire végül megjelent, kecsesen lebegve végig a fűzfák leomló ágai alatt, félrehajtva a virágokat maga előtt. Tökéletes volt, gyönyörű kis tündér a Hold Palotájából.

Könnyek áztatták szemét, ahogy odalépett Lü Bu-hoz s így szólt:

- Én ugyan nem vagyok Wang Yun kormányzó vér szerinti lánya, mégis úgy bánt velem, mintha az lennék. Életem vágya beteljesült, amikor neked ígért engem. De jaj, ha csak eszembe jut a főminiszter gonoszsága, ahogy elragadott előled! Oly sokat szenvedtem, meg akartam halni, s csak azért nem tettem, hogy elmondhassam neked az igazságot. Így hát tovább éltem, viselve a szégyenemet, ahogy tudtam és életben kellett maradnom. Most viszont, hogy találkozhattunk, véget vethetek mindennek. Szegény meggyalázott testem többé nem megfelelő egy hős szolgálatára. Szemeid előtt fogok meghalni, hogy bebizonyíthassam őszinteségemet!

Így szólván megragadta a korlátot és átvette magát rajta, egyenesen a liliomúsztatóba. Lü Bu azonban elkapta őt, erős karjaiba zárta és könnyezve magához ölelte.

- Tudtam, mindig is tudtam, mit érzel szívedben! - zokogta - Csak soha nem volt esélyünk arra, hogy beszéljünk!

Diao Chan köréje fonta karjait.

- Ha nem lehetek a feleséged ebben az életben, akkor majd az leszek az eljövendő korokban - suttogta neki.

- Ha nem veszek feleségül ebben az életben, akkor nem is vagyok hős! - kiáltotta Lü Bu.

- Minden nap egy egész évnek tűnik nélküled! Ó, szánj meg és ments meg, uram!

- Csak egy rövid időre tudtam elszökni és attól félek, ez az öreg lázadó már sejt is valamit, úgyhogy most sem maradhatok sokáig - mondta Lü Bu.

- Ha ennyire félsz ettől a vén tolvajtól, akkor inkább ne is lássam meg újra a napfelkeltét - kapaszkodott köpenyébe Diao Chan.

Lü Bu megtorpant.

- Hadd gondolkodjam egy kicsit - felelte, majd alabárdjával a kezében távozni készült.

- A hárem mélységes magányában hallottam történeteket vakmerőségedről, te voltál az a férfi, aki mindenki mást felülmúlt. Soha nem hittem volna, hogy az összes hős közül éppen te fogsz megelégedni annyival, hogy valaki mást szolgálj! - és a lány könnyei megint potyogni kezdtek.

A szégyen hulláma öntötte el a harcos arcát. Fegyverét a korláthoz támasztva megfordult, mellkasához szorította Diao Chant és kedveskedő szavakkal igyekezett vigasztalni. A szeretők szorosan ölelték egymást, ide-oda hajladozva érzelmeiktől. Hogy is vehették volna rá magukat, hogy búcsút mondjanak egymásnak?

Időközben Dong Zhuo-nak feltűnt hű embere távolléte és kétségek árasztották el. Sietve búcsút vett a császártól, befogatott harci szekerebe és visszatért palotájához. A kapuban ott állt Lü Bu jól ismert hátasa, a Rőt Nyúl. Dong Zhuo kikérdezte a kapuőröket és megtudta, hogy a hadvezér odabent tartózkodik. Erre elküldte szolgálóit és egyedül sietett magánlakosztályába, ám Lü Bu-t nem találta ott. Szólította Diao Chant, de nem érkezett felelet. A szolgálólányok elmondták neki, hogy a kertbe indult, mert sétálni kívánt a virágok között.

Így hát Dong Zhuo is kiment a virágoskertbe s ott rögtön észrevette a szerelmeseket, ahogy a pavilonnál igen gyengéd beszélgetésbe merültek. Lü Bu alabárdja a korlátnak támasztva állt mellettük.

Tomboló düh iszonyatos üvöltése szakadt fel Dong Zhuo-ból és a szerelmesek riadtan szétrebbentek. Lü Bu megfordult, észrevette, ki kiáltott és rémülten elrohant. Dong Zhuo felkapta az alabárdot és üldözőbe vette, ám Lü Bu igen fürge lábú volt, míg ura nagyon testes. Látva, hogy esélye sincs a menekülő utolérésére, Dong Zhuo felé hajította az alabárdot. Lü Bu kivédte, a fegyver pedig a földre hullott. Dong Zhuo ismét felkapta és tovább rohant, ám eddigre Lü Bu már messze járt. Ahogy Dong Zhuo kidübörgött a kertkapun, teljes erőből beleszaladt egy másik férfiba, aki éppen befelé igyekezett oda.

Szörnyű haragtól elragadva az ég felé szökött
Ám méltatlan testének halma földhöz kötött

Hamarosan meg fogjuk látni, ki volt az, akibe futtában beleütközött.

KILENCEDIK FEJEZET

LÜ BU MEGÖLI DONG ZHUO-T ÉS SEGÍT
ELFOJTANI A ZAVARGÁST. JIA XU TANÁCSÁRA LI
JUE TÁMADÁST INDÍT A FŐVÁROS ELLEN

除暴兇呂布助司徒
犯長安李傕聽賈詡

A személy, akivel a haragos Dong Zhuo összeütközött, nem volt más, mint megbízalmasabb tanácsadója, Li Ru. Az ütközés ellenére a tanácsadó nem esett el, azon nyomban igyekezett felsegíteni Dong Zhuot, majd bevезette a könyvtárba, ahol mindketten leültek.

- Mi járatban vagy itt? - kérdezte tőle fújtatva a főminiszter.

- Éppen beléptem a kapudon, nagyuram, amikor jelentették, hogy virágoskertben vagy, hogy megkeresd fogadott fiad. Ekkor megjelent Lü Bu rohanva és azt ordította, hogy meg akarod ölni őt. Azonnal idesiettem, hogy közbelépjek az érdekében s véletlenül beléd ütköztem. Nagyon sajnálom, uram. Halált érdemlek.

- A nyomorult! Hogy is tűrhethém el a látványt, hogy az én gyönyörűségemmel játszadozik? Halálnak halálával fog lakolni!

- Nagytiszteletű úr, hibát követsz el. Ez megint csak a „leszaggatott bojtok” története. Talán emlékszel is a régi idők ama ünnepségére, ahol valamennyi vendégnek le kellett szakítania kalapja bojtját. Ezen az összejövetelen Zhuang, Chu uralkodója nem csinált nagy ügyet szerelme szabadoságaiból, noha a kezében lévő bojt elárulta a bűnöst, Jiang Xiongot. Jól is tette, hogy visszafogta magát, mert később ugyanez az ember mentette meg életét, mikor Qinből származó katonák ütöttek rajta. Végeredményben Diao Chan csupán egy szolgálólány, ám Lü Bu legmegbízhatóbb barátod és legrettegettebb parancsnokod. Amennyiben megragadod ezt az alkalmat és átadod neki a lányt, akkor biztosan elnyered örök háláját. Könyörgöm neked, uram, gondold ezt jól végig!

Dong Zhuo sokáig tétovázott, miközben magában mormogott, végül így szólt:

- Igazat szólsz. Végig kell gondolnom mindent.

Li Ru elégedetten nyugtázta ezt, majd elkészönt urától és távozott. Dong Zhuo magánlakosztályába indult és szólította Diao Chant.

- Mit csináltál te Lü Bu-val? - förmedt rá a lányra.

Diao Chan rögtön sírva fakadt:

- Szolgálód a kertben volt, a virágok között - zokogta -, amikor rám rontott. Megrémültem és elszaladtam, ő viszont megkérdezte, miért futok el jó uram fia elől és egyenesen a pavilonba űzött, ahol megláttál minket. Egész végig ott volt kezében az alabárd, én pedig éreztem, hogy gonosz ember ő és rám akarja kényszeríteni akaratát, ezért a liliumszatóba próbáltam vetni magam. Ám elkapott és oly szorosan ölelt magához, hogy nem tehettem semmit. Szerencsére éppen ekkor értél oda és megmentetted az életemet.

- Arra gondoltam, hogy elküldelek neki - motyogta Dong Zhuo.

- Mit tett szerencsétlen szolgálód? - kérdezte könnyek közt a lány¹ - A tisztelet, hogy méltóságodat szolgálhatom, nem engedi számomra, hogy

csak úgy odavessenek egy puszta bérencnek. Soha! Inkább meghalok!

E szavakkal felragadott egy tört, ami a falon függött, hogy magába döfje. Dong Zhuo kicsavarta kezéből, majd köré fonva a karjait így kiáltott:

- Csak tréfáltam!

Diao Chan hason fekve zokogott, eltakarva arcát:

- Ez Li Ru műve - mondta sírva -, nagyon is jóban van Lü Bu-val. Tudom, hogy ő tanácsolta ezt uramnak. Nem törődik ő a birodalmi irányító méltóságával vagy életével! Ó! Meg tudnám nyúzni élve!

- Gondolod, hogy képes lennék elveszíteni téged? - nézett rá gyengéden Dong Zhuo.

- Talán szeretsz, én mégsem maradhatok itt, mert Lü Bu megpróbál majd tönkretenni! Rettegek tőle!

- Holnap Meiwo-ba, az új városba megyünk, te és én, ott majd boldogan és gondtalanul fogunk élni!

Diao Chan letörölte könnyeit és köszönetet mondott neki. Másnap Li Ru ismét eljött, hogy rábírsa Dong Zhuo-t, adja a lánykát Lü Bu-nak.

- Ez igen kedvező nap - kezdte a mondandóját Li Ru.

- Ő és én apa-fiú kapcsolatban állunk egymással, én pedig nem igazán tudom ezt jól csinálni - felelte Dong Zhuo -, de nem szólok egy szót sem többé bűnéről. Mondd el ezt neki és csillapítsd le őt, amennyire csak lehetséges.

- Nem szédített el az a nő, ugye? - kérdezett rá a tanácsadó.

- Te talán odaadnád a feleséged valaki másnak? - futotta el a pír Dong Zhuo arcát - Ne beszéljünk többet erről! Jobb, ha nem tesszük.

Li Ru ezután távozott ura termeiből. Amint kiért, szemét az égre vetette:

- Mind halott emberek vagyunk, akiket egy lány mészárolt le!

Amikor a történet krónikása ehhez az eseményhez ért, versbe foglalta a történeteket:

Csak vess be egy nőt, gyere
S cselszövésed sikerül majd
Harcosokra, fegyverekre
Szükség nem lesz, hogy megidézd a bajt
Véres harcot vívnek a város szélén
Bátor tettek zajlanak
De egy nyári kert mélyén,
A győzelemről itt vallanak

Az utasítást kiadták a Meiwo-ba történő útra és a mandarinok egész testülete összegyűlt, hogy fényükkel emeljék az indulás ünnepélyes jellegét. Diao Chan hintójából meglátta Lü Bu-t a tömegben és rögtön lesütötte

a szemét, miközben a legsúlyosabb bánat jelei ültek ki arcára. Miután a menet elindult s a lány hintója csaknem eltűnt a távolban, a csalódott szerelmes megállította lovát egy magaslaton, ahonnan még láthatta a felvert port. Kimondhatatlan szomorúság járta át szívét.

- Miért nem csatlakozol a főminiszterhez, generális, ahelyett, hogy itt állsz csak és sóhajtozol? - hallott váratlanul egy hangot.

Wang Yun szólította meg.

- Sajnos a betegségem ágyhoz kötött a legutóbbi napokban - folytatta a kormányzó -, így nem tudtunk találkozni. Ám ma nagy nehezen felkeltem és láttam, hogy a főminiszter útnak indul. Igen szerencsés, hogy összetalákoztunk most. De miért sóhajtozol?

- Csak a lányod miatt - felelte szomorúan Lü Bu.

- Ilyen sok idő eltelt és még mindig nem adta át neked! - álméklodott Wang Yun.

- A vén gazember is szerelmes lett belé.

- Ez biztosan nem így van! - kiáltott fel Wang Yun. Erre Lü Bu részletesen beszámolt neki az eseményekről. Wang Yun némán hallgatta, ám lábával ingerülten és zavarodottan dobogott közben. Miután Lü Bu befejezte, még hosszú ideig hallgatott, majd végül így szólt:

- Nem gondoltam volna, hogy Dong Zhuo ilyen álnok fenevad.

Aztán megragadta Lü Bu kezét, és így folytatta:

- Jöjj velem az otthonomba, hogy megbeszéljük a dolgot.

Így hát visszatértek Wang Yun házába s ott bevonultak egy titkos szobába. Némi frissítő elfogyasztása után Lü Bu részletesen elmesélte a Főnix pavilonban történeteket, éppen úgy, ahogy lezajlottak.

- Úgy tűnik, megrontotta a kislányomat és ellopta tőled leendő feleségedet - mondta elborulva Wang Yun -, így hát az egész világ szemében szégyent vont fejére és nevetségessé is vált, akik pedig esetleg nem nevetnék ki, azok rajtad és rajtam fognak nevetni. Sajnos én már öreg és erőtlen vagyok, így nem tehetek semmit. Nagy kár! Ám te, generális, harcos vagy, a világ legnagyobb hőse! Mégis ilyen szégyennek és megvetésnek teszed ki magadat!

Ádáz harag hulláma öntötte el Lü Bu-t. Az asztalt ütve kezdett ordibálni. Vendéglátója igyekezett megnyugtítani:

- Megfeledeztem magamról, nem kellett volna ilyeneket mondanom! Kérlek, ne dühöngj!

- Esküszöm, hogy megölöm a nyomorultat! Semmi más módon nem moshatom le magamról a szégyent!

- Ne, ne! Ne is mondj ilyesmit! - kérlelte Wang Yun s megpróbálta befogni vendége száját -, bajt hozol szegény fejemre és családomra!

- Ha valaki hatalmasnak született, akkor nem maradhat meg türelmesen másvalaki uralma alatt sokáig! - kiáltotta Lü Bu.

- Az bizonyos, hogy a főminiszternél jelentősebb személyiség tudna csak határt szabni a hozzád hasonló tehetségeknek.

- Könnyűszerrel megölhetném a vén gazembert, ha nem állnánk egymással olyan kapcsolatban, amilyenben vagyunk. - morogta Lü Bu - Attól tartok, az utókor rosszindulatú kritikáját vonnám fejemre.

- A te neved Lü Bu, ő pedig Dong Zhuo - mosolygott Wang Yun -, de hová is lett az atyai érzés belőle, amikor utánad hajította az alabárdot?

- Ha ezt most nem mondod, akkor egészen félrevisznek a gondolataim!
- válaszolta Lü Bu hevesen.

Wang Yun látta, hogy szavai hatást értek el, ezért így folytatta:

- Igen hűségesebb cselekedet lenne visszaállítani a Han ház dicsőségét, és nevednek mindig is megbecsült helye lenne így a történelemben. Ha viszont Dong Zhuo-nak nyújtasz segítő kezet, árulóvá válsz és neved beszennyeződik valamennyi eljövendő korszakra.

Lü Bu felkelt és meghajolt Wang Yun előtt.

- Döntöttem! - közölte vele - Nem kell többé tartanod semmitől, jó uram.

- De mi lesz, ha kudarcot vallasz és szerencsétlenséget vonsz magadra?
- kérdezte óvatosan a házigazda.

Lü Bu erre előhúzta törét, karjába dőfte, majd kiömlő vérére esküdött, hogy elvégzi, amit ígért. Wang Yun térdre borult előtte, úgy hálálkodott neki:

- Akkor hát a Hanok vérvonala nem szakad meg és te leszel megmentőjük. Ám mindennek titokban kell maradnia, én pedig elmondom majd neked, hogyan kellene véghezvinni a tervet.

Lü Bu roppant mód felindulva távozott.²

Wang Yun bizalmába fogadta két munkatársát, Shisun Rui minisztert és Huang Wan birodalmi parancsnokot.

- A pillanat kedvező - mondta Shisun Rui -, mivel az uralkodó éppen most épült fel betegségéből, mi pedig így elküldhetünk egy jól beszélő küldöttet Dong Zhuo-hoz Meiwo-ba, hogy térjen vissza megbeszélni néhány fontos államügyet. Eközben titkos határozatot hozhatunk Lü Bu számára, hogy álljon lesben a palota kapuján belül és ölje meg Dong Zhuo-t, amint az belép. Ez talán a legjobban kivitelezhető terv.

- De ki merne vállalkozni a küldönc feladatára? - kérdezte Huang Wan.

- Li Su, a birodalmi Tigris sereg tisztje megtenné. Ugyanarról a vidékről származik, mint Lü Bu és nagyon dühös a főminiszterre, hogy az nem léptette elő. Biztosak lehetünk benne, hogy ha ő megy, tervünk teljesülni fog.

- Remek - felelte Wang Yun -, akkor lássuk, mit szól mindehhez Lü Bu. Amikor elmondták Lü Bu-nak a tervet, ő elárulta nekik, hogy Li Su rábeszélő erejének hatására ölte meg korábbi jótevőjét, Ding Yuant.

- Ha Li Su nem hajlandó elvállalni ezt a küldetést, őt is megölöm! - jelentette ki Lü Bu.

Így hát elküldettek a Tigris sereg tisztjéért. Hamarosan meg is érkezett Li Su.

- Korábban meggyőztél, hogy öljem meg Ding Yuant és pártoljak át Dong Zhuo-hoz - fordult hozzá Lü Bu -, most viszont úgy találjuk, a főminiszter rosszat akar a császárnak és a népet is sanyargatja. Gonosztettei megszámlálhatatlanok, istenek és emberek is gyűlölik őt. Így hát te elmész Meiwo-ba és közöld vele, hogy a császár megparancsolta neki: térjen vissza azonnal a palotába. Ha megérkezett, halálra ítélik és kivégzik. Tiéd lesz az érdem, hogy hűséges maradtál a Hanokhoz és visszaállítottad uralmukat. Elvállalod a feladatot?

- Én magam is szeretném megölni a gazembert - hangzott a felelet -, ám eddig nem találtam senkit, aki segítségemre lehetne. Hogy is tétovázhatnék? A közbelépések egyenesen az Egektől származik.

Esküje megerősítéseként Li Su kettétört egy nyílveessőt.

- Ha sikerrel járunk, bizonyosan igen magas rangra emelkedsz! - közölte vele Wang Yun.

Másnap Li Su szerény kísérettel útnak indult Meiwo felé s kihirdette, hogy császári határozat hordozója. Amikor megérkezett az új városba, rögtön bevezették Dong Zhuo színe elé. Miután üdvözölték egymást, Dong Zhuo megkérdezte, miféle határozatot hozott.

- Őfelsége felépült s azt kívánja, miniszterei jöjjenek el hozzá a palotába, hogy megvitassák lemondását a te javadra, nagyuram. Ez az értesítés veleje.

- Mit gondol Wang Yun a tervezetről? - kérdezte óvatosan Dong Zhuo.

- Wang Yun kormányzó már elkezdte a Hatalom Átruházása Táblájának elkészítését s csupán uram érkezésére vár.

- Múlt éjjel azt álmodtam, egy sárkány csavarodik testemre - mondta örvendezve a főminiszter -, és máris jó híreket kapok! Nem szabad elszalasztanom a lehetőséget!

Így hát Dong Zhuo utasításokat adott négy legmegbízhatóbb hadvezérének, hogy védelmezzék meg városát: Li Jue, Guo Si, Fan Chou és Zhang Ji őrizte Meiwo-t a Repülő Medve sereg háromezer harcosával. Ezután bejelentette, hogy másnap indulni szándékozik, vissza a fővárosba.

- Ha császár leszek, azonnal kinevezlek a főváros parancsnokává - közölte Li Su-val.

- Alattvalód köszöni neked, uram - mondta Li Su.

Dong Zhuo búcsút vett kilencvenéves édesanyjától is.

- Hová tartasz, fiam? - kérdezte tőle az idős hölgy.

- Megyek és átveszem a Hanok lemondásáról szóló írást. Hamarosan anyacsászárnő leszel.

- Az utóbbi napokban ideges vagyok és egyfolytában borzongok. Nem jó jel ez, fiam - felelte anyja.

- Szükséges, hogy a Birodalom Anyja előérzetekkel bírjon - válaszolta neki Dong Zhuo, majd e szavakkal magára is hagyta.

Indulás előtt még váltott pár szót Diao Channal is:

- Ha én leszek az uralkodó, a palota első ágyasává teszek.

A lány mélyen meghajolva mondott köszönetet, ám magában tudta, mi fog történni és titokban örvendezett.

Dong Zhuo magára hagyta, befogatott hintójába s megkezdte az utazást vissza Changanba, igen lenyűgöző kísérettel. Még harminc *li*-t sem haladtak azonban, amikor a hintó egyik kereke eltört. Hátrahagyta hát a járművet és lóra pattant. Újabb harminc *li* távolsággal később lova horkantva hőkölt vissza, hátravetette fejét és alig lehetett féken tartani.

Dong Zhuo Li Su-hoz fordult és azt tudakolta, mit jelenthetnek ezek az események.

- Azt jelentik, nagyuram, hogy a Hanok lemondásának átvételére indultál, ami megújítja valamennyi dolgot, és ékszerberakásos hintón fogsz járni, ha pedig lovagolni kívánsz, arany nyereg lesz majd alattad.

Dong Zhuo elégedetten hallgatta és teljesen meggyőzte ez a válasz. Az utazás második napján erős szélvihar támadt, az eget sűrű köd lepte el.

- Mit jelentsen ez? - kérdezte Dong Zhuo.

A fortélyos Li Su-nak természetesen erre is volt válasza:

- A sárkány lakhelyére fogsz felemelkedni, ott pedig ragyogó fény és forró pára fogja köszönteni fenséges közeledésed.

Dong Zhuo-nak többé nem voltak kétségei. Hamarosan meg is érkezett a főváros kapuja elé, ahol már sok mandarin várt rá. Szinte valamennyi tisztségviselő itt volt, kivéve Li Ru-t, aki megbetegedett és nem tudta elhagyni otthonát. A főminiszter belépett a kapun és rögtön a palotája felé vette az irányt, amikor felbukkant Lü Bu és gratulált neki.

- Ha majd én ülök a trónon, te fogod irányítani a birodalom valamennyi hadseregét, a lovasokat és gyalogokat is! - kiáltotta neki örvendezve Dong Zhuo.

Ezen az éjszakán a főminiszter kísérete körében aludt. Este a külvárosokban néhány utcagyerek játszadozott, miközben egy dalocskát énekeltek, melynek szavait besodorta a szél a hálókamra ablakán:

Rétek-mezők füve zsenge most és zöld
Ám tíz nap, s egy szálat sem hord hátán majd a föld

A dal meglehetősen baljóslatúan hangzott, ám Li Su megint csak készen állt a vidám értelmezéssel:

- Csupán annyit jelent ez, hogy a Liu-k eltűnése a küszöbön áll, míg a Dongok felmagasztosulnak.

Másnap reggel, a hajnal első fényére, Dong Zhuo készen állt, hogy megjelenjen az udvar színe előtt. Útközben megpillantott egy fekete köpenybe öltözött fehér turbános tao-hívőt, aki kezében tartotta hosszú botját, végére pedig fehér szövetdarabot erősített. A szövet mindkét felére száját rajzoltak.³

- Hát ez meg mit jelentsen? - kérdezte ingerülten Dong Zhuo.

- Ez csak egy örült, uram - felelte Li Su és intett az öröknek, hogy űzzék el a fickót.

Dong Zhuo hintójával behajtott a palota területére és ott találta az összes mandarint, udvari öltözékben, amint kétoldalt az utat szegélyezik. Li Su a hintó mellett lépdelt, kezében karddal. Amikor elérték a palota északi kapuját, Dong Zhuo katonáit felsorakoztatták előtte, s csupán a hintó hordozói, nagyjából húsz ember léphetett be.

Amikor Dong Zhuo már a fogadóterem közelében járt, meglátta Wang Yunt és az összes többi tisztségviselőt is, ahogy felfegyverkezve állnak az ajtónál.

- Miért öltöttek ezek fegyvert? - kérdezte riadtan Li Su-tól.

Hirtelen Wang Yun elkiáltotta magát:

- Itt a lázadó! Hol vannak a hóhérok?

E hívásra mindenünnen alabárdokkal és lándzsákkal felfegyverzett katonák ugrottak elő, akik rátámadták Dong Zhuo-ra. A főminiszteren nem volt rajta mellvértje, amit pedig viselni szokott, így az egyik lándzsa átdöfte mellkasát. Hátrahanyatlott a hintóban és hangosan szólította fiát:

- Hol van Lü Bu?

- Itt, mégpedig a határozattal, hogy leszámoljon a lázadóval! - felelte az előtte felbukkanó Lü Bu, majd alabárdját átszúrta áldozata torkán. Ekkor Li Su lecsapta a főminiszter fejét és a magasba emelte. Lü Bu, baljában alabárdját tartva jobbjával előhúzta a mellvértjébe rejtett határozatot s így kiáltott:

- A császári határozat nem másról szól, mint a lázadó Dong Zhuo kivégzéséről!⁴

- Éljen soká a császár! - kiabálta az egész gyülekezet.

Egy együtt érző vers is született azért, a szánakozás soraival:

Várd ki az időd, nemes úr, s légy király hát
Vagy elbukva arasd le a vagyon nyugalmát
Az ég sosem hajlik, hanem mindig igaz
Meiwo szilárdan állt, de már por csak és gaz

Lü Bu-ban feltámadt a vérszomj, így erősen sürgette Li Ru tanácsadó megölését is, akiről köztudott volt, hogy a főminiszter legbefolyásosabb és legbizalmasabb embere. Li Su önként jelentkezett a tanácsadó felkutatására, ám ebben a pillanatban kiabálás hallatszott a kapuknál és megtudták, hogy egy háziszolga máris elhozta a megkötözött Li Ru-t. Wang Yun elrendelte a tanácsadó azonnali, nyilvános kivégzését a piactéren.

Dong Zhuo fejét közszemlére tették az egyik forgalmas út mellett. Nagyon kövér volt s az örök fáklyákat készítették testébe fadarabokat döfve, a holttest zsíriját így a földre folytatva. A járókelők megdobálták a fejet, meg-rugdosták a testet.

Wang Yun ötvenezer fős sereget küldött Meiwo elpusztítására Lü Bu, Huangfu Song és Li Su vezetésével.⁵ Ám amint Dong Zhuo hátrahagyott négy hadvezére fülébe jutott uruk végzetének híre, a Repülő Medve sereggel együtt sietve nyugatra, Qingzhou-ba szöktek.

Ahogy Meiwo-ba értek, Lü Bu első dolga az volt, hogy Diao Chant saját védelme alá helyezte. Ezután a Dong család valamennyi tagját lemészárolták, senkit sem kímélve meg, még Dong Zhuo idős édesanyját sem. Dong Zhuo fivére, Dong Min és unokaöccse, Dong Huang fejét a nyilvánosság elé tárták a piactéren. Meiwo-ban amúgy sok jó családból származó úrhölgyet rejtettek el, akiket most mind kiszabadítottak. Minden vagyont elko-boztak, így hihetetlen gazdagságra leltek: többszázezer unciányi aranyat, milliányi ezüstérmét, gyöngyöt, drágaköveket, rengeteg selymet, bársonyt, szőrmét és gabonakészletet találtak.

Amikor visszatértek, és jelentették, hogy sikerrel végrehajtották a feladatukat, Wang Yun megjutalmazta és megvendégelte a harcosokat. Ün-nepségeket tartottak a tanácsteremben, ahová valamennyi mandarint meghívták. Nagy ivászatot rendeztek és gratuláltak egymásnak. Még javában zajlott a lakoma, mikor jelentés érkezett arról, hogy Dong Zhuo közszem-lére tett hullája felett a piactéren valaki gyászosan jajveszékelt.

- Dong Zhuo-t halálra ítélték és kivégezték - fortyant fel Wang Yun haragosan -, mindenki örül, hogy végre megszabadulhattunk tőle, mégis akad valaki, aki siratja őt? Ki lehet ez?

Parancsot adott hát, hogy tartóztassák le a gyászolót és vezessék színük elé. Hamarosan meg is hozták s mikor látták, hogy kicsoda ő, mindannyian megdöbbsen, mivel nem volt más, mint Cai Yong, a birodalmi történész.

- Dong Zhuo-t lázadásért kivégezték - förmedt rá Wang Yun dühösen

–, s az egész ország örvendezik! Te pedig, a Hanok egyik fő embere, ahelyett, hogy örülnél, siratod őt. Mire véljük ezt?

– Tehetségtelen vagyok, ám tudom, mi a helyes – vallotta meg bűnét Cai Yong –, olyan ember lennék, aki hátat fordít országának Dong Zhuo kedvéért? Mégis, egyszer megtapasztaltam a főminiszter kedvességét, ezért muszáj volt meggyászolnom őt. Tudom, hogy súlyos a vétkem, de könyörgöm, legyetek tekintettel az okra. Ha meghagyjátok a fejemet, és csak a lábamat vágjátok le, akkor még folytathatom a Han ház törtérijának megírását, így talán képes leszek jóvá tenni hibámat.

Mindannyiukat elfogta a szánalom Cai Yong iránt, mivel tudták, hogy nagy tehetségű ember és kérték, hogy ne fizessen életével vétkéért. Ma Midi, a birodalmi nevelő is felszólalt érdekében:

– Cai Yong hírneves tudós, kiváló történetíró, így nem tanácsos fejét venni minden megfontolás nélkül egy olyan embernek, aki igen becsületes hírnévnek örvend.

Ám hiába volt minden, mivel a főtanácsos határozott volt és keményszívű.

– Évszázadokkal ezelőtt – mondta Wang Yun – Wu császár megkímélte Sima Qian életét és az évkönyvek vezetésének feladatát bízta rá. Ennek az lett az eredménye, hogy rágalmozó történetek születtek kezei alatt. A mostani időszak embert próbáló és hatalmas nyugtalansággal teljes, így nem engedhetjük meg, hogy egy hozzá hasonló megtévesztő fickó az ifjú uralkodó ellen fordítsa tollát az udvarban és akarata szerint gyalázhasson minket is.

A kifogások és kérések ezután sem vezettek eredményre, végül Ma Midi távozott, ám még előtte így szólt munkatársaihoz:

– Nem törődik hát Wang Yun a jövővel? Az érdemes emberek a birodalom alapkövei, a törvények pedig a cselekvéseknek szabnak irányt. Ha elpusztítjuk az alapkövet és semmibe vesszük a törvényeket, csak a pusztulást siettetjük.

Mindenesetre Wang Yun megkeményítette szívét, így Cai Yongot, akinek vétké a hála kimutatása volt, börtönbe vetették s ott később megfojtották. Ezen a napon az emberek könnyeket ejtettek érte, mivel ők semmi sértőt nem találtak abban, amit tett, ezért a halált igen súlyos büntetésnek tartották számára.

Dong Zhuo, a haramia
Ki az országot gyötörte
Elbukott, s gyászolója
Aljas ura sorsát örökölte
Zhuge Liang álommal is beérte

Ugyanis ismerte értelmét
A gonoszt nem segítette
Sem árulók sok tervét

A négy hadvezér – Li Jue, Guo Si, Fan Chou és Zhang Ji –, akiket Dong Zhuo Meiwo védelmére hagyott hátra, s akik elmenekültek, amikor urukat lemészárolták, Liangzhou tartományba ment, a Shanxi-ország részbe. Innen folyamodtak feliratban a császárhoz kegyelemért, ám Wang Yun el sem volt hajlandó olvasni:

– Ők négyen voltak Dong Zhuo erőszakoskodásainak fő eszközei s ugyan most általános kegyelmet hirdettünk ki ezeket az embereket nem részesítjük benne – mondta, amikor eljutott hozzá a hír.⁶

A hírvivő visszatért hát a hadvezérekhez és elmondta nekik, hogy ne is reménykedjenek a megbocsátásban, csak a menekülésben bízhatnak.

Tanácsadójuk, Jia Xu erre a következőt javasolta:

– Ha eldobjuk fegyvereinket, és egyesével igyekszünk elmenekülni, könnyű prédáivá válunk bármelyik falusi előljárónak, aki el akarna kapni. Ehelyett inkább vegyük le lábáról a Shanxi-népséget, hogy javaikkal támogassanak minket és indítsunk váratlan támadást a főváros ellen, hogy megbosszuljuk Dong Zhuo halálát. Ha sikerrel járunk, mi irányítjuk majd az udvart és a birodalmat is. Ha viszont kudarcot vallunk, akkor is lesz elég időnk megszökni.

Ezt a tervet el is fogadták és mindenütt elhíresztelték, hogy Wang Yun le szándékozik mészárolni a tartomány lakosságát.

Miután így rettegésbe taszították az embereket, egy lépéssel tovább mentek s így szóltak hozzájuk:

– Nincs értelme meghalni a semmiért! Lázadjatok fel és csatlakozzatok hozzánk!

Így hát addig hízelegtek és fenyegetőztek, míg sokan csatlakoztak hozzájuk és sikerült kiállítaniuk egy százezer fős hadsereget. Ezt a hordát négy részre osztották, mindannyian kaptak maguk alá egy seregetestet és megindultak, hogy kifosszák a fővárost, Changant. Útközben összefutottak néhai vezetőjük vejével, Niu Fu birodalmi parancsnokkal, aki ötezer fős seregével szintén a főváros ellen masírozott, mert ő is meg akarta bosszulni apósa halálát. Rögtön kinevezték az élcsapat vezérének.

Közeledtük híre eljutott Wang Yunhoz is, aki azonnal tanácskozássra hívta Lü Bu-t.

– Ez csak egy patkánysereg – mondta megvetően Lü Bu –, nem számít, mennyien vannak. Kicsit se nyugtalankodj.

Ezzel Lü Bu és Li Su el is hagyták a várost, hogy megütközzenek az ellenséggel. Utóbbi vezette az előhadat, így ő csapott össze Niu Fu-val.

Dong Zhuo veje maradt alul a küzdelemben, így kénytelen volt visszavonulni, miután serege súlyos veszteségeket szenvedett. Csakhogy az éjszaka folyamán váratlanul visszatért és meglepetésszerű támadást hajtott végre, amely Li Su-t teljesen készületlenül érte, az erőit legalább harminc *li*-re úzte vissza, miközben sok embere el is veszett.

Li Su jelentette vereségét, Lü Bu pedig tomboló haragra gerjedt ellene:
- Bemocskoltad harcosi hírneveimet, ráadásul még harci szellemünket is megtörted!

E szavakkal kivégeztette a fondorlatos tisztet, fejét pedig közszemlére tétette a tábor kapujában.

Másnap Lü Bu előrenyomult csapataival és harcba bocsátkozott Niu Fu-val, majd le is győzte és elűzte. Éjjel azonban Niu Fu magához hívatta legmegbízhatóbb emberét és barátját, Hu Chiert, hogy tanácsát kérje.

- Lü Bu mindannyiunk számára túlságosan félelmetes harcos, így egész biztosan nem győzhetjük le őt. Ügyünk reménytelen. Legjobb, ha elpártolunk a négy generálistól, elrejtjük értékeiket és csupán néhány követőnkkel az oldalunkon elhagyjuk a sereget.

A vezér el is fogadta Hu Chier tervét, s a két áruló, valamint még néhány harcosuk az éj leple alatt összecsomagolták dolgaikat és elhagyták a tábort. Alig féltucatnyian voltak. Éppen egy folyóhoz értek és már el is indultak, hogy átkeljenek rajta, amikor Hu Chiert megkísértette a vágy, hogy egyedül birtokolja értékeiket. Egy óvatlan pillanatban ledöfte vezérét, majd levágta fejét és elvitte az ellenséges sereg vezetőjének. Lü Bu azonban alaposan utánajárt az eseményeknek, és amikor Hu Chier egyik kísérőjétől megtudta az igazságot, kivégeztette a kettős árulót.⁷

Ezután ismét megindult a lázadók ellen, és Li Jue csapataival került szembe először. Anélkül, hogy időt adott volna számukra a csatarendbe állásra, rájuk rontott. A lovak vágtaiba kezdtek, a lándzsákat előreszegezték és Lü Bu egész serege ellenállhatatlanul tört előre, Li Jue pedig képtelen volt megvetni lábát és harcosaival együtt messzire úzték. Ezután negyven *li*-vel távolabb vett fel új pozíciót, egy hegy lábánál, majd ott tanácsba hívta össze embereit.

Noha Lü Bu bátor a csatában - kezdte meg a haditanácsot Li Jue -, stratégának már sokkal kevésbé kiemelkedő és nem igazán félelmetes. Így hát a tervem a következő: csapataimat a hegyszoros szájához vezetem és minden nap támadásra fogom készíteni őt, amikor pedig megindul felénk, Guo Si generális összeűzza hátvédjüket, éppen úgy, ahogy Peng Yue tette a Chu ház elleni, híres ütközetében. Mialatt váltakozva támadok és meghátrálok, Fan Chou és Zhang Ji generálisok másik úton indulnak Changan felé. Egy ilyen kettős támadás bizonyosan Wang Yun és Lü Bu végzetévé válik.

Meg is kezdték az előkészületeket e haditerv megvalósítására. Amint Lü Bu elérte a hegyeket, Li Jue hadereje kitört és megtámadta őt. Lü Bu dühödt rohamot intézett az ellenség ellen, ám az visszavonult a magaslatok közé, ahonnan nyilazni kezdtek és záporosóhoz hasonló sziklazáport zúdítottak támadóikra. Lü Bu csapatai megtorpantak. Ebben a pillanatban érkezett meg hozzá a jelentés, hogy hátvédjét támadás érte, feltehetően Guo Si generális csapatai által. Lü Bu azonnal megfordult és az újonnan felbukkant ellenség felé indult, de a dobpergés azonnal jelt adott Guo Si csapatainak a visszavonulásra, így Lü Bu nem tudott megütközni velük. Ahogy maga köré gyűjtötte embereit, gongok hangja csendült fel a másik oldalon és a korábban visszavonult Li Jue lendült megint támadásba, ám mielőtt Lü Bu harcba bocsátkozhatott volna ellenük, hátvédjét megint támadás érte Guo Si részéről, aki persze ezután sietve ismét visszavonult.

Így járatták a bolondját Lü Bu-val, míg végül csaknem eszét veszttette már a haragtól. Napokon keresztül alkalmazták ezt a hadicselt, miközben nem tudott sem lesújtani ellenfeleire, sem pedig elmenekülni előlük, csapatainak pedig percnyi pihenője sem volt.

Az elterelő hadműveletek közepette váratlanul hírvivő érkezett és a következőket jelentette:

- A főváros hatalmas veszélyben van Fan Chou és Zhang Ji seregeinek támadása következtében.

Lü Bu azonnal kiadta a parancsot, hogy serege induljon vissza a főváros felé, de a menetelés megfutamodássá vált, mikor mindkét ellenfele, Li Jue és Guo Si is üldözésébe fogott s hatalmas veszteségeket szenvedett el tőlük.

Hamarosan meg is érkezett Changan falaihoz és látta, hogy a lázadók rengetegen vannak, s csaknem teljesen bekerítették a várost. Lü Bu támadása semmit sem ért ellenük, a vereség hatására pedig vérmérséklete oly őrzöngővé változott, hogy sok katonája inkább átállt a lázadókhoz.

Az események hatására a hős harcoston súlyos melankólia lett úrrá. Néhány nappal később Dong Zhuo két híve, Li Meng és Wang Fang, akik még mindig a városban voltak, titokban megnyitották a városkaput, az ostromlók pedig beözönlöttek. Lü Bu a végsőkig igyekezett szembeszegülni velük, ám még ő sem volt képes útját állni az áradatnak. Néhány száz lovas élén berontott a Fekete Zár Kapun és odakiáltott Wang Yunnek, aki a túlsó oldalon állt.

- Helyzetünk kétségbeejtő! Pattanj nyeregbe és lovagolj velünk biztonságos helyre!

- Ha a birodalom szent szellemének áldása kísér - felelte neki Wang Yun -, akkor sikerrel fogok járni a nyugalom és béke helyreállításában, teljesülni fog leghőbb vágyam. Ha ellenben nem így lesz, akkor feláldozom magam az ügy érdekében. Nem fogok meghunyászkodni a veszélyek lát-

tán. Add át köszönetemet a Dong-szorostól keletre lévő támogatóinknak minden erőfeszítésükért s kérd meg őket, soha ne feledjék el országukat.

Lü Bu újra és újra sürgette a minisztert, hogy tartson vele, ám Wang Yun kitartott elhatározása mellett. Hamarosan a városban mindenütt fellobogtak a lángok, így Lü Bu távozni kényszerült, sorsára hagyva családját. Elmenekült és Nanyangban lelt menedékre, Yuan Shu otthonában.

Li Jue, Guo Si és hadvezértársaik szabad kezet adtak martalócaiknak, akik szabadon fosztogathattak és gyilkolhattak. Sok magas rangú hivatalnok pusztult el az események forgatagában. Chong Fu, Lu Kui és Zhou Huan minisztereket, valamint Cui Lie és Wang Qin birodalmi parancsnokokat megölték a küzdelmek során. Idővel a lázadók behatoltak a belső palotába is, az udvaroncok pedig könyörögtek a császárnak, hogy menjen fel a Terjedő Béke Kapujának tornyába és próbálja meg onnan lecsillapítani a zendülést. Megpillantva a sárga esernyőt, Li Jue és Fan Chou megfélemték embereiket s mindannyian egyszerre kiáltották:

- Soká éljen a császár!

Az ifjú uralkodó kihajolt a toronyból s így fordult hozzájuk:

- Nemes urak, mit jelentsen ez, hogy ily engedetlen módon léptek be a fővárosba, anélkül, hogy hívtalak volna titeket?

A két vezér felnézett, s így szólt:

- Dong Zhuo-t, felséged főminiszterét Wang Yun meggyilkoltatta, mi pedig azért vagyunk itt, hogy bosszút álljunk érte. Nem vagyunk lázadók, felséges úr! Ha megkapjuk Wang Yunt, azonnal visszavonjuk csapatainkat.

A szóban forgó úr éppen a császár oldalán álló udvaroncok között volt s amikor meghallotta, mit követelnek az uralkodótól, rögtön felszólalt:

- Dong Zhuo megölésének terve a trón javát szolgálta, ám mivel ez a gonoszság sarjadt ki belőle, felségednek nem kell sajnálnia, ha elveszít engem. Én idéztem elő mindezt, így hát lemegyek a felforgatókhoz.

A császárt nagyon lesújtották e szavak és nem tudott döntésre jutni, ám hűséges minisztere egyszerűen leugrott a torony faláról, miközben így kiáltott:

- Itt van hát Wang Yun!

- Miféle bűnért végeztetted ki urunkat? - ordított rá azonnal a két vezér s kardot rántottak.

- Vétkei betöltötték az eget, elborították a földet, senki sem tudná valamennyit felsorolni. Halálának napján az egész város megkönnyebbülten örvendezett, ahogy ti magatok is nagyon jól tudjátok - felelte nekik Wang Yun.

- S ha ő maga vétkes is volt pár dologban, mit tettünk mi, hogy nem nyerhettünk bocsánatot?

- Mocskos lázadók, minek ez a szócsata? Én készen állok a halálra!

Így hát Wang Yunt lekaszabolták a torony lábánál.

A nép kínja meghatotta
Ura bánata felzaklatta
Elérte hát Wang Yun az áruló halálát
Enyhülést lelt így, megvédte hazáját
Mindenki tudta róla, hogy hős
Hűsége az államhoz erős
Éltében királyi tornyok őrzője volt
Vigyáz majd rájuk úgy is, mint holt

Miután a hűséges miniszterrel szinte uralkodója lábai előtt végeztek, elindultak, hogy egész családját is kiirtsák. Mindenki gyászolt.

- Ha már idáig elmentünk, nem lenne-e a legjobb, ha a császárt is el-
tennénk láb alól s megszilárdítanánk a saját hatalmunkat? - tanakodtak
maguk között a martalócok.

Bocsánatot nyertek az áruló erőik
A lázadás, úgy tűnt, véget ért
Ám a féktelen zendülők
Még nem ontottak elég vért

Az uralkodó sorsa a következő fejezetből derül majd ki.

TIZEDIK FEJEZET

MA TENG HADSEREGET SZERVEZ, HOGY
LESZÁMOLJON A LÁZADÓKKAL. CAO CAO ATYJA
HALÁLÁNAK MEGBOSSZULÁSÁRA INDUL

勤王室馬騰舉義
報父讎曹操興師

Az előző fejezet végén a két lázadó vezér, Li Jue és Guo Si az uralkodó megölését javasolták, ám követőik, Zhang Ji és Fan Chou ellenezték a tervet:

- Ne tegyük ezt, a nép nem fogja helyeselni a császár halálát. Inkább állítsuk vissza a hatalmát, így csaléteknek tudjuk őt használni, míg az összes nagyúr Changanba nem érkezik. Ekkor távolítsuk el támogatóit és utána találjuk ki, hogyan végzünk majd vele is. Ily módon az egész birodalom ölünkbe fog hullani.

Végül felhagytak hát a harcokkal. A császár ismét beszédet intézett hozzájuk a toronyból:

- Miért vagytok még mindig itt? Kezeitek közé kaptátok Wang Yunt, le is mészároltátok őt, úgyhogy most vonjátok vissza csapataitokat.

- Szolgáid arra vágnak, hogy családodnak tett jó szolgálataikért címhez juttasd őket - felelte erre Li Jue és Guo Si.

- S miféle címhez, uraim?

Mind a négy vezér leírta kívánságát, azután felnyújtották a dokumentumot az uralkodónak, akinek nem volt más választása, bele kellett egyeznie kinevezésükbe.

Li Jue a Repülő Lovasság generálisa és Chiyang ura lett, egyben az uralkodói negyed katonai parancsnoka, az udvari ügyek intézője, és katonai kitüntetés is kapott.

Guo Si a császári sereg hátvédjének generálisa lett, Meiyang ura, udveri ügyintéző, és ő is katonai kitüntetésben részesült.

Fan Chou-t a Jobboldali Hadsereg generálisának és Wanian urának nevezték ki.

Zhang Ji szintén a Repülő Lovasság generálisa lett, ezen kívül pedig Pingyan ura.

Li Menget és Wang Fangot a városkapu kinyitásáért birodalmi parancsnoki ranggal ruházták fel.

Miután átvették kinevezéseiket, Li Jue és Guo Si köszönetet mondott az uralkodónak, majd mindketten távoztak, hogy tábort verjenek Xunungban, Changan külvárosában. Az alsóbb beosztású lázadó vezéreket is mind előléptették, majd ezután végre a főváros ismét megszabadult a csapatoktól.

Dong Zhuo követői ezek után a sikerek után sem feledkeztek meg néhai vezérükről. Igyekeztek megtalálni uruk holttestét, hogy illő módon eltemethessék, de csak néhány csontot és bőrdarabot leltek fel. Ezt követően szobrászokat bíztak meg a feladattal, hogy illatos fából faragják ki képmását, majd ezt ravatalozták fel, s hatalmas megemlékezési ünnepséget szerveztek áldozatokkal és imákkal. A földi maradványokat hercegi öltözetbe bújtatták, igen díszes koporsót készítettek számára. Meiwo-t jelölték ki sírhelyül, s miután találtak rá egy kedvező napot, odakísérték a koporsót.

Ám Dong Zhuo temetésének napján borzalmas vihar tört ki, a zápor teljesen elárasztotta a földeket. Egy villámcsapás kettéhasította a koporsót, a nyomorult maradványokat pedig mind kivetette belőle. Amikor másodszor is megpróbálkoztak a temetéssel, ismét csak hasonló dolog történt az éjszaka folyamán. Harmadszor már másik helyen kísérelték meg eltemetni, de a föld kivetette magából a maradványokat, amiket ráadásul időközben a villámlástól fellobbant tűz teljesen elemésztett. Így hát beigazolódtott, hogy az Ég továbbra is rendkívüli haraggal viseltetett Dong Zhuo iránt.

Mostanra a fővárosban már Li Jue és Guo Si rendelkeztek a valódi hatalommal s ők egyáltalán nem bántak kesztyűs kézzel a lakosokkal. Eltávolították a palota személyzetét is, saját embereiket helyezték a legfontosabb pozíciókba, akik szemmel tartották a császár minden mozdulatát. Az uralkodót ez természetesen nagyon zavarba hozta és akadályozta. Minden ki-nevezésben és lefokozásban a két lázadó szava döntött. Pusztán azért, hogy saját népszerűségüket növeljék, meghívták az udvarba Zhu Junt, aki közreműködött a Sárgaturbánosok leverésében, megtették őt a palota irányításának miniszterévé, s helyet biztosítottak számára a kormányzatban is.

Egy nap azonban híradás érkezett arról, hogy Xiliang kormányzója, Ma Teng és Bingzhou birodalmi védelmezője, Han Sui százezer főt számláló hadseregükkel igen sebesen közelednek a főváros felé, hogy az uralkodó nevében megtámadják a lázadókat.

E nyugati vezérek igen gondosan kidolgozták haditerveiket. Először elküldték néhány megbízható barátjukat a fővárosba, hogy kiderítsék, ki támogatná őket. Összeesküvést szöttek három magas rangú hivatalnokkal, Ma Yu és Chong Shao udvari tanácsossal és Liu Fan birodalmi parancsnokkal, akik így fővároson belüli szövetségeseik lettek és a lázadók ellen szervezkedtek. E három udvaronc hozzájutott két titkos rendelethez a tróntól, amelyek a Nyugatot Meghódító Parancsnok címet adományozták Ma Tengnek és a Nyugatot Őrző Parancsnok címet Han Sui-nak. Ezután a két vezér egyesítette erőit s megkezdték a menetelést.

A lázadók négy vezére – Li Jue, Guo Si, Fan Chou és Zhang Ji – tanácskozást tartottak generálisaikkal arról, hogy nézzenek szembe a közelgő támadással.

Jia Xu tanácsadó a következőt javasolta nekik:

– Mivel a támadók nagy távolságból érkeznek, erősítsük meg addig védelmünket és töltsük fel a készleteinket, majd várjunk, amíg az élelemhiány elvégzi a munkát helyettünk. Száz napon belül felélik ellátmányukat s vissza kell vonulniuk. Ekkor üldözőbe vehetjük és fogságba ejthetjük őket.

– Ez igen rossz terv – emelkedett szólásra Li Meng és Wang Fang –, adjatok alánk egy tízezer fős sereget s mi véget vetünk mindkettejüknek, fejüket pedig lobogóitok elé helyezzük.

- Az azonnali küzdelem egyenlő a vereséggel - vélekedett Jia Xu.

- Ha elbukunk, vegyétek csak fejünket - kiáltotta erre egyként Li Meng és Wang Fang -, ám ha diadalmaskodunk, akkor azt a te fejed bánja majd! Ezt hallván a tanácsadó így szólt uraihoz:

- A fővárostól kétszáz *li* távolságra emelkedik a Zhouzhi hegy. Ennek hágói keskenyek és igen nehezen járhatók. Küldjétek ki, uraim, Zhang Ji és Fan Chou generálisokat, hogy foglalják el ezeket a kedvező helyeket és itt erősítsék meg pozíciójukat, hogy ha szükséges, támogathassák Li Menget és Wang Fangot.

Li Jue és Guo Si elfogadták ezt a javaslatot. A feladatra kijelöltek tizenötezer lovast és gyalogost, Li Meng és Wang Fang pedig igen jókedvűen távozott. A fővárostól kétszáznyolcvan *li* távolságra ütöttek táborot.

A nyugatról érkező hatalmas hadsereg megérkezett. Ma Teng és Han Sui támadást vezényeltek csapataiknak. Velük szemben már csatasorba állt fel a Li Meng és Wang Fang vezette lázadó haderő. Ma Teng és Han Sui egymás mellett lovagoltak előre. A lázadó vezérekre mutatva a két parancsnok kiáltozva szidalmazta őket:

- Azok ott az árulók! Ki lesz elég bátor ahhoz, hogy foglyul ejtse őket?

Alig hangzottak el ezek a szavak, amikor előrevágtatott egy fehér arcszínű, jádéhoz hasonló tisztaságú ifjú, ragyogóan fénylő szemekkel, ruganyos testtel és erőteljes végtagokkal. Fegyverzete hosszú lándzsa volt, kiváló hátast ült meg. Ma Chao-nak hívták ezt a fiatal vezért, aki Ma Teng fia volt, s épphogy csak betöltötte tizenhetedik életévét.

Bármennyire fiatal volt, már híre kelt merészségének és harci képességeinek. Wang Fang, aki csak azt látta, hogy egy zöldfülű áll ki ellene, megvetően ügetett felé, hogy összecsapassanak. Ám nem telt sok ütésváltásba, mire Wang Fang, ifjú ellenfele egyik lándzsadöfése hatására, holtan zuhant ki nyergéből. A győztes megfordult, hogy visszatérjen alakzatához, ám Li Meng utánaeredt, hogy megbosszulja elesett társát. Ma Chao nem vette volna észre a közeledő ellenséget, ám apja rákiáltott:

- Ott az ellen mögötted!

Alig hagyták el ezek a szavak Ma Teng ajkait, amikor az addigi üldöző máris fogollyá változott. Ma Chao ugyanis tudott róla, hogy követik, de úgy tett, mintha nem látná, majd egészen addig várt, míg ellenfele közel nem ért hozzá, s lándzsáját dőfésre nem emelte. Ekkor az ifjú hirtelen hátrafordult, Li Meng csapása csak a levegőt érte, s ahogy a lovak elszáguldottak egymás mellett, Ma Chao izmos keze megragadta és kirántotta a lázadót nyergéből. Így hát Li Meng és Wang Fang harcosai vezér nélkül maradtak, és szerteszét szaladtak. Ma Teng és Han Sui serege rögtön üldözőbe vette őket és teljes diadalt arattak. Ezután benyomultak az egyik szorosba, és táborot vertek. Nem sokkal később lefejezték Li Menget, fejét pedig közszemlére tették.

Amikor Li Jue és Guo Si meghallották, hogy mindkét hengegő hadvezérük életét vesztesse egyetlen fiatalember kezétől, már tudták, hogy Jia Xu adott jó tanácsot s ő rendelkezik a tiszta előrelátás adományával. Így hát tervét nagyra értékelték s elhatározták, hogy védekező pozícióba helyezkednek. Minden harcra szólító felhívást elutasítottak.

Éppen úgy, ahogy Jia Xu jósolta, néhány hónap múlva a császárhoz hű hadsereg készletei mind kimerültek s a két vezér a visszavonulást kezdte fontolgatni.

Ebben a krízishelyzetben Ma Yu tanácsos, a támadókkal együttműködő fővárosi udvaronc családjának egyik háziszolgája elárulta urát, beszámolt a három udvari tisztségviselő összeesküvéséről a támadók megsegítése érdekében. A két lázadó vezér azonnal elfogatta Ma Yu-t, Chong Shao-t és Liu Fant, háztartásuk valamennyi tagjával együtt s lefejeztették őket a piactéren. A három fejet a főváros kapujánál tették ki közszemlére.

Mivel élelmiszerkészletük már igencsak fogytán volt, ráadásul fülükbe jutott három hívük kivégzésének híre is, Ma Teng és Han Sui előtt nem nyílt más lehetőség: vissza kellett vonulniuk. A támadók meghátrálását látva a lázadók azonnal üldözni kezdték őket, Zhang Ji Ma Teng serege után eredt, míg Fan Chou Han Sui-t vette üldözőbe. Előbbi visszavonuló seregét le is győzték és csak Ma Chao elkeseredett erőfeszítéseinek köszönhetően sikerült végül elúzni az ellenséget.

Eközben Fan Chou igyekezett utolérni a másik sereget s mikor elég közel ért hozzájuk, Han Sui bátran eléjük lovagolt, majd így kiáltott az üldözők felé:

- Te és én, uram, ugyanabból a faluból származunk, miért viselkedsz hát ilyen barátságtalanul velem szemben?

- Engedelmeskednem kell uram parancsának - felelte Fan Chou.

- A birodalom szolgálatára vagyok itt, miért szorongatsz hát ennyire? - kérdezte tőle Han Sui.

Ezt hallva Fan Chou megfordította lovát, maga után rendelte csapatait és a továbbiakban békén hagyta Han Sui-t. Li Jue egyik unokaöccse akaratlanul is szemtanúja volt e jelenetnek, s amikor látta, hogy az ellenség szabadon távozhat, rögtön visszafordult a főváros felé, ahol mindenről beszámolt bácsikájának. Haragjában Li Jue azonnal kiküldött volna egy sereget, hogy bosszút álljon engedetlen generálisán, azonban tanácsadója, Jia Xu lebeszélte róla:

- Az emberek még mindig nyugtalanok, ezért veszélyes lenne újabb háborúskodást előidézni. Ehelyett inkább hívd meg, uram, Fan Chou-t egy lakomára, majd közben végeztess ki őt kötelességszegése miatt.

Ez a terv megtetszett Li Jue-nek, így megkezdődtek a lakoma előkészületei. Zhang Ji és Fan Chou is elfogadta a meghívást, boldogan jelentek

meg az ünnepélyen. Miközben már későre járt és a lakoma nagy része lezajlott, váratlanul megkeményedtek a házigazda, Li Jue vonásai s hirtelen így szólt Fan Chou-hoz:

– Miért is szóttél összeesküvést Han Sui-jal? Csak nem árultál el minket?

A szerencsétlen vendég teljesen megdöbbsent, s mielőtt összeszedhette volna magát, hogy válaszoljon, már meg is látta a kardokkal és alabárdokkal előrontó orgyilkosokat. Egy szempillantás alatt mindennek vége lett, Fan Chou feje pedig immár az asztal alatt hevert.

Mérhetetlen rettenésében a másik fő vendég, Zhang Ji a padlón csúszott-mászott.

– Fan Chou áruló volt – jelentette ki a házigazda, miközben karjánál fogva felemelte Zhang Ji-t a földről –, ezért elnyerte méltó büntetését, ám neked, barátom, nincs mitől félned.

Li Jue ezután a kivégzett hadvezér seregét Zhang Ji parancsnoksága alá rendelte, ez utóbbi a csapatokkal együtt visszatért főhadiszállására, a hongnongi szálláshelyre.

Miután a nyugati hadsereg vereséget szenvedett, a nagyurak közül senki sem merte megtámadni a Dong Zhuo hűtlenségéből támadó társaságot, miközben másfelől Jia Xu tanácsos egyfolytában sürgette urait, hogy igyekezzenek szemük előtt tartani a nép jólétét s így maguk köré gyűjteni a bölcseket. Úgy vélte, a kormányzat ezután elkezd majd megerősödni, az udvar pedig visszaszerzi a hatalmat.

Azonban hamarosan új gondok támadtak, ezúttal Qingzhou-ban, mégpedig a Sárgaturbánosok újjáéledésének képében. Több százezren közeledtek, számos törzsfőnök vezetése alatt és minden helyet kifosztottak, ahová csak elértek. Zhu Jun miniszter, aki már korábban is harcolt a lázadók ellen, elmondta a kormány tagjainak, hogy ismer valakit, aki képes leverni a mostani forrongást. Mikor megkérdezték, ki is ez az ember, akit javasol, így felelt:

– Ha el akarjátok pusztítani a felforgatók hordáját, akkor Cao Cao szolgálatait kell igénybe vennem, máskülönben kudarcot fogtok vallani!

– S merre találjuk őt? – kérdezte Li Jue.

– Cao Cao jelenleg Dongjun kormányzója. Hatalmas sereggel bír, így csupán parancsba kell adnotok, hogy cselekedjen és a felkelés már derékba is tört.

Így hát sietve elküldtek egy futárt a paranccsal Cao Cao és Bao Xin, Jibei kormányzója részére, hogy működjenek együtt, és együttes erővel verjék le a lázadást. Amint Cao kézhez kapta az udvar parancsát, Bao Xinnel összhangban rögtön támadást indított a lázadók ellen Shouyangnál. Jibei ura merészen rohamot intézett a Sárgaturbános erők ellen, vadul osztogatta a csapásait, ám végül a csata forgatagában megölték őt. Cao Cao

azonban sikeresebben vezette csapatait és a menekülő lázadók nyomába eredt, majd miután egészen Jibei-ig űzte őket, tízezren adták meg magukat neki. Ezután ezeket mind az élcsapatokban helyezte el, hogy látványuk még több lázadót késztesen megadásra. A taktika igen jól működött és bármilyen településhez érkeztek is, még többen álltak át hozzá, csatlakoztak a seregeihez. Miután három hónapon keresztül élt ezzel a stratégiával, ezeket nyert meg magának, katonákat és köznépet egyként.

Ezek közül az új hívek közül a legerősebbekből és legmerészebbekből állt fel a Qingzhou hadsereg, a többieket pedig hazaküldték, hogy műveljék földjeiket.

A sikerek hatására Cao Cao tekintélye és hírneve roppantul megnövekedett s napról-napra tovább erősödött. Nemsokára jelentette a sikerrel véghezvitt feladatot a fővárosba is és a Keletet Őrző Generális címmel jutalmazták.

Yanzhou-i főhadiszállásán Cao örömmel üdvözölte a bölcs tanácsadókat és a vakmerő harcosokat, így igen sokan köré gyűltek. Két eszes ember, nagybácsi és unokaöcs, egyszerre érkeztek hozzá, mindketten Yanzhouból származtak, s Xun Yu és Xun You volt a nevük. A nagybácsi egykor Yuan Shao szolgálatában állt.

Cao Cao igencsak örvendezett, amikor az idősebbik Xunt sikerült maga mellé állítania, mondván, Xun Yu az ő Zhang Liangja, utalva ezzel az egykori bölcsre, a Legfőbb Ős tanácsadójára.

Meg is tette őt serege egyik generálisának. Xun Yu híres volt képességeiről az udvari szolgálatban, amikor még Luoyang volt a központ, ám az átköltözéskor hátat fordított előmenetelének és falvába vonult vissza. Cao a katonai rangon kívül kinevezte őt hadászati tanítónak is.

- Él még egy igen bölcs ember valahol Yanzhouban - közölte Xun Yu Cao Cao-val -, ám azt nem tudom, kinek a szolgálatában állt.

- Kicsoda ő?

- A neve Cheng Yu, és Yanzhou keleti részéből való.

- Igen, már hallottam felőle - válaszolta Cao Cao.

Így hát el is küldte egyik emberét a fentebb említett bölcs szülőföldjére, hogy megtudakolja hollétét. Cheng Yu a hegyekben élt, ahol tanulmányait folytatta, ám Cao hívására megjelent a főhadiszálláson.

- Méltatlannak fogok bizonyulni ajánlásodra - mondta rögtön barátjának, Xun Yu-nek -, mivel műveletlen és tudatlan vagyok. De bizonyára megfeledeztél egyik falubéldről, Guo Jia-ról, aki viszont igazán tehetséges. Miért nem rá veted ki inkább a hálódást?

- Csaknem valóban megfeledeztem róla - felelte Xun Yu sietve. Beszélt hát Cao Cao-nak erről az emberről is, akit szintén azonnal meghívtak magukhoz.

Guo Jia is rögtön felhívta Cao Cao figyelmét egy általa ismert bölcs férfira, név szerint Liu Ye-re, aki a késői Han dinasztiát megalapító Liu Xiu leszármazottja volt. Amikor ez a bizonyos Liu Ye megérkezett, két további jelentős személyiség meghívását kezdeményezte, Man Chongét Sanyangból, és Lü Qianét Wuchengből, akiket már hírből Cao Cao is ismert. Ezek ketten új uruk figyelmébe ajánlották a Chenliu-ból származó Mao Jie-t, aki szintén eljött és a többiekhez hasonlóan magas hivatalt kapott. Ekkor megérkezett még egy híres vezér, aki ráadásul néhány száz fős csapatot hozott magával s ő is felajánlotta szolgálatait Cao-nak. Yu Jinnek hívták, s Taishanból származott. Igen képzett lovas és íjász volt, aki a harcászati teendők valamennyi formájában felülmúlta társait. Őt hadsereg felügyelőnek nevezték ki.

Néhány nappal később Xiahou Dun, a fővezér hűséges embere vezetett egy férfiút Cao Cao színe elé.

- Ki ez? - kérdezte tőle Cao.

- Ő a Chenliuból származó Dian Wei, a merészek legmerészebbje, az erősek legerősebbje. Zhang Miao emberei közé tartozott, ám vitába keveredett sátortársaival és pusztá kézzel megölt néhány tucatot közülük. Ezután a hegyek közé menekült, én ott találtam rá. Éppen vadászni voltam, amikor megpillantottam őt, ahogy egy tigrist követ a folyón keresztül átkelve. Meggyőztem, hogy csatlakozzon csapatomhoz, és most neked ajánlom őt, uram.

- Látom, nem hétköznapi ember - válaszolta eltűnődve Cao Cao -, remek testalkatú, nyílt arckifejezésű, továbbá roppant erősnek és bátornak tűnik.

- Valóban az. Egyszer megölt egy embert, hogy bosszút álljon barátjáért és ellenfele fejét végighurcolta az egész piactéren. Több százan látták, de közelébe sem mert menni senki. Most egy pár lándzsa a fegyverzete, melyek egyenként százhusz fontot nyomnak, ő pedig ezekkel karjai alatt szökken a nyeregbe.

Cao Cao megparancsolta ennek a férfinak, hogy tegyen tanúbizonyságot képességeiről. Így hát Dian Wei fel-alá ügetett, miközben lándzsáit támadásra készen előrszegezte. Ekkor megpillantott a sátrak között egy hatalmas lobogót, ami a szél erejétől veszélyesen meghajlott, már éppen a kidőlés határán volt. Harcosok nagy tömege igyekezett azon, hogy szilárdan álljon, ám hiába. Dian Wei leugrott hátasáról, odakiáltott az embereknek, hogy tűnjenek el onnan, majd fél kézzel megragadta a zászlórudat, és tökéletesen egyenesen tartotta meg a viharos erejű szél ellenére is.

- Ez a jó öreg Wu Lai ismét¹ - mondta lenyűgözve Cao Cao és főemberei között biztosított helyet Dian Wei-nek, továbbá ajándékként díszes köpönyget, valamint ragyogóan felszerszámozott, villámgyors hátast adott neki.

Látható tehát, hogy Cao Cao kiváló embereket gyűjtött maga köré, akik mindenben segítették őt; voltak tanácsadói az államügyek intézésében, ugyanakkor kiváló hadvezérekkel rendelkezett. Híre el is terjedt a keleti területeken.

Cao Cao atyja, Cao Song Langye-ben élt. Ez a terület mindezidáig érintetlen maradt minden hadakozástól és felfordulástól. Cao Cao nagyon szerette volna már, ha találkoznak. Kötelességtudó fiúként elküldte Taishan kormányzóját, Ying Shao-t, hogy kísérje az édesapját Yanzhouba. Az öreg Cao Song boldogan olvasta fia levelét, s a család készülődni kezdett a költözködéssre. Összesen nagyjából negyvenen voltak, további száz szolga kísérette őket számos kocsin.²

Útjuk során áthaladtak Xuzhou-n is, amelynek birodalmi védelmezője, Tao Qian igazán őszinte és egyenes ember volt, ráadásul már régóta szeretett volna jó kapcsolatokat kiépíteni Cao Cao-val, de egészen eddig nem nyílt lehetősége arra, hogy megerősítse a közöttük lévő kötelékeket. Megtudva, hogy a híres férfiú családja át fog haladni az uralma alatt álló vidéken, Tao Qian eléjük menve üdvözölte s roppant szívesen fogadta őket, majd két napig folytonosan a kedvükben járt. Amikor végül ismét útnak indultak, elkísérte őket területe határáig, s még onnan is ötszáz fős, válogatott kísérettel látta el őket, amit Zhang Kai generális vezetett.

Nemsokára az egész társulat megérkezett Huafei-be. Nyár vége volt, az idő lassan őszbe fordult, ezen a helyen borzasztó záporokkal érkező vihar állította meg őket. Az egyetlen menedék egy ősrégi templom volt, így ide menekültek be. A család foglalta el a főépület szobáit, míg a kíséret a két szárnyban talált szállásra. A kísérő harcosok teljesen eláztak, ezért igen rossz hangulatban voltak és hevesen elégedetlenkedtek.

Ekkor Zhang Kai félrehívta az alá beosztott tiszteket egy titkos helyre s így fordult hozzájuk:

- Mi mindannyian a Sárgaturbánosok közé tartoztunk, csupán azért léptünk Tao Qian szolgálatába, mert nem volt más választásunk. Soha nem jártunk igazán jól ezzel. Most viszont itt van a markunkban a Cao-család minden holmijukkal együtt, így igazán gyorsan és könnyen meggazdagodhatnánk. Ma éjjel a harmadik órség alatt váratlanul rontsunk rájuk és vágjuk le mindannyiukat. Így megszerezhetjük összes kincsüket, majd azután húzódjunk vissza a hegyek közé.

Valamennyi tiszt jó ötletnek tartotta a tervet és egyhangúan elfogadták azt. A vihar egész éjjel tombolt s miközben Cao Song nyugtalanul várta, hogy az ég végre kitisztuljon, hirtelen lármát hallott a templom nyugati feléből. Fivére, Cao De kardot rántva elindult, hogy megnézzze, mi a zsvaj oka, s amint szembetalálkozott Zhang Kai harcosaival, azonnal levágták őt. Cao Song kézen fogta egyik ágyasát és átrohant vele a folyosón, a temp-

lom hátsó része felé, abban reménykedve, hogy meg tudnak szökni. Ám a hölgy túlságosan testes volt, így egyszerűen nem fért át a keskeny ajtókon. Végül mindketten elrejtöztek az egyik kis oldalsó melléképületben, ám meglátták őket, így sorsuk megpecsételődött.

A szerencsétlen Ying Shao kormányzónak sikerült megmentenie életét, és Yuan Shao-hoz menekült. A gyilkosok, miután az egész Cao családot lemészárolták, felgyújtották az öreg templomot, és zsákmányukkal a Huai folyótól délre igyekeztek.

Cao Cao, kit dicsértek a korok,
Jótevőit megölte ő egykor
Ám kiirtották családját a gyilkosok
A végzet lesújtott rá ekkor

A kíséret néhány tagjának sikerült megszöknie és megvitték a borzalmas hírt Cao Cao-nak. Amikor a híres hadvezér meghallotta, mi történt, hatalmas kiáltással a földre zuhant. Felsegítették onnan s ekkor összeszorított fogakkal így motyogott:

- Tao Qian emberei megölték atyámat, így többé nem borulhat ugyanaz az ég mindkettőnk fölé. El fogom söpörni egész Xuzhou-t a föld felszínéről. Csak ez tudja majd kielégíteni bosszúvágyamat.

Cao Cao hátrahagyott Xun Yu és Cheng Yu vezetése alatt egy kisebb, harmincezer főnyi hadsereget, hogy őrizze keleti szálláshelyét és a három tartományt. Ezután az egész haderejével megindult, hogy a földdel tegye egyenlővé Xuzhou-t és megbosszulja atyja halálát. Xiahou Dun, Yu Jin és Dian Wei voltak az élcsapatok vezérei és Cao utasításainak megfelelően le kellett mészárolniuk valamennyi elfoglalt város teljes lakosságát.

Jiujiang kormányzója, Bian Rang közeli barátja volt Tao Qiannek, így amikor fülébe jutott, hogy Xuzhou-t veszély fenyegeti, a kormányzó ötezer katonát küldött barátja megsegítésére. E tettől felbőszülve Cao Cao elküldte Xiahou Dunt, hogy állítsa meg őket és ölje meg Bian Rangot, még mielőtt elérik Xuzhou-t.

Ebben az időben Chen Gong, aki egykor együtt utazott Cao Cao-val, volt hivatalban a keleti Dongjun tartományban s ő szintén baráti viszonyban volt Tao Qiannel. Amikor megtudta, hogy Cao Cao azt tervezi, hogy Xuzhou teljes lakosságát kiirtja, sietve elindult, hogy felkeresse korábbi útítársát. Cao tudta, hogy Chen Gong látogatása elveszi majd étvágyát, ezért először megtagadta, hogy színe elé engedjék. Ám nem feledhette el, hogy korábban Chen Gong milyen kedvesen bánt vele, így végül a látogatót beengedték sátrába.

- Azt beszélük, atyád halálát indulsz megbosszulni Xuzhou-n, és el kívánod pusztítani népét - kezdte beszédét Chen Gong -, én pedig azért jöttem most el hozzád, hogy váltsak veled erről néhány szót. Tao Qian birodalmi védelmező őszinte és jó ember, nem keresi mindenben saját hasznát, miközben nem törődik a módszerekkel és másokkal. Érdemes atyád Zhang Kai kezétől lelte idő előtti halálát, Tao Qian nem vétkes ebben. A nép pedig főleg ártatlan s igen nagy gonoszság lenne lemészárolni őket. Könyörgöm, gondold ezt át még egyszer!

- Még te mersz ide jönni és ilyeneket mondani - felelte dühösen Cao Cao -, te, aki egyszer már magamra hagytál! Tao Qian lemészárolta egész családomat, én pedig esküszöm, hogy bosszúból ki fogom tépni a szívét! Beszélj csak a barátodról, mondd el, amit akarsz, de én meg sem fogom hallani.

A közbenjárás így kudarcot vallott, Chen Gong pedig sóhajtozva távozott.

- Sajnos nem mehetek el Tao Qianhez - motyogta -, és nem nézhetek nyugodtan a szemébe.

Így hát Chen Gong elvágtatott Chenliu tartományba, hogy felajánlja szolgálatait Zhang Miao kormányzónak.

Eközben Cao Cao bosszúálló hadserege minden helyet a földdel tett egyenlővé, amerre csak járt, leöldösve az embereket, meggyalázva a temetőket.

Amikor Tao Qian híret vette a borzalmas eseményeknek, felnézett a mennyboltra, s így szólt:

- Biztosan valami nagy vétkem van az Ég előtt, hogy ez a gonosz rászabadult népemre.

Össze is hívta tanácsnokait egy megbeszélésre. Egyikük, Cao Bao a következő véleményt fogalmazta meg:

- Most, hogy az ellenség így ránk rontott, nem ülhetünk és várhatjuk ölbe tett kézzel a halált. Én a magam részéről támogatni foglak ebben a küzdelemben.

Tao Qian vonakodva küldte ki hadseregét. Már távolról látta, ahogy Cao Cao hadai úgy terjednek szét a vidéken, mint a fagy, mindannyian a gyász fehér színében, olyan hatalmas létszámban, hogy úgy tűnt, mintha a földet hó borítaná. A csapatok közepette egy óriási fehér lobogó lengett, aminek mindkét oldalán az alábbi felirat volt látható: „Bosszú”.

Amikor a kormányzó seregének közelébe értek, a tetőtől talpig hófehérbe öltözött Cao Cao elővágtatott és szidalmazni kezdte Tao Qiant.

Erre Tao Qian is előléptetett és saját lobogója alatt mélyen meghajolt, majd így szólt ellenfeléhez:

- Szerettem volna barátságot kötni veled, nagyuram, ezért parancsol-
tam meg Zhang Kai-nak, hogy kísérik el családotod. Sajnos sejtelmem
sem volt róla, hogy legbelül továbbra is lázadó maradt, így hát megtörtént
a tragédia. De látnod kell, mindez nem az én hibám volt.

- Te vén nyomorult, megölted az apámat, és még ilyen értelmetlensé-
geket is motyogsz itt nekem! - kiáltotta erre Cao Cao, majd fegyvereseihez
fordult, és megkérdezte tőlük, ki vágtatna elő, hogy elfogja Tao Qiant.

Xiahou Dun vállalta el azonnal a feladatot, s elő is száguldott. Tao Qian
nem szállt szembe vele, hanem serege sorai közé menekült. Helyette Cao
Bao iramodott meg, hogy szembenézzen a támadóval. Ám éppen akkor,
amikor a két ló közel került volna egymáshoz, forgószél söpört végig a
helyszínen, s a felröppenő homok és kavicsok mindkét felet nagyon meg-
zavarták, így mindketten visszahúzódtak.

Tao Qian visszavonult a városba és ismét tanácskozást tartott.

- Az ellenünk törő haderő túlságosan is erős - közölte embereivel -,
ezért úgy döntöttem, feladom magam, és hagyom, hogy Cao rajtam töltsé
ki bosszúját. Így talán megmenthetem a népet.

- Már régóta uralod a vidéket és az emberek szeretnek téged - szólt azon-
ban egy hang -, noha valóban erős az ellenség, egyáltalán nem bizonyos,
hogy képes lerontani falainkat, főleg, ha azokat te és néped védik. Meg kell
hát itt erősítenünk magunkat, és nem szabad nyílt küzdelmet vállalnunk.
Nekem pedig van egy kis tervem, ami Cao Cao halálát okozhatja, úgy, hogy
soha nem fognak rátalálni és temetési szertartásban részesíteni őt.

E vakmerő szavak megdöbbenették a gyülekezetet és mindenki buz-
gón tudakolta, mi is ez a terv.

Baráti ajánlatra halálos gyűlölet felett
Ám a legnagyobb veszélyben Tao biztos pontra lelt

A következő fejezetből kiderül, ki is volt a vakmerő beszélő.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

LIU BEI MEGMENTI KONG RONGOT BEIHAI-NÁL.
LÜ BU LEGYÓZI CAO CAO-T PUYANG MELLETT

劉皇叔北海救孔融
呂溫侯濮陽破曹操

Mi Zhu-nak hívták a tanácsost, aki azt állította, tudja, hogyan lehetséges végső vereséget mérni Cao Cao-ra. A tanácsos egy gazdag donghai-i kereskedőcsaládból származott és Luoyanggal bonyolítottak le üzleteket. Egy napon, amikor ebből a városból utazott hintón hazafelé, találkozott egy ragyogó szépségű hölgygel, aki az úton vánszorgott és rögvest megkérte a kereskedőt, vigye őt magával. Mi Zhu meg is állt és átadta helyét a fáradt vándornak. A hölgy hiába mondta neki, hogy osztozzanak az ülőhelyen, Mi Zhu mereven ült lova nyergében, még csak nem is pillantott a nő felé. Így utaztak tovább egy ideig, mikor egyszerre a hölgy köszönetet mondott neki és leszállt. Miközben távozni készült, így szólt:

- Tudd meg, én a tűz istennője vagyok a déli vidékekről. Éppen azért utaztam, hogy végrehajtsam a Legfőbb Isten határozatát, és felégessem hajlékodat, ám kivételes udvariasságod oly mélyen érintett, hogy most csupán figyelmeztetlek: siess haza, szedd össze értékeidet, mivel ma éjjel meg fogok érkezni hozzád!

Ezután eltűnt. Mi Zhu gyorsan befejezte utazását és amint hazaért, minden mozdíthatót kivitt házából. S valóban, még aznap éjjel tűz ütött ki konyhájában, ami kiterjedt az egész épületre. Ezt követően teljes vagyont arra áldozta, hogy megsegítse a szegényeket és vigasztalja a lesújtottakat. Később Tao Qian adott neki előljárói rangot, amit mindmáig be is töltött.

Mi Zhu terve így hangzott:

- Beihai-ba utazom és segítségért könyörgöm Kong Rong kormányzónál. Valaki másnak Qingzhou-ba kellene mennie, hasonló feladat végrehajtására, támogatást szerezni Tian Kai birodalmi védelmezőtől. Ha e két tartomány hadseregei Cao Cao ellen indulnak, biztosan vissza fog vonulni.

Tao Qian beleegyezett a tervbe és megírta a két levelet. Azt kérte, jelentkezzen valaki önként, aki elmenne Qingzhou-ba, s egy bizonyos Chen Deng ajánlkozott is. Miután távozott, Mi Zhu-t hivatalosan is megbízták az északi küldetés végrehajtásával. Eközben Tao Qian és a generálisai tartották a várost, ahogy csak képességeiktől telt.

Kong Rong kormányzó Qufu-ból származott, a régi Lu állam egyik településéről. Egyike volt a huszadik generációnak a nagy tanító, Kung Fu-ce leszármazási vonalából. Kong Rongról elterjedt, hogy roppant értelmes férfiú, ám némiképp koravén. Tíz éves korában felkerekedett, hogy ellátogasson Henan kormányzójához, Li Yinghez, ám az ajtónálló aggályoskodott és nem akarta beengedni, de amikor a fiú kijelentette, hogy ő a kormányzó bizalmas barátja, végül csak bebocsátotta. Li Ying megkérdezte Kong Rongot, miféle kapcsolat van családjaik között, ami igazolná a „bizalmas” jelzót, amivel a barátságukat illette. A fiú így felelt:

- Régesrég az én őstől, Konfuciusztól, a te ősed, uram, a taoista bölcs, Laozi a ceremóniák felől érdeklődött. Így hát a családjaink immár generációk óta ismerik egymást.

Li Ying teljesen megdöbben a fiú szellemességétől.

Hamarosan Chen Wei főminiszter tett látogatást Li Yingnél, akinek a kormányzó beszámolt ifjú vendégéről.

- Igazi csoda ez a fiú - mondta végül Kong Rongra mutatva Li Ying.

- Nem mindig válik okos férfi okos ifjából - felelte higgadtan Chen Wei.

- A szavaidból úgy látom, uram - válaszolt rögtön az ifjú -, hogy te bizonyosan ezek közé a fiúk közé tartoztál.

A miniszter és a kormányzó is nevetésben tört ki:

- Ez a fiú egy napon biztosan nagy emberré válik!

Így hát Kong Rong már ifjúkorától kezdve hírességnek számított. Ahogy felnőtt, megszerezte a birodalmi parancsnok titulust, és Beihai kormányzójává is kinevezték, ahol vendégszeretete miatt komoly hírnevet szerzett. Az alábbi sorokat szokta volt idézni:

Legyen a szoba barátokkal teli
A vendég a boros kupát mindig megleli
Számomra ez lényegbeli.

Már hat éve volt kormányzó és a tartomány népe nagyon szerette őt. Azon a napon, amikor Mi Zhu megérkezett hozzá, Kong Rong szokása szerint vendégektől körülvéve üldögélt a helyén, a hírvivőt késlekedés nélkül bekísérték hozzá. Kérdezősködésére, hogy mi járatban van Beihai tartományban, Mi Zhu előhúzta és átadta Tao Qian levelét, amelyből kiderült, hogy Cao Cao hevesen ostromolja Xuzhou városát, a birodalmi védelmező pedig segítségért könyörög.

- Urad és én jó barátságban vagyunk, s jelenléted itt arra késztet, hogy segítségére siessek - felelte neki Kong Rong -, azonban nem állok haragban Cao Cao-val sem, úgyhogy először írni fogok neki és megpróbálom rábírni, hogy kössön békét. Ha elutasítja ajánlatomat, akkor mozgósítom hadaimat.

- Cao Cao nem hallgat a békeajánlatokra, mivel túlságosan is biztos saját erejében - felelte erre Mi Zhu.

Kong Rong ennek ellenére is megírta levelét és utasításokat adott, hogy gyülekezzenek csapatai. Ám éppen ebben a pillanatban robbant ki a Sár-gaturbánosok újabb felkelése. Tízezer lázadó haramia kezdett fosztogatni és gyilkolni Beihai földjén. Muszáj volt először velük leszámolni, így Kong Rong kivezette az összegyülekezett hadsereget a városból.

Hamarosan szembe is találkoztak az ellenséges haderővel. Ekkor a lázadók vezére, Guan Hai előrevágatott s így szólt:

- Tudom, hogy ez a vidék igen termékeny, és könnyedén félre tud tenni akár tízezer *shi*-nyi gabonát is. Ha ennyit nekem adtok, visszavonulunk, ha viszont elutasítotok, lerontjuk a városfalakat és minden teremtet lelkét megölünk odabent.

- Én a nagy Hanok szolgálója vagyok - ordított vissza Kong Rong -, akik engem bíztak meg, hogy megvédjem földjük biztonságát. Hogy meritek azt gondolni, hogy majd a felforgatókat fogom etetni?

Ennek hallatán Guan Hai megsarkantyúzta lovát és a kardját a feje fölé zúgatva előrerontott. Zong Bao, Kong Rong egyik generálisa szegezett lándzsát és lovagolt elő, hogy felvegye vele a harcot, ám alig néhány ütés-váltást követően a lázadók vezére levágta őt. A rövid összecsapás láttán a védősereg katonái pánikba estek és egymás hegyén-hátán rohantak vissza a védelmező falak mögé. A lázadók teljesen körbevették a várost és hozzáláttak az ostromhoz. Kong Rong meglehetősen elcsüggedt, Mi Zhu pedig, aki most már semmi reményét nem látta annak, hogy küldetése sikeres lesz, elmondhatatlanul búsult.

A látvány valóban mindent felülmúlóan szomorúnak tűnt a városfalról, mivel a lázadók hatalmas létszámban voltak jelen. Néhány nappal később, miközben a falon állva figyelte az ostromgyűrűt, Kong Rong észrevett a távolban egy lovas, aki lándzsával felfegyverkezve vágta át a Sárgaturbánosok tömegén, úgy úzva el őket maga elöl, ahogy a szél szórja szét a pelyvát. Mielőtt a férfi elérhetett volna a fal tövébe, a kormányzó lekiáltott:

- Nyissátok ki a kaput!

Ám a védők nem voltak hajlandóak beengedni egy ismeretlen embert s késlekedésük következtében a lázadók egész tömege gyűlt össze a lovas körül a várak peremén. Hirtelen megpördülve a harcos áttört rajtuk és egy tucatnyit feldöntött közülük, mire a mögöttük lévők is hátrazuhantak. Erre Kong Rong szigorúan megparancsolta a kapuőröknek, hogy nyissák ki a kaput és engedjék be az idegent. Ő pedig, amint beért, leugrott hátsáról, félretette lándzsáját, felsietett a falra és szerényen meghajolt a kormányzó előtt:

- Az én nevem Taishi Ci és Laihuang vidékéről származom. Csak azért tértem haza tegnap északról, hogy meglátogassam anyámat. Ekkor hallottam, hogy városod veszélyben forog, uram, mivel a lázadók megtámadták. Anyám említést tett róla, hogy nagyon jóindulatú voltál hozzá és azt mondta, meg kellene próbálnom segítségedre sietni. Ezért hát felkerekedtem, s mert senki nem tartott velem, egyedül indultam útnak, most pedig itt vagyok.¹

Mindez igencsak biztató volt. Kong Rong már hallott Taishi Ci-ről, mivel bátor harcos hírében állt, noha személyesen eddig nem találkozott vele. A kormányzó tudott róla, hogy a fiú távol van otthonától, így édesanyját, aki néhány *li*-re lakott a várostól, személyes védelme alá vette és gondoskodott róla, hogy ne szenvedjen szükséget semmiben. Ezekkel a tettekkel megnyerte az idős hölgy szívét, aki elküldte hozzá fiát, hogy kimutassa háláját.

Kong Rong a legnagyobb tisztelettel bánt vendégével, ruhákat, páncélt, nyergeket és lovakat ajándékozva neki.

- Uram, adj parancsnokságom alá ezer harcost - szólt nem sokkal később Taishi Ci a kormányzóhoz -, én pedig kirontok velük s elűzöm ezeket a nyomorultakat.

- Vakmerő vitéz vagy, de ellenségeink rengetegen vannak - felelte Kong Rong -, ezért nagyon komoly és nehéz feladat lenne kitörni közédük.

- Anyám iránta mutatott jóságod miatt küldött - válaszolta a fiú -, hogy nézhetnék hát a szemébe, ha nem próbálnám megszüntetni az ostromot? Jobban szeretem a diadalt vagy a pusztulást!

- Úgy hallottam, hogy Liu Bei a mi világunk egyik hőse - tünődött el Kong Rong -, így ha segítséget tudnánk kérni tőle, akkor kétség sem férne ahhoz, mi lesz küzdelmünk eredménye. Ám nem tudom, kit lehetne elküldeni hozzá üzenetünkkel.

- Majd én elviszem! Amint megírtad a levelet, útnak is indulok! - válaszolta lelkesen Taishi Ci.

Így hát Kong Rong üzeneteket fogalmazott, majd ezeket odaadta segítőjének. Taishi Ci magára öltötte páncélját, nyeregbe pattant, íját és tegzét övszíjára erősítette, lándzsát fogott kezébe, telipakolt tarisznyáját erősen a nyereghez kötötte, majd kilovagolt a városkapun. Egyedül indult útnak.

Az árok mentén rengeteg ostromló gyűlt össze s megindultak, hogy elfogják a magányos lovast. Ám Taishi Ci merészen közédük rontott, sokukat le is vágta, végül sikerült áttörnie a gyűrűn.

Amikor a vezérnek, Guan Hai-nak fülébe jutott, hogy egy harcos elhagyta a várost, rögtön sejtette, mi lehet a célja, ezért egy lovascsapattal utána eredt. Guan Hai utasította őket, hogy terüljenek szét, így a hírvivőt majd be tudják keríteni. Ekkor Taishi Ci félretette a lándzsát s előhúzta íját, majd egymás után kilötte nyílvesszőit maga köré. Minden egyes íjhúr-pendülésre egy üldöző fordult le nyergéből, így a megmaradtak nem mertek közelebb jönni hozzá.

Végül sikerült elmenekülnie és sebesen vágtaázva ért el Pingyuanba, Liu Bei-hez. Miután megfelelő módon üdvözölte vendéglátóját, elmondta, miként kerítették be Kong Rongot és hogy az ő segítségét kéri a szorult helyzetben lévő. Ezután átnyújtotta a levelet is, amit Liu Bei figyelmesen elolvasott.

- S ki vagy te? - kérdezte végül a hírnöktől.

- A nevem Taishi Ci, Laihuangból származom. Nem vagyok Kong Rong rokona, nem lakom a közelében sem, ám az érzelmek hozzá kötnek, így hát osztozom bánatában és szerencsétlenségében. A Sárgaturbánosok bekerítették városát, ő pedig szorult helyzetében nem tud senkihez sem fordulni és a vég már igencsak közel. Téged, uram, emberségesnek, igazságosnak ismerünk, olyannak, aki buzgón segít a bajbajutottakon. Így hát a kormányzó parancsára dacoltam minden veszéllyel és áttörtem az ellenégein, most pedig itt vagyok és könyörgöm neked: segíts rajta!

- S valóban tud ő arról, hogy egy Liu Bei a világon van? - kérdezte a házigazda mosolyogva.

Így hát Liu Bei, Guan Yu-vel és Zhang Fei-jel együtt összehívott három-ezer harcost, majd elindult, hogy segítsen Kong Rong városát felszabadítani az ostrom alól. Amikor a lázadók vezetője, Guan Hai meglátta ezeknek az új seregeknek az érkezését, rögtön ellenük vezette saját csapatait, mivel azt gondolta, ilyen csekély létszámú haderő felett könnyedén győzedelmeskedni fog. A fivérek s velük együtt Taishi Ci is a hadrend elején helyezkedtek el lovaikon. Guan Hai előresietett, de Taishi Ci már készen is állt rá, hogy megvívjon vele. Ám mégsem ő, hanem Guan Yu kezdte meg a harcot. Előrerontott s a két háttas összetalálkozott. A katonák eget rengető kiáltást hallattak, mert kétségük sem volt a küzdelem kimenetele felől. Alig néhány ütésváltást követően Guan Yu hosszú pengéje felemelkedett, majd lesújtott és a csapás végzett a lázadó vezérrel.

Ez volt a jel Zhang Fei és Taishi Ci számára, hogy ők is kivegyék részüket a csatából, így egymás mellett indultak rohamra. Harcra kész lándzsákkal rontottak bele az ellenség tömegébe, Liu Bei pedig eközben rohamot vezényelt a teljes haderőnek. Az ostromlott városban a kormányzó látta, hogy bátor megmentői zűrzavart okoznak a lázadók soraiban, ahogy tigrisek teszik a birkanyájban. Senki sem volt képes ellenállni nekik. Ekkor Kong Rong is kiküldte saját csapatait a városból. A felforgatók két tűz közé kerültek és hamarosan teljes vereséget szenvedtek. Sok csapatrész megadta magát, míg a többiek szétszóródtak a szélrózsa minden irányába.

A győzteseket örömmel üdvözölték a városban s amilyen hamar csak lehetséges volt, lakomát adtak a tiszteletükre. Mi Zhu-t is bemutatták Liu Bei-nek. Az előbbi elmesélte Cao Song halálát Zhang Kai keze által, Cao Cao bosszúálló támadását Xuzhou ellen és az ő segélykérő küldetését.

- Tao Qian birodalmi védelmező igen jóindulatú és nemes lelkű ember, igazán kár, hogy el kell szenvednie mindezt a gonoszságot, ráadásul nem is saját hibája miatt - mondta Liu Bei, miután végighallgatta a történetet.

- Te az uralkodóház rokona vagy - szólalt fel Kong Rong kormányzó -, ez a Cao Cao pedig kárt okoz a népnek, hatalommal bíró emberként visszaél

erejével. Miért nem tartasz velem, és mentjük meg együtt a szenvedőket?

- Szívesen csatlakoznék, de haderóm gyenge, ezért óvatosan kell tevékenykednem² - felelte Liu Bei -, noha a vágy a segítségnyújtás iránt régi barátságából származik, ugyanakkor véleményem szerint ez egyben a helyes cselekedet is.

- Nem hiszem, hogy szíved nem a jogos tettekre késztet - mondta erre Kong Rong.

- Mivel ez a helyzet, te menj, és nyújts nekik segítséget, kormányzó úr, én pedig felkeresem Gongsun Zant, akitől kölcsönözhetek további csapatokat és lovakat. Ezt követően azonnal jövök én is.

- Bizonyosan nem szeged meg ígéreted? - kérdezte a kormányzó.

- Miféle embernek nézel te engem? - háborodott fel Liu Bei - A bölcs szerint „a halál lesújt mindannyiunkra, az igaztalan ember képtelen megvédeni magát.” Akár megkapom a csapatokat, akár nem, jönni fogok.

Így hát megszületett a terv. Mi Zhu azonnal elindult vissza, míg Kong Rong felkészült a hadjáratra.

Taishi Ci is indulni készült:

- Anyám azt kérte, hogy siessek segítségedre, s most örülök, hogy biztonságban vagy. Időközben levelet kaptam az egyik városbéliemtől. Liu Yao, Yanzhou birodalmi védelmezője magához hív, ezért mennem kell. Látjuk még majd egymást.

Kong Rong ragaszkodott hozzá, hogy megjutalmazza az ifjút, ám ő nem fogadott el semmit és hamarosan távozott. Amikor ismét találkozott édesanyjával, a hölgy elégedett volt fia sikerével, hogy képes volt kifejezni hálóját a kormányzó iránt. Végül Taishi Ci útnak indult Yanzhou felé.

Liu Bei látogatást tett a barátjánál, Gongsun Zannál, akivel megosztotta a tervét is, hogy támogatást nyújt Xuzhou számára.

- Cao Cao és te nem vagytok ellenségek - felelte Gongsun Zan -, miért fáradoznál hát mások érdekében?

- Ígéretet tettem - válaszolta a kérdésre Liu Bei -, és nem fogok hitszegést elkövetni.

- Kétezer lovast és gyalogost kölcsönzök számodra - mondta erre Gongsun Zan.

- Szeretném még, hogy a szolgálatomra rendeld Zhao Yunt is - közölte Liu Bei.

Gongsun Zan ebbe is beleegyezett. Hamarosan útnak is indultak, Liu Bei saját seregei élén elöl, míg Zhao Yun a kölcsönkapott haderőt vezetve mögöttük.

Eközben Mi Zhu visszatért Xuzhou-ba, és beszámolt az eredményekről: Kong Rong érkezni fog a tartomány megsegítésére, ráadásul Liu Bei-t is megnyerte az ügynek. A másik futár, Chen Deng is visszatért és jelentette,

hogy Tian Kai szintén hoz segítséget. A hírek hallatán Tao Qian nagyon megkönnyebbült.

Am mindkét vezér, aki támogatni jött Xuzhou-t, szörnyen rettegett az ellenféltől, és a hegyek között táborozott, nagy távolságban a várostól, mivel nem mertek közelebb jönni. Cao Cao, aki már tudott érkezésükről, részekre osztotta félelmetes hadseregét, hogy szembenézhesen velük, a város elleni támadást pedig egyelőre elhalasztotta.

Hamarosan Liu Bei is megérkezett és rögtön Kong Ronghoz ment, hogy megbeszéljék a haditervet.

- Az ellenség nagyon erős, Cao Cao pedig igen tehetségesen irányítja ezt a hatalmas haderőt. Óvatosnak kell lennünk. Véleményem szerint alapos felderítést kell végezniük, mielőtt támadásba lendülünk - mondta a kormányzó.

- Én attól tartok, éhség törhet ki a városban - felelte Liu Bei -, úgy pedig nem tudnak majd sokáig kitartani. Csapataimat parancsnokságod alá helyezem s Zhang Fei és én áttörünk, hogy beszélhessünk Tao Qiannel és lássuk, mi a helyzet odabenn.

Kong Rong beleegyezett, majd ő és Tian Kai felvették az ökörszarv formációt, a két szárnyon Guan Yu-vel és Zhao Yunnel.

Amikor Liu Bei és Zhang Fei ezer fős seregetestük élén rohamra indult, hogy áttörjön Cao Cao haderején, egészen a fővezér táborhelyének pereméig jutottak. Ekkor hangos dobszó csendült fel és az ellenség, gyalogosok és lovasok egyként, rájuk zúdult, mint az óceán hullámai. A vezérük Yu Jin volt, aki, amint odaért hozzájuk, megállította hátasát s így kiáltott:

- Állj, ti örültek! Hová tartotok?

Zhang Fei hallotta Yu Jin kiáltását, de nem méltatta válaszra. Egyszerűen a beszélő felé vágtatott, hogy összecsaphasson vele. Egy pár ütésváltást követően azonban Liu Bei meglengette két kardját, mintegy jelzéseként csapatainak, hogy zárkózzanak fel és elkezdtek üzni maguk előtt a megrémült és menekülni kezdő Yu Jint. Természetesen Zhang Fei vezette az üldözőket. Így érték el a városfalat.

A falról az ostromlók hatalmas fehér lobogót pillantottak meg, amire a „Liu Bei” és „Pingyuan” szavak voltak hímezve. A birodalmi védelmező megnyitotta a kaput, hogy beengedje a segítségére érkezettek. Nagy tisztelettel fogadták Liu Bei-t, a palotába vezették és lakomát készítettek elő a tiszteletére. A harcosok is mind ünneplésbe fogtak.

Tao Qian nagyon örült Liu Bei jelenlétének, csodálta rettenthetetlen megjelenését és világos beszédmódját is. Utasította Mi Zhu-t, hogy ajánlja fel a védelmezői hivatal pecsétjét és jelvényét neki, ám Liu Bei döbbsen húzódott vissza:

- Mit jelentsen ez? - kérdezte vendéglátójától.

- Minden oldalról veszély fenyeget s az uralkodói hatalmat többé nem lehetséges fenntartani - válaszolta neki Tao Qian -, te, uram, a család tagja vagy és nagyszerűen megfelelsz arra, hogy támogasd őket és előjogaikat. Én már az elbutulás határán járok, ezért szeretnék lemondani tisztségemről a javadra. Könyörgöm, ne utasíts vissza, én pedig hűségesen be fogok számolni az eseményekről az udvarnál.

Liu Bei erre felugrott helyéről s a házigazda előtt meghajolva így szólt:

- Talán valóban a család leszármazottja vagyok, ám érdemeim csekélyek s nem dúskálok az erényekben sem. Még abban is kételkedem, hogy jelenlegi hivatalomra méltó vagyok és csupán az érzés, hogy jót cselekszem, küldött megsegítésedre. Ha olyan beszédet hallok, mint a tiéd az imént, kétségek fognak el. Bizonyosan azt gondolod, kapzsisággal a szívenben érkeztem hozzád. Többé ne segítsen rajtam isten, ha ilyen elképzeléseket dédelgetnék magamban.

- Csak egy szegény öregember véleményét hallottad - felelte Tao Qian.

Ezután időről-időre megismételte ajánlatát Liu Bei-nek, hogy rá bízna Xuzhou tartományt, ám a hős mindig visszautasította ezt.

Eközben megérkezett Mi Zhu is, így szólván a jelenlévőkhöz:

- Ellenségeink elérték a falakat, muszáj tennünk valamit, hogy elűzzük őket. Ez az ügy várhat addig, amíg nyugodtabb idők nem köszöntenek ránk.

- Írnom kellene Cao Cao-nak, hogy rávegyem, oldja fel az ostromgyűrűt - mondta elgondolkodva Liu Bei -, ha elutasítja, azonnal támadunk.

Utasításokat küldtek a kinti három tábornak, hogy maradjanak tétlenek, míg a levél el nem ér Cao Cao-hoz.

Az ellenséges vezér éppen haditanácsot tartott, mikor az üzenetet vivő hírnököt bejelentették hozzá. Át is vette a levelet, felbontotta és rögtön látta, hogy Liu Bei-től származik. Így hangzott:

„Az átkelőnél történt utolsó találkozásunk óta a sors a világ különböző részeibe vetett, így mostanáig nem tudtam kifejezni irántad érzett tiszteletemet. Ami nemes atyád halálát illeti, ez a tragikus esemény Zhang Kai gonosz természetének köszönhető, Tao Qiannek nincs szerepe benne. Miközben a Sárgaturbánosok maradéka zűrzavart kelt az országban, Dong Zhuo emberei pedig magukhoz ragadták a hatalmat a fővárosban, én azt kívánom, nagytiszteletű uram, inkább az udvar szorult helyzetét vedd figyelembe, ne a személyes bánat hangjára hallgass. Így seregeidet a Xuzhou elleni támadás helyett az állam megmentésének érdekében használd. A város és az egész világ öröme lenne, ha eszerint döntenél.”

A levél elolvasása után Cao Cao szidalmak özönében tört ki:

- Ki ez a Liu Bei, hogy írni merészel nekem, ráadásul még tanácsokat is ad? Emellett igencsak gúnyosnak tűnik!

Azonnal elrendelte, hogy végezzék ki a levél hozóját és folytassák az ostromot, ám egyik alvezére, Guo Jia tiltakozott a parancsok ellen:

- Liu Bei igen messziről érkezett, hogy Tao Qian segítségére legyen és az udvariasság módszerével próbált élni, mielőtt a fegyverekhez fordult volna. Kérlek, uram, válaszolj neki szép szavakkal, hogy a biztonság illúziójába ringassa magát, csak ezután rendeld el a támadást. A város így biztosan elbukik.

Cao Cao jónak találta ezt a tanácsot, így végül megkímélte a hírvivő életét s azt mondta neki, hogy várja meg a választ. Eközben lovas érkezett a táborba, aki igen rossz híreket hozott:

- Lü Bu megtámadta Yanzhou-t, s éppen most hatol be Puyangba. Cao Cao úr három további tartománya is komoly támadásoknak van így kitéve.

A következő események vezettek ehhez a helyzethez: amikor Li Jue és Guo Si, Dong Zhuo korábbi vezérei győzedelmeskedtek a főváros elleni támadásukban, Lü Bu Yuan Shu-hoz menekült. Azonban Yuan Shu ferde szemmel nézett rá hűtlensége miatt és megtagadta tőle a segítségét. Ekkor Lü Bu Shu bátyjához, Yuan Shao-hoz fordult, aki befogadta őt és rögtön megparancsolta neki, vegyen részt a támadásban Zhang Yan ellen Changshanban. Lü Bu sikerrel is járt, ám győzelme olyan büszkeséggel töltötte el s erőszakos viselkedése annyira dühítette a többi hadvezért, hogy Yuan Shao már éppen azt fontolgatta, hogy kivégezteti. Lü Bu-nak fülébe jutott a dolog, így tovább menekült, ezúttal Zhang Yanghoz, Shangdang kormányzójához, aki szolgálatába is fogadta.

Nagyjából ebben az időben történt az is, hogy Pang Shu, aki eddig Changanban bújtatta és védelmezte Lü Bu családját annak eltűnése óta, visszavitte őket a harcosnak. Ez a tett haragra gerjesztette Li Jue-t és Guo Si-t, akik kivégeztették Pang Shu-t és levelet írtak Zhang Yangnak, hogy tegye ő is ezt Lü Bu-val. Így hát, hogy elkerülje sorsát, a híres harcos ismét menekülésre kényszerült, ezúttal Zhang Miao-nál lelt menedékre. Éppen akkor érkezett meg hozzá Lü Bu, amikor Miao fivére, Zhang Chao egy bizonyos Chen Gongot mutatta be a testvérének.

- A birodalom szétszakadása már megkezdődött - mondta Chen Gong Zhang Miao-nak -, a fegyverforgatók magukévá teszik mindazt, amit csak tudnak. Különös, hogy te, uram, mindazzal az előnnyel, amivel rendelkezel a lakosság és az ellátmány terén, nem törekszel függetlenségre. Cao Cao hadjáratra indult a keleti vidékek ellen, védtelenül hagyva saját területeit. Lü Bu korunk legnagyobb hőse. Ha te és ő együttes erővel megtámadjátok és megszerzitek Yanzhou-t, akkor megszilárdíthatjátok uralmat.

Zhang Miao elégedetten hallgatta ezt a beszédet és elhatározta, hogy megkísérli megvalósítani a tervet. Támadást rendelt el s Lü Bu hamarosan el is foglalta Yanzhou-t és a környező vidéket, kivéve három kis tartományt,

Juanchenget, Fanxia-t és Dongjunt, amiket Cao Cao tanácsnokai elkeseredetten védelmeztek. Cao Cao kuzinja, Cao Ren rengeteg csatát megvívott a támadókkal, ám sorozatos vereségeket szenvedett, így hírvívőt küldött, aki megvitte a rossz híreket Cao-nak és sürgős segítséget kért tőle.

Cao Cao-t nagyon összezavarta mindez s így fakadt ki:

- Ha a saját területeim elvesztek, akkor nincsen hová hazatérnem. Azonnal tennem kell valamit!

- Legjobb lenne mindenáron fenntartani a barátságot Liu Bei-jel s visszavonulni Yanzhou-ba - javasolta Guo Jia.

Erre Cao Cao megírta üzenetét Liu Bei-nek, átadta a levelet a várakozó futárnak, majd táborát bontott.³ Az ellenség távozásának híre hatalmas örömet okozott Tao Qiannek, aki meghívta összes támogatóját Xuzhou városába és hálája kifejezéséeként ünnepeket és lakomákat szervezett nekik.

Az egyik ilyen alkalommal, amikor a lakomázás véget ért, ismét csak előhozakodott kívánságával, hogy lemond pozíciójáról Liu Bei javára. Miután a legnagyobb tisztelettel övezett helyre ültette hősünket, meghajolt előtte, majd így szólt az összegyűltekhöz:

- Barátaim, már öreg vagyok és gyenge, két fiam pedig sajnos nem rendelkezik olyan képességekkel, amelyek segítségével el tudnának látni egy ilyen fontos tisztséget. A nemes Liu Bei úr a császári ház leszármazottja. Kiemelkedő erényeiben és nagyszerű tehetségében is. Vegye hát ő át az uralmat ezen a földön, mivel én szívem szerint visszavonulnék, hogy leginkább egészségemmel foglalkozhassam.

- Kong Rong kormányzó kérésére érkeztem ide - kezdte a válaszát Liu Bei -, mivel úgy gondoltam, ez a helyes cselekedet. Xuzhou szerencsésen meg is menekült, ám ha én most átveszem felette a hatalmat, akkor bizonyosan azt fogja gondolni az egész világ, hogy romlott ember vagyok.

- Akkor sem szabad visszautasítanod - felelte neki Mi Zhu -, a Hanok uralma lehanyatlak, a birodalom omladozik és most már végképp eljött az ideje a merész tetteknek, emlékezetes szolgálatoknak. Ez itt termékeny vidék, gazdag, sűrűn lakott föld, s éppen te vagy az az ember, aki irányítására termett.

- Mégsem fogadhatom el - ellenkezett Liu Bei.

- Tao Qian birodalmi védelmező már régóta betegeskedik - szólt közbe Chen Deng -, már nem tudja úgy ellátni feladatait, mint korábban. Kérlek, uram, ne utasítsd vissza ezt az ajánlatot.

- Yuan Shu a tartományurak családjához tartozik - válaszolta Liu Bei -, mégpedig olyanokéhoz, akik három generáció során négyszer is a legmagasabb tisztségeket töltötték be az államban. Emberek sokasága tiszteli őt, miért nem hívjátok meg hát ezt az embert a pozíció betöltésére?

- Mert Yuan Shu csupán kiszáradt csontváz egy sötét kriptában - mondta Kong Rong -, még csak beszélni sem érdemes róla. Ez a lehetőség számodra az Egek ajándéka és sohasem fog szünni bánatod, ha most mégis visszautasítod.

Így hangzott Kong Rong kormányzó véleménye, ám Liu Bei megmákosolta magát és ragaszkodott a korábban elhangzottakhoz. Tao Qian könyvekkel a szemében esdekelt neki:

- Meghalok, ha elhagysz engem és nem lesz majd senki, aki lezárja a szemeimet.

- Testvérem, én is azt gondolom, hogy el kellene fogadnod ezt a megtiszteltetést - csatlakozott a beszélgetéshez Guan Yu.

- Minek ez a sok húhó? - kiáltotta Zhang Fei - Nem erővel vesszük el ezt a helyet! Ő az - tette hozzá Tao Qianre mutatva -, aki neked szeretné adni!

- Mindannyian arra próbáltok rávenni, ami helytelen - felelte nekik Liu Bei.

Látva, hogy nem lehet meggyőzni, ismét Tao Qian kezdett beszédbbe:

- Szilárd maradtál hát elhatározásodban, de abba talán azért beleegyezel, hogy letáborozz Xiaopei-nél. Csupán kisváros ez, ám onnan őrködhetsz a terület biztonsága felett.⁴

Erre minden jelenlévő egyszerre kezdte kérlelni Liu Bei-t, hogy fogadja el az ajánlatot, mire ő végül nem ellenkezett tovább. A győzelmi lakoma véget ért s eljött a búcsú ideje. Amikor Zhao Yun távozni készült, Liu Bei bánatosan szorongatta kezét, miközben csak úgy záporoztak könnyei. Kong Rong és Tian Kai is visszatértek otthonaikba.

Amikor a hősök elfoglalták új szálláshelyüket Xiaopei-ben, első dolguk az volt, hogy helyrehozzák a védműveket, majd a lakosság megnyugtatására kiáltványokat tettek közzé.

Eközben Cao Cao már saját területei felé menetelt. Unokafivére, Cao Ren eléjük jött és beszámolt urának a helyzetről:

- Lü Bu roppant nagy haderővel bír, ráadásul maga mellett tudhatja egykori emberedet, Chen Gongot is tanácsadóként. Yanzhou már úgy, ahogy van, elveszett, kivéve három tartományt, amiket még mindig hősiessen és elkeseredetten véd Xun Yu és Cheng Yu.

- El kell ismernem, Lü Bu vakmerő harcos - szólt Cao Cao -, ám ennél nem több. Nincs benne semmi ravaszság, így hát túlságosan azért nem kell félnünk tőle.

Végül parancsot adott, hogy verjenek megerősített tábor, amíg ki nem tudnak eszelni valami diadalt hozó haditervet.

Lü Bu, tudva, hogy Cao Cao visszatért, maga elé rendelte két beosztott generálisát, Xue Lant és Li Fenget s rájuk bízta Yanzhou városa megvédésének feladatát:

- Már régóta vártam a lehetőséget, hogy igénybe vehessem képességeiteket. Most alátok rendelek tízezer harcost, akikkel tartanotok kell a várost, amíg én előretörök és összecsapok Cao Cao-val.

A tisztiek vállalták a feladatot, ám ekkor Chen Gong tanácsadó érkezett sietve:

- Nagyuram, látom, távozni készülsz! Merrefelé tartasz?

- Puyangnál kívánok letáborozni a csapataimmal, igen előnyös helyzetet elfoglalva.

- Hibát követsz fel - válaszolta erre Chen Gong -, mivel sajnos ez a két katona, akikre a város védelmét bízad, nem fog tudni eleget tenni a kihívásnak. Ehhez a hadjárathoz, kérlek, hadd idézzem emlékezetedbe azt az igen sok előnnyel kecsegtető pontot, ami nagyjából száznyolcvan *li*-re van innen nyugatra, a Tai hegység felé tartó veszélyes úton. Itt kellene elhelyezned legjobb embereidet egy rajtaütéshez. Cao Cao biztosan erőltetett menetben siet majd hazafelé, mikor meghallja, mi történt, ha pedig akkor sújtasz le rá, amikor seregei fele már elhagyta ezt a pontot, akár el is foghatod őt.

- Inkább Puyangot foglalom el - felelte ridegen Lü Bu -, s meglátjuk, mennyit érek el vele. Hogyan is láthatnád át az én nagyszerű tervemet?

Így hát Lü Bu Xue Lant bízta meg a Yanzhou feletti parancsnoksággal, majd távozott.

Eközben Cao Cao elért az út Tai hegységben kanyargó, veszélyes részére s Guo Jia figyelmeztette őt: minden kétséget kizáróan rajtaütés várható itt. Ám Cao Cao csak nevetett:

- Jól ismerjük Lü Bu valamennyi intézkedését. Xue Lan tartja a várost. Azt gondolod, hogy Lü Bu rajtaütést tervezne? Nos, akkor én megparancsolom Cao Rennek, hogy vegye ostrom alá Yanzhou-t, míg én Puyangba megyek.

Amikor Chen Gong Puyangban hírül vette az ellenség közeledését, így szólt Lü Bu-hoz:

- A hosszú menetelés bizonyára kimeríti majd ellenfeleinket. Indítsunk hát gyorsan támadást ellenük, mielőtt még lenne idejük kipihenni magukat.

- Én egy szál lovasként senkitől sem félek - felelte dölyfösen Lü Bu -, jövök-megyek, amikor csak akarok. Azt hiszed, esetleg tartok ettől a Cao Cao-tól? Csak hadd táborozzon le, én pedig majd azután fogok elbánni vele.

Így hát Cao Cao háborítatlanul közelíthette meg Puyangot s verhetett táborát. Másnap tisztjei segítségével a nyílt téren állította csatarendbe seregeit. A fővezér a két hadoszlop között, a lobogó alatt, lóháton foglalta el helyét s figyelte, ahogy ellenfelei megérkeznek és egy kerek térségen állnak fel. Természetesen Lü Bu volt legelől, mögötte nyolc generálisa, mind erős férfiak. Zhang Liao és Zang Ba volt közülük a legkiemelkedőbb, a többi hat – Hao Meng, Cao Xing, Cheng Lian, Wei Xu, Song Xian és Hou Cheng – ezek hátvédjeként indult harcba. Mindösszesen ötvenezer fős sereget vezettek.

A dobok mennydörgésszerű hangja feldübörgött, majd Cao Cao az ellenre mutatva így szólt:

– Közöttünk eddig nem volt vita. Miért támadtad meg hát földjeimet?

– A Hanok birodalmához tartozik az egész. Milyen jogon nevezed hát magadénak?⁵ – felelte dühödten Lü Bu, majd utasította Zang Ba-t, hogy lovagoljon előre és vívjon párbajt. Cao Cao oldaláról a kihívást Yue Jin fogadta el. A két háts sebesen közeledett egymás felé, a két lándzsa egyként emelkedett fel, majd közel harminc ütésváltást hajtottak végre, anélkül, hogy bármelyiküknek is sikerült volna a másik fölé kerekedni. Ekkor Xiahou Dun vágatott elő, hogy segítsen társának, mire Lü Bu seregéből pedig Zhang Liao száguldott a párviadalt vívók felé s ők négyen szörnyű harcba kezdtek.

Végül ádáz harag öntötte el Lü Bu-t. Alabárdját harcra készen tartva megsarkantyúzta hátasát, Rőt Nyulat és arrafelé kezdett száguldani, ahol a küzdelem tombolt. Ahogy Xiahou Dun és Yue Jin észrevették, ki közeledik feléjük, mindketten menekülőre fogták, ám Lü Bu vadul nyomult utánuk. Ezzel Cao Cao serege el is veszítette aznapra a csatát. Jó néhány *li*-t kellett visszavonulniuk, majd amikor már biztonságos távolságban voltak, táborot vertek. Eközben Lü Bu szemlét tartott csapatai felett.

Miután a nap eseményei balszerencsésen alakultak számára, Cao Cao tanácskozássra hívta össze embereit. Elsőként Yu Jin szólalt fel:

– A dombtetőről ma észrevettem egy ellenséges táborát Puyangtól nyugatra. Csupán néhány ember volt ott s ma éjjel, a győzelmük után biztosan nem fogják védeni. Indítsunk hát támadást és ha el tudjuk foglalni a táborát, félelmet ültethetünk Lü Bu szívébe. Ennél jobb tervünk nem lesz.

Cao Cao is így vélekedett. Ő és hat generálisa – név szerint Cao Hong, Li Dian, Mao Jie, Lu Qian, Yu Jin és Dian Wei – húszezer gyalogossal és lovassal az éj leple alatt útnak indultak egy titkos úton a tábor felé.

Ezalatt Lü Bu az aznapi győzelmet ünnepelte táborában, amikor Chen Gong egyszerre így fordult hozzá:

– Uram, a nyugati tábor nagy fontossággal bír, ugyanakkor könnyen meglehet, hogy az ellenfél megtámadja – emlékeztette Lü Bu-t a helyzetre.

- Az ellenség közelünkbe sem mer jönni mai veresége után - felelte könnyedén Lü Bu.

- Cao Cao igen tehetséges hadvezér - ellenkezett Chen Gong -, ezért folyamatosan figyelniük kell, mit tesz, különben sikerül majd rátalálnia gyenge pontunkra.

Ezzel már Lü Bu is egyetértett és előkészületeket tett a védelemre: ki küldött három generálist, Gao Shunt, Wei Xu-t és Hou Chenget, hogy sieszenek oda. Alkonyatkor Cao Cao elérte a tábornak s azonnal támadásba lendült mind a négy oldalról. A védők képtelenek voltak feltartóztatni őket. Szerteszét futottak, így a tábornak sikerült elfoglalni. A negyedik őrséghez közeledett az idő, mikor a Lü Bu által küldött erősítés megérkezett végre. Cao Cao kivonult, hogy szembenézzen velük és Gao Shun csapataival találkozott össze. Újabb csata kezdődött, ami egészen hajnalig tombolt. Ekkor dobok dübörgése hangzott fel nyugatról, azt jelezve, hogy maga Lü Bu közeledik. Ennek hallatán Cao Cao félbeszakította az ütközetet és igyekezett visszavonulni.

Gao Shun, Wei Xu és Hou Cheng azonnal üldözőbe vették, miközben Lü Bu állt az élre. Cao két alvezére, Yue Jin és Yu Jin szembeszálltak az üldözőkkel, de nem voltak képesek megállítani őket. Cao Cao eközben észak felé igyekezett távozni, ám ekkor a dombok mögül Zhang Liao és Zang Ba bukkant fel, akik csapataikkal rögtön támadásba lendültek. Lu Qiant és Cao Hongot küldte a kétségbeesett fővezér, hogy szálljanak szembe velük, de mindketten vereséget szenvedtek, így Cao nyugatnak fordult, hátha ott majd biztonságra lel. Ám ebből az irányból is Lü Bu alvezérei nyomultak elő, név szerint Hao Meng, Cao Xin, Cheng Lian és Song Xian.

Elkeseredett küzdelem bontakozott ki. Cao Cao megrohamozta az ellenséges hadrendet. Iszonyatos volt a lárma és a záporozó esőként hulló nyílvesszők miatt a roham lendülete megtört, így nem bírtak előrébb jutni.

- Ki képes megmenteni engem? - kiáltotta Cao Cao, miközben a kétségbeesés rettegése járta át.

Ekkor az összecsapásból a két lándzsával küzdő Dian Wei tört elő s így kiáltott:

- Ne félj, jó uram! - majd leugrott hátasáról, a két lándzsát félretette, s tucatnyi hajítódárdát vett kezébe azután a követőihez fordult:

- Amikor a gazemberek tizlépésnyi közelségbe érnek, szóljatok nekem! - ő pedig hatalmas lépésekkel megindult, cseppet sem törődve a felé szálló nyílvesszőkkel.

Lü Bu lovasai követték, s amikor már a közelében jártak, Dian Wei követői felordítottak:

- Tíz lépés!

- Ötnél szóljatok megint – kiáltotta vissza Dian Wei és tovább lépdelt. Hamarosan hallotta ismét az ordítást:

- Öt lépés!

Ekkor megpördült és elhajította a kezében tartott dárdákat. Minden egyes hajítás hatására egy ember zuhant ki nyergéből, s egyetlen dárda sem vétette el célját.

Miután így legalább tíz ellenfél elesett, a maradék menekülőre fogta, Dian Wei pedig gyorsan újra nyeregbe pattant, felmarkolta két lándzsáját és olyan lendülettel vetette magát ismét az ütközetbe, aminek senki sem tudott ellenállni. Ellenfelei egymás után estek el vagy adták meg magukat, így képes volt kivezetni Cao Cao-t a csata forgatagából. Ezután a fővezér és tisztjei sikeresen eljutottak táborhelyükig.

Ám amint leszállt az este, megint csak csatazaj ütötte meg fülüket, s hamarosan maga Lü Bu bukkant fel.

- Cao Cao, te lázadó gazember, ne merj elmenekülni! - ordította a harcos, miközben alabárdját csapásra lendítette.

A táborban lévők mind megdermedtek és rettegve bámultak egymás arcába: katonáik kimerültek, a hátrasok is elfáradtak.

Teljesen elhatalmasodott rajtuk a félelem és valamennyien igyekeztek valamiféle menedékhelyet találni maguknak.

Az ellen gyűrűjéből kivezetheted vezéred
De mi lesz, ha utánad erednek és elérnek?

Cao Cao sorsáról itt már nem beszélhetünk, ám a következő fejezet beszámol róla.

TIZENKETTEDIK FEJEZET

TAO QIAN HARMADSZOR IS FELAJÁNLJA
YOUZHOU-T LIU BEI-NEK. CAO CAO
HATALMAS KÜZDELEMBEN VISSZAFOGLALJA
YANZHOU-T LÜ BU-TÓL

陶恭祖三讓徐州
曹孟德大戰呂布

Az előző fejezet azzal zárult, hogy Cao Cao-t igen nagy veszély fenyegette. Azonban már érkezett a segítség: Xiahou Dun egy sereggel sietve jött vezére felmentésére, megállította az üldözőket és szürkületig harcolt Lü Bu ellen. Patakokban ömlött a vér, eláztatva mindent, s ahogy az utolsó napsugár is eltűnt a láthatár mögött, sikerült elúzniük Lü Bu-t, Cao Cao pedig biztonságban érezhette magát táborában. Ekkor bőkezűen megjutalmazta Dian Wei-t és elő is léptette.

Amikor Lü Bu visszaért saját táborába, rövest hívatta tanácsadóját, Chen Gongot. Ez utóbbi már ki is eszelt egy újabb haditervet:

- Puyangban él egy gazdag, befolyásos család, a Tian nevezetű, igen sok tagot számlál, több ezerre rúg a rokonság száma. Önmagukban elegendőek lennének, hogy egy kisebb tartományt benépesítsenek. Vegyük rá egyiküket, hogy elmenjen Cao Cao táborába egy titkos levéllel, amiben jó uram kegyetlenségéről írnak, a nép iránta érzett gyűlöletéről, a vágyról, hogy megszabaduljanak tőle. Szerepeljen benne az a hamis információ is, hogy csupán Gao Shun maradt ott a város őrzésére, a lakosok pedig segítségére lennének bárkinek, aki megmentésükre igyekezne. Így hát ellenségünket, Cao Cao-t rávennénk, hogy a városba siessen, s elpusztíthatnák őt azzal, hogy tüzet gyújtunk mind a négy kapunál, vagy még odakint törbe csaljuk. Tehetsége talán elég ahhoz is, hogy az egész világmindenséget kijátssza, ám innen nem menekülhet.

Lü Bu úgy vélte, akár be is válhat a csel és intézkedett, hogy küldjék el az üzenetet a Tian család számára.

Nem sokkal vereségét követően Cao Cao még nem igazán tudta, mi is legyen következő lépése. Ekkor érkezett meg hozzá a titkos levél Tianéktől, amit nagy örömmel olvasott. Arról volt benne szó, hogy belső segítséget nyújtanak neki és megüzenték, hogy a jel egy fehér lobogó lesz, amin a „Becsület” felirat szerepel.

- Az Ég nekem szánja Puyangot - kiáltotta Cao Cao boldogan és gazdagon megjutalmazta a hírnököt, majd készülődni kezdett a hadjáratra. Ekkor viszont Liu Ye is megérkezett és így szólt:

- Rendben van, hogy Lü Bu nem valami fényes stratégia, ám Chen Gong nagyon is fortélyos. Attól tartok, uram, árusítás rejlik ebben a levélben, így óvatosan kellene eljárnod. Ha mindenképpen útnak akarsz indulni, csupán a sereg egyharmadával hatolj be a városba, a többiek pedig tartalékként maradjanak a falakon kívül.

Cao egyet is értett vele abban, hogy ilyen elővigyázatosan járjanak el. Puyangba vonult és az egész várost vidáman csapkodó lobogókkal felékesítve találta. Miután figyelmesen áttanulmányozta ezeket, a nyugati kapunál észrevette a fehér színűt a fentebbi felirattal, amit keresett. Szíve ekkor örömmel telt meg.

Ezen a napon dél körül a város kapui megnyíltak és két seregetest masírozott elő, mintha harcra készülnének. Az előhad parancsnoka Gao Shun volt, míg a mögötte jövő csapatokat Hou Cheng vezette. Cao Cao ekkor megparancsolta Dian Wei-nek, hogy szálljon szembe velük, ám egyik ellenséges vezér sem volt hajlandó az összecsapásra, inkább visszamenekültek a városba. Ennek láttán Dian Wei és harcosai felsorakoztak a felvonóhíd közvetlen közelében. A zűrzavar közepette néhány katonának sikerült kitörnie s ezek rögvest Cao Cao-hoz siettek:

- A Tian család csatlósai vagyunk - mondták neki s átadtak egy titkos levelet, amiben ez állt:

„Az első őrség ideje alatt adjuk meg a jelet, ami egy gongütés lesz. Ekkor jön el az idő a támadásra. A kapukat megnyitjuk.”

Így hát Cao Cao utasította Xiahou Dunt, hogy meneteljen el balkéz felé, Cao Hongnak pedig megparancsolta, hogy jobb felé kerüljön. Eközben a fővezér - Xiahou Yuannal, Li Diannel és Yue Jinnel együtt - a fősereg élén a városba kívánt hatolni. Li Dian igyekezett nagyobb óvatosságra bírni urát:

- Vezérem, neked inkább kint kellene maradnod, engedd meg, hogy csak mi menjünk be először!

Ám Cao Cao nem hallgatott rá, csendre intette s így szólt:

- Ha én nem tartok veletek, akkor ki fog előrenyomulni?

Így történt, hogy éjszaka, az első őrség idején ő vezette a városba előretörni kívánó haderőt. A hold még nem kelt fel, mikor közelebb húzódtak a nyugati kapuhoz. Reccsenő zajt hallottak, majd hangos kiáltást, végül fákllyák kezdtek ide-oda imbolyogni. A következő pillanatban a kapu szélesre tárult, a felvonóhíd leereszkedett, Cao pedig hátasát megsarkantyúzva beügetett.

Ám amikor elérte a hivatali székhely épületét, feltűnt neki, milyen elhagyatottak az utcák, és már tudta, hogy csapdába csalták. Hirtelen megfordítva lovát odakiáltott követőinek, hogy nyomban vonuljanak vissza. Ez volt a jeladás egy másik esemény számára. Közvetlen közelről jelzőbomba robbanása hallatszott, majd ennek visszhangja kelt mindenünnen, egyetlen, fülsiketítő ordításban. Gongok és dobok hangja morajlott fel, mint a forrásuk felé visszatérő folyók és a mélységes mélységből előtörő, forrongó óceán robajlása. Két oldalról, keletről és nyugatról is harcosok tömkelege lendült támadásba, akiket Lü Bu generálisai, Zhang Liao és Zang Ba vezettek.

Cao Cao észak felé próbálkozott meg a kitöréssel, ám hamar kiderült számára, hogy abból az irányból Hao Meng és Cao Xing állja el az utat. Ekkor a déli kapu felé indult, de ott meg Gao Shunnal és Hou Chenggel találta szemben magát. Hűséges alvezére, az ádáz szemű, csikorgó fogú Dian Wei végül csak áttört és kijutott, miközben az ellenség szorosan nyomában volt.

Amikor Dian Wei elérte a felvonóhidat, hátranézett, de urát nem látta sehhol. Rögtön megfordult s egész folyosót vágott az ellenfél seregeiben visszafelé, majd meglátta Li Diant.

- Merre van urunk? - ordított oda neki.

- Én is épp őt keresem! - felelte Li Dian.

- Gyorsan, szerezz segítséget odakintről - válaszolta Dian Wei -, majd én megtalálom a vezért!

Li Dian el is sietett, hogy erősítést hozzon, Dian Wei pedig egyre mélyebbre vagdalkozott az ellenség gyűrűjében, miközben mindenfelé Cao Cao-t kereste. Ám nem lelt rá sehhol, így végül sikeresen kitört a városból, és Yue Jinhez rohant, aki rögtön azt tudakolta tőle, merre van a fővezér.

- Kétszer is berontottam a város mélyére, hogy rátaláljak, de nem volt sehhol! - válaszolta izgatottan Dian Wei.

- Menjünk be még egyszer, ezúttal együtt! - javasolta Yue Jin.

Felvágtattak a kapuhoz, ám a toronyból hajigált bombák robbanásának zaja megrémítette Yue Jin hátasát s az állat nem mert tovább menni. Így hát Dian Wei megint egyedül rontott be, átverekedve magát füstön és lángokon és ismét mindenhol igyekezett rátalálni Cao-ra.

Amikor Cao Cao látta, hogy erős védelmezője, Dian Wei áttöri az ellenség sorait s eltűnik, őt még mindig körülfogták a harcosok. Tett hát egy újabb kísérletet, hogy elérje az északi kaput. Útközben az izzó háttér előtt megpillantotta Lü Bu éles körvonalait, ahogy felé halad, alabárdjával gyilkolásra készen. Cao eltakarta arcát, majd lovát ostorozva igyekezett elvágatni. Ám Lü Bu utánaeredt s fegyverével megkocogtatva sisakját így szólt:

- Hol van Cao Cao?

Cao erre megfordult s egy jócskán előttük járó, szürkésbarna lóra mutatott:

- Ott menekül, azon a hátason!

Amint ezt Lü Bu meghallotta, rögtön a mondott lovas után eredt, magára hagyva Cao Cao-t, aki megkönnyebbülten indult a keleti kapu felé. Ekkor végre találkozott Dian Wei-jel, s a hős rögtön védelmébe vette, átküzdötte magát az ellenségen, véres nyomot hagyva maguk után, amíg el nem érték a kiutat. A kapunál borzalmas tűz lángolt, izzó gerendák zuhantak alá mindenhonnan. Úgy tűnt, mintha a föld elemét teljesen felváltotta volna a tűz eleme. Dian Wei lándzsájával félresöpörte a lángoló fadarabokat és a füstbe lovagolt, hogy utat törjön urának. Éppen abban a pillanatban, ahogy áthaladtak alatta, a kaputoronyból tüzes gerenda hullott alá. Cao Cao-nak sikerült karjával félretaszítania, ám lovát eltalálta a hátán és a földre döntötte. Cao Cao keze és karja csúnyán megégett, haja és szakállja is megperzselődött. Dian Wei azonnal megfordult, hogy segítségére siessen. Szerencsére Xiahou Yuan is éppen ekkor bukkant fel, ketten együttes erővel

az utóbbi hatására emelték a sérültet. Így végül sikerült kimenteniük a lángokban álló városból, ám seregükre egészen napkeltéig még kemény küzdelem várt.

Cao Cao visszatért a táborba, tisztjei pedig sátra köré gyűltek, aggódva sebesülése miatt. De a vezér hamarosan összeszedte magát és már csak nevetett menekülésén, ha visszagondolt rá.

- Besétáltam ennek a bolondnak a csapdájába, de bosszút fogok még állni érte! - fogadkozott.

- Eszeljünk ki gyorsan valami új tervet - mondta Guo Jia.

- Saját cselét fogom ellene fordítani. Elterjesztem a hírt, miszerint súlyosan megégtem a tűzben és az ötödik órség ideje alatt meg is haltam. Rögtön támadásba fog lendülni, amint meghallja ezt, én pedig rajtaütök a Maling hegyen, s ezúttal nem hagyom, hogy kicsússzon kezeim közül!

- Igazán remek haditerv! - válaszolta lelkesen Guo Jia.

Így hát a harcosok gyászba öltöztek s mindenütt híre kelt, hogy Cao Cao halott. Amint ez Lü Bu fülébe jutott, összegyűjtötte hadseregét, hogy meglepetésszerű támadást intézzon az ellenség tábora ellen a Maling hegyen vezető úton keresztül.

Átkelés közben azonban váratlanul támadásra szólító dobok hangja csendült fel s lesben álló katonák ugrottak elő körülötte. Csupán elkeseredett küzdelemben sikerült kivágnia magát a kutyaszorítóból, s roppantul megfogyatkozott sereggel tért vissza Puyang melletti táborába. Itt megerősítette védelmét és többé nem lehetett rávenni nyílt összecsapásra.

Ebben az évben sáskák jelentek meg a semmiből s minden zöldellő növényt felfaltak. Éhínség tört ki, az északkeleti szemestermény ára a csillagos egekbe szökött. Az emberek még a kannibalizmusra is rászoktak.¹ Cao Cao serege is nagyon szenvedett az élelem hiányától, ezért Juanchengbe masíroztak, Lü Bu pedig Shanyangba vezette saját csapatait. A fegyverek szava elcsitult hát egy időre.

Xuzhou-ban Tao Qian birodalmi védelmező, aki már elmúlt hatvan éves, hirtelen súlyosan megbetegedett, ezért magához hívatta bizalmasát, Mi Zhu-t, hogy előkészületeket tegyenek a jövőre nézve. Áttekintve a jelenlegi helyzetet, a tanácsadó így szólt:

- Cao Cao lemondott arról, hogy megtámadjon minket, mert ellenségei Yanzhou-t fenyegették, most pedig egyelőre béke van közöttük, de kizárólag az éhínség miatt. Én attól tartok, Cao Cao megújítja támadását ellenünk jövő tavasszal. Amikor Liu Bei visszautasította megüresedő helyedet, jó uram, még tele voltál életerővel. Most viszont sajnos beteg és gyenge vagy, ez pedig remek indok lehet visszavonulásodra. Így már nem fog elutasítani megint.

Üzenetet küldtek hát Xiaopei kisvárosába, hogy katonai tanácskozásra hívják Liu Bei-t. Ő el is jött, magával hozva testvéreit és egy kis létszámú kíséretet. Amint megérkeztek, behívták a beteg lakosztályába. Gyorsan elhessegetve az egészségére irányuló kérdéseket, Tao Qian rátért az igazi okra, amiért magához szólította Liu Bei-t.

– Kedves uram, csupán azért hívatlak magamhoz, mert súlyos beteg vagyok s bármelyik pillanatban meghalhatok. Arra kérlek, tekintsd a Hanokat és birodalmukat minden másnál fontosabbnak, vedd át az e tartomány uralma feletti jelképeket tőlem, a kinevezést és a pecsétet, hogy nyugodtan hajthassam örök álomra fejem.

– Két fiad is van, miért nem őket bízod meg a hivatallal, hogy levegyék a terhet válladról? – érdeklődött Liu Bei.

– Mindketten nélkülözik az ehhez szükséges tehetséget. Bízom benne, hogy halálom után majd tanítod őket s nem hagyod, hogy túlságosan belebonyolódjanak a főváros dolgaiba.

– Nem vagyok én megfelelő ekkora feladatra!

– Ajánlhatok neked valakit, aki segítségedre lehet. Sun Qian Beihai-ból kinevezhető néhány pozícióra.

– A nemes Liu Bei korunk legtisztelteméltóbb embere – fordult ezután Tao Qian Mi Zhu-hoz –, szolgálatot őt hűséggel.

Liu Bei még mindig nem akarta elfogadni az ajánlatot, újra és újra visszautasította a felkínált állást, ám ekkor a birodalmi védelmező, szívére mutatva, hogy kifejezze őszinteségét, eltávozott az élők sorából.

Amikor a tisztségviselők ceremóniális jajveszékelése véget ért, a hivatali jelképeket Liu Bei-hez vitték, ám ő rájuk sem akart nézni. Az elkövetkező napokban a város és a vidék lakosai mind összegyűltek a birodalmi rezidencia körül s hajlongva, könnyek között kérték Liu Bei-t, fogadja el a felkínált pozíciót.

– Ha nem így teszel, nem élhetünk majd békében! – kiáltozták.

E felkérések mellett még testvérei rábeszélésével is szembesülnie kellett, míg végül bele nem egyezett abba, hogy átveszi a hivatali teendőket. Haladéktalanul kijelölte Sun Qiant és Mi Zhu-t hivatalos tanácsadókká, Chen Denget pedig titkárrá. Áthelyezte seregét Xiaopei-ből Xuzhou városába s kiáltványokat adott ki, hogy megnyugtassa a népet.

Időközben gondoskodott a temetési ünnepségről is és hadserege tagjaival együtt gyászba öltözött. A lehető legteljesebb áldozati ünnepet követően a néhai birodalmi védelmező sírhelyét a Sárga folyó forrásának közelében jelölték ki, az eltávozott végrendeletét pedig elküldték a császári udvarnak.

A Xuzhou-i eseményekről szóló híradások éppen időben érkeztek meg Juanchengbe, Cao Cao-hoz, aki dühösen így szólt:

- Nem sikerült bosszút állnom! Az átkozott Liu Bei pedig egyszerűen átvette a hatalmat a vidék felett, anélkül, hogy akár egy nyílvesztőt is ki kellett volna lőnie ehhez. Most hát nyugodtan üldögél, mivel elnyerte vágyai tárgyát. Ám én végezni fogok vele, majd kiásom Tao Qian holttestét, hogy bosszút vegyek nemes atyám haláláért!

Ezután utasításokat küldött a seregnek, hogy álljanak készen egy újabb hadjáratra Xuzhou ellen.

Am Xun Yu tanácsadó kifogást emelt a parancs ellen, mondván:

- A régmúltban a Legfelsőbb Ős biztonságossá tette a Changan környéki területet, amit a hágón túli vidékként ismerünk, hírneves utódja a trónon, Guangwu pedig elfoglalta Henei-t. Először mindketten megerősítették helyzetüket, hogy az egész birodalmat képesek legyenek kormányozni. Egész működésük során sikert sikerre halmoztak, így nem meglepő, hogy a nehézségek ellenére be tudták teljesíteni nagyszabású terveiket. Nagyuram, számodra a hágón túli vidéket és Henei-t Yanzhou és a Sárga folyó teszi ki, az a terület, amit először vettél birtokodba s ezek az egész birodalom stratégiaileg legjelentősebb pontjai. Ha megindítod a hadjáratot Xuzhou ellen és túl sok csapatot hagysz hátra e területek védelméül, akkor nem leszel képes beteljesíteni tervedet. Ha viszont túl kevés marad hátra, akkor Lü Bu ránk fog támadni. Végül pedig, ha elveszíted saját birtokaidat és nem sikerül meghódítanod Xuzhou-t, akkor hová fogsz visszavonulni? Az a tartomány nem uralom nélküli. Ugyan Tao Qian már a múlté, de Liu Bei átvette hatalmat s mivel a nép támogatja őt, ezért halálukig fognak harcolni érte. Elhagyni ezt a helyet azért a másikért olyan, mintha a nagyot kicsivel váltanánk fel, a tuskót odaadnánk az ágakért, a biztonságból veszélybe rohannánk. Könyörgöm, jól fontold meg ezt!²

- Nem túl jó ötlet a harcosokat tétlenül itt tartani, mikor ekkora a szükség - felelte elgondolkodva Cao Cao.

- Ha ez a helyzet, akkor előnyösebb lenne, ha a keleti területeket, Chenchenget, Yingchuant és Runant támadnánk meg s az ottani zsákmányból táplálnánk a hadsereget. A Sárgaturbánosok maradéka He Yi és Huang Shao vezetése alatt felhalmoztak ott mindenféle ellátmányt és kincset, amit fosztogatásaik során hordtak össze. Az ő jelüket bíró lázadók könnyedén megtörhetőek. Győzd le tehát őket, akkor majd táplálhatod seregedet az ő élelmükkel, ugyanakkor, nem utolsósorban, mind az udvar, mind pedig a nép együtt áld majd téged.

Ez az új terv gyorsan elnyerte Cao Cao tetszését és sietve megkezdte a felkészülést. Xiahou Dunt és Cao Rent hagyta hátra, hogy őrizték Juanchenget, miközben a fő seregtest saját parancsnoksága alatt megindult, hogy elfoglalja Chenchenget. Ha pedig ez sikerül, akkor tovább indulnak Runan és Yingchuan felé.

A Sárgaturbánosok két vezére azonban tudomást szerzett Cao Cao közeledtéről, így hát hatalmas haderőt hívtak össze, hogy szembeszálljanak vele. A seregek végül a Kecse-hegységénél találkoztak össze egymással. Ugyan a lázadók voltak többen, ám meglehetősen nyomorúságos csapataik voltak, csupán egy horda az egész, minden szervezettség és fegyelem nélkül. Cao Cao megparancsolta erős íjászáinak és fürge számszeríjászáinak, hogy fedezzék az előrenyomulást, Dian Wei-nek pedig kiadta az utasítást, hogy szólítsa párbajra az ellenséget. A lázadó vezérek egy másodrangú bajnokot állítottak ki ellene, aki előrerontott, ám már a harmadik ütésváltásra vége is volt. Ekkor Cao serege tovább nyomult s végül táborot vertek a Kecse hegy lábánál.

Másnap a lázadó Huang Shao maga vezette előre seregét, s csatasorát egy kör mentén állította fel. Egy vitéz gyalogosan rontott ki közülük és párbajra hívta az ellenfeleket. Sárga turbánt és zöld köpönyeget viselt, fegyvere pedig vasbuzogány volt.

- He Man vagyok, az eget átlövő démon, ki mer megküzdeni velem? - ordította.

Cao Hong hatalmasat üvöltött, leugrott a nyeregből s elfogadta a kihívást. Kardjával a kezében ő is gyalog tört előre, a két sereg szeme láttára ádáz küzdelemben csaptak össze. Vagy ötven ütest váltottak már, de még egyikük sem tett szert előnyre. Ekkor Cao Hong úgy tett, mintha megrémülne és elrohant, He Man pedig rögtön utána vetette magát. Ahogy lassan megközelítette, a menekvő megpróbálkozott egy csellel, hirtelen megpördült és megsebezte az ellenfelét. Egy újabb suhintás és He Man halott volt.

Ezt látva Li Dian azonnal előretört, egyenesen a Sárgaturbános hordák közepébe és egy szempillantás alatt megragadta az egyik vezérüket, Huang Shao-t, majd magával is hurcolta foglyát. Cao Cao csapatai meglődtek és szétszórták a felforgatókat. Borzasztóan sok zsákmány ütötte a markukat, kincsek és élelem is.

A másik lázadó vezér, He Yi néhány száz lovassal együtt a Kobei hegyek felé menekült, ám útközben váratlanul összefutottak egy egyelőre meg nem nevezett kalandor által vezetett csapattal. Ez az orgyilkos kemény, izmos, jó felépítésű ember volt, tízarasznyi derékbősséggel. Fegyverként hosszú kardot forgatott.

Elállta a lázadók útját s visszavonulásukat is megakadályozta. He Yi nem tehetett mást, kénytelen volt lándzsát szegezni és az ellenséges vezér felé iramodott. Ám már a legelső összecsapásnál a kalandor sikeresen megragadta He Yi-t, így foglyul is ejtette. Ennek hatására valamennyi lázadó halálra rémült, lecsusszantak lovaikról és hagyták, hogy megköttözzék őket. Ezután legyőzőjük marhacsordaként hajtotta csapatukat egy magas falakkal övezett szurdokba. Ekkor érte el a lázadókat üldöző Dian Wei a

Kobei hegységet. A kalandor elé sietett, hogy válthassanak néhány szót.

- Sárगतurbános vagy? – kérdezte tőle Dian Wei nyersen.

- Nem éppen, ám akad belőlük néhány száz foglyom egy közeli szurdokban – hangzott a felelet.

- Miért nem hozod hát elő őket? – tudakolta Dian Wei.

- Megteszem, ha sikerül ezt a kardot itt megszerezned tőlem!

Ez a válasz annyira felbőszítette Dian Wei-t, hogy azonnal támadásba lendült. Össze is csaptak s a küzdelem két órán keresztül zajlott, ám se-hogy sem tudott egyikük a másik fölé kerekedni. Mindketten pihentek egy keveset, majd a kalandor volt az, aki először összeszedte magát és újra-kezdte a harcot. Ezúttal egészen alkonyatig vívtak s ekkor, mivel lovaik már teljesen kimerültek, a küzdelmet ismét félbeszakították.

Időközben Dian Wei néhány embere elrohant, hogy hírül adják Cao Cao-nak a nagyszerű viadalt, aki csodálkozva sietett oda, nyomában számos tisztségviselővel, hogy maguk is megnézzék a szóban forgó eseményt és lássák a végeredményt.

Másnap az ismeretlen harcos megint előrevágatott, Cao Cao meglátta őt és örvendezni kezdett, hogy ilyen bátor hős került a szeme elé. Nagyon szerette volna szolgálatába fogadni, ezért megparancsolta Dian Wei-nek, hogy tegyen úgy, mintha vereséget szenvedne.

Előre is lovagolt, hogy válaszoljon a kihívásra s nagyjából harminc ütés-váltást követően megfordult és menekülni kezdett csapatai felé. Az orgyilkos követte, egyre közelebb ért hozzá, ám végül nyílveszők segítségével sikerült elűzni.

Cao gyorsan másfél *li*-nyire vonta vissza embereit, majd titokban kiküldött néhányat közülük, hogy ássanak veremcsapdát. Ezután kampókkal felszerelt csapatokat irányított oda, hogy rajtaüthessenek a kívánt prédán.

Másnap száz lovassal együtt a tegnapi összecsapás helyére küldte Dian Wei-t. Ellenfele azonnal megjelent, hogy találkozzon vele:

- Mit jelentsen ez, hogy a legyőzött vezér ismét előmerészkedik? – kérdezte gúnyosan nevetve, majd előreszánguldott, hogy megint harcba bocsátkozzon. Ám Dian Wei, némi tessék-lássék küzdelmet követően hátat fordított neki és ellovagolt. Az ellen, harci láztól égve s a vágtyól tüzelve, hogy foglyul ejthesse, nem volt túlságosan elővigyázatos és lovával együtt belezuhant a számára előkészített veremcsapdába. A kampós harcosok elfogták, megkötözték és Cao Cao elé vitték.

Amint megpillantotta a foglyot, Cao Cao előbújt sátrából, elküldte a katonákat és saját kezűleg oldozta el az ellenséges vezér kötelékeit. Ezután egy rend öltözéket hozatott, majd intett neki, hogy foglaljon helyet s megkérdezte, kicsoda, s honnan származik.

- A nevem Xu Chu és Qiao-ból jöttem. Amikor kitört a felkelés, rokonaimmal építettünk egy földsáncsal védett erődöt, hogy biztonságban legyünk. Egy napon feltűntek a rablók, ám kövekkel fogadtuk őket. Mondtam rokonaimnak, hogy csak gyűjtsék össze és adogassák nekem, én pedig elkezdtem hajigálni és minden egyes kővel eltaláltam egy banditát. Sikert is elűznünk a gazembereket. Nem sokkal később viszont ismét megjelentek és erre az időre már fogytán volt a gabonánk. Így hát megegyeztem velük, hogy elcserélünk pár szántóökröt némi szemesterményre. Ők rendben átadták az élelmet s már azon voltak, hogy elhajtsák az ökröket, amikor a jószágok valamitől megrémültek s kitörtek karámjukból. Kettőt megragadtam közülük a pusztá kezeimmal, mindkettőt a farkánál fogva s nagyjából száz lépésnyi húztam őket visszafelé. A rablók annyira elképedtek, hogy többé nem is gondoltak a jószágra, hanem egyszerűen elmentek és soha többé nem zaklattak minket.

- Meghallgattam hát nagyszerű tetteidet - felelte Cao Cao -, s a kérdés: lenne-e kedved csatlakozni seregemhez?

- Éppen ez leghőbb vágyam! - válaszolta lelkesen Xu Chu.

Így hát az egykori kalandor magához hívta embereit, összesen néhány száz csirkefogót és hivatalosan is alávetették magukat Cao Cao-nak. A vezér generális lett és bőséges jutalomban részesült, a két lázadó vezért, He Yi-t és Huang Shao-t pedig kivégezték. Runan és Yingchuan vidéke ettől az időtől kezdve ismét békessé vált.

Cao Cao visszavonta seregeit, és Juanchengbe ment. Xiahou Dun és Cao Ren elé siettek, hogy üdvözljék s elmondták neki, hogy kémek jelentése szerint Yanzhou városa teljesen védtelen. Lü Bu generálisai, Xue Lan és Li Feng a környező vidékeken fosztogatnak teljes katonai erejükkel. Azt javasolták hát Cao-nak, hogy késlekedés nélkül induljanak meg ellenük.

- Győzelemittas harcosaink előtt a város egyetlen dobütés hangjára el-esik! - kiáltották.

Cao Cao egyetértett, és seregével egyenesen a város felé indult. A támadásuk valóban meglehetősen váratlanul érte a védőket, ám a két vezér, Xue Lan és Li Feng a falak mögött tartózkodott. Néhány katonájukkal harcra készen kirontottak. Xu Chu, Cao legutóbbi toborzása közölte, hogy szeretné foglyul ejteni a két ellenséges vezetőt, így adva bemutatkozó ajándékot urának.

Meg is kapta a lehetőséget és előrevágtatott. Elsőként Li Fenggel került szembe, aki alabárdjával igyekezett feléje. A küzdelem igencsak rövidre sikerült, mivel fegyvere már a második ütésváltást követően kicsúszott megmerevedő kezéből. Ennek láttán Xue Lan a harcosokkal együtt visszavonult a falak felé, ám amikor odaért, rájött, hogy a felvonóhidat már elfoglalta Li Dian, így többé nem reménykedhetett abban, hogy menedéket

lel a városban. Juye felé indult hát embereivel együtt, ám Lu Qian nyomába eredt és egy nyílvevesszővel halálra sebezte, harcosai pedig szétszóródtak a négy égtáj irányába. Így sikerült visszafoglalniuk Yanzhou-t.

Ezután Cheng Yu azt javasolta, vezessenek hadjáratot Puyang elfoglalására.³ Cao Cao tökéletes hadrendben vezette ki seregeit. Az előcsapatot Dian Wei és Xu Chu vezette, a balszárnyat Xiahou Dun és Xiahou Yuan, Li Dian és Yue Jin a jobb szárnyat, míg Yu Jin és Lu Qian alkották a hátvéd vezéreit. Cao maga a fő seregtestet irányította középen.

Amikor Puyang közelébe értek, Lü Bu szeretett volna személyesen és egyedül kimenni, hogy megvívjon velük, ám tanácsadója, Chen Gong tiltakozott az ötlet ellen:

- Uram, nem kellene kitörnöd, amíg meg nem érkezik többi alvezéred.

- Kitől félhetnék én? - kérdezett vissza Lü Bu, majd minden elővigyázatosságot félrehajítva kiment a városból. Össze is találkozott rögtön az ellenséggel s elkezdte becsmérelni őket. A rettenthetetlen Xu Chu azonnal elindult, hogy összecsapjon vele, ám húsz ütésváltást követően sem dőlt még el a küzdelem.

- Nem az a fajta ő, akit egyetlen ember le tudna győzni - vélekedett Cao Cao és elküldte Dian Wei-t is, hogy támadjon Lü Bu-ra a másik irányból. Ám ez utóbbi a kettős támadásnak is képes volt ellenállni és nem hátrált meg. Hamarosan a szárnyak parancsnokai is csatlakoztak a küzdelemhez: Xiahou Dun és Xiahou Yuan balról, míg Li Dian és Yue Jin jobbról támadtak rá. Így Lü Bu-nak immár hat ellenfele volt. Ez azért neki is soknak bizonyult, megfordította lovát és visszavágtatott a város felé.

Ám amikor a Tian család tagjai látták, hogy legyőzve menekül visszafelé, felhúzták a felvonóhidat.

- Nyissátok ki a kapukat! Engedjétek be! - ordította nekik Lü Bu.

- Átálltunk Cao Cao-hoz - felelték erre a Tianek.⁴

Szörnyű volt ezt hallani, a legyőzött harcos hangosan gyalázta őket még egy ideig, mielőtt távozott. Chen Gong is elmenekült a keleti kapun keresztül és magával vitte a generális családját.⁵

Így került hát Puyang Cao Cao kezei közé s ezért a szolgálatukért a Tian család megbocsátást nyert korábbi vétükük alól. Azonban Liu Ye még nem volt elégedett:

- Lü Bu egy vérengző vadállat! Ha életben hagyjuk, továbbra is nagy veszélyt jelent. Azt javaslom, vadásszuk le őt!

Cao Cao el is határozta, hogy követi Lü Bu-t Dingtao-ba, ahol a legyőzött menedékre számított, Liu Ye pedig parancsot kapott, hogy tartsa Puyangot.

Lü Bu, Zhang Miao és Zhang Chao összegyűjtötték seregeiket Dingtao városában, miközben Gao Shun és néhány másik generális a falakon kívül fosztogattak és a termést igyekeztek begyűjteni. Hamarosan megérkezett

Cao hadserege is, ám napokig halogatták a támadást, míg végül viszonylag távolra vonultak vissza a várostól és ott felhúztak egy cölöpkerítést. Aratás ideje volt, így ő is harcosokat küldött ki, hogy betakarítsák a gabonát. Lü Bu a kémeitől jelentést kapott erről és rögtön odasietett, hogy saját szemével bizonyosodjon meg a dolgok állásáról. Ám amikor meglátta, hogy Cao Cao cölöpkerítése sűrű erdőben épült fel, attól tartott, rajtaütnek, s gyorsan visszavonult. Cao Cao-nak fülébe jutott, hogy Lü Bu ott járt és könnyedén rájött a meghátrálás okára:

- Attól tart, rajta ütünk az erdő mélyén - mondta vigyorogva -, úgy-hogy állítsunk fel zászlókat ott, hogy megtévevesszük. Van itt egy hosszú töltés a tábor közelében, ám mögötte nincsen víz, így mi fogunk elrejtőzni, hogy lecsapjunk Lü Bu-ra, amikor megjelenik, hogy felgyújtsa az erdőt.

El is bújtatta Cao valamennyi harcosát a töltés mögött, kivéve ötven dobost, a cölöpkerítés mögé pedig sok parasztot hozatott, hogy ott lézengjenek, mintha nem lenne üres a táborhely.

Lü Bu visszalovagolt a városba, s elmondta Chen Gongnak, mit látott.

- Ez a Cao Cao igen ravasz, nagyon fortélyos - töprengett a hírek hallatán a tanácsadó -, ezért azt javaslom, ne tegyünk semmit.

- Ugyan! Ezúttal tűzzel fogok élni, hogy kifüstöljem őket rejtekhelyükről! - ellenkezett Lü Bu.

Másnap reggel ki is lovagolt és mindenütt lobogókat pillantott meg az erdőben. Megparancsolta hát seregeinek, hogy törjenek előre és gyújtsanak tüzeket az erdő szélein. Ám legnagyobb meglepetésére senki sem rohant ki, hogy elrejtőzzön a cölöpkerítés mögött, ugyanakkor továbbra is hallotta a dobszót s kétségek árasztották el. Váratlanul egy csapat katonát vett észre, akik előjöttek a cölöpök biztonságából. Rögtön odaügetett, hogy megtudja, mit jelentsen ez.

Ekkor jelzőbombák robbantak és a csapatok előrontottak rejtekükből, valamennyi vezér támadásba lendült, Xiahou Dun, Xiahou Yuan, Xu Chu, Dian Wei, Li Dian és Yue Jin mind egyszerre rohamoztak. Lü Bu látta, hogy minden elveszett és a nyílt térség felé menekült. Egyik generálisát, Cheng Liant leterítette Yue Jin nyílvesszeje, seregei kétharmada megsemmisült, a legyőzött maradék pedig Chen Gonghoz futott, hogy beszámoljon a végzetes eseményekről.

- Jobb lesz, ha távozzunk - vélekedett erre a tanácsadó - egy üres várost nem bírunk tartani.

Így hát Gao Shunnal és uruk családjával együtt megint felkerekedtek s elhagyták Dingtao-t. Amikor Cao Cao katonái megérkeztek a falakhoz, nem ütköztek semmiféle ellenállásba. Zhang Chao önmagát felgyújtva lett öngyilkos, Zhang Liao pedig Yuan Shu-hoz menekült.

Így került az összes északkeleti terület Cao Cao uralma alá, aki azonnal megnyugtatta a népet, és újjáépíttette a városokat, megerősítve védelmüket is.

Lü Bu a menekülés közben véletlenül találkozott generálisaival, s Chen Gong is csatlakozott hozzájuk ismét, ezért egyáltalán nem volt még teljesen legyőzöttnek tekinthető.

- Csupán egy kicsi seregem van - gondolta Lü Bu -, ám ez még mindig elég, hogy elbánjak Cao Cao-val.

E szavakkal megfordította a csapatot, és megindult visszafelé. Valóban:

Így válik szerencse hatására győzelemből vereség
A ma boldogtalan vesztesét érheti már holnap nyereség?

Lü Bu további sorsa a következő fejezetekből derül majd ki.

TIZENHARMADIK FEJEZET

LI JUE ÉS GUO SI EGYMÁSSAL VIASKODNAK
CHANGANNÁL. A CSÁSZÁR ANYI-T TESZI MEG ÚJ
FŐVÁROSÁVÁ

李侩郭汜大交兵
楊奉董承雙救駕

A legutóbbi fejezet beszámolt Lü Bu vereségéről és arról, hogyan gyűjtötte össze seregei maradékát Dingtao-tól nem messze. Amikor valameny-nyi életben maradt generálisa csatlakozott hozzá, elég erősnek érezte ma-gát ahhoz, hogy még egyszer megpróbáljon leszámolni Cao Cao-val.

- Cao túlságosan erős ebben a pillanatban - ellenkezett Chen Gong -, inkább keressünk egy békés vidéket, ahol megpihenhetünk és erőt gyűjt-hetünk a végső összecsapás előtt.

- Mi lenne, ha Yuan Shao-hoz mennénk? - kérdezte Lü Bu.

- Először küldjünk hírnököt hozzá, hogy megtudjuk, miként vélekedik erről - javasolta Chen Gong.

Lü Bu megfogadta a tanácsot. Eddigre már a küzdelem híre Cao Cao és Lü Bu között eljutott Jizhou-ba, és Yuan Shao tanácsnokainak egyike, Shen Pei az alábbiakat ajánlotta urának:

- Lü Bu tomboló fenevad, ha sikerül megkaparintania Yanzhou-t, akkor biztosan szemet vet a mi vidékünkre is. Saját biztonságunk érdekében, jó uram, segítenünk kellene az eltaposásában.

Ennek hatására Yuan Shao ötvenezer fős hadsereget küldött Yan Li-ang vezetésével, hogy elpusztítsák Lü Bu-t. Kémei jelentése alapján utóbbi megtudta, hogy akitől menedéket várt, harcosokat küldött ellene, így rop-pantul összezavarodott és ismét magához szólította Chen Gongot.

- Uram, menjünk Liu Bei-hez, aki csak nemrég lett Xuzhou ura - java-solta a tanácsadó.

El is indultak hősünk tartománya felé, aki, amint fülébe jutott a hír, így szólt:

- Lü Bu igazi hős, méltóképpen kell fogadnunk!

Ám Mi Zhu tanácsadó hevesen ellenkezett:

- Uram, egy vérszomjas, kegyetlen vadállattal lesz dolgunk!

- Hogyan is háritottuk volna el a balszerencsét Xuzhou felől, ha ez a vadállat nem támadja meg Yanzhou-t? És nem lehet ellenségünk, ha me-nedékre szeretne lelni nálunk - felelte nyugodtan Liu Bei.

- Testvérem, a te szíved túlságosan is jó. Noha meglehet, úgy áll a hely-zet, ahogy te mondod, mégis készüljünk fel a legrosszabbra is - javasolta Zhang Fei.

Az új birodalmi védelmező jelentős kíséret élén, messze a városkapu előtt fogadta Lü Bu-t, s a két vezér egymás oldalán lovagolt be a falak mögé. A palotába tartottak, ahol a fogadás ünnepélyes formáit köve-tően leültek beszélgetni.

- Miután Wang Yunnal kiterveltük Dong Zhuo félreállítását - kezdte Lü Bu -, Li Jue és Guo Si szerencsétlen zendülését követően egyik helyről a másikkra sodródtam s úgy tűnt, a Hua hegytől keletre egyik nemes úr sem lát szívesen. Amikor Cao Cao bűnös szándékoktól vezérelve megtámadta

ezt a vidéket, te, uram, megmentésére siettél, én pedig a te segítségedre voltam, mert Yanzhou ostromával Cao seregének jelentős részét sikerült lekötnöm. Akkor még nem gondoltam, hogy gonosz fondorlat áldozata leszek és elveszítem vezéreimet és katonáimat. Ám most, ha kívánod, szolgálodba lépek, hogy együttes erővel nagy terveket valósítsunk meg.

- Amikor a néhai Tao Qian eltávozott - kezdte válaszát Liu Bei -, nem volt senki, aki Xuzhou-t irányíthatta volna, így hát magamra vállaltam ezt a kötelezettséget egy időre. Ám mivel most már itt vagy te, generális, a leginkább illő az lenne, ha átadnám helyemet neked.

Ezzel Liu Bei a hatalom jelvényét és pecsétjét Lü Bu felé nyújtotta. Ő már éppen azon volt, hogy elfogadja, amikor észrevette Guan Yu-t és Zhang Fei-t, akik a birodalmi védelmező mögött álltak és vérben forgó szemekkel bámultak rá.

Így hát arcára mosolyt erőltetve a következőt válaszolta:

- Én talán harcosnak megfelelő vagyok, ám nem tudnék egy olyan hatalmas tartományt uralni, mint ez itt.

Liu Bei megismételte ajánlatát, ám ekkor Chen Gong felelt:

- Az erős vendég nem nyomja el vendéglátóját. Nem kell tartanod tőlünk, Liu Bei uram.

Ezt hallván Liu Bei felhagyott a próbálkozással. Lakomákat tartottak és kijelölték az újonnan érkezettek hálóhelyeit.

Amint kényelembe helyezkedett, Lü Bu visszatért a lakomaasztalhoz, ahol két testvérével együtt Liu Bei is megjelent. A mulatozás közepén Lü Bu megkérte a házigazdát, hogy vonuljanak vissza együtt az egyik belső lakosztályba, ahová Guan Yu és Zhang Fei is velük tartottak. Itt Lü Bu megparancsolta feleségének és lányának, hogy hajoljanak meg jótevőjük előtt. Liu Bei ekkor ismét csak kivételes szerénységről tett tanúbizonyságot.

- Kedves öcsém, nem kell, hogy ily nagyon szerény légy - felelte Lü Bu.

- Miféle ember vagy te, hogy testvérünket öcsédnek mered szólítani? - ordította ezt hallván Zhang Fei - Az uralkodói családból származik ő, arany ág jáde levele! Jöjj csak ki azonnal és háromszáz ütészáltásig fogok küzdeni veled ezért a sértésért!

Liu Bei sietve nyugalomra intette az indulatoskodót, Guan Yu pedig rábírta, hogy távozzon. Ezután Liu Bei bocsánatot kért:

- Szegény fivérem mindig igen hevessé válik, miután ivott. Remélem, nem hibáztatod őt ezért.

Lü Bu bólintott, de nem szólt egy szót sem. Nem sokkal később a vendégek is távoztak, ám amint Liu Bei a hintójukhoz kísérte őket, ismét feltűnt Zhang Fei, amint felfegyverkezve üget feléjük, mintha csatába készülne:

- Lü Bu, te és én meg fogjuk vívni háromszáz ütésváltásig tartó küzdelmünket! - ordította feléjük.

Liu Bei megparancsolta Guan Yu-nek, hogy nyugtassa le a heveskedőt. Másnap Lü Bu felkereste a birodalmi védelmezőt, hogy búcsút vegyen tőle:

- Uram, te igazán kedvesen fogadtál minket, ám tartok tőle, hogy fivéreid és én nem vagyunk egy véleményen, ezért úgy döntöttem, másutt keresek menedéket.

- Generális, ha most elmegy, az az én hibám lesz - felelte Liu Bei -, udvariatlan testvérem megsértett s végül bocsánatot kell kérnie. De addig is, mit szólnál ahhoz, ha átmenetileg abban a városban tartózkodnál, ahol egy ideig én is táboroztam? A neve Xiaopei. Kicsi és szegényes hely, ám a közelben van és gondoskodni fogok róla, hogy minden szükséges dologgal ellássonak ott.

Lü Bu köszönettel elfogadta az ajánlatot. Odavezette csapatait, és ott vert táborot. Miután távozott, Liu Bei magába fojtotta ingerültségét, Zhang Fei pedig nem hozta fel újra az ügyet.

Szóba került már, hogy Cao Cao meghódította a Hua hegytől keletre lévő vidéket. Be is számolt ezekről a tetteiről az udvarnak és a Nagyszerű Erények Generálisává, valamint Feiting urává nevezték ki. Ebben az időben a lázadó Li Jue irányította a császári udvart, önmagát régensnek nevezte ki,¹ társa, Guo Si pedig a főparancsnok titulussal tüntette ki magát. Uralmuk iszonytató volt, ám senki sem mert kifogást emelni ellene. Yang Biao birodalmi őrző és a földművelés minisztere, Zhu Jun privát beszélgetést folytatott Xian császárral:

- Cao Cao-nak kétszázezer főnyi serege van s igen sok tehetséges tanácsadója, hadvezére. Nagyon jót tenne a birodalomnak, ha támogatást nyújtana az uralkodói családnak és segítene megtisztítani a kormányzatot ettől a gonosz hatástól.

- Teljesen elgyötör a sok sértés és megvetés e gazemberek részéről - könnyezett Őfelsége -, s nagyon boldog lennék, ha sikerülne megszabadulni tőlük!

- Már van is a fejemben egy terv, aminek segítségével elidegeníthetjük egymástól Li Jue-t és Guo Si-t, míg végül el nem pusztítják egymást - felelte Yang Biao.

- Hogyan lehetne megoldani ezt? - kérdezte bánatosan a császár.

- Guo Si felesége, Qiong úrhölgy roppant féltékeny természetű. Azt hiszem, előnyt tudunk kovácsolni a magunk számára ebből a gyengeségből, hogy összeugrasszuk a két vezért.

Igy hát Yang Biao titkos császári rendelet útján, ami az uralkodó támogatásáról biztosította, felhatalmazást nyert a cselekvésre. Felesége,

Kai úrhölgy módot talált rá, hogy meglátogassa Qiongot palotájában, s beszélgetés közben egyszer csak így szól hozzá:

- A szóbeszéd úgy tartja, hogy férjed, a generális, titkos viszonyt folytat Li Jue miniszter feleségével. Nagyon titkolják ezt, mivel ha Li Jue fülébe jut, biztosan megpróbál férjed ártalmára lenni. Azt hiszem, jó lenne, ha megpróbálnád elejét venni a további találkáiknak.

Qiong úrhölgy meglepődött a hallottakon, ám végül így szól:

- Valóban, már eltűnődtem azon, miért nem alszik itthon a férjem mostanában, de eszembe sem jutott, hogy ilyen szégyenletes dolog lehet a háttérben. Soha nem is tudtam volna meg, ha nem mondd el nekem. Véget kell vetnem a dolognak!

Végül mikor Kai úrhölgy távozni készült, Qiong melegen megköszönte neki, hogy beszámolt a legfrissebb hírekről. Eltelt néhány nap és Guo Si vacsorára volt hivatalos Li Jue házába. Qiong úrhölgy nem igazán akarta, hogy férje elmenjen, ezért így fordult hozzá:

- Ez a Li Jue igazán körmönfont és szándékain lehetetlen kiigazodni. Kettőtök rangja nem egyenlő, és ha majd magával visz téged, mi lesz akkor a te szegény szolgálóddal?

Ám Guo Si még csak nem is figyelt rá, s a feleség nem tudta elérni, hogy otthon maradjon. Késő délután némi ajándék érkezett Li Jue palotájából és Qiong úrhölgy titokban mérget csepegtetett a finomságokra, mielőtt ura elé helyezte volna azokat. Guo Si rögtön meg akarta kóstolni, ám felesége figyelmeztette:

- Nem túl bölcs dolog megenni olyasmit, ami kintről származik. Hadd egyen belőle előbb a kutya!

Így is történt és a kutya hamarosan kimúlt, az eset pedig kétségeket ültetett el Guo Si lelkében társa szándékait illetően.

Néhány nappal később az udvari ügyek elvégzését követően Li Jue meghívta magához Guo Si-t a palotájába, hogy együtt költsék el a vacsorát. Miután a vendég az étkezést követően hazaérkezett, valószínűleg a mértéktelen mennyiségű bor elfogyasztásának köszönhetően, bélgörcs uralkodott el rajta. Felesége rögtön mérgezést sejtett a háttérben s gyorsan hánytatószert diktált a szenvedőbe, akinek ennek hatására enyhültek a fájdalmai. Ezt követően Guo Si kezdett feldühödni:

- Mindent együtt tettünk és mindig segítettük egymást, most pedig a vesztemet kívánja! Ha nem sújtok le először én, akkor biztosan végem lesz!

El is kezdte felkészíteni testőrségét minden váratlan vészhelyzetre. Az intézkedésekről beszámoltak Li Jue-nek is, aki ennek hallatán szintén azonnal dühbe gurult:

- Szóval ezt teszi Guo Si!

Útnak is indította saját őrzését, hogy csapjanak össze Guo Si embereivel. Mindkét rivális háznak tízezer fegyverforgatója volt s a vita olyan komollyá vált, hogy ádáz harcot vívtak a városfalak alatt. Mikor ezzel végeztek, mindkét fél a népet kezdte el fosztogatni. Li Jue egyik unokaöccse, Li Xien váratlanul körbevette harcosaival a palotát, a császárt és a császárnét hintókban helyezte el, s megbízta két katonáját, Jia Xu-t és Zuo Linget, hogy kísérjék el őket. A palotaszolgáknak gyalog kellett követniük a kíséretet. Ahogy azonban kisiettek a hátsó kapun, szembetalálkoztak Guo Si seregeivel, akik nyílvesszőket kezdtek lődözni a zúrzavarba. Igen sok szolgát meg is öltek, mire Li Jue hadai felbukkantak és meghátrálásra kényszerítették őket.

A hintók végül kiértek a palota területéről, és megérkeztek Li Jue táborába, miközben Guo Si katonái kifosztották a császár szálláshelyét és elragadták az összes nőt, akit ott hagytak, végül pedig felgyújtották a palotát.

Amint Guo Si meghallotta, hol tartózkodik az uralkodó, máris megindult, hogy megtámadja Li Jue táborát. A császár a két szembenálló csoport közé szorulva nagyon megrémült.² Valóban:

A Hanok uralma lassan hanyatlott, ám Guangwu erejük megújította
Tizenkét uralkodó előtte, majd hatalmát ugyanennyi tartotta
A két utolsó ostoba volt, oltárukat vész övezte
Elkorcsosult napok voltak, eunuchok irányítottak mögötte
Ekkor Hu Yin, alkalmatlan együgyű, ki a sereget vezette
Harcosokat hívott a fővárosba, hogy a férgeket kiirtsák, rendelte
S bár elűzték a párducokat, tigrisek és farkasok érkeztek
Egy Lintao-ból érkező lény nevében minden gonoszságot elkövettek
Ám igazszívű Wang Yun egy nő útján törbe csalta a gyávat
Kire csatlósa is vágyott, elhintve köztük a gyűlölködés magvát
Viszály támadt, többé nem jut béke a birodalomnak
Senki nem sejtette, hogy Li Jue s Guo Si lesznek folytatói a gonosznak
A Középső Birodalom bánatára, ám hajba kaptak egy apróságon,
Éhínség költözött a palotába, fegyverzaj fájdalma van most a világon.
Miért küzdöttek a harcosok? Miért volt a föld ily megosztott?
Letértek az útról, mit az Ég jelölt ki nekik, egységük feloszlott
Királyok merengnek el ezen, nehéz teher rajtuk
Az ország urának lenni nem egyszerű megbízatás, tudtuk
Ha a király megtéved s hibázik, az egész népre baj zápora hullik
Szörnyű romok körülöttük, a birodalom vérüktől ázik
Bánattal, fájdalommal telt, olvasd csak az ősi írásokat, mi rosszabb?
Hosszú az évek meséje, a bánaté mégis hosszabb
Ki uralkodni képes, előrelátó is legyen

Ez elég, hogy uralmát meg is tartsa, de mellé azért éles pengét vegyen.

Guo Si csapatai hamarosan megérkeztek, ám Li Jue addigra már hadrendbe állította sajátjait, így méltóképpen tudta fogadni őket. Előbbiek nem is voltak képesek sikert elérni és kénytelenek voltak egy idő után meghát-rálni. Ekkor Li Jue unokafivérével, Li Xiennel, Meiwo-ba vitette az uralko-dói foglyokat. Készleteik alaposan megfogyatkoztak és az éhínség még az eunuchok arcán is rajta hagyta nyomait. A császár Li Jue-hez küldetett s öt mérőnyi rizst, valamint öt adag ökörcsontot kért szolgálói számára.

- Az udvar minden reggel és minden este kap ételt, miért kérnek még többet? - felelte dühösen Li Jue.

Megbűdösödött húst és rothadt termést küldött hát, a császárt pedig roppantul felkavarta ez az újabb sértés. Yang Qi nevezetű tanácsadója azonban azt javasolta neki, hogy legyen türelemmel:

- Li Jue egyszerű lélek, ám jelen körülmények között Felségednek bele kell nyugodnia a dologba és nem szabad provokálni őt.

Az uralkodó fejet hajtott és néma maradt, ám öltözékére könnyek záporoztak. Ekkor hirtelen berohant valaki és közölte, hogy a napfényben csillogó fegyverekkel lovasok serege közeleg, akik ki akarják szabadítani a birodalom urát fogságából. Már hallották is a dobütéseket és a gong hang-ját. Az uralkodó rögvest kiküldött, hogy megtudja, ki érkezik, ám hamar kiderült, hogy Guo Si követte őket ide is és ezt hallván ismét bánat telepe-dett rájuk. Hamarosan borzalmas lárma csendült fel, mivel Li Jue is meg-jelent, hogy megint harcba bocsátkozzon a támadókkal. Guo Si hangosan kezdte becsmérelni egykori társát.

- Én jól bántam veled, miért akarsz hát megölni? - kérdezte tőle dühö-sen Li Jue.

- Lázadó vagy, miért ne kellene levágnom téged? - üvöltötte vissza Guo Si.

- Te hívsz engem lázadónak, mikor én védelmezem a császárt?!

- Elraboltad őt, ezt nevezed védelmezésnek?!

- Mire fel ez a szócséplés? Vívjunk párbajt, így egyetlen küzdelemben elintézzük az ügyet! A győztes pedig vigye magával az uralkodót!

A két hadvezér seregeik előtt csapott össze egymással, ám egyikük sem volt képes a másik fölé kerekedni. Egyszerre észrevették, hogy Yang Biao lovagol feléjük sebesen, miközben így kiáltozik:

- Nyugalom, ó, hadurak! Meghívtam jó néhány mandarint, hogy elren-dezzék köztetek a békét!

Ennek hallatán a két vezér visszatért táborába. Hamarosan Yang Biao, Zhu Jun és még hatvan másik tisztségviselő érkezett meg s indult el Guo Si táborába. Ám mindannyiukat azon nyomban fogságba vetették.

- Jó szándékkal érkeztünk ide - siránkoztak -, mégis így bánnak velünk!
- Li Jue-nél van a császár - felelte nekik Guo Si -, így nálam kell, hogy legyenek a mandarinok!

- Mit jelentsen ez? Egyiknél az uralkodó, másiknál a főemberek? Mit akarsz ezzel? - kérdezte tőle Yang Biao.

Guo Si erre elveszítette türelmét és kardot rántott, ám egyik emberének, Yang Mi parancsnoknak sikerült meggyőznie, hogy ne vágja le a beszélőt. Yang Biao-t és Zhu Junt szabadon is engedték, ám az összes többit továbbra is a táborban tartották.

- Itt vagyunk hát mi, a trónus két legfőbb támasza, mégsem tudunk segíteni urunkon - mondta Yang Biao Zhu Junnek -, születésünk teljesen hiábavaló volt.

Egymást átölelve kezdtek zokogni és kétségbeesésükben a földre vetették magukat. Ezután Zhu Jun hazament, ahol súlyosan megbetegedett és nemsokára meg is halt.³

A két ellenfél pedig harcok sorát vívta meg egymás ellen csaknem három hónapon keresztül, miközben rengeteg katonájuk elhullott.

Kettejük közül Li Jue erősen hitetlen volt és mágikus praktikákat űzött. Gyakran hívott meg magához boszorkányokat, hogy dobokat verjenek és szellemeket idézzenek, még akkor is, amikor táborhelyén volt. Tanácsadója, Jia Xu gyakran tiltakozott is az ilyesfajta gyakorlatok ellen, ám meglehetősen eredménytelenül.

- Ez a Jia Xu ugyan Li Jue barátja - közölte a császárral Yang Qi tanácsadó -, mégis úgy tűnik, mindig is hú maradt Felségedhez.

Nem sokkal ezután úgy esett, hogy Jia Xu látogatást tett az uralkodónál. A császár elküldte szolgálóit s így szólt a vendégéhez, miközben könnyek potyogtak szeméből:

- Hát nincs benned szánalom a Hanok iránt, hogy nem segítesz nekem? Jia Xu a földre vetette magát:

- Ez leghőbb kívánságom! Ám ne is szólj többet, Felség, csak engedd meg, hogy szolgálód kidolgozzon egy jó tervet!

A császár letörölte könnyeit, majd hamarosan Li Jue érkezett meg hozzá. Oldalán kardot viselt s egyenesen az uralkodóhoz sietett, kinek arca hamuszürkévé változott.

- Guo Si nem tett eleget kötelességének, s udvari tisztviselőket vetett börtönbe - közölte az újonnan érkező -, ráadásul meg akarta öletni Felségedet. Ha én nem lennék, akkor már rég a rabságában sínylődnél.

Az uralkodó hálája jeléül összeérintette kezeit és fejét hajtott Li Jue előtt. Nem sokkal később Huangfu Li lépett be hozzá s a császár, tudva, hogy ennek az embernek igen meggyőző a beszéde, valamint ugyanonnan származik, ahonnan Li Jue, utasította, hogy menjen el mindkét szembenálló

félhez és igyekezzen elsimítani ellentéteiket a béke érdekében.

Huangfu Li beleegyezett és elsőként Guo Si-t kereste fel.

- A magam részéről elengedném a mandarinokat - mondta neki a lázadó -, ha Li Jue is szabadon bocsátja a császárt és teljes körű szabadságot garantál számára.

Ezután Huangfu Li felkereste a másik oldalt is:

- Mivel hozzád hasonlóan én is Xiliangból származom - mondta Li Jue-nek - az uralkodó és a tisztségviselők engem jelöltek ki arra a feladatra, hogy békét teremtsék közted és ellenfeled között. Guo Si már beleegyezett, hogy leteszi a fegyvert. Hajlandó volnál te is békét kötni vele?

- Legyőztem Lü Bu-t, négy éven keresztül sikeresen tartottam fenn a kormányzatot, számos nagyszerű szolgálat írható számlámra, ahogyan azt az egész világ tudja. Erre itt ez az ember, ez a lótolvaj, aki fogságba meri vetni az állam tisztségviselőit és ellenem igyekszik hangolni őket! Megesküdtem, hogy végzek vele! Nézz csak körül! Talán úgy gondolod, nem elég hatalmas a seregem ahhoz, hogy lebírjam őt?

- Nem ez a lényeg - felelte neki Huangfu Li -, az ősi időkben Youqiong földjén élt Hou Yi, aki igen büszke volt, nagyra tartotta saját íjásztudását, ezért eszébe sem jutott meghallgatni mások tanácsát és egyedül kormányzott. Végül ezért is kellett elpusztulnia. Nemrég te magad is láthattad, a hatalma teljében lévő Dong Zhuo-t hogyan árulta el Lü Bu, aki pedig oly sok jótéteményt kapott urától. Dong Zhuo fejét mégis pillanatok alatt kifüggesztették a kapu fölé. Meg kell értened, hogy a pusztaság soha nem elég ahhoz, hogy biztonságban legyünk. Te most generális vagy, fejszéssel és ostorokkal s a magas rang és beosztás valamennyi jelképével. Leszármazottaid és egész családod kitüntetett helyet foglalnak el a birodalomban. Az állam tehát nagylelkűen megjutalmazott téged szolgálataidért. Igazad van, Guo Si valóban elfogta a tisztségviselőket, ám te is ugyanezt tetted az uralkodóval. Melyikőtök rosszabb hát a másiknál?

Erre Li Jue kardot rántott, és így kiáltott:

- Az Ég Fia talán azért küldött, hogy kigúnyolj és megszégyeníts?!
Ám az egyik alvezére, Yang Feng, igyekezett megbékíteni:

- Guo Si még mindig él s a birodalmi küldönc megölése kiváló ürügyet szolgáltatna számára, hogy ismét ellened fordítsa seregét, ráadásul valamennyi nemes hozzá csatlakozna.

Jia Xu szintén igyekezett meggyőzni Li Jue-t, hogy csillapodjon le s végül fokozatosan el is oszlatták a haragját. Huangfu Li-t sürgetni kezdték, hogy távozzon, ám ő nem igazán volt elégedett saját teljesítményével. Amint elhagyta a tábort, hangosan felkiáltott:

- Li Jue nem engedelmeskedik a császár parancsának! Meg fogja ölni urát, hogy magát állíthassa a helyére!

He Miao tanácsadó igyekezett befogni az ordító száját:

- Ne hangoskoddj itt, mert csak saját fejedre hozol bajt ezekkel a szavakkal!

Ám Huangfu Li nem hallgatott rá, sőt, még a tanácsnokot is gyalázní kezdte:

- Te magad is állami tisztségviselő vagy, mégis egy lázadót támogatsz!

Ha a császár szégyenbe kerül, a minisztere meghal, ez a mi parancsunk!

Ha az a sorsom, hogy Li Jue kezétől haljak meg, ám legyen így!

S Huangfu Li tovább folytatta a szidalmak áradatát. A császár fülébe is eljutott az események híre, ő pedig magához hívatta a gyalázkodót, majd sietve elküldte xiliangi otthonába.

Azonban Li Jue csapatainak több mint fele Xiliangból származott s számíthatott a Qiangnak nevezett, határon túli néptörzs támogatására is.⁴ Mikor Huangfu Li terjeszteni kezdte, hogy Li Jue lázadó, csakúgy, mint azok, akik támogatják őt s hamarosan eljön a súlyos megtorlás napja, ezek a történetek összezavarták a harcosokat. Li Jue el is küldte egyik tisztjét, Wang Chang generálist, a Tigris seregéből, hogy fogja el a becsmérőt, ám ez a generális becsületes embernek ismerte Huangfu Li-t és nem érezte jogosnak a letartóztatást. Így ahelyett, hogy teljesítette volna a kapott parancsot, visszatért urához, s jelentette, hogy nem találta meg a rémhírek terjesztőjét.

Eközben Jia Xu igyekezett hatni a barbár törzsek érzéseire:

- Az Ég Fia tudja, hogy hűségesek vagytok hozzá, bátran harcoltatok és véretek adtatok érte! Titkos parancsot hoztam most nektek tőle: induljatok haza, ő majd megjutalmaz titeket!

A törzsek amúgy is nehezteltek némileg Li Jue-re, mivel nem fizetett nekik, ezért hallgattak Jia Xu ármányos tanácsára s távoztak.

Ezután Jia Xu az alábbi javaslatot tette a császárnak:

- Li Jue igazán kapzsi természettel bír, most pedig elhagyták, így meggyengült. Érdemes lenne valamilyen magas rangot felajánlani neki, hogy félrevezessük.

Így hát az uralkodó kinevezte az államtanács elnökének, Li Jue pedig roppantul megörült ennek s a kinevezést a bölcs boszorkányok könyörgéseinek és varázsigéinek tulajdonította. Nagylelkűen meg is jutalmazta őket.

Ám hadseregéről teljesen megfeledkezett, mire alvezére, Yang Feng meglehetősen feldühödött s így fordult Song Guo generálishoz:

- Mi minden kockázatot vállaltunk, köveknek és nyílveszőknek tettük ki magunkat a szolgálatában, neki pedig ahelyett, hogy megjutalmazna minket ezért, csak a boszorkányaira van gondja, azt hiszi, rajtuk múlt az egész!

- Tegyük hát el láb alól és mentsük meg a császárt! – felelte Song Guo.

- Jelzésül robbants fel egy bombát a falakon belül, én pedig ekkor kívülről fogok támadni!

Megegyeztek, hogy még ezen az éjszakán cselekedni fognak, a második őrség ideje alatt. Ám kihallgatták őket és a hallgatózó mindenről beszámolt Li Jue-nek. Song Guo-t nyomban el is fogták és kivégezték. Eljött az éj, Yang Feng a falakon kívül várta a jelzést s miközben várakozott, maga Li Jue jelent meg előtte. Ekkor verekedés kezdődött, ami egészen a negyedik őrségig eltartott, amikor is Yang Feng meghátrált és nyugatra, Xianba szökött.

Ettől fogva azonban Li Jue serege az elpártolásoknak köszönhetően is fogyni kezdett s a korábbiaknál is jobban megérezte a veszteségeket, amiket Guo Si rendszeres támadásai okoztak neki. Hírek érkeztek egy hatalmas seregről, amely Zhang Ji vezetésével közeledett nyugatról, hogy békére kényszerítse a vetélkedő feleket. Zhang Ji megesküdt, hogy azt fogja megtámadni, aki ellenszegül utasításainak. Természetesen Li Jue és Guo Si is igyekezett elnyerni az újonnan érkező kegyeit, mindketten küldöttet menesztettek hozzá s megüzenték, hogy készen állnak békét kötni.

Így végre befejeződött a riválisok küzdelme, Zhang Ji pedig az uralkodóhoz fordult, kérve őt, menjen Hongnongba, Luoyang közelébe.⁵

A császár boldogan felelte:

- Minden vágyam, hogy visszatérhessek keletre!

Zhang Ji-t jutalmul a Repülő Lovasság parancsnokává nevezték ki és igen nagy tiszteletben részesítették. Az újdonsült parancsnok ügyelt arra, hogy a császár és az udvar is jó ellátásban részesüljön, ne szenvedjenek hiányt semmiben. Guo Si szabadon engedte az összes tisztségviselőt, Li Jue pedig előkészítette az udvar utazását keletre s kijelölte az uralkodói őrséget a menet kíséretére.

A díszkíséret gond nélkül eljutott Xinfengig. A Baling híd közelében az őszi szél nyugat felől nagy erővel fúj, ám hamarosan a szélvihar zúgásából jelentős haderő menetelésének hangja szűrődött ki. A közelgő sereg megállt a hídnál és eltorlaszolták az utat.

- Ki közeleg? - kiáltotta feléjük egy hang.

- A császári hintó kíván áthaladni, ki merészeli megállítani? - kérdezett vissza Yang Qi előrelövegölve.

A torlaszt felállító csapatok irányából két vezér bukkant fel, közelebb igyekeztek Yang Qi-hez s így válaszoltak:

- Guo Si generális parancsára őrizzük a hidat és megállítunk minden kémet. Azt állítod, hogy a császár van veletek, de nekünk meg kell bizonyosodnunk erről. Azután megengedjük, hogy átkeljete.

Így hát a gyöngyfűggöny felemelkedett s a császár kiszólt nekik:

- Én, a császár vagyok itt. Miért nem hagyjátok, hogy átkeljek, uraim?

- Hosszú életet az uralkodónak! - kiáltották mindketten, majd intézkedtek, hogy áthaladhasson a díszkíséret.

Azonban amikor jelentették, mit tettek, Guo Si roppant mérges lett:

- Az volt a céloom, hogy kijátsszam Zhang Ji-t, elfogjam a császárt, majd Meiwo-ban tartsam őt fogva. Erre ti hagyátok, hogy megszökjön?

Kivégeztette a két tisztet, a menet üldözésére indult s Huaying tartományában sikerült is utolérnie. Borzalmas kiáltozás támadt az utazók nyomában s egy mély hang parancsszava hallatszott:

- Álljon meg a menet!

Az uralkodó könnyekben tört ki:

- Farkas odújából tigris szájába! - kiáltotta kétségbeesetten.

Senki sem tudta, mit tegyen, mindannyian túlságosan megrémültek. Ám éppen abban a pillanatban, amikor a lázadó sereg rájuk készült rontani, a dombok mögül dobszót hallottak, s egyszerre kiözönlött vagy ezer harcos a nyílt térségre, akik fölött hatalmas lobogó lengedezett a következő felirattal: „Yang Feng, a Hanok generálisa”.

Miután Li Jue elűzte őt, Yang Feng a xiani dombok lábához menekült s most előmerészkedett, hogy felajánlja szolgálatait, amint tudomást szerzett az uralkodó utazásáról. Látva, hogy a küzdelem elkerülhetetlen, előrontott csatasorával. Guo Si generálisa, Cui Yong előrelovagolt és szidalmak özönét zúdította az ellenségre. Yang Feng erre csak saját serege felé fordult:

- Merre van Xu Huang?

Válaszul egy bátor harcos lovagolt elő, súlyos csatabárdot forgatva. Egyenesen ellenfele felé ügetett és egyetlen csapással letaglózta. Erre az egész haderő ordítva rontott előre és elsöpörték Guo Si seregeit, akik nagyjából húsz *li*-t hátráltak, miközben Yang Feng a császári menethez sietett, hogy beszéljen az uralkodóval.

- Nagy szolgálatot tettél nekem, generális - közölte vele a császár -, azt hiszem, megmentetted az életemet.

Yang Feng meghajolt és köszönetet mondott szavaiért, az uralkodó pedig azt kérte, hogy találkozhasson a lázadók vezérének legyőzőjével. Így hát Xu Huangot odavezették a hintóhoz, ahol a földre borult, s a Hedongból származó Xu Huangként mutatták be.

A császár elismerését fejezte ki a harcos teljesítményéért.

Ezután a menet tovább indult, Yang Feng pedig kíséretként Huaying városáig velük maradt, ahol éjszakára megpihentek. A település parancsnoka, Duan Wei ellátta őket öltözékkel és étellemmel. A császár az éjszakát Yang Feng táborában töltötte.

Másnap, miután Guo Si felsorakoztatta és megszemlélte csapatait, a császári kíséret után eredt s hamarosan meg is jelent a táboruk előtt. Xu Huang rögtön kilovagolt, hogy párviadalra szólítsa fel az ellenséget, ám Guo Si csapatai olyan túlerőben voltak, hogy eddigre már teljesen körülvették a táborot, aminek közepén ott rejtőzött az uralkodó is. A helyzet rop-

pant súlyos volt, amikor délkeletről segítség érkezett egy lóháton közeledő generális képében, a lázadók pedig meghátráltak támadása elől. Ekkor végre Xu Huang is rájuk vethette magát, így övük lett a teljes győzelem.

Amikor végre találkoztak megmentőjükkel, kiderült, hogy nem más érkezett, mint Dong Cheng, a császár nagybátyja, más néven a „Császári Nagybácsi”. Az uralkodó könnyezve mesélte el neki az összes veszélyt, amiben csak része volt.

- Bátorság, Felség! - felelte neki Dong Cheng - Yang Feng és én megesküdtünk, hogy megöljük mindkét lázadót, Li Jue-t és Guo Si-t is, így megtisztítjuk majd a világot!

Az uralkodó meghagyta, hogy olyan gyorsan menjenek tovább kelet felé, amilyen gyorsan csak bírnak. Éjjel-nappal haladtak, míg el nem érték úticéljukat, Hongnongot.

Eközben Guo Si visszafelé vezette legyőzött hadseregét. Váratlanul Li Jue-vel találkozott, s elmondta neki az uralkodó megmenekülését s azt is, merre tartottak.

- Ha elérik a Hua hegyet, letelepednek keleten, akkor az egész országba kiküldik a felszólítást, hadba szólítva a tartományurakat, hogy végezzenek velünk! Nem csak mi, hanem családjaink is nagy veszélybe kerülnek! - közölte Guo Si.

- Zhang Ji még mindig tartja Changant, így óvatosnak kell lennünk. Ám ha együttesen megtámadjuk Hongnongot, senki sem állhat utunkba. Megöljük a császárt és felosztjuk egymás között a birodalmat! - javasolta Li Jue.

Guo Si elfogadhatónak találta a tervet, így hát seregeik ismét egyesültek s együttesen kezdték meg a fosztogatást a környező területeken. Ahogy közeledtek Hongnong felé, semmi mást nem hagytak maguk mögött, csak pusztítást.

Yang Feng és Dong Cheng már akkor hírül vették a lázadók közeledését, amikor még igen messze voltak tőlük, így hát megfordították seregeiket és elhatározták, hogy Dongjiannél fognak összecsapni velük.

Li Jue és Guo Si már korábban kieszték haditervüket: mivel a császárhoz hű csapatok az ő hordáikkal összehasonlítva kevesen voltak, úgy gondolták, áradatszerűen fogják elsöpörni őket. Amikor végre elérkezett a csata napja, kiözönlöttek, elborítva a dombokat és betöltve a síkságokat. A két hűséges hadvezér, Yang Feng és Dong Cheng kizárólag a császár és a császárné védelmének szentelték magukat, így a mandarinok, a szolgák, valamint a levéltár és a feljegyzések az udvar összes egyéb holmijával együtt magukra voltak utalva. A lázadók kifosztották és felprédálták Hongnongot, ám a két védelmezőnek sikerült az uralkodót biztonságban eljuttatnia Shanbei-be.

Amikor már látszott, hogy a felforgatók üldözőbe fogják venni őket,

Yang Fengnek és Dong Chengnek kettős játszmába kellett kezdenie. Egyrészt küldöttet küldtek Li Jue-hez és Guo Si-hez, hogy az esetleges békefeltételekről tárgyaljanak, ugyanakkor titkos rendeletet küldtek ki, hogy megnyerjék maguknak az egykori Fehérhullám lázadók (a Sárgaturbanosok egyik ága) vezéreinek, Han Xiannek, Li Yue-nek és Hu Cai-nak a segítségét. Közülük Li Yue valójában egy rabló volt, aki birodalomszerte tüzelte a lázadókat, ám oly nagy szükség volt a segítségre, hogy még őt is megkeresték.

Ezek hárman, mivel feloldozást ígértek hibáik és bűneik alól, valamint hivatalos rang lehetőségét is kilátásba helyezték számukra, természetesen azonnal feleltek a hívásra, így a császárhoz hű oldal annyira megerősödött, hogy sikeresen visszafoglalták Hongnongot. Ám ezalatt Li Jue és Guo Si amerre csak járt, mindent elpusztított, leölték az időseket és a gyengéket, az erőseket pedig arra kényszerítették, hogy beálljanak soraik közé. Amikor ütközetbe vonultak, ezeket a „népharcosokat” helyezték az első sorokba, és „halálra szánt” katonáknak nevezték őket.

A lázadók hadereje egyszerűen lehenyerlő volt. Amikor Li Yue, a Fehérhullámos vezér megérkezett seregével, Guo Si megparancsolta katonáinak, hogy szórjanak szét öltözékeket és más értékeket az út mentén. Az egykori rablók nem tudtak ellenállni a kísértésnek s természetesen megkezdődött a tülekedés a holmikért. Ekkor Guo Si harcosai rázúdultak a szétzilálódott sorokra és hatalmas veszteségeket okoztak nekik. A két császári védelmezőnek el kellett vinnie az uralkodót északra. Li Jue és Guo Si rögtön a nyomukba eredtek.

- Igen nagy a veszély - mondta Li Yue a császárnak -, ezért könyörgöm Felszédnek, hogy szálljon lóra, és hagyjon hátra minket.

- Nem hagyhatom hátra a tisztségviselőimet - felelte egyszerűen a császár.

Így hát könnyezve küzdötték magukat előre, ahogy csak bírták. A Hu Cai nevezetű Fehérhullámos vezért egy csatában megölték a lázadók. Az ellenség már igencsak közel járt, ezért a császár hátrahagyta hintóját és gyalogosan ment tovább. Yang Feng és Dong Cheng a Sárga folyó partjára kísérték őt. Itt Li Yue keresett egy csónakot, ami át tudja vinni őket a túlpartra. Nagyon hideg idő volt, a császár és hitvese reszketve húzódtak közelebb egymáshoz. Végül megérkeztek a folyóhoz, ám a part túlságosan meredek volt, így nem tudtak lejutni a csónakhoz. Yang Feng kétségbeesésében azt javasolta, kössék össze a lovak kantárait, s a derekánál fogva ezek segítségével eresszék le az uralkodót. Azonban a császárné fivére, Fu De talált a halott harcosoknál néhány tekercs fehér selymet s azokat összekötve sikerült végül leereszteniük az uralkodói család tagjait a csónakhoz. Li Yue helyezkedett el a hajóorrban, kardjára támaszkodva, Fu

De pedig a hátán vitte végül a császárnét a vízi alkalmatosságba.

A csónak természetesen túlságosan kicsi volt ahhoz, hogy mindenkit elbírjon a menekülők közül, így azok, akik nem fértek be, a kötélbe kapaszkodtak, ám Li Yue egy idő után elvágta azt, az emberek pedig a vízbe zuhantak. Végül sikeresen áthajózták a császárt, majd visszaküldték a csónakot a többiekért. Borzasztó nagy zűrzavar tört ki, mert mindenki egyszerre igyekezett beszállni. Le kellett vágni az ujjait és kezeit azoknak, akik nem hagyták magukat és továbbra is elszántan kapaszkodtak a csónakba.

A jajszó és a sirámok az egekig értek. Amikor a túlsó parton felsorakoztak, igen sokan nem voltak sehol, az uralkodó díszkíséretéből is alig tucatsnyi ember maradt meg. Yang Feng talált egy ökrösfogatot és ezen sikerült elvinniük a császárt Dayangba. Étélük nem volt s éjszakára egy szegényes, cseréptetős házban kerestek menedéket. A viskó lakói adtak nekik némi főtt kölest, ám ez túlságosan nyers volt ahhoz, hogy képesek legyenek megenni.

Másnap az uralkodó címeiket adományozott azoknak, akik védelmezték őt. Li Yue az Északot Meghódító Generális címet kapta, Han Xian pedig a Keletet Meghódító Generális lett.

Ezután folytatták a menekülést. Hamarosan két magas rangú tisztségviselő talált rájuk és sírva hajoltak meg Ófelsége előtt. Yang Biao régens és Han Rong miniszter voltak. A császár és a császárné velük együtt könnyezett.

Hamarosan Han Rong így szólt társához:

- A lázadók bíznak szavamban. Te maradj itt a császár őrzőjeként, én pedig saját kezembe veszem az életem, és megpróbálok békét teremteni.

Miután Han Rong távozott, a császár pihent egy keveset Yang Feng táborában, ám Yang Biao hamarosan arra kérte őt, hogy menjenek Anyi-ba s ezt a helyet tegyék meg az új fővárosnak. Így is történt s amikor a menet a városba érkezett, látták, hogy egyetlen magas épület sincs ott. Az udvarnak szalmafedeles kunyhókban kellett élnie, amiknek még ajtajuk sem volt. Védekezésésképpen tövisbokor-kerítéssel vették körül ezeket a szerény hajlékokat s az uralkodó e kerítésen belül tartotta tanácskozásait a miniszterekkel, a katonák pedig az elkerített rész körül vertek tábor.

Ekkor történt, hogy az eddig hűségesnek tűnő Li Yue és martalócai megmutatták, kik is ők valójában. Úgy rendelkeztek a császártól származó hatalmukkal, ahogy éppen tetszett nekik s azokat a tisztségviselőket, akik megsértették őket, akár az uralkodó színe előtt is megverték vagy meggyalázták. Emellett szándékosan sűrű bort és nyers, durva étkeket biztosítottak a császár számára, aki alig tudta lenyelni ezeket. Li Yue és Han Xian együttes erővel ajánlottak az udvar figyelmébe elítélteket, közönséges katonákat, varázslókat, élősködőket és ehhez hasonló embereket, akik így hivatalosan is magas állásokat tölthettek be. Több mint kétszáz ilyen

mihaszna lebzselte már a trón körül s mivel pecséteket nem voltak képesek metszeni, ezért fémdarabokat kalapáltak valami azokhoz hasonló formájúra.

Han Rong tehát elment, hogy találkozzon Li Jue-vel és Guo Si-vel s miután a két lázadó végighallgatta a miniszter igen nyomatékos rábeszélését, beleegyeztek, hogy szabadon engedik a mandarinokat és a többi udvari embert is.

Ahogy már említettük, ebben az évben éhínség tört ki s a nép már egyenesen arra kényszerült, hogy az útszéli füvet egye. Éhségtől elgyötörve vándoroltak mindenfelé, ellenben a császár kapott élelmet Henei kormányzójától, Zhang Yangtól, valamint Hedong urától, Wang Yi-től, így az udvar legalább egy kis nyugalmat élvezhetett. Dong Cheng és Yang Feng munkásokat küldött, hogy helyreállítsák a Luoyangban található palotákat, mivel szándékukban állt az uralkodót és fő embereit oda költöztetni. Li Yue viszont ellenezte ezt.

- Luoyang az eredeti főváros - igyekezett rábeszélni őt Dong Cheng -, szemben ezzel az értéktelen hellyel. Nagyon is ésszerű lenne az átköltözés.

- Oda vihetitek az udvart - felelte izgatottan Li Yue -, de én itt maradok!

Amikor meghallotta, hogy a császár is beleegyezett az utazásba és már készülődni kezdtek, titokban üzenetet küldött Li Jue-nek és Guo Si-nek, hogy intézkedjenek az uralkodó elfogását illetően. A terv azonban kiszivárgott s a kíséretet úgy állították össze, hogy elejét vehessék egy ilyen aljas tettnek és amilyen gyorsan csak lehetséges volt, a Zhiguan hegység felé haladtak. Li Jue értesült a fejleményekről s anélkül, hogy bevárta volna lázadó társait, felkerekedett, hogy egyedül cselekedjen.

A negyedik őrtség ideje környékén, éppen amikor a menet átkelt a hegységen, a sötétből egy hangot hallottak:

- Állítsátok meg a hintókat! Li Jue és Guo Si vannak itt!

A császár szörnyen megrémült ennek hallatán, s félelme csak növekedett, amikor meglátta, hogy az egész hegyoldal hirtelen fénybe borul. Valóban:

A lázadók először külön útra tértek
Bűnös tettek után most ismét egymáshoz értek

A következő fejezetből fogjuk megtudni, miként menekült meg az Ég Fia ebből a szorult helyzetből.⁶

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

CAO CAO XUCHANGBA KÖLTÖZTETI AZ UDVART.
LÜ BU ÉJSZAKA ÜT RAJTA XUZHOU-N

曹孟德移駕幸許都
呂奉先乘夜襲徐郡

Az előző fejezet Li Yue érkezésével végződött, aki hazug módon azt kiáltotta az uralkodó kíséretének, hogy serege valójában a két fő lázadó, Li Jue és Guo Si csapata, s azért jöttek, hogy elfogják az egész császári udvart. Csakhogy Yang Feng felismerte Li Yue hangját, majd megparancsolta Xu Huangnak, hogy vívjon meg vele. Így is történt s az áruló az első ütésváltáskor holtan zuhant ki a nyeregből. Erre a Fehérhullám lázadók szétszórártak s az utazóknak sikerült biztonságban átjutniuk a hegységen. Ezután Zhang Yang, Henei kormányzója bőségesen ellátta őket élelemmel és minden egyébbel is, majd a császárt Zhidao-ba kísérte. Ezért az éppen jókor jött segítségért az uralkodó Zhang Yangot főparancsnoki rangra emelte. Yang Feng Luoyangtól északkeletre vezette seregét, s végül Yewangnál ütött táborn.

Ezt követően Luoyang fővárosba is beléptek s a falakon belül teljes pusztulásra találtak. A palotákat és csarnokokat mind porig égették, az utcákat sűrűn benötte a fű és a szederindák, a romhalmok pedig mindent elborítottak. Néhány palotának még álltak omladozó falai, de teteje azoknak sem volt.¹ Egy kis „palotácskát” mindazonáltal gyorsan felépítettek s az udvar tisztségviselői itt tisztelegtek a trónus előtt, a szabad ég alatt, tövises bokrok ágai között. A korszak nevét Virágzó Állandóságról Újjászületett Nyugalomra változtatták.

Ebben az évben továbbra is borzalmas éhínség tombolt. Luoyangnak ugyan már csak néhány száz főnyi lakossága volt, mégsem tudták ellátni őket elegendő étellel, így kénytelenek voltak a fák kérgét lehántani és gyökereket kiásni, hogy csillapíthassák szörnyű éhségüket. A legmagasabb rangúak kivételével valamennyi udvari tisztségviselő a vidéket járta, hogy összeszedjenek valamiféle élelmet. Sok embert zúzott össze a kiégett házak leomló fala. A Hanok hanyatlása és utolsó napjai pillanatok alatt minden eddiginél több nyomorúságot hozott a népre.

Született egy vers is, ami e kor szenvedései felett sajnálkozott:

Halálos sebből csordult ki a fehér kígyó vére a Mangdang hegyen
A háború vérvörös lobogói lengedeztek minden helyen
Törzsfő hadúr ellen harcolt, rabolva egymás határvidékét
Zűrzavar és küzdelem közepette még az udvar is érezte veszélyét
Renyheség lopódzik az országba, ha a koronás fő gyenge
A dinasztia hanyatlik, a fosztogatás terjed egyre
Bárcsak vasszívük lenne, érzésektől mind mentve
Mást nem tehetünk, gyászt ülünk a pusztításon keseregve

Yang Biao régens az alábbi szavakkal fordult a trónhoz:

- A számomra már igen rég kiadott rendelet sohasem lépett érvénybe. Most már igazán erős Cao Cao a Hua hegytől keletre eső területeken, ezért nagyon üdvös lenne, ha meghívnánk őt a kormányzatba, hogy támogassa az uralkodóházat.

- Nincs szükség arra, hogy ismét felhozd az ügyet - felelte a császár -, hanem egyszerűen küldj hírvivőt ehhez az emberhez minél előbb.²

Így hát a rendeletet azonnal átadták egy hírnöknek, aki el is vitte azt keletre. Cao Cao már korábban értesült az udvar Luoyangba történő visszatéréséről, s rögtön összehívta tanácsadóit, hogy megbeszéljék, mi lenne a számukra leginkább kedvező lépés.

Xun Yu kért először szót s az alábbiakat mondta:

- Nyolcszáz évvel ezelőtt Wen herceg támogatta a hanyatló Sang-dinasztiából származó Xiang trónörökösöt s valamennyi nagyúr felsorakozott Wen úr mögé. A Hanok uralmának megalapítója, Liu Bang pedig úgy nyert magának népszerűséget az emberek körében, hogy gyászöltözéket viselt a Chu dinasztiából származó Yi császár halála miatt.³ Jelenleg Xian császár a poros utak egyik szökevénye csupán. Egyedülálló lehetőség ez az általános elismertségre, ha egy hadsereg felajánlásával az élre állunk és visszaadjuk méltóságát. Ám igen gyorsan kell cselekednünk, nehogy valaki más megelőzzön.

Cao Cao megértette a tanácsot s azonnal elkezdte felkészíteni seregét az indulásra. Éppen ebben a pillanatban jelentették be neki a birodalmi hírnököt, aki meghozta a parancsot, amire vágyott, így minden késedelem nélkül útnak indult.

Luoyangban minden sivár és lepusztult volt. A leomlott falakat nem tudták újjáépíteni, eközben állandó nyugtalanságot okoztak a pletykák is, amelyek újra és újra Li Jue és Guo Si közeledéséről szóltak.

- Mit tehetnénk? - kérdezte a rémült uralkodó Yang Fengtől - Nem érkezett semmiféle válasz keletről, ellenségeink pedig egyre közelebb érnek.

- Mi a te minisztereid vagyunk, Felség - felelte Yang Feng és Han Xian -, s halálunkig harcolni fogunk érted!

- Az erődítések gyengék, katonai erőnk is kicsi - válaszolta erre Dong Cheng -, így nem reménykedhetünk a győzelemben. S mit jelent számunkra a vereség? Nem tudok semmi jobbat javasolni, mint hogy induljunk el a Hua hegytől keletre húzódó területekre.

A császár egyetértett s minden további előkészület nélkül meg is kezdtek az utazást. Kevés lovuk volt, ezért az udvar tisztségviselőinek gyalog kellett menniük. Alig jártak még csupán egy nyíllövésnyire a városkaputól, amikor sűrű porfelhőt vettek észre, ahonnan közelgő hadsereg hangjai szűrődtek ki. Az uralkodó és hitvese megdermedtek a félelemtől. Ekkor

egy lovas bukkant fel. A hírnök volt az, aki a Hua-tól keletre fekvő vidékről tért vissza.

Odavágtatott a hintóhoz, tiszteletteljesen fejet hajtott, majd így szólt:

- Cao Cao generális a parancsnak megfelelően teljes katonai erejével megindult Huashang felől, ám meghallván, hogy Li Jue és Guo Si ismét a főváros közelébe ért, előre küldte Xiahou Dunt, vele együtt pedig sok bátor hadvezért és ötvenezer tapasztalt harcost. Ők fogják védelmezni Felségedet.

Ennek hallatán minden félelmük elszállt. Nemsokára meg is érkezett Xiahou Dun és alvezérei. A parancsnokot, Xu Chu-t és Dian Wei-t az uralkodó elé vezették, aki kegyesen szólt hozzájuk. Ekkor érkezett a hír, hogy hatalmas sereg közeledik kelet felől. A császár parancsára Xiahou Dun odament, hogy kiderítse, kik érkeznek. Hamarosan vissza is tért és jelentette, hogy Cao Cao gyalogságáról van szó.

Rövid időn belül Cao Hong, Li Dian és Yue Jin is a birodalmi hintóhoz jött, s illendően közölték nevüket.

- Amikor bátyám, Cao Cao meghallotta, hogy a lázadók közelednek - mondta Cao Hong -, attól tartott, az előre küldött védősereg túlságosan gyenge, így hát elküldött engem is, hogy az erősítéssel sietve meneteljek ide.

- Cao Cao generális valóban megbízható hívünk! - kiáltotta boldogan a császár.

Kiadták a parancsokat az előrenyomulásra s Cao Hong állt a menet élére. Egyre újabb és újabb felderítők érkeztek, akik mind azt jelentették, hogy a lázadók roppant gyorsan közelednek. Az uralkodó meghagyta Xiahou Dunnak, hogy haderejét ossza két részre az összecsapás előtt. Az ő és Cao Hong serege tehát két szárnyat formázott, ahol a lovasság volt elöl, mögötte pedig a gyalogosok. Így indítottak elsöprő támadást Li Jue és Guo Si lázadói ellen s komoly, nagyjából tízezer főnyi veszteséget okoztak nekik. Ezután Xiahou Dun és Cao Hong is arra kérte a császárt, térjen vissza Luoyangba. Xiahou Dun maradt ott vele, hogy őrizze a várost.

Másnap hatalmas hadseregével együtt megérkezett Cao Cao is és miután megbizonyosodott afelől, hogy megfelelő módon ütöttek táborn, a városba ment, hogy részt vegyen a császári audiencián. A lépcső előtt térdelt le, ám arra kérték, álljon fel s lépjen az uralkodó mellé, így mondván köszönetet segítségéért.

- Mivel szolgád hatalmas kincs birtokába került, nagy hálával tartozik az államnak. Valóban borzasztó a két lázadó gonoszsága, ám én magam kétszázézer jó katonával rendelkezem, hogy szembeszállhassak velük. Ezek a harcosok tökéletesen megfelelőek arra, hogy biztosítsák Felséged és a trón biztonságát. Az állami áldozat megőrzése a legfontosabb jelenleg.

Cao Cao-t igen nagy megbecsülésben részesítették, ő lett a fővárosi

negyed parancsnoka, a hadügyminiszter és a katonai jelvényeket is biztosították számára.

Li Jue és Guo Si addig akarták megtámadni az újonnan érkezetteket, amíg azok kimerültek voltak a hosszú meneteléstől, ám tanácsadójuk, Jia Xu ellenezte ezt:

– Nincs reményünk a győzelemre. Cao-nak erős katonái és bátor vezérei vannak. A behódolás viszont császári kegyelmet hozhat számunkra.

Li Jue rögtön feldühödött a javaslat hallatán:

– El akarod csüggeszteni a seregünket? – kiáltotta, és kardot rántott Jia Xu ellen, ám néhány alvezér közbelépett és megmentette a tanácsadót. Még ezen az éjszakán Jia Xu kilopakodott a táborból s teljesen egyedül hazafelé, szülőfalujába vette az útját.

A lázadók hamarosan úgy döntöttek, vállalják a csatát. Erre válaszul Cao Cao háromszáz lovassal együtt kiküldte ellenük Xu Chu-t, Cao Rent és Dian Wei-t, akik be is törtek a lázadók sorai közé, majd gyorsan visszavonultak. Ezt a hadmozdulatot újra és újra megismételték, még mielőtt valódi csatasor kialakulhatott volna.

Ekkor Li Jue unokaöccsei, Li Xian és Li Bie lovagoltak elő, ám Cao Cao oldaláról azonnal előretört Xu Chu és levágta az előbbit. Ennek láttán Li Bie annyira megdöbbsent, hogy kiesett a nyeregből, így vele is könnyedén végezhettek. A diadalmas Xu Chu két fejjel lovagolt vissza övéihez. Amikor urának ajánlotta őket, Cao hátba veregette s így szólt:

– Igazán te vagy az én Fan Kuai-om!

Hamarosan általános támadást indítottak: Xiahou Dun és Cao Hong vezette a két szárnyat, míg Cao Cao a középső seregetestet. Dobpergésre indultak meg, a lázadók meghátráltak előlük, majd hamarosan fejvesztett menekülésbe kezdtek. Az üldözőket maga Cao Cao vezette, karddal a kezében. Egészen az éj beálltáig tartott a mézárálás, tízezreket öltek meg, sokan mások pedig megadták magukat. Li Jue és Guo Si nyugat felé száguldott, úgy menekülve, mint pánikba esett kutyák a leomló házból. Mivel semmiféle menedékhelyet nem találtak, a hegyek közé indultak s elrejtőztek a bozótban.

Cao Cao hadserege visszatért és ismét a főváros közelében⁴ táborozott le. Ekkor Yang Feng és Han Xian így szóltak egymáshoz:

– Ez a Cao Cao igen nagy szolgálatot tett a birodalomnak, bizonyosan ő lesz az ember, aki a hatalmat gyakorolja majd, számunkra pedig nem marad hely.

Egy szép napon az uralkodó Cao Cao-ért küldetett, hogy kihallgatáson fogadja. Be is hívták a fővezéri sátorba a császár futárját, akire pillantva Cao rögtön észrevette, hogy feltűnően jól táplált és nem értette, hogy lehetséges ez, mivel mindenki mást éhség gyötört, ezért szörnyen lefogytak

az emberek.

- Jó húsban lévőnek tűnsz - mondta neki Cao Cao -, de miként lehetséges ez?

- Úgy, uram, hogy immár harminc éve igen szerényen étkezem.

- Miféle tisztséget viselsz? - kérdezte erre Cao, egyetértően bólintva.

- A fiúi engedelmesség és őszinteség számára ajánlott rang birtokosa vagyok. Yuan Shao és Zhang Yang alatt szolgáltam, ám amint meghallottam, hogy visszatért az uralkodó, ide jöttem. Jelen pillanatban a titkárok egyike vagyok. Amúgy Dingdao-ból származom, nevem Dong Zhao.

Ennek hallatán Cao Cao felszökött a helyéről, és odasietett a férfihoz:

- Már hallottam felőled! Milyen boldog vagyok, hogy megismerhettelek!

Ezután bort hozatott a sátorba, és Xun Yu-t is behívta, hogy bemutatassa neki a küldöncöt. Már éppen kezdtek belemerülni a beszélgetésbe, amikor egy katona sietett be, hogy jelentést tegyen a vezérnek: kelet felé haladó csapatot vettek észre. Cao Cao megparancsolta, hogy derítsék ki, kik ezek, ám Dong Zhao már tudta a választ:

- Lázadók lesznek azok, Yang Feng és a Fehérhullám generális, Han Xian, akik azért menekülnek most keletnek, mert te, jó uram, megérkeztél ide.

- Nem bíznak bennem? - kérdezte érdeklődve Cao Cao.

- Nem is méltók ők figyelmedre. Szegény és szerencsétlen népség, akik képtelenek jó haditerveket kieszelni.

- Mi a helyzet Li Jue és Guo Si távozásával?

- Már csak tigrisek ők karmok nélkül vagy szárnyuktól megfosztott madarak. Nem menekülhetnek előled sokáig. Gondolni sem érdemes rájuk.

Cao Cao látta, hogy sok közös vonás van benne és vendégében, ezért az államügyeket is megvitatta vele:

- Nagyuram - kezdte Dong Zhao -, nemes seregeddel egyszerűen elsöpörted a lázadást, és a trónus fő támaszává léptél elő. Olyan tett volt ez, amely méltó a régmúlt idők Öt Védőmezejének cselekedeteihez. Ám a tisztségviselők nagyon is különböző módokon viszonyulnak ehhez s nem mindegyikük áll kedvező módon hozzád. Én a magam részéről úgy vélem, nem lenne bölcs dolog, ha itt maradnál, s azt javaslom, a Henan tartományban lévő Xuchangba helyezd át a fővárost.⁵ Azonban azt is figyelembe kell venni, hogy a birodalmi székhely visszaállításának híre már elterjedt, az emberek figyelme Luoyangra irányul. Mindannyian a béke és nyugalom időszakában reménykednek. Az újabb költözés így sokaknak ellenére lenne, mindazonáltal a kivételes tett végrehajtása kivételes jutalom megszerzését is jelentheti. Neked kell döntened ebben a kérdésben.

- Pontosan ez jár nekem is a fejemben! - kiáltotta Cao Cao, megragadva

a vendég kezét – De nem leselkedik mégis veszély ránk? Például Yang Feng Daliangban vagy az udvari tisztségviselők!

– Ezeken a problémákon könnyen lehet segíteni: írj Yang Fengnek és nyugtasd meg őt. Ezután mondd azt az udvaroncoknak, hogy láthatólag nincs étel itt, a fővárosban, így hát másik helyre indulsz, ahol bőséggel van, s nem kell tartani a nélkülözéstől. Amikor meghallják ezt, biztosan egyet fognak érteni.

Meg is született a döntés, és amikor a vendég távozni készült, Cao ismét megragadta a kezét, mondván:

– Szükségem lehet tanácsaidra a jövőben is!

Dong Zhao köszönetet mondott, majd útnak indult, Cao Cao pedig bizalmasaival titokban megbeszélte a főváros áthelyezését.⁶

Az egyik udvari tanácsadó, Wang Li, aki egyben csillagjós is volt, az alábbiakat közölte Liu Ai-jal, a birodalmi hivatal elnökével:

– Megvizsgáltam a csillagok állását: az elmúlt tavasz óta a Vénusz az Őrző csillag felé közeledik a Mérőedény és a Gulyás szomszédságában, átkelve az Egek Folyóján. A Mars hanyatlik és a Menny Kapujában együtállásba került a Vénusszal, így a fém (a Vénusz) és a tűz (a Mars) egyesült. Ez azt jelenti, új uralkodó jelenik meg. A Hanok jelképe kimerült, s Jin és Wei ősi államainak kell megerősödni.⁷

Ezután titkos beadványt terjesztettek a császár elé:

A Menny Felhatalmazása véget ért, az öt elem, a fém, a fa, a víz, a tűz és a föld összhangja megbomlott. A föld támadása a tűz ellen Wei támadását jelenti a Hanok ellen, s utóbbiak birodalmának örököse Wei lesz.

Cao Cao is hallott erről a szóbeszédről és a beadványról is, ezért elküldte egyik emberét a csillagjóshoz az alábbi üzenettel:

– Hűséged jól ismert, ám az Ég útjait nem fürkészhetjük ki. Minél kevessebbet mondunk, annál jobban járunk.

Ezt követően Cao beszélgetésbe kezdett Xun Yu-vel. A tanácsadó így értelmezte a fenti üzenetet:

– A Hanok erénye volt a tűz, a te elemed, uram, pedig a föld. Xuchang a föld elemének hatása alatt áll, így hát szerencséd azon múlik, hogy sikerül-e elérnünk oda. A tűz felülkerekedhet a földön, ahogy a föld a fát szaporítja. Dong Zhao és Wang Li is egyetértenek mindezzel, neked tehát csak ki kell várnod ott az idődet.

Ennek hallatán Cao végleg elhatározta magát. Másnap szót kért az udvarnál:

– A főváros teljesen elhagyatott, újjáépítése nem lehetséges, sőt, még csak étellel sem lehet könnyen ellátni. Xuchang viszont igen nagyszerű hely, elegendő élelemmel a környékén, ráadásul nincs messze Luoyangtól sem. Minden megvan hát ott, amire egy uralkodói székhelynek szüksége

lehet. Arra bátorkodom kérni Felségedet, helyezzük át oda az udvart.

A császár nem mert ellenkezni, a tisztségviselők pedig túlságosan is megfélemlítettek voltak ahhoz, hogy önálló véleményüket hangoztassák, így egyszerűen kiválasztották a napot, amikor útnak indulnak. Cao Cao vezette a menetet s valamennyi udvaronc követte őt. Már jelentősebb távot tettek meg, amikor egy magasabb bucka tűnt fel előttük, mögüle pedig dobszót hallottak. Yang Feng és Han Xian bukkantak fel a magaslaton túlról és seregükkel elállták útjukat. Legelől Xu Huang állt, aki így kiáltott:

- Cao Cao elrabolja a császárt!

Ennek hallatán Cao előrelovagolt, és jól szemügyre vette ezt a férfit. Láta, hogy igen bátor kiállású s a lelke mélyén csodálta is merészségéért, noha az ellensége volt. Ekkor utasította Xu Chu-t, hogy vívjon meg a kiállózóval. A párviadal során csatabárd csapott össze pallossal s a két harcos ötvennél is több ütést váltott, de egyikük sem volt képes a másik fölé kerekedni. Ekkor Cao megszólaltatta a gongokat és visszavonta csapatait.

Miután tábort vertek, tanácskozást tartottak.

- Magával a két lázadóval nem érdemes egyezkedni - vélte a fővezér -, ám Xu Huang nagyszerű generálisnak tűnik, nem szívesen lépnek fel nagy erőkkel ellene, inkább megnyerném őt a mi ügyünknek.

Előlépett erre egy Man Chong nevű tisztségviselő:

- Ne érezd ezt problémának, uram, majd én beszélek Xu Huanggal. Katonának fogom álcázni magam ma este és belopódom az ellenséges táborba, hogy szót válthassak vele. Rá fogom venni, hogy átálljon a te oldaladra.

A megfelelő álöltözetben Man Chong, tervének megfelelően, átlopakodott a másik sereghez az éjszaka folyamán, és sikeresen el is jutott Xu Huang sátrához, aki gyertyafénynél üldögélt odabent, még mindig vértjét viselve.

Man Chong minden előjel nélkül besietett hozzá és így üdvözölte:

- Jól telt a sorod utolsó találkozásunk óta, öreg barátom?

Xu Huang felugrott meglepetésében, azután hosszú ideig tanulmányozta a belépő arcát, majd így válaszolt:

- Te lennél az, a Shanyangból származó Man Chong? Mit keresel itt?

- Cao Cao seregében szolgálok. Láttam ma, hogy egy régi barátom áll ki seregetek élére és arra gondoltam, váltok vele néhány szót. Így hát, vállalván a kockázatot, belopakodtam a táborotokba, s most itt vagyok.

Erre Xu Huang intett vendégének, hogy foglaljon helyet.

- Nagyon kevesen vannak a földön, akik felvehetnék veled merészségben a versenyt - folytatta a mondandóját Man Chong -, miért szolgálsz hát olyanokat, mint Yang Feng és Han Xian? Az én uram a legkimagaslóbb ember a világon, olyan férfi, aki élvezetét leli a bölcsek társaságában és

nagyra becsüli a harcosokat is, ahogyan ezt mindenki tudja róla. A mai nap során tanúsított bátorságod teljesen lenyűgözte őt, ezért gondoskodott arról, hogy egyelőre elmaradjon az összecsapás, meg kívánva kímélni életedet. Valójában ő küldött, hogy felajánlja neked a lehetőséget: csatlakozz hozzánk! Nem hagynád hátra szívesen a fény kedvéért a sötétséget és segítenél nekünk nagyszerű vállalkozásunkban?

Xu Huang ezt követően hosszú ideig szótlánul ült, az ajánlat felett töprengve. Végül sóhajtva így szólt:

- Tudom, hogy az én uraim kudarcra vannak ítélve, de már igen régóta szolgálom őket, nem szívesen hagynám cserben ügyüket.

- Ám azt is tudod - hangzott a felelet -, hogy a körütekintő madár maga választja ki a fát, amin fészkelni fog, ahogy a bölcs szolgál is maga dönti el, ki lesz az ura. Amikor pedig olyan úrral találkozik, aki méltó arra, hogy szolgálják, nagy felelőtlenség lenne részéről elszalasztani az alkalmat.

- Hajlandó vagyok megtenni, amit mondasz - szólt erre Xu Huang felemelkedve helyéről.

- Nem ölnéd meg ezt a két nyomorultat, mint bemutatkozó ajándékot?

- kérdezte tőle mosolyogva Man Chong.

- Nagy hiba lenne egy szolgától urai lemészárlása - felelte Xu Huang -, ezért nem is fogom megtenni.

- Igazad van s látom, hogy kiváló ember vagy! - örvendezett Man Chong.

Ezután Xu Huang csupán saját néhány lovasát magával vive elhagyta korábbi gazdái táborát, s átállt Cao Cao-hoz. Hamarosan Yang Feng fülébe jutott a dezertálás híre, aki ezer válogatott lovas élén elindult, hogy elfogja egykori bajtársát.

Sikerült is megközelíteniük Xu Huang lovasait. Ekkor Yang Feng így kiáltott:

- Áruló! Azonnal állj meg!

Ám Yang Feng az ellenség csapdájába sétált bele. Hirtelen az egész hegyoldal fáklyafénybe borult s Cao Cao csapatai zúdultak le rájuk, kiket maga a fővezér irányított.

- Már régóta várok itt rád, el ne szaladj! - kiáltotta Cao Cao.

Yang Fenget teljes meglepetésként érte a rajtaütés. Megpróbált visszahúzódní, de gyorsan körülvették. Ekkor viszont megérkezett Han Xian is a felmentésére, és zűrzavaros összecsapás vette kezdetét. Yang Fengnek sikerült megszöknie, miközben Cao Cao továbbra is támadásban volt a két rendezetlen hadsereg ellen. Rengeteg lázadó megadta magát s a vezérek végül úgy gondolták, túlságosan kevés emberük maradt ahhoz, hogy a továbbiakban is önállóan tevékenykedjenek. Miután elmenekültek, Yuan Shu-hoz indultak, hogy szolgálatába álljanak.

Amikor Cao Cao visszaért a táborba, üdvözölte újdonsült generálisát s igen meleg fogadtatásban részesítette. Ezután a menet ismét elindult az új főváros felé. Sikeresen el is érték végül Xuchangot, ahol újjáépítették a palotákat, a fogadótermeket, a teraszokat és a hivatali épületeket, valamint egy ősi templomot, benne oltárral. Kijavították a falakat, raktárakat emeltek és mindent rendbe tettek.

Ekkor kapták meg jutalmukat Cao Cao hívei és mások is. Dong Cheng s még tizenhárman vele együtt földbirtokossá váltak. Mindenkit, aki jó szolgálatot tett, megjutalmaztak, míg másokat, akik ezt érdemelték, megbüntettek, kizárólag Cao Cao döntésének megfelelően. Ő maga főminiszter és régens lett, egyben Wuping ura.⁸ Fő emberei és tanácsadói is mind magas rangra emelkedtek: Xun Yu birodalmi tanácsos és a titkárság elnöke, Xun Jou hadügyminiszter, Guo Jia a rítusok és a vallásügy minisztere, Liu Ye munkaügyi miniszter, Mao Jie a földművelés minisztere lett, s Ren Junnel együtt ők irányították a hadianyagraktárak munkáját is. Cheng Yu-t ki-nevezte Dongping urává, Dong Zhao-t Luoyang, Man Chongot Xuchang előljárójává. Xiahou Dun, Xiahou Yuan, Cao Ren, Cao Hong, Lu Qian, Li Dian, Yue Jin, Yu Jin és Xu Huang mind hadseregarancsnokká váltak, Xu Chu és Dian Wei pedig a fővárosi negyed parancsnokaivá. Valamennyi jó szolgálat teljes elismerésben részesült.

Cao Cao volt ekkoriban az udvar egy személyben. Minden beadvány hozzá érkezett meg először s csak azután terjesztették a trón elé. Amikor az államügyeket mind elrendezték, Cao hatalmas lakomákat rendezett magánlakosztályában, amelyeken minden tanácsadója megjelent és itt beszéltek meg a fővároson kívüli ügyeket is.

Egy ilyen alkalommal Cao Cao az alábbi szavakat intézte az egybegyűltekhöz:⁹

- Liu Bei rendelkezik egy hadsereg felett Xuzhou-ban és ő irányítja ezt a térséget. Lü Bu hozzá menekült vereségét követően s Liu Bei neki adta Xiaopei-t, ahol ő le is telepedett. Ha ezek ketten úgy döntenek, egyesítik erőiket és ellenem támadnak, akkor igazán súlyos helyzetbe kerülök. Miféle óvintézkedéseket kellene tennem?

- Adj alám ötvenezer válogatott katonát - emelkedett szólásra Xu Chu -, s én neked adom mindkettőjük fejét, főminiszter uram!¹⁰

- Ó, dicső harcos - szólt közbe Xun Yu - bátor vagy, ám figyelembe kell vennünk a jelenlegi körülményeket is. Nem kezdhetünk azonnal háborút, kevés a főváros áttelepítését követően. De létezik egy fortély, amely a „rivális tigrisek és egyetlen zsákmány” nevet viseli. Liu Bei nem rendelkezik felhatalmazással a vidék irányítására. Főminiszter uram, te szerezhetnél számára egyet, s amikor elküldöd neki, így adományozva jogot is hatalmához, csatolhatnál hozzá egy személyes üzenetet, melyben közlöd

vele, hogy szabaduljon meg Lü Bu-tól. Ha sikerül megtennie, elveszít egy félelmetes harcost a maga oldaláról és elbánhatunk vele, amikor kedvező alkalom nyílik rá. Ha viszont kudarcot vall, akkor Lü Bu meg fogja ölni őt. Ez a „rivális tigrisek és egyetlen zsákmány” csel. Szétmarcangolják és harapják egymást.

Cao Cao is úgy gondolta, hogy ez a terv kiváló, ezért rögtön meg is fogalmazta a hivatalos kinevezést, amelyet aztán elküldött Liu Bei-nek. A határozatban a Keletet Meghódító Generális címmel ruházta fel, Yicheng urává és Xuzhou birodalmi védelmezőjévé tette. Ugyanakkor csatolta hozzá a személyes üzenetet is.

Amikor Liu Bei-hez Xuzhou-ba megérkezett a főváros megváltoztatásának híre, ő rögvest gratuláló beszéd írásába kezdett. Éppen ezzel foglalatzkodott, mikor egy birodalmi hírvivő érkezését jelentették neki. Nem késlekedett, már a városkapu előtt fogadta őt. Tiszteletteljesen vette át a levelet és lakomát szervezett a hírnök számára.

- Ezt a rendeletet Cao Cao főminiszter eszközölte ki számodra - közölte Liu Bei-jel.

A birodalmi védelmező köszönetet mondott, s ekkor a hírvivő előhúzta a titkos levelet is.

- Az ügy könnyen elintézhető - mondta Liu Bei, miután ezt is elolvasta.

A lakoma véget ért, a hírnököt szállására kísérték, hogy nyugovóra térhessen, Liu Bei pedig összehívta tanácsadóit, hogy megvitassák a levél tartalmát és a teendőket.¹¹

- Nem kell, hogy büntudatunk legyen, ha végzünk vele - mondta indulatosan Zhang Fei -, Lü Bu ugyanis rossz ember.

- Ám védelmet keresve fordult hozzám! - kiáltotta Liu Bei - Hogyan is ölhetném meg? Aljas dolog lenne részünkről.

- Ha jó ember lenne - felelte Zhang Fei -, akkor kétségtelenül.

Nem tudtak elhatározásra jutni s Liu Bei nem hagyta jóvá a gyilkosságot. Másnap, amikor Lü Bu eljött hozzá, hogy gratuláljon a hivatalos kinevezéshez, a szokásos módon fogadták.

- Azért vagyok itt, hogy szerencsét kívánjak számodra a birodalmi adomány megérkezéséhez - mondta Liu Bei-nek.

Válaszul illendő köszönet hangzott el, ám ekkor Lü Bu észrevette, hogy Zhang Fei előhúzza a kardját, és úgy lép be a fogadóterembe, mintha le akarná vágni őt. Liu Bei sietve közbelépett és megállította fivérét.

- Miért akarsz végezni velem, Zhang Fei? - kérdezte Lü Bu meglepetten.

- Cao Cao közölte, hogy rosszat forralsz ellenünk és megbízta testvéremet, hogy öljön meg! - ordította válaszul Zhang Fei.

Liu Bei újra és újra felszólította Zhang Fei-t, hogy távozzon, majd bevezette Lü Bu-t a magánlakosztályába, meghagyván, hogy senki se zavarja

őket. Ezután elmesélte az egész történetet, majd megmutatta a titkos levelet is neki. Lü Bu könnyezni kezdett, amikor befejezte az olvasást:

- Ez annak a gazembernek a terve, hogy ellentétet szítson közöttünk!

- Ne nyugtalankodj, bátyám - felelte csendesen Liu Bei -, köteleztem magam, hogy nem fogok elkövetni ilyen becstelen bűntettet.

Lü Bu hosszasan hálálkodott neki s Liu Bei még tartóztatta őt egy ideig. Végül egészen késő estig beszélgettek és boroztak.

- Miért nem öljük meg őt? - kérdezte tőle később Zhang Fei és Guan Yu.

- Mert Cao Cao attól fél, Lü Bu és én esetleg támadást indítunk ellene, ezért megpróbál összeugrasztani minket, hogy meggyengítsük egymást, majd ő is színre lép és learatja a babérokat. Úgy gondoljátok, bele kellene sétálnom a csapdájába?

Guan Yu megértette és egyetértése jeléül bólintott, ám Zhang Fei tovább elégedetlenkedett:

- Azt akarom, hogy tűnjön el, különben később még gondot okozhat nekünk!

- Nemes ember nem tesz ilyet - felelte neki fivére.

Hamarosan visszaküldték a hírvivőt, aki magával vitte Liu Bei válaszát a fővárosba. Csupán annyit közölt benne, hogy az utasítás megtervezése és végrehajtása időt igényel. Ám a hírnök tisztában volt az ígérettel, amit Liu Bei tett Lü Bu-nak s el is mondta ezt a főminiszternek.

- Tervünk kudarcot vallott - vonta le a következtetést Cao Cao -, mi legyen hát a következő lépés?

Xun Yu így felelt:

- Van egy másik ötletem is, a „Tigris a farkas ellen” csel, amelyben az előbbi arra kényszerül, hogy felfalja a másikat.

- Halljuk - intett Cao Cao.

- Küldj üzenetet Yuan Shu-nak, amiben beszámolsz róla, hogy Liu Bei titkos beadványt juttatott el az udvarhoz a Huai folyó körüli, déli területek meghódításának tervéről. Yuan Shu feldühödik majd ennek hallatán és támadást indít ellene, Lü Bu pedig biztosan úgy gondolja, eljött az ő ideje és elárulja addigi jótevőjét. Ez a „Tigris a farkas ellen” fortély lényege.

Cao Cao ezt is kiváló tervnek tartotta és rögtön elküldte a hírvivőt Yuan Shu-hoz, ugyanakkor küldött egy hamis rendeletet Liu Bei-nek is. Amikor megérkezett az újabb hírnök Xuzhou-ba, a szokásos ünnepélyes módon fogadták, majd kiderült, hogy a rendelet Yuan Shu elfogására utasította a birodalmi védelmezőt. A hírvivő távozását követően Liu Bei hívatta Mi Zhu-t, aki úgy vélekedett, az üzenet ellenük irányuló cselvetés.

- Talán az - felelte Liu Bei -, ám az uralkodói parancsnak engedelmessékedni kell.

Így hát felkészítették a hadsereget és kitűzték az indulás napját.

- Megbízható embernek kell átadnunk a város védelmét - vélekedett Sun Qian.

Liu Bei megkérdezte hát, melyik fivére vállalná, hogy hátramarad és elvégzi ezt a feladatot.

- Majd én megvédem a várost - szólt Guan Yu.

- Folyamatosan szükségem van a tanácsaidra, ezért nem válhatunk el egymástól - felelte neki Liu Bei.

- Akkor majd én fogom védeni a várost! - kiáltotta Zhang Fei.

- Kudarcot vallanál - sóhajtott a Liu Bei -, egyik mértéktelen italozásod után megvadulnál és megkorbácsolnád a katonákat. Emellett forrófejű is vagy, nem hallgatsz a tanácsokra. Mindvégig azon aggódnék, mi történik itt.

- Mától fogva nem iszom hát több bort! - jelentette ki Zhang Fei - Nem fogom verni a katonákat és mindig hallgatok majd a tanácsokra!

- Attól tartok, a szavak nem a szívet tükrözik - mondta erre Mi Zhu.

- Sok éven keresztül követtem fivéremet és soha nem szegtem meg egyetlen eskümet sem! Miért vagy ilyen lenéző velem szemben? - háborodott fel Zhang Fei.

- Noha hallottam szavaidat, mégsem vagyok teljesen nyugodt - szólt bele a vitába Liu Bei -, ezért utasítom Chen Deng tanácsadót, legyen a segítségedre és ne engedje, hogy leidd magad. Így nem fogsz semmiféle hibát elkövetni.

Chen Deng hajlandó is volt elvállalni a feladatot és a végső parancsok kiadása után harmincezer fős, gyalogosokból és lovasokból álló hadsereg hagyta el Xuzhou-t, s kezdte meg menetelését Nanyang felé.

Amikor Yuan Shu hírül vette, hogy Liu Bei beadványt terjesztett elő, amiben azt tűzte ki célul, hogy birtokba veszi tartományait, szörnyű gyálázkodásban tört ki ellene:¹²

- Te gyékényszövő! Szalmaszandálok készítője! Elég okos voltál ahhoz, hogy egy hatalmas tartomány urává válj, hogy a nemesek soraiba küzd fel magad! Éppen meg akartalak támadni, erre te merészelsz haditervet kovácsolni ellenem? Mennyire gyűlöllek!

Miután kitombolta magát, Yuan Shu rögtön parancsba adta, hogy Ji Ling vezetése alatt készüljön fel egy százezer fős hadsereg Xuzhou elpusztítására. Útnak is indultak s a két ellenséges haderő Xuyi-nál találkozott, ahol Liu Bei egy síkságon táborozott le, dombokkal a háta mögött, egy folyammal a szárnyon, mivel serege kicsi volt.

Ji Ling Huashang keleti részéből származott és igen nehéz, három élű kardot forgatott. Miután ő is tábort vert, kilovagolt s szidalmazni kezdte ellenfeleit:

- Liu Bei, te ostoba bugris, hogy merészelsz támadást indítani ezek ellen

a földek ellen?

- Császári rendelet utasított rá, hogy pusztítsam el azt a kormányzót, aki nem méltó címére többé - felelte Liu Bei -, ha szembeszegülsz velünk, bizonyosan te is el fogod nyerni a büntetésed!

Erre Ji Ling kardját lóbálva dühösen előrevágatott.

- Ne akarj megvívni velünk, te bolond! - kiáltotta neki Guan Yu, majd szembefordult az ellenféllel és megindult felé. Harminc ütésváltásnyi küzdelmet követően sem dőlt még el a párviadal sorsa közöttük, ám ekkor Ji Ling pihenőt kért. Guan Yu erre visszatért saját soraihoz, és türelmesen várta, mikor hajlandó ellenfele folytatni a párviadalt. Amikor végül eljött ez a pillanat, nem Ji Ling érkezett, hanem az egyik tisztjét, Xun Chenget küldte maga helyett.

- Mondd meg Ji Lingnek, hogy ő maga jöjjön! - mondta a tisztnek Guan Yu - Vele kell tisztáznom azt, hogy közülünk ki a tigris és ki az őz!

- Te csupán egy ismeretlen vezér vagy, méltatlan arra, hogy generálisunkkal vívj! - felelte neki megvetően Xun Cheng.

Ez a válasz nagyon felbőszítette Guan Yu-t, aki egyetlen csapással földre sújtotta pimasz ellenfelét. A siker láttán Liu Bei támadást vezényelt a seregnek és a feltüzelt katonák vereséget mértek Ji Ling hadaira, akik visszavonultak Huaiyin városához, a Huai folyó torkolatához és a továbbiakban minden kihívást elutasítottak.

Időnként azonban kisebb egységek indultak tőlük Liu Bei tábora felé, hogy zaklassák ellenfelüket, de a legtöbbjük sohasem tért vissza. Így nézett tehát szembe egymással a két sereg, anélkül, hogy bármelyik is támadást indított volna a másik ellen.

Liu Bei távozása után Xuzhou-ban Zhang Fei a térség hivatali ügyeinek élére helyezte segítőtársát, Chen Denget, míg ő maga a katonai teendőket felügyelte. Miután átgondolta testvérének tett ígését, lakomát rendezett összes tisztjének. Amikor megérkeztek s helyet foglaltak, beszédet tartott előttük:

- Mielőtt fivérem útnak indult, megparancsolta nekem, hogy tartsam távol magam a boros kupától, mivel félt, hogy az italozás gondokat okozna. Ezért, uraim, a mai napon még ihattok, amennyit csak akartok, ám holnaptól a bor tiltott dologgá válik, mert a város biztonságát kell mindenek felett szem előtt tartanunk. Emeljétek hát kupátokat!

Ezt követően ő és az összes vendég felállt, hogy együtt igyanak s maga Zhang Fei töltött bort mindenkinek. Azonban amikor Cao Bao-hoz ért, a tiszt így szólt hozzá:

- Én sosem iszom, uram, maga az Ég tiltotta meg számomra!

- Micsoda? Egy harcos, aki nem iszik bort? - háborodott fel a házigazda

- Azt akarom, hogy legalább egy kupával hajts fel!

Cao Bao nem mert tiltakozni, így ő is ivott egyet a többiekkel.

Zhang Fei minden vendégével hatalmas kupákat ürített ki, így iszonyatos mennyiségű italt nyelt el. Természetesen nagyon berúgott, mégis tovább ivott és ragaszkodott hozzá, hogy ismét az összes vendég igyon vele együtt. Amikor ismét Cao Bao-hoz ért, az megint tiltakozott:

- Én igazán nem ihatok!

- De hisz épp most ittál! Miért utasítasz vissza? - kérdezte tőle Zhang Fei és egyre csak ösztökélte, ám Cao Bao továbbra is ellenállt. Végül a házigazda részeg örületében elvesztette a fejét s így kiáltott:

- Ha nem engedelmessz generálsid parancsának, száz korbácsütésben lesz részed!

E szavakat követően hívta az őrséget. Ekkor Chen Deng látta, hogy közbe kell avatkoznia s emlékeztette Zhang Fei-t fivére szigorú utasításaira.

- Ti, civilek, foglalkozzatok csak a magatok ügyeivel s hagyjatok minket békén! - válaszolta neki dühösen Zhang Fei.

A kétségbeesett vendég számára a menekvés egyetlen útja már csak az lehetett, hogy bocsánatért esedezik.

- Uram, ha látnád a vejem arcát, megbocsátanál nekem!

- Miért, ki a te vejed?

- Lü Bu.

- Igazából nem is akartalak megkorbácsoltatni - csikorgatta fogait Zhang Fei -, ám ha azt hiszed, félek Lü Bu-tól, akkor megteszem! Úgy foglak korbácsolni, mintha őt ütném!

A vendégek mind igyekeztek lebeszélni, ám részeg házigazdájuk kónok maradt s a boldogtalan tiszt ötven korbácsütésben részesült. Ekkor a többiek határozott kérésére a büntetés maradékát elengedte.

A lakoma véget ért s a megvert Cao Bao szégyentől és sértődöttségtől lángoló arccal ment a dolgára. Még ezen az éjszakán levelet küldött Xiaopei-be, amiben elbeszélte a Zhang Fei-től őt ért sérelmeket. Azt is leírta, hogy Liu Bei távol van, s váratlan rajtaütést kellene végezni hamarjában, mielőtt Zhang Fei magához térne részeg állapotából. Amint elolvasta az üzenetet, Lü Bu Chen Gongért küldetett:

- Xiaopei-t csupán ideiglenesen tartjuk kezünkben - mondta a tanácsadó, miután értesült a fejleményekről -, így ha képes vagy bevenni Xuzhou-t, akkor tedd meg! Most jó eséllyel sikerülhet a dolog.

Lü Bu rögtön készen állt s hamarosan már úton is volt ötszáz lovassal, miközben a fő seregtest, parancsának megfelelően, Chen Gong és Gao Shun vezetésével lassabban követte őket.

Mivel Xiaopei csupán nagyjából negyven *li* távolságra volt a tartomá-

nyi székhelytől, Lü Bu már a negyedik őrseg ideje alatt a falakhoz ért. Noha ragyogóan holdfényes éjszaka volt, senki sem vette észre őket a védművekről. Lü Bu még közelebb merészkedett, majd így kiáltott:

- Megérkezett Liu Bei titkos küldötte!

Az őrseg Cao Bao embereiből állt, akik őt hívták a falra. Miután a tiszt megérkezett, látta, ki áll odalent s parancsot adott a kapu kinyitására. Lü Bu megadta a titkos jelzést és a katonák ordítva rontottak be.

Zhang Fei éppen lakosztályában aludta ki a bor hatását, amikor besiettek szolgálai és felébresztvén értesítették róla, hogy ellenség tört be az egyik kapun.

- Lü Bu intézett támadást ellenünk s harcok folynak a városban! - kiáltották reszketve.

Zhang Fei átkozódva öltötte magára vértjét s megragadta hatalmas, nyolckígyós lándzsáját, ám amint éppen lovát szerszámozta fel a kapunál, támadó harcosok jelentek meg előtte. Azonnal rájuk rontott, de mivel még csak félig-meddig sikerült kijózanodnia, könnyedén kitértek csapásai elől. Lü Bu már tisztában volt Zhang Fei rettenthetetlenségével, ezért nem szorongatta őt túlságosan, hanem utat engedett neki és tizennyolc Yan testőrének a keleti kapu felé, ahol el is hagyták a várost, sorsára hagyva Liu Bei családját.

Cao Bao is látta, hogy Zhang Fei-nek milyen kevés az embere és hogy még mindig elég részeg, ezért üldözőbe vette őt. Amikor a kótyagos hős észrevette, ki tart felé, szinte esztét vesztette a haragtól. Megsarkantyúzta hátságát s a támadók felé iramodott, majd néhány csapással elűzte Cao Bao-t a közelükből, azután követni kezdte a menekülőt. Egészen a várarokig hajszolta s ott megsebezte a hátán. Cao Bao rémült hátsa az árokba ugratott gazdájával együtt, aki nem tudott kiúszni, így belefulladt a vízbe.

Zhang Fei összegyűjtötte csekély létszámú csapatát a városfalak előtt, majd ellovagolt velük dél felé.

Lü Bu, miután sikerült meglepetésszerűen bevennie a várost, helyreállította a rendet. Őrséget állított Liu Bei palotája elé, hogy senki ne zavarhassa a családot.

Eközben Zhang Fei aprócska csapatával fivére táborába érkezett s ott elmesélte az árulás és a váratlan támadás történetét. Amikor befejezte, mindannyian szörnyen érezték magukat.

- A siker felett nem érdemes örvendezni, a kudarc felett pedig nem kell siránkozni - mondta sóhajtva Liu Bei.

- Hol vannak nővéreink? - kérdezte hirtelen Guan Yu.

- Csapdába estek a városban - felelte halkán Zhang Fei.

Liu Bei csak bólintott s nem szólt semmit.

- Mit is mondtál, amikor ígéretet tettél a város védelmére s miféle parancsot is adott neked a fivéred? - kérdezte Guan Yu Zhang Fei-től, miközben próbált higgadt maradni - Most a város elveszett s vele együtt sógornőink is. Erről mi a véleményed?

Zhang Fei-en erőt vett a büntudat. Előhúzta kardját, hogy végezzen magával.

Esküre emelte kupáját
Senki sem mondott ellen
Bűnbánóan előrántotta kardját
Hogy a halálban békére leljen

Zhang Fei sorsa a következő fejezetből derül ki.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

TAISHI CI A BARÁTSÁG KEDVÉÉRT ÁDÁZ HARCBA
BONYOLÓDIK. SUN CE VERSENGÉSBE KEZD YAN
BAIHU-VAL, A FEHÉR TIGRIS KIRÁLYAL

太史慈酣鬥小霸王
孫伯符大戰嚴白虎

Az előző fejezetben feljegyzésre került, hogy Zhang Fei véget akart vetni életének, saját fegyverét fordítva maga ellen. Ám Liu Bei odarohant hozzá, megragadta karját, majd kikapva a kezéből s földre hajtva a kardot így szólt:

- A testvérek olyanok, mint a kezek és lábak, a feleség és gyermekek pedig mint a ruházat. Az elszakított öltözéket megvarrhatod, de ki képes visszaerősíteni egy elvesztett végtagot? Mi hárman, az őszibarackkertben tett eskünknel fogva arra rendeltettünk, hogy egyazon napon halunk meg. A város elesett, ez igaz s vele együtt feleségeim és a kicsinyek is, ám azt már nem tűrhetem, hogy azelőtt haljunk meg, mielőtt bejártuk volna utunkat. Emellett Xuzhou nem is volt igazán miénk s Lü Bu nem bántja a családomat, hanem inkább igyekszik megvédeni őket. Hibát követtél el, érdemes fivérem, de akkora lenne ez a hiba, hogy halált érdemelsz érte?

Így szólván Liu Bei könnyezni kezdett. Fivéreit nagyon meghatották a szavak és együttérzésükben ők is sírva fakadtak. Amint Lü Bu sikeres vállalkozásának híre elért Yuan Shu-hoz, ő rögtön értékes ajándékokkal kecsegtető üzenetet küldött a győzedelmes harcosnak, igyekező rábírnivalót a Liu Bei elleni további támadásokra. A beígért jutalom ötvenezer mérőnyi gabona, ötszáz ló, tízezer *tael* arany és ezüst, valamint ezer tekercs színes selyem volt. Lü Bu bekapta a horgot s megparancsolta Gao Shunnak, hogy álljon ötvenezer fős serege élére Liu Bei ellen. Ám ez utóbbi híret vette a készülődő támadásnak és a zuhogó eső leple alatt kivezette csekély létszámú csapatait Xuyi-ből, majd a támadók megérkezése előtt Guangling felé vette az irányt.

Ennek ellenére Gao Shun követelte a megígért jutalmat Ji Lingtől, aki így hallgattatta el őt:

- Uram éppen távol van, ám amint találkozom vele, megtudom döntését és elrendezem ezt az ügyet.

Gao Shun elvitte a választ Lü Bu-hoz, akinek fogalma sem volt róla, mi legyen következő lépése. Nem sokkal később levél érkezett Yuan Shu-tól az alábbiakkal:

„Noha Gao Shun valóban támadást indított Liu Bei ellen, ám nem pusztította el őt. Amíg ez meg nem történik, addig a jutalmat nem áll módomban átadni”.

Lü Bu-t teljesen felbőszítette az üzenet, mivel esküszegésnek érezte s készülődni kezdett, hogy magát Yuan Shu-t támadja meg. Ekkor azonban felszólalt Chen Gong tanácsadó:

- Uram, jobban tennéd, ha nem törnél Yuan Shu ellen: ő birtokolja Shouchunt, így hatalmas és jól ellátott sereggel bír. Esélyünk se lenne vele szemben. Inkább kérd meg Liu Bei-t, hogy foglalja el szálláshelyét Xiaopei-ben a seregünk egyik szárnyaként,¹ s ha majd eljön az idő, vezesse ő a

támadást dél és észak felé is. E módon Yuan Shu és Yuan Shao is kénytelen lesz behódolni neked s roppant hatalomra tehetsz szert!

Jónak tartva e javaslatot, Lü Bu üzenetet küldött Liu Bei-nek, amiben arra kérte, hogy térjen vissza. Eközben Liu Bei ostroma Guangling ellen nem járt sikerrel, ráadásul Yuan Shu rajtaütött táborán és számos harcosa elesett az összecsapás során. Ekkor érkezett meg a hírnök Lü Bu levelével. Liu Bei elégedett volt az ajánlattal, ám fivérei nem bíztak Lü Bu-ban:

- Egy ilyen becstelen embernek biztosan van valami hátsó szándéka - közölte Guan Yu és Zhang Fei.

- Mivel jó szándékúnak tűnik az ajánlata, nem tehetek mást, meg kell bíznom benne - felelte nekik Liu Bei.

Így hát visszatértek Xuzhou tartományba. Lü Bu tartott attól, hogy Liu Bei esetleg kételkedik őszinteségében, ezért szabadon engedte családját. Amikor Gan és Mi úrhölgy végül ismét együtt lehetett urával, elmondták neki, hogy jól bántak velük, mindig harcosok védelmezték őket bármiféle zaklatás ellen és sohasem szenvedtek hiányt semmiben.

- Tudtam, hogy nem bántaná a családomat! - mondta Liu Bei fivéreinek.

Mindazonáltal Zhang Fei egyáltalán nem volt elégedett az eseményekkel s nem csatlakozott a testvéreihez, amikor azok a városba indultak, hogy köszönetet mondjanak az új úrnak, hanem inkább a két hölgyet kísérte el Xiaopei-be.

- Nem akartam én elfoglalni a várost - közölte Lü Bu a két fivérrel, amikor színe elé járultak -, ám testvéreitek igen különösen viselkedett: rengeteget ivott és a katonákat korbácsolta, ezért inkább ide jöttem, hogy örködjek a békesség felett, mielőtt még valami nagyobb szörnyűség történik.

- Amúgy is már régóta át szerettem volna adni neked - felelte Liu Bei.

Erre Lü Bu kifejezte kívánságát, hogy visszaadhassa a várost Liu Bei-nek, aki viszont erről hallani sem akart, inkább visszatért Xiaopei-be, a szálláshelyére. A két fivére azonban nem tudta ilyen könnyedén kezelni a helyzetet és nagyon elégedetlenek voltak.

- Meg kell hajolnunk mások hatalma előtt - mondta nekik békítőleg Liu Bei -, ez az Ég akarata, nem küzdhetünk a sors ellen.

Lü Bu ajándékokat és ételmezt küldött nekik, így a tartományba ismét békesség és nyugalom köszöntött be.

Térjünk most rá arra, mi történt Shouchunban. Yuan Shu éppen hatalmas lakomát készült adni harcosainak, amikor jelentették neki, hogy Sun Ce legyőzte Lü Kangot, Lujiang kormányzóját. Yuan Shu meghívta magához a győztest, aki el is jött és meghajolt előtte a fogadóterem bejáratánál. Yuan Shu, aki rangjához méltó pompával üldögélt, megkérte, mesélje el mi történt vele, majd meginvitálta az ifjút a lakomára.²

Sun Ce, atyja szerencsétlen halálát követően, visszatért a Nagy folyó alsó folyásához, ahol békés tevékenységeknek szentelte magát, miközben hűséges embereket és tehetséges tudósokat gyűjtött maga köré.³ Ezután, mikor veszekedés tört ki nagybátyja, Wu Jing, Danyang kormányzója és a néhai Tao Qian, Xuzhou birodalmi védelmezője között, édesanyját és vele az egész családot Que-be költöztette, ő maga pedig Yuan Shu szolgálatába állt, akit nagyra becsült és szeretett.

- Ha olyan fiam lehetne, mint Sun Ce - érzékenyült el akkoriban ennek hallatán Yuan Shu -, minden bánat nélkül halnék meg.

Yuan Shu parancsnokká nevezte ki az ifjút s különböző hadjáratokra küldte, melyeket mind sikeresen hajtott végre. A szóban forgó lakoma után, amikor a Lü Kang feletti győzelmet is megünnepelték, Sun Ce rop-pant keserű hangulatban tért vissza táborába, mert sértette pártfogója arrogáns és atyáskodó viselkedése. Ahelyett, hogy visszavonult volna sátrába, inkább fel-le járkált a holdfényben.

- Itt vagyok hát és egy senki vagyok, míg atyám valódi hős volt! - kiáltotta hangosan és akarata ellenére könnyekben tört ki.

Ekkor gúnyos nevetést hallott valahonnan:

- Mit jelentsen ez, Sun Ce? Míg nemes atyád élvezhette a napvilágot, jó hasznomat vette! S ha fiának bármiféle nehézsége támad, miért nem mondja el nekem, ahelyett, hogy egymagában sírna?

A beszélő felé fordulva Sun Ce látta, hogy nem más áll előtte, mint Zhu Zhi Danyangból, aki valóban Sun Jian szolgálatában állt egykor. Az ifjú rögtön befejezte a sírást és mindketten leültek.

- Azért ejtettem könnyeket, mert képtelen vagyok folytatni jó atyám művét - szólt Sun Ce.

- Nos, miért maradnál hát itt, egy úr szolgájaként? Danyang kormányzója bajban van! Miért nem vezetsz hadsereget oda azzal az ürüggyel, hogy Wu Jinget megmented szorult helyzetéből? Lépj ki Yuan Shu árnyékából, hajtsd uralmad alá Danyangot, így majd képes leszel nagyszerű tetteket végrehajtani!⁴

Míg ők ketten beszélgetésbe merültek, váratlanul egy harmadik férfi is felbukkant s így szólt hozzájuk:

- Tudom, hogy mit terveztek, jó uraim, nektek pedig azt kell tudnotok, hogy a kezem alatt száz bátor harcos szolgál, akik készen állnak arra, hogy bármiben Sun Ce segítségére legyenek!

A beszélő Yuan Shu egyik tanácsadója volt, a Runanból származó Lü Fan. Ezután még sokáig beszélgettek hármasan és megvitatták a teendőket.

- Az egyetlen nehézség, hogy talán Yuan Shu nem ad neked csapatokat - mondta Lü Fan.

- Nálam van még a Birodalmi Pecsét, amit atyám hagyott rám - felelte erre Sun Ce -, ez talán jó biztosíték lehet.

- Yuan Shu nagyon vágyik erre a pecsétre - válaszolta megörülve Lü Fan -, így cserébe bizonyosan rendelkezésedre bocsát némi haderőt!

Ezután még a terv valamennyi apró részletét is megbeszélték s néhány nappal később Sun Ce kihallgatást kért pártfogójától.

- Képtelen vagyok megbosszulni atyámat, uram - mondta Yuan Shu-nak, a legmélyebb szomorúság arckifejezését magára öltve -, ráadásul most Yanzhou birodalmi védelmezője, Liu Yao szembekerült anyám testvérével, így családom veszélyben van Que-ben. Szeretnék ezért néhány ezer harcost kölcsönkérni tőled, uram, hogy megmenthessem őket. Amennyiben nincs bizalmad bennem, hajlandó vagyok zálogba helyezni el nálad a Birodalmi Pecsétet, amit elhunyt atyám hagyott rám örökül.

- Ha nálad van, hadd lássam először! - felelte boldogan Yuan Shu - Bár meg kell vallanom, nem igazán kell nekem ez az ékszer, de azért itt hagyhatod nálam. Kölcsön adok neked háromezer gyalogost és ötszáz lovast. Térj vissza hozzám, amint sikerült békét teremtened! Mivel beosztásod aligha elég ahhoz, hogy ekkora haderőnek parancsolj, ezért először előléptetlek, mostantól a Banditákat Megsemmisítő Generális címet viselheted, így útnak is indulhatsz hamarosan!

Sun Ce alázatosan köszönetet mondott pártfogójának, majd pár napon belül távozott csapatai élén, magával vitte két új tanácsadóját Zhu Zhi-t és Lü Fant, valamint atyja régi generálisait, többek közt Cheng Pu-t, Huang Gai-t és Han Dangot.⁵

Linyang felé közeledve egy seregtestet pillantott meg előttük, melynek élén roppant előkelő, kifinomult vonásokkal rendelkező vezér lovagolt. Ahogy ez a harcos észrevette Sun Ce-t, leszállt a hátsáról és meghajolt előtte. A Shuchengből származó Zhou Yu volt az illető.

Azokban az időkben, amikor Sun Jian a zsarnok Dong Zhuo ellen küzdött, előbbi Shuchengbe, a Zhou család lakhelyére költöztette családját, hogy biztonságban legyenek. A két ifjú ott ismerkedett össze s mivel csupán kéthónapnyi korkülönbség volt közöttük, nagyon jó barátokká váltak és testvérikké fogadták egymást. Sun Ce volt az idősebb, ezért ő lett a rangidős fivér. Zhou Yu éppen úton volt, hogy meglátogassa Sun Ce nagybátyját, Wu Jing kormányzót Dangyangban, amikor az örömteli találkozás bekövetkezett. Természetesen Sun Ce rögtön ismét bizalmába fogadta barátját s mindent elmondott neki a legtitkosabb terveiről.

- Egész életemet, minden energiámat annak szentelem, hogy sikerüljön elérni célod! - kiáltotta végül a másik.

- Most, hogy te is itt vagy velünk, biztos vagyok benne, hogy nem fogunk kudarcot vallani! - felelte boldogan Sun Ce.

Zhou Yu bemutatkozott Zhu Zhi-nek és Lü Fannek is, majd így szólt:

- Ismered a két Zhangot Guanglingben? Nagy hasznunkra lehetnének tervünk végrehajtásában!

- Még nem hallottam felőlük. Kik ők? - kérdezte Sun Ce.

- Kivételesen zseniális férfiak, akik a közelben élne s e zűrzavaros időkben a nyugalom felett őrködnek. Zhang Chao és Zhang Hong a nevük s úgy vélem, érdemes lenne meghívni őket magunkhoz, testvérem.⁶

Sun Ce nem vesztegette az időt, levelet és ajándékokat küldött nekik, ám mind a ketten visszautasították ajánlatát. Ezután személyesen látogatott el hozzájuk, roppantul tetszett neki beszédük és kiállásuk s végül hosszas rábeszélés és hatalmas mennyiségű ajándék hatására sikerült elérnie, hogy megígérjék, csatlakoznak hozzá. Sun Ce mindkettőjüket tanácsosnak és generálisnak nevezte ki.

Ezután a Yanzhou elleni támadást kellett megvitatniuk. A birodalmi védelmező, Liu Yao, Donglai-ból származott és a császári család sarja volt, testvére Liu Dai-nak, Yanzhou birodalmi védelmezőjének. Már igen hosszú ideje uralta Yanzhou tartományát és eredetileg Shouchunban székelt, ám Yuan Shu menekülésre kényszerítette, s a Nagy folyótól délkeletre talált új otthont magának. Nemrég visszatért Que-be, s most éppen Linyangnál harcolt Wu Jing ellen.

Amikor híret vette az ellene készülő támadásnak, összehívta generálisait, hogy megvitassák a teendőket:

- Magammal viszek egy csapatot, uram - szólt egyikük, Zhang Ying generális -, és elsáncoljuk magunkat Niuzhu-nál. Egyetlen sereg sem tud majd áttörni így, bármekkora haderővel is bírjon!

- S hadd vezessem én az előhadat! - szakította félbe Zhang Yinget egy kiáltás.

Minden szem a felszólaló felé fordult és látták, hogy Taishi Ci az, aki, miután segítségére volt Kong Rongnak Beihai ostromakor, Liu Yao szolgálatába állt. Meghallván, hogy az előhad vezetőjének veszélyes szerepére vágyik, a kormányzó így válaszolt neki:

- Még túlságosan fiatal vagy ehhez, barátom, nem nőttél fel egyelőre a feladathoz. Inkább maradj mellettem, oldalamon várj parancsaimra.

Taishi Ci csalódottan húzódott vissza.⁷ Nemsokára Zhang Ying el is vezette seregét Niuzhu-hoz, ahol a gabonaraktárak emelkedtek. Amikor Sun Ce is közel járt már ehhez a helyhez, elindultak, hogy megfelelő fogadtatásban részesítsék s a két sereg az Ökör-sziget homokos partján nézett szembe egymással. Zhang Ying harsogva kezdte szidalmazni az ellenséget, Huang Gai pedig máris előrerontott, hogy megtámadja őket. Azonban még mielőtt sor került volna az összecsapásra, tűzriadó csendült fel Zhang Ying tábora felől. A generális sietve megfordult, hogy megtudja, mi történt

s ekkor Sun Ce teljes haderejével rohamra indult ellene. A támadás sikeresen visszavetette az ellenfelet, akik mindenüket hátrahagyva a hegyek közé menekültek.

A tüzet, ami az iménti eseményeket okozta, két lázadó, a Shouchunból származó Jiang Qin és a jiujiangi Zhou Tai gyújtotta, akik e zűrzavaros időkben összeszedtek egy rokon lelkekből álló rablóbandát és a Nagy folyó mentén fosztogatták a vidéket. Már hallották Sun Ce hírért és tudták róla, hogy igen nagylelkűen bánik az arra érdemesekkel, ezért szerettek volna csatlakozni hozzá. Eljöttek hát hozzá háromszáz főnyi bandájukkal és bemutatkozásként a segítségére voltak Zhang Ying legyőzésében. Sun Ce örömmel üdvözölte őket és pozíciókat biztosított számukra seregében. Miután birtokába vette a menekülők valamennyi hátrahagyott értékét és négyezer főt, akik az ellenségtől megadták magukat, saját soraiba fogadott, Sun Ce tovább indult, hogy támadást intézzon Shenting ellen.

Zhang Ying a vereségét követően visszatért urához és beszámolt neki balszerencséről. Liu Yao halállal kívánta büntetni a kudarcot, ám végül hallgatott tanácsadóira, akik kegyelmet kértek szerencsétlen ember számára, így egyszerűen elküldte, a linglingi helyőrség élére. Ezután ő maga kerekedett fel, hogy szembenézzen a hódítókkal. A Lingnannál lévő szent hegyektől délre ütött tábor, Sun Ce pedig éppen az ellenkező oldalon tartózkodott.

- A közelben található Liu Xiu, a késői Han dinasztia alapítójának temploma? - kérdezte Sun Ce a helybéliektől.

- Igen, van egy templom délre innen, a hegycsúcson - hangzott a felelet.

- Múlt éjjel azt álmodtam, Liu Xiu hív engem, így oda megyek s elmondok egy imát - közölte Sun Ce.

Am Zhang Chao tanácsadó ezt nem tartotta jó ötletnek:

- Uram, nem kellene odamenned, hiszen a túlsó oldalon már az ellenség táborozik! Esetleg rajtad ütnek!

- A császár szelleme megvéd majd, nem kell hát félnem semmitől!

Így szólván Sun Ce felöltötte vértjét, lándzsát ragadott, majd lóra szállt s csak tizenkét parancsnokát vitte magával kíséretként. Fellovagoltak a hegyek közé, majd leugrottak a nyeregből, füstölőt gyújtottak s valamennyien fejet hajtottak a szentélyben. Ezután Sun Ce letérdelt és az alábbi esküt mondta el:

- Ha én, Sun Ce sikeresen visszaállítom néhai atyám hatalmát, akkor újjáépítem ezt a templomot és áldozatot rendelek el itt mind a négy évszakban.

Amikor már ismét lovaikon ültek, így szólt a vezér:

- Végiglovagolok a hegygerincen, hogy felderítsem az ellenség helyzetét. Parancsnokai könyörögtek, hogy ne tegyen ilyet, ám konokul ragasz-

kodott elhatározásához, így mindannyian vele lovagoltak, megfigyelve a falvakat odalent. A járőrök a másik oldalon hamar észrevették őket és jelentették, hogy ismeretlen lovasok vannak a gerincen, ám Liu Yao-t nem izgatta túlságosan a dolog:

- Ez biztosan Sun Ce hadicsele, hogy így csaljon minket csatába. Ne is törődjünk vele.

- Mikor lesz jobb esélyünk arra, hogy elfogjuk? – pattant fel Taishi Ci.

Így anélkül, hogy parancsot kapott volna, felfegyverkezett s kilovagolt a táborból, miközben felkiáltott:

- Ha vannak köztetek bátor emberek, azok kövessenek!

Senki sem mozdult, kivéve egy alacsony beosztású tisztet:

- Az úr merész harcos, így vele tartok!

Mindenki más csak nevetett a pároson.

Miután mindent látott, amit akart, Sun Ce úgy gondolta, itt az ideje visszatérnie táborába. Megfordította hátasát, ám amikor éppen át akart haladni ismét a csúcson, kiáltást hallott:

- Ne mozdulj, Sun Ce!

A vezér rögtön a hang irányába fordult s látta, hogy két lovas teljes sebességgel vágat feléjük a szemközti hegy irányából. Sun Ce megállt, apró kíséretét felállította jobb- és baloldalra, ő maga pedig lándzsát szegezve várta a közeledőket.

- Melyikötök Sun Ce? – ordította Taishi Ci.

- Ki vagy te? – hangzott a felelet.

- Taishi Ci vagyok Laihuangból s azért jöttem, hogy elfogjam őt!

- Akkor hát én vagyok, akit keresel – válaszolta Sun Ce nevetve –, gyertek csak mind a ketten, nem félek tőletek! Ha félnék, nem is lehetnék én Sun Ce!

- Jöhetsz akár egész kíséreteddel ellenem, nem fogok meghátrálni

- közölte vele Taishi Ci, majd ügetésre fogta hátasát és előre szegezte lándzsáját.

Sun Ce nekigyürkőzött a viadalnak s a küzdelem megkezdődött. Ötven ütésváltásnál jártak már, ám egyikük sem tudott a másik fölé kerekedni. Sun Ce parancsnokai ámultan és csodálkozva suttoztak egymás között. Taishi Ci látta, hogy ellenfelének nincs gyenge pontja lándzsahasználatban, így elhatározta, hogy cselhez folyamodik. Vereséget színlelve hagyta, hogy Sun Ce üldözőbe vegye, azonban nem azon az úton húzódott visszafelé, amelyiken érkezett, hanem egy olyan ösvényen, amelyik megkerülte a hegyet. Ellenfele kiabálva követte:

- A megfutamodás nem harcoshoz illő!

Ám Taishi Ci így gondolkozott:

- Tizenkét másik van még velem, nekem pedig csak egyetlen katonám van. Ha sikerül a vezért foglyul ejtenem, a többiek biztosan rögtön kiszabadítják, ezért el kell csálnom valami titkos helyre s ott kell megpróbálnom elfogni!

Tovább menekült hát, időnként összecsapva üldözőjével, a sík vidék felé. Egyszerre Taishi Ci megperdült és rárontott ellenfelére. Ismét félszáz ütést váltottak, megint eldöntetlenül. Ekkor Sun Ce ádáz döfést indított, amit ellenfele úgy került el, hogy karja alatt megragadta a lándzsát, miközben Sun Ce ugyanezt tette az övével. Egyikük sem sérült meg, ám mind a ketten végsőkéig megfeszítették erejüket, hogy kivessék a másikat a nyeregből, s a végén a küzdő felek egyszerre zuhantak a földre.

Hátasaik elügettek valamerre s a két férfi, eldobva a lándzsákat, pusztakezes küzdelembe fogott. Hamarosan díszes köpönyegük rongyokká szakadt. Sun Ce megragadta a rövid dárdát, amit ellenfele a hátán viselt, míg Taishi Ci letépte Sun Ce fejéről a sisakot. Sun Ce szűrni próbált a dárdával, ám Taishi Ci úgy védte ki a csapást a sisakkal, mintha pajzs volna.

Ekkor nagy kiáltozás támadt. Liu Yao bukkant fel váratlanul ezer harcossal. Sun Ce látta, hogy most már igen szorult helyzetbe került. Tizenkét parancsnoka is megjelent s ekkor a küzdő felek eltávolodtak egymástól. Taishi Ci gyorsan talált magának egy másik hátast, felkapott egy lándzsát és nyeregbe pattant. Sun Ce, akinek a lovát sikeresen elkapta Cheng Pu s most kantárszáron vezette, szintén nyeregbe ült. Zúrzavaros összecsapás kezdődött, egyik oldalon alig maréknyi harcossal, míg a másikon teljes ezer főnyi sereggel. A hegyoldalon hullámozott végig a küzdelem, ám hamarosan Zhou Yu is megjelent, aki csapataival igyekezett felmenteni vezérét, s végül az est leszálta egy hirtelen jött záporral együtt véget vetett az elkeseredett csatának. Mindkét fél meghátrált és visszatért táborába.

Másnap Sun Ce Liu Yao tábora elé vezette seregét s kihívását elfogadta az ellenfél, a két haderő összecsapott. Sun Ce felakasztotta az előző nap Taishi Ci-től zsákmányolt dárdát lándzsája végére és az arcvonala közepére állt, majd megparancsolta katonáinak, hogy kezdjenek kiabálásba:

- Ha ennek a fegyvernek a tulajdonosa nem fogja menekülőre, akkor halál vár rá!

A másik oldalon Sun Ce sisakját akasztották fel s a harcosok így kiáltottak vissza:

- Már itt is van Sun Ce feje!

Ezután mindkét oldal dacosan ordibált a másikkal, az egyik hencegett, mire a másik ugyanúgy kérkedett. Végül Taishi Ci lovagolt előre s halálig tartó küzdelemre hívta ki Sun Ce-t, aki rögtön elfogadta volna ezt, ám Cheng Pu így szólt hozzá:

- Ne fáradj, uram, majd én elbánok veled!

S ezzel előre lovagolt.

- Nem te vagy az ellenfelem - mondta Taishi Ci, amikor meglátta, ki közeledik felé -, mondd meg hát az uradnak, hogy ő jöjjön elő!

Annyira felbőszítették ezek a szavak Cheng Pu-t, hogy azon nyomban rárontott Taishi Ci-re, s harminc ütésváltáson keresztül viaskodtak egymással, amikor egyszerre megszólaltak Liu Yao gongjai.

- Miért ez a jelzés a visszavonulásra? - értetlenkedett Taishi Ci - Már éppen majdnem fogságba ejtettem a nyomorultat!

- Éppen most érkezett a hír, hogy Que-t elfoglalták - felelte neki vezére - Zhou Yu meglepetésszerű támadást intézett ellene, Chen Wu az oldalára állt, elárulva a várost. Többé nincs otthonunk. Molingba kell sietnünk, hogy segítséget szerezzünk Xue Li-től és Ze Rongtól a város visszafoglalására.

Liu Yao serege visszavonult hát s vele együtt Taishi Ci is, anélkül, hogy üldözték volna. A másik oldalon Zhang Chao így szólt Sun Ce-hez:

- Zhou Yu támadása okozta ezt a meghátrálást, az ellenfél többé nem akar harcolni. Egy éjszakai rajtaütés a táborukon végezhet velük.

A sereget öt részre osztották az éjjeli hadművelethez, így siettek az ellenséges szállások felé, ahol hatalmas győzelmet arattak. Liu Yao csapatai teljesen szétszóródtak, egyedül Taishi Ci tartott ki eltökélten, ám még ő sem szállhatott sokáig szembe egy egész hadsereggel, így tíz lovasával együtt Jingxianbe menekült.

Sun Ce tehát Chen Wu személyében új hívet nyert. Középtermetű harcos volt, sápadt arcbőrrel és sötétvörös szemekkel. Igazán különös külsejű férfi, ám Sun Ce nagyra becsülte s parancsnokká nevezte ki, majd Moling előtt, Xue Li támadásakor az előhad élére állította. Ebben a tisztségében Chen Wu s még egy tucatnyi lovas heves támadást intézett az ellenség vonalai ellen, ötven harcost mészárolva le. Ezek után Xue Li már nem érzett kedvet a harchoz, inkább a védelmi vonalak mögött maradt. Ahogy Sun Ce a város ostromához készülődött, egy kém érkezett, aki hírt hozott arról, hogy Liu Yao és Ze Rong Niuzhu ellen indult. Ennek hallatán az ifjú vezér sietve szintén arra fordult. Amikor megérkezett, két ellenfele már éppen felkészült az összecsapásra.

- Itt vagyok hát - állt ki serege elé Sun Ce -, jobban tennétek, ha megadnátok magatokat!

Ám ehelyett szavai hallatán Liu Yao egyik generálisa léptetett elő, aki elfogadta a párbajra felszólító kihívást. Yu Mi-nek hívták s a harmadik ütésváltás során Sun Ce-nek sikerült foglyul ejtenie őt, majd a maga oldala felé kezdte vonszolni. Látván társa sorsát, egy Fan Neng nevű vitéz vágta-tott elő, hogy segítségére legyen s igen közel is ért hozzájuk. Amint döfni készült, Sun Ce katonái figyelmeztették urukat:

- Egy férfi van mögötted!

Erre Sun Ce hirtelen megfordult s olyan mennydörgő kiáltásban tört ki, hogy ellenfele a rémülettől kizuhant nyergéből, betört a koponyája és szörnyet halt. Amikor Sun Ce elért a sorokhoz, a földre hajította foglyát, s látták, hogy Yu Mi is meghalt, összezúzódott foglyul ejtője karja és teste között. Így Sun Ce pár pillanat alatt két ellenfelével is végzett: egyiküket halálra zúzta, míg a másikat halálra rémisztette. Ezután Kis Hercegnek neveztek el őt.

Liu Yao keserű vereséget szenvedett, hadereje nagyobbik része megadta magát, míg a lemészároltak száma tízezer főt tett ki. Maga a vezér Yuzhangba menekült, s Liu Biao-nál, Qingzhou birodalmi védelmezőjénél keresett menedéket.

Sun Ce következő lépése a Moling elleni támadás volt. Amint megérkeztek a városfalak elé, a vezér Xue Li-t, a parancsnokot hívta és megadásra szólította fel őt. Erre válaszul a védők közül alattomban egy nyílveszőt lőttek ki felé, ami olyan súlyosan megsebezte Sun Ce bal combját, hogy leesett hátságáról. A tisztjei sietve felemelték és hátravitték a táborba, ahol sikerült eltávolítani a nyílveszőt a sebből, azután pedig fémtől származó sérülésekre való orvosságokkal együtt kötötték be.

Sun Ce parancsára elhíresztelték, hogy végzetes sebesülést szenvedett s valamennyi harcosa heves jajveszékelésbe kezdett. Táborát bontották, mint ha el készülnének vonulni, ám amikor Xue Li, Zhang Ying és Chen Heng éjjel kitörték a falak mögül, gondosan előkészített csapdába sétáltak bele. Maga Sun Ce is ott volt az ellenfél soraiban, akik rajtuk ütöttek s lóháton vágatva kiáltotta oda nekik:

- Még mindig itt van Sun Ce!

Váratlan megjelenése akkora pánikot okozott, hogy az ellenséges katonák elhajították fegyvereiket és arcra borultak. Sun Ce utasította embereit, hogy ne öljék meg őket, ám a vezérek addigra már elestek: Zhang Ying Chen Wu lándzsadöfésétől lelte halálát, amint megfordult, hogy elmeneküljön, Chen Henget Jiang Qin nyílveszeje terítette le, míg a városparancsnokot, Xue Li-t a kavarodásban méészárolták le. Így jutott végül Sun Ce Moling birtokába. Miután megnyugtatta a lakosságot, elküldte harcosait Jingxianbe, ahol Taishi Ci irányította a város védelmét. Saját csapatai mellé még kétezer veteránt gyűjtött össze, hogy bosszút állhasson uráért. Sun Ce és Zhou Yu viszont arról tanácskozott, miként tudnák őt élve elfogni.

- Támadjuk meg három oldalról a várost - javasolta Zhou Yu -, miközben szabadon hagyjuk a keleti kaput a meneküléshez a védők számára. Azonban álljunk készen megtámadásukra egy kicsivel távolabb s mikor Taishi Ci a kimerült emberekkel és lovakkal odaér, könnyen elfoghatjuk őt.

Taishi Ci utoljára toborzott katonái főként hegylakók voltak, akik nem

voltak fegyelemhez szokva, emellett a város falai is száználmasan alacsonyak voltak. Egyik éjjel Sun Ce utasította Chen Wu-t, hogy vesse le hosszú ruháját, hagyja hátra minden fegyverét, egyetlen tört leszámítva, másszon fel a védműre és gyújtsa fel a várost. Így is történt minden. A lángok terjedését látva Taishi Ci a keleti kapu felé iramodott s amint a falakon kívülre ért, Sun Ce máris a nyomában volt. A kergetőzés harminc li-n keresztül tartott, amikor az üldözők váratlanul megálltak. Taishi Ci még addig menekült, amíg csak lehetséges volt, végül megállt pihenni egy nádassal körülvett tisztáson. Váratlanul szörnyűséges ordítózás támadt. A menekvő éppen indulni készült, amikor kötelek emelkedtek fel mindenünnen, amiket a hatására vetettek, így ő hamarosan rabláncon találta magát.

Ezután Taishi Ci-t visszavitték a táborba. Amint Sun Ce meghallotta a hírt, ő maga lovagolt ki, hogy megparancsolja az öröknek: engedjék szabadon a foglyot, kinek a béklyóit saját kezével vette le, majd díszesen hímzett köpönyegét is ráterítette. Így léptek be együtt a táborhelyre.

- Tudtam, hogy igazi hős vagy - szölt Sun Ce -, az a féreg Liu Yao képtelen volt megfelelő hasznát venni képességeidnek. Le is győztük őt.

Taishi Ci, miután lenyűgözte ez a kedvesség és jó bánásmód, hivatalosan is megadta magát. Erre Sun Ce megragadta kezét és nevetve így szölt:

- Ha sikerült volna elfognod engem a szentélynél, megöltél volna?

- Ki tudja? - mosolygott Taishi Ci.

Sun Ce ismét felnevetett, majd beléptek sátrába, ahol Taishi Ci-t a fő helyre ültették, s lakoma vette kezdetét. Egyszerre a vendég a házigazdához fordult:

- Megbízol bennem annyira, hogy elmehessek és összegyűjtsek annyit egykori uram katonái közül, amennyit csak tudok? E vereség hatására biztosan sokan ellene fordulnak majd és ők nagy segítség lehetnek számodra.

- Éppen ez leghőbb vágyam! Állapodjunk meg abban, hogy holnap dél körül visszatérsz hozzánk.

Taishi Ci beleegyezett, majd nem sokkal később távozott. Az összes generális azt mondta, nem fogják látni többé.

- Ugyan, ő megbízható, nem fogja megszegni a szavát! - felelte vezérük.

Ám a tiszteket nem sikerült meggyőznie. Másnap kitzútek egy bambusz rudat a tábor közepére, s amint árnyéka a delet jelölte, Taishi Ci visszatért, körülbelül ezer katonát hozva magával. Sun Ce roppant elégedett volt, generálisainak pedig meg kellett vallaniuk, hogy ő ítélte meg helyesen ezt az embert.

Sun Ce az eseményeket követően a déli földek felé menetelt s valamenyny ellensége elmenekült előle vagy megadta magát neki. Most már igen jelentős erőkkkel bírt, a Nagy folyótól délkeletre eső vidék az övé volt. Megfelelő ellátmányban részesítette embereit és rendet tartott, ezért hívei és

támogatói száma napról napra nőtt. Most már úgy nevezték, Sun Ce, a Ragyogó. Amikor seregei közeledtek egy település felé, az emberek először mindig halálra rémülve menekültek, ám amikor a hadak megérkeztek, látták, hogy senki sem fosztogathat és soha a legcsekélyebb kísérletet sem tettek, hogy betörjenek házaikba. Így hát nagyon örvendeztek, ökröt sütöttek és borral kínálták a katonákat, amiért cserébe illendő jutalomban részesültek. Boldogság töltötte be a vidéket. Nem bántak rosszul Liu Yao híveivel sem. Közülük azok, akik csatlakozni kívántak Sun Ce hadaihoz, bátran megtehették, azok pedig, akik nem akartak tovább szolgálatot vállalni, szabadon otthonaikba térhettek. Sun Ce elnyerte mindenki megbecsülését, minden ember dicsérte őt s végül igen hatalmassá is vált. A csatározásokat követően édesanyját és a család többi tagját ismét Que városában telepítette le, fivérét, Sun Quant és Zhou Tai-t Xuancheng élére állította. Ezután hadjáratot indított délnek, hogy meghódítsa Wujunt és a környező tartományokat.

Ebben az időben egy bizonyos Yan Baihu, más néven a Fehér Tigris, aki Kelet Wu uralkodójának nevezte magát, uralta Wujunt, seregei pedig Wuchengnél és Jiaxingnél állomásoztak. Értésülve Sun Ce közeledéséről Yan Baihu testvérét, Yan Yu-t küldte egy csapattal ellene. A Boróka hídnál találkozott össze a két haderő. Yan Yu karddal a kezében a hídon foglalt állást s mikor ezt jelentették Sun Ce-nek, ő rögtön készülődni kezdett, hogy elfogadja a kihívást.

Zhang Hong igyekezett lebeszélni erről:

- Amennyire uram sorsa összefonódott ezzel a hadsereggel, annyira nem kellene kockázatot vállalnia egy összecsapásban egy szimpla rablóval. Bárcsak figyelembe vennéd a saját értékeidet!

- A szavaid, ó, bölcs ember, aranyhoz és drágakövekhez hasonlatosak, ám attól tartok, katonáim többé nem teljesítenék a parancsaimat, ha nem osztoznék velük a veszélyekben.

Mindazonáltal Sun Ce végül Han Dangot küldte előre, hogy fogadja el a kihívást. Még mielőtt a generális elért volna a hídra, Jiang Qin és Chen Wu, akik egy kis csónakkal már a folyón voltak, nyílveszőkkel árasztották el a partot, hátrálásra készítve az ellenséget. Ezt követően felugrottak a hídra és rárontottak az ott álldogáló Yan Yu-re, aki megrettenve a támadástól rögtön menekülőre is fogta. Han Dang vette üldözőbe, ám Yan Yu-nek sikerült elérnie a város nyugati kapujához, majd bezárguldott oda.

Sun Ce szárazföldről és a víz felől is ostrom alá vette Wujunt. Három napon keresztül nem jött ki senki, hogy párviadalra hívja a támadókat. Ekkor serege élén maga Sun Ce ment a nyugati kapuhoz és megadásra szólította fel a bent lévőket. Egy jelentéktelen rangú tiszt jelent meg erre, aki egyik kezével egy gerendára támaszkodott, míg másikkal nyomatékosan

adott a lent állók felé záporozó sértéseinek. Taishi Ci gyorsan megragadta iját, s egy vesszőt helyezett az idegre.

- Figyeljétek, hogy eltalálom ennek a fickónak a kezét! - mondta társa-
ihoz fordulva.

Alig hangzottak el ezek a szavak, amikor már meg is pendült az ideg, a nyilvessző elröppent s a gerendába fúródott, odaszegezve a tiszt kezét. Mindkét oldal, a falon túl lévőök és a mögötte lapulók is csodálták és hango-
san üdvözölték ezt az íjásztudást.

A sérültet elvitték, s amikor Yan Baihu, a Fehér Tigris hírére vette a hős-
tettnek, így szólt:

- Hogyan is reménykedhetnénk abban, hogy ellen tudunk állni egy
hadseregnek, amiben ilyen emberek szolgálnak?

Gondolatai egyre inkább a békére hajlottak, ezért el is küldte Sun Ce-
hez fivérére, aki barátságos fogadtatásban részesült, meghívták a vezéri sá-
torba és borral kínálták.

- Mit ajánl tehát a testvéred nekünk? - kérdezte tőle Sun Ce.

- Hajlandó osztozni a tartományon veled - hangzott a válasz.

- Micsoda pimaszság! Hogy merészeli egy szintre helyezni magát ve-
lem? - kiáltotta Sun Ce és kiáltott öreinek, hogy végezzék ki Yan Yu-t.
A küldönc felugrott és kardot rántott, ám addigra már Sun Ce pengéje is
megvillant és egyetlen csapással végzett a szerencsétlennel. Ezután lecsap-
ták a fejét s beküldték a városba testvéreinek.

Ennek a tettnek megvolt a hatása. Yan Baihu végképp ráébredt, hogy el-
lenállása reménytelen, ezért elmenekült Wujunból, miközben Sun Ce meg-
indította támadását. Huang Gai elfoglalta Jiaxinget, Taishi Ci pedig bevette
Wuchenget s még számos déli város elesett. Az egész tartományt sikerült
gyorsan meghódítani, mialatt Yan Baihu keletnek, Yuhang felé igyekezett,
útközben fosztogatva, míg egy falusiakból álló csoport bizonyos Ling Cao
vezetése alatt véget nem vetett rablókarrierjének is. Ezután Yan Baihu
Kuaiji felé menekült tovább.

A sikeres összecsapást követően Ling Cao a fiával együtt felkereste Sun
Ce-t, aki szolgálatába fogadta őket, parancsnokká nevezte ki mindkettejü-
ket és még egyéb jutalmat is adott nekik. Az egyesült haderők végül átkel-
tek a Nagy folyón.

A Fehér Tigris nagy nehézségek árán összeszedte szétkergetett erői egy
részét és a nyugati átkelőhelynél vetette meg lábát, ám Cheng Pu támadást
indított ellene és szétszórta a védőket, egészen Kuaiji-ig űzve őket. E hely
kormányzója, Wang Lang Yan Baihu oldalán állt s hajlott rá, hogy támoga-
tásában részesítse őt.

Ám amikor ezt a tervét tanácsadói elé tárta, egyik tisztje előállt s így
szólt:

- Ne! Ne! Sun Ce egy emberséges és becsületes vezér, míg a Fehér Tigris ádáz bandita! Inkább fogjuk el őt s ajánljuk fel a béke zálogaként Sun Ce-nek.

A kormányzó mérgesen fordult a felszólaló felé, aki a Kuaiji-ből származó Yu Fan volt s csendre intette őt. A tiszt mélyet sóhajtva húzódott vissza. Wang Lang a Fehér Tigris segítségére sietett és Shanyinnél egyesítették erőiket.

Hamarosan Sun Ce is megérkezett oda. Amikor a szembenálló felek felsorakoztak, Sun Ce előrelovagolt s Wang Langhoz címezve a szavait így szólt:

- Az én seregem jó katonákból áll, célom az, hogy visszaállítsam a békét ezen a vidéken! Ellenben te egy lázadót támogatsz!

- A kapzsiságod kielégíthetetlen! - kiáltotta erre Wang Lang - Még csak most szerezted meg magadnak Wujunt, de máris az én területeim után vágyakozol! Ám ezt nem hagyom, sőt, bosszút állok a Yanekért!

E felelet szörnyű haragra gerjesztette Sun Ce-t, azonban mielőtt még megkezdődött volna a csata, Taishi Ci nyomult előre, Wang Lang pedig kardját lengetve fogadta őt. Néhány ütésváltást követően Zhou Xin is előrerontott, hogy ura segítségére siessen, erre válaszul viszont Sun Ce táborából Huang Gai vágatott elő, így a szembenálló felek létszáma ismét egyenlő lett. Éppen összecsaptak volna egymással, amikor dobok hangja zendült fel mindkét oldalról és nagyszabású ütközet bontakozott ki.

Váratlanul Wang Lang seregének hátában zűrzavar tört ki. A fővezér odaügetett s látta, hogy hadait Zhou Yu és Cheng Pu rohamozta meg. Ekkor a szárnyon is támadás bontakozott ki, ezért reménytelen helyzetbe kerül, és Yan Baihu-val és Zhou Xinnel együtt kétségbeesett vagdalkozásba kezdtek, hogy átjárót nyissanak az ellenség soraiban és így elérhessék a várost. Sikerrel jártak, majd miután már a falak mögött voltak, a csapóhidakat felhúzták, a kapukat bezárták és megkezdték előkészületeiket az ostrom elhárításához.

Sun Ce egészen a falakig követte őket, majd úgy osztotta szét csapatait, hogy egyszerre támadhassák mind a négy kaput. Látván, hogy ádáz támadás készül a város ellen, Wang Lang kitörést tervezgetett, ám Yan Baihu szerint ez reménytelen lépés lett volna, tekintve a sokkal erősebb odakinti erőket:

- Jobb, ha megerősítjük itt pozícióinkat és a védművek mögött maradunk, míg az éhség visszavonulásra nem készíti az ostromlókat - mondta.

Wang Lang végül hajlott a tanácsra, az ostrom pedig folytatódott.

Jó néhány napig folyt a hősiesség támadás a falak ellen, ám igen csekély sikerrel. Az ezt követően összehívott tanácskozáson Sun Jing, Sun Ce nagybátyja így szólt:

- Mivel ilyen elszántan tartják a várost, igen nagy nehézségekbe ütközik kiűzésük. Ám az ellátmányuk java része Chadu-ban, csupán néhány tucat *li*-re található innen. Legjobb lenne elfoglalni azt a helyet, így ott támadnánk, ahol az ellenfél nem számít rá, nincs felkészülve.

Sun Ce egyet is értett:

- Bácsikám, a terved csodálatraméltó! Szét fogjuk zúzni a lázadókat!

Parancsot adott, hogy gyűjtsanak őrtüzeket valamennyi kapunál, hagyják a lobogókat a zászlórudakon, jelezve a harcosok otlétét, miközben azonban egy csoportjuk délnek távozik.

- Ha útnak indulsz, uram - figyelmeztette Zhou Yu a vezért -, az ostromlottak bizonyosan kitornek és utánad erednek. Csapdát kellene állítanunk nekik!

- Előkészületeim teljesek, a várost elfoglaljuk ma éjjel! - válaszolta erre Sun Ce.

A hadsereg felkerekedett, Wang Lang pedig gyorsan megtudta, hogy a támadók elmentek, így felment a toronyba körülnézni. Onnan látta, hogy égnek a tüzek az ellenséges táborban, füst száll fel és a lobogók a megszokott módon lengedeznek a szélben. Tétovázni kezdett, nem tudta, mit tegyen.

- Az ellenség távozott, de ez csupán hadicsel - közölte vele Zhou Xin, amikor észrevette a kétség jeleit a hadvezér arcán.

- Ha valóban ez a helyzet, akkor Chadu megtámadására indult! Eredjünk utána! - javasolta Yan Baihu.

- Az a hely utánpótlásunk alapja - jelentette ki Wang Lang -, így mindenképpen meg kell védenünk. Ti ketten vezetitek a derékhadat, én pedig a tartalékokkal követlek titeket.

Yan Baihu és Zhou Xin ki is rontottak a városból ötezer harcosal és az első őrség idejére az ellenség közelébe értek, mintegy húsz *li*-re a kapuktól. Az út itt sűrű erdőkön át vezetett. Váratlanul dobszó csendült fel és minden oldalról fáklyák fénye lobbant. Yan Baihu megrémült, megfordította lovát és visszavonulásba fogott. Egyszerre a halvány fényben egy ellenséges tiszt bukkant fel előttük, akiben Sun Ce-t vélték felismerni. Zhou Xin azonnal rárontott, de ugyanilyen gyorsan el is esett Sun Ce lándzsájától. A katonák erre megadták magukat, ám Yan Baihu-nak sikerült áttörnie az ellenség gyűrűjén és Yuhangba szöknie.

Hamarosan Wang Lang fülébe is eljutott a balsiker híre s nem mervén továbbra is a városban maradni, sietve a parti területekre menekült. Így került Kuaiji is Sun Ce birtokába.

Néhány nappal később, miután a rend helyreállt a városban, egy férfi elhozta a Fehér Tigris fejét a diadalmas vezérnek. Ez a harcos helybéli volt, szögletes arcú, széles szájú, közepes termetű dalia. Dong Xi-nek hívták

és Sun Ce nyomban ki is nevezte őt parancsnoknak. Ezt követően béke uralkodott valamennyi délkeleti részen. Sun Ce nagybátyját, Sun Jinget nevezte ki a város élére, Zhu Zhi-t pedig Wujun kormányzójává tette, végül visszatért a saját területeire, a Nagy folyótól délre.

Távolléte során váratlanul haramiák bandája támadta meg Xuanchenget, amit testvérére, Sun Quanra és egy Zhou Tai nevezetű tisztre bízott. Amint a támadás minden oldalról kibontakozott, az éjszaka beköszöntével a banditák győzedelmeskedtek. Zhou Tai maga elé ültette az ifjút és nyeregbe szállt, ám amikor a rablók utolérték őket és karddal támadtak rájuk, leugrott a hátsáról és minden vértezet nélkül, gyalog szállt szembe az üldözőkkel. Amint felbukkantak, levágta őket. Ekkor egy lándzsás lovas rontott rá, de Zhou Tai-nak sikerült megragadnia a veszedelmes fegyvert s ennél fogva a földre rántotta ellenfelét, majd az immár gazdátlan állat nyergébe pattant és a lándzsa segítségével utat tört a haramiák során át. Így sikerült megmenekülnie Sun Quannak, ám védelmezője tucatnyinál is több sebet kapott. A banditák végül elvonultak.

Zhou Tai sebei fémtől származtak, így nem gyógyultak be, hanem szörnyűségesen megduzzadtak s a bátor harcos élete egy hajszálon függött. Nemsokára Sun Ce is megérkezett és mély gyászba borult a történetek miatt.

- Egykor egy összecsapásban a part menti kalózzal – szólalt fel Dong Xi –, számtalan lándzsától származó sebet szereztem, ám egy Yu Fan nevezetű bölcs ajánlott egy orvost, aki néhány hét alatt meggyógyított.

- Ez biztosan a Kuaiji-ből származó Yu Fan lesz! – kiáltotta Sun Ce.

- Ő az, így nevezték!

- Igen, valóban igazi bölcs lehet! A szolgálatomba fogadom őt!

El is küldött Sun Ce két tisztet, hogy meghívják Yu Fant, aki rögtön útnak indult és hamarosan megérkezett hozzá. Roppant barátságosan bántak vele és haladéktalanul kinevezték tisztségviselővé, majd szóba került a sebesült kezelése is.

- A gyógyítót Hua Tuo-nak hívják, Qiao-ból származik, és lenyűgöző képességekkel bír a sebek kezelésének területén. Megyek, elhozom őt ide! – közölte Yu Fan.

Nem sokkal később már ott is volt a híres Hua Tuo, egy fiatalos külsejű, ám hófehér szakállú férfi. Leginkább olyan szentnek tűnt, aki immár e fölé az élet fölé emelkedett. Meleg fogadtatásban részesítették, majd megmutatták neki a hős sebesüléseit.

- Az eset nem súlyos – nyugtatta meg az aggódókat a gyógyító és olyan orvosságokat készített, amik egy hónapon belül begyógyították a sebeket. Sun Ce igen nagyra becsülte odaadását és képességeit, ezért gazdag jutalommal távozhatott.

Ezután a hadvezér támadást indított a haramiák ellen és el is pusztította őket. Tökéletes békesség köszöntött be a déli földeken. Helyőrségeket létesítettek az egykori Wu-állam valamennyi katonailag fontos pontján, majd ennek elvégeztével kihirdették, mi mindent tett Sun Ce a birodalomért. Megegyezésre jutott Cao Cao-val s levelet küldött Yuan Shu-nak, a zálogban nála hagyott birodalmi pecsétet visszakövetelve.

Ám Yuan Shu titokban igen nagyravágyó terveket szövögetett s csak kifogásokat emelt, de nem küldte vissza az állami ékszert. Ehelyett sietve összehívta körülbelül harminc tisztségviselőjét, hogy megvitassák jövőbeli lépéseiket. A meghívottak között volt Yang Dajiang tanácsadó, valamint Zhang Xun, Ji Ling, Qiao Rui, Lei Bo és Chen Lan generálisok.

- Sun Ce kölcsönkért tőlem egy hadsereget - kezdte beszédét Yuan Shu -, és olyan hadjáratra indult, amely a déli földek urává tette. Most nem szól egy szót sem a fizetségről, hanem csak visszaköveteli a zálogot. Nyilvánvaló, hogy faragatlan fickó, ezért valamiféle lépéseket kell tennem elpusztítására.

- Nem tehetünk ellene semmit, uram - felelte Yang Dajiang -, mivel túl erős a pozíciója és a Nagy folyót pajzsként képes használni. Elsőnek Liu Bei-t kellene legyőznöd, hogy megbosszuld, amiért ok nélkül ránk támadt, majd ezután gondolhatunk Sun Ce-re is. Van egy tervem, amivel előbbit hamarosan markodban tarthatod.

Yuan Shu nem a tigris ellen indult, helyette
Seregét egy sárkány ellen vezette⁸

Yang Dajiang haditerve a következő fejezetben kerül bemutatásra.

TIZENHATODIK FEJEZET

LÜ BU ÍJÁSZMUTATVÁNYA. CAO CAO VERESÉGET
SZENVED A YU FOLYÓNÁL

呂奉先射戟轅門
曹孟德拜師滄水

Az előző fejezet végén Yang Dajiang tanácsadó kijelentette, hogy tudja, miként lehet Liu Bei-t eltávolítani posztjáról.

- Miként szól terved Liu Bei megtámadására? - kérdezte tőle Yuan Shu.

- Noha Liu Bei-t, aki jelenleg Xiaopei-nél állomásozik, könnyedén legyőzhetnénk, ám Lü Bu nem messze onnan, a tartományi székhelyen, igen erős seregekkel bír. Attól tartok ő megsegítené kiszemelt áldozatunkat, mivel még mindig haragot táplál irántad, amiért nem adtad meg neki az ígért aranyat, díszeket, terményt és lovakat. Ezért mindenekelőtt ajándékot kellene küldeni, hogy elnyerjük jóindulatát és féken tartsuk, amíg leszámolunk Liu Bei-jel. Ezután elbánhatunk majd vele is és Xuzhou a tiéd lesz.

Kétszázezer kocsinyi kölest indítottak hát útnak az üzenettel, amit Han Yin írt.¹ Az ajándék igen kellemes meglepetésként érte Lü Bu-t, aki roppant előzékenyen bánt Yuan Shu küldöttével. Mivel ez utóbbi biztosra vette, hogy további probléma nem fenyegeti erről az oldalról, százezer főnyi sereget küldött Xiaopei ellen. A csapatot fővezérként Ji Ling irányította, alvezérei pedig Lei Bo és Chen Lan voltak.

Amikor Liu Bei értesült ezekről az eseményekről, tanácsba hívta össze embereit. Zhang Fei természetesen azonnal a nyílt háború mellett foglalt állást, ám Sun Qian tanácsadó más véleményen volt:

- Túlságosan csekélyek ehhez az erőink. Tartanunk kell mostani pozícióinkat, amíg Lü Bu a segítségünkre nem siet.

- Gondolod, hogy bármit is tenne értünk az a fickó? - kérdezte Zhang Fei gúnyosan.

Liu Bei végül Sun Qian javaslata mellett döntött s az alábbiakat írta Lü Bu-nak:

„Alázatosan emlékeztetni szeretnék rá, uram, hogy a te parancsodra vagyok itt s a te kedvességedből kifolyólag élvezhetem nyugalmamat, mely az egekéhez hasonlatos. Most azonban Yuan Shu, bosszúvágtyól hajtva, haderőt küld e helyre. Pusztulásunk nem lehet kétséges, amennyiben közbe nem lépsz. Bízom benne, hogy minél előbb sereget küldesz a város védelmére, így boldogságunk kifejezhetetlen lesz”.

A levelet elolvastva Lü Bu hívatta tanácsadóját, Chen Gongot:

- Épp most kaptam ajándékokat Yuan Shu-tól, s egy levelet velük, amiben arra int, hogy ne legyek Liu Bei segítségére. Azután üzenet érkezett Liu Bei-től, hogy mentsem őt meg szorult helyzetéből. Úgy vélem, Liu Bei jelen állás szerint nem lehet ártalmamra, ám ha Yuan Shu-nak sikerül legyőznie őt s megállapodásra jut a Hua hegy körüli vezérekkel, akkor az északi hatalmak sokkal közelebb lesznek hozzánk és képtelen leszek ellenállni ilyen sok vezető támadásának, így pedig sohasem alhatok majd nyugodtan. Segítséget nyújtok hát Liu Bei-nek, mivel ez a jobb döntés számomra.²

Eddigre Yuan Shu Xiaopei ellen indított hadereje igen közel ért, mivel a

lehető leggyorsabban meneteltek. Hamarosan a tartomány délkeleti részén lobogók lengedeztek nappal, éjszaka pedig őrüzek lángoltak, miközben a dobok dübörgése az égről a földre verődött vissza.

A Liu Bei szolgálatában álló ötezer főnyi sereg kivonult a városból s felkészült a hősies küzdelemre, amikor jó hírt kaptak: Lü Bu megérkezett felmentésükre s a közelben táborozik, alig egy *li* távolságra délnyugatra. Yuan Shu hadvezére, Ji Ling is értesült erről és rögtön levelet írt neki, hogy szemére hányja árulását. Lü Bu viszont mosolyogva olvasta ezeket a sorokat:

- Tudom, hogyan kerüljem el a szembenálló felek haragját – szólt aztán.

Lakomára hívta hát mind Liu Bei-t, mind pedig Ji Linget. Az előbbi már éppen elfogadni készült a meghívást, amikor fivérei így szóltak:

- Árulás rejtőzik a szívében ennek az embernek!

- Túlságosan is jól bántam vele ahhoz, hogy vesztetre törjön – felelte higgadtan Liu Bei.

Nyergeltetett hát és ellovagolt, nyomában két testvérével, s nemsokára már Lü Bu táborában is voltak.

- Hatalmas erőfeszítéssel sikerült kimentenem titeket a veszélyből – üdvözölte őket a házigazda –, s remélem, nem fogtok megfeledkezni erről, ha megkapjátok majd jogos tulajdonotokat.

Liu Bei hálás köszönetet mondott neki s Lü Bu kérésére helyet foglalt. Guan Yu és Zhang Fei a megszokott módon mögé álltak.

Ám ekkor jelentették Ji Ling érkezését, és Liu Bei-t hirtelen átjárta a félelem. Felemelkedett, hogy távozzon.

- Azért hívtam meg mindkettőtöket, hogy megbeszéljük a dolgokat – igyekezett megnyugtatni őt Lü Bu –, ne vedd hát zokon ezt.

Mivel Liu Bei nem tudta, mik a szándékai, meglehetősen nyugtalan maradt. Hamarosan belépett a másik vendég. Látva, hogy Liu Bei is a sátorban van, ráadásul megbecsült helyen ül, igencsak megdöbbsent, majd tétovázva megpróbált visszahúzódní. Azonban a szolgák ezt megakadályozták s Lü Bu előrelépve megragadta őt, majd a sátorba húzta, mintha csak egy kisgyermek lenne.

- Meg akarsz ölni? – kérdezte tőle rémulten Ji Ling.

- Szó sincs róla! – válaszolta vidáman Lü Bu.

- Akkor talán a Hosszúfülűvel kívánsz végezni?

- Dehogy!

- Miről van hát akkor szó?

- Liu Bei a fivérem, te pedig generális, a városa ostromára készültél, ezért eljöttem, hogy a segítségére legyek.

- Akkor ölj meg! – kiáltotta Ji Ling.

- Nem lenne semmi értelme. Egész életemben gyűlöltem a harcot és

a vitákat, békét kötni viszont mindig is szerettem, most pedig el akarom rendezni a kettőtök közötti nézeteltérést.

- Megkérdezhetem, miként gondolod megtenni ezt?

- Olyan módszerem van rá, amit maga az Ég is helyesel!

Ezzel Lü Bu odavezette a hadvezért Liu Bei-hez. A két férfi kölcsönös gyanakvással szemlélte egymást, ám vendéglátójuk közéjük állt, majd helyükre vezette őket, Liu Bei-t a jobbára. Ezután megkezdődött a lakoma. Számos fogást csaknem teljes csendben költöttek el, majd ismét Lü Bu szólalt meg:

- Remélem, uraim, meghallgattok engem és véget fogtok vetni a háborúskodásnak.

Liu Bei nem szólt semmit, míg Ji Ling így felelt:

- Százezer fős hadsereggel érkeztem, uram kifejezett parancsával, hogy végezzek Liu Bei-jel! Hogyan is állhatnék el a küzdelemtől? Harcolnom kell!

- Micsoda? - ordította kardot rántva Zhang Fei - Bármilyen kevesen is vagyunk, nem tekintünk titeket másnak, mint egy csapat kölyöknek! Mik vagytok ti egymillió Sárgaturbánoshoz képest? Ne merd hát sértegetni a fivéremet!

- Halljuk előbb, mi mondanivalója van Lü Bu generálisnak - intette csendre a heveskedőt Guan Yu -, azután is lesz még időnk a sátrunkba vonulni és harcolni!

- Könyörgöm mindkettőtöknek, jussatok egyezsége! Nem hagyhatom, hogy küzdelemben bocsátkozzatok! - szólt Lü Bu.

Az egyik oldalon most Ji Ling volt, elégedetlenül és haragosan, a másikon pedig Zhang Fei vágyott mindennél jobban a harcra, s egyik érintett sem mutatta semmiféle jelét a megegyezésnek. Ekkor a házigazda elvesztette türelmét s szolgálóihoz fordult:

- Hozzátok az alabárdomat!

Így is tettek, ő pedig e kecses, ám félelmetes fegyvert jobb kezébe szorítva ült tovább. Mindkét vendége rögtön elsápadt a látványra.

- Megpróbáltam békét hozni közétek - folytatta Lü Bu -, mivel ez a Legfelsőbb parancsa. De már látom, hogy próbatételnek kell döntenie.

Utasította szolgálóit, hogy vigyék ki fegyverét a kapun túlra s ott állítsák fel. Ezután ismét vendégeihez fordult:

- A kapu százötven lépésnyire van. Ha az alabárdfej bal ágát találom el nyílvesszőmmel, akkor mindketten visszavonjátok seregeiteket. Ha azonban elhibázom, akkor mehettek és felkészülhettek az azonnali csatára, én pedig a mellé fogok állni, aki úgy tesz, ahogy mondtam.

- Az a kis jelzés ebből a távolságból! Hogyan tudná bárki is eltalálni? - gondolta magában Ji Ling s beleegyezett a próbába. Úgy vélte, még ren-

geteg küzdelem vár rá, miután a vendéglátó elvétette a célt. Természetesen Liu Bei is engedelmesen fejet hajtott. Mindannyian leültek s bort szolgáltak fel nekik, majd miután felhajtották, a házigazda íjat és nyílveessőt kért. Liu Bei csendben imádkozott azért, hogy találatot érjen el.

Lü Bu feltúrte ruhája ujját, gondosan nyílveessőt helyezett az idegre, majd amennyire csak lehet, megfeszítette. Rövid kiáltás hagyta el torkát, ahogy az íj égen vitorlázó teliholdként görbült meg. Nagyot pendült az ideg, a nyílveesső pedig hullócsillagként röppent, majd telibe találta az alabárdfej karcsú nyelvét. Hangos üdvörlégzés köszöntötte mindenfelől a tettet, s emberek sokasága gyakran így dicséri még most is:

Ó, Lü Bu a csodás íjász kiállt
Vesseje egyenest szállt
Célt találva mentette barátját
Kitárta aznap, tábora kapuját
Hou Yi, ősi napok íjása tett nagyot
Lelőtt minden gúnyos napot
S Jiuyinget, gyerekhangon síró szörnyet
Egymás után mind legyőzte őket,
De Lü Bu-ról szól most a dal helyette
Tollas vessző röptéről felette,
Száz ezer harcos vehette le vértjét
Mikor célba találva megnyerte tétjét³

A harcos hangosan felnevetett, mikor látta, hogy lövése sikeres, majd elhajította az íjat és megfogta mindkét vendége kezét:

- Az Ég akarata valóban! Most pedig fejezzétek be az ellenségeskedést!

Ezzel utasította szolgálóit, hogy töltsék tele a hatalmas boros kupákat, és mindannyian ittak. Liu Bei igazán szerencsésnek tartotta magát, és nagyon megkönnyebbült, a másik vendég viszont csendben ült, csak bólintott egyet, nemsokára pedig így szólt:

- Engedelmeskednem kell neked, generális, ám engedd meg, hogy távozzak. Mit fog szólni az uram és hisz-e majd nekem?

- Írni fogok neki egy levelet és megerősítem - felelte erre Lü Bu.

Még néhány környi bor után Ji Ling arra kérte a vendéglátót, hogy adja át neki az ígért üzenetet. Ezt követően távozott. Mikor a fivérek is útnak akartak indulni, Lü Bu ismét figyelmeztette Liu Bei-t:

- Ne feledd el, amit ma tettem érted!

Liu Bei ismét köszönetet mondott, azután ők is elmentek.

Másnap a vezérek táborát bontották, a katonák mind elvonultak. Amikor Ji Ling visszaért a Huai folyótól délre eső területekre, elmesélte az íjászmu-

tatványt és az ezt követő békekötést, majd átnyújtotta a levelet, ura ropant haragra gerjedt:

- Lü Bu az ajándékaimért ezzel a színjátékkal fizet! - kiabálta - Most megmentette ugyan Liu Bei-t, de hamarosan én magam fogok ellenük vezetni egy még hatalmasabb sereget és elbánok mindkettejükkal!

- Légy óvatos, uram - felelte neki Ji Ling - Lü Bu erősebb és bátrabb, mint a legtöbb vezér s igen jelentős területekkel bír. Liu Bei-jel igen szoros szövetséget alkotnak, amit nem könnyű megtörni. Ám talán nem is kell, mivel van másik mód a legyőzésükre. Megtudtam, hogy Lü Bu-nak és feleségének, Yan úrhölgynek van egy éppen házassági korba lépő lánya s mivel neked, uram, van egy fiad, így házassági szövetséget köthetnél velük. Ha a lányát elveszi fiad, Lü Bu biztosan megöli ellenfeledet. Ezt hívják a „rokon az idegen felett” tervnek.

Yuan Shu-nak tetszett az ötlet s hamarosan meg is kezdte az előkészületeket. Először ajándékokat küldött a másik félnek Han Yin által, akinek az is feladatai közé tartozott, hogy megvitassa a kérdést Lü Bu-val. Amikor megérkezett hozzá, így hízelgett neki:

- Nagyuram, az én gazdám mérhetetlenül tisztel téged s arra vágyik, hogy családjaitok megbonthatatlan szövetségét házasság pecsételje meg, így olyan erős lesz e szövetség, mint amilyen Qin és Jin ősi államai között volt.⁴

Lü Bu hajlott is a tervre, ám előbb elment megbeszélni a dolgot feleségével. Mármost Lü Bu-nak két felesége és egy ágyasa volt: először feleségül vett egy lányt a Yan családból, ő volt hivatalos házastársa. Ezután, mint arról már beszámoltunk, ágyasává tette Diao Chant, a Gyászos Kabócát, végül pedig, mialatt Xiaopei-ben élt, elvette feleségül Cao Bao egyik lányát is, aki második felesége lett. Cao úrhölgy azonban fiatalon, gyermekáldás nélkül halálozott el, s Diao Chan sem szült utódot Lü Bu-nak. Így hát a hősnek csupán egy gyermeke volt, ez a lány, akit mindenkinél jobban szeretett.

Amikor felvetette a témát feleségének, az így felelt neki:

- A Yuanok uralják a Huai folyó környékét már igen régóta. Hatalmas hadseregük van és nagyon gazdagok. Egy szép napon egyikükből császár válhat, így lányunk abban reménykedhet, hogy uralkodónő lesz. Ámde hány fia van Yuan Shu-nak?

- Csak ez az egy.

- Akkor el kellene fogadnunk az ajánlatot. Még ha lányunkból nem is válik császárnő, Xuzhou szerez egy új szövetségest.

Lü Bu úgy döntött, megfogadja a tanácsot, ezért kivételes nagylelkűséggel bánt a küldöttel, Han Yin pedig végül kedvező válasszal térhetett haza. El is készítették gyorsan az esküvői ajándékokat, amiket megint csak neki kellett elvinnie a menyasszony családjához. Meg is érkeztek rendben

s lakomák szakadatlan sora vette kezdetét.

Másnap azonban Chen Gong kért találkozót a küldöttől s a szokásos, ünnepélyes üdvözléseket követően a két férfi leült beszélgetni. Amikor a szolgálók már hallótávolságon kívül voltak, a tanácsadó így fordult Han Yinhez:

- Kinek az ötlete volt, hogy Yuan Shu és Lü Bu rokoni kapcsolatba kerüljenek e házasság által s így Liu Bei esetleg fejét veszítse?

Han Yin borzasztóan megrémült.

- Könyörgöm, ne hagyj, hogy ez elterjedjen - felelte.

- Bizonyosan titokban fogom tartani, ám ha bármiféle késlekedés előfordul, valaki másnak is eszébe juthat, így az egész vállalkozás kudarcot vall esetleg.

- Mit tehetnénk? - kérdezte még mindig rémülten Han Yin.

- Megbeszélem Lü Bu-val, hogy azonnal küldje el hozzátok a lányt. Így az esküvőt gyorsan meg lehet tartani.

- Ha valóban így történik majd, akkor uram kétségtelenül nagyrabecsülésében fog részesíteni!

Ezután Chen Gong távozott és kihallgatást kért Lü Bu-tól:

- A fülembe jutott, uram, hogy lányod hozzá készül menni Yuan Shu fiához. Remek dolog ez, de senki sem tudja, mikor lesz a nagy nap.

- Ezt még majd el kell döntenünk - felelte gyanútlanul Lü Bu.

- Vannak bizonyos szabályok arra nézve, mennyi időnek kell eltelnie az esküvői ajándékok elküldése és a házasság megkötése között. Császárok esetén ez egy év, nemeseknél fél év, magas rangú tisztségviselőknél három-, míg a közemberek esetén egy hónap.

- Mivel Yuan Shu-ról van szó - felelte Lü Bu -, akinek az Ég már kezei közé juttatta a birodalmi pecsétet s aki bizonyosan trónra lép egy napon, én azt gondolom, a birodalmi szabályt kell követnünk.

- Nem, nem azt kell.

- Akkor talán a nemesek szabályát?

- Nem, nem azt.

- A magas rangú tisztségviselőké?

- Még azt sem.

- Úgy véled hát, hogy a közembereket kellene követnem? - kérdezte Lü Bu nevetve.

- Nem.

- Akkor mégis mi a véleményed?

- A jelenlegi gondok közepette, amikor hatalmas a vetélkedés a nemesek között, nem úgy látod-e te is, hogy mások szörnyen féltékenyek erre a házassági szerződésre, amit a Yuan családdal kötsz? Ha elhalasztod az esküvő napját, nagyon valószínű, hogy mire eljön e szép nap reggele, a

házassági menetet orvtámadás éri az úton s a menyasszonyt elrabolják. Mit tehetünk majd akkor? Az a véleményem, hogy jobban tette volna, ha visszautasítod az ajánlatot, ám mivel már beleegyeztél, ezért azonnal hajtsd végre a tervet, mielőtt a többi úrnak egyáltalán fülébe jut! Küldd a lányt késedelem nélkül Shouchunba, ahol bérelhetünk neki szállást addig, míg ki nem választod a házasságkötés napját! Így sokkal nagyobb lesz az esélyünk arra, hogy elkerüljük a kudarcot.

- Van értelme annak, amit mondasz - felelte eltöprengve Lü Bu.

Ezután magánlakosztályába sietett s közölte feleségével, hogy a menyasszonyi menetnek azonnal útnak kell indulnia, a kelengyét is még az éjszaka során elő kell készíteni. A maga részéről néhány jó lovat választott ki, s csodálatos esküvői hintót helyeztek készenlétbe. A menetben helyet kapott Han Yin és Lü Bu két generálisa, Song Xian és Wei Xu is. A kíséret zeneszó mellett hagyta el a várost.

Eközben Chen Gui, Liu Bei egykori titkára, Chen Deng édesapja békésen várakozott arra, hogy életének estéje éjszakába forduljon. Meghallván azonban a zenét, érdeklődött szolgáitól annak oka felől s amikor megtudta, így szólt:

- „Rokon az idegen felett” módszer! Liu Bei veszélyben van!

Minden erőtlensége ellenére elindult, hogy beszéljen Lü Bu-val.

- Nemes úr, mi szél hozott ide? - üdvözölte őt Lü Bu.

- Halálhíredet hallottam, s gyászolni jöttem - hangzott a felelet.

- Ki mondta ezt? - kiáltotta a házigazda.

- Nemrég értékes ajándékokat fogadtál el Yuan Shu-tól, hogy ne állj az útjába, amikor majd eljön leszámolni Liu Bei-jel, ám kiváló nyíllövéseddel sikerült kimenekülnöd a csapdából. Ezután váratlanul házassági szövetséget ajánlanak neked, azt gondolván, hogy lányodat zálogként kezeik közé kaparinthatják. A következő lépésük ismét támadás lesz Xiaopei ellen, s ha sikerül bevenniük, Xuzhou is hatalmas veszélybe kerül. Bármit is kérnek majd a jövőben, terményt, csapatokat, vagy akármi egyebet, s te engedsz nekik, csak saját végzetedet hozod egyre közelebb, miközben mindenütt gyűlöletet keltesz magad iránt! Ha pedig visszautasítod kérésüket, akkor nem teljesíted rokoni kötelességedet és ez jó indok lesz a számukra, hogy nyíltan ellened támadjanak! Emellett Yuan Shu uralkodónak szeretné neveztetni magát, ami lázadást jelent, te pedig egy lázadó családjához kötötöd magad, valami visszataszítóhoz, amit emberek sokasága ki nem állhat!

Lü Bu nagyon összezavarodott, amikor végighallgatta mindezt:

- Félrevezettek! - kiáltotta kétségbeesetten, majd utasította Zhang Liao-t, hogy sietve eredjen a menet után és hozza azt vissza a városba. Amikor megérkeztek, Han Yint börtönbe vetette, majd rövid üzenetet küldött Yuan Shu-nak, hogy a lány kelengyéje még nincs készen, addig nem

házasodhat, amíg a helyzet meg nem változik.

Chen Gui azt akarta, hogy küldjék Han Yint a fővárosba, Xuchangba, ám Lü Bu még bizonytalan volt abban, mit is tegyen, amikor híret vette, hogy Liu Bei katonákat toboroz és lovakat vásárol, pedig nincs rá semmi látható oka.

- Csak a kötelességét teljesíti, nincs ebben semmi meglepő – mondta erre először Lü Bu, ám ezután két tiszt, Song Xian és Wei Xu is kihallgatást kért tőle, akik a következőt jelentették:

- Utasításodra, uram, a Hua hegyre mentünk, hogy hátasokra tegyünk szert ott. Sikerült is beszerezniük vagy háromszázat, majd a visszaút során, Xiaopei határában haramiák támadtak ránk és a felét elhajtották. Úgy tudjuk, ezek a rablók Zhang Fei és katonái voltak álruhában.

Lü Bu nagyon feldühödött az események hallatán és hadjáratot kezdett szervezni Xiaopei ellen. Amikor Liu Bei fülébe jutott a fenyegető támadás híre, kivezette seregét a városból, hogy szembenézzen az ellenséggel. A két haderő felsorakozott egymással szemben, Liu Bei pedig előre lovagolt s így szólt:

- Bátyám, miért vezetsz hadakat ellenem?

Ennek hallatán Lü Bu szidalmakkal árasztotta el s kérdőre vonta:

- Az íjászmutatványom halálos veszélyből mentett ki, te máris elfeledted ezt? Miért loptad el a lovaimat?

- Lovakra volt szükségem, ezért néhány emberemet elküldtem, hogy vásároljanak. Hogy is mertem volna ellopni a tieidet? – kérdezte csodálkozva Liu Bei.

- Százötven hátasomat lopta el neked Zhang Fei! Te vagy hát a tolvaj, csupán másvalakit használtál fel e tett végrehajtására!

Erre már Zhang Fei is előrerúgtatott, lándzsát szegezve:

- Igen, elloptam kiváló paripáidat! Mégis mire számítottál?

- Te düllelt szemű tolvaj! – ordította Lü Bu – Mindig is megvetéssel voltál irántam!

- Igen, elvettem a lovaiddat, te pedig jól feldühödtél! Akkor viszont nem szóltál egy szót sem, mikor elvetted a fivéremtől Xuzhou-t!

Lü Bu nem felelt, csak előretört, hogy megküzdjön vele, Zhang Fei pedig elfogadta a kihívást. Vakmerő küzdelem vette kezdetét s a két harcos száz ütésváltást követően sem volt képes döntő csapást mérni a másikra. Ekkor Liu Bei, félve, nehogy valami balszerencse érje fivérét, sietve megütötte a gongokat a visszavonulás jeleként s csapatait a városba vezette. Lü Bu nyomban bekerítette a települést.

Liu Bei hívatta testvérét s megszidta, mivel az egész balszerencse okozóját benne látta.

- Hol vannak a lovak? – kérdezte tőle végül.

- Néhány templomban, meg udvarban - felelte mogorván Zhang Fei.

Liu Bei erre kiküldött egy udvarias beszédű hírnököt, felajánlva, hogy visszaszolgáltatja az ellopott hátasokat, ha véget vetnek az ellenségeskedésnek. Lü Bu hajlott is rá, hogy elfogadja az ajánlatot, ám Chen Gong tiltakozott:

- Megbánod majd, uram, ha nem távolítod el most ezt a Liu Bei-t!

A tanácsadó hatására végül a békeajánlatot elutasították s az ostromlók egyre keményebben szorongatták a várost. Liu Bei hívatta Mi Zhu-t és Sun Qiant, hogy tanácsukat kérje.

- Az egyetlen ember, akit Cao Cao ki nem állhat, éppen Lü Bu. Hagyjuk hát el a várost és keressünk nála menedéket, majd esetleg kérjünk tőle kölcsön egy sereget Lü Bu megsemmisítésére - javasolta Sun Qian.

- Ha megpróbálunk kitörni, ki fogja vezetni az előhadat? - kérdezte erre Liu Bei.

- Majd én! Halálig fogok küzdeni! - kiáltotta Zhang Fei.

Így hát ő került az élre, Guan Yu pedig a hátvéd parancsnoka lett, míg középen Liu Bei irányította a harcra nem képes lakosokat. A menet megindult és az északi kapun keresztül tört ki a ragyogó holdfényben. Song Xi-annel és Wei Xu-val kerültek szembe, ám Zhang Fei sikeresen elüldözte az ellenséges harcosokat s az ostromlottak gond nélkül kijutottak. Zhang Liao üldözésükre indult, de őt meg Guan Yu hátvédje tartóztatta fel. Úgy tűnt, Lü Bu-t nem nyugtalanította az ellenfél menekülése, mivel személyesen nem avatkozott közbe, hogy megakadályozza. Ünnepeles módon lépett be a városba, elrendezte a dolgokat, s Gao Shunt tette meg kormányzónak.

Liu Bei eközben megérkezett Xuchanghoz, s a város mellett vert tábor, majd Cao Cao-hoz küldte Sun Qiant, hogy beszámoljon neki az eseményekről, melyek ide vezérelték. Cao igen barátságosan fogadta őt:

- Liu Bei olyan nekem, mintha fivérem lenne.

Meg is hívta őt a városba. Liu Bei a táborban hagyta fivéreit és Sun Qian, valamint Mi Zhu társaságában indult Cao Cao-hoz, aki a legnagyobb tisztelettel fogadta őket. Ismét elbeszélték neki Lü Bu álnokságát.

- Egyszerűen nem tudja, mi az a hűség - felelte nekik Cao Cao - te és én, testvérem, együtt fogunk támadást indítani ellene.

Liu Bei hálás köszönetet mondott neki. Ezután lakomát tartottak s a vendégek csak késő éjjel tértek vissza saját táborukba.

Ezt követően Xun Yu kihallgatást kért urától s az alábbiakat mondta neki:

- Uram, ha nem őrizedsz tőle, Liu Bei lesz a végzeted. El kellene pusztítanod őt, mivel túlságosan nagy hős.

Cao Cao egy szót sem szólt erre, a tanácsadó pedig visszavonult.

- Azt a tanácsot kaptam, hogy öljem meg Liu Bei-t - közölte nem sokkal

később a miniszter Guo Jia-val –, te miként vélekedsz egy ilyen lépésről?

– Igen nagy hiba lenne – felelte a kérdeztett –, te vagy, uram, a népszerű bajnok, aki arra kötelezte magát, hogy megszabadítja a népet az elnyomástól s kizárólag igazsággal és egyenességgel bírhatod a nemes gondolkodásúak támogatását. Csupán attól kell tartanod, hogy ők ellened fordulnak. Liu Bei kétségtelenül nagy hős, ám segítségért és védelemért fordult hozzád, halála pedig elidegenítené tőled az összes jó embert s rettegést ültetne legtehetségesebb tanácsadóid szívébe. Ha pedig ezek a nehézségek béklyóba vernének, hol találnád azokat, akiknek segítségére szükséged van? Annak érdekében, hogy kiküszöböld a veszélyt, amit egyetlen ember képviselhet, az egész emberiség szemében lealacsonyodnál, ez pedig egyértelmű út a pusztulásba. Jól meg kell tehát fontolni e szempontokat.

– Én magam is pontosan így gondolom! – felelte Cao Cao roppant elégedetten a tanácsadó szavaival.⁵

Következő lépéseként rávette a császárt, hogy adja Liu Bei-nek Xuzhou birodalmi védelmező tisztségét. Erre Cheng Yu kezdett aggodalmaskodni:

– Liu Bei bizonyosan a legmagasabb pozíciókig fog emelkedni! Sosem marad alávetett helyzetben, így jobban tennéd, uram, ha megszabadulnál tőle!

– Most annak jött el az ideje, hogy hasznát vegyük a jó embereknek – válaszolta higgadtan Cao Cao –, így nem fogom eljátszani a világ megbecsülését pusztán azért, hogy egyetlen embert eltegyek láb alól. Guo Jia és én így látjuk ezt.

Ezután továbbra is elutasított minden olyan tanácsot, amely arra bízta, hogy működjön Liu Bei ellen, sőt, háromezer katonát és tízezer kocsi terményt küldött neki, majd útnak indította Xuzhou felé.

Liu Bei azt tervezte, hogy Xiaopei alá vonul, elfoglalja a várost, összehívja valamennyi korábbi harcosát, így intéz támadást Lü Bu ellen.

Amikor Liu Bei megérkezett Xuzhou tartományába, jelentést küldött Cao Cao-nak, aki már felkészült arra, hogy egy sereg élén szintén oda meneteljen, és legyőzze Lü Bu-t. Ám ekkor rossz hírek érkeztek: Zhang Ji-t, aki Nanyang ostromára indult, halálos lövés érte egy kóbor nyílvesztőtől. Unokafivére, Zhang Xiu ugyan sikeresen átvette az irányítást a sereg felett, ám tanácsnokával, Jia Xu-vel együtt csatlakozott Liu Biao-hoz, s Wanchengnél táboroztak le. Az volt a szándékuk, hogy megtámadják a fővárost s hatalmukba kerítik a császárt. Cao Cao súlyos dilemmába került. Elmehetne és rátámadhatna erre az új szövetségre, de attól tartott, ebben az esetben Lü Bu a főváros ellen vonul. Végül Xun Yu-höz fordult tanácsért.

– Lü Bu nem ért a politikához – kezdte mondandóját a tanácsadó –, ezért bármilyen kis előny, amit megcsillantunk előtte, félrevezetheti. Csupán annyit kell tenned, hogy kinevezed őt valamivé, bármilyen mellékes cím

megteszi s üzend meg, hogy kössön békét Liu Bei-jel. Engedelmeskedni fog. Dél felől így nem fog veszély fenyegetni.

- Rendben - mondta Cao Cao.

A javaslatnak megfelelően elküldte Wang Ze birodalmi követet Xuzhou-ba a hivatalos bejelentéssel és egy levéllel, amiben a békekötést sürgeti, miközben ő maga előkészületeket tett, hogy szembenézzen a Zhang Xiu felől fenyegető veszéllyel. Amikor készen állt, százötvenezer főnyi három részre osztott haderővel menetelt ki a fővárosból. Xiahou Dun állt az előhad élén, amely a Yu folyónál ütött táborn. Jia Xu meggyőzte Zhang Xiu-t az ellenállás reménytelenségéről:

- Jobban tennéd, ha megadnád magad - mondta vezérének -, mivel Cao Cao serege túlságosan nagy ahhoz, hogy szembeszállhassunk vele.

Látva, hogy ez kétségtelenül igaz, Zhang Xiu elküldte tanácsadóját, hogy a megadásról tárgyaljon. Cao nagyon megörült a küldöttnek s egyben le is nyugózta annak tehetséges és folyékony beszéde, megpróbálta hát megnyerni őt a maga számára.

- Korábban Li Jue szolgálatában álltam s vele együtt engem is bűnösnek tartottak. Most Zhang Xiu mellett állok, aki számít tanácsaimra, ezért nem szeretném őt magára hagyni - felelte Jia Xu.

E szavakkal a küldött el is távozott, majd másnap Cao Cao színe elé vezette urát. A miniszter roppant nagylelkűen viselkedett, majd egy aprócska haderővel behatolt Wanchengbe, a csapatai pedig odakint ütöttek táborn, miközben soraik mintegy tíz *li* hosszúságban nyúltak el. Zhang Xiu mindennap hatalmas lakomákat rendezett, így Cao Cao-t folyamatosan szórakoztatták.

Egy napon, mikor Cao a szokottnál is vidámabb hangulatban tért vissza szállására, megkérdezte szolgálóit, hogy vannak-e énekes lányok a városban. Unokaöccse, Cao Anmin is hallotta a kérdést s így szólt bácsikájához:

- Múlt éjjel átkukucskáltam egy válaszfalon s az udvarok egyikében tökéletes szépségű nőre lettem figyelmes. Azt mondták, ő Zhang Ji, Zhang Xiu nagybátyjának felesége. Igazán bájos teremtés.

Cao Cao-t rögtön lángra lobbantotta a leírás, amit erről a szépségről adtak neki, s megkérte unokafivérét, hozza el őt hozzá látogatóba. Cao Anmin így is tett, fegyveres kísérettel indult a nőért, aki hamarosan a miniszter előtt állt. Valóban gyönyörűséges volt s Cao Cao rögvést a nevét tudakolta.

- Szolgálód Zhang Ji felesége, aki a Zhou család sarja - hangzott a felelet.

- Tudod, ki vagyok én?

- Már sokat hallottam uramról, a főminiszterről s boldog vagyok, hogy láthatom és meghajolhatok előtte - válaszolta a nő.

- A te kedvedért fogadtam el Zhang Xiu megadását - közölte vele Cao Cao -, máskülönben megöltem és darabokra szabdaltam volna őt.

- Akkor valóban az életemet köszönhetem neked, fogadd legmélyebb hálámat – mondta illedelmesen a szépséges hölgy.

- Látványod olyan számomra, mintha egy pillantást vethetnék a menyekbe, ám van még egy dolog, amit ennél is jobban szeretnék: maradj itt velem, azután jöjj a fővárosba, ahol gondoskodom majd róla, hogy a téged megillető figyelemben részesítsenek. Mit szólsz ehhez, hölgyem?

A nő nem tehetett mást, mint hogy köszönetet mondott, majd így folytatta:

- Zhang Xiu bizonyára nagyon csodálkozni fog hosszú távollétemen, s pletykák kapnak lábra majd!

- Ha szeretnél, már holnap távozhatsz!

Így is történt, ám ahelyett, hogy egyenesen a fővárosba indult volna, a miniszterrel maradt még egy ideig a sátrak között, ahová Dian Wei-t jelölték ki, mint bizalmas testőrt. Cao Cao volt az egyetlen, akivel találkozhatott, ő pedig tunya enyelgésben töltötte a napokat, teljes elégedettségben az idő múlásával.

Azonban az emberek beszámoltak Zhang Xiu-nak a történetekről, aki haragra gerjedt a családját ért szégyen miatt. Beszámolt a gondjairól Jia Xu-nek is. A tanácsadó az alábbiakat javasolta:

- Tartsd mindezt titokban, ne szivároгjon ki semmi s várj, amíg Cao fel nem bukkan ismét, hogy folytassátok az ügyek intézését.

Ezután részletes tervet dolgoztak ki.

Másnap Zhang Xiu Cao Cao sátrához indult, ahol így üdvözölte a főminisztert:

- Mivel a magukat megadó csapatok tagjai egyre nagyobb számban szökdösnek el, nem ártana, uram, ha táborod közepén helyeznénk el őket. Így megakadályozhatnánk a további dezertálást.

Cao Cao engedélyt adott erre s Zhang Xiu négy táborba helyezte el hadseregét. Azonban Dian Wei, Cao sátrának őrzője félelmetes harcos hírében állt, aki egyszerre volt bátor és hatalmas is. Nem igazán volt ötletük arra, miként távolítsák el őt, ezért tanácskozást tartottak, ahová meghívták Hu Juert is, a négy tábor egyikének vezérét, egy óriási erejű és tette kész harcost. Olyan erős volt, hogy hatszáz font súlyú terhet is elbírt és hétszáz *li* távolságot volt képes megtenni egyetlen nap alatt. Ennek a férfinak volt egy terve:

- A legfélelmetesebb dolog Dian Wei kapcsán kettős alabárdja. Vegyük rá, hogy jöjjön el hozzánk, majd itassuk le, mielőtt hazaküldjük. Én majd elvegyülök a kíséretében, azután a sátrába lopakodom és ellopom fegyverét, így többé nem kell tartanunk tőle.

Zhang Xiu-nak tetszett az ötlet. Megtették a szükséges előkészületeket s utasításokat küldtek valamennyi tábornak. Miután minden készen állt,

Zhang Xiu lakomát rendezett, amire leendő áldozatukat is meghívták, majd olyan sok bort itattak vele, hogy szörnyen lerészegedett, mire visszaindult órhelyére. Ezután továbbra is minden a terv szerint történt: Hu Juer elvegyült emberei között, majd egy alkalmas pillanatban elemelte az alabárdot a sátorból.

Ezen az éjszakán, amikor Cao Cao éppen Zhou úrhölgygel vacsorázott, emberek kiáltozása és lovak nyerítése hallatszott be sátrukba. A főminiszter kiküldetett, hogy megtudja, miről van szó. Hamarosan jelentették neki, hogy csupán az éjszakai őrzőjárat készülődését hallották, így mind a ketten megnyugodtak.

A második őrség ideje táján megint valami zajra lettek figyelmesek, ezúttal a sátor mögött. Nemsokára érkezett a jelentés, hogy az egyik ellátmányos kocsis lángra lobbant.

- Az őrszem elejtett egy fáklyát, de nincs semmi ok a riadalomra - mondta a főminiszter kedvesének.

Azonban a tűz igen gyorsan terjedt mindenfelé, s az események egyre ijesztőbbé váltak. Cao szólította Dian Wei-t, ám ő, aki általában oly éber volt, most csak részegen hortyogott.

Végül az álmaiba vegyülő gongütések hangjára és az egyre erősödő dobszóra felébredt s talpra ugrott. Keresni kezdte fegyvereit, de azok nem voltak sehol, viszont ellenség közeledett. Sietve felkapta az egyik gyalogos kardját és kiment. A kapunál látta, hogy lándzsások tömege tör be éppen a táborba. Dian Wei jobbra-balra vagdalkozva rohant rájuk, s legalább húsz fegyveres esett el csapásai nyomán. A többi támadó visszahúzódott, ám a lándzsák úgy meredeztek körülötte, mint nádszálak a folyóparton. Mivel semmiféle vértet nem viselt, hamarosan számtalan sebből vérzett. Egészen addig küzdött kétségbeesetten, míg kardja ketté nem tört, így többé semmi haszna nem volt. Félre is hajította és megragadott két elesett harcost, majd testüket használva fegyverként még tíz ellenfelével bánt el. A többi nem mert közelebb menni hozzá, inkább nyílveszőket kezdtek lövöldözni rá. Záporként hullottak alá, ő mégis képes volt tartani a kaput a támadókkal szemben.

Csakhogy a lázadóknak sikerült betörniük egy másik részén a tábornak s lándzsadöfésekkel megsebeztek Dian Wei-t a hátán. Hangos kiáltással esett el, vére áradatként tört elő a sebekből, míg ki nem lehelte lelkét. Még halála után sem mert egyetlen ember sem behatolni azon a kapun, amit védett.

Cao Cao, arra számítva, hogy Dian Wei tartja a fő kaput, sietve megszökött a hátsón, Cao Anmin pedig gyalogosan tartott vele. A főminisztert megsebezte egy nyílvesző a karján, három másik pedig lovába fúródott. Szerencséjére a háttas nagyszerű dawani fajta volt, tele életerővel és sérülé-

sei ellenére is sebesen száguldott urával egészen a Yu folyó partjáig.

Itt néhány üldöző utolérte őket és Cao Anmint darabokra szabdalták. Cao a folyóba gázolt és sikeresen elérte a túlsó partot, ám ekkor egy nyílvesző hű hátasa szemébe fúródott. A főminiszter legidősebb fia, Cao Ang rögtön leugrott a nyeregből és átadta lovát atyjának, aki tüstént elvágtatott. A fiút nyílveszőkkel megölték, ám Cao Cao-nak sikerült megmenekülnie. Nem sokkal később találkozott néhány tisztjével, akik összegyűjtöttek egy kisebb csapatot maguk köré.

A Qingzhou-ból származó katonák Xiahou Dun vezetése alatt megragadták a kínálkozó alkalmat és a nép fosztogatásába kezdtek,⁶ ám Yu Jin, Cao másik alvezére seregével rájuk támadott, sokukat megölte, így sikerült megvédenie és lecsillapítania az embereket. A fosztogatók hamarosan találkoztak Cao Cao-val az úton és üvöltve térdeltek le elé, azt panaszolva, hogy Yu Jin fellázadt ellenük és megtámadta őket. A főminiszter nagyon meglepődött és parancsba adta Xiahou Dunnak, Xu Chu-nak, Li Diannek és Yue Jinnek, hogy rohanják le Yu Jin csapatait.

Amikor ez utóbbi látta, hogy ura hatalmas sereggel közeleg, azonnal véget vetett a harcoknak és utasította katonáit, hogy verjenek tábort.

- A qingzhou-i harcosok azt állítják, elárultad őket - mondta neki az egyik tiszt -, miért nem magyarázod hát meg a főminiszternek, hogy mi történt? Miért táborozol le?

- Ellenfeleink mögöttünk járnak és egyre közelednek - felelte Yu Jin -, ezért muszáj felkészülni a védekezésre, különben nem állhatunk ellen nekik. A magyarázat nem olyan fontos, mint a védelem.

Nem sokkal azután, hogy a táborhely elkészült, Zhang Xiu seregei rontottak rájuk. Yu Jin maga lovagolt előre, hogy szembenézzen az ellenséges vezérrel. Erre Zhang Xiu meghátrált, Yu Jin tisztjei viszont, miután látták, hogy vezérük milyen vakmerően tör előre, csatlakoztak hozzá s hamarosan elsöprő győzelmet arattak. Messzire űzték ellenfelüket, míg végül csaknem teljesen megsemmisítették. A nyomorúságos maradványokkal Zhang Xiu Liu Biao-hoz menekült.

Cao Cao hadserege rendezte a sorokat s a parancsnokok szemlét tartottak. Yu Jin kihallgatást kért urától s beszámolt neki a qingzhou-i katonák viselkedéséről, a fosztogatásról s arról, miért támadta meg őket.

- Miért nem számoltál be nekem erről a táborverés előtt? - kérdezte tőle a főminiszter.

Yu Jin ugyanazt a választ adta neki is, amit korábban embereinek.

- Mikor egy vezérnek első gondolata az, hogy a legnagyobb veszély idején fenntartsa a rendet és megerősítse a védelmét, eszébe sem jut bárkit is megrágalmazni, ehelyett bátran kitart az ellenséggel szemben, így változtatva a vereséget győzelemmé, akkor még a régmúlt hadvezérei sem múl-

hatják őt felül! – felelte megindultan Cao Cao s egy arany vérttel, valamint a Yishou feletti uralommal jutalmazta meg Yu Jint. Ugyanakkor megfedte Xiahou Dunt, mert nem volt képes fegyelmet tartani katonái között.

Ezután áldozatot mutattak be a halott harcos, Dian Wei tiszteletére. Maga Cao vezette a gyászmenetet s ő is lerótt a tiszteletét, majd vezéreihez fordulva így szólt:

– Elveszítettem elsőszülött fiamat is, ám még őt sem gyászolom oly mélyen, mint Dian Wei-t. Érte könnyezem most.

Mindannyian nagyon szomorúak voltak a generális halála miatt. Ezután kiadta a parancsot a fővárosba történő visszatérésre.⁷

Amikor Wang Ze birodalmi követ megérkezett a császári rendelettel Xuzhou-ba, azonnal Lü Bu-hoz vezették, aki lakosztályába kísérte s ott olvasta el az üzenetet: a harcos a Keletre Békét Hozó Generális címet kapta. Egy különleges pecsét is járt a kinevezéshez. A személyes kísérelvelet úgyszintén átnyújtották neki s a küldött hosszán részletezte azt a hatalmas megbecsülést, amiben az állam főminisztere Lü Bu-t részesítette, aki ropant elégedetten hallgatta mindezt.

Nemsokára kiderült, hogy Yuan Shu is hírvivőt küldött. Amikor bevezették, az üdvözléseket követően így szólt az újonnan érkezett:

– Uram célkitűzése, hogy uralkodóvá nevezhesse ki magát, egyre elérhetőbb közelségbe kerül. Már palotát is épített és sietve császárnőt, valamint ágyasokat fog választani, majd a Huai folyótól délre eső vidékekre indul. Nagyon várja, hogy eljöjjön hozzá a trónörökös jegyese.

– Ilyen messzire ment már ez a lázadó? – kiáltotta Lü Bu tombolva.

Halálra ítélte a hírnököt, Han Yint pedig ketrecbe dugta, majd megfogalmazott egy hálálkodó beadványt, amit a szerencsétlen Han Yinnel, a házassági szövetség kitervelőjével együtt elküldött a fővárosba. Válaszolt Cao Cao privát levelére is és arra kérte, hogy a főminiszter erősítse meg őt uralmában Xuzhou felett. Az üzenetet Chen Deng vitte el.

Cao Cao elégedetten hallgatta a Yuan és Lü házak közötti házassági szerződés megíúsulását, majd Han Yint kivégeztette a piactéren. Azonban Chen Deng a magánkihallgatás során titokban így szólt Cao-hoz:

– Uram, tudnod kell, hogy Lü Bu kegyetlen, ostoba és felületes. Minél tovább hatalmon marad, annál rosszabb lesz!

– Nagyon is jól ismerem Lü Bu-t – felelte Cao Cao –, kegyetlen szívű farkas ő, nem lehet sokáig etetni. Ha te és atyád nem lettetek volna, akkor nem tudtam volna meg, mi is történt pontosan. Ugyanakkor segitened kell nekem a továbbiakban, hogy megszabaduljunk tőle.

– Bármiben a főminiszter úr rendelkezésére állok – hangzott a felelet.

Jutalmul évi kétezer kocsinyi terményt ígért Cao az apának s Guangling kormányzóságát Chen Dengnek, aki ezután távozni készült. Ahogy elbú-

csúzott, Cao Cao megragadta karját:

- Számítok rád a keleti ügyekben!

Chen Deng beleegyezően bólintott, majd visszatért Lü Bu-hoz, aki rögtön azt kérdezte, miként zajlott le a fővárosban tett látogatása.

- Atyám igen nagylelkű éves juttatásban részesült, én pedig Guangling kormányzója lettem.

Ennek hallatán Lü Bu nagyon felbőszült:

- Nem kérted, hogy erősítsenek meg engem Xuzhou felett, magadnak viszont nyertél valamit! Atyád azt javasolta, hogy segítsek Cao Cao-nak a házasság megghiúsításában s most én nem kaptam semmit, te és atyád pedig megszereztetek mindent! Az áldozatotok lettem!

Majd karddal kezdte fenyegetni Chen Denget, aki viszont csak nevetett rajta:

- Ó, generális uram, mennyire elővigyázatlan vagy!

- Elővigyázatlan, én?

- Amikor talákoztam Cao Cao-val, azt mondtam neki, ha jót akarunk, téged tigrisként kell etetni, és megfelelően táplálni, különben a tigris embereket fog enni. Ám Cao Cao csak nevetett és azt felelte, hogy sokkal inkább sólyomként kell kezelni. Addig nem etetni, amíg a rókák és vadnyulak nem végeztek. Csak az éhes madár hasznos, amelyiknek teli a hasa, elrepül. Erre megkérdeztem, ki lenne a nagy áldozat, mire a felelet: Yuan Shu és a Huai folyótól délre eső területek, Sun Ce a déli vidékekkel, Yuan Shao és Jizhou, Liu Biao és Jingzhou, Liu Zhang és Yizhou, végül pedig Zhang Lu és Hanzhong. Ők a rókák és vadnyulak.

Lü Bu elhajította a kardját s nevetve így kiáltott:

- Igen, ő megért engem!

Ám ebben a pillanatban érkezett a hír arról, hogy Yuan Shu Xuzhou felé tart. Lü Bu alaposan megrémült.

Ha a szövetségnek vége, háború leszen,
Házasság nincs, had készül meneteléshez éppen

A következő fejezetből kiderül, mi is történt Lü Bu-val.

TIZENHETEDIK FEJEZET

YUAN SHU HÉT RÉSZRE OSZTOTT SEREGGEL
MENETEL KELETNEK. CAO CAO HÁROM
GENERÁLIS CSAPATAIT EGYESÍTI, HOGY
FELVEGYE ELLENE A HARCOT

袁公路大起七軍
曹孟德會合三將

A Huai folyótól délre eső területek roppant termékenyek voltak és Yuan Shu, mint e hatalmas vidék kormányzója, igen jelentős személynek számított. Meglehetősen felfuvalkodott is volt s a birodalmi pecsét megszerzése, amit Sun Ce hagyott nála zálogban, csak növelte elbizakodottságát. Lassanként komolyan elkezdett azon gondolkodni, hogy császárrá kiáltja ki magát. Ám ezt megelőzően még összehívta tisztségviselőit s így szólt hozzájuk:

- A Legfőbb Ős, a Han dinasztia megalapítója eredetileg csupán jelentéktelen hivatalnok volt, mégis a birodalom uralkodójává vált. A dinasztia négy évszázadon át fennmaradt, de mostanra leáldozott szerencsecsillaguk. Többé nem rendelkeznek a legfelső hatalommal, az ország pedig túlhevített üstként áll a kirobbanás határán. Immár négy generáció óta családunk tagjai töltik be az állam legfelsőbb hivatalait és általános tiszteletnek örvendünk. Szándékomban áll hát elvállalni a császári méltóságot, válasszul az Ég akaratára és az emberek kívánságára. Hűséges embereim, mit gondoltok erről a kezdeményezésről?

Elsőként Yan Xiang titkár emelkedett szólásra:

- Nem lenne jó ötlet így cselekedned, uram. Az elmúlt időkben Wen herceg, a Zhou-k őse kivételes érényekkel bírt és sok magas tisztséget töltött be, míg végül a Sang dinasztia utolsó éveiben már a birodalom kétharmadát is magáénak mondhatta. Ennek ellenére tovább szolgált és hű maradt az uralkodóházhoz. A te családod valóban tiszteletreméltó, ám nem ér fel a Zhou-k nagyságához. A Hanok pedig talán valóban nem oly erősek, mint régen, ám nem is olyan borzasztóan kegyetlenek, mint a Sang dinasztia tagjai voltak, amikor megdöntötték uralmukat. Igazán gondolnod sem lenne szabad ilyesmire.

Yuan Shu-nak természetesen nem igazán volt ínyére ez a beszéd:

- Mi, Yuanok, Shun császárral közös ősökkel bírunk, mivel a Chen családból származunk! A sors jeleinek értelmezése szerint eljött az idő, amikor a föld (Chen) felváltja a Hanok elemét, a tüzet (Liu). Emellett létezik egy olyan jóslat is, mely szerint: „annak, aki megdönti a Hanokat, mély sáron kell átgázolnia”. Az én nevem pedig azt jelenti: „országút”. Tökéletesen ideillik! Nálam van a birodalmi pecsét is, így mindenek urává kell válnom, különben szembeszegülök az Ég akaratával. Végül pedig kijelentem, hogy már döntöttem, így bárki is ellenem próbál szegülni, kivégeztem!

Ezután felruházta magát a császárság jelvényeivel s kijelentette, hogy uralkodásának időszaka a Második Diadal nevet fogja viselni. Tisztségviselőit miniszterekké nevezte ki - ezt csupán a császár teheti meg -, s főnixekkel és sárkányokkal díszített harci kocsin vitette magát, továbbá uralkodói formában felajánlott áldozatokat hajtott végre székhelye északi és déli külvárosaiban. A Keleti Palotában császárnővé tette Feng Fang lányát,

fiukat pedig trónörökössé s erőteljesen sürgette házasságát Lü Bu lányával, hogy teljessé váljon az uralkodói kíséret.

Am amikor megtudta, mi lett a sorsa házasság szervezőjének, Han Yinnek, akit a fővárosba küldtek és kivégeztek, Yuan Shu nagyon dühös lett s azonnal a bosszút kezdte tervezgetni.

Zhang Xunt kinevezte fővezérré s több mint kétszázezer főnyi sereget adott alá, megbízva őt Xuzhou elfoglalásával. A hatalmas haderő hét részre oszlott: a fővezér irányította a derékhadat, Qiao Rui volt az első, Lei Bo pedig a második, míg Han Xian a harmadik bal csapattest vezére. Jobb oldalon Chen Ji, Chen Lan és Yang Feng volt a sorrend.¹ Valamennyi vezérnek megparancsolták, hogy jelöljön ki magának egy meghatározott várost hadicélul.

Yanzhou birodalmi védelmezőjét, Jin Shangot nevezték ki az ellátmány felügyeletére, ám ő ezt nem fogadta el, ezért Yuan Shu kivégeztette. Ji Ling generális volt a tartalék vezére, akinek mindig ott kellett segítenie, ahol szükség volt rá. Maga Yuan Shu egy harmincezer főnyi sereget vezetett s kijelölt három generálist, Li Fenget, Liang Gangot és Yue Jiu-t, hogy fellevágtassanak, így irányítsák a menetelést.

Lü Bu azt is megtudta felderítőitől, hogy Xuzhou városa Zhang Xun kiszemelt célpontja lett, a többi város pedig, amelyeket először ostrom alá vesznek, Xiaopei, Yidu, Langye, Jieshi, Xiapi és Junshan volt. A hódító seregek naponta ötven *li* távolságot tettek meg, s amerre csak jártak, kifosztották a vidéket.

Lü Bu tanácskozássra hívta vezéreit, amire Chen Gong mellett Chen Deng, valamint édesapja, Chen Gui is eljött. Amikor mindannyian együtt voltak, Chen Gong ragadta magához a szót:

- Ez a szerencsétlenség a két Chennek köszönhetően tört ránk, akik tisztségeikért és előléptetésért hízelegtek az udvarnak. Küldjük hát el a fejüket Yuan Shu-nak, mert ezzel bizonyosan meg fogjuk békíteni őt s majd visszavonul és békén hagy minket.

Lü Bu beleegyezett, a két tanácsadót letartóztatták, ám az ifjabbik, Chen Deng, csak nevetett az egészen:

- Mire fel ez a nagy nyugtalanság? Ez a hét seregetest nem több számomra, mint rothadó szalmakupacok! Gondolni sem érdemes rájuk!

- Ha elmondod, hogyan kerekedjünk felül rajtuk, megkímélem az életedet! - mondta erre ingerülten Lü Bu.

- Generális, ha hallgatsz szerény személyemre, az egész vidék tökéletes biztonságban lesz! - hangzott a felelet.

- Halljuk hát a mondandódat!

- Yuan Shu seregei valóban nagy létszámmal bírnak, de csupán varjúrajok, nem pedig dicső hadvezér parancsait követő egység. Nincs közöttük

kölcsönös bizalom sem, így vissza tudom őket verni a város közönséges őr-seregével, valamilyen váratlan hadicsellel le is győzhetem őket. Ha viszont kudarcot vallanék, van egy másik tervem is, amivel nem csupán megvédelmezhetem a tartományt, hanem még el is foghatom az ellenséget.

- Hadd halljuk!

- Han Xian és Yang Feng, ellenfelünk két alvezére a Han dinasztia régi, hű szolgálói, akik Cao Cao-tól való félelmükben menekültek el az udvar közeléből s mivel hontalanokká váltak, Yuan Shu-nál kértek menedéket. Uruk megveti őket, ők pedig elégedetlenek a szolgálattal. Egy rövidke levél a császártól a szövetségésünk tenné őket s Liu Bei külső segítségével bizonyosan felülkerekedhetünk Yuan Shu-n.

- Te magad fogod kézbesíteni a leveleket – közölte vele Lü Bu.

Chen Deng beleegyezett, majd a szándékai részletezését közlő beadványt elküldték a fővárosba, üzentek Liu Bei-nek, Youzhou-ba, végül pedig Chen Deng néhány fős kísérettel elindult, hogy a Xiapi-be vezető úton várjon Han Xianre.

Amikor Han Xian serege megállt és letáborozott, Chen Deng felkereste őt:

- Mit keresel te itt? Hiszen Lü Bu-hoz tartozol! – üdvözölte őt az ellenséges vezér.

- A dicső Hanok udvarának nemese vagyok – felelte méltóságteljesen Chen Deng –, miért nevezel hát Lü Bu emberének? Ha viszont te, aki mind- ez ideig államminiszter voltál, most egy árulót szolgálasz, semmissé teszed azokat a nagyszerű szolgálatokat, amelyeket az uralkodónak nyújtottál a Changanból történő menekülés során. Emellett egy olyan gyanakvó személyiség, mint Yuan Shu még sok károdra lehet a jövőben s bánni fogod, hogy nem használtad ki az alkalmat, amikor felléphettél volna ellene!

- Ha volna rá bármi lehetőség, visszatérnék az uralkodó hűségére – sóhajtott a Han Xian.

Erre Chen Deng átnyújtotta neki Lü Bu együttműködést kérő üzenetét. Han Xian figyelmesen elolvasta, majd így fordult a küldöthöz:

- Igen, értem. Visszatérhetsz uradhoz és elmondhatod neki, hogy Yang Feng generális velem együtt Yuan Shu ellen fordítja fegyverét és le fog sújtani rá. Figyeljétek a jelzőrakétát és igyekezzetek majd segítségünkre!

Amint Chen Deng visszaért s jelentette Lü Bu-nak a sikert, a csapatokat őt, egyenként tízezer fős részre osztották, majd elküldték ezeket ahhoz az öt városhoz, amiknek az ellenség fenyegetésével kellett szembenéznie. Gao Shun Xiaopei-be indult, Qiao Rui és Chen Gong Yidu-ba Chen Ji, Zhang Liao és Zang Ba Langye-be Lei Bo s végül Song Xian és Wei Xu Jieshi-be Chen Lan ellen. Maga Lü Bu az ellenfél Zhang Xun által vezetett főserege ellen indult, Xuzhou városában csak csekély létszámú őrséget hagyva.

A falaktól harminc *li* távolságra táborozott le, s amikor Zhang Xun megjelent, úgy vélte, Lü Bu csapatai túlságosan erősek ahhoz, hogy egymaga indítson támadást ellenük, ezért visszavonult húsz *li*-t és várta az erősítést.

Ezen az éjjelen a második őrseg idején érkezett meg Han Xian és Yang Feng, s hamarosan fel is röppent a rakéta, ahogyan ígérték. Lü Bu csapatait beengedték a táborba és hatalmas zűrzavar tört ki. Ezután általános támadást vezényelt, Zhang Xun pedig megsemmisítő vereséget követően menekülésre kényszerült. Lü Bu egészen hajnalhasadtáig üldözte, amikor szembetalálkozott egy másik ellenséges sereggel, melyet Ji Ling vezetett. A csapatok farkasszemet néztek egymással, ám az összecsapás legelején Yang Feng és Han Xian is támadásba lendült, így Ji Ling igen gyorsan menekülésre kényszerült.

Lü Bu őt is üldözőbe vette, ám hamarosan újabb haderő bukkant fel előtte, amely a dombok takarásából menetelt elő. Tiszteletet parancsoló sereg volt, s ahogy a sorok szétnyíltak, Lü Bu megpillantotta a vezér sárkányokat, napot, fénixeket és holdat ábrázoló lobogóit, amiket az őrseg hordozott, valamint a többi császári jelképet, zászlókat a Nagymedve csillagkép csillagaival, a föld öt égtájával, arany ivópalackokat, ezüst fejszéket, sárga alabárdokat és fehér jakfarkakat. S ott ült maga Yuan Shu is, lóháton, sárga selyem napernyő árnyékában, ezüst vértbe öltözve, mindkét csuklójánál egy-egy kardmarkolattal.

Kiállva a csatasor elé, az újdonsült „császár” szidalmazni kezdte ellenlábását, árulónak és fattyúnak nevezve őt. Lü Bu nem válaszolt, csupán harcra készen előrevágtatott s Li Feng, Yuan Shu egyik alvezére fogadta a kihívást. Összecsaptak, majd a harmadik ütésváltásnál Li Feng megsérült a kezén, így a lándzsája a földre hullott, ő pedig menekülőre fogta. Lü Bu rohamot vezényelt s emberei diadalmasan nekiiramodtak. A másik oldal ennek láttán megfutamodott, rengeteg ruhát, vértet és hátast hagyva maga után.

Yuan Shu legyőzött csapatai nem jutottak messzire, amikor egy erős sereggel Guan Yu vezetésével elzárta útjukat.

- Áruló! Hogyhogy még nem végezték veled? - ordította Guan Yu.

Ennek hallatán Yuan Shu reszketve igyekezett menekülni s a hadserege szökevények kis egységeire bomolva futott tovább. Guan Yu csapatai rájuk zúdultak és hatalmas mézárhlást hajtottak végre. Yuan Shu és az egykor hatalmas sereg száználmas maradványai végül visszahúzódtak a Huai folyó alsó vidékére.²

Miután kivívta a győzelmet, Lü Bu Guan Yu, Yang Feng és Han Xian társaságában visszatért Xuzhou-ba, ahol lakomát rendeztek és ünneplésbe fogtak, miközben megjutalmazták az öt sereggel katonáit és generálisait. A mulatozás végeztével Guan Yu távozott és visszatért Yuzhou-ba, míg

Han Xiant Yidu, Yang Fenget pedig Langye kormányzójává nevezték ki.

Felmerült az is, hogy Xuzhou városában maradjanak, ám Chen Gui el-lenezte a tervet:

- Hadd tartsák inkább azokat a területeket a Hua hegyen, amelyek úgy-
is a tieid lesznek egy éven belül.

Így hát a két tisztségviselőt elküldték a fent említett városokba, hogy ott
várják be a további parancsokat.

- Miért nem tartjuk őket itt? - kérdezte titokban Chen Deng atyjától -
Ők lehetnének a Lü Bu elleni összeesküvésünk alapkövei!

- Igaz, ám ha mégis neki segítenének, akkor csak meghosszabbítanánk
a tigris karmait és fogait jelenlétükkel! - felelte fiának Chen Gui.

Ennek hallatán Chen Deng csak helyeselni tudta atyja elővigyázatosságát.

Yuan Shu eközben bosszúvágtyól lihegve érkezett haza. Rögvest délre
küldött, hogy Sun Ce-től kérjen kölcsön csapatokat, ám az ifjú hódító így
felelt a kérésre:

- Az állami pecsét birtokában titokban császárnak nevezeti magát, és
a Hanok ellen lázad! Inkább büntetést mérnék ki egy ilyen hitehagyottra,
mint hogy segítségére legyek!

Le is írta mindezt és az elutasító levél csak még jobban növelte Yuan
Shu haragját:

- Mit merészel ez a szemtelen tacskó? - üvöltötte - Le fogok sújtani rá,
még azelőtt, hogy végeznék a többiekkel!

Ám Yang Dajiang tanácsadó igyekezett lebeszélni őt erről.

Miután elutasította a segítség nyújtást hatalmas vetélytársa számára,
Sun Ce úgy gondolta, itt az ideje, hogy intézkedéseket tegyen saját bizton-
sága érdekében, ezért Jiangkou-ba küldött egy hadsereget, hogy ott állo-
másoszon. Nem sokkal ezután hírnök érkezett hozzá Cao Cao-tól, amely-
ben kinevezték Kuajji kormányzójává és utasították, hogy indítson hadat
Yuan Shu ellen.

Sun Ce hajlott rá, hogy engedelmeskedjen a parancsnak, de azért előtte
tanácskozást hívott egybe, melynek során Zhang Zhao ellenezte a dolgot:

- Noha nemrégiben vereséget szenvedett, de azért Yuan Shu-nak hatal-
mas hadserege van, és komoly ellátmánnyal bír. Nem lehet hát csak úgy
megtámadni. Jobban tennéd, uram, ha írnál Cao Cao-nak, hogy indítson
támadást a Huai folyótól délre, mi pedig csupán segédcapatokként mű-
ködnénk. A két hadsereg közé szorítva viszont Yuan Shu nagy valószínű-
séggel legyőzhető. Ellenben ha akár a legkisebb lehetőség is megnyílik ve-
reségünkre, ott lesz Cao Cao, hogy segítségünkre siessen.

Ezt a tervet fogadták el és hírvivőt küldtek, hogy a főminiszter elé tár-
ják. Időközben, a Yu folyónál elszenvedett vereséget követően Cao elérte
Xuchangot, ahol első gondolata az volt, hogy áldozatot mutat be hűséges

embere, a néhai Dian Wei emlékének. Tisztséget adományozott a fiának, Dian Mannak és saját palotájába vitette, hogy gondját viselhesse.

Ekkor érkezett meg Sun Ce hírvivője a levelekkel, majd hamarosan jelentés jött arról, hogy Yuan Shu, aki kezdett kifogyni az élelemből, zsákmányszerző hadjáratot indított Chenliu ellen. A főminiszter úgy vélte, ez a pillanat ígéretes, ezért parancsokat adott egy déli hadjárat előkészítésére. A főváros védelmére Cao Rent hagyta hátra, ő maga pedig szintén délre kívánt vonulni. Százhetvenezer főnyi gyalogos és lovas haderőt gyűjtött össze, valamint több mint ezer ellátmányt szállító kocsit. Üzenetek mentek Sun Ce-hez, Liu Bei-hez és Lü Bu-hoz, kérve őket, hogy csatlakozzanak a hadjáratához.³

Liu Bei volt az első, aki üdvözölte a hatalmas sereget Yuzhou határán s rögtön meghívták a főminiszter sátrába. A szokásos üdvözlések után Liu Bei két emberi fejet húzott elő.

- Kik voltak ők? - kérdezte meglepetten Cao Cao.

- Han Xian és Yang Feng, uram.

- És miért történt ez?

- Yidu és Langye vezetésére küldték őket, ám megengedték harcosaiknak, hogy sanyargassák az embereket. Keserű panaszok támadtak ennek nyomán, ezért lakomára hívtam őket s jelzésemre - leejtettem a kupámat - fivéremeim megtették kötelességüket. A seregeik azonnal megadták magukat. Én pedig azért vagyok itt, hogy bocsánatot kérjek vétkemért.

- Miért beszélsz vétekről, mikor gonosztetteknek vetettél véget, s így nagy szolgálatot tettél! - felelte Cao és tovább dicsérte Liu Bei határozottságát.

Amikor az egyesült seregek megérkeztek Xuzhou határához, Lü Bu is eléjük indult. Cao Cao igen nagy jóindulattal volt iránta, felruházta a Baloldali Hadsereg Generálisa címmel s hivatali pecsétet is ígért neki, amint visszatér a fővárosba. Lü Bu roppant elégedett volt. Ekkor a három sereg egyetlen haderőben egyesült, melynek közepét Cao Cao, bal szárnyát Lü Bu, jobbját pedig Liu Bei irányította. Xiahou Dun és Yu Jin vezették az előhadat.

Yuan Shu oldalán ötvenezer fővel Qiao Rui generális volt az elővéd s a két hadsereg Shouchun városának határvidékén találkozott.⁴ Qiao Rui és Xiahou Dun lovagolt előre, hogy párviadalukkal megnyissák a küzdelmet. Rui generális a harmadik ütésváltáskor halálos sebet kapott, csapatai pedig a városba menekültek. Ekkor érkezett a hír, hogy Sun Ce flottája is a közelben van már és nyugatról készül támadásba lendülni. A három szárazföldi haderő ekkor körülvette a települést, Cao Cao északról, Lü Bu keletről, Liu Bei pedig nyugatról nézett szembe vele. Shouchun városa roppant nehéz helyzetbe került.

Ebben a krízisben Yuan Shu összehívta tisztségviselőit. Yang Dajiang összefoglalta a helyzetet:

- Shouchun már sok éve szenved az aszálytól, a lakosság az éhínség határán van. Egy hadsereg felbukkanása csak növelné a nyomort és az emberek haragját, a győzelem pedig igencsak bizonytalanná válna. Azt javaslom, ne küldjünk több katonát oda, hanem csak tartsanak ki a védők, míg az ostromlókat le nem győzi az élelem hiánya. Eközben te, felség, át tudsz jutni a Huai folyó túlsópartjára, hogy készen állj az aratási időszakra. Így elkerülhetjük az összecsapást is kegyetlen ellenségeinkkel.

Ennek megfelelő intézkedéseket tettek. Li Feng, Yue Jiu, Liang Gang és Chen Ji vezetése alatt százezer főnyi haderőt jelöltek ki Shouchun védelmére, majd a többi csapat egyetlen hadmozdulat keretében átkelt a Huai folyón. Nem csupán a katonák keltek át, hanem átmenekítették a Yuan család összegyűjtött vagyonát is, aranyat, ezüstöt, ékszereket és drágaköveket.

Cao Cao százhetvenezer emberének nem éppen jelentéktelen mennyiségű élelemre volt szüksége naponta s mivel a környező vidéket már évek óta éhínség sújtotta, nem találtak ott semmit. Éppen ezért a főparancsnok igyekezett gyorsítani a katonai cselekményeket és elfoglalni a várost, másrészt az ostromlottak nagyon is tisztában voltak vele, milyen értékes számukra az idő, ezért egyszerűen kitartottak a védművek mögött. Egy hónapnyi kemény ostromot követően sem tűnt közelebbinek Shouchun eleste, mint amilyen az első napon volt s a támadók készletei már csaknem teljesen kimerültek. Üzeneteket küldtek Sun Ce-nek, aki százezer kocsiszállítmány termést küldött válaszul. Ám ez is elfogyott, s amikor a megszokott elosztás lehetetlenné vált, Ren Jun, az ellátmány felügyelője és Wang Hou, a magtárak irányítója kérdéssel fordult a főminiszterhez, mit tegyenek a továbbiakban.

- Osszatok kisebb fejadagokat! - parancsolta Cao Cao - Ez még egy ideig megoldja a problémát.

- De mi lesz akkor, ha a katonák elkezdenek morgolódni?

- Arra is lesz majd megoldásom.

Az utasításnak megfelelően kisebb adagokat kezdtek kiosztani. Cao Cao titokban kiküldte az embereit, hogy megtudja, miként reagáltak erre a seregben s mikor kiderült, hogy általános volt a panasz, és a harcosok azt beszélik, a főminiszter becsapja őket, ismét hívatta a magtárak irányítóját. Amikor Wang Hou megérkezett, így szólt hozzá:

- Azt kívánom, hogy adj nekem kölcsön valamit, amivel megbékélhetem az embereket. Nem utasíthatok vissza!

- Mit kívánsz tőlem, uram?

- A fejedet szeretném kölcsönvenni, hogy felmutathassam a katonák előtt!

- De nem tettem semmi rosszat! - kiáltotta a szerencsétlen ember.

- Tudom, ám ha nem végeztek ki, fellázadhatnak. Ne aggódj, gondját fogom viselni feleségednek és gyermekeidnek, úgyhogy miattuk nem kell bánkódnod!

Wang Hou továbbra is tiltakozni akart, azonban ekkor Cao jelzett szolgálóinak. A hóhér kitudszkolta a nyomorultat, azután lefejezte. A fejet magas póznára tűzték s az alábbi felirat volt olvasható alatta:

„A katonai törvényeknek megfelelően Wang Hou sikkasztás és a megszokottnál kisebb fejadagok osztásának vétsége miatt kivégeztetett.”

Ez csillapította az elégedetlenséget,⁵ majd hamarosan általános parancs érkezett, amely halállal fenyegette valamennyi vezért, ha a várost nem foglalják el három napon belül. Cao Cao személyesen járta végig az összes pontot, hogy felügyelje a vizesárok feltöltésének műveletét. A védők kövek és nyílvesszők záporát zúdították rájuk folyamatosan. Két alacsonyabb beosztású tisztet, akik félelemtől eltelve elhagyták posztjukat, Cao maga vágott le. Ezután leszállt a nyeregből és saját kezűleg segített köveket rakni az árokba, így tartotta szemmel, hogy állandó legyen a munka és senki se merjen lazálni. Ennek hatására a sereg szinte legyőzhetlenné vált és semmiféle védelem nem volt képes ellenállni rohamuknak. Rövidesen megmászták a falakat, ledöntötték a kapukat s az ostromlottak mind hatalmukba kerültek. A helyőrség élve elfogott vezetőit, Li Fenget, Yue Jiu-t, Liang Gangot és Chen Ji-t kivégezték a piactéren, valamennyi illegitim császári jelképet elégették és az egész várost elpusztították.

Amikor felmerült a kérdés, hogy Yuan Shu-t üldözve átkeljenek-e ők is a folyón, Xun Yu nem javasolta ezt:

- A vidék már évek óta a szegényes termés miatt szenved, így mi sem tudunk élelemhez jutni. Egy ilyen hadmozdulat kimerítené a sereget, megkárosítaná a népet és valószínűleg katasztrófával végződne. Úgy vélem, vissza kellene térnünk a fővárosba s ott kivárni, míg le nem aratják a tavaszi búzát. Ekkor majd dúskálni fogunk az élelemben.

Cao Cao tétovázott s mielőtt még elhatározásra jutott volna, sürgős üzenet érkezett:

Zhang Xiu Liu Biao támogatásával mindenütt dúlja a vidéket! Nanyangban és Jianglingben lázongások törtek ki, melyekkel Cao Hong képtelen elbánni. Immár számos összecsapásban vereséget szenvedett s igen szorult helyzetbe került.

Cao nyomban írt Sun Ce-nek, hogy vegye irányítása alá a Nagy folyót, így akadályozva meg Liu Biao minden további hadmozdulatát, miközben ő felkészítette seregét a Zhang Xiu-val történő leszámolásra. Mielőtt elin-

dultak volna, a főminiszter utasította Liu Bei-t, hogy a továbbiakban Xiaopei-nél állomásozzon, mivel ő és Lü Bu így majd testvérekként lehetnek egymás segítségére. Amikor az utóbbi már elindult, hogy visszatérjen Xuzhou-ba, Cao titokban ismét hívatta Liu Bei-t:

- Azért hagylak Xiaopei-ben, hogy vermet áss a tigrisnek! Csak Chen Dengtől és Chen Gui-től fogadj el tanácsot, úgy majd nem történhet semmi balfogás. Ha segítségedre lenne szükséged, csak jelezz!⁶

Ezzel a főminiszter elmasírozott Xuchangba, ahol megtudta, hogy egy bizonyos Duan Wei megölte Li Jue-t, Wu Xi pedig Guo Si-t, s közszemlére is tették a két lázadó fejét. Emellett Li Jue egész rokonsága, több mint kétszáz ember is fogságba került s a fővárosba vitték őket. Valamennyiüket kivégezték s a kapuknál tűzték ki figyelmeztetésként a fejeket. Az emberek boldogan ünnepelték Dong Zhuo egykori alvezéreinek halálát.

A császári palotában számos hivatalnok gyűlt össze a békeünnepségre. Az uralkodó megjutalmazta a két sikeres hadvezért, Duan Wei a Lázadást Elpusztító, míg Wu Xi az Aljasságot Eltörlő Generális címet kapta, majd Changan védelmére küldték őket. Kifejezték hálájukat, majd el is távoztak új állomáshelyükre. Ekkor Cao beadványt nyújtott be az udvarhoz, melyben kifejtette Zhang Xiu tetteit s hadsereg kiküldését kérte ellene. A császár személyesen készítette elő a harci szekeret, és kikísérte a főminisztert a városból, mikor az átvette az irányítást a hadjárat felett. Nyár volt, az Újjászületett Nyugalom harmadik évének (Kr. u. 198) negyedik hónapja. Xuchang katonai parancsnoka a hadművelet idejére Xun Yu lett.

A sereg megindult. Menetelésük során áthaladtak egy búzatermő vidéken, ahol látták, hogy a termény készen áll az aratásra, ám a parasztok félelmükben elmenekültek, így a táblák érintetlenek voltak. Cao ennek hatására valamennyi faluban és városban kihirdette az alábbiakat:

„A császár parancsára hadjáratra indultam a lázadók elfogására és a nép megmentésére. Nem tehetem meg, hogy ne végezzek hadműveleteket az aratás időszakában, ám kivégeztetek bárkit, aki letaposza a terményt. A katonai törvény kivétel nélkül érvényes mindenkire s nem kell félnetek attól, hogy bármiféle kárt szenvedtek el.”

Az emberek nagyon megörültek ennek és felsorakoztak az út mellett, hogy szerencsét kívánhassanak a hadba indulóknak. Mikor a katonák búzaföldeken haladtak át, leszálltak a nyeregből és félrehajtották a szálakat, nehogy egyet is eltapossanak.

Egy napon Cao Cao éppen a mezőkön vágatott át, amikor hirtelen galamb szállt fel előtte, amitől a hátasa meglepetésében az álló terménybe farolt és egy jókora részt letaposott. A főminiszter nyomban hívta a katonai fegyelemért felelős tisztet s megparancsolta, hogy rója ki rá a büntetést a termés letaposásáért.

- Miként büntethetném vétkeidet, uram? - kérdezte a tiszt.

- Én hoztam a törvényt, amit most megszegtem. Hogy tekintenének rám, ha nem ugyanazt a büntetést alkalmaznám magamra nézve is, mint másokra?

Ezzel kardot rántott és maga ellen fordította, mintha ki akarná oltani a saját életét. Minden jelenlévő sietve igyekezett megakadályozni.

- A régmúlt időkben - szólt Guo Jia -, a Tavasz és Ősz Korának napjaiban a törvények nem vonatkoztak a legfontosabb személyekre. Te, uram, egy hatalmas sereg fővezére vagy, ezért nem szabad sebet ejtened magadon.

Cao Cao hosszú ideig töprengett, majd végül elhatározásra jutott:

- Mivel létezik az imént idézett gyakorlat, ezért talán megmenekülhetek a halálos ítélet alól.

Ezután kardjával levágta haját és a földre dobta:

- A hajamat vágtam le a fejem helyett!

Hírvivőket szólított magához, akiknek be kellett mutatniuk a hajfürtöket az egész seregnek az alábbi szavak kíséretében:

- A főminiszter letaposott egy kevés termést s fejét kellett volna veszítenie a törvény értelmében. Most itt a levágott haja, mint a fej elleni támadás jelképe.

E tett fegyelemre bírta az összes csapatot, így egyetlen katona sem mérszelt engedetlen lenni. Egy költő így írt erről:

A tengernyi merész s bátor harcosát előre meneteltette
Milliárdnyi vágyuk bizony egyetlen ember vezette
E ravasz nagyúr fürtjeit vesztette, nem fejét helyette
Mindenki úgy vélte, ezt csak Cao, a fortélyok mestere tehette

Az első hírek hallatán, hogy Cao Cao hadsereggel közeledik, Zhang Xiu Liu Biao-hoz fordult segítségért, majd két generális, Lei Xu és Zhang Xian vezetése alatt kimasírozott a seregeivel. Amikor a csatasor felállt, Zhang Xiu középre állt s Cao Cao-ra mutatva szidalmazni kezdte őt:

- Ó, te, jószág és igazság hamis és színlelt támogatója! Szégyentelen! Csupán az erdők fenevadja vagy, akiben nincs egy csepp emberség sem!

Igencsak dühítették e szavak Cao Cao-t, aki Xu Chu-t küldte, hogy leszámoljon a sértegetővel. Zhang Xian fogadta el a kihívást, majd a harmadik ütésváltás során elesett. Ezután seregei megfutamodtak és egészen Nanyang faláig úzték azokat, ahol épphogy sikerült bemenekülniük a városba, mielőtt üldözőik felbukkantak. Rögtön megkezdődött az ostrom. Látva, milyen széles és mély a várárok, így a falak megközelítése igen nagy nehézségekbe ütközik, Cao Cao alvezérei elkezdtek feltölteni az árkokat földdel. Ezután homokzsákokból, bozótágakból és fűnyalábokból építettek

egy hatalmas halmot a falak közelében, majd lépcsőfokokat vájtak belé, hogy beláthassanak róla a városba.

A főminiszter körbelovagolta a települést, hogy szemügyre vegye a védelmi rendszert. Három nap múlva parancsot adott: építsenek földből és bozótosból álló buckát az északnyugati sarokhoz is, mivel azon a ponton kívánta megmászni a falat. A védők közül Jia Xu észrevette őt s Zhang Xiu-hoz sietett:

- Tudom, mit tervez Cao Cao s képes vagyok legyőzni őt egyetlen ellenlépéssel!

A legjobbak közt is
Van egy, ki vezet, irányítja társát
Ám tervein valaki mindig átlát
Legyen bármily ravasz is

A következő fejezetből kiderül, mi volt az ellenintézkedés.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

MEGFOGADVÁN A JÓ TANÁCSOT ZHANG XIU
ELSŐPRŐ GYŐZELMET ARAT. A CSATAMEZŐN
VITÉZKEDVE XIAHOU DUN ELVESZTI EGYIK
SZEMÉT

賈文和料敵決勝
夏侯惇拔矢啖睛

Mivel Jia Xu rájött az ellenség szándékaira, kieszelt egy ellenlépést, amelyet így magyarázott el urának:

- Láttam, hogy Cao Cao igen gondosan deríti fel a város védelmét. Bizonyára észrevette hát, hogy a fal délkeleti sarka nemrég másféle téglával lett újjáépítve, s hogy a védművek ott igen rossz állapotban vannak. Szerintem itt fogja megkísérelni a behatolást, ezért látszat támadást indít majd az ellenkező oldalon, hogy elvonja figyelmünket. Szalmát halmoz fel és látványos előkészületeket tesz, hogy elcsaljon minket a valódi támadás helyétől és helyette északnyugatra összpontosítsunk. Csapatái megmásszák a falakat a sötétségben és megpróbálnak délkeleten betörni.

- Tegyük fel, hogy helyesek a meglátásaid. Mit javasolsz? - kérdezte erre Zhang Xiu.

- Az ellenintézkedés egyszerű. Utasítsd legjobb, legbátrabb harcosainkat, hogy töltsék meg bendőjüket és a lehető legkönnyebb öltözetet viselve rejtőzzenek el a délkeleti saroknál emelkedő házakba. Ezután álcázd a városi népet katonáknak s küldd őket északnyugatra, mintha ott akarnád védeni a települést. Ma éjjel hagyjuk, hogy az ellenség megmássza a falakat s behatoljon, majd amikor már idebent vannak, adj jelet a rejtőzködő harcosoknak, hogy rontsanak rájuk. Így akár magát Cao-t is foglyul ejthetjük.

Megszületett hát a haditerv. Hamarosan a felderítők jelentették Cao Cao-nak:

- A város védői északnyugatra húzódtak, ahol zajos készülődésbe kezdtek. A szemközi rész védtelenül maradt.

- Beleestek a csapdámba! - felelte a főminiszter boldogan.

Utasította csapatait, hogy készüljenek lapátokkal, kampókkal és mindenféle egyéb szerszámmal, ami a falak megmászásához szükséges, miközben egész nap folytatták a támadást északnyugaton.

Azonban a második őrség ideje alatt a harcedzett egységeket a szemközi sarokhoz irányították, ahol megmászták a falakat, áttörték a kerítésakadályt s bejutottak a városba, látszólag anélkül, hogy egyetlen őrszem is felfigyelt volna rájuk. Életnek semmi jele sem volt azon a részen, ahová behatoltak. Ám ahogy leugráltak a falakról, hirtelen bomba robbant s egy rajtaütés kellős közepén találták magukat. Megfordultak, hogy visszavonuljanak, de addigra már Zhang Xiu mögéjük került és vad mézárulásba fogott. Cao Cao seregei megsemmisítő vereséget szenvedtek és a kapun át kimenekültek a környező vidékre.

Zhang Xiu egészen napnyugtáig nyomukban volt, ekkor viszont visszatért a városba. A főminiszter hamarosan összegyűjtötte csapatait és seregszemlét tartott. Ötvenezer főnyi veszteséget szenvedett, sok holmi is elveszett, továbbá két generálisa, Lu Qian és Yu Jin megsérült.

A diadalt követően Jia Xu javasolta Zhang Xiu-nak, üzenjen Liu Biaonak, vágja el Cao Cao visszavonulási útját, hogy végső győzelmet arathassanak felette.

Liu Biao meg is kezdte egy sereg felkészítését, amikor hírnök érkezett hozzá a jelentéssel, miszerint Sun Ce letáborozott Hukou-nál a folyón.

- Sun Ce-nek ez a hadmozdulata Cao stratégiájának a része - közölte Liu kormányzóval Kuai Liang -, és örökké bánni fogjuk, ha a főminiszternek sikerül elmenekülnie. Azonnali hadjárat szükséges!

Így hát Liu Biao Anzhongba indult seregével, hogy elvágja Cao útját, Huang Zu-t hagyva hátra, hogy őrizze Jingzhou előnyös részeit. Miután Zhang Xiu értesült Liu Biao hadmozdulatairól, kiment a városból Jia Xuval együtt, hogy hátulról sújtsa le Cao Cao-ra.

Eközben a főminiszter serege kényelmes tempóban haladt s végül megérkezett Xiangyangba.

A Yu folyó partján haladva egy napon Cao hatalmasat kiáltott, s mikor tisztjei megkérdezték, miért, így felelt:

- Eszembe jutott, hogy egy évvel ezelőtt éppen itt vesztettem el nagyszerű generálisomat, Dian Wei-t! Nem elég ok ez a bánatra?

Meg is állította a sereget, míg hatalmas áldozatot mutatott be és meggyászolta néhai vezérét. A ceremónia során maga is füstölőt gyújtott, miközben jajveszékelt és a földre borult. A sereget nagyon meghatották érzései. Az áldozat bemutatását követően unokaöccse, Cao Anmin és legidősebb fia Cao Ang nevében is áldozott, akik szintén ugyanakkor haltak meg. Végül valamennyi elesett katonája, sőt, még a nyílveszőktől elhullott hátasa is áldozatban részesült.

Másnap Xun Yu üzenetet küldött Cao Cao-nak, amiben elmondta, hogy Liu Biao Zhang Xiu segítségére indult s jelenleg Anzhongnál táborozik, így vágja el visszavonulásuk útját. A főminiszter levélben válaszolt emberének:

„Csupán kis távolságot teszek meg naponta, de természetesen tisztában vagyok üldöztetésemmel. Ám már megvannak a magam hadtervei s amint Anzhong közelébe érek, megtöröm az ellen erejét. Nem kell tartanotok semmitől”.

Ezután meggyorsította a menetet, míg közel nem ért ahhoz a helyhez, ahol Liu Biao állomásozott. Zhang Xiu még mindig követte őket. Ekkor Cao megparancsolta embereinek, hogy az éjszaka folyamán nyissanak titkos utat egy szoroson keresztül, ahonnan lesből fognak támadni.

Liu Biao és Zhang Xiu a hajnal első fényénél találkoztak. Mivel Cao Cao hadereje kicsinek tűnt, úgy gondolták, már visszavonult a derékhaddal, ezért merészen behatoltak a szorosba, hogy lesújtsanak rá. Ekkor a rejtőzködő katonák előrontottak és a támadók mindkét haderejét ízekre szaggat-

ták. Hamarosan vége is lett a küzdelemnek, Cao Cao harcosai kivonultak a szorosból, majd tábornok ültök.

A másik oldal két vezére helyreállította a rendet a legyőzött csapatok körében, majd megbeszélést tartottak.

- Hogyan is láthattunk volna előre egy ilyen aljas húzást? - kérdezte Liu Biao.

- Megpróbálunk majd ismét elbánni vele! - felelte Zhang Xiu dühösen. Anzhongnál egyesítették ismét erőiket.

Ekkor azonban Xun Yu kémei jelentették uruknak, hogy Yuan Shao Xuchang főváros ostromára készülődik, így nyomban írt Cao Cao-nak, akit igencsak megzavart ez a hír, ezért késlekedés nélkül elindult hazafelé. Amikor a felderítők jelentették ezt Zhang Xiu-nak, ő szerette volna ismét üldözőbe venni a visszavonuló sereget. Jia Xu nem lelkesedett ezért az ötletért:

- Ez az út a vereségbe vezet!

- Hiba lenne elszalasztani egy ilyen alkalmat - mondta Liu Biao is, így hát az üldözés mellett döntöttek.

Még alig haladtak egy keveset és máris Cao hátvédjébe ütköztek. A főminiszter katonái olyan elszántsággal és vakmerőséggel küzdöttek, hogy hamarosan legyőzték támadóikat, akik szégyenszemre hazamenekültek.

- Ez a vereség abból következett, hogy nem hallgattam tanácsodra - mondta Zhang Xiu Jia Xu-nek.

- Rendezd hát most a hadsereg sorait és induljunk az ellenség után! - felelte Jia Xu.

- De hisz épp most szenvedtünk vereséget! - kiáltotta mind a két vezér

- Te meg azt kívánod, hogy üldözőbe vegyük őket?

- Igen, és az eredmény hatalmas győzelem lesz, ha késlekedés nélkül útnak indulunk! A fejemet teszem rá, hogy így fog történni! - felelte megfontoltan Jia Xu.

Zhang Xiu megbízott benne, ám Liu Biao félt, ezért nem tartott velük, így hát csupán az egyik sereg indult az ellenség után.

Azonban ez is elég volt. Teljesen felmorzsozták Cao Cao hátvédjét, az életben maradt katonák hátrahagyták a szekereket és minden felszerelésüket a sietős menekvésben. Zhang Xiu tovább üzte őket, de hirtelen egy másik csapat tört elő néhány domb takarásából és elállta útjukat. Nem mervén tovább folytatni az üldözést visszasiettek Anzhongba.

Liu Biao, a másik generális kérdőre vonta a tanácsadót a nyilvánvaló ellentmondásával kapcsolatban:

- Amikor harcedzett és bátor katonáink készültek üldözőbe venni a visszavonulókat, akkor azt mondtad, ők vereséget fognak szenvedni, ám amikor a legyőzöttek üzték a győzteseket, diadalt jósoltál nekik. Mindkét

esetben igazad lett, de mi szeretnénk, ha megvilágosítaná minket, miként volt lehetséges ez!

- Könnyű megmagyarázni. Ti, generálisok, ugyan képzett vezérek vagytok, de mégsem lehettek Cao Cao méltó ellenfelei. Noha ő elvesztett egy csatát, ezután legjobb alvezéreit a hátvéd irányítására szőlította fel, hogy megfelelően védekezzen az üldözőkkel szemben. A katonáink jók, viszont össze sem hasonlíthatók az övéikkel. Ebből tudtam, hogy le fogják győzni őket. Ezután azonban Cao sietős visszavonulása másnak nem lehetett köszönhető, mint hogy problémák léptek fel a fővárosban s mivel visszaverte a mi embereinket, sejtettem, hogy többé nem fogja megtenni a szokásos elővigyázatos intézkedéseit. Ezért merészeltem azt tanácsolni, hogy használjuk ki hanyagságát.

Liu Biao és Zhang Xiu egyként csodálták a tanácsadó tökéletes helyzet-felismerését és belátását. Ezután az ő javaslatára Liu Biao visszatért Jingzhou-ba, miközben Zhang Xiu Xiangyangnál helyezkedett el, így kölcsönösen erősíthették egymást, ahogyan az ajkak védik a fogakat a hidegtől.

Amikor Cao a visszavonulás közben hírül vette, hogy seregét továbbra is üldözik, sietve visszafordult, hogy támogatásban részesítse az utóvédet. Azonban amint odaért, láthatta, hogy az addigi üldözők visszahúzódnak.

A megvert hátvéd katonái az alábbi jelentést tették neki:

- Ha nem lettek volna a dombok mögül elötörő csapatok, mindannyian elvesztünk volna!

- Miféle csapatok? - kérdezte meglepetten Cao Cao.

Ekkor a szóban forgó katonák vezére előrerúgatatott, majd lándzsáját meglóbálva leugrott a nyeregből s mélyen meghajolt. A Jianxia-ból származó Li Tong birodalmi parancsnok volt ő. A főminiszter tudni szeretete volna, miért érkezett, mire Li Tong így felelt:

- Runanban voltam éppen szolgálatban, amikor megtudtam, hogy ütközet zajlik a közelben, ezért siettem, hogy felajánljam neked a segítségemet, uram.

Nagyrabecsülése kifejezéseként Cao Cao a Nagy Szolgálatokat Nyújtó Úr címmel ruházta fel Li Tongot és megerősítette a Runan feletti védelem irányításában Liu Biao és Zhang Xiu ellen. Miután köszönetet mondott, a parancsnok el is távozott. Még a visszafelé vezető út során Cao beadványt intézett a császárhoz, amiben megemlékezett a Sun Ce nyújtotta jó szolgálatról, így az uralkodó Wu ősi tartományának urává tette őt s a Lázadókat Elpusztító Generális címet adományozta neki. A kinevezést hozó küldött a császártól származó parancsot adott Liu Biao legyőzésére is.

Cao Cao a palotájába sietett, ahol fogadta alattvalói ünnepélyes gratulációit. Ennek végeztével Xun Yu így szólt a főminiszterhez:

- Uram meglehetősen komótosan masírozott Anzhongig. Hogyan lehetett mégis biztos győzelmében?

- A harcosaim, akik éppen visszavonulóban voltak, bátran és kétségbeesetten küzdöttek, mikor látták, hogy elvágták útjukat. Azért hátráltam lassan, hogy magam után csaljam az ellenséget egészen addig a helyig, ahol azt teszek majd velük, amit akarok. E megfontolásokra alapozva hadmozdulataimat teljes biztonságban éreztem magam.

Xun Yu elismerése jeleként fejet hajtott előtte.

Amikor Guo Jia is megérkezett, Cao így szólt hozzá:

- Miért ily későn, jó uram?

A késve érkező levelet húzott elő ruhájából:

- Yuan Shao küldte ezt az üzenetet neked, uram, amiben közli, hogy meg kívánja támadni Gongsun Zant és e célból ellátmányt és katonákat venne tőled kölcsön.

- Úgy hallottam, Yuan Shao a fővárost akarja megtámadni – felelte erre Cao Cao – s minden bizonnyal a visszatérésem híre változtatta meg ebbéli szándékát.

Felbontotta a levelet és elolvasta. Roppant erőszakos és nyers stílusban íródott.

- Yuan Shao olyan mértéktelenül durva, hogy legszívesebben én támadnám meg őt – mondta ezután a főminiszter –, az egyetlen probléma az, hogy valószínűleg nem vagyok elég erős ehhez. Mit kellene tenni?

Guo Jia válaszolt:

- Uram, nagyon is jól tudod, ki veszített és miért a Legfőbb Ős, Liu Bang és riválisa, Xiang Yu vetélkedésében: előbbi csupán nagyobb bölcsességének köszönhetően tudott nyerni. Xiang Yu volt az erősebb, ám a végén fölébe kerekedtek. Ellenfelednek tíz gyenge pontja van ott, ahol neked tíz erősséged s bár hadserege hatalmas, mégsem elborzasztó. Yuan Shao túlságosan is az ünnepélyesség és a viselkedésmód megszállottja, míg te megértő és természetes vagy, felülmúlod hát őt az emberek vezetésében. Ő gyakran ellenséges és hajlamos erőltetni a dolgokat, míg te békülékenyebb vagy és a dolgokat megfelelő irányba próbálsz terelni, ez pedig megadja neked a népszerűség támogatását. Különcködése hátrányára válik a kormányzatnak, míg a te hatékonyságod nagyban erősíti azt, ez tehát a kimagasló államvezetés képessége. Ő kifelé roppant kedves, ám szívében haragtartó, míg te épp az ellentéte: szigorúnak és sokat követelőnek látszol, de megérted az embereket és képességeiknek megfelelően használod fel őket; ez a helyes megítélés előnye. Ő képzelgő, de a döntéshozatalban gyenge, míg te éppen a gyors elhatározások és közvetlen tettek embere vagy, ez pedig a stratégia előnyét jelenti. Ő szeret elismert személyeket gyűjteni maga köré, te viszont úgy bánysz az emberekkel, amilyenek találod őket, hírnevüktől függetlenül,

így az erkölcsök terén is kiemelkedőbb vagy nála. Ő a közelében lévőkkel együtt érző, ám nem törődik azokkal, akik éppen távol vannak, míg a te gondoskodásod mindenkit felölel, ezért emberiségben is felülmúlod őt. Ő hajlamos hallgatni a hamis vádakra és a félrevezetésre, te ellenben, hiába árasztanak el rosszindulatú tanácsokkal, megőrzöd véleményed függetlenségét, így tisztánlátásban is jobb vagy nála. Ő nem tudja, mi a helyes és mi a helytelen, míg a te jogérzéked pontos és tiszta, így hát ügyintézői hajlamod is kiemelkedőbb, mint az övé. Ő kedveli az erő látszatának felmutatását, ám a harcászat lényegével nincs tisztában, míg te sokkal csekélyebb létszámú seregekkel is fölébe tudsz kerekedni, mivel katonai zseni vagy, így háborúban sincs esélye ellened. Tíz kiválóságoddal tehát nem okozhat számodra nehézséget Yuan Shao legyőzése.

- Hogy is érhetnék annyit, amilyennek mondasz? - kérdezte erre mosolyogva Cao Cao.

- Guo Jia az iménti fejtegetése a tíz pont kapcsán, tökéletesen egyezik azzal, amit én is gondolok - felelte Xun Yu -, Yuan Shao serege mérete ellenére sem ijesztő.

- Lü Bu az igazán veszélyes ellenfél - mondta Guo Jia -, ha Yuan Shao északnak indul, hogy megbirkózzon Gongsun Zannal, nekünk el kell söpörnünk Lü Bu-t, hogy így szüntessük meg a fenyegetést az ő oldaláról. Ha nem ezt tesszük, akkor támadásunk Yuan Shao ellen jelzés lehet számára, hogy ideje a főváros ellen vonulni, ami pedig a legsúlyosabb dolog volna.

Cao Cao is ugyanígy látta a helyzetet, s elkezdtek megbeszélni a Lü Bu elleni támadás terveit. Xun Yu úgy vélte, először biztosítaniuk kellene Liu Bei hűségét és támogatását önmaguk számára, így hát leveleket írtak s megvárták a pozitív választ, mielőtt egyetlen katonát is mozdítottak volna. Ezután, hogy megnyugtassák Yuan Shao-t, küldöttével igen kegyesen bántak s beadványt intéztek a császárhoz, kivételes megtiszteltetést kérve számára. Yuan Shao négy északi tartomány - Jizhou, Qingzhou, Youzhou és Bingzhou - birodalmi védelmezője lett. Mindezzel együtt Cao magánlevelet is írt neki, amelyben Gongsun Zan megtámadására bízta, támogatást ígérve neki. Így hát a roppant elégedett Yuan Shao serege meg is indult északnak.

Eközben a két Chen, Deng és Gui saját játszmájukat játszották. Minden egyes Xuzhou-ban tartott lakomán és összejövetelen a lehető legnagyobb módon dicsőítették Lü Bu-t. Chen Gongnak nem tetszett a dolog és meg is ragadta az alkalmat, hogy beszéljen erről urával:

- Ezek itt szemtől-szemben hízelegnek neked, de mi rejtőzhet szívükben? Roppant óvatosnak kellene lenned velük, uram!

- Tartsd a szád! - hangzott az ingerült felelet - A legcsekélyebb ok nélkül rágalmozod őket! Jó embereknek akarsz kárára lenni!

- Nem hallgatsz hát a hűséges szavakra - suttogta Chen Gong és szomorú szívvel távozott -, ezért mindannyian szenvedni fogunk.

Komolyan eltöprengett rajta, hogy magára hagyja Lü Bu-t, ám ez túlságosan fájdalmas elválás lett volna s attól is félt, kinevetnék az emberek.

Így hát napjai bánatosan teltek. Egy alkalommal néhány lovas kíséretében a Xiaopei melletti vidékre indult vadászni. A főúton észrevette, hogy hírvivő vágat arra rettentő sietséggel s azon kezdett tűnődni, mit is jelent sen ez. Félbehagyta a vadászatot, átvágott a mezőkön és feltartóztatta a hírnököt.

- Honnan jössz? Ki küldött? - kérdezte tőle.

A lovas nem felelt, mert tudta, kihez tartoznak a foglyul ejtői. Erre átkutatták és megtalálták nála az üzenetet, egy titkos választ Cao Cao-nak Liu Bei-től. A hírvivőt és a levelet is egyenesen Lü Bu elé vitték, ő pedig kikérdezte a férfit, aki így válaszolt:

- A főminiszter küldött egy üzenettel Liu Bei birodalmi védelmezőhöz, most pedig úton vagyok visszafelé a válasszal. Semmi többet nem tudok, így arról sincs fogalmam, mi áll a levelekben.

Így hát Lü Bu felbontotta és elolvasta az írást:¹

„Megkaptam a Lü Bu elpusztításáról rendelkező parancsodat, s mernek akár csak egyetlen pillanatig is ellenkezni velük? Ám erőim csekélyek, ezért a lehető legnagyobb körültekintéssel kell cselekednem. Ha fő erődiddel errefelé tartasz, eléd sietek, de addig is seregemet és a fegyvereimet készenlétben tartom. Várom további utasításaidat.”

Lü Bu nagyon megrémült.

- Az átkozottak! - kiáltotta - Hogy mernek így cselekedni?

A nyomorult küldöncöt kivégezték, majd ellenlépéseket kezdtek el tervezgetni. Chen Gong és Zang Ba elindult, hogy a Tai hegység banditáinak - Sun Guan, Wu Dun, Yin Li és Chang Xi - segítségét kérje, és velük együtt elfoglalja Yanzhou-t a Hua hegytől keletre. Gao Shun és Zhang Liao elindult, hogy megtámadja Liu Bei-t Xiaopei-ben, Song Xian és Wei Xu nyugatra ment, Runan és Yingchuan ellen, Lü Bu pedig egy jókora csapattal készen állt arra, hogy annak nyújtson támogatást emberei közül, akinek arra éppen szüksége van.

A Gao Shun vezette sereg indulásáról Xiaopei ellen jelentés érkezett Liu Bei-hez, aki rögtön tanácskozást hívott össze. Sun Qian azt javasolta, küldjenek hírvivőt a fővárosba, így értesítvén Cao Cao-t a közelgő veszélyről. Vezére hívására Jian Yong, Liu Bei egyik földije, aki eddig titkárként szolgált, vállalkozott arra, hogy elviszi a levelet. Miután elkészült az üzenet, Jian Yong azonnal útnak indult.

Ezt követően előkészületek kezdődtek a védelemre: Liu Bei irányította a déli kapu őrségét, Sun Qian az északiét, Guan Yu a nyugatiét, míg Zhang

Fei a keletiét. Mi Zhu s fivére, Mi Feng vezette a családi testőrséget. Azért kapták ezt a feladatot, mert ők voltak Liu Bei sógorai, aki második feleségének² egy Mi lányt vett el, így a család védelme számukra volt a legmegfelelőbb feladat.³

A kellő időben Gao Shun megérkezett a déli kapuhoz. Liu Bei felment a toronyba s így szólt az ellenség vezéréhez:

- Nincs semmiféle vitám uraddal, miért jöttetek hát sereggel ellenem?

- Nagyon jól tudjuk, hogy összeesküvést szőttetek Cao Cao-val uram ellen! Most, hogy árulásodra fény derült, jobban tennéd, ha megadnád magad! - kiáltotta vissza Gao Shun, majd jelt adott a támadásra. Erre Liu Bei csupán bezáratta a kaput.

Nem sokkal később Zhang Liao vezetett támadást a nyugati kapu ellen, amit Guan Yu védett. A hős így kiáltott le a falról:

- Túl jó ember vagy te ahhoz, hogy lázadók oldalára állj!

Zhang Liao csak lehajtotta fejét s nem válaszolt semmit. Guan Yu tisztában volt vele, hogy ellenfelének nemes a lelke, ezért ő sem mondott többet, mivel nem akarta sértegetni. Ugyanakkor ki sem rontott a városból s végül Zhang Liao elvonult a keleti kapuhoz indulva, ahol Zhang Fei rögtön ki-tört, hogy csatát vállaljon.

Hamarosan értesült erről Guan Yu is, aki sietve oda nyomult. Láttá, hogy Zhang Fei a falakon kívül van, ám Zhang Liao már éppen visszavonul. A forrófejű harcos erre rögtön üldözőbe akarta venni, de testvére visszatartotta.

- Fél tőlünk, miért nem üzzük hát el? - kérdezte indulatosan Zhang Fei.

- Nem - felelte Guan Yu -, harcosként egyikünk-nél sem alábbvaló, de odavettem neki néhány őszinte szót, így most magába mélyedt. Bánja vétkeit, ezért nem akar harcolni ellenünk.

Zhang Fei megértette a dolgot, a kapukat bezárták s utasításba adták, hogy figyelmesen őrködjenek.⁴

Amikor Jian Yong, Liu Bei hírvivője megérkezett a fővárosba, felkereste Cao Cao-t, s elmondta neki, mi történt. A tanácsadók összegyűltek, hogy megbeszéljék a teendőket.

- Szeretném megtámadni Lü Bu-t - kezdte Cao Cao -, s Yuan Shao-tól már nem is tartok, ám Liu Biao és Zhang Xiu hátba támadhatnak.

Xun You, Xun Yu unokaöccse így felelt:

- E két utóbbi nemrég olyan súlyos vereséget szenvedett, hogy semmi komoly gondot nem okozhat. Ám Lü Bu igen figyelemreméltó harcos, és ha egyesítené erejét Yuan Shu-val, akkor megindulhatnának a Huai és a Si folyók vidékének meghódítására, ami igen komoly problémát jelentene számunkra.

Ekkor Guo Jia is felszólalt:

- Használjuk ki a pillanatot, mielőtt végső elhatározásra jutnak! Sújtunk le rájuk, mielőtt teljesen felkészülnének!

S Cao így is tett. Ötvenezer fős sereget küldött előre, négy parancsnokkal, Xiahou Dunnal, Xiahou Yuannal, Lu Qiannel és Li Diannel. A főminiszter maga vezette a fő erőket, ami részekre osztva menetelt, Jian Yongot pedig az utóvédhez sorolta.

A felderítők hamarosan értesítették Gao Shunt a fejleményekről, aki rögtön hírvivőket küldött Lü Bu-hoz. Ez utóbbi három tisztet és kétszáz lovast küldött, hogy segítségükre legyenek. Gao Shun ezzel az erősítéssel együtt egész seregét a várostól harminc *li* távolságra táboroztatta le, hogy itt nézzenek majd szembe Cao Cao csapataival. Lü Bu a fősereggel eközben megindult feléjük.

Amikor Liu Bei meglátta, hogy az ellenség visszavonul Xiaopei-től, tudta, hogy Cao serege már közel járhat, ezért előkészületeket tett a város őrzésére, majd két testvérével együtt kivezette hadai nagy részét s táborot vert, hogy készen álljon, ha a főminiszternek támogatásra lenne szüksége.

Cao Cao seregének Xiahou Dun vezette része tört először előre és csapott össze Gao Shun embereivel. Xiahou Dun párviadalra készen lovagolt elő, lándzsát szegezve. Az ellenséges vezér fogadta a kihívást s már ötven ütést váltottak, amikor Gao Shun fáradni kezdett, ezért vissza kellett fordulnia. Egyenesen saját sorai háta felé vágatott, ám Xiahou Dun nem olyan harcos volt, aki meghunyászkodik, így az ellenség sorai közé is követte áldozatát. Ekkor Cao Xing, Lü Bu egyik generálisa titokban nyílveszőt helyezett íja idegére, megfeszítette, majd amikor Xiahou Dun már a közelben járt, kilötte. A vessző telibe találta a hős bal szemét, aki felordítva arcához kapott és szemével együtt kitépte azt a sebből.

- Atyám lényege, anyám vére, nem dobhatom hát el csak úgy! - kiáltotta, majd a szemet szájába hajította és lenyelte, ezután ismét szorosan megmarkolta a lándzsáját, és új ellenfele után eredt.

Cao Xing számára nem volt menekvés. A lándzsadöfés arcán találta és azonnal lehanyatlott. A harcosok mindkét oldalon mozdulatlaná dermedtek a döbbenettől.

Miután így lemészárolta azt, aki megsebezte, Xiahou Dun visszalogolt övéihez. Gao Shun azonban üldözőbe vette, miközben intett katonáinak is, hogy induljanak rohamra s oly vakmerően támadtak, hogy fényes győzelmet arattak. Xiahou Yuan bátyja segítségére sietett, akivel együtt sikerült is elmenekülnie. A legyőzött sereg Jibei-be vonult vissza s ott táborot ütött.

E diadal után Gao Shun visszatért, hogy leszámoljon Liu Bei-jel, ráadásul Lü Bu is ekkor érkezett meg Zhang Liao-val együtt, így hármuk egyesült serege nézett szembe a három testvérrel.

Elszánt volt Dun, merész harcos egészen
Bátorságát sokszor bemutatta kevélyen
Ám egy boldogtalan nap lesújtott rá keményen
Többé talán csatasorba sem áll fele szemével szegényen

Liu Bei sorsa a következő fejezetből derül majd ki.⁵

TIZENKILENCEDIK FEJEZET

CAO CAO XIAPI-NÉL HARCOL. LÜ BU ÚTJA VÉGÉRE
ÉR A FEHÉR KAPU TORONYNÁL

下邳城曹操鏖兵
白門樓呂布殞命

Ahogy arról korábban már beszámoltunk, Gao Shun és Zhang Liao együtt indultak, hogy csapást mérjenek Guan Yu-re, miközben Lü Bu Zhang Fei-t támadta meg. A két fivér elhagyta a várost, hogy elfogadják a kihívást, míg Liu Bei erői voltak a tartalék. Ám ekkor Lü Bu Guan Yu-t és Zhang Fei-t is hátba támadta, így mind a kettőjük menekülni kényszerült, s néhány tucat lovasával együtt Liu Bei is visszaszáguldott Xiaopei-be. Ahogy a kapu felé közelített, Lü Bu szorosán a nyomában volt, ő pedig kiabálni kezdett a falon lévő katonáknak, hogy eresszék le a felvonóhidat. Az ellenség már olyan közel volt, hogy a várvédő íjászok nem mertek rájuk lőni, nehogy saját menekvő urukat találják el, így Lü Bu is bejutott a kapun keresztül a városba. Az őrség képtelen volt megállítani őt, minden irányban szétszóródtak, az ellenség pedig akadálytalanul mehetett amerre akart.

Liu Bei látta, hogy túlságosan elkésérítő a helyzete saját otthona eléréséhez s magára kell hagynia családját, ezért sietve átvágott a városon és a nyugati kapun keresztül távozott, gyér kíséretével pusztá életükért futva.¹

Mikor Lü Bu megérkezett a palotához, Mi Zhu-val találkozott szembe, aki így szól hozzá:

- A hősök nem pusztítják el mások családját. A te riválisod a birodalomért folyó küzdelemben Cao Cao, az én uram pedig mindig is emlékezett az iránta való jótéteményedre az íjászbemutatókor, így sosem lenne veled szemben hálátlan. Ugyanakkor nem tehetett mást és a főminiszter segítségére kellett lennie, ezért azt gondolom, inkább szánnod kellene őt.

- Mi ketten régi barátok vagyunk - felelte Lü Bu -, hogyan is vetemedhetnék arra, hogy bántsam feleségeit és gyermekeit?

El is küldte Liu Bei családját Xuzhou-ba Mi Zhu kíséretében, hogy ott gondjukat viseljék. Ezután seregét a Hua hegyre vezette, Yanzhou-ba, Xiaopei őrzésére pedig Gao Shunt és Zhang Liao-t hagyta hátra.

A fenti események közepette Sun Qian szintén kimenekült a városból, míg Guan Yu és Zhang Fei, mind a ketten maroknyi kísérővel, a dombok felé vágattak el. Amint Liu Bei és lovasai már jókora utat megtettek a vere-ség helyszínétől, meghallották, hogy valaki közelít feléjük hátulról. Ahogy közelebb ért a vágózó, kiderült, hogy Sun Qian az.

- Ó, jaj! - kiáltotta Liu Bei az üdvözlést követően - Semmit sem tudok testvéreim sorsáról, élnek-e vagy már halottak, s családom is elveszett számomra! Mitévő legyek?

- Semmi jobbat nem tudok javasolni, mint hogy menjünk Cao Cao-hoz - válaszolta Sun Qian -, tőle megtervezhetjük majd jövőbeli tetteinket!

Liu Bei-nek sem volt semmiféle jobb ötlete, így a két férfi Xuchang felé vette az irányt, inkább a mellékutakat választva a főút helyett. Amikor szegényes ellátmányuk elfogyott, betértek egy faluba ételmezt koldulni, ám

amikor az emberek meghallották, hogy a yuzhou-i Liu Bei szorul segítség-re, egymást felülmúlva ajánlották nekik mindent, amire csak szükségük volt.

Egy napon egy viskóban kerestek menedéket, ahonnan, mélyen meghajolva előttük egy ifjú lépett elő. A nevét tudakolták, ő pedig Liu Anként mutatkozott be, jól ismert vadászcsalád sarjaként. Megtudva, ki is látogatója, ez a vadász szeretett volna vadhúst tálalni neki, ám hiába járt odakint sokáig, semmi sem akadt az asztalra. Így hát Liu An rosszkedvűen tért haza, majd megölte feleségét és őt tálalta fel vendégeinek.²

- Miféle hús ez? - kérdezte Liu Bei evés közben a házigazdától.

- Farkas - hangzott a felelet.

Liu Bei hitt neki és jóízűen elfogyasztotta az adagját. Másnap reggel, mikor a vendégek távozni készültek, Liu Bei hátraindult lováért az istállóba s közben elhaladt a konyha mellett, ahol meglátta egy nő maradványait az asztalon feküdni. Egyik karjának húsát levágták. Döbbsen kérdezte a házigazdától, mit jelentsen ez s így megtudta mi is volt előző napi vacsorájuk. Mélységesen meghatotta vendéglátójuk figyelmissége s záporozó könnyekkel ült hátasa nyergébe a kapunál.

- Bárcsak veled tarthatnék! - mondta neki Liu An - Ám mivel édesanyám még él, nem mehetek el messzire otthonomtól.³

Liu Bei köszönetet mondott neki s útnak indult. A társaság Liangchengnél tért rá ismét az útra, s ahogy megindultak rajta, nem túlságosan messze sűrű porfelhőre lettek figyelmesek. Amikor a csapat közelebb ért, megláták, hogy Cao serege közeledik feléjük. Velük együtt haladtak tovább, míg a fő seregtest táborába nem értek, ahol magával Cao Cao-val találkoztak. Amikor értesült Liu Bei szerencsétlenségéről, a város, fivérei és családja elvesztéséről, maga a főminiszter is könnyeket ejtett. Liu Bei mesélt neki a vadászról is, aki feláldozta feleségét, hogy megvendégelhesse őket. A történet hallatán Cao száz uncia aranyat küldött neki jutalomként.

A menet tovább haladt Jibe felé, ahol Xiahou Yuan fogadta őket. Hallották, hogy testvére, Xiahou Dun még mindig nem épült fel a szemét ért sérüléséből. Cao a sérült ágyához járult megvizsgálni őt, majd Xuchangba küldte, ahol jobb kezelésben részesíthették.

Nemsokára visszatértek a felderítők, akiket Lü Bu hadmozdulatainak megfigyelésére küldtek ki s az alábbi jelentést hozták:

- Lü Bu keleti haramiákkal szövetségben, s jelenleg Yanzhou-t ostromolják.

Ennek hallatán Cao Cao megbízta Cao Rent, hogy háromezer katonával vegye vissza Xiaopei-t, míg ő Liu Bei-jel együtt Lü Bu ellen vonul.

Keletnek indultak s mikor elértek a Mangdang hegyre, a Xiao szoros közelébe, szembetaláltak a Tai hegység banditáinak harmincezer főnyi

seregével, akik eltorlaszolták az utat. A haramiák vezérei, Sun Guan, Wu Dun, Yin Li és Chang Xi lándzsát szegezve lovagoltak elő, ám Xu Chu belevetette magát a csatába és könnyedén visszaverte, majd a hágóig úzta őket.

A felderítők beszámoltak a harci eseményekről az éppen Xuzhou-ban tartózkodó Lü Bu-nak, aki erre hadjáratot indított, hogy felmentse Xiaopei-t, a tartományi székhelyet pedig Chen Gui-ra bízta, míg ő maga, az ifjabbik Chennel, Denggel kerekedett fel. Ahogy a fiú készülődni kezdett, apja így szólt hozzá:

- Emlékezz Cao Cao szavaira, miszerint a keleti ügyek a mi kezünkben vannak! Most jött el az időnk, mivel Lü Bu vereséget fog szenvedni!

- Ne aggódj, atyám, képes leszek felügyelni a dolgokat odakinn. Ám ha Lü Bu legyőzve visszatér, neked el kell intézned Mi Zhu-val együtt, hogy a városon kívül tartsátok őt. Majd én találok menekülési útvonalat!

- Itt van a családja, s igen sok barátja is. Mi legyen velük?

- Van egy tervem arra nézve, hogyan lehet megnyugtatni őket - felelte Chen Deng, majd Lü Bu-hoz igyekezett.

- Uram, Xuzhou-t bekeríthetik és a város ádáz ostromnak lehet majd kitéve, mi pedig talán visszavonulásra kényszerülünk, ám mivel ide nem térhetünk vissza, érdemes lenne pénzt és ellátmányt felhalmozni Xiapi-ben. Ha az események kedvezőtlenül alakulnának a számunkra, oda könnyedén visszahúzódhatunk. Gondoskodjunk erről időben!

- Valóban bölcsek szavaid - felelte eltöprengve Lü Bu -, ezért feleségeimet és a kicsiket is oda fogom küldeni!

A család Wei Xu és Song Xian kíséretében hagyta el a várost, s velük együtt sok terményt, valamint kincseket és pénzérmekeket is szállítottak. Ezután a harcosok a szoros felmentésére indultak. Nagyjából félúton járhattak, mikor Chen Deng így szólt:

- Engedd meg, uram, hogy előre siessek a szoroshoz, megnézni, biztonságban haladhatunk-e előre.

A fővezér beleegyezett, így Chen Deng elvált a seregtől s a szoros közelében Chen Gong fogadta őt.

- A generális roppantul csodálkozik rajta, miért nem törsz előre - mondta neki -, úgyhogy biztosan felelősségre von majd.

- Az ellenséges hadsereg hatalmas, így nem lehetünk eléggé óvatosak - válaszolta Chen Gong -, tartjuk hát a szorost, neked pedig meg kellene győznöd urunkat arról, hogy tegyen lépéseket Xiaopei őrzésére!⁴

- Igazat szólsz - mondta erre Chen Deng.

Ezen az estén felkapaszkodott a magaslatokra, ahonnan szemügyre vehette Cao Cao seregét, amely meglehetősen közel volt a szoroshoz. Ezután írt három üzenetet, nyílvezzókra erősítette, majd Cao Cao táborába lőtte azokat.

Másnap visszafordult és Lü Bu-hoz sietett:

- Azok a haramiák arra készülnek, hogy átadják a szorost az ellenségnek, ám Chen Gongot ott hagytam az őrzésére. Jól tennéd, uram, ha ma éjjel támadást vezényelnél, mert segítségeddel kitarthatnak.

- Ha te nem lennél, a szoros elveszett volna - felelte neki elismerően Lü Bu, majd visszaküldte Chen Denget, hogy intézkedjen a tűzjelről Chen Gongnak, az egy időben történő cselekvés érdekében. Így hát Deng hamarosan ismét Chen Gongnál volt és jelentést tett neki:

- Cao Cao seregei találtak egy titkos átjárót a szorosnál s attól tartok, Xuzhou már el is vészett. Azonnal vissza kellene térded!

Feladták hát a szoros védelmét és Chen Gong megkezdte a visszavonulást. Ekkor Chen Deng leadta a megbeszélte jelzést. Lü Bu meglátta a tüzet és a sötétségben megindította seregeit a szoros védelmére. Hamarosan összefutott Chen Gong seregeivel s mivel egyikük sem ismerte fel a másikat az éjszakában, ádáz küzdelem kezdődött közöttük. Egészen hajnalhasadtáig nem derült fény a cselre.

Ezalatt Cao Cao szintén felfigyelt a jelzésre, és olyan gyorsan tört előre, amennyire csak tudott. A haramiákat, akik egyedül maradtak hátra a szoros védelmére, könnyedén elűzte, azután pedig csapataik szét is szóródtak.

Mikor végre felkelt a nap, Lü Bu és Chen Gong rájött a cselre és együtt indultak Xuzhou felé. Ám ahogy a falak alá értek és megparancsolták a kapu kinyitását, ahelyett, hogy az őrség engedelmessé vált volna nekik, nyílveszők záporát zúdították nyakukba. Ugyanakkor Mi Zhu jelent meg a bástya tetején s így kiáltott le:

- Elloptátok az urunk városát, de most vissza fogjuk adni neki! Többé nem léphettek be ide!

- Hol van Chen Gui? - kérdezte erre Lü Bu dühösen.

- Kivégeztük! - hangzott a felelet.

- Merre jár Chen Deng? - fordult Lü Bu Chen Gonghoz.

- Még mindig ragaszkodsz a tévképzetedhez, generális, hogy ezt a megtévesztő csavargót keresed?

Lü Bu ennek hallatán megparancsolta, hogy kutassák át a hadsereg sorait, ám Chen Denget sehol sem találták. Ekkor döntést hoztak arról, hogy Xiaopei-be vonulnak, ám alig jutottak el félútig, mikor hirtelen felbukkantak a Gao Shun és Zhang Liao vezetése alatt álló csapatok.

- Chen Deng jött el hozzánk - magyarázták -, s közölte, hogy bekerítettek téged, Lü Bu úr, segítségre szorulsz, ezért jöttünk azonnal!

- Egy újabb csel ettől a hazug nyomorulttól! - ordította Lü Bu - Az életével fog fizetni ezért!

Teljes sebességgel indultak tovább Xiaopei felé, de már messziről látták, hogy az ellenség zászlói lobognak mindenütt a falak mentén, mivel

Cao Ren elfoglalta a várost.

Mialatt Lü Bu a sánc lábánál állva szidalmazta az árulókat, maga Chen Deng tűnt fel a falon, s Lü Bu-ra mutatva így kiáltott:

- Azt gondoltad, hogy egy hozzám hasonló miniszter majd olyan lázadót fog szolgálni, mint te?

Haragjában Lü Bu kétségbeesett támadásra készült, ám hirtelen hatalmas láрма hallatszott s egy hadsereg bukkant fel mögötte, amit nem más vezetett, mint Zhang Fei. Gao Shun rögtön elindult, hogy összecsapjon vele, ám esélye sem lehetett a sikerre. Ekkor Lü Bu maga is bekapcsolódott a küzdelembe. Nemsokára viszont újabb haderő tűnt fel, a Cao Cao vezette birodalmi főszereg és sietve ők is a tomboló csatába vetették magukat. Látni, hogy nem reménykedhet győzelemben, Lü Bu kelet felé próbált meg kitörni, miközben Cao a nyomában maradt. Lü Bu serege végkimerülésig menekült.

Ekkor egy pihent sereget bukkan fel Guan Yu vezetésével, aki fegyverét fenyegetően felemelve így kiáltott:

- Ne próbálj elszökni, Lü Bu! Guan Yu vár rád!

Lü Bu ismét vállalta a harcot s közben annyira felindult volt, hogy jóformán azt sem tudta már, mi történik körülötte. Hamarosan Zhang Fei is ott volt megint a nyakán. Kétségbeesett erőfeszítéssel Lü Bu és csapatai átverekedtek magukat az ellenséges sorokon és ismét kitörték a gyűrűből. Ezután Xiapi fel indultak amilyen gyorsan csak bírtak s a város ura, Hou Cheng segítette neki távol tartani az üldözőket, majd szívélyesen üdvözölte a menekülőket.

Eközben a két fivér, Guan Yu és Zhang Fei ismét összekerült hát elváltak óta először. Mindketten sírtak örömeikben s elmesélték egymásnak, mi történt velük s miket kellett elszenvedniük.

- A Haizhou úton jártam éppen, amikor felőled hallottam - mondta Guan Yu -, rögvést elindultam!

- Én pedig a Mangdang hegyen táboroztam már régóta. Nagyszerű ismét együtt lenni!

Így beszélgettek boldogan, majd együtt indultak tovább, hogy megtalálják bátyjukat, s amikor végül találkoztak, könnyeket ontva üdvözölték egymást. Liu Bei szívében a bánat boldogsággal vegyült. Következő lépésükként Cao Cao színe elé járultak s vele együtt készültek az elfoglalt Xuzhou-ba.

Hamarosan Mi Zhu is megérkezett az örömteli hírral, mely szerint a hős családja biztonságban van. Chen Gui és Chen Deng is eljöttek, hogy tiszteletüket tegyék a főminiszternél. Hatalmas lakomát készítettek elő a tiszteknek, ahol Cao Cao játszotta a házigazda szerepét, két oldalán pedig Chen Gui és Liu Bei foglalta el a legelőkelőbb helyeket. Az ünneplés

végeztével Cao a legmagasabb dicséretben részesítette a két Chent sikeres tevékenységükért s tíz vidék bevételét adta nekik jutalmul, a fiú pedig megkapta a Hullámokat Lecsillapító Generális címet is.

A főminiszter roppant elégedett volt az elért sikerekkel s rögtön tervezgetni kezdte a Xiapi elleni támadást, az egyetlen helyét, ami még Lü Bu kezén volt s ahol menedéket lelt az ádáz harcos. Cheng Yu viszont úgy gondolta, egyelőre nem tanácsos folytatni a harcot:

- Ha túl keményen szorongatjuk Lü Bu-t, akkor elképzelhető, hogy egyetlen kétségbeesett rohammal kitör, és fő ellenségünk, Yuan Shu karjaiba veti magát. Ha ők ketten szövetségre lépnek, igen nehéz dolgunk lesz velük. Küldjünk hát inkább elszánt embereket a Huai folyótól délre eső területekre, hogy ott őrködjének. Egyfelől így biztosítani fognak Lü Bu ellen, másfelől pedig Yuan Shu-t is sakkban tarthatják. Továbbá a Hua hegy banditái még mindig az ellenségeink, így szemmel kell tartanunk őket!

- Képes vagyok ellenőrizni az egész Hua hegyet - felelte Cao Cao -, s megkérem Liu Bei-t, hogy tartson délnek.

- Hogy is szegülhetnék ellene parancsodnak? - hangzott Liu Bei válasza.

Így hát a hős Mi Zhu-t és Jian Yongot hátrahagyva dél felé indult Guan Yu, Zhang Fei és Sun Qian kíséretében. Eközben Cao Xiapi ellen vezette seregét, ahol Lü Bu teljes biztonságban érezte magát. Kellően sok ellátmánya volt és a Si folyó is védte, így nyugodtan üldögélt és elégedett volt azzal, hogy fenn tudta tartani védelmét. Hagyta, hogy Cao Cao csapatai egészen közel érjenek hozzá.

Chen Gong viszont már kevésbé volt nyugodt:

- Uram, meg kellene támadnod Cao Cao hadait, miközben még úton vannak, mielőtt tábornok vernek és megerősítik a védelmüket! Kimerült csapatok néznének így szembe a te kipihent katonáiddal s egészen bizonyos, hogy legyőznéd őket!

- Túl sok vereséget szenvedtem mostanában ahhoz, hogy ilyen kockázatot vállaljak - felelte Lü Bu -, ezért inkább megvárom támadásukat s látni fogod, hogy szétszórt seregüket elsodorja majd a víz!

Nem törődött hát Lü Bu a tanácsadó véleményével s tétlenül szemlélte, ahogy az ellenség tábornok ver. Miután ez megtörtént, a támadók a város ellen indultak. A fal tövéből Cao Cao felkiáltott Lü Bu-nak, kérve, hogy hallgassa meg mondanivalóját. A harcos meg is jelent a fal tetején.

- Amikor meghallottam, hogy családod és Yuan Shu-é házasságban fog egyesülni, hadsereget küldtem ellened. Yuan Shu árulás vétkében taláztatott bűnösnek, ellenben neked nagy szereped volt Dong Zhuo elpusztításában. Mi okból áldozod fel hát érdemeidet és kívánsz egyesülni egy lázadóval? Késő lesz már a megbánáshoz, ha ez a város elesik!

Ám ha megadod magad és segítségemre leszel az uralkodói dinasztia támogatásában, akkor még rangodat is megtarthatod!

- Amennyiben a főminiszter úr visszavonul - válaszolta Lü Bu -, beszélhetünk a dolgról.

Ámde Chen Gong, aki az ura mellett állt, váratlanul kirohant Cao Cao ellen, lázadónak nevezve őt s még egy nyílvesszőt is kilőtt rá, ami a sisakforgóját találta el.

- Esküszöm, hogy veled végezni fogok! - kiáltotta tombolva Cao Cao, majd megkezdődött a támadás a falak ellen.⁵

- Messziről érkeztek és nem lesznek képesek sokáig rohamozni - vélte Chen Gong -, generális, azt javaslom, lóháton, gyalogosokat vezetve törj ki a városból s hagyd rám a védelmet többi csapatunkkal. Ha harcba bocsátkozik ellened, akkor én is kitörök és hátba támadom, ha viszont a város ellen indít rohamot, akkor te jöhetsz az én segítségemre. Tíz napon belül kimerülnek készleteik, s visszaverjük őket, majd az ökör szarvai közé kerülnek.

- Ez a tanács jól hangzik - mondta Lü Bu, majd visszatért palotájába, ahol előkészítette fegyvereit. Mivel tél közepe volt, rengeteg bélelt ruhával látta el csapatait, hogy melegen tartsa őket. Yan úrhölgy, a felesége híret vette ennek s megkérdezte, hová készülnek. Lü Bu elmondta neki Chen Gong tervét.

- Uram, elhagyni készülsz egy sértetlen várost - felelte erre hitvese -, hátrahagyva feleségedet és a kicsinyeket, miközben egy rongyos sereget vezetsz. Ha bármi váratlan esemény bekövetkezik, fog-e még szolgálód valaha is találkozni veled?

Lü Bu erre tétovázni kezdett és három napon keresztül nem csinált semmit. Ekkor Chen Gong ismét felkereste:

- Az ellenség már csaknem teljesen körbevette a várost, uram, s ha nem törsz ki hamarosan, végleg bekerítenek!

- Azon tűnődöm, talán jobb lenne a makacs védekezés - válaszolta bizonytalanul Lü Bu.

- Ellenfeleink nemsokára kifogynak az élelemből, ezért Xuchangba küldtek ellátmányért. A napokban meg fog érkezni a szállítmány, ezért ki kellene rontanod egy seregnyi tapasztalt harcossal, hogy elfogjátok! Ez a veszteség súlyos csapás lenne az ellenség számára!

Lü Bu egyetértett s ment, hogy megbeszélje az új tervet feleségével, aki rögtön sírva fakadt:

- Ha te kitörsz, gondolod, hogy Chen Gong és a többiek ugyanolyan jól képesek majd védeni a várost? Ha bármi rosszul alakul, nagyon meg fogod bánni! Egyszer már magamra hagytál Changanban s csupán Pang Shu kedvességének köszönhettem, hogy képes voltam elrejtőzni ellensé-

geink elől, majd ismét csatlakozni hozzád. Ki gondolta volna, hogy megint elhagysz? De menj csak, menj az utadra, ne is gondolj többé feleségeddel!

És keserűen zokogott tovább. Lü Bu igen szomorúan indult Diao Chanhoz, hogy tőle is búcsút vegyen.

- Te vagy az én uram és életem, ne légy hát oly óvatlan, hogy egyedül lovagolj ki! - mondta neki a Gyászos Kabóca.

- Ne aggódj, ki merne megközelíteni, ha nálam van az alabárdom és a Rőt Nyúl hátán ülök?

Ezzel távozott, ám amikor ismét találkozott Chen Gonggal, így szólt hozzá:

- Az a hír Cao Cao ellátmányáról bizonyosan hamis, számtalan hadicselenek egyike! Nem fogok bedőlni neki!

Chen Gong csak sóhajtott egyet válaszul, mert érezte, hogy minden elveszett:

- Mindannyian meghalunk és senki sem fogja tudni, hová temettek.

Lü Bu pedig lakosztályában maradt hölgyeivel és vadul ivott, hogy messzire űzze gondjait.

Két másik tanácsadója, Xu Si és Wang Kai azonban megzavarták e tevékenységében:

- A Huai folyótól délre eső területek ura, Yuan Shu igen nagy erővel bír. Miért nem írsz neki, uram, felelevenítve a házassági szövetséget? Yuan Shu aligha utasíthatná vissza fia menyasszonyának megmentését!

Lü Bu hallgatott a tanácsra s megírta a levelet, amit két tanácsadójával küldött el a címzetthez.

- Erős kíséretet kellene küldened velünk, hogy át tudjunk törni az ostromgyűrűn - tette még hozzá Xu Si.

Így hát ezer katona és két generális, Zhang Liao és He Meng tartott velük, hogy átvezessék a hírvivőket a szoroson. Még ezen az éjszakán, a második őrség ideje alatt útnak indultak. Zhang Liao állt az élre, He Meng pedig az utóvédet vezette. Kijutottak a városból, keresztüllopakodtak Liu Bei táborán s végül maguk mögött hagyták a veszélyes területet. Ekkor a kíséret fele tovább haladt, Zhang Liao pedig visszavezette a többi a város felé. A szorosnál azonban az ott a várakozó Guan Yu-be botlottak. Ebben a pillanatban Gao Shun érkezett a segítségükre, így mindannyian sikeresen vissza tudtak térni a falak mögé.

A két hírvivő nemsokára megérkezett Shouchunba, ahol Yuan Shu színe elé járultak s átadták neki a levelet.

- Hogy is van ez? - kérdezte Yuan Shu - Nemrég még kivégezte a hírnököt és elutasította a házasságot, most meg követeket küld, hogy kérje azt?

- Az egész annak a szörnyeteg Cao Cao tervének köszönhető! - felelte Xu Si - Kérlek, nemes uram, fontold meg jól a dolgot!

- Ám azt hiszem, hogy ha uratok nem lenne bekerítve és hatalmas veszélyben, akkor sosem gondolt volna a házassági ajánlat megújítására!

- Dönthetsz úgy, hogy nem sietsz segítségére, de a fogak fájnak, ha az ajkak nincsenek többé - válaszolták a küldöttek -, s ez a döntés nem szolgálna neked sem előnyödre!

- Lü Bu megbízhatatlan! - kiáltotta Yuan Shu - Mondjátok meg neki, hogy majd akkor küldök katonákat, amikor már itt van a lány!

Ez volt utolsó szava, úgyhogy a két hírvivő elindult vissza Xiapi-be. Amikor Liu Bei táborához értek, Xu Si elhatározta, megvárják, míg leszáll az éj, s Wang Kai-jal együtt megpróbál átosonni a sötétségen, míg a kíséret He Meng vezetésével hátramarad, hogy biztosítsa őket.

Még ezen az éjszakán sikerült is nekik észrevétlenül átlopakodniuk, ám a kíséret szembetalálta magát Zhang Fei-jel. He Meng megpróbált megvívni vele, azonban az első ütésváltás során fogságba esett s ötszáz fős csapatának katonái elpusztultak vagy elmenekültek.

A rabot Liu Bei elé vezették, aki tovább küldte őt a fő táborba. Ott beszámolt a házasság történetének tervéről a város megmentésének érdekében. Cao Cao roppant dühös lett s elrendelte He Meng kivégzését a főkapunál.

Ezután parancsot adott valamennyi táborhelynek, hogy a csapatok minden tisztje számára a legszigorúbb büntetés terhe mellett a lehető legfigyelmelebberen őrködjenek, így akadályozzanak meg minden kapcsolatot az ostromlottak és a külvilág között.

Szörnyen megrémült az összes katona. Liu Bei visszatért táborába, s figyelmeztette a fivéreit:

- Mi vagyunk a legfontosabb helyen a Huai folyótól délre eső területek kapcsán, így nagyon figyelniük kell, nehogy bárki is megszegje a parancsot harcosaink közül!

- Most kaptuk el az egyik ellenséges vezért - morgolódott Zhang Fei -, és egyetlen köszönő szó vagy jutalom sem járt érte. Semmi egyéb, csak újabb parancsok és fenyegetések! Mivel magyarázod ezt?

- Nem helyes, hogy panaszkodsz - felelte Liu Bei -, ezek a főparancsnok utasításai s mi történne, ha egyáltalán nem kapnánk semmiféle parancsot? Engedelmeskedj nekik, fivérem!

Ígéretet is tettek rá, majd visszatértek csapataikhoz.⁶

Időközben Xu Si és Wang Kai megérkeztek Lü Bu-hoz s elmondták neki, mit üzent Yuan Shu: ha a lány megy, jönnek a katonák.

- De hogyan tudnánk őt elküldeni hozzá? - kiáltotta Lü Bu.

- Valóban ez a nehézség - válaszolta Xu Si -, ráadásul tudjuk, hogy He Menget elfogták, így Cao Cao már megtudta az egész tervet segítségkérésünkről. Rajtad kívül, uram, senki más nem reménykedhet benne, hogy át tud törni ezen a szoros ostromgyűrűn.

- Talán már ma meg kellene próbálnom? - tündött Lü Bu.

- A mai szerencsétlen nap, úgyhogy nem - hangzott a felelet -, a holnapi viszont kiemelkedően szerencsés a katonai tevékenységekre, különösen az esti időszak!

Erre Lü Bu utasítást adott Zhang Liao-nak és Gao Shunnak:

- Készítsetek fel egy háromezer fős haderőt és egy könnyű hintót a kitörésre! Az első kétszáz *li*-n én fogom vezetni a sereget, majd ti kíséritek tovább a menyasszonyt új otthonába!

Másnap este, a második őrségváltás ideje felé Lü Bu puhán bélelt ruhákba öltöztette lányát, vastag kabátot terített rá, majd hátára vette. Ezután kezében hatalmas alabárdjával a Rőt Nyúl nyergébe pattant s a menet élén kilovagolt a városkapun. Zhang Liao és Gao Shun követték. Így érték el Liu Bei táborát. A dobok hirtelen riadót vertek, s Guan Yu Zhang Fei-jel az oldalán elállták útjukat.

- Állj! - ordították.

Lü Bu nem akart harcolni, csak át akart jutni rajtuk, így sietve letért egy mellékútra. Liu Bei üldözőbe vette s a két sereg összecsapott. Bármilyen bátor is volt egyébként, Lü Bu most csaknem tehetetlennek bizonyult, mivel akadályozta a vállaiba kapaszkodó lány, akit kétségbeesetten igyekezett megvédeni minden bántódástól. Újabb ordibáló és támadó csapatok érkeztek, ezért nem maradt más választása, mint hogy feladja tervét és visszatérjen Xiapi városába. Igen szomorú szívvel érkezett meg palotájába, az ostromlók viszont roppant elégedettek voltak, hogy senki sem volt képes átjutni vonalaikon.

Lü Bu a boros kupában lelt vigaszra. Az ostrom immár két hónapja zajlott s a város még mindig kitartott. Ekkor megtudták: Zhang Yang, Henei kormányzója hajlott rá, hogy Lü Bu segítségére siessen, ám egyik embere, Yang Chou meggyilkolta őt, s fejét el akarta hozni Cao Cao-nak, amikor ő is orgyilkosság áldozata lett. Vele Sui Gu, a néhai kormányzó egyik híve végzett, aki ezután a haderőt Daichenghez vezette. Az ostromlók táborában ekkorra már sok pletyka támadt. Cao Cao Shi Huant küldte Sui Gu feltartóztatására és megölésére.

Ezután tanácskozást hívott össze, ahol így fordult az egybegyűltekhez:

- Noha Zhang Yang, aki azon volt, hogy árton nekünk, szerencsére nincs többé, mégis többen fenyegetnek minket: északról Yuan Shao, keletről pedig Liu Biao és Zhang Xiu. Itt nem jártunk sikerrel Xiapi városa ellen, ezért sorsára hagyjuk Lü Bu-t és hazatérünk. Mi a véleményetek erről a lépésről?

A tanácsadók közül Xun You-nak nem tetszett az ötlet:

- Nem szabad így cselekedned, uram! Lü Bu igen sok vereséget szenvedett, ezért megtört az ereje. A vezér szelleme pedig az egész hadseregét

megtettesíti, s ha a vezető elbukik, katonái nem hajlandóak harcolni. Chen Gong okos, de ennél nem több. Lü Bu tehát megtört, Chen Gong döntésképtelen, ezért csupán egy agyafúrt támadásra van szükség és diadalmaszkodni fogunk!

- Nekem van is egy tervem - szólalt meg Guo Jia -, mégpedig olyan, amivel rögtön be tudjuk venni a várost. Többet ér ez a terv, mint kétszáz-ezer harcos.

- Gondolom, azt szeretnéd, hogy a Si és a Ji folyó segítségével áraszuk el a települést - mondta Xun Yu.

- Pontosan! - felelte Guo Jia mosolyogva.

Cao Cao örömmel elfogadta a javaslatot, majd néhány csapattestét felkészítette a két folyó gátjainak áttörésére, a hadsereget pedig magaslatokra vezette. A katonái onnan figyelték a város fuldoklását. Csupán a keleti kapu nem került víz alá. Az ostromlott helyiség védői urukhoz siettek.

- Miért kellene félnem? - válaszolta nekik Lü Bu - Jó lovam éppen olyan kiválóan képes áthatolni a vízen is, mint a szárazföldön!

Ezután rögvest visszatért a vigasztaló boros kupához s keményen tovább ivott feleségével és ágyasával. A mértéktelen italozás nem múlt el nyom nélkül, Lü Bu külseje kezdett elgyötört alakot ölteni. Egy napon, mikor meglátta magát a tükörben, megdöbbsent a változáson:

- Tönkreteszem magam a borral, ezért mostantól egy kortyot sem fogok inni!

Ezt követően parancsot adott ki, melyben halálbüntetés terhe alatt megtiltotta, hogy bárki is bort vegyen magához.

Lü Bu egyik generálisa, Hou Cheng elveszített tizenöt lovat, amelyeket az egyik alárendeltje, Hou Cao lopott el, azzal a szándékkal, hogy a hátsókat eladja Liu Bei-nek. Ám Hou Cheng kiderítette, merre vannak az állatok, utánuk ment, visszaszerezte őket és megölte a tolvajt. Ezután társai gratuláltak neki a sikerhez. A tett megünneplésére a generális néhány hordó bort készített elő s ezt szándékozták meginni a lakomán. Ám tartottak tőle, hogy uruk megtudja parancsszegésüket. Hou Cheng Lü Bu palotájába küldte a hordókat az alábbi üzenettel:

„Háborús hírneved erényénél fogva visszaszereztem lovaimat s mivel bajtársaim eljöttek hozzám gratulálni ezért, készítettem egy kis bort, először is, hogy uramnak felajánljam, másodszer pedig hogy engedelmeddel ihassunk egy keveset belőle az ünnepségen.”

Lü Bu roppant ingerülten reagált:

- Azt parancsoltam, a bor tilos, erre ti még készíttetek s elkezdtek lakomázni! Egyszerűen megtagadtok engem!

Ezzel elrendelte a szerencsétlen tiszt azonnali kivégzését, ám Song Xian és Wei Xu másokkal együtt eljöttek hozzá és közbeléptek. Kis idő múlva

Lü Bu már némileg nyugodtabb volt:

- Engedetlenségéért a fejeddel kellett volna fizetned, ám harcostársaid kedvéért száz botütés lesz csupán büntetésed!

Megpróbálták erről is lebeszélni, de csak annyit sikerült elérniük, hogy felére csökkent az ütések száma.

Miután az ítéletet végrehajtották és Hou Cheng megkapta az engedélyt a hazatérésre, a bajtársai szomorúan jöttek el hozzá és vigasztalni próbálták:

- Ha ti nem lettetek volna, akkor kivégeznek! - hálálkodott nekik Hou Cheng.

- Lü Bu már csak a családjával törődik - mondta erre Song Xian -, senki más iránt nem érez könyörületet. Nem vagyunk egyebek, mint útszéli nádszálak.

- A várost ostromolják, vízben fuldoklunk. Már nincs sok vissza, bármelyik nap meghalhatunk!

- Vadállat ő, akinek sem az emberiséghez, sem pedig a joghoz nincs érzéke! Hagyjuk hát magára! - kiáltotta Song Xian.

- Nem éri meg harcolni érte. Talán legjobb lenne elfogni és átadni Cao Cao-nak - közölte Wei Xu.

- Engem megbüntetett, mert visszaszereztem lovaimat, míg ő maga is csak a saját Rőt Nyulában bízik! Ha ti ketten megnyitjátok a kaput és elfogjátok Lü Bu-t, akkor én ellopom a hátast és kimegyek Cao Cao táborába - mondta Hou Cheng.

Részletesen is kidolgozták a tervet, majd Hou Cheng még ezen az éjszakán belopakodott az istállókba és elragadta onnan Rőt Nyulat. Ezután a keleti kapu felé sietett, amit megnyitottak előtte. Az őr úgy tett, mintha üldözőbe venné, de ez csupán színjáték volt.

A generális elérte az ostromlók táborát, átadta nekik a lovat és elmondta a főminiszternek, mit találtak ki. Fehér zászlót fognak felmutatni s megnyitják a kapukat az ellenség előtt. Meghallván mindezt Cao Cao iratott néhány figyelmeztető üzenetet, nyílvevesszőkhöz kötözte azokat és átlövette a falakon. A szövegük így hangzott:

„Cao Cao főminiszter parancsot kapott az uralkodótól Lü Bu elpusztítására. Bárki, aki beleavatkozik nagyszerű hadserege hadműveleteibe, rangtól függetlenül a fejével fizet e tettéért a kapunál, azon a napon, amikor a várost elfoglaljuk. Amennyiben valakinek sikerül Lü Bu-t foglyul ejtenie vagy fejét elhoznia, az illető komoly jutalomban részesül. Vegye mindenki tudomásul az elhangzottakat”.

Másnap hajnalban hatalmas lárma hallatszott a városfalon kívül, így Lü Bu alabárddal a kezében felment a védművekre, hogy megnézzze, mi történik. Ahogy kaputól kapuig haladt s mindenhol ellenőrizte a védelmet és a katonákat, megfeddte Wei Xu-t, hogy hagyta Hou Chenget megszökni és

eltűnni a lóval. Már büntetéssel fenyegetőzött, amikor az ostromlók ádáz támadást indítottak, mivel észrevették, hogy a falon felvontak egy fehér lobogót, így Lü Bu-nak minden erejét a védekezésre kellett összpontosítania. A roham délig tartott, amikor egy időre sikerült visszaverni őket.

Lü Bu pihent egyet a toronyban és elaludt a székében. Song Xian elküldte Lü Bu szolgálait és mikor eltűntek, ellopta Lü Bu fegyverét, alabárdját, amiben olyannyira bízott. Ezután Song Xian és Wei Xu együttesen rohanta meg Lü Bu-t. Mielőtt még felébredt volna, bársonyszalaggal olyan szorosan megkötözték, hogy ne tudjon mozogni. Lü Bu az örökért kiáltott, ám őket a két áruló generális már eltávolította, így nem érkezhettek időben. Ezt követően ismét fellobogott a fehér zászló és az ostromlók megközelítették a várost.

- Lü Bu fogságba esett! - kiáltották az árulók.

Ám Xiahou Yuan aligha volt képes elhinni ezt, míg le nem hajították neki a híres alabárdot. A kapuk feltáruultak és az ellenség behatolt a városba. Gao Shunt és Zhang Liao-t, akik a szemközi, nyugati kapunál voltak, körülvette a víz, így esélyük sem volt a kijutásra.

Mindkettőjüket elfogták. Chen Gong rohammal indult meg a déli kapu felé, de Xu Huang őt is fogságba ejtette. Hamarosan Cao Cao belépett s azonnal parancsot adott a folyamok visszaterelésére megszokott irányukba, majd kiáltványokat függesztett ki az emberek megnyugtására.

Cao Cao és Liu Bei, Guan Yu-vel és Zhang Fei-jel a hátuk mögött helyet foglaltak egymás mellett a Fehér Kapu Toronyban. Ezernyi foglyot hoztak eléjük. Lü Bu is köztük volt és igen szánalmasan festett. Noha roppant magas férfiú volt, most gúzsba kötözték.

- Nagyon szorosak a kötelékek! - kiáltotta - Könyörgöm, lazítsatok rajtuk!

- Természetesen jól meg kell kötözni a tigris - hangzott Cao Cao felelete.

Látva, hogy Hou Cheng, Song Xian és Wei Xu is ott állnak a sikeres terv okán elégedetten, Lü Bu most hozzájuk fordult:

- Elég jól bántam mindannyitokkal, hogy fordulhattok hát ellenem?

- A nőid szavára hallgattál csak - válaszolta Song Xian -, generálisaid tanácsát pedig elutasítottad! Ez jelenti azt, hogy „elég jól”?

Lü Bu nem felelt. Ekkor eléjük hozták Gao Shunt.

- Van valami mondanivalód? - kérdezte tőle Cao Cao.

Gao Shun duzzogva hallgatott, ezért a főminiszter utasítást adott kivégzésére.

Ezután Chen Gongot vezették elő.

- Remélem, jól szórakoztál, mióta nem találkoztunk, Chen Gong uram - fordult hozzá Cao Cao.

- Nem egyenes úton jártál, ezért elhagytalak - közölte vele Chen Gong.

- Azt mondod, nem jártam egyenes úton, de akkor mi a helyzet veled? Miért álltál Lü Bu szolgálatába?

- Ugyan ő nem jó stratégia és bolond is, ám álnokságban és romlottságban kicsit sem hasonlít hozzád!

- Elég tehetségesnek és okosnak tartod magad, de mi a véleményed jelenlegi helyzetetről?

Lü Bu-hoz fordulva Chen Gong így szólt:

- Ez az ember nem követte tanácsaimat. Ha megtette volna, akkor most nem lenne fogoly.

- Mit gondolsz, mit kellene tenni most?

- Halál jár nekem ma és ezzel vége! - kiáltotta Chen Gong rettenthetetlenül.

- Rendben, számodra, de mi legyen anyáddal, feleségeddel és gyermekeiddel?

- Azt mondják, aki a gyermeki jámborságot figyelembe véve uralkodik, nem bántja a másik ember családját. Aki jóindulatot mutat, nem ragadja el az áldozatokat a másik ember sírjáról. Anyám, feleségem és gyermekeim a markodban vannak, ám mivel én foglyod vagyok, kérlek, végezz velem gyorsan, s ne gázolj érzelmeimbe!⁷

Cao Cao hajlott volna arra, hogy megkegyelmez neki, de Chen Gong megfordult és elsétált, félretaszítva a szolgákat, akik megpróbálták megállítani. Cao Cao is felkelt helyéről és sétálni kezdett Chen Gonggal, miközben könnyek záporoztak szeméből. A másik eközben pillantásra se méltatta.

Végül Cao az örökhöz fordulva így szólt:

- Vigyétek anyját és családját Xuchangba és gondoskodjatok megfelelően róluk! Minden késlekedést és hanyagságot halállal büntetek!

Chen Gong hallotta mindezt, ám egy szót sem szólt. Nyakát odatartotta a csapásnak. Minden jelenlévő szeméből könnyek csordultak ki. Földi maradványait ezután tiszteletteljesen koporsóba zárták és a fővárosban temették el.⁸

Született egy vers is, amely Chen Gong sorsa felett sajnálkozik:

Ahogy élet reménye, úgy halál félelme sem indította
Bátor volt ő, igazi hős, mindenki mondotta
Ám szavaira ura nem hallgatott
Hiába volt hát nagy tehetsége ott
Kitartott mégis vezére mellett szüntelen
Ezért nőjétől s ivadékaitól elválni volt kénytelen
Érdemes ő, mindenki szánta s gyászát viselte
Mint Chen Gong, ki lehet hát olyan, kit mindenki tisztelte

Mikor a Fehér Kapu Toronynál halálát meglelte?

Miközben Cao Cao szomorúan kísérte Chen Gongot a halál felé vezető úton, Lü Bu Liu Bei-hez fordult:

- Nemes úr, a tiszteletreméltó vendég helyén ülsz hát most, míg én, szegény szerencsétlen, megkötözve heverek lábaid előtt! Nem szólnál egy szót az érdekemben, sorsomon enyhítve?

Liu Bei beleegyezően bólintott. Mikor Cao Cao visszatért, Lü Bu így szólt hozzá:

- Egyetlen gondod, jó uram, én voltam s most a te oldaladon vagyok! Tiéd a hatalom, én pedig segítségedre leszek, s ha összefogunk, a világ lábaid előtt hever majd!

- Mi a véleményed erről? – fordult Cao Liu Bei-hez.

- Hajlandó vagy megfélemezni Ding Yuan és Dong Zhuo sorsáról?

- Ebben a gazemberben valóban nem lehet megbízni! – kiáltotta Lü Bu Liu Bei-re nézve.

- Fojtsátok meg és tegyétek közszemlére! – parancsolta Cao Cao.

Ahogy elvezették, Lü Bu még egyszer Liu Bei-hez intézte a szavait:

- Te hosszúfülű csavargó, elfeledted hát a szolgálatot, amit neked tettem azon a napon a tábor kapujában, amikor eltaláltam nyílvezzőmmel a célt!

Ekkor valaki felkiáltott:

- Lü Bu, te gyáva bolond! A halál csak halál, semmi egyéb, miért retgysz hát ennyire tőle?

Mindenki odanézett s az örök Zhang Liao-t vezették az ítélelhozatal helyére. Cao ismét kiadta a parancsot, Lü Bu-t pedig megfojtották, majd lefejezték.

Lü Bu haláláról is született egy költemény:

Az ár széles volt, a város fuldoklott
A napon, mikor ura elbukott
Gyors paripája már nem büszkélkedett nála
Sem mindenkit rémítő, hatalmas alabárdja
Egykor oly vad és büszke tigris volt
Most gyáván kegyelemért esdeklő, ez becsületén hitvány folt
Árulók szavában nem kételkedett sehol
Kik éhesen tartott sólyomról beszéltek mindenhol
Szegény bolond! Nem figyelt Chen Gong tanácsára
Hiába rohan ki most a Hosszúfülű szavának hallatára
Hűtlen hálátlanságát emlegetve fel sorsának jajsavára

Egy másik vers pedig Liu Bei-ről szólt ekkoriban:

Az emberevő tigris gúzsba kötve végre
Még nem is száradt meg áldozatai vére
Liu Bei nem szólt egy szót sem érte
Kinek nem volt szent atyái élte⁹

Ott tartottunk, hogy az örök előretaszigálták Zhang Liao-t. A magasból rámutatva így szólt Cao Cao:

- Ennek itt ismerős az arca.
- Nem valószínű, hogy el fogsz feledni! Találkoztunk már korábban Puyangban! - felelte Zhang Liao.
- Ó, tehát te is emlékszel rám?
- Igen, legnagyobb sajnálatomra!
- Mit sajnálsz hát annyira rajta?
- Azt, hogy a tűz aznap nem volt elég heves halálra égetésedhez, te lázadó!

Cao Cao ezt hallva kezdett dühbe gurulni:

- Hogy mersz sértegetni? - ordította s kardot rántott, hogy megölje a merészen szólót.

A rettenthetetlen Zhang Liao még csak el sem sápadt, csupán nyakát nyújtotta oda a csapásnak. Ekkor egy ember a főminiszter mögül megfogta annak karját, előtte pedig egy másik térdre esett, s így szólt hozzá:

- Ó, uram, könyörgöm, fogd vissza haragod!

Lü Bu nyöszörgése semmi célra nem vezetett
Zhang Liao bátorsága sokkal hasznosabb lehetett

A következő fejezetből megtudjuk, kik esedeztek Zhang Liao életéért.

HUSZADIK FEJEZET

CAO CAO VADÁSZEXPEDÍCIÓT SZERVEZ
XUTIANBE. DONG CHENG, A „BIRODALMI
NAGYBÁCSI” TITKOS PARANCSOT KAP A
PALOTÁBAN

曹阿瞞許田打圍
董國舅內閣受詔

Az előző fejezet ott zárult, hogy Cao Cao igyekezett megfélemezni Zhang Liao ellen támadt haragját. Liu Bei volt az, aki megfogta karját, elé pedig Guan Yu térdepelt.

- Egy olyan nagylelkű ember, mint ez itt, megérdemli a kegyelmet - mondta Zhang Liao-ra mutatva Liu Bei.

- Hűségesnek és igazságosnak ismerem őt már régóta - tette hozzá Guan Yu -, ezért életemmel felelnék az övéért!

Cao Cao erre elhajította a kardját és elmosolyodott.

- Én is igaz és hű embernek ismerem Zhang Liao-t, csupán próbának vettem alá! - közölte a főminiszter, majd ő maga oldozta el a fogoly köteleit, azután ruhát hozatott neki, majd a saját köpönyegét terítette vállaira és az egyik fő ülőhelyhez vezette. E tiszteletteljes bánásmód nagy hatást tett Zhang Liao-ra, aki sietett hivatalosan is kijelenteni, hogy a főminiszter alárendeltjének tartja magát. Ekkor birodalmi parancsnok tisztséget ruháztak rá és a tiszteletbeli nemesek közé emelték.¹

Ezután egy Zang Ba nevű haramiavezér ellen küldték, aki, mivel értesült a történetekről, hamarosan előmerészkedett és megadta magát. Kegyesen fogadták megtérését s korábbi bajtársai közül Sun Guan, Wu Dun és Yin Li szintén követték a példáját, csak Chang Xi makacsolta meg magát. Mindezekkel az egykori ellenségekkel, akik eljöttek tiszteletüket tenni, jól bántak s felelősségteljes pozíciókat adtak nekik, ahol bizonyíthatták hűségüket. Lü Bu családját a fővárosba küldték.

Miután a katonákat lakomával jutalmazták, a hadsereg táborát bontott és megindult Xuchang felé. Xuzhou területén áthaladva az emberek felsorakoztak az út mellett és füstölőket gyűjtöttek a győztesek tiszteletére. Azt kívánták továbbá, hogy Liu Bei legyen a védelmezőjük.

- Liu Bei hatalmas szolgálatot tett az udvarnak - felelte nekik Cao Cao -, ezért meg kell várnotok, amíg az uralkodó fogadja és megjutalmazza. Azután majd ide küldjük őt.

Az emberek erre mélyen meghajoltak, hogy kifejezzék köszönetüket. Ideiglenesen Che Zhou, a Repülő Lovasság generálisa lett az új Xuzhou felett.

Miután a hadsereg megérkezett a fővárosba, valamennyi tiszt jutalomban részesült, aki részt vett a hadjáratban. Liu Bei-t Xuchang fővároson belül szállásolták el, a főminiszter palotájának egyik szárnyában.²

Másnap fogadást tartottak az udvarnál s Cao Cao beszámolt Liu Bei szolgálatairól, akit bemutattak Xian császárnak is. Udvari öltözékben pompázva Liu Bei meghajolt a fogadóterem végében. Az uralkodó behívta és ősei felől érdeklődött.

- Szolgálóid Liu Hong fia és Liu Xiung unokája - felelte Liu Bei -, aki pedig a Zhongshanból való Sheng herceg egyenes ági leszármazottja, ki nem másnak, mint őfelsége Jing császárnak a fia.

A császár erre előhozatta a Családfák Könyvét s ebből az egyik titkár olvasott fel:

- Liu Jing, a gyermeki uralkodó tizennégy fiút nemzett, akik közül a hetedik Liu Sheng, Zhongshan hercege volt. Sheng nemzette Liu Zhent, Luchang urát, Zhen Liu Angot, Pei (egy ősi terület) kormányzóját, Ang Liu Lu-t Zhang (szintén egy ősi vidék) urát, Lu Liu Liant, Yishui urát, ő Liu Yinget, Qinyang hercegét, Ying Liu Jiant, Anguo urát, Jian Liu Ai-t, Guangling urát, Ai Liu Xiant, Jiaoshui kormányzóját, Xian Liu Shu-t, Zuyi urát, Shu Liu Yi-t, Qiyang hercegét, Yi Liu Bi-t, Yuanze urát, Bi Liu Da-t, Yingchuan urát, Da Liu Buyi-t, Fengling kormányzóját, Buyi Liu Hui-t, Jichuan urát, Hui Liu Xiongot, Zhuo, a keleti területek urát, Xiong Liu Hongot, aki nem birtokolt címet és rangot s Liu Bei az ő utódja.

Az uralkodó összevetette mindezt a Császári Ház feljegyzéseivel és kiderítette, hogy Liu Bei leszármazásánál fogva az ő nagybátyja. Ennek roppantul megörült s arra kérte Liu Bei-t, menjen vele az egyik oldalkamrába, ahol elvégezheti az előírt, ünnepi hódolatot, melyet az unokaöcsnek kell tennie. Szíve mélyén örült, hogy ez a hős harcos a rokona, mivel erős támogatót látott benne Cao Cao-val szemben, aki a valóságban minden hatalmat markában tartott. A császár tisztában volt vele, hogy ő csupán egy báb. Nagybátyjának a Baloldali Hadsereg Generálisa címet adományozta s megtette Yicheng urává.

Amikor a lakoma véget ért, Liu Bei köszönetet mondott az uralkodónak, majd elhagyta a palotát. Ettől fogva általános jelleggel „Birodalmi Nagy bácsinak” nevezték.

Cao Cao is visszatért otthonába s Xun Yu, valamint a tanácsadótársai már várták a főminisztert.

- Nem szolgál előnyödre, nagyuram - kezdte a mondandóját Xun Yu -, hogy a császár nagybátyjának ismeri el Liu Bei-t.

- Elismerhetik annak, ám az én utasításaimnak kell alávetnie magát, mivel én irányítom a trónus határozatainak kiadását. Annál inkább engedelmeskedni fog nekem, emellett itt fogom tartani őt, azzal az ürüggyel, hogy az uralkodójának szüksége van rá, így pedig teljesen markomban lesz majd. Cseppet sem kell hát félnem tőle, akitől viszont tartok, az Yang Biao, a Yuan testvérek rokona. Ha összeesküvést sző velük, belső ellenségnek számít, s ily módon sokat árthat nekünk. El kell hát távolítani innen.

Így hát Cao Cao titkos küldöttet indított útnak, aki jelentette, hogy Yang Biao Yuan Shu-val kötött szövetséget s e vád alapján letartóztatták és bebörtönözték. Halálát is keresztülvitték volna, ha meg merik tenni.

Ekkoriban azonban Beihai kormányzója, Kong Rong éppen a fővárosban tartózkodott, s tiltakozott a döntés ellen Cao Cao-nál:³

- Yang Biao olyan családból származik, amely legalább négy generáció óta híres erényességéről, ezért nem eszelhetsz ki olyan ostoba vádat ellene, mint ez!

- Őfelsége kívánságát teljesítem! - vágott vissza Cao Cao, megpróbálva áthárítani a felelősséget.

- Amikor a Zhou dinasztiából származó Cheng, a gyermekcsászár halálra ítélte Chao herceget, úgy vélték az emberek, hogy e döntésben nem volt semmi szerepe az akkori régensnek? - kérdezte Kong Rong.

Így hát Cao Cao lemondott a dologról, ám elvette Yang Biao-tól hivatalát és vidéki otthonába száműzte őt.

Zhao Yan udvari tanácsos, a főminiszter egyik ellensége ekkor beadványt terjesztett elő, amiben megvádolta Cao Cao-t egy állami miniszter uralkodói határozat nélküli elmozdításával. Cao dühödött válasza Zhao Yan letartóztatása és kivégzése volt, amivel megrémítette és elhallgattatta az összes többi tisztségviselőt.

Cheng Yu azt tanácsolta a főminiszternek, hogy tegyen még merészebb lépéseket:

- Nagyuram, a tekintélyed napról napra növekszik, miért nem ragadod meg hát a lehetőséget a trón megkaparintására?

- Még mindig túl sok támogatója van a császárnak - hangzott a felelet -, ezért óvatosnak kell lennem. Uralkodói vadászatot fogok rendezni, hogy kiderítsem, mi a legjobb út.

Meg is született hamarosan a döntés ebben az ügyben, így számtalan lovat, sólymot és vadászkutyát gyűjtöttek össze, rengeteg íjat és nyílveszszőt készítettek. Ezen kívül erős őrsereget sorakoztattak fel és helyeztek el a városfalakon kívül.

Mikor a főminiszter az uralkodó elé terjesztette a vadászexpedíció ötletét, a császár azt felelte, attól tart, helytelen dolog lenne ez részéről.

- Az ősi időkben - felelte neki Cao Cao - az uralkodók évente négy vadászatot is tartottak, egyet-egyet minden évszakban, hogy megmutassák erejüket. A nevük, a tavasz, nyár, ősz és tél sorrendjében Sou, Miao, Xien és Shou volt. Most, hogy az egész országban zűrzavar az úr, bölcs dolog volna vadászatot kezdeményezni a hadsereg kiképzése érdekében. Biztos vagyok benne, hogy felséged is helyeselné ezt.⁴

Így hát a császár a birodalmi vadászat minden kellékével együtt csatlakozott az eseményhez. Nyeregbe szállt intarziás íjat ragadva kezébe s puzdrája aranyhegyű nyílveszzőkkel volt tele. Hintója mögötte haladt. Liu Bei és a fivérei is a császári kíséret tagjai voltak, mindannyian szintén ijakkal fegyverkeztek fel. Valamennyi harcos mellvértet viselt köpönyege

alatt és készenlétben tartotta fegyverét, miközben a menet követte őket. Cao Cao egy Repülő Villám nevű szürkésbarna hátason lovagolt, a sereglet pedig összesen százezer főt számlált.

A vadászat Xutianben zajlott, míg a seregtettek a kétszáz *négyszetli* nagyságú vadászterület körül álltak fel. Cao Cao a császár mellett lovagolt, szinte fej fej mellett. A közvetlen kísérők, birodalmi segítők mind a főminiszter bizalmas emberei voltak. A többi úr, civilek és katonák egyként lemaradtak, mivel egyikük sem mert Cao harcosainak közepette lovagolni.

Egy napon a császár éppen a vadászterület felé ügetett, amikor észrevette újonnan meglelt nagybátyját, ahogy tiszteletteljesen áll az út szélén.

– Szeretném látni bácsikám vadászképességeit! – szölt az uralkodó, Liu Bei pedig rögtön nyeregbe pattant. Ebben a pillanatban vadnyúl emelkedett fel a fűből. Liu Bei egyetlen nyílvesszővel eltalálta.

Az uralkodót teljesen lenyűgözte ez a remek bemutató s egy meredély felé lovagolt. Váratlanul szarvasbika tört elő a sűrűből. A császár három nyílvesszőt is kilőtt rá, de valamennyivel elhibázta.

– Próbáld meg te is! – fordult ekkor az uralkodó Cao Cao-hoz.

– Hadd kérjem kölcsön felséged íját – felelte a főminiszter, majd átvette az intarziás fegyvert s az aranyhegyű vesszőket és első lövésével eltalálta az állatot a vállán. A zsákmány a fűbe zuhant s többé mozdulni sem tudott.

A tisztek tömege, akik látták az aranyszálkás nyílvesszőt a sebben, rögtön arra gondoltak, hogy a császár lőtt, így kiáltozva rohantak oda:

– Soká éljen az uralkodó!

Cao Cao ellovagolva a császár mellől odament és fogadta a gratulációkat.

Erre mindenki elsápadt. Guan Yu, aki Liu Bei mögött helyezkedett el, különösen mérges lett. A selyemhernyó szemöldökök ádázul felborzolódtak, a vörös fönix szemek pedig gyilkos pillantásokat lövelltek, ahogy karddal kezében előrevágatott, hogy arcátlanságáért levágja a vakmerő főminisztert.

Azonban Liu Bei sietve magához intette s olyan jelentőségteljes pillanást vetett rá, hogy Guan Yu rögtön megtorpant, többé meg sem mozdult.

– Legőszintébb jókívánságaim! – hajolt meg Liu Bei Cao Cao felé – Valóban kivételes lövés volt, amelyet csak igen kevesen tudnának kivitelezni!

– Csupán az Ég Fiának hatalmas jó szerencséje! – felelte a főminiszter mosolyogva.

Ezután megfordította lovát és gratulált a császárnak, ám ő nem viszonozta a meghajlást, hanem csak vállalai közé húzta fejét.

A vadászat lakomával zárult s mikor az ünneplésnek vége szakadt, visszatértek a fővárosba, mindannyian örömmel véve egy kis pihenést a kirándulást követően.⁵ Guan Yu még mindig dühös volt azonban a főminiszter tette, az illemszabály megszegése miatt.

Egy napon így szólt Liu Bei-hez:

- Fivérem, miért akadályoztad meg, hogy megöljem ezt a lázadót s így megmentsem a világot egy gazembertől? Megsértette a császárt és nem törődött senki mással sem!

- Ha követ hajítasz egy patkányra, légy figyelemmel a vázára - idézte válaszul Liu Bei -, Cao Cao csupán lófejnyi távolságra volt az uralkodótól, harcosai körében. Amennyiben dühkitörésedben lesújtasz rá és esetleg elhibázod, így pedig veszélybe sodrod a császárt, akkor micsoda borzasztó bűn terhét rakod valamennyiünkre!

- Ha nem szabadítjuk meg tőle a világot ma, sokkal nagyobb gonoszságot fog elkövetni később! - válaszolta Guan Yu.

- Mégis, légy megfontolt, testvérem. Az ilyen ügyeket nem lehet félvállról venni!

A császár bánatosan tért vissza palotájába. Könnyekkel a szemében mesélte el hitvesének, Fu császárnénak a vadászaton történeteket.

- Jaj nekem! - mondta - Trónra lépésemről fogva egyik gonosz miniszter követte a másikat! Először Dong Zhuo aljas mesterkedéseinek áldozata voltam, majd őt követte Li Jue és Guo Si lázadása. Neked és nekem olyan szenvedéseket kellett elviselnünk, mint senki másnak! Majd jött ez a Cao Cao, aki azt ígérte, fenntartja a birodalmi méltóságot, de minden valódi hatalmat magához ragadott s azt tesz, amit akar! Egyfolytában saját dicsőségén munkálkodik, mindenki mást eltapos. A vadászterületen töltött utolsó néhány nap során elém lovagolt és fogadta a tömeg gratulációit! Olyan mérhetetlenül udvariatlan, hogy biztosan álnok tervei vannak engem illetően. Sajnos, kedvesem, nem tudhatjuk, mikor jön el számunkra a vég!

- A nemesekkel teli udvarban, akik a Hanok kenyerét ették, nincs egy sem, aki megmentené az országot? - kérdezte az úrhölgy.

Éppen elhangzottak a császárné szavai, mikor belépett egy ember s így szólt hozzájuk:

- Ne búsuljatok, felségek! Én tudok valakit, aki a birodalom megmentője lehet!

A beszélő nem más volt, mint a császárné atyja, Fu Wan.

- Hallottál hát Cao Cao önkényes és romlott viselkedéséről? - kérdezte tőle az uralkodó szemeit törölgetve.

- Úgy érted, az őz lelövését? Ki ne tudna arról? Ám az egész udvar tele van családtagjaival és lekötelezettjeivel. Hitvesed rokonain kívül senki sem elég hűséges ahhoz, hogy leszámoljon a lázadóval. Nekem nincs hatalmam, így nem tehetek semmit, de itt van Dong Cheng generális, nagybátyád, aki cselekedhet!

- Eljöhethetne ide Dong Cheng bácsi, hogy megbeszéljük ezt? Tudom, neki sok tapasztalata van az állami gondok terén.

- Minden egyes szolgálód Cao Cao embere - felelte Fu Wan -, ezért az efféle dolgokat a lehető legnagyobb titokban kell tartanunk, különben a következmények beláthatatlanok lehetnek!

- Mit tehetünk hát? - kérdezte erre az uralkodó.

- Az egyetlen terv, ami eszembe jut, hogy küldjünk egy jádeöves köpönyeget Dong Chengnek s az öv bélésében rejtünk el titkos rendeletet, melyben felhatalmazzuk őt bizonyos lépések megtételére. Amikor hazaér és elolvassa ezt, amilyen gyorsan csak képes, kidolgozhatja a stratégiát és sem a szellemek odafent, sem a démonok odalent nem fognak tudni róla semmit!

A császár beleegyezett, Fu Wan pedig távozott. Ekkor az uralkodó saját kezűleg, ujjából kiserkenő vér segítségével írta meg a határozatot, majd odaadta Fu császárnénak, hogy varrja bele az öv lila bélésébe. Amikor mindennel elkészültek, magára öltötte a köpönyeget és az övet is, majd megparancsolta egyik szolgálójának, hogy rendelje Dong Chenget a palotába.

Hamarosan meg is érkezett a nagybácsi és az üdvözlő ceremóniákat követően így szólt hozzá a császár:

- Néhány éjszakával ezelőtt a lázadás borzalmas napjairól beszélgettem feleségemmel s eszünkbe idéztük akkori jó szolgálataidat, ezért most magunkhoz hívtunk, hogy megjutalmazzuk.

Dong Cheng fejét hajtott köszönetképpen. Ezután az uralkodó kivezette a fogadóteremből az Ősök Templomához, majd együtt léptek be az Érdeemes Miniszterek galériájába, ahol a császár füstölőt gyújtott és elvégezte a szokásos rituálét. Ezt követően megnézték a képmásokat, köztük pedig volt egy a dinasztia megalapítójáról, Liu Bangról, a Legfőbb Ősről.

- Honnan származott nagyszerű ősünk s miként kezdte meg dicső tettei sorát? - kérdezte az uralkodó.

- Felséged örömét leli a tréfálkozásban szolgálójával! - felelte Dong Cheng, akit eléggé meglepett a kérdés - Ki ne ismerné a Szent Ős tetteit? Sishangban kezdte életét, alacsony rangú tisztségviselőként, majd kardot ragadva levágta a Fehér Kígyót, így indítva meg nagy küzdelmét a birodalomért! Gyorsan sikerült megragadnia a hatalmat, három év alatt elpusztította Quint, öt év alatt pedig Chu-t is. Így alapította meg a dinasztiaát, amely örökre fennmarad!

- Micsoda hősiesség alapító! S milyen gyenge leszármazottak! Mennyire szomorú is ez! - válaszolta a császár, majd a Legfőbb Őstől jobbra és balra található képekre mutatva így folytatta:

- Ez a kettő itt nem Zhang Liang, Liu és Xiao He, Zan ura?

- De igen. Az alapító számára nagy segítséget jelentettek mind a ketten!

Az uralkodó körülnézett s látta, hogy szolgálói elég távol vannak tőlük. Ezután így suttozott Dong Chengnek:

- Hozzájuk hasonlóan neked is az urad mellett kell állnod!
- Nyomorult szolgálataim értéktelenek! Össze sem hasonlíthatom magam velük! – felelte a nagybácsi.

- Még emlékszem, ahogy megmentettél engem Changannál, a nyugati fővárosnál. Sosem fogom elfeledni ezt és nem is tudlak megfelelően jutalmazni tetedért.

Ezután saját köpönyegére mutatva így folytatta:

- Viselned kell a köpönyegem és fel kell övezned magad övemmel! Így olyan lesz, mintha mindig uralkodód közelében lennél!

Dong Cheng hálája jeléül meghajolt, míg a császár levetette a ruhát és átnyújtotta azt hűséges miniszterének, közben pedig fülébe súgta:

- Vizsgáld meg jól, miután hazaértél és segíts uradnak véghezvinni szándékát!

Dong Cheng megértette a kérést. Felöltötte a köpönyeget és az övet, majd eltávozott a szentélyből.

A kihallgatás híre eljutott a főminiszterhez is, aki erre rögtön a palotába sietett és éppen összefutott a Donghua kapun kilépő Dong Chenggel. Egyenesen szembetalálkoztak, így utóbbinak semmiféle módja nem nyílt rá, hogy elkerülje Cao Cao-t. Félreállt és fejet hajtott hódolata jeléül.

- Honnan jössz, nagybácsi? – kérdezte tőle Cao Cao.

- Őfelsége a palotába hívott s ezt a köpönyeget és övet ajándékozta nekem.

- És miért tette ezt?

- Nem feledte el, hogy megmentettem életét a régmúlt napokban!

- Vedd csak le, hadd nézzem meg őket jobban!

Dong Cheng, aki tudta, hogy a titkos rendelet valahol el van rejtve az öltözőkben, tartott attól, hogy a főminiszter észreveszi a hasadást az anyagban, így tétovázott s nem engedelmeskedett azonnal. Ám Cao Cao szólt az öröknek, ők pedig lecsatolták róla az övet. A főminiszter kezébe vette és gondosan áttanulmányozta.

- Valóban roppant szép öv ez – mondta –, most pedig vedd le a köpönyeget is, hogy jobban szemügyre vehessem!

Dong Cheng szíve megremegett félelmében, de nem mert ellenkezni, így átnyújtotta a ruhadarabot. Cao Cao ezt is fogta és a nap felé tartva alaposan átnézte, a legkisebb részt sem hagyva ki. Mikor végzett vele, az övvel együtt magára öltötte s szolgálóihoz fordult:

- Milyen a hossza?

- Csodálatos! – válaszolták neki kórusban.

- Nekem ajándékoznád ezeket? – kérdezte Dong Chengtől.

- Uramtól kaptam őket, így nem merem másnak adni. Engedd meg, hogy egy másik köpönyeget ajándékozzak neked ehelyett, főminiszter úr - felelte Dong Cheng.

- Nem fűződik esetleg valamiféle intrika ezekhez az ajándékokhoz? - nézett rá gyanakodva Cao Cao.

- Már hogy is fűződhetne? - felelte Dong Cheng reszketve - Ha ennyire ragaszkodsz hozzá, akkor nem tehetek mást, tiéd az öltözék és az öv is!

- Hogyan vehetném el azt, amit urunk adott neked? - színlelt felháborodást Cao Cao - Az egész csak tréfa volt!

Ezzel visszaadta az ajándékokat, tulajdonosuk pedig a legrövidebb úton sietett haza. Amikor leszállt az éj s egyedül maradt könyvtárában, előhúzta a köpenyt és a lehető leggondosabban átvizsgálta. Semmit sem talált.

- Nekem adta ezt és az övet s megparancsolta, hogy jól vizsgáljam meg őket. Ez azt jelenti, valamit meg kell találnom, de csak nem sikerül. Mit jelenthet ez? - tűnődött.

Ezután felkapta az övet és azt kezdte vizsgálgatni. A jáde lapok virágok között egybefonódott, apró sárkányok mintájára lettek megmunkálva, a bélés pedig lila selyemből készült. Mindezt igen gondosan és szépen varrták össze, de semmi különöset nem talált rajta. Nem értette a dolgot. Az asztalra fektette, majd kicsivel később ismét felvette és rábámult. Hosszú órákat töltött el vizsgálatával, ám hiába. Az alacsony asztalnak dőlt, fejét kezein nyugtatta s már csaknem elaludt, amikor a gyertyából egy szikra hullott az övre, egyenesen a bélésre. Megpróbálta gyorsan lerázni, de már megtörtént a baj: apró lyukat égetett a selyembe s ezen át valami fehér tűnt fel, rajta vérvörös jelekkel. Sietve feltépte az anyagot és kihúzta a rendeletet, melyet az uralkodó maga írt, saját vérét használva tintaként. Így hangzott:

„Az emberi kapcsolatok közül a szülők és a gyermek közötti áll az első helyen, a különféle társadalmi kötelekeket tekintve pedig az uralkodó és minisztere közti kötelék a legfontosabb. Napjainkban a romlott Cao Cao valódi zsarnok, aki még urát is megalázza. Tanácsadói és hadserege támogatásával tönkretette a helyes kormányzás alapelveit. Jutalmakat és büntetéseket osztogatva senkivé tette a császárt. Éjjel-nappal e fölött búslakodom s attól tartok, az egész birodalmat romba fogja dönteni.

Az állam egyik igen magas tisztségviselője és rokonom vagy. Idézd fel a nemes Alapító korai napjainak nehézségeit és hívd össze a hűségeseket, a becsületeseket, hogy elpusztíthassuk a gonosz csoportosulást s visszaálíthassuk a trón kiváltságait. Ez a tett minden bizonnal kivételes örömet okozna őseink szellemének.

E határozat saját vérünkkel íródott s arra a nemesre bíztuk, akinek a lehető legóvatosabbnak kell lennie, nehogy hibát vétsen a császár tervének

kivitelezése során. Az Újjászületett Nyugalom negyedik évének harmadik, tavaszi havában (199)“.

Így hangzott a rendelet, melyet Dong Cheng könnyektől fátyolos szemmel olvasott. Ezen az éjszakán képtelen volt már aludni. Kora reggel visszatért a könyvtárba s újra áttanulmányozta, de semmiféle terv nem jutott az eszébe. Az asztalra fektette a határozatot s igyekezett valamilyen ötletre bukkanni elméjében Cao Cao elpusztítására, de képtelen volt bármi mellett is döntésre jutni. Végül az asztalra borulva elaludt.

Éppen ekkor Wang Zhifu miniszter, akivel Dong Cheng igen bensőséges viszonyban volt, látogatóba érkezett hozzá s szokás szerint észrevétlenül sétált be a házba, majd egyenesen a könyvtárba lépett. A házigazda nem ébredt fel, Wang Zhifu pedig észrevette a császár írását, amit alig rejtett el ingujja.

Eltűnődve azon, mi lehet ez, a miniszter kihúzta, elolvasta, majd saját ingujjába rejtette a rendeletet. Ezután fennhangon így szólt:

- Dong Cheng uram, talán beteg vagy? Miért alszol fényes nappal?

Dong Cheng tüstént felriadt s azonnal észrevette, hogy a határozat eltűnt. Rettentően megrémült, csaknem a földre zuhant.

- Szóval el akarsz bánni Cao Cao-val? Ezt el kell mondanom neki! - kiáltotta Wang Zhifu.

- Akkor, testvérem, eljött a Hanok végzete! - felelte neki a házigazda könnyezve.

- Csak tréfáltam! - mondta erre Wang Zhifu - Ősapáim úgyszintén már a Hanok szolgálatában álltak s az ő kenyérüket ették. Hogyan is lehetnék hát ilyen hűtlen? Segítek neked fivérem, amennyire csak erőmtől telik!

- Az ország jótéteménye, hogy így gondolkozol - felelte boldogan Dong Cheng -, ám találnunk kell egy titkosabb helyet, ahol ezeket a terveket megbeszélhetjük s kötelezhetjük magunkat arra, hogy mindent feláldozunk a Hanok ügye érdekében!

Dong Cheng roppant elégedett lett. Előhúzott egy fehér selyemtekercset, felírta saját nevét a tetejére, majd aláírásával is ellátta. Wang Zhifu követte példáját, azután így szólt:

- Wu Zilan generális legjobb barátaim egyike, neki is lehetővé kell tennünk, hogy csatlakozhasson hozzánk!

- Valamennyi tisztségviselő közül Chong Ji parancsnok és Wu Shi udvari tanácsos az én legjobb cimborám. Ők is bizonyosan támogatnának minket! - felelte Dong Cheng.

Így folyt a beszélgetés, amikor az egyik szolga éppen azt a két férfit jelentette be, akikről a házigazda beszélt.

- A gondviselés küldte őket - szólt Dong Cheng, majd intett Wang Zhifunak, hogy rejtőzzön el egy válaszfal mögött.

A két újonnan érkezett vendéget bevezették a könyvtárba s a szokásos üdvözléseket és egy csésze teát követően Chong Ji szóba hozta a szarvasbika elejtését a vadászaton.

- Nem dühített fel ez az esemény? - kérdezte a vendéglátótól.

- Még ha mérgesek is lennénk, mit tehetnénk? - legyintett Dong Cheng.

- Esküszöm, én bizony levágnám ezt a fickót, csak éppen nem ismerek senkit, aki mögém állna! - tört ki hirtelen Wu Shi.

- Ha szükséges, gondolkodás nélkül el kell pusztulnunk az országért! - felelte erre Chong Ji.

Ebben a pillanatban Wang Zhifu előlépett rejtekéből s így fordult a többiekhez:

- Ti ketten meg akarjátok ölni Cao Cao-t! Muszáj ezt tudatnom velem! Dong Cheng nagybácsi lesz a tanúm arra, hogy igazat mondok!

- A hűségese alattvaló nem törődik a halállal! Ha megölnék minket, Han kísértetekké válunk, ami még mindig jobb, mint egy áruló talpnyalóinak lenni! - kiáltotta Chong Ji dühösen.

- Épp most tettünk említést arról, hogy kettőtöket szívesen látnánk ebben az ügyben - nevetett Dong Cheng -, Wang Zhifu csupán tréfált!

Ezzel előhúzta a császári határozatot s megmutatta a két újonnan érkezettnek, akik szintén könnyezve olvasták végig.

- Várjatok egy percet, amíg elugrom Wu Zilanért is! - mondta Wang Zhifu.

Sietve távozott s igen hamar vissza is tért barátjával, aki a többiek jelenlétében szintén felírta nevét a fehér selyemre.

Ezután az egyik belső szobába mentek, ahol ittak új tervük sikerére. Még ott voltak, amikor új látogatót jelentettek be, Ma Tenget, Xiliang kormányzóját.

- Közöljétek velem, hogy nem érzem jól magam - mondta a házigazda -, ezért nem fogadhatok látogatókat.

Az ajtónálló átadta az üzenetet, mire Ma Teng mérgesen így morgott:

- Múlt éjjel még láttam őt a Donghua kapunál díszes köpönyegben és övvel! Miért színlel hát betegséget ma? Nem csupán tétlenségből jöttem ide, miért utasít hát el?

Az ajtónálló ismét bement és jelentette az urának, mit mondott a látogató s azt is közölte vele, hogy nagyon mérges. Dong Cheng vendégeitől elnézést kérve felkelt, megígérte nekik, hogy hamarosan visszatér s kilépett, hogy fogadja Ma Tenget.

Miután az érkező üdvözölte őt, mind a ketten leültek.

- Éppen most jöttem egy búcsúkihallgatásról s tőled is szeretnék elköszönni - mondta Ma Teng - Miért akartál hát lerázni?

- Hirtelen igen rosszul éreztem magam, ezért nem igyekeztem illő módon köszöntésedre – felelte Dong Cheng.

- Egyáltalán nem tűnsz betegnek, csak úgy sugárzik az arcod! – mondta Ma Teng nyersen.

A házigazda erre már nem tudott mit mondani. A látogató kirázta hosszú ruhaujját, majd felkelt, hogy távozzon. Mélyet sóhajtva lefelé kezdett lépdelni a lépcsőkön, miközben magában így beszélt:

- Nincs közülük egy kiváló sem, az országot nem mentheti meg senki.

E szavak mélyen meghatották Dong Chenget s rögvest megállította vendégét:

- Ki nem tudná megmenteni a birodalmat? Kire gondoltál?

- Az az incidens a múltkori vadászaton, a szarvasbika lelövése haraggal töltött el! Ám ha te, az uralkodó közeli rokona csupán borozással és tétlen enyelgéssel töltöd az időd, anélkül, hogy egyetlen gondolatot is fordítanál a lázadó eltávolítására, akkor hol találhatnék bárkit, aki hajlandó lenne a dinasztia megmentésére?

E beszéd hallatára sem csökkentek azonban Dong Cheng kétségei. Hatalmas meglepetést színlelve így felelte:

- A főminiszter roppant magas beosztású és az udvar bizalmát is bírja! Miért mondasz hát ilyen dolgokat?

- Szóval te jó embernek tartod ezt a gazember Cao Cao-t?

- Beszélj halkabban, kérlek, még a falnak is füle van itt!

- Az a fajta ember, aki az élet után sóvárog és féli a halált, nem megfelelő arra, hogy bármilyen nagyszerű vállalkozást megbeszéljünk vele!

Így szólván Ma Teng felkelt, és kifelé indult. Eddigre azonban a házigazda kétségei eloszlottak, úgy érezte, Ma Teng hűséges és nemes lelkű.

- Ne mérgeledj! – mondta neki – Inkább mutatok neked valamit!

Ezzel bekísérte a látogatót a szobába, ahol a többiek vártak rá, s kezébe nyomta a császári rendeletet. Ma Tengnek felállt a szőr a hátán, csikorgatni kezdte fogait és véresre harapdálta ajkait.

- Ha lépésre szánjátok el magatokat, ne feledjétek, hadseregem teljes ereje a rendelkezésetekre áll! – közölte velük.

Dong Cheng bemutatta a többi összeesküvőnek, majd ő is letette a fogadalmat és aláírta a nevét. Eközben az eskü megpecsételéséhez vérét is rákente az írásra.

- Inkább meghalok, mint hogy eláruljam ezt a fogadalmat! – kiáltotta, majd az öt jelenlévőre mutatva így folytatta:

- Ha tízen lennénk, beteljesíthetnénk a tervet!

- Nem tudunk túlságosan sok igaz és hűséges embert toborozni. Egyetlen a hűtlenek közül mindent tönkretelhetne – felelte Dong Cheng.

Ma Teng megkérte, hogy hozza be a hivatalnokok listáját. Amikor megkapta, egészen addig némán olvasta, amíg el nem érkezett a Liu névhez, majd kezeit összecsapva így kiáltott fel:

- Miért nem beszélünk vele?

- Kivel? - kiáltották kórusban a többiek.

Ma Teng igen lassan és megfontoltan ejtette ki a nevet.

A császár írása igen hű szolgálóhoz jutott
S a királyi ház rokona hűségét bizonyíthatott

Ha olvasóm a következő fejezetre lapoz, megtudja, kiről is beszélt Ma Teng.

HUSZONEGYEDIK FEJEZET

CAO CAO EGY SZILVÁSKERTBEN HŐSÖKRŐL
BESZÉL. GUAN YU ELBÁNIK CHE ZHOU-VAL S
VISSZASZERZI XUZHOU-T

曹操煮酒論英雄
關公賺城斬車胄

- Ki lenne az? - hangzott el a kérdés az összeesküvők ajkáról.

- Yuzhou birodalmi védelmezője, Liu Bei - felelte Ma Teng -, itt tartózkodik s megkérjük, hogy segítsen!

- Noha az uralkodó nagybátyja ő, jelenleg mégis ellenségünk híve, ezért nem fog csatlakozni - vélte Dong Cheng.

- Láttam valamit a vadászon - ellenkezett Ma Teng -, amikor Cao Cao előrelovagolt, hogy fogadja a gratulációkat a császár nevében, Liu Bei fogadott testvére, Guan Yu mögötte volt s úgy ragadta meg kardját, mint-ha le akarná vágni a főminisztert. Azonban Liu Bei jelzett neki, ő pedig visszafogta magát. Liu Bei szerintem szívesen elpusztítaná Cao Cao-t, csak úgy gondolja, az áruló túl sok éles foggal és karommal bír. Meg kell kérdeznünk Liu Bei-t, mert biztos vagyok benne, hogy velünk tart!

- Ne siessük el! - intett nyugalomra Wu Shi - Először alaposan fontoljuk meg a dolgot!

Ezután mindenki indult a maga útjára. Másnap sötétedés után Dong Cheng felkereste Liu Bei-t a szállásán s magával vitte a császári határozatot is. Amint bejelentették, már jött is Liu Bei s magánlakosztályába vezette, ahol nyíltan beszélhettek. A két testvér is velük tartott.

- Valami szokatlanul fontos dolog hozhatta ide Dong Cheng nagybácsit ma éjjel - kezdte Liu Bei a beszélgetést.

- Ha nappal lovagoltam volna ide, akkor Cao Cao megsejthetett volna valamit, ezért választottam inkább a sötétséget.

Bort szolgáltak fel nekik s miközben ittak, Dong Cheng így folytatta:

- Miért állítottad meg fivéredet múltkor a vadászon, amikor Cao Cao-ra akart támadni?

- Honnan tudsz te erről? - kérdezte döbbenetben Liu Bei.

- Senki sem vette észre, ám én láttam!

Liu Bei nem akarta tagadni, ezért így felelt:

- Testvérem nem tehetett róla, de nagyon feldühítette a főminiszter szemtelen elbizakodottsága.

A látogató erre arcát eltakarva könnyezni kezdett:

- Ó - sóhajtotta -, bárcsak minden udvari előkelő olyan lenne, mint Guan Yu! Akkor nem támadnának panaszok a nyugalom hiánya miatt!

Ekkor Liu Bei-nek olyan érzése támadt, talán Cao Cao küldte vendégét, így óvatosan válaszolt neki:

- Miért lennének ilyen panaszok, amíg Cao Cao intézi az ügyeket?

Dong Cheng elsápadt s felpattant helyéről:

- Uram, te őfelsége rokona vagy, én pedig az imént feltártam előtted legbenső érzéseimet! Miért vezettél hát félre?

- Attól tartottam, te próbálsz meg félrevezetni engem és meg akartam bizonyosodni a dolog felől - mondta higgadtan Liu Bei.

Erre Dong Cheng előhívta a császártól kapott rendeletet és megmutatta a többieknek. A házigazda mélységesen megindult, miután elolvasta. Ekkor Dong Cheng az eskütételt is elővette, amin csupán hat név volt: Dong Cheng, Wang Zhifu, Chong Ji, Wu Shi, Wu Zilan és Ma Teng.¹

- Mivel itt ez a határozat, így nem is tehetnék mást, mint hogy kiveszem részem az eseményekből – közölte Liu Bei s Dong Cheng kérésére ő is nevével és aláírásával látta el a selyemtekercset, majd visszaadta azt.²

- Most még szerezzünk további három embert, akkor már tizen leszünk és cselekedhetünk!

- Roppant óvatosnak kell azonban lenned, nem viheted ki ezeket az írásokat a fővárosból! – intette Liu Bei.

Ezután még hajnalig beszélgettek, amikor is a látogató távozott.

A célból, hogy Cao Cao semmiképp se fogjon gyanút az ellene készülő terv kapcsán, Liu Bei a kertészetnek kezdte szentelni magát: zöldségeket ültetett és saját kezűleg öntözte azokat. Guan Yu és Zhang Fei tiltakoztak is, hogy ilyen foglalatosságot űz, miközben sokkal fontosabb ügyekkel kellene foglalkoznia.

- Meglehet, nem tudjátok, mi is ennek az oka – válaszolta nekik és semmi egyebet nem mondott.³

Egy napon, amikor két fivére éppen távol volt, Liu Bei pedig kertjében szorgoskodott, Cao Cao két generálisa, Xu Chu és Zhang Liao jelent meg kíséretükkel hősüknél s így szóltak hozzá:

- A főminiszter parancsára azonnal velünk jössz!

- Miféle nagy fontosságú ügyről lehet szó? – kérdezte tőlük Liu Bei idegesen.

- Mi semmit sem tudunk, csupán utasítást kaptunk arra nézve, hogy a főminiszter elé vigyünk.

Nem volt mit tenni, így Liu Bei velük tartott. Amikor megérkeztek, Cao Cao nevetve így fordult hozzá:

- Tudom, hogy igen nagy ügyben munkálkodsz otthon!

E megjegyzés hallatán Liu Bei halálosan elsápadt. Cao Cao kézen fogta és egyenesen saját kertjébe vezette:

- A zöldségek termesztése, amit elsajátítani igyekszel, roppant nehéz mesterség!

Liu Bei fellélegzett, majd így felelt:

- Aligha nevezhető nagy ügynek, inkább csak vigasz.

- Úgy esett, hogy felfigyeltem a zöld szilvákra a fákon ma – folytatta Cao Cao -, s hirtelen eszembe ötlöttek az egy évvel ezelőtti gondolataim, amikor legyőztük Zhang Xiu-t. Éppen egy felperzselts vidéken meneteltünk keresztül s mindenki szenvedett a szomjúságtól. Egyszerre korbácsomat felemelve rámutattam valamire a távolban s így kiáltottam:

- Nézzétek csak azokat a gyümölcsöt érlelő szilvafákat amott, abban az erdőben!

A katonáknak, akik hallották szavaimat, rögtön összefutott a nyál a szájukban, így enyhült szomjuk. A szilvák látványa most felkeltette bennem a hála érzését. Tartozom nekik s szeretném ma megfizetni ezt a tartozásomat. Megparancsoltam a szolgálknak, hogy hevítsenek forróra némi bort, majd érted küldtem, mert szeretném, ha osztoznál benne velem.

Liu Bei mostanra egészen megnyugodott, nem gyanított semmiféle gonosz tervet. Vendéglátójával egy kis tavaszi pavilonhoz ment a szilvákertben, ahová már kihozták a boros kupákat s a zöld szilvával teli tálakat. Leültek, bizalmas beszélgetésbe fogtak, miközben élvezték a bort is.

Ahogy iszogattak, az időjárás lassan megváltozott, felhők gyülekeztek s zápor fenyegetett. A szolgálók kiáltozva mutogattak egy sárkány alakú fellegre, ami elborította az eget. A házigazda és vendége is kihajoltak a teraszra s felnéztek.

- Tisztában vagy a sárkányok alakváltozásaival? - kérdezte Cao látogatójától.⁴

- Csak nagy vonalakban - hangzott a felelet.

- Egy sárkány bármilyen alakot felvehet, diadalmasan a magasba törhet vagy el is rejtőzhet előlünk. Hatalmas formájában felhőket hozhat létre és ködöt támaszt, mikor viszont apró lesz, eltűnik szemünk elől, elbújhat egy mustárinda mögött vagy az árnyékokba olvad. Felszárnyalva elérheti az eget, alábukva az óceán legmélyebb mélységeiben is lakozhat. Tavaszközép ideje van most, a sárkány ezt a pillanatot választotta ki az átalakulásához, mint az ember, ki felismeri vágyait és uralma alá hajtja a világot. A sárkány az állatok között megfelel a hősnek az emberek világában. Generális, te bejártál igen sok vidéket, így tudnod kell, kik is a mi időnk hősei, én pedig az szeretném, ha beszámolnál róluk nekem.

- Én csak egyszerű tökfilkó vagyok, honnan is tudnék bármit erről?

- Ne légy már ennyire szerény!

- Nagylelkű támogatásodnak köszönhetően kaptam egy udvari rangot, ám ami a hősokeket illeti, igazán nem tudom, kik is ők.

- Talán szemtől szemben valóban nem találkoztál velük, de bizonyosan hallottad nevüket!

- Talán Yuan Shu, a Huai folyótól délre eső területek ura, kinek hatalmas a hadserege és bőséges erőforrásokkal bír, ő egy lenne közülük?⁵

A házigazda felnevetett:

- Rothadó csontváz egy temetőben! Hamarosan el fogok bánni vele!

- Nos, akkor Yuan Shao. Négy generáción keresztül az ő családjából kerültek ki a legmagasabb rangú állami tisztségviselők és rengeteg alá-

rendeltje van szerte a birodalomban. Szilárdan kezében tartja Jizhou-t és igen sok tehetséges ember szolgál alatta. Ő biztosan hős!

- Erőszakos, ám gyáva. Szereti a látványos jeleneteket, ám képtelen megfelelő döntést hozni. Nagyszerű tettekre vágyik, viszont sajnál megfelelő áldozatokat hozni értük. Ha valamiből némi előnye származik pillanatnyilag, akkor minden mást szem elől téveszt. Nem lehet hős.

- Ott van Liu Biao Jingzhou-ban! Úgy tartják, ő tökéletes férfiú, akinek hírve mindenfelé elterjedt. Neki hősnek kell lennie!

- Ő csak pusztá látszat, a hamis hírnév embere. Ő sem hős.

- Akkor Sun Ce! Igen határozott jellem s a Déli Földek vezére. Ő sem hős?

- Atyja, Sun Jian hírnevéből szerzett magának előnyt. Nem igazi hős.

- Mi a helyzet a yizhou-i Liu Zhanggal?

- Noha ő is az uralkodói családhoz tartozik, nem egyéb, mint örkutya.

Hogyan is jut eszedbe egyáltalán, hogy ő hős lehet?

- No és Zhang Xiu, Zhang Lu és Han Sui, valamint a többi hozzájuk hasonló vezér?

Cao Cao erre összecsapta kezét és hangosan felnevetett:

- Középszerű emberek, szóra sem érdemesek!

- Rajtuk kívül már igazán nem tudok mást - felelte bizonytalanul Liu Bei.

- A hősök azok, akik magasröptű terveket dédelgetnek magukban és képesek meg is valósítani ezeket. Mindenekre kiterjedő elképzeléseik vannak és az egész világot markukba kaparintják!

- Ki lehetne ilyen ember? - kérdezte tétován Liu Bei.

Cao Cao először vendégére, majd saját magára mutatott és így felelt:

- A világ egyedüli hősei te és én vagyunk.

Liu Bei lélegzete elakadt, evőpálcikái pedig csörrenve hullottak a földre. Ebben a pillanatban iszonyatos mennydörgés hallatszott s az eső záporozni kezdett. Liu Bei lehajolt, hogy felvegye az evőeszközöket:

- Micsoda becsapódás! Ráadásul igen közel volt!

- Hogyan? Félsz a mennydörgéstől? - kérdezte Cao Cao mosolyogva.

- A régmúlt idők bölcsei is elsápadtak az ég haragjától vagy egy hirtelen, vad szélrohamtól. Miért ne kellene hát tartanunk tőlük? - felelte Liu Bei.

Így el tudta rejteni a valódi okot, ami annyira megdöbbenette.

Tigris odújába vitetve
Nem tett semmit sietve
Ám nem számított Cao szavára
S a szívébe maró félelem dacára

Okosan a mennydörgést okolta
Rémületét ezzel indokolta
Ki az alkalmat ily gyorsan ragadja meg
Soha igazán meg nem remeg

A vihar végül elvonult s két, a kerten keresztülrohanó fegyveres férfi tűnt fel. Az újukba álló szolgálkat félretaszítva átküzdötték magukat a pavilonig, ahol a két jó barát üldögélt. Guan Yu és Zhang Fei voltak a feléjük igyekvők.

A két fivér éppen a városon kívül vettek részt egy íjászgyakorlaton, mikor Cao Cao ellentmondást nem tűrő meghívása megérkezett. Visszatérésükkor értesültek róla, hogy két tiszt vezette Liu Bei-t a főminiszterhez. Azonnal a palotába siettek, ott megtudták, hogy testvérük a házigazdával a kertben van, s attól tartottak, történt valami, ezért rohantak úgy oda hozzájuk.

Látták, hogy fivérük borozgatás közben csendes beszélgetésbe merült Cao Cao-val, így hát csupán elfoglalták megszokott helyüket és alázatosan várakoztak.

- Miért jöttetek ide? - kérdezte tőlük Cao Cao.

- Hallottuk, uram, hogy meghívtad a fivérünket borozni s úgy gondoltuk, elszórakoztatunk titeket kardjátékunkkal - felelték.

- Ez itt nem a hongmeni lakoma - válaszolta a főminiszter -, mi hasznát vennénk hát két olyan kardforgatónak, mint amilyen Xiang Chang és Xiang Bo volt?⁶

Liu Bei csak mosolygott, a házigazda pedig végül elrendelte, hogy szolgáljanak fel bort a két „Fan Kuai-nak” is az aggodalmuk csillapítása érdekében. Nem sokkal később mindhárman távoztak és hazatértek.

- Csaknem halálra rémültünk - közölte Liu Bei-jel Guan Yu.

Előbbi beszámolt nekik az elejtett evőpálcikák történetéről. Fivérei megkérdezték, mi volt szándéka a tetteivel, mire Liu Bei így felelt:

- Kertészkedésem meggyőzte Cao Cao-t tökéletes együgyűségemről és arról, hogy hiányzik belőlem a becsvágy, ám amikor váratlanul rám mutatott, mint a hősök egyikére, megdöbbsentem, mert úgy véltem, mégiscsak gyanakszik rám. Szerencsére az abban a pillanatban felhangzó mennydörgésre foghattam az egészet.

- Valóban nagyon agyafúrt vagy - mondták neki fivérei.

Másnap Cao ismét meghívta magához Liu Bei-t s miközben iszogattak, Man Chongot jelentették be nekik, aki visszaérkezett küldetéséről, melynek során meg kellett tudnia, miben mesterkedik Yuan Shao.

- Yuan Shao teljes győzelmet aratott Gongsun Zan felett - közölte a hírvivő.

- Mit tudsz a részletekről? Mondd el! - szakította félbe azonnal Liu Bei.
- Harcban álltak egymással és Gongsun Zan jött ki rosszabbul a do-
logból, védekezésbe szorult, magas falat építtetett városa köré s egy ma-
gas tornyot is felállíttatott, aminek a Yijing nevet adta. Ebbe helyeztette
el valamennyi terményét, összesen százezer kocsinyi gabonát s itt jelölte
ki saját szálláshelyét is. A csapatai folyamatosan ki-be jártak, egy kitört,
hogy felvegye a harcot az ellenséggel, míg a másik pihenőre tért vissza.
Az egyik ilyen seregettestet bekerítették s ezek üzenetet küldtek Gongsun
Zannak, hogy induljon megsegítésükre.

- Ha a segítségükre sietek - válaszolta erre a vezér -, akkor mindegyik
azt kívánja majd, hogy én mentsem meg, és nem fog elég hősiesen küzdeni!

Így hát Gongsun Zan nem vonult ki, ez pedig felháborította katonáit,
akik közül sokan átálltak az ellenséghez, míg végül a hadsereg létszáma
erősen lecsökkent. Ezután segélykérő leveleket küldött a fővárosba, ám a
hírvivőket elfogták. Zhang Yannek is üzent, hogy szervezzenek meg egy
két irányból történő, egyesült támadást, ám a tervekkel együtt ez a levél is
Yuan Shao kezei közé került, aki a címzett nevében válaszolt, elfogadván
az ajánlatot. Így Gongsun Zan rajtaütés áldozata lett, súlyos veszteségeket
szenvedett és sietve visszavonult a városba. Ostrom alá fogták, földalatti
folyosót ástak a tornya alá, amin keresztül bejutottak és lánggra lobbantot-
ták az építményt. Gongsun Zan nem tudott elmenekülni, így hát megölte
feleségét és a kicsiket, majd felakasztotta magát. A lángok elemésztették
valamennyiük testét.

Yuan Shao saját seregéhez csatolta az elpusztult haderő maradványait,
ez által pedig még erősebb lett. Fivére, Yuan Shu, a Huai folyótól délre eső
vidékeken azonban olyan arrogánssá és kegyetlenné vált, hogy az emberek
ellene fordultak. Ekkor Yuan Shu üzenetet küldött, amiben lemondott a
felvett császári címéről Yuan Shao javára. Ez utóbbi az örökletes birodalmi
pecsétet is követelte tőle, testvére pedig megígérte, hogy személyesen adja
át neki. Ezután elhagyta a Huai folyó környékét, s azon van, hogy a Sárga
folyótól északra vonuljon. Ha sikerrel jár, a fivérek egymással szomszédos
területeket fognak az ellenőrzésük alatt tartani, így igen veszélyessé vál-
hatnak.

Szomorú történet volt ez, s Liu Bei bánatosan gondolt vissza a siker és
bőség napjaira, amikor a halott vezér, Gongsun Zan kiállt az érdekében és
nagy jóindulattal viseltetett iránta. Emellett igencsak szerette volna meg-
tudni azt is, mi lett a barátja, Zhao Yun sorsa.

- Mikor támadhat ennél jobb esélyem arra, hogy megszabadíthassam
magam? - gondolta, majd felkelt, s így szólt Cao Cao-hoz:

- Ha Yuan Shu azért indul útnak, hogy csatlakozzék a bátyjához, akkor
biztosan át fog haladni Xuzhou-n. Kérlek téged, főminiszter úr, adj alám

egy hadsereget, amivel még útközben lesújthatok rá. Így végezhetünk Yuan Shu-val!

- Kérelmezd az ügyet a császárnál holnap s kapni fogsz egy sereget! - felelte Cao Cao.⁷

Másnap kihallgatást is kért Liu Bei a császártól, Cao Cao pedig ötvenezer főnyi gyalogost és lovast adott neki Zhu Ling és Lu Zhao generálisokkal együtt.

Liu Bei távozásakor a császár könnyeket ejtett.

Amint előbbi visszatért szállására, előkészületeket tett az azonnali indulásra, elrakva hadparancsnoki pecsétjét és fegyvereit is. Dong Cheng elkíserte őt egy darabon, miután elhagyták a várost.

- Nem kell aggódnod távozásom miatt - közölte vele Liu Bei -, ez az utazás bizonyosan segíteni fogja terveinket.

- Gondoskodj róla, hogy így legyen - felelte Dong Cheng -, és sose feledd: Ófelsége számít ránk!

Ezután búcsút vettek egymástól, Dong Cheng pedig visszatért a városba. Nemsokára Liu Bei-től megkérdezték fivérei, miért kellett ennyire sietve elhagyniuk a fővárost.

- Kalitkába zárt madár, hálóba csalt hal voltam ott - válaszolta nekik Liu Bei -, most viszont olyan mintha ismét a nyílt tengerre térnék vagy a kék égbe szárnyalnék fel! Nem vagyok többé bezárva.

Ezzel utasította Zhu Linget és Lu Zhao-t, hogy rendelkezzenek a gyorsabb menetelés felől.

Cao Cao két alvezére, Guo Jia és Cheng Yu éppen távol volt, amikor Liu Bei távozott, mert a készleteket és az ellátmányt ellenőrizték, ám amint hírét vették a hadjáratnak, felkeresték urukat s megkérdezték tőle, miért hagyta, hogy Liu Bei hadsereg élén távozzon.

- Elment, hogy elvágja a Hebei felé nyomuló Yuan Shu útját - felelte nekik Cao Cao.

- Korábban Yuzhou birodalmi védelmezője volt, mi pedig azt javasoltuk, hogy végezd ki, ám nem hallgattál ránk. Most meg egy egész hadsereget adtál neki. Lehetővé tetted, hogy a sárkány elérje a tengert, a tigris visszatérjen a hegyek közé. Hogyan remélhetjük így, hogy a mi kezünkben lesz az irányítás a jövőben? - hangzottak Cheng Yu szavai s Guo Jia is hasonló hangnemben folytatta:

- Még ha nem is ítélted őt halálra, elengedned semmiképpen sem kellett volna! Ahogy a mondás is tartja: „Ha egyetlen napra nem figyelsz az el-lenségre, életre szóló kár származik belőle”. El kell ismerned, van igazság ebben.

Cao Cao tisztában volt vele, hogy bölcs tanácsokat hallott, így elküldte Xu Chu-t ötszáz lovassal a sereg után, visszaparancsolván Liu Bei-t.

Ez utóbbi olyan gyors menetet diktált hadainak, amelyet csak tudott, amikor porfelhőre lett figyelmes mögülük s így szólt fivéreihöz:

- Ezek bizonyára Cao Cao emberei, akik üldözésünkre indultak!

Megállította a menetet, sietve felhúzatott egy cölöpkerítést s megparancsolta testvéreinek, álljanak készen a két szárnyon. Nemsokára megérkezett a hírvívó s egy csatára felsorakozott hadsereg közepén találta magát. Xu Chu lepattant a nyeregből s belépett a táborba, hogy beszéljen Liu Bei-jel.

- Miben állhatok rendelkezésedre, uram? - kérdezte tőle a vezér.

- A főminiszter azért küldött, hogy átadjam kérését, miszerint térj vissza azonnal a fővárosba, hogy megbeszélhessétek az új fejleményeket!

- Ha egy generális már a csataterén volt, akkor még a császári parancsot is figyelmen kívül hagyhatja. Elbúcsúztam a császártól, megkaptam a főminiszter utasításait, így nincs már miről beszélünk. Visszatérhetsz, add át neki ezt a válaszmódként!⁸

Xu Chu nem tudta eldönteni, mit is tegyen.

- A főminiszter jó barátságban van Liu Bei-jel - gondolta -, én pedig nem kaptam parancsot meggyilkolására. Visszatérhetek hát ezzel a válaszzal s kérhetek további utasításokat.

Ezzel Xu Chu távozott s mikor beszámolt arról, mi történt, Cao Cao még mindig bizonytalan volt abban, hogy tegyen-e bármiféle további lépést.

- A visszatérés megtagadása ellenséges szándékot jelent - mondta Cheng Yu és Guo Jia.

- Mégis, két emberem vele van - felelte Cao Cao -, ezért úgy vélem, nem mer majd semmilyen lépést sem tenni velem szemben. Emellett én küldtem őt a hadjáratra, nem vonhatom vissza saját utasításaimat.

Így hát Liu Bei-t nem üldözték, ám született egy vers ekkoriban dicsőítésére:

Megetette lovait, embereit fegyelmezte
És tovatűnt sietve
Ura parancsának eleget téve
Mely mélyen volt emlékezetébe égve
Végül megmenekült rabságából
Ketrecéből kitörő tigrisként táncol
Lerázta a béklyókat bokájáról
Szárnyalt, mint sárkány a mennyek kapujából

Amint Ma Teng tudomást szerzett Liu Bei távozásáról, úgy érezte, a császár határozatát nem lehetséges rövid idő alatt beteljesíteni, ráadásul a határvidéken történő komoly események arra készítették,

hogy ő is elhagyja a fővárost és nyugatra, Xiliangba, saját területére igyekezzon.

Mikor Liu Bei megérkezett Xuzhou-ba, Che Zhou kormányzó üdvözlésére sietett. A hivatalos fogadási ünnepséget követően Sun Qian és Mi Zhu látogatást tettek Che Zhou-nál, Liu Bei pedig saját otthonába ment, hogy üdvözölje családját.

Eközben felderítőket küldtek ki, hogy megtudják, miben mesterkedik Yuan Shu. Amikor visszatértek, azt jelentették, hogy erőszakossága miatt két generálisa, Lei Bo és Chen Lan megszökött tőle és embereikkel együtt a Song hegyen emelkedő erősségben találtak menedékre.

Yuan Shu erői így jelentősen meggyengültek, ezért írt bátyjának, hogy lemond javára a császári címről. Yuan Shao azonnal magához rendelte őt, így hát összeszedte az általa készített udvari kellékeket és a serege maradványaival nyugat felé menetelt.

Amikor Xuzhou közelébe ért, Liu Bei kivezette ötvenezer fős seregét a városból, négy generális, Guan Yu, Zhang Fei, Zhu Ling és Lu Zhao irányítása alatt. Yuan Shu Ji Linget küldte ellenük, hogy utat nyisson az ellenséges erők gyűrűjén. Ámde Zhang Fei szembeszállt vele s egyetlen szó nélkül rátámadott. A tizedik ütésváltáskor Ji Ling elesett csapása alatt, legyőzött hadai pedig szerteszét futottak.

Ekkor Yuan Shu is csatához állt fel a derékhaddal. Liu Bei Zhu Linget és Lu Zhao-t tette meg a bal szárny, Guan Yu-t és Zhang Fei-t a jobb szárny, önmagát pedig a középső seregtest vezetőjévé, így nézett szembe Yuan Shu-val.

Amint az ellenség közelebb ért, Liu Bei kiáltozva szidalmazni kezdte vezérüket:

- Ó, lázadó gazember! Parancsot kaptam elpusztításodra! Add meg magad, amíg még megteheted, akkor elkerülöd a büntetést!

- Te matracszövő, szalmapapucskok kapzsi készítője! Hogy merészelsz ilyen félvállról venni? - válaszolta Yuan Shu, majd jelt adott a támadásra.

Liu Bei visszavonult, szárnyakon lévő generálisai pedig körülzárták a rohamozókat. Addig mészárolták Yuan Shu seregét, míg holttestek borították az egész síkságot és patakokban folyt a vér. Ugyanekkor Yuan Shu korábbi generálisai, Lei Bo és Chen Lan kitortek a Song hegyen lévő erőd-ből, megtámadták korábbi uruk teherhordóit, így teljessé tették a pusztítást. Yuan Shu megpróbált visszahúzódní Shouchunba, ám a két generális elzárta az utat.

Ekkor Jianglingbe próbált menekülni azzal az ezer katonával, ami egész seregéből megmaradt. Ráadásul ők az öreg és gyenge harcosok voltak, akik sem harcolni, sem futni nem voltak képesek. Nyár közepe volt, csaknem kimerült már az élelmiszerkészletük, mindössze harminc kocsinyi búzájuk

maradt. Ezt a katonák kapták meg, így Yuan Shu háztartása éhezni kényszerült, sokan közülük éhen is haltak, Yuan Shu maga pedig képtelen volt lenyelni a nyers ételt, amit a harcosok fogyasztottak. Egy nap utasította szakácsát, hogy hozzon neki egy kis mézzel kevert vizet szomjúsága oltására.

- Csak vérrel fertőzött vizünk van - válaszolta a szakács -, honnan szerezzek hát mézzel kevertet?

Ez volt az utolsó csepp a pohárban. Yuan Shu felült fekhelyéről, s hangos kiáltás kíséretében a padlóra gurult. Vér buggyant ki ajkai közül, s hamarosan meghalt. Az Újjászületett Nyugalom negyedik évének (Kr. u. 199) hatodik hónapjában történt mindez.

Elérkeztek a Hanok utolsó napjai, fegyverzaj hangzott szerte
A félrevezetett Yuan Shu becsületét veszítette
Elfeledte őseit, kik a legmagasabb helyen álltak
Órült módon császári címre törtek a vágyak
A pecsétre alapozva felháborító követelését
Büszkélkedve, hogy ez az Ég parancsa, csak teszi kötelességét
Sajnos halálos beteg lett, hiába kérve mézes vizet
Ágyában magányosan halt meg, vétkéért így fizet

Miután Yuan Shu kimúlt, unokaöccse, Yuan Yin elvitte koporsóját, feleségét és gyermekeit Lujiangba, hogy ott találjanak menedékre. Ámde az ottani előljáró, Xu Qiu lemészárolta az összes túlélőt, majd átkutatva holmijukat, megtalálta az örökletes birodalmi pecsétet, amit azonnal a fővárosba vitt, ahol átadta Cao Cao-nak. Ezért a szolgálatáért Gaoling kormányzóává nevezték ki. Ettől kezdve a pecsétet a főminiszter birtokolta.

Amikor Liu Bei-hez is eljutott Yuan Shu halálának híre, jelentést állított össze az udvarnak, s elküldte azt Cao Cao-hoz. Ezzel együtt a főminiszter két generálisát, Zhu Linget és Lu Zhao-t is visszaparancsolta, a hadsereget ellenben Xuzhou védelmére magánál tartotta. Ezután személyesen járta be a vidéket, hogy rávegye az embereket, térjenek vissza mindennapos foglalatosságaikhoz.

Cao Cao igen dühös volt, hogy a két tiszt Liu Bei nélkül tért vissza hozzá és ki akarta végeztetni őket, ám Xun Yu lebeszélte erről:

- Liu Bei kezében volt minden hatalom, ezért e kettőnek nem volt más választása, mint hogy engedelmeskedjen neki.

Így végül a generálisok kegyelmet nyertek.

- Utasítanod kellene - folytatta Xun Yu - Che Zhou-t, a helyettes birodalmi védelmezőt, hogy szálljon szembe Liu Bei-jel!

Cao egyetértett és titkos parancsot küldött Che Zhou-nak, aki bizalmába fogadta Chen Denget s tanácsát kérte.

- Egyszerű a dolog - mondta az utóbbi -, ugyanis Liu Bei éppen városon kívül van, így egy rajtaütés a kapunál, amikor visszatérni készül, véget is vethet az egésznek. Én meg majd a kíséretét fogom lenyilazni a falakról.

Che Zhou elfogadta a tervet, Chen Deng pedig atyjához sietett, hogy beszámoljon neki a készülő eseményekről. Chen Gui azonnal a leendő áldozathoz küldte, hogy fedje fel előtte a cselszöveget. Így hát a tanácsadó ellovagolt, majd hamarosan összetalálkozott Guan Yu-vel és Zhang Fei-jel, akiknek beszámolt a történetekről.

Liu Bei kicsivel mögöttük érkezett, így amint meghallotta a tervet, Zhang Fei le akart csapni a lesben állókra, ám Guan Yu valami mást javasolt:

- Lesújtani a rajtaütést tervezőkre hiba lenne, mivel a falakon kívül vagyunk. Szerintem inkább Che Zhou halálát kellene elérnünk. Éjjel úgy teszünk majd, mintha Cao Cao katonái lennénk és rávesszük, hogy találkozzon velünk, ekkor pedig végzünk vele!

Zhang Fei-nek is tetszett ez a terv. Harcosaik közül néhánynál még ott voltak Cao Cao harci lobogói és a főminiszter katonáinak vértzetét viselték, így sikerrel kecsegtetett az akció. A harmadik órség ideje alatt a városfalhoz vonultak és felkiáltottak a kapuórségnek, hogy engedjék be őket. Az örök szerették volna tudni, hogy kik ők, mire válaszul közölték, ők Zhang Liao emberei a fővárosból. Értesítették Che Zhou-t, aki ismét Chen Denghez fordult tanácsért.

- Ha nem engedem be őket, megkérdőjelezzik hűségemet - mondta neki Che Zhou -, ha viszont én megyek ki, hadicsel áldozata lehetek.

Felment hát a falra és így kiáltott le az újonnan érkezőkhöz:

- Túl sötét van ahhoz, hogy meg lehessen különböztetni a barátot az ellenségtől. Várjatok hát napfelkeltéig, majd akkor kaput nyitunk nektek!

- Ha Liu Bei tudomást szerez a jelenlétünkről, támadást fog indítani ellenünk! - kiáltották vissza a katonák s könyörögtek, hogy engedje be őket. Che Zhou azonban még mindig tétovázott. Ekkor még hangosabban kezdtek ordibálni bebocsátásért esedezve.

Che Zhou erre hamarosan felöltötte vértjét, ezer főnyi lovasságot rendelt maga mögé és kivágtatott a kapun. Végigügetett a felvonóhídon, s így kiáltott:

- Hol van Zhang Liao?

Ekkor mindenünnen fények gyúltak, ő pedig felismerte Guan Yu-t, aki kivont karddal várt rá.

- Nyomorult! - üvöltött rá - Azt tervezted, hogy megölöd fivéremet, ugye?

Che Zhou túlságosan rémült volt ahhoz, hogy valamiféle védekezést eszeljen ki, ezért egyszerűen csak megfordult, hogy visszatérjen a városba. Am ahogy ismét elérte a felvonóhidat, Chen Deng nyílvesszők záporát zúdította rá, így hát kénytelen volt elfordulni és a fal mentén tovább lovagolni. Guan Yu sietve üldözőbe vette, majd utol is érte és magasba emelt kardjával lesújtott rá. Che Zhou holtan zuhant a földre. A győztes levágta a fejét, majd visszatért a katonákhoz s így kiáltott:

- Végeztem az árulóval! Nektek nem kell félnetek, ha megadjátok magatokat!

Erre az ellenséges lovasok elhajították lándzsáikat.⁹ Ahogy csillapodott az izgalom, Guan Yu elvitte a fejet Liu Bei elé s elmesélte az egész történetet.

- Rendben, de mit fog gondolni Cao Cao az egészről? - kérdezte Liu Bei - Talán ő maga fog ide jönni!

- Ha így tesz, szembenézünk majd vele - felelte nyugodtan Guan Yu, ám Liu Bei mérhetetlenül elszomorodott.¹⁰ Ahogy belépett a városba, az öregek térdepelve várták az úton, hogy üdvözölhessék őt. Mikor otthonába ért, kiderült, hogy Zhang Fei már kivégezte Che Zhou egész családját.

- Levágtuk Cao Cao egyik legjobb tisztjét! - kiáltotta kétségbeesetten Liu Bei - Mit fog szólni ehhez?

- Nem számít! - közölte Chen Deng - Van egy tervem arra nézve, hogyan szállhatunk szembe vele!

Halálos veszélyből menekülve
A közelgő háborút is meg kell előznie

Chen Deng haditervéről a következő fejezetben számolunk be.

HUSZONKETTEDIK FEJEZET

YUAN SHAO ÉS CAO CAO IS A HARCTÉRRE
VONUL. GUAN YU ÉS ZHANG FEI ELFOG KÉT
ELLENSÉGES GENERÁLIST

袁曹各起馬步三軍
關張共擒王劉二將

A Liu Bei elé tárt hadicsel az alábbi volt:

- Yuan Shao Cao Cao egyetlen félelme. A hatalma négy óriási területre - Jizhou-ra, Qingzhou-ra, Youzhou-ra és Bingzhou-ra - terjed ki, egymillió katona és számos tehetséges tiszt felett rendelkezik. Írjunk hát levelet neki és kérjük segítségét.

- Azonban soha nem volt egymással dolgunk - felelte Liu Bei -, így igencsak valószínűtlen, hogy támogatásunkra siet, főleg hogy most pusztítottuk el öccsét.

- Van itt velünk valaki, akinek a családja igen bensőséges viszonyt ápol a Yuanokkal már legalább száz éve. Yuan Shao biztosan eljön, ha ő ír neki.

- Kiről van szó?

- Egy olyan férfiúról, akit jól ismersz és nagyra becsülsz. Tudod már, kire gondolsz?

- Bizonyosan Zheng Xuanra! - kiáltott fel Liu Bei.

- Így van - felelte mosolyogva Chen Deng.

Zheng Xuan tudós és igen tehetséges ember volt, sok évig tanult a híres tanítónál, Ma Rongnál, aki az Ódák Könyvének jó ismerője és igen sajátos tanár volt. Amikor előadott, tanítványait egy függöny előtt gyűjtötte össze. E mögött énekes leányok daloltak és táncoltak s ifjú, csinos szolgálók álltak a hallgatók rendelkezésére mindenütt. Zheng Xuan már három éve hallgatta így az órákat s pillantása ez idő alatt egyetlen egyszer sem vándorolt a függönyre.

A mester természetesen csodálta tanítványát s miután Zheng Xuan végzett tanulmányaival és hazatért, Ma Rong így dicsérte őt a többiek előtt:

- Csupán egyetlen embernek sikerült mondandóm legmélyére hatolnia s ez Zheng Xuan volt.

A Zheng házban még a szobalányok is ismerték az Ódák Könyvét. Egyszer egyikük szembeszegült Zheng Xuan kívánságával, ezért büntetésül a lépcső elé kellett térdelnie. Egy másik lány, hogy csúfot üzzön belőle, így idézett a könyvből:

- Mit csinálsz amott, a pocsolyában?

Mire a térdeplő lány így felelt, egy másik óda szavaival:

- Együgyű szó hagyta el ajkaim, mégis baj hoztam velemre.

Ilyen volt hát az otthon, ahol Zheng Xuan született és felnőtt. Huan császár ideje alatt miniszteri rangig sikerült emelkednie, ám amikor a tíz eunuch vette át az irányítást, lemondott tisztségéről és Xuzhou vidékére vonult vissza. Liu Bei már korábbról ismerte őt és számos alkalommal tanácskozott vele, mivel roppantul tisztelte véleményét.

Boldog volt hát most is, hogy emlékezett rá és Chen Deng társaságában késedelem nélkül felkereste őt otthonában, hogy megkérje az üzenet megfogalmazására. Zheng Xuan nagylelkűen beleegyezett, majd Sun Qiant

bízták meg a kézbesítés feladatával, aki rögvest el is indult. Hamarosan célhoz ért, Yuan Shao pedig, miután elolvasta a levelet, hosszú ideig némán tündődött felette. Végül így szólt:

- Liu Bei végzett fivérémmel, így nem kellene segítenem neki, ám tekintettel az üzenet írójára, mégis muszáj így tennem.

Ezzel összegyűjtötte tisztjeit és tanácsadóit, hogy megbeszéljék a Cao Cao elleni támadás tervét. Elsőként Tian Feng tanácsadó emelkedett szólásra:

- Ne gyűjts hadsereget, uram. Az emberek elgyötörtek, a magtárak kiürültek az állandó háborúskodások miatt. Jelentsük inkább legutóbbi győzelmünket Gongsun Zan felett az udvarnak. Ha ez a hír nem jut el az uralkodóhoz, akkor fogalmazzunk meg egy beadványt arról, hogy Cao Cao akadályozza a kormányzatot. Csak ezt követően hívjuk egybe a sereget, foglaljuk el Liyangot,¹ Henanban pedig állítsunk ki egy flottát a Sárga folyóra, készítsük hatalmas mennyiségű fegyvert, ha pedig ezzel megvagyunk, küldjük ki a tiszteket és az embereket a határvidék kulcspontjaira és három éven belül mindenki felett diadalmaskodni fogunk.

- Nem értek egyet - szólalt fel ezután Shen Pei tanácsos -, nagyra becsült urunk hadászati zsenialitása már felülkerekedett az északi fordákon, így Cao Cao letaszítása pofonegyszerű feladat. Bizonyosan nem tarthat el hónapokig.

Ekkor Ju Shou kért szót:

- A győzelmet nem minden esetben a sokaság éri el. Cao Cao kiváló fegyelem alatt tartja embereit. Harcosai bátrak és jól képzettek. Ők bizonyosan nem fognak csendben üldögélve várakozni, míg be nem kerítjük őket, ahogyan azt Gongsun Zan tette. Szerintem nem lenne bölcs dolog lemondani arról, hogy értesítsük az udvart legutóbbi sikereinkről, s helyette minden ok nélkül sereget küldeni Cao Cao ellen.

Guo Tu tanácsadó viszont nem így gondolta:

- Tévedsz. Nincs olyan Cao Cao elleni hadjárat, amely ok nélküli volna. Ám ha urunk most megragadja ezt a kínálkozó alkalmat, eleget tesz Zheng Xuan kérésének, szövetkezvén Liu Bei-jel Cao Cao elpusztítására, akkor egyszerre nyeri el az Ég helyeslését és az emberek szeretetét, vagyis kettős jótéteményben részesül.

Így hangozott hát a négy tanácsos egymással szembenálló vélekedése s Yuan Shao képtelen volt eldönteni, melyikükre hallgasson. Ekkor érkezett meg Xu You és Xun Chen a megbeszélésre. Amint megpillantotta őket, így szólt:

- E kettő igen tapasztalt ember. Hadd halljuk, mit gondolnak ők a dologról!

Az újonnan érkezettek meghajoltak, Yuan Shao pedig így folytatta:

- Chen miniszter levelet küldött nekünk, arra kérve, támogassuk Liu Bei-t a Cao Cao elleni támadásban. Küldjek hát sereget vagy inkább ne tegyem?

- Küldj! - kiáltotta erre egyszerre mind a két tanácsadó - Seregeid, uram, számosak és erősek! Elpusztítod így az árulót és megmented az uralkodói házat!

- Szavaitok híven tükrözik véleményemet - közölte elégedetten Yuan Shao, így a beszélgetés a hadjárat kivitelezése irányába fordult.

Először is Liu Bei követét, Sun Qiant visszaküldték Yuan Shao válaszával és utasításaival Liu Bei számára, hogy utóbbi álljon készen az együttműködésre. Ezután Yuan Shao kinevezte Shen Pei-t és Peng Ji-t a hadsereg élére, Tian Fenget, Xun Chent és Xu You-t katonai tanácsadókká, Yan Liangot és Wen Chou-t pedig generálisokká. A hadsereg háromszázezer főből állt, egyenlő számban gyalogosokkal és lovasokkal. Az első úti céljuk Liyang volt.

Amikor végeztek az előkészületekkel, Guo Tu felkereste urát s így szólt hozzá:

- Támadásunk jogosságának érdekében nem ártana kiadni egy nyilatkozatot, amelyben beszámolunk Cao Cao számtalan vétkéről.

Yuan Shao-nak tetszett az ötlet s egy jól ismert tudóst, Chen Lint bízták meg a dokumentum megszerkesztésével. Ő még Ling császár idejében volt udvari titkár, ám amikor Dong Zhuo elmozdította a helyéről He Jint, a császári testőrség főparancsnokát, Chen Lin Jizhou-ban keresett menedéket. Az elkészített nyilatkozat így hangzott:

„Az éles eszű uralkodó bölcsen felkészül a politikai viszontagságokra, a hűséges miniszter pontosan látja a tekintély megkövetelésének nehézségeit. Ezért a kivételes képességekkel rendelkező ember elsőbbséget élvez kivételes helyzetekben, s kivételesnek bizonyul tetteiben is.

Régmúlt időkben, miután a hatalmas Qin dinasztia gyengekezű uralkodója felett befolyást nyert, Zhao Gao főminiszter magáénak tudhatta az udvar egész tekintélyét és hatályon kívül helyezte a kormányzatot. Tőle származott minden méltóság és vagyon, kortársait pedig kivétel nélkül elnyomta, így senki sem mert nyíltan beszélni. Lassan de biztosan bontakozott ki a tragédia a Wangyi palotában, ahol a császárt öngyilkosságra kényszerítették, a birodalmi táblákat pedig elemésztették a lángok. Zhao Gao-t, e bűnök elkövetőjét azóta is példaként emlegetik a későbbi generációk, mint a gonosztevők ősképét.

Később, a Legfőbb Ős halálát követően, Lü császárnő ideje alatt a világ szemtanúja lehetett Lü Chan és Lü Lu, az uralkodónő fivérei romlottságának, akik megpróbálták maguk kezébe vonni a birodalom irányítását. A

fővárosban két hadseregnek is parancsoltak, ezen kívül Liang és Zhao ősi államát is uralmuk alatt tudhatták. Korlátlanul vezették az államügyeket s valamennyi kérdésben ők döntöttek a tanácssteremben és az udvarban is. Az alantas uralma a nemes felett egészen addig tartott, míg az emberek szíve országszerte el nem szomorodott s ki nem húlt.

Ekkor Zhou Bo, Jiang és Liu Zhan, Zhuxu ura hadsereget hívtak össze, majd szabadjára engedték haragjukat. Elsöpörték az arcátlan minisztereket s visszaemelték uralkodójukat az őt megillető királyi helyre. Így állították helyre a birodalmi uralmat s kihirdették a császár dicsőségét. Íme a példák arra, miként követelték maguknak miniszterek a legfőbb tekintélyt.

A jelenlegi főminiszter, Cao Cao valójában egy bizonyos Cao Teng nevű eunuch leszármazottja, méltó párja Xu Huangnak és Zuo Guannak, akik szintén igen sok gondot okoztak az országnak. Mértéktelen kapzsiságukban és romlottságukban nem törődtek az erkölccsel és az embereken élőködtek.² Ennek a Cao Tengnek könyörgött Cao Cao apja, Cao Song, hogy fogadja örökbe s arannyal és ékszerekkel igyekezett megvesztegetni a befolyásosakat, ez úton pedig magas rangra emelkedett, ahol felforgató tevékenységbe kezdett a törvényes hatalom ellen. Így hát Cao Cao maga egy borzalmas kinövés elfajult leszármazottja, akiből minden erény hiányzik, vérszomjas és agyafúrt, a zűrzavar okoz számára örömet és az emberek balsorsában gyönyörködik.

Jómagam, Yuan Shao hadúr, első alkalommal a gonosz eunuchok elpusztításakor mutattam meg hatalmam. Ezután elbántam a Dong Zhuo nevű gazemberrel is, aki betört a hivatalos körökbe és meggyalázta a kormányzatot. Akkoriban kardot ragadtam és megverettem a dobokat, hogy rendet teremtsék keleten. Harcosokat gyűjtöttem egybe, kiválasztottam közülük a legjobbkat, majd ezeket szolgálatomba fogadtam. Ekkoriban kerültem kapcsolatba a szóban forgó Cao Cao-val, s megbíztam őt a tervem kivitelezésével. Ám már ekkor tisztában voltam vele, hogy képességei legjobb esetben is csupán középszerűek, így csak csekély haderő felett rendelkezhetett, s ügyeltem arra, hogy kizárólag olyan apró szolgálatokkal bízzam meg, amelyeknek talán képes eleget tenni. Sokat szenvedtem ostobasága miatt és igyekeztem elnézni hibáit, meggondolatlan támadásait, elsietett visszavonulásait, veszteségeit és szégyenletes veréseit, egész hadseregek ismételt eltékozlását. Újra és újra újabb csapatokat küldtem neki, így sikerült betömnöm a hadai sorában tátongó lyukakat. Még beadványt is intéztem az udvarhoz, hogy nevezzék ki Yanzhou birodalmi védelmezőjévé. Elértem, hogy igazi tigrisnek érezze magát. Hozzájárultam megbecsüléséhez és megnöveltem tekintélyét, remélve, hogy végül csak igazolja majd magát a Dong Zhuo feletti győzelemben, ahogyan Qin is felhasználta Meng Minget Jin ellen.³

Ám Cao Cao arra használta fel lehetőségeit, hogy minden határt áthágjon és féktelen erőszakban s aljasságokban tobzódjon. Megrabolta a közrendűeket, üldözte a jókat és kárára volt az erényeseknek. Bian Rang, Jiujiang kormányzója kiváló tehetség és világszerte hírneves férfiú volt. Beszéde őszinte, viselkedése kifogástalan. Mindig hízeltés nélkül szólt. Cao Cao kivégeztette őt, fejét közszemlére tette s egész családját kiirtatta. Ettől a naptól fogva mostanáig mélységes gyászba borultak a tudósok, egyre növekedett a nép haragja. Azután egyvalakiből előtört a harag s az egész ország követte őt. Ezután Cao Cao-ra lesújtottak Xuzhou-nál, területét Lü Bu szerezte meg, ő pedig keletnek menekült, anélkül, hogy bármiféle védelemre vagy menedékre talált volna.

Az én alapelvem az erős törzs és a gyenge ágak elgondolása, vagyis erőteljes központi hatalom és engedelmes tartományurak egysége. Nem vagyok pártoskodó sem. Mindezek miatt ismét magasba emelem lobogóm, vértet öltök, és támadásra készen előrerontok! Dobjaim rohamot vezényeltek Lü Bu ellen is, hadainak tömege azonnal futni kezdett. Megmentettem Cao Cao-t a pusztulástól s tekintélyes rangra emeltem őt. Eközben, be kell vallanom, talán nem mutattam elég szívéllyességet Yanzhou népe iránt, ám igen nagy szolgálatot tettem neki.

Később a birodalmi kíséret nyugatnak vonult s Dong Zhuo pártjának lázadó hordái támadást intéztek ellene. Ismét akadály gördült a helyes kormányzat útjába. Ekkor az én területeimet északról fenyegették, így kénytelen voltam ott maradni. Ugyanakkor elküldtem egyik tisztemet, Xu Xunt Cao Cao-hoz, hogy eleget tegyen a templomok újjáépítésének és az ifjú uralkodó védelmének.⁴ Ekkor Cao Cao ismét szabad folyást engedett hajlamainak. Önkényesen elrendelte az udvar áthelyezését. Szégyent hozott az uralkodóházra és felforgatta a törvényeket. Magáévá tette a három legbefolyásosabb tisztséget, a hivatalnoki irányítást is saját kezében összpontosította. Akarata szerint osztották ki a tisztségeket és jutalmakat, továbbá a büntetéseket is az ő szavára mérték ki. Azok egész családja igen magas rangra emelkedett, akiket szeretett, akiket viszont gyűlölt, azoknak még írmagja sem maradt. A nyíltan bírálattal élöket kivégezték, a titkos ellenlábásokat pedig meggyilkolták. A tisztségviselők lakatot tettek szájukra, az utasok pedig csupán pillantásokat váltottak egymással. A titkárok csupán az udvari találkozókat jegyezték fel, minden kormányzati hivatalnok munkával nem járó, zsíros állást töltött be.

A néhai Yang Biao-t, aki többet is betöltött az állam legmagasabb tisztségei közül, noha ártatlan volt, valamiféle kicsinyes vita során bevádolták. Ezután megverték s mindenféle kegyetlenkedésnek vetették alá. Ez az önkényes és elhamarkodott tett a törvények égbekiáltó figyelmen kívül hagyása volt.

Cao újabb áldozata Zhao Yan udvari tanácsos. Nyíltan kifogásokat emelő, őszinte beszédű emberről van szó, aki a becsületesség legmagasabb alapelveivel volt megáldva. Hallgattak rá az udvarban is. Szavai elég súlyllyal bírtak ahhoz, hogy az uralkodó megváltoztassa véleményét és megjutalmazza őt egyenességéért. Arra vágyva, hogy minden hatalmat saját kezében összpontosítsa, és minden bírálatot elfojtsa, Cao Cao elrendelte letartóztatását, majd minden tárgyalás nélkül kivégeztette a hűséges bírát.

Újabb gonosztette a liangi Xiao herceg, a néhai uralkodó testvére síremlékének lerombolása volt. Ez az épület igen nagyszerű látvánnyal bírt, fenyőkkel, ciprusokkal, eperfákkal és linderával körülvéve. Cao katonákat vezényelt ki a temetőbe s ő maga is ott állt, miközben megszentelteltették, a koporsót tönkretették, a szerencsétlen holttestet pedig közszemlére tették, míg aranyát és ékszereit ellopták. E tett könnyeket csalt a császár szemébe, és minden ember szíve meghasadt tőle. Cao Cao új tisztségeket is kitalált – a Sírhalmokat Megnyitó Parancsnok, Arany Után Kutató Generális – azoknak, akik útját megszentelteltett sírok és kiásott testek szegélyezték. Valóban, miközben az állam legmagasabb tisztségeit bitorolta, rablógyilkos hajlamait elégítette ki, beszennyezte a birodalmat, elnyomta a népet és csapást jelentett istenekre-emberekre egyaránt.

Ráadásásképp igen aprólékos és kellemetlen tilalmakat vezetett be, hogy hálók és csapdák legyenek mindenfelé, vermek és kelepcek várják az arra járókat minden úton. A felemelt kéz hálóba került, a haladó láb akadályba ütközött. Így hát az ő térségében, Yanzhou-ban és Yuzhou-ban élő emberek egészen kétségbeestek, a főváros lakói pedig nyöszörögtek vagy dühödten morgolódtak.

Olvasd hát végig miniszterek névsorát
Kiket minden ember átkozott
Kapzsizság, kegyetlenség, bujaság miatt
Cao-nál gonoszabbat egyet sem találsz ott

Az utóbbi néhány hónapban büntettek sorozatát vizsgáltam ki a tartományokban, ám képtelen voltam jó útra terelni őt. Újabb és újabb alkalmakat teremtettem számára, hogy büntudatra bírjam, de farkasszíve van, természete pedig vadállathoz hasonlatos. Gonoszság lakozik benne, nincs más vágya, mint hogy lerombolja az állam tartópilléreit, meggyengítse a Han házat, elpusztítsa a hűségeseket és igazakat s önmagát láthatóan a bűnözők fejévé tegye.

Korábban, amikor északnak indultam, Gongsun Zan, a megátalkodott haramia, a maga csökönyös merészségében egy évig ellenállt nekem. Mielőtt sikerült volna végezniem vele, Cao Cao titokban azt írta neki, hogy

hűséges seregem segítségének színlelésével majd pusztulásba csalja őket. Ez a terv a hírvivők útján kiderült s Gongsun Zan végül ennek is köszönhetette végzetét. Veresége letörte Cao Cao buzgalmát is, így hadicsele kudarcba fulladt.

Most az Ao magtáraknál táborozik, a Sárga folyó partján, hogy megerősítse pozícióját. A mesebeli sáskához hasonlóan, aki mellső lábaival fenyegette a harci szekeret, ő is legyőzhetetlennek hiszi magát. Ám a Hanok méltósága és tekintélye mellettem áll, így az egész világgal szembe merek szállni. Milliónyi lándzsásom van, több százezer lovasom, ádáz és erőteljes harcosok, mint Chong Huang és Wu Huo, az ősi idők hősei. Tapasztalt íjászokat és nyílpuskásokat is toboroztam. Bingzhou-ban csapataim átkeltek a Daixing hegyeken, Qingzhou-ban pedig átúsztattak a Ji és a Ta folyókon. Flottám lehajózott a Sárga folyón, hogy megtámadja előhadát, miközben Jingzhou-ból Liu Biao leereszkedett Wanchengbe és Wangye-be, hogy le sújtson utóvédjére. Mennydörgő menetelésükkel, tigrisszerűen éber előretörésükkel ők a száraz fű közt szabadjára engedett lángok, izzó parázsra ömlő óceán vize. Van-e bármiféle remény is arra, hogy menekvést leljen előlünk?

Cao Cao valamennyi katonája közül azok, akik képesek harcolni, északról származnak és csupán arra vágnak, hogy hazatérhessenek. Valahányszor szülőföldjük felé tekintenek, könnyezni kezdenek. A többiek Yanzhou-ból vagy Yuzhou-ból valók, mivel Lü Bu és Zhang Yang hadseregének maradványai. Legyőzetvén a szigorú szükség kényszerítette őket a főminiszter szolgálatába, ám ezt csupán ideiglenes megoldásnak tekintik. Mindannyian megsebesültek és gyűlölik, ellenségnek tekintik „fogva tartóikat”. Ha megadom a jelet és dobjaimat a hegycsúcsokra küldöm, fehér zászlóval intve feléjük, megmutatva nekik, hogy megadhatják magukat, akkor úgy fognak elolvadni, mint hajnali harmat a napsütésben s vérontás nélkül lesz enyém a győzelem!

A Hanok meggyengültek s a birodalom kötelékei is meglazultak. A megszentelt dinasztíának nincsenek támogatói, a fő emberek pedig nem elég erősek ahhoz, hogy megbirkózzanak a nehézségekkel. A fővárosban a felelős miniszterek csüggedtek és tehetetlenek. Senkire sem lehet számítani. A hűséges és nemes lelkű embereket, akik még ott maradtak, megfélemlítette a zsarnok. Hogyan is bizonyíthatnák erényességüket?

Cao Cao hétszáz veterán harcossal vetette körbe a palotát, állítólagos feladatuk az, hogy őrizték a császárt, ám valójában fogolyként tartják ott. Attól tartok, ez csupán legelső lépése a trónbitorlásnak, ezért megteszem a kellő lépéseket. Eljött az idő a hűséges tisztségviselők számára életük feláldozására, lehetőség nyílt a tisztek előtt érdemes tettek végrehajtására. Muszáj nekem is erre ösztökélnem őket!

A főminiszter parancsokat hamisított magának, hogy átvehesse a kormányzati ügyek vezetését s az állam nevében katonai segítséget igényelhessen. Attól tartok, a távolabbi térségek vezetői engedelmessékedhetnek kérésének s csapatokat küldenek majd a támogatására, ezzel örökkévaló szegényt hozva saját fejükre. Egyetlen bölcs ember se cselekedjen így.

Négy vidék – Bingzhou, Jizhou, Qingzhou és Youzhou – hadereje vonul fel ellene egyszerre. Amikor e felhívás elér Jingzhou-ba, annak csapatai együttműködnek majd Liu Biao-éival és Zhang Xiu-éival. Valamennyi térség és tartomány toborozzon önkénteseket, majd irányítsa a belőlük álló seregeket határaikra, hogy láthatóvá legyen erejük és a dinasztia iránti hűséges elköteleződésük. Kivételes szolgálat lesz ez, melyet az állam számára nyújtanak.

Annak, aki elhossa Cao Cao fejét, nemesi cím és több mint ötezer háztartás feletti uralom lesz díja, ezen felül milliós pénzjutalomban is részesül. Várom azokat is, akik jelenleg Cao Cao alatt szolgálnak, ha hozzám csatlakoznak, senki sem fogja őket felelősségre vonni. E nyilatkozatot a birodalom határain túl is közhírré teszem, hogy mindenki lássa: a dinasztiát valódi veszély fenyegeti”.

Yuan Shao nagy örömmel olvasta ezt az ömlengést. Azonnal elrendelte, hogy mindenhol hirdessék ki, városokban és falvakban, kapuknál, adóhivatalokban, valamennyi révnél és átkelőhelynél egyaránt. Néhány példány a fővárosba is eljutott, így természetesen Cao Cao palotájába is. Aznap a főminiszter éppen súlyos fejfájásban szenvedett, ezért ágyban maradt, de a szolgák elvitték neki az írást betegszobájába. Cao elolvasta s annyira megremült tőle, hogy felállt a szőr a hátán és a hideg futkározott a gerincén. Hideg verejték öntötte el, fejfájása pedig hirtelen elillant. Kiugrott az ágyból s így fordult Cao Honghoz:

– Ki írta ezt?

– Állítólag Chen Lin munkája – hangzott a felelet.

Erre Cao elnevette magát:

– Nos, van tehetsége az írásművészethez, csakhogy nem ártana, ha ezt hozzá mérhető hadászat is erősítené. Chen Lin igazán kifinomult író, ám mi van akkor, ha Yuan Shao harci képességei elégtelennek bizonyulnak?

Ezután a főminiszter összehívta tanácsadóit, hogy megvitassák, mi legyen következő lépésük. Elsőként Kong Rong értesült a megbeszélésről, s ahogy odaért, így fordult Cao Cao-hoz:

– Nem lenne jó ötlet összecsapni Yuan Shao-val, mivel túlságosan erős. Jobban tennéd, uram, ha békét kötnél vele.

– Én úgy vélem, gyenge, ezért nem szükséges kiegyezni vele! – vetette ellen Xun Yu.

- Nagy területet ural és igen sok ember felett rendelkezik. Emellett számtalan tehetséges hadvezére van, mint például Guo Tu, Xu You, Peng Ji és Shen Pei, hűséges hivatalnokai, mint Tian Feng és Ju Shou, valamint félelmetes generálisai, mint Yan Liang és Wen Chou, továbbá képzett tisztjei, mint Gao Lan, Zhang He, Han Meng és Chunyu Qiong. Nem mondható hát éppenséggel gyengének.

- A hadserege egy csőcselék! - nevetett Xun Yu - Egyik generálisa, Tian Feng ugyan bátor, ám álnok lelkű, Xu You kapzsi és tanulatlan, Shen Pei hűséges, de ostoba, Peng Ji pedig kitartó, mégis használhatatlan. E négy különböző vérmérséklet kölcsönösen összeférhetetlen, így a hatékonyság helyett sokkal inkább zűrzavart okoznak. A vakmerő Yan Liang és Wen Chou teljesen értéktelen, a legelső csatában meg tudunk szabadulni tőlük. A többiek mind csupa gyenge, hasznavehetetlen harcos. Mi az értelme, még ha akár milliónyian is vannak?

Kong Rong erre már nem szólt egy szót sem, Cao Cao pedig csendesen mosolygott.

- Éppen olyanok, amilyenek Xun Yu leírta őket - mondta végül, majd rögtön parancsokat kezdett el kiadni. Liu Dai és Wang Zhong generálisok ötvenezer fős hadsereggel vonultak ki a főminiszter lobogóit hordozva, hogy megtámadják Liu Bei-t Xuzhou-ban. Liu Dai eredetileg Yanzhou birodalmi védelmezője volt, ám területének elestét követően Cao Cao szolgálatába lépett, a főminiszter pedig magas rangot biztosított számára segítségével, ezért kapta az utasítást, hogy Wang Zhong társaságában vegyen részt a hadjáratban.

Cao Cao maga ugyanekkor kétszázezer főt számláló hadai élén támadásba kívánt lendülni Yuan Shao ellen Liyangnál.

- Liu Dai és Wang Zhong, akiket Liu Bei ellen küldtünk, nem megfelelőek a feladat végrehajtására - mutatott rá Cheng Yu tanácsadó.

- Tudom - felelte a főminiszter -, ám nem is kell megküzdeniük Liu Bei-jel, ez csupán hadicsel. Utasítást kaptak arra nézve, hogy ne bocsátkozzanak semmiféle ütközetbe, amíg le nem győztem Yuan Shao-t. Liu Bei-re majd csak ezután kerül sor.

A két generális útnak indult s Cao Cao is menetelésbe fogott hatalmas hadereje élén. Végül Liyangtól nagyjából nyolcvan *li* távolságra kerültek szembe az ellenséggel. Mindkét oldal megerősített táborot épített s így várakozott, figyelve a másikat. Az őszi két hónapja is eltelt már, amikor is széthúzás kezdett kibontakozni Yuan Shao táborában. Xu You és Shen Pei, a rangidős vezér között ellenségeskedés kezdődött, miközben Ju Shou is neheztelt, amiért elvetették tervét. Nem támadtak hát, inkább egymással álltak harcban s nem tudtak dönteni afelől, miként bánjanak a valódi ellenséggel. Yuan Shao sem tudott határozni.

E tétlenségbe belefáradván Cao Cao végül az alábbi utasításokat adta parancsnokainak:

Zang Ba helyezze nyomás alá Qingzhou-t és Xuzhou-t, Yu Jin és Li Dian vonultasson fel seregeket a Sárga folyó mentén, Cao Ren pedig a főerőkkel Guandu-nál állomásozzon. Ő maga pedig visszatért Xuchang fővárosba.

A Liu Bei ellen küldött sereg Xuzhou-tól száz *li* távolságra táborozott le. Igen impozáns látvány volt, ahogy a főminiszter hatalmas zászlói felette lobogtak, ám semmiféle támadásba nem kezdtek. A kémek viszont igen szorgalmasan dolgoztak a folyótól északra, hogy híreket szerezzenek Cao Cao hadmozdulatairól. A másik oldalon Liu Bei, mivel nem tudta pontosan, mekkora erőkkel áll szemben, szintén nem mert támadásba lendülni. Váratlanul támadási parancs érkezett a főminisztertől serege számára s nyomban békétlenség támadt:

- Cao Cao támadást vezényelt, neked kell előrenyomulnod! - mondta Liu Dai Wang Zhongnak.

- Téged nevezett meg elsőnek - válaszolta haragosan az utóbbi.

- Én vagyok a főparancsnok! Nem az én tisztem elsőnek támadni! - vitatkozott Liu Dai.

- Akkor nyomuljunk előre együtt - igyekezett véget vetni a vitának Wang Zhong.

- Húzzunk sorsot s a vesztes vezesse a támadást! - vélte Liu Dai, így ebben is maradtak.

Wang Zhong vesztett, ezért a haderő felével ő nyomult előre Xuzhou felé.

Amikor Liu Bei értesült a fenyegető támadásról, hívatta Chen Denget.

- Békétlenség támadt Yuan Shao liyangi táborában, így ők nem támadnak. Azt nem tudjuk, merre van Cao Cao, ám zászlaja nem látható a Liyangnál lévő haderejében. De miért van felhúzza itt?

- Számos hadicsel van a tarsolyában - felelte Chen Deng -, talán arról van szó, hogy északot fontosabbnak tekinti s oda sietett megszervezni a védelmet. Ám ott nem merte felhúzni lobogóit, viszont abban is biztos vagyok, hogy minket is megpróbál félrevezetni. Szerintem nincs itt.

Ezután Liu Bei megkérdezte fivéreit, kiderítené-e valamelyikük az igazságot. Zhang Fei jelentkezett a feladatra.

- Attól tartok, ez nem neked való - válaszolta Liu Bei -, mivel túlságosan féktelen vagy.

- Ha Cao Cao ott van, ide fogom rángatni őt! - közölte Zhang Fei.

- Hadd menjek én előbb, hogy kiderítsem! - kérte Guan Yu.

- Nyugodtabb leszek, ha így történik - felelte Liu Bei, így hát Guan Yu háromszáz harcossal együtt felderítésre indult. Ekkor már tél eleje volt, hó szállingózott a komor égből. Nem törődtek vele s hamarosan támadásra

kész fegyverrel Wang Zhong táborának közelébe értek. Guan Yu párviadala hívta az ellenséghez vezetőre.

- Itt a főminiszter! Miért nem adjátok meg magatokat? - felelte Wang Zhong.

- Kérlek, hívd ide őt, mert beszédem van vele - mondta Guan Yu.

- Szerinted hajlandó lenne beszédbe elegyedni a magadfajtaival? - hangzott a gúnyos válasz.

Guan Yu erre dühösen megsarkantyúzta lovát és előre rontott. Wang Zhong lándzsát szegezve várta az összecsapást. A támadó egészen közel vágtatott ellenségéhez, majd hirtelen elkanyarodott. Wang Zhong utána eredt s egy emelkedőn felfelé üldözte. Amint a csúcsra ért, Guan Yu váratlanul ismét irányt változtatott, majd egy kiáltással csapásra emelte hatalmas fegyverét. Wang Zhong képtelen volt szembezállni vele, ezért menekülőre fogta. Ám ekkor Guan Yu bal kezébe vette a kardját, jobbával pedig megragadta áldozatát a mellvért pántjainál fogva, kiemelte őt a nyeregből, és saját sorai felé vágtatott, keresztbe fektetve foglyát a nyeregkápa gombján. A látvány hatására Wang Zhong emberei rémülten szerteszét futottak.

A foglyul ejtettet Xuzhou-ba küldték, ahol hamarosan Liu Bei színe előtt állt.

- Ki vagy te? Miféle rangot viselsz? Hogy mered hazug módon felhasználni a főminiszter jelképeit? - kérdezte tőle Liu Bei.

- Mit értesz azon, hogy hazug módon, mikor én csupán engedelmességek a kapott utasításoknak? - felelte Wang Zhong - Uram azt a látszatot kívánta kelteni, hogy itt van, de valójában persze másutt tartózkodik.

Liu Bei jó bánásmódban részesítette a rabot, élelmet és öltözetet is adott neki, ám mindaddig fogva kívánta tartani, amíg el nem fogják vezértársát is.

- Tudtam, hogy békések szándékaid, ezért inkább elkaptam ezt a Wang Zhongot, ahelyett, hogy megöltem volna - közölte Guan Yu Liu Bei-jel.

- Ezért tartottam Zhang Fei elhamarkodott és heves vérmérsékletétől - válaszolta Liu Bei -, ő valószínűleg lemészárolta volna ezt az embert. Nem küldhettem hát őt. Nincs semmi hasznunk abból, ha ilyeneket öldösünk, mivel gyakran többet érnek élve s szívélyes megegyezésre juthatunk velük.

- Itt van hát Wang Zhong, én pedig most akkor elmegyek és elhozom a másikat! - jelentette ki Zhang Fei.

- Légy óvatos! - kérte Liu Bei - Liu Dai egykor Yanzhou birodalmi védelmezője volt, s egyike azoknak a nemeseknek, akik a Tigrisverem szorosnál gyűltek össze, hogy végezzenek Dong Zhuo-val. Nem szabad alábecsülnünk őt!

- Szerintem említésre sem méltó! Elhozom neked, éppen úgy, ahogy fivérünk tette a másikkal!

- Attól félek, ha meghal, vége terveinknek! - figyelmeztette még egyszer Liu Bei.

- Ha megölöm őt, úgy saját életemnek is véget vetek! - kiáltotta Zhang Fei.

Így hát ő is kapott háromszáz embert, majd sietve távozott.

Társának fogságba esése igen óvatossá tette Liu Dai-t. Megerősítette védelmét s mögötte maradt. Úgyet sem vetett a folytonos kihívásokra és sértésekre, amelyek Zhang Fei érkezévével naponta megisméltődtek.

Kis idő múlva Zhang Fei hadicsellel élt. Parancsot adott, hogy készüljenek fel az ellenséges tábor éjszakai megrohamozására, ám ő maga az egész napot ivászzal töltötte. Úgy tett, mintha rettentően berúgott volna s haditanácsot tartott, melynek során az egyik katonát súlyos korbácsolásban részesítette a fegyelem megszegése miatt. Ezután kikötözve hagyták a tábor közepén, Zhang Fei pedig így szólt:

- Várj, míg ma éjjel útnak nem indulunk, akkor majd feláldozunk téged a lobogóért!

Ugyanakkor titkos utasítást adott, hogy engedjék szabadon a harcost, aki meg is ragadta az alkalmat, egyenesen az ellenséghez szökött, ahol beszámolt az éjszakai rajtaütés tervéről.

Mivel testén viselte a barbár büntetés nyomait, Liu Dai hitelt adott szavainak s előkészületeket tett, csapatainak nagyobb részét a táboron kívüli rajtaütéshez rendelve szinte teljesen kiürítette azt.

Amint leszállt az éj, Zhang Fei három részre osztotta seregét, majd támadásra indult. Néhány ember a parancsnak megfelelően egyenesen előrenyomult, majd tüzet gyújtott, a két nagyobb rész pedig megkerülte a tábort, s hátulról készült rohamra, ahogy meglátták, hogy fellobbantak a lángok. A harmadik őrség ideje alatt Zhang Fei a harcedzett harcosokkal útnak indult, hogy elvágja Liu Dai útját visszafelé. A tüzet meggyújtó harminc ember sikeresen behatolt a táborba. Liu Dai lesben álló emberei ekkor előrontottak, ám váratlanul két oldalról rájuk támadtak. Roppantul megzavarodtak s mivel fogalmuk sem volt a támadók létszámáról, teljesen pánikba estek, mindenfelé szétfutottak.

Liu Dai néhány gyalogos társaságában sikeresen kitört és menekülni kezdett, ám egyenesen Zhang Fei karjaiba futott. Innen már lehetetlen volt megszökni, a két férfi harcra készen vágta egymás felé. Zhang Fei egyetlen ütésváltás alatt foglyul ejtette ellenfelét, annak emberei pedig ezt látván megadták magukat. A győztes rögtön hírt adott az eseményekről testvéreinek.

- Noha mostanáig Zhang Fei meglehetősen erőszakos volt, ezúttal bölcsen cselekedett! Roppant elégedett vagyok vele - közölte Liu Bei.

Ki is lovagoltak, hogy üdvözöljék őt.

- Azt mondtad, nem vagyok túlságosan kifinomult! Mint vélekedsz most erről? - köszöntötte őket Zhang Fei büszkén.

- Ha nem figyelmeztettek volna természetedre, akkor biztosan nem találsz ki ilyen haditervet - felelte mosolyogva Liu Bei, mire Zhang Fei boldogan felröhögött.

Ekkor meghozták a megkötözött foglyot, Liu Dai-t is. Liu Bei azonnal leszállt a nyeregből s eloldotta a kötelékeket.

- Öcsém igen meggondolatlan, kérlek, bocsáss meg neki!

Így hát Liu Dai-t szabadon bocsátották, a városba vitték, ahol társát is elengedték és mindkettejüknek gondját viselték.

- Che Zhou birodalmi védelmező helyettest kénytelen voltam halálra ítélni, amikor az életemre tört, Cao Cao viszont ezt hűtlenségnek vette s titeket küldött, hogy megbüntessen. Sok kegyben részesített, így álmodban sem jutna eszembe elárulni őt s megölni a generálisait. Szeretném, ha mindezt elmondanátok majd neki, amikor hazaértek.

- Roppant hálásak vagyunk azért, hogy megkímélte életünket s biztosan eleget teszünk a kérésednek Kettőnk háznépével fogjuk garantálni hűségedet a főminiszter előtt.

Másnap a két vezér és teljes seregük bántatlanul távozatott. Ám még tíz *li*-t sem tettek meg, amikor dobok hangját hallották, majd Zhang Fei jelent meg előttük elzárva útjukat:

- Bátyám hibát követett el! Hogyan engedhetett el titeket, két lázadót?

A két generális remegni kezdett félelmében, ám amint az ádáz tekintetű harcos magasra emelt karddal feléjük kezdett vágatni, meghallották, hogy egy másik lovas is közeledik, majd kiáltás harsant fel:

- Ne viselkedj ilyen szégyenletesen!

Guan Yu volt az újonnan érkezett. Ahogy meglátták őt, rögtön eloszlott a félelmük.

- Miért állsz az útjukba, mikor fivérünk szabadon engedte őket? - ordította.

- Ha most el is mennek, biztosan visszatérnek majd! - üvöltötte vissza Zhang Fei.

- Várd meg, míg megteszik, akkor majd megölheted őket - felelte erre Guan Yu.

A két vezér egyszerre kiáltott fel:

- Még ha a főminiszter kivégezheti egész családunkat is, akkor sem jövünk vissza ellenségessé szándékkal! Könyörgünk, bocsássatok meg nekünk!

- Ha Cao Cao maga jönne, őt biztosan megölném! - felelte Zhang Fei - Még a mellvértje sem maradna meg belőle! Ti viszont most megúsztátok! Kezüket a fejükhöz emelve a két férfi elinalt, míg a két testvér visszatért a városba.

- Cao Cao biztosan eljön hamarosan - vélte Guan Yu és Zhang Fei is.

- Nem olyan ez a hely, amit sokáig lehetne tartani egy ostrom során - vélte Sun Qian -, ezért erőink egy részét Xiaopei-be és Xiapi-be kellene küldeni, mivel ez a két város igen nagy fontossággal bír stratégiaiilag.

Liu Bei egyetértett s utasította Guan Yu-t, hogy védje Xiapi-t, ahová elküldte két feleségét, Gan és Mi úrhölgyet is. Előbbi onnan származott, utóbbi pedig Mi Zhu húga volt.

Sun Qiant, Jian Yongot, Mi Zhu-t és Mi Fenge-t hátrahagyták Xuzhou védelmére, Liu Bei pedig Zhang Fei társaságában Xiaopei-be ment.

A két szabadon engedett tiszt, Liu Dai és Wang Zhong hazasietett s beszámoltak uruknak arról, hogy Liu Bei nem lázadt fel ellene. Ámde a főminisztert a szavak hallatán mérhetetlen düh fogta el s így kiáltott:

- Szégyenletes árulók, semmi hasznotokat sem veszem!

Majd üvöltve hívta az öröket, hogy végezzék ki a nyomorultakat.

Hogy is képzelhetnék a kutyák vagy a disznók,
Hogy szembeszállnak a tigrissel?
Sárkánnyal viaskodó halacs-kák és kis rákok
Kik már leszámoltak az élettel

A két generális sorsát a következő fejezetből fogjuk megtudni.

HUSZONHARMADIK FEJEZET

MI HENG KIBÚJIK RUHÁIBÓL ÉS KIROHAN AZ
ÁRULÓK ELLEN. JI PING MEGESKÜSZIK, HOGY
MEGÖLI A FŐMINISZTERT

禰正平裸衣罵賊
吉太醫下毒遭刑

Az előző fejezet végén a két szerencsétlen hadvezér, Liu Dai és Wang Zhong a kivégzéssel nézett szembe, ám Kong Rong szót emelt érdekükben Cao Cao-nál:

- Te is tudtad, uram, hogy ezek ketten nem érnek fel Liu Bei-jel. Ha pedig most halálra ítéled őket, mert kudarcot vallottak, csak annyit érsz el, hogy elfordul majd tőled embereid szíve.

Ennek hallatán a halálos ítéletet nem hajtották végre rajtuk, ám minden rangjuktól és előjoguktól megfosztották őket. Cao Cao kijelentette, hogy most ő fog hadsereget vezetni Liu Bei ellen, ám Kong Rong valami más javasolt:

- Túlságosan zord az időjárás, nagyuram. Meg kellene várnunk a tavasz beköszöntét, közben pedig használjuk fel az időt arra, hogy békét kössünk Zhang Xiu-val és Liu Biao-val, mielőtt megindítjuk a hadjáratot Xuzhou ellen.

Elküldték hát Liu Ye-t Zhang Xiu-hoz, aki hamarosan meg is érkezett Xiangyangba. Először Jia Xu tanácsadóval tárgyalt, akinek beszámolt Cao Cao nagyszerű erényeiről. Ezzel mély benyomást tett a tanácsadóra, aki vendégként otthonában tartotta s elvállalta azt is, hogy majd egyengeti útját az uránál.

Nem sokkal később Jia Xu megjelent Zhang Xiu színe előtt s beszédbe fogott annak előnyeiről, ha megegyezésre jut Cao Cao-val. Még tartott a megbeszélés, amikor bejelentették Yuan Shao hírnökét, akit azonnal be is bocsátottak. A küldött előhúzott egy levelet, amiben ura szintén békét ajánlott. Jia Xu megkérdezte tőle, hogy áll Yuan Shao Cao Cao elleni háborúja.

- A hadakozás szünetel e pillanatban a tél beállta miatt. - felelte a hírvívó - Mivel a generális úr és Liu Biao mindketten az állam jó hírű tisztségviselői vagytok, segítségetekért indítottak útnak engem.

- Visszatérhetsz uradhoz - nevetett erre Jia Xu -, és közölheted vele, hogy tudjuk, még a fivérével történő vetélkedést sem volt képes elviselni, úgyhogy az állam valamennyi hivatalnokával szembeni versengésbe miként is volna képes belenyugodni?

A levelet a hírnök szeme láttára darabokra tépték, majd dühösen intettek neki, hogy távozzon.

- De hát az ő ura, Yuan Shao erősebb, mint Cao Cao - tiltakozott Zhang Xiu -, te meg széttépted üzenetét, és elküldted emberét. Mit teszünk majd, ha a sértés hatására Yuan Shao ellenünk fordul?

- Jobban tesszük, ha Cao Cao-val kötünk szövetséget - válaszolta Jia Xu.

- Igen ám, de még mindig engesztelhetetlen gyűlölet uralkodik közöttünk! Ki nem állhatjuk egymást!

- Három nagy előny származik abból, ha békét kötünk Cao Cao-val – felelte nyugodtan Jia Xu –, az első az, hogy neki parancsa van a császártól a viszálykodás megszüntetésére. A második éppen abban áll, hogy Yuan Shao annyira erős, ezért a mi kis segítségünket figyelmen kívül fogják hagyni. Közben pedig megerősödhetünk, amíg Cao Cao jól bánik velünk. Végül a harmadik: Cao Cao-nak igen becsvágyó törekvései vannak, ő kíván lenni valamennyi tartományúr vezére, így hát figyelmen kívül hagyja majd magánviszályait, hogy nagylelkűségével elkápráztassa az egész világot. Remélem, generális úr, te is tisztán látod ezeket a dolgokat s nem tétovázol többé!

Zhang Xiu belátta, mindez tényleg így van, ezért fogadta Liu Ye-t, aki a kihallgatás során ismét csak dicsérte ura kivételes erényeit.

- Ha a főminiszter még gondolna az egykori viszálykodással, aligha küldött volna el engem megkötni a békét – fejezte be beszédét.

Zhang Xiu mindezek hallatán tanácsadójával együtt a fővárosba indult, ahol jog szerint is behódoltak Cao Cao-nak. A fogadás kezdetén Zhang Xiu már a lépcsők előtt mélyen meghajolt, ám a főminiszter elé sietett s kézen fogva felemelte:

- Kérlek, generális, felejtjük el azt az aprócska nézeteltérést!

Ezután Zhang Xiu a Vitézséget Birtokló Generális címet kapta, míg Jia Xu-t tanácsossá nevezték ki.

Cao Cao utasította titkárait, hogy fogalmazzanak meg olyan üzenetet, amelyekben Liu Biao támogatását kérik.

- Liu Biao igencsak kedveli a tanult embereket – szólott ekkor Jia Xu –, ezért ha valamilyen híres tudóst küldenél hozzá, uram, azonnal engedelmeskedne.

Így hát Cao megtudakolta Xun You-tól, ki lenne a legmegfelelőbb ember egy ilyen feladatra. A tanácsadó Kong Rongot javasolta. Cao Cao egyetértett, s elküldte Xun You-t, hogy beszéljen a tisztségviselővel.

- Egy hírneves tudósra van szükségünk állami küldöttként. Elvállalnád ezt a küldetést? – kérdezte Kong Rongtól, amikor találkoztak.

- Van egy barátom, bizonyos Mi Heng, akinek képességei tízszeresen felülmúlják az enyémet – felelte Kong Rong –, neki egyfolytában a császári udvarban kellene lennie, nem pedig csupán küldöttként szerepelnie. Őt javaslom az uralkodónak.

Így hát Kong Rong az alábbi beadványt készítette el:

„Az ősi időkben, amikor hatalmas vizek folytak mindenfelé, a császár eltűnődött, hogyan lenne jó szabályozni azokat és minden vidéken felkutatta a legtudósabb embereket, hogy segítségére legyenek. A régmúlt napokban, amikor a Han családból származó Wu császár szerette volna kiterjeszteni a birodalom határait, tudósok tömege sietett segítségére.

Mivel értelmes és alázatos volt, felséged került a trónra. Gonosz idők jártak akkoriban, mégis szorgalmas, szerény és fáradhatatlan voltál erőfeszítéseidben. Most a hatalmas hegységekből szellemek és kiemelkedő emberek bukkannak elő mindenünnen.

Szerény szolgáló is ismer egy bizonyos tudóst, név szerint Mi Hengget Pingyuanból, egy huszonnégy éves ifjút. Feddhetetlen erkölcsű, kivételes képességű ember. Már fiatal korában kitűnt tanulmányaiiban s a legtitkosabb bölcseletekben merült el. Amire csak egy pillantást is vetett, el tudta ismételni utána, amit egyszer hallott, többé nem feledte el. Természetétől fogva nemes elveket valló és fennkölt gondolkozású. Sang Hongyang számításai és Zhang Anshi memóriája sem tűnik csodálatosnak Mi Heng képességeivel összehasonlítva. Hűséges, őszinte, tisztességes és egyenes – céljai pedig makulátlanok. Mélységes tisztelettel fogadja a jótéteményeket, a gonoszt ellenben engesztelhetetlen gyűlölettel utasítja el. Még a régi idők tiszteletreméltó hivatalnokai, Ren Zuo rendíthetetlen őszintesége és Shi Yu komoly egyenessége sem múlják felül őt.

Száz sólyom sem ér fel egyetlen halászsassal. Ha Mi Hengnek udvari ki-nevezést adunk, figyelemreméltó eredményekre számíthatunk tőle. Vitára készen, azonnali érvekkel tör elő lehengerlő értelme. A kétségek feloldásában, a nehézségek felgöngyölítésében nincs párja.

A Hanok régebbi napjaiban Jia Yi-t kérték meg, hogy menjen el megszelídíteni a Xiongnu törzs uralkodóját, Zhong Jun pedig felajánlotta, hogy Nanyue herceget, a déli területek urát visszahozza a fővárosba, ahol tiszteletét teheti császára előtt. Eme ifjak bátor és nagylelkű hozzáállása roppant csodálatraméltó.

Napjainkban Lu Cui és Yan Xiang a titkárok közül szintén bámulatos képességekkel rendelkeznek. Mi Heng semmivel sem ér kevesebbet, mint ők. Ha őt is alkalmaznánk, valamennyi lehetőségünk valóra válhatna, a sárkány felszárnalhatna égi ösvényekre a Tejút mentén, hírnevünk a világegyetem legtávolabbi pontjáiig terjedhetne,¹ és szívárványos diadallal ragyoghatna az égbolton. Valamennyi jelenlegi miniszter dicsőségére szolgálhatna s a palota fenségét is növelné. Az Ég muzsikája új, fantasztikus szépségeket teremtené, az udvar pedig nagyszerű kincssel gazdagodna. Kevés olyan ember él, mint Mi Heng. Ahogyan a Ji Chu dalok előadásában, a Yang E dalok éneklésében is a legtehetségesebb művészeket keressük, ahogy a lovak híres szakértői, Wang Liang és Bo Le, a Fei-tu és a Yao-niao paripák iránt sóvárognak, úgy szerénységem sem meri eltitkolni többé ezt az embert. Felséged igen gondos szolgálói kiválasztásában, ám vele próbát kellene tenni. Idézzük az udvar elé a maga egyszerű gyapjú öltözékében, s ha nem bizonyulna méltónak, boldogan kiállom a megtévesztés miatti büntetést.”

Az uralkodó elolvasta a beadványt, majd továbbadta a főminiszternek, aki rögtön az udvar elé idézte a szóban forgó Mi Henget. A tudós ifjú el is jött, ám a hivatalos üdvözléseket követően nem kérték meg, hogy foglaljon helyet, hanem tovább kellett állnia. Ekkor felpillantott az égre s így sóhajtott:

- Bármilyen hatalmas is ez a világegyetem, nem volt képes teremteni egyetlen férfit sem!

- Rengeteg olyan ember szolgál alattam, akiket a világ hősöknek nevezne. Hogy érted hát az iménti szavaidat? - kérdezte tőle Cao Cao.

- Előbb szeretném tudni, kikről beszélsz - felelte Mi Heng.

- Xun Yu, Xun You, Guo Jia és Cheng Yu mindannyian alapos ismeretekkel és széles látókörrel bírnak, Xiao He-nál és Chen Pingnél, az egykori nyugati Han tanácsnokoknál is előbbre valóbbak. Zhang Liao, Xu Chu, Li Dian és Yue Jin a bátrak legbátrabbjai, jobbak még a hajdani Cen Pengnél és Ma Wu-nál is. Lu Qian és Man Chong a titkáraim, Yu Jin és Xu Huang előhadaim vezérei, Xiahou Dun a világ egyik csodája, Cao Ren pedig korunk legsikeresebb hadvezéreinek egyike. Mégis azt mondanád, nem igazi férfiak ők?

- Uram, attól tartok, félreértettél - mondta Mi Heng mosolyogva -, ezeket én mind ismerem, akiket te férfiaknak nevezel. Xun Yu csak arra jó, hogy temetéseken pózoljon, vagy betegek után kérdezősködjön. Xun You a sírboltok kiváló őrzője, Cheng Yu-t el lehet küldeni, hogy csukja be az ajtókat és zárja be az ablakokat, Guo Jia pedig költemények szavalója. Zhang Liao ütheti a dobokat és megszólaltathatja a gongokat, Xu Chu remekül vezetné ki a csordát a legelőre, Yue Jin elégiák nagyszerű felolvasója, Li Dian pedig képes jelentéseket és figyelmeztetéseket továbbítani. Lu Qian jó vértés lehet, Man Chong elküldhető, hogy igyon bort és egyen a sörfőzők szemesterményéből, Yu Jinnek hasznát lehet venni deszkák cipelésakor és falak felhúzásakor, Xu Huang disznók leölésére és kutyák lemészárlására alkalmas, Xiahou Dun „Sértetlen Test Generálisnak” is nevezhetnénk, Cao Ren pedig „Pénz Után Kutató Kormányzónak”. A többi csupán ruháspolc, rizses zsák, boros váza és húsos táska.

- S miféle különös tehetséged van neked? - tudakolta Cao Cao dühösen.

- Mindent tudok az égről odafent és a földről alatta. Járatos vagyok a Három Vallásban és a Filozófia Kilenc Rendszerében. Uramat az egykori nagy császárok, Yao és Shun riválisává tehetem, jómagam pedig a bölcs Konfuciussszal és Menciuszal is felérek. Szólhatok-e hát az átlagos emberekhez egyenrangúként?

E szavak elhangzásakor Zhang Liao éppen jelen volt s kardot rántott, majd lesújtani készült vele a pimasz látogatóra, aki így beszélt mesterével, ám Cao Cao leintette:

- Szükségem van még egy dobos fiúra, aki gratuláló alkalmakkor játszik az udvarban. Ezt a tisztséget ajánlom fel neki.

Ahelyett, hogy felháborodottan visszautasította volna, Mi Heng elfogadta a tisztséget, majd távozott.

- Roppant szemtelenül szólt - közölte Zhang Liao -, miért nem végeztetted hát ki?

- Van némi hírneve, közel s távol ismerik az emberek, így ha halálra ítélem, azt mondták volna, türelmetlen vagyok. Mivel azt gondolja, mindenhez ért, dobossá tettem, hogy megszegyenítsem.

Hamarosan Cao Cao lakomát rendezett a fővárosban, ahová igen sok vendég volt hivatalos. Szóltak a dobok s a dobosok utasítást kaptak, hogy új öltözetet viseljenek, ám az új zenész, Mi Heng, régi, rongyos ruhában foglalta el helyét közöttük. Egy régi, jól ismert darabot, a Yuyangi Harangszót játszották és a legelső hang felcsendülésétől kezdve a hatás tökéletes volt, olyan mélységes, mint a fémtől és kőtől származó hangjegyek. Az előadás az összes vendéget felkavarta, néhányan még könnyeket is ejtettek. Látva, hogy minden szem a rongyos előadó felé fordult, a szolgálak így szóltak hozzá:

- Miért nem öltöttél új ruhát?

Mi Heng rájuk pillantott, majd lehúzta magáról kirojtosodott és elkopatatott köpönyegét s anyaszült meztelenül állt ott mindenki előtt. Az öszszegyült vendégek eltakarták arcukat. Ekkor a dobos higgadtan felhúzta alsóneműjét.

- Miért viselkedsz ilyen udvariatlanul az udvar színe előtt? - kérdezte Cao Cao.

- Kigúnyolni valakinek az uralkodóját és megsérteni a feljebbvalóját az igazi udvariatlanság! - kiáltotta Mi Heng - Én csupán tisztaságom jelképeként meztelenítettem le testemet.

- Szóval te tiszta vagy! És ki mocskos?

- Nem teszel különbséget bölcs és bolond között, vagyis mocskos az ítélőképességed. Sosem olvastad az Ódákat vagy a Történeteket, vagyis mocskos a beszéded. Süket vagy az őszinte szavakra, vagyis mocskos a hallásod. Nem tudod elviselni a nemeseket, vagyis mocskos vagy belül. A lázadás gondolatát dédelgeted, vagyis mocskos a szíved. A birodalom leghíresebb tudósainak egyike vagyok, te pedig dobos fiúvá tettél, ahogy Yang Huo megalázta Konfuciuszt vagy Zang Cang becsmérelte Menciuszt. Vezérségre vágysz s arra, hogy nagyszerű nemesek döntőbírája légy, mégis így bánysz velem!

Kong Rong, aki Mi Heng alkalmazását javasolta, szintén a vendégek között volt s e beszéd hallatán félteni kezdte barátja életét, így megpróbálta lecsillapítani a vihart.

- Mi Heng csupán Fu Yue bűnében vétkes!² - kiáltott fel - Ne is törődj vele, nagyuram, nem olyan férfi ő, aki megérné figyelmedet!

Mi Hengre mutatva végül így szólt a főminiszter:

- Követemként elküldelek téged Jingzhou-ba! Ha Liu Biao megadja magát nekem, akkor udvari tisztséget kapsz.

Ám Mi Heng nem akart menni, így Cao Cao megparancsolta két emberének, hogy készítsenek fel három lovat az útra, majd ültessék a vonakodót a középsőre, és vonszolják magukkal egész végig maguk között.

Indulásuk napján számos különféle rendű és rangú tiszt és hivatalnok gyűlt össze a keleti kapunál, hogy lássák a követ indulását.

- Ha majd jön Mi Heng, nem fogjuk köszönteni őt - mondta Xun Yu.

Így hát amikor a tudós megérkezett, leszállt a nyeregből és belépett a váróterembe, mindenki mereven és hang nélkül állt. Erre Mi Heng hangos jajveszékülésben tört ki.

- Miért teszed ezt? - kérdezte Xun Yu.

- Nem kellene kiáltoznunk, mikor koporsóban lévő hullák között járunk? - hangzott a felelet.

- Meglehet, hullák vagyunk - kiáltották egyszerre -, te viszont egy fejét vesztett, kóbor kísértet!

- A Hanok tisztségviselője vagyok, nem pedig Cao Cao híve - válaszolta Mi Heng -, nem mondhatjátok hát, hogy nincs fejem.³

Annyira dühösek voltak rá, hogy megölték volna, ám Xun Yu megfékezte őket:

- Jelentéktelen alak ez - közölte -, arra sem érdemes, hogy bemocskoljátok vérével a pengéiteket.

- Jelentéktelen vagyok, ám férfilelkem van, míg ti pusztá férgék vagytok! - szögezte le Mi Heng.

Ezután mindannyian roppant mérgesen távoztak. Mi Heng útnak indult, majd nemsokára meg is érkezett Jingzhou-ba, ahol kihallgatást kért Liu Biao-tól. Ezután azt állítva, hogy a kormányzó erényeit magasztalja, gúnyiratot szerkesztett róla. Liu Biao bosszankodva elküldte, hogy találkozzon Huang Zu-val.

- Miért nem végeztetted ki ezt az alakot a gúnyolódása miatt? - kérdezte valaki Liu Biao-tól.

- Tudjátok, Mi Heng számtalanszor megszégyenítette Cao Cao-t, ám ő mégsem ölette meg, mivel tartott attól, hogy elveszíti népszerűségét. Ezért küldte hát ide hozzám, azt gondolva, majd az én kezem által megölheti, így csorbul jó hírem. Én viszont elküldtem őt Huang Zu-hoz, hogy Cao is lássa, megérttem, mit akart.

Liu Biao okos óvatossága általános helyesléssel találkozott. Ekkoriban Yuan Shao egyik hírnöke is nála tartózkodott, aki szövetségi ajánlatot ho-

zott gazdájától, elkerülhetetlen volt hát eldönteni, melyik oldalra álljanak. Valamennyi tanácsadó összegyűlt, hogy megvitassák a kérdést.

Először Han Song parancsnok emelkedett szólásra:⁴

– Mivel két ajánlatunk is van, ezért megengedhetjük magunknak, hogy saját szánk íze szerint pusztítsuk el ellenségeinket. Ha egyiket elutasítjuk, akkor elfogadhatjuk a másikat. Na most, Cao Cao tehetséges generális és igen sok képzett tiszt áll mögötte. Úgy tűnik, elsöpörheti Yuan Shao uralmát és átvezetheti seregeit a folyón. Attól tartok, uram, nem lennénk képesek ellenállni neki, ha így alakul. Mivel ez a helyzet, ezért bölcs dolog lenne a főminisztert támogatni, aki tisztel téged.

– Menj a fővárosba s győzdj meg a saját szemeddel arról, mi zajlik ott!
– felelte Liu Biao – Ez majd segít eldönteni, mit tegyünk.

– Az úr és a szolgálja viszonya pontosan körülhatárolt – mondta erre Han Song –, én pedig a te embered vagyok, aki hajlandó bármeddig elmenni érted s a végsőig engedelmeskedni neked, akár az uralkodó szolgálatában, akár Cao Cao követésében. Ám nehogy bármiféle kétség felmerüljön, emlékezned kell arra, hogy ha az uralkodó bármiféle tisztséget ad nekem, akkor az ő szolgálója leszek, és többé nem állok majd készen a halállal való szembenézésre érted.

– Csak menj, s derítsd ki, amit tudsz! Nekem is megvannak a magam tervei – zárta le a beszélgetést Liu Biao.

Így hát Han Song elindult a fővárosba, ahol Cao Cao színe elé járult. A főminiszter tisztséget adományozott neki és kinevezte Lingling kormányzójává. Xun Yu tanácsadó tiltakozott a döntés ellen:

– Ez az ember azért érkezett, hogy kikémlelje, miként állnak itt a dolgok! Nem tett semmit, amiért jutalmat érdemelne, te mégis ilyen magas hivatalt ruháztál rá. Szegény Mi Henghez nem kapcsolódtak ilyen gyanús pletykák, őt viszont elküldted, anélkül, hogy megbizonyosodtál volna képességeiről.

– Mi Heng túlságosan megszegyenített a világ előtt, ezért Liu Biao keze által fogom eltávolítani őt. Nem szükséges hát semmi egyebet mondanod – felelte hűvösen Cao Cao.

Ezután a főminiszter visszaküldte Han Songot korábbi urához, hogy elmesélje neki, mi történt. Han Song vissza is tért és csak úgy áradozott az udvar erényeiről, miközben roppantul igyekezett Liu Biao-t meggyőzni arról, hogy erre az oldalra álljon. Ekkor Liu Biao-t váratlanul előntötte a düh, árulással vádolta emberét, majd börtönbe záratta és kivégzéssel fenyegette.

– Hátat fordítasz nekem! – kiáltotta Han Song – Pedig nem árultalak el!

– Mielőtt elment, Han Song előre megmondta, hogy történhet ilyesmi – jegyezte meg Kuai Liang, egy másik tanácsos –, ez csupán az, amire számított.

Liu Biao, aki igazságos és belátó volt, ennél nem ment tovább és meg-bocsátott.

Hamarosan érkezett a hír, miszerint Mi Heng-et kivégeztette Huang Zu, mert vitába keveredett vele a boros kupák felett. Már mindketten eléggé részegek voltak, amikor beszélgetni kezdtek az emberek értékéről.

- Te Xuchangban jártál - mondta Huang Zu -, kit láttál ott értékesnek?

- A nagyfiú Kong Rong volt, a kicsi pedig Yang Xiu. Rajtuk kívül nem volt ott senki más, aki számításba jöhetett volna.

- Mi a helyzet velem? - kérdezte erre Huang Zu.

- Olyan vagy, mint egy isten a templomban. Csak üldögélsz és fogadod az áldozatokat, ám nem válaszolsz hódolóid imádságaira. Ehhez ugyanis túlságosan buta vagy.

- Pusztá képmásnak tekintesz? - dühödött fel Huang Zu, majd halálra ítélte az arcátlanul szólót. Mi Heng még halálának pillanatában sem fejezte be a sértegetést és szidalmazást.

- Ó, jaj! - sóhajtotta Liu Biao, amikor értesült Mi Heng sorsáról, majd az áldozatot tiszteletteljes temetésben részesítette Yingwu közelében, a Papagáj-szigeten.

Később egy költő így írt Mi Hengről:

Huang Zu nem túrt riválist, így szavára
Mi Heng kard által lelt halálra
A Papagáj-szigeten látható sírja
Hideg, zöld folyó őrzését bírja

Cao Cao örömmel értesült az ifjú haláláról.

- A bűzös könyvfalló saját éles nyelvének áldozata lett! - mondta elégedetten.

Mivel semmi jele sem volt annak, hogy Liu Biao csatlakozni kívánna hozzá, kényszerítő intézkedéseken kezdett gondolkodni, ám Xun Yu igyekezett lebeszélni őt erről:

Yuan Shao-t nem igáztuk le, Liu Bei-t sem pusztítottuk el. Ha megtámadnánk Liu Biao-t, ezzel elhanyagolnánk a lényegest a feleslegessel szemben. Végezzünk először két legfőbb ellenségünkkel s a Han folyó vidéke egycsapásra a tiéd lesz!

Cao Cao megfogadta a tanácsot.

Liu Bei távozását követően Dong Cheng és összeesküvőtársai mást sem csináltak éjjel-nappal, mint terveket eszeltek ki a főminiszter eltávolítására, ám nem látták semmi esélyét egy sikeres akciónak. Az újévi fogadáskor Cao Cao oly szörnyűségesen arrogáns és elbizakodott volt, hogy a fő összeesküvő belebetegedett az undorba.

Amikor fülébe jutott, hogy a Birodalmi Nagybácsi rosszul érzi magát, a császár elküldetett az udvari orvosért. Ezt a tisztséget ebben az időben egy luoyangi lakos, név szerint Ji Ping viselte. Roppant neves gyógyító volt, aki teljes szívvel az udvari betegek felépülésének szentelte magát. Mivel Dong Cheng palotájába költözött és egyfolytában az ő társaságában időzött, hamarosan kiderítette, hogy páciensét valamiféle titkos bánat gyötri, ám nem mert semmit sem kérdezni.

A telihold-ünnepség egyik estéjén, amikor az orvos éppen távozni készült, Dong Cheng visszatartotta s a két férfi együtt vacsorázott. Egy ideig beszélgettek evés közben, majd a házigazda lassan álomba szenderült.

Hamarosan Wang Zhifu és a többiek érkezését jelentették. Ahogy beléptek, Wang Zhifu így kiáltott:

- Ügyünk elrendeződött!

- Igazán? Szeretném hallani, hogyan! - felelte Dong Cheng.

- Liu Biao csatlakozott Yuan Shao-hoz és ötven hadtestbe sorolt ötszáz-ezer főnyi csapatával különböző útvonalakon errefelé tartanak. Ráadásul Ma Teng és Han Sui északnyugatról egy hétszáz ezres xiangi haderővel szintén közelednek! Cao Cao minden katonát Xuchang elé hívott össze, hogy szembenézzen egyesült seregeikkel. Ma éjjel hatalmas lakoma készül a palotában, s ha összehívjuk ifjainkat és szolgálóinkat, ezer főnél is több embert tudunk mozgósítani, körbevehetjük az épületet, míg Cao mulatozik s végezhetünk vele. Nem szabad elmulasztanunk ezt az alkalmat!

Dong Cheng úszott a boldogságban. Rögtön összegyűjtötte a szolgálait, felfegyverezte őket, majd felöltötte vértjét és lóra szállt. Az összeesküvők a megbeszéltek szerint a főminiszter palotájának kapuja előtt találoztak. Az első őrség ideje volt, amikor az ékköves kardját kivont Dong Cheng vezérletével a kis sereg egyenesen bemasírozott. Leendő áldozata éppen asztalnál ült magánlakosztályában. Dong Cheng ordítva rontott be hozzá:

- Cao Cao, te lázadó, ne mozdulj! - ezzel rárontott a főminiszterre, aki első csapására elhullott. Dong Cheng ebben a pillanatban felébredt s rájött, hogy az egész csak álom volt, ám még mindig átkok tömkelege szökött ajkaira.

- Valóban végezni akarsz Cao Cao-val? - kérdezte tőle Ji Ping, közel hajolva félig még alvó betegéhez. Dong Cheng erre rögvest magához tért. Félelemtől sújtottan mozdulni sem tudott, nem hogy válaszolni.

- Ne félj, ó, Nagybácsi - folytatta az orvos - noha gyógyító vagyok, ugyanakkor olyan férfi is, aki sohasem feledkezik meg uralkodójáról. Már napok óta szomorúnak tűntél, de eddig nem merészeltem rákérdezni az okára. Most hát elmondtad álmodban s tisztában vagyok valódi érzéseiddel. Ha bármiben szolgálatodra lehetek, csak szólj! Semmi sem félemlíthet meg!

Dong Cheng eltakarta arcát és könnyezni kezdett.

- Attól tartok, nem vagy őszinte hozzám - zokogta.

Ji Ping, mintegy esküt téve, azonnal leharapta egyik ujját, hogy meggyőzze őszinteségéről.⁵ Ekkor vendéglátója és páciense előhozta a rendeletet, amelyet az övbélésben kapott meg.

- Attól félek, terveink nem vezetnek sehová - mondta közben -, Liu Bei és Ma Teng ugyanis elmentek, mi pedig nem tehetünk itt semmit. Ez az igazi oka betegségemnek.

- Nem szükséges, hogy ti, uraim, emiatt aggódjatok, mivel Cao Cao élete az én kezemben van - közölte Ji Ping.

- Hogy lehet ez?

- A főminiszter gyakran gyengélkedik, mélyen gyökerező fejfájás tör rá időről-időre. Ezen alkalmakkor értem küld. Ha legközelebb hívat, csak akkora adag orvosságot kell adnom neki, hogy rögtön meghaljon. Nincs szükségünk semmiféle fegyverre.

- Bárcsak meg tudnád tenni! Te lennél a dinasztia megmentője, téled függ minden!

Ezt követően Ji Ping távozott, betegét boldog emberként hagyva hátra. Dong Cheng tett egy sétát a kertjében s eközben meglátta, hogy Qin Qingtong nevezetű szolgálója éppen az ágyasok egyikével, Yun Yinggellel sugdolózik egy sötét sarokban. Ez igencsak felbosszantotta, így megparancsolta, hogy fogják el őket. Ki is végeztette volna mindkettejüket, ha felesége nem lép közbe. Az ő kérésére végül megkímélte életüket, ám fejenként negyven botütést mértek ki rájuk, a fickót pedig ezután a kazamatákba lökték. E bánásmód miatt sértetten Qin Qingtong az éjszaka leple alatt megszökött cellájából, átmászott a falon s egyenesen Cao Cao palotájába ment, ahol elárulta az egész összeesküvést.

Cao Cao rögvést titkos kamrájába vitette s ott kikérdezte. Qin Qingtong elmondta neki a konspirátorok neveit:

- Wang Zhifu, Wu Zilan, Chong Ji, Wu Shi, Ma Teng és az uram titokban találkozgattak. Van nekik egy fehér selyemtekercsük valami írással, de nem tudom, mit jelenthet ez. Tegnap Ji Ping leharapta az egyik ujját, hogy hozzánk való hűségét bizonyítsa. Saját szememmel láttam.

Qin Qingtongot a palota egyik titkos részében tartották, míg egykori gazdája, Dong Cheng, aki csupán annyit tudott, hogy a szolga megszökött, nem tett különösebb intézkedéseket megtalálására.

Hamarosan Cao Cao fejfájást színlelt és szokás szerint Ji Pingért küldetett.

- A lázadónak vége - gondolta az orvos s összeállított egy titkos mérég-somagot, amit magával vitt a főminiszter palotájába. A beteget ágyban találta s amint az orvos megérkezett, rögtön utasította, hogy készítse el számára a főzetet.

- Egyetlen adag elmulasztja a kórt – közölte Ji Ping.

Kért egy edényt és a szobában elkészítette az italt. Amikor egy ideje már forrt s félig kész állapotban lehetett, hozzáadta a mérget is, majd hamarosan átnyújtotta páciensének. Mivel Cao Cao tudta, hogy mérgezett, nem itta meg, hanem mindenféle kifogással élt.

- Forrón kellene felhajtaniod – közölte az orvos –, azután enyhe izzadást fogsz tapasztalni, majd jobban leszel.

- Te tudós ember vagy – ült fel Cao Cao –, s tudod, mit kell tenned. Ha az úr beteg és orvosságot szed, először szolgája ízleli meg azt, ha egy férfi gyengélkedik, akkor először fia kóstolja meg a gyógyszert. Bizalmasom vagy, így neked kellene először innod belőle, azután pedig felhajtom a maradékot!

- Az orvosság kórságok gyógyítására szolgál. Mi értelme lenne, ha bárki más is kóstolgatná a betegen kívül? – kérdezte Ji Ping nyugtalanul, ám ekkor már sejtette, hogy az összeesküvés lelepleződött, így előrerontott, megragadta Cao Cao-t a fülénél fogva és megpróbálta leönteni a főzetet a torkán. A főminiszter eltaszította őt, a folyadék pedig kifröccsent. A téglá, amire ráfolyt, kettéhasadt. Mielőtt Cao Cao bármit is mondhatott volna, szolgálai már elfogták a merénylőt.

- Nem vagyok beteg, csupán ellenőrizni kívántalak! Szóval tényleg megmérgeztél volna!

Ezután néhány markos börtönőrért küldetett, akik a belső lakosztályba vonszolták a foglyot, hogy ott kivallassák.

Cao Cao egy pavilonban foglalt helyet, a szerencsétlen orvost pedig gúzsba kötve vetették lábai elé. Ám félelemnek jelét sem mutatta.

- Azt gondoltam, gyógyító vagy, hogy merészeltél hát megpróbálni megmérgezni? Valaki felbujtott erre a tetre! Ha elárulod, ki volt az, megkegyelmezek neked!

- Lázadó vagy, gúnyt űzöl uradból és sértegeted a nálad előkelőbbeket! Az egész birodalom halálodat kívánja! Azt gondolod talán, hogy én vagyok az egyetlen?

Cao Cao továbbra is igyekezett vallomásra bírni foglyát, ám továbbra is csupán azt a választ kapta, hogy nem küldte őt senki, hanem saját vágyát igyekezett megvalósítani.

- Hibáztam, tehát meg kell halnom – tette hozzá Ji Ping.

Cao Cao dühösen utasította a porkolábokat, hogy jól lássák el a baját, így hát két órségen keresztül verték. Végül a bőre cafatokban lógott, húsa szétzúzódott, a sebeiből ömlő vér lefolyt a lépcsőkön. Ekkor, mivel tartott tőle, hogy az orvos meghalhat és így elvesz a bizonyíték az összeesküvésre, a főminiszter utasította az öröket, hogy hagyják abba és tüntessék el. Egy nyugodt helyre vitték, ahol valamennyire felépülhetett.

Ezt követően Cao Cao parancsokat adott a másnapi lakoma előkészületeire, ahová valamennyi udvaronc meghívást kapott. Dong Cheng volt közülük az egyetlen, aki kimentette magát, mondván, nem érzi jól magát. A többi összeesküvő nem mert távol maradni, mivel úgy érezték, egy ilyen lépéssel gyanússá válnának.

Az asztalokat a magánlakosztályban állították fel, s jó néhány fogást követően a házigazda így szólt:

- Nem sok minden van, ami szórakoztathat ma minket, ám van itt valaki, akit ha megmutatok nektek, rögvest kijózanodtok. Hozzátok be! - fordult váratlanul az örökhöz s a nyomorult Ji Ping fa nyakbéklyóba verve jelent meg szemük előtt. Oda állították, ahol mindenki jól láthatta őt.

- Tisztségviselők, ti nem tudjátok, hogy ez a férfi egy csapat gonosztevőhöz tartozik, akik szeretnék felforgatni a kormányzatot és leszámolni velem is. Azonban az Ég megvédett terveiktől, ugyanakkor azt kívánom, hallgassátok meg e kuruzsló tanúságtételét.

Erre az örök verni kezdték a foglyot s addig folytatták ezt, míg a szerencsétlen el nem vesztette eszméletét. Ekkor az arcába loccsantottak egy kis vizet, hogy felélesszék. Amint magához tért, elnyomójára meredt és fogait kezdte csikorgatni.

- Cao Cao, te lázadó! Mire vársz még? Miért nem végzel velem? - üvöltötte.

- Az összeesküvők eredetileg hatan voltak, te lettél a hetedik. Igaz ez?⁶ - hangzott a válasz.

A fogoly ekkor további szidalmakban tört ki, miközben Wang Zhifu és a másik három olyan pillantásokat váltottak egymással, mintha tűkkel teli szőnyegen ülnének. Cao Cao folytatta az orvos kínzását, újra és újra eszméletlenségig veretve, majd vízzel magához térítve őt, ám áldozata nem volt hajlandó kegyelemért könyörögni. Végül a főminiszter rájött, hogy nem fogja tudni megvádolni a többi bűntársat, így intett az öröknek, hogy vigyék el Ji Pinget.

A lakoma vége felé, amikor a vendégek már hazafelé szállingóztak, négyüket, mégpedig a négy összeesküvőt vacsora utánra is magánál marasztalta. Halálra rémültek, mintha lelkük többé már nem is testükben lakozna, ám nem mondhattak nemet a meghívásra.

- Van itt valami, amit meg akarok beszélni veletek - fordult hozzájuk Cao Cao -, ezért kértem, hogy maradjatok még egy kicsit velem. Nem tudom ugyanis, hogy ti négyen mit terveztek Dong Chenggel.

- Abszolút semmit - közölte Wang Zhifu.

- És mi található azon a fehér selymen? - kérdezte Cao Cao.

Mind a négyen azt állították, hogy fogalmuk sincs, miről van szó. Ekkor Cao Cao megparancsolta, hogy hozzák be a szökevény szolgát. Amint Qin Qingtong belépett, Wang Zhifu így szólt hozzá:

- Nos, mit láttál és hol?

- Ti öten roppant gondosan kiválasztott, félreeső helyeken beszélgettek, s titokban aláírtatok egy fehér tekerccset. Ezt nem tagadhatjátok.

- Ezt a nyomorult teremtményt azért büntették meg, mert illetlenül viselkedett Dong Cheng nagybácsi egyik szolgálólányával, most pedig urát rágalmazza. Nem érdemes hallgatnod rá!

- Ji Ping megpróbált mérget ledönteni a torkomon. Ki javasolta neki, hogy ezt tegye, ha nem Dong Cheng?

Mindannyian azt felelték, hogy semmit sem tudnak erről.

- Eddig - mondta erre Cao Cao - az események még csak kezdetükön járnak, s van esély a megbocsátásra. Ám ha már kibontakoztak, igen nehéz lesz ügyet sem vetni rájuk!

A vendégek ismét csak egyhangúan tiltakoztak, hogy bármiféle csel-szövés létezne. De bármit is tettek, Cao Cao végül hívatta szolgálait s mind a négyüket bezáratta.

Másnap a főminiszter nagyszámú kísérettel a Birodalmi Nagybácsi palotájába ment, hogy egészsége felől érdeklődjön. Dong Cheng felkelt s a látogató elé ment.

- Miért nem jöttél el múlt éjjel? - kérdezte tőle az rögtön.

- Nem vagyok túlságosan jól, ezért nagyon meg kell fontolnom a kimenetelt - felelte Dong Cheng.

- Úgy is mondhatnánk, nemzeti bánatban szenvedsz, nemde? - tudakolta a főminiszter, mire Dong Cheng teljesen megdöbbent, Cao Cao pedig így folytatta:

- Hallottál már Ji Ping ügyéről?

- Nem. Mi az?

- Hogy lehet az, hogy nem tudod? - mosolygott Cao Cao hidegen, majd szolgálóihoz fordult s megparancsolta nekik, hogy vezessék elő a foglyot, ő maga pedig tovább társalgott vendéglátójával a nemzeti betegségről.

Dong Cheng halálra rémült, nem tudta, mitévő legyen. A börtönőrök hamarosan meghozták az orvost s letaszították a terem lépcsőin. A megköztözött férfi azonnal szidalmazni kezdte Cao Cao-t, árulónak és lázadónak nevezve őt.

- Ez az ember - mutatott a főminiszter Ji Pingre - összeesküvést szőtt Wang Zhifu-val s még három másikkal, akik mind őrizetben vannak. Ám van még egy társuk, akit egyelőre nem kaptam el. Ki küldött, hogy megmérgezz? - fordult váratlanul a foglyhoz - Tüstént mondd el!

- Az Ég küldött, hogy végezzek az árulóval!

Erre Cao Cao tombolva utasította az öröket, hogy megint kezdjék el ütlelni, ám testének nem volt már egyetlen épen maradt pontja sem. Dong Cheng némán bámulva ült és úgy érezte, szívét tör járja át.

- Tíz ujjal születtem, hogy lehet hát, hogy most már csak kilenc van?

- Az egyiket leharaptam, amikor megesküdtem, hogy végzek az árulóval! - ordította Ji Ping válaszul.

Erre Cao Cao megparancsolta, hogy hozzanak egy kést és levágatta a maradék kilenc ujját is.

- No, most már egy sem maradt! Ez majd megtanít az esküdzésre!

- De még mindig van szám, hogy elnyeljem az árulót s nyelvem, hogy elátkozzam őt! - felelte Ji Ping.

A főminiszter megparancsolta, hogy vágják ki a nyelvét.

- Ne tegyétek! - kiáltotta a fogoly - Nem bírok elviselni több kínzást! Inkább beszélek. Lazítsátok meg kötelékeimet!

- Miért is ne? Tegyétek! - rendelkezett Cao Cao.

Amint ismét szabadon mozoghatott, Ji Ping felállt, majd arccal a császár palotája felé meghajolt s így szólt:

- Az Ég akarata, hogy szolgálód képtelen volt megszabadítani a gonosztól!

Ezzel megfordult, majd fejét a lépcsőfokokba verve kilehelte lelkét. Testét négy részre vágták és közszemlére tették. Az Újjászületett Nyugalom ötödik évének (Kr. u. 200.) első havában történt ez, s egy történész verset is írt az eseményekről:

A Hanok alatt élt egy bátor orvos
Kockára tette mindenét, bár nem volt harcos
Császárat hogy a véstől mentse,
Sajnos mégis elbukott, pedig volt mersze
Hírneve fennmarad azért
Mert a haláltól sem félt
Átkozta a főminisztert, az árulót,
míg ki nem lehelte az utolsót.

Látva, hogy áldozata immár minden büntetésen túl van, Cao Cao bevezettette Qin Qingtongot.

- Ismered ezt az embert, nagybácsi? - kérdezte Dong Chengtől.

- Igen! - kiáltotta a házigazda - Tehát a szökött szolgál ismét itt van! Ki kellene végeztetni őt!

- Épp most számolt be árulásodról, így ő az én tanúm - felelte Cao Cao -, ki merné hát megölni?

- Hogyan is hallgathatsz te, az állam első minisztere, egy vétkes szolga légből kapott meséjére?

- Wang Zhifu és a többiek már börtönben vannak - válaszolta a főminiszter -, miként cáfolhatnád meg az ő tanúságtételüket?

Ezután behívta kíséretének többi tagját is, hogy kutassák át Dong Cheng hálósobáját. Így is tettek és megtalálták az övbélésbe rejtett császári határozatot, valamint az eskütétel tekercsét, amit az összeesküvők aláírtak.

- Szánalmas patkányok! - kiáltotta Cao Cao - Hogy merésztétek ezt?!

Parancsot adott, hogy kivétel nélkül tartoztassanak le mindenkit a házban, majd a vétekről tanúskodó dokumentumokkal visszatért palotájába s összehívta tanácsadóit, hogy megbeszéljék az uralkodó trónfosztását s az utód trónra ültetését.

Sok vérrel írt rendeletet írtak, ám semmire sem voltak jók
Egy leírt eskü, s bánat hegyeit mossák a folyók

Ha az olvasó kíváncsi az uralkodó sorsára, el kell olvasnia a következő fejezetet.⁸

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET

CAO CAO MEGÖLI DONG ÚRHÖLGYET, A CSÁSZÁR
HITVESÉT. LIU BEI YUAN SHAO-HOZ MENEKÜL,
MIUTÁN VERESÉGET SZENVED CAO CAO-TÓL

國賊行兇殺貴妃
皇叔敗走投袁紹

Az előző fejezet az „öv” rendelet felfedezésével és Cao Cao tanácsadóinak összejövetelével végződött, akik Xian császár letételét kívánták megbeszélni. Cheng Yu hevesen ellenezte a dolgot:

- Nagyuram, te a Han ház nevében cselekszel s ezzel nyugózted le az egész világot, valamint a kormányzat is ezért engedelmeskedik neked. A zűrzavar és a nemesek közti rivalizálás idején, amit most élünk, egy olyan lépés, mint a trónfosztás, bizonyosan polgárháborút eredményezne, és sokan helytelenítenék.

Ennek hallatán és némi töprengést követően Cao Cao végül elvetette a tervet, ám Dong Cheng összeesküvése nem maradt büntetlen. Mind az öt konspirátort elfogták és teljes háztartásukkal együtt – legalább hétszáz ember – kivégezték őket a város négy kapujának valamelyikénél. Az emberek könnyekben törtek ki a könyörtelen és tömeges mészárlás láttán. Született ekkor egy vers is a hűséges Dong Cheng dicsőítésére:

Titkos dekrétum az övbe varrva
A császár saját vérével írva
A hű és őszinte Dong Chengnek címezve
Ki az uralkodót egyszer már megmentette
Ki keserűn siratta ura sorsát
Szüntelen gyűlölet járta át minden álmát
Ám balsors kísérte végül útján
Mégis dicsőség sarjadt hiábavaló halálán

Írtak egy másik verset is, mégpedig Wang Zhifu és társai szomorú sorsáról:

Bátran írták alá a selyem tekercset
Esküdvén, mentik urukat, szégyentől terheset
Sajnos haláluk előbb jött el, soha nem térül,
Nevük mégis a hősök közé került végül

Ám az összeesküvők és teljes családjuk kivégzése nem enyhítette a főminiszter haragját. Mint tudjuk, az uralkodó hitvese Dong Cheng húga volt, Cao Cao pedig karddal a kezében rontott be a palotába, hogy őt is megölje. A császár igen gyengéden bánt vele, annál is inkább, mivel terhessége ötödik hónapjában volt. Ezen a napon, ahogy akkor gyakran történt, az uralkodó, Dong úrhölgy és Fu császárné magánlakosztályukban üldögéltek és a Dong Chengnek adott rendeletről beszélgettek halkán, azt kérdezték egymástól, miért nem történt még semmi ez ügyben. A felgy verzett és dühöngő főminiszter felbukkanása nagyon megrémítette

valamennyiüket.

- Tudott arról felséged, hogy Dong Cheng ellenem szervezkedett? - kérdezte urától.

- Dong Zhuo már rég meghalt! - felelte a császár.

- Nem Dong Zhuo, hanem Dong Cheng! - ordította Cao Cao.¹

Az uralkodó reszketett félelmében, ám sikerült kinyögnie:

- Fogalmam sem volt róla!

- Hogyan, talán már elfeledted saját véreddel írt határozatodat?

A császár erre nem tudott mit felelni. Cao Cao intett az őrségnek, hogy ragadják meg Dong úrhölgyet.

- Ez a nő öt hónapos terhes! Kérlek, légy irgalommal iránta! - könyörgött az uralkodó.

- Ha az Ég nem lép közbe és fedi fel előttem a tervet, akkor már halott lennék - válaszolta Cao Cao -, miként is hagyhatnám, hogy ez itt továbbra is gonosz mesterkedésekbe bonyolódjon ellenem újra és újra?

- Zárd be őt a hideg palotába² ameddig csak akarod - kérte a császárné is -, de ne bántsd őt most!

- Azt akarod, kíméljem meg az utódot, hogy majd bosszút állhasson anyjáért? - vágott vissza a főminiszter.

- Könyörgöm, ne csonkítsd majd meg a testem és ne is gyalázd meg - szólt végül Dong úrhölgy.

Cao Cao utasította az embereit, hogy mutassák meg neki a fehér se-lyemzsinórt, miközben a császár keservesen sírt.

- Ne gyűlölj majd engem odalent, a Kilenc Arany Forrás birodalmában! - könyörgött neki zokogva.

Fu császárné is könnyekben tört ki, mire Cao Cao még dühösebb lett:

- Elég legyen már ebből az érzékenykedésből! Úgy viselkedtek, mint a gyerekek!

Ezzel megparancsolta az őrségnek, hogy vigyék el Dong úrhölgyet és fojtsák meg a palota udvarán.

A szépséges lány ura kegyét hiába nyerte el
Elérte a vég, méhének gyümölcse is halálra lel.
Összetört szívvel ült az úr, meg nem menthette
Arcát elrejtve könnyei záporát nem szüntethette

Mielőtt elhagyta a palotát, Cao Cao szigorú utasításokat adott a kapuőröknek:

- Ha bármelyik olyan birodalmi rokon, aki házasság útján került a családba, megkísérel belépni az uralkodóhoz, legyen halál fia! Ugyanez áll azokra az örökre is, akik nem hajtják végre kötelességüket!

Ám teljesen biztosra kívánt menni, ezért saját csapataiból is kijelölt háromezret s Cao Hong parancsnoksága alatt birodalmi őrsegként helyezte el őket. Ezután így szólt Cheng Yu tanácsadóhoz:

- Való igaz, hogy a fővárosban tartózkodó összeesküvőket sikerült eltávolítani, ám van még kettő, Ma Teng és Liu Bei. Róluk sem szabad megfeledkeznünk!

- Ma Teng igen jelentős erők felett rendelkezik nyugaton, így nem lesz könnyű elfogni - felelte a tanácsnok -, de talán sikerülhet csábító szavakkal és nagylelkű ígéretekkel ide csalogatni, ahol majd a kezébe kerül. Küldjünk hát üzenetet neki. Ami Liu Bei-t illeti, ő most Xuzhou-ban ökörszarv elhelyezkedésben van, megerősített táborban állomásozik, így őt sem lehet csak úgy megtámadni. Ráadásul Yuan Shao Guandu-ban tartózkodik s leghőbb vágya, hogy hadjáratot indítson ellenünk. Bármely próbálkozás keleti irányban azt eredményezheti, hogy Liu Bei Yuan Shao-hoz fordul segítségért, utóbbi pedig azonnal errefelé indul. Ez esetben mit fogunk tenni?

- Tévedsz - felelte Cao Cao - Liu Bei ugyanis igen bátor harcos és ha várunk, míg kinő a tolla és szárnyra kap, akkor sokkal nehezebben fogunk elbánni vele, mint most. Yuan Shao talán erős, ám nem kell tartanunk tőle. Túlságosan döntésképtelen ahhoz, hogy időben cselekedjen.

Miközben így vitáztak, egy másik tanácsadó, Guo Jia is megérkezett, ezért Cao az ő véleményét is kikérte:

- Meg akarom támadni Liu Bei-t, ám tartok tőle, hogy Yuan Shao kihasználná a maga javára a dolgot. Mit gondolsz erről?

- Yuan Shao természetétől fogva késlekedő és tétovázó, számos tanácsadója pedig féltékeny egymásra. Nem kell félni tőle. Liu Bei pedig most éppen új sereget toboroz, még nem nyerte el katonái szívét. Egyetlen csatával meghódíthatnád a keletet.

- Ez a tanács összhangban áll a véleményemmel - mondta Cao Cao elégedetten, majd megkezdte egy kétszázezer főnyi haderő felkészítését, hogy öt részre bontva meginduljanak Xuzhou ellen.³

Felderítők megvitték az előkészületek hírét Xuzhou-ba. Sun Qian először sietve Xiapi-be ment, hogy Guan Yu-nek is beszámoljon az eseményekről, majd felkereste Xiaopei-t, hogy az ott tartózkodó Liu Bei is értesüljön mindenről. Ők ketten megvitatták a helyzetet s arra jutottak, hogy muszáj segítséget kérniük Yuan Shao-tól. Így hát megszületett egy levél, amit Sun Qian elvitt északra, ahol felkereste Tian Fenget s megkérte, szervezzen meg számára egy kihallgatást Yuan Shao-nál. Hamarosan fogadták is, így átnyújthatta neki Liu Bei üzenetét.

Azonban Yuan Shao igen gyászos látványt nyújtott, még a ruha sem állt jól rajta.

- Nem festesz túlságosan jól ma, uram. Mi lehet ennek az oka?

- Meg fogok halni – hangzott a felelet.

- Hogy mondhatsz ilyesmit?

- Több fiam is van, ám csupán a legifjabb elég okos ahhoz, hogy megértse elképzeléseimet. Ő viszont rühektől szenved s már az élete is veszélyben forog. Gondoljátok, hogy van kedvem most bármi egyébéről beszélgetni?

- No de – válaszolta Tian Feng – a jelenlegi helyzet egyszerűen példátlan! Cao Cao támadást fog indítani kelet felé, így Xuchang üresen marad. Néhány önkéntes élén elfoglalhatod, és így jó szolgálatot teszel a császárnak, valamint az embereket is megszabadítod nyomorúságuktól. Csupán rá kell szánnod magad a cselekvésre!

- Tudom, hogy ez kiváló alkalom, ám csüggedt vagyok és tartok a kudarcától is.

- Mi csüggeszt hát el? – kérdezte Tian Feng.

- A fiaim közül csak ez az említett egy a kiemelkedő, s ha bármi történik vele, abba belehalok!

Nyilvánvalóvá vált, hogy Yuan Shao nem fog küldeni semmiféle sereget. Végül így fordult Sun Qianhez:

- Menj és mondd el Liu Bei-nek a valódi okát annak, miért nem teszek semmit. Közöld vele azt is, ha bármi történne, eljöhöt hozzám, én pedig meg fogom találni a módját, hogy segítségére legyek.

Tian Feng erre földhöz csapta a botját:

- Milyen kár! – kiáltotta – Éppen amikor ilyen kivételes lehetőség nyílik, mindent elront egy gyermek betegsége!

Ezzel sarkon fordult és kiment. Sun Qian is látta, hogy nem reménykedhet már másban, így felkészült a visszatérésre. Amikor megérkezett s beszámolt arról, mit tapasztalt, Liu Bei eléggé megrémült. Azt tudakolta, mit kellene most tenniük.

- Ne aggódj, fivérem – válaszolta Zhang Fei –, elpusztítjuk Cao Cao-t egyetlen váratlan támadással, mielőtt még seregének lenne ideje tábort verni!

- Ez megfelelne a háború szabályainak – mondta Liu Bei –, te mindig is merész harcos voltál s a Liu Dai elleni hadművelettel bebizonyítottad, hogy a stratégiához is értesz.

Így hát kettéosztotta haderejüket, hogy megvalósítsák testvére tervét az éjszaka leple alatt.

Eközben Cao Cao éppen Xiaopei felé menetelt, amikor forgósél támadt és leszakította egyik lobogóját, eltörve még a zászlórudat is. Cao Cao rögtön összehívta tanácsadóit és hadvezéreit, hogy megkérdezze tőlük, mit jelenthet ez.

- Milyen irányból fúj a szél s milyen színű volt a zászló? - kérdezte Xun Yu.

- Délkeleti szél volt, a zászló pedig kék és vörös.

- Csupán egyetlen értelmezés lehetséges: ma éjjel támadás fogja érni a tábornok!

Cao Cao bólintott. Ebben a pillanatban Mao Jie is belépett, és egy hasonló esetet jelentett. Cao Cao őt is megkérdezte, mit jelenthet a dolog.

- Szerintem éjszakai rajtaütést - hangzott a felelet.

Sajnos az uralkodók sarja gyenge volt
Így éji támadást parancsolt
Ám az eltört zászlórúd mindent elárult
Miért pártolják ősi napok a gonoszt, végzete elhárult

- Ez nyilvánvalóan a gondviselés - mondta Cao Cao és megkezdte felkészülését a támadásra. Kilenc részre osztotta seregét s nyolc hadtestnek parancsba adta, hogy álljon készen a rajtaütésre, miközben csak egy kezdte meg a letáborozást.

Csupán halovány holdfény világított, amikor Liu Bei és Zhang Fei a két sereggel a főminiszter tábora felé menetelt. Sun Qiant hátrahagyták Xiaopei őrzésére. Zhang Fei, mivel ő volt a haditerv kieszelője, néhány könnyűlovassal az élen haladt. Ahogy közelebb értek, minden csendesnek tűnt, semmiféle mozgást nem láttak az ellenséges tábor felől. Ekkor váratlanul körülöttük mindenütt fények lobbantak fel s Zhang Fei tudta, hogy csapdába estek. Egyszerre mind a nyolc irányból rohamot intéztek ellenük a lesben álló erők. Keletről, nyugatról, északról és délről Zhang Liao, Xu Chu, Li Dian és Yu Jin támadott, északkeletről, északnyugatról, délkeletről és délnyugatról pedig Xiahou Dun, Xiahou Yuan, Xu Huang és Yue Jin.

Zhang Fei előrerontva majd visszahúzódva harcolt elkeseredetten az ellenséggel, védve az elő- és utóvédet is, ám nem volt képes elbánni valamennyiükkel. Azok a katonák, akik eredetileg Cao Cao emberei voltak, amikor látták, hogy a helyzet kezd kritikussá válni, átálltak korábbi urukhoz.

Zhang Fei szembetalálkozott Xu Huanggal és össze is csaptak, ám ekkor az utóvédet megtámadta Yue Jin. Végül nagy nehezen sikerült áttörnie az ellenfeleken. Tíz harcosával Xiaopei felé indult, ám hamarosan rájött, hogy elvágták a visszavonulás útját. Ekkor arra gondolt, Xuzhou irányába tart, de biztosra vette, hogy azon az útvonalon is várják. Mivel semmi egyéb nem jutott az eszébe, a Mangdang hegy felé vette az irányt.

Ahogy Liu Bei a tábor felé közeledett, ő is támadni készült, ám meghallotta a csatazajt. Ekkor hátba támadták s igen gyorsan elveszítette hadereje felét.

Xiahou Dun túnt fel, Liu Bei pedig futásnak eredt, de hamarosan észrevette, hogy a másik Xiahou testvér, Yuan a nyomában van. Amikor körülnézett, látta, hogy alig ötven katonája maradt, így Xiaopei felé iramodott.

Nemsokára már azon tűnődhetett, miért áll lángokban a város. Rögtön megváltoztatta tervét, s Xiapi lett következő úti célja, azonban rájött, hogy az egész vidék hemzseg az ellenségektől, nem fog tudni átjutni rajtuk. Ekkor eszébe ötlött Yuan Shao ígérete, miszerint nála menedékre lelhet, ha kedvezőtlenül alakulnának a dolgai, így végül úgy döntött, hozzá igyekszik s ott marad, míg ki nem tud eszelni valami újabb tervet. A qingzhou-i utat választotta hát, ám ezt is lezárták, úgyhogy egyszerűen északnak indult a nyílt vidéken, miközben maradék néhány követőjét is elveszítette.

Qingzhou városa felé igyekezett, naponta háromszáz *li*-t megtéve. Amikor megérkezett és bebocsátást kért a kapunál, az örök nevét tudakolták. Miután elmondta, közölték a kormányzóval, Yuan Shao legidősebb fiával, Yuan Tannal, hogy ki érkezett. A kormányzó nagyon meglepődött, ám kinyitatta előtte a kaput, majd rögtön elébe sietett és nagy tisztelettel bánt vendégével.

Liu Bei elmondta neki veresége történetét s azt is, hogy menedéket keres. Megfelelő szálláshelyet kapott, megbecsült látogatóként kezelték, amíg az ifjú levelet írt, hogy értesítse atyját a fejleményekről. Ezután Yuan Tan kíséretet biztosított számára s tovább küldte a Pingyuan határáig tartó útra.

Yejun városánál magával Yuan Shao-val és követői seregével találkozott. Liu Bei nagy tisztelettel meghajolt előtte, amit a másik sietett viszonzni, majd így szólt:

- Roppant aggódtam fiam betegsége miatt, ezért nem jöttem segíségedre. Ám most nagyon örülök, hogy láthatlak, életem egyik leghőbb vágya teljesült!

- A szegény Liu Bei, akit itt látsz - felelte Liu Bei -, már igen régóta azt kívánta, hogy nálad leljen menedéket, ám a sors mostanáig megtagadta tőle ezt a kiváltságot. Most, hogy Cao Cao megtámadott és családom elveszett, emlékeztem arra, generális, hogy te mindenfelől szívesen fogadsz jó embereket. Büszkeségemet zsebre vágtam hát s abban bízom, érdemesnek bizonyulok vendégszeretetedre és egy napon bizonyíthatom neked hálám.

Yuan Shao roppant elégedett volt mindennek hallatán és kivételesen jól bánt vele. Ettől fogva mindketten Jizhou-ban, Yuan Shao szülőföldjén és uradalmán éltek.⁴

Xiaopei elfoglalását követően Cao Cao Xuzhou városa felé nyomult előre, amit rövid védekezés és Mi Zhu valamint a főbb vezetők szökése után Chen Deng feladott. Cao Cao a városba vezette seregét, helyreállította a rendet és megbékítette az embereket. Ezután a Guan Yu védelme alatt álló

Xiapi ellen készült. Liu Bei családja is ott tartózkodott.

- Itt van hát Guan Yu, oltalmazza fivére családját - mondta Xun Yu -, s az utolsó emberig védeni fogja a várost. Ha nem sikerül gyorsan elfoglalnunk, Yuan Shao megszerezheti előlünk.⁵

- Mindig is szerettem és csodáltam Guan Yu-t - felelte Cao Cao -, hadi képességei és elvei miatt is. Legszívesebben szolgálatomba fogadnám, ezért nem lenne rossz elküldeni valakit hozzá, aki rábeszelné a megadásra.

- Nem fogja megtenni - szólt közbe Guo Jia -, mivel túlságosan is erős a hűsége és a kötelességtudata. Attól tartok, bárki is beszélne vele, rosszul járna.

Ekkor előlépett egy ember:

- Én ismerem őt egy kissé, úgyhogy elvállalom a feladatot!

A beszélő Zhang Liao volt. Cheng Yu ránézett, majd így szólt:

- Noha régi ismerősök vagytok, attól tartok, képtelen leszel meggyőzni.

Ám nekem van egy olyan tervem, amely nem hagy számára más választást majd, mint hogy a főminiszter úr szolgálatába lépjen!

Királyi tigris nyomán elhelyezték a csapdát
Illatos csalival akarták elfogni az óriási bálnát

A következő fejezet beszámol arról, miféle kelepécét terveztek Guan Yu-nek.

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET

OSTROM ALATT ÁLLVA A TU HEGYSÉGBEN GUAN YU
HÁROM FELTÉTELT SZAB. CAO CAO
BOMA-NÁL CSODÁNAK LESZ SZEMTANÚJA

屯土山關公約三事
救白馬曹操解重圍

Cheng Yu terve, melynek segítségével Guan Yu-t elcsábítani igyekeztek a három testvér szövetségéből, így hangzott:

- Mivel Guan Yu sokkal bátrabb a hétköznapi harcosoknál, ezért csupán kivételes ravaszsággal lehetséges túljárni az eszén. Először is küldjük azokat az elfogott katonákat, akik nemrég még Liu Bei seregéhez tartoztak, Xiapibe, ahol közölgék, hogy visszatértek. Így lesznek embereink a falakon belül. Ezután egy támadás és egy színlelt vereség ki fogja csalogatni Guan Yu-t a városból, visszaújtát pedig eközben elvágjuk.

Cao Cao beleegyezett a tervbe s néhány tucatnyi harcost, akik nemrég még Xuzhou-ban voltak, Xiapibe küldtek. Guan Yu elhitte történetüket, megbízott bennük és megengedte nekik, hogy nála maradjanak.

A játszma e részét követően Xiahou Dun ötezer fős sereget vezetett a város ellen. Először Guan Yu nem reagált a kihívásra, ám miután embereket küldtek a falak tövébe, kifejezetten azért, hogy provokálják őt, a harag felülkerekedett óvatosságán és háromezer fővel kivonult. A két vezér összecsapott s nagyjából tíz ütésváltást követően Xiahou Dun menekülőre fogta. Guan Yu rögtön a nyomába eredt. Az ellenséges vezér hamarosan megállt, ám néhány ütésváltást követően ismét futni kezdett. Ezt a taktikát követve végül húsz *li* távolságra sikerült elcsalnia Guan Yu-t a várostól. Ekkor utóbbinak hirtelen eszébe jutott, milyen kockázatos dolgot cselekszik és visszavezette embereit Xiapi felé.

Hamarosan egy jelzőbomba hangjára balról és jobbról két hadtest érkezett Xu Huang és Xu Chu vezetésével, igyekezve elzárni az utat. Guan Yu sietve haladt végig közöttük, mert úgy látta, még visszaérhet, ám a rajtaütést végző ellenfél mindkét oldalról nyílpuskával várta. A kilőtt nyílvevesszők szárnyas sáskákként röppentek feléjük. Látva, hogy nincs visszaút, megfordultak. Ekkor rájuk zúdult a két hadtest. Guan Yu meghátrálásra készítette őket s nemsokára ismét úton volt a város felé, ám ekkor Xiahou Dun is megérkezett és ádázabban támadt rá, mint korábban. Leszállt az este, Guan Yu-t pedig még mindig körülzárták, így felvezette embereit a Tu hegység egyik alacsonyabb dombjára, ahol letáboroztak pihenni.

Guan Yu-t minden oldalról ellenség vette körül. A városa felé pillantva azt látta, hogy tűz üt ki, majd hamarosan haragvó lángok emelkednek. Azt jelentette ez, hogy az árulók, akik nemrég érkeztek, megnyitották a kapukat Cao Cao seregei előtt. A tüzeket ők gyújtották, hogy zavarba hozzák és aggodalommal töltsék el Guan Yu-t, akit a látvány valóban igencsak elszomorított.

Az éjszaka folyamán megkísérelte elhagyni a dombtetőt, de minden próbálkozását nyílvevesszők zápora hiúsította meg. Hajnalhasadtakor felkészült rá, hogy még egyszer meginduljon, ám mielőtt bármit tehetett

volna, egy lovast vett észre, aki teljes sebességgel vágta az éleket felfelé. Hamarosan felismerte benne Zhang Liao-t.

Amikor hallótávolságon belülre ért, így szólt hozzá:

- Azért jöttél, hogy megküzdj velem, Zhang Liao?

- Nem - felelte amaz -, régi barátságunk miatt jövök.

Ezzel elhajította kardját, leugrott a nyeregből és üdvözlésre emelt kézzel lépett közelebb. Végül mindketten helyet foglaltak a domb tetején.

- Akkor hát nyilván beszélgetni kívánsz velem - mondta Guan Yu.

- Nem egészen - hangzott a válasz -, nemrég megmentettél engem. Hogyan is lehetnék olyan hálátlan, hogy nem igyekszem viszonzni ezt?

- Szóval meg akarsz menteni.

- Nem teljesen erről van szó - válaszolta Zhang Liao.

- Mit keresel hát itt, ha nem a segítségemre jöttél?

- Semmit sem lehet tudni bátyád sorsáról, ahogyan arról sincs hír, hogy öcséd él-e még vagy már halott. Múlt éjjel a városod Cao Cao kezébe került, ám sem a harcoknak, sem pedig a népnek nem esett bántódása. Liu Bei családját különleges egység őrzi, nehogy teljesen megrémüljenek. Azért érkeztem, hogy beszámoljak róla neked, milyen jól bánnak velük.

- Nyilvánvalóan meg akarsz győzni valamiről - felelte Guan Yu ingerülten -, de noha a menekülés lehetetlen, én mégsem vagyok zavarban. Úgy tekintek a halálra, mintha hazamennék. Jobban tennéd, ha gyorsan elindulnál s hagynád, hogy lemenjek és megkezdődjön a csata.

- Az egész világ kinevetne, ha hallaná ezeket a szavakat. Te is tisztában vagy vele - mondta Zhang Liao.

- Meghalok a hűség és az igazság kedvéért! Ki nevetne ezen? - tudakolta Guan Yu.

- Három vétkben is bűnösnek találhatnál, ha meghalnál.¹

- Árukl el, mik lennének ezek!

- Először is te és fivéreid arra esküdtetek meg az Őszibarackkertben, hogy együtt éltek-haltok. Testvéredet legyőzték, te pedig harcolni akarsz a halálig. Így hát ha ő felbukkana és segítségedre szorulna, akkor nem találna rád. Nem árulnád el ezzel az esküdet? Másodszor te felelsz fivéred családjáért, s ha elesel a harcban, a két nő védelmező nélkül magára marad. Nem lenne ez más, mint a bizalom elárulása.² Harmadszor pedig hadi képességeid kivételesek, mégsem támogatnád testvéredet ama nemes kísérletében, hogy fenntartsa a dinasztiát, így valamennyi erőfeszítés és nélkülözés, melyben részed volt, csupán arra lenne jó, hogy „bátor bolond” hírnevet szerezzen neked. Van értelme ennek? Kötelességemnek éreztem, hogy rámutassak e három vétkedre.

Guan Yu egy darabig némán töprengett, végül pedig így szólt:

- Elmondtad három vétkem. Mit kívánsz most?

- Körül vagy véve. Nem menekülhetsz meg másként a halál elől, hacsak meg nem adod magad. Márpedig nincs semmi haszna a céltalan halálnak. Legjobb, amit tehetsz, hogy aláveted magad Cao Cao akaratának, amíg hírt nem hallasz Liu Bei felől s újra nem csatlakozol hozzá. Így biztosíthatod a két hölgy biztonságát is és nem szeged meg az Őszibarackkertben tett esküdet sem. Megőrzöl egy hasznos életet. Végig kell gondolnod ezeket a dolgokat, testvérem.

- Elmondtad a három előnyt, testvérem, most hallgasd meg az én három feltételem. Ha a főminiszter beleegyezik ezekbe, levetem vértetem. Ha viszont elutasít, inkább azt választom, hogy bűnös leszek mindhárom vétekben s meghalok.

- Miért ne egyezne bele a főminiszter? Ő igen elfogulatlan és türelmes. Hadd halljam a három feltételt!

- Az első az, hogy mivel a Birodalmi Nagybarca és én a Hanok támogatói vagyunk, most a császárnak, nem pedig Cao Cao főminiszternek adom meg magam.³ A második: megfelelő ellátás a két gondjaimra bízott hölgynek, valamint biztosíték afelől, hogy rajtam kívül senki más nem közelítheti meg kapujukat. S végül a harmadik, hogy azonnal csatlakozhassak fivéremhez, amint hírt kapok hollétéről, legyen bár ezernyi *li* távolságra is tőlem. Ha mindhárom feltételem teljesül, megadom magam, ám ha csak az egyiket is elutasítják, akkor ez nem fog megtörténni! Így hát, Zhang Liao, arra kérek, siess vissza s terjeszd őket urad elé!

Cao Cao embere nem is vesztegette az időt, rögtön útnak indult. Amikor Guan Yu első kívánságát előadta, a főminiszter csak nevetett:

- Mivel a Hanok minisztere vagyok, ezért én magam is Han vagyok. Ezt könnyedén teljesíthetem!

Ezután Zhang Liao elmondta a második feltételt a két hölgy ellátásáról és zavartalanságuk biztosításáról. Cao Cao így felelt:

- A császár nagybátyja ellátásának kétszeresét fogják kapni. Ugyanilyen egyszerű a gondoskodás háborítatlanságukról is. A közönséges házi törvény elegendő. Miért kételkedne bárki is ebben?

- Amikor megtud bármit is Liu Bei hollétéről, oda akar menni - közölte végül Zhang Liao.

Cao Cao a fejét rázta:

- Ez azt jelenti, hogy addig csupán etetem Guan Yu-t. Mi hasznom származna ebből? Nem egyezhetek bele.

- Bizonyosan emlékszel a híres tudós, Yu Rang mondására:⁴ attól függően, hogy az uralkodó hétköznapi emberként vagy zseniként bánt vele, ez határozta meg az ő viselkedését is a királlyal szemben. Liu Bei nagylelkűen és bőkezűen bánik Guan Yu-vel, így nyilván úgy nyerheted meg Guan Yu szívét és támogatását, ha még kedvesebb és bőkezűbb vagy vele.

- Teljesen igazad van. Teljesítem hát a három feltételt – felelte erre Cao Cao.

Zhang Liao rögvest felkerekedett, hogy megvigye a híreket Guan Yunek, aki még mindig a Tu hegység egyik csúcsán táborozott.

- Vonuljon hát vissza a hadsereg, hogy beléphessek a városba és elmondhassam a hölgyeknek, mit sikerült elérni. Ezután azonnal megadom magam – hangzott Guan Yu válasza.

Zhang Liao még egyszer visszalovagolt e kéréssel s kiadták a parancsot, hogy a sereg vonuljon el harminc *li* távolságra a várostól.

- Ne tedd ezt! – kérte a főminisztertől Xun Yu – Árulástól tartok!

- Biztosan nem fogja megszegni a szavát – felelte neki Cao Cao –, ehhez túlságosan is erkölcsös.

A sereg visszavonult hát, Guan Yu pedig haderejével együtt visszatért Xiapi-be, ahol azt kellett látnia, hogy az emberek nyugodtan végzik mindennapi tevékenységüket. A palotába indult, hogy meglátogassa a két hölgyet, akik siettek találkozni vele. A lépcsők előtt meghajolt előttük s így szólt hozzájuk:

- Elnézéseket kérem, hogy megrémítettelek titeket.

- Hol van urunk? – kérdezték tőle.

- Sajnos nem tudom, hová távozott.

- Akkor hát mit szándékozol tenni, sógorunk?

- Tegnap kitortem a városból, hogy megküzdjek az ellenséggel. Egy dombtetőn körbevettek, Zhang Liao pedig felkeresett és arra biztatott, hogy adjam meg magam. Három feltételt tártam elé ennek fejében s mindhármat elfogadták. Ellenfeleink visszavonultak, így lehetségessé vált visszatérésem a városba. Hacsak nem tudom meg, mi a véleményetek, sógornőim, aligha fogok tenni bármiféle végső lépést.

Megkérdezték tőle, mik voltak a feltételei, ő pedig elmondta nekik, mire Gan úrhölgy így felelt:

- Amikor Cao Cao serege bevonult, biztosra vettük, hogy meghalunk. Ám kiderült, hogy egy hajunk szála sem fog meggörbülni, egyetlen katona sem mert ajtónkhoz közeledni. Elfogadtad feltételeiket, sógorunk, így nem szükséges beleegyezésünket kérned. Egyetlen félelmünk, hogy a főminiszter nem fogja hagyni fivéréddel történő találkozásodat.

- Emiatt ne nyugtalankodjatok, sógornőim. Majd teszek róla, hogy ne így legyen!

- Dönts hát te mindenben, ne kérdezz minket, nőket!

Ezután Guan Yu magukra hagyta őket s csekély létszámú kísérettel felkereste Cao Cao-t. A főminiszter a legkülső kapuig jött, hogy üdvözlje őt, Guan Yu pedig leszállt a nyeregből és meghajolt előtte. Cao Cao a legnagyobb szívéllyel viszonozta a köszöntést.

- A legyőzött hadsereg vezére hálás a nagylelkűségért, hogy megőrizhette életét - mondta Guan Yu.

- Oly régóta csodálom hűségedet és erkölcsösségedet, hogy ez a boldog találkozás kielégíti egész életem leghőbb vágyát - felelte Cao Cao.

- Mivel a főminiszter úr beleegyezett három kérésem teljesítésébe, amelyet barátom a nevemben közölt, nem sok megbeszéltnivalónk maradt - közölte Guan Yu.

- Minden úgy lesz, ahogy mondtam, nem szegem meg szavamat - válaszolta Cao Cao.

- Amint értesülök Liu Bei hollétéről, azonnal indulok hozzá, még ha tűzön-vízen kell is átkelnem. Meglehet, nem lesz időnk vagy alkalmunk búcsút venni majd egymástól, de bízom benne, megérted az okot, uram.

- Ha bebizonyosodik, hogy fivéred életben van, akkor természetesen engedélyt adok rá, hogy elmenj hozzá. Ám attól tartok, a zűrzavarban életét veszthette. Nyugodj hát meg és válaszolj kérdéseimre.

Guan Yu köszönetet mondott neki, majd lakoma kezdődött a tiszteletére. Másnap a hadsereg megindult hazafelé.

A fővárosba történő utazásra a két hölgy számára előkészítettek egy hintót, s Guan Yu örködött mellettük. Útközben megpihentek egy állomáson, Cao Cao pedig alig várta, hogy kötelességszegéssel vádolhassa meg Guan Yu-t, ezért ugyanabba a szobába szállásolta el őt, ahová sógornőit is. A hős azonban egész éjjel az ajtó előtt állt égő gyertyával a kezében, anélkül, hogy bármi jelét is adta volna a fáradtságnak. Cao Cao tisztelete csak növekedett hát iránta.⁵

A fővárosban a főminiszter igen tekintélyes szállást jelölt ki neki, amit Guan Yu rögtön két részre osztott, a felsőt a két hölgynek, a másikat pedig magának. Tizennyolc tapasztalt harcosából szervezett őrseget a nők szállása elé.

Guan Yu-t Xian császár elé vezették, aki a Hanokat Szolgáló Generális tisztséggel látta el őt, a hős pedig kifejezte köszönetét uralkodójának. Másnap Cao Cao kizárólag Guan Yu tiszteletére nagy lakomát szervezett, amire meghívta összes tanácsadóját és tisztjét. Az ünnepeltet ültette a legmegbecsültebb helyre, ezen kívül ajándékokkal is elhalmozta, selyemmel, valamint arany és ezüst edényekkel, amiket ő a hölgyek szállására küldött, hogy használják és vegyék birtokba ezeket. Lényegében megérkezése napjától kivételes tiszteletben és megkülönböztetett figyelemben részesítették Guan Yu-t, minden harmadik napon kisebb összejöveteleket, minden ötödik napon pedig nagy lakomákat tartottak.

Cao Cao tíz igen bájos szolgálólánnyal lepte meg, ám ezeket is sógornőihez küldte, hogy legyenek szolgálatukra. Guan Yu minden harmadik napon ellátogatott hozzájuk és hogylétük felől tudakozódott, ők pedig

megkérdezték tőle, van-e bármi hír távollévő férjükről. E rövid „szertartás” mindig az alábbi szavakkal zárult:

- Sógorunk, ha úgy tetszik neked, távozhatsz.

Csak ekkor merte Guan Yu magukra hagyni őket.

Cao Cao fülébe is eljutott a híre ennek a kivételesen udvarias viselkedésnek s egyre többre tartotta a férfiút.

Egy napon a főminiszter észrevette, hogy Guan Yu köpönyege régi és már egészen elkopott. Miután megszerezte méreteit, készítettett egyet tiszta brokátból, majd átadta vendégének. Guan Yu felhúzta, majd magára öltötte a régit is, olyképpen, hogy egészen befedte az újat.

- Miért vagy ennyire takarékos? - kérdezte nevetve Cao Cao.

- Ez nem takarékoság - hangzott a felelet -, a régi köpönyeg ajándék volt bátyámtól, azért viselem, hogy mindig rá emlékeztessen. Nem hagyhatom, hogy az új ajándék árnyékba borítsa a régit.

- Mily roppantul nemes gondolkodású! - sóhajtotta Cao Cao.

Egy másik alkalommal, amikor Guan Yu otthon tartózkodott, szolgáló érkezett hozzá, aki közölte, hogy a két hölgy minden látható ok nélkül a földre vetette magát és könnyezik. Guan Yu rendbe tette öltözékét, átment hozzájuk s az ajtó elé térdelve így szólt:

- Miért vagytok ilyen bánatosak, sógornőim?

- Éjszaka azt álmodtam, hogy urunk egy gödörbe zuhant. Felébredtem és elmeséltem Mi úrhölgynek, most pedig mindketten azt hisszük, ez azt jelenti, urunk meghalt. Ezért sírunk.

- Az álmoknak nem lehet hinni - felelte Guan Yu -, azért álmodtatok róla, mert rá gondoltok. Kérlek titeket, ne gyászoljatok hát!

Éppen ekkor Guan Yu-t újabb lakomára hívták meg, így magukra hagyta a hölgyeket s oda indult. Látva, hogy bánatos és könnyek ülnek szemében, a vendéglátó megkérdezte tőle, mi bántja.

- A sógornőim fivérem után sírnak. Én magam sem tehettem mást, mint hogy elszomorodtam az együttérzéstől.

Cao Cao elmosolyodott és igyekezett felvidítani vendégét. Miután igen jófajta borral kínálta, Guan Yu végül meglehetősen berúgott, s szakállát simogatva így szólt:

- Micsoda haszontalan alak vagyok! Nem lehetek a birodalom szolgálátára és még bátyámtól is elszakadtam!

- Hány szálból áll a szakállad? - kérdezte tőle váratlanul a házigazda.

- Talán néhány százból. Összel kihullik egy kevés, ám télen a legdúsabb. Ekkor fekete selyemerszényt használok, hogy megóvjam a szőrszálakat - válaszolta Guan Yu.

Cao Cao rögtön készítettet neki egy új erszényt erre a célra. Nem sokkal később, amikor az udvarban voltak, a császár megkérdezte Guan Yutól, miért van erszény a mellkasán.

- A szakállam igen hosszú, felség - felelte Guan Yu -, ezért a főminisztertől kaptam ezt az erszényt, hogy megvédje.

- Az uralkodó megparancsolta, hogy vegye le s mutassa meg neki a szakállát teljes hosszúságában, ami fodrozódó hullámokban bomlott ki mellkasa alá.

- Valóban csodálatos szakáll! - kiáltotta a császár. Ettől fogva Guan Yu-t „a csodálatos szakállú harcosnak” nevezték.

Egy másik alkalommal lakoma után Cao Cao meglátta vendégét, ahogy éppen elindul a palotája kapujától s észrevette, hogy harci ménje igencsak sovány.

- Miért ilyen vézna? - kérdezte Cao Cao rámutatva.

- Méltatlan testem túlságosan nehéz s ez az eredménye. A lovam soha nincs formában.

A főminiszter rögtön megparancsolta szolgálóinak, hogy vezessenek elő egy bizonyos paripát. Hamarosan meg is jöttek vele. Vörös színe volt, mint az izzó szénnek s minden tekintetben igen figyelemreméltó állat volt.

- Felismered? - kérdezte Cao Cao.

- Nem más ez, mint a Rőt Nyúl, Lü Bu hátasa! - kiáltotta Guan Yu.

- Így van - közölte a főminiszter, majd átadta a teljesen felszerszámozott lovat vendégének. Guan Yu számtalanszor meghajolt előtte, újra meg újra köszönetet mondott érte, míg Cao Cao végül már kellemetlenül kezdte érezni magát, s így szólt:

- Elég sok ajándékot adtam neked a szolgálólányoktól kezdve az arany és ezüst edényekig, mégsem hajoltál meg előttem soha hálád jeleként. Úgy látszik, ez a paripa jobban kedvedre van, mint bármi más. Miért tartod többre a nőknél?

- Ismerem ezt a lovat, tudom, hogy egy nap akár ezer *li* távolságot is meg tud tenni s nagyon szerencsésnek érzem magam azért, hogy enyém lehet. Így ha hírt kapok fivérem felől, akkor akár már egyetlen nap alatt is el tudok majd jutni hozzá!

Cao Cao erre csak morgott egyet s kezdte már bánni az ajándékot, ám Guan Yu boldogan hátára pattant, majd távozott.

A sors lesújtott rá, mégis megmaradt szilárdnak
Szállása megosztásával betekinteni engedett szíve tisztaságába
A ravasz miniszter meg akarta nyerni magának
Ám érezte, kudarc éri, próbálkozni már mindhiába

- Roppant bőkezűen bántam Guan Yu-vel - mondta a főminiszter Zhang Liao-nak -, de ő még mindig dédelgeti a vágyat, hogy távozzon tőlem. Tudod esetleg, miért van így?

- Megpróbálom kideríteni - hangzott a válasz.

Így hát Zhang Liao hamarosan sort kerített arra, hogy találkozzon Guan Yu-vel s mikor a kölcsönös udvariaskodás végére értek, így fordult hozzá:

- Én ajánlottalak a főminiszternek s remélem, jól bánik veled.

- Nagy hatással van rám kedvessége és nagylelkűsége - válaszolta Guan Yu -, ám noha testem itt van, gondolatban mindig fivéremnél járok.

- Szavaid nem fejezik ki túl jól a jelenlegi helyzetet. Aki úgy él ezen a világon, hogy nem tesz különbséget a másokkal való kapcsolataiban, nem előzékeny azokkal, akik ezt megérdemlik, az nem a leginkább csodálatra méltó ember. Még Liu Bei sem bánt soha olyan jól veled, mint a főminiszter. Miért kívánsz hát továbbra is ennyire távozni?

- Nagyon jól tudom, milyen kedves, ám Liu Bei nagybácsitól is igen sok mindent kaptam. Emellett pedig megesküdtünk, hogy együtt halunk meg, ezért nem maradhatok itt. De mielőtt távozom, megpróbálok majd valami nagyszerű szolgálatot tenni uradnak, hogy kimutassam iránta érzett hálámat.

- Tegyük fel, hogy Liu Bei már nincs ezen a világon. Mit tennél ekkor? - tudakolta Zhang Liao.

- Követném őt a Kilenc Arany Forrás alatti birodalomba.⁶

Nem volt hát ezután semmi kétség Guan Yu szándékait illetően. Zhang Liao elmondta Cao Cao-nak, hogy állnak a dolgok.

- A feljebbvaló iránti megingathatatlan szolgálat a legmagasabb erény bizonyítéka - sóhajtotta Cao Cao.

- Arról beszélt, hogy elvégez valamiféle szolgálatot, mielőtt elmegy - mondta Xun Yu -, de ha nem lesz lehetősége ilyesmire, akkor nem távozhat.

Cao Cao is így látta ezt.

Eközben Liu Bei Yuan Shao-hoz ment, hogy menedéket kérjen tőle. A hős éjjel-nappal bánatos volt s mikor ennek okát kérdezték, elmondta, hogy nem tudja, merre járnak fivérei s azt sem, mi lett családjával, mióta Cao Cao kezei közé kerültek.

- Hogy is ne lennék szomorú, mikor kudarcot vallottam országom és családom szolgálatában is? - sóhajtozta.

- Már régóta szeretném megtámadni Xuchangot - közölte vele Yuan Shao -, most pedig ősz van, a legkiválóbb időszak egy hadjáratra, úgyhogy beszéljük meg a Cao Cao elpusztítására vonatkozó terveinket.

Tian Feng rögtön tiltakozott:

- Mikor Cao Cao Xuzhou ellen indult s a főváros védtelen volt, elszalasztottad a kínálkozó lehetőséget. Most viszont már Xuzhou elesett, a

főminiszter harcosai pedig a győzelem hatására duzzadnak az önbizalomtól, így örülség lenne támadást kísérelni meg ellenük. Várnunk kell, míg nem nyílik ismét jó lehetőség számunkra.

- Hadd gondolkozzam rajta! – felelte Yuan Shao, majd Liu Bei-hez fordult tanácsért, hogy támadjon-e vagy várjon.

- Cao Cao egy lázadó! Szerintem nem teljesíted kötelességedet, ha nem fordulsz rögvest ellene! – válaszolta Liu Bei.

- Igazad van! – kiáltotta Yuan Shao s úgy döntött, megindítja seregeit. Ekkor azonban Tian Feng tanácsadó ismét tiltakozott.

- Ti könyvfalók csupán az irodalom és tervezgetés iránt lelkesedtek, a háborút és harcot megvetitek s engem is rávesztetek arra, hogy elhanyagoljam kötelességemet! – gerjedt haragra Yuan Shao.

Ennek hallatán Tian Feng földig hajolt s így szólt:

- Ne vedd hát figyelembe szolgálád bölcs szavait s meglátod, kudarcot fogsz vallani a harcmezőn!

Yuan Shao ekkor már olyan dühös volt, hogy ki akarta végeztetni a tanácsadót. Azonban Liu Bei kérésére elállt ettől a szándékától és csupán börtönbe vetette.

Társa sorsát látva egy másik tanácsnok, Ju Shou összehívta egész családját s szétosztotta közöttük minden vagyonát, majd így fordult hozzájuk:

- A hadsereggel tartok. Ha sikerrel járunk, semmi sem múlja felül dicsőségünket, ám ha vereséget szenvedünk, életem is veszélybe fog kerülni.

Barátai és rokonai könnyeztek, amikor búcsút vett tőlük.

Yan Liang generálist jelölték ki az előőrs vezetésére s utasították, hogy támadja meg Boma-t. Ez a döntés nem nyerte el Ju Shou tetszését:

- Túlságosan szűklátókörű a generális ehhez a feladathoz. Ugyan helyén van a szíve, de szükséges lenne valaki más is mellé, aki segítségére volna.

- Ő legjobb alvezéreim egyike, te pedig nem tartozol azok közé, akik képesek lennének megítélni ezt a dolgot! – felelte ingerülten Yuan Shao.

A sereg Liyang felé menetelt s Liu Yan, Dongjun kormányzója sürgős segítségért folyamodott a fővároshoz. Cao Cao erre rögtön megindította csapatait. Amint híre kelt, hogy csata várható, Guan Yu felkereste a főminisztert:

- Nagyuram, értesültem róla, hogy mozgósítottad a sereget. Jelentkezni kívánok az előhad vezetésére.

- Aligha tehetlek ki téged ekkora kényelmetlenségnek, generális. Ám ahogy szükség lesz a segítségedre, hivatni foglak!

Guan Yu kénytelen volt távozni, közben pedig a százötvenezer főnyi haderő három részre osztva kivonult Xuchangból. Útközben érkezett meg az üzenet Liu Yantól, amelyben erősítést kért, így Cao Cao ötvenezer fővel

Boma felé menetelt, s néhány domb védelmében helyezkedett el. Az előttük elterülő síkságon Yan Liang táborozott százezer harcedzett katonájával. Cao Cao egészen megrémült a vele szembenálló erők nagyságától s táborába visszatérve így szólt Song Xianhez, aki egykor Lü Bu alatt szolgált:

- Te egyike vagy Lü Bu hírneves generálisainak, összecsapnál hát Yan Liang valamelyik harcosával?

Song Xian úgy döntött, megpróbálkozik vele. Fegyvert öltött, nyeregbe szállt és az élre lovagolt. Yan Liang már lóháton várt rá egy hatalmas lobogó alatt, kardját átlósan maga előtt tartva. Amikor észrevette, hogy közeledik egy ellenséges lovas, nagyot kiáltott és vágatni kezdett Song Xian felé. Összecaptak, ám alig három ütésváltást követően Song Xian holtan fordult le a nyeregből egy hatalmas kardvágást követően.

- Micsoda elképesztő harcos! - döbönt meg Cao Cao.

- Levágta a bajtársam, így szeretnék bosszút állni rajta! - kiáltotta ekkor Wei Xu, aki szintén Lü Bu alatt szolgált egykor.

Cao Cao beleegyezett, ő pedig lándzsát szegezve indult meg és a sereg szeme láttára rontott rá Yan Liangra. Utóbbi egy szót sem szólt, ám hátasai hamarosan egymás közelébe értek s az első kardcsapás hatására Wei Xu kettéhasított fejjel zuhant ki nyergéből.

- Ki mer még szembenézni vele s végre megölni? - ordította Cao Cao.

Xu Huang elfogadta a kihívást és kiment a sorok közül. A küzdelem hús ütésváltáson keresztül zajlott, amikor is Xu Huang visszamenekült sajátjai közé. A többi generális mostanra már komolyan elkeseredett és meg is rémült a sorozatos vereségek láttán. Cao Cao visszavonta egész seregét, miközben roppantul elszomorodott, hogy gyors egymásutánjában két vezérét is elveszítette. Yan Liang eközben szintén hátrébb vezényelte kissé csapatait.

Ekkor Cheng Yu kereste fel urát:

- Én tudok valakit, aki képes lenne legyőzni Yan Liangot.

- Kicsoda? - kiáltotta Cao Cao.

- Nem más, mint Guan Yu!

- Attól tartok, ő elhagyna engem, ha megadnám neki ezt a lehetőséget, hogy lerója megígért szolgálatát.

- Ha Liu Bei még életben van, biztosan Yuan Shao-nál időzik s ha Guan Yu legyőzi Yuan Shao seregét, akkor utóbbi biztosan ferde szemmel fog Liu Bei-re nézni. Akár ki is végezteti. Márpedig ha Liu Bei nincs többé, akkor hová mehetne Guan Yu?

Ez az érvelés rögtön megtetszett Cao Cao-nak és Guan Yu-ért küldetett. Mielőtt engedelmeskedett volna a hívásnak, a hős először búcsút vett sógornőitől.

- Szerezhetsz híreket urunkról az út során - mondták neki.

- Igen! - felelte Guan Yu, majd távozott.

Zöld Sárkány pengéjével felfegyverkezve, gyors hatásán, a Rőt Nyúlón lovagolva s csupán csekély kísérettel, Guan Yu nemsokára meg is érkezett Boma-hoz. Rögjön Cao Cao színe elé járult, aki elmondta neki a történeteket: Yan Liang túlságosan vitéz volt bármelyik ellenfeléhez képest.

- Hadd vessek rá egy pillantást - mondta Guan Yu.

Frissítőnek bort szolgáltak fel nekik s miközben ittak, jelentés érkezett arról, hogy az ellenséges vezér ismét párbajra szólítja őket. Cao Cao, vendége és a személyzet is felment az egyik domb tetejére, ahonnan ráláthattak ellenségeikre. A főminiszter és Guan Yu leültek, vezéreik pedig körülállták őket. Cao Cao rámutatott Yan Liang felsorakozott csapataira az alatt elterülő síkságon. A jelvények és lobogók ragyogóan tisztának tűntek a lándzsák és kardok erdejének közepette. Mindez roppant nagyszerű és lenyűgöző látványt nyújtott.

- Nézd csak, milyen derék harcosok ezek az északiak! - mondta Cao Cao.

- Én csupán agyaggalamboknak és szalmakutyáknak tekintem őket - válaszolta Guan Yu.

Cao Cao Yan Liangra mutatva így felelt:

- Az alatt a hatalmas lobogó alatt, hímzett köpönyegben, ezüst mellvérttel, lóháton, óriási kardot markolva, ő Yan Liang.

- Olyannak tűnik nekem, mintha fejét eladásra egy póznára tűzték volna ki - mondta Guan Yu, miközben a lábai előtt elterülő sereget tanulmányozta.

- Nem szabad lebecsülnöd őt, mivel szörnyűséges harcos! - figyelmeztette Cao Cao.

- Én igazán méltatlan ember vagyok, ám most megyek és elhozom neked a fejét, ha úgy kívánod - közölte Guan Yu felemelkedve.

- A tréfákozás nem megengedett ebben a seregben - szólt közbe Zhang Liao -, ezért, kérlek, válogasd meg szavaidat, generális!

Guan Yu sietve nyeregbe szállt, lefelé fordította hatalmas fegyvere hegyét és leügetett a dombról. Főnix-szemeit tágra nyitotta, selyemhernyó-szemöldökei pedig ádázul felborzolódtak. Egyenesen az ellenség sorai felé tartott s az északi harcosok meghátráló hullámokban nyitottak neki utat. Látták, hogy vezérük felé igyekszik.

Eközben Yan Liang békésen üldögélt napernyője árnyékában, amikor hirtelen meglátta, hogy egy lovas száguld felé. Mielőtt még bárkitől megkérdezhetne volna, ki ez a vörös hátason vágótázó alak, az már ott is volt előtte. A meglepetéstől döbbenetesen a vezérnek eszébe sem jutott védekezni. Guan Yu karja a magasba emelkedett, hatalmas fegyvere lesújtott, Yan Liang pedig nyomában holtan zuhant a földre.

Lepattanva a nyeregből gyilkosa levágta a fejét, majd lova nyakához erősítette. Ezután visszaült a hátsóra s úgy lovagolt el, mintha nem is lenne ott körülötte egy egész ellenséges hadsereg.

A félelemtől dermedt északiak nem is próbálták megállítani. Ekkor Cao Cao csapatai rettenetes erővel zúdultak rájuk és hatalmas győzelmet arattak, rengeteg ellenséges katonát lemészárolva, sok lovat, fegyvert és egyéb hadi felszerelést zsákmányolva. Guan Yu eközben visszatért a dombtetőre és rettenthetetlenségének bizonyítékát a főminiszter lábai elé helyezte.⁷

- Emberfeletti ember vagy, generális! - kiáltotta ennek láttán Cao Cao.

- Semmi ez ahhoz képest, amit Zhang Fei fivérem tett - felelte szerényen Guan Yu -, ő megtette ugyanezt egy száz légiónyi nagyságú sereg közepe, ráadásul olyan könnyedén, mintha csak zsebéből húzna elő valamit.

Cao Cao elámult ezen a kijelentésen s így fordult a körülöttük állókhoz:

- Legyetek nagyon óvatosak, ha találkoztok ezzel a Zhang Fei-jel!

Utasította őket, jegyezzék fel a nevet köpönyegük belsejébe, hogy emlékezzenek majd rá.

A legyőzött hadsereg visszaindult északra, ám útközben találkozott Yuan Shao-val, akinek elbeszélték a történeteket:

- Egy vörös arcú, hosszú szakállú harcos óriási kardot forgatva betört a csapatok közé, majd levágta és magával vitte vezérünk fejét!

- Ki lehetett ő? - kérdezte Yuan Shao.

- Bizonyosan Liu Bei fivére, Guan Yu! - válaszolta hevesen Ju Shou.

Yuan Shao szörnyű haragra gerjedt ennek hallatán s Liu Bei-re mutatva így szólt:

- Testvéred levágta szeretett vezéremet! Te is tudtál erről a tervről! Miért hagyjalak hát életben?

Majd intett az öröknek, hogy ragadják meg és vegyék rögtön a fejét.

A reggel még magasan talált a vendégre
Ám este már fogoly volt, halálra ítélve

Nos, Liu Bei sorsára majd csak a következő fejezetben derül fény.⁸

HUSZONHATODIK FEJEZET

YUAN SHAO VERESÉGET SZENVED, ELVESZÍTI
LEGKIVÁLÓBB HADVEZÉREIT. GUAN YU LEMOND
TISZTSÉGÉRŐL ÉS MEGSZABADUL CAO CAO
AJÁNDÉKAITÓL

袁本初敗兵折將
關雲長挂印封金

Az előző fejezet végeztével Liu Bei halálra ítéltetett. Az elítélt azonban így szólt:

- Nagyuram, kérlek, hallgasd meg szavaimat, mielőtt végleges döntésre jutsz. A xuzhou-i vereség óta semmiféle hírem nem volt fivéremről, azt sem tudtam, él-e, hal-e Guan Yu. Sok ember van, aki hasonlít a másikra. Vajon minden vörös képű szakállas embert Guan Yu-nek hívnak? Nem lenne jobb, ha valami bizonyítékot találnánk előbb e kijelentés mellett?

Yuan Shao meglehetősen heves volt és könnyelmű természettel bírt, ezért amikor Liu Bei elhallgatott, hirtelen így fordult Ju Shou-hoz:

- Majdnem megölettem egy ártatlan embert hamis vádaskodásod miatt!

Ezután megkérte Liu Bei-t, hogy foglalja el ismét helyét a sátorban és adjon tanácsot, miként bosszulják meg Yan Liangot.

Hamarosan egy hang csendült fel a túlvégről:

- Yan Liang és én testvérek voltunk! Hogy is ne bosszulhatnám meg én a halálát?

A felszólaló középtermetű férfi volt, kinek arca *qiliné*hez¹ hasonlított. A Sárga folyótól északra található vidékek egyik híres vezére, Wen Chou volt ő.

- Te vagy az egyetlen ember, aki képes erre - felelte neki Yuan Shao elégedetten -, adok alád százezer embert, akikkel átkelhetsz a Sárga folyón, azután gyorsan szétzúzhatod az áruló Cao Cao-t!

- Ezt nem teheti! Kudarcot fog vallani - tiltakozott megint Ju Shou tanácsadó -, s ebben az esetben egyetlen lélek sem fog hazajutni a seregből. A megfelelő cselekedet, ha védjük Yenjint és Guandu-ban is állomásoztunk egy sereget.

- Ez a baj veletek mindig! - kiáltotta Yuan Shao, akihez nem jutott el a bölcs tanács - Örökké csak késlekedtek, ezzel elveszitek a sereg eleveenségét! Halogatjátok a dolgokat ma, elhalasztjátok azokat holnapra, míg a siker lehetetlenné nem válik. Elfeleltétek, hogy a gyorsaságot díjazza valamennyi katona?

A tanácsadó bánatosan húzódott vissza s magában így morgolódott:

- A feljebbvalók sosem tartják féken becsvágyukat! Szolgáloiknak viszont küszködniük kell, hogy elvégezhessék feladataikat. A Sárga folyó áradata örökkévaló, hogy is lennének képes megfordítani azt?

Ettől kezdve betegséget színlelt és többé nem vett részt a tanácskozásokban.

- Sok kedvességben volt részem téled, ám mindeddig nem viszonzhattam ezeket - szólt Liu Bei vendéglátójához -, ezért most csatlakoznék Wen Chou-hoz, hogy én is tegyek valamit érted, és hogy hírt szerezzek fivéremről.

Yuan Shao boldogan beleegyezett ebbe és utasította Wen Chou-t, hogy ossza meg a parancsnoki teendőket Liu Bei-jel. Ám előbbi tiltakozott ez ellen, mondván:

- Liu Bei-t olyan sokszor legyőzték már, hogy ez rossz előjel a jövőbeli sikereket tekintve. Ugyanakkor, mivel látom, hogy ragaszkodsz döntésedhez, a harmincezer főnyi hátvéd parancsnokságát mégis átadom neki.

Így is lett. Három teljes hadtestet Liu Bei különleges parancsnoksága alá helyeztek s utasították őket, hogy kövessék a fő sereget.

Guan Yu merészsége a vakmerő támadás során megduplázta Cao Cao iránta érzett megbecsülését, ezért benyújtott egy kérelmet az uralkodóhoz, amelyben Hanshou urának tisztségére jelölte ki őt, továbbá tartalmazta az ehhez tartozó pecsét elkészítésének javaslatát is.

Éppen ekkor érkezett a váratlan hír, miszerint Yuan Shao hadserege megindult a Sárga folyó felé és Yenjin felett vert tábort. Cao Cao első lépésként átszállította a város lakosságát a nyugati partra, majd hadserege élén elhagyta a fővárost, hogy szembeszálljon az ellenséggel. Parancsba adta, hogy az elő- és a hátvéd cseréljen helyet, így még az ellátmányt szállító kocsik is előre kerültek.

- Mire szolgál ez az intézkedés? - kérdezte tőle Lu Qian.

- Ha a készletek hátul vannak, könnyebben lesznek fosztogatás áldozatává. Ezért tettem azokat inkább előre.

- De mi van akkor, ha szembetalálkozunk az ellenséggel, ők pedig megszerzik az élelmünket?

- Várjuk meg, amíg felbukkannak. Tudom, mit teszek!

A tiszt továbbra is meglehetősen értetlenül állt a főminiszter lépése előtt.

Időközben az ellátmányt szállító menet a folyó mentén Yenjin felé haladt. Hamarosan a legelől haladó csapatok hatalmas kiáltásban törtek ki, Cao Cao pedig odaküldetett, hogy megtudakolja, mi történt.

- Wen Chou serege közeleg - tért vissza a küldött a hírrel -, az ellátmányos menetet pedig sorsára hagyták, kiszolgáltatva azt az ellenség kenyékedvére! Mi lesz most?

Ám úgy tűnt, Cao Cao egyáltalán nem aggódik emiatt. Két dél felé emelkedő buckára mutatva így szólt:

- Ott fogunk menedéket találni egy időre.

Minden körülötte lévő a dombcskák felé kezdett igyekezni. Ahogy odaértek, Cao Cao megparancsolta nekik, hogy oldják meg köpönyegeiket, vegyék le mellvértjeiket és pihenjenek egy kicsit. A lovasok is bóklászni engedték hátasaikat.

Wen Chou harcosai közben lopózdva közeledtek. Ahogy egyre közelebb értek, a tisztok így fordultak Cao Cao-hoz:

- A lázadók már szinte a nyakunkon vannak! Lóra kellene szállnunk és visszatérni Boma-ba!

Ám Xun You tanácsadó megnyugtatta őket:

- Ez csupán csalétek az ellenségnek! Miért vonulnánk hát vissza?

Cao Cao rákacsintott és elmosolyodott. A tanácsnok megértette és nem szólt többet.

Miután az ellátmányos kocsikat megszerezte, az ellenség most már lovakat is igyekezett magához ragadni. Eddigre soraik szétzilálódtak, mindenki a maga útját járta zsákmányszerzés közben, így jókora zűrzavar uralkodott el közöttük. Ekkor Cao Cao váratlanul parancsot adott, hogy rontsanak le a buckákról és zúzzák szét őket.

A hadmozdulat teljes meglepetésként érte az ellenséget. Wen Chou serege összezavarodott a főminiszter csapatai pedig körülvették őket. A vezér megvetette lábát és bátran harcolt, ám a körülötte lévők egymást taposták el menekülésük közben, ő pedig nem volt képes megállítani őket. Végül ő is futni kényszerült. Cao Cao az egyik domb tetején állva a megfutamodóra mutatva így kiáltott:

- Ott szalad észak leghíresebb generálisainak egyike! Ki fogja el őt nekem?

Zhang Liao és Xu Huang is lóra szállt s ordítva vetették magukat utána:

- Wen Chou, ne próbálj megszökni!

Gyorsan körülnézve a menekülő észrevette két üldözőjét, majd lándzsáját félretéve íjat ragadott s az idegre helyezett egy nyílvesszőt, amit Zhang Liao-ra lőtt ki.

- Ne lövöldözz, lázadó! - üvöltötte Xu Huang, Zhang Liao pedig behúzta nyakát, így a lövedék ártalmatlanul szállt el felette, csupán a sisakbojtját találva el. Erre még dühödtebben fogott az üldözésbe. A következő nyílvessző azonban fejbe találta hátasát. Az állat rögtön megbotlott, majd elzuhant, lovasát is magával rántva a földre.

Erre Wen Chou megfordult, hogy visszajöjjen. Xu Huang csatabárdját pörgetve állta el útját, ám ekkor észrevette, hogy az ellenséges vezér mögött még számos ember bukkant fel, hogy segítségére siessen. Mivel túlságosan sokan voltak, sarkon fordult, és menekülni kezdett előlük. Wen Chou a folyópart mentén üldözte, majd hirtelen kis, feléjük közelgő lovasseregre lett figyelmes, melynek zászlóit vadul lobogtatta a szél. A vezér hatalmas kardot lengetett.

- Állj! - kiáltotta Guan Yu, mivel ő volt a csapat élén, és azonnal támadásba lendült.

A harmadik ütésváltásra Wen Chou-nak inába szállt a bátorsága és a folyó kanyarulatait követve menekülőre fogta. Ám Guan Yu híres hátasa sokkal gyorsabb volt az övéénél, így nemsokára utolérte. A szerencsétlen Wen Chou egyetlen csapásra elesett.

Mikor Cao Cao a magaslatról meglátta, hogy az ellenséges vezér nincs többé, jelt adott az általános rohamra s az északi sereg fele a folyóba fulladt. Az ellátmányos kocsikat és a lovakat gyorsan sikerült visszaszerezniük.²

Guan Yu néhány lovasának élén továbbra is a harcmező különböző pontjain bukkant fel, mindenütt hatalmas veszteségeket okozva az ellenségnek, amikor Liu Bei harmincezer főnyi tartalékos hadaival egyszerre feltűnt a folyó túlsó partján. Rögtön hírt vette, hogy a vörös arcú, hosszú szakállú harcos is ott van és levágta Wen Chou-t. Erre sietve előrenyomult, hogy vethessen rá egy pillantást. A folyón át meg is látott egy lovas hadtestet s felette a lobogót, amin a „Guan Yu, Hanshou ura” felirat volt olvasható.

- Akkor hát ez fivérem s tényleg Cao Cao oldalán áll! - kiáltotta, titokban hálát adva az Égnek, hogy Guan Yu épségben van.

Megpróbált kitartani addig, amíg oda nem szólhat neki, ám Cao Cao katonáinak hatalmas tömege lezúdult le a dombokról meghátrálásra készítve őt.

Yuan Shao az erősítéssel eközben elérte Guandu-t, ahol védelembe vonult. Két tanácsadója, Guo Tu és Shen Pei felkereste őt s így szóltak hozzá:

- Ismét részt vett ez a Guan Yu nevű fickó az ütközetben, sőt, végzett Wen Chou-val! Liu Bei pedig úgy tett, mintha nem ismerné őt!

Uruk igen dühös lett és szidalmazni kezdte vendégét:

- Az a hosszúfülű lázadó! Hogy mer ilyesmit tenni?

Hamarosan fent nevezett is megérkezett, Yuan Shao pedig azonnal ki akarta végeztetni.

- Miféle bűnt követtem el? - kérdezte tőle Liu Bei.

- Testvéredért küldtéll, hogy ölje meg a generálisomat! Ez a bűnöd!

- Kérlek, hadd magyarázzam meg, mielőtt meghalok. Cao Cao mindig is gyűlölt engem. Most kiderítette, hol vagyok és attól tartva, hogy segítségemre lehetek, rávette fivéremet, hogy ölje meg két generálisodat, mert biztos volt benne, hogy ha meghallod, annyira feldühödsz, hogy kivégeztetsz. Bizonyosan te is így látod ezt, uram.

- Van értelme annak, amit mondasz - felelte Yuan Shao, majd tanácsadóihoz fordult:

- Ti ketten viszont csaknem rávettetek arra, hogy végezzek egy jó emberrel!

Ezután megparancsolta szolgálóinak, hogy távozzanak, Liu Bei-t pedig maga mellé intette és megkérte, hogy foglaljon helyet.

- Mélységesen hálás vagyok neked, nagyuram - mondta Liu Bei, miután leült -, mert igen nagylelkű vagy hozzám, én pedig sohasem tudom ezt eléggé viszonzni. Most azt szeretném, hogy küldhessek egy megbízható hírvivőt, aki titkos levelet kézbesítene fivéremnek, elmondva neki, hol

vagyok. Meggyőződésem, hogy ennek hallatán késedelem nélkül eljönne ide. Segítene neked végezni Cao Cao-val, hogy jóvá tegye két generálisod megölését. Beleegyezel hát ebbe a tervbe?

- Ha Guan Yu az én oldalamba áll, ő tízszer akkora erőt képvisel, mint Yan Liang és Wen Chou, akiket elveszítettem³ - válaszolta Yuan Shao.

Így hát Liu Bei megírta a levelet, ám nem akadt senki, aki elvitte volna azt. Yuan Shao utasítást adott, hogy a sereg vonuljon vissza Wuyangba, ahol hatalmas tábornok vertek. Egy ideig nem volt mit tenniük.

Ezután Cao Cao elküldte Xiahou Dunt, hogy megvédje Guandu stratégiai fontos pontjait, míg ő maga a sereg nagy részét visszavezette a fővárosba. Ott sok lakomát adott Guan Yu szolgálatainak tiszteletére s eközben elmondta Lu Qiannek, hogy az ellátmány elhelyezése a sereg előtt csalétekként szolgált, amivel pusztulásba csalogatták az ellenséget.

- Csupán Xun You értette meg ezt - vonta le a végső következtetést Cao Cao.

Valamennyi jelenlévő dicsérte a vezér zsenialitását. Még tartott ez a lakoma, amikor hír érkezett a Sárgaturbános lázadók újabb felkeléséről Runannál. Liu Pi és Gong Du vezette őket. Roppant erős seregek felett rendelkeztek, így Cao Hong, akit számos összecsapásban legyőztek, segítségért könyörgött.

Amint ezt meghallotta, Guan Yu így szólt:

- Szeretnék elvégezni egy ilyen nemes feladatot, uram, mint a lázadók legyőzése!

- Már igen komoly szolgálatokat tettél, melyekért még nem is jutalmaztalak megfelelően. Aligha kellene ilyesmivel foglalkoznod - felelte Cao Cao.

- Túl régóta tétlenkedem, még a végén belebetegszem - közölte erre Guan Yu.

Erre a főminiszter ötvenezer katonát adott alá, Yu Jinnel és Yue Jinnel, mint alvezérekkel együtt. Hamarosan útra készen álltak. Ekkor Xun Yu felkereste Cao Cao-t s titkos megbeszélést folytatott vele:

- Guan Yu mindig is arra vágyott, hogy visszatérhessen Liu Bei-hez. Így hát biztosan el fog hagyni téged, ha bármilyen hírt hall felőle. Ne engedd el erre a hadjáratra!

- Ha ezúttal is jól teljesít, többé nem hagyom, hogy csatába vonuljon - felelte Cao Cao.

Guan Yu és az általa vezetett sereg a megszabott időben elért Runanhoz, a lázadók közelébe s ott tábornok vert. Az egyik éjszaka elkaptak két kémeket, akik környékükön lopóztak s Guan Yu elé vezették őket. Egyikükben felismerte Sun Qiant, Liu Bei tanácsadóját. Ekkor elbocsátotta a szolgálókat és beszélgetésbe merült vele.

- Miután elszakadtunk egymástól, semmit sem hallottam felőled. Mit keresel itt? - kérdezte a fogolytól Guan Yu.

- Menekülésemet követően ide-oda sodródtam, míg jó szerencsémnek köszönhetően elértem Runanig és a Sárgaturbános vezérek, Liu Pi és Gong Du bevettek seregükbe. De te miért szolgálod Cao Cao-t, generális? S mi a helyzet sógornőiddel? Jól vannak?

Guan Yu elmesélt neki mindent.

- Nemrég azt hallottam, hogy fivéred Yuan Shao-nál van - közölte ezután Sun Qian -, én is szerettem volna felkerekedni és csatlakozni hozzá, ám nem találtam semmiféle jó alkalmat erre. Most viszont a két Sárgaturbános, akiket szolgálok, Yuan Shao pártjára álltak Cao Cao-val szemben s ismét csak a szerencsének köszönhetően kis felderítő csoportommal éppen veled találkoztunk. Holnap a két lázadó vezér vereséget színlelhet, te pedig a két hölgygel együtt késedelem nélkül elindulhatsz Yuan Shao-hoz. Így ismét együtt lehetsz fivéréddel!

- Mivel ő ott van, azonnal oda kell sietnem. Ám eléggé szerencsétlen dolog, hogy megöltem Yuan Shao két alvezérét, ezért attól tartok, nem fogadnának túl szívesen - válaszolta Guan Yu.

- Engedd meg akkor, hogy én menjek el hozzá először. Kipuhathatom, miként áll a helyzet, azután visszatérek s beszámolok róla neked.

- Szívesen halnék akár milliónyi halált is testvéremért - mondta erre Guan Yu -, ám muszáj búcsút vennem Cao Cao-tól.

Sun Qiant titokban még aznap éjjel elküldték, másnap pedig Guan Yu csatarendbe állította harcosait.⁴ Az egyik Sárgaturbános vezér, Gong Du vértbe öltözve a sorok elé lovagolt. Ekkor Guan Yu megszólította:

- Emberek, miért lázadtatok fel a kormányzat ellen?

- Miért vádolsz minket ilyesmivel, mikor te magad is saját urad ellen fordultál? - kérdezett vissza Gong Du.

- Hogyhogy uram ellen fordultam?

- Liu Bei Yuan Shao oldalán áll, te pedig Cao Cao-t szolgálod? Hogy is van ez?

Erre Guan Yu nem tudott mit felelni, csak megpörgette kardját és ő is előre lovagolt. Ellensége ezt látván rögtön menekülőre fogta, Guan Yu pedig a nyomában volt. Némileg távolabb a menekülő megfordult s így szólt üldözőjéhez:

- Ne feledd régi vezéred kedvességét! Támadj, amilyen hamar csak tudsz, én pedig fel fogom adni a védelmünket!

Guan Yu megértette és sietve jelt adott csapatainak. Általános támadást indítottak, a lázadók vezérei pedig úgy tettek, mintha megrémültek volna tőlük és szerteszét futottak. Így sikerült Runant visszafoglalnia a birodalmi csapatoknak. Az emberek megbékítését követően Guan Yu gyorsan visz-

szavezette seregét a fővárosba, ahol Cao Cao színe elé járult. A főminiszter gratulált a sikerhez, majd természetesen lakoma következett.

A mulatozás végeztével Guan Yu felkereste sógornői szállását, hogy ajtójuk előtt tegye tiszteletét.

- Sikerült hát valamiféle hírt kapnod Liu Bei nagybácsról két hadjáratod során? – kérdezte tőle Gan úrhölgy.

- Semmit – felelte Guan Yu.

Ahogy elhúzódott a bejárattól, keserves zokogást hallott odabentről.

- Ó, jaj! Urunk halott! – mondták – Sógorunk pedig azt gondolja, fájdalmat okozna nekünk, ha elmondaná, így inkább titkolja előlünk!

Az egyik régi katona, aki ott örködött, némán hallgatta egy ideig a mélységes bánat hangjait, majd megsajnálta őket s így szólt hozzájuk:

- Ne sírjatok, hölgyeim! Uratok Yuan Shao vendége a Sárga folyótól északra található területeken.

- Honnan tudod? – kérdezték tőle.

- Guan Yu generálissal tartottam a legutóbbi hadjáraton és az egyik katona mondta ott nekem.

A két hölgy hívatta Guan Yu-t és szemrehányást tettek neki:

- Liu Bei nagybácsi sosem árult el téged, te mégis itt maradsz, élvezve Cao Cao ajándékait, megfeledezve a régmúlt időkről. Közben pedig hazugságokat mondasz nekünk.

- Fivérem valóban a Sárga folyótól északra van – hajtott fejet előttük Guan Yu –, ám ezt nem mertem elmondani nektek, nehogy kitudódjon. Valamit tenni kell, ám roppant óvatosan, ez pedig időbe telik.

- Kérlek, sógor, ne késlekedj! – felelte Gan úrhölgy.

Guan Yu távozott, majd lakosztályába érve igyekezett kitalálni valamilyen tervet arra nézve, hogy rövid időn belül távozhassanak Cao Cao közeléből. Nem volt egyszerű dolga.

Eközben Yu Jin, miután megtudta, hogy Liu Bei északon van, beszámolt erről Cao Cao-nak, aki azonnal Zhang Liao-ért küldetett és megparancsolta neki, hogy derítse ki Guan Yu szándékait.

Vidáman állított be Guan Yu-höz:

- Hallottam, a csatamezőn végre hírt kaptál testvéred felől! Azért jöttem, hogy ezt megünnepeljük!

- Valóban ott volt az uram, ám nem találkoztam vele. Nem értem, miért kellene hát boldognak lennem.

- Van bármilyen különbség kettőtök kapcsolata és bármely más két fivéré között?

- Te és én barátok vagyunk – felelte Guan Yu –, Liu Bei és én egyszerre vagyunk barátok és testvérek, ezen kívül ő az én vezérem, én pedig az ő tisztje vagyok. Kapcsolatunkat nem lehet a szokásos formulákkal leírni.⁵

- Nos, most, hogy tudod, merre van, el fogsz menni hozzá?

- Hogyan is mehetnék, az alapján, amit korábban mondtam? Biztos vagyok benne, hogy beszámolsz majd minderről a főminiszternek.

Zhang Liao valóban rögtön felkereste ismét Cao Cao-t s elmondta neki mindazt, amit Guan Yu-tól megtudott. Cao Cao nem tűnt aggodalmasnak:

- Itt kell tartanom őt s már van is erre nézve egy jó tervem.

Mialatt Guan Yu nehézségei felett töprengett, jelentették neki, hogy egy barátja érkezett látogatóba hozzá. Be is vezették a vendéget, ám Guan Yu nem ismerte fel.

- Ki vagy? - kérdezte tőle.

- Chen Zhen Nanyangból. Jelenleg Yuan Shao-t szolgálom.

Guan Yu izgatottan elküldte szolgálóit s miután kettesben maradtak, így fordult az újonnan érkezethez:

- Van valami különleges oka jövedelednek?

Válaszul Chen Zhen előhúzott egy levelet s átadta a házigazdának, aki rögtön felismerte, hogy fivére, Liu Bei kezétől származik. Így szólt:

„Én, e levél írója, s te, uram, az Őszibarackkertben megfogadtuk egymásnak, hogy együtt halunk meg. Miért vagyunk hát külön, meglehet, élünk, talán baráti érzéseinket elpusztították, jogérzékünket megbotránkoztatták?

Ha hírnévre, gazdagságra és tisztségre vágysz, habozás nélkül felajánlom neked fejemet, hogy ezzel segítsék céljaid elérésében. Van még mondanivalóm, ám előtte nagy nyugtalansággal várom utasításaidat”.

Guan Yu keserű sírásra fakadt, miután elolvasta a levelet.

- Mindig is meg akartam találni fivéremet, de fogalmam sem volt, merre van. Hogy is gondolhat ilyen szörnyűségeket rólam? Sosem szegném meg eskümet a kényelmemért!⁶

- Liu Bei nagyon vár már s ha még mindig köt a hajdani eskü, akkor gyorsan útnak kellene indulnod hozzá - felelte a hírvivő.

- Aki az őszinteség alapvető erénye nélkül született erre a világra, nem is lehet igazán ember - válaszolta Guan Yu komoran -, én csak úgy távozhatom innen, ahogy jöttem: nyíltan, nem pedig rejtőzködve. Most írok egy levelet s kérlek, vidd el fivéremhez. Amilyen gyorsan csak lehetséges, magára hagyom Cao Cao-t, s a két hölgyet is magammal viszem.

- Ámde mi lesz, ha Cao Cao nem hagyja, hogy elmenj? - kérdezte Chen Zhen.

- Akkor inkább meghalok, de nem maradok itt!

- Ez esetben, uram, írd meg sietve üzenetedet és szabadítsd meg testvéredet aggodalmától!

Guan Yu az alábbi sorokat vetette papírra:

„Alázatosságom nagyon is jól tudja, hogy egy elvekkel bíró ember nem lesz árulóvá és a hűséges nem féli a halált. Ifjú koromban sokat tanultam, így némiképp tisztában vagyok az illendőséggel. Yangjue Ai és Zuo Botao legendás története a barátságról könnyekig meghatott. Ők inkább meghaltak, mintsem hogy elváljanak egymástól.

Xiapi védelmét irányítottam, ám nem volt már ellátmányunk és segítségre sem számíhattunk sehonnan. A magam részéről halálig harcoltam volna, ám a sógornóim biztonsága iránti felelősség is vállaimra nehezedett. Nem halhattam meg, különben elárultam volna bizalmadat. Így hát hagytam, hogy foglyul ejtsenek, remélve, hogy előbb-utóbb majd csak találok valami kiutat.

Runanban nemrég hallottam felőled, azonban búcsút kell vennem Cao Cao-tól, mielőtt a hölgyekkel együtt elindulhatnék hozzád. Legyek az emberfeletti hatalmak áldozata s általuk végezzem be az életem, ha valaha is áruló gondolataim támadtak volna. A tinta, az ecset és a papír csupán szegényes eszközei mindannak, amit mondani szeretnék, ám hamarosan úgylis látjuk egymást”.

Chen Zhen fogta ezt az üzenetet s távozott, Guan Yu pedig elment a hölgyekhez és beszámolt nekik az eseményekről. Ezután a főminiszter palotájába indult, hogy elbúcsúzzon tőle. Ám Cao Cao tudta jövedele okát, így a kapura kirakatott egy táblát, ami arról tudósított, hogy senkit sem fogad. Guan Yu nem tehetett mást, vissza kellett térnie, azonban utasította katonáit, hogy álljanak készen az azonnali indulásra. Parancsba adta azt is, hogy mindent, amit Cao Cao-tól kapott, hagyjanak ott lakosztályában, semmit se vigyenek magukkal közülük.

Másnap ismét elindult a palotába, hogy búcsút vegyen pártfogójától, ám a táblát ismét csak ott találta a kapura függesztve. Így ment ez igen sok ideig, ő pedig sohasem tudott belépni a főminiszterhez. Végül Zhang Liao-hoz ment, ám ő betegségre hivatkozva szintén nem fogadta.

- Ez azt jelenti, Cao Cao nem hajlandó elengedni - gondolta Guan Yu -, én mégis távozom, nem fogok tovább itt maradni.

Az alábbi levelet írta:

„Ifjúként a Birodalmi Nagybácsi szolgálatába álltam s köteleztem magam, hogy sorsomat az övével kössem össze. Az Ég és a Föld voltak esküm tanúi. Amikor Xiapi városa elesett, három kérésem volt feléd, melyeket teljesítettél. Most hírét vettem, hogy fivérem Yuan Shao-nál időzik s én, emlékezve fogadalmamra, nem tehetek mást, mint hogy hozzá igyekszem. Noha nagy tiszteletben részesítettél és elhalmoztál ajándékokkal, nem feledtem el a múltbéli köteléket, ezért írom neked e búcsúlevelet, abban bízva, hogy ha elolvasod, belenyugszol hálám kifejezésének elhalasztásába”.

Guan Yu lepecsételte az üzenetet és elküldte a palotába. Ezután az

összes aranyat és ezüstöt, amit kapott, elhelyezte szálláshelye kincstárába, a fogadóterem közepére felfüggesztette a hanshou-i uradalom pecsétjét, majd eltávozott és egy hintóban sógornőit is magával vitte. A Rőt Nyúl hátára ült, kezében pedig Zöld Sárkány pengéjét fogta. Így hagyta el a várost az északi kapun át, csupán igen kis létszámú kísérettel, amely a korábban is alatta szolgálókból állt.

A kapuőrök megállították volna, ám Guan Yu egy ádáz üvöltéssel teljesen megfélemlítette őket. Miután kijutottak, utasította a kíséretet, hogy a hintóval együtt álljanak az élre, míg ő hátra maradt, hogy szembenézzen az esetleges üldözőkkel. Így haladtak a kocsival együtt a főút felé.

Eközben a fővárosban a levél a főminiszter elé került, miközben ő éppen arról tanácskozott embereivel, hogy mitévők legyenek. Elolvasta, majd így kiáltott:

- Tehát elment!

Ekkor érkeztek a kapuőrök, akik jelentették, hogy Guan Yu utat tört köztük s egy hintóval és csekély kíséretével lóháton elhagyta a várost. Megjelentek lakosztálya szolgálói is, ők pedig elmondták, hogy semmit sem vitt magával kincsei közül, ahogy a szolgálólányokat is mind hátrahagyta. Minden a házban maradt, még a pecsét is. Kísérete csupán saját emberei közül került ki.

Váratlanul az összegyűlt tisztek közül egy hang csendült fel:

- Háromezer vértés lovassal én visszahozom őt élve!

Valamennyi szem a felszólaló felé fordult, aki nem volt más, mint egy Cai Yang nevezetű generális.

A sárkány barlangjának hátat fordított
Ám nyomában sok farkas ordított

A következő fejezetből kiderül, elfogadta-e Cao Cao ezt az ajánlatot.⁷

HUSZONHETEDIK FEJEZET

GUAN YU, A CSODÁLATOS SZAKÁLLÚ, EZER
LI TÁVOLSÁGOT UTAZIK. EKÖZBEN HAT
GENERÁLISSAL VÉGEZ ÖT HEGYSZOROSON
KERESZTÜL

美髯公千里走單騎
漢壽侯五關斬六將

Cao Cao hadseregének valamennyi tisztje közül kettő viseltetett barátsággal Guan Yu iránt, mégpedig Zhang Liao és Xu Huang. A többiek is tisztelték őt, kivéve Cai Yangot, aki viszont kétségtelenül ellenséges volt vele szemben. Így hát ő készen állt arra, hogy üldözőbe vegye és elfogja Guan Yu-t, amint értesült távozásáról. Ámde Cao Cao természetesnek vette a hős lépését:

- Nem feledkezett meg régi vezéréről és teljesen nyíltan tett mindent. Olyan ember ő, aki állja a szavát. Nektek sem ártana példát venni róla!

Ezzel a főminiszter elküldte Cai Yangot, és megtiltotta neki, hogy még egyszer szóba hozza az üldözést.

- Kivételesen jól bánsz Guan Yu-vel – mondta neki Cheng Yu –, pedig ő elég udvariatlanul távozott. Csupán néhány sort vetett papírra neked és megsértett, ami nem kis dolog. Ha most megengeded neki, hogy ő is csatlakozzon Yuan Shao-hoz, az olyan, mintha szárnyakat adnál a tigrisnek. Jobban tennéd hát, uram, ha elfognád és kivégeztetnéd, így kímélve meg magad a jövőbeli gonosztettektől.

- No de mi lesz az ígéretemmel? Szegjem meg adott szavam? – kérdezte Cao Cao – Mindenkinek megvan a maga ura. Ne üldözzük hát őt!¹

Ugyanakkor a főminiszter így fordult Zhang Liao-hoz:

- Elutasított mindent, amit csak adtam neki, tehát a megvesztegetés semmiféle formában nem hat rá. A legnagyobb tisztelettel viseltetek az ilyen férfiak iránt. Egyelőre nem juthatott túlságosan messzire, én pedig szeretném még jobban megerősíteni hozzám fűződő kötelékét és még egyszer hatni érzelmeire. Lovagolj hát utána és kérd meg, hogy várjon, amíg utol nem érem, hogy elbúcsúzzak tőle, valamint ajánlj neki fel egy pénzszeget költségeire, meg egy harci köpönyeget, hogy majd jó szívvel emlékezzen rám az eljövendő napokban.

Így hát Zhang Liao egyedül lovagolt ki, Cao Cao pedig alig húszfőnyi kísérettel lassan haladt utána.

Azonban, mint tudjuk, Guan Yu a Rőt Nyúlon lovagolt, amely igen gyors háttas. Senki sem lett volna képes utolérni, ám kísérnie kellett a hölgyek hintóját, ezért visszafogta a paripa lépteit. Váratlanul kiáltás harsant fel mögüle:

- Lassíts, kérlek, Guan Yu!

Sietve megfordult s azt látta, hogy Zhang Liao van nyomában. Megparancsolta a hintó kísérinteknek, hogy haladjanak tovább a főúton, ő maga pedig lépésre fogta háttasát, Zöld Sárkány fegyverét csapásra készen tartotta, így várta be az üldözőjét.

- Természetesen azért érkeztél, hogy visszavigyél, nemde, Zhang Liao? – kérdezte tőle.

- Nem. A főminiszter megtudta, hogy hosszú útra indulsz s szeretne búcsút venni tőled, ezért közölte, siessék utánad és kérjelek meg, hogy várd be őt. Csupán ennyiről van szó.

- Látom, hogy vértésekkel közeleg, ezért tudd meg, a végsőkig fogok küzdeni - felelte Guan Yu és egy hídon foglalt állást, várva, hogy közelébe érjenek a sebesen közeledők. Cao Cao vezette őket, mögötte pedig négy kiváló generálisa, Xu Chu, Xu Huang, Yu Jin és Li Dian lovagolt. Mikor észrevették, hogy Guan Yu harcra készen vár rájuk, Cao utasította kíséretét, hogy két oldalán sorakozzanak fel. Így látszott, hogy nem viselnek fegyvert. Guan Yu egyszerre megkönnyebbült, mert ezzel bebizonyosodott, hogy nem akarják megtámadni őt.

- Mire fel ez a nagy sietség, Guan Yu? - üdvözölte Cao Cao.

Guan Yu fejet hajtott előtte, de nem szállt le a nyeregből:

- Levélben már közöltem veled,² hogy uram a Sárga folyótól északra lévő vidéken van, ezért azonnal indulnom kellett hozzá. Többször is palotához járultam, de soha nem léphettem be. Ezért kényszerültem üzenetet küldeni neked, elzárni a kincset, megválni a pecsétől s hátrahagyni mindent, ami tőled származott. Bízom benne, hogy még emlékszel a nekem tett ígéretedre, uram.

- Arra vágyom, hogy megtarthassam valamennyi fogadalmam - felelte Cao Cao -, így természetesen hű maradok ígéretemhez. Azonban esetleg drágának találd majd ezt az utazást, ezért átadnék neked egy bizonyos pénzüsszeget, hogy segítségedre legyek.

Ezzel átnyújtott neki egy zacskó aranyat.

- Maradt elég pénzem korábbi jutalmaidból - válaszolta tiszteletteljesen Guan Yu -, oszd hát szét ezt a katonáid között.

- Miért utasítod vissza? Csupán szolgálataid jelentéktelen viszonzásáról van szó!

- Az én szolgálataim mind semmiségek voltak, szóra sem érdemesek.

- Való igaz, Guan Yu, hogy te vagy a legerkölsőbb ember a világon. Nagyon sajnálom, hogy a sors rendelése szerint nem tarthatlak magamnál. Kérlek, fogadd el hát legalább ezt a köpönyeget, ami megmutatja, hogy nem vagyok egészen hálátlan - mondta végül Cao Cao, majd egyik generálisa leszállt a nyeregből és két kezében tartva felmutatott egy selyemből készült kabátot.

Guan Yu, még mindig tartva attól, ami történhet, lován maradt, ám lenyúlt kardjával, s hegyével felemelte a ruhadarabot. Ezután vállalai köré kanyarította, majd így szóló adományozójához:

- Köszönöm neked, főminiszter uram! Bízom benne, hogy még találkozunk!

E szavakkal sarkon fordult, végiglovagolt a hídon, majd észak felé vette az irányt.

- Roppant udvariatlan ember – közölte benyomását Xu Chu, aki a kíséret részét alkotta –, miért nem ejtettük foglyul?

- Teljesen egyedül volt velünk szemben, így nem meglepő, hogy gyanakodott. Szavamat adtam, tehát nem fogjuk üldözőbe venni!

Ezután kíséretével együtt visszatért a fővárosba s nagyon búslakodott, ha az eltávozott férfiúra gondolt.

Eközben Guan Yu a hölgyeket vivő hintó nyomába eredt, ám még harminc *li* megtétele után sem érte utol, ezért ide-oda lovagolt, miközben mindenfelé kereste s lassan kezdett pánikba esni.

Nemsokára kiáltást hallott egy domb felől. Valaki nevéen szólította. Egyszerre sárga turbánt viselő, selyemköpönyegbe burkolódzó ifjút pillantott meg. Lándzsát szorított kezében és lova nyakáról véres fej lógott. Mögötte legalább száz gyalogos tűnt fel. Mindannyian gyorsan közeledtek.

- Ki vagy? – kérdezte az idegen lovastól Guan Yu.

Az ifjú lehajította lándzsáját, leugrott a nyeregből és mélyen meghajolt. Guan Yu attól tartott, ez valami hadicsel, ezért csupán megállította lovát és szorosan megmarkolta kardját:

- Uram, kérlek, áruld el nevedet!

- Liao Hua vagyok és Xiangyangból származom. A nehéz idők kezdete óta számkivettként élek, folyók és tavak közt vándorlom, bajtársaimmal együtt fosztogatásból élünk. Összesen nagyjából ötszázan vagyunk. Nemrég Du Yuan barátom találkozott itt egy hintóval, amiben két hölgy utazott s eléggé el nem ítélnélhető módon foglyul ejtette, majd a hegyek közötti erődbe őket. Kikérdeztem a szolgálkat, így megtudtam, kik ők és ki a kíséretük. Az volt a szándékom ezután, hogy útjukra bocsátom őket, ám Du Yuan ellenkezni kezdett s olyan gonosz szavak hagyták el ajkait, hogy megöltem őt. Ez itt az ő feje. Kérlek, bocsáss meg nekünk!

- Hol vannak a hölgyek?

- A dombok között – válaszolta Liao Hua.

- Hozd ide őket azonnal! – utasította Guan Yu.

Nemsokára a rablók egyik csoportja megjelent a hintóval. A hölgyek sértetlenül ott ültek benne. Guan Yu leszállt a nyeregből, félretette kardját s tiszteletteljesen, keresztbe tett karokkal meghajolt előttük.

- Megrémültetek, nővéreim? – kérdezte tőlük.

- Ha nem lett volna Liao Hua, akkor bizonyára szörnyű sorsra jutottunk volna Du Yuan markában!

- Miként lehetséges, hogy Liao Hua mentette meg a hölgyeket? – kérdezte erre Guan Yu az embereitől.

- Du Yuan elragadta őket és azt javasolta, hogy Liao Hua-val vegyék feleségül őket. Ám utóbbi rájött, hogy jó házból való, értékes nőkről van szó, ezért tisztelettel bánt velük. Amikor Du Yuan tiltakozott ez ellen, Liao Hua végzett vele.

Miután Guan Yu végighallgatta a történetet, Liao Hua-hoz fordult és meghajolva előtte köszönetet mondott neki. A rabló szeretett volna harcosaival együtt csatlakozni hozzá, ám Guan Yu látta, hogy Sárgaturbános, ezért nem akarta, hogy bármi köze is legyen hozzá. Egyszerűen csak köszönetet mondott neki a hölgyek iránti kedvességéért. Liao Hua némi ajándékot is felajánlott számára, de természetesen ezeket sem fogadta el.

Így hát a rablók útnak indultak s hamarosan el is tűntek a dombok között. Guan Yu elmesélte sógornőinek beszélgetését Cao Cao-val, az ajándékba kapott köpönyeget is megemlítette, majd sietősen ismét útnak eredtek.³ Alkonyattájt egy birtokhoz értek, ahol szállást kértek éjszakára. A földműves, egy öreg, ősz szakállú férfiú szívélyesen köszöntötte őket s megkérdezte, kik ők. Guan Yu bemutatkozott, hozzátéve, hogy Liu Bei fivére.

- Te vagy hát az, aki végzett Yan Lianggal és Wen Chou-val! - kiáltott fel a tiszteletreméltó házigazda.

- Így igaz - felelte Guan Yu.

- Jöjj be! - mondta az öreg boldogan.

- Két sógornőm utazik a hintóban - közölte Guan Yu -, szólnál hát háztartásod hölgyeinek, hogy fogadják őket?

Az öreg szólt feleségének és lányának, hogy kísérik be a hölgyeket, ő maga pedig megkérte vendégét, hogy foglaljon helyet. Ám ő állva maradt, míg a nők jelen voltak. Ezután a házigazda arra kérte hitvesét, hogy szórakoztassa a hölgyeket a belső szobákban, ő maga pedig a fogadóterembe vezette a hőst. Guan Yu megkérdezte, hogy hívják.

- A nevem Hu Hua - hangzott a felelet -, Huan császár napjaiban udvari hivatalnok voltam, ám végül visszavonultam és azóta elvonultan élek. Van egy fiam, Hu Ban, aki Yingyangban él, Wang Zhi kormányzónál. Ha esetleg arrafelé tartasz, generális, megtennéd, hogy elviszel neki egy levelet?

Guan Yu közölte, hogy szívesen átadja az üzenetet. Másnap reggeli után a hölgyek beszálltak a hintóba, a házigazda átadta a levelet Guan Yu-nek, s a kis csapat ismét útnak indult. Luoyang felé haladtak s hamarosan elértek a Dongling hágónak nevezett szoroshoz, amit Kong Xiu parancsnok s ötszáz katonája őrzött. Amikor az őrsemek észrevették, hogy egy hintó közeledik a szoros felé, elrohantak jelentést tenni parancsnokuknak, aki rögtön fel is bukkant és megszólította az utazókat. Guan Yu leszállt lováról s viszonzta a tiszt üdvözlését.

- Hová tartasz, generális? – kérdezte tőle Kong Xiu.
- Távoztam a főminisztertől, hogy a Sárga folyótól északra lévő vidékre menjek és megtaláljam fivéremet.
- No de Yuan Shao az én uram ellenfele! Van engedélyed, hogy elmehetsz hozzá?⁴
- Sietve indultam útnak, ezért nem kaptam.
- Ha nincs engedélyed, akkor várnod kell, amíg további utasításokért nem küldetek.
- Nagyon sokat késlekednénk, ha megvárnánk, míg ez megérkezne – felelte nyugtalanul Guan Yu.
- Tartanom kell magam a parancsokhoz – közölte határozottan a másik – , nem tehetek mást!
- Akkor hát nem engedsz át?
- Ha át akarsz kelni, hagyj itt túszként családtagjaidat.

Guan Yu ezt hallván roppant dühös lett és a helyszínen végezni akart a parancsnokkal, ám Kong Xiu visszahúzódott a szorosba, majd vértet öltött, lóra szállt és a dobok hangjára támadást vezényelt katonáinak, miközben így kiáltott:

- No, át mersz jönni?

A hintót biztonságos távolságba vonták vissza, majd Guan Yu vágtazni kezdett a parancsnok felé, aki lándzsát szegezett és szintén rohamra indult. A két hátas egymáshoz ért, lovasaik összezsaptak, ám Kong Xiu a Zöld Sárkány penge első csapására holtan zuhant ki a nyeregből. A katonái ennek láttán rögtön menekülőre fogták.

- Ne fussatok, harcosok! – kiáltott utánuk Guan Yu – Csak azért öltem meg a parancsnokokat, mert nem tehettem mást! Veletek nincs semmi vitám! Kérlek, közöljétek a főminiszterrel, miként estek meg itt a dolgok: Kong Xiu támadott rám, én pedig önvédelemből végeztem vele!

A katonák meghajoltak felé, Guan Yu pedig a hintó kíséretében áthaladt a szoroson és folytatta útját Luoyang felé. Csakhogy a hágó egyik őrszeme előresietett és értesítette Han Fu-t, Luoyang kormányzóját Kong Xiu megöléséről. Erre a kormányzó összehívta tanácsadóit, hogy megvitassák, mit tegyenek. Meng Tan, az egyik generális így szólt:

- Ez a Guan Yu minden bizonnyal szökevény, máskülönben biztonságban áthaladhatott volna. Meg kell állítanunk őt, ez az egyetlen dolog, amit tehetünk, különben még azzal vádolhatnak, hogy elhanyagoljuk kötelességünket.

- Ez a férfiú ádáz és bátor harcos! Ne feledjük Yan Liang és Wen Chou sorsát! Úgy tűnik, hiábavaló erővel szembeszegülni vele, ezért inkább valamiféle csapdát kellene kieszelnünk számára – felelte Han Fu.

- Már van is egy ötletem - válaszolta Meng Tan -, először is torlaszoljuk el kivágott fatörzsekkel a kaput s ha megérkezik, én kimegyek megküzdeni vele. Miután összecsapunk, hamar menekülőre fogom, ti pedig lőhettek rá lesből az út mentén. Ha el tudjuk fogni őt és útítársait is, akkor fogolyként a fővárosba küldhetjük őket, amiért biztosan busás jutalomban részesülünk majd!

Így döntöttek hát s hamarosan hírért is vették Guan Yu közeledésének. Han Fu előkészítette íját, s megtöltötte nyílvevesszőkkel tegzét, majd ezer harcosával elhelyezkedett a szoros mentén. Amikor az utazók megérkeztek, így szólt hozzájuk:

- Miféle vándorok közelegnek?

- Egy bizonyos Guan Yu, Hanshou ura szeretne átkelni a szoroson - válaszolta Guan Yu mélyen meghajolva.

- Van menleveled a főminisztertől?

- Sietve indultam útnak, így nem kaptam.

- Külön utasításom van tőle, hogy őrizzem ezt a szorost és vizsgáljam át az összes kémet, akik ki-be járkálnak itt. Bárki, aki engedély nélkül közeleg, szökevény is lehet!

Erre Guan Yu megint nagyon feldühödött:

- A Dongling szorosnál már megöltem Kong Xiu-t! Te is halálotat keresed?

- Ki fogja el őt nekem? - ordította Han Fu s maga Meng Tan ajánlkozott a feladatára.

Dupla kardjait pörgetve lovagolt elő s egyenesen Guan Yu felé rontott. A hős ismét hátraküldte a hintót, hogy ne legyen veszélyben, majd Meng Tan felé iramodott. Összecaptak, ám Meng Tan roppant hamar megfutamodott, Guan Yu pedig üldözni kezdte. A menekülő csupán a rajtaütés színhelye felé kívánta csalni áldozatát, viszont nem számolt Rőt Nyúl sebességével. Így igen gyorsan utolérték s a hatalmas fegyver egyetlen csapása kettéhasította. Ezután Guan Yu megállt és visszafordult. Az íjászok a szoros végéből minden erejüket megfeszítve lőtték ki nyílvevesszeiket, s noha igen messze voltak, egyiküknek mégis sikerült eltalálnia Guan Yu bal karját. Fogaival kirántotta belőle a lövedéket, ám vér folyt alá a sebből, ahogy Han Fu kormányzó felé vágta. Az emberek szétrebbentek előle, ő pedig egyenesen következő áldozata felé tartott. Csapásra emelte fegyverét és egyetlen rézsútos vágással leszelte Han Fu fejét és vállát is.

Ezután elűzte a harcosokat és visszatért a hintó kíséretéhez. Bekötözte sebéit, majd attól tartva, hogy talán előnyt igyekeznek szerezni gyengeségéből, nem tartott hosszú pihenőket, hanem sietve a Si folyó átkelője felé tartott.

Ennek az átjárónak a Bingzhou-ból származó Bian Xi volt az őrzője, egy harcos, kinek fegyvere üstökös kalapács volt. Korábban a Sárgaturbánosok soraiban harcolt, ám átállt Cao Cao-hoz, aki ezt az állást adta neki. Amint meghallotta a rettenthetetlen Guan Yu közeledésének hírért, törni kezdte a fejét valami hadicselen. Végül a rajtaütés mellett döntött. Az Állam Őrzője templomba elhelyezett kétszáz fejszést és kardforgatót. Úgy gondolta, majd becsalja oda Guan Yu-t valami frissítő ígéretével, és amikor jelzésként leejti kupáját, akkor a rejtőzködő haramiák előrontanak rejtekhelyükről.

Miután így elrendezett mindent, barátságot színelve Guan Yu elé indult, aki le is szállt a nyeregből, ahogy megpillantotta őt. Bian Xi roppant szeretetreméltóan fogott beszédébe:

- A nevedtől, generális, a föld is megremeg és mindenki felnéz rád. Ez a visszatérés a Birodalmi Nagybácsihoz azt igazolja, hogy nemes és igaz lelkű vagy.

Válaszul Guan Yu elmesélte a férfiak történetét, akik az előző két szorosnál meg akarták ölni őt.

- Végeztél velük, ez így van jól - felelte Bian Xi -, ha majd találkozom a főminiszterrel, elmagyarázom neki e tettek valódi okát.

Guan Yu azt hitte, végre barátira talált, így ismét nyeregbe szállt és átlovagolt a szoroson. Amikor a templom közelébe ért, papok tömkelege jött elő és csengő-bongó harangokkal üdvözölték. Ennek a templomnak az Állam Őrzője volt a neve, és udvarán Ming császár égetett füstölőket egykor. Harminc pap szolgált itt s úgy esett, hogy közülük az egyik, Pu Jing - nevének jelentése Egyetemes Tisztaság - éppen abból a faluból származott, ahonnan Guan Yu is. Meghallva, ki a látogatójuk, Pu Jing előlépett, hogy szót váltson vele.

- Generális - kezdte -, sok év eltelt már, mióta eltávoztál Pudongból.

- Így igaz - felelte Guan Yu - csaknem húsz év.

- Felismered még ezt a szegény papot?

- Mivel már valóban igen régen eljöttem otthonról, ezért nem tudom, ki vagy.

- Házainkat csupán egy patak választotta el egymástól - mondta a pap.

Mivel Bian Xi észrevette, hogy Pu Jing falusi ügyekről beszélget Guan Yu-vel, attól tartott, véletlenül kifecsegi a tervezett rajtaütést is, így sietve csendre intette.

- Meg szeretném hívni a generálist egy lakomára. Ti papok viszont úgy tűnik, igen sokat tudtok beszélni.

- Nem túlságosan sokat - válaszolta Guan Yu -, hiszen természetes, hogy egyazon vidékről származók beszédbe elegyednek egymással a régmúlt dolgokról, amikor találkoznak.

Bian Xi ekkor egy teára a vendégszobába hívta, ám Guan Yu így felelt:
- A két hölgy odakint van, a hintóban. Nekik is kellene adni egy keveset.

A pap erre utasítást adott, hogy vigyenek teát a hölgyeknek, Guan Yu-t pedig bevezette, miközben az oldalán viselt szerzetesi áldozótórt megemelte egy kicsit, és jelentőségteljesen vendégére pillantott. Utóbbi elértette a célzást és megparancsolta embereinek, hogy hozzák magukkal fegyverét és maradjanak szorosan mellette.

Amikor Bian Xi a Törvények Termébe invitálta Guan Yu-t, hogy elfogyasszanak némi frissítőt, a vendég így fordult hozzá:

- Jó vagy rossz szándékot rejt ez a meghívás?

A vendéglátó annyira megdöbbsent, hogy egyetlen szót sem tudott ki-nyögni feleletül, Guan Yu pedig ekkor észrevette, hogy igen sok fegyveres rejtőzködik a falikárpit mögött.

- Mit jelentsen ez? Azt gondoltam, becsületes ember vagy! Hogy merészelsz csapdába csalni? - üvöltötte Bian Xi-nek.

Az áruló látta, hogy terve kudarcba fulladt, így szólt az orgyilkosoknak, hogy rontsanak elő, ám Guan Yu kezében ekkor már egy rövid kard volt s csapásokat osztogatott mindenkinek, aki csak közelebb mert jönni. A haramiák hamarosan szétszóródtak. Vezérük kirohant a tereméből, megpróbált menedékre lelteni az egyik melléképületben, ám Guan Yu félrehajította a rövidkardot, felkapta a Zöld Sárkány pengét és Bian Xi után eredt. Utóbbi igyekezett olyan pozícióba kerülni, hogy elhajíthassa felé kalapácsát, ám Guan Yu átvágta láncát, így a fegyver használhatatlanná vált.

Vad hajsza vette kezdetét, míg végre sikerült utolérnie ellenfelét. Ekkor egyetlen csapással kettéhasította.

A küzdelem végeztével Guan Yu a két hölgy segítségére indult, kiket a szoros örei vették körül. A szörnyűséges harcok láttán ezek mind szétfutottak. Ezután még felkereste földijét és megköszönte neki a figyelmeztetést, amely megmentette őt a haláltól.

- Ezután nem maradhatok itt - közölte vele a pap -, összecsomagolom kevéske ruházatomat, meg az alamizsnás edényemet és útra kelek, tétova vándorlásba fogva, mint a felhők az égen. Ám találkozunk majd megint, addig vigyázz magadra!

A búcsút követően Guan Yu is útnak indult újra s tovább haladt Yingyang felé. E város kormányzóját Wang Zhi-nek hívták és gyermekeik házasságán keresztül rokonságban állt Han Fu-val. Miután híret vette a rokona halálának, Wang Zhi is tervet kezdett szövögetni, hogy titokban végezessen Guan Yu-vel. Katonákat küldött a városkapu őrzésére, s amikor megtudta, hogy Guan Yu megérkezett, ő maga sietett üdvözlésére. Mosolyogva fogadta az érkezőt, aki elmondta neki utazása célját.

- Generális, te kinyújtóztathattad tagjaid az út során, ám a hölgyek a hintóban minden bizonnal elgyötörtek és fáradtak. Kérlek, jöjjetek be a városba, s töltsétek el mindannyian az éjszakát az utazók negyedében. Holnap pedig ismét útnak indulhattok.

Az ajánlat igen csábító volt, a házigazda is őszintének tűnt, így a két hölgy bement a városba, ahol mindent roppant figyelmesen előkészítve, kényelmüket szem előtt tartva találtak. S noha Guan Yu visszautasította a vendéglátó lakomameghívását, az utazóknak frissítőket küldtek szállásukra. Hősünk igencsak kimerült az út próbatételei során, ezért amint a vacsora véget ért, megkérte a hölgyeket, térjenek nyugovóra, ő maga pedig leült a központi teremben teljesen egyedül, mivel embereinek is utasítást adott, hogy amíg csak lehet, pihenjenek. Lova jó ellátmányt kapott, ő pedig meglazított vérttel üldögélt, hogy kényelmesebb helyzetben legyen.

Wang Zhi kormányzónak volt egy titkára, név szerint Hu Ban, akit megbízott a vendégek elpusztításával:

- Guan Yu elárulta a főminisztert és szökevényyé lett. Útja során a szorosok számos őrzőjét megölte s más komoly bűntettekben is vétkes. Ám túlságosan erős és bátor ahhoz, hogy bármilyen közönséges katona legyőzhesse, ezért az este folyamán egy ezer főből álló csapat vegye körül szállásukat, mindegyik fákyával felszerelve és gyűjtsák rájuk az épületet. Éjfél körül kezdődjön meg az akció. A társaság valamennyi tagjának halnia kell. Én magam egy másik sereggel készülségekben leszek, és ha szükséges, segítségedre sietek.

Miután ezeket a parancsokat megkapta, Hu Ban továbbította azokat katonáinak, akik titokban elkezdtek száraz fát és más gyúlékony anyagokat felhalmozni a vendégház kapujához. Hu Ban szerette volna tudni, miféle ember ez a Guan Yu, akinek híre oly messzire terjedt, így elhatározta, hogy vet rá egy pillantást. A vendégházhoz ment és Guan Yu holléte felől érdeklődött.

- A generális az a férfi, aki a központi teremben ül és olvas - hangzott a felelet.

Hu Ban nesztelenül a terem ajtajához osont, és bekukucskált. Rögtön meglátta a híres harcost, amint bal kezével szakállát simogatta, miközben egy alacsony asztalra helyezett lámpa fényénél olvasott. Az alak fenséges megjelenése láttán akaratlan kiáltás hagyta el ajkait.

- Valóságos isten! - sóhajtott fel aztán.

- Ki jár ott? - kérdezte váratlanul az olvasó a hang hallatán.

Hu Ban belépett, s így szólt:

- Hu Ban vagyok, a kormányzó titkára.

- Bizonyára Hu Hua fia vagy, aki Xuchangtól nem messze él - állapította meg Guan Yu.

- Így van - válaszolta Hu Ban.

Ekkor Guan Yu szólította követőit s utasította őket, hogy keressék meg holmija között a levelet, amit a titkárnak hoztak. Amikor meglett, átnyújtotta neki. Hu Ban némán elolvasta, majd mélyet lélegzett:

- Igen közel voltam ahhoz, hogy egy jó ember halálát okozzam!

Ezután elárulta az egész alattomos tervet a vendégnek:

- Wang Zhi kormányzó romlott ember, meg akart ölni téged. Már ebben a pillanatban is körül vagytok véve és a harmadik órség idején tüzet fognak gyújtani e helyen. Én most megyek, megnyitom a városkaput, amíg gyorsan felkészültök a menekülésre!

Guan Yu igencsak meglepődött, ám gyorsan felcsatolta vértjét, hátsát felkészítette az útra s felébresztette, majd hintójukba tette a két hölgyet. Ezután elhagyták a vendégházat és amint távoztak, látták a katonákat mindenütt, kezükben fáklyával. A csoport a külváros felé tartott s mire odaértek, már nyitva is állt előttük a kapu, ők pedig nem vesztegették idejüket, rögtön eltűntek a helységből. Hu Ban ekkor visszatért, majd utasítást adott a ház felgyújtására.

A szökevények gyors tempóban haladtak, ám nemsokára fényeket láttak feltűnni mögöttük, s Wang Zhi kormányzó kiáltása csendült fel:

- Állj!

Guan Yu megállította lovát és szidalmazni kezdte az árulót:

- Mihaszna alak! Mit vétettem neked, hogy halálra akartál égetni?

Wang Zhi lándzsát szegezett s korbácsával vágására sarkallta lovát, ám Guan Yu a rövidkardjával halálos csapást mért rá, majd menekvésre kényszerítette a kormányzó követőit is.

Ezután a hintó tovább indult, Guan Yu szíve pedig hálával telt meg Hu Ban iránt.

Amikor Huazhou közelébe értek, valaki értesítette jövetelükről Liu Yant, aki ki is lovagolt, hogy üdvözölje őket. Guan Yu korábban egyszer már megmentette őt, amikor megölte Yan Liangot és Wen Chou-t, s így felmentette a várost az ostrom alól.

Guan Yu nem szállt le lováról, ám fejet hajtva üdvözölte őt:

- Jól telt a sorod, mióta nem láttuk egymást?

- Merrefelé tartasz, uram? - kérdezte tőle Liu Yan.

- Elhagytam a főminisztert és úton vagyok, hogy ráleljek fivéremre - hangzott a válasz.

- Liu Bei Yuan Shao-nál van, aki a főminiszter ellensége! Hogyan is engedhetett hát el hozzá?

- Ez az ügy már rég elrendeződött.

- A Sárga folyó átkelőhelye igen fontos pont, s Xiahou Dun őrzi. Ő nem fog átengedni.

- Ám ha adnál nekünk csónakokat az átkeléshez?
- Vannak ugyan csónakjaim, de nem merem ezeket neked adni.
- Nos, nemrég megöltem Yan Liangot és Wen Chou-t, így igen súlyos veszélytől mentettelek meg. Most pedig mégis megtagadod tőlem a csónakjaidat!
- Attól tartok, Xiahou Dun megtudná ezt és ellenem fordítaná!
- Guan Yu rájött, hogy ettől az embertől nem várhat segítséget, ezért tovább indult és hamarosan elérték az átkelőhelyet. Ott az őrség parancsnoka, Qin Qi bukkant fel, hogy kikérdezze őket.
- Guan Yu vagyok, Hanshou ura – üdvözölte őt Guan Yu.
- Merre tartasz?
- Északnak a Sárga folyótól, testvéremet, Liu Bei-t keresve s tisztelettel kérek, tedd lehetővé számunkra az átkelést a folyón.
- Hol az engedélyed a főminisztertől?
- Nem a főminiszter ügyében járok el, így miért is lenne ilyen engedélyem?
- Az a parancsom, hogy őrizzem az átkelőt, így nem mehetsz át. Még ha szárnyakat is növesztenél, akkor sem repülhetnél át.
- Guan Yu érezte, hogy kezdi előnteni a düh:
- Hát nem tudod, hogy halál voltam mindeddig azok számára, akik megpróbáltak megállítani?
- Csupán néhány hírnév és rang nélküli hivatalnokot mézáróltál le! Ám engem nem ölhetsz meg ilyen könnyedén!
- Hol is vagy te Yan Lianghoz vagy Wen Chou-hoz képest? – kérdezte erre Guan Yu.
- Qin Qi igencsak feldühödött s megeresztette kantárszárát. Karddal a kezében vágtazni kezdett, majd összecsaptak, ám az első ütésváltáskor Qin Qi feje lerepült nyakáról a szörnyű Zöld Sárkány penge csapásától.
- Aki szembeszegül velem, halott, ám a többieknek nincs okuk a félelemre! – kiáltotta Guan Yu – Siessetek, készítetek elő nekem egy csónakot!
- A jármű hamarosan a part mentén állt s a két hölgy a fedélzetre lépett. Guan Yu szorosan követte őket. Átkeltek, így immár Yuan Shao területén jártak. Az utazás során eddig Guan Yu öt szorosan nyomult át s hat generálist mézárólt le.

Pecsétjét felakasztva, kincseit hátrahagyva
 Palotája immár elhagyatva
 Útnak indult, bátyját kutatta
 Távolságuk túl sok eltelt idő mutatta
 Hátasa híre messze szállt,
 Gyors és erős állattá vált

Jó fegyvere utat tört számára
Számptalan kapu órének kárára
Hűsége, hite szilárd, mindvégig kitart
Bátorsága rohanó folyókban támasztott vihart
Leomlottak előtte a hegyek
Pengéje halált hozott, nem kellett neki sereg
Hőse lett ő sok éneknek
Híre sosem szűnik a törtéteknek

- Egyiküket sem akartam megölni - töprengett Guan Yu, miközben tovább lovagolt -, de nem volt mit tenni. Mégis, ha Cao Cao hírül veszi, mi történt, azt gondolja majd, hálátlan vagyok iránta.

Nem sokkal később lovast pillantott meg az úton, aki már messziről integetett neki, s kiderült, hogy Sun Qian az.

- Egy szót sem hallottam felőled, mióta szem elől vesztettük egymást Runannál! Milyen volt az utad? - kérdezte tőle Guan Yu.

- Távozásodat követően Liu Pi és Gong Du visszaszerezte a várost. Elküldtek Yuan Shao-hoz, hogy próbálják meg békét kötni vele. Sikerral jártam, így Yuan Shao magához szólította Liu Bei-t, hogy megvitassák egy közös támadás tervét Cao Cao ellen. Ám legnagyobb csalódásomra Yuan Shao seregének vezérei féltékenyek lettek egymásra, így Tian Feng börtönbe került, Ju Shou-t lefokozták, a többiek pedig egymással vitatkoztak. Ekkor Yuan Shao maga is habozni és tétovázni kezdett, ezért fivéred és én már azon töprengtünk, hogy miként tudnánk mindannyiunktól elszakadni. Most a Nagybácsi Runanban van Liu Pi-vel, ám arra gondoltunk, hogy te esetleg nem tudsz erről, így Yuan Shao valami gondot okoz neked, ha elérsz hozzá. Utánad eredtem hát, hogy figyelmeztesselek. Szerencse, hogy még itt értelek. Most siessünk Runanba, ahol találkozhatasz fivéreddel!

Guan Yu a hölgyekhez vezette Sun Qiant, hogy üdvözölhesse őket, ők pedig kalandjairól kérdezték.

- Liu Bei nagybácsit csaknem kivégezték Yuan Shao váratlan kitörései miatt - felelte nekik -, Yan Liang és Wen Chou halálát követően. Most viszont már nincs a közelében, biztonságban van Runanban, ahol hamarosan találkozhattok vele.

A hölgyek eltakarták arcukat és könnyeztek a veszélyek hallatán. Ezután a társaság nem utazott tovább észak felé, hanem a Runanba vezető útra tértek. Nemsokára azonban hatalmas porfelhőre lettek figyelmesek mögöttük, melyről kiderült, hogy száz lovas verte fel. Xiahou Dun vezette őket, aki már messziről kiabált nekik, hogy álljanak meg.

Átjárók őrei hullottak egyesével
Folyón túlról újabb közeleg haderejével
A hős ismét harcra áll készen fegyverével

A következő fejezet elárulja, hogyan menekült meg végül Guan Yu a haláltól.

HUSZONNYOLCADIK FEJEZET

GUAN YU KIVÉGZI CAI YANGOT, ÍGY A FIVÉREK
KÉTSÉGEI ELOSZLANAK. TALÁLKOZÁS
GUCHENGNÉL: ÚR ÉS KÖVETŐJE ISMÉT EGYMÁST
ERŐSÍTIK

斬蔡陽兄弟釋疑
會古城主臣聚義

Sun Qian csatlakozott Guan Yu kíséretéhez a két hölgyet oltalmazva, s már úton is voltak Runan felé, amikor Xiahou Dun tűnt fel váratlanul, se-regével őket üldözve. Ahogy Guan Yu észrevette a közeledőket, utasította Sun Qiant, hogy siessen előre a hintóval, míg ő bevárja a támadókat.

Mikor már elég közel voltak ahhoz, hogy hallják, Guan Yu így kiáltott feléjük:

- Engem üzve nem fogod éppenséggel öregbíteni urad jó hírét!

- A főminiszter nem adott határozott parancsokat, te viszont számos ember, köztük egyik parancsnokom halálát okoztad, így azért jöttem, hogy fogságba vesselek! Roppant visszataszítóan viselkedtél! A főminiszter majd eldönti, mi legyen a sorsod.

Ezzel Xiahou Dun döfésre kész lándzsával előrerontott. Ám ebben a pillanatban vágózó lovas bukkant fel mögötte s így kiáltott:

- Nem küzdhetsz meg Guan Yu-vel!

Hősünk rögtön megfékezte lovát és várt. A hírvivő odaért hozzájuk, előhúzott egy hivatalos levelet, majd így szólt Xiahou Dunhoz:

- A főminiszter nagyra becsüli Guan Yu-t hűségéért és becsületéért s attól tartott, esetleg megállíthatják őt a szorosoknál, ezért engem küldött, hogy az út bármelyik pontján felmutassam ezt a levelet, ha szükséges!

- De Guan Yu már a szorosok igen sok parancsnokát megölte! Tud erről a főminiszter? - kérdezte Xiahou Dun.

A hírnök közölte, hogy efelől nincs tudomása.

- Akkor - mondta Xiahou Dun - letartóztatom őt és a főminiszter elé viszem, aki majd akarata szerint szabadon bocsátja vagy sem.

- Gondolod, hogy megijedek tőled? - kérdezte Guan Yu, aki kezdett ismét haragra gerjedni s vágatába fogott.

Xiahou Dun egy pillanatig sem késlekedve lándzsát szegezett, ő is készen állt a harcra. Össze is csaptak s már a tizedik ütésváltásnál tartottak, amikor egy második, teljes sebességgel száguldó lovas tűnt fel kiabálva:

- Generálisok, várjatok egy percet!

Xiahou Dun visszahúzta fegyverét s így fordult a hírnökhöz:

- Letartóztathatom?

- Nem! - felelte a hírvivő - Attól tartva, hogy nehézségei támadnak a szorosoknál, a főminiszter engem küldött, hogy közöljem: engedjék szabadon, ha esetleg elfogták!

- Tudja a főminiszter, hogy ez az ember számos parancsnokot lemészárolt útközben?

- Nem!

- Mivel nem tudta, ezért nem fogom elengedni Guan Yu-t - szólt végül Xiahou Dun és jelt adott embereinek Guan Yu bekerítésére.

Ám Guan Yu fegyverét lóbálva támadásra indult ellenük. Már küszöbön állt a harc, amikor egy harmadik lovas is megjelent, szintén kiáltozva:

- Guan Yu, fogd vissza kardod, ne harcolj!

Zhang Liao volt az érkező. Egyik küzdő fél sem mozdult, hanem megvárták érkezését.

- A főminiszter parancsát hozom, miszerint tisztában van vele, hogy Guan Yu útközben végzett néhány tisztjével s attól tart, továbbra is megkísérlik elállni az útját, ezért engem küldött, hogy átadjam ezt az utasítást valamennyi kapunál, miszerint Guan Yu szabadon áthaladhat.

- Qin Qi Cai Yang nővérenek fia volt s az én gondjaimra bízták! - szolt erre Xiahou Dun - Guan Yu azonban megölte őt! Hogy kerülhetek így megint a szemük elé?

- Ha találkozom Cai Yanggal, el fogom neki magyarázni, mi történt. Ám most a fő kérdés, hogy urunk utasítása szerint el kell engedned Guan Yu-t s nem szabad figyelmen kívül hagynod kívánságát!

Így hát Xiahou Dun nem tehetett mást, mint hogy visszavonul. El is tűnt gyorsan.

- Merrefelé tartasz? - kérdezte Zhang Liao Guan Yu-tól.

- Attól tartok, fivérem már nem Yuan Shao-nál van, ezért igyekszem megkeresni őt, bármerre is legyen.

- Mivel nem tudod, merre lehet, miért nem térsz vissza inkább velem a főminiszterhez?

- Mi értelme lenne ennek? - tudakolta Guan Yu mosolyogva. - Térj csak vissza hozzá, Zhang Liao és próbálj meg bocsánatot kérni nekem vétkeimért.

Ezzel Guan Yu intett neki s távozott, Zhang Liao pedig csatlakozott Xiahou Dunhoz.

Guan Yu hamar utolérte a hintót s útközben elmesélte Sun Qiannek a történeteket. Néhány nappal később heves záporba kerültek, ami mindent eláztatott. Menedéket keresve végül észrevettek egy hegyoldal melletti birtokot. Arrafelé vették útjukat. Egy öregember fogadta őket, akinek elmondták történetüket. Mikor befejezték, a házigazda így szolt:

- A nevem Guo Chang és sok éve itt élek. Nagy örömömre szolgál, hogy vendégül láthatom a férfit, akiről annyit hallottam már!

Gyorsan levágott egy birkát, hogy felszolgálhassa nekik s bort is hozott. A két hölgyet a belső lakosztályokban helyezte el. Mialatt étkeztek, csomagjaik megszáradtak s lovaik is kaptak eleséget. A nap vége felé látták, hogy néhány férfi élén egy ifjú közeleg feléjük, a házigazda pedig így szolt hozzájuk:

- A fiam érkezik, hogy tiszteletét tegye. Ő lenne az én szerény utódom - mutatta be a legényt Guan Yu-nek.

- Mit csinált éppen? - kérdezte Guan Yu.

- Vadászatról tért vissza - felelte az öreg, miközben az ifjú továbbállt -, egész családom földművesekből és tudósokból állt. Ő pedig egyetlen fiam s ahelyett, hogy ősei nyomdokaiba lépne, semmi más nem érdekli, csak sajnós a csavargás és a vadászat.

- Miért sajnós?

- E zűrzavaros napokban a jó katona könnyen hírnevet szerezhet magának. Bárcsak elsajátítaná a háborúskodás művészetét, akkor talán lenne esélye valami előmenetelre, ám ő semmi egyéb, mint egy csavargó. Csupa olyasmit művel, amit nem kellene. Csak a baj van vele.

Guan Yu együttérzése jelül felsóhajtott. Az idős úriember későig velük maradt, majd visszavonult, a két vendég pedig lepihenni készült.

Hirtelen kintről hatalmas láрма hallatszott, emberek üvöltöztek és lovak nyerítettek. Guan Yu szólította kísérőit, ám mivel senki sem felelt, Sun Qiannel kardot rántottak és az istállóba siettek. Ott vendéglátójuk fiát a földön heverve találták. Onnan ordított embereinek, hogy harcoljanak.

Guan Yu megkérdezte, mit jelentsen ez, s kísérői így feleltek:

- A legény megpróbálta elloponi Rőt Nyulat, de jókora rúgást kapott. Meghallottuk a kiáltását és kijöttünk, hogy megnézzük, mi a helyzet, amikor az emberei ránk rontottak.

Guan Yu roppant mérges lett:

- Tolvajok! - ordította - Ellopnátok a lovamat?

Ám mielőtt bármit is tehetett volna, rohanva érkezett a házigazda:

- Nem az én beleegyezésemmel történt fiam gonosztette! Tudom, mily nagy a vétke és hogy halált érdemel! Ám édesanyja gyengéden szereti, ezért kérlek, légy nagylelkű és bocsáss meg neki!

- Valóban nem méltó az apjához - válaszolta Guan Yu -, amit elmondál nekem, abból is látszik, hogy elfajzott ivadék. Ám a te kedvedért megbocsátok neki.

Ezután Guan Yu közölte embereivel, hogy keressenek jobb őrhelyet, majd elküldte őket, ő maga pedig Sun Qiannel együtt ismét nyugovóra tért.

Másnap reggel vendéglátójuk és felesége is megjelentek, hogy köszönet mondjanak neki, amiért megbocsátotta fiúk örült tettét.

- Tudom, hogy a fiú megsértette tigris-méltóságodat s nagyon meghattott kedvességed, hogy elengedted büntetését - mondta az öreg.

- Hozd őt ide, beszélni kívánok vele - közölte Guan Yu.

- Már napkelte előtt eltűnt csavargótársaival, ezért nem tudom, merre járhat most.

Így hát Guan Yu búcsút intett nekik, a hölgyeket elhelyezte hintójukban, majd elhagyták a birtok udvarát. Guan Yu és Sun Qian egymás mel-

lett lovagolva kísérték az utasokat. A dombok felé vezető útra tértek, de még mielőtt messzire jutottak volna, egy nagyobb csoportra lettek figyelmesek. Két lovas vezette őket, ahogy egy vízmosásból rontottak elő. Az egyik vágázón sárga turbán és harci köpönyeg volt, a másik nem volt más, mint Guo Chang, előző esti házigazdájuk fia.

A turbán viselője így kiáltott feléjük:

- Egyike vagyok Zhang Jue, az Ég Ura parancsnokainak! Bárkik is legyetek, hagyjátok itt nekem azt a paripát, amin vezetőtok lovagol s akkor szabadon távozhattok!

Guan Yu szívből jövő kacagással felelt erre az üdvözlésre:

- Ó, te tudatlan örült! Ha valaha is együtt voltál a bandita Zhang Jue-vel, akkor ismerned kell a három fivér, Liu Bei, Guan Yu és Zhang Fei nevét!

- Hallottam már a hosszú, vörös szakállúról, akit Guan Yu-nek neveznek, de még sosem láttam. Te ki lennél?

Guan Yu erre félretette kardját, megállította lovát, majd előhúzta szakállát a védőerszényéből. Így megmutatkozott annak fenségessége. A turbán viselője azon nyomban leugrott a nyeregből, dühös kézmozdulatot tett társának, majd mindketten mélyen meghajoltak Guan Yu hátasa előtt.

- Ki vagy te? - kérdezte Guan Yu.

- Pei Yuanshao vagyok. Zhang Jue halálát követően egyedül maradtam, ezért összeszedtem még néhány hozzám hasonlót és az erdőkben kerestünk menedéket. Ma kora reggel ez a fickó eljött hozzánk s elmondta, hogy az egyik vendégnek az apja birtokán igen értékes paripája van. Azt javasolta, lopjuk el az állatot. Nem gondoltam, hogy éppen veled találkozom, generális.

Guo Chang nyomorult fia esdekelni kezdett, hogy kíméljék meg életét, Guan Yu pedig atyja kedvéért ismét megbocsátott neki. Ezután arcát elfedve gyorsan eltakarodott.

- Nem ismertél fel, hol hallottad hát a nevem korábban? - fordult Guan Yu a rablóvezérhez.

- Nem messze innen egy hegység emelkedik, Alvó Bika a neve. Ott él egy bizonyos Zhou Cang, igen hatalmas férfiú, aki nyugatról, Guanxi-ből érkezett.¹ Merev, göndör szakállja és bajusza van, igen jóképű ember. Ő volt a Sárgaturbános lázadók seregének parancsnoka, aki vezérük halálát követően szintén az erdőben lelt menedékre. Ez a harcos sokat mesélt rólad, de még sohasem részesültem abban a megtiszteltetésben, hogy találkozzak veled.

- Az erdők mélye nem méltó hely a valódi hősök számára - válaszolta Guan Yu -, ezért jobban tennéd, ha visszatérnél az erény útjára s elhagynád ezt a züllött életet. Ne munkáldoj saját pusztulásodon!

Miközben így beszélgettek, lovascsapat tűnt fel a távolban. Pei Yuan-

shao szerint Zhou Cang emberei voltak, így Guan Yu megvárta érkezésüket. Vezérük igen sötét arcbőrrel bírt, kimagaslott a többiek közül, a fegyvere pedig egy lándzsa volt. Amint elég közel ért ahhoz, hogy lássa, kik kerültek útjába, boldogan így kiáltott:

- De hisz ez Guan Yu generális!

Abban a pillanatban már le is csusszant a nyeregből s az út szélére térdelt.

- Zhou Cang szolgálatodra áll, uram!

- Ó, dicső harcos, honnan ismeresz te engem? - kérdezte tőle Guan Yu.

- Egyike voltam a Sárgaturbánosoknak, akkoriban láttalak téged. Csupán azt sajnálom, hogy nem csatlakoztam hozzád. Most viszont a jó szerencse éppen ide vezérelt s bízom benne, hogy nem fogsz elutasítani. Engedd meg, hogy egyike legyek közönséges talpasaidnak és mindig a közelben lehessenek, hordozhassam korbácsodat, futhassak kengyeled mellett! Boldogan meg is halok majd érted!

Mivel teljesen őszintének tűnt, Guan Yu így felelt:

- Ám ha te követsz is engem, mi legyen társaiddal?

- Ők úgy tesznek, ahogy akarnak, követnek engem vagy járják a maguk útját.

- Követünk téged! - kiáltották a katonák egyszerre.

Guan Yu leszállt lováról és a hintóhoz ment, hogy megkérdezze a hölgyeket, mit gondolnak a fejleményekről. Gan úrhölgy így felelt neki:

- Sógorom, mostanáig egyedül, harcosok nélkül utaztál idáig. Szám-talan veszélyen jutottál át biztonságban és sohasem volt szükséged segítségre. Korábban visszautasítottad Liao Hua szolgálatait, akkor hát miért is fogadnád el ezét a tömegét? Ám csupán az én véleményem ez, döntened neked kell!

- Azt hiszem, igazad van, sógornóm - felelte Guan Yu, majd visszatérve Zhou Canghoz így szólt:

- Nem arról van szó, hogy ne lennék hálás, ám sógornóim nem kívánnak több kísérőt. Térjetek hát vissza a hegyekbe, amíg meg nem találom fivéremet, azután hivatlak majd titeket!

- Én csupán egy durva, faragatlan fickó vagyok - felelte neki Zhou Cang -, aki haramiaként vesztegeti az életét. A veled való találkozás, generális, olyan volt számomra, mintha a fényesen ragyogó napot pillanthattam volna meg az égen, ezért úgy érzem, sohasem tudnám többé elviselni távollétedet. Ha esetleg kényelmetlen, hogy valamennyi emberem kövessen, akkor utasítom társamat, hogy vezesse el őket, én viszont jövök és követlek gyalog is téged, bárhová mész.

Guan Yu ismét megkérdezte a hölgyeket, mi a véleményük erről. Gan úrhölgy azt felelte, hogy egy-két ember nem számít, így Guan Yu beleegyezett a bandita kérésébe.

Ám Pei Yuanshao nem volt elégedett a döntéssel, közölte, hogy ő is velük akar tartani.

- Ha nem maradsz együtt a bandával - válaszolta neki Zhou Cang -, szétszélednek és elvesznek. Át kell vened a parancsnokságot felettük most s hagyni, hogy én Guan Yu-vel tartsak. Amint lesz állandó lakhelye, eljövök értetek.

Még mindig elégedetlenkedve Pei Yuanshao végül belement a dologba és a rablókkal együtt távozott, miközben egykori társa Guan Yu kíséretéhez szegődött. Így indultak tovább Runan felé.

Néhány napig elég gyorsan haladtak, majd megpillantottak egy dombtetőre épült várost. A helyiek elmondták nekik, hogy ez Gucheng városa, ahol néhány hónappal korábban felbukkant egy harcos, elűzte a vezetőséget és birtokába vette a települést. Ezután katonákat kezdett toborozni, lovakat vett és ellátmányt halmozott fel. A harcost Zhang Fei-nek hívják. Most már jelentős haderővel bír, ezért a közelben senki sem mer szembe szállni vele.

- Ki gondolta volna, hogy így talállok majd fivéremre - szólt Guan Yu boldogan -, egy kósza hír sem jutott el hozzám felőle, így fogalmam sem volt, merre lehet Xuzhou eleste óta.

Guan Yu megbízta Sun Qiant, hogy menjen be a városba és kérje meg az új parancsnokot, jöjjön eléjük s gondoskodjon sógornőiről.

Zhang Fei, miután elvált testvéreitől, a Mangdang hegyre távozott, ahol nagyjából egy hónapig időzött, mialatt hírnököket küldözgetett mindenfelé, hogy valamit megtudjon Liu Bei felől. Végül útnak indult, s amikor elhaladt Gucheng mellett, beküldetett a városba némi ellátmányért, ám nem adtak neki semmit. Bosszúból elűzte az előljárókat, majd birtokba vette a települést. Úgy vélte, ez a hely pillanatnyilag megfelel igényeinek.

Sun Qian Guan Yu utasításának megfelelően belépett a városba és a szokásos szertartásokat követően beszámolt az eseményekről Zhang Fei-nek:

- Liu Bei magára hagyta Yuan Shao-t és Runanba távozott, Guan Yu pedig sógornőivel a kapu előtt áll. Azt szeretné, hogy menj ki eléjük s fogadd őket.

Zhang Fei szó nélkül hallgatta, ám amikor fivére kérése került szóba, rögvést vértjéért kiáltott s amint magára öltötte, felragadta nyolckígyós alabárdját is, majd lóra pattant és jelentős kísérettel a háta mögött kilovagolt. Sun Qian túlságosan megdöbrent ahhoz, hogy ideje legyen megtudakolni, mit is jelent ez az egész, így egyszerűen nyomukba szegődött.

Guan Yu roppantul megörült, amikor közeledni látta öccsét, elpakolta fegyvereit és Zhou Canggal a háta mögött vágtazni kezdett feléjük. Ám ahogy közelebb ért hozzájuk, észrevette, hogy adáz harag torzítja el Zhang Fei arcvonásait s meghallotta az ajkait elhagyó, fenyegető ordításokat is.

Nagyon meglepődött és nyugtalanul így kiáltott az őrjöngő felé:

- Testvérem, mit jelentsen ez? Az Ószibarackkertben tett esküket már elfeledted talán?

- Micsoda szemtelenség, hogy eljössz hozzám szégyenletes viselkedésedet követően? - ordította Zhang Fei.

- Miféle szégyenletes viselkedésről beszélsz? - kérdezte Guan Yu.

- Elárultad bátyánkat, megadtad magad Cao Cao-nak! Ráadásul elfogadtál tőle tisztséget és rangot is! Ezután pedig eljössz, hogy kifossz engem! Egyikünknek meg kell halnia!

- Nem érted a dolgot, nekem pedig igen nehéz elmagyaráznom - felelte Guan Yu -, de kérdezd csak meg ezekről a két hölgyet, érdemes testvérem. Ők el fogják mondani neked, miként történt mindez!

Ezt hallván a hölgyek felemelték a hintó függönyét és kiszóltak:

- Fivérünk, mi történik?

- Várjatok egy percet, nővéreim - válaszolta nekik Zhang Fei -, amíg levágom ezt az árulót! Utána majd bekísérlek titeket a városba!

- Mivel nem tudta merre jár - fordult hozzá Gan úrhölgy -, sógorunk Cao Cao-nál lelt menedékre. Am amint megtudta, hogy bátyja Runanban tartózkodik, szembeszállt minden veszéllyel, hogy elkísérjen minket az úton. Kérünk téged, ne értsd félre szándékait!

- Amikor testvéred Xuchangba ment - szólalt fel Mi úrhölgy is -, semmi más lehetősége sem volt.

- Nővéreim, ne hagyjátok, hogy megtévesszen titeket az igazság felől! A valódi hűség a halált választja a becstelenséggel szemben! Egyetlen jó ember sem szolgálhat két úrnak!

- Fivérem, könyörgöm, ne vádoldj ilyesmivel! - szólt közbe Guan Yu.

- Guan Yu kifejezetten azért jött, hogy felkutasson téged - mondta Sun Qian.

- Te is sületlenségeket beszélsz! - üvöltötte Zhang Fei - Hogyan is lehetne őszinte? Én azt mondom, azért érkezett, hogy elfogjon!

- Ha el akartalak volna fogni, akkor csapatokkal és lovakkal érkeztem volna - vetette ellen Guan Yu.

- S azok ott micsodák? Talán nem csapatok és lovak? - tudakolta Zhang Fei Guan Yu mögé mutatva.

Utóbbi megfordult s porfelhőt látott emelkedni az út felett, majd hamarosan lovassereg bontakozott ki a távolból. Lobogóik elárulták, hogy Cao Cao emberei közelednek.

- Még mindig megpróbálsz megtéveszteni? - dühöngött Zhang Fei s felemelte nyolckígyós alabárdját, majd már azon volt, hogy támadásba lendüljön, amikor Guan Yu így szólt:

- Testvérem, várj egy kicsit s meglátod, hogy végzek az érkezők vezé-

rével. Akkor majd megbizonyosodhatsz a felől, hogy nem vagyok áruló!

- Nos, ha valóban nem vagy az, bizonyítsd be úgy, hogy öld meg őt, bárki is legyen, még azelőtt, hogy három dobpergetést tehetnék!

Guan Yu elfogadta e feltételt. Hamarosan már elég közel volt ahhoz a támadó sereg, hogy lássák, vezetőjük nem más, mint Cai Yang. Karddal a kezében feléjük kezdett vágatni, miközben így kiáltott:

- Hát rád találtam, unokafivérem gyilkosa! Parancsom van arra, hogy elfogjalak és kivégeztessélek!

Guan Yu nem felelt. Csapásra készen felemelte kardját s előrerontott, miközben felcsendült a dobszó. Mielőtt egyetlen pergetés is teljesen véget ért volna, a harc befejeződött, Cai Yang feje pedig a földre gurult. Hadereje ennek láttán szétszóródott és menekülni kezdett. Guan Yu azonban elfogta az ifjú jelvényhordozót és kikérdezte.

- A főminiszter nem adott ki ilyen parancsot - vallotta be az ifjú -, hanem unokaöccse elvesztésén feldühödve Cai Yang át akart kelni a folyón, hogy üldözőbe vegyen és megtámadjon téged, generális, noha a főminiszter éppen hogy nem adott erre engedélyt. Ehelyett elküldte Cai Yangot, hogy vegye ostrom alá Runant, így vezesse le dühét s az, hogy itt szembe találok veled, teljességgel a véletlenen múlt.

Guan Yu utasította, hogy öccsének is mondja el mindezt. Zhang Fei szintén feltett neki néhány kérdést, főként arról, mi történt a fővárosban, s a válaszokból kiderült számára, hogy Guan Yu mindvégig hűséges maradt hozzájuk.

Ekkor hírnökök érkeztek a városból s így szóltak Zhang Fei-hez:

- Néhány tucatnyi lovas tűnt fel a déli kapunál! Látszólag nagyon sietnek, ám senki sem ismeri őket!

Zhang Fei, még mindig kétségektől telve elindult, hogy megnézzé magának az újonnan érkezetteket s negyven lovas íjászt pillantott meg könnyű íjakkal és rövid nyílvesszőkkel felfegyverezve. Amint megpillantották őt, gyorsan leszálltak lovaikról, s ekkor látta, hogy Mi úrhölgy testvérei, Mi Zhu és Mi Feng vezetik őket. Zhang Fei is lepattant a nyeregéből és üdvözölte őket.

- A xuzhou-i vereséget követően - kezdte mondandóját Mi Zhu -, amikor szem elől veszítettünk, visszatértünk falvainkba, ahonnan mindenfelé embereket küldözgettünk, hogy hírt kapjunk felőled. Hallottuk, hogy Guan Yu megadta magát Cao Cao-nak, urunk pedig a Sárga folyótól északra tartózkodik, Yuan Shao-nál. Ám rólad semmiféle hír nem érkezett. Tegnap azonban, mialatt úton voltunk, összefutottunk néhány utazóval, akik beszéltek nekünk egy bizonyos Zhang Fei generálisról, aki így meg így néz ki s aki váratlanul felbukkant Guchengnél, mi pedig tudtuk, ez csak te lehetsz! Ide jöttünk hát megérdeklődni s szerencsére éppen veled

találkoztunk!

- Guan Yu és Sun Qian is itt vannak, s két sógornóm is velük. Megtudták, merre van Liu Bei fivérünk - felelte nekik Zhang Fei.

Ez a hír még boldogabbá tette az újonnan érkezőket s azonnal Guan Yu és a nők felé vették az irányt, majd végül mindannyian beléptek a városba. Amikor a hölgyek már kissé kipihenték magukat, elmesélték valamennyi útközben esett kalandjukat, mire Zhang Fei-t elragadta a lelkiismeret furdalás s könnyezve hajolt meg testvére előtt. A Mi-fivérek is mélyen meghatódtak. Ezután Zhang Fei beszámolt arról, hogy vele mi történt.

Egy napot lakomázással töltöttek, majd másnap Zhang Fei azt akarta, meglelt fivérével együtt rögvest induljanak Runanba, hogy ismét együtt lehessenek Liu Bei-jel. Ám Guan Yu így felelt:

- Inkább maradj itt, viseld gondját a hölgyeknek, míg én Sun Qiannel elmegyek, hogy hírt hozzak onnan.

Így hát csekély kísérettel útra is keltek. Amikor megérkeztek Runanba, Liu Pi fogadta őket:

- Liu Bei már nincs a városban. Néhány napi várakozást követően arra az elhatározásra jutott, a harcosok túlságosan kevesen vannak s visszatért Yuan Shao-hoz, hogy megbeszélést tartson vele.

Guan Yu roppant csalódott volt, Sun Qian pedig mindent megtett, hogy vigasztalja:

- Ne bánkódj! Ez csupán annyit jelent, hogy ismét útra kell kelnünk, ezúttal a Sárga folyótól északra elterülő vidékekre. Ott majd találkozunk Liu Bei-jel s végül mindannyian együtt leszünk Guchengben.

Így szólt Sun Qian, Guan Yu pedig némiképp megvigasztalódott. El is hagyták Liu Pi városát s először visszatértek Guchengbe, ahol beszámoltak arról, hogy mi történt. Zhang Fei ismét velük akart tartani, ezúttal Hebei-be, Yuan Shao birtokára, ám Guan Yu ismét ellenezte ezt:

- Neked van itt egy városod, ez pedig jó gyülekező- és pihenőhely lehet mindannyiunknak. Nem szabad hát ily könnyedén feladnunk! Sun Qian és én megyünk megint és amíg mi távol leszünk, te tartsd biztonságban a várost!

- No de miként mehetsz éppen te, miután megölted Yuan Shao két generálisát, Yan Liangot és Wen Chou-t is?

- Ez nem fog visszatartani. S amikor már ott leszek, majd igyekszem megváltoztatni a körülményeket.

Ezután Guan Yu magához hívatta Zhou Cangot, s így szólt hozzá:

- Mennyi követőd van Pei Yuanshao-val az Alvó Bika hegyek közt?

- Azt mondanám, nagyjából négy-ötszáz.

- Nos - folytatta Guan Yu -, én a legrövidebb úton fogok menni, hogy rátaláljak fivéremre. Te pedig meg tudnád tenni, hogy összegyűjtöd embe-

reidet és a főúton haladva támogatsz engem?

Zhou Cang ígéretet tett erre, majd további utasításokat kapva távozott. Guan Yu és Sun Qian csekély létszámú kíséretükkel északra indultak.

Amikor a határ közelébe értek, Sun Qian így szólt:

- Óvatosnak kell lennünk az átkeléskor! Jobb lenne, ha megvárnál itt, míg átmegegyek, találkozom Liu Bei úrral s megteszem a szükséges lépéseket.

Belátva a tanács bölcsességét Guan Yu nem is indult tovább, hanem előre küldte útitársát. Kíséretével együtt egy közeli birtok felé tartottak inkább, amit szálláshelyként kívántak használni. Amikor odaértek, botra támaszkodó, tiszteletreméltó úriember jött fogadásukra.

A kölcsönös üdvözléseket követően Guan Yu bemutatkozott az öregnek.

- Az én családnemem szintén Guan - hangzott a felelet -, a másik pedig Ding. Már sokat hallottam felőled, nagyon örülök, hogy megismerhettelek!

Ezután Guan Ding a két fiáért küldetett, hogy ők is üdvözlőjék a vendéget. Guan Yu-t saját házába invitálta, a kíséretet pedig a birtok egyéb épületeiben szállásolta el.

Eközben Sun Qian eljutott Jizhou városába s ott elmesélte Liu Bei-nek fivére valamennyi kalandját.

- Jian Yong is itt van, küldessünk titokban érte s beszéljük át együtt a teendőket! - felelte Liu Bei, miután mindent meghallgatott.

Hamarosan meg is érkezett a tanácsadó s a szokásos üdvözléseket követően nekifogtak a tanácskozásnak, miként tudnának megszökni.

- Uram - javasolta Jian Yong -, te személyesen ismered Yuan Shao-t, így azt mondhatnád neki, hogy Jingzhou-ba kívánsz menni, hogy meglátogasd Liu Biao-t, s együtt terveljétek ki, miként lehetne Cao Cao-t elpusztítani!² Ez jó ürügy lenne a távozásra.

- Valóban ez tűnik a legjobb ötletnek! - válaszolta Liu Bei - Te is velem tartasz?

- Nekem van egy másik tervem arra, miként szabadítsam meg magam - hangzott a felelet.

Miután ebben megegyeztek, Liu Bei hamarosan felkereste védelmezőjét s az alábbiakat javasolta neki:

- Liu Biao erős hadakkal rendelkezik, és jó helyzetben van a kilenc városban Jingzhou és Xiangyang környékén, ezért érdemes lenne felkeresni őt, hogy támogasson minket!

- Többször is küldtem már hírnököket hozzá szövetségi ajánlással - felelte Yuan Shao -, ám mindig vonakodott elfogadni azt.

- Mivel ő és én is a Liu családból származunk, ezért biztos vagyok benne, hogy engem nem fog elutasítani - állította Liu Bei.

- Bizonyosan többet ér ő, mint Liu Pi Runanban - töprengett Yuan Shao -, menj hát, és beszélj vele!

- Éppen most értesültem róla - folytatta -, hogy Guan Yu elhagyta Cao Cao-t, s ide szeretne jönni. Ha valóban így tesz, kivégeztem, mert két szeretett generálisom halálát is ő okozta.

- Nagyuram, alkalmazni kívántad őt, ezért érte küldtettem, most pedig kivégzéssel fenyegeted. A két férfi, akikkel végzett, csupán szarvasok voltak hozzá, a tigrishez képest! Ha néhány szarvast egy valódi tigrisre cserélsz, nem szükséges panaszkodnod az üzlet miatt!

- Valójában tetszik nekem ez a harcos - válaszolta Yuan Shao -, természetesen csupán tréfáltam. Küldhetsz neki újabb hírvívőt, s üzend meg, hogy siessen ide!

- Elküldhetem Sun Qiant érte?

- Minden további nélkül.

- Miután Liu Bei távozott, Jian Yong kért meghallgatást s így szólt Yuan Shao-hoz:

- Ha Liu Bei elmegy, akkor többé nem fog visszajönni. Jobb lenne, ha beszélnék Liu Biao-val, s szemmel tartanám Liu Bei-t is.

Yuan Shao egyetértett és intézkedett mindkettejük útnak indulása felől. Egyik tanácsadója, Guo Tu azonban ellenezte ezt:

- Liu Bei nemrég elment Liu Pi-hez és nem ért el nála semmit. Most pedig még Jian Yongot is elküldöd vele, én pedig biztos vagyok abban, hogy egyikük sem fog visszatérni.

- Ne légy ennyire gyanakvó - felelte Yuan Shao -, Jian Yong elég okos és tudja, miként bánjon Liu Bei-jel.

Ezzel vége is volt a beszélgetésnek, a tanácsadó pedig gondterhelten vonult vissza.

Időközben Liu Bei elküldte Sun Qiant Guan Yu-höz, majd Jian Yonggal együtt búcsút vett Yuan Shao-tól és kilovagolt a városból. Amint elérték a határt, találkoztak Sun Qiannel s mindhárman Guan Ding birtokára igyekeztek, hogy találkozhassanak Guan Yu-vel, aki kijött eléjük üdvözlésükre. Roppant érzelmes találkozás volt, a hős meghajolt, majd megragadta fivére kezét, miközben mindkettőjük arcát könnyek borították el.

Hamarosan vendéglátójuk két fia is felbukkant, hogy üdvözljék az új vendégeket. Liu Bei a nevüket tudakolta.

- Ugyanaz a családnevük, mint az enyém - válaszolta Guan Yu -, egyiküket Guan Ningnek hívják, ő diák, a másik pedig Guan Ping, aki harcosnak készül.

- Azon tűnődöm, az ifjabbikat kíséretedbe adom, generális - szólalt meg az apa is -, elfogadnád őt?

- Mennyi idős a fiú? - kérdezte Liu Bei.

- Tizennyolc esztendő.

- Mivel ilyen nagylelkű voltál hozzánk, uram - felelte neki Liu Bei -,

ezért azt javasolnám, ezt a fiadat fogadja örökbe fivérem, akinek nincs még saját gyermeke. Mi a véleményed erről?

Guan Ding nagyon megörült az ötletnek, így hát utasította Guan Pinget, hogy tegyen fiúi fogadalmat Guan Yu-nek, Liu Bei-t pedig mostantól szólítsa nagybácsinak.

Ezután ideje volt útra kelniük, nehogy az esetleges üldözők utolérjék őket, s Guan Yu-vel tartott Guan Ping is. Az öreg és másik fia egy darabon még elkísérték őket, majd hazatértek.

A kis csapat az Alvó Bika hegység felé vette az irányt s nemsokára találkoztak Zhou Canggal és néhány fős kíséretével. Az egykori rablóvezér megsebesült s miután bemutatták őt Liu Bei-nek, megkérdezték, miként szerezte sérülését.

- Mielőtt még elértem volna a hegyeket, egy bizonyos magányos harcos megküzdött Pei Yuanshao barátommal és megölte őt. Ekkor csapatunkból sokan megadták magukat neki, ő pedig elfoglalta régi táborhelyünket. Mikor megérkeztem, megpróbáltam visszacsábítani a harcosokat az én oldalamra, ám csupán néhányukat sikerült. A többiek túlságosan is rettegtek ettől az új vezértől. Feldühödtem és összecsaptam a betolakodóval, aki azonban legyőzött engem s három helyen is megsebzett.

- Mi a neve ennek a harcosnak? Hogy néz ki? - kérdezte Liu Bei.

- Csupán annyit tudok, igencsak erőteljes vitéz, de fogalmam sincs, hogy hívják.

Tovább indultak hát a hegyek felé Guan Yu-vel az élen, míg Liu Bei hátra maradt. Amikor már a táborhely közelében jártak, Zhou Cang hangosan sértegetni kezdte az ellenséget, aki hamarosan meg is jelent és teljes vértben, fegyvert szegezve, forgószélként vágatott le feléjük a domboldalon, nyomában embereivel.

Hirtelen Liu Bei lovagolt előre korbácsát lengetve s így kiáltott:

- Te vagy az Zhao Yun? Épp téged kereslek!

A lovas valóban Zhao Yun volt. Azonnal lecsusszant a nyeregből s fejet hajtva letérdelt az út szélén. A két fivér szintén leszállt lováról és üdvözlésére sietett, majd azt tudakolták tőle, miként került ide.

- Nem sokkal azután, hogy búcsút intettünk egymásnak, rá kellett jönnöm, hogy Gongsun Zan olyan ember, aki nem hallgat a jó tanácsra, ezért legyőzték, ő maga lángok martaléka lett. Yuan Shao számtalanszor megpróbált magához csábítani, de nem tartottam őt túl sokra, ezért nem álltam be hozzá. Ezután el akartam menni hozzád Xuzhou-ba, ám megtudtam, hogy elvesztetted a várost, Guan Yu pedig Cao Cao-hoz állt, míg te Yuan Shao-nál leltél menedékre. Igen sokszor megfordult a fejemben, hogy felkereslek, de tartottam Yuan Shao-tól. Így hát egyik helyről a másikra sodródtam, sehol sem tudtam túl sokáig megmaradni, míg végül eljutottam

idáig, ahol egy Pei Yuanshao nevű ember el akarta ragadni a hátsómat. Ezért megöltem őt és elfoglaltam a táborát. Nemrég hírül vettem, hogy Zhang Fei Guchengben van, de attól félttem, ez csak pletyka. Ezután csak teltek-múltak a napok, egészen a mostani, szerencsés találkozásig!

Miután meghallgatta, Liu Bei beszámolt Zhao Yunnek mindarról, ami elválásuk óta történt, majd Guan Yu vette át a beszéd fonalát.

- Már amikor először találkoztunk - mondta végül Liu Bei -, éreztem, hogy soha többé nem akarok elválni tőled, így nagyon boldog vagyok, hogy megint egymásra találtunk!

- Vándorlásaim során mindig is olyan urat kerestem, akit szolgálhatok - válaszolta Zhao Yun -, de egyetlen hozzád hasonlóval sem találkoztam. Most hogy ismét oldaladon lehetek, ez elég is nekem egész életemre. Nem érdekel, mi történhet még velem.

Ezt követően felégették az Alvó Bika hegyekben lévő táborát, majd mindannyian Gucheng felé indultak, ahol szíves fogadtatásban részesültek. Itt ismét csak beszámoltak egymásnak a különböző kalandjaikról, a két hölgy pedig hosszan méltatta Guan Yu bátor tetteit, mire Liu Bei egy szót sem tudott kinyögni, annyira elérzékenyült.

Hatalmas áldozatot mutattak be az Égnek és a Földnek, egy bika és egy paripa levágásával.³ Valamennyi katonájuk jutalomban részesült szolgálataikért. Liu Bei felmérte körülményeiket s úgy találta, van okuk az örvendezésre. Mindkét testvérét ismét maga mellett tudhatta, egyetlen segítőjük sem hiányzott. Ráadásul Zhao Yun is csatlakozott hozzájuk, Guan Yu pedig örökbe fogadott egy fiút, Guan Pinget. Zhou Cang személyében még egy katonai parancsnok is soraikba került. Megvolt hát minden ok az ünneplésre és hálaadásra.

A fivérek elszakadtak egymástól, egyik sem tudta a másik hollétét
Sárkány és tigrisek találkoztak, örömmel egyesültek hát most ismét

A haderő, amely Liu Bei, Guan Yu és Zhang Fei, valamint vezéreik, Zhou Yu, Sun Qian, Jian Yong, Mi Zhu, Mi Feng, Guan Ping és Zhou Cang alá tartozott, négy-ötezer emberre rúgott. Liu Bei szerette volna elhagyni Guchenget és elfoglalni Runant, amikor Liu Pi és Gong Du, e város urai éppen üzenetet küldtek neki, hogy látogasson el hozzájuk. Útnak is indultak hát s amint odaértek, minden erejüket annak szentelték, hogy megerősítsék a hadseregüket, mind a lovas, mind pedig a gyalogos erőket, a célból, hogy fokozatosan megvalósíthassák majd jelentősebb terveiket.

Yuan Shao igencsak bosszús lett, amikor Liu Bei nem tért vissza s először arra gondolt, csapatokat küld utána. Azonban Guo Tu lebeszélte erről:

- Liu Bei ne nyugtalanítson, ugyanis Cao Cao az igazi ellenség, akivel

mielőbb le kell számolni! Még Liu Biao sem jelent fenyegetést számunkra, bármennyire is erős pozíciókat birtokol a folyó mentén, Jingzhou-ban. Ott van viszont Sun Ce, a Nagy folyótól délkeletre, aki roppant erős, sokan tartanak is tőle, hat tartomány területét uralja, serege nagy létszámú és számos tehetséges tanácsadója, tisztje van. Vele kellene szövetségre lépniünk Cao Cao ellen.

Ez a tanács megtetszett Yuan Shao-nak, aki írt is Sun Ce-nek, majd a levelet Chen Zhen útján elküldte hozzá.

Amint egy harcos északról távozott
Keletről máris egy újabb származott⁴

A következő fejezet elárulja, mi lett ennek az utazásnak az eredménye.

HUSZONKILENCEDIK FEJEZET

DÉL IFJÚ URA, SUN CE DÜHÉBEN VÉGEZ GAN JI-
VEL. A ZÖLDSZEMŰ FIÚ, SUN QUAN ÁTVESZI A
HATALMAT DÉLKELET FELETT

小霸王怒斬于吉
碧眼兒坐領江東

Mialatt Cao Cao és Yuan Shao egymással voltak elfoglalva, Sun Ce fokozatosan megszerezte magának a hatalmat a Nagy folyótól (Yangtze) délkeletre eső hatalmas területeken. Az Újjászületett Nyugalom negyedik évében (199) Liu Xun kormányzó legyőzésével elfoglalta Lujiangot. Ezután egy levéllel elküldte Yu Fant a yuzhangi Hua Xin kormányzóhoz, aki az üzenet láttán rögtön megadta magát.¹ Sun Ce hírneve tovább növekedett s hamarosan merész lépésre szánta el magát: katonai sikereiről Zhang Hong révén jelentést küldött az uralkodónak a fővárosba. Cao Cao rögtön veszélyes riválist látott benne s így szólt:

- Oroszlán ő, akivel igen nehéz lesz kiegyezni!

Jegyesül adta hát az unokahúgát, Cao Ren leányát Sun Kuanghoz, Sun Ce legifjabb öccséhez, hogy a két családot házasság által egyesítse. Sun Ce hírvivőjét, Zhang Hongot pedig a fővárosban tartotta, hogy az ő szolgálátára álljon.

Ezután Sun Ce fel kívánta venni a főparancsnok titulust, az egyik legmagasabb állami tisztséget, ám Cao Cao ezt megakadályozta, amit az ifjú harcos igencsak rossz néven vett tőle. Elkezdett hát töprengeni Cao Cao megtámadásán.²

Nagyjából ebben az időben Wujun kormányzója, Xu Gong titkos levelet küldött Cao Cao-nak a fővárosba, amiben az alábbiakat írta:

„Ez a Sun Ce nagyon bajkeverő típus, Xiang Yu-höz hasonló hadúr, ezért a kormánynak azzal a látszattal, hogy kitüntetik, a fővárosba kellene hívnia s ott tartani, mivel komoly veszélyt jelent a déli vidékekre”.

Ámde e levél hordozóját elfogták a Nagy folyó mellett, s elvitték Sun Ce-hoz, aki azonnal kivégeztette. Ezután álnok módon írt egy üzenetet a levél szerzőjének s arra kérte, jöjjön el hozzá, hogy megbeszélhessenek bizonyos ügyeket. A gyanútlan Xu Gong el is ment a fortélyos nagyúrhoz. Amikor megérkezett, Sun Ce előhúzta a levelet s így szólt a vendégéhez:

- Szóval a holtak földjére szeretnél volna küldeni?

Erre hóhérok nyomultak be és megfojtották Xu Gongot.

Az áldozat családja szétszéledt, ám három embere elhatározta, hogy bosszút áll urukért, csupán valami módot kellett volna találniuk Sun Ce megtámadására.

Hamarosan el is jött a lehetőség, mert egy napon az ifjú hadúr vadászni indult a Dantu-tól nyugatra eső hegyek közé. Sikerült felriasztani egy szarvasbikát és Sun Ce rögtön vágatva eredt utána, az erdő sűrűjébe is követve. Hamarosan három fegyveressel találkozott szembe, akik a fák közt álltak. Igencsak meglepődve azon, hogy itt találja őket, megfékezte hatását s kilétük felől érdeklődött.

- Han Dang seregéhez tartozunk és éppen szarvasvadászaton vagyunk - hangzott a felelet.

Erre Sun Ce ismét vágásra ösztökélte lovát, s a szarvas után akart indulni. Ám ebben a pillanatban az egyik férfi feléje dőft lándzsájával s megsebezte a combján. Sun Ce kardot rántott és előrerontott, hogy levágja támadóját, de a kard pengéje hirtelen a földre hullott s csupán a markolat maradt kezében. Ekkor a férfi megfeszítette íját és nyílve szöje Sun Ce arcába fúródott. Ez utóbbi kitepte a nyílve szöt a sebből és visszalötte a támadóra, aki el is esett, ám a másik kettő lándzsát szegezve öjngő módon támadott rá, miközben így kiáltottak:

- Xu Gong harcosai vagyunk, s most megbosszuljuk halálát!

Sun Ce már mindent értett, ám íján kívül nem maradt semmilyen más fegyvere ellenük. Így hát ezzel csapkodva próbált meg visszahúzódni, de ez a harc hamarosan túl sok lett számára s hamarosan mind ő, mind hátasa számtalan sebből vézett. Azonban ebben a kritikus pillanatban saját tisztjei közül is felbukkant néhány. Rögvest darabokra szabdalták az orgyilkosokat.

Ámde uruk igen siralmas látványt nyújtott. Arcát vér csíkozta, néhány sebe nagyon súlyos volt. Széthasogatták hát köpönyegét, bekötözték vele a legmélyebb sebeket, majd hazavitték őt.

Született ekkoriban egy költemény a három bosszúálló tiszteletére:

Ó, Sun Ce harcos volt, idegentől nem tartott
Míg szarvast üzött, egy csapat orvul rátámadott
Mégis hűek voltak ök, kik így tettek, meggyilkolt urukat bosszulván
Mint Yu Rang, kardtól nem félvén elégték, magukra nem gondolván³

A súlyosan sérült Sun Ce hazaért. Először a híres gyógyítót, Hua Tuo-t hívták, ám ő éppen távol volt és nem találták sehol. Azonban eljött egyik tanítványa s a sebesültet gondjaira bízták.

- A nyílhegyek mérgezetek voltak - közölte az orvos -, a mérge már igen mélyre hatolt. Száznapi tökéletes nyugalomra lesz szükség, mielőtt elmúlik minden veszély. Ellenben ha bármiféle szenvedélynek vagy haragnak adod át magad, uram, a sebek nem fognak begyógyulni!

Sun Ce vérmérséklete igen heves és türelmetlen volt, így egy ilyen lassú felépülés kilátása nagyon utálatosnak tűnt számára. Mindenesetre nagyjából húsz napig sikerült megőriznie nyugalomát. Ekkor visszaérkezett a fővárosból Zhang Hong, Sun Ce pedig ragaszkodott hozzá, hogy találkozhasson és beszélhessen vele.

- Cao Cao roppantul tart téled, nagyuram - közölte Zhang Hong -, tanácsadói pedig mind kivételes tiszteletet tanúsítanak irántad. Mindannyian, kivéve Guo Jia-t.

- Mit mondott Guo Jia? - kérdezte a gyengélkedő hadúr.

Zhang Hong nem szólt semmit, ez pedig csak tovább dühítette urát, aki végül már követelte, hogy feleljen neki. Így hát a küldöttnek el kellett mondania az igazat:

- Nos, Guo Jia azt mondta Cao Cao-nak, hogy nem kell tartania tőled, mivel felületes és határozatlan vagy, heves és sekélyes, csupán egy ostoba szájhős, akit egy napon valami kapzsi fickó kezétől ér majd a halál!⁴

Ez a beszéd a beteget teljesen kihozta béketűréséből:

- Hogy mert ilyeneket mondani rólam az a bolond? - kiabálta - Esküszöm, hogy elveszem Xuchangot Cao Cao-tól!

Többé szó sem lehetett fekvésről és nyugalomról. Bármilyen rosszul is volt még, azonnali intézkedéseket akart tenni a hadjárat megindítására. Mindenki tiltakozott ez ellen, s emlékeztették az orvos szavaira, aki pihe-nesre kötelezte.

- Pillanatnyi haragodban megfizethetetlen énedet kockáztatod! - mondta neki Zhang Zhao.

Ekkor érkezett meg Chen Zhen, Yuan Shao hírvivője, Sun Ce pedig azonnal színe elé rendelte.

- Uram szeretne szövetségre lépni a déli földekkel Cao Cao ellen! - jelentette ki az újonnan érkezett.

Ez éppen Sun Ce szíve szerinti üzenet volt. Rögvest összehívta embereit a toronyba és lakomát rendezett a hírnök tiszteletére. Miközben nagyban mulatoztak már, Sun Ce felfigyelt arra, hogy sok tisztje egymás közt sutyorog s mindannyian kezdenek elszállingózni a lakomateremből. Nem értette, mit jelent ez, így megkérdezte szolgálóit, mi történt.

- A szentéletű Gan Ji épp most haladt el errefelé, az urak pedig azért távoztak, hogy tiszteletüket tegyék nála.

Sun Ce felemelkedett helyéről s áthajolt a korláton, hogy szemügyre vegye a férfiút. Egy taoista papot pillantott meg, aki hófehér öltözékben, botra támaszkodva lépkedett az út közepén, mialatt a tömeg körülötte füstölőket égetett és hajlongott.

- Miféle varázstudó fickó ez? Hozzátok ide! - parancsolta Sun Ce dühösen.

- Ez itt Gan Ji - felelték a szolgálók -, keleten él, jön-megy, miközben talizmánokat és főzeteket árul. Sok embert meggyógyított, mindenki ezt állítja s tudnivaló, hogy igen szent életű. Nem szabad meggyaláznia!

Ettől Sun Ce csak még mérgesebb lett. Megparancsolta, hogy nyomban tartóztassák le a férfit, különben megbánják. Így hát nem volt mit tenniük, lementek az úthoz és fellökdösték a jámbort a lépcsőkön.

- Te örült! Hogy mered gonosztettekre bízgatni az embereket? - ordított rá Sun Ce.

- Én csupán egy szegény pap vagyok a Langye hegyről! Immár több mint fél évszázada, amikor gyógyfüveket gyűjtöttem az erdőben, a Gyémántforrás mellett egy könyvet találtam, melynek címe *A béke útja* volt. Száznál is több fejezetet tartalmaz, és megtanultam belőle, miként kell kezelni az emberek betegségeit. E tudással kezeim között csak egy dolgot kellett tennem: terjeszteni e tanításokat, megmenteni az emberiséget! Sosem vettem el semmit a néptől. Miért mondod hát, hogy gonosztettekre bátorítottam őket?⁵

- Azt mondod, nem vettél el tőlük semmit. De akkor honnan van ruhád és ételmed? Az a helyzet, hogy egyike vagy a Sárgaturbánosoknak és bajt fogsz keverni, ha életben hagylak!

Majd szolgálóhoz fordulva Sun Ce így szólt:

- Vigyétek el és végezzétek ki!

- Ez a hűséges taoista már sok éve él itt, keleten - lépett közbe Zhang Zhao -, eközben pedig semmi rosszat sem tett, nem érdemel hát halált vagy más büntetést!

- Megmondtam, úgy fogom levágni ezeket a varázstudókat, mintha lábasjóság lennének! - közölte Sun Ce dühöngve.

A tiszték mindannyian tiltakoztak, még a díszvendég, Chen Zhen is, ám hiába. Sun Ce-t nem lehetett kiengesztelni. Utasítást adott, hogy vessék Gan Ji-t börtönbe.

A lakoma véget ért, Chen Zhen pedig visszatért szállására, miközben Sun Ce a palotába távozott.

Mindenfelé a tiszteletreméltó taoistával szembeni bánásmódja volt a téma, így hamarosan édesanyja fülébe is eljutott a hír. Wu úrhölgy a hölgyek szállására kérette a fiát s így szólt hozzá:

- Azt beszélik, bilincsbe verted a jámbor Gan Ji-t. Igen sok beteget meggyógyított már, a köznép nagy tiszteletben részesíti. Ne tégy hát kárt benne!

- Csupán egy varázsló ő, aki felizgatja a tömeget varázsigéivel és tudományával! Ki kell végezni! - felelte Sun Ce.

Wu úrhölgy tovább kérlelte, hogy kegyelmezzen meg neki, ám a fiú megmakacsolta magát.

- Ne dőlj be az utca pletykáinak, anyám - mondta -, nekem kell megítélnem az ilyen ügyeket!

Mindazonáltal Sun Ce a börtönbe küldetett Gan Ji-ért, hogy kikérdezhesse.⁶ A börtönőrök nagy tisztelettel viseltettek a fogoly iránt, hittek erejében, ezért roppant engedékenyek voltak vele, nem tartották vasban. Amikor viszont Sun Ce előhozatta, béklyóba verve vonult elé.

A hadúrnak fülébe jutott az örök elnéző viselkedése, ezért megbüntette őket s megparancsolta, hogy a rabot folytonosan kínozzák. Zhang Zhao és

sokan mások megszánták a szerencsétlent és szerkesztettek egy beadványt az érdekében, amit szerényen át is nyújtottak s jótálltak a fogolyért.

- Uraim, ti mindannyian nagyszerű tudósok vagytok - hangzott Sun Ce válasza -, de miért nem hallgattok az eszetekre? Korábban Jiaozhou-ban Zhang Ying volt a birodalmi védelmező, akit teljesen bűvkörükbe vontak ezek a dübörgő dobok, pengő lantok, égő füstölők, meg hasonlók. Vörös turbánt viselt és úgy tett, mint aki képes győzelmet biztosítani egy hadseregnek. Ám az ellenség mégis lemészárolta. Nincs semmi mindebben, csak éppen egyikőtök sem látja. Ki fogom hát végeztetni a fickót, hogy megállítsam e veszedelmes tan terjedését.

- Nagyon is jól tudom, hogy ez a Gan Ji képes hatni az időjárásra - szakította félbe Lü Fan -, most pedig igen nagy szárazság van. Miért nem kérjük meg, hogy büntetésül támasszon esőt?

- Majd meglátjuk, miféle boszorkányságot űz! - felelte Sun Ce.

Elő is hozatta a foglyot, meglazította bilincseit s az oltárhoz küldte, hogy járjon el a zápor érdekében. Az engedelmes Gan Ji mindent úgy tett, ahogy utasították. Először is megmosdott és tiszta öltözéket öltött magára. Ezután egy zsineggel összekötötték végtagjait, majd lefektették a perzselő napsütésben. Emberek tömege jött oda, hogy láthassa őt.

- Háromarasznyi frissítő záporért fogok imádkozni a nép javára, ám én magam nem menekülhetek meg a halál elől - közölte velük a fogoly.

- Ha imád eredményes lesz - válaszolták az emberek -, akkor urunknak hinnie kell erőidben!

- Eljött számomra a vég, nincs menekvés.

Hamarosan Sun Ce az oltárhoz lépett s kijelentette, hogy ha délig nem fog esni, akkor elégeti a papot. Majd szavainak igazolásaképpen utasítást adott, hogy kezdjék el megrakni a máglyát.

Amikor már délfelé járt az idő, heves szél kerekedett s mindenfelől felhők gyülekeztek. Ám egyetlen csepp eső sem hullott.

- Már majdnem dél van - jelentette ki Sun Ce -, a felhők pedig nem számítanak eső nélkül. Ez az ember csupán egy imposztor!

Megparancsolta szolgálóinak, hogy fektessék a papot a máglyára, rakjanak köré is fahasábokat és gyújtsanak meg egy fáklyát. A szélrohamok hatására a lángok igen gyorsan felszöktek. Ekkor az égen odafent fekete páraoszorú jelent meg, amelyet élénk villámlás és mennydörgő ézengés követett, majd özönvízként kezdett hullani a zápor. Rövid időn belül folyókká és áradásokká váltak az utcák. Valóban háromarasznyi eső volt. Gan Ji, aki még mindig a rakáson feküdt, mély hangon felkiáltott:

- Ó, felhők, szüntessétek záporotokat, tűnjön elő ismét a diadalmas nap!

Erre hivatalnokok és közemberek segítettek le a papot, meglazították kötelekeit s meghajoltak előtte, hálásan az esőért. Ám Sun Ce csak úgy

forrt a dühtől, látván, hogy mindenki a varázsló köré gyűlik, letérdelnek a vízben, anélkül, hogy törődnének öltözetükkel.

– Az eső és a napsütés is csak a természet munkája, a sarlatán pedig csupán eltalálta a változás kellő pillanatát! Mit csináltak ebből ekkora ügyet? – kiáltotta, majd kardot rántott s megparancsolta a szolgálóknak, hogy öljék meg vele a papot. Mindannyian könnyörögve könnyörögtek neki, hogy fogja vissza magát.

– Gondolom, ti is követni akarjátok Gan Ji-t a lázadás útján – csikorgatta fogát Sun Ce.

A tiszték, akiket immár teljesen megrémített uruk tombolása, némán álltak és nem mutattak ellenállást, amikor a hóhérok megragadták a taoista papot és lefejezték.

Ahogy a fej lehullott, fekete füstkoszorút láttak északkelet felé sodródni, amerre a Langye hegy terült el.

A holttest, figyelmeztetésül az igézőknek, varázslóknak és hozzájuk hasonlóknak, közszemlére tétetett a piactéren. A következő éjszakán igen heves vihar érkezett s amikor a hajnal eljöttével elcsendesedett, nyoma sem volt Gan Ji testének. Az örök jelentették az esetet Sun Ce-nek, aki dühében halálra ítélte őket. Ám ahogy ezt megtette, megpillantotta Gan Ji-t, amint éppen felé sétál, mintha még életben lenne. Sun Ce kardot rántott, előre-rontott, hogy lesújtson a jelenésre, de elájult és a földre zuhant.

Bevitték hálókamrájába, ahol nemsokára magához is tért. Wu úrhölgy, az édesanyja jött hozzá, majd így szólt:

– Fiam, hibát követtél el a szentéletű pap megölésével és most ez a büntetésed!

– Amikor még kisgyermek voltam, apámmal háborúba mentem. Úgy vágták le ott az embereket, mint a nádszálakat – felelte neki Sun Ce –, s nincs túl kemény megtorlás az ilyen dolgokért. Én viszont ezt az egyetlen alakot végeztettem ki, így hatalmas gonosztettet követtem el! Honnan származik hát büntetésem?

– A hit hiányából – hangzott a felelet –, ezért most érdemes tettekkkel kell elhárítanod magad felől a gonoszságot.

– Sorsom az Ég akaratán múlik, a varázslók nem okozhatnak semmiféle kárt nekem. Miért kellene hát elhárítanom bármit is?

Anyja már látta, hogy teljesen hiábavaló minden meggyőzés, de azért utasította fia szolgálóit, hogy titokban hajtsanak végre néhány jótettet, melyek által a gonoszt elfordíthatják uruktól.

Aznap éjjel a harmadik órség ideje alatt, miközben Sun Ce a szobájában feküdt, hirtelen jeges fuvallatot érzett, ami úgy tűnt, egy pillanatra kioltotta a lámpák fényét, ám azok utána ismét felragyogtak. Ekkor észrevette Gan Ji alakját, ahogy ágya mellett áll.

- A boszorkányság esküdt ellensége vagyok – szólította meg a jelenést Sun Ce –, meg fogom tisztítani a világot mindazoktól, akik mágiát használnak. Te csupán kísértet vagy, hogy mersz hát megjelenni előttem?

Ágya mellett heverő kardja után nyúlva a fantom felé hajította azt. A jelenség erre eltűnt. Amikor Wu úrhölgy meghallotta a történetet, bánata megkétszereződött.

Bár még igen rosszul érezte magát, Sun Ce mégis meglátogatta őt s mindent megtett, hogy megnyugtassa.

- Konfuciusz, a tanító azt mondja – mondta neki anyja –, „milyen bőségesen mutatják ki a szellemi lények az erőt, mely hozzájuk tartozik! S az ima teremti meg a felső és alsó világok szellemeit”. Hitre van szükséged. Vétkeztél, amikor halálra ítélted Gan Ji-t, büntetésed elkerülhetetlen. Már el is küldtettem, hogy mutassanak be áldozatokat a Tiszta Jáde kolostornál, de neked személyesen is oda kell menned imádkozni. Akkor remélhetőleg minden rendbe jön!

Sun Ce nem állhatott ellen az édesanyjától származó megbízásnak, ezért minden erejét összeszedve sikerült gyaloghintóba ülnie és a kolostorba ment, ahol a taoisták igen nagy tisztelettel fogadták s könyörögtek neki, hogy gyújtson füstölőt. Így is tett, de nem volt benne köszönet. Mindenki legnagyobb meglepetésére a parázstartóból felszálló füst ahelyett, hogy felfelé sodródott s végül eloszlott volna, összetömörült és esernyő alakot vett fel, melynek a tetején Gan Ji ült.

Sun Ce erre egyszerűen káromkodni kezdett és elhagyta a templomot. Ahogy áthaladt a kapukon, lám! Gan Ji állt ott s haragosan meredt rá.

- Látjátok ott azt a varázstudót? – kérdezte Sun Ce a körülötte lévőktől. De mind azt felelték, nem látnak semmit. Ezt hallván vadabb haragra gerjedve, mint korábban bármikor, kardjával a kapunál álló alak felé sújtott. A kard egyik kísérőjére sújtott le, aki nyomban meg is halt. Sun Ce utasította a többieket, hogy temessék el, ám ahogy végül elhagyta az udvart, megpillantotta Gan Ji-t, aki éppen befelé sétált.

- Ez a templom nem más, mint varázslók, mágusok és más effélék rejteke – mondta Sun Ce, majd helyet foglalt az épület előtt s elküldetett ötszáz katonáért, hogy rombolják le azt. Amikor felmentek a tetőre, hogy leszakítsák a cserepeket, Sun Ce meglátta Gan Ji-t, aki a főgerendán állt és cserepeket pöckölt le a földre. Sun Ce mérhetetlen haragjában megparancsolta, hogy üzzék ki a helyhez tartozó papokat, majd gyújtsák fel az épületet. Így is tettek, s amikor a lángok a legmagasabbra nyújtóztak, Sun Ce észrevette Gan Ji-t, aki a tűz közepén álldogált.

Igen rosszkedvűen tért haza ezután s csak még dühösebb lett, mikor azt kellett látnia, hogy Gan Ji alakja saját kapuja előtt várja. Nem is lépett be, hanem összehívta seregét s tábort veretett a városfalakon kívül. Ott pedig

magához szólította tisztjeit, hogy megbeszéljék a Yuan Shao-hoz történő csatlakozást a Cao Cao elleni támadásban.

Össze is gyűltek, ám tiltakoztak s könyörögtek neki, legyen tekintettel értékes egészségére. Aznap éjjel a táborban aludt, de megint látta Gan Ji-t, ezúttal kibontott hajjal. Szünet nélkül bősztette a látomás.

Másnap anyja visszahívta a városba. Amikor megérkezett, teljesen megdöbbsent a változáson. Fia nagyon nyomorúságosan festett.

- Fiam - mondta Wu úrhölgy könnyezve -, milyen borzalmasan nézel ki!

Sun Ce tükröt hozatott s megnézte benne magát. Valóban annyira ösztövé és vézna volt, hogy csaknem megrémült magától.

- Hogy válhattam ilyen elgyötörtté? - kiáltotta.

Még a végére sem ért mondandójának, amikor Gan Ji jelent meg a tükörben. Üvöltve sújtott oda, majd a félig begyógyult sebek felszakadtak, ő pedig elájult. Felemelték és a szállására vitték. Amikor visszanyerte eszméletét, így szólt:

- Eljött a vég, meg fogok halni.

Zhang Zhao-ért, többi fő emberéért és öccséért, Sun Quanért küldetett. Mindannyian összegyűltek a szobában. Ekkor elmondta nekik utolsó kívánságait:

- A birodalom e zűrzavaros állapotában Wu és Yue (a déli földek két ősi tartománya) nagyszámú lakosságával, termékeny földjével és a három folyó alkotta erős védelmével igen szép jövő előtt áll. Zhang Zhao, neked támogatnod kell fivéremet!

Így szólván Sun Ce átnyújtotta pecsétjét Sun Quannak, majd az alábbi szavakat intézte hozzá:

- Wu erejét úgy felhasználva, hogy döntő hatalom lehessen a versengő csoportok között, majd az egész birodalmat magáénak tudhassa, erre te nem vagy olyan alkalmas, mint én. Ám bátorítva a bölcseket és önbizalmat öntve a tehetségesekbe, valamint kihozva a legjobbat mindenkiből e földek megőrzésére, ebben én nem teljesítenék hozzád hasonlóan. Emlékezz arra, miféle fáradozással és munkával érte el atyánk és én mindazt, amit most birtoklunk s viseld jól gondját!

Sun Quan könnyek közt térdelt le, hogy átvegye a pecsétet, a haldokló Sun Ce pedig az anyjához fordult:

- Anyám, az Ég által kiszabott napjaim leteltek, többé nem szolgálhatom gyengéd szülőmet. Átadtam pecsétemet öcsémnek s bízom benne, hogy ellátod majd őt is jó tanácsaiddal és gondoskodszt róla, hogy elődeimhez méltó életet éljen.

- Attól tartok, fivéred még túlon túl fiatal egy ilyen feladathoz - válaszolta sírva anyja -, így hát nem tudom, mi fog történni!

- Nálam sokkal tehetségesebb és ugyanolyan jól ért az uralkodás művészetéhez. Amennyiben a belügyek terén kétségei volnának, forduljon Zhang Zhao-hoz, a külhoni problémák terén Zhou Yu-vel egyeztessen. Nagy kár, hogy Zhou Yu távol van, mivel így nem tudom személyesen elmondani neki utolsó kívánságomat.

Többi testvéréhez így szólt a haldokló:

- Ha én már nem leszek, segítenetek kell fivéreteket! Amennyiben bármiféle békétlenség támadna családon belül, a többieknek meg kell büntetniük a vétkest s nem szabad, hogy hamvai összekeveredjenek őseinkével a családi nyughelyen.

Az ifjak is könnyekben törtek ki e szavak hallatán. Ezután feleségéért, Qiao úrhölgyért küldetett, majd amikor megérkezett, így fordult hozzá:

- Sajnos akkor kell elválnunk egymástól, amikor még életünk teljében vagyunk! Kérlek, viseld gondját anyámnak! Nővéred hamarosan ellátogat hozzád, s megkérheted, hogy mondja el férjének, Zhou Yu-nek: segítse mindenben öcsémet, tartsa őt azon az úton, amelyen járni tanítottam!

Ezután Sun Ce behunyta szemét s hamarosan eltávozott. Alig huszonhat éves volt.

Népe első hadúrnak nevezte
Kelet hatalmát érezte
Lapuló tigrisként vadászott
Leccsapó sólyomként támadott
Béke honolt szerte birtokán
Hírnevét szél hordta hátán
Ám meghalt s másra hagyta
Elméje nagyszerű tervét az valósította

Amint fivére utolsót sóhajtott, Sun Quan az ágy mellé zuhant és keservesen sírni kezdett.

- Ez nem a gyász ideje - mondta neki Zhang Zhao -, először rendelkezünk kell a temetési szertartás felől, ugyanakkor biztosítanunk kell, hogy a katonai és polgári ügyek rendben menjenek.

Így hát az új úr felszárította könnyeit. A temetés felügyeletével Sun Jinget, nagybátyját bízták meg, Zhang Zhao pedig a fő fogadóterembe vezette ifjú gazdáját, hogy ott fogadhassa tisztjei jókívánságait.

Sun Quan szögletes állkapoccsal és nagyméretű szájjal bírt, szemei zöldes, szakála pedig sötétbarna volt.

Korábban Liu Wan miniszter járt már Wu tartományban, ahol ellátogatott a Sun családdhoz is. Ő a következőképp nyilatkozott a fivérekről:

- Jól megnéztem mindnyájukat s az összes okosnak és éles eszűnek tűnt, ám egyikük sem tűnt ki a jószerecsé és a hosszú élet áldásainak birtoklásában. Csupán a második, Sun Quan látszott különbözőnek. Figyelemreméltó arca és szokatlan testfelépítése volt, tekintete pedig elárulta, hogy nagy dicsőség vár rá.

Amikor Sun Quan bátyja helyébe lépett, még mindig akadt némi újjászerveznivaló. Hamarosan Zhou Yu is megérkezett Wujunból. Az ifjú tartományúr roppant kegyesen fogadta őt s így szólt hozzá:

- Most, hogy visszatértél, többé nem kell nyugtalanodnom.

Zhou Yu eredetileg azért távozott, hogy Baqiu-t védje. Mikor értesült ura sérüléséről, úgy döntött, hazatér, hogy megnézzé, milyen állapotban van. Ám Sun Ce még érkezése előtt meghalt. Amikor ezt megtudta, sietett, hogy legalább a temetésen részt vehessen.

Ahogy egykori vezére koporsójához lépett, hogy jajveszékülésben törjön ki, Wu úrhölgy, az elhunyt édesanyja bukkant fel megosztani vele fia utolsó rendelkezéseit. Mikor a végső kívánságot is elismételte, Zhou Yu földig hajolt s így szólt:

- Csekély erőmet teljes mértékben szolgálatodba állítom, ameddig csak élek!

Hamarosan Sun Quan is megjött s miután fogadta Zhou Yu hódolatát, így fordult hozzá:

- Bízom benne, hogy nem fogsz megfeledkezni testvérem kívánságáról.

- Bármiféle halált szívesen halok érted - hajolt meg Zhou Yu.

- Hogyan tudnám legjobban folytatni ezt a hatalmas művet, amelyet atyámtól és bátyámtól örököltem?

- Aki meg tudja nyerni magának az embereket, bővelkedik, aki pedig elveszíti őket, elbukik. Olyan igazság ez, melyet a régi időkből tanultunk. Jelenleg magasra törő és előrelátó embereket kellene keresned, mivel az ő segítségükkel tudnád megerősíteni hatalmadat.

- Fivérem arra utasított, hogy a belügyek kapcsán Zhang Zhao-val, míg a külső eseményekkel összefüggésben veled beszéljek - közölte Sun Quan.

- Zhang Zhao igen bölcs és belátó ember, aki alkalmas erre a feladatra, ám jómagam korántsem vagyok olyan tehetséges, ezért attól tartok, kudarcot vallanék, ha ekkora felelősség nyomná vállaimat. Engedd meg hát, hogy inkább valaki mást javasoljak segítődkül magam helyett.

- És ki lenne az?

- Egy Linhuai-ból származó férfiú, név szerint Lu Su. Ez az ember valódi stratégiákat és taktikákat rejt keblében. Már korán elveszítette atyját, anyja tökéletesen engedelmes fiaként nőtt fel. A családja gazdag és arról híres, hogy támogatják a szegényeket. Amikor Juchao-nál állomásoztam, néhány száz katonát kellett átvezetnem Linhuai-on. Fogytán voltak kész-

leteink, de ekkor megtudtam, hogy a Lu család két magtárral is bír a közelben, amik egyenként háromezer kocsinyi terméssel rendelkeztek, így hát segítségüket kértem. Lu Su csak rámutatott az egyik magtárra s így felelt:

- Fogadd el ezt ajándékként!

Ekkora nagylelkűség lakozott benne!

Mindig is szeretett vívni és lóhátról íjászzkodni. Mostanság Que-ben él. Nagyanyja nemrég meghalt, így hát elment Dongchengbe, hogy eltemesse őt. Itt egy barátja megkérte őt, hogy kísérje el a Chaohu tóhoz, ahol Zheng Bao szolgálatába akart állni. Azonban Lu Su tétovázni kezdett s még nem indult útnak. Éppen ezért késedelem nélkül meg kellene hívnunk ide!

Sun Quan azonnal elküldte Zhou Yu-t, hogy felkeresse és szolgálatába fogadja ezt a férfit, így hát az utóbbi útnak is indult. Hamarosan megérkezett hozzá s a szokásos üdvözléseket követően elé tárta ura kérését.

- Ígéretet tettem Liu Ziyang barátomnak, hogy elmegyek vele a Chao tóhoz s hamarosan meg is kezdjük az utazást - felelte Lu Su.

- Hajdanán Ma Yuan az alábbiakat mondta Guangwu császárnak: „Olyan kor ez, amikor nem csupán a hercegek választják ki minisztereiket, hanem a minisztereknek is meg kell választaniuk saját hercegüket”. Sun Quan, generálisunk, magához szólítja a bölcseket s igen jól bánik embe-reivel. Így alkalmazza a csodálatosakat és szerzi meg a kivételesek szolgálatát, olyan módon, ahogy azt kevesen teszik. Ha nem vagy elkötelezve semmiféle irányba, jöjj hát velem délre, mivel ez a legjobb, amit tehetsz.

Lu Su úgy döntött, hallgat a kérésre s Zhou Yu-vel együtt Sun Quanhoz utazott, aki a legnagyobb tisztelettel fogadta s megbeszélte vele a legkülönbélebb ügyeket is. A tárgyalások olyan érdekesnek bizonyultak, hogy egész nap folytatták, mégsem érzett fáradtságot egyikük sem.

Egy napon, a szokásos összejövetel végeztével Sun Quan magánál tartóztatta Lu Su-t, hogy együtt vacsorázzanak. Késő éjszakáig fenn maradtak, végül egyazon fekhelyen aludtak el, mintha a legjobb barátok lennének.

Az éjszaka közepén Sun Quan így fordult alvótársához:

- A Han dinasztia bukása küszöbön áll, mindenfelől zavargások támadnak. Hatalmas feladatot kaptam atyámtól és fivéremtől s azon töprengek, hogy a birodalom ünnepezt védelmezői, Huan és Wen herceg tetteit igyekszem követni, a nagyurak vezérévé válok.⁷ Bízom benne, hogy megosztod velem véleményedet erről.

- Egykoron - kezdte válaszát Lu Su - a Han alapító, a Legfőbb Ős tisztelni és szolgálni akarta a Qinek közül való Yi császárt, ám Xiang Yu gátlatlansága miatt nem tehette ezt. Most Cao Cao Xiang Yu megfelelője, hogyan lehetnél hát így az uralkodó védelmezője? Szerény véleményem szerint a Hanok már addig jutottak a hanyatlásban, hogy nem lehetséges újabb felemelésük,

Cao Cao pedig elpusztíthatatlan. Nagy terveid végrehajtásához ezért biztosítanod kell jelenlegi helyzetedet, csak szemléld figyelmesen mások összecsapásait. Ám előbb kovácsolj előnyt az északi zűrzavarból, zúzd szét Huang Zu-t s támadd meg Liu Biao-t Jingzhou-ban. Így majd irányításod alá vonhatod a Nagy folyó teljes területét. Ezután nyugalmat hozol az egész birodalomnak s az Ég Fiává leszel. Így cselekedett a Legfőbb Ős is.

Végighallgatván ezt a beszédet, Sun Quan nagyon megörvendett. Magára kapott valami ruhát, felkelt és köszönetet mondott új tanácsadójának.

Másnap értékes ajándékokat adott Lu Su-nak, valamint köpönyegeket és selymet küldött édesanyjának. Ezután Lu Su egyik barátját ajánlotta Sun Quan figyelmébe, egy igen olvasott és nagy tehetséggel bíró férfiút, aki, hozzá hasonlóan szintén nagy tiszteletet tanúsított szülei iránt. Zhuge Jinnak hívták s Nanyangból származott. Sun Quan őt is magához hívatta és roppant nagyra becsült vendégként bánt vele.⁸ Ez az ember lebeszélte őt arról, hogy Yuan Shao-val szövetkezzen, helyette azt javasolta, Cao Cao-t részesítse előnyben, aki ellen pedig majd csak akkor lépjenek fel, ha jó lehetőség kínálkozik rá. Így hát Sun Quan visszaküldte Chen Zhen hírnököt azzal a feladattal, hogy szakítson meg mindenféle tárgyalást.

Sun Ce haláláról értesülvén Cao Cao azon volt, hogy hadjáratot indítson délnek. Ám Zhang Hong lebeszélte őt erről, mondván:

- Nem lenne helyes előnyt szerezni gyász ideje során. Ráadásul, ha nem sikerülne győzelmet aratnunk, akkor barátok helyett eggyel több ellenséget szereznénk. Jobb lenne nagylelkűen állni az utódhoz.

Így hát Cao Cao beadványt intézett az uralkodóhoz és Sun Quan számára generálisi rangot, valamint Kuaiji kormányzóságát kérvényezte,⁹ Zhang Hongot pedig Sun Quan alatt álló katonai parancsnoknak nevezte ki. Az újdonsült parancsnokkal elküldette a hivatali pecsétet is Sun Quannak. Ezek a fejlemények igencsak tetszettek az ifjú hadúrnak, s annak is nagyon örült, hogy Zhang Hong visszatért hozzá.¹⁰ Azt a feladatot bízta rá, hogy Zhang Zhao-val együtt intézzék az uradalom ügyeit.

Zhang Hongon keresztül egy újabb tanácsadó is szolgálatába állt. Ez az ember Gu Yong volt, Cai Yong történész tanítványa, kevés szavú férfiú, aki megtartóztatta magát a bortól. Roppant becsületes és szigorú volt valamennyi dolgában. Sun Quan őt nevezte ki kormányzó helyettesé.

Ezek után Sun Quan uralma igen jövedelmező és biztos volt, hamarosan komoly befolyást szerzett mindenütt és elnyerte a nép szeretetét is.

Amikor Chen Zhen visszatért s beszámolt a déli földek eseményeiről, továbbá elmondta, hogy Cao Cao miféle tisztségekben részesítette Sun Quant a támogatásáért cserébe, Yuan Shao igen dühös lett és készülődni kezdett egy hadjáratra a főváros ellen hétszázézer északi harcossal.

Noha délen fegyvernyugvás volt
Észak csillaga alatt harci dobok hangja szólt

A következő fejezet elbeszéli, sikerült-e Yuan Shao-nak Cao Cao fölé kerekedni.¹¹

HARMINCADIK FEJEZET

YUAN SHAO NEM HALLGAT A JÓ TANÁCSRA, ÍGY
VEZÉREKET ÉS MAGTÁRAKAT VESZÍT.

CAO CAO KIVÁLÓ HADITERVVEL
DIADALMASKODIK GUANDU-NÁL

戰官渡本初敗績
劫烏巢孟德燒糧

Meghallván, hogy Yuan Shao Guandu ellen igyekszik, Xiahou Dun levelet írt a fővárosnak, amiben sürgős erősítést kért. Cao Cao hetvenezer főnyi sereget vezetve azonnal menetelésbe fogott. Xun Yu maradt hátra Xuchang védelmére.

Amint Yuan Shao serege indulni készült, Tian Feng tiltakozó üzenetet küldött cellájából:

- Uram, egy elsietett támadás minden erőnk bevetésével katasztrófát jelent a hadsereg számára. Jobb lenne, ha most csak várnánk, amíg az Ég ki nem jelöli a legmegfelelőbb időpontot!

- Miért kell Tian Fengnek ilyen baljóslatú szavakat szólnia? - tudakolta Feng Ji - Jó uram, te az emberiség és igazságosság nevében küldöd ki haderődöt!

A könnyen haragra gyúló Yuan Shao már azon volt, hogy kivégzi Tian Fenget, ám ezúttal megenyhült számos tisztje könyörgésének hatására. Azonban teljesen mégsem csillapodott le, mivel így szólt:

- Meg fogom büntetni Tian Fenget, mikor visszatértem Cao Cao legyőzését követően.

Időközben sietve folytak az indulási előkészületek, majd útra is keltek. A lobogók betöltötték a láthatárt, kardok pedig oly nagy számban voltak, mint fák az erdőben. Yangwu-hoz meneteltek, ahol megerősített tábor vertek.

Ekkor Ju Shou még egyszer felszólalt az elhamarkodott lépések ellen:

- Noha igen sok katonánk van, ők nem annyira bátrak, mint az ellenfél emberei. Ámde bármennyire is harcedzettekkel nézünk szembe, nekik nincs megfelelő ellátmányuk. Ezért gyors csatavállalásra akarnak majd kényszeríteni, míg nekünk arra kell törekednünk, hogy feltartsuk őket, ugyanakkor késleltessük az összecsapást. Ha elég hosszú ideig el tudjuk kerülni a döntő ütközetet, a győzelem harc nélkül lehet miénk!

Mindazonáltal ez a tanács nem igazán tetszett Yuan Shao-nak, aki fenyegetően így felelt:

- Tian Feng csüggesztő szavakat szólt, hogy elbátortalanítsa seregeimet, én pedig bizonyosan halálra fogom ítélni őt miután hazatértünk! Hogy mered követni őt ebben?

Hívta az örököt s a tanácsadót béklyóba verve vitték el. Ekkor még odavetette neki:

- Ha végeztem Cao Cao-val, majd foglalkozom veled és Tian Fenggel is!

A hatalmas sereg négy részre osztva táborozott, egy-egy rész állt fel minden égtáj felé. Valamennyi táborhely száz *li* átmérőnyi volt s összekapcsolták őket. Felderítőket és kémeket küldtek ki, hogy felkutassák az ellenség gyengeségeit és erősségeit.

Hamarosan meg is érkezett Cao Cao serege s teljesen lesújtotta őket a félelem, amikor meghallották, mekkora haderővel bír ellenfelük. A főminiszter általános tanácskozást hívott össze.

Elsőnek Xun You tanácsos szólalt fel:

- Ugyan sokan vannak, de nem túlságosan rémisztőek. Nekünk tapasztalt katonákból áll haderőnk, minden harcosunk legalább tízzel ér fel az övéik közül. Viszont igen gyorsan ütközetre kell kényszeríteniük őket, mivel sajnos készleteink nem elegendőek egy hosszabb hadjáratához.

- A lényegre tapintottál - felelte Cao Cao -, én is ugyanezt gondolom!

Így hát parancsot adott, hogy zajosan vonuljanak előre és ütközzenek meg mielőbb az ellenféllel. Yuan Shao katonái elfogadták a kihívást s a két csatasor összecsapott. Yuan Shao oldalán Shen Pei tízezer íjászt helyezett el a két szárnyon, hogy rajtaütésszerűen támadjanak, miközben ötezer íjász középen helyezkedett el. Bomba robbanása volt a jel az általános támadásra, a rohamot három dobpergetésnyi ideig kellett folytatniuk.

Yuan Shao arannyal bevont réz sisakot és mellvértet viselt, hímzett köpönyege és ékkövekkel kirakott öve ragyogott. Középen foglalt állást vezéreivel, többek közt Gao Lannal, Zhang He-val, Han Menggel és Chunyu Qionggal, akik jobbra és balra sorakoztak fel mellé. Lobogói és jelvényei nagyszerű látványt nyújtottak.

Mikor Cao Cao seregének közepe megnyílt, a zászlók félrehúzódtak és a vezér lóháton jelent meg, körülötte vakmerő tisztjei, mind felfegyverezve: Xu Chu, Zhang Liao, Xu Huang, Li Dian és még sokan mások. Korbácsával Yuan Shao-ra mutatva Cao Cao így kiáltott:

- Az uralkodó jelenlétében megfontolás tárgyává tettük követeléseidet, s megadtuk neked a főgenerális tisztséget! Miért tervezel hát még mindig lázadást?

- Te magad a Hanok miniszterének címét viseled - felelte Yuan Shao -, pedig valójában a dinasztia elleni lázadó vagy! Bűneid és gonosztetteid már szinte a mennyekig érnek, rosszabb vagy, mint a bitorló Wang Mang vagy a felforgató Dong Zhuo! Mik hát ezek a rágalmozó szavak a lázadásról, amiket nekem mersz címezni?

- Parancsom van arról, hogy elfogjalak!

- Nálam az Öv-rendelet, hogy tartóztassam le a lázadókat!

Erre Cao Cao annyira feldühödött, hogy utasította Zhang Liao-t, lovagoljon előre a bajnokaként. A másik oldalról Zhang He vágatott elő ágaskodó hátasán. A két hős négy-öt ütésváltáson keresztül küzdött egymással. Egyikük sem volt képes a másik fölé kerekedni. Szíve mélyén Cao Cao lenyűgözőnek találta a viadalt. Ekkor Xu Chu megforgatta kardját és segíteni indult. A másik oldalról Gao Lan indult meg lándzsát szegezve, hogy szembenézzen vele s immár négy harcoló fél volt, két-két párbajban

összecsapva. Ekkor Cao Cao parancsot adott egy háromezer fős csapat-testnek Xiahou Dun és Cao Hong vezetése alatt, hogy rohamozzák meg az ellenség sorait. Válaszként Yuan Shao oldalán Shen Pei is jelt adott a támadásra s a szárnyakon elhelyezkedő számszeríjászok tömege a középben álló íjászokkal együtt kilőtték nyílvevesszőiket. A lövedékek elárasztották a csatateret. Cao Cao csapatai nem tudtak előrenyomulni, így sietve dél felé vették az irányt. Yuan Shao hátvédjük ellen küldte katonáit s hamarosan tönkreverték őket. Guandu felé menekültek, Yuan Shao pedig egy másik állomáshelyig nyomult előre. Végül a közelükben táborozott le.

- Küldjünk most százezer harcost Guandu őrzésére - javasolta ekkor Shen Pei -, s jussunk még közelebb Cao Cao táborához. Ezután alakítsunk ki megfigyelő magaslatokat, hogy tisztán vehessük szemügyre az ellenséget és válasszunk előnyös pontokat magunk számára, ahonnan nyílvevesszőket lőhetünk seregük középebe! Ha rá tudjuk kényszeríteni őket, hogy kiürítsék ezt a helyet, szert tehetünk egy olyan stratégiai fontosságú területre, ahonnan Xuchangot is támadhatjuk majd.

Yuan Shao magáévá tette az ötletet és minden egyes táborból kikereste a legerősebb veteránokat, akik vaslapátokkal ásni kezdtek és földet hordtak össze, hogy magaslatokat emeljenek Cao Cao táborának közelében.

A főminiszter katonái látták, miben mesterkedik ellenfelük s azonnal kitöréshez kezdtek készülődni, hogy elűzzék őket. Ám az íjászok és számszeríjászok szemmel tartották azt a keskeny torkolatot, ahonnan egyedül támadhattak s ezzel visszatartották őket a kirohanástól. Tíz nap alatt több mint ötven magaslatot emeltek. Valamennyi tetejére egy magas torony is épült, ahonnan az íjászok könnyedén ellenőrzésük alatt tarthatták az elengedhetetlen tábort. Cao Cao katonái nagyon megrémültek, kis pajzsukat folyamatosan fejük felett tartották, hogy megvédjék magukat a különböző lövedékektől. A magaslatokról minden dobpergés után ádáz záporként hullottak alá a nyílvevesszők. Yuan Shao seregének harcosai csak nevettek és gúnyolódtak, mikor látták, hogy ellenségeik pajzsaik mögött kuporognak, a földön csúsznak-másznak, hogy elkerüljék a lövedékeket.

Cao Cao látta, hogy csapatai irányítása kicsúszik kezei közül, ezért azon nyomban tanácskozást hívott össze.

Elsőként Liu Ye szólalt fel:

- Készítsünk katapultokat, így végezzünk velük!

A főminiszter rögtön előhozatott egy modellt, majd ez alapján fortélyos munkásokkal kőhajító gépeket kezdett építtetni. Hamarosan sikerült több száz szerkezetet készíteniük s elhelyezték ezeket a tábor falain belülre, éppen szemben az ellenség magaslatainak hosszú létráival.

Ezután Cao Cao csapatai figyelték, ahogy Yuan Shao íjászaik felmásznak a tornyokba. Amint az íjászok lövöldözni kezdtek, valamennyi katapult

kőgolyókat hajított az egekbe s hatalmas pusztítást okoztak. Nem volt semmi menedék a zuhanó sziklák előtt, ezért rengeteg íjász meghalt. Yuan Shao emberei „dübörgőknek” nevezték el ezeket a gépeket. Megjelenésük után az íjászok többé nem mertek felmenni a magaslatokra.

Ekkor Shen Pei, a stratégia új tervet gondolt ki. Csapatokat készített fel egy alagút ásására a falak alatt, egyenesen Cao Cao táborának közepére s elnevezte az osztagot „árkászoknak”. A főminiszter katonái látták, hogy az ellenség gödröket ás a magaslatok mögött. Beszámoltak erről vezérüknek, aki rögvést az ellenlépést tudakolta Liu Ye-től.

- Mivel Yuan Shao többé nem képes nyíltan támadni, ezért titokban próbál meg ránk rontani. Alagutat épít ki táborunk közepére - felelte Liu Ye.

- De hogyan lépünk fel ez ellen?

- Körülvehetjük a tábort egy mély árokkal, ami az alagutat használhatatlanná teszi!

Így hát amilyen gyorsan csak tudtak, ástak egy árkot, s amikor az ellenséges árkászok elérték ezt, lám! Rádöbrentek, hogy minden erőfeszítésük hiábavaló volt és a futóárok teljesen haszontalan.

Cao Cao tartotta Guandu-t még a nyolcadik és kilencedik hónapban is. Amikor hadserege teljesen kimerült és ellátmányuk sem maradt több, azon kezdett töprengeni, hogy feladja a helyet és visszavonul a fővárosba. Mivel képtelen volt döntésre jutni, levélben számolt helyzetéről Xun Yu-nek, akit Xuchang védelmére hagyott hátra. A következő választ kapta:

„Megkaptam utasításod, hogy hozzak döntést arról, folytassuk-e a hadjáratot vagy vonuljunk vissza. Számomra úgy tűnik, Yuan Shao olyan hatalmas haderőt vont össze Guandu-nál, hogy egyértelműnek tűnik: sorsdöntő ütközetet kíván megívni. Te, uram, igen gyenge haderővel rendelkezel, míg ő roppant erős, és ha nem tudod legyőzni őt, rád fogja kényszeríteni akarátát, ez pedig azt jelenti, hogy a birodalom szorult helyzetbe kerül. Ellenfeleink valóban igen sokan vannak, ám vezérük nem tudja, miként használja őket. A te katonai zsenialitásoddal és ítélőképességeddel miért nem vagy biztos a sikerben? Nos, bár létszámban kevesen vagyunk, helyzeted mégis jobb, mint Liu Bangé volt, amikor Xiang Yu-vel nézett szembe Jungyangnál és Chenggao-nál. Biztonságosan elsáncoltad magad Yuan Shao árkától, s még ha nem is tudsz előre törni, a dolgok nem tarthatnak így örökké, muszáj változniuk. Eljött az ideje valami váratlan lépésnek s nem szabad elszalasztanod ezt. Hogy pontosan mi legyen, azt meghagyom hírneves találékonyságodnak”.

Ez a levél nagy örömet okozott Cao Cao-nak, ezért arra ösztönözte csapatait, hogy minden erőfeszítésükkel helyzetük tartására törekedjenek.¹

Yuan Shao ezután nagyjából harminc *li* távolságra vonult vissza, Cao Cao pedig felderítőket küldött ki, hogy megbizonyosodjon az új elhelyezkedésről. Xu Huang egyik tisztje, egy bizonyos Shi Huan elfogott egy ellenséges kémeket s vezéréhez küldte őt. Xu Huang kikérdezte s megtudta tőle, hogy egy ellátmányt szállító karavánt várnak. Ezt a kémeket, valamint rajta kívül másokat is azért küldtek ki, hogy kiderítsék, milyen kockázatot rejt az útvonal. Xu Huang rögtön felkereste Cao Cao-t, hogy beszámoljon neki az ügyről.

Amikor Xun You meghallotta, hogy a konvoj vezetője Han Meng, így szólt:

- Az a fickó vakmerő bolond. Néhány ezer ellene küldött könnyűlovas el tudja fogni az egész menetet és nagy gondot okozhat az ellenséges táborban.

- Kit kellene megtennem vezérükül? - kérdezte Cao Cao.

- Xu Huangot küldhetnéd, ő alkalmas egy ilyen feladatra.

Így hát őt jelölték ki. Magával vitte a kémeket elfogó tisztjét, Shi Huant és egységét is. Zhang Liao és Xu Chu úgyszintén támogatásukra volt.

Leszállt az éj, amikor a több ezernyi kocsiból álló ellátmányos menet Yuan Shao táborának közelébe érkezett. Amint éppen egy hegyszoroson haladtak keresztül, Xu Huang és Shi Huan előrontottak és megállították őket. Han Meng előre ügetett, hogy csatát vállaljon ellenük, de gyorsan legyőzték. A karaván őrsége erre szétszóródott s hamarosan az egész menet lángokban állt. A kíséret és vezérük elmenekült.

Yuan Shao táborából is észrevették a lángok izzását s ez hatalmas megdöbbenést okozott, amely félelemmé változott, mikor a megfutott katonák belovagoltak és elmondták, mi történt.

Yuan Shao Zhang He-t és Gao Lant küldte ki, hogy próbálják meg elvágni a fosztogatók útját s ők össze is találkoztak Xu Huanggal és kíséretével. Alighogy támadásba lendültek ellenük, Zhang Liao és Xu Chu bukkant fel, így Yuan Shao csapatai két tűz közé kerültek. Darabokra szabdalták őket, majd Cao Cao diadalmas generálisai visszalovagoltak Guandu-ba, ahol gazdag jutalomban részesültek.

További biztonsági intézkedésként a főminiszter csináltatott egy előretolt állást a fő tábor elé, hogy az legyen a védelem háromszögének csúcspontja.

Amikor Han Meng visszatért Yuan Shao-hoz a siralmas hírekkel, vezére nagyon feldühödött és azzal fenyegette, hogy kivégezteti. Szerencsére embereinek sikerült lebeszélni erről.

Ezután Shen Pei szólalt fel:

- Az élelem igen fontos egy harctéren lévő sereg számára, ezért a lehető legnagyobb gondossággal kell védelmezni. Wuchao a mi raktárunk, ezért nagyon jól kell őriznünk.

- Tervem készen áll - felelte Yuan Shao -, te visszatérhetsz Jizhou székhelyére, Yejunba, ahol gondoskods az ellátmány szervezéséről. Ne legyen semmiféle elmaradás!

Így hát Shen Pei elhagyta a sereget. Ezután egy húszezer fős haderő kapta az utasítást, hogy védjék meg a Wuchao-ban lévő raktárt. A vezérek Chunyu Qiong, Sui Yuanjin, Han Xun, Lü Weihuang és Zhao Rui voltak. E hat parancsnok közül Chunyu Qiong igen kemény ember s egyben nagy ivó hírében állt, aki ha a pohár fenekére nézett, katonái rémálma volt. Az ellátmányos raktár őrzése közbeni tétlen élet pedig arra készítette valamenynyi vezért, hogy belemerüljenek az élvezetekbe és roppant sokat igyanak.

Cao Cao serege igen szűkösén állt élelem dolgában, ezért üzenetet is küldtek Xuchangba, hogy gyorsan küldjenek nekik gabonát. A hírvivő azonban még nem is jutott túlságosan messzire, amikor Yuan Shao őrségébe futott, akik Xu You tanácsadó színe elé vitték.

Látván a levélből, hogy Cao Cao kezd kifogygni az ellátmányból, Xu You Yuan Shao-hoz sietett s így szólt hozzá:

- Már régóta viaskodunk itt a főminiszterrel, Xuchang főváros pedig védtelenül áll. Egy sietve kiküldött kis sereg hamar el tudná foglalni, ugyanakkor egy itt indított támadás során foglyul ejthetnénk Cao Cao-t. El is jött az ideje egy ilyen csapásnak, mivel szűkében vannak az élelemnek!

- Cao Cao nagyon fortélyos ember - felelte Yuan Shao -, ezt a levelet biztosan azért fogalmazta meg ilyen gondosan, hogy neki megfelelő csatába csaljon minket!

- Ha nem használjuk ki ezt az esélyt, egyre több és több kárt fog okozni nekünk!

Éppen ebben a pillanatban érkezett Yejunból egy futár, aki a gabona továbbításának néhány részletét követően beszámolt arról, hogy Shen Pei rájött Xu You megvesztegethetőségére, mialatt még Jizhou-ban volt. Ez utóbbi szemet hunyt a felett is, hogy rokonai többletadót szednek be. Egyik fia és unokaöccse már börtönben ült. Erre Yuan Shao dühösen fordult Xu You-hoz:

- Hogy mersz a szemem elé kerülni és terveket ajánlani nekem, te uzsorázó alak? Cao Cao-val régóta kedvelitek egymást, ő pedig lefizetett, hogy végezd el neki a piszkos munkát és segíts tervei megvalósulásában! Most a seregemet is el akarod árulni! Le kellene csapatnom a fejedet, de egyelőre még hagyom, hogy helyén maradjon. Takarodj, s ne kerülj a szíнем elé többé!²

A hiteltelenné vált tanácsadó felsóhajtott és távozott:

- A hűséges szavak sértik a fülét! Alkalmatlan ember ő, nem méltó tanácsaimra. S most, hogy Shen Pei kárára volt fiamnak és unokaöcsémnek, hogy nézek majd ismét embereim szemébe?

Ezzel előhúzta kardját s végezni akart magával, ám a követői megakadályozták ebben:

- Ha Yuan Shao nem hallgat őszinte szavaidra, akkor biztosan Cao Cao martalékává válik. Te régóta barátságban vagy a főminiszterrel, miért nem hagyod hát el az árnyakat a napfény kedvéért?

Ez a néhány szó helyzete tudatára ébresztette Xu You-t, s el is határozta: elhagyja Yuan Shao-t régi barátja, Cao Cao kedvéért.

Hiába már, veszett a remény
Sóhajt Yuan Shao, ki egyszer nagy volt s kevély
Ha megfogadta volna Xu You tanácsát,
Cao Cao sosem dúlta volna fel államát

Xu You lopva hagyta el a tábort s Cao Cao vonalai felé vette útját. Hamarosan el is fogták, ő pedig így fordult foglyul ejtőihöz:

- A főminiszter régi barátja vagyok, menjetek és közöljétek vele: a nanyangi Xu You szeretné látni őt!

Így is tettek. Cao Cao éppen a sátrában pihent laza és kényelmes öltözékben, a napi tennivalókat követően. Amikor meghallotta, ki kíván találkozni vele, boldogan pattant fel és sietve, mezítláb rohant ki, hogy fogadja Xu You-t. Már távolról észrevették egymást, Cao Cao pedig örömeiben tapsolva földig hajolt, mikor már elég közel volt látogatójához. Xu You sietve felemelte őt s így szólt:

- Uram, te fontos miniszter vagy, így hát nem kellene egy hozzám hasonló egyszerű embert ily módon üdvözölnöd!

- Hiszen te már régóta barátom vagy s a név és a cím soha nem tehet különbséget közöttünk – felelte Cao Cao –, de mondd, minek köszönhetem a látogatást?

- Képtelen voltam eldönteni, melyik urat szolgáljam, végül Yuan Shao előtt hajtottam fejet és őszintén támogatni kívántam őt. Ám szavaim süket fülekre találtak nála, figyelembe sem vette terveimet. Így hát magára hagytam őt és eljöttem régi barátomhoz, remélve, hogy nála majd nagyobb megbecsülésben részesülök.

- Ha Xu You hajlandó volt eljönni, akkor valóban van egy segítőm – válaszolta Cao Cao –, én pedig arra vágyom, találd ki nekem, hogyan végezzek Yuan Shao-val!

- Azt javasoltam neki, hogy küldjön egy kisebb haderőt Xuchang elfoglalására, ugyanakkor itt is lendüljön teljes haderejével támadásba, hogy a fej és a farok is veszélybe kerüljön.

- Ha így tett volna, akkor végem! - kiáltotta Cao Cao rémulten.

- Mennyi gabonád van még raktáron? - kérdezte tőle az új tanácsadó.

- Egy évre elegendő.

- Nem hinném - felelte Xu You mosolyogva.

- Nos, egy fél évre.

A látogató mérgesen felpattant s arra készült, hogy elhagyja a sátrat:

- Én jó tanácsot ajánlok neked, te pedig csalárdsággal fizetsz érte! Erre kell hát számítanom?

- Ne légy dühös - tartotta vissza Cao Cao -, elárulom neked az igazat. Csupán három hónapra elegendő ellátmányunk van.

- Mindenki azt mondja, a körmönfontóság csodája vagy, s ez így igaz! - válaszolta döbbenten Xu You.

- De hát ki nem tudja, hogy háborúban nincs akadálya a cselvetésnek? - kérdezte Cao Cao, majd Xu You fülébe suttogva így folytatta:

- Valójában csupán egy hónapig tudjuk kihúzni az itteni élelemmel.

- Ó, ne hints port továbbra is szemembe! Nagyon is jól tudom, hogy teljesen kifogytatok az ellátmányból!

Cao Cao nagyon megdöbbsent, mivel úgy gondolta, senki sem sejtí, milyen szorult helyzetben van.

- Hogy derítetted ki ezt? - tudakolta.

Xu You előhúzta az elfogott levelet:

- Ki írta ezt?

- Honnan szerezted?

Erre Xu You elmesélte az elfogott hírnök történetét. Cao Cao megragadta a kezét s így szólt:

- Mivel régi barátságunk hozott el hozzám, remélem, tényleg van valami jó terved a számomra!

- Egy hatalmas sereggel szembenézni kis haderőt vezetve pusztulásba vezet, hacsak nem sikerül gyorsan vereséget mérni rá. Én olyasmit javasolok neked, amivel legyőzheted Yuan Shao megszállhatatlan fővel bíró hordáit, anélkül, hogy harcba kellene bocsátkoznod velük. De megfogadod-e tanácsomat?

- Nagyon szeretném hallani ezt a tervet! - válaszolta lelkesen Cao Cao.

- Ellenséged Wuchao-ban raktároz mindenféle ellátmányt, ahol az őrség parancsnoka a részeges Chunyu Qiong. Elküldhetnéd néhány megbízható harcosod, hogy eljátsszák, Yuan Shao egyik generálisához, Jiang Qi-hez tartoznak s azért küldték őket, hogy segítsenek őrizni a raktárt. Ezek a harcosok találhatnak módot arra, hogy felgyújtsák a gabonával teli magtá-

rakat. Ez a tett keresztülhúzná Yuan Shao számításait. Három napon belül vége lenne mindennek számára.

Cao Cao-nak nagyon tetszett a terv. Roppant nagylelkűen bánt Xu You-val s táborában tartotta őt. Hamarosan ki is választott egy ötezer fős, gyalogosokból és lovasokból álló sereget, akik nemsokára készen álltak a hadműveletre.

Ám Zhang Liao ekkor tiltakozni kezdett:

- A vállalkozás hiábavaló lesz, mivel a gabonaraktárt nyilvánvalóan nagyon jól őrzik! Ha nem vigyázunk, az újonnan érkezett Xu You árulásának áldozatai lehetünk!

- Xu You nem áruló - válaszolta Cao Cao -, hanem az Ég küldte őt hozzánk, hogy legyőzhessük Yuan Shao-t. Ha nem sikerült gabonát szerezniünk, nehezen tarthatnánk ki s vagy az ő tanácsát követem, vagy pedig csak üldögélek és hagyom, hogy bekerítsenek. Ha áruló volna, aligha maradna itt, a táborban. Továbbá ez a hadjárat már régóta vágyaim közé tartozik. Ne legyenek kétségeid, a küldetés sikerrel fog járni!

- Nos, akkor viszont figyelned kell, nehogy támadás érjen, amíg a tábor védtelenül marad!

- Már erről is gondoskodtam! - közölte Cao Cao vidáman.

A magtár elleni hadművelet intézkedéseit roppant nagy szakértelemmel végezték el, hogy biztosítsák a sikert. Cao Cao Xun You-t, Jia Xu-t és Cao Hongot jelölte ki a fő tábor védelmére. Velük volt Xu You is. Xiahou Dun és Xiahou Yuan a bal tábor, míg Cao Ren és Li Dian a jobb oldalt védte. Amikor minden készen állt, Cao Cao állt az élre középen, Zhang Liao-val és Xu Chu-val, mint az előhad vezetőivel, míg Xu Huang és Yu Jin irányították a hátvédet. A sereg az ellenség jelvényeit viselte. Szalmanyalábokat és tűzifa kötegeket cipeltek magukkal, hogy majd tüzet gyújthassanak. A katonákat elhallgattatták, a lovak pofája köré pedig rongyot kötöttek, hogy semmiféle zajt ne csapjanak. Alkonyatkor keltek útra.

Csodálatos éjszaka volt, a csillagok fényesen ragyogtak.

Ju Shou, aki még mindig fogoly volt Yuan Shao táborában, látta, hogy a csillagok igencsak fénylőek, ezért megkérte öreit, kísérjék ki a központi pavilonba, ahonnan tanulmányozhatja azokat. Miközben figyelmesen szemlélődött, észrevette, hogy a Vénusz bolygó a Medve és a Mérleg csillagkép negyedébe hatol. Ez az esemény nagyon meglepte.

- Valami balszerencse közeleg - mormolta.

Így hát, habár még éjszaka volt, felkereste urát. Ám Yuan Shao már bent hált, rossz hangulatában ugyanis túl sok bort ivott. Azonban mikor felébredtették, mondván, a fogoly titkos üzenetet szeretne átadni neki, nagy nehezen felkelt.

- Miközben az égbolt helyzetét tanulmányoztam - fogott mondandójába az éji látogató -, megláttam a Vénuszt, ahogy a Hidra és a Rák között, eltérve szokásos útjától, hirtelen a Medve és a Mérleg közelében bukkan fel. Rabló hadjárat veszélye fenyeget, és különleges intézkedéseket kell tenni a magtáraknál! Késedelem nélkül küldj oda jó harcosokat, uram s velük együtt határozott vezéreket, továbbá hagyj őrseget a hegyi ösvényeken! Így menekedhetünk meg Cao Cao fortélyaitól!

- Te egy bűnöző vagy - felelte indulatosan Yuan Shao -, hogy mersz hát ide jönni ilyen felháborító értelmetlenséggel, felizgatva seregeimet?

Majd a börtönörökhöz fordulva így folytatta:

- Azt parancsoltam, zárjátok be! Miért hagytátok hát, hogy ide jöjjön?

Ezután utasításokat adott az örök kivégzésére, majd másokat jelölt ki, hogy a rabot őrizet alatt tartsák.

Ju Shou könnyezve és sóhajtozva távozott:

- Katonáink pusztulása karnyújtásnyira, én pedig nem tudom, nyomorult holttesteink hol lelnek majd végső nyughelyre!

A nyers igazság sértette Yuan Shao-t,
Ki bármi tervet szöni túl ostoba volt
Elpusztultak raktárai, most már bizonyos
Hogy Jizhou is véstől lesz viharos³

Cao Cao rablóserege áthatolt az éjszakán. Yuan Shao egyik őrhelye mellett elhaladva útjukat állták. A főminiszter előre küldött egy embert a következő üzenettel:

- Jiang Qi parancsának megfelelően Wuchao-ba tartunk, hogy védelmezzük a magtárakat.

Látván, hogy a harcosok Yuan Shao jelvényei alatt menetelnek, az órben nem támadt fel a gyanú és átengedte őket. Valamennyi további őrhelynél bevált ez a csel s végül biztonságban átjutottak. A negyedik őrség vége felé érték el úti céljukat, a szalmát és a fát a megfelelő helyekre rakták s késedelem nélkül tüzet gyújtottak. Ezután Cao Cao parancsnokai jelt adtak a támadásra.

Chunyu Qiong és társai mélyen aludtak ez idő alatt, mert hatalmas ivátszatot tartottak előző este. Ám amikor felhangzott a riadó, felugrottak és a történtek felől tudakozódtak. Leírhatatlan lárma vette kezdetét. A még mindig részeg tiszteket igen gyorsan kampókkal ragadták meg és kihúzták őket táborhelyükről. Yuan Shao két másik generálisa, Sui Yuanjin és Zhao Rui éppen ekkor tértek vissza egy gabonaszállítmány leadása után s látván a fellobbanó tüzeket, a mentésre siettek.

Cao Cao néhány katonája ekkor odaszaladt a vezéréhez és így szóltak hozzá:

- Az ellenség hátulról akar támadni! Küldjünk erősítést!

Ám Cao Cao nem esett kétségbe:

- Nyomuljunk előre, amíg az ellenség nem lesz valóban karnyújtásnyira, majd akkor forduljunk szembe velük!

Így hát folytatódott a támadás, mindannyian előre siettek. Nemsokára a tűz erőre kapott és mindenfelé sűrű füst szállt, betöltve az eget. Amikor Sui Yuanjin és Zhao Rui közelebb értek, Cao Cao megfordította embereit és rájuk támadt. Egy pillanatig sem tudtak ellenállni nekik, mindkét generális meghalt. Végül a gabonával teli raktárak és a takarmány teljesen elpusztult.

Chunyu Qiong parancsnokot foglyul ejtették, Cao Cao elé vitték, aki megparancsolta, hogy vágják le az orrát, a füleit és a kezeit. Ezután lóra kötözték s ebben a szörnyen megcsonkított állapotban küldték vissza urához.

Yuan Shao táborából látták az észak felől felcsapó lángokat s mindannyian tudták, minek a jele ez. A vezér sietve összehívta tisztjeit, hogy felmentő sereget küldhessenek.

Zhang He felajánlotta, hogy Gao Lannal odamegy, ám Guo Tu így szólt:

- Nem kellene mennetek, mivel bizonyos, hogy Cao Cao személyesen vezette ezt a hadműveletet, ezért tábora védtelen. Szabadítsuk rá harcosainkat a táborhelyére, így majd gyorsan vissza fog térni! Így ostromolta meg az egykori katonai stratégá, Sun Bin is Wei-t, s e csellel felszabadította Zhao-t.⁴

- Nem jó - felelte Zhang He -, mivel Cao Cao túlságosan is ravasz ahhoz, hogy ne készüljön fel teljesen egy ilyen véletlenszerű támadásra! Ha táborára támadunk és kudarcot vallunk, minket is ugyanúgy elkapnak, ahogy mostanra már elfoghatták Chunyu Qiongot.

- Cao Cao annyira eltökélten el akarta pusztítani a magtárat, hogy szerintem nem hagyott hátra őrséget - hangzott Guo Tu véleménye -, könnyörgöm nektek, támadjatok hát!

Így végül Yuan Shao ötezer harcost küldött Zhang He és Gao Lan parancsnoksága alatt a táborhely lerohanására, tízezer főt pedig Jiang Qi vezetésével a raktárak visszaszerzésére.

Chunyu Qiong legyőzését követően Cao Cao csapatai az elhullott ellenség ruháiba és vértjeibe öltöztek, felvették jelvényeiket s így, a szétkergetett haderő tagjaiként rohantak vissza saját főhadiszállásuk felé. Amikor szembetalálkoztak Jiang Qi felmentő seregével, azt mondták, vereséget szenvedtek Wuchao-nál s most visszavonulnak. Így sikerült minden incidens nélkül átvonulniuk a szorosokon, mialatt Jiang Qi elsietett. Ám

hamarosan Zhang Liao és Xu Chu is keresztezte útját, akiket megpróbált megállítani, de mielőtt bármit is tehetett volna, Zhang Liao levágta őt.

Nemsokára egész hadereje vagy elhullott, vagy szétszéledt, a győztesek pedig hamis hírvivőket küldtek Yuan Shao-hoz, akik azt állították, hogy Jiang Qi megtámadta és elűzte a magtárak fosztogatóit. Így hát ezután több erősítés már nem is érkezett oda. Ugyanakkor Yuan Shao Guandu-hoz küldött további csapatokat.

Yuan Shao hadereje a kellő pillanatban rontott rá Cao Cao Guandu-nál lévő táborára s a védők –Xiahou Dun, Cao Ren és Cao Hong – azonnal kimentek, három oldalról csaptak le rájuk, tönkretelve őket. Az erősítés érkezésekor Cao Cao visszatérő serege is felbukkant és hátba támadta Yuan Shao erőit. Teljesen körbevették őket, ám Zhang He és Gao Lan sikeresen áttörték az ellenséges gyűrűt és elmenekültek.

Amikor a magtárak védőinek maradéka elérte uruk táborát, felsorakoztatták őket. Látván egykori vezérük megcsonkított állapotát, Yuan Shao azt tudakolta, miként volt lehetséges, hogy Chunyu Qiong cserbenhagyta őt és ilyen sorsra jutott. A katonák így válaszoltak neki:

- A generális itt volt a támadás idején.

Yuan Shao erre utasítást adott, hogy azonnal végezzék ki Chunyu Qiongot.

Guo Tu, attól tartva, hogy Zhang He és Gao Lan vissza találnak térni és elmondják a teljes igazságot, ármánykodni kezdett ellenük. Először is így fordult az urához:

- Az a kettő, Zhang He és Gao Lan biztosan nagyon boldog volt, mikor seregeidet legyőzték!

- Miért gondolod ezt? – kérdezte gyanakvóan Yuan Shao.

- Ó, hiszen már régóta az a vágyuk, hogy átállhassanak Cao Cao-hoz! Így hát mikor elküldted őket a feladattal, hogy pusztítsák el táborát, nem tettek meg mindent ennek érdekében, ez okozta a katasztrófát!

Yuan Shao ismét tombolni kezdett és elküldött, hogy keressék meg és hozzák vissza e két emberét, akiket ki akart kérdezni az ügyről. Ámde Guo Tu gyorsabb volt, ő is útnak indított egy hírnököt, hogy figyelmeztesse őket, mintha baráti érzelmekkel viseltetne irántuk, a rájuk váró nehézségekre.

Így amikor megérkezett hozzájuk a parancs, hogy térjenek vissza és feleljenek hibáikért, Gao Lan megkérdezte:

- Mi okból hívnak vissza minket?

- Én azt nem tudhatom – felelte a hírnök.

Erre Gao Lan kardot rántott és ledöfte. Zhang He nagyon megdöbben ezen a fordulaton, de Gao Lan elmagyarázta neki:

- Urunk hallgatott valakire, aki beszározott nála, azt mondván, hogy Cao Cao megvett minket. Mi értelme van hát, hogy itt ülünk s pusztulásunk-

ra várunk? Ehelyett inkább valóban adjuk meg magunkat Cao Cao-nak s mentsük a bőrünket!

- Egy ideje már úgyis ezt akartam tenni - válaszolta Zhang He.

Kíséretükkel együtt mindketten Cao Cao táborra felé vették az irányt, hogy megadják magukat. Mikor odaértek, Xiahou Dun így szólt urához:

- Ez a kettő át akar állni hozzánk, de nekem kétségeim vannak felőlük.

- Nagylelkűen fogok bánni velük - felelte Cao Cao -, s megnyerem magamnak őket, még akkor is, ha árulást fontolgatnak.

A tábor kapuit megnyitották a két tiszt előtt s behívták őket. Odabent lerakták fegyvereiket, levették vértjeiket s földig hajoltak Cao Cao előtt, aki így fordult hozzájuk:

- Ha Yuan Shao hallgatott volna rátok, nem szenvedett volna vereséget. Most úgy jöttök hozzám, ahogy Wei Zi hagyta el a hanyatló Sang ház zsarnoki uralkodóját, amikor Zhou-ba ment, vagy miként Han Xin távozott Xiang Yu-tól, átállván a felemelkedő Han dinasztíához.

Ezután a főminiszter generálissá tette őket. Zhang He ezen felül Duting, Gao Lan pedig Donglai ura lett. A kinevezés roppantul megörvendeztette mindkettejüket.

S ahogy Yuan Shao korábban elűzte a tanácsadóját, Xu You-t, úgy vesztette most el két vezérét és a wuchao-i raktárait, serege pedig elkeseredett és lehangolt volt.

Mikor Xu You azt javasolta Cao Cao-nak, hogy amilyen gyorsan csak lehet, támadja meg Yuan Shao-t, a két újonnan kinevezett generális önként jelentkezett az előhad vezetésére. Cao Cao el is küldte őket, hogy ők intézzék az első rohamot a tábor ellen s háromezer harcossal még az éjszaka folyamán útnak indultak. Egész éjjel zűrzavaros harc folyt, amelynek csak a hajnal eljötté vetett véget. Yuan Shao elvesztette serege felét.

Ekkor Xun You az alábbi tervet vázolta fel Cao Cao-nak:

- Itt az idő, hogy elterjesszük a hírt, miszerint egy hadsereg megindult Suanzao bevételére és Yejun megtámadására, egy másik pedig Liyang ellen, hogy elvágja az ellenség visszavonulását. Amint ezeket meghallja, Yuan Shao megrémül majd s megparancsolja csapatainak, hogy forduljanak ezek felé az új fejlemények felé. Miután útra keltek, az ellenséges tábor roppant hátrányos helyzetbe kerül velünk szemben.

Cao Cao rögtön elfogadta a javaslatot s igen gondos előkészületek folytak a fenti álhírek elterjesztésére.

Hamarosan Yuan Shao katonáinak fülébe is eljutott, akik saját táborukban ismételtetni kezdték. Yuan Shao hitelt adott a pletykának s utasítást adott a fiának, Yuan Tannak, hogy ötvenezer főnyi seregével induljon Yejun felmentésére, Xin Ming generálisnak pedig hogy egy másik ötvenezer fős sereggel induljon Liyang felé. Rögtön készülődni is kezdtek, s amikor

Cao Cao meghallotta, hogy útnak indultak, azonnal nyolc osztagba rendezte csapatait, hogy a csaknem üres ellenséges tábor ellen egyidejű támadást indítsanak. Yuan Shao emberei túlságosan csüggedtek voltak ahhoz, hogy harcoljanak, mindenhol megadták magukat.

Yuan Shao nem várta meg, hogy magára ölthesse vértjét, egyszerű öltözékben rontott ki s csupán sapkával fején pattant lova nyergébe. Legfiatalabb fia, Yuan Shang követte őt. Négy ellenséges generális – Zhang Liao, Xu Chu, Xu Huang és Yue Jin – haderőikkel hátulról nyomultak be, Yuan Shao pedig sietve átkelt a folyón, hátrahagyva valamennyi dokumentumát, papírját, felszerelését, kincsét és ellátmányát. Csupán nyolcszáz lovas haladt nyomában a folyó túlszárnyán.

Cao Cao csapatai igyekeztek utolérni, ám ez végül nem sikerült nekik. Mindazonáltal az egész poggyászát megszerezték s nagyjából nyolcvanezer főnyi katonát mészároltak le seregéből. A patakok és a folyó vize vérvörössé változott, a megfulladt tetemeiket meg sem lehetett számolni. Cao Cao teljes győzelmet aratott, embereit a hadizsákmányból származó pénzzel, selyemmel és egyéb kincsekkel jutalmazta.

Yuan Shao papírjai között találtak egy köteg levelet, ami titkos megbeszéléseket tartalmazott a főváros és a császári sereg sok befolyásos személyével. Cao Cao tanácsadói azt javasolták, hogy az érintettek neveit emeljék ki s ezeket az embereket fogják el, ám uruk így felelt:

– Yuan Shao annyira erős volt, hogy még én sem érezhettem magam biztonságban tőle. Hogy érezhették ezt nálam sokkal kisebb emberek?

Így hát elrendelte, hogy a papírokat égessék el és többé ne hozzák szóba a dolgot.

Amikor Yuan Shao katonái elmenekültek, Ju Shou, aki továbbra is őrizet alatt állt, nem tudott megszökni, így most az ellenség fogságába esett. Cao Cao elé vezették, aki ismerte őt.

– Nem adom meg magam! – kiáltotta hangosan a fogoly.

– Yuan Shao ostoba volt és nem hallgatott tanácsodra. Miért ragaszkodsz hát még mindig a káprázat ösvényéhez? Ha az én segítségemre lennél, biztos lehetnék a birodalom felől.

Ju Shou-val ezután igen jól bántak a táborban, ám ő ellopott egy lovat és Yuan Shao-hoz akart szökni. Ez annyira feldühítette Cao Cao-t, hogy ismét fogságba vetette, majd kivégeztette. A tanácsadó igen bátran fogadta a halált.

– Egy hűséges és becsületes embert ölettem meg – mondta ekkor Cao Cao bánatosan.

Az áldozatot méltó módon temették el Guandu-ban. Sírján a következő felirat olvasható:

„Ez itt a hű és erényes Ju Shou sírja.”

Ju Shou őszinte volt és erényes
Yuan Shao legjobbjá, ez nem kétséges
Előle a csillagok titkot nem rejtettek,
S a taktikák verejtéket nem szedtek.
Még a csúf halál sem rettenthette el,
Túl magasra szárnyalt szelleme fel,
Megölte ugyan fogvatartója, de sírja
Érdemeinek lett örök hordozója

Cao Cao kiadta parancsát, hogy támadják meg Jizhou-t.

Túlzott magabiztosság, ebben lapul a gyengeség, mondják
Legyőzték, céljukat el nem vétő terveiket fonták

De hogy az ezt követő hadjáratot ki nyerte meg, azt már a következő fejezet mondja el.

HARMINCEGYEDIK FEJEZET

CAO CAO GYŐZELMET ARAT YUAN SHAO FELETT
CANGTINGNÉL. LIU BEI MENEDÉKET KERES LIU
BIAO-NÁL JINGZHOU-BAN

曹操倉亭破本初
玄德荊州依劉表

Cao Cao nem vesztegette az idejét, előnyt kívánt szerezni Yuan Shao mekkvéséből s keményen szorongatta a visszavonulókat. Yuan Shao, megfelelő sisak és vért nélkül, csupán néhány kísérővel kelt át sietve az északi partra Liyangnál. Itt találkozott egyik generálisával, Jiang Yiqu-val, aki a városba vitte, kényelembe helyezte és meghallgatta szerencsétlenségének történetét. Ezután összehívta a sereg szétszóródott maradványait. Amikor a katonák meghallották, hogy uruk életben van, hangyákként gyülekeztek köré, így Yuan Shao hamarosan elég erősnek érezhette magát ahhoz, hogy Jizhou-ba meneteljen. Hamarosan útnak is indult a sereg, éjszakára pedig a Huang hegységben táboroztak le.

Ezen az estén a sátrában ülve Yuan Shao-nak úgy tűnt, mintha távoli jajveszékelést hallana. Halkan kilopózkodott s hamarosan kiderítette, hogy saját katonái mesélik éppen egymásnak nyomorúságuk történeteit. Egyikük bátyja halálát siratta, a másik arra panaszkodott, hogy eltűnt az öccse, a harmadik társát gyászolta, a negyedik pedig azt, hogy levágták egyik rokonát. Mindegyikük mellét verte és könnyezett.

- Ha hallgatott volna Tian Fengre, nem történt volna ez a katasztrófa! - mondták mindannyian.

- Nem figyeltem Tian Fengre, harcosaimat legyőzték, én magam is csaknem elvesztem. Hogy térhetek így vissza és nézhetek megint a szemébe? - motyogta Yuan Shao bűnbánóan.

Másnap tovább meneteltek, Yuan Shao pedig találkozott az erősítéssel érkező Peng Ji-vel:

- Nem vettem figyelembe Tian Feng tanácsát, így vereséget idéztem a saját fejemre! Most nagyon szégyellem magam s nem tudom, hogyan nézek majd a szemébe.

Tian Feng eme előrelátása miatt féltékenység költözött Peng Ji szívébe, aki így válaszolt:

- Igen, amikor meghallotta a vereség hírért, noha fogoly volt, örömeben tapsolni kezdett és így szólt:

- Éppen úgy történt, ahogy megjósoltam!

- Hogy mert kinevetni engem ez a szerencsétlen? Meg kell halnia! - ordította Yuan Shao s azonnal levelet írt, amihez mellékelte egy kardot is, hogy végezzenek a rabbal.

Időközben Tian Feng börtönőre egy napon így fordult a fogolyhoz:

- Gratulálok neked, uram!

- Milyen örömteli okból gratulálsz? - kérdezte tőle Tian Feng.

- Yuan Shao birodalmi védelmezőt legyőzték, ő pedig hazafelé tart. Bizonyosan roppant nagy becsben fog tartani téged!

- Halott ember vagyok! - kiáltotta erre Tian Feng.

- Miért mondd ezt, uram, mikor mindenki úgy gondolja, van okod örvendezni?

- A birodalmi védelmező elfogulatlanok tűnik, ám valójában féltékeny és nem figyel az őszinte tanácsra. Ha győzött volna, akkor talán megbocsát nekem, ám most, hogy vereséget szenvedett s szégyenbe került, nincs semmi reményem arra, hogy életben maradjak.

De az őr nem hitt Tian Fengnek. Nem sokkal később megérkezett a levél a karddal és a végzetes paranccsal. A börtönőr meglepődött, ám az áldozat így szólt hozzá:

- Nagyon jól tudtam, hogy meg kell halnom.

A porkoláb sírni kezdett, Tian Feng pedig így folytatta:

- A tehetséges ember, aki úgy jött világra, hogy nem ismerte fel, melyik az igaz úr, akit szolgálnia kell, valójában tudatlan. Ezért, bár ma meghalok, nem érdelek szájalmat.

S a börtönben átvágták torkát,
Pedig Ju Shou csak tegnap lett holttá
Tian Feng életének ezzel véget vetett,
Végzete így hát beteljesülhetett;
A Sárga folyó óriás hullámai sorban megtörték,
Sírassátok a Yuan házat! Végnapjai immár eljöttek

Így halt meg Tian Feng. Mindenki, aki csak értesült sorsáról, szánta őt. Amikor Yuan Shao hazaért, elméjében gondok és zavaros gondolatok keringtek. Nem tudott a kormányzati ügyekkel foglalkozni s olyannyira megbetegedett, hogy második felesége, aki a Liu családból származott s az első halálát követően foglalta el annak helyét, könnyörögni kezdett, tegye meg végső intézkedéseit.

Yuan Shao-nak három fia volt: Yuan Tan, Qingzhou parancsnoka volt a legidősebb, Yuan Xi, Youzhou ura a második, a legifjabb pedig Yuan Shang, aki már Liu úrhölgytől született. Ez utóbbi, igen jóképű, nemesi megjelenésű gyermek volt atyja kedvence, így hát maga mellett tartotta őt.

A guandu-i vereséget követően az ifjú édesanyja egyfolytában sürgette urát, hogy a fiút nevezze ki örökösének, Yuan Shao pedig végül összehívta négy tanácsadóját, hogy megbeszéljék az ügyet. Úgy esett, hogy ők négyen megosztottak voltak szimpátiájukban: Shen Pei és Peng Ji a legifjabb ivadék pártján állt, míg Xin Ping és Guo Tu a legidősebbnek voltak támogatói.

Amikor egybegyűltek a megbeszélésre, Yuan Shao így szólt hozzájuk:

- Mivel nincs semmi más, csak háború és gondok határainkon túl, muszáj legalább azokon belül nyugalmat teremteni, ezért szeretném kijelölni utódomat. Legidősebb gyermekem kemény és kegyetlen, a középső pu-

hány és gyenge. A harmadik viszont külsőre hőshöz hasonlatos, elismeri a bölcseket és nagylelkűen bánik alattvalóival is. Azt szeretném, hogy ő vegye majd át helyem, de először hallani akarom a ti véleményeteket is.

- Yuan Tan az elsőszülötted - fogott beszédébe Guo Tu -, és ő olyan hatalmi helyzetben van, ami kívül esik irányításodon, uram. Ha a legifjabb kedvéért háttérbe szorítod őt, a legidősebbet, akkor zűrzavar magvait ved el. A hadsereg tekintélye megcsappant, ellenség leselkedik határainkon. Azt kívánod, hogy gyengeségeinkhez még az atya és a fiú, az idősebb s az ifjabb testvér közötti küzdelem is járuljon? Ehelyett inkább azt fontolgassuk, miként tudnánk visszaverni ellenfeleinket, az öröklés kérdésével majd a későbbiekben törődjünk!

Ezután Yuan Shao megszokott tétovázása ismét érvényesült, így képtelen volt döntésre jutni. Hamarosan hírül vette, hogy Yuan Tan Qingzhou-ból hatvanezer, míg Yuan Xi Youzhou-ból ötvenezer fős sereggel közeledik, unokaöccse, Gao Gan pedig Bingzhou-ból szintén ötvenezer fős haderővel közeleg, mindannyian azért, hogy segítségére legyenek, így figyelme a Cao Cao elleni csatározás előkészületeire terelődött.

Amikor Cao Cao felsorakoztatta diadalmas hadseregét a Sárga folyó partján, az idős helybéliek ételmet és bort hoztak neki, így köszöntötték őt. Tiszteletreméltó és ódivatú megjelenésük miatt Cao Cao a legnagyobb tisztelettel bánt velük, meghívta őket maga mellé s kérte, helyezték magukat kényelembe, majd így fordult hozzájuk:

- Nagyméltóságú uraim, megtudhatnám korotokat?
- Csaknem százévesek vagyunk - felelte az öreg falusiak egyike.
- Nagyon sajnálnám, ha hadseregem megzavarná falutok nyugalmát - közölte velük Cao Cao.

- Huan császár idején - szólt egyikük - sárga csillagot láttak Chu és Song ősi államainak egén, délnyugaton.¹ A liaodongi Yin Kui, aki járatos volt a csillagjósolásban, egyszer itt töltött egy éjszakát s ő mondta nekünk, hogy a csillag előre közölte: mához ötven évre egy igaz és becsületes ember fog érkezni ide, a Sárga folyóhoz. Lám! Ez éppen ötven évvel ezelőtt történt. Mostanában Yuan Shao nagyon is keményen bánik az emberekkel, ezért gyűlölik őt. Te, uram, az emberiség és igazságosság okán gyűjtötted egybe hadaidat, az emberek iráni szánalomból és a bűnök megbüntetése céljából, így sikerült elpusztítanod Yuan Shao hordáit Guandu-nál. Teljesítsd hát be Yin Kui jóslatát s e föld milliói békességre fognak lelni!

- Hogy is merném feltételezni, hogy rólam van szó? - felelte mosolyogva Cao Cao.

Bort szolgáltak fel, frissítőket hordtak be, majd az idős úriembereket selyem ajándékokkal bocsátották útjukra. A sereg számára ugyanakkor parancsba adták, hogy ha valaki csupán egyetlen baromfit vagy

kutyát megöl, ami a falusiakhoz tartozik, olyan elbírálás alá esik, mintha gyilkosságot követett volna el. A katonák félelemtől reszketve engedelmeskedtek, Cao Cao pedig örvendezett szívében.

A főminiszter megtudta, hogy a Yuan család négy tartományból származó, egyesült hadereje kétszázharmincezer harcost tesz ki és Cangtingnél táborozik. Cao Cao közelebb nyomult ehhez az ellenséges sereghez, majd erős táborát épített ki magának.

Másnap a két haderő felsorakozott egymással szemben. Egyik oldalon Cao Cao rúgattott az élre parancsnokaitól körülvéve, míg a másikon Yuan Shao bukkant fel, akit fiai, unokafivére és vezérei támogattak. Elsőként Cao Cao szólalt meg:

- Yuan Shao, terveid nyomorúságosak, erőd elhagyott, miért nem gondolsz hát még mindig a megadásra? Megvárod, míg a kard lesújt nyakadra? Akkor már túl késő lesz!

- Ki mer előretörni? - fordult ezt hallván Yuan Shao a körülötte lévőkhöz. Legkisebb fia, Yuan Shang türelmetlenül készült rá, hogy megmutassa bátorságát atyja jelenlétében, így hát két kardját suhogtatva előre lovagolt. Cao Cao rámutatva kérdezte tisztjeitől:

- Ismeri őt valaki?

- Yuan Shao legifjabb gyermeke ő - hangzott a felelet.

Mielőtt még a mondat végére értek volna, saját oldalukról Shi Huan tört elő lándzsával felfegyverkezve. A két bajnok egy kis ideig harcolt egymással, majd Yuan Shang megcsapkodta lovát ostorával, színlelt támadást indított, azután megfutamodott. Ellenfele követte őt. Ekkor az ifjú előhúzta íját, megfordult a nyeregben, s egy nyílvezzőt lőtt Shi Huan felé, kinek bal szemét találta el. A harcosholtan fordult le nyergéből.

Amikor Yuan Shao látta, hogy fia legyőzi ellenfelét, jelt adott a támadásra s az egész sereg mennydörögve rontott előre. Kemény összecsapás bontakozott ki, ám hamarosan mindkét oldalon megszólaltak a visszavonulásra utasító gongok, így elült a csatazaj.

Táborába visszatérvén Cao Cao haditanácsot tartott, hogy kiötljenek egy tervet Yuan Shao legyőzésére. Ekkor Cheng Yu a „tíz rajtaütés” stratégiát javasolta s rávette Cao Cao-t, hogy vonuljanak vissza a folyóhoz, útközben pedig helyezzenek el csapatokat a többszörös rajtaütéshez. Így Yuan Shao-t arra csábítják, hogy egészen a folyóig üldözze őket, ahol Cao Cao seregének elkeseredett helytállásra lesz szüksége, különben a vízbe szorítják őket.

Cao Cao elfogadta a javaslatot s megparancsolta ötezer katonájának, hogy tíz csoportra oszolva a visszavonulás útjának két oldalán helyezkedjenek el, így indítsanak majd tíz rajtaütést. A támadások sorrendje a következő volt: az út bal oldalán az első csapat Xiahou Dun, a második Zhang

Liao, a harmadik Li Dian, a negyedik Yue Jin, az ötödik pedig Xiahou Yuan vezetése alatt állt, a jobb oldalon az első Cao Hong, a második Zhang Hu, a harmadik Xu Huang, a negyedik Yu Jin, az ötödik pedig Gao Lan parancsnoksága alatt rejtőzködött. Xu Chu volt a főszerege előhadának irányítója.

Másnap a tíz csapat indult meg elsőként s az út mentén jobbra és balra helyezkedtek el, ahogyan azt parancsba kapták. Éjszaka Cao Cao utasította az előhadat, hogy indítsanak színlelt támadást, amivel felriasztotta az ellenséget a táborban. Ennek végeztével Xu Chu visszavonult, Yuan Shao serege pedig üldözésébe fogott. A csata szünet nélkül zajlott, hajnalra Cao Cao serege a folyóhoz szorult, tovább már nem tudott visszahúzódní. Ekkor a főminiszter így kiáltott:

- Nincs többé út előttünk, így hát mindannyian harcolunk vagy meghalunk!

A menekülő sereg azonnal megfordult és erőteljes előrenyomulásba kezdett. Xu Chu az élre röppent és pillanatok alatt levágott tíz ellenséges generálist, mire Yuan Shao seregében kitört a zűrzavar. Igyekeztek megfordulni és visszavonulni, ám Cao Cao nyomukban volt. Ekkor ellenséges dobszót hallottak, majd jobbról és balról feltűntek Gao Lan és Xiahou Yuan csoportjai. Yuan Shao maga köré gyűjtötte fiait és unokaöccsét s velük együtt sikerült rendet vágnia az ellenség soraiban, így elmenekülhettek. Tíz *li*-vel később Yue Jin és Yu Jin csapataiba futottak bele. Itt Yuan Shao olyan sok emberét elveszítette, hogy a holttestek szanaszét hevertek a vidéken, a vér pedig feltöltötte a vízfolyásokat. Újabb tíz *li* elteltével Li Dian és Xu Huang csapatai álltak szemben velük az utat is eltorlaszolva.

Erre már minden bátorságuk elhagyta őket és egy közelben elterülő régi táborhely felé iramodtak, majd ott utasították az embereket, hogy készítsenek ételt. Ám amikor éppen elkészült volna, Zhang Liao és Zhang Hu rontott rájuk betörve a táborba.

Yuan Shao nyeregbe pattant és egészen Cangtinging menekült, amikor teljesen kimerült ő is és a hátasa is. Ám nem volt pihenő számukra, mivel Cao Cao gyorsan utolérte őket. Most már az életükért futottak. Azonban Yuan Shao nemsokára megint csak azt vette észre, hogy elállják útjukat, ezúttal Xiahou Dun és Cao Hong. Ekkor így nyögött fel:

- Ha nem teszünk egy végső, elkeseredett erőfeszítést, akkor valamilyen fogságba esünk!

Ezzel előrenyomultak. Középső fiát, Yuan Xi-t és unokafivérét, Gao Gant nyílvessző sebezte meg, legtöbb katonája pedig meghalt vagy eltűnt. Keserűen sírva ölelte át gyermekeit, majd váratlanul ájultan esett össze. Felemelték, ám szája vérrel volt tele, ami fénylő, skarlátvörös folyamként tört elő.

- Sok csatát harcoltam végig - sóhajtott fel végül -, s nem hittem volna, hogy ilyen szörnyű helyzetbe úznak bele. Az ég lesújt rám. Jobban tennétek, ha mindannyian visszatérnétek saját helyetekre s esküdjétek, hogy a végsőkig fogtok küzdeni Cao Cao ellen.

Ezután utasította Xin Pinget és Guo Tu-t, hogy amilyen gyorsan csak tudják, kövessék Yuan Tant Qingzhou-ba és készüljenek fel a védelemre, ha Cao Cao megtámadná őket. Yuan Xi-től azt kérte, induljon Youzhou-ba, Gao Gantól pedig, hogy Bingzhou felé vegye az irányt.

Így hát mindegyikük katonákat és hátasokat készített fel Cao Cao ellenében. Maga Yuan Shao Yuan Shanggal s alvezérei maradékával együtt Jizhou-ba tért vissza, a hadműveletek pedig egy ideig szüneteltek.

Eközben Cao Cao jutalmakat osztogatott serege tagjainak a legutóbbi győzelem miatt és kémjei elárasztották Jizhou környékét. Hamarosan megtudta, hogy Yuan Shao megbetegedett és legifjabb gyermeke, Yuan Shang, valamint Shen Pei vették át a hatalmat a városban, miközben a többi fiú és az unokatestvér visszatértek saját tartományaikba. Cao Cao tanácsadói azon a véleményen voltak, gyors támadást kellene vezetniük a székhely ellen. Ám a főminiszter másképp gondolta:

- Jizhou hatalmas és jól ellátott hely, Shen Pei pedig tehetséges hadvezér, így jobban teszem, ha óvatos vagyok. Inkább várok őszig, amikor a termést már begyűjtötték, hogy az emberek ne szenvedjenek kárt.

Mialatt így beszélgettek a támadásról, levél érkezett hozzájuk Xun Yu-tól:

„Liu Bei megerősített pozíciót foglalt el Runanban, egyesülve Liu Pi és Gong Du seregeivel,² s amikor meghallotta, hogy Jizhou ellen vonultál, közölte, megragadja az alkalmat és megindul a főváros ellen. Ezért, uram, arra kérlek, siess haza, hogy megvéddhessük Xuchangot”³

Ez a hír igencsak zavarba hozta Cao Cao-t. A folyóparton Cao Hongra bízta a parancsnokságot, meghagyva neki, tartsa fenn az erő látszatát, ő maga pedig a csapatok nagy részét vezetve megindult, hogy szembenézzon a Runan felől fenyegető támadással.

Eközben Liu Bei, fivérei és a parancsnokok valóban útnak indultak, azal a szándékkal, hogy ostrom alá vegyék a fővárost, s a Rang hegységben jártak már, amikor Cao Cao utolérte őket. Így hát Liu Bei tábort vert a dombok között s három részre osztotta hadseregét, elküldve Guan Yu-t és Zhang Fei-t egyenként tízezer fővel, hogy sáncolják el magukat délkeletre és délnyugatra a fő seregtesttől, amit ő és Zhao Yun irányított.

Amikor Cao Cao közelebb ért hozzájuk, Liu Bei megszólaltatta a dobokat s kiment oda, ahol a főminiszter már felsorakoztatta haderejét.

Cao Cao párbajra hívta Liu Bei-t, s amikor utóbbi megjelent hatalmas lobogója alatt, rámutatott ostorával és gyalázkodva így szólt hozzá:

- Vendégként a legnagyobb tiszteletben részesítettek! Miért fordítasz hát hátat a tisztességnek és feledkezel meg a kedvességedről?

- A főminiszteri cím ellenére lázadó vagy - felelte Liu Bei -, én pedig az uralkodói család közvetlen leszármazottja és titkos határozatom van az uralkodótól, hogy elbánjak a hozzád hasonló bűnözőkkel!

E szavakkal előhúzta és felolvasta az „Öv megbízatást”.⁴

Cao Cao nagyon dühös lett. Megparancsolta Xu Chu-nak, hogy csatára készen törjön előre. Liu Bei bajnokaként Zhao Yun lovagolt elő lándzsát szegezve. A két harcos harminc ütésváltást követően sem tudott dűlőre jutni a küzdelemben. Ekkor földet rengető kiáltás hallatszott s feltűnt a két fivér, Guan Yu délkeletről, Zhang Fei pedig délnyugatról. A három sereg iszonyatos erejű támadásba kezdett és ez már túl sok volt Cao Cao hosszas menetelésben kimerült embereinek. Pillanatok alatt megfutamították őket. Liu Bei, miután learatta a győzelmet, visszatért táborába.

Másnap ismét kiküldte Zhao Yunt, hogy kihívást intézzen az ellenséghez, ám senki sem vállalta a párbajt. Cao Cao serege tíz napig mozdulatlan maradt.⁵ Ekkor Zhang Fei is párbajra hívta ki őket, ám erre sem érkezett válasz, Liu Bei pedig kezdett nyugtalanodni.

Ekkor váratlanul hírt vették, hogy ellenfelük rajtaütött az ellátmányos meneten, amit Gong Du küldött. Zhang Fei azonnal megmentésükre sietett. De még ennél is rosszabb hírek érkeztek hamarosan: Xiahou Dun vezetésével felbukkant egy hadsereg és hátra támadta Runant. Meglehetősen elborzadva az eseményeken Liu Bei így szólt:

- Ha mindez igaz, ellenség van előttem és mögöttem is, többé nincs hová mennem!

Ezután elküldte Guan Yu-t, hogy próbálja meg felmenteni a várost, így megint csak távol került tőle mindkét fivére.

A következő napon lovas hírnök érkezett s közölte, hogy Runan elesett. Védői közül Liu Pi elmenekült, Guan Yu-t pedig bekerítették. Kiderült az is, hogy Zhang Fei, aki Gong Du megmentésére indult, hasonló helyzetbe került.

Liu Bei megkísérelte visszavonni erőit, miközben végig attól félt, hogy Cao Cao rájuk támad. Váratlanul az őrszemek jelentették neki, hogy Xu Chu a tábor kapujánál áll és párbajra szólít fel. A hős nem engedte, hogy seregéből bárki is kimenjen. Egészen hajnalig vártak, majd utasítást adott a katonáknak, hogy egyenek egy kiadósat, azután álljanak készen az indulásra. Amikor felkészültek, először a gyalogosok indultak, majd őket követték a lovasok, miközben néhány kisebb egység hátra maradt, hogy elüssék az őrségváltásokat, így tartva fenn a látszatot, hogy a tábor még mindig áll.

Néhány *li*-nyi utat követően dombok mellett haladtak el. Hirtelen fákllyák lobbantak fel s az egyik dombtetőn valaki kiáltozni kezdett:

- Ne hagyjátok Liu Bei-t megszökni! Én, a főminiszter várok itt rád!

Liu Bei rögtön keresni kezdte a menekülés útját.

- Ne félj, uram, csak kövess engem! - mondta neki Zhao Yun, majd lánzdását szegezve az élre lovagolt s rendet vágott az ellenség soraiban, amerre csak ment. Két kardját markolva Liu Bei szoroson nyomában maradt. Amint éppen áttörtek, Xu Chu fogott üldözésükbe és megint csak Zhao Yunnal csapott össze, miközben, Yu Jin és Li Dian vezetésével még két csapatot zúdult a menekülőkre. Látván a helyzet reménytelenségét, Liu Bei a vadonba vetette magát, így próbált megszökni előlük. A csatazaj fokozatosan el is maradt mögötte, végül teljesen elhalt, ahogy egyre mélyebbre és mélyebbre hatolt a dombok közé. Egyetlen lovas, ahogy életéért fut. Egészen hajnalhasadtáig lovagolt, amikor váratlanul csoportosulás tűnt fel az út mentén. Liu Bei először rémulten bámult ezekre az emberekre, ám hamarosan megkönnyebbülten nyugtázta, hogy barátja, Liu Pi vezeti őket. A runani legyőzött haderőből származtak s éppen vezérük családját kísérték. Velük volt Sun Qian, Jian Yong és Mi Feng is.

- A támadás túlságosan heves volt ahhoz, hogy ellenállhassunk neki - mesélték -, így hát el kellett hagynunk a védelmet, az ellenség pedig nyomunkban maradt, csupán Guan Yu jól időzített érkezése mentett meg minket a pusztulástól.

- Nem tudom, merre járhat a fivérem - közölte velük Liu Bei.

- Minden rendben lesz, csak siessünk tovább! - felelte Liu Pi.

Így hát útnak indultak. Nem is jutottak még túlságosan messzire, amikor dobok hangját hallották s hirtelen Zhang Hu bukkant fel, ezer főnyi haderő élén.

- Liu Bei, azonnal le a lóról és add meg magad! - kiáltotta.

Hősünk már épp azon lett volna, hogy visszavonuljon, mikor vörös zászlót pillantott meg, ami egy dombokra épült földsáncon lengedezett, s egy másik seregtest zúdult le onnan Gao Lan vezetésével. Így, sakkban tartva előlről s visszavonulása útját is elvágva, Liu Bei az Égre pillantott:

- Ó, Hatalmas Ég, miért hoztál ilyen nyomorúságos helyzetbe? A halálon kívül nem maradt semmi más számomra!

Majd kardot rántott, hogy ledöfje magát. Ám Liu Pi lefogta kezét, így szólván hozzá:

- Engedd, hogy átküzdjem magam rajtuk s megmenthesselek! A halál igazán semmisség!

Alighogy elhangzottak e szavak, Gao Lan hadereje már éppen lesújtani készült velük. A két vezér összecsapott s a harmadik ütésváltás során Liu Pi holtan fordult le a nyeregéből. Liu Bei rögtön harcba vetette volna ma-

gát, ám ebben a pillanatban váratlanul zűrzavar tört ki az ellenség hátsó soraiban, egy harcos tört előre, Gao Lan felé döfve lándzsájával. Gao Lan lezuhant hátasáról. Az újonnan érkező Zhao Yun volt.

Épp időben bukkant fel. Előre ösztökélte lovát, miközben jobbra-balra osztogatta csapásait, az ellenség sorai pedig felbomlottak, a katonák szét-szóródtak. Ekkor Zhang Hu csapatai is a küzdelembe vetették magukat, vezérük pedig több mint harminc ütést váltott Zhao Yunnal, azonban ez is elegendőnek bizonyult, mivel Zhang Hu hamarosan ráébredt, hogy legyőzték, így megfordítva hátságát menekülőre fogta. Zhao Yun elszántan támadott, ám hamarosan keskeny térségre szorították vissza a dombok közé, ahol bekerítették. Miközben kereste a kiutat, háromszáz emberrel Guan Yu, Guan Ping és Zhou Cang tűnt fel. Ők igen hamar elűzték Zhang Hu-t, majd Liu Bei emberei előjöttek a keskeny hegyszorosból s erős pozíciót vettek fel a dombok között, ahol végül táborot vertek.

Liu Bei elküldte Guan Yu-t, hogy szerezzen híreket hiányzó fivérükről. Zhang Fei-t megtámadta Xiahou Yuan, aki megölte Gong Du-t, ám hősiiesen ellenálltak neki, végül pedig elűzték, sőt, üldözőbe vették. Ekkor viszont Yue Jin érkezett társa megsegítésére és bekerítették Zhang Fei seregét.

Ebben a helyzetben talált rájuk Guan Yu, aki már hallott problémájukról a szétszóródott csapatok néhány katonájától, kikkel útközben találkozott. Együttes erővel végül sikerült megszabadulniuk az ellenségtől, a két testvér pedig visszatérhetett. Hamarosan viszont érkezett a hír, hogy Cao Cao seregeinek jókora része közeledik. Liu Bei utasította Sun Qiant, hogy vigyázzon családjára s előre küldte őt, míg a többiek feltartották az ellenséget, időnként csatát vállalva vele a menetelés során. Látván, hogy Liu Bei már túlságosan távolra vonult vissza, Cao Cao hagyta, hadd meneküljön s feladta az üldözést.

Amikor Liu Bei összegyűjtötte haderejét, rájött, hogy alig ezer főt számol, majd ez a tétovázó és megtört had olyan gyorsan sietett nyugat felé, amennyire csak bír. Egy folyóhoz érven megkérdezték a helybéliektől ennek nevét, s megtudták, hogy a Han folyóhoz érkeztek. A parton Liu Bei ideiglenes tábort létesített. Amikor az ott lakók megtudták, kicsoda ő, húst és bort hoztak nekik.

Lakomát adtak a folyó homokos partján. Miután már ittak egy keveset, Liu Bei így fordult húséges követőikhez:

- Ti mindannyian, jó uraim, tehetségetek alapján egy uralkodó tanácsadói is lehetnétek, ám végzetetek szerény személyemhez vezetett titeket. Sorsom aggodalmakkal és nyomorúsággal teljes. Jelenleg egyetlen aprócska területet sem mondhatok magaménak, így valóban tévútra vezettelek benneteket. Azt mondom ezért, hagyjatok magamra és keressetek magatoknak egy jeles urat, akinek szolgálatában hírnévre tehettek szert!

E szavak hallatán valamennyien eltakarták arcukat és könnyezni kezdtek.

- Fivérem, nem helyes így beszélned – szólalt meg Guan Yu –, mert amikor a Hanok kiváló alapítója Xiang Yu nagyúr ellen harcolt, számtalanszor legyőzték, ám végül győzelmet aratott Gaixia-nál s ez az esemény volt egy olyan dinasztia megalapítása, amely immár négy évszázada uralkodik. Győzelem és vereség semmi egyéb, mint hétköznapi események egy katonai pályafutása során. Miért kellene hát most feladnunk?

- Sikernek és kudarcnak is megvan a maga ideje – mondta Sun Qian –, mi pedig nem búslakodni fogunk. Jingzhou, amit hírneves rokonod, Liu Biao kormányoz, gazdag és bővelkedő országrész. A kormányzó tehát a te házadból való, miért nem megyünk hát hozzá?

- Csupán azért, mert attól tartok, nem fogadna szívesen – felelte Liu Bei.

- Akkor hadd menjek el én hozzá, hogy előkészítsem utadat. Ráveszem Liu Biao-t, hogy eljöjjön a határhoz s ott üdvözljön téged!

Így hát ura beleegyezésével Sun Qian azon nyomban elindult s Jingzhou-ba sietett. Amikor a köszöntő ceremóniáknak vége lett, Liu Biao látogatása okát tudakolta.

- Uram, Liu Bei korunk egyik hőse, ámde jelenleg hiányt szenved harcosokban és hadvezérekben is. Az jár a fejében, hogy helyreállítja a dinasztia dicsőséges uralmát s Runanban a két parancsnok, Liu Pi és Gong Du, noha semmiféle kötelék nem fűzte őket hozzá, életüket is hajlandóak voltak feláldozni ezért az eszméért. Te, nagyuram, Liu Bei-hez hasonlóan az uralkodói ház rokona vagy. Sajnos uram nemrég vereséget szenvedett s most azt fontolgatja, keleten keres új otthont, Sun Quannál. Javasoltam neki, hogy ne ezt tegye, ne forduljon el rokonától egy puszta ismerős kedvéért, elmondván neki, hogy te, uram, híres vagy a bölcsek tiszteletéről, nagylelkű vagy a tudósokhoz, így hát ők úgy sereglenek hozzád, ahogy a víz özönlik a keleti tengerbe. Bizonyosan kedvesen fogadnál valakit, akivel közösek őseid. Elküldött hát engem hozzád, hogy elmondjam, miként állnak a dolgok és szolgálatodra álljak.

- Ő az én fivérem – felelte Liu Biao –, s már régóta vágyom rá, hogy találkozhassem vele, ám eddig még nem nyílt lehetőség erre. Nagyon boldog leszek, ha eljön hozzám!

Cai Mao, aki ott ült a tanácsadók között, így tört ki e szavak hallatán:

- Ne, ne! Liu Bei először Lü Bu-t követte, azután Cao Cao-t szolgálta, majd Yuan Shao-hoz csatlakozott! Végül nem maradt meg egyikük mellett sem, így hát láthatod, uram, miféle ember is! Ha eljön ide, akkor Cao Cao biztosan ellenünk fordul és ránk támad. Jobb lenne, ha inkább levágnánk e hírnök fejét és elküldenénk Cao Cao-nak ajándékba, aki nagy jutalomban részesítene e szolgálatért!

Sun Qian mozdulatlanul ült, amíg ez a rosszindulatú beszéd elhangzott, majd végül így válaszolt:

- Nem félek a haláltól. Gazdám, Liu Bei igaz ember és hűséges az államhoz, ezért nem lehet őt egy lapon említeni Lü Bu-val, Cao Cao-val vagy Yuan Shao-val. Valóban követte őket hármukat, ám nem volt más választása. Ellenben tudja, hogy vezéred családtag, így mindketten azonos ősöktől származnak, ezért jönne el ilyen messzire, hogy csatlakozzon hozzá. Hogy is rágalmazhatsz meg egy ilyen jó embert?

Liu Biao csendre intette Cai Mao-t:

- Már döntöttem, így nem kell semmi többet szólnotok!

Erre a tanácsadó duzzogva elhagyta a tanácstermet.

Ezután Sun Qian visszatérhetett a hírrel, hogy Liu Bei-t szívesen látják s Liu Biao birodalmi védelmező a városfaltól harminc *li* távolságra fogadja vendégét. Amikor Liu Bei megérkezett, a legnagyobb udvariassággal köszöntötte a házigazdát, mire igen meleg üdvözlésben részesült. Ezután bemutatta két fogadott testvérét és barátait is, majd mindannyian beléptek Jingzhou városába, ahol Liu Bei-t végül a birodalmi védelmező saját székelyén szállásolták el.⁶

Amint Cao Cao megtudta, hová ment ellenfele, rögtön támadást akart indítani Liu Biao ellen, ám Cheng Yu minden ilyen kísérlet ellen felszólalt, míg az igazán veszélyes ellenfél, Yuan Shao olyan hatalommal bír, amivel kárt tud okozni:

- Uramnak vissza kellene térnie a fővárosba, hogy a katonák kipihenhessék magukat, így készen álljanak egy északi és egy déli hadjáratra is tavasszal.

Cao Cao elfogadta a javaslatot s a főváros felé indult. Az Újjászületett Nyugalom nyolcadik évének (203) első hónapjában azonban már ismét a háborún töprengett s helyőrséget küldött Runanba, mintegy elővigyázatossággként Liu Biao ellen. Majd miután eleget tett a főváros biztonságba helyezésének, hatalmas haderővel Guandu-ba menetelt, egy évvel korábbi táborába s innen Jizhou ellen kívánt vonulni.

Ami Yuan Shao-t illeti, ő még mindig vérköpéstől szenvedett, ám mostanra némileg jobban lett s gondolkozni kezdett egy Xuchang elleni hadjáraton, ám Shen Pei igyekezett lebeszélni őt erről:

- Még nem épültél fel eléggé az elmúlt év fáradalmaiból, uram. Jobb lenne inkább bevehetlenné tenni ezt a helyet és fejleszteni a hadsereget. Amikor Cao Cao érkezésének híre elért hozzájuk, Yuan Shao így szólt:

- Ha lehetővé tesszük az ellenségnek, hogy még azelőtt közel jusson a városhoz, mielőtt a folyó partjára meneteltünk volna, elszalasztjuk legjobb lehetőségünket. Ki kell törnöm, hogy visszaverjem ezt a sereget!

Ekkor fia, Yuan Shang tiltakozott:

- Atyám, még nem épültél fel eléggé az előző hadjáratból, ezért nem kellene túlságosan messzire távoznod. Engedd, hogy én vezessem a sereget ellenfelünk szétzúzására!

Yuan Shao beleegyezett s üzent Qingzhou-ba, Youzhou-ba és Bingzhou-ba is, hogy másik két gyermeke és unokafivére is indítson támadást Cao Cao ellen, egy időben saját hadseregével.

Runan ellen dobokat vertek,
Jizhou-ból a seregek előre így törtek

Hogy kié lesz a győzelem, kiderül a következő fejezetből.

HARMINCKETTEDIK FEJEZET

YUAN SHANG A JIZHOU FELETTI URALOMÉRT KÜZD.
XUN YOU AZT TERVEZI, HOGY KIÁRASZTJA A ZHANG
FOLYÓT

奪冀州袁尚爭鋒
決漳河許攸獻計

Yuan Shang teljesen felfuvalkodott a büszkeségtől a Shi Huan felett aratott győzelmét követően s anélkül, hogy megvárta volna fivéreinek érkezését, harmincezer főnyi seregével Liyangig menetelt, hogy ott ütközzön meg Cao Cao erőivel. Zhang Liao rontott elő, hogy párviadalra hívja, Yuan Shang pedig azonnal elfogadta a kihívást és lándzsát szegezve vágatott elő. Ám csupán a harmadik ütésváltásig bírta, azután meg kellett hátrálnia. Zhang Liao teljes erejével sújtott le rá, Yuan Shang pedig teljesen összetörve, nyomorúságosan menekült vissza Jizhou-ba. Veresége komoly sokkét érte Yuan Shao-t, akin a hír hallatán súlyos vérzési roham lett úrrá és elájult.

Hitvесе, Liu úrhölgy, amilyen gyorsan csak tudta, ágyba fektette, ám férje nem jött helyre. A hölgynek hamarosan látnia kellett, hogy eljött az idő felkészülni a végre. Elküldetett tehát Shen Pei-ért és Peng Ji-ért, hogy az utódlást megbeszéljék. El is jöttek és a beteg ágyához álltak, ám ekkor már nem volt képes többé a beszédre, csupán kezeit mozgatta. Amikor felesége feltette a szertartásos kérdést:

- Yuan Shang legyen az örökös?

Yuan Shao válaszul bólintott. Shen Pei az ágy mellett leírta a haldokló végső rendelkezéseit. Nem sokkal ezután Yuan Shao hangosan felnyögött, majd friss vér buggyant ki ajkai közül, ezután pedig kimúlt.¹

Nemzedékeken át híres nemesek sorába sarjadt,
Ő azonban fiatalon makacs és önfejű maradt
Hiába hívta bátor és képzett generálisok sorát,
Gyűjtötte katonák végtelen seregeit, lengetve zászlaját,
Mert szíve gyáva volt, tigrisnek öltözött bárány,
Félénk csirke, főnixtollas sarkantyúatlan hitvány
Háza sorsa is szájalmas volt, mert mikor eltávozott,
Testvér testvér ellen fordult és civakodás tépte a családot

Shen Pei és még néhányan előkészítették a gyászszertartást a halott számára. Liu úrhölgy kivégeztette őt kedvenc ágyasát s akkora volt féltékenységből fakadó keserősége, hogy még ennyivel sem elégedett meg, hanem leborotváltatta és összevagdalta a szerencsétlen holttestek arcát, nehogy szellemeik találkozzanak, és ismét csatlakozzanak elhunyt férjéhez az árnyak földjén, a Kilenc Arany Forrás alatt. Fia méltó volt hozzá kegyetlenségében, mert lemészároltatta a boldogtalan ágyasok valamennyi rokonát, hogy ne állhassanak bosszút halálukért.

Shen Pei és Peng Ji kihirdették, hogy Yuan Shang az örököse a négy tartomány, Jizhou, Qingzhou, Youzhou és Bingzhou legfelsőbb birodalmi védelmezője címének, majd jelentést küldtek a néhai birodalmi védelmező haláláról.

Ekkor a legidősebb fiú, Yuan Tan már javában menetelt seregével, hogy szembeszálljon Cao Cao-val, ám amint értesült atyja haláláról, hívatta Guo Tu-t és Xin Pinget, hogy megvitassák a teendőket.

- Távollétedben, uram - mondta Guo Tu - öcséd két tanácsnoka biztosan őt fogja az utódnak kikiáltani, ezért gyorsan kell cselekednünk!

- Az a kettő, Shen Pei és Peng Ji már megvalósíthatták terveiket - szólalt fel Xin Ping is -, ha tehát odamész, balszerencse fog érni!

- Mit kellene hát tennem? - kérdezte Yuan Tan.

- Menjünk és táborozzunk le a város közelében, közben pedig csak figyeljük, mi történik.² Én bemegyek és megtudok mindent - válaszolta Guo Tu.

Ennek megfelelően Guo Tu be is lépett a városba, hogy az ifjú birodalmi védelmező színe elé járulhasson.³

- Miért nem bátyám jött? - kérdezte Yuan Shang a szokásos üdvözléseket követően.

- Nem jöhetett, mert a táborban van és nem érzi jól magát - felelte Guo Tu.

- Néhai atyám parancsára én vettem át a hatalmat. Most a Repülő Lovasság Generálisa címet adományozom fivéremnek s azt kívánom, hogy azonnal induljon el Cao Cao megtámadására, aki határainkat szorongatja. Rögvest követni fogom én is, amint seregeimet felkészítem.

- Nincs senki a táborunkban, aki tanácsokkal látna el - közölte vele Guo Tu -, ezért szükségünk lenne Shen Pei és Peng Ji szolgálataira.

- Nekem is szükségem van e kettőre - mondta Yuan Shang -, s mivel egyfolytában terveket kovácsolok, nem tudom, miként lennék meg nélkülik.

- Akkor legalább egyiküket engedd el velem - válaszolta Guo Tu.

Yuan Shang nem tehetett mást, beleegyezett a kérésbe s utasította embereit, húzzanak sorsot, melyikük menjen. Peng Ji lett a kiválasztott, hivatali pecsétet kapott és csatlakozott Guo Tu-hoz, hogy együtt induljanak vissza a táborba. Ám amikor megérkeztek és látta, hogy Yuan Tan tökéletes egészségnek örvend, gyanakodni kezdett és lemondott a tanácsadói posztról.

Yuan Tan feldühödött és nem fogadta el a lemondást, majd már azon volt, hogy kivégezteti az engedetlen, mikor Guo Tu egy magánbeszélgetés során igyekezett megmászítani ezt a szándékot:

- Cao Cao már határainknál ólálkodik, Peng Ji-t pedig itt kell tartanunk, hogy ne keltsük fel öcséd gyanúját. Miután legyőztük a főminisztert, rögtön ostrom alá vehetjük Jizhou-t.

Yuan Tan beleegyezett s azonnal táborot bontottak, hogy szembenézzenek az ellenséggel. Hamarosan el is érték Liyangot és késedelem nélkül

csatát vállaltak. Yuan Tan Wang Zhao-t választotta bajnokául, s amikor előre lovagolt, Cao Cao Xu Huangot küldte ellene. Csupán néhány ütet követően Wang Zhao elesett. Cao Cao serege azon nyomban rohamozni kezdett, Yuan Tan pedig súlyos vereséget szenvedett. Vissza is vonta csapatait Liyangba, ahonnan testvéréhez küldetett erősítésért.

Yuan Shang és tanácsadója, Shen Pei megvitatták az ügyet, majd úgy döntöttek, csupán ötezer fővel támogatják a harcolókat. Amikor Cao Cao fülébe jutott e csekély haderő megindulása, Li Diant és Yue Jint utasította, hogy állják el az útját. Ezek el is pusztították a kiküldött csapat felét. Hamarosan Yuan Tan is megtudta, milyen haszontalan sereggel akarták támogatni, s ráadásul az még meg is semmisült. Nagyon feldühödött és hosszasan szidalmazta Peng Ji-t.

- Hadd írjak uramnak! Megkérem, hogy ő maga jöjjön! - felelte Peng Ji.

Így is történt, a levelet elküldték. Amikor megérkezett, Yuan Shang ismét tanácskozott Shen Pei-jel, aki így szólt:

- Guo Tu, bátyád tanácsnoka roppant fondorlatos. Korábban minden megbeszélés nélkül távozott, mivel Cao Cao a határon volt. Ha a főminisztert legyőzték volna, biztosan ellenünk fordultak volna. Jobb ötlet hát, ha nem indítjuk útnak a segítséget, hanem Cao Cao-t használjuk fel a rivális elpusztítására.

A hírvivő dolgvégezetlen tért vissza Liyangba, Yuan Tan pedig annyira dühbe gurult, hogy kivégeztette Peng Ji-t. Ugyanakkor tárgyalásokat kezdeményezett Cao Cao-val a megadásról. Hamarosan a kémek megvitették ezt a hírt Yuan Shangnak, aki ismét hívatta Shen Pei-t.

- Ha Yuan Tan átáll Cao Cao-hoz, akkor egyesült erővel fognak Jizhou ellen támadni, így nagy veszélybe kerülünk! - fogadta a tanácsadót.

Végül Shen Pei és Xu You hátra maradt, hogy gondoskodjanak a város védelméről, Yuan Shang pedig bátyja megsegítésére a hadsereggel menekülésbe fogott.

- Ki volna olyan merész, hogy az előhadat vezesse? - kérdezte embereitől.

Két fivér, név szerint Lü Xiang és Lü Kuang jelentkezett a feladatra. Harmincezer főnyi haderőt kaptak. Ők érték el először Liyangot.

Yuan Tan elégedetten nyugtázta, hogy öccse úgy döntött, eljätssza a jó testvér szerepét és segítségére siet, így rögtön el is vetett minden olyan gondolatot, hogy átáll az ellenséghez. Mivel ő a városban tartózkodott, Yuan Shang odakint táborozott le s ökörszarv formában foglalta el pozícióját.

Nemsokára Yuan Xi, a középső fivér és kuzinjuk, Gao Gan is megérkezett. Ők úgyszintén a városon kívül vertek tábort.

Naponta összecsaptak az ellenséggel s Yuan Shang igen sok vereséget szenvedett, míg a másik oldalon Cao Cao diadalmas és emelkedett hangulatú volt. Az Újjászületett Nyugalom nyolcadik évének (203) második hónapjában Cao Cao különálló támadásokat vezetett a négy ellenséges sereg mindegyike ellen és valamennyit sikerült legyőznie. Ekkor a Yuanok elhagyták Liyangot, a főminiszter pedig Jizhou-ig űzte őket, ahol Yuan Tan és Yuan Shang bevonultak a városba, hogy védelmét erősítsék, míg fivérük és unokatestvérük harminc *li*-re táboroztak le onnan, hogy mutassák az ellenfélnek, haderejük igen hatalmas.

Amikor Cao Cao már több támadást vezetett ellenük minden siker nélkül, Guo Jia az alábbi haditervet vázolta fel neki:

- Széthúzás van a Yuanok között, mivel a legidősebbet kiszorították az utódlásból. A testvérek nagyjából egyforma erősek s mindegyiküknek saját serege van. Ha szembeszállunk velük, akkor összefognak, hogy segítsék egymást, ám ha türelmesek maradunk, a családi viszálykodás meggyengíti őket. Küldjünk hát ezért haderőt Liu Biao ellen Jingzhou-ba, itt pedig hagyjuk, hogy a fivéri torzszalkodás kibontakozzon. Amikor egymásnak esnek, lesújthatunk rájuk, így elrendezzük az ügyet.

Cao Cao-nak tetszett a terv. Így hát Jia Xu-t Liyang kormányzójaként, Cao Hongot pedig Guandu őrzőjeként hátrahagyva a sereg Jingzhou felé indult.

A két testvér, Yuan Tan és Yuan Shang gratulált egymásnak az ellenség visszavonulása miatt, Yuan Xi és Gao Gan pedig visszatértek haderőikkel otthonukba.

Ezután megkezdődtek a viták.

- Megakadályozták, hogy én, a legidősebb legyek atyám utódja s az örökség nagy részét a legifjabb és második feleségtől született kapta. A szívem elkeseredett - panaszkodott Yuan Tan bizalmasainak, Guo Tu-nak és Xin Pingnek.

- Táborozz le seregeddel a falakon kívül - javasolta Guo Tu -, s hívd meg fivéredet és Shen Pei-t egy lakomára, majd gyilkoltasd meg őket. Az egész ügy igen könnyedén lezárható így.

Yuan Tan egyetértett. Ekkor történt, hogy Wang Xiu tanácsadó, akit Yuan Tan bizalmába fogadott, megérkezett Qingzhou-ból. Ő ellenezte a gyilkos tervet:

- A fivérek olyanok, mint az ember végtagjai. Miként is diadalmaskodhatnál ellenséged felett a csatában, ha levágnád egyik kezedet? Ha elutasítod testvéredet és megszakítod a kapcsolatot, kire fogsz az egész világon rokonodként tekinteni? Ez a Guo Tu fickó igen veszedelmes bajkeverő, aki a pillanatnyi előny érdekében széthúzást teremtene a családtagok között, én viszont kérve kérlek, ne hallgass szavaira!

Ez a tanács viszont nem volt Yuan Tan ínyére, ezért dühösen elbocsátotta Wang Xiu-t s az áruló meghívást elküldte testvérenek.

Yuan Shang és Shen Pei megbeszélték az ügyet.

– Ebben Guo Tu cselvetését látom – szólta a tanácsadó –, ha elmész a lakomára, uram, akkor tervük áldozata leszel. Ehelyett inkább sújts le rájuk késedelem nélkül!

Yuan Shang csatára készen ki is lovagolt. Amikor Yuan Tan látta, hogy ötvenezer főnyi katonaság élén közeledik, már tudta, hogy árulása kiderült, így ő is hadba szólította harcosait. Amint elég közel értek egymáshoz, Yuan Tan szidalmak áradatát zúdította öccsére:

– Megmérgezted atyámat, és elbitoroltad örökségemet! Most pedig kimentasz, hogy megöld testvéredet?

Megkezdődött a küzdelem, s igen hamar az idősebb fivér került szorult helyzetbe. Yuan Shang viszont maga is részt vett a viadalban, nem törődve a nyílvesszőkkel és a kövekkel. Csak bízatta csapatait s végül sikeresen elűzte bátyját a csatamezőről. Yuan Tan Pingyuanban lelt menedékre, míg Yuan Shang visszatért városába.⁴

Yuan Tan és Guo Tu hamarosan új támadás mellett döntött. Ezúttal Cen Bi generálist bízták meg az előhad vezetésével. Yuan Shang ismét elhagyta Jizhou-t, hogy szembenézzen vele. Amikor mindkét oldal felsorakozott, a zászlók lobogtak s a dobok dübörögtek, Cen Bi kilovagolt soraik közül s párbajra szólítva szidalmazta az ellenséget. Először maga Yuan Shang akart felelni a kihívásra, ám Lü Kuang már előre is rontott. A két ellenfél összecsapott, ám alig néhány ütésváltást követően Cen Bi elesett. Yuan Tan katonáit ezután megint legyőzték, így visszamenekültek Pingyuanba. Shen Pei sürgette urát, hogy használja ki az alkalmat az előretörésre. Yuan Tan így beújták a városba, ahol igyekezett megerősített pozíciót elfoglalni s nem volt hajlandó előmerészkedni onnan. Így hát Pingyuant három oldalról ostrom alá vették.

Yuan Tan azt tudakolta hadvezérétől, mi legyen a következő lépés, Guo Tu pedig így felelt:

– A városban alig van élelem, az ellenség pedig duzzad az önbizalomtól győzelmeik miatt, ezért nem fogunk tudni kitartani. Az a javaslatom, hogy küldjön valakit Cao Cao-hoz megadást ajánlva, így érjük el, hogy indítson támadást Jizhou ellen. Öcséd kénytelen lesz erre visszatérni, mi pedig szabadon bekapcsolódhatunk az ellene intézett támadásba. Akár Yuan Shangot is elfoghatjuk. Ha Cao Cao-nak sikerül testvéred serege fölé kerekednie, akkor erőinkkel megsegíthetjük Yuan Shangot a főminiszter ellen, s mivel Cao Cao ellátmányközpontja messze van, el fogjuk űzni őt. Ezután birtokunkba vesszük Jizhou-t és megkezdhetjük nagyszabású terveink megvalósítását.

- Tegyük fel, hogy működhet a terv, de kit küldjünk Cao Cao-hoz hírvivőként?

- Xin Pi-t javaslom, Xin Ping öccsét, aki éppen itt a városi tanács tagja. Kiváló szónok, tudós lélek, így megfelel céljainknak.

Így hát hívták Xin Pi-t, aki hajlandó volt elvállalni a feladatot. Átadták neki a levelet s háromezer harcos kíséretében el is jutott a határhoz. Olyan gyorsan haladt, amennyire csak bírt.

Ekkoriban Cao Cao tábora a Xiping hágónál volt, éppen Liu Biao-t támadta, aki Liu Bei-t küldte ki ellene, mint első ellenállási vonalat. Am egyelőre még nem bocsátkoztak ütközetbe.

Nem sokkal megérkezését követően Xin Pi-t a főminiszter színe elé vezették s az üdvözlés szertartásait követően Cao Cao látogatása célja felől érdeklődött. Xin Pi elmondta, hogy Yuan Tan segítségért folyamodik hozzá és átadta neki az üzenetet. Cao Cao elolvasta, majd közölte a hírvivővel, hogy várakozzék a táborban, amíg tanácskozásra hívja össze embereit.

Amikor mindannyian megérkeztek, Cheng Yu szólalt fel:

- Yuan Tan azért kényszerült erre az ajánlatra, mert fivére erősen szorongatja őt. Ne bízunk meg benne!

Lu Qian és Man Chong az alábbi véleményen volt:

- Nagyuram, seregedet meghatározott céllal vezetted ide. Hogyan is mondhatnál most le erről és indulnál megsegíteni Yuan Tant?

- Uraim, egyikőtök sem szolgál jó tanáccsal - vetette ellene Xun You -, én a magam részéről így látom a helyzetet: mivel általános a zűrzavar, amelynek közepette Liu Biao csendben megelégszik saját helyzetével a Zhang és Han folyó között, nyilvánvaló, hogy neki nincsenek határai kitolására törő ambíciói. A Yuanok négy tartományt is birtokolnak, rengeteg katonájuk van. A két testvér közötti összhang sikert jelent családjuk számára, azt pedig senki sem láthatja előre, mi fog történni a birodalommal. Szerezzünk hát előnyt a fivéri konfliktusból, hagyjuk őket egymással harcolni, míg meg nem gyengülnek s alá nem vetik magukat főminiszterünknek. Akkor majd Yuan Shangot el lehet távolítani és a megfelelő időben Yuan Tan is megsemmisíthető. Így teremthetünk békét. A körülmények jelenlegi összefüggései arra mutatnak, bőséges előnyre tehetünk szert.

Cao Cao belátta mindennek igazságát s jól bánt Xin Pi-vel. A lakomán így fordult hozzá:

- Vajon Yuan Tannak ez a megadása valódi vagy csupán színlelt? Igazán azt gondoljátok, hogy Yuan Shang hadserege képes lenne legyőzni őt?

- Nagyuram, ne firtasd az őszinteség mértékét - felelte Xin Pi -, hanem csak a helyzetre légy tekintettel. A Yuanok éveken keresztül katonai vereségeket szenvedtek el, kifelé elveszett az erejük, miközben hadvezéreiket kivégeztették. A fivérek minden alkalmat megragadnak, hogy ártsanak

egymásnak, országrészük pedig így megosztottá vált. Tegyük még hozzá ehhez az éhínséget, amelyhez balszerencse és általános kimerültség társult és mindenki, legyen bár bölcs vagy együgyű, láthatja, hogy az Ég akarata a Yuanok pusztulására elközelt. Neked megvan hozzá az erőd, hogy támadást intézz a székhely, Jizhou ellen s ha Yuan Shang nem fog visszaterni, hogy a város segítségére legyen, akkor e menedékhelye elveszett. Ellenben ha visszasiet, akkor Yuan Tan nyomában lesz és lesújt rá, majd a te haderőd segítségével elpusztíthatja öccse seregeinek maradványát, ahogy az őszi szél elsöpri a lehullott faleveleket. Jingzhou-ban viszont Liu Biao bővelkedik a javakban, a kormányzat békés, az emberek engedelmesekek, így igen nehéz megingatni őket. Ráadásul nincs is nagyobb fenyegetés, mint a Sárga folyótól északra eső vidék. Ha ezt sikerül felszámolnod, elvégezted feladatodat. Kérlek, uram, gondold át mindezt.

- Sajnálom, hogy nem találkoztunk korábban - válaszolta neki Cao Cao, aki igencsak elégedett volt az elhangzott beszéddel.

Haladéktalanul elhangzottak a parancsok, hogy térjenek vissza és támadják meg Jizhou-t. Liu Bei, attól tartva, hogy ez a visszavonulás csak hadicsel, hagyta, hogy békében távozzanak, ő maga pedig visszament Jingzhou-ba.

Amikor Yuan Shang megtudta, hogy Cao Cao átkelt a Sárga folyón, gyorsan visszavezette seregét Yejunba, Lü Xiangot és Lü Kuangot utasítva a hátvéd irányítására.

Yuan Tan rögvest utána eredt Pingyuanból s üldözőbe vette. Még alig tett meg pár tucat *li* távolságot, amikor bomba robbanását hallotta és két seregtest tűnt fel elállva útját. Lü Kuang és Lü Xiang voltak azok.

Yuan Tan visszafogta hátságát, s így szólította meg őket:

- Amíg atyám élt, nem bánt rosszul veletek. Miért támogatjátok most fivéremet és próbáltok kárt okozni nekem?

A két generális képtelen volt bármit is felelni, csupán leszálltak a nyeregéből s meghajoltak előtte engedelmességet fogadva.

- Ne nekem adjátok meg magatokat, hanem a főminiszternek - közölte velük Yuan Tan.

Ezzel visszavezette őket a táborába, ahol megvárta Cao Cao érkezését s színe elé vezette a párost. A főminiszter kegyesen fogadta őket, lányát Yuan Tannak ígérte feleségül, a két fivért pedig tanácsadókká tette.

Mikor Yuan Tan Jizhou megtámadására kérte, így válaszolt:

- Kevés az ellátmányunk és nehéz a szállítása. Először a Ji folyó vizét a Fehér folyóba kell vezetnem, hogy így szállíthassam szemesterményemet. Ezután előre fogok nyomulni.

Yuan Tannak meghagyta, hogy maradjon Pingyuanban, majd visszavert Liyagnál lévő táborába. A két testvér, Lü Xiang és Lü Kuang, Yuan

Shang renegátjai nemesi rangra emelkedtek és létszámfölöttiként követték a haderőt.

Guo Tu-nak fel is keltette figyelmét ez az előmenetel s így szólt Yuan Tanhoz:

- A főminiszter neked ígérte a lányát uram, de attól tartok, ebből nem származik semmi jó. Most pedig nemessé tette a két Lü-t s magával is vitte őket. Csalétek ez az északiaknak, ugyanakkor gonosz szándékai vannak felénk. Vésetni kellene, uram, két generálisi pecsétet s titokban elküldeni ezeket a testvéreknek, hogy legyenek barátaid az udvarnál azon a napon, amikor Cao Cao szétzúzza fivéred erejét, mi pedig elkezdhetünk munkálkodni ellene.

A pecsétek el is készültek, majd elküldték őket. Amint a Lü-fivérek megkapták, értesítették Cao Cao-t, aki mosolyogva így szólt:

- A támogatásokat akarja, így hát tisztí pecsétet küldött nektek. Majd foglalkozom az üggyel, miután elbántam Yuan Shanggal. Addig is fogadjátok el a pecsétet, míg eldöntöm, mit tegyek.

Ettől kezdve Cao Cao Yuan Tan végzetét is tervezgetni kezdte.

Shen Pei és ura szintén megvitattál az aktuális helyzetet.

- Cao Cao a Fehér folyón keresztül szállítja a termést, ez pedig azt jelenti, hogy támadásra készül Jizhou ellen - mondta Yuan Shang - Mit tegyünk?

- Küldjünk levelet Yin Kai-nak, Wuan parancsnokának - felelte Shen Pei -, meghagyva neki, hogy táborozzon Maochengnél, biztosítsa a Shangdangba vezető utat, s utasítsuk Ju Gu-t, Ju Shou fiát, hogy Handant távoli szövetségesként tartsa. Ezután előrenyomulhatsz Pingyuan felé s megtámadhatod Cao Cao-t.

A terv jónak tűnt. Yuan Shang hátrahagyta Shen Pei-t és Chen Lint Yejun védelmére, kijelölte Ma Yan és Zhang Ji parancsnokokat az előhad vezetésére, majd sietve Pingyuan felé indult.

Amikor Yuan Tan hírül vette fivére seregének közeledtét, sürgős üzenetet küldött Cao Cao-nak.

- Ezúttal meghódítom Jizhou-t! - gondolta magában a főminiszter.

Éppen ekkor történt, hogy Xun You megérkezett hozzá a fővárosból. Mikor megtudta, hogy Yuan Shang a bátyját támadja, felkereste Cao Cao-t, s így szólt hozzá:

- Uram, te csak itt örködsz, addig vársz talán, míg az Ég villáma le nem sújt a két Yuanra?

- Mindent átgondoltam - hangzott a főminiszter válasza.

Ezután utasítást küldött Cao Hongnak, hogy induljon és vegye be Ye-junt, miközben ő egy másik sereget vezetett Yin Kai ellen Maochengnél. Ez utóbbi képtelen volt megfelelő védelmet kialakítani, így Xu Chu végzett is vele. Katonái szétfutottak, majd hamarosan csatlakoztak Cao Cao sere-

géhez. Következő lépésként Cao Cao Handanhoz vezette seregét, Ju Gu pedig kirendelt, hogy megküzdjön vele. Zhang Liao fogadta a kihívást s a harmadik összecsapásnál Ju Gu legyőzött és menekülőre fogta. Ellenfele nyomába eredt, és amikor már nem volt túlságosan messze tőle, előkapta íját, majd lőtt. Alig pendült meg az íjhúr, a menekülő harcos már el is esett. Cao Cao beteljesítette haditervét, Ju Gu erőit sikeresen szétzúzták.

Ekkor a főminiszter Yejun ellen indult. Cao Hong még előtte megérkezett oda és hagyományos ostromba kezdtek. A seregek körbevették a várost és hatalmas halmokat kezdtek összehordani, valamint földalatti járatokat is ástak.

A falakon belül Shen Pei minden erejét a védelem megerősítésére fordította s a legszigorúbb parancsokat rendelte el. A keleti kapu őrségének parancsnoka, Feng Li berúgott, ezért nem volt képes ellátni feladatát. Mikor mindez kiderült, igen súlyos büntetésben részesítették. Az őrpapancsnok zokon vette, kilopakodott a városból s átállt az ostromlókhoz. Elmondta nekik, hol lehetne támadást indítani.

- A Gyöngykapu⁵ alatt elég szilárd a föld egy alagút ásásához, ott be tudnánk jutni - közölte az áruló.

Így hát Feng Li-t a sötétség leple alatt háromszáz emberrel elküldték, hogy kivitelezze a tervet.

Miután az őrpapancsnok átállt az ellenséghez, Shen Pei minden éjjel a falhoz ment, hogy ellenőrizze a szolgálatban lévő katonákat. Az árokásás éjjelén szokás szerint odament s látta, hogy nincsenek fények a városon kívül és teljes csend uralkodik.

- Feng Li biztosan földalatti útvonalon akar bejutni a városba - gondolta magában.

Rögtön utasította csapatait, hogy hordjanak fel köveket és halmozzák fel azokat az alagútnyílás fedelénél. Így sikerült eltorlaszolni a nyílást, a támadó csapat pedig a saját maguk által kiásott alagútba veszett.

Miután Cao Cao kísérlete megghiúsult, letett a földalatti támadás tervéről. Visszavonát a seregét egy térségre, ami a Huan folyó felett helyezkedik el s várta, hogy Yuan Shang visszatérjen a város felmentésére.

A legifjabb Yuan hallott Yin Kai és Ju Gu vereségéről, saját székhelye ostromáról, így valóban azon gondolkozott, hogy odasiet.

Ekkor egyik parancsnoka, név szerint Ma Yan így szólt hozzá:

- A főúton bizonyosan rajtaütés vár ránk, ezért valami más útvonalat kell találnunk. Rátérhetnénk egy mellékútra a Nyugati dombok felől s átjutván a Fu folyón ráronthatunk Cao Cao táborára.

A terv kivitelezhetőnek hangzott, így Yuan Shang megindult a fő sereggel, míg Ma Yan és Zhang Yi vezették a hátvédet.

Cao Cao kémjei hamarosan kiderítették, mire készülnek, s amikor jelen-

tést tettek erről, a főminiszter így szólt:

- Ha Yuan Shang a főúton érkezik, akkor el tudom állni az útját, ha viszont a Nyugati dombok felől, akkor egyetlen csatában leszámolhatok vele. S azt hiszem, tűzzel fog jelezni az ostromlottaknak, hogy onnan közelednek, és törjenek ki. Felkészülök rá, hogy mindkettejük ellen támadást indíthassak.

Meg is tették az előkészületeket. Yuan Shang eközben A Fu folyóhoz érkezett, keletnek, Yangping irányában s e helység közelében letáborozott. Utasította harcosait, hogy gyűjtsenek tűzifát és fűvet, majd álljanak készen lángra lobbantására, hogy éjszaka a támadás jelzéseként szolgáljon. Elküldte Li Fu-t is, egy civil hivatalnokot, aki Cao Cao serege tisztjének álcázta magát, így eljutott Shen Pei-hez, kinek beszámolt uruk szándékairól.

Li Fu épségben elérte a városfalat és szólt az őrnöknek, hogy engedjék be. Shen Pei megismerte a hangját, így bebocsátották. Így Shen Pei megtudta, miféle előkészületeket tettek felmentésére s megegyeztek abban, hogy a városban is tüzet gyújtanak, annak érdekében, hogy a kitörés egy időben menjen végbe Yuan Shang támadásával. Kiadta a parancsot, hogy gyűjtsenek össze gyúlékony anyagokat. Ezután Li Fu a következőt javasolta:

- Mivel élelemnek híján vagytok, nem lenne rossz, ha az idősek, a haszontalan katonák és a nők megadnák magukat. Ez meglepetésként érné az ellenséget, mi pedig közben harcosokat küldhetnénk a hátukba!

Shen Pei ígéretet tett arra, hogy így cselekszik, majd másnap fehér zászlót tűztek ki a falra a következő felirattal: „Jizhou lakossága megadja magát”.

- Hohó! Ez azt jelenti, hogy nincs ételük - mondta Cao Cao -, elküldik a harcképteleneket, hogy ne kelljen etetniük őket. A katonák pedig mögöttük lesznek!

Ezután megparancsolta Zhang Liao-nak és Xu Huangnak, hogy három-ezer főnyi haderővel álljanak rajtaütésre készen mindkét oldalon, miközben ő teljes díszben közelebb ment a falakhoz. Hamarosan ki is nyíltak a kapuk, az emberek az idősebbeket támogatva, a kicsiket pedig kézen fogva özönlöttek ki. Mindannyian fehér zászlót vittek. Amint a nép elhagyta a kapukat, katonák száguldottak utánuk.

Ekkor Cao Cao vörös zászlót mutatott fel, a lesben álló harcosok pedig Zhang Liao és Xu Huang vezetésével rárontottak a kitörőkre. A csapatok megpróbálták visszatérni, ám ekkor Cao Cao egész hadereje közvetlen támadásba lendült. Egészen a felvonóhídig tartott az üldözés, de ott a rohamozók olyan szörnyűséges nyílzáporral találták szembe magukat, hogy előrenyomulásuk megtorpant. Sisakdíszét elsodorva Cao Cao fejfedőjét is eltalálták. Vezérei sietve hátrahúzták, a hadsereg pedig visszavonult.

Alighogy a főminiszter ruhát váltott és friss háts nyergébe szállt, máris ismét csapatok élére állt, hogy megtámadja Yuan Shang táborát.

Az ifjú Yuan vezette a védelmet. A támadás egyszerre több irányból ment végbe, a védők pedig meglehetősen szervezetlenek voltak, így hamar vereséget szenvedtek. Yuan Shang visszavezette harcosait a Nyugati dombok közé s a védelmükben vert tábor. Innen küldött üzenetet Ma Yannek és Zhang Yi-nek, hogy sürgesse támogatásukat. Nem tudott arról, hogy Cao Cao Lü Xiang és Lü Kuang révén már meggyőzte e kettőt, hogy adják meg magukat, sőt, azóta át is álltak a főminiszter lobogói alá, ő pedig uralmi címet adományozott nekik.

Mielőtt támadásra indult volna a Nyugati dombok ellen, Cao Cao elküldte Lü Xiangot, Lü Kuangot, Zhang Yi-t és Ma Yant, hogy szerezzék meg Yuan Shang ellátmányának forrását. Az ifjú belátta, hogy nem tud kint tartani a dombok között, így az éjszaka folyamán Lankou-ba ment. Mielőtt még tábort verhetett volna ott, váratlanul fellobbanó lángokra lett figyelmes maga körül mindenütt s hamarosan megtámadták. Sikerült meglepniük, így emberei már csupán félig voltak felfegyverkezve, a lovaikat pedig lenyergelték. Súlyos veszteségeket szenvedve újabb ötven *li*-t kellett visszavonulniuk. Eddigre már katonái túlságosan elgyengültek ahhoz, hogy bármiféle ellenállást tanúsítsanak s mivel semmi egyéb lehetőség nem kínálkozott számára, elküldte Yuzhou birodalmi védelmezőjét, Yin Kui-t Cao Cao táborába, hogy a megadásról tárgyaljon vele.

A főminiszter úgy tett, mint aki beleegyezik, ám még aznap éjjel elküldte Zhang Liao-t és Xu Huangot, hogy fosszák ki Yuan Shang táborát. Ez utóbbi menekülni kényszerült, hátrahagyva mindent, pecséteket, hivatali jelvényeket, még személyes öltözékeit is. A Zhong hegység felé vette útját.

Ekkor Cao Cao visszatért, hogy elfoglalja Jizhou városát. Xun You azt javasolta, tereljék el a Zhang folyó vizét és vezessék azt a városba. A főminiszter egyetértett s azonnal utasított néhány embert, hogy ássanak csatornát, amiben a vizet elvezethetik a helységig. Negyven *li* hosszúságú árokra volt szükség.

Shen Pei figyelte az ásókat a falról s látta, hogy csupán egy igen sekély csatornát csinálnak.

- Mi értelme van egy ilyen csatornának, ha a mély folyó vízébe akarják fullasztani a várost? - kuncogott és nem tett semmiféle előkészületet arra, hogy távol tartsa a vizet.

Am ahogy leszállt az éj, Cao Cao tízszeresére növelte az ásók számát s mire feljött a nap, a csatornát húszarasznyival sikerült kimélyíteniük, a víz pedig hatalmas áradatban özönlött a város felé, ahol már néhány arasznyi mélységben állt. Így ez a balszerencse is hozzáadódott az élelemhiányhoz.

Xin Pi ekkor lándzsákra tűzve felmutatta a Yuan Shangtól zsákmányolt pecsétet és öltözékeket, egykori tulajdonosuk legnagyobb szegényére, így szólították fel a város védőit megadásra. Ez igencsak felbőszítette Shen Pei-t, aki bosszúból kivégeztette a Xin család valamennyi tagját, akik a falakon belül voltak. Összesen nyolcvan levágott fejet hajítottak le a falakról. Xin Pi vigasztalhatatlanul zokogott. Shen Pei unokafivére, Shen Rong, az egyik kapuőr, Xin Pi jó barátja volt, s a Xin család lemészárlása nagyon elkésértette. Titokban levelet írt, amiben felajánlotta, hogy átáll az ellenséghez. Az üzenetet nyílve szőre kötözte s kilőtte az ostromlók közé. A harcosok megtalálták, átadták Xin Pi-nek, aki elvitte vezéréhez.

Cao Cao kibocsátott egy rendeletet, mely szerint a város bevétele esetén a Yuanok életét meg kell kímélni, ám mindenki mást ki kell végezni, aki nem adja meg magát.

Másnap a katonák behatoltak a nyugati kapun keresztül, amit Shen Rong nyitott ki nekik. Xin Pi volt az első, aki lóháton bevonult, a sereg pedig követte őt.

Amikor Shen Pei, aki a város délkeleti részén tartózkodott, meglátta az ellenséget a falakon belül, rögtön néhány lovas élére állt s feléjük iramodott. Xu Huanggal találkozott össze, akinek sikerült őt elfognia, majd megkötözte és kivette a városból. Az úton Xin Pi-vel találkoztak, aki haragjában fogait csikorgatta rokonai gyilkosa láttán, majd ostorával a fogoly fejére sújtott s így kiáltott:

- Gyilkos! Vérvó! Elér a halál!

- Áruló! A város feladója! - vágott vissza Shen Pei - Igazán sajnálom, hogy nem vágtalak le korábban!

A rabot Cao Cao színe elé vezették s a főminiszter így fordult hozzá:

- Tudod, ki nyitotta ki a kapukat és engedett be engem?

- Nem, nem tudom!

- Unokafivéred, Shen Rong volt - válaszolta Cao Cao.

- Mindig is fegyelmezetlen volt, ez vezetett végül ide! - kiáltotta Shen Pei.

- Múltkor, mikor megközelítettük a várost, miért lödöztetek ránk olyan vadul?

- Túlságosan is gyengén lőttünk!

- A Yuanok hűségét híveként nem is tehetél másként. Ámde most hajlandó lennél átállni hozzám?

- Soha! Sohasem adom meg magam!

Ekkor Xin Pi a földre vetette magát és így siránkozott:

- Nyolcvan családtagomat gyilkoltatta le ez a haramia! Könyörgöm, végezz vele, ó, főminiszter!

- Életemben a Yuanokat szolgáltam - mondta erre Shen Pei -, halálomban pedig az ő kísértetük leszek! Nem vagyok olyan hízelgő köpönyegforgató, mint te! Öljetek meg!

Cao Cao kiadta a parancsot s a foglyot elvezették, hogy végezzenek vele. A kivégzőhelyen így szólt hóhérjaihoz:

- Az én uram északon van, ezért kérlek titeket, ne dél felé fordítva vágjatok le.

Így hát Shen Pei-t arccal északnak térdepeltették le, ő pedig nyakát nyújtotta a végzetes csapásnak.

Észak hivatalnokainak tömegében
Mint Shen Pei, ki volt oly hű s rendületlen?
Sorsa keserű, hisz bolondot szolgált,
De, mint az ősök, mégis hűségesen ellenállt
Szava egyenes volt és igaz,
Útjáról nem tudta letéríteni a gaz,
Halálakor hűen pusztult hát el,
Ura felé tekintve, kit sosem hagyott el

Így végezte hát Shen Pei s jellemének tisztelettel adózva Cao Cao elrendelte, hogy a várostól északra kapjon méltó temetést.

A főminiszter ezután belépett Yejun városába. Még alig ért be, mikor látta, hogy a hóhérok egy rabot vezetnek elő. Kiderült, hogy Chen Lin az.

- Te írtad azt a kiáltványt Yuan Shao-nak! Ha csupán ellenem szóltak volna a tirádáid, nem számított volna. De miért keverted szégyenbe az őseimet is? - kérdezte tőle Cao Cao.

- Ha a nyílvevő már az íjhúron van, el kell röppennie - felelte Chen Lin.

Erre a Cao Cao mellett állók sürgetni kezdték, hogy végeztesse ki a tanácsadót, ám zsenialitása miatt megkegyelmezett, sőt, polgári állást adott neki.⁶

Cao Cao legidősebb fiát Cao Pi-nek hívták. Az északi városok elfoglalásakor tizennyolc éves volt. Amikor megszületett, sötétlilás dicsfény lebegett egész nap a ház felett. Valaki, aki értett az efféle jelenségek magyarázatához, titokban elmondta Cao Cao-nak, hogy a dicsfény uralkodói jel volt, s olyan méltóságot fejezett ki, melyet nem lehet szavakba foglalni.

Nyolcévesen a fiú már igen tehetséges költő volt, kiválóan olvasta az ősi történelmet is. A történet idejére a hadművészeteket tanulmányozta s nagyon szeretett vívni.⁷ A jizhou-i hadjáratra már elkísérte atyját. Mikor Yejun elesett, kísérete élén a Yuan család szállása felé indult s elérvén oda, karddal a kezében lépett be. Néhány parancsnok megpróbálta megállítani, mondván, a főminiszter utasítása szerint senki

sem léphet a házba, de Cao Pi elküldte őket. Az örök visszahúzódtak, ő pedig behatolt a magánlakosztályokba, ahol két nőre talált. Egymás karjaiban sírtak. Az ifjú előrelépett, hogy levágja őket.

Négy generáció dicsősége elmúlt, mint az álmod,
A végzet mindig biztosan közelg, még ha lassúnak is látod⁸

A következő fejezetből kiderül, mi lett a két hölgyel.

HARMINCHARMADIK FEJEZET

EGY ELŐZÉKENY HARCOS, CAO PI FELESÉGÜL VESZI
ZHEN ÚRHÖLGYET. EGY KIHUNYÓ CSILLAG, GUO JIA
ALÁSZÁLL LIAODONGBAN

曹丕乘亂納甄氏
郭嘉遺計定遼東

Ott tartottunk, hogy Cao Pi éppen betört a Yuanok palotájába s két nőre talált, akikkel végezni akart. Hirtelen vörös fény vakította el, mire megtorpant.¹ Kardját leeresztve így szólt:

- Kik vagytok ti?

- Szolgálód a néhai Yuan Shao özvegye, Liu úrhölgy - válaszolta az idősebbik a két nő közül, majd a másikra mutatott -, ő pedig az egykori úr második fia, Yuan Xi felesége, a Zhen családból. Amikor Yuan Xi-t elküldték, hogy Youzhou-t irányítsa, családja ellenezte, hogy ilyen messzire távozzon otthonától, így itt maradt.

Cao Pi közelebb húzta magához Zhen úrhölgyet és tanulmányozni kezdte. Haja zilált volt, arca poros és könnyáztatta, ám amikor ruhaujjával letörölte róla a mocskot, kivételes szépségű nőt látott, jádéhoz hasonlatos tisztaságú arcszínnel, melyet virágszirom gyengéd kibomlása színezett. Olyan nő volt, akiért királyságokat is lerombolnának.

- A főminiszter fia vagyok - szólalt meg végül az idősebb hölgyhez fordulva -, s garantálom biztonságotokat. Nem kell félnetek semmitől.

Ezután elrakta kardját s leült a szoba túlsó végében.

Ahogy Cao Cao belépett Yejun meghódított városának kapuján, Xu You sietve odavágtatott hozzá s ostorával a kapura mutatva így szólt:

- Főminiszter úr, az én tervem nélkül most nem lennél itt!

Cao Cao csak nevetett válaszul, ám generálisai igencsak haragra gerjedtek a szavak hallatán.

Amikor ők is megérkeztek a kormányzói lakhelyhez, a főminiszter megállt a bejáratnál s azt tudakolta, belépett-e már valaki.

- A fiad van odabent - felelte a kapuőr.

Cao Cao kihívta az engedetlen gyermeket és megszidta, ám a néhai birodalmi védelmező felesége közbelépett:

- Fiad nélkül végünk lett volna, ezért ezt a hölgyet a Zhen családból szeretném, ha az ifjú elfogadná szolgálójának.

Cao Cao megparancsolta, hogy vezessék színe elé a szóban forgó nőt, aki mélyen meghajolt előtte. Miután figyelmesen szemügyre vette, így szólt:

- Éppen megfelelő feleség fiam számára!

Ezzel utasította Cao Pi-t, hogy vegye el Zhen úrhölgyet.²

Miután az uralom a meghódított Jizhou-ban megszilárdult, Cao Cao szertartásos látogatást tett a Yuan család temetőjében, ahol áldozatot mutatott be egykori vetélytársa sírjánál, fejet hajtott és keserű könnyekre fakadt. Generálisaihoz fordulva végül így szólt:

- Nem is olyan nagyon rég, amikor Yuan Shao és én katonai ügyekben együttműködtünk, ő azt tudakolta tőlem, hogy ha a zűrzavar nem szűnik, melyik frontokat kellene tartani. Én megkérdeztem tőle, mire gondol

pontosan. Így felelt: „A Sárga folyótól északra, dél felé a Sárga folyót tartanám, északon Yan és Dai (két ősi állam) ellen védekeznek s elnyelném a Góbi sivatagból érkező hordákat. Onnan déli irányban igyekeznek megszerezni a birodalmat. Mit gondolsz, sikerrel járnék”? Azt válaszoltam, „a tudósok által kormányzott világ bölcsességén és erején múlik, ha ez megvan, akkor minden lehetséges”. Olyan, mintha csak tegnap hangzottak volna el ezek a szavak, most pedig ő már nincs többé. Ezen töprengve nem tudom visszatartani könnyeimet.

Tisztjei mélyen meghatódtak. Cao Cao nagyylelkűen bánt az özvegygel, aranyat, selymet és ételt adott neki, hogy elégedetté tegye.

Kiadott egy rendeletet arról is, hogy a Sárga folyótól északra eső területeken az emberek szenvedései miatt csökkentsék az adókat a háborús műveletek ideje alatt. Küldött egy előterjesztést az udvar számára és hivatalosan is Jizhou birodalmi védelmezője lett.

Egy nap Xu Chu, aki a keleti kapun lovagolt ki éppen, találkozott Xu You-val. Utóbbi így szólította meg őt:

- Ti fickók, lovagolgathatnátok itt, ha én nem lettem volna?

- Mi fickók, azok, akik túléltek s azok is, akik elpusztultak, életüket kockáztattuk az átkozott csatában, hogy megszerezzük ezt a várost, úgyhogy ne kérkedj itt nekünk tetteiddel!

- Csupán tuskók serege vagytok, akikkel beszélni sem érdemes - vágott vissza Xu You.

Xu Chu dühében kardot rántott és leszúrta Xu You-t. Ezután fejét vette, majd felkereste Cao Cao-t, hogy beszámoljon neki tette okáról.

- Ó és én régi barátok vagyunk és sokat ugrattuk egymást. Miért ölted hát meg?

Ezután súlyos szemrehányást tett Xu Chu-nak s utasítást adott, hogy a holttestet tisztelettel temessék el.

A főminiszter minden bölcs és jó hírű ember után érdeklődött, aki a környéken élt s a következőket tudta meg:

- Dongwu parancsnoka, Cui Yan számtalan alkalommal adott értékes tanácsot Yuan Shao-nak. Mivel tanácsait nem követték, leváltását kérte, s otthonában maradt.

Cao Cao rögvést elküldetett ezért az emberért, hivatalt adott neki s így szólt hozzá:

- A korábbi feljegyzések szerint háromszázezer háztartás van a vidéken, így hát jogosan nevezhetjük nagyobb tartománynak.

- A birodalom kilenc tartománya³ megosztott, az ország pedig feldúlt - válaszolta Cui Yan -, a Yuan fivérek háborúskodnak, a népet meztelenre vetkőztették. Te, uram, mégsem a helyi viszonyok iránt érdeklődsz, nem azt tudakolod, miként lehetne az embereket megmenteni a nyomortól, ha-

nem mindenekelőtt az adózás lehetőségeit számítgatod. Arra számítasz, így elnyered népünk támogatását?

Cao Cao elfogadta a rendreutasítást, megváltoztatta eljárás módját, megköszönte neki, hogy elmondta véleményét és csak még jobban bánt vele ezután.

Amint Jizhou lecsillapodott, kémeket küldött, hogy kiderítse Yuan Tan lépéseit. Megtudta, hogy Ganlingot, Anpinget, Bohai-t és Hejiant dúlja. Ráadásul a felderítők hírt hoztak arról is, hogy Yuan Shang Zhongshanba menekült, Yuan Tan hadjáratot vezetett ellene, ám az ifjabbik testvér nem vállalt csatát. Ehelyett inkább Youzhou-ba ment, Yuan Xi-hez, a középső fivérhez. Yuan Tan összehyűjtötte öccse csapatait és arra készült, hogy Jizhou ellen vonuljon.

Erre Cao Cao magához hívta őt. Yuan Tan nem engedelmeskedett, így a főminiszter üzenetet küldött neki, amelyben érvénytelenítette a házasságot Yuan és a lánya között. Hamarosan hadjáratot is indított ellene s Pingyuanba menetelt, mire Yuan Tan Liu Biao-hoz fordult és segítségért könyörgött. Liu Biao Liu Bei-ért küldetett, hogy tanácsát kérje.

- Cao Cao most, hogy meghódította Jizhou-t is, roppant erőssé vált - mondta a hős vendéglátójának -, a Yuanok pedig nem fognak tudni sokáig kitartani. Semmit sem nyerhetünk azzal, ha Yuan Tant támogatjuk, ráadásul megadjuk Cao Cao-nak azt az ürügyet, amire már régóta vár, hogy megtámadhassa vidékünket. Tanácsom az, hogy tartsuk formában seregünket és szenteljük minden erőnket a védekezésnek.

- Egyetértek, de mit válaszoljak a küldöttnek? - kérdezte Liu Biao.

- Írj mindkét fivérnek békítő, jóakarató szavakat.

Ennek megfelelően Liu Biao így írt Yuan Tannak:

„Ha az okos ember el kívánja kerülni a veszélyt, nem megy ellenséges területre. Nemrégiben hallottuk, hogy térdet hajtottál Cao Cao előtt, figyelmen kívül hagyva az ellenségeskedést közte és atyád között, a testvériesség kötelekeit elutasítva és szégyenben hagyva magadat az ellenséggel kötött szövetségben. Ha öcséd, Jizhou örököse testvérietlenül is viselkedett, kötelességed az lett volna, hogy háttérbe szorítod saját vágyaidat és követed őt, kivárva, míg az állam ügyei el nem rendeződnek. Nem lenne roppant nemes cselekedet, ha helyrehoznád hibáidat?”

Yuan Shangnak pedig az alábbiakat üzenté:

„Fivéred, Qingzhou ura igen heves természetű, összekeveri a helyest a helytelennel. Először viszont Cao Cao-t kellett volna elpusztítanod, hogy véget vess a gyűlöletnek, mellyel atyád viseltetett iránta s mikor a dolgok már elrendeződtek, csak akkor kellett volna megpróbálnod helyrehozni a hibákat. Nem lett volna így jobb? Ha továbbra is ragaszkodsz e tévút követéséhez, akkor emlékezz a kopóra és a nyúlra, akik mind-

ketten kifáradtak, így a paraszt könnyedén elkaphatta mindkettejüket”.

E levelet elolvassván Yuan Tan látta, hogy Liu Biao-nak nem áll szándékában segíteni neki s úgy érezte, egyedül nem képes kitartani Cao Cao ellen. Elhagyta hát Pingyuant és Nanpi-be szökött. Cao Cao tovább üldözte.

Az időjárás nagyon hidegre fordult, a folyó befagyott, ezért a természésszállító hajók nem tudtak járni. Így hát Cao Cao utasította a lakosokat, hogy törjék fel a jeget és vonassák a vízi alkalmatosságokat. Mikor a parasztok megtudták a parancsot, elszaladtak. Cao Cao dühében el akarta fogatni és ki akarta végeztetni őket. Amint ez a helybéliek fülébe jutott, táborához mentek s fejüket a kard alá helyezték.

- Ha nem öllek meg titeket, akkor nem fognak engedelmeskedni parancsaimnak - közölte velük Cao Cao -, de tegyük fel, hogy levágnám a fejeteket. Nem tudnék ilyen súlyos tettet elviselni. Gyorsan, meneküljtek inkább a hegyekbe, hogy katonáim ne tudjanak elfogni!

A parasztok könnyezve távoztak. Ezután Yuan Tan Cao Cao ellen vezette seregét. Mikor mindkét oldal felsorakozott, Cao Cao előrelovagolt, ostorával ellenfelére mutatott, majd szidalmazva így szólt hozzá:

- Jól bántam veled, miért fordultál hát mégis ellenem?

- Megtámadtad a földem és elfoglaltad városaimat, majd házasságomat is felbontottad! S még te vádolsz azzal, hogy ellened fordultam!

Cao Cao erre utasította Xu Huangot, hogy vállaljon párviadalt, Yuan Tan pedig Peng Annek parancsolta meg, hogy álljon ki ellene. Alig néhány ütésváltást követően Peng Annek vége lett. Yuan Tan ezután nem mert csatát vállalni, hanem elmenekült Nanpi-ba, ahol ostrom alá vették. Teljes pánikba esett és elküldte Xin Pinget, hogy felkeresse Cao Cao-t a megadás ügyéről tárgyalni.

- Nem más ő, mint egy meggondolatlan gyermek - közölte a küldöttel a főminiszter -, két napot rohan, majd máris más véleményen van. Nem bízhatok meg abban, amit mond. Ellenben a fivéred, Xin Pi az én szolgálómban áll s igen fontos pozíciót tölt be, így hát jobban tennéd, ha te is itt maradnál.

- Főminiszter úr - válaszolta Xin Ping -, tévedésben vagy. Azt mondják, az úr megbecsülése a szolgáló dicsősége, az úr bánata pedig a szolgáló szégyene. Hogy is fordíthatnék hátat a családnak, melynek már oly régóta szolgálók?

Cao Cao érezte, hogy ezt az embert nem tudja meggyőzni, ezért visszaküldte. Xin Ping visszatért s elmondta Yuan Tannak, hogy megadásról nem lehet szó. Erre gazdája így fordult hozzá dühöngve:

- Testvéred Cao Cao mellett áll, te is el akarsz engem árulni!

Erre a ki nem érdemelt vádra Xin Ping mellkasát olyan hatalmas düh-hullám árasztotta el, hogy ájultan esett össze. Sietve kivitték, ám annyira

súlyos sokkhatás érte, hogy hamarosan meghalt. Yuan Tan akkor bánta meg viselkedését, mikor már túlságosan késő volt.

- Holnap csatába indulunk - mondta ezután Guo Tu -, a népet pedig magunk előtt fogjuk úzni, mintegy fedezékként a katonák számára s dicsőséges győzelmet fogunk aratni!

Aznap éjjel összegyűjtötték a környék összes közönséges emberét s kardokat, meg lándzsákat erőltettek kezükbe. Reggel megnyitották a négy kaput és mindegyiken hatalmas létszámú csoport özönlött ki üvöltve, először a fegyvereket viselő parasztság, majd őket a katonák követték. Cao Cao tábora felé nyomultak s közelharc kezdődött, amely csaknem délig tartott. Ám, annak ellenére, hogy holttestek halmai heverték mindenfelé, a küzdelem eldöntetlen maradt.

Látván, hogy a siker legjobb esetben is csak részleges volt, Cao Cao kilovagolt a közeli dombokra. Onnan ütötték a dobokat, hogy saját szeme előtt indítsanak új támadást. Tisztjei és csapatai, látván, hogy személyesen felügyeli őket, mindent elkövettek a győzelemért s rettentően megverték Yuan Tan haderőit. A csatatérrre hajtott parasztságból tömegeket mészároltak le.

Cao Hong, aki roppant nagy bátorságot mutatott, a küzdelem közepébe vetette magát és szemtől szembe találkozott Yuan Tannal. Csapkodták és ütötték egymást ők ketten, míg végül Yuan Tan halálos sebet kapott.

Guo Tu látta, hogy végképp felbomlott seregük rendje, ezért megpróbált visszahúzódni Nanpi-ba. Yue Jin észrevette ezt és borzalmas nyílveszteső-áradatot zúdított rájuk, amiben végül Guo Tu is elesett, a várak pedig hamarosan holttestekkel telt meg.

A város behódolt Cao Cao előtt. Ő belépett, majd nekiállt helyreállítani a békét és a rendet. Ekkor váratlanul felbukkant egy új hadsereg, Yuan Xi két generálisa, Jiao Chu és Zhang Nan vezetésével. Cao Cao rögtön kivette hadait, hogy szembenézzen velük, ám a két parancsnok letette előtte a fegyvert s hűséget fogadtak neki. Mindketten uralmat kaptak jutalmul.

Ezután Zhang Yan, a Fekete hegyek útonállóinak vezére is megérkezett, akit százezer főnyi sereg követett. Ő is behódolt s a főminiszter az Északot Megbékítő Generális címet adta neki.

Cao Cao rendelkezése nyomán Yuan Tan fejét közszemlére tették s halál fia volt bárki, aki siratta őt. Mindazonáltal egy gyászruhába öltözött embert így is elfogtak, amint az északi kapunál, az oda tűzött fej alatt zokogott. Cao Cao színe elé vezették, ahol elmondta, hogy ő Wang Xiu, s Qingzhou-ban töltött be tisztséget. Kiűzték onnan, mivel kifogásolta Yuan Tan intézkedéseit,⁴ ám amikor elért hozzá egykori gazdjára halálának híre, eljött, hogy megsirassa őt.

- Tudtál parancsomról? - kérdezte tőle Cao Cao.

- Tudtam.

- Mégsem féltél?

- Ha egy embertől jótéteményeket kapunk az élet során, hiba lenne nem gyászolni halálát. Hogyan is állhatnánk meg helyünket a világban, ha a félelem miatt megfeledkeznénk kötelességünkről? Azt sem bánám, hogy meghalok, ha eltemethetném testét.

- S oly sok ilyen ember volt itt, északon! - mondta erre Cao Cao - Micsoda kár, hogy a Yuan család nem volt képes a legtöbbet kihozni belőlük! Ám amennyiben megtették volna, sosem mertem volna errefelé vetni tekintetem.

A rettenthetetlen gyászolót nem végezték ki. Yuan Tan földi maradványait méltó módon elhantolták, Wang Xiu-val pedig jól bántak, kinevezést is kapott.

Azután rögtön meg is kérdezték tőle, mi lenne a legjobb módja a Yuan Shanggal való leszámolásnak. A legifjabb testvér a középsőhöz menekült. Wang Xiu azonban néma maradt, nem javasolt semmit, amivel ismét csak elnyerte Cao Cao csodálatát.

- Valóban hűségese! - mondta róla a főminiszter.

Ezután Guo Jia-val tanácskozott a kérdésről, aki az alábbiakat javasolta:

- Yuan Xi korábbi generálisainak adjuk ki a parancsot, hogy támadják meg Youzhou-t!

Erre Jiao Chu és Zhang Nan megkapta az utasítást. Erősítésül csatlakoztak hozzájuk Lü Xiang, Lü Kuang, Ma Yan és Zhang Ji seregei is, hogy megadásra készítsék Yuan Xi-t és Yuan Shangot.

A hat generális három útvonalon indult Youzhou ellen. További seregeket küldtek - Li Dian, Yue Jin és Zhang Yan vezetésével - Bingzhou felé.

A két Yuan kétségbeesve hallotta Cao Cao előrenyomulásának hírére, mivel nem volt semmi reményük a sikeres ellenállásra. Elhagyták hát Youzhou-t, és sietve Liaoxi felé meneteltek, hogy menedékre leljenek a Wuhuan törzs embereinél, Wuhuan állam határán.⁵

Youzhou új birodalmi védelmezője, Wuhuan Chu nem kívánta magára vonni a hatalmas Cao Cao haragját, így egybehívta alárendeltjeit, hogy esküjüket vegye: támogatni fogják őt s így szólt hozzájuk:

- Úgy vélem, Cao Cao napjaink leghatalmasabb embere, én pedig a továbbiakban őt fogom erősíteni. Aki nem tart velem, azt kivégeztem!

Erre valamennyien az áldozat vérével kenték be ajkukat, s szavukat adták, hogy így cselekszenek, míg a sor egy bizonyos Han Hengre nem került. Ő eskü helyett földbe szúrta a kardját s így kiáltott:

- Nagyon sok mindent köszönhetek a Yuanoknak! Uram most már nincs velünk, tudásom nem volt elég ahhoz, hogy megmentsem őt, nem

voltam elég bátor hozzá, hogy meghaljak helyette, vagyis kudarcot vallottam kötelességemben. Ám azt visszautasítom, hogy részt vegyek az árulás megkoronázásában s szövetségre lépjek Cao Cao-val!

A többiek elsápadtak e beszéd hallatán. Végül vezérük így felelt:

- Nagy vállalásokhoz magasztos eszmék kellene. Azonban a siker nem feltétlenül az egyetemes támogatáson múlik. Mivel Han Heng ilyen érzésekben osztozik, hagyjuk, hogy saját lelkiismeretét kövesse!

Ezzel Wuhuan Chu eltávolította Han Henget a gyülekezetből, ezután pedig elhagyta a várost, hogy köszöntse Cao Cao seregét és biztosítsa engedelmességéről. Szívesen fogadták s az Északot Őrző Generális címmel ruházták fel.

Ezt követően felderítők érkeztek a jelentéssel:

- Li Dian, Yue Jin és Zhang Yan generálisok megérkeztek Bingzhou-hoz, ám Gao Gan ott elfoglalta a Huguan szorost s nem lehetséges őt eltávolítani onnan.

Így hát maga Cao Cao is oda menetelt. A védők még tartották állásaikat, ezért a főminiszter tanácsadóihoz fordult haditervért. Xun You azt javasolta, hogy egy csapat menjen át hozzájuk, úgy téve, mintha dezertőrök lennének. Cao Cao elfogadta az ötletet, majd hívatta Lü Xiangot és Lü Kuangot, akiknek titkos parancsot adott. Ők hamarosan embereikkel együtt távoztak is. Nem sokkal később már a szoros közelében jártak s így kiáltottak oda a védőknek:

- Yuan Shao seregének egykori tisztjei vagyunk, akiket Cao Cao megadásra kényszerített! Annyira hazugnak találtuk őt s olyan rosszul bánt velünk, hogy vissza kívánunk térni régi urunk utódának megsegítésére! Nyissátok ki hát gyorsan a kaput nekünk!

Gao Gan gyanúsna találta a dolgot, ám közölte, hogy a két tiszt bejöhet, miután levetik vértjüket és hátrahagyják hátasaikat. Így is tettek, majd beléptek és így szóltak Gao Ganhoz:

- Cao Cao seregei még nem ismerik a vidéket, még nem is ütöttek táborot, ezért ma este rajtuk kellene ütnöd! Ha beleegyezel, mi vezetnénk a támadást.

Gao Gan úgy döntött, megbízik bennük s felkészült a támadásra, két újdonsült vezére alá pedig tízezer főnyi haderőt adott. Ám amint megközelítették Cao Cao táborhelyét, hatalmas lárma hangzott fel mögöttük és arra eszméltek, hogy minden oldalról rájuk rontanak. Túl későn ismerve fel, hogy cselvetés áldozata lett, Gao Gan visszavonult a szorosba, ám mire odaért, azt már elfoglalta Li Dian és Yue Jin. Ezután sietve a Xiongu nép vezéréhez menekült. Cao Cao megparancsolta, hogy lássák el őrséggel a szorosokat, majd csapatokat küldött a menekvő üldözésére.

Amikor Gao Gan elérte a Xiongnu állam határát, találkozott Ce Xiannel, az északi törzsek kánjával.⁶ A Yuanok rokona leszállt a nyeregből és mélyen meghajolt az úr előtt:

- Cao Cao meghódítja és magáévá teszi a határvidéket, ezért hamarosan a te országodra is sor kerül, ó, királyom! Kérve kérlek, légy segítségemre és sújtsunk le együtt az északi területek biztonsága érdekében!

- Nekem nincs semmi nézeteltérésem Cao Cao-val - felelte a kán -, miért támadná meg hát földemet? Arra vágysz talán, hogy háborúskodásba keveredjek veled?

Mivel nem volt semmi több közölnivalója Gao Gannal, útjára bocsájtotta őt. Utóbbi kétségbeesésében arra jutott, hogy megpróbál Liu Biao-hoz csatlakozni, ezért dél felé vette az irányt. Shanglu-ig jutott el, ahol Wang Yan kormányzó elfogta és kivégeztette. Ezután fejét elküldte Cao Cao-nak. Szolgálatáért magas rangot kapott jutalomként.

Így hódították meg Bingzhou-t. Ezután Cao Cao a Wuhuan állam megdöntését kezdte tervezgetni. Cao Hong tisztársai nevében az alábbi véleményt formálta erről:

- A két Yuan, Xi és Sang már a végét járja, túlságosan meggyengültek ahhoz, hogy tartanunk kelljen tőlük. Messze a homoktengerbe menekültek, s ha tovább üldözzük őket, esélyes, hogy Liu Biao és Liu Bei kihasználja az alkalmat a főváros lerohanására. Ha képtelenek lennénk megakadályozni ezt, hatalmas balszerencse lenne számunkra! Ezért könyörgünk neked, uram, térjünk vissza Xuchangba!

Ám Guo Jia más véleményen volt:

- Tévedtek - válaszolta -, noha urunk tekintélye az egész birodalomra kiterjed, a sivatagi népek megközelíthetetlenségükre alapozva nincsenek felkészülve ellenünk. Így hát én azt mondom, támadjunk és hódítsuk meg őket! Emellett Yuan Shao jól bánt ezekkel a nomádokkal, a két fivér pedig folytatta ezt a gyakorlatot. Meg kell hát semmisítenünk őket! Ami Liu Biao-t illeti, ezek csupán pletykák, legkevésbé sem kell miattuk aggódnunk. Liu Bei pedig alkalmatlan komolyabb felelősséget vállalra venni, ezért nem fog bajt okozni. Tökéletes biztonságban elhagyhatjuk támaszpontunkat s olyan hosszú hadjáratot vezethetünk, amilyen hosszú csak akarunk. Semmi sem fog történni.

- Jól beszélsz, ó, Guo Jia - mondta a főminiszter, majd könnyű- és nehéz-fegyverzetű csapatait is a sivatag peremére vezette, rengeteg terményszállító kocsival együtt. Megindult a sivatagi hadjárat. A sárga homok óceánja feltárta előttük hullámain, közel s távol örvénylő homokpillérek láttak, érezték az ádáz szeleket, melyek előre űzték őket. Az út meredekké vált, ez megnehezítette haladásukat. Cao Cao a visszatérésen kezdett töprengeni, ezért magához hívta Guo Jia-t, aki az utazást javasolta.

A tanácsadó igen gyorsan az éghajlat hatásának áldozatává vált, ezúttal már súlyos betegen feküdt kocsjában.

Cao Cao könnyezve szólította meg:

- Barátom, az én törekvésemért, a Góbi sivatag meghódításáért szenvedsz! Nem tudom elviselni a gondolatot, hogy kínok közt leledzel!

- Mindig nagyon jó voltál hozzám - válaszolta a beteg -, és sohasem fogom tudni meghálálni neked mindazt, amit tettél értem.

- A vidék szörnyen meredek, azt fontolgatom, hogy visszafordulok. Te mit gondolsz?

- Az efféle hadjáratok sikere a gyorsaságon múlik - felelte Guo Jia -, de egy távoli helyre váratlanul lesújtani ilyen nehézkes menettel nem könnyű. A siker biztosításához könnyű felszerelésű csapatok és jó út szükséges, hogy még az ellenfél felkészülése előtt lecsaphassunk. Most hát vezetőkre van szükséged, akik jól ismerik a vidéket és az ösvényeket.

Ezután a beteg tanácsadó Yezhou-ba indult, hogy ott kezeljék, Cao Cao pedig felkutatott néhány helybéli, akik hajlandók voltak vezetőként szolgálni neki. Tian Chou, Yuan Shao egykori generálisainak egyike nagyon jól ismerte ezeket a részeket, ezért Cao Cao magához hívatta és kikérdezte. A generális így felelt:

- Ősz és nyár között ez az út víz alatt van, még a sekélyes is túl mély a kerekes közlekedés számára, viszont a legmélyebb helyek sem elégségesek csónakok használatához. Mindig igen nehéz errefelé utazni. Jobban tennéd hát, uram, ha visszatérnél, majd Lulongnál kelnél át, a Baitan hágón keresztül a sivatagba. Majd ezután előre nyomulnál Liuchenghez s lesújtánál, mielőtt lenne idejük felkészülni. Egyetlen váratlan rohammal el lehetne rendezni Da Dun uralkodó ügyét.

Ezért az értékes információért és tervért Tian Chou-t az Északot Lecsendesítő Generálissá tették. Ezt követően előre indult, mint vezér és vezető. Utána Zhang Liao következett, végül Cao Cao vezette a hátvédet. Erőltetett menetben haladtak.

Tian Chou a Fehér Farkas hegységhez vezette Zhang Liao-t, ahol Yuan Xi-vel, Yuan Shanggal és Da Dunnal, valamint az ő tízezer fős lovasságukkal találkoztak szembe. Zhang Liao elvágtatott, hogy értesítse urát, majd a hírt meghallván Cao Cao egy magaslat csúcsára lovagolt fel, hogy meg szemlélhesse az ellenséget. Hatalmas lovas tömeget látott, minden rendszer nélkül, zűrzavaros csordaként közeledve.

- Nincs is csatarendjük, könnyedén megtörjük őket! - közölte.

Ezután a parancsnoki jelzését Zhang Liao-nak adta át, aki, Xu Chu-val, Yu Jinnel és Xu Huanggal rettenetes rohamot intézett különböző irányokból. Ennek eredményeként az ellenségen a korábbinál is hatalmasabb zűrzavar lett úrrá. Zhang Liao előre tört és levágta Da Dunt, a többi generális

pedig megadta magát. Yuan Xi és Yuan Shang néhány ezer lovassal sikeresen elmenekült keletnek, Liaodong felé.

Cao Cao ezt követően Liuchengbe vezette a seregét, Tian Chou pedig szolgálataiért további jutalomban részesült: Liucheng urává s e tartomány parancsnokává nevezték ki.

Ám Tian Chou visszautasította mindezt, majd könnyek között így szólt:

- Renegát és szökevény vagyok. Csupán jó szerencsémnek köszönhetem, hogy megkímélted életem. Hogyan is fogadhatnám el ezt a kinevezést azért, mert elárultam Lulongot? Inkább meghalok, mint hogy betöltssem a tisztséget!

Cao Cao ráébredt, hogy az igazság Tian Chou oldalán áll, ezért inkább udvari tanácsadóvá nevezte ki. Ezt követően a főminiszter megbékítette a Xiongnu törzseket, rengeteg lovat szedett össze, végül hazafelé indult.

Tél volt, hideg és száraz évszak. Közel s távol nem volt víz, termény sem sok. A csapatok lóhúson éltek és igen mélyre, akár három-négyszáz arasznyira is le kellett ásniuk vízért. Amikor Cao Cao elérte Yezhou-t, megjutalmazta azokat, akik kifogást emeltek nála a hadjárat miatt:

- Vállaltam némi kockázatot, hogy ilyen messzire elhatoltam - mondta -, ám szerencsémnek köszönhetően sikerrel jártam, az Ég segítségével győzelmet arattam. Nem vezérelhetett tanácsotok, ám mégis, ezek a javaslatok a biztonságot szolgálták, ezért jutalomban részesítelek benneteket, hogy kifejezzem nagyrabecsülésemet érte, s hogy a jövőben se féljeteek attól, hogy őszintén szóljatok!

Guo Jia tanácsadó nem érte meg, hogy lássa ura visszatértét. Koporsóját a kormányzati irodák nagytermében ravatalozták fel, Cao Cao pedig odasietett, hogy haját adja áldozatként. Keserűen gyászolta az elhunytat:

- Ó, jaj! Az Ég lesújtott rám, Guo Jia halott! - zokogta, majd tisztjeihez fordulva így folytatta:

- Ti, uraim, egyidősek vagytok velem, ő viszont nagyon is fiatal volt a halálhoz! Szükségem volt rá az eljövendő nemzedékek érdekében, de sajnos virágkorában szakították el őt tőlem. Gyász szaggaítja szívemet és egész bensőmet!

A néhai tanácsadó szolgálói átnyújtották uruk végrendeletét, melyről elmondták, hogy saját kezeivel írta haldoklása során és megkérte, hogy közöljék a főminiszterrel, amennyiben követi az itt adott tanácsokat, Liaodong biztonságban lesz.

Cao Cao felnyitotta az üzenetet s miközben olvasta, bólogatott és fájdalmasan sóhajtozott. Senki más nem tudta, mit tartalmazott az írás. Nem sokkal később Xiahou Dun egy küldöttség élén kérvényt nyújtott be, mely így hangzott:

„Liaodong kormányzója, Gongsun Kang már hosszú ideje igen makacs és rosszat tesz a békének, hogy a Yuan fivérek éppen nála kerestek menedéket. Nem lenne jobb megtámadni, mielőtt ő indulna meg ellenünk?”

- Nem akarnám kedvét szegni tigrisszerű bátorságotoknak, uraim - felelte mosolyogva Cao Cao -, de várjunk néhány napig s látni fogjátok, amint két ellenségem fejét elküldik majd nekem!

Nem hittek neki.

Ahogy már említettük, a két Yuan keletnek menekült néhány száz lovassal. Liaodong kormányzója a harcias Han generális, Gongsun Du fia volt. Gongsun Kang Xiangpingből származott s mikor tudomást szerzett arról, hogy Yuan Xi és Yuan Shang útban vannak a területei felé, tanácsot hívott össze a teendők eldöntésére. A tanácskozáson elsőként Gongsun Gong szólalt fel:

- Amíg Yuan Shao élt, terveket dédelgetett, hogy e területeket sajátjaihoz csatolja. Most hazátlan fiai legyőzött sereggel, tiszték nélkül közelednek erre. Számomra úgy tűnik, mintha a galamb ellopná a szarka fészket. Ha menedéket ajánlunk neki, bizonyosan elkezdenek majd ellenünk intrikálni. Azt javaslom tehát, csalogassuk őket a városba, végezzük ki, majd fejüket küldjük el Cao Cao-nak, aki roppant hálás lesz ezért nekünk.

- Csupán egyetlen félelmem van - válaszolta erre Gongsun Kang kormányzó -, mégpedig az, hogy Cao Cao ellenünk vonul. Ha így történne, jobb lenne, ha a Yuanok támogatását is élveznénk ellene.

- Küldj hát ki kémeket, hogy megtudd, készül-e a főminiszter serege támadásra ellenünk! Ha igen, tartsuk életben a Yuanokat, ha pedig nem, akkor kövesd az én javaslatomat!

Végül elhatározták, hogy megvárják a kémek visszatértét. Eközben Yuan Xi és Yuan Shang is megvitatták, mit tegyenek, amikor már közel jártak Liaodonghoz:

- Ez a terület hatalmas haderővel bír, ahhoz is elég naggyal, hogy szembe szálljon Cao Cao-val. Ellátogatunk hát ide, hűséget fogadunk, amíg el nem jön az idő, hogy végezzünk a kormányzóval és birtokba vegyük a tartományt. Ezután erőt gyűjtünk, majd ha felkészültünk, támadást indítunk és visszafoglaljuk saját földjeinket is.

Ilyen szándékokkal léptek be a városba. Nyájas fogadtatásban részesültek, a vendégek negyedében kaptak szállást, ám amikor a kormányzóval kívántak találkozni, azt a választ kapták, hogy gyengélkedik, ezért nem tudja fogadni őket. Nem sokkal később a kiküldött kémek visszatértek a hírrel, hogy Cao Cao erői nyugodtak, semmi jele sincs annak, hogy támadásra készülődjenek.

Ekkor Gongsun Kang magához hívatta Yuan Xi-t és Yuan Shangot. Ám mielőtt megérkeztek volna, kardforgatókat és baltásokat rejtett el a fal-

kárpit mögé a fogadóteremben. Amikor a látogatók megjöttek, Gongsun Kang ülőhellyel kínálta őket. Rettentően hideg volt éppen s az ülőhelyek semmiféle borítással nem voltak ellátva.

- Kaphatnánk párnákat? - kérdezte ezért Yuan Shang.

- Ha majd a fejetek megteszi azt a hosszú-hosszú utat, akkor lesz-e szükségetek bármiféle párnákra? - kérdezett vissza a házigazda.

Mielőtt Yuan Shang magához térhetett volna a rémületből, Gongsun Kang így kiáltott:

- Mire vártok még?

Ezt hallván az orgyilkosok előrontottak s egy szempillantás alatt levágták az üldögélő fivérek fejét. Ezután kis fadobozba csomagolták a fejetek s elküldték Cao Cao-nak Yezhou-ba.

Mіндеzen idő alatt a főminiszter türelmesen várakozott. Türelmetlen tisztjei viszont újabb kérvényt intéztek hozzá:

„Engedd meg, uram, hogy a fővárosba meneteljünk, hogy véget vessünk a Liu Biao jelentette fenyegetésnek, ha nem támadhatjuk meg a keleti részeket.”

- Az ellenség fejére várok - felelte erre Cao Cao -, amint megérkezett, útnak indulunk.

Titokban kinevették ezért. Ámde nemsokára roppantul meglepődtek, amikor a hírvivő átnyújtotta Gongsun Kang levelét és a csomagot.

- Éppen így mondta Guo Jia! - kiáltotta Cao Cao.

Bőséges jutalomban részesítette a hírnököt, Liaodong kormányzóját pedig Xiangping urává és a Baloldali Hadsereg generálisává tette. Mikor a tiszték megkérdezték tőle, mi történt, Cao Cao elmondta nekik, mit jósolt a néhai tanácsadó. Felolvasta a végrendeletet, mely így hangzott:

„Yuan Xi és Yuan Shang Liaodongba tartanak. Nagyuram, ne tégy kísérletet a támadásra, mivel Gongsun Kang már régóta attól tart, hogy a Yuanok elnyelik területét. Mikor a fivérek megérkeznek, Gongsun Kang tétovázni fog. Ha támadásba lendülsz ellene, életben fogja hagyni a Yuano-
kat, hogy segítségére legyenek, ha viszont türelmes maradsz, egymás ellen fordulnak. Ez nyilvánvaló”.

A tiszték felugrottak helyükről, annyira megdöbbenek az események eme tökéletes előrelátásán. Ezután Cao Cao valamennyi tiszt és hivatalnok élén hatalmas áldozatot mutatott be a bölcs Guo Jia koporsója előtt. Harmincnyolc évesen halt meg, tizenegy évnyi érdemdús és lenyűgöző háborús szolgálatot követően.

Mikor a Menny megengedte Guo Jia születését,
Az egész föld csodálta rátermettségét
A történelmet kívülről idézte,

A háború minden titkát felfedte,
Terve, mint Fan Li-é, döntő volt és gyors,
Csapásai, mint Chen Pingéi, éles, mint a sors
Elhalt, túl hamar járta meg földi útját,
Lezuhant e nagy gerenda, ki tartja most boltozatját?⁷

Mikor Cao Cao visszatért Jizhou-ba, egykori tanácsadója koporsóját Xuchang fővárosba vitette, ahol elhantolták. Ekkor Cheng Yu és mások is így szóltak:

- Mivel sikerült felülkerekednünk északon, itt az idő, hogy a déli részekkel is leszámoljunk!

- Már régóta foglalkoztat ez a dolog – felelte Cao Cao elégedetten.

Az utolsó éjjelen, amit Jizhou-ban töltött, a főminiszter felment a keleti saroktoronyba, s csak állt ott egy ideig az eget tanulmányozva. Egyetlen kísérője Xun You volt. Némi hallgatás után így fordult hozzá:

- Roppant fényes izzás látszik amott, délen. Túl erősnek tűnik nekem ahhoz, hogy bármit is tehessek vele.

- Mi az, ami ellenszegülhetne egeket ostromló tekintélyednek? – kérdezte tőle Xun You.

Váratlanul arany fény sugar tör elő a földből.

- Biztosan kincset rejtettek el ott – jegyezte meg Xun You izgatottan.

Lementek a városfalról, hívtak néhány órát s elvezették őket arra a helyre, ahonnan a fény felragyogott. Itt az embereknek parancsba adták, hogy kezdjenek ásni.

A déli égen csodás előjel ragyogott,
Északi földek kincse megmutatkozott

A következő fejezet elbeszéli, mit találtak az ásók.

HARMINCNEGYEDIK FEJEZET

CAI ÚRHÖLGY KIHALLGAT EGY TITKOT A
SZÍNFALAK MÖGÖTT. LIU BEI ÁTUGRAT EGY
FOLYAMOT

蔡夫人隔屏聽密語
劉皇叔躍馬過檀溪

Az ásást végző emberek az arany fény feltűnésének helyén egy bronz madarat találtak a földben. Miután megszemlélte, Cao Cao így fordult kísérijéhez:

- Mit jelentsen ez a csodaszámba menő esemény?

- Emlékezhetsz rá, uram, hogy a dicséretre méltó Shun császár édesanyja egy jáde madárról álmódott fia születése előtt, így ez biztosan szerencsés előjel! - felelte Xun You.

Cao Cao roppant elégedett volt s rögvest egy magas torony építését rendelte el, hogy megünnepeljék a szerzeményt. Elkézdtek alapot ásni, fát vágni, cserepet égetni és téglát formálni a Bronz Madár Toronyhoz a Zhang folyó partján. A főminiszter egy évet szabott ki felépítésére.

- Ha lépcsőzetes tornyot építtetsz, akkor még két másikat kellene felhúznod hozzá! - mondta ifjabb gyermeke, Cao Zhi - A középső torony a legmagasabb, ennek legyen Bronz Madár Torony a neve, míg a két mellék-torony a Jáde Sárkány Torony és az Arany Főnix Torony névre hallgasson! Azután kösd össze függőhidakkal. A hatás így igen nemes lesz!

- Fiam, szavaid kiválóak! Ha majd az építkezés fokról-fokra elkészül, megnyugvást találhatok idős koromra ebben.

Cao Cao-nak öt fia volt, ám Cao Zhi volt mind közül a legokosabb, írásai pedig kivételes eleganciájukkal tűntek ki. Atyja nagyon kedvelte őt s látván, hogy az ifjú roppantul érdeklődik az építkezés iránt, Cao Cao őt és bátyját, Cao Pi-t Yejunban hagyta, hogy felügyeljék a munkálatokat, ő pedig félmillió seregét, melynek jókora részét nemrég szerzett meg a Yuanoktól, visszavezette Xuchangba.

Amikor megérkezett, bőkezűen osztogatta a jutalmakat, s a trónustól a Tiszta Úr címet kérvényezte Guo Jia számára, majd a tanácsadó fiát, Guo Yi-t magával vitte, hogy saját családjában nevelkedjen fel.

Következő lépésként a főminiszter azon kezdett tűnődni, miként csökkentse Liu Biao erejét.

- A Nagy Sereg épp most tért vissza északról, pihenésre van szüksége - közölte Xun You -, várjunk hát fél évet, hogy elmúljon a hadjárat fáradalmának hatása. Ezután mind Liu Biao, mind Sun Quan az első dobütésre el fog bukni.

Cao Cao elfogadta a tervet, pihentette csapatait és bizonyos területeket jelölt ki számukra, hogy pihenés közben földet műveljenek.

Jingzhou-ban Liu Biao roppant nagylelkű volt a menedéket kérő szökevényhez, Liu Bei-hez. Egy napon lakomázás közben fülükbe jutott a hír, hogy két generális, Zhang Wu és Chen Sun, akik felajánlották behódolásukat, fosztogatni kezdték a népet Jiangxia-ban. Egyértelműen lázadást akartak szítani.

- Ha valóban lázadók, akkor ez igen sok gondot fog okozni - mondta Liu Biao meglehetősen rémülten.

- Ne nyugtalanítson a dolog - kérte Liu Bei -, majd én odamegyek és elrendezem az ügyet!

Az ajánlással elégedetten Liu Biao harmincezer főnyi haderőt rendelt barátja vezetése alá s a sereg rögtön útnak is indult, amint a megfelelő parancsokat kiadták. Nemsokára megérkeztek a helyszínre s a két bajkeverő felbukkant, hogy csatát vállaljon. Liu Bei, Guan Yu, Zhang Fei és Zhao Yun a hatalmas lobogó alatt foglalták el állásukat, onnan figyelték az ellenséget.

Zhang Wu igen szemrevaló, ágaskodó hátast lovagolt meg, melynek láttán Liu Bei meg is jegyezte:

- Milyen remek lova van!

Miközben e szavak elhangzottak, Zhao Yun már lándzsát szegezve előre lovagolt s az ellenség felé iramodott. Zhang Wu össze is csapott vele, ám a küzdelem igen rövid ideig tartott, mivel egy lándzsadöfés hamarosan végzett a lázadó vezérrel. Ezt követően a győztes megragadta az elesett lovának kantárját, hogy magával vigye az ő oldalára. A levágott lázadó társa, Chen Sun azonnal Zhao Yun után lovagolt, mire Zhang Fei hangos ordításban tört ki és előretört, hogy összecsapjon vele, majd egyetlen döféssel végzett a lázadóval.

Erre a két vezér követői szétszóródtak, Liu Bei pedig gyorsan helyreállította a rendet Jiangxia-ban és visszatért Jingzhou városába.

A szolgálataiért hálás Liu Biao a határvidékig lovagolt, ott fogadta a győzteseket. Visszatértek a városba és hatalmas lakomák vették kezdetüket, ahol óriási kupákat üritgettek a diadal megünneplésére.

Az egyik ilyen lakomán a birodalmi védelmező így fordult vendégéhez:

- Az ilyesféle hősiesség, amelyet fivéred mutatott, biztonságossá teszi Jingzhou földjét. Ám a határokon épp elég ok van az aggodalomra és a bánatra, mivel Yue, Wu és Shu (három ősi állam) felől bármely pillanatban rabló hadjáratok indulhatnak. A shu-i Zhang Lu, valamint Yue és Wu ura, Sun Quan a két úr, akiktől tartanunk kell.

- De hát három vakmerő generálisom is van - válaszolta Liu Bei -, akik elbírnak bármiféle feladattal, amivel csak megbízod őket! Küldd Zhang Fei-t, hogy őrizze a déli határt Yue-vel szemben, Guan Yu-t Guzi városának védelmére, Zhang Lu ellen keletre, Zhao Yunt pedig, hogy tartsa a Három Szurdokot, így védelmezzon Sun Quantól. Miért is kellene hát szomorkodnod?

Nagyon tetszett ez a terv a birodalmi védelmezőnek, ám Cai Mao nem helyeselte, ezért beszélt nővérével, Liu Biao feleségével:

- Liu Bei saját embereit helyezi a legfontosabb pozíciókba mindenütt a vidéken. Ebben komoly veszély rejlik.

Cai úrhölgy, akit ily módon befolyásolt fivére, vállalta, hogy kifogást emeljen s még ezen az éjszakán így fordult Liu Biao-hoz:

- A jingzhou-i sereg láthatóan nagyon kedveli Liu Bei-t, mindig együtt jönnek-mennek. Elővigyázatosabbnak kellene lenned! Szerintem nem jó ötlet hagyni, hogy a városban maradjon. Miért nem küldöd el őt innen valamilyen feladattal?

- Liu Bei jó ember - felelte a birodalmi védelmező.

- Attól tartok, ezt mások másként gondolják - válaszolta az úrhölgy.

Liu Biao erre már semmit sem mondott, csak magában morgott valamit.² Hamarosan elhagyta a várost, hogy találkozzon Liu Bei-jel s látta, hogy egy igen csodálatos hátason lovagol. Elmondták neki, hogy a nemrég legyőzött lázadóktól származik ez a hadizsákmány s mivel nagyon lelkesen dicsérte, Liu Bei végül neki ajándékozta. Liu Biao roppantul megörült, új lova hátán tért vissza a városba. Kuai Yue látta ezt és azt tudakolta, honnan származik az állat. A birodalmi védelmező elmondta, hogy Liu Bei-től kapta.

- Elhunyt fivérem, Kuai Liang igen jól ismerte a lovakat - közölte erre Kuai Yue -, én magam is tudok róluk egy keveset. Ez a paripa könny-nyomokat visel szemei alatt s fehér csillagot a homlokán. Dilu paripának nevezik az ilyet és veszélyt jelent gazdájára.³ Ezért halt meg Zhang Wu is, én pedig azt javaslom, ne lovagolj rajta!

Liu Biao gondolkozni kezdett. Nemsokára egy lakoma során így fordult Liu Bei-hez:

- Igen nagylelkűen nekem ajándékoztál egy lovat nemrég, ezért nagyon hálás vagyok, ám neked nagyobb szükséged lehet rá a hadjárataid során, így, ha nem bánod, szeretném visszaadni.

Liu Bei felkelt, megköszönte, a birodalmi védelmező pedig így folytatta:

- Régóta itt vagy már s attól tartok, tönkreteszem katonai előremeneteléd. Nos, a Xiangyangban található Xinye nem éppen szegénységtől sújtott város, mit szólnál ahhoz, ha ott őrködnél saját csapataiddal?

Liu Bei természetesen parancsnak tekintette az ajánlatot, így olyan hamar útnak indult, amilyen hamar csak tudott, már másnap búcsút véve a birodalmi védelmezőtől, majd Xinye-ben telepedett le.

Amikor távozott Jingzhou városából, észrevette, hogy a kapuban egy ember különös hangsúllyal köszöntötte, majd így szólította meg:

- Nem kellene azon a hátason lovagolnod!

Liu Bei az emberre pillantott s rájött, hogy Liu Biao egyik titkára, a Shanyangból származó Yin Ji állította meg, így hát sietve leugrott a nyeregből és megkérdezte, miért mondja ezt.

- Hallottam tegnap, hogy Kuai Yue közölte a birodalmi védelmezővel, ez a ló Dilu paripa és szerencsétlenséget hoz tulajdonosára. Ezért adta vissza neked. Hogyan is szállhatnál ezután ismét nyergébe?

- Nagyon mélyen érint kedvesség - válaszolta Liu Bei -, ám az emberek életét a sors vezérli, hogyan tudna hát beleszólni egy ló?

Yin Ji elfogadta ezt a fennköltebb nézetet s ezután kapcsolatban maradt Liu Bei-jel, bármerre is ment.

A hős Xinye-be érkezése nagy örömeire szolgált valamennyi lakosnak. Az egész ügyintézést megújították a vidéken.

Az Újjászületett Nyugalom tizenkettedik évének (207) tavaszán Liu Bei felesége, Gan úrhölgy fiúnak adott életet, akit Liu Shannak neveztek el. Születésének éjjelén daru szállt le a ház tetejére, nagyjából negyvenszer megkaparászta, majd nyugatra szállt el.

A születés pillanatában csodálatos illat töltötte be a szobát. Gan úrhölgy egyik éjjel azt álmodta, hogy felnéz az égre s a Nagymedve csillagkép alá hullik a torkán. Nem sokkal ezután fogant meg az örökös.

Amíg Cao Cao távol volt a fővárostól az északi hadjárat miatt, Liu Bei felkereste Liu Biao-t s így szólt hozzá:⁴

- Miért nem használod ki az alkalmat és támadsz Xuchang ellen? Egy birodalom származhatna ebből.

- Jól berendezkedtem itt - hangzott a felelet -, miért is kellene hát más dolgokra törnöm?

Liu Bei nem szólt többet. Ezután a birodalmi védelmező meghívta őt egy italra magánlakosztályába s mialatt így töltötték az időt, hirtelen csüggedt sóhajtozásba kezdett.

- Ó, bátyám, miért e mély sóhajok? - tudakolta Liu Bei.

- Titkos bánat kínoz, amiről igen nehéz beszélnem - válaszolta Liu Biao.

Liu Bei már azon volt, hogy megtudakolja, mi az, amikor Cai úrhölgy belépett és megállt a válaszfal mögött, mire a birodalmi védelmező csupán lehajtotta a fejét és elnémult. Nem sokkal később a házigazda és vendége búcsút vettek egymástól, Liu Bei pedig visszatért új otthonába, Xinye-be. Azon a télen megtudták, hogy Cao Cao ismét a fővárosban van s Liu Bei bánatosan sóhajtozott, mikor arra gondolt, hogy barátja nem hallgatott tanácsára.

Váratlanul hírnök érkezett a székhelyről, a kéréssel, hogy Liu Bei ismét utazzon oda, mert a birodalmi védelmező tárgyalni kíván vele. Így hát a hírvívővel együtt azonnal útnak is indult Jingzhou városa felé. Roppant barátságosan fogadták s mikor az üdvözlések véget értek, a két férfi visszavonult a magánlakosztályba, hogy ott költsék el étkezésüket. Hamarosan Liu Biao így fordult vendégéhez:

- Cao Cao visszatért és erősebb, mint valaha! Attól félek, ezt a tartományt is el akarja foglalni. Sajnálom, hogy nem követtem tanácsodat. Így kihagytam egy remek lehetőséget!

- A széthullás eme időszakában, viszálykodással mindenütt, nem tehetünk úgy, mintha nem lenne több alkalom. Ha kihasználsz, amit kínálnak, semmit sem kell majd megbánnunk.

- Ebben áll a lényeg, amit mondasz, testvérem - válaszolta Liu Biao, majd egy ideig csupán italoztak. Végül Liu Bei felfigyelt rá, hogy vendéglátója könnyezni kezd s rögvest megkérdezte, mi az oka ennek.

- Az a titkos bánat, amit korábban már említettem neked - mondta a birodalmi védelmező -; szerettem volna elárulni neked, miről is van szó, ám aznap nem nyílt rá lehetőség.

- Ó, fivérem, milyen nehézség gyötör, miben segíthetek? Mindenben szolgálatodra állok!

- A Chen családból származó első feleségem egy fiúval, Liu Qi-vel ajándékozott meg, ő elsőszülöttem. Erényes férfiúvá vált, ám beteges, ezért alkalmatlan arra, hogy az utódom legyen. Később a Cai családból lett egy feleségem, akitől Liu Zong nevű fiam származik. Ő igencsak értelmes ifjú. Ám ha a fiatalabb érdekében mellőzöm az idősebbet, akkor véték az elsőszülöttség szabálya ellen, ellenben ha követem a törvényeket és a szokásokat, akkor a Cai család cselszövéseivel kell szembenéznem, ők pedig olyan nemzetség, amivel számolni kell. Ezen felül a hadseregben is mindenütt jelen vannak a család tagjai, így hát ebből komoly baj lehet, én pedig képtelen vagyok eldönteni, mit tegyek.

- Minden tapasztalat azt mutatja - felelte Liu Bei -, hogy ha az idősebbet félreállítjuk a fiatalabb kedvéért, akkor zűrzavar támad. Ha tartasz a Cai párt hatalmától, akkor fokozatosan csökkentsd erejüket és befolyásukat, de semmiképp se hagyd, hogy a vak szeretet arra vezessen, hogy az ifjabbat tedd meg örökösödül.

Liu Biao némán töprengett. Ám Cai úrhölgy gyanította, miért hívatta magához a férje Liu Bei-t, s hogy mi megbeszélésük tárgya, ezért elhatározta, titokban kihallgatja a beszélgetést. A válaszfal mögött rejtőzött, miközben az ügyet tárgyalták s mélységes ellenszenv alakult ki benne Liu Bei-jel szemben a mondottak miatt.

Liu Bei a maga részéről úgy érezte, talán hiba volt ilyen nyíltan beszélnie ebben az ügyben, ezért felkelt és átsétált a szobán. Amint ezt megtette, érezte, mennyire meghízott és merevvé vált a mozgás hiányától. Titokban egy könyncsepp gördült végig arcán, ahogy a múlta gondolt. Mikor visszatért és ismét helyet foglalt, a házigazda észrevette, mi történt és bánata okát tudakolta.

- Régebben mindig a nyeregben ültem, ezért karcsú és ruganyos voltam. Most viszont már oly hosszú idő telt el, mióta utoljára lovagoltam, hogy kövérré váltam, a napok és hónapok pedig hiábavalóan illannak el. Pillanatok alatt rám fog törni az öregkor s még nem vittem végbe semmit! Ezért vagyok hát szomorú.

- Hallottam egy történetet, mely szerint a zöld szilvák évszakában Xuchangban tartózkodtál, és Cao Cao-val beszélgettél a hősről. Említettél sok nevet számtalan tartományból, ő viszont valamennyit elvetette. Végül közölte, hogy csak te és ő az egyedüli két emberi lény, akik méltók az egész birodalomhoz. Ha ő minden hatalmával és erejével együtt sem merte magát eléd helyezni, akkor nem hiszem, hogy bánkódnod kellene amiatt, hogy nem értél el semmit.

E hízelgő beszédre Liu Bei, mivel a bor is jót tett neki és félig mámoros állapotba került, így felelt:

- Bárcsak lenne egy kiindulópontom, akkor nem félnék senkitől a boldokkal teli világban!

A házigazda nem felelt, a vendég pedig érezte, hogy válasza tapintatlan volt, így részegséget tetteve felemelkedett s kibotorkálva elbúcsúzott, mondván, vissza kell térnie a szállására, hogy magához térjen.

Egy költemény is megörökítette ezt az eseményt:

Behajlított ujjakon számolva
Cao Cao lassan okoskodva
A valódi szándék hatalmasait kutatva
Végül csupán kettőt találva
Egyikükként Liu Bei-t megnevezte
Ám őt a semmittevés hájassá és lustává tette
Teltek-múltak hónapok és évek felette
S ingerültté vált, hogy sorsát be nem teljesítette

Noha Liu Biao nem szólt semmit Liu Bei szavainak hallatán, mégis egyre nyugtalanabbá vált. Vendége távozását követően visszatért legbensőbb szobáiba, ahol feleségével futott össze.

- Úgy alakult, hogy a válaszfal mögül meghallottam Liu Bei szavait - mondta neki Cai úrhölgy -, s roppantul arrogánsnak tűnt nekem. Bizonyosan megszerezné tőled a tartományt, ha képes lenne rá. Ha nem távolítod el őt, bajt fog hozni fejedre!

Férje nem szólt semmit, csak a fejét rázta. Ekkor Cai úrhölgy rokonával, Cai Mao-val tartott tanácskozást:

- Hadd menjek el a vendégházhoz, s végezzek vele ott - javasolta a tanácsadó -, azután jelentést teszünk róla, mit hajtottunk végre.

Nővére beleegyezett, így hát még azon az éjjelen egy csapatnyi harcosal elindult, hogy elvégezze a gonosztettet.

Liu Bei egyetlen gyertya fényénél üldögélt szállásán a harmadik őrség idején s éppen lefekvéshez készülődött. Ekkor halk kopogás zavarta meg, majd Yin Ji surrant be hozzá, aki fültanúja volt az új ura elleni tervnek,

ezért a sötétségben eljött hozzá, hogy figyelmeztesse. Beszámolt a részletekről, majd a gyors távozást sürgette.

- Még nem búcsúztam el házigazdámtól - válaszolta Liu Bei -, hogy mehetnék hát el?

- Ha most mész és elbúcsúzol, akkor a Cai párt áldozatául esel - közölte Yin Ji.

Így hát Liu Bei sietve köszönetet mondott barátjának, magához hívta kíséretét, és amikor mindannyian nyeregben voltak, a csillagok fényénél kilovagoltak Xinye felé. Mire Cai Mao katonáival a vendégházhoz érkezett, leendő áldozatuk már rég úton volt hazafelé.

A terv kudarca természetesen csalódást okozott az alattomos Cai Mao-nak, ám megragadta az alkalmat, hogy néhány rágalmozó verssort firkáljon a hálókamra falára. Ezután felkereste Liu Biao-t s így szólt hozzá:

- Liu Bei-nek áruló szándékai vannak, ahogyan az jól látszik abból a néhány sorból, amit a falra írt, és sietős távozása is gyanút keltő.

Liu Biao kételkedett a dologban, ám elment a vendégházhoz s ott az alábbi verset olvasta:

Régóta, túl régóta, itt raboskodom
Nap nap után a folyókat, hegyeket, bámulom
Sárkány sosem táncolhat pocsolya hátán
Az égbe, azon is túl, száll menydörgés szárnyán

Roppant haragra gerjedve az olvasottaktól Liu Biao kardot rántott s megesküdött, hogy végezni fog a sorok írójával. Ám már néhány lépés megtételét követően lecsillapodott dühe, s így töprengett:

- Régóta ismerem ezt az embert, sosem hittem volna, hogy verseket ír. Ez inkább olyasvalakinek lehet a műve, aki viszálykodás magvait kívánja elhinteni közöttünk!

Ezzel vissza is fordult, s kardja hegyével eltűntette a költeményt. Ezután hüvelyébe lökte a fegyvert, nyeregbe szállt s hazalovagolt.

- A katonák parancsaidra várnak, hogy Xinye-be indulhassanak Liu Bei elfogására! - sürgette őt Cai Mao, amint megérkezett.

- Nem kell sietni - hangzott a birodalmi védelmező felelete.

Sógora habozását látván a tanácsadó ismét felkereste testvérét.

- Hamarosan nagyszabású összejövetel lesz Xiangyangban, valamit szervezhetnénk arra a napra - mondta neki a nő.

Másnap Cai Mao kérvényt nyújtott be Liu Biao-hoz, mely így hangzott:

„Számos bőséges aratásunk volt mostanában. Arra kérünk, uram, tiszteld meg jelenléteddel az Aratási Ünnepséget Xiangyangban, mert ez igen nagy megtiszteltetés és bátorítás lenne a nép számára”.

- Ismét kínoz régi nyavalyám mostanában, ezért biztosan nem megyek el - mondta erre a birodalmi védelmező -, ám két fiam majd képviselni fog ott s fogadják a vendégeket.

- Nagyon fiatalok ők - válaszolta Cai Mao -, még vétenek valami súlyos hibát!

- Akkor menj el Xinye-be és kérd meg Liu Bei-t, hogy fogadja ő a vendégeket!

Roppantul megörült ennek a tanácsadó, mivel így Liu Bei karnyújtásnyira kerül számukra terveikhez. Késedelem nélkül el is küldetett hát hozzá, hogy menjen és elnököljön az ünnepélyen.

Időközben Liu Bei hazaért. Érezte, hogy a jelenlegi problémákat az a félresikerült beszéd okozta, ám elhatározta, hallgatni fog róla, nem bocsátkozik magyarázkodásokba. Így hát nem is vitatta meg a történeteket senkivel.

Ezután érkezett az üzenet, hogy elnököljön a fesztiválon, s ekkor már szüksége volt a tanácsokra.

- Mostanában nyugtalannak és szórakozottnak tűnsz - közölte vele Sun Qian -, ezért azt gondolom, történt valami kellemetlen Jingzhou-ban. Érdemes jól megfontolnod, mielőtt elfogadod ezt a meghívást.

Erre Liu Bei elmondta az egész történetet bizalmasainak.

- Úgy véled, beszéded sértő volt a birodalmi védelmező számára - mondta Guan Yu -, ám ő semmi olyasmit nem mondott, amivel kifejezésre juttatta volna elégedetlenségét. Nem kellene figyelmet fordítanod az olyan kívülállók fecsegésére, mint Yin Ji. Xiangyang elég közel van, s ha nem mész el, Liu Biao gyanakodni kezd majd, hogy valami tényleg nincs rendben.

- Helyesen szólsz - felelte Liu Bei.

- A lakomákból nem származik semmi jó, az ünnepek sem jobbak. Szerintem ne menj - hangzott Zhang Fei véleménye.

- Hadd vigyek háromszáz főnyi lovas és gyalogost kíséretként, akkor nem lesz semmi probléma - közölte Zhao Yun.

- Ez a legjobb ötlet - válaszolta Liu Bei, majd hamarosan el is indultak.

Cai Mao eléjük jött a határvidékre, s roppant szívélyesnek és udvariassnak mutatkozott. Nemsokára a birodalmi védelmező fiai is megérkeztek, tisztviselők és tisztek jókora csoportja élén. Jelenlétük hatására kissé alábbhagyott Liu Bei aggodalma. A vendégházba vezették, Zhao Yun pedig elhelyezte embereit, hogy teljes védelmet nyújtsanak uruk számára, s ő maga is állandóan fegyverben közel maradt hozzá.

- Atyám nem érzi jól magát - mondta Liu Qi Liu Bei-nek -, ezért nem tudott eljönni. Téged kér hát, Liu Bei nagybácsi, hogy elnökölj a különböző ceremóniakon s bátorítsd a tisztségviselőket, akik a térséget irányítják.

- Igazán nem vagyok én alkalmas ilyen kötelességekre - felelte Liu Bei -, ám fivérem parancsának engedelmességre kell.

Másnap jelentették, hogy Jingzhou kilenc tartományának negyvenegy járásából mind megérkeztek az előjárók. Ekkor Cai Mao így szólt Kuai Yue-hez:

- Ez a Liu Bei korunk legnagyobb gonosztevője, s ha életben hagyjuk, biztosan kárunkra lesz majd! Meg kell hát szabadulnunk tőle! Most!

- Attól tartok, eljátszanád mindenkinek a jóindulatát, ha ártanál neki - válaszolta Kuai Yue.

- Titokban már beszéltem erről a dolgról Liu Biao birodalmi védelmezővel - közölte Cai Mao -, az ő nevében szólok.⁵

- Akkor hát ez eldöntött, ideje felkészülnünk.

- Fivéremeim készen állnak - tette hozzá Cai Mao -, Cai Hu a Xian hegy-ségbe vezető úton állomásozik, a keleti kapunál, Cai Zhong és Cai Xun pedig az északra és délre tartó utakon. Nyugatra nem szükséges őrséget állítani, mivel a Tan áradat megfelelő védelem arrafelé. Még egy hadsereg sem lenne képes átjutni.

- Megfigyeltem, hogy Zhao Yun sosem tágít mellőle - felelte Kuai Yue -, ezért biztos vagyok benne, hogy ő számít valamilyen támadásra.

- Ötszáz ember helyeztem el rajtaütésre a városban.

- Azt javasoljuk majd Wen Pingnek és Wang Wei-nek, hogy hívják meg az összes tisztet lakomára az egyik pavilonba a város mellett. Zhao Yun is köztük lesz majd. Így lehetőségünk nyílik elválasztani őket egymástól.

Cai Mao nem tartotta rossz ötletnek Zhao Yun eltávolítását.

Ökröket és lovakat vágtak le, hatalmas lakomára készülődtek. Liu Bei a rossz előjelű lovon utazott, s amikor megérkezett, a hátast az elkerített rész végébe vezették és ott pányvázták ki. Hamarosan megjöttek a vendégek is, Liu Bei pedig elfoglalta helyét az ünnep gazdajaként, két oldalán a birodalmi védelmező fiaival. A vendégek rangjuk sorrendje szerint helyezkedtek el. Zhao Yun ura mellett állt karddal a kezében, ahogyan hűségese csatlósokhoz illik.

Ezután Wen Ping és Wang Wei odamentek hozzájuk és meghívták Zhao Yunt a katonák tisztjei számára szervezett lakomára. Ő azonban vonakodott velük tartani. Ekkor Liu Bei is közbeszólt és meghagyta neki, hogy tartson velük. Némi ellenkezést követően végül el is ment. Ekkor Cai Mao elvégezte az utolsó simításokat, és embereit vasgyűrűként állította fel a hely körül. A háromszáz főnyi őrséget, amely Liu Bei kíséretét alkotta, visszaküldték a vendégházba.

Minden készen állt, mindenki a jelre várt. A harmadik fogás tálalásakor Yin Ji jelentőségteljes pillantással és egy kupa borral a kezében közelebb húzódott Liu Bei-hez, majd halkán így szólt hozzá:

- Valamilyen ürüggyel távozz!

Liu Bei értett a szóból, hamarosan felkelt, a belső terembe indult, majd onnan az udvarra. Már ott találta Yin Ji-t, aki a bor átnyújtását követően egyenesen ide sietett.

- Cai Mao azt tervezi, hogy meggyilkoltat, ezért valamennyi utat őrzik, kivéve a nyugatit. Ne vesztegesd hát az időd, uram, indulj azon nyomban!

Liu Bei nagyon meghökkent, ám megragadta a Dilu paripát, kinyitotta a kertkaput és kivezette a lovat. Ezután nyeregbe ugrott és kivágtatott, anélkül, hogy bevárta volna kíséretét. A nyugati kapu felé tartott. Az örök elállták útját és ki akarták kérdezni, ám ő csupán megcsapkodta lovát az ostorával és átszáguldott köztük. A kapuőrök Cai Mao-hoz rohantak jelentést tenni, aki ötszáz harcosával rögtön a menekülő nyomába szegődött.

Liu Bei tehát a nyugati kapun rontott ki. Ám nem jutott túlságosan messzire, amikor az előtte hömpölygő folyó útját állta. A Tan áradat volt ez, soktucatnyi arasz szélességű s vize a Xiang folyóba ömlött. Az áramlás igen sebes volt, így a partra érven Liu Bei látta, hogy a folyamon lehetetlen átúsztatni.

Megfordította hát lovát s elindult visszafelé. Nemsokára porfelhőre lett figyelmes és rögtön tudta, hogy üldözői közelednek. Azt hitte, mindennek vége. Azonban ismét a sebes folyam felé fordult s látva, hogy a katonák már igen közel járnak, a vízbe rúgtatott. Néhány lépést követően érezte, hogy lova mellső lábai előre evickélnek, a víz pedig köpönyege pereme fölé emelkedik. Őrjöngve csapkodta a hátast ostorával, miközben így kiáltozott:

- Dilu, Dilu, miért árulsz el engem?

Erre a jó hatás hirtelen kihátrált a vízből, s egyetlen hatalmas ugrással a nyugati parton volt. Liu Bei úgy érezte, mintha a felhők közül került volna ki hirtelen a napfényre.

Néhány évvel később egy híres udvari tisztségviselő, Su Dongpo írt is egy verset a Tan áradat átúgrásáról:

Megöregszem, levelek hervadnak, az idő elmart
Hamarosan lenyugszik, napom nyugatnak tart
S emlékszem, tavaly merre jártam-kéltem
A Tan folyó partján kóboroltam éppen
Egyszer aztán tétován megtorpantam
Majd körülnéztem, mielőtt továbbálltam,
Bámultam az őszi, vörös leveleket kicsit
Figyeltem egyet, ahogy a földre hullva rikít
Rá gondoltam, s tettei csodájára
Ki a Han-házat emlékeztette nagyságára⁶

S minden viadalra, és erényre
 A harcmezőkre, a kiömlő vére
 Láttam összegyűlni nemeseket
 A tanácsra különteremben, embereket
 Köztük őt, kinek feje felett
 Lesújtani készülő kard lebegett
 Láttam őt az ünnepi tömeget elhagyni
 Magányos útján nyugatra vágatni
 Egy serény század követte ügetve
 Hogy a szökevényt levágja sietve
 Láttam, hogy a Tan folyóhoz érkezik
 Örvénylő áradatok őt meg nem fékezik
 Gyorsan a parthoz kaptatott
 Ugorj most, hátasom! - kiáltott
 Lova patái felkavarták aztán a folyamat
 Ezzel nem törődve átrepült egy magas hullámot
 Hallottam az acél csörgését mögötte
 A mennydörgő sereg egyre csak követte
 De a habzó vizek felett csodával
 Két páratlan élőlény szárnyalt által
 Egyikük a nyugat urává vált, párja nem akadt
 Aztán ágyékából még egy sárkány fakadt
 A Tan pedig most is, keletről nyugatra árad
 Kegyetlen, ordító folyam ez, ki sohasem szárad
 Az a két sárkány, ó, merre jár?
 Merre hát? De válasz nem vár.
 A lenyugvó nap sötét sziluettje elér
 Az izzó, nyugati éggel helyet cserél
 Íme, az örök hegyekre vetül ez végül
 Míg bánatomban itt állok és sóhajtok vénül
 Három királyság alapításáért emberek pusztultak
 Melyek immáron csak ködös álmok maradtak
 Gyakran a legnagyobb tettek emlékei
 Halványak már, mint a múltó évek reményei⁷

Így kelt át Liu Bei a kavargó folyón. Ezután megfordult és visszanézett a túlpartra, ahol üldözői éppen összegyűltek.

- Miért szöktél el az ünnepegről? - kiáltotta neki Cai Mao.
- Miért akartatok ártani annak, aki sosem vétett ellenetek semmit? - kérdezett vissza Liu Bei.

- Soha nem is gondoltam ilyesmire, ne hallgass arra, amit az emberek mondanak neked!

Ám Liu Bei látta, hogy az ellenség éppen nyílvesszőt helyez az idegre, így hát megcsapkodta hátasát és ellovagolt délnyugat felé.

- Miféle szellemek segíthették? - kérdezte Cai Mao kísérőitől.

Ezután elindultak visszafelé, ám a városkapunál látták, ahogy éppen Zhao Yun érkezik oda őrserege élén.

Csodás ugrással a sárkányhátas megmenthette gazdája életét
Most őt követve, bosszútól úzve, az úr csatlósa is hallatja harci énekét

A következő fejezet elbeszéli, milyen sors várt az árulóra.

HARMINCÖTÖDIK FEJEZET

LIU BEI TALÁLKOZIK EGY REMETÉVEL
NANZHANGNÁL. SHAN FU EGY NEMES ÚRRA LEL
XINYE-BEN

玄德南漳逢隱淪
單福新野遇英主

Ott tartottunk, hogy Cai Mao éppen befelé indult a városba, amikor találkozott Zhao Yunnel és háromszáz harcosával, akik kifelé tartottak. Úgy esett, hogy a lakoma során Zhao Yun valami mozgolódásra lett figyelmes a fegyveresek és lovak között, ezért rögtön a különterembe indult, hogy lássa, minden rendben van-e urával. Látván, hogy Liu Bei nincs a helyén, aggódni kezdett s a vendégházba sietett. Ott hallotta, hogy Cai Mao a nyugati kapun át eltávozott csapataival. Gyorsan felkapta hát lándzsáját s kíséretével együtt nyeregbe szállt, majd ugyanarra száguldottak.

Szembetalálkozván Cai Mao-val a kapu közelében, így szólt:

- Hol az uram?

- Igen váratlanul elhagyta a lakomát, nem tudom merre mehetett - hangzott a felelet.

Zhao Yun óvatos és elővigyázatos volt, nem akart elhamarkodottan cselekedni, ezért előre ösztökélte lovát, míg el nem jutott a folyóhoz. Itt az áradat nem engedte tovább, nem volt sem gázló, sem híd.

Rögvest megfordult s már messziről így kiáltozott Cai Mao-nak:

- Lakomára hívtad uramat, mit jelentsen hát, hogy egy egész lovasszázaddal eredtél utána?

- Főparancsnokként az én kötelességem őrizni mind a negyvenegy járásból érkezett tisztségviselőket, akik összegyűltek itt - felelte Cai Mao.

- Merrefelé úzted uramat? - kérdezte Zhao Yun - Nekem azt mondták, magányosan lovagolt ki a nyugati kapun, de nem látom őt!

Választ nem kapott, így Zhao Yun aggodalmas és kétségekkel teli maradt. Ismét a folyóhoz lovagolt s körülnézett. Ezúttal észrevett egy nedves nyomot a túlsó oldalon. Mégis azt gondolta, csaknem lehetetlen egy lovasnak átjutnia, így utasította követőit, hogy szóródjanak szét és keressenek további nyomokat. Ám Liu Bei-nek ők sem találták semmi jelét.

Zhao Yun ismét a város felé igyekezett s mire elért a falakhoz, Cai Mao már bent volt. Ekkor kifaggatta a kapuőröket, akik mind arról számoltak be, hogy Liu Bei teljes sebességgel vágta távozott errefelé, de ennél többet nem tudtak. Attól tartván, a városban esetleg rajtaütés áldozataivá válhatnak, Zhao Yun Xinye felé indult.¹

Liu Bei fellelkesült a csodálatos, életmentő ugrást követően a Tan áradat felett, ugyanakkor eléggé kábult is volt.

- Biztonságom a Gondviselés különleges közbelépésének köszönhető - gondolta magában.

Kanyargó ösvényt követve Nanzhang felé ösztökélte hátasát. Ám a nap lassan alászállt nyugaton, úticélja pedig még nagyon messzinek tűnt. Ekkor megpillantott egy ifjú gulyást, aki bivaly hátán ült s rövid furulyáján játszott.

- Bárcsak ilyen boldog lennék – sóhajtotta Liu Bei.

Megállította lovát, a fiúra nézett, aki szintén megfékezte a hátsát s visszabámult az idegenre.

- Bizonyosan Liu Bei vagy, uram, a generális, aki a Sárgaturbánosok ellen harcolt – szólalt meg végül a fickó.

Liu Bei egészen megdöbbsent.

- Honnan ismersz te engem, aki ilyen félreeső helyen élő falusi ifjú vagy?

- Természetesen nem ismerlek személyesen, ám gazdám gyakran fogad látogatókat s ők mindannyian Liu Bei-ről, a magas férfiúról beszélnek, kinek karjai térdéig érnek, szemei pedig igencsak feltűnőek. Azt mondják, ő napjaink leghíresebb férfiúja. Te pedig, generális, éppen olyan vagy, mint amilyennek őt leírták!

- No és ki a gazdád?

- A neve Sima Hui. Yingchuanból származik. Taoista elnevezése Shui Jing, vagyis Víztükrő.²

- S kik a gazdád barátai, akiket említettél?

A xiangyangi Pang Degong és Pang Tong.

- Kik ők?

- Nagybácsi és unokaöcs. Pang Degong tíz évvel idősebb gazdámnál, a másik pedig öt évvel fiatalabb. Egy napon gazdám éppen epret szedett egy fáról, amikor Pang Tong megérkezett. Helyet foglalt a fa alatt s beszélgetni kezdtek. Az eszmecsere egész nap tartott, anélkül, hogy a fáradtság bármiféle jelét is mutatták volna. Gazdám csak estefelé jött le a fáról. Azóta roppantul kedveli Pang Tongot, egyenesen öccsének nevezi.

- S hol él a gazdád?

- Abban az erdőben – mutatott előre a gulyáslegény –, ott van a tanyája.

- Valóban Liu Bei vagyok és szeretném, ha elvezetnél gazdádhoz, hogy üdvözölhessem őt!

Az ifjú nagyjából két *li* távolságnyira vezette el őt, amikor egy farmépület előtt találták magukat. Liu Bei leszállt lováról és a főbejárathoz sétált. Hirtelen a lehető legtökéletesebb lantjáték hangja ütötte meg fülét, a levegő kivételes csodákkal telt meg. Megállította vezetőjét és nem engedte, hogy bejelentse a látogatót, hanem csak állt ott a dallamtól lelkesülten.

Váratlanul a zeneszó elhalt, majd mélyen zengő nevetést hallott s egy férfi bukkant elő:

- A lant tiszta és finom hangjai közepette hirtelen egy magas hang csendült fel, mintha valaki nemes lenne a közelben.

- Ő az én gazdám – közölte az ifjú.

Liu Bei magas alakot pillantott meg, karcsú volt és egyenes, mint egy fenyő, valóban az istenek választott közvetítője. Hősünk előre sietett, hogy

üdvözölhesse. Köpönyege széle még mindig az áradat vizének nyomait viselte.

- Roppant súlyos veszedelemtől menekedett meg ma az úr - mondta Vízükör.

Liu Bei ámultan hallgatott, így a gulyás mutatta be őt gazdájának:

- Ez itt Liu Bei.

Vízükör megkérte, hogy lépjen be, majd miután helyet foglaltak, a vendég körbepillantott a szobában. A polcokon halmokban álltak a könyvek és a kéziratok. Az ablak fenyők és bambuszok lenyűgöző látványára nyílt s lant hevert egy kő fekhelyen. A helyiség minden ízében kifinomultságról árulkodott.

- Honnan érkeztl, nagyuram? - kérdezte a házigazda.

- Véletlenül vezetett errefelé utam s a fiú felhívta figyelmemet rád. Így hát eljöttem, hogy tiszteletemet tegyem nálad. El sem mondhatom, micso-da örömet jelent ez nekem.

- Miért ez a rejtélyeskedés? - nevetett fel ezt hallván Vízükör - Miért rejteld el az igazságot? Bizonyosan halálos veszedelemtől menekültél meg nemrég!

Ezután Liu Bei elmesélte a lakoma és menekvése történetét.

- Megjelenésedből tudtam már mindezt - közölte a házigazda -, ne ved pedig régóta ismerősen cseng fülemben, de miként lehetséges az, hogy mostanáig otthontalanul sodródtál?

- Számos kedvezőtlen fordulattól szenvedtem életem során - válaszolta Liu Bei -, éppen az egyik miatt vagyok most itt.

- Nem kellene, hogy így legyen. Ám ennek az az oka, hogy még mindig nincs melletted az ember, aki igazán segítségére lehetne.

- Tudom, hogy én magam egyedül nem érek túlságosan sokat, ám Sun Qian, Mi Zhu és Jian Yong támogat engem a civil ügyekben s olyan harcosaim vannak, mint Guan Yu, Zhang Fei és Zhao Yun. Ők mindannyian roppant hűséges segítők, nagyban függök tőlük.

- Generálisaid valóban jók, egyenként is szembeszállhatnak akár egy hadsereggel is. Azonban kár, hogy nincs valóban tehetséges tanácsadód. Tisztségviselőid csupán sápadt könyvmolyok, nem olyan emberek, akik arra rendeltettek, hogy a sorsot szőjék és irányítsák!

- Mindig is arra vágytam, hogy rátaláljak a csodálatos remeték egyikére, akik mindaddig a hegyek között élnek, míg fel nem virrad napjuk. Mostanáig sajnos hiába kerestem őket.

- Te is tudod, mit mondott a tudós Konfuciusz: „Egy tíz háztartásból álló falucskában csupán egyetlen igaz ember él”. Te inkább azt mondanád, hogy egy sem?

- Együgyű vagyok és tanulatlan. Kérlek, világosítsd meg az elmém!
- Biztosan hallottad már, mit énekelnek az utcakölykök:

Romlás kezdődik nyolc-kilenc év múlva
Négy év s eljön a végzetes nap újra
Mikor a sors utat mutat végül az égen
Sárkány a sárból felrepül szépen!

E dal akkor hangzott el először, mikor bevezették az új uralmat. Az első sor Liu Biao birodalmi védelmező előző feleségének halálakor teljesedett be, ekkor megkezdődtek a családi gondjai. A második sor a birodalmi védelmező közelgő halálára vonatkozik s nincs egyetlen olyan ember sem tisztségviselői tömegében, aki kicsinyke tehetséggel is bírna. Az utolsó kettő pedig veled fog beteljesedni, generális.

Liu Bei felugrott meglepetésében s így kiáltott:

- Miként lehetséges ilyesmi?
- Ebben a pillanatban – folytatta Víz-tükör – a föld valamennyi csodálatosan eszes embere itt van, neked pedig, uram, fel kell kutatnod őket!
- Hol vannak? És kik ők? – kérdezte Liu Bei gyorsan.
- Ha rátalálsz az Alvó Sárkányra vagy az Ifjú Főnixre, akkor képes leszel helyreállítani a rendet a birodalomban.
- De ki ez a kettő?

Ám a házigazda csak tapsolt egyet, elmosolyodott, majd így szólt:

- Jó! Nagyon jó!

Amikor Liu Bei tovább erősködött, hogy megtudja, kikről van szó, Víz-tükör végül elbúcsúzott tőle:

- Későre jár. Töltsd itt az éjszakát, generális, azután holnap még beszélni fogunk ezekről a dolgokról.

Hívta a legényt, hogy hozzon bort és ételt vendégnek, lovát pedig az istállóba vitték, ahol megetették. Miután Liu Bei megvacsorázott, egy kamrába vezették, ami a központi helyiségből nyílt, ő pedig nyugovóra tért. Ám a házigazda szavai nem illantak el elméjéből, így késő éjjelig csupán kábultan feküdt.

Hirtelen teljesen éberré vált, mivel kopogtattak a bejárati ajtón, majd egy ember lépett be a fő terembe. Liu Bei hallotta, ahogy a házigazda így szól hozzá:

- Honnan jöttél?

Hősünk felkelt fekhelyéről s titokban hallgatózni kezdett.

- Már régóta úgy mondják – csendült fel a látogató hangja –, hogy Liu Biao a jó emberekkel úgy bánik, ahogy jó emberekkel kell, míg a rosszakkal úgy, ahogy velük kell. Így hát elmentem hozzá, hogy saját szememmel

lássam. Ám sajnós e hírnév érdemtelen. Ugyan megfelelően bánik a jókkal, nem használja őket érdemeik szerint s valóban gyűlöli a rosszakat, ám nem bocsátja el őket. Ezért hátrahagytam neki egy üzenetet, majd távoztam, most pedig itt vagyok.

- Neked, aki egy uralkodó tanácsadójaként is megállnád helyed - felelte Vízükör -, találnod kellene valakit, aki méltó arra, hogy szolgálj. Miért alacsonyítod le magad annyira, hogy Liu Biao-hoz menj? Itt van egy valódi hős az orrod előtt, mégsem ismered őt!

- Pontosan úgy van, ahogy mondod - válaszolta az idegen.

Liu Bei nagy örömmel hallgatta a párbeszédet, mert azt gondolta, ez a látogató ama kettő egyike, akik felkeresését javasolták neki. Ki is ment volna hát hozzájuk, ám úgy vélte, most már különösnek tűnne. Megvárta hát, míg feljön a nap s ekkor kereste fel házigazdáját:

- Ki érkezett hozzád múlt éjjel?

- Egy barátom - hangzott a felelet.

Liu Bei megkérte, mutassa be neki őt.

- Megvilágosult mester keresésére indult, így hát most már messze jár - válaszolta Vízükör.

Amikor Liu Bei a nevét tudakolta, a házigazda ismét csak annyit mondott:

- Jó, jó!

És mikor Liu Bei újra megkérdezte, kik azok, akik az Alvó Sárkány és az Ifjú Főnix neveket viselik, megint csak ezt a választ ismételte.

Ekkor a vendég mélyen meghajolt előtte s könyörgött neki, hagyja el hegyvidéki otthonát és segítsen neki az uralkodói ház előjogainak visszaállításában. Ám Vízükör így felelt:

- A hegyek és erdők lakói nem megfelelők erre a feladatra. Azonban bizonyosan van sok nálam jobb, aki segítségedre lesz majd, ha felkeresed őket.

Miközben beszélgettek, odakintről egy egész sereg kiáltásait és lovak nyerítését hallották, majd szolgáló sietett be, aki jelentette, hogy nagyszámú katonával egy generális érkezett. Liu Bei gyorsan kiment, hogy megnézze, kik azok s Zhao Yunt pillantotta meg. Nagyon megkönnyebbült, miközben barátja leugrott a nyeregből és vele együtt belépett a házba.

- Múlt éjjel, amikor igyekeztem vissza Xinye-be - kezdte beszámolóját Zhao Yun - nem találtam ott uramat, ezért rögtön utána indultam s végül sikerült rátalálnom. Kérve-kérlek, térj vissza velem gyorsan, mert attól tartok, támadás fenyegeti a várost!

Így hát Liu Bei búcsút vett a házigazdától s az egész csapat Xinye felé indult. Még nem is jutottak túlságosan messzire, mikor újabb sereg tűnt fel, s ahogy közelebb értek, kiderült, hogy Guan Yu és Zhang Fei vezeti

őket. Nagyon megörültek egymásnak, Liu Bei pedig elmesélte a csodálatos ugrást, melyet lova tett az áradat felett. Mindannyian meglepetten és boldogan hallgatták.

Amint a városba értek, tanácsot hívtak össze s Zhao Yun így szólt:

- Mindenekelőtt fogalmaznod kellene egy levelet Liu Biao-nak, amiben elmondasz neki mindent.

Hamarosan el is készült az üzenet és Sun Qian elvitte a székhelyre, Jingzhou városába. Amikor végül fogadták őt, Liu Biao rögtön afelől tudakozódott, Liu Bei miért távozott oly sietve az ünnepségről. Erre átnyújtotta a levelet a birodalmi védelmezőnek, majd beszámolt Cai Mao intrikáiról s elmesélte ura menekülését és a lenyűgöző ugrást a Tan áradat felett.

Liu Biao roppant dühös lett, azonnal hívatta Cai Mao-t s alaposan leteremtette:

- Hogy merészelt bántalmazni a fivéremet?

Ezután utasítást adott a tanácsnok kivégzésére. Felesége, Cai Mao testvére könyörögve kérte, hogy tekintsen el a halálbüntetéstől, ám Liu Biao szívét ezúttal nem lehetett meglágyítani.

Ekkor Sun Qian is megszólalt:

- Uram, ha kivégezteted Cai Mao-t, akkor, attól tartok Liu Bei nagybácsi nem maradhat tovább itt.

Erre Cai Mao kegyelmet kapott, ám súlyosan megfeddték és elbocsátották.

Liu Biao a nagyobbik fiát, Liu Qi-t küldte el Sun Qiannel, hogy bocsánatot kérjen a nevében. Amikor megérkeztek Xinye-be, Liu Bei örömmel üdvözölte az ifjút és lakomát rendezett a tiszteletére. Némi italozást követően a vendég hirtelen könnyekben tört ki, majd nemsokára így szólt:

- Mostohám, Cai úrhölgy mindig is arra vágyott, hogy félreállítson, én pedig nem tudom, hogy kerülhetném el dühét. Tudnál nekem valami tanácsot adni, nagybácsi?

Liu Bei arra buzdította, legyen óvatos és tökéletes a gyermeki tiszteletadásban, akkor nem történhet semmi gond. Hamarosan a fiú elbúcsúzott, de még ekkor is könnyeket ejtett.

A házigazda jó darabon elkísérte őt, miközben lovára mutatva így fordult hozzá:

- Életemet köszönhetem ennek a hátnak. Ha ő nem lett volna, már a Kilenc Aranyforrás³ alatt lennék.

- Nem a paripa ereje mutatkozott meg ebben, hanem csodálatos szerencséd, nagybácsi!

Ezután elváltak egymástól, az ifjú pedig keservesen zokogott. A városba visszatérve Liu Bei találkozott egy emberrel az utcán, aki kenderből készült turbánt, fekete övvel díszített gyapjúköpönyeget és fekete cipőt viselt. Dalt énekelve közeledett:

Az univerzum széthasad, ó, közeleg a vég
A nemes kastély megremeg, ó, mily gerenda tarthatná még
A bölcs urára vár, ó, ám szurdokban rejtezik
Sem mi, a pórnép, ó, sem a keresők nem ismerik

Liu Bei figyelmesen hallgatta.

- Ez bizonyosan az egyik ember azok közül, akiket Vízűkör említett - gondolta.

Leszállt lováról s megszólította az énekest, meghívva őt házába. Miután leültek, az idegen neve felől érdeklődött.

- Shan Fu a nevem, Yingchuanból származom. Hírből már régóta ismerlek, s azt beszélnek rólad, hogy nagyra becsüled a tehetséges embereket. El akartam jönni hozzád, ám úgy tűnt, a bemutatkozás valamennyi lehetősége el van zárva előlem. Ezért az jutott eszembe, hogy a piactéren dalt énekelve hívom fel magamra figyelmedet.

Liu Bei úgy gondolta, kincsre lelt ebben a férfiban, így hát a legnagyobb kedvességgel bánt vele. Ekkor Shan Fu a hátsról kezdett beszélni, amin Liu Bei lovagolt s megkérdezte, vethetne-e rá egy pillantást. Elő is hozták neki az állatot.

- Nem egy Dilu paripa ez? - kérdezte Shan Fu, miközben szemügyre vette - Noha kiváló hátsnak tűnik, kockázatot jelent gazdájának. Nem kellene rajta lovagolnod.

- Már beteljesítette a jóslatot - felelte Liu Bei s beszámolt a Tan átugrásának eseményéről.

- Ám ez a gazdája megmentése volt, nem pedig veszélybe sodrása! Végül biztosan kárt okoz valakinek. Én viszont elmondhatom neked, miként lehet elhárítani a balsorsot.

- Nagyon boldog lennék, ha hallhatnám - válaszolta Liu Bei udvariasan.

- Ha esetleg van egy ellenséged, akivel szemben haragot táplálsz, add neki ezt a lovat s várd meg, míg a rossz előjel be nem teljesül rajta. Ezután már te is biztonságban meglovagolhatod!

Liu Bei elvörösödött.

- Mit hallok, uram? Még alig ismerjük egymást és máris azt tanácsolod nekem, hogy ártsak valakinek, csak azért, hogy előnyöm származzon belőle? Nem! Nem hallgatok többé rád!

- Az emberek azt mondják, erényes vagy - válaszolta a vendége mosolyogva -, én pedig nem kérdezhettem erre közvetlenül rá. Így tettem meg, hogy lássam, mit felelsz.

Liu Bei arckifejezése rögtön megváltozott. Felkelt s vizionozta a bókot:

- Ám miként lehetek erényes, mikor nincs részem tanításodban?

Amikor ide jöttem, hallottam, hogy az emberek azt mondják:

„Mióta Liu Bei idejött egy áldott napon
Jó sorsunk lett, maradna bár soká nagyon”

Így hát láthatod, miként hat az erény a közönséges emberekre!

Ezzel Shan Fu a hadsereg parancsnokló tanácsadójává neveztetett ki.

Jizhou-ból történő visszatértét követően egyetlen gondolat foglalkoztat-
ta Cao Cao-t: Jingzhou elfoglalása. Elküldte hát Cao Rent és Li Diant a két
nemrég hozzá csatlakozott testvérrel, Lü Xianggal és Lü Kuanggal, hogy
táborozzanak Fancheng-nél egy harmincezer fős haderővel, s jelenlétükkel
fenyegessék Jingzhou-t és Xiangyangot. Ezután kémeket indított útnak,
hogy kiderítse az ellenfelek gyenge pontjait.

A testvérpár ekkor az alábbi kérelemmel fordult Cao Renhez:

„Liu Bei éppen megerősíti a helyzetét Xinye-ben és hatalmas készlete-
ket halmoz fel. Valami nagyszabású terv járhat a fejében, ezért meg kellene
őt állítanunk. Megadásunk óta semmiféle jelentős szolgálatot nem tettünk
urunknak, ezért ha adsz alánk egy ötezer fős sereget, megígérjük, hogy
elhozzuk Liu Bei fejét”.

Cao Ren roppantul megörült az ajánlatnak s előkészítették a hadjáratot.
A felderítők jelentették mindezt Liu Bei-nek, aki Shan Fu-hoz fordult
tanácsért.

- Nem szabad hagyni, hogy átkeljenek a határon - felelte az újonnan
kinevezett méltóság -, küldd hát ellenük Guan Yu-t és Zhang Fei-t két ol-
dalról, fejenként ezer fővel. Egyikük támadja meg az ellenséget, miközben
menetel, a másik pedig vágja el visszavonulásuk útvonalát. Te és Zhao
Yun pedig indítsatok támadást ellenük szemből.

Guan Yu és Zhang Fei útnak indultak, majd Liu Bei is kilovagolt a ka-
pun, nyomában kétezer katonával, hogy szembeszálljon ellenfelükkel.
Még nem jutottak túlságosan messzire, mikor hatalmas porfelhőre lettek
figyelmesek a dombok mögött. Ez jelezte nekik a Lü-testvérek közeledését.
Hamarosan mindkét fél felsorakozott, Liu Bei pedig előre lovagolt és a lo-
bogója alatt állva így kiáltott az érkezők felé:

- Kik vagytok ti, akik így tolatodtok be a területemre?

- Lü Kuang generális vagyok s a főminiszter parancsára el kell hogy
fogjalak! - felelte az ellenséges vezér.

Liu Bei erre utasította Zhao Yunt, hogy rontson előre. A két generá-
lis összecsapott. A küzdelemnek igen hamar vége lett: Zhao Yun egyetlen
lándzsadöféssel végzett ellenfelével, mire Liu Bei jelt adott az általános tá-
madásra. Lü Xiang képtelen volt megtartani állásait e rohammal szemben
s megpróbált visszavonulni. Ám seregét nemsokára oldalba kapta a Guan
Yu vezette csapat. Az életben maradt Lü elveszítette haderejének több
mint a felét, a maradék pedig igyekezett biztonságba menekülni, ám tíz

li-vel távolabb rájöttek, hogy a visszavonulás útját is elvágták: Zhang Fei lándzsával a kezében emberei élén az út közepén állt s így ordított rájuk:

- Zhang Fei vár titeket!

E szavakkal Lü Xiangra rontott, s anélkül, hogy az ellenséges vezérnek esélye lett volna akár egyetlen csapásra is, végzett vele. Csapatai ekkor már teljesen szétzilálva menekültek. Liu Bei a nyomukban maradt s legnagyobb részüket megölte vagy fogságba ejtette.

Ezután visszatért Xinye-be, ahol megjutalmazta Shan Fu-t, majd lakomát rendezett dicsőséges harcosai számára. A legyőzött haderő egy részének sikerült megvinnie vezéreik halálának és bajtársaik fogságba esésének hírért Cao Rennek Fancheng-be. Ez utóbbi igencsak aggodalmasan rögvest tárgyalni kezdett Li Diannel, aki a következőt javasolta:

- Vereségünk az ellenség alábecsüléséből származott. Most hát itt kellene maradnunk, ahol vagyunk és erősítésért folyamodni.

- Szerintem nem - válaszolta Cao Ren -, mivel nem fogadhatjuk bele nyugvással a két vezér és ilyen sok katona halálát! Azonnal bosszút kell állnunk értük! Xinye csupán egy porfészek, nem érdemes miatt zaklatnunk a főminisztert.

- Liu Bei kivételes egyéniség - mondta erre Li Dian -, nem kellene félvállról vennünk.

- Miért rettegsz ennyire tőle? - tudakolta Cao Ren.

- A Háború Törvénye azt mondja: „ismerni ellenfeled és magadat is, ez a győzelem titka” - felelte Li Dian -, én pedig nem félek a csatától, ám szerintem nem diadalmaskodhatunk.

- Áruló vagy! - ordította Cao Ren dühösen - Akkor én magam megyek s elfogom Liu Bei-t!

- Tedd azt, addig őrzöm a várost - közölte nyugodtan Li Dian.

- Ha nem tartasz velem, az annak a bizonyítéka, hogy valóban áruló vagy! - vágott vissza Cao Ren.

Erre a fenyegetésre Li Dian úgy érezte, muszáj neki is részt vennie a hadjáratban. Így hát huszonötezer fős seregükkel átkeltek a Yu folyón és Xinye felé meneteltek.

A tiszték mind érezték a vereség szégyenét
Bosszút kiáltván a vezér kivezette seregét

A következő fejezetben olvashatjuk majd, milyen sikerrel zárult a hadművelet.

HARMINCHATODIK FEJEZET

SHAN FU HADITERVE FANCHENG ELFOGLALÁSÁRA.
SHAN FU TÁVOZIK ÉS ZHUGE LIANGOT AJÁNLIJA

玄德用計襲樊城
元直走馬薦諸葛

Tomboló haragjában Cao Ren nem vesztegette az idejét, rögvest menetelésbe fogott, hogy megbosszulja számtalan katonája elvesztését. Sietve átkelt a Yu folyón, hogy megtámadja Xinye-t, azután porba tiporja az egész települést.

Amikor Shan Fu visszatért a városba, így fordult Liu Bei-hez:

- Ha Cao Ren, aki most Fanchengnél táborozik, tudomást szerez vereségükről, hogy helyrehozza ezt, támadást fog indítani ellenünk.

- Mi legyen az ellenlépés? - kérdezte Liu Bei.

- Mivel minden haderejével érkezik, ezért saját városa védtelen marad, mi pedig meglephetjük!

- Miféle hadicsellel?

A tanácsadó közelebb hajolt s vezére fülébe suttogott. Bármi is volt a terv, Liu Bei-t elégedettséggel töltötte el, ezért rögtön szervezkedésbe fogott. Hamarosan a felderítők jelentették, hogy Cao Ren hatalmas haderejével átkelt a folyón.

- Épp úgy, ahogy gondoltam - közölte Shan Fu, mikor meghallotta a hírt.

Ezután azt javasolta, hogy Liu Bei vezessen sereget a behatolók ellen. Így is történt s mikor a hadrend felállt az ellenséggel szemben, Zhao Yun bajnökként az élre lovagolt, majd kihívást intézett a másik oldal felé.

Li Dian bukkant fel onnan s a két hős összecsapott. A tizedik ütésváltás környékén Cao Cao embere érezte, hogy vesztesre áll, ezért visszafelé iramodott. Zhao Yun nyomába eredt, ám a szárnyak felől kilőtt nyílveszők hatalmas tömege megtorpanásra kényszerítette. Ezután senki más nem bocsátkozott harcba, mindkét sereg visszahúzódott.

- Ellenfelünk igen merész, duzzad az önbizalomtól - hangzott Li Dian jelentése vezértársának -, ezért roppant nagy nehézséget okozna legyőzése. Jobb, ha visszatérünk Fanchengbe s bevárjuk az erősítést.

- Már azelőtt megtörted csapataink szellemét, mielőtt harcba kezdtünk volna, most pedig elárulsz minket! - felelte dühösen Cao Ren - Megvásároltak maguknak, ezért halált érdemelsz!

Cao Ren hívatta a hóhérokat, ők pedig elvezették az áldozatot. Ám ekkor a többi tiszt könyörögni kezdett Li Dian életéért, így végül megúszta a kivégzést. Azonban áthelyezték, ezentúl a hátvédet irányította, míg Cao Ren maga vezette a támadást.

Másnap a dobok előrenyomulásra szólítottak, Cao Ren katonáit előrevonva megfigyelőt küldött, hogy megtudja, felismerték-e a tervet, amely alapján felállította hadrendjét.

Eközben Shan Fu felment egy dombra s lenézett onnan, majd Liu Bei-hez ment, hogy jelentést tegyen a látottakról:

- A hadrendet Nyolc Zárt Kapunak nevezik, a kapuk nevei: Születés, Helyszín, Terjeszkedés, Seb, Félelem, Törés, Akadály és Halál. Ha a Születés, Helyszín és Terjeszkedés közül lépsz be az egyikbe, akkor sikerrel jársz, ha viszont a Sebet, a Félelmet vagy a Törést választod, akkor veszteségeket fogsz elszenvedni. A maradék két kapu, az Akadály és a Halál a véget hozza el számodra. Noha mind a nyolc kapu jól állt fel, hiányzik a kulcsfontosságú központi pozíció, így az egész hadrendet zűrzavarossá lehet változtatni, ha délkeletről hatolunk bele, majd nyugatra hagyjuk el.

Ennek megfelelő parancsok hangzottak el s Zhao Yun egy ötszáz fős csapat élén, ágaskodó lován kivágtatott, hogy megtörje az ellenség sorait. A kapott utasításnak megfelelően délkelet felől rontott rájuk, hatalmas lármát csapva küzdötte el magát a középpontig. Cao Ren észak felé iramodott, ám Zhao Yun, ahelyett, hogy követte volna, nyugatnak nyomult előre és sikeresen át is tört. Ezt követően ismét délkeletnek fordult és addig támadott, míg Cao Ren serege teljesen szétzilálódott. Liu Bei általános rohamot vezényelt, így végül teljes győzelmet arattak. A legyőzött ellenség visszavonult.

Shan Fu megtiltotta, hogy üldözzék őket, így hát ők is visszatértek. A csata elvesztése meggyőzte Cao Ren vezértársa, Li Dian bölcsességéről, ezért elküldetett érte, hogy megtanácskozzák a teendőket.

- Biztosan van egy roppant tehetséges ember Liu Bei seregében, ha ilyen gyorsan képesek voltak megtörni a hadrendemet - mondta Cao Ren.

- Én legfőképp Fancheng miatt aggódom - felelte Li Dian.

- Éjszaka rajtaütök a táborukon - közölte a másik -, ha sikerrel járok, majd eldöntjük, mit tegyünk legközelebb. Ha viszont kudarcot vallok, akkor visszavonulunk Fanchengbe.

- A táborukat felkészítették ilyesmi ellen, így hát vesztedbe rohansz - válaszolta Li Dian.

- Hogy várhatod, hogy sikerrel jársz, ha ennyire tele vagy kétségekkel? - kérdezte erre Cao Ren ingerülten.

Nem is társalgott tovább óvatos társával, hanem átvette az előhad parancsnokságát és útnak indult. Li Dian visszaküldte hátra. Az ellenség táborára elleni támadást a második őrész idejére tervezték.

Eközben Shan Fu éppen terveket vitatott meg vezérével, amikor forgószél támadt északkeletről s végigsöpört a tájon. Ezt látván a tanácsadó így szólt:

- Rajta fognak ütni a táborunkon az éjszaka folyamán!

- Hogyan készüljünk fel rá? - tudakolta Liu Bei.

- Már tudom is - felelte Shan Fu és suttogni kezdett neki.

Amikor a második őrész ideje alatt az ellenség megérkezett, arra lett figyelmes, hogy a tábor minden oldalán tüzek égnek, a cölöpkerítés és a vis-

kók lángokban álltak. Cao Ren rögvest megértette, hogy elúszott minden reménye a meglepetésre, ezért hátat fordított, hogy minél hamarabb eltűnjön a közelből. Ez volt a jel a támadásra Zhao Yun számára, hogy elvágja a visszavonulás útját. Cao Ren északnak sietett, a folyó felé s hamarosan el is érte a partot, ám miközben arra várt, hogy a csónakok átkeljenek a vízen, Zhang Fei bukkant fel és azonnal támadásba lendült.

Hatalmas erőfeszítéssel és Li Dian hathatós támogatásával Cao Ren sikeresen beszállt az egyik csónakba, ám harcosai többsége a folyóba fulladt. Amint átért a túlsó partra, Fancheng felé iramodott. Hamarosan el is érte a falakat, köszöntötte a kapuőröket, ám barátságos üdvözlés helyett dobok dübörgését hallotta, melyet hamarosan egy csapattest felbukkanása követte. Guan Yu vezette őket.

- Már rég elfoglaltam a várost! - kiáltotta oda neki a vezér.

Súlyos csapás volt ez Cao Ren számára, aki sarkon fordult, hogy elmeneküljön. Ahogy ezt megtette, Guan Yu rájuk rontott és maradék hadereje nagy részét is megsemmisítette. A szétszórt katonák Xuchang felé futottak. Útközben a legyőzött generális azon tűnődött, ki lehetett az ellenfél tanácsadója, hogy ekkora sikert érhetek el ellene s elhatározta, hogy kifaggatja a helybélieket, hátha így rálel a válaszra.

Miközben a megvert Cao Rennek vissza kellett jutnia a fővárosba, Liu Bei hatalmas győzelmet aratott. Ezután Fanchengbe menetelt, ahol Liu Mi kormányzó fogadta, ki maga is az uralkodói ház tagja volt s Changsha-ban született. Saját háza vendégének tekintette Liu Bei-t, lakomákat adott tiszteletére s roppant nagylelkűen bánt vele.

A kormányzó kíséretében Liu Bei észrevett egy nagyon jóképű és előkelő külsejű ifjút. Megkérdezte, kicsoda is ő.

- Unokaöcsém ő, egy árva, kinek neve Kou Feng. Én gondoskodom róla.

Liu Bei-nek igencsak megtetszett a legény, ezért indítványozta, hogy örökbe fogadja. Eddigi gyámja hajlandó volt elengedni, így hát megszervezték a szertartást. Az ifjú neve attól fogva Liu Feng volt. Amikor Liu Bei útnak indult, magával vitte gyámfiát, aki bemutatkozott Guan Yu-nek és Zhang Fei-nek, kiket ezután nagybátyjaiként tisztelt.

Guan Yu-ben kétségek merültek fel, vajon jó ötlet volt-e az örökbefogadás:

- Van már egy fiad, miért tartottad hát szükségesnek, hogy magadhoz végy még egy másikat is? Ebből zűrzavar támadhat!

- Miként? Úgy bánok majd vele, ahogy egy atyának kell, ő pedig fiúhoz illő módon szolgál engem.

Guan Yu viszont továbbra is elégedetlen maradt.¹ Ezután Liu Bei és Shan Fu ismét tanácskozásba fogtak a követendő stratégiáról. Végül elhatározták, hogy Zhao Yunt ezer katonával hátrahagyják Fancheng őrzésére, ők pedig visszatérnek Xinye-be.

Eközben Cao Cao legyőzött generálisai hazaértek. Amikor a főminiszter színe elé kerültek, Cao Ren könnyezve a földre vetette magát s megvallotta hibáit, beszámolt a vereségek történetéről.

- A háború szerencséje forgandó - válaszolta végül Cao Cao -, de azért szeretném tudni, ki eszelte ki a terveket Liu Bei számára.

- A neve Shan Fu - felelte Cao Ren.

- Kicsoda ő? - tudakolta Cao Cao.

Erre Cheng Yu adta meg a feleletet mosolyogva:

- Azt a férfit nem Shan Fu-nak hívják. Amikor még ifjú volt, igencsak kedvelte a kardvívást és szokása volt más emberek vitás kérdéseiben közreműködni, bosszút állni a vétkekért. Ling császár uralkodásának vége felé megölt egy férfit, hogy megbosszulja egy barátját, majd ezután kibontotta haját, besarazta arcát, így próbált meg elmenekülni, mégis elfogták és kikérdezték. Ám egy szót sem szólt, ezért kocsira kötözték és dobszó kíséretében végighurcolták az utcákon, hátha valaki felismeri őt. Senki sem merete azt állítani, hogy tudja, kicsoda, még ha esetleg ismerték is. Bajtársainak végül sikerült titokban kiszabadítaniuk, ő pedig megszökött s álnevet vett fel. Tanulmányokba fogott, ide-oda vándorolt, mindig arra, ahol tudómsa szerint tudósok éltek. Gyakran tartózkodott a bölcs, ám visszahúzódó Sima Hui társaságában. A valódi neve Xu Shu és Yingchuanból származik, a Shan Fu pusztán álnév.

- Mit mondanál róla önmagaddal összehasonlítva? - kérdezte Cao Cao.

- Tízszer okosabb nálam - hangzott a lemondó felelet.

- Nagy kár! Ha ilyen tehetséges emberek gyűlnek össze Liu Bei-nél, akkor hamar szárnyakat fog növeszteni! Mit kellene tennünk?

- Xu Shu már nála van, ám nem okozna túl nagy nehézséget ide hívni, ha magadnak akarod őt - válaszolta Cheng Yu.

- Hogyan lehetne elérni, hogy ide jöjjön? - tudakolta a főminiszter.

- Közismert anyja iránti vonzalma. Atyja már akkor meghalt, mikor Xu Shu még ifjú volt s az özvegy őt és másik fiát egyedül nevelte fel. Mostanra a másik fiú is halott, így Xu úrhölgynek nincs senkije, aki gondját viselné. Ha elküldetsz érte s ide hozatod, majd megkéred, hogy hívja ide gyermekét, ő biztosan eljönne.

Cao Cao késedelem nélkül a fővárosba hozatta az idős hölgyet, ahol kivételesen nagylelkűen bánt vele, majd hamarosan így szólt hozzá:

- Hallottam róla, hölgyem, hogy van egy roppant tehetséges fiad, aki most Xinye-ben a lázadó Liu Bei-t támogatja a kormányzat ellen. Olyan ő ott, mint ékszer a trágyadombon, nagyon nagy kár érte! Ha esetleg ide tudnád hívni, szót emelhetnék érte a császárnál és fontos tisztségbe tudnám őt juttatni.

Cao Cao utasította titkárait, hozzanak papírt és tintát, hogy Xu úrhölgy írthasson fiának.

- Miféle ember ez a Liu Bei? - kérdezte a főminisztertől, mielőtt nekifogott volna.

- Egy közrendű Zhuo-ból, aki elég meggondolatlan ahhoz, hogy Birodalmi Nagybácsinak neveztesse magát, mivel azt állítja, valamiféle kapcsolat fűzi őt a Hanokhoz. Nem megbízható, nem is erényes. Azt mondják róla, ami a külsőségeket illeti, kiváló ember, ám természete szerint aljas férfiú.

- Miért rágalmazod őt ilyen keserűen? - kérdezte Xu úrhölgy kemény hangon - Mindenki tudja, hogy az egyik Han herceg leszármazottja, így ő is az uralkodói ház tagja. Beérte alacsony tisztségekkel, jól bánik alárendeltjeivel és mindenki iránt tisztelettel viseltetik. Híres jóindulatáról is, mindenki, fiatal és öreg, gulyások és tűzifagyújtók, mind ismerik őt s tudják, hogy ő a legkiválóbb és legnemesebb ember a világon! Ha a fiam szolgálatába állt, akkor megtalálta a hozzá illő urat. Te pedig, még ha névleg Han miniszter is, semmi egyéb nem vagy, mint lázadó! Az igazsággal szemben azt mondd nekem, hogy Liu Bei a rebellis, miközben arra próbálsz rávenni, hogy gyermekemet a fényből a sötétségbe vezessem? Hát nincs benned semmi szégyenérzet?

Ezzel Xu úrhölgy felkapta a tintatartót, hogy lesújtson vele a főminiszterre. Ez annyira feldühítette Cao Cao-t, hogy megfélemedezett magáról és minden elővigyázatosságról: megparancsolta őrségének, vezessék el az idős nőt és végezzék ki.

Cheng Yu tanácsadó azonban közbelépett:

- Ez az idős hölgy meg akar halni. De ha végzel vele, hírneved csorbulni fog, az övé pedig csak növekszik. Emellett a továbbiakban a bosszúvágy is vezérelni fogja Xu Shu-t, hogy Liu Bei érdekeinek megfelelően munkálkodjon.² Jobb lenne, ha inkább itt tartanád őt, hogy Xu Shu gondolatai más hol járjanak, ne pedig ott, ahol teste van. Így majd képtelen lesz valamenynyire erejét ellenségünk megsegítésére mozgósítani. Ha itt tartod az anyát, sikerülhet meggyőzőnöm a fiút, hogy eljöjjön ide és minket támogasson.

Így hát a hölgy életben maradhatott. Szálláshelyet biztosítottak számára és gondját viselték. Cheng Yu naponta felkereste, hogy egészsége felől érdeklődjön, hazug módon azt állítva, hogy a fia fogadott testvére, ezért feljogosítva érzi magát arra, hogy úgy törődjön vele, mintha édes gyermeke volna. Gyakran küldött neki ajándékokat és írt leveleket, hogy válaszára kényszerítse. Lassacskán sikerült elsajátítania az úrhölgy kézírását annyira, hogy képes legyen nevében üzenetet hamisítani. Amikor már addig jutott, hogy nem kellett tartania a család leleplezésétől, megfogalmazott egy levelet, amelyet megbízható futár útján juttatott el Xinye-be.

Egy napon meg is érkezett a küldönc oda, aki egy bizonyos Xu Shu-t keresett s azt állította, hogy üzenetet hozott számára otthonról. A katonák a tanácsadó elé vezették. A férfi közölte, hogy hivatalos levélhordó és megbízást kapott, hogy ezt az írást elhozza neki. Xu Shu sietve kigöngyölte és olvasni kezdte:

„Fivéred nemrég történt halálát követően egyedül maradtam, egyetlen rokon sem volt a közelben, magányos vagyok és szomorú. Legnagyobb bánatomra Cao Cao főminiszter rávett arra, hogy a fővárosba jöjsek, most pedig azt állítja, lázadó vagy és fogságba vetett. Azonban Cheng Yu-nek köszönhetően életem eddig még nem forog veszélyben, s ha te is ide sietnél és behódolnál, akkor egészen biztonságban lennék. Ha levelem elér hozzád, kérlek, emlékezz rá, mennyit szenvedtem érted, jöjj késlekedés nélkül, így bizonyítani fogod, hogy szerető gyermekem vagy. Együtt majd találunk valami módot arra, hogy visszaszökjünk otthonunkba s elkerüljük a leselkedő veszélyeket. Életem csupán egy hajszálon múlik, tudom, csak te menthetsz meg. Ne kívánd tőlem, hogy újabb üzenetet küldjek”.

Miközben a levelet olvasta, könnyek törtek elő Xu Shu szeméből s kezében az üzenettel indult el felkeresni vezérét, akinek elmondta egész élet-történetét.

- Hallottam, hogy Liu Biao jól bánik az emberekkel, ezért mentem el hozzá. Úgy alakult, hogy zűrzavaros időszakban érkeztem meg oda. Láttam, hogy nem lehet kezdeni vele semmit, ezért igen hamar távoztam. Késő éjjel érkeztem meg Sima Hui, a Vízükör otthonába, beszéltem vele, ő pedig azzal vádolt, nem ismerem fel az igaz urakat akkor sem, ha találkozom eggyel. Téged is szóba hozott, én pedig azért énekeltem azt a merész dalt az utcákon, hogy magamra irányítsam figyelmedet. Sikerral jártam, így szolgálatodba léphettem. Ám most idős anyám Cao Cao aljasságának esett áldozatául, fogságban tartják s még ennél is rosszabbal fenyegetik. Írt nekem, magához hívott, így hát mennem kell. Reménykedtem benne, hogy hűségesen szolgálhatlak, ám így, hogy kedves szülőm fogoly, haszontalan vagyok. El kell hagyjalak s csak remélni tudom, hogy a jövőben még kereszteznek egymást útjaink.

Liu Bei hangos jajveszékelésben tört ki, amikor meghallotta, hogy tanácsadója távozni készül.

- Az anya és fiú közötti kapcsolat isteni - mondta végül -, ezért engem nem kell emlékeztetned arra, hová is szólít a kötelesség. Ha már meglátogattad tiszteletreméltó szülődet, azután talán ismét abban a boldogságban lehet részem, hogy hallhatom útmutatásaidat!

Miután búcsút mondtak egymásnak, Xu Shu felkészült, hogy azon nyomban útnak indulhasson. Azonban Liu Bei kívánságára végül beleegyezett, hogy még egy éjszakát a városban töltsön.³

Ekkor Sun Qian négy szemközt így fordult urához:

- Xu Shu valóban zseni, ám ahhoz már éppen elég régóta köztünk van, hogy megtudja minden titkunkat. Ha most elengeded Cao Cao-hoz, ő pedig bizalmába fogadja, akkor ez még a kárunkra válhat. Ehelyett mindenáron itt kellene őt tartanod! Mikor Cao Cao rájön, hogy Xu Shu nem megy el hozzá, kivégezteti anyját, a tanácsadó pedig ennek hatására csak még buzgóbban fog munkálkodni a mi szolgálatunkban, mivel meg akarja majd bosszulni szülője halálát!

- Ezt nem tehetem! Roppant kegyetlen és aljas cselekedet lenne azért számítani az anya halálára, hogy szolgálatunkban tarthassuk a fiút. Ha magamnál tartanám őt, ezzel szétszakítanám a szülő és a gyermek közötti köteléket. Inkább meghalok, mint hogy ekkora bűnt kövessék el!

Mindketten gyászosan sóhajtozni kezdtek. Liu Bei lakomára hívta távozó vendégét, ám az az alábbi szavakkal utasította vissza:

- Ha csak eszembe jut, hogy anyám fogoly, egy falatot vagy egy kortyot sem tudok lenyelni, még akkor sem, ha aranyból főzték vagy drágakövekből szűrték is le az eledelt.

- Ó, jaj! Távozásod úgy érint, mintha mindkét kezemet levágták volna - felelte Liu Bei -, még a sárkány mája vagy a főnix velege is megkeseredne a számban!

Egymás szemébe nézve könnyekre fakadtak, majd hajnalig csendben üldögéltek. Mikor minden készen állt az útra, egymás mellett lovagoltak ki a városból. A Százszorszép Pavilonnál leszálltak a lovakról, hogy megigyák a búcsúpoharat.

Liu Bei felemelte kupáját s így szólt:

- Balszerencsém elszakít most tőled, mégis azt remélem, jól szolgálod majd új uradat és híressé leszel!

- Csupán szegény, tudatlan vagyok, akit kedvességben alkalmaztál - felelte Xu Shu könnyezve -; sajnos félbe kell szakítanunk együttműködésünket, de tiszteletreméltó anyám a valódi ok. Még ha Cao Cao valamenynyit fortélyát be is veti, hogy magához csábítson, én sosem fogok semmiféle tervet ajánlani neki!

- Miután elmentél, a hegyek közé temetkezem s elrejtőzöm az erdőkben - mondta bánatosan Liu Bei.

- Szívem mélyén valamennyi hadúr vezetőjének tisztjére szántalak, ám terveimet fenekestül felforgatta anyám iránt érzett aggodalmam - válaszolta Xu Shu -, így már nem jelentek semmiféle előnyt számodra. Semmi jó nem származik maradásomból. Azonban keresned kellene egy mély bölcsességgel bíró személyt, aki segít megvalósítani hatalmas vállalkozásodat. Helytelen dolog hát, hogy lehangolt vagy!

- Nálad alkalmasabb segítőt úgysem fogok találni, mesterem!
- Hogy is fogadhatnék el ennyire túlzó dicséretet? - kiáltotta Xu Shu -
Csupán egy haszontalan tökfey vagyok!

Miközben távozott, még néhány szót szólt a követőkhöz is:

- Tisztek, remélem jól szolgáljátok majd urunkat, hogy neve kiemelkedő módon kerüljön be az ország históriájába, hírneve izzó fénnel ragyogjon a történelem lapjain! Ne legyetek olyanok, mint én, aki csupán félmunkát végeztem.

Mindannyian nagyon meghatódtak, Liu Bei pedig képtelen volt rávenni magát, hogy elszakadjon barátjától. Még egy darabon elkísérte őt, majd kicsivel még tovább, míg végül Xu Shu így szólt hozzá:

- Nem kérhetem tőled, nagyuram, hogy továbbra is kísérem légy! Mondjunk itt búcsút egymásnak!

Erre Liu Bei leszállt hátsáról, megragadta Xu Shu kezét s így szólt:

- Sajnos el kell hát válnunk egymástól! Mindketten megyünk a magunk útjára s ki tudja, látjuk-e még egymást újra?

Könnyei záporként hullottak és Xu Shu is megint sírni kezdett. De végül az utolsó búcsúszó is elhangzott, az utazó végül útnak indult, Liu Bei még sokáig bámult utána, ahogy a kicsiny kísérettel együtt lassan el nem tűnt. Ekkor az alábbi, panaszos szavakban tört ki:

- Elment! Mit tegyek most?

Az egyik fa eltakarta előle a távozókat, Liu Bei pedig rámutatva így folytatta:

- Bárcsak kivághatnék minden fát a vidéken!

- Miért? - kérdezte tőle az egyik embere.

- Mert elfedik előlem Xu Shu látványát!

Hirtelen észrevették, hogy Xu Shu vágta vissza hozzájuk.

- Visszajön! Lehetséges, hogy mégis velünk marad? - kezdett reménykedni Liu Bei.

Előresietett, hogy minél előbb találkozhasson Xu Shu-val, s mikor már elég közel jártak egymáshoz, így kiáltott fel:

- Ez a visszatérés bizonyára nem véletlen!

Lovát megfékezve Xu Shu így felelt:

- Zaklatott érzéseim közepette megfeledkeztem valamiről: van valaki, aki csodálatos képességekkel rendelkezik! Nagyjából húsz *li* távolságra él Xiangyang városától. Miért ne kereshetnéd fel őt?

- Nem tennéd meg nekem, hogy megkéred, látogasson el hozzám?

- Nem tenne eleget ennek a kérésnek: neked kell elmenned hozzá! Ám ha beleegyezik abba, hogy tanácsadód legyen, akkor olyan szerencsésé válsz, mint amilyen Zhou volt, mikor megszerezték maguknak Lü Wang segítségét, vagy a Hanok, mikor Zhang Liang érkezett támogatásukra!⁴

- Hogyan is lehetne ez az ismeretlen hozzád mérhető?

- Hozzám? Vele összehasonlítva olyan vagyok, mint elgyötört igavonó egy *qilin*hez képest, mint öreg varjú egy fénixhez képest! Ez a férfi gyakran hasonlítja magát Guan Zhonghoz és Yue Yi-hez, az ősi bölcsekhez, ám szerintem messze fölöttük áll.⁵ Tehetsége akkora, hogy képes mértéket venni az égről és kimérni a földet is. Olyan ember, aki felülmúl mindenki mást a világon!

- Szeretném megtudni, hogy hívják!

- Langye-ből való és Zhuge Liang a neve. A korábbi generális, Zhuge Feng családjából származik. Atyja, Zhuge Gui Taishan kormányzó helyettese volt, ám fiatalon meghalt, az ifjú pedig nagybátyjával, Zhuge Xuannal Jingzhou-ba ment. Liu Biao birodalmi védelmező régi barátja volt a nagybácsinak, így Zhuge Liang végül Xiangyangban telepedett le. Ezután nagybátyja meghalt, ő pedig öccsével, Zhuge Junnel visszatért nanyangi birtokukra s ott földművesekként dolgoztak. Liangfu-i stílusban komponált dalokkal szórakoztatták magukat.⁶

A földjükön volt egy hegyvonulat, amit Alvó Sárkánynak neveztek, s az idősebbik fivér felvette ezt a nevet és Alvó Sárkány Úrnak nevezte magát. Ő a te embered, egy valódi zseni! Igazán tenned kellene nála egy látogatást, s ha ő segítségedre lesz, akkor többé nem kell aggódnod a birodalom békéje miatt.

- Vízütőkör két emberről beszélt, amikor nála jártam, Alvó Sárkányról és Ifjú Fénixről. Azt mondta, ha csak egyikük engem támogat, minden rendben lesz! Bizonyosan az előbbi lesz az, akiről te is beszélsz!

- Ifjú Fénix a xiangyangi Pang Tong, Alvó Sárkány pedig valóban Zhuge Liang.

Liu Bei felugrott örömeiben:

- Most végre tudom már, kik ezek a rejtélyes emberek! Mennyire szeretném, hogy itt legyenek! Nélküled viszont még mindig vak lennék.

Valaki versbe is öntötte ezt a beszélgetést, amikor Xu Shu lóháton ülve ajánlotta Zhuge Liangot:

Meghallván aztán Liu Bei, hogy barátjának
Mennie kell, szomorú szívvel kellett sírniuk
Mert örvendtek nagyon egymás társaságának
Mindketten könnyeztek, mikor el kellett válniuk
Míg távozó vendége egy nevet nem említett
Mélyen, hangosan, hosszan visszhangzót
Melyből tavaszi égről lezúgó mennydörgés lett
Most Alvó Sárkány így ébredt fel, ez elnyomta az altatót

Így ajánlotta Xu Shu Zhuge Liangot Liu Bei-nek, ezután ellovagolt. Ekkor már hősrünk értette Vízűkör remete szavait s úgy érezte, mintha részeg kábulatból tért volna magához. Tisztjei élén visszatért a városba, ahol bőséges ajándékokat készítettek elő, majd testvéreivel útnak indult Nanyang felé.⁷

Az elválás érzéseinek hatása alatt Xu Shu elárulta barátja nevét és rejtekét, most viszont arra gondolt, hogy Zhuge Liang esetleg nem lesz hajlandó részt vállalni Liu Bei terveiben, ezért elhatározta, tesz nála egy látogatást. Így hát az Alvó Sárkány hegység felé vette útját, majd amikor odaért, leszállt hatásáról.

A házigazda megkérdezte tőle, mi járatban van, mire így felelt:

- A yuzhou-i Liu Bei-t kívántam szolgálni, ám anyámat Cao Cao börtönbe vetette, ezért ő értem küldetett. El kellett hát hagynom uramat s az elválás pillanatában téged ajánlottalak neki. Nemsokára tiszteletét teszi majd nálad, uram, én pedig abban reménykedem, nem fogod elutasítani őt, hanem beleegyezel, hogy nagyszerű tehetségeddel segítségére légy.

Zhuce Liang bosszúsnak tűnt, miután a fenti szavak elhangzottak.

- Így hát az oltáron felajánlott áldozat szerepére szánsz engem! - kiáltotta és ruhaujját megrázva elhagyta a helyiséget.

A vendég megszegyenült arccal távozott, visszaült hatására és a fővárosba sietett, hogy találkozhatson anyjával.

Hogy urának, a szeretettnek, segítsen
Önmaga helyett, mást ajánlott, kedvesen
Mikor távoli útra indult erélyesen
Szerető anyja hívására erényesen

A következő fejezetből kiderül, mi lett az eredménye mindennek.

HARMINCHETEDIK FEJEZET

SIMA HUI EGY TUDÓST AJÁNLI LIU BEI-NEK. LIU BEI
HÁROMSZOR IS ELLÁTOGAT AZ ALVÓ SÁRKÁNY
HEGYSÉGBE

司馬徽再薦名士
劉玄德三顧草廬

Ahogy említettük, Xu Shu a fővárosba sietett. Mikor Cao Cao hírül vette, hogy a bölcs megjött, elküldte két bizalmasát, Xun Yu-t és Cheng Yu-t, hogy fogadják az újonnan érkezettet a városkapunál. Így hát Xu Shu-t egyenesen a főminiszter palotájába vezették.

- Egy ilyen neves tudós, mint te, miért hajt térdet Liu Bei előtt? - kérdezte tőle Cao Cao.

- Ifjú vagyok, és hogy bizonyos kalandok következményeit elkerüljem, menekülnöm kellett. Vándorként éltem egy ideig, majd Xinye-be értem, ahol jó barátja lettem Liu Bei-nek. Ám anyám itt van, s fejemben egyfolytában az jár, mennyi mindent tett értem, nem maradhattam hát tovább távol.

- Mostantól mindig gondját viselheted! Nekem pedig abban a megtiszteltetésben lehet részem, hogy hallhassam útmutatásaidat.

Ezután Xu Shu eltávozott s anyja lakhelyére igyekezett. Az érzelmek hatása alatt könnyezve köszöntötte őt szobája ajtajában. Ám a hölgy ropantul meglepődött, hogy itt látja:

- Mi szél hozott ide? - tudakolta.

- A yuzhou-i Liu Bei szolgálatában álltam Xinye-ben, amikor megkaptam üzenetedet. Azonnal idejöttem.

Az úrhölgy hirtelen szörnyű dühbe gurult s az asztalra csapva így kiáltott:

- Te szégyenletes, elfajzott gyermek! Évekig csavarogtál minden tanításom ellenére! Most viszont már tudós vagy, könyvek ismerője, ezért tisztába kell lenned vele, hogy a hűség és a gyermeki szeretet gyakran szembe kerül egymással.¹ Nem jöttél még rá, hogy Cao Cao áruló, olyan ember, aki semmibe veszi uralkodóját és sértegeti a hatalmasokat? Nem látod, hogy Liu Bei erényes és tisztességes s ezt az egész világ tudja? Ráadásul a Han család sarja s ha vele vagy, hozzád illő urat szolgálsz! Most hát egy hamisított levél erejénél fogva, anélkül, hogy megpróbáltad volna kideríteni, mi is az igazság, elhagytad a fényt és a sötétségbe vetted magad, így szerezvén szégyenletes hírnevet. Nagyon ostoba vagy! A látványodat sem bírom elviselni! Beszennyezed őseid makulátlan hírnevét is, te haszontalan!

A fiú földig hajolva maradt, nem merte a tekintetét anyjára emelni, amíg ez a becsmérő szóáradat véget nem ért. Amint az utolsó szót is kiejtette, a hölgy felpattant és elhagyta a szobát. Hamarosan szolgáló érkezett, aki jelentette, hogy Xu úrhölgy felakasztotta magát. Xu Shu odarohant, hogy megmentse életét, ám elkésett. Született később egy magasztaló himnusz e nemes asszonyról:²

Bölcs Xun anya, hírneved most is tiszta
 Tettedtől izzik a történelem lapja
 Az igaz útról, le bizony nem tértél soha
 Családod dicsősége sem szállhat tova
 Sarjad szüntelen csak erényre oktattad
 Saját épségeddel magad nem zavartattad
 Magasan kiemelkedsz jellemeddel
 Egyszerűbb és tisztább szíveddel
 Bátor Liu Bei-t magasztaltad
 Aljas Cao Cao-t elmarasztaltad
 Meg sem érezted a közel lángoló tüzet
 Nem panaszkodtál, ha megvonták a vizet
 Ám rettentett, hogy kihasználják fiad önfejlését
 S ezzel beárnyékolják atyái nevének nagyszerűségét
 Igen, Xun anya velük egylényegű volt
 Régi idők hőseivel, kikkel tettük sosem holt
 Ők a fájdalomtól nem féltek
 Sőt, még a halállal is összefértek
 A földön számtalan dicséret ért téged
 Tudjuk, élni fog mindörökre emléked
 Üdv néked, Xun anya, átadtad eszményi képed
 Míg csak idő az idő, sosem feledjük léted

Halott szülője látványára Xu Shu ájultan esett össze s csak nagy sokára nyerte vissza eszméletét. Cao Cao hírül vette az eseményeket, gyászajándékokat küldött, majd idővel személyesen is tiszteletét tette, hogy vigaszt nyújtson és áldozatot mutasson be a halottért. A testet a fővárostól délre hantolták el, a boldogtalan gyermek pedig a sírnál virrasztott. Állhatatosan visszautasította a főminiszter valamennyi ajándékát.

Ekkoriban Cao Cao azon töprengett, hogy támadást indít a déli részek ellen. Ám Xun Yu tanácsadó igyekezett lebeszélni erről:

– A téli időszak nem kedvez egy ilyen hadjáratnak. Meg kellene várnod az enyhébb időjárást, uram.

Cao Cao hallgatott a tanácsra, ám előkészületeket azért tett, s a Zhang folyó vizét kivezettette a medréből, hogy egy tavat hozzon létre, amit Akvamarin tónak nevezett el, s itt gyakorlatoztatta katonáit, hogy hozzászokjanak a vízi harcokhoz.³

Ahogy már szóba került, eközben Liu Bei ajándékokat halmozott fel, amiket Zhuge Liangnak szándékozott adni látogatásukkor. Egy napon szolgálói kivételes megjelenésű vendéget jelentettek be, aki díszes fejéket és széles övet viselt.

- Ez biztosan ő - gondolta Liu Bei, és sietve elrendezte magán ruháját, majd elindult, hogy köszöntse a látogatót. Ám már első pillantásra kiderült, hogy a hegyek remetéje, Sima Hui, más néven Vízűkör érkezett hozzá. Liu Bei neki is megörült, a belső lakosztályába vezette, mintha csak régi barátok lennének.

A megbecsült vendégeknek kijáró helyre ültette s mélyen meghajolt előtte:

- Mióta eltávoztam hegyvidéki otthonodból, annyira lefoglaltak a katonai intézkedések, hogy elmulasztottam meglátogatásodat, ahogy pedig azt az illem megkövetelte volna. Most viszont, hogy a ragyogás képedben alászállott hozzám, bízom benne, hogy a kötelesség eme megszegése bocsánatot nyer majd.

- Hallottam, hogy Xu Shu itt van és kifejezetten azért jöttem, hogy őt láthassam - felelte Vízűkör nyersen.

- Nemrég Xuchangba indult. Hírnök érkezett egy üzenettel, amely beszámolt anyja fogságba vetéséről.

- Akkor épp most esett bele Cao Cao csapdájába, mivel a levél hamisítvány volt. Roppant nemes asszonymak ismerem anyját s még ha valóban be is börtönözte őt Cao Cao, nem hívná így magához a fiát! Az az üzenet biztosan koholmány volt! Ha a fiú nem megy, az anya biztonságban van, ha viszont odamegy, akkor halott.

- Hogyhogy? - kérdezte Liu Bei döbbenetben.

- Ez a nő a legmagasabb alapelvek szerint él, így nagyon megszegyenülne, ha ilyen körülmények között találkozna fiával.

- Barátod távozásakor egy bizonyos Zhuge Liang nevét említette. Miként vélekedsz róla? - kérdezte Liu Bei.

- Ha Xu Shu menni akart, lelke rajta, de miért akarta előrángatni Zhuge Liangot, hogy részvétellel legyen valaki más iránt?

- Miért e szavak? - értetlenkedett Liu Bei.

- Öt férfi, a nanyangi Zhuge Liang, a polingi Cui Zhouping, a yingchuan-i Shi Guangyuan, a runani Meng Gongwei és a yingchuan-i Xu Shu a legközelebbi barátok voltak. Zárt kört alkottak s a lényegi megtisztulást célzó elmékedésnek szentelték magukat. Csupán Zhuge Liang jutott el ennek érzékeléséhez. Köztük üldögélt karjait térdén nyugtatva, mormogva, majd társaira mutatván így szólt: „Uraim, ti kormányzók és védelmezők lehetnétek, ha részt vennétek a hivatali életben”. Amikor erre megkérdezték tőle, hogy ő mire törekszik, csupán mosolygott s mindig a nagyszerű, régi tudósokkal Guan Zhonggal és Yue Yi-vel hasonlította össze magát. Senki sem volt képes felmérni képességeit.

- Miként lehet, hogy Yingchuanból ennyi tehetséges ember származik? - kérdezte Liu Bei.

- Az egykori csillagjós, Yin Kui azt mondogatta, a csillagok sűrűn csoportosulnak a vidék felett, ezért élt ott már oly sok bölcs.

Guan Yu is jelen volt a beszélgetés során, s amikor hallotta, hogy Zhuge Liangot ennyire dicsérik, így szólt:

- Guan Zhong és Yue Yi a két leghíresebb vezér, akiket a Tavasz és Ősz, valamint a Hadakozó Fejedelemségek korából említenek. Messze felülmúlták az emberiség többi részét. Nem túlzás egy kicsit ezt a Zhuge Liangot hozzájuk hasonlítani?

- Véleményem szerint nem ehhez, hanem másik kettőhöz kellene őt mérni - válaszolta Vízükör.

- Kikhez? - kérdezte Guan Yu.

- Egyikük Lü Wang, aki oly szilárdan rakta le a Zhou dinasztia uralmának alapjait, hogy az nyolcszáz éven keresztül tartott. A másik pedig Zhang Liang, aki négy évszázadra diadalmassá tette a Hanokat.

Mielőtt a megdöbbenő kijelentést követő meglepetés eloszlott volna, Vízükör lesétált a lépcsőn és távozott. Liu Bei szeretne volna még tartóztatni, ám a bölcs eltökélt maradt. Miközben büszkén ellépdelt, felvetette fejét s így szólt:

- Noha Alvó Sárkány rátalált urára, nem jó időben született. Ez nagy kár.

- Milyen bölcs remete - hangzott Liu Bei megjegyzése.

A három testvér hamarosan útnak indult, hogy ráleljen az oly sokat emlegetett tudós lakhelyére. Amikor már közel jártak az Alvó Sárkány hegységhez, számos parasztot pillantottak meg, akik a gazt gyomlálták s miközben dolgoztak, így daloltak:

Kockás tábla a föld e világon
Felette függ az ég láthatatlan lábón
Az elégedett emberek alatta szerteszét laknak
Néhány feltör, sok elbukik, de sohasem lankadnak
Jól van ez így mindig a sikert aratóknak
Ám nem kedvez ez a nehéz sorsúaknak
Sárkány szunnyad a hegyen, közelükben egészen
Álma nem elég mély, hamarosan előre tör merészen

Liu Bei és fivérei megálltak, hogy az éneket hallgassák, majd magukhoz intették az egyik földművest és megkérdezték tőle, ki a dal szerzője.

- Alvó Sárkány mester - hangzott a felelet -, aki itt él a közelben.

- Merre?

- E dombtól délre van egy hegyvonulat, amit Alvó Sárkánynak neveznek, közelében pedig egy ritkás erdő. Ebben található egy szerény viskó.

Abban lelt rá a nyugalomra Zhuge Liang mester.

Liu Bei köszönetet mondott nekik s a társaság tovább lovagolt. Hamarosan el is értek a hegységhez, ami nagyon is hozzá illő elnevezést kapott, mivel tényleg csendes szépség légkörébe burkolódzott.

Egy költemény is született róla:

Nem messze Xiangyang nagy falaitól
Az ég ellen szegülve fenségesen trónol
Egy csodaszép hegyhát, melynek lábánál
A nyugalom jegyében erecske csordogál
 Útvonalát fel-le kanyarogja
 Bár nyugvó felhő rontja
 A tekintetet megragadja
S itt-ott lágyékát vízesés szabdalja
Mint alvó sárkány göngyölődik
Vagy mint fénix, sűrű fenyvesben búvik
Láthatod, vizslató szemektől rejtve
Nádfonatú, kis kunyhó áll beszegve
 Durva ajtaját befelé szél taszítja
 Lustán lengedez, s megmutatja
 A legnagyobb lángelmét a világban
Ki csöndes nyugalmat élvez magában
 A lég telve erdei illatokkal
 Zöldellő, nyírt sövény sorokkal
 Közelben sűrű bambusz leng
 Festett ernyőt alkotva zeng
 Ám pillants be, könyveket szerteszét látsz
Minden fekhelyen, székeken, vagy ahol állsz
 S hiheted: közönséges halandó
 Itten ritka vendég tudja ezt a lakó
 A kunyhó emberektől távoli vagy
Így szerencsére nincs nyüzsgés nagyon
 Vad erdei népek lakják, tanulván
 Az emberiség helyett szolgálván
 Odakint strázsál egy ősi daru
 Az ő őrhelye a külső kapu
 Bent hosszú karú gibbon jön felénk
 Tálcán kínálva gyümölcsöt élénk
 Ám lépünk be, itt az úr a kifinomultság
A lantot brokátselyem védi, micsoda gondosság
Ragyogó fegyverek csillognak a falakon

A kinti fenyők zöldjét tükrözik hanyagon
Mert ki idebent lakik, nagyszerű kincs
Páratlan tehetség, kinek párja nincs
Bár egyszerű életet él, ez nem vitás
S egyetlen gondja csupán az aratás
Vár, míg a mennydörgő hívás meg nem érkezik
Többé már nem alszik, ezúttal végleg felébresztik
Ekkor lép elő, s szavára a zűrzavarnak vége
Az egész országban uralkodni fog a béke

Liu Bei hamarosan megérkezett a menedék bejáratához, leszállt lováról s bekopogott a viskó durván megmunkált ajtaján. Egy ifjú bukkant fel, az iránt érdeklődve, mi járatban vannak.

- Liu Bei vagyok, a Han dinasztia generálisa - válaszolta Liu Bei -, Yi-cheng ura, Yuzhou birodalmi védelmezője, az uralkodó nagybátyja. Azért jöttem, hogy köszöntsem mesteredet.

- Nem tudok megjegyezni ennyi címet - közölte a legény.

- Akkor mondd neki egyszerűen, hogy Liu Bei érdeklődik felőle.

- A mester ma korán reggel útnak indult.

- Hová ment?

- Meglehetősen kiszámíthatatlanok a sétái, így fogalmam sincs, merre lehet most.

- Mikor tér vissza?

- Ezt sem tudnám előre megmondani. Talán három nap múlva, de az is elképzelhető, hogy tíz.

Liu Bei nagyon csalódott volt.

- Térjünk vissza hát, ha nem találkozhatunk vele - javasolta Zhang Fei.

- Legalább egy kis ideig várjunk!

- Jobb lenne hazamenni - mondta Guan Yu is -, azután majd elküldetünk ide, hogy megtudjuk, visszajött-e már ez a férfiú.

Liu Bei végül beleegyezett, s meghagyta a fiúnak:

- Ha mestered hazatér, mondd meg neki, hogy Liu Bei volt itt.⁴

Lóra szálltak s néhány *li* megtétele után Liu Bei hirtelen megállt, majd visszapillantott az aprócska viskó környékére az erdőben. A hegyek sokkal inkább festői, mint nagyszabású látványt nyújtottak, a vizek inkább tisztának, nem pedig mélynek tüntek, a síkság egyenletes volt, ám nem kiterjedt, az erdő pedig termékeny, ám nem sűrű. A gibbonok egyetértésben éltek a darvakkal a fák és a sekély vizek között. A bambuszok és a fenyők egymással versengve zöldelltek. Olyan táj volt ez, ahol érdemes elidőzni.

Mialatt Liu Bei némán csodálta, egy alakot vett észre, aki a hegyi ösvények egyikéről tartott lefelé. A férfi megjelenése igen előkelő, ő maga pedig

jóképű és méltóságteljes volt.

Kényelmesnek tűnő fejedőt és lágy redőkben aláhulló fekete köpönyget viselt. Botra támaszkodva lépdelt a meredek ösvényen.

- Biztosan ő az! - örült meg Liu Bei.

Leugrott lováról, majd odasétált, hogy üdvözölje az idegent, akit tiszteletteljesen köszöntött, azután így szólt hozzá:

- Véletlenül nem te vagy Alvó Sárkány, uram?

- Kit tisztelhetek benned, generális? - kérdezett vissza a férfi.

- A nevem Liu Bei.

- Nos, Zhuge Liang jó barátom, ám nem én vagyok ő. A nevem Cui Zhouping.

- Már sokat hallottam felőled! Nagyon örülök a találkozásnak! - kiáltott fel Liu Bei -, most pedig, kérlek, üljünk le itt, ahol vagyunk, és hadd hallgassam meg tanácsodat.

A két férfi helyet foglalt egy sziklán az erdőben, a két fivér pedig Liu Bei oldalára húzódott.

- Generális, mi okból keresed Zhuge Liangot? - tudakolta Cui Zhouping.

- A birodalomban a zűrzavar az úr - válaszolta Liu Bei -, s azt szeretném barátodtól, hogy mondja el nekem, miként állíthatnám vissza a rendet.

- Uram, véget kívánsz vetni a jelenlegi zűrzavarnak, csak hogy te jólelkű ember vagy s már a legősibb időktől kezdve a káosz felszámolása pusztán kemény kézzel lehetséges. Azon a napon, amikor Liu Bang, a Legfőbb Ős munkához látott és végzett a romlott Qin uralkodóval, a rend elkezdte átvenni a zűrzavar helyét. A jó kormányzat az ő uralmával kezdődött s további kétszáz évig kitartott, a nyugalom két évszázada volt ez. Azután Wang Mang lázadása következett és ismét eluralkodott a rendetlenség. ekkor tűnt fel a színen Liu Xiu, aki helyreállította az uralkodói ház tekintélyét, így a rend ismét győzedelmeskedett. Ismét két évszázadig tartó békeség és nyugalom köszöntött ránk, ám most megint gondok és harcok ideje jött el. A béke visszaállítása időbe telik, nem lehet gyorsan elérni. Te, uram, Zhuge Liangtól várod, hogy rendbe szedje az időt és az évszakokat, hogy helyreállítsa a mindenséget, ám attól tartok, ez a feladat roppant nehéz, kísérletet tenni vele csupán a szellemi energia hiábavaló pazarlása volna. Nagyon is jól tudod, hogy akit az Ég kegyel, könnyű úton jár, akit viszont nem, épp ellenkezőleg. Nem menekülhetünk el osztályrészünk elől, nem kerülhetjük el sorsunkat.

- Mester - felelte Liu Bei - meglátásaid valóban igen mélyek, szavaid pedig komoly jelentéssel bírnak, ám én a Han ház sarja vagyok, ezért kötelességem segíteni rajta. Beszélhetek-e arról, hogy alávetem magam az elkerülhetetlennek és bízhatok-e a sorsban?

- A hegyi vadon egyszerű lakójához nem illik, hogy a birodalom ügyeiről szóljon - válaszolta Cui Zhouping -, ám mivel utasítottál, hogy beszéljek, ezért megtettem. Talán örülségeket mondtam.

- Hálás vagyok útmutatásodért, mester. De tudod azt is esetleg, hová távozott Zhuge Liang?

- Én is hozzá indultam, így hát nem tudom, merre járhat - mondta Cui Zhouping.

- Ha arra kérnélek, mester, hogy tarts velem szerény birtokomra, eljössz-e?

- Én túlságosan késlekedő vagyok, túlságosan kedvelem a szabadidőt és a gondtalanságot, nincs már semmi becsvágyam ehhez. De később még látjuk egymást.

E szavakkal Cui Zhouping búcsút intett és elsétált. A három fivér lóra szállt, majd elindultak hazafelé.

- Nem találtuk meg Zhuge Liangot - szólalt meg nemsokára Zhang Fei -, s csak annyi eredménye volt ennek az utazásnak, hogy meghallgathattuk vad ömlengését ennek az úgynevezett tudósnek!

- Szavai mély gondolkozóra vallottak - felelte Liu Bei.

Néhány nappal a Xinye-be történő visszatérést követően Liu Bei hírnököt küldött, hogy kiderítse, hazaérkezett-e már Zhuge Liang. A küldött jelentette, hogy igen. Erre Liu Bei felkészült egy újabb látogatásra.

Zhang Fei ismét kifejezésre juttatta ingerültségét:

- Miért kell erre a falusira vadásznod? Küldess el érte, közöld vele, hogy jöjjön ide!

- Csendet! - csattant fel Liu Bei - A tudós Menciusz azt mondta, „megpróbálni találkozni egy bölccsel, anélkül, hogy útjába kerülnénk, olyan mintha bezárnánk az ajtót, amin be akarunk lépni”. Zhuge Liang napjaink legnagyobb elméje, hogyan is rendelhetném ide?

Így hát Liu Bei két fivérével együtt ismét lóra kapott, hogy újabb látogatást tegyenek az erdővel borított hegységben. Kivételesen hideg tél volt, súlyosan függő felhők takarták az egész eget. Még mielőtt messzire juthattak volna, csípős szél kerekedett s a havat is felkavarva egyenesen arcukba fújt. Hamarosan a hegyek mintha jádéből, a fák pedig ezüstből lettek volna.

- Rettentő hideg van, a föld keményre fagyott, egyszerűen lehetetlen harcolni most - dörögte Zhang Fei -, mi viszont mégis úton vagyunk, hogy olyan tanácsot kapjunk, ami haszontalan lesz számunkra. Mi értelme van ennek? Menjünk inkább vissza Xinye-be, hogy védve legyünk a dermesztő fagytól!

- Azon vagyok, hogy bizonyítsam buzgalmam Zhuge Liang számára, ám ha te, fivérem, nem szereted a hideget, visszatérhetsz.

- Nem félem a halált sem, így azt gondolod, meghátrálok a hideg elől?
Ám ami mindennél jobban érdekel, hogy bátyám elvesztegeti idejét és erejét - felelte Zhang Fei.

- Egy szót se többet erről - zárta le a vitát Liu Bei s tovább utaztak.

Amikor már a kis erdő közelében jártak, egy útszéli fogadóból énekszót hallottak kiszűrődni. Meg is álltak, hogy hallgassák. A dal így hangzott:⁵

Bár különösen ritka volt tehetsége
Mégis halovány volt hozzá nevezetessége
Sajnos a nap későn virradt fel
Hogy hírneve fénnel teljen el
Ó, barátok, ismeritek Lü Wang meséjét
Az öreg kényszerű elköltözését
Tengerparti viskóját elhagyta
Aztán a herceg oldalát szolgálta
Hogy megossza véle tanácsait
Mikor nyolcszáz hadúr találkozik
Kik egyetértve jöttek el
Fehér hal, jó előjel
Vetődött a csónakba fel⁶
Távoli mező megtelt vérrel
Ömlött ott karmazsin áradat
Ő pedig, mint hős vezér, áthaladt
Kinek erényeit sosem tagadták
Ez Zhang Liang, a gaoyang-i gazda, mondták
Borkedvelő, ki elhagyta otthonát
S hűségesen szolgálta az urát
Jóképű férfiú volt egészen
Ki szabadon beszél és merészen
A legfőbb hadurakkal is tudatosan
Ám az ünnepi asztalnál alázatosan
Ő volt mindig a legilletudóbb holott
Ő volt, mégis, ki aztán a porba rontott
Közel nyolcvan várost amott
Ám ily tetterős emberek ugyanott
E földön többé nem lennének láthatók
Ha nem látogatták volna őket bölcs uralkodók
Akkor lett volna ekkora hírük?
Ám rájuk letek, s megnyerték hűségük
Így aztán nagy hírnevet szereztek velük⁷

A dal itt végződött, az énekes egyik társa pedig az asztalt verve így fogott újabb énekbe:

Hírneves uralkodónk volt egykor
Ki ragyogó kardot rántott mikor
A tengerek közti földet megtisztította
Mindezek urának aztán magát tartotta
Idővel ezt fia örökölte tőle
Így aztán fiúról-fiúra belőle
Tettek szert a hatalomra mindnyájan
Négyszáz évig megtartva azt szilárdan
Ekkor jött el ideje gyenge utódoknak
Kihalt belőlük a tüzes virtus, hiába aggódnak
Miniszterek árulták el bizalmuk
Aljas udvari fondorlat szabdalta birodalmuk
Előjelek tűntek fel: fekete kígyó kerekedett
Ez aztán a sárkány trónusra tekeredett
Utána a fogadási díszcsarnokban
Gonosz fények ragyogtak fel sorban
Útonállók özönlöttek a földeken
Nemesek is lázadtak az úr ellen
Az egyszerű nép pedig, elhagyatva
Menedéket azóta sehol sem találva
Fojtsuk borba bánatunk
Vigadjunk, míg tudunk
Ők meg hadd törjenek csak a dicsőségre
Váljanak csak méltóvá a nagy hírnévre

A két énekes ezután hangosan nevetett s tapsoltak, amint az ének véget ért. Liu Bei egészen biztos volt benne, hogy a rég vágyott bölcs is odabent van, ezért leszállt lováról és belépett a fogadóba. Rögtön észrevette a két vigadót, akik egymással szemben ültek az egyik asztalnál. Egyik sápadt, hosszú szakállú volt, a másiknak pedig megkapóan finom arcvonásai voltak. Liu Bei üdvözölte őket, majd így szólt hozzájuk:

- Melyőtök Alvó Sárkány mester?

- Kit tisztelhetünk benned, uram? - tudakolta a hosszúsakállú - Mi dolgod van Alvó Sárkánnyal?

- Liu Bei vagyok. Azt szeretném megtudni tőle, miként lehetséges visszaállítani a rendet és a nyugalmat a világon.

- Nos, egyikünk sem ő, ám mindketten barátai vagyunk. Az én nevem Shi Guangyuan, társam pedig Meng Gongwei.

- Hallottam már mindkettőtökről - válaszolta Liu Bei boldogan - Nem jönnétek el velem Alvó Sárkány otthonához? Akkor beszélgethetnénk útközben! Vannak lovaim is számotokra.

- Mi, a vadon tétlen fiai semmit sem tudunk arról, miként lehetne a forrongó birodalmat lecsillapítani. Kérünk, ne is tudakold ezt tőlünk. Szállj csak fel lovadra, s folytasd Alvó Sárkány keresését!

Így is tettek és megint útnak indultak. Végül ismét rátaláltak az aprócska viskóra, ahol újra bekopogtattak. Ugyanaz a legény nyitott ajtót, akivel már találkoztak s Liu Bei rögtön megkérdezte tőle, visszatért-e már mestere.

- A szobájában olvas éppen - válaszolta a fiú.

Ezt hallván roppant boldogan követte őt Liu Bei a kunyhó belsejébe. A közepső ajtó előtt egy pár tekercsen az alábbi két sort olvasta:

Tisztaság tanúsítja a hajlamot
Nyugalomra ösztönözi a tartózkodót

Amint Liu Bei e sorpárt tanulmányozta, felfigyelt rá, hogy valaki fojtott hangon énekel, ezért az ajtó előtt megállt, hogy bekukucskáljon. Egy ifjút pillantott meg a parázstartó közelében, ki térdeit átölelve így dalolt:

A fönixet magasra repítik, ó!
S csak platánra telepszik
A tudós elrejtezik, ó!
Ura míg eljő, várakozik
Földje addig műveltetik, ó!
Elégedett, én pedig szeretem, mi itthon lakozik
Vár a sorára, tanakodik, ó!
Könyvet-lantot hátrahagyva végül kalandozik

A dal végeztével Liu Bei előrelépett és köszöntötte a házigazdát:

- Mester, régóta vágyom már ismeretségedre, ám szinte lehetetlen volt rád találnom! Nemrégiben Vízűkör mesélt rólad, én pedig ide, lakhelyedre siettem, de csalódottan távoztam. Ezúttal az időjárással és az elemekkel is szembeszegülve jöttem el megint s elnyertem a jutalmam: láthatlak téged, így igazán szerencsésnek érzem magam!

Az ifjú sietve viszonzta az üdvözlést, majd így felelt:

- Generális, te bizonyosan a yuzhou-i Liu Bei vagy s fivéremet kívánod látni.

- Akkor tehát, uram, nem te vagy Alvó Sárkány! - hőkölt vissza Liu Bei.

- Az öccse vagyok, Zhuge Jun. Van nekünk még egy bátyánk is, az ő neve Zhuge Jin, s most éppen délen tartózkodik, Sun Quan tanácsadójaként.

Zhugue Liang a másodszüllött családukbun.

- Itthon van fivéred?

- Tegnap elment kiránuulni Cui Zhoupinggel.

- Merre indultak?

- Ki tudná azt megmondani? Talán hajóra szálltak s a tavak közét vitorláztak vagy elmentek beszélui egy távoli, hegyi templom papjaival, esetleg valami messzi faluba indultak felkeresui egy rég nem látott barátot, de az is lehet, hogy egy barlangban ülnek lantjukkal vagy sakktáblával. Senki sem tudja, merre jönnek-mennek, így nem is számíthatnak rájuk.

- Mekkora balszerencsém van! Másodszer sem sikerült találkozznom a nagyszerű bölccsel!

- Kérlek, ülj le egy kicsit, engedd meg, hogy megkínáljalak egy kis teával!

- Fivérem, mivel a mester nincs itt, szerintem ülünk lóra és induljunk!

- dörmögte Zhang Fei.

- Ha már egyszer itt vagyok, miért ne beszélgessünk, mielőtt hazatérünk? - felelte Liu Bei, majd a házigazdához fordulva így folytatta:

- Meg tudnád mondani nekem, vajon érdemes testvéred ért a stratégiához és a háború művészetéhez?

- Nem tudom.

- Ez még rosszabb, mint a másik - zúgolóduott Zhang Fei -, és a szél meg a hó is egyre borzasztóbb! Haza kellene indulnunk!

Liu Bei dühösen rámeredt és közölte, hogy fejezze be.

- Mivel bátyám távol van - mondta Zhugue Jun -, nem marasztallak tovább. Értesíteni foglak, amint itt lesz.

- Kérlek, ne csinálj ebből gondot! Néhány nap múlva ismét eljövök. Ám ha kaphatnék most papírt és tintát, akkor hagynék egy üzenetet, amiből fivéred láthatná, hogy eltökélt és komoly vagyok.

Zhugue Jun elővette a tudós „négy kincsét”, Liu Bei pedig, ajkai közt melegítve a fagyos ecsetet, széthajtogatva a finom papírt, az alábbiakat írta:

„Liu Bei már régóta nagy csodálód. Kétszer is ellátogatott otthonodhoz, de legnagyobb bánatára mindkét alkalommal üresen találta. Szerényen megvallja, hogy az uralkodó távoli rokona és érdemtelenül élvez hírnevet és rangot. Amikor látta, hogy a jogos kormányzatot elsöprik és csalárdúsággal helyettesítik, az állam alapzata lassan elkezd felmorzsolódui, vad harcosok hordája teremt zúrzavart a vidéken s egy gonosz szövetség nem helyénvaló módon viselkedik a törvényes uralom képviselőjével, szíve megszakadt és egész bensője megrendült. Ámbár ég a vágytól, hogy segítsen a birodalmon, nincs megfelelő képessége. Így hát hozzád fordul, mester, bízva jóindulatodban, kegyességében, hűségében és tisztességében. Ha a mester használná képességeit, melyek Lü Wangéval egyenlők s

Zhang Liangéhoz hasonlók, nagyszerű tetteket hajtana végre, a birodalom megint boldoggá válna s a trón biztonságban lenne.

Azért írtam le mindezt, hogy tudd: az elme böjtölést követő megtisztítása s a test illatos fürdője után Liu Bei újra felkeres majd téged, hogy nagyra becsült jelenléted előtt földre borulhasson, s átélhesse a megvilágosodást”.

Miután elkészült, a levelet odaadta Zhuge Junnek, majd útnak indult, mérhetetlenül csalódottan e második kudarcot követően. Amint nyeregbe szállt, látta, hogy a szolgálégény a sövényen túl integet neki s hallotta, hogy így kiált neki:

- Az öreg mester közeleg!

Liu Bei arrafelé pillantott, s szamar hátán ülő alakot vett észre, aki éppen egy hídon kocogott át.

A figura hosszú, egészen vállig érő hajtókákkal rendelkező sapkát és rókaprém köpönyeget viselt. Egy ifjú követte borospalackot cipelve. Ahogy átcammogtak a havon, az utazó egy dalt dudorászott:

Este van, az ég most már sötét
Északi szél hozza a jeges övét
Díszítik a hópihék a tájat szépen
Hegyek-völgyek domborodnak a fehér leplen
Talán az ég csúcsán is túl
Fehér sárkányok harca dúl
Páncélpikkely hasad le testükről
Üzelve szerte a világon a széltől
Amott a viharban valaki gyalogol
Együgyű lélek, mégis dúdol és dalol:
„Ó, szegény szilvafák, bennetek szélvihar tépdés
Lefosztja virágaitok, ágatok csupasz lesz és érdes”⁸

- Itt van végre Alvó Sárkány - gondolta Liu Bei és sietve leugrott a nyeregből, hogy üdvözölte a szamáron közeledőt:

- Mester, nehéz ilyen hideg szélben utazni s társaimmal együtt már régóta várunk rád!

Az érkező leszállt hatásáról, viszonzta a meghajlást, miközben Zhuge Jun így szólt hátulról:

- Ez nem fivérem, hanem az apósa, Huang Chengyan.

Liu Bei nem jött zavarba s így szólt az újonnan érkezőhöz:

- Hallottuk a dalt, amit énekeltél és nagyon csodálatosnak találtam!

- Egy kis versike ez, amit vejem házában olvastam és eszembe jutott, ahogy átkeltem a hídon s megláttam a szilvafákat a sövényben. Így történhetett, hogy megütötte füledet, nemes uram!

- Találkoztál mostanában a vejeddel? - tudakolta Liu Bei.

- Éppen ezért jöttem ide most!

Erre Liu Bei búcsút vett tőle és távozott. A vihar egyre elviselhetetlenebbé vált, ám még a tomboló fürgetegnél is rosszabb volt a szívében lakozó bánat, ahogy visszanezett az Alvó Sárkány hegységre.

Egy téli napon, havon-szelen át
Úr vágatott, hallgatni egy bölcs szavát
Ó, jaj! Útjára hiába indult
Ezért bánatában hazafelé vonult
Fagy dermesztett folyót és vizet
Jégtakaró fedett hidat és követ
Paripáját bénította csípős hideg
Botorkált mintha merev volna s öreg
Hópihék a lovas fejére szálltak
Mint körtevirág szirmai, lágyak
Vagy a fűzfa könnyű barkái kedvesen
Arcát simogatták, miközben vágtaözött hevesen
Majd hátságát visszafogva körülnézett
Fát-buckát sűrű hó vastagon lepett
Alvó Sárkányhegyet is befedett
Ezüstdombot, mely ragyogott, fénylett

A Xinye-be történő visszatérést követően az idő csak úgy repült, míg el nem közelgett a tavasz. Ekkor Liu Bei sorsot vetett, hogy megtudja, melyik a kedvező nap az újabb utazásra Zhuge Liang otthonához. Miután sikerült kiválasztani a napot, három napig böjtölt, majd ruhát váltott, hogy készen álljon a látogatásra. Két fivére helytelenítően szemlélte az előkészületeket s hamarosan úgy döntöttek, felszólalnak az út ellen.⁹

Bölcs és hadvezér sosem ért egyet
A harcos mindig lenézi a jámbor kegyet

A következő fejezet elárulja, mit is mondtak bátyjuknak.

HARMINCNYOLCADIK FEJEZET

ZHUGE LIANG HÁROM KIRÁLYSÁG TERVEIT SZÖVI.
SUN QUAN MEGTÁMADJA XIAKOU-T, HOGY BOSSZÚT
ÁLLJON ATYJÁÉRT

定三分隆中決策
戰長江孫氏報讎

Semmit sem vont le Liu Bei elszántságából a két sikertelen látogatás a bölcs otthonánál, kinek tanácsára vágyott, így hát megkezdte előkészületeit a harmadik utazásra is. Testvérei nem helyeselték ezt s Guan Yu végül így fordult hozzá:

- Fivérem, már kétszer felkerested őt. Ez bizonyosan túlságosan nagy alázatot mutat részedről, én pedig nem is hiszek túlságosan e bölcs tanítói hírnevében: kerül téged, nem meri alávetni magát a megmérettetésnek! Miért ragaszkodsz hát ily makacsul az ötletedhez?

- Tévedsz, fivérem. A Tavasz és Ősz korában a Qi-ből származó Huan herceg ötször is ellátogatott a „keleti dombok remetéjéhez”, mielőtt sikerült volna találkoznia vele. Az én vágyam pedig, hogy láthassam Zhuge Liangot, erősebb, mint az övé volt.

- Szerintem ez helytelen! - szólt közbe Zhang Fei - Hogy is lehetne ez a falusi a bölcsesség csodája? Nem kellene többé odamenned, s ha ő nem jön el ide, majd én elhozom egy kenderkötél végén!

- Megfeledektél Wen király látogatásáról Lü Wangnál, a Keleti-tenger partján? Ha ő ekkora tisztelettel viseltetett az öreg iránt, akkor miként lehetnék én túl alázatos? Ha te nem is tartasz velünk, fivérünk és én útnak indulunk!

- Ha ti mentek, nem maradhatok hátra! - kiáltotta Zhang Fei.

- Rendben, de udvariasnak kell lenned.

Zhang Fei megfogadta, hogy többé nem feledkezik meg magáról s a hármas ismét elindult a már jól ismert úton. Amikor már csak fél *li* távolságra voltak a viskótól, Liu Bei leszállt lováról, mivel elhatározta, hogy a nagyra becsülés jeleként gyalog közelíti meg a házat. Hamarosan szembe-találkozott Zhuge Junnel, akit mély tisztelettel üdvözölt és azt tudakolta tőle, otthon van-e bátyja.

- Múlt éjjel ért haza, így ma láthatod őt, generális - hangzott a felelet, majd az ifjú feszelen módon távozott.

- A szerencse ezúttal mellém állt - gondolta Liu Bei -, találkozni fogok a mesterrel!

- Ez egy faragatlan fickó! - mordult fel Zhang Fei -, nem került volna neki semmibe, ha elkísér minket a házhoz! Miért tűnt el ilyen hirtelen?

- Mindenkinek megvan a dolga - felelte Liu Bei -, miféle hatalmunk van felette?

Hamarosan ismét az ajtó előtt álltak és türelmetlenül kopogtattak. A szolgálégény bukkant fel, az iránt érdeklődve, mi járatban vannak, mire Liu Bei igen alázatosan így válaszolt:

- Azért bátorkodom zavarni a zseni szolgálóját, kedves inas, hogy jelentsd mesterednek: Liu Bei szeretné tiszteletét tenni nála.

- Uram itthon van, ám éppen alszik.

- Ebben az esetben még ne szólj neki - mondta Liu Bei, majd utasította fivéreit, hogy csendben várokozzanak az ajtónál, ő maga pedig óvatos léptekkel beosont. Ott volt a férfi, akit keresett, egyszerű gyékény fekhelyen elnyúlva és szunnyadva. Liu Bei tisztos távolságból, összefonott karokkal üdvözölte őt.

Telt-múlt az idő, de az alvó csak nem ébredt fel. A két hátrahagyott testvér, miután kezdtek türelmetlenek lenni, szintén bejött s Zhang Fei boszszankodni kezdett, mikor meglátta, hogy bátyja tiszteletteljesen álldogál, míg a másik békésen alszik.

- Miféle arrogáns alak ez a mester? - csattant fel - Fivérünk itt várakozik, ő meg semmivel sem törődve szundít! Odamegyek hozzá és felrobbantok egy bombát a füle mellett, aztán majd meglátjuk, felébred-e rá.

- Ne, ne, semmi ilyesmit ne tegyél! - suttogta Guan Yu, majd Liu Bei kiküldte őket.

Ebben a pillanatban észrevette, hogy a mester megmozdult. Megfordult, mintha fel akarna kelni, ám ehelyett végül a fal felé fordult és újra elaludt. A szolgáló megmoccant, mintha fel akarná kelteni urát, ám Liu Bei nem engedte, hogy megzavarja őt álmában s egy újabb, lassan vánszorgó óra telt el ezután. Végül Zhuge Liang felébredt és az alábbi sorokat ismételte el magának:

„Tudhatja e bárki is, miféle sors vár rá?
Mégis, egész életem során éreztem
Végül eljött a nap, hogy elmegyek világgá
Itt hagyom gondért, harcért, békés menedékem”¹

Amint befejezte, a legényhez fordult:

- Érkezett-e bárki a szokásos emberek közül?

- Liu Bei, a császár nagybátyja van itt - felelte a fiú -, és már régóta várakozik.

- Miért nem ébresztettél fel? - kiáltotta a mester felpattanva fekhelyéről
- Fel kell öltöznöm!

Ezzel egy hátsó helyiségbe iramodott, hogy magára öltse ruháit. Hamarosan ismét megjelent, ezúttal megfelelő öltözetben ahhoz, hogy fogadja látogatóját.

Liu Bei közepes termetű, finom arcvonásokkal rendelkező ifjút látott közeledni. Fején turbánt viselt s hosszú, darufehér köpönyeg lobogott utána. Olyan méltósággal lépdelt, mintha nem is halandó volna, hanem több annál. Liu Bei meghajolva így szólt:

- A Han család leszármazottja vagyok, ugyanakkor egy tudatlan Zhuoból. Már hosszú ideje tisztában vagyok hírneveddel, mester, mennydörgésként csendül fülemben. Kétszer látogattam el hozzád eddig, mindkét alkalommal sikertelenül. Másodszorra már egy nevemmel ellátott üzenetet is hagytam neked az írópultodon, talán olvastad is.

- Az előtted álló remete késlekedő természettel bír - válaszolta Zhuge Liang -, ugyanakkor tudom, hogy köszönetet kellene mondanom többszöri látogatásodért s szégyenkezem, ha erre gondolok.

Ilyen udvarias megjegyzések hangzottak el, miközben többször meghajoltak egymás felé, míg végre a két férfi helyet foglalt a házigazda és vendég pozíciójában, a szolgáló pedig teát hozott számukra.

Ezután Zhuge Liang fogott beszédbe:

- Leveledből tudom, hogy mind a nép, mind a kormányzat miatt bánkódsz. Ha nem lennék ennyire fiatal, s ha bármiféle tehetségem volna, talán segíthetnék neked kérdéseid megválaszolásában.

- Sima Hui és Xu Shu is beszélt rólad, lehetséges volna, hogy szavaik hiábavalóak voltak? Bízom benne, ó, mester, hogy nem fogod alábecsülni jelentéktelenségemet, hanem útmutatásodban részesítesz!

- A két férfiú, akiket említettél, hatalmas tudósok. Én viszont csak egy paraszt vagyok, egyszerű földműves, hogyan is adhatnék útmutatást a birodalmi politikában? Azok ketten félrevezettek téged, ha engem javasoltak! Miért utasítod vissza a csodálatos drágakövet az értéktelen kavicsért cserébe?

- De hiszen képességeid felölelik az egész világot és ennek megfelelően bámulatra méltók! Miként is lehetsz elégedett azzal, hogy elhagyott helyeken csak hagyod elmúlni az időt teljes tétlenségben? Arra kérlek, ó, mester, hogy emlékezz a világ lakóira, s értékes tanácsaiddal szüntesd meg mérhetetlen tudatlanságom!

- De mi az, amire törekszel, generális?

Liu Bei közelebb húzódott vendéglátójához:

-A Hanok gyengülnek, a kinevezett, rossz szándékú miniszterek pedig megszerzik maguknak hatalmukat. Én magam sem vagyok erős, mégis arra vágyom, hogy helyreállítsam az állam rendjét. Ám túlságosan együgyű vagyok, eszközeim csekélyek s nem tudom, kihez forduljak segítségért. Egyedül te világíthatod be sötétségem, mester s óvhatsz meg a bukástól! Mennyire boldog lennék, ha így tennél!

- Egyik merész ember a másik után kelt fel a birodalom különböző részeiben a lázadó Dong Zhuo napjai óta - felelte Zhuge Liang -, Cao Cao pedig nem volt olyan hatalmas, mint Yuan Shao, mégis legyőzte őt a megfelelő pillanat kiválasztásával és katonai ereje tökéletes kihasználásával. Most már hatalma szinte felmérhetetlen: óriási hadserege van s az udvar

irányításán keresztül a tartományurakat is markában tartja. Nem gondolhatod komolyan, hogy szembeszálsz vele. Azután a Sunok immár három generáció óta uralják a déli földeket, s noha a helyzetük az egykori Wu állam területén talán nem tűnik biztosnak, elég népszerűek ahhoz, hogy baj esetén ehhez folyamodjanak. Támogatást szerezhetsz onnan, ám teljes sikert nem fogsz elérni.

- A Liu Biao uralta Jingzhou-ra támaszkodhatsz: ereje a két folyón, a Hanon és a Mianen nyugszik északon s valamennyi érdekeltsége délre található.² Keleten Wu-val határos, nyugaton területei Ba és Shu ősi állam földjeivel kapcsolódnak össze. Ez az a térség, ahol sorsdöntő küzdelmeket kell nyerni, azután meg kell tartani, hogy biztosítsuk fennhatóságunkat. Az Ég láthatóan neked szánja, még ha vonakodsz is elfoglalni.

Yizhou vidéke, melyet Liu Zhang ural, szintén fontos hely, termékeny és kiterjedt, olyan föld, amit kedvel az Ég s amelyen keresztül a Hanok alapítója elnyerte birodalmát. Liu Zhang viszont ostoba és gyenge. Az ott lakók nemes gondolkozásúak, a terület gazdag, de ő nem képes kezében tartani, s minden tehetséges ember megvilágosodott kormányzóra vágyik helyette.

Mivel te, uram, az uralkodóház sarja vagy s szerte az országban megbízhatónak és törvénytisztelőnek tartanak, igazi hősnek, aki roppantul szeretné elnyerni a bölcsek támogatását, ha Yizhou és Jingzhou birtokába jutsz, ha nyugaton megegyezel a Rong törzsekkel, délen a magad oldalára állítod Yi és Viet tartományait, szövetséget kötsz a wu-i Sun Quannal s megfelelő irányítást valósítasz meg és tartasz fenn, akkor magabiztosan várhatod a napot, amikor az Ég tálcán kínálja majd neked a várva várt lehetőséget. Ezután kinevezhetsz egy érdemes hadvezért az északkeleti részek meghódítására, míg te magad seregeid élén északnyugatnak indulhatsz s bízhatasz abban, hogy a nép legmelegebb fogadtatásában részesülsz. Ha mindez megtörtént, akkor a feladat teljesítése már egyszerű. A Hanok ismét uralomra jutnak. Ez minden tanácsom, ha mindezt elvégzed, sikerrel jársz.

Zhuge Liang szünetet tartott, míg utasította a legényét, hogy hozzon be egy térképet. Amikor ott volt előtte, kicsavarta és így folytatta:³

- Itt láthatod a nyugat ötvennégy tartományát. Ha meg akarod szilárdítani hatalmadat itt, akkor hagynod kell, hogy Cao Cao irányítsa északot, legalábbis amíg az Ég által meghatározott idő el nem jön, Sun Quan pedig a déli földeket, míg a Föld kedvezőnek nem látja terveink beteljesülését. De addig is, generális, élvezheted a népszerűséget és az emberek szeretetét saját területeden. Jingzhou-t kell először megszerezned, amelyet majd ott-honoddá tehetsz, a folyóktól nyugatra eső területek lesznek a következők a hatalom megalapozásához. Ha itt megszilárdítottad uralmadat, elkezdheted a tervek kovácsolását az egész birodalom megszerzéséhez.

Amint Zhuge Liang végzett szónoklatával, Liu Bei felkelt helyéről s tisztelegve így szólt:

- A szavaid, ó, mester, mindent oly világossá tettek előttem, mintha el-söpörték volna a felhőket s immár látnám a tiszta eget! Ám Jingzhou Liu Biao-hoz, rokonomhoz tartozik, Yizhou pedig Liu Zhangé, egy másik családtagomé. Aligha vehetném el csak úgy a földeket tőlük.

- Tanulmányoztam a csillagokat, ezért tudom, hogy Liu Biao már nem sokáig lesz ezen a világon, a másik pedig nem olyan ember, aki képes lenne talpon maradni. Mindkét hely biztosan öledbe fog hullani.

Liu Bei némán meghajolt, válaszul az elismerésre. Így Zhuge Liang egyetlen beszélgetés során bizonyította, hogy ő, aki egész életében teljes visszavonultságban élt, tudta és előre látta azt a hármass felosztást, amellyé a birodalom szétszakadni készült. Valóban igaz, hogy soha egyik korban sem volt vele egyenrangú értelemben és helyzetfelismerésben.

Lám, ha Liu Bei gyengeségén mérgeződik
Alvó Sárkány a közelben nézelődik
Mikor nagy vágya jövőjének tudása
Mutatja a mester térképét, hogy átlássa

- Noha hírnevem csekély s erényeim is szegényesek - mondta Liu Bei -, mégis, abban reménykedem, ó, mester, hogy nem vetsz meg értéktelenségem miatt, hanem hátrahagyod magányod és segítségemre leszel. Biztos lehetsz benne, hogy a lehető legkomolyabban fogok hallgatni szavadra!

- Régóta boldogan élek már itt, kedvelem ezt a szabadságot. Attól tartok, nem engedelmeskedhetem parancsodnak - válaszolta Zhuge Liang.

Ezt hallván Liu Bei könnyekre fakadt:

- Ha nem teszed, ó, mester, mi lesz az emberekkel?

A könnyek akadálytalanul gördültek le Liu Bei köpönyegének gallérjára és ruhaujjára. Zhuge Liang bizonyosságot nyert, hogy a hős vágya őszinte, ezért így szólt:

- Generális, ha elfogadod, rendelkezésedre bocsátom jelentéktelen erőmet s szolgálatodba állok!

Liu Bei hinni sem akart a fülének és nagyon megörült. Behívta Guan Yu-t és Zhang Fei-t, hogy köszöntsék a bölcsét és hozzák be a számára előkészített ajándékokat. Ám Zhuge Liang valamennyit visszautasította.

- Nem azért adom ezeket az ajándékokat, hogy biztosítsam szolgálataidat, hanem csupán nagybecsülésem jeleként - közölte Liu Bei.

A mester végül elfogadta azokat. Ezen az éjszakán mindannyian a birtokon maradtak, másnap pedig, amikor Zhuge Jun visszatért, fivére így fordult hozzá:

- Liu Bei nagybácsi háromszor is eljött hozzám, ezért most vele kell tartanom. Gondozd a területet távollétemben, ne hanyagold el a helyet, mivel amint munkám véget ért, visszatérek!

Született egy vers is erről a búcsúról:

Azután, elhagyva szerény otthonát
Távoli, békés napok járták gondolatát
Mikor hazafelé jön, fel a hegyre
Túl a völgyön, többé nem kóborol messze
Ám a kötelesség nyugatra terelte
Végső nyughelyét is ott lelte

Érdemes felidézni egy régi költeményt is itt:

A Hanok Őse megragadta csillámló pengéjét
S a Mangdang hegynél a Fehér Kígyó folyatta véré
Qin-t hódítván, Chu-t pusztítván Xianyang-ot is elfoglalta
Majd kétszázadnyi uralom után magva csaknem cserbenhagyta
Ám Liu Xiu a nagy, visszaállította Luoyang-ban dicsőségét
Gyermekei örökölték trónusát, követve bölcsességét
A romlás még Huan és Ling napjaiban megkezdődött
Aztán Xian császár fővárosa Xuchang-ba átköltözött
S a négy tengeren belül az úr a zűrzavar lett
Merész, ádáz lelkeknek több se kellett
Cao Cao tehát a kedvező alkalmat megragadta
S végül a birodalmi főhatalmat a markában tarthatta
Közben a Sunok szereztek maguknak nagy dicsőséget
Együttal, a Nagy-folyótól keletre, tekintélyes örökséget
Liu Bei egyedül kóborolt ide-oda szegényen
Míg akkor menedékre nem lelt Xinye-ben
A nép fájdalma bántotta mérhetetlenül
Ezért az Alvó Sárkány nem ülhet tétlenül
Keblében nagyszerű eszmék termettek
Haderővel sikerre vihető félelmetes tervek
Ekkor a hálás Xu Shu búcsúszavai nyomán
A Hős háromszor is felkereste útja során
Végül, amikor felismerte a bölcset, és tanácsadójára talált
Kongming mindössze alig háromszor kilenc évet számlált
Letette lantját, feladta könyveit
Elhagyta hön szeretett, békés földjeit
Tanácsolta Jingzhou meghódítását

A négy folyó földjének elfoglalását
Úgy tervezett, mint aki mindent tudott
Beszédei oda-vissza megjárták a világot
Harci dobok hangja gördült ki szájából
Szívből jövő szava megrendített mindenkit igazából
A sárkány ágaskodott, a tigris meg csak bámult ott
Áhított békét a világnak végül elhozott
Korokon át hírneve le sohasem hanyatlott

Miután Zhuge Juntól elköszöntek, Liu Bei és követői Xinye felé indultak s most már Zhuge Liang is útítársuk volt. Amikor megérkeztek, tiszteletreméltó mesterként bántak vele ott, aki Liu Bei-jel egy asztalnál evett s egy fekhelyen is aludt vele. Egész napokat töltöttek el a birodalom ügyeiről társalogva.

- Cao Cao tengeri szolgálatra képezi ki csapatait az Akvamarin-tónál - mondta Zhuge Liang -, ebből pedig az következik, hogy biztosan meg akarja támadni a Nagy folyótól délre eső területeket. Kémeket kellene kiküldenünk, hogy kiderítsük, mit is tesz valójában a főminiszter és Sun Quan.

Így hát útnak indultak a felderítők.⁴

Sun Quan, atyja és fivére örökségét elfoglalván, mindenfelé kiküldetett, hogy magához hívja a tehetséges embereket, akik segítségére lehetnének. Szálláshelyet is létesített a számukra Wu területén, Kuaiji-ben, s utasította Gu Yongot és Zhang Hongot, hogy köszöntsék és szórakoztassák mindazokat, akik eljönnek. Számuk évről-évre gyarapodott is, ahogy egymást ajánlották. Köztük volt a Kuaiji-ből való Kan Ze, Yan Jun Pengchengből, Xue Zong Beishanból, Cheng Bing Runanból, Zhu Huan és Lü Ji Wujunból, Zhang Wen Wuchengből, Luo Tong Kuaiji-ből és Wu Can Wushangból. Mindezekkel a tudósokkal igen nagy tisztelettel bántak.

Érkezett sok tehetséges hadvezér is, többek közt Lü Meng Runanból, Lu Xun Wujunból, Xu Sheng Langye-ből, Pan Zhang Dongjunból és Ding Feng Lujiangból. Így hát Sun Quan igen sok képzett férfiú segítségét vehette igénybe mind béke, mind pedig háború idején s minden rendben is ment számára.

Az Újjászületett Nyugalom hetedik évében (202) törte meg Cao Cao Yuan Shao uralmát. Ezután hírvivőt küldött a déli vidékekre, utasítván Sun Quant, hogy küldje fiát az udvarba, ahol az uralkodó kíséretében kell majd szolgálnia. Sun Quan azonban nem volt hajlandó eleget tenni e kérésnek, s az ügy még hosszas megbeszélések tárgya maradt. Az ifjú édesanyja, Wu úrhölgy Zhou Yu-ért és Zhang Zhao-ért küldetett s az ő tanácsukat kérte.

- Cao Cao azt szeretné, ha egy fiú túszként az udvarnál lenne - közölte Zhang Zhao -, így markában tarthatna minket, ahogyan korábban is ez volt a helyzet valamennyi tartományúr esetében. Ha viszont nem engedelmesskedünk neki, akkor kétségtelenül támadást fog intézni ellenünk. Ebben rejlik némi kockázat.

- Urunk öröksége birtokába került, nagy létszámú, harcedzett katonákból álló hadserege és bőséges készletei vannak. Tehetséges tisztekkel is bír, akik hűségesen követik parancsait, miért kellene hát beleegyeznie, hogy bárkinek is túszt küldjön? Ezt megtenni annyit jelentene, hogy Cao Cao oldalára kényszerítik, ezután pedig végre kell hajtania a főminiszter parancsait, bármik legyenek is azok. Teljesen hatalmába hajt minket. Jobb lenne, ha nem küldenénk hozzá senkit, hanem türelmesen várnánk, mi történik a közben terveket készítenék a támadásra.

- Én is ezen a véleményen vagyok - mondta a nagyasszony.

Így hát Sun Quan elbocsátotta a hírvivőt, ám nem küldte el vele fiát. Cao Cao igencsak rossz néven vette ezt, és ettől kezdve terveket kezdett dédelgetni a délvidék ellen. Ám megvalósításukat késleltették az észak felől fenyegető veszélyek és sokáig semmiféle hadmozdulat nem történt.

A nyolcadik év (203) vége felé Sun Quan Huang Zu ellen vezette seregeit, s a Nagy folyó mentén számos sikeres csatát vívott meg ellene. Egyik hadvezére, Ling Cao könnyű bárkákból álló haderejével felhatolt a folyón, betört Xiakou-ba, ám végül Gan Ning, Huang Zu egyik generálisának nyílvesszeje vesztét okozta. Ling Cao egy fiút, az alig tizenöt esztendőes Ling Tongot hagyta hátra, aki újabb hadjáratot vezetett, hogy visszaszerezze atyja holttestét és sikerrel is járt. Ezután, amikor úgy látszott, hogy a háború kedvezőtlen fordulatot készül venni számára, Sun Quan visszatért saját földjeire.

Sun Quan öccse, Sun Yi Danyang kormányzója volt, igen keménykezű férfiú hírében állt, aki, főként, mikor ivott, roppant durván bánt az emberekkel, általában súlyos korbácsolást szabva ki számukra a legcsekélyebb vétségekért is. Két tisztségviselője, Gui Lan katonai felügyelő és Dai Yuan titkár szívükben haragot tápláltak iránta s azon töprengtek, miként tudnának végezni vele. Egy bizonyos Bian Hongot, az örökiséret tagját is bizalmukba fogadtak s ők hárman végül azt találták ki, hogy a tisztviselők nagy összejövetelén fogják megölni urukat Danyangban, a lakomázás közepette.

Ám Sun Yi felesége, Xu úrhölgy járatos volt a jövendőmondásban, és a nagy ünnepély napján roppant kedvezőtlen előjelet látott. Könyörögni kezdett hát urának, hogy maradjon távol a gyülekezettől, ám ő megmaka-csolta magát és elment. Miután az összejövetel véget ért, hűtlen öre követte őt az alkonyatban, végül ledöfte egy törrel.

A két fő összeesküvő azonnal elfogta Bian Hongot és lefejeztették a piactéren. Ezután Sun Yi palotájába mentek, amit módszeresen kifosztottak. Gui Lant elvarázsolta a halott kormányzó feleségének szépsége, ezért így szólt hozzá:

- Megbosszultam férjed halálát, neked pedig velem kell jönnöd!

- Nem házasodhatom meg ilyen gyorsan uram végzetét követően - könnyögött neki Xu úrhölgy -, ám amint a harminc napig tartó gyászszertartások ideje letelt, tiéd leszek.

Így sikerült haladékok nyernie, amit arra használt fel, hogy férje két régi generálisáért, Sun Gao-ért és Fu Yingért küldessen. El is jöttek hozzá s az asszony könnyek közt mesélte el nekik a történeteket.

- Uram erősen hitt bennetek! Tudom, hogy Gui Lan és Dai Yuan okozták halálát, ám a bűnt Bian Hongra kenték. Kifosztották házat, elvitték szolgálóimat is, de ami a legrosszabb: Gui Lan ragaszkodik hozzá, hogy a felesége legyek! Időnyerés céljából látszólag belementem a dologba, most pedig kérlek titeket, vigyék meg a híreket férjem fivérének s könnyögjétek neki, hogy végezzen ezzel a két gazemberrel, bosszulja meg vétküket! Sohasem fogok megfélemezni kedvességetekről, sem ebben az életben, sem az elkövetkezőben.

Ezzel meghajolt előttük. A két generális szintén könnyekre fakadt s így felelt:

- Nagyon szerettük urunkat s most, hogy korai halált halt, bosszút kell állnunk érte! Természetesen véghezvisszük, ami tőlünk telik!

Így hát megbízható küldöncöt menesztettek Sun Quanhoz. Az áldozatok napján Xu úrhölgy magához hívatta két barátját és elrejtette őket egy titkos kamrában. Ezután a nagyteremben végrehajtották a ceremóniákat. Mindennek végeztével levetette gyászruháját, megfürdött, illatosította magát, végül örömteli arckifejezést öltött magára. Úgy nevetett és beszélgett, ahogy szokott, Gui Lan pedig örvendezni kezdett, arra gondolván, miféle gyönyörökben lesz hamarosan része.

Amikor leszállt az éj, az úrhölgy elküldött egy szolgálólányt, hogy kérőjét a palotába hívja, ahol vacsorával fogadta őt. Gui Lan hamarosan alaposan lerészegedett s ekkor vendéglátója azt javasolta neki, vonuljanak vissza, majd abba a kamrába vezette, ahol a két generális rejtőzködött. A részeg férfi tétozás nélkül követte. Amint beléptek a szobába, a hölgy így kiáltott:

- Merre vagytok, barátaim?

Ezt hallván Sun Gao és Fu Ying előrontottak s az ellenállásra képtelen Gui Lant szétszabdalták tőreikkel.

Következőnek Dai Yuant hívta meg magához Xu úrhölgy vacsorára. Vele is hasonló módon végeztek. Ezután katonákat küldött ellenségei

házaihoz s mindenkit megöletett ott. Végül ismét felöltötte a gyászruhát, a két összeesküvő fejét pedig áldozatként fellógatták férje koporsója elé.

Hamarosan megérkezett sógora is a seregeivel, s amikor meghallotta a két hűséges generális tetteit az özvegytől, őket bízta meg a Dangyang feletti parancsnoksággal. Mikor Sun Quan távozni készült, magával vitte öccse özvegyét saját otthonába, hogy ott élje le hátralévő napjait. Mindenki, aki értesült bátor magatartásáról, hangosan dicsérte őt:

Leleményes és erényes, a világon kevés az ilyen
Kitervelte és elérte kéjenc gyilkosok halálát, igen
Hithű szolgálók mindig készek leszámolni a gyalázatos lázadással
Senki sem áll úgy készen, mint a kelet Wu-i özvegy a számadással⁵

Az összes útonállóval, aki a déli földeket zaklatta, végül sikerült leszámolni s a Nagy folyón egy hétezer hadihajóból álló hatalmas flotta állt szolgálatra készen. Sun Quan Zhou Yu-t nevezte ki főadmirálisnak és valamennyi katonai erő főparancsnokának.

A tizenkettedik évben (207) az özvegy Wu nagyasszony, Sun Quan édesanyja érezte, hogy élete végéhez közeleg, ezért magához hívatta két tanácsadóját, Zhou Yu-t és Zhang Zhao-t, majd így szólt hozzájuk:

- Mint tudjátok, az ősi Wu-családból származom, ám már fiatal koromban elveszítettem szüleimet. Fivérem, Wu Jing és én a régi Yue-be mentünk ezután, s beházasodtam ebbe a családba. Négy fiúnak adtam életet, előérzetem megsúgta a bennük rejlő nagyságot. Amikor Ce megszületett, azt álmodtam, a hold keblemben hullik alá, Quan világra jövelekor pedig azt, hogy a nap hatol melleim közé. Ezeket az előjeleket a jövőmondó a nagy megbecsülés kifejeződésének tartotta. Sajnos Sun Ce fiatalon halt meg, ám Quan örökébe lépett s arra kérlek titeket, egyetértésben támogassátok őt. Ha így lesz, nyugodtan hagyom itt ezt a világot.

Ezután fiához fordult:

- Őket kettejüket szolgálj úgy, mintha tanítóid lennének, tisztelettel bánj velük! Húgom és én is atyád feleségei voltunk, így hát neked ő is édesanyád, szolgálj ezért úgy, miután már nem leszek, ahogy most engem szolgálsz. Húgoddal viselkedj szeretetteljesen, találj számára jó férjet!

Ezek voltak utolsó szavai, hamarosan kilehelte lelkét. Sun Quan keserűen zokogott bánatában, majd a temetés és gyász ideje következett.

A következő évben újabb támadást kezdtek tervezgetni Huang Zu ellen.⁶

- A hadseregnek nem lenne szabad még megindulnia, mivel nem telt le a gyászidő - ellenezte az azonnali hadműveleteket Zhang Zhao.

- A bosszú nem halasztható ezen okból kifolyólag - közölte a gyakorla-

tias Zhou Yu -, nem várhat egész évszakokat.

Sun Quan nem tudta eldönteni, melyik tanácsot kövesse. Ekkor megérkezett Lü Meng parancsnok, aki így szólt urához:

- Miközben a Sárkány szurdokban időztem, Huang Zu egyik alvezére, a lingjiangi Gan Ning meg kívánta adni magát nekem. Mindent kiderítettem róla. Egyfajta tudós ő, de egyben erőteljes férfiú is, aki kedveli a kóbor harcos életmódot. Összeszedett egy csapatnyi törvényen kívülit, akikkel a folyók és tavak mentén barangolt, ahol mindenkit terrorizált. Csengőt viselt derekán, s aki csak meghallotta ennek hangját, azonnal menekülőre fogta és elrejtőzött. Xichuani brokáttal szegett vitorlákkal szerelte fel hajóit, az emberek ezért Selyemvitorlás Kalóznak nevezték.

Ezt követően jó útra tért: bandájával együtt beállt Liu Biao-hoz, ám végül magára hagyták őt, mikor látták, hogy sohasem fog semmi nagyszerű tettet végrehajtani. Most a te lobogóid alatt szolgálnak, csakhogy Huang Zu fogságba vetette őt Xiakou-ban. Talán még emlékszel, uram, hogy mikor korábban Huang Zu ellen támadtunk, ez az ember volt, aki visszaszerezte nekik Xiakou-t, ám ennek ellenére rosszul bántak vele. Su Fei parancsnok azt javasolta, léptessék elő, ám Huang Zu így felelt: „Semmiféle magasabb beosztásra nem megfelelő, mivel nem több, mint egy kalóz”.

Így hát Gan Ning csalódott és megbántódott. Su Fei igyekezett megnyerni őt magának tréfáival s borivászatokra hívta: „Számталanszor említettem neved, de a vezérünk szerint nincs megfelelő pozíció számodra. Ám az idő elillan, az ember élete pedig nem valami hosszú! Ki kell hoznunk a legtöbbet belőle! Javasolni foglak Exian előljárói tisztségébe, onnan majd lehetőséged nyílik az előrelépésre! Döntsd el hát, hogy mész-e vagy maradsz”?

Így hát Gan Ning elhagyta Xiakou-t s ide jött volna, ha nem tartott volna attól, hogy ellenségesen fogadod, mivel segítségére volt Huang Zu-nak Ling Cao megölésében. Közöltem vele, hogy te mindig készen állsz befogadni a tehetséges embereket, nem táplálsz ellenérzéseket korábbi tetteik miatt. Végeredményben mindenkinek a lehető legtöbbet kell nyújtania urának. Rögvest útnak indulna ide, ha biztos lehetne benne, hogy szívesen fogadod. Kérlek, tégy így!

Jó hír volt ez Sun Quan számára, aki így felelt:

- Az ő segítségével el tudnám pusztítani Huang Zu-t!

Ezután utasította Lü Menget, hozza el hozzá az egykori kalózvezért. Hamarosan meg is érkeztek s a kölcsönös üdvözléseket követően a nagyúr így szólt vendégéhez:

- Szívem igencsak örvend jöttöd miatt! Nem táplálok haragot irántad s remélem, nem kételkedsz ebben. Ugyanígy bevallhatom, hogy valamiféle tervet szeretnék hallani tőled Huang Zu elpusztítására!

- Az uralkodói ház gyenge és befolyás nélküli - felelte Gan Ning -, Cao Cao pedig végül egészen a folyóig el fogja foglalni a tartományt, hacsak nem szállunk szembe vele. Liu Biao semmit sem tervez a jövőre nézve, fiai teljességgel alkalmatlanok az utódlásra. Terveinket az ő azonnali eltávolítására kell alapoznunk, mielőtt Cao Cao szintén felkészülne egy ilyen lépésre. Az első támadást Huang Zu ellen kell indítani, aki már eléggé megöregedett és kapzsvá vált, ezért mindenki gyűlöli. Ami a háborúskodást illeti, teljesen felkészületlen, hadai pedig fegyelmetlenek. Első csapásra össze fog omlani. Ha ő nincs többé, irányításod alá vonhatod a nyugati átjárókat, meghódíthatod Ba és Shu földjét. Így megalapozod saját biztonságodat.

- Roppant értékes a tanácsod - válaszolta Sun Quan s előkészületekbe fogott a végrehajtást illetően.

Zhou Yu lett a főparancsnok, Lü Meng az előhad vezetője, Dong Xi és Gan Ning pedig generálisok. Maga Sun Quan a százezer főnyi derékhadat irányította.

A kémek jelentették, hogy Huang Zu, az ellene készülődő hadjárat hírére összehívta hadvezéreit, hogy megtanácskozzák, mitévők legyenek. Su Fei lett a parancsnok, Chen Jiu-t és Deng Longot pedig az előhad vezéreivé tették meg, s általános védelemre rendezkedtek be. Kétszáz hadihajójuk is volt, amiket szintén Chen Jiu és Deng Long irányított. Ezekre erős íjakat és nehéz nyílpuskákat helyezett el, összesen több mint ezret. A hajókat súlyos kötelekkel rögzítette egymáshoz, így azok mintegy torlaszt képeztek a folyón.

A déli flotta érkezésekor dobok hangja dördült, jelt adva a hajóknak a támadásra. Hamarosan nyílveszők és egyéb lövedékek sűrű felhője szállt fel, visszavonulásra kényszerítve a támadókat, akik néhány *li* távolságra húzódtak vissza.

- Előre kell törnünk, most már nem hátrálhatunk meg! - mondta Gan Ning Dong Xi-nek.

Így hát kiválasztottak száz könnyű járművet, s mindegyikre ötven válogatott harcost helyeztek el. Húsz evezett, míg harminc felkészült a küzdelemre. Ez utóbbiak karddal felfegyverzett vértések voltak. Az ellenfél lövedékeivel mit sem törődve a csónakok előre törtek, berontottak az ellenséges flotta hajói közé s elvágták az azokat összetartó köteleket, így fel-le kezdtek sodródni a zúrzavarban. Gan Ning felugrott az egyik ilyen bárkára és megölte Deng Longot. Chen Jiu elmenekült a hajókról és a part felé vette az irányt. Lü Meng egy kis csónakba vetette magát, a nagyobb bárkák közé furakodott és lángra lobbantotta azokat. Amikor Chen Jiu már csaknem elérte a szárazföldet, Lü Meng halált megvető bátorsággal utána vetette magát, sikerült elébe kerülnie és hatalmas csapást mért mellkasára. A nyomorult rögtön kiszenvedett.

Hamarosan Su Fei bukkant fel a parton az erősítéssel, de már elkésett: a déli földek hadserege partra szállt és esélyük sem volt visszaverni őket. Su Fei futni kezdett a nyílt vidék felé, ám végül utolérték és elfogták. Sun Quan elé vitték, ahol ketreces kocsiba zárták s ott tartották Huang Zu remélt elfogásáig. Azután úgy tervezték, hogy mindkettejüket kivégzik. A támadás közben folytatódott, éjjel-nappal tartott a küzdelem Xiakou elfoglalásáért.

Látta, hogy hajóit elvágta és felégette
A Selyemvitorlás Kalóz, ki egykor őt segítette

Huang Zu sorsának megismeréséért a következő fejezethez kell fordulni.

HARMINCKILENCEDIK FEJEZET

JINGZHOU-BAN LIU BIAO FIA HÁROMSZOR IS JÓ
TANÁCSÉRT KÖNYÖRÖG. BOWANGNÁL ZHUGE LIANG
MESTER ELSŐ CSATÁJÁT IRÁNYÍTJA

荊州城公子三求計
博望坡軍師初用兵

Sun Quan tehát Xiakou-ért vívott. Amikor Huang Zu ráébredt, hogy legyőzték s a továbbiakban képtelen megtartani állásait, hátrahagyta Jiangxia-t és útnak indult Jingzhou felé. Gan Ning előre látta, hogy ez fog történni, ezért rajtaütést tervezett Jiangxia keleti kapujánál. Nemsokára a szökevény néhány katonájával együtt kiment, de gyorsan rájött, hogy elzárták az utat előtte.

Huang Zu ekkor lóhátról odakiáltott egykori katonájának:

- Jól bántam veled a múltban, miért szorongatsz hát most ilyen keményen?

- Hűségesen szolgáltalak - vágott vissza Gan Ning dühösen -, mégis úgy kezeltél, mintha kalóz lennék! Erre mit tudsz felelni?

Huang Zu néma maradt, csupán sarkon fordult s menekülőre fogta. Gan Ning azonnal rohamot vezényelt embereinek és üldözőbe vette. Ekkor kiáltást hallott hátulról és látta, hogy Cheng Pu generális közeledik felé. Attól félve, hogy ez a másik üldöző netán learatja előle a babérokat, sietve előkapott egy nyílvesztőt és a menekülő után lőtte. El is találta Huang Zut, aki lefordult a nyeregből. Gan Ning már ott is termett és levágta a fejét. Ezt követően csatlakozott Cheng Pu-hoz s együtt tértek vissza iszonyatos trófeáikkal urukhoz. Sun Quan úgy rendelkezett, tegyék azt egy dobozba, vigyék haza és ajánlják fel áldozatként atyja és ősei szellemeinek.¹

Miután megjutalmazta a harcosokat a győzelemért s előléptette Gan Ninget, Sun Quan abban kért tanácsot, hogy hagyjon-e haderőt Jiangxia megtartására. Zhang Zhao ellenezte ezt a lépést:

- Lehetetlen megtartani önmagában egyetlen ilyen távoli várost. Jobb lenne, ha hazatérnénk s felkészülnénk egy újabb hadjáratra, mivel Liu Biao hamarosan biztos seregeket küld ide, hogy bosszút álljon. Ekkor majd friss erőinkkel szembenézünk elcsigázott hadaival, egészen az otthonáig szorítjuk vissza és végül az egész térség a miénk lesz!

Sun Quan úgy ítélte meg, hogy bölcs tanácsot hallott, így hát Jiangxia-t hátrahagyva hazavezette csapatait délre.

Su Fei még mindig fogságban volt, ám sikerült elküldenie valakit Gan Ninghez, akinek révén kegyelemért könyörgött. Gan Ning számított is erre s nem kívánta egykori barátját és védelmezőjét elveszejteni.

- Nem feledkeztem volna meg róla még akkor sem, ha egy szót sem szól - felelte a hírnöknek.

Mikor a sereg visszatért, Sun Quan parancsba adta Su Fei kivégzését s hogy a fejét Huang Zu-éval együtt áldozatként ajánlják fel.

Ekkor Gan Ning felkereste urát s könnyeket ejtve így szólt hozzá:

- Hosszú idővel ezelőtt ha Su Fei nem lett volna, csontjaim már valami csatornában rothadnának. Miként állhattam volna így lobogóid alá, téged szolgálva? Ugyan most valóban halált érdemel, ám nem feledhetem el

irántam megnyilvánuló jóindulatát, ezért arra kérlek, uram, vedd el tőlem a nekem adományozott rangot bűnei miatti büntetésként.

- Mivel egykor jó volt hozzád, a te kedvedért megbocsátok neki - válaszolta Sun Quan -, ám mit tegyünk, ha esetleg megszökik?

- Amennyiben bocsánatot nyer és megmenekül a haláltól, mérhetetlenül hálás lesz, és nem megy majd sehová. Ám ha mégis, saját életemet ajánlom fel érte!

Így a halálra ítélt megmenekedett sorsa elől s csupán egyetlen fejet ajánlottak fel áldozatként. Az áldozati ceremóniát követően hatalmas lakomát szerveztek a győzelmek megünneplésére. Már javában tartott az evészet-ivászat, amikor az egyik vendég hangos jajveszékülésben tört ki, majd kardot rántott s Gan Ningre rontott. Az egykori kalóz felugrott és azzal a székkal védte magát, amin korábban helyet foglalt. A házigazda szemügyre vette az orgyilkost s látta, hogy Ling Tong az, kinek atyjával, Ling Caoval Gan Ning nyilvánosságra hozta. A fiú most bosszúvágtyól égve végezni akart atyja gyilkosával.²

Gyorsan felkelve helyéről Sun Quan igyekezett megfékezni a tomboló tisztségviselőt:

- Ha meg is ölte nemes atyádat, emlékezz rá, hogy mindenki saját uráért harcol, akiért kötelessége legvégsőkig elmenni. Ám most már mindketten ugyanazon lobogó alatt álltok, egyazon házat szolgáljátok, így hát ne hánytorgassatok fel egy régi sérelmet! Az én érdekeimet kell mindenkor szem előtt tartanotok!

Ling Tong sírva a padlóhoz verdeste fejét s így kiáltott:

- De hogy ne akarnék bosszút állni? Ez vérviszály, így nem élhetünk tovább mindketten az ég alatt!

A vendégek is közbeléptek, könyörögve neki, mondjon le bosszújáról s ő végül felhagyott gyilkos szándékaival. Mindazonáltal továbbra is gyűlölködve bámult ellenfelére.

Ezért nem sokkal később Gan Ning ötezer főnyi haderővel és száz hadihajóval útnak indult, hogy Xiakou-t védelmezze, és távol legyen Ling Tong haragjától. Ezután Sun Quan előléptette a bosszúra vágtyót, így többé-kevésbé megbékélt.

Nagyjából ebben az időben Wu, a déli földek tartománya megnövelte flottáját s katonákat küldött különböző helyekre, hogy őrizzék a folyópartokat. A legfőbb hadúr testvére, Sun Kuang Wujun parancsnokává lett, maga Sun Quan pedig hatalmas sereggel Chaisangnál táborozott.

Zhou Yu, a hadsereg főparancsnoka és a vízi erők főadmirálisa a Poyang-tavon gyakorlatoztatta utóbbiakat, a védekezés és támadás általános hadmozdulatait is gyakorolták.

Kémei révén Liu Bei is tisztában volt a Nagy folyó alsó folyásánál történő eseményekkel s értesült Huang Zu haláláról. Így hát megbeszélést folytatott Zhuge Lianggal a teendőkről. Miközben folyt tárgyalásuk, hírnök érkezett hozzájuk Liu Biao-tól, aki arra kérte rokonát, hogy haladéktalanul keresse fel őt. Zhuge Liang azt javasolta, hogy engedelmességedjen:

- Ez a hívás a Huang Zu megbosszulásáról tartandó összejövetelre vonatkozik. Magaddal kell vinned engem és hagynod kell, hogy úgy cselekedjek, ahogyan azt a körülmények kívánják. Előnyök származhatnak mindebből számunkra!

Xinye parancsnokságát Guan Yu-re hagyva Liu Bei útnak indult, magával vitte Zhang Fei-t és még ötszáz katonát kíséretként.

Útközben megbeszélte a lépéseket tanácsadójával, aki így vázolta terveit:

- Először is meg kell köszönnöd Liu Biao-nak, hogy megmentett attól az aljasságtól, amit Cai Mao tervezett ellened Xiangyangnál. Azonban nem szabad semmiféle hadjáratba bocsátkoznod a déli földek ellen, hanem mondd azt, hogy vissza kell térned Xinye-be, hogy felkészítsd sereged.

Ezzel a figyelmeztetéssel Liu Bei megérkezett Jingzhou-ba, s ott ismét a vendégházban kapott szállást. Zhang Fei és a kíséret a falakon kívül táborozott le. Hamarosan Zhuge Lianggal együtt fogadták őket s a szokásos üdvözléseket követően Liu Bei bocsánatot kért a lakomán történt viselkedéséért. A házigazda így felelt:

- Érdemes fivérem, tudom, hogy gonosz terv áldozata voltál s halálra is ítéltél volna a főkolompot, ha nem könyörgött volna itt mindenki kegyelemért. Így hát csökkentettem büntetése szigorúságát. Remélem, nem tekinted ezt elhibázott lépésnek.

- Cai Mao-nak nem sok köze volt mindehhez, azt gondolom, hogy inkább alárendeltjei tervezgették - felelte Liu Bei.

- Jiangxia elveszett, ahogyan azt már bizonyára tudod - mondta Liu Biao -, Huang Zu pedig halott. Ezért arra kérlek, tarts velem, beszéljünk meg, miként állhatnánk bosszút érte!

- Huang Zu durva volt és kegyetlen, sosem használta megfelelő módon az embereit. Ez volt bukásának igazi oka. De arra gondoltál-e, mit fog tenni Cao Cao északon, míg mi támadást vezetünk dél felé?

- Öregszem és egyre gyengébb leszek, képtelen vagyok már megfelelően intézni az ügyeket. Segítesz nekem, fivérem? Ha én már nem leszek, ez a terület úgyis birtokodba jut.

- Miért mondasz ilyeneket, testvérem? Azt hiszed talán, hogy alkalmas vagyok egy ilyen hatalmas feladatra?

Itt Zhuge Liang Liu Bei-re pillantott, aki így folytatta:

- Adj nekem egy kis időt, hogy átgondolhassam.

Ezután távozott is. Amikor a szálláshelyükre értek, Zhuge Liang így szólt:

- Miért utasítottad vissza a terület feletti uralom felajánlását?

- Mindig is roppant kedves és előzékeny volt velem. Nem akartam hasznot húzni gyengeségéből.

- Íme, egy tökéletesen kedves és hűséges úr! - sóhajtott Zhuge Liang.

Hamarosan a birodalmi védelmező fiát, Liu Qi-t jelentették be, Liu Bei pedig fogadta és bevezette őt. Az ifjú szinte rögtön sírni kezdett:

- Anyám a látványomat sem bírja elviselni! Életem is veszélyben forog! Meg tudnál menteni engem, nagybácsi?

- Érdemes unokaöcsém, ez családi ügy. Nem kellene hozzám fordulnod velem.

Zhuce Liang, aki szintén jelen volt, csak mosolygott. Liu Bei kikérte a véleményét.

- Ez valóban családi ügy. Én nem keverednék bele! - közölte Zhuce Liang.

Az ifjú nemsokára távozott. Amikor Liu Bei búcsút vett tőle, odasúgta neki:

- Meghagyom Zhuce Liangnak, hogy viszonzza nálam tett látogatásod. Tégy így meg így, s tanácsot fog neked adni!

Liu Qi köszönetet mondott és már ott sem volt.

Másnap, amikor meghívta magához Liu Bei-t, ő úgy tett, mintha bélgörcsben szenvedne s maga helyett Zhuce Liangot küldte el.

A tanácsadó el is ment, és amikor megérkezett a palotához, leszállt lováról, bevezették, Liu Qi pedig az egyik belső szobába kísérte. Teát szolgáltak fel nekik, majd az ifjú úr így szólt vendégéhez:

- Mostohaanyám gyűlöletének tárgya vagyok. Tudnál nekem valami tanácsot adni, mit tegyek ez ellen?

- Mivel csupán vendég vagy, így aligha tehetek bármit is családi ügyeidet illetően. Ha megtenném és ez kiszivárogná, abból sok kár származhatna.

E szavakkal fel is kelt, hogy távozzon. Ámde Liu Qi nem nagyon akarta elengedni:

- Ha már elfáradtál idáig, nem mehetsz el ilyen hamar!

Ezzel a magánlakosztályába vezette a látogatóját, ahová frissítőket hoztak nekik. Miközben ettek-ittak, Liu Qi megismételte kérdését: mit tegyen mostohaanyja vele szembeni ellenszenvé kapcsán.

- Nem olyan dolog ez, amiben bármit is javasolhatnék - közölte Zhuce Liang s immár másodjára állt fel, hogy útnak induljon.

- Mester, ha nem akarsz válaszolni, az is rendben van. De miért akarsz újra és újra távozni?

A tanácsnok így visszaült helyére, a házigazda pedig folytatta:

- Van itt egy ősi írás, amit szeretnék megmutatni neked!

Zhuge Liang kíváncsi lett s egy apró emeleti szobába kalauzolta vendéglátója.

- Hol van az az írás? - kérdezte ott rögvest Zhuge Liang.

Válasz helyett Liu Qi sírva fakadt:

- Mostohaanyám el sem bír viselni engem! Életem folytonosan veszélyben forog! Ó, mester, hát egy szavad sincs megmentésemre?

Zhuge Liang elvörösödött, majd most már végképp elszántan menni készült. Ám ahogy a lejáróhoz lépett, látta, hogy a létrát, amin feljöttek, elvitték onnan. Ekkor Liu Qi ismét tanácsért könyörgött:

- Mester, tartasz attól, nehogy kiszivárognon a dolog! Ezért nem szólsz semmit? Most itt vagyunk föld és ég között, s amit csak szádon kiejtesz, egyenesen fülembe jut! Egy lélek sem hallhat meg minket! Elmondod hát, mit tegyek?

- Ne hintsd el a gyűlölet magvait rokonok között! - mondta erre Zhuge Liang - Miként lenne hát lehetséges számomra, hogy kigondoljak valami tervet?

- Akkor életemet valóban nagy veszély fenyegeti - válaszolta az ifjú -, lábaid előtt fogok meghalni!

Így szólván Liu Qi előhúzza törét, s úgy tett, mint aki végezni kíván magával.

Erre Zhuge Liang higgadtan így szólt:

- Tudok egy megoldást.

- Kérve-kérlek, mondd el nekem!

- Hallottad már a régi történetet a fivérekről, Shen Shengről és Chong Erről, nemde?³ Shen Sheng otthon maradt és meghalt, testvére, Chong Er viszont elment és békében élt. Most, hogy Huang Zu nincs többé, Jiangxia védelme pedig gyenge, miért nem kéred, hogy küldjenek el téged oda, hogy őrizhesd? Így távol lehetnél az itthoni veszedelemtől.

Liu Qi hálás köszönetet mondott neki a tanácsért, majd szólt embereinek, hogy hozzák vissza a létrát és Zhuge Lianggal együtt lemásztak az emeletről.

A tanácsadó visszatért Liu Bei-hez és beszámolt az egész beszélgetésről. Az ifjú hamarosan a kapott tanácsnak megfelelően cselekedett, ám atyja először nem akart beleegyezni, hogy elmenjen. Hogy eloszlassa kétségeit, Liu Biao először Liu Bei-ért küldetett, aki így felelt neki:

- Jiangxia fontos hely, fiad pedig a legalkalmasabb ember védelmére. El kell engedned őt. Délkeletet így majd rá bízhatod, északnyugattal pedig én foglalkozom.⁴

- Úgy hallottam, Cao Cao tengeri haderőt képez ki s attól tartok, el-lenséges szándékai vannak velünk szemben. Ébereknek kell maradnunk őrhelyünkön!

- Mindent tudok erről. Nem kell aggódnod! - válaszolta Liu Bei.

Ezzel búcsút is vett rokonától és hazafelé indult, miközben Liu Qi há-romezer főnyi sereget kapott s velük együtt Jiangxia-ba menetelt.⁵

Erre az időre Cao Cao már sikeresen legyűrte a három legmagasabb állami tisztségviselőt, s az ő hivatalukat is a maga főminiszteri rangjába olvasztotta. Mao Jie-t és Cui Yant nevezte ki általános titkárainak, Sima Yu-t pedig irodalmi tanácsnoknak. Ez utóbbi Henei-ből származott és Sima Junnek, Yingchuan kormányzójának unokája, valamint Sima Fangnak, Jingzhao kormányzójának fia, Sima Lang titkárnak pedig öccse volt.⁶ Így a főminiszter immár irodalmi tehetségnek sem volt többé hűjával.

Ezt követően tanácskozássra hívta embereit, hogy megvitassák a dél el-len indítandó hadjárat kérdését. Xiahou Dun szólalt fel először:

- Liu Bei Xinye-nél gyakorlatoztatja hadait, mindenképpen veszélyfor-rás számunkra. El kell őt pusztítanunk!

Ennek megfelelően ki is nevezték főparancsnokká, s négy alvezért - Yue Jint, Li Diant, Xiahou Lant és Han Hao-t - osztottak be alá. Velük együtt százezer fős sereget vezetett Bowangba, ahonnan megfigyelés alatt tarthat-ta Xinye-t.⁷

Xun Yu viszont nem értett egyet:

- Liu Bei hírneves harcos s nemrégiben magához vette irányadó tanács-adóként Zhuge Liangot. Érdemes óvatosan cselekedni.

- Liu Bei egy kapzsi patkány! - kiáltott fel Xiahou Dun - Egész biztosan sikerül majd foglyul ejtenem őt!

- Ne becsüld le! - intette Xu Shu - Ne feledd: Zhuge Liang segíti őt, így olyan most ő, mint egy szárnyakat növesztett tigris!

- Ki ez a Zhuge Liang? - tudakolta Cao Cao.

- Taoista elnevezése: Alvó Sárkány. Korunk legnagyobb csodája, isten és démon együtt, teljes és tökéletes zseni. Ne becsüld alá!

- Mit lehetne róla mondani veled összehasonlítva? - kérdezte Cao Cao.

- Nem lehet összehasonlítani minket. Én csupán egy szentjánosbo-gár-szikra vagyok, míg ő a telihold diadala! - felelte Xu Shu.

- Tévedsz vagy csupán a mítosztát terjeszted - szólott közbe Xiahou Dun -, ez a te Zhuge Liangod szóra sem érdemes! Ki fél tőle? Ha nem sikerül őt és urát is elfognom az első csata során, akkor itt a fejem ajándékként parancsolónknak, a főminiszternek!

- Siess vissza hozzám a győzelem megnyugtató hírével - mondta erre Cao Cao.

Xiahou Dun, önbizalomtól eltelve gyorsan felkészült, majd útnak is indult a hadjáratra. Eközben Zhuge Liang megjelenése és a kivételes tisztelet, amit Liu Bei iránta tanúsított, nem igazán tetszett utóbbi fivéreinek, akik így morgolódtak:

- Noha okos és tanult, még igen fiatal! Bátyánk túlságosan is kényezteti. Mi pedig még csodálatos tehetségének semmiféle megnyilvánulását nem láttuk!

- Nem ismeritek értékeit - felelte nekik Liu Bei -, mióta itt van ő nekem, úgy érzem magam, mint a vízbe visszatért hal! Kérlek, testvéreim, ne is beszéljünk tovább a dologról!

Erre nem folytatták az ellenvetéseket, ám elégedetlenül hagyták magára. Egy napon valaki Liu Bei-nek ajándékozott egy jakfarkat, aki díszítésként megpróbálta fejfedőjére erősíteni. Nemsokára felbukkant Zhuge Liang, aki azonnal észrevette ezt.

- Tehát megfeledektél minden törekvésedről, uram. Hogy foglalkozhatsz ilyen felesleges apróságokkal? - jegyezte meg hűvösen.

Liu Bei ezt hallván lekapta fejdíszét s messzire hajította:

- De hiszen csak tréfáltam!

- Mit gondolsz, hogy állsz Cao Cao-hoz képest? - kérdezte erre Zhuge Liang.

- Rosszul.

- Igen. Sereged még tízezer főt sem számlál s tízezer az egyhez az esélye annak, hogy a főminiszter meg fog támadni. Miként nézzünk szembe vele?

- Nagyon nyomaszt a dolog, de nem látok semmiféle kiutat.

- Toborozz még harcosokat, én pedig majd kiképezem őket! Így talán képesek leszünk szembeállni vele.

Meg is kezdődött a toborzás és hamarosan háromezer fővel gyarapodott katonaságuk. Zhuge Liang fáradhatatlanul gyakorlatoztatta őket.

Nemsokára érkezett a hír, hogy Xiahou Dun százezres sereggel indult meg ellenük. Amikor Zhang Fei is megtudta ezt, így szólt Guan Yu-höz:

- Küldjük ellenük ezt a Zhuge Liangot, küzdjön csak meg velük!

Éppen ebben a pillanatban kérette őket magához Liu Bei, hogy meghallgassa tanácsukat.

- Miért nem küldöd ellenük a „vizet”, fivérem? - kérdezte tőle Zhang Fei gúnyosan, utalva testvére korábbi szavaira.

- A módszerek tekintetében Zhuge Liangra támaszkodom, ám tettek tekintetében bennetek bízom, fivéreim. Cserbenhagynátok most?

A megbeszélés után Zhang Fei és Guan Yu távozott s Zhuge Liang vette át helyüket.

- Attól tartok, testvéreid nem fognak engedelmeskedni nekem - közölte Liu Bei-jel, amint megérkezett -, ezért ha én fogom vezetni a hadjáratot, adnod kell egy hivatali pecsétet és egy kardot.

Liu Bei teljesítette is a kérést s e hatalmi jelképekkel felruházva Zhuge Liang összehívta a vezéreket, hogy kiadhassa nekik utasításait.

- Csak azért megyünk el, hogy lássuk, mit akar tenni! - mondta Zhang Fei Guan Yu-nek.

Amikor mindannyian összegyűltek, így szólt hozzájuk Zhuge Liang:

- Bowangtól balra a Yu hegyek találhatóak, jobbra tőle az Anlin erdő. Ezek a helyek fogunk felkészülni egy rajtaütésre. Guan Yu a hegyekhez megy ezer katonával s csendben ott rejtőzik, míg az ellenség el nem halad, ám amikor dél felől lángnyelvet lát, ennek jelére lendüljön támadásba. Először égesse fel ellátmányukat menetük végén. Zhang Fei menjen az Anlin erdő mögött húzódó völgybe, s amikor ő is meglátja a jelet, igyekezzen a régi puvangi élelmiszerraktárokhoz, s lobbantsa lángra azokat! Liu Feng és Guan Ping fejenként ötszáz harcossal készítsen elő gyúlékony anyagokat s álljon készenlétben velük a puvangi meredélyen túl. Ellenfelünk alkonyat táján fog megérkezni, ekkor a két generális gyűjtsa meg a tüzeket. Zhao Yunt visszahívjuk Fanchengből, hogy vezesse a támadást, ám ő veszíteni fog. Urunk pedig a tartalékot irányítja majd. Gondoskodjatok róla, hogy mindenki engedelmeskedjen ezeknek az utasításoknak és semmiféle hiba ne történjen!

- Mindannyian kirentünk, hogy szembeszálljunk az ellenséggel - mondta Guan Yu -, ám azt eddig még nem hallottam, te mit fogsz csinálni.

- Én fogom védeni a várost - hangzott a felelet.

Zhang Fei ezt hallván harsogó nevetésben tört ki:

- Szóval mi menjünk a véres csatába, amíg te békésen üldögélsz itthon!

- Itt van nálam a pecsét és a kard! - válaszolta a hadvezér, felemelve a hatalom jelképeit - Aki nem engedelmeskedik a parancsoknak, halállal lakol!

- Nem értitek, hogy a tervek, amiket egy kis szobában dolgoztak ki, döntik el a győzelmet több ezer *li* távolságban is innen? - szólt közbe Liu Bei is - Teljesítsétek a parancsokat, fivéreim!

Zhang Fei gúnyosan mosolyogva távozott, Guan Yu pedig megjegyezte:

- Várjuk meg, mi lesz mindennek az eredménye. Ha kudarcot vall, majd a körmére nézünk!

Végül a többi tiszttel együtt ő is kísétált. Egyikük sem értett semmit a haditerv általános irányvonalából, s noha engedelmeskedtek a kapott utasításoknak, kétségek és aggodalmak gyötörték őket.

- Most a dombok közé vezetheted katonáidat - mondta Zhuge Liang Liu Bei-nek -, s táborozzatok le ott, míg az ellenség holnap este fel nem

bukkan. Ekkor hagyjátok magatok mögött a táborot, vonuljatok vissza, míg meg nem látjátok a jelet. Akkor lesz itt az ideje az előrenyomulásnak és az általános rohamnak. Mi Zhu, Mi Feng és én eközben őrizni fogjuk a várost a maradék ötszáz harcossal.

Zhugé Liang megkezdte a győzelmet ünneplő lakomák előkészítését, valamint felkészült arra is, hogy a kivételes szolgálatoakat nyújtók tetteit feljegyezzék. Liu Bei nem kis aggodalommal szemlélte ezeket az eseményeket.

Cao Cao százezer fős serege a kellő időben érte el Bowangot. Ezután a csapat fele, a harcedzettek az első támadásra indultak, míg a többi az el-látmány és felszerelés védelmére kissé lemaradt. Így két csoportra osztva meneteltek tovább. Ősz volt, csípős szél kezdett fújni.

Csak nyomultak előre, majd hamarosan porfelhőre lettek figyelmesek s Xiahou Dun rögvést utasította a sorokat, hogy rendeződjenek harci alak-zatba. Ezután a hely neve felől érdeklődött vezetőiktől.

- Bowang meredélynek hívják az előttünk elterülő vidéket, mögöttünk pedig a Luo folyó található - hangzott a felelet.

Xiahou Dun előrelovagolt, hogy felderítse a környéket, hátrahagyva Yue Jint és Li Diant, hogy rendezzék el a csatasort.

Hamarosan nevetni kezdett s mikor a vidámsága oka felől tudakozód-tak, így felelt:

- Xu Shu az egekig dicsérte Zhugé Liangot, mintha több mint emberi volna! Ám most, hogy látom, miként rendezte el katonáit és az előőrsbe elhelyezetteket, úgy tűnik számomra, kutyákat vagy birkákat akar harcba küldeni tigrisek és leopárdok ellen! Csak hengegtem, amikor azt mondtam, foglyul ejtem majd őt, ám most be fogom váltani ígéretem!

E szavakkal vágtázni kezdett az ellenség felé. Zhao Yun lovagolt elő, hogy összecsapjon vele, Xiahou Dun pedig szidalmak özönével árasztotta el:

- Ti, Liu Bei követői, csak démonok nyomában járó látomások vagytok!

Zhao Yun elvörösödve száguldott felé s a küzdelem megkezdődött köz-tük. Kis idő múlva Zhao Yun hátat fordított és mintha vereséget szenvedett volna, menekülni kezdett. Xiahou Dun nyomában maradt s nagyjából tíz *li*-n keresztül üldözte. Ekkor a menekülő hirtelen megfordult, ismét vál-lalta a küzdelmet, ám néhány ütésváltást követően megint futni kezdett.

Látván ezt a taktikát, Xiahou Dun egyik generálisa, Han Hao vezéréhez rúgdatott s óvatosságra intette:

- Attól félek, csapdába akar csalni minket!

- Ha ilyen ellenfelekkel kell szembenézni, nem félek akár tíz orvtáma-dástól sem! - kiáltotta Xiahou Dun és még buzgóbban nyomult előre.

Amint elérte a meredélyt, bomba robbanását hallotta s felbukkant a támadásra készülődő Liu Bei.

- Itt a rajtaütésed! - nevetett Xiahou Dun - Esküszöm, még ma este eljutok Xinye-be!

Ezzel tovább ösztökélte előre katonáit, ellenfeleik pedig folyamatosan vonultak vissza előlük. Ahogy leszállt az este, sűrű felhők lepték el az egész eget. Feltámadt a szél, ám a vezér még mindig csak hajtotta a harcosokat a meghátráló ellenség felé.

Két alvezére, amikor az út váratlanul összeszűkül s észrevették, hogy nádas és gyékényfélék nőnek mindenütt körülöttük, már igen kényelmetlenül érezte magát:

- Aki lebecsüli az ellenséget, vereséget szenved - mondta Li Dian Yue Jinnek -, amott, délebbre, még keskenyebb az út s a folyamok és hegyek nagyon megnehezítik a mozgást. Az erdők is sűrűk, és ha ellenfelünk esetleg tüzet akarna használni ellenünk, akkor végünk!

- Igazad van! - felelte Yue Jin - Megyek és figyelmeztetem a főparancsnokot! Talán hallgat majd rám és megáll.

Ezzel előrelovagolt és teli torokból a vezér felé kezdett kiáltozni:

- Állítsd meg a támadást!

Xiahou Dun látta, hogy közeledik felé s megkérdezte, mi a gond.

- Az utak roppant keskenyek és nehezen járhatóak - felelte Yue Jin -, körülöttünk pedig sűrű erdők húzódnak! Mi lesz, ha tüzet használnak ellenünk?

Xiahou Dun tombolása ekkorra már némileg csökkent, így visszafordította hátasát a fő seregtest felé. Ebben a pillanatban kiáltás harsant mögötte. A nádasból zizegő nesz hallatszott, majd hatalmas lángnyelvek csaptak fel mindenütt. Gyorsan terjedni kezdtek, majd a tűz hamarosan, a széltől hajtva, „négy sarokban, nyolc oldalon” volt.

Xiahou Dun seregének soraiban zűrzavar támadt, a katonák egymást taposták le rémületükben. Rengetegen ott veszték, Zhao Yun pedig megfordult s lecsapva rájuk harcosaival szörnyű mészárlásba fogott. Xiahou Dun maga áttört a tűzön és a füstön, hogy elmeneküljön.⁸

Li Dian látta, hogy igen rosszul mennek a dolgok, ezért megfordult, hogy visszatérjen Bowangba, ám útközben ellenséges seregtestbe ütközött, amit Guan Yu vezetett. Kétségbeesetten közéjük rontott és sikerült is áttörnie rájuk. Yue Jin látta, hogy az ellátmányt is elpusztították, így többé nincs mit őriznie, ezért egy mellékúton keresztül elmenekült. Két másik generális, akik azért érkeztek, hogy megpróbálják megmenteni az ellátmányos menetet, Zhang Fei-jel találkozott össze. Közülük Xiahou Lan azonnal elesett, Han Hao viszont sikeresen megszökött ellenfele elől. Másnap reggel a vidék holttestekkel volt teleszórva, mindent eláztatott a vér.

Összecsapnak Bowang meredélyénél,
Kongming tűzzel harcol, nem henyél
A tökéletes stratégá minden akaratot
Egységesen a magáé alá parancsolt
Szegény Cao Cao, az ellenfele
Rémülten menekült eztán előle
Az embertől, ki még sosem harcolhatott
Seregeket mégis helyesen utasítgatott

Xiahou Dun összeszedte hadserege szétszóródott maradványait s visszavezette őket Xuchangba.

Zhuge Liang is parancsba adta, hogy gyűljenek össze csapatai, s miközben Guan Yu és Zhang Fei hazafelé lovagoltak, be kellett látniuk, az ifjú bölcs valóban nagyszerű stratégá.

Nemsokára észrevették, hogy Mi Zhu és Mi Feng néhány katonával kifelé tart a városból, közöttük pedig könnyű hintó haladt, amin Zhuge Liang foglalt helyet. A két fivér leszállt lováról és mélyen meghajolt előtte. Hamarosan a többi csapat is megérkezett. A zsákmányt szétszötták a harcosok között, majd valamennyien visszatértek Xinye-be, ahol a lakosság felsorakozott az út mentén, hogy köszöntse őket.

- Életünkkel urunknak tartozunk! - kiáltozták Liu Bei felé.

- Xiahou Dunt elűztük, ám Cao Cao nem fogja ezt annyiban hagyni és erősebb haderővel jön majd - közölte Zhuge Liang.

- Mit fogunk akkor tenni? - tudakolta rémülten Liu Bei.

- Már készen is van a tervem - felelte mosolyogva a tanácsadó.

Örökké csak csaták, ló s ember soha nem pihenhet
Legtöbben fortélyra hagyatkoznak, cselegetnek, míg lehet

A Cao Cao elleni haditerv a következő fejezetből fog kiderülni.

NEGYVENEDIK FEJEZET

CAI ÚRHÖLGY JINGZHOU FELADÁSÁRÓL
TÁRGYAL CAO CAO-VAL.
ZHUGE LIANG FELÉGETI XINYE-T

蔡夫人議獻荊州
諸葛亮火燒新野

Amikor Liu Bei megkérdezte tanácsadójától, miként reméli, hogy ellenállhatnak Cao Cao-nak, Zhuge Liang így felelt:

- Xinye aprócska város, nem alkalmas a hosszabb ideig tartó birtokba vételre. Ugyanakkor Liu Biao beteg és rohamosan romlik az állapota, így hát itt az idő, hogy megszerezd ezt a vidéket magad számára, olyasféle középpontként, ahol biztonságban lehetünk Cao Cao felől.

- Jól beszélsz, ám Liu Biao nagyon szívélyes volt velem szemben, ezért semmiképp sem lennék képes ellene fordulni.

- Ha nem ragadod meg ezt a lehetőséget, bánni fogod - közölte erre Zhuge Liang.

- Inkább vesszek el, mint hogy helytelenül cselekedjek.

- Később még visszatérünk erre - zárta le a beszélgetést a tanácsadó.

Amikor Xiahou Dun megérkezett a fővárosba, megkötözve járult ura elé, majd földig hajolt és könyörgött, hogy végezzék ki. Ám a főminiszter kioldozta és meghagyta neki, hogy számoljon be az eseményekről.

- Zhuge Liang gonosz mesterkedésének estem áldozatul. Tűzzel támadt ránk.

- Katonaként ifjúkorodból emlékezned kellett volna rá, hogy a tűz igen valószínű és hatékony fegyver szűk utakon.

- Li Dian és Yue Jin emlékeztettek is rá. Nagyon sajnálom most már, hogy nem hallgattam rájuk.

Cao Cao megjutalmazta a két generálist előrelátásukért.¹

- Amilyen erőssé vált Liu Bei, egészen biztosan létünket is fenyegeti immár, ezért gyorsan el kell őt pusztítani - mondta még Xiahou Dun.

- Ő az egyik, aki nagyon nyugtalanít - felelte Cao Cao -, Sun Quan pedig a másik. A többiek nem számítanak. Meg kell ragadnunk ezt az esélyt, hogy megtisztítsuk a déli területeket!

Ezután parancsot adott, hogy készüljön fel egy ötszázezer fős, öt egyenlő részre osztott haderő. Valamennyi részlegnek két vezére volt: Cao Ren és Cao Hong parancsolt az elsőnek, Zhang Liao és Zhang Hu a másodiknak, Xiahou Dun és Xiahou Yuan a harmadiknak, Yue Jin és Li Dian a negyediknek, míg az ötödiket maga Cao Cao vezette. Az előhad Xu Chu irányítása alá került. Az Újjászületett Nyugalom tizenharmadik éve (208) hetedik holdjának (hónapjának) „paripa” napját tűzték ki az indulásra.²

Kong Rong miniszter³ azonban kifogást emelt a hadművelet ellen:

- Liu Bei és Liu Biao mindketten az uralkodóház tagjai, nem szabadna komoly indok nélkül megtámadni őket. Sun Quan a délvidék hat tartományát irányítva olyan borzalmas, mint egy ugrásra készülődő tigris, s mivel a Nagy folyó erősíti védelmét, ezért biztonságos helyzetben van. Abban az esetben, főminiszter uram, ha véghez viszed ezt az indokolatlan hadjáratot, attól tartok, el fogod veszíteni a világ megbecsülését!

- Mindhárman engedetlen miniszterek és lázadók! Hogy is engedhetném meg magamnak, hogy ne büntessem meg őket? - kérdezte Cao Cao dühösen, majd utasította a tanácsadót, hogy távozzon színe elől. Nem sokkal később hivatalosan is kihirdette, hogy kivégzés vár mindenkire, aki óvást emel a tervezett hadjárattal szemben.

Kong Rong szomorúan távozott a palotából. Szemét a mennyekre vetve így kiáltott:

- Mekkora a siker esélye, ha a tökéletesen embertelen a teljesen embersegesre támad? Vereséget fog szenvedni!⁴

Chi Lü birodalmi felügyelő és történész egyik szolgálója, akivel Kong Rong mindig megvetően és lenézően bánt, történetesen fültanúja volt ennek a kifakadásnak és elmondta gazdájának, aki pedig Cao Cao-nak számolt be a dologról, s még ezt is hozzátette:

- Kong Rongnak szokása, hogy tiszteletlenül beszél a főminiszter úrról, ráadásul baráti viszonyt ápolt a tiszteletlen könyvfalóval, Mi Henggel. Valójában a sértéseket, amikkel Mi Heng téged illetett, Kong Rong szándékosan eszelte ki és adta barátja szájába. Úgy látszott, ők ketten nagymértékben csodálják egymást, Mi Heng például azt mondogatta, Konfuciusz nem halott, mert Kong Rongban testesült meg, mire a másik így felelt: „Az ő értékes tanítványa, Yan Hui pedig Mi Hengben született újjá”.

Chi Lü meséje felbőszítette Cao Cao-t, aki elrendelte a miniszter elfogását és kivégzését.

Kong Rongnak két ifjú gyermeke volt, akik éppen *wei-chi*-t játszottak otthonukban, amikor egyik szolgálójuk berohant hozzájuk:

- Atyákat éppen most ragadták el, hogy kivégezzék! Miért nem menekültök hát?

- Ha a fészket tönkretették, sértetlenül maradhatnak-e a tojások? - felelték az ifjak.

Ebben a pillanatban a hóhérok is beléptek s az egész háztartást elhurcolták. A két fiút lefejezték, atyjuk holttestét pedig közszemlére tették az utcákon.⁵

Zhi Xi miniszter keservesen zokogott a holttest felett. A rokonszenve me nyílt megvallása ismét felkorbácsolta Cao Cao haragját, aki halállal akarta büntetni őt is, azonban Xun Yu tanácsadó megakadályozta ezt a további büntetést:

- Nem kellene megöletned egy igaz embert, uram, aki azért jött, hogy barátja holtteste felett gyászoljon. Zhi Xi gyakran figyelmeztette Kong Rongot, hogy egyenessége veszélybe fogja sodorni őt.

Zhi Xi fogta az atya és fiai maradványait, majd eltemette azokat.

Kong Rong, ki az északi tenger partján élt
A nemes lelkű, ki vendégről rosszat sohasem vélt
Nála mindenkit kedvesen fogadtak,
S őket borral kínálni sohasem fukarkodtak
Levelek írásával nagy hírnevet szerzett
Szavaival hercegeket is megszégyenített
Tetteiről történetek szólnak
Feljegyzőik így találták jónak

Miután kitöltötte haragját Kong Rongon, Cao Cao kiadta a parancsot az indulásra. Xun Yu maradt hátra a főváros őrzésére.

Ekkorra Jingzhou birodalmi védelmezője súlyosan megbetegedett s magához kérte Liu Bei-t. Utóbbi meg is jelent nála két fivérével és főtanácsadójával együtt.

- Kór támadta meg létfontosságú szerveimet, ezért fogytán az időm. Árváimat a te gondjaidra bízom. Fiaim alkalmatlanok arra, hogy átvegyék helyemet, így arra kérlek, fivérem, kormányozd a tartományt halálom után.

- Minden tőlem telhetőt megteszek, hogy unokaöcséim segítségére legyenek - felelte Liu Bei könnyezve -, hogy is cselekedhetnék mást?

Ebben a pillanatban érkezett a hír Cao Cao seregének közeledtéről, Liu Bei pedig sietve távozott rokonától, hogy időben visszaérjen őrhelyére. A baljós híresztelések csak rontottak a beteg állapotán, ezért elkezdte kiadni utolsó rendelkezéseit. Végrendeletében Liu Bei-t jelölte ki fia, Liu Qi gyámjának, aki majd követni fogja őt posztján.

Ez az intézkedés bösz haragra gerjesztette feleségét, Cai úrhölgyet. Lezáratta a belső ajtókat, s bizalmasan közölte híveivel, akik között ott volt két bizalmasa, Cai Mao és Zhang Yun is, hogy őrizzék a kapukat.

Az örökös eközben Jiangxia-ban⁶ időzött, ám azonnal útnak indult, ahogyan hűséges gyermekhez illik, amikor meghallotta, hogy atyja állapota súlyosra fordult.

Azonban amikor megérkezett, Cai Mao nem engedte be a városba:

- Atyád azért küldött Jiangxia-ba, hogy őrizd a helyet. Egy ilyen felelőségteljes állást semmiképp sem lehet csak úgy, kapott parancs nélkül ott hagyni. Tegyük fel, hogy támadás éri a várost. Mi lenne akkor? Ha atyád megtudná, hogy itt vagy, roppant dühös lenne, s még rosszabbul érezné magát! Ez nagyon hálátlan dolog lenne részedről, ezért inkább vissza kellene térned rögvest őrhelyedre!

Liu Qi még állt ott egy ideig, de könnyei ellenére is megtagadták tőle a belépést. Végül visszatért Jiangxia-ba.

Eközben Liu Biao állapota rohamosan rosszabbodott. Nyugtalanul várta fiát, ám Liu Qi csak nem érkezett meg. A birodalmi kormányzó váratlanul fülsértő sikoltásokban tört ki, majd meghalt.

Mikor észak ura a Yuan család volt
Liu Biao a folyó partján honolt
Úgy tűnt, mindkettő elég erős nagyon
S örökké megmaradnak az uradalmon
Ám szétzúzták hatalmuk a női belviszályok
Őket zűrzavar és gyász kavarta, sötét álmok
Fájdalmas volt látni házuk mily gyorsan
Merült el végleg a szomorú balsorsban

Így végezte hát Liu Biao birodalmi védelmező. Ezután az özvegy és hívei tanácskozásra gyűltek össze s hamisítottak egy végrendeletet, amelyben a Jingzhou feletti uralmat a második fiúnak, Liu Congnak adományozták, mielőtt még kihirdették volna, hogy az úr meghalt. A jogtalan örökös ekkor tizennégy éves volt, ám ugyanakkor ravasz fiú. Összegyűjtötte a tisztségviselőket és így szólt hozzájuk:

- Atyám elhunyt, bátyám Jiangxia-ban, nagybácsink pedig Xinye-ben van. Engem tettek meg uratokká, ám ha fivérem és nagybátyám sereggel jön majd ide, hogy megbüntessenek a bitorlás miatt, miféle magyarázattal szolgáljak nekik?

Először senki sem felelt, majd Li Gui tanácsnok emelkedett szólásra:

- Jól beszélsz! Most gyorsan küldjünk gyászlevelet testvérednek, megkérve őt, hogy jöjjön és foglalja el örökségét. Hívjuk el Liu Bei-t is, hogy segítsen az ügyintézésben. Ekkor biztonságban leszünk ellenségeinktől, az észak felől támadó Cao Cao-tól, s a déli Sun Quantól. Szerintem ez a legkiválóbb terv!

- Ki vagy te, hogy így beszélsz, és szembeszegülsz néhai urunk végakaratóval? - dorongolta le rögtön Cai Mao.

- Te és embereid fabrikáltátok össze ezt a végrendeletet - szidalmazta őt Li Gui -, hogy félreállítsátok a jogos örökösöt! Így hát az egész terület a Cai család kezében van, ám ha egykori urunk tudta volna, mit kell tennie, kivégeztetett volna!

Cai Mao utasította az öröket, hogy fogják le Li Gui-t s vigyék el őt kivégezni. El is siettek vele, de közben végig szidalmazta Cai Mao-t.

Így hát az ifjabb gyermek elfoglalta atyja helyét, a Cai nemzetség pedig egymás között osztotta fel az egész tartomány katonai felügyeletét. Jingzhou védelmét Liu Xianre és Deng Yi-re bízták, miközben Cai úrhölgy és fia Xiangyangban vertek tanyát, hogy távol legyenek a jogos örökösötől és

a nagybácsitól. A néhai birodalmi védelmező maradványait Xiangyangtól keletre hantolták el, a Han folyó partjának közelében.

Haláláról semmiféle hírt nem közöltek Liu Qi-vel, fiával vagy Liu Beijel, annak nagybátyjával. Liu Cong megérkezett Xiangyangba, ám még mielőtt kipihenhetne volna az utazás fáradalmait, befutottak a megdöbbentő hírek Cao Cao hatalmas hadseregének közeledéséről. Magához hívatta hát Kuai Yue-t, Cai Mao-t s még másokat is, hogy megtanácskozzák, mitévők legyenek.

A titkárok egyike, Fu Xun az alábbiakat javasolta:

- Nem csupán a hatalmas északi sereg fenyeget minket, hanem számolnunk kell a Jiangxia-ban tartózkodó idősebb fiúval, a valódi örökösrel és nagybátyjával, aki Xinye-ben időzik. E kettőt még nem is értesítettük a halálhírről, ezt biztosan nehezményezik majd. Igen szorult helyzetbe kerülünk, ha ők is ellenünk fordulnak, ám ha megfogadjátok tanácsomat, akkor embereink oly állhatatosak maradnak, mint maga a Tai hegység, ifjú urunk tisztsége és helyzete pedig megszilárdul.

- Mi a terved? - kérdezte az ifjú úr.

- Fel kell ajánlani az egész vidéket Cao Cao-nak, aki ezután fiatal mesterünkkel igen megértően fog bánni és bőkezű jutalomban fogja részesíteni!

- Micsoda terv! - mondta ezt hallván Liu Cong dühösen - Mondjak le örökségemről valaki más javára, mielőtt még egyáltalán igazából birtokomba jutott volna?

- A tanács megfelelő - közölte higgadtan Kuai Yue -, a köpönyegforgatás is egy módszer s valamennyi lehetőséget tekintetbe kell venni. Cao Cao a kormányzat nevében harcol szomszédjai ellen. Amennyiben urunk szembeszegül vele, meg fogják vádolni, hogy a császár ellenében cselekszik. Emellett bármiféle balszerencse, ami határainkon bekövetkezhet, mielőtt gazdánk uralma megszilárdul, a belső igazgatásra is hatással lesz. A nép már a puszta hír hallatán pánikba eshet, hogy ellenséges hadsereg közeledik felénk. Miképp is fejthetnénk ki így bármiféle ellenállást?

- Nem arról van szó, hogy ne értenék egyet veled - felelte Liu Cong -, ám az egész világ számára nevetség tárgyává válnék, ha minden erőfeszítés nélkül lemondanék örökségemről.

- Ha ez a tanács valóban jó, miért nem követed? - szakította félbe valaki hirtelen.

Mindannyian a beszélő felé fordultak, aki egy bizonyos Wang Can volt Shanyangból, aszott, holtápadt férfiú, jóval az átlagos testmagasság alatt. Mindazonáltal tehetsége nem állt összhangban megjelenésével. Ifjúkorában, amikor egyszer meglátogatta Cai Yong minisztert és birodalmi történetírót, aki akkoriban még az udvari titkárság helyettes vezetője volt, noha sok igen magas rangú vendég volt jelen, mégis Wang Cant sietett elsőként,

a legnagyobb tisztelettel üdvözölni. Mindenki megdöbbsen ezen s meg is kérdezték tőle, miért becsüli ilyen nagyra ezt az ismeretlen ifjút.

- Ő roppant képességekkel bíró fiatalember – közölte Cai Yong.

Wang Can igen olvasott volt, kiváló emlékezőtehetséggel rendelkezett, jobban, mint kortársai közül bárki. Ha csupán egyetlen pillantást vetett egy útszéli emlékműre, miközben elhaladt mellette, felirata minden egyes szavára emlékezett később. Ha látta, hogy *wei-chi*-t játszanak s a táblát váratlanul felfordították, minden egyes darabot vissza tudott utána tenni, pontosan arra a helyre, ahol előtte állt. Matematikusnak is kiváló volt s csodálatos költeményeket szerzett. Tizenhét éves korában udvari tisztségviselőnek nevezték ki, de nem töltötte be ezt a hivatalt. Amikor a zűrzavar a birodalomban súlyossá vált, Jingzhou-ban keresett menedéket, ahol a birodalmi védelmező vendégként igen nagy megbecsülésben részesítették.

Így folytatta mondandóját, továbbra is az ifjúhoz fordulva:

- Nagyuram, Cao Cao-val összehasonlítva mit mondanál magadról?

- Gyengébb vagyok – válaszolta Liu Cong tétovázás nélkül.

- Cao Cao-nak igen sok harcosa és merész hadvezére van – folytatta Wang Can –, tehetséges is és hatalmas erőforrásokkal rendelkezik. Elfoglalta Xiapi-t Lü Bu-tól, Guandu-ban megtörte Yuan Shao uralmát, Liu Bei-t Longyou-ba űzte, Da Dunt pedig elpusztította a Fehér Farkas hegységben. Kiválóan megmutatja egyéniségének legyőzhetetlenségét, hogy ilyen szilárd helyzetű embereken is felülkerekedett. Most errefelé tart s mérhetetlenül nehéz lesz kitartanunk vele szemben. Az imént elhangzott terv a legjobb, amit remélhetsz, nem szabad hát késlekedned vagy haboznod, míg túl késő lesz, mert bánni fogod, hogy nem hallgattál rá.

- Érdemes uram, valóban van igazság szavaidban – felelte az ifjú örökös –, így hát beszámolok anyámnak a tanácskozás eredményéről.

Am ahogy e szavakat kimondta, a paraván mögül megjelent édesanyja, aki minden egyes elhangzott szót hallott.

- Miért fordulnál hozzám, ha három ilyen úr véleménye megegyezik? – kérdezte fiától.

Így hát Liu Cong döntött s megszületett a megadásról szóló levél, amit egy Song Zhong nevezetű férfiú gondjaira bízta, hogy titokban juttassa el Cao Cao-hoz. A küldött egyenesen Wanchengbe ment, ahol átadta az üzenetet.

Örömmel fogadták s jókora jutalomban részesítették. A behódolás elfogadtatott, Cao Cao így szólott hozzá:

- Közöld Liu Conggal, hogy jöjjön ki a városból és találkozzék velem nyílt terepen. Ekkor majd földjei végleges tulajdonosává teszem.

Song Zhong el is indult hazafelé. Csaknem oda is ért már az átkelőhelyhez a folyóparton, amikor lovascsapat keresztelte útját. Ahogy jobban

szemügyre vette őket, látta, hogy vezérük Guan Yu. A hírvivő túlságosan kimerült volt már ahhoz, hogy elmenekülhessen előlük, így hamarosan elfogták s a vezér elé vitték. Először igyekezett mellébeszélni, ám amint fenyegetőbben léptek fel ellene, bevallotta a teljes igazságot. Ezután Xinye-be vitték, ahol elismételte történetét Liu Bei-nek, aki nagyon megrémült a hallottaktól.

- Mivel így áll a dolog - szólalt meg Zhang Fei -, én azt javaslom, végezzük ki ezt a fickót, majd menjünk át a folyón, támadjuk meg Xiangyangot s Liu Conggal együtt vessünk véget a Cai nemzetségnek! Ezután megindíthatjuk Cao Cao ellen is hadainkat!

- Álljunk csak meg! Nagyon is jól tudom, mit kell tennem! - felelte Liu Bei, majd a fogolyhoz fordulva így kiáltott:

- Tudtad, mit tettem, mégsem jöttél el hozzám, hogy elmondd! Ám mivel nem nyerek semmit haláloból, ezért inkább elengedlek. Távozhatsz!

Song Zhong dadogva köszönetet mondott, feje fölé lendítette kezeit és elszaladt. Liu Bei nagyon elszomorodott.

Hamarosan a Jiangxia-ból visszatérő Yin Ji-t jelentették be. Liu Bei nagyon kedvelte ezt az embert, így lesietett a lépcsőn, hogy üdvözölhesse. Az újonnan érkező az alábbiakról számolt be neki:

- Az örököshöz eljutott atyja halálának híre, ám mostohaanyja és annak fia megpróbálta eltitkolni előle, hogy ily módon csapdába csalhassák. Biztos benne, hogy igaz a hír, mert egy bizalmas emberét küldte el ennek kiderítésére. Ugyanakkor azt hitte, te, uram, még nem értesültél, ezért engem utasított, hogy számoljak be róla. Üzenetében könyörögve kér, hogy valamennyi seregeddel indulj Xiangyang ellen, segítve őt jogai érvényesítésében.

Liu Bei felbontotta és elolvasta a levelet, majd így felelt:

- Igen. Arról tudsz már, hogy az ifjabbik gyermek bitorolja helyét, ám biztosan nem hallottad, hogy már fel is ajánlotta Jingzhou-t Cao Cao-nak.

- Honnan tudod ezt? - kérdezte a hírtől teljesen megdöbben Yin Ji.

Liu Bei elmondta neki Song Zhong elfogásának történetét.

- Elmehtnél Xiangyangba, mintha gyászszünetben kívánnál részt venni - tanácsolta Yin Ji -, s így kicsalhatnád Liu Congot a városból, hogy köszöntsön téged. Ezután végezhetnél vele és valamennyi hívével, majd uralmad alá hajthatnád a tartományt.

- Ez kiváló tanács - szólt közbe Zhuge Liang -, urunknak meg kellene fogadnia!

- Utolsó találkozásunkkor fivérem a gondjaimra bízta fiát és örökösét - mondta Liu Bei könnyezve -, így ha kezet emelek a másik fiúra s egyben elragadom az örökséget is, akkor hogyan nézhetek majd testvérem szemébe, ha találkozom vele a Kilenc Forrás Világában?

- Ha most nem így cselekszel, hogyan fogod visszaverni Cao Cao-t, aki már elért Wanchengig? – kérdezte Zhuge Liang.

- Azt hiszem, a legjobb terv az, hogy menedéket keresünk Fanchengben – válaszolta Liu Bei.⁷

Ekkor érkeztek meg a korábban kiküldött kémek, akik jelentették, hogy Cao Cao serege Bowangnál jár. Yin Ji sietve távozott, hogy elvégezze az intézkedéseket Jiangxia védelmére, Liu Bei és Zhuge Liang pedig megvittatták a terveket az ellenséggel történő szembenézésre.

- Uramnak nem kell aggódnia – mondta a tanácsadó –, a Bowang meredélynél már lángok martalékává tettük a főminiszter előző seregét, most meg teszünk róla, hogy újabb fortélyunk áldozata legyen Xinyeben. Amúgy sem olyan hely ez, ahol élni lehetne, így át kell költöznünk Fanchengbe.

Ezután hirdetményeket erősítettek ki valamennyi kapura, hogy kivétel nélkül minden lakos kövesse azonnal urat az új városba a veszély elkerülése érdekében. Csónakokat készítettek elő és Sun Qian vezetése alatt útnak indították az embereket. A tisztségviselők családjának épségéért Mi Zhu volt a felelős. Végül a tisztek összegyűltek, hogy meghallgassák az utasításokat.

- Guan Yu ezer harcossal induljon a Fehér folyó felső folyásához – adta ki a parancsot Zhuge Liang –, a katonák vigyenek magukkal homokkal és földdel töltött zsákokat, hogy elzárják a folyó útját, míg nem értesülnek az ellenség közeledtéről másnap, nagyjából a harmadik őrseg idején. Ekkor a vizet szabadjára kell engedni, hogy eláraszsa egyik seregüket. Ezután meneteljen a folyásiránynak megfelelően és csatlakozzon a harchoz!

Zhang Fei menjen a Boling átkelőhöz, ahol a folyam lelassul. Miután a Fehér folyó vize elárasztotta Cao Cao katonáit, akik megmenekültek, megpróbálnak majd átjutni itt a folyón. Amikor így tesznek, Zhang Fei megtámadja őket ezer harcosával.

Zhao Yun négy részre osztja háromezer főnyi haderejét, egyikkel a keleti kapuhoz tart, a többi pedig a többi kapuhoz igyekszik. A városfalnál lévő házak tetejére ként, salétromot és egyéb gyúlékony anyagokat halmoznak fel. A cél az, hogy a város lobbanjon lánggra, amikor az ellenség menedékre akar lelteni itt. Holnap este heves szél támad, amely felszítja majd a lángokat. Amikor ez a szél elkezd fújni, tüzes nyilakat kell lőni minden oldalról a városba, majd nagy ordibálást kell csapni, hogy még inkább fokozódjon az általános rémület. A keleti kapu marad nyitva egyedül a menekülők számára, ám azonnal le kell sújtani rájuk, amint kiözönlenek. A rajtaütést Zhao Yun a hozzá csatlakozó Guan Yu-vel és Zhang Fei-jel együtt végzi el, majd mindannyian Fancheng felé veszik az irányt.

Mi Feng és Liu Feng egy kétezer fős csapatot irányítanak, egyik részük vörös, a másik kék lobogó alatt. A Szarkafarok meredélyhez mennek, nagyjából harminc *li*-re a várostól s ott táborot vernek. Amikor látják, hogy Cao Cao serege közeledik, a vörös lobogósok bal felé indulnak, a kék lobogósok pedig jobbra, hogy összezavarják az ellenséget, amely így nem mer majd tovább indulni. Azután, ha a lángok fellobbannak Xinye-ben, rajtaütéssel szétzúzzák az ellenfél haderejét. Végül e két generális is a folyóhoz igyekszik, ahol találkozik majd velünk.

Az összecsapásokat követően minden hadvezér Fanchengnél gyűlik össze.

Valamennyi utasítás elhangoztával a vezérek mind elsiettek, hogy elfoglalják parancsokba foglalt pozíciójukat és várták, hogy a város lángra lobbanjon. Zhuge Liang és Liu Bei egy magaslaton helyezkedtek el, ahonnan megfigyelhették, mi történik. Itt kívánták bevárni a győzelmi jelentéseket is.

A másik oldalon Cao Hong és Cao Ren százezer főnyi haderővel, amely előtt háromezer vértessel Xu Chu menetelt, megközelítették Xinye-t. Ez a hatalmas és félelmetes sereg dél körül érkezett meg a Szarkafarok meredélyhez. Ahogy közelebb értek, jelentős számúnak tűnő ellenséges csapatra lettek figyelmesek, sok kék és vörös lobogóval. Xu Chu előrenyomult. Hamarosan a zászlók megindultak jobb- és bal felé, ami az előhad vezérért tétovázásra készítette:

- Csapdát állíthattak nekünk, így nem lenne bölcs dolog tovább haladni - gondolta.

Végül emellett döntött s megállásra utasította menetszlopát, ő pedig visszalovagolt a főszereghez, hogy beszélhessen Cao Rennel.

- Ezek a hadtestek előttünk csak megtévesztésnek vannak ott - közölte vele Cao Ren, amikor beszámolt neki a helyzetről -, nyomulj hát nyugodtan előre, nem kell rajtaütéstől tartani. Én majd utána sietek az erősítéssel.

Így hát Xu Chu visszatért katonáihoz s ismét mozgásba lendültek. Amikor elérték a fák közé, ahol a lobogókat látták korábban, már nem találtak ott senkit. Késő délutánra járt az idő, ám úgy határozott, tovább indulnak. Ekkor a közeli dombok felől hangszerek hangját hallotta felcsendülni s felnézve azt látta, hogy a dombtetőn két napernyő található, amiket számos lobogó vesz körül. Ott üldögélt Liu Bei és Zhuge Liang csendben iszogatva.

Higgadságuktól felbőszülve Xu Chu utat keresett a feljutáshoz, ám fatuskókat és hatalmas sziklákat kezdtek el hajigálni rájuk, így vissza kellett húzódnium. Ugyanekkor a dombok végéből zavaros ordítózás harsant fel. A dühös hadvezér képtelen volt hát támadást vezényelni. Közben beállt a sötétség is.

Ekkorra érkezett oda Cao Ren és Cao Hong, majd támadást rendeltek el Xinye ellen, hogy legyen hol éjszakázniuk. A falakhoz meneteltek s a kapukat tárva–nyitva találták. Belépve látták, hogy a város teljesen elhagyatott. Egy lélek sem volt idebent.

- Úgy látszik, pánikba estek - mondta elégedetten Cao Hong -, s mindannyian elmenekültek, az összes ember. Akár el is foglalhatjuk a várost, hogy katonáink kipihenjék magukat és készen álljanak a holnapi ütközetre.

A harcosok mostanra már kimerültek a hosszas meneteléstől és éhesek is voltak, így késedelem nélkül szétszóródtak a házakba, majd nekiálltak az ételkészítésnek az elhagyatott konyhákban. A vezérek is elfoglalták szálláshelyüket a város központjában lévő palotában, azután nyugovóra tértek.

Az első őrseget követően feltámadt a szél. Hamarosan a kapuőrök jelentették, hogy tűz tört ki.

- A gondtalanok hagyták, hogy szikrákat sodorjon magával a szél, semmi egyéb. Nem szükséges aggódni - közölte Cao Ren.

Ennél többet nem is kívánt foglalkozni a dologgal, ám hamarosan egyre több ilyen jelentés futott be. Végül rájött, hogy a valamennyi negyedben lángra lobbanó tüzek nem a véletlennek köszönhetőek. Így sietve parancsot adott a város kiürítésére. Nemsokára úgy tűnt, az egész város lángokban áll s vörös izzás festette meg az eget. A hadsereget ádázabb tűz szorongatta még annál is, mint amelyet Xiahou Dun a Bowang meredélynél tapasztalt.

Háromszor gonosz Cao, ám merész
Övé a főváros, az egész
Elégedett teljesen mégsem volt
Pusztító serege hát dél felé hatolt
Ám a Tűz Szelleme őszi szelet hajtott
Hadaira a halál, pusztító jelet rakott

A harcosok és a tisztek is teljes zűrzavarban igyekeztek áttörni a füstön és a tűzön, valamiféle menekvési utat keresve s mikor meghallották, hogy a keleti kapu még nyitva áll, mindannyian arrafelé vették az irányt. Óriási összevisszaságban rontottak ki rajta, sokukat eltiporták, ők letaposva lettek halálukat. Akiknek sikerült kijutniuk, kelet felé indultak, ám hamarosan kiáltozás hallatszott mögülük, majd Zhao Yun csapatai bukkantak fel s nyomban támadásba lendültek. Ekkor Cao Cao erői végképp szétszóródtak, közülük mindenki már csak a pusztta életét igyekezett menteni. Senki sem fordult vissza, hogy felvegye a harcot a támadókkal. Nem sokkal később feltűnt Mi Feng és Liu Feng is, akik szintén kivették részüket a mé-

szárlásból. A menekülő Cao Ren már csak alig néhányan követték, azokat pedig, akik lemaradtak tőle, halálra perzselték a lángok.

A Fehér folyó felé szaladtak, mivel emlékeztek rá, hogy vize sekély és át lehet kelni rajta. A hullámok közé vetették magukat, az emberek kiáltozva, a lovak nyerítve s teleítették magukat vele.

Időközben Guan Yu, a folyó felsőbb folyásánál homokzsákok segítségével gátat emelt, hogy a víz tóban gyűljön össze. Estefelé egyszerre észrevette az égő város vörös izzását s nézelődni kezdett, meglátja-e a jelet. A negyedik őrseg ideje táján meghallotta a katonák és a lovak hangját lejjebb a folyóban. Rögtön elrendelte, hogy rombolják le a gátat. A víz hatalmas áradatban zúdult alá és maga alá gyűrte a folyómederben tartózkodókat. Rengetegen elsodródtek és megfulladtak. Azok, akiknek sikerült megmenekülniük, elértek oda, ahol már kevésbé volt heves az ár s ott partra úsztak.

Cao Ren és néhány megmaradt katonája nemsokára elérték a Boling átkelőt. Azt gondolták, itt már biztonságban vannak, ám rá kellett jönniük, hogy az utat eltorlaszolták előttük.

- Cao Cao haramiái! - ordított fel ekkor Zhang Fei közvetlen közelükben - Gyertek, teljesedjen be sorsotok!

A városban vörös lángok lobbantak
A folyóparton izzó düh léptei dobbantak

A következő fejezetből megtudhatjuk, mi történt ezután.⁸

JEGYZETEK

ELSŐ FEJEZET

¹ Az eunuchokat ősidőktől fogva két szerepkörben alkalmazták a birodalomban: örök és szolgálók voltak a palota női részlegeiben és tanácsadók az uralkodó számára. Bizalmas helyzetük gyakran lehetővé tette számukra, hogy jelentős befolyást gyakoroljanak uraikra, így akár igen magas rangra is emelkedhettek.

² A birodalmi őrző volt a legmagasabb civil tisztség ebben az időben. A trónörökös őrzőjeként kulcsszerepet játszott az utódlás menetében.

³ A Han uralkodók számos egymást követő elnevezést (*nianhao*) vezettek be uralmuk során. Minden egyes ilyen periódus éve az elsővel kezdődtek (*yuan* - az uralkodói időszak „eredete”).

⁴ Az eunuch nővé változott férfit jelent. Az eunuchok beleavatkozása a kormányzatba a nőiség férfiúivá válását jelenti.

⁵ Egy arasz (*chi*) a Han korban körülbelül 23 cm-t tett ki, hat *chi* volt egy *bu*, míg 300 *bu* egy *li*. Ez utóbbi szintén a Han időszakban nagyjából 416 métert jelentett.

⁶ A lavina északról fenyegető veszélyt jelentett. A Wuhuan vagy Xiongnu népek támadására utalt. A szirt leomlása a császár halálával állt összefüggésben.

⁷ Az uralkodó állandó segítőit (*zhongchangshi*) már a Qin korban is alkalmazták. A keleti vagy késői Han dinasztia alapítója, Guangwu (Liu Xiu) császár megkövetelte, hogy az uralkodói család valamennyi ilyen segítője eunuch legyen.

⁸ Nyugati időszámítás szerint 189-190. A korszak elnevezése talán abból fakad, hogy a birodalom északi része (*zhongyuan* - a középponti vidék) békés és szilárd. A középső (*zhong*) a birodalmi kormányzatra is utalhat.

⁹ A sárga (*huang*) a birodalom színe. A Sárga Császár (Huangdi) az orvoslás védelmezője volt. Az öt elem tanában a sárga szín a tüzet legyőző földet jelképezi. Wang Mang császár, a középső Han időszak trónbitorlója a sárgát tette meg jelképévé, s hasonlóképp cselekedett Wei is a későbbiekben. A „sárga turbán”, mint a lázadók jelképe tiltott cselekedetet jelenít meg. Olyasvalaki viseli, aki a császár sárga hintótetejét és lobogóit igyekszik utánózni vele, s így fejezi ki törvénytelenységét.

¹⁰ A régi birodalom kilenc közigazgatási régióra (*zhou*-ra) oszlott, név szerint: Bingzhou, Jingzhou, Jizhou, Liangzhou, Qingzhou, Xuzhou, Yizhou, Youzhou, Yuzhou. Idővel további tartományok is létrejöttek, időszakunkra Xizhou, Yangzhou és Yongzhou régióval bővült a számuk. A fővárosok gyakran úgyszintén az adott tartomány nevét viselték.

¹¹ A birodalmi védelmező a legmagasabb hivatal a közigazgatási régiókon belül.

¹²Egy másik változat szerint a nagybácsi szidalmazni kezdte, mondván, ne beszéljen esztelenségeket, mert még tönkreteszi a családot.

¹³Guan Yu vörös arcszínére egy Song dinasztia korából származó történet igyekszik magyarázatot adni: miután végzett a korrump tisztségviselővel, és szabadon engedte annak áldozatait, Guan Yu egy taoista szentélyben lelt menedékre. A pap rávette, hogy mosson arcot egy közeli forrásban. A víztől arca vörössé vált, így üldözői nem ismerték fel.

¹⁴Bizonyos források forradalmi jellegűnek tüntetik fel Guan Yu fellépését a romlott tisztségviselő ellen, mivel a Sárgaturbánosok éppen ilyen tetteket hajtottak végre.

¹⁵Barackérés ideje az eskütételek rituális időszaka volt.

¹⁶A lóáldozat minden bizonnyal nem Han, hanem idegen eredetű volt. A Xiongnu népek például paripákat áldoztak a mennyeknek. Fehér ló (*baima*) feláldozásáról számol be Lü császárnő egyik ellenfele is, Wang Ling miniszter. Liu Bang fehér lovat áldozott, majd általános parancsba adta, hogy amennyiben bárki olyan kerül a trónra, aki nem a Liu család tagja, az egész birodalomnak meg kell támadnia őt. Míg lovat az égnek, ökröt általában a földnek áldoztak.

¹⁷A *jin* körülbelül 600 grammnak, a *liang* pedig nagyjából 37 grammnak felel meg.

¹⁸Feltételezések szerint a kovácsolás során hullámos damaszkolt minta jelent meg a penge felszínén. Guan Yu fegyverét *yang* energia élteti. A Zöld Sárkány a mennybolt keleti negyedének elnevezése, ahonnan a természet megújító erői naponta feltűnnek.

¹⁹Az őrsegek napnyugtakor kezdődnek és mindegyik két óráig tart.

²⁰„Cao Cao úgy jön-megy, mint a szél”.

MÁSODIK FEJEZET

¹ A démoni erők megidézésére szolgáló sámán rítus részeként a haj kibontása a császári fennhatósággal szembeni dacot is kifejezheti. Az állati tetemek és széket felhasználása a természetfeletti ellenfelek legyőzése érdekében szintén ősi gyakorlat volt.

²A három lázadó vezér által felvett cím megfelel a három *sangong*nak, az uralkodó legközelebbi bizalmasainak, akiket szintén az éggel, a földdel és az emberekkel azonosítottak. A Han korszak végére azonban inkább csupán szimbolikus intézmény volt valódi hatalom nélkül.

³A harci szekerek és lovasság vezére a második legfontosabb katonai titulus volt a korszakban. A Repülő Lovasság generálisa címmel volt egyenértékű. Ez utóbbit először a Xiongnu területre történő első merész behatolást követően adományozták.

⁴ Léteznek másfajta változatai e híres jelenetnek: az egyik szerint maga Liu Bei verte meg a császári megbízottat, egy másikban Zhang Fei a helyi vezetés megölését követően agyonveri a felügyelőt Liu Bei jelenlétében, majd holttestét megcsonkítják.

⁵ Liu Yu 188-ban történő kinevezése fordulópontot jelentett a Han intézményrendszer történetében, mivel a központi kormányzat azon törekvésének végét jelezte, hogy annyi katonai méltóságot tartson fenn magának, amennyit csak tud, így akadályozván meg a tartományi és még kisebb területi egységek erőinek megnövekedését.

⁶ Udvari hivatalnokok és uralkodói családok temetkezési helye.

⁷ A Han időszak alatt többször is viszálykodás tört ki a császárné családjá és az udvari eunuchok között. Korszakunkban utóbbiak győzedelmeskedtek, így mondható, hogy a Keleti Han kor vége nekik köszönhető. Ugyanakkor He Jin halála rántotta magával a dinasztia is, mert ő hivatott csapatokat a fővárosba távoli tartományokból.

HARMADIK FEJEZET

¹ Lu Zhi Liu Bei egyik tanára volt. Igaztalanul megvádolták, hogy nem harcolt a lázadók ellen és ketreces kocsi helyezették. Később elégtételt kapott és visszahelyezték korábbi rangjára.

² Ezt a palotát a császárnének jelölték ki, Keleti Palota néven is ismert.

³ He Jin egyszerre volt fivére és alattvalója.

⁴ Ez az ősi uralkodói temető egészen a Zhou dinasztia idejéig nyúlik vissza és Luoyang északi részén helyezkedik el.

⁵ Yuan Shao és Chunyu Qiong a Nyugati Kert Nyolc Parancsnoka közé tartozott. Ezt a csoportosulást Ling császár hozta létre 188-ban, eredetileg Jian Shuo eunuch vezetésével, Bian herceg támogatói ellen. Cao Cao is közéjük tartozott később.

⁶ A palota területén belül kardot viselni főbenjáró vétségnek számított.

⁷ A leírások szerint a paripa kivételes állat volt: egész testét „vérfoltok” borították. (Valószínű, hogy vért izzadó *Dayuan* hátas volt. E paripák elnevezésüket *Dayuan* közép-ázsiai tartományról kapták, amelynek központi települése a Nagy Sándor alapította Khujand, eredeti nevén Alexandria Eschate (a Legtávolibb Alexandria). Képességeiket tekintve az itt tenyésztett lovak a híres thesszáliai hátasokat is felülmúlták, így drága luxusterméknek számítottak.) Sörénye és farka tűz színében játszott. Mégsem csupán ezek és gyorsasága miatt nevezték Rőt Nyúlnak, hanem mert vadászatra használt paripa volt, ha nyulat látott, azonnal megállt és addig mozdulatlan maradt, míg lovasa nem „utasította” ismét mozgásra, így nyújtván lehetőséget a biztosabb nyíllövésre. Éppen emiatt néha nem Rőt Nyúlnak, hanem Nyúlvadásznak nevezték.

NEGYEDIK FEJEZET

¹ A késői Han korszakban a Qin és a korai Han idők „főminiszter” titulusa (*xiangguo* vagy *chengxiang*) nem volt általános. Amikor Cao Cao 208-ban ismét felvette e címet, a *sangong* rangot viselő három főúr eltávolításával együtt mérföldkövet jelentett a birodalmi bürokrácia történetében. Dong Zhuo még más fontos tisztségeket már korábban felvett a maga számára, a főminiszteri címet azonban csak akkor, amikor Xiant császárrá kiáltatta ki. Cao Cao később azért nevezte ki magát főminiszternek, mivel ez a tisztség volt az egyetlen, ami közvetlenül az uralkodó alatt helyezkedett el.

² Az ellenség fejével való ilyen bánásmód az északkeleti Qiang népek szokása volt, akik között Dong Zhuo felnőtt.

³ Más, Cao Cao-val inkább szimpatizáló források nem így beszélnek el a történetek: mivel tisztában volt vele, hogy Dong Zhuo bukásra van ítélve, nem fogadta el tőle a címekeket, hanem már korábban szülőfalujába menekült. Kísérőivel együtt elhaladt Lu Boshe lakhelye mellett, aki nem volt otthon, fiai és azok barátai azonban megpróbálták elrabolni Cao Cao-t és elragadni hátasát és javait. Cao sokukat ledöfte.

Sok kutató ugyanakkor elismeri, hogy a regény Cao Cao-képe alapvetően hű a történelmi eseményekhez. Ugyanakkor elismerik Cao őszinteségét, aki kimondja vágyait és törekvéseit, míg sok más szereplő képmutatón nyilatkozik, tetteik nem állnak összhangban szavaikkal.

ÖTÖDIK FEJEZET

¹ Egy szövegváltozat az alábbi ok-okozati láncolatot fejt ki e ponton: „ha Dong Zhuo nem tette volna le a császárt, a tizennyolc főúr nem kel fel ellene. Ha a tizennyolc főúr nem kel fel ellene, a birodalom nem hasad szét három részre. E fejezetben a három királyság eredetére lelünk”.

² Eredetiben *zhong* és *yi*. Az előbbit mindig hűnek vagy hűségnek fordítják. Igazszívű odaadást jelent a hivatalos fennhatóság irányában, s a *xiao*, gyermeki szeretet kiterjesztése vagy megfelelője. A *yi*-t nehezebb visszaadni. Elköteleződést jelent egy ügy, alapelv, ember vagy csoport iránt. A *ti*, vagyis atyai szeretet kiterjesztése vagy megfelelője. Amikor a későbbiekben a *zhong* és a *yi* ellentétbe kerül egymással, mindig tragédiát szül az események menete.

³ Nem érdemei, hanem kizárólag leszármazása miatt tették meg a főurak vezérüknek.

⁴ A regényben alapvetően kétféle kardot használnak: egyik a *jian*, kétélű, hegyes fegyver, amit harci kardnak is neveznek. A másik, a *dao* egy éllel

bír és súlya miatt nagyobb hasítóereje van. Korszakunkban ez utóbbi a gyakoribb.

⁵ E testtartás tiszteletteljes figyelmet jelent, azt sugallva, hogy az illető készen áll a szolgálatra.

⁶ „Mi a jó abban, hogy Yuan Shao a háború vezére, ha képtelen féken tartani öccsét és nagybátyját semtudja megvédelmezni”? Ezt veti fel az egyik szövegvariáns kommentárja. Yuan Wei kulcsszerepet játszott a Dong Zhuo által kivitelezett császárváltásban. Ő vezette le Shao császárt az emelvényről, s látta el Chenliu herceget az uralkodói jelképekkel.

HATODIK FEJEZET

¹ Hivatkozás ez arra, hogy Dong Zhuo kivégeztette Yuan Wei-t és egész házanépét.

² Ebben a szövegösszefüggésben a szarvas a trónt jelképezi.

³ Guanzhong, vagyis az átkelők közti vidék, aminek központja Changan.

⁴ Ez már javított szövegváltozat, korábban hibásan „belső ügyek minisztere” (*situ*) szerepelt itt munkaügyi miniszter (*sikong*) helyett.

⁵ „Cao Hong igaz fivér, de olyan, aki a világot, nem pedig a családot cselekszik.

⁶ Földrajzilag Jingzhou volt a központi tartomány. A Sun Jian vezetése alatt álló Changsha Jingzhou egyik birodalmi egysége, míg a később említésre kerülő Jiangxia úgyszintén. Mind Changsha, mind Jiangxia határos Yangzhou-val, a déli tartománnyal, aminek legnagyobb része délre esik a Nagy folyótól.

HETEDIK FEJEZET

¹ Egy forrás szerint Zhao Yun első beszélgetésében Gongsun Zannal elmondja, hogy származási helye lakóinak többségével szemben nem Yuan Shao-t választotta urának, mivel emberséges és becsületes vezetőt kívánt szolgálni, aki a birodalom békéjét akarja helyreállítani. Nem saját előnye miatt fordított hátat Yuan Shao-nak.

² A Hanok földjétől északra eső népek többsége körében a fehér ló szent állatnak számított.

³ A csatározások Yuan Shao és Gongsun Zan között meglehetősen kiegyenlítették voltak, gyakran egyetlen nap alatt hol egyik, hol másik tűnt úgy, hogy megszerzi a győzelmet. Azután következett a gyenge, legkevésbé sem katonai gondolkodású Liu Biao és a bátor, kemény harcos Sun Jian összecsapása. Ebből egyértelműnek tűnt, hogy az utóbbi lesz a győzelem, ám az események máshogy alakultak, de mindez teljesen előreláthatatlan volt.

NYOLCADIK FEJEZET

¹ Egy másik szövegváltozat még hosszabban ecseteli Dong Zhuo kegyetlenségét, mondván: a lakoma alatt az áldozatok egyre csak elé járultak, hiábavalóan könyörögve életükért, majd a mulatságot követően Dong Zhuo közölte a vendégekkel, hogy nincs ok rémületre, csupán bűnösöket öltek meg. Közben utasította Lü Bu-t, hogy ivásra ösztökélje a jelenlévőket, s minden egyes kör elején egy levágot fejet helyeztek eléjük.

² Diao Chan neve (időnként egybeírva szerepel, Diaochanként) a nyest és a kabóca szavaiból áll össze, utalva a ravasz ciripelőre vagy daloslányra.

³ E vers visszaütal Zhao Feiyanre, a korábbi Han uralkodó ágyasára, majd hitvesére, aki könnyűléptű táncosnőként kezdte meg karrierjét. Innen neve, a „Feiyan”, ami „szárnyaló fecskét” jelent.

⁴ Az első sorban szereplő elhalkuló zenét csattogtatókkal keltették. A „vendég” Lü Bu, ám a sor egyben a zarándok-szeretőkre is utal, akik a Dongting tónál lakó esőistennőt keresik fel.

⁵ Chu uralkodójára, Xiangra utaló sorok, aki hiába kutatta a Gaotang hegyek istennőjét.

KILENCEDIK FEJEZET

¹ „A pánik valós, a könnyek hamisak” - mondja egy régi szövegmagyarázat.

² Wang Yun meggyőzése során változtatja hozzáállását. Egyszer sürgető, másszor közönyös, hajlandó, majd vonakodó. Egészen máshogy, sokkal ravaszabban közelíti meg Lü Bu-t, mint korábban Li Su, aki Ding Yuan megölésére vette rá.

³ Lü Bu nevének első fele az eredetiben két szájat (kis négyszögeket) formáz, amik egymás felett helyezkednek el.

⁴ Más szövegváltozatok jóval árnyaltabb képet festenek Dong Zhuo-ról, bár kegyetlen tetteit és pusztításait megemlíti. Dong Zhuo a kormányzat eunuch uralmát használta fel a hatalom megszerzésére, ám az eunuchok tömeges kivégzését követően a korábbi nagyurak és miniszterek fiait és fivéreit ültette rokonaik korábbi hivatalába. Sok korábban bemocskolt és kivégzett főúr - például Chen Fan és Dou Wu - hírnevét is helyreállította.

⁵ „A szövetséges hadurak tizenhét serege képtelen volt végezni Dong Zhuo-val, Diao Chan megtette. Liu Bei, Guan Yu és Zhang Fei nem volt képes legyőzni Lü Bu-t. Diao Chan egyedül győzedelmeskedett felette. Az ágy volt csatateret, építőszerek vértje, pillantásai lándzsa és tör, mosolyok és fintorok íja és nyílveszői. Kedveskedő szavakkal és szerény ki-
fejezésekkel meglepetésszerű támadásokat és rajtaütéseket hajtott végre.

Félelmetes és tiszteletreméltó női generális volt valóban”.

⁶ Wang Yun eme döntése volt az elkövetkező események oka. „Ha nem taszította volna a négy hadvezért a lázadás állapotába, a Han ház uralmát visszaállíthatták volna, Diao Chan pedig az idők végezetéig tartó elismerésben részesült volna”.

⁷ A mód, ahogy Hu Chier végzett Niu Fu-val, Dong Zhuo meggyilkolására emlékeztet Lü Bu által. „Amit tisztán látott másban, arra vak volt önmaga vonatkozásában”.

TIZEDIK FEJEZET

¹ Wu Lai testi ereje legendás. Sokkal többet nem lehet tudni róla. A Shang dinasztia utolsó uralkodójának alattvalója volt.

² A Sárgaturbánosok megtámadásával Li Jue és Guo Si helyett Cao Cao a nagyvilágra helyezett nagyobb súlyt, nem a császári udvarra. Azzal pedig, hogy atyját hívta még azelőtt, hogy az uralkodót megmentette volna, saját ügyeit a közjó elé helyezte.

Ugyanakkor korábban, amikor Dong Zhuo gyanította, hogy Cao meg akarta őt ölni, s ezért határozatot hozott letartóztatásáról, az egész család, beleértve Cao Cao atyját is, veszélybe került.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

¹ „Cao Cao atyjáért kívánt bosszút állni, míg Taishi Ci anyja iránti kedvességét igyekezett visszafizetni Kong Rongnak” - így szól egy kommentár, összevetve a két szereplő jellemét.

² Ebben az időben Liu Bei-nek nagyjából ezer főnyi haderő állt rendelkezésére, valamint nomád lovasok hordái a Wuwan vagy Wuhuan népek lakosságából. Volt még néhány ezer közrendű is a vezetése alatt. Tao Qian segítségért szólító hívását a krónikák 194 elejére teszik.

³ A kommentárok ismét csak azt hangsúlyozzák, hogy Cao Cao-ból hiányzott a gyermeki odaadás, mivel nem vitte végig tervezett bosszúját, hanem félúton feladta, mivel veszélyben érezte otthonát és saját életét. Egy hú gyermek nem törődött volna ez utóbbiakkal, ha már egyszer a bosszú véres útjára lépett.

⁴ Tao Qian ekkor azt a felvetést tette az udvarnak, hogy Liu Bei-t jelöljék ki Yuzhou birodalmi védelmezőjévé. Ezt később Cao Cao segítségével sikerült is elérni, így bizonyos szövegváltozatokban ettől kezdve a hőst időnként Liu Yuzhou-nak nevezik.

⁵ Állítólag miután Liu Dai meghalt a Sárgaturbánosok elleni küzdelem során, Yanzhou megmaradt tisztségviselői Dongjunba mentek és meghívták Cao Cao-t a tartomány élére.

TIZENKETTEDIK FEJEZET

¹ Ebben az évben (194) egy véka hüvelyezetlen szemestermény ára több mint ötszázezer kis pénzérme volt, ami még úgy is jelentős összeg, hogy Dong Zhuo inflációt hajtott végre 190-ben. Az "emberhús fogyasztását" ebben az időben több történeti mű is megerősíti.

² Több kommentár is kritizálja Xun Yu tanácsát, amivel elültette Cao Cao fejében a szuverén uralom gondolatát a Han alapítókra történő hivatkozással. „Hogy is ellenezhette később ugyanó Cao Cao hűtlenségét a császárhoz, mikor ő maga javasolta neki korábban a hatalom átvételét”?

³ Puyang volt a hely, ahonnan Cao Cao-t „kifüstölték”.

⁴ „Ki számított rá, hogy hamis megadása végül igazzá válik”?

⁵ Diao Chanról nem esik szó, hogy ő is elhagyta volna a várost a családdal együtt.

TIZENHARMADIK FEJEZET

¹ Ez a fajta régensi cím (*dasima*) nem volt általános korszakunkban. A késői Han dinasztia idején a *taiyu* titulussal váltották fel. Li Jue önhatalmúlag vette fel a régensséget, önmagát a császár gondviselőjének kinevezve. Az uralkodói jóváhagyás csak később történt meg.

² Egy kommentár következőket fűzte hozzá ehhez: „Wang Yunhöz hasonlóan Yang Biao és egy asszonyt használt fel ellenségei megosztásához, ám míg előbbi tette feloldotta a krízist, utóbbié elmélyítette azt. Lü Bu a császár felhatalmazásával bírt Dong Zhuo megölésére, ezzel szemben Guo Si minden ilyesmi nélkül támadta meg Li Jue-t. Így hát jelentős volt az ellentét legitimizálása Lü Bu és Dong Zhuo között, ám Li Jue és Guo Si között semmi hasonló nem volt. Összecsapásuk 195 nyarán zajlott le.

³ Ez a férfiú már az első fejezetben megjelenik, mint a három birodalmi hadvezér egyike, akiket a Sárgaturbánosok leverésére küldtek. Hűségese bürokrataként a későbbiekben is időről-időre felbukkan. Dong Zhuo Luoyangban hagyta, mikor átköltöztette az udvart Changanba. Ekkor kinevezték a szekerek és lovasság generálisává, végül pedig a *dasinong* (kincstárnok) tisztség viselője volt.

⁴ A Qiang népesség a jelenkori Gansu területét, valamint Sichuan és Qinghai részeit birtokolták egykor. A késői Han időszak egyik fő fenyegetését jelentették, főként az utolsó évszázadban. Dong Zhuo is részben qiangi lezármazott volt, hatalomba is úgy került elsőként, mint a generális, aki képes kordában tartani a Qiangokat.

⁵ Zhang Ji volt a harmadik Dong Zhuo „négy generálisa” közül. Csapatával Hongnongnél állomásozott. Ez a térség nagyjából félúton volt Changan

és Luoyang között, s a fővárosi területek (*silixiaoyu*) parancsnokának fennhatósága alatt állt. A császár szokatlan megjelenése e fejezet során végig sérülékenységet jelzi.

⁶Egy szövegkommentár dicséri a regény szerzőjének aprólékosságát és alaposágát e fejezet eseményei tekintetében: „a mai anekdotázók műveiben Cao Cao felemelkedése rögtön Dong Zhuo bukása után bekövetkezik, ám az író itt részletesen kifejti Li Jue és Guo Si történetét, mint a Dong Zhuo által fémjelzett események utóhatását, majd Li Yue Fehérhullám-vezér történetét, mint a két Dong Zhuo hadvezér tetteinek utóhatását. A Yang Feng és Dong Cheng cselekedeteihez kötődő történések csak tovább bonyolítják az amúgy is szövevényes eseményeket, így jutunk el fokozatosan Cao Cao uralmának kiteljesedéséhez. Micsoda fordulatok! Micsoda kiváló történetvezetés”!

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

¹Éppen ott, ahonnan Sun Jian a holdat nézte.

²Egy szövegmagyarázat a következőket fűzte hozzá ehhez: „Mindazoknak, akik megkérdézik, az uralkodó miért Cao Cao-t s nem Liu Bei-t hívta magához, a következőt válaszolhatjuk: utóbbinak kevés harcosa és gyenge pozíciója volt. Ez a fontos különbség döntött Cao Cao mellett. Ráadásul többfelől is veszély fenyegette a császárt. Miként is tudott volna Liu Bei védelmet nyújtani mindezek ellen? Yuan Shao vagy Yuan Shu erő tekintetében szintén megtehették volna, hogy a császár védelmére sietnek, ám alkalmatlanok voltak a feladatra. Liu Bei ugyan alkalmas volt, ám neki a katonai ereje hiányzott hozzá. Cao Cao maradt hát az egyetlen lehetőség”.

³Ez volt a kulcspillanat Liu Bang hatalomra emelkedésében. Kr. e. 206-ban fő ellenfele, Xian Yu a Chu-beli Huan király alattvalója volt, a jog szerinti császárt (Yidi-t) meggyilkolták. Liu Bang így megragadta az alkalmat, hogy az elhunyt uralkodó gyászolásával önmagát húnek állítsa be az uralkodói dinasztiahoz.

⁴Azért maradt a városon kívül, hogy mutassa őszinteségét és elkerüljön minden gyanúsítgatást.

⁵Xu városát valójában a következő dinasztia, a Wei időszakának kezdetén nevezték át Xuchangra. Fővárosként (*du*) Xudu-nak is hívták a történelmi forrásokban.

⁶Valójában semmi különbség nem volt Cao Cao uralkodói udvar átköltöztetése Xuchangba és Dong Zhuo hasonló tette között Changanba, valamint Li Jue és Guo Si Meiwo-i kalandja között. Cao Cao úgy tett, mintha csupán engedelmeskedne, azonban cselekedeteinek nem igazán tudta törvényes látszatát kelteni. „Nem lehet az uralkodóhoz hűséges erő, amelyik elragadja a császárt”.

⁷A későbbi Wei dinasztia területét tekintették az öt irány középpontjának,

ezért a földdel és a sárga színnel jelképezték.

⁸ Cao Cao maga hajtotta végre a kinevezéseket, még annyira sem adott a látszatra, mint korábban Li Jue és Guo Si, akik legalább leírták az általuk követelt hivatalokat, majd a kinevezést a császárra hagyták. Cao ettől az erőfeszítéstől is megkímélte a császárt, viselkedése jól láthatóan egyre különösebbé vált.

⁹ Egy szövegforrás szerint Cao Cao beszéde így kezdődött: „ma elértem a főúri státuszt, mégpedig az uralkodói ház iránti odaadásom és hűségem jutalmaként. Minden tekintetben hallgatni fogok tanácsaitokra. Fő aggodalmaimat Yuan Shao és Yuan Shu jelentik, ám ők igen erősek területeiken. Liu Bei azonban... „

¹⁰ Cao Cao valójában ekkor még csupán a régensi címet birtokolta, főminiszterré (*chengxiang*) csupán 196-ban nevezik majd ki.

¹¹ Az összejövetelelen állítólag az alábbiak vettek részt: Mi Zhu, Mi Fang, Jian Yong, Sun Qian, Guan Yu és Zhang Fei.

¹² Yuan Shu Yuan Shao féltestvére volt. A birodalmi tigriskíséret (*huben zhonglangjiang*) tisztje volt, mikor Dong Zhuo letette Shao császárt a trónról. Ekkor Dong Zhuo kinevezte őt generálissá, ám Yuan Shu inkább Nanyangba szökött, mivel nem akarta összekötni sorsát a zsarnokkal. Sun Jian, Changsha kormányzója ekkor végzett Nanyang kormányzójával, Zhang Zi-vel, Yuan Shu pedig azonnal átvette az uralmat a tartomány felett. Később, katonai vereségeit követően Jiujiangba (Yangzhou-tól északnyugatra) szökött, ahol megölte az ottani birodalmi védelmezőt és önmagát nevezte ki a térség urának.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

¹ Xiaopei az a város, amit eredetileg Liu Bei adott Lü Bu-nak (lásd 13. fejezet). „Először Lü Bu függött Liu Bei-től, majd ez megfordult. Házigazda és vendég szerepet cseréltek”.

² Itt a szöveg a Sun család történetének fonalát veszi fel ismét, akik a délkeleti királyság legfontosabb tényezői lesznek. Előzőleg a 7. fejezetben esett róluk szó.

³ Jiangnan és Jiangdong elnevezéssel is illették a későbbi Wu királyságot, a déli vidéket. A Jiang a folyóra utal, a *nan* délt, a *dong* pedig keletet jelent. A Wu elnevezés a Han időszak előtti hagyományban volt a térség neve.

⁴ Bizonyos szövegmagyarázatok tovább magyarázzák, miért volt Sun Ce olyan csalódott a történetnek ezen a pontján. Eredetileg Yuan Shu megtette őt Jiujiang tartomány kormányzójává, ám nemsokára a danyangi Chen Ji-nek adta ezt a pozíciót. Később, mikor Lujiang megtámadására küldte Sun Ce-t, a következőket mondta neki: „Hibát követtem el, mikor Chen Ji-t

tettem meg helyetted kormányzóvá. Most viszont, ha foglyul ejted Lü Kangot, Lujiang valóban a tiéd lesz”. Ám Sun Ce sikerét követően Yuan Shu megtartotta hivatalában az előző kormányzót, Liu Xunt, komoly csalódást okozva ezzel Sun Ce-nek.

⁵ Yuan Shu valójában visszaadta Sun Ce-nek a korábban atyja parancsnoksága alatt álló csapatokat.

⁶ Egy szövegmagyarázat szerint Zhang Hong birodalmi ambíciókat ébresztett Sun Ce-ben: „az ősi időkben, amikor Zhou nyomorúságba jutott, Jin és Qi szerezte meg a hatalmat és bővelkedett javakban. Erőfeszítéseik hatására az uralkodóház helyzete megszilárdult. Most te is a régi nagy főurak nyomdokaiba léphetsz, hősi harcosként szerezhetsz hírnevet. Menj Danyangba, gyűjtsd össze erőidet Wujunnál és Kuaiji-nél, egyesítsd Yangzhou-t és Jingzhou-t, így megbosszulhatod atyádat is. Ha a Nagy folyót uralmad alá helyezed, messzire kiterjesztheted befolyásodat, számtalan gonosztevőt büntethetsz és semmisíthetsz meg, így tartván fenn a Han házat. Miért is elégednél meg egy puszta határvidékkel”?

⁷ Bizonyos szövegmagyarázatok szerint a fejezet hátralévő része unalmas és fárasztó, ezért néhány mondatban összefoglalják, pedig az események fontosak a későbbi déli királyság, Wu megalapításához vezető úton.

⁸ E fejezet nagyobbrészt Cao Cao hatalomra jutásával, azután a Sun család déli uralmának kiépítésével foglalkozik, Liu Bei-nek nem jut benne szerep. Mégis, a záró versben szereplő sárkány bizonyos kommentárok szerint rá utal, miszerint Liu Bei olyan mint sárkány az égen, itt a feje látszik, másutt egy karom bukkan elő.

TIZENHATODIK FEJEZET

¹ Levelében Yuan Shu kifejezte nagyrabecsülését Lü Bu-nak korábbi győzelmei miatt két közös ellenségük, Dong Zhuo és Cao Cao felett, közli egy szövegváltozat.

² Állítólag Lü Bu komoly dilemmába került ezen a ponton. Chen Gong szerint „noha Liu Bei most ugyan a hatalmunkban van, később biztosan független erővé és komoly fenyegetéssé válik számunkra. Generális, én a helyedben nem igyekeznék megmenteni őt”. Lü Bu nem fogadja meg a tanácsot.

³ Ez állítólag csupán egyik a négy vers közül, ami itt Lü Bu íjásztudását dicsőíti. A többit kihagyták, köztük azt is, ami kritikával illeti Liu Bei-t amiatt, mert a későbbiekben nem lesz Lü Bu segítségére, annak szorult helyzetében. „Bár tudta, hogy Hosszúfűlűben nem bízhat/Íjászatával tiszteletet most mégis kivívhat”.

⁴ A Tavasz és Ősz Korszakának uralkodó családai Qin és Jin államban

gyakran házasodtak egymás között. E házassági szövetségeket hívták Qin-Jin kapcsolatoknak. „E házasság azonban nem volt arra hivatott, hogy békét hozzon Lü Bu ügyeibe, hiszen hogy is lehetne egy olyan ember apósa valakinek, aki több atyját is megtagadta? Ugyanakkor hogy is kerülhetne kapcsolatba egy idegennel Yuan Shu, aki megtagadta saját fivérét, Shao-t”?⁵ „A Liu Bei-től való félelem vezette Cao Cao-t arra, hogy Lü Bu-val próbálja megöletni és igyekezzen elérni, hogy Yuan Shu támadja meg őt. Azért nem cselekedett maga, nehogy elidegenítse magától csodálóit és híveit, akik szemére hányhatták volna, hogy egy értékes és hű embert végeztet ki”.

⁶ A szóban forgó Qingzhou-hadak javarészt korábbi Sárgaturbános felkelőkből álltak, akik megadták magukat Cao Cao-nak.

⁷ Cao Cao minden oldalról veszéllyel nézett szembe. Nyugaton és délen Zhang Xiu-val viaskodott Nanyangért, keleten és északon Yuan Shao-val kellett elbánnia, legfélelmetesebb ellenfelével, aki négy tartományt uralt a Huang He-től északra. Délen továbbá Yuan Shu kihívásával is szembe kellett néznie.

TIZENHETEDIK FEJEZET

¹ Utóbbi két generális, akik a birodalmi oldalról adták meg magukat, fontos szerepet fognak játszani az elkövetkező eseményekben.

² Ahogy Yuan Shu császárrá tette meg magát, a birodalom egészének közös célpontjává vált. Cao Cao ezért tartóztatta meg magát mindvégig e lépéstől. Ugyan a valódi hatalmat megtartotta magának, de hagyta, hogy az névleg az uralkodó kormányozzon. Yuan Shu viszont nem bírt valódi hatalommal, így csak a nevet bitorolta. „Mily ravasz volt egyik, míg mennyire ügyetlen a másik”!

³ Egy kommentár hangsúlyozza itt, hogy Cao Cao valamennyi fontos döntést egyedül hozott meg, s csak később értesítette róluk a császárt. A szóban forgó hadjárat 197 kilencedik havára tehető.

⁴ Yangzhou központja, Shouchun Jiujiang északnyugati részén volt, enyhén délre a Huai folyótól.

⁵ „Korábban termést kért kölcsön Sun Ce-től, most pedig Wang Hou fejét vette kölcsön. Hogy lehet egy fejet kölcsönkérni? Mikor fogja visszaadni?” Egy másik kommentár szerint: „Cao Cao mindig kölcsönvett valamit. A császártól a nagyurak irányítását, néhány főúrtól egymás megtámadásának kölcsönét igényelte, kölcsönkérte egy hivatalnok fejét a csapatok megnyugtatására, még saját haját is kölcsönvette”.

⁶ Cao Cao épp annyira tartott Lü Bu-tól, mint amennyire Liu Bei-től. Ami-

kor e kettő egyesítette erejét, mindent megpróbált, hogy szétválassza őket. Mikor végül ellenségekké váltak, de az időpont nem volt megfelelő Cao számára, hogy támadást indítson valamelyikük ellen, elérte, hogy ideiglenesen megint összhangba kerüljenek. Titokban viszont olyan utasításokat adott, hogy ismét egymás ellen forduljanak. Három tervet használt, s mindegyik rosszakaratú volt: „két tigris harcol az ételért”, „falja fel a tigris a farkast” és „Áss vermet, majd várd a tigrist”. Ugyanakkor nagyon jól tudta, hogy Liu Bei átlátja a helyzetet, ám muszáj engedelmeskednie, míg Lü Bu-nak fogalma sincs, mi történik.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

¹ Valójában Lü Bu írástudatlan volt, és Chen Gongot kérte meg, hogy olvassa fel neki az üzenetet.

² *Ci qi*, vagyis második fő feleség volt. Az első nyilvánvalóan Gan úrhölgy, akit akkor vett feleségül, mikor Xiaopei-be ment. Gyermekéről még nem esik szó. Fia, Ah Dou (Houzhu) csupán Jingzhou-ba történő távozását követően születik meg.

³ Mi Zhu roppant tehetős, tízezer szolgálóval rendelkező családból származott. Liu Bei e családba történő beházasodásának köszönhetően lábalt ki viszonylag gyorsan súlyos vereségeit követően az anyagi romlásból.

⁴ „Miután képtelen volt bevenni Xiaopei-t, Lü Bu párbajra hívta ki Liu Bei-t. Utóbbi erre megjelent a falakon, s így izgatottan így szólt az ostromlókhoz:

- Nem követtem el semmiféle vétket! Cao főminiszter birodalmi határozatot küldött, amire válaszolnom kellett. Megmutathatom neked a dokumentumot!

Lü Bu elfogadta ezt, s ugyan fenntartotta a blokádot, nem vezetett több támadást a város ellen. Visszatért Xuzhou-ba és ezután küldte He Menget Yuan Shu-hoz, hogy bocsánatát kérje és lányát felkínálja házasságkötésre”.

⁵ „Micsoda ravasz férfiú Cao Cao! Amikor Yuan Shu támadást indított Lü Bu ellen, Cao Cao segítségére sietett, attól tartva, hogy viszályuk vége meg egyezés lesz. Miután Lü Bu legyőzte Yuan Shu-t, Cao szövetséget kötött ellene Liu Bei-jel, tudva, hogy Yuan Shu többé soha nem egyezne meg Lü Bu-val. Bár Cao Cao rettegett Liu Bei és Lü Bu szövetségétől, attól még inkább tartott, hogy Yuan Shao és Lü Bu szövetkeznek. Mikor Liu Bei és Yuan Shu sem merült már fel Lü Bu szövetségeseként, Cao Cao lecsapott rá.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET

¹ „Ebben a fejezetben a feleségek központi szerepet kapnak. Egyiket hátrahagyják, másikat megölik, a harmadiktól pedig nem képesek elszakadni. Liu Bei pedig ismét elveszíti Xiaopei-t, azt a várost, amit korábban már háromszor megszerzett”.

² Liu Bei egyszer az öltözékhez hasonlította a feleséget, Liu An most élelmet csinál a sajátjából.

³ Rémisztő, ahogy egy hú rokon képes akár családját is feláldozni az ügyért. Az 1470-es évekre datáható *Shuo chang ci hua* a következők szerint számol be a három fivér eskütételéről: „miután Liu Bei, Guan Yu és Zhang Fei megkötötték esküjüket, Liu Bei így szólt:

- Én család nélküli vagyok, ám nektek mindkettőtöknek vannak ifjabb és idősebb testvérei is, akik miatt aggódnok kell.

- Azután csatlakozom hozzád, bátyám, miután végeztem velük - felelte Guan Yu.

- Hogy tudnád megölni saját rokonaidat? - tudakolta Zhang Fei - Inkább végezz az enyémmel, én pedig megölöm a tieid!

- Ez lesz a legjobb - közölte ezeket hallván Liu Bei.

Egy vers is született erről: Zhang Fei nem várt/Bronzpengét keményen szorítva/Fivére otthonában járt/Kit ott lelt halálba borítva/Végzett velük mind/Kivéve sógornőjét, Hu Dingjint

⁴ Xiaopei északra esik a Xiao szorostól és ezért stratégiai pont Cao Cao Yanzhou tartománya és Lü Bu Xuzhou-ja között.

⁵ Egy szövegváltozat szerint ezután Lü Bu végezni akart Chen Gonggal, ám Zhang Liao megakadályozta ebben, mondván, hogy a tanácsadó hűsége nyilatkozott így meg. Lü Bu elfogadta ezt, ám haditervet követelt életéért cserébe Chen Gongtól.

⁶ Cao Cao mindvégig azt szerette volna, ha valaki más öli meg helyette Liu Bei-t, mivel neki magának erre semmiféle igazolása nem lett volna, kizárólag a katonai jog igazolhatta volna. Minden lépésével vele kívánt végezni, ám úgy tűntette fel, mintha minden lehetőséget megragadott volna védelmére. Liu Bei a maga részéről mindvégig tudta, mi a helyzet és óvatos maradt, még ha úgy is tűnt, mindent azért tesz, hogy kedvében járjon Cao Cao-nak.

⁷ Egy másik szövegváltozatban Cao Cao rögtön úgy dönt, kivégezteti Chen Gongot, ám megkíméli családjá életét. Erre az elítélt így kiált fel:

- Ne kövesd el ezt a hibát, nagyuram! Ha nem végzel fiammal is, a jövőben bosszút fog állni értem! Kegyelmed csupán anyámra és feleségemre szálljon!

Így hát Cao Cao megöleti a fiút is, és csak a nőket hagyja életben.

⁸ „Chen Gong kétszer is megkímélte Cao Cao életét: egyszer, mikor letartóztatta, azután mikor nem végzett vele, csupán elhagyta őt. Cao egyszer sem volt kíméletes ellenben Chen Gonggal: valódi farkas ő”.

⁹ Van olyan nézet is, miszerint Liu Bei, tudván Ding Yuan és Dong Zhuo sorsát, igyekezett rábírní Cao Cao-t, hogy tartsa meg Lü Bu-t szolgálójának. Ám nem valószínű, hogy Liu Bei így ravaszkodott volna, főleg, hogy tisztában volt vele: Cao Cao egészen más férfiú volt, mint Ding Yuan vagy Dong Zhuo. Ő képes lett volna Lü Bu hasznát venni, anélkül, hogy az árthatott volna neki. Liu Bei sokkal inkább azért nem szólalt fel Lü Bu érdekében, mert tudta, Cao Cao e harcok nélkül is rengeteg gondot fog okozni a birodalomnak és neki is a jövőben.

HUSZADIK FEJEZET

¹ Ezeknek az uraknak nem volt területe, hanem azon vidékek adóbevételéből éltek, ahol laktak. Az adóbevételt az ott lévő háztartások száma alapján határozták meg.

² A szöveg anakronisztikusan továbbra is Xuchangnak nevezi a fővárost a helyes Xudu elnevezés helyett. Xuchangnak csupán a következő dinasztia idején kezdték hívni. Nem összetévesztendő Xuzhou-val.

³ Kong Ronggal utoljára akkor találkoztunk, amikor Liu Bei és Taishi Ci megmentette őt Beihai ostromakor.

⁴ Cao Cao meghívása vadászatra azt jelezte, hogy az uralkodó a miniszter alávetettje, nem pedig fordítva. Vö. a Tavasz és Ősz Korszakának évkönyveiben található *Xigong*, 28. év leírásával.

⁵ Zhao Gao a Qin dinasztia egyik főtisztviselője az uralkodóház megdöntését tervezte. Kíváncsi volt a többi hivatalnok álláspontjára, ezért a császár elé vezetett egy szarvast és paripának nevezte. Az uralkodó nevetett és így szólt:

- Jó uram, tévedsz!

A tisztségviselők közül néhány nem szólt semmit, mások szintén azt mondták, hogy az állat egy ló, míg voltak, akik közölték, hogy az bizony egy szarvas. Zhao Gao titokban kivégeztette ez utóbbiakat, így a többi főhivatalnok állandó rettegésben élt tőle.

HUSZONEGYEDIK FEJEZET

¹ Közülük a legalacsonyabb pozíciót birtokló is a titkárság teljes jogú tagja (*silang*) volt, aki már leszolgált a három éves próbaidőt.

² E tétivel Liu Bei megalapozta követelését a trónra, mint a Hanok törvényes leszármazottja. Mikor Liu Bang, a Han dinasztia megalapítója

jogszerűen fegyvert fogott a lázadó Xian Yu ellen, határozata így szólt: „Esküszöm, hogy csatlakozom a nagyurakhoz, harcba indulva azok ellen, akik megölték a törvényes uralkodót”. E lépéssel ügye jogszerűvé vált, s az egész birodalom elismerte tetteit. Liu Bei esetében az övbe rejtett császári rendelet valamennyi jövőbeli lépésének törvényes jelleget adott.

³Egy szövegváltozat szerint Guan Yu megróttá fivérét, hogy „a birodalom lóval és íjjal történő meghódítása helyett ilyen alsórendű tevékenységgel tölti idejét”. Ezzel szemben ő maga a Tavasz és Ősz Korszakának évkönyveit tanulmányozta vagy a lovasíjászatot gyakorolta. Emiatt Guan Yu-t a régi szövegek kedvelőjének és ismerőjének tekintették a későbbiekben. Liu Bei viszont csak annyit felelt korholására: „úgysem értenéd, miért teszem”.

⁴A sárkány a zápor jelképe volt, tágabb értelemben a fellegek gyülekezése és a csapadék szimbóluma. Ugyanakkor jelentett a császárt is, főként mint természet ciklusainak hangolója a régi naptárakban.

⁵Valószínű, hogy azért Yuan Shu került először említésre, mert császárrá kiáltotta ki magát.

⁶„Hongmeni lakoma” alatt gyilkos intrikát értett Cao Cao. Nem sokkal a birodalom meghódítása előtt Liu Bang lakomát rendezett riválisa, Xiang Yu számára Hongmenben. Yu tanácsadója rábírt egy kardtáncost, hogy az ünnepség során gyilkolja meg Liu Bangot. Ám egy másik előadó figyelte a táncos minden mozdulatát. Végül Liu Bang egyik főembere, Fan Kuai rontott be teljes vértben, és véget vetett a kardtáncnak, így mentve meg az első Han császár életét.

⁷Miután magáéba olvasztotta Gongsun Zan csapatait és uralma alá vetette a négy északi tartományt, Yuan Shao több mint százezer harcossal kívánta megtámadni Xuchangot. Haderejét Cao Cao generálisai legyőzhetetlennek tekintették. Mielőtt Cao Cao az új fővárosba költöztette a császárt, Cuo Tu azt tanácsolta Yuan Shao-nak, hogy Yejun tegye meg új fővárossá, s hívja oda az uralkodót. Yuan Shao elvetette a tervet, ám miután Xuchan lett az új főváros, igyekezett rábírní a császárt, hogy költözzön Juan városába, Yejun közelébe. Cao Cao természetesen elutasította az ajánlatot.

⁸Egy szövegváltozatban Liu Bei így szólt Xu Chu-hoz:

- Cheng Yu és Guo Jia egyfolytában pénzt követelt tőlem. Mivel visszautasítottam őket, bevádoltak a főminiszternél. Ha kegyetlen ember lennék, itt helyben darabokra szabdalnának. Azonban sohasem fogom elfeledni a főminiszter úr kedvességét, ezért elengedlek. Vidd meg neki sietve válaszom”!

⁹Che Zhou meggyilkolása casus bellit kínált Cao Cao-nak. Liu Bei jobban örült volna, ha Zhou életben marad. Mivel a titkos császári rendelet még nem került napvilágra, Dong Cheng terve továbbra is titok volt, Liu Bei szeretett volna a háttérből ügynöködni Cao Cao bitorlásával szemben.

¹⁰ „Miért nem hozta nyilvánosságra Liu Bei a titkos császári rendeletet, miután Che Zhou meghalt? Dong Cheng miatt: ő még mindig az udvarnál volt, ráadásul a rendeletet is ő kapta eredetileg, így a korai nyilvánosságra hozatal az életébe került volna. Dong Cheng halálát követően viszont a rendelet az egész birodalom előtt ismertté vált.

HUSZONKETTEDIK FEJEZET

¹ Liyang északra található a Sárga folyótól, ugyanakkor délre Yejuntól. Ez utóbbi Jizhou központja, sokszor csupán Ye néven szerepel. Jizhou a legelső a négy északi tartomány közül a későbbiekben Cao Cao megkülönböztetett jelentőségű területe lesz.

² Más forrásokban Cao Teng egészen más színben mutatkozik meg. Négy császárt is szolgált és még ellenfelei is elismerték és csodálták őt.

³ Meng Ming Qin hadait vezette Jin állam ellen. Ugyan vereséget szenvedett, ám Qin uralkodója nem büntette meg ezért, hanem inkább arra tüzelte, hogy bosszút álljon megaláztatásáért az ellenségen. Később valóban sikerült is felülkerekednie Jinen a harcok során.

⁴ Yuan Shao nem vett részt az uralkodó megmentésében, amikor a négy lázadó generális elűzte őt Changanból. Chan Lin ravaszul kimagyarázza távollétét. Az északi határokon leselkedő veszély Gongsun Zanra vonatkozik.

HUSZONHARMADIK FEJEZET

¹ Más szövegváltozatokban a legbensőbb szentélyig.

² Egy elítélt, aki bűnét csupán az uralkodó álmában követte el.

³ „Mi Heng feje a törvényes Han uralkodó, míg az udvaroncoké nem más, mint Cao Cao”.

⁴ Egy kommentár szerint a Han rendszerben csupán a fővárosi területek parancsnoka nevezhetett ki valakit birodalmi parancsnoknak, ám a korszak végére már a tartományok birodalmi védelmezői is megtehették ezt.

⁵ „Xian császár megsúrta ujját, hogy megírhasa titkos rendeletét. Ji Ping e tettet utánozta tettével”. Több szövegváltozat szerint csupán az ujjá hegyét, vagyis az első izületet harapta le.

⁶ A hetedik ember Liu Bei volt, Ji Ping pedig a nyolcadik. Ám utóbbi nem szerepelt az aláírók között, a besúgó ugyanakkor nem említette Liu Bei-t. Egy hetedik összeesküvő feltételezése elmés húzás volt Cao Cao részéről.

⁷ „Cao mindvégig csupán az esküről tudott, a határozatról nem. Mindvégig úgy gondolta, az összeesküvők hatan vannak, most viszont kiderült számára, hogy heten. Egy másik szövegváltozatban kezdetektől azt gyanította, hogy Ji Ping mögött Liu Bei áll”.

⁸“A fejezet azzal kezdődött, hogy Cao Cao a Liu Bei elleni hadjáratot tervezgeti. Ez késedelmet szenved, mivel Cao először Zhang Xiu támogatását igyekszik megnyerni. Majd Dong Chen kerül képbe, ám Liu Bei részvétele az összeküvésben egy ideig nem tudódik ki. Csupán Dong Cheng lakhelyének átkutatását és a császárhoz hű hívek esküjének kiderítését követően bukkan fel Liu Bei neve. Ezután a főminiszter késedelem nélkül parancsot ad a támadásra. Így ez a rész semmit sem szól Liu Bei tetteiről, mégis ő tekinthető fő témájának”.

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET

¹ A tévesztés nem csak a nevek hasonlósága miatt történt. Egy szövegmagyarázat szerint az uralkodó arra céloz, hogy Cao Cao egy újabb Dong Zhuo.

² Azok az uralkodói hitvesek, akik kiestek férjük kegyéből, a “hideg palotában” kaptak szállást.

³ Liu Bei helyzete Xuzhou-ban veszélyeztette az összeköttetést Cao Cao szülőföldje, Yanzhou és Qingzhou között, mely utóbbi a déli részére esett a Cao által irányított területeknek. A főminiszter természetesen meg akarta büntetni Liu Bei-t Che Zhou meggyilkolásáért is, akit Xuzhou kormányzójának nevezett ki korábban. Végeredményben Cao-nak immár megfelelő indoka volt a támadásra, ráadásul az uralkodó nevében tehette ezt, Liu Bei-t lázadónak kikiáltva. Ugyanakkor az öv rendelet értelmében Liu Bei Xuzhou-ban hadsereget toborzott, hogy az uralkodóhoz való hűség nevében megbüntesse a lázadó Cao Cao-t. Történeti források szerint Liu Bei Guan Yu-t tette meg Xuzhou kormányzójává, s ez utóbbi javasolta ekkor, hogy Yuan Shao-val együtt lépjenek fel Cao Cao ellen. Ekkor indította a főminiszter Liu Dai-t és Wang Zhongot Liu Bei ellen.

⁴“Aki a birodalom sorsát tartja szemé előtt, nem lehet tekintettel családjára. Liu Bei már egyszer elhagyta szeretteit, miután Lü Bu legyőzte őt. Most ismét ez történik, hasonlóan ahhoz, ahogy Liu Bang is tette, mikor Xiang Yu foglyul ejtette családját. Ami Yuan Shao-t illeti: hogy is törekedhetne uralkodói hatalomra valaki, akit összetör saját utódlásának kérdése”?

⁵Xun Yu felismerte, hogy Liu Bei Yuan Shao-nál lel menedékre és így utóbbi biztosan úrrá lesz erőtlenségén. E fejezet valamennyi eseménye 200 tavaszán történt.

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET

¹“A dicséret haszontalan, ha egy hőst meggyőzni igyekszünk. A kritika viszont mozgásra bírja. Az enyhe megszégyenítés sokkal kevésbé hatásos,

mint a komoly hangnem és a közvetlen belátás”.

²“Tisztaságuk megőrzése érdekében a feleségeknek meg kellene halniuk, máskülönben odaadnák őket valaki másnak”.

³Egy szövegmagyarázat az alábbiakat fűzi e jelenethez: “Guan Yu kezdetől fogva a Hanokat szolgálta. Miért ragaszkodik hát most, hogy nekik adja meg magát? Azért, mert így különíti el az uralkodótól Cao Cao-t. A főminiszter A “Han” szót arra használta fel, hogy megszerezze magának a birodalom támogatását. Guan Yu viszont vele szemben használja. A tény, hogy ilyen világosan megkülönbözteti az uralkodó és a főminiszter személyét, megmutatja tanultságát és értését, amit nem sajátíthatott volna el a Tavasz és Ősz Korszakának évkönyvei ismerete nélkül.

⁴“Ha az uralkodó közönségesen bánik velem, szolgálatom is közönséges lesz. Amennyiben viszont méltó módon viszonyul hozzám, én is méltó módon szolgálom őt”.

⁵Guan Yu hűségesebb virrasztása nem minden szövegváltozatban szerepel, máshol viszont az is szóba kerül, hogy akár gyengéd érzelmeket táplált ura és fivére valamelyik felesége iránt. Ugyanakkor az is felmerült, hogy Xuzhou meghódítását és Lü Bu legyőzését követően szemet vetett Diao Chanra is, ám őt Cao Cao inkább megtartotta magának, miután hírül vette kivételes szépségét.

⁶Zhang Liao ráébredt, hogy sohasem lesz képes maradásra bírni Guan Yu-t. Így gondolkozott: “ha elmondom Cao Cao-nak az igazságot, Guan Yu élete veszélybe kerülhet. Ha viszont nem szólok róla, akkor rossz szolgálatot teszek uramnak. Cao úr mintha atyám lenne, Guan Yu pedig a fivérem. Hűtlenség lenne, ha elárulnám atyám-uramat a fivéri érzések miatt. Élhetek úgy, hogy ez utóbbit megtagadom, noha becstelenség, ám a hűtlenség atyámhoz elgondolhatatlan”. Így hát beszámolt Cao Cao-nak arról, mit mondott Guan Yu.

⁷Egy kommentár némileg árnyalja ezen a ponton Guan Yu hősiességét: “Mikor Yan Liang búcsút vett Yuan Shao-tól, Liu Bei így szólt hozzá négy szemközt: “a fivérem, Guan Yu így és így néz ki, s biztos vagyok benne, hogy Cao Cao-nál van. Ha találkozol vele, bírd rá, hogy térjen vissza hozzám, amilyen gyorsan csak tud”. Ennek megfelelően amikor Yan Liang látta, hogy a hős közelít felé, azt hitte, csatlakozni fog hozzá, így semmiféle védelmi előkészületet nem tett”.

⁸Cao Cao és Guan Yu kapcsolata fontos része a regénynek, azonban az egész csupán a fantázia szüleménye, a történelmi dokumentumok szinte említést sem tesznek róla.

HUSZONHATODIK FEJEZET

¹A *qilin* mitikus állat nem csupán a kínai, hanem több távol-keleti kultúrában is. Testét különböző teremtmények részei alkotják, ez kultúrától függő, abban viszont valamennyi róla szóló történet megegyezik, hogy patás, egyszarvú élőlény. Ennek köszönhető, hogy a nyugati írások sokszor unikornisnak fordítják, ám sokkal inkább szarvashoz hasonló a testalkata. Jó előjelnek számít felbukkanása, legtöbbször azt jelenti, hogy a birodalom egységes és az uralkodó méltó.

²Egy szövegváltozat szerint Wen Chou halálát követően Yuan Shao ismét Liu Bei-t vádolta, hogy összejátszik ellene Guan Yu-vel, majd ki akarta végeztetni. Zhao Yun sietett Liu Bei segítségére ekkor, s meggyőzte Yuan Shao-t arról, hogy ha Guan Yu tudná, merre van fivére, azonnal hozzá indulna. Ennek ellenére Liu Bei nem látta fényesnek helyzetét, és elhatározta, hogy elhagyja Yuan Shao táborát. Hálás volt Zhao Yunnak a közbelépésért, de elkeseredésében úgy vélte, Guan Yu valóban átállt Cao Cao oldalára. Elindult hát, hogy Jingzhou-ban leljen menedéket, Liu Biao birodalmi védelmezőnél, Zhao Yun pedig vele tartott.

³“Emlékezett vajon Yuan Shao, hogy fővezérként mennyire lenézte korábban Guan Yu-t, amikor a főurak összegyűltek a Dong Zhuo elleni hadjárat előtt”?

⁴“Guan Yu nem tartott attól, hogy Yuan Shao végezze vele; egyetlen félelme az volt, hogy Liu Bei többé nincs nála. Szembenézett bármivel, amint Liu Bei holléte bizonyosságot nyert előtte”.

⁵Egy másik szövegváltozat így számol be erről a párbeszédéről:

- Mi a helyzet a kettőnk közti barátsággal? - kérdezte Zhang Liao Guan Yu-tól.

- Barátságunk szoros. Ha egyikünk bajba kerül, a másik segítségére siet. Ha viszont ez semmiképp sem lehetséges, akkor nincs mit tenni. Ugyanakkor egyáltalán nem hasonlít élet-halál kapcsolatomra Liu Bei-jel.

- Amikor fivéred bajban volt Xiapi-nél, miért nem harcoltál halálodig, hogy megvédd? - hangzott az újabb kérdés.

- Akkoriban nem voltam tisztában a valódi helyzettel. Ha Liu Bei meghalna, gondolod, hogy én tovább élnék?

⁶“E levél igazolta Liu Bei hollétét. Többé nem volt szükség megvárni Sun Qian jelentéstételét”.

⁷“Zhang Liao eredetileg Lü Bu-t szolgálta, Xu Huang Yang Fendet, Jia Xu Zhang Xiu-t, Wen Ping Liu Biao-t, Zhang He Yuan Shao-t, Pang De pedig Ma Chao-t. Ők mind elhagyták korábbi urukat, és Cao Cao mellé szegődtek. Valamennyi boldogan meghalt volna új uráért. Egyedül Guan Yu maradt hű első és egyetlen vezéréhez”.

HUSZONHETEDIK FEJEZET

¹ Pei Songzhi történész véleménye: “Cao úr nagyra becsülte Guan Yu-t, s azzal, hogy nem eredt a nyomába, elismerte tisztességét. Elmehetne idáig egy vezér, anélkül, hogy egy valódi uralkodó széleskörű látásmódjával rendelkezne? E tett igazán jól mutatja Cao Cao jövőbe látó kiválóságát”! Két vers is született erről az eseményről, az egyik Guan Yu nagyságát méltatja: “Erénye győzött, visszatér urához egyedül/pecsétet, aranyat elhagy, zsarnokkal szembeszegül/Csillogás, pompa sohasem vonzza/Útján becsület kormányozza/Mondják, ezer évben akad egy ilyen/Guan Yu-ből inkább egy van tíz évezredben/Nem, Cao nem üldözhetette/Csupán hírvívőit küldözgette.

A másik költemény viszont Cao erényeit dicsérte: Régi időkben, három királyság kora előtt/Igazi tervet egyedül Cao szőtt/Útjára engedte Guan Yu-t urához/Jellemet mutatván, mit senki sem utánoz.

Ez utóbbi vers egy kommentár szerint arra világít rá, hogy Cao Cao e tétével, hogy nem üldözte Guan Yu-t, igen dicséretreméltó és nagylelkű férfiúnak mutatkozott, aki méltó volt a központi földek uralmára.

² Guan Yu már korábban Cao Cao tudomására hozta, meglehet, úgy kell majd távoznia tőle, hogy nem tud eleget tenni a bevett formásoknak.

³ Guan Yu teljes válasza Liao Hua számára egy másik szövegváltozat szerint így hangzott: “nagyra becsülöm nagylelkű ajánlatod, de sajnos köt Cao Cao-nak tett esküm, miszerint egyedül - vagyis harcosok nélkül - utazom”. Cao Cao jó viszont tartott fenn a korábbi Sárgaturbános elemekkel, ám valószínű, hogy nem örült volna a növekvő elégedetlenségnek soraik között. Azt pedig bizonyosan nem akarta, hogy Guan Yu megszerezze támogatásukat útja során. Lásd még: “A runani Sárgaturbános vezér, Liu Pi és mások fellázadtak Cao Cao ellen és Yuan Shao oldalára álltak. Yuan Shao Liu Bei-t küldte, hogy haderejével segítse Liu Pi-t. A térség legtöbb elöljárósága végül Liu Bei uralma alá került.

⁴ “Ebben a fejezetben az olvasó szembesül Cao Cao becsületérvésével és álnok jellegével is. Guan Yu távozásakor aranyat és más értékeket ajánlott fel neki, s személyesen búcsúzott el vendégétől. Egyetlen dolgot nem ajánlott fel neki: az iratot, amivel Guan Yu könnyedén áthaladhatott volna útja során az ellenőrzőpontokon. Amennyiben valamelyik vezér megölte volna Guan Yu-t, elháríthatta volna magától a felelősséget, a gyilkost hibáztatva a hős élteinek elvételeért”.

HUSZONNYOLCADIK FEJEZET

¹ Guanxi azt jelenti, „nyugatra az átjárótól”, s valami olyan helyet jelent, mint amilyen az amerikai vadnyugat volt.

² Jingzhou a középponti tartomány, amelyik körül a három királyság kialakul majd. Hét részből áll, név szerint: Nanyang, Jiangxia, Changsha, Guiyang, Lingling, Wuling és Nanjun. Két nagyobb folyó, a Han és a Yangtze szeli át. Székhelye Xiangyang, amit néha a tartomány alapján Jingzhou-nak is neveznek. E település Liu Biao fővárosa. Őt, miután tisztségét még Dong Zhuo-tól kapta, nem tartották a Han házhoz hűségeseznek. Ugyanakkor nem számított aktív fenyegetésnek sem az udvar szemében. Cao Cao tanácsadói szerint „nyugton maradt területén, mert hiányzott belőle minden ambíció”.

³ „Az őszibarackkertben történt eskütétel volt az első *juyi* (nemes egyesülés), a fivérek találkozósa Guchengnél a második, ezeken felül pedig Liu Bei nanyangi találkozósa Zhuge Lianggal számít a legnagyobbnak, míg egy kisebbnek megismerkedése Zhao Yunnal. Sem az őszibarackkert, sem pedig Gucheng nem található meg a történeti forrásokban”.

⁴ „Általánosan elismerik Guan Yu feddhetetlenségét, hogy a Han háznak adta meg magát, nem pedig Cao Cao-nak. Zhang Fei viszont Cao Cao-t egyszerűen árulónak tekintette, s mindenki mást is, aki őt követi. Ezért vádolta meg fivérént árulással, nem véve figyelembe az őszibarackkertben történt esküjüket”.

A történeti iratok meglehetősen más képet festenek ezekről az eseményekről. Ezek alapján nem történt meg a három fivére újraegyesülése Guchengnél, Liu Bei pedig banditaként tevékenykedik. Yuan Shao elküldte őt, hogy szervezzen haderőt azokból a Sárgaturbánosokból, akik elpártoltak Cao Cao-tól, majd ezekkel az emberekkel kifosztja a fővárostól délre eső területeket, miközben Cao Cao a nyomukban van. Eközben öli meg Liu Bei Cao Cao generálisát, Cai Yangot. Sok forrás valójában csupán Cao-t tartja hatékony és megfelelő kormányzónak.

HUSZONKILENCEDIK FEJEZET

¹ Lujiang Yangzhou északkeleti része, míg Yuzhang a nyugati. Sun Ce győzelmeinek eredményeképpen Yangzhou-ból csupán az északi Jiujiang maradt Han uralom alatt.

² Sun Ce életrajza szerint rejtett szándéka az volt, hogy meglepetésszerű támadást indít Xuchang ellen és fogságba ejti az uralkodót. E célra csendben szervezni kezdett egy jelentős haderőt.

³ A Tavasz és Ősz Korszakának vége felé Yu Rang Jin urának (*ba*), Zhi Bo-nak a szolgálatában állt. Egy Xiang nevű nagyúr meggyilkolta Zhi Bo-t, felosztotta a birodalmat és megalapította Zhao királyságát. (Ez az esemény jelzi a Hadakozó Fejedelemségek Korszakának kezdetét.) Eltökélten ura megbosszulására, Yu Rang számos fájdalmas módszer segítségével megváltoztatta külsejét, hogy Xiang közelébe férközhessen. Végül munkásként be is jutott utóbbi palotájába, ám nem sikerült megölnie őt. Ám Xiangot lenyűgözte Yu Rang ádáz odaadása egykori ura iránt, így megkegyelmezett neki. Ekkor Yu Rang ismét megpróbált végezni vele, s ezúttal Xiang kivégeztette. Yu Rang utolsó kívánsága az volt, hogy nyújtsák át neki halála előtt Xiang köpönyegét. Így állt bosszút jelképesen ura megöléséért, mivel a kivégzése előtti pillanatokban levágott egy darabot a köpönyéből.

⁴ “Ha orgyilkos jelenne meg, biztosan olyasvalaki kísértete lenne, akinek még életében rossz szolgálatot tett”.

⁵ Bizonyos források szerint Gan Ji továbbadta a szöveget tanítványának, Gong Chongnak, aki később bemutatta azt Shun császár előtt.

⁶ Egy szövegváltozat szerint a hivatalnokok elküldték hitveseiket Wu úrhölgyhöz, így kérve közbelépését. Sun Ce viszont így felelt neki: “szeretném ha ügyet sem vetnél ezekre a nőkre, anyám”.

⁷ A szó itt a *ba*, ami uralkodót, főurat jelent.

⁸ Zhuge Jin állítólag az északi zavargások miatt lelt menedéket délen. Igen tanult férfiú volt, aki ismerte a régi iratokat, így olyan művelt konfuciánusnak tartották, amilyennek Guan Yu-t és Liu Bei-t is.

⁹ Cao Cao kinevezte Sun Quant “a Barbárokat Megbüntető Generálisnak” is, ám ez a titulus nem szerepel valamennyi forrásban, meglehetősen azért mert a mandzsu uralom időszakában nem vette jól ki magát, hogy a *lu* szó, amivel a barbárokat illették, az északi nem-Han népesség egészére vonatkozott, főként éppen a Jurchenre, akik a mandzsuk távoli ősei.

¹⁰ Cao Cao túszként tartotta fogva Zhang Hongot, amikor a házasságot megszervezték Cao Ren lánya és Sun Kuang között.

¹¹ “Sun Ce Yuan Shao-val kívánt összefogni Cao Cao ellen. Ezután Sun Quan szakított Yuan Shao-val, s engedelmességet fogadott Cao Cao-nak, megőrizvén egy csaknem megszűnt egységet. Milyen nehéz is megragadni ezeket a rejtélyes átalakulásokat, amiket az események magukkal hoznak”! “Az előző fejezet Liu Bei távozását beszéli el Yuan Shao-tól. A következő arról szól, miként támadta meg Yuan Shao Cao Cao-t másodszer. Ez a fejezet pedig váratlanul elkülöníti egymástól a fenti eseményeket a déli földekről szóló elbeszélésével. Ahogy a történet kibontakozik, az elbeszélés menete folyamatosan változik”.

HARMINCADIK FEJEZET

¹“Miután A Han alapító, Gao Zu (Liu Bang) és ellenfele, Xiang Yu megegyezett, hogy a Hong folyó lesz a határ birodalmaik között, előbbi haza kívánt térni. Ha tanácsadója, Zhang Liang nem győzi meg az ellenkezőjéről, ki tudja, melyikük lett volna később a győztes? Most Cao Cao és Yuan Shao Guandu-nál csatába bocsátkoztak egymással, és Cao Cao, mivel élélme fogytán volt, a visszavonulást fontolgatta. Ha Xun Yu nem győzi meg a maradásról, ki tudja, mi lett volna az összecsapás vége? Nagyszerű pillanat ez a történetben, komplex sakkjátszmára emlékeztet, ahol egyetlen lépés képes eldönteni mindent”.

²“Amikor Cao Cao megtámadta Lü Bu-t, Yuan Shao egész seregével a főváros ellen indulhatott volna. Hibázott, hogy nem így tett. Mikor Cao Cao Liu Bei ellen vonult, Yuan Shao előtt ott volt ugyanez a lehetőség. Nem tett semmit. Miután Lü Bu és Liu Bei is vereséget szenvedett, túl késő volt már ahhoz, hogy megszerezze a fővárost Cao Cao-tól. Mégis, mikor fő erői Guandu-nál voltak, egy kisebb sereggel még mindig támadást indíthatott volna a főváros ellen, és jó esélye lett volna a győzelemre. Ismét csak elmulasztotta a lehetőséget”.

³“Kezdetben Han Xin és Chen Ping Chu-t szolgálta, ám Xiang Yu elérte, hogy átálljanak a Han alapítóhoz. Xu You és Zhang He mind a ketten Yuan Shao emberei voltak, ám uruk végül Cao Cao szolgálatába “kényszerítette” őket. Mily szomorú! A korábbi történelmi események során csupán Fan Zeng volt az, aki hűséges maradt, s elszenvedte ennek következményeit, most pedig csak Ju Shou tett így. Felettébb ritkák az ilyen emberek”.

⁴“Sun Bin a Hadakozó Fejedelemségek Korának egyik hadvezére volt. Amikor Qi uralkodója Tian Ji-t és Sun Bint küldte, hogy mentse fel Zhao fővárosát, Handant az ostromló Wei seregektől, Sun Bin lerohanta Wei központját, tudván, hogy a legjobb csapatokat Handan ellen vezényelték”.

HARMINCEGYEDIK FEJEZET

¹A sárga csillag mivoltára nézve két feltételezés is van: az egyik, hogy a Canopus lehetett, a másik szerint pedig a Szaturnusz. Birodalmi jószerencsét jelképez jövedele, általánosabban pedig jólétet a közemberek számára.

²Ahogy már korábban szóba került, Liu Pi és Gong Du egykor Sárga-turbános vezérek voltak. A történelmi források szerint Liu Bei a Runan és Yingchuan közötti térséget fosztogatta, vagyis Runantól északra vonult a főváros felé, ez pedig nagy nyugtalanságot okozott a Xuchangtól délre eső vidék tisztségviselőinek és lakosságának körében. Cao Cao ezért lo-

vasságot küldött ki Cao Ren vezetésével ellenük, aki le is győzte és elűzte Liu Bei rablóbandáját, majd visszatért Xuchangba.

³ Egy szövegváltozatban ez a rész Cao Cao panaszkodásával kezdődik: “mióta hűséges erőmmel megszabadítottam a birodalmat az erőszaktól és lázongástól, szülőföldem emberei csaknem mind elpusztultak. Alig látok valakit is a régi időkből, ez pedig elszomorít. Most a beérő termés igényel figyelmet. A katonai tevékenység ezért szüneteljen”. Cao Cao néhány legismertebb verse, például a *Haolixing* címet viselő szintén hasonló bánatról ad tanúbizonyságot.

⁴ Chen Lin, aki a vádiratot fogalmazt meg Cao Cao ellen Yuan Shao részéről, egyszer sem említi az öv határozatot, mivel Dong Cheng terve még mindig titok volt. A guandu-i ütközet során Yuan Shao kijelentette, hogy birtokában van a rendelet, ám nem közölte tartalmát a sereggel. Liu Bei itt a legjobb pillanatban olvassa fel: “a szeretett és megbízható vezér parancsára a katonák szívüket-lelküket beleadják az elkövetkező ütközetbe”, közli velünk a *Változások könyve*. A legmagasabb alapelv (*da yi*) jelenlétében nem töprengünk többé sikeren vagy kudarcon.

⁵ Ezen időszak alatt Cao Cao állítólag rablóportyákat vezetett Runanban, ám erre nincs semmiféle történeti bizonyíték. Egy szövegváltozat szerint Liu Bei úgy gondolta, félt összezsapni velük. Ezt a legtöbb szövegmagyarázó meglehetősen naiv elképzelésnek véli.

⁶ Egy szövegváltozat szerint Liu Biao így üdvözölte a hősokeket: “sohasem hittem volna, hogy eljön hozzám a Birodalmi Nagybácsi. Jingzhou-ban nincsenek is valódi rokonaim, ám most, hogy ő és fivérei itt vannak, támogatásomra lehetnek”. 198-ban Cao Cao segítségben részesített egy lázadást Jingzhou déli részén, Changsha-ban. Végül 200-ben sikerült elfojtani ezt a lázongást, s rögtön utána Liu Biao is birodalmi ambíciókat kezdett dédelgetni, miközben Cao Cao Yuan Shao-val bonyolódott harcba.

HARMINCKETTIK FEJEZET

¹ Egy szövegmagyarázat szerint Sun Ce méltó módon halt meg, ellenben Yuan Shao nyomorúságosan. Halála a korszak hetedik évének (202) ötödik hónapjában történt.

² A városra Ye, Yejun és Jizhou néven is hivatkoznak a szövegváltozatok és a történeti források.

³ A zűrzavarra a Yuan házon belül a következő kommentárok láttak napvilágot: “ősi időktől fogva soha senki sem szerezte meg a hatalmat olyan családból, ahol fivér fivér ellen fordult. Az őszibarackkert testvéri esküje különböző családokból származókat egyesített, akik így sokra vittek. Sun Ce és Sun Quan kölcsönösen elismerték egymás képességeit,

Cao Hong pedig hajlandó volt feláldozni önmagát Cao Cao nagyszerű képességei és jövője érdekében”.

⁴“Oly szolid Cao Cao-val szemben, míg oly ádáz bátyja vonatkozásában”.

⁵Ez egy kisebb kapu volt, aminek azt a szerepet szánták, hogy kitöréseket hajtsanak végre a városból ostrom esetén.

⁶“Chen Lin nyílveszőhöz hasonlította magát, Yuan Shao-t pedig az új idegéhez. Az ideg küldi a levegőbe a nyílveszőt. Ha pedig Cao Cao válik az ideggé, akkor Chen Lin az ő nyílveszeje lesz a jövőben. Shen Pei megölése Chen Gong halálára emlékeztet, Chen Lin megkímélése pedig Zhang Liao életben hagyására”.

⁷Egy szövegmagyarázat szerint Cao Cao Langye-ben ágyassá tett magának egy asszonyt a Bian családból, aki korábban kurtizán volt. Ez a nő lett Cao Pi anyja.

⁸“Yuan Shao váratlanul szerezte meg Jizhou tartományt Han Fu-tól. Épp ilyen váratlanul veszítette azt el Cao Cao-val szemben. Han Fu elvesztette, Gongsun Zan harcolt érte, Yuan Shao megszerezte. Yuan Shao halála után Yuan Tan elvesztette, Yuan Shang harcolt érte, Cao Cao megszerezte. Egy szempillantás alatt a rabló vált a kirablottá! E fejezet Cao Cao és a Yuan fivérek harcát fordulatok mintázata szerint beszéli el: először Yuan Shang segíteni akar Yuan Tannak, majd megtagadja tőle a segítséget, végül mégis segítségére siet. Yuan Tan először be akar hódolni Cao Cao-nak, azután szövetkezik Yuan Shanggal, végül megadja magát Cao Cao-nak. Cao Cao először Jizhou-t támadja, majd Jingzhou ellen fordul, végül pedig megint Jizhou ellen tör”.

HARMINCHARMADIK FEJEZET

¹ Annak jelképe ez, hogy Zhen úrhölgy a jövőendő császár, Cao Pi hitvese lesz.

²“Liu úrhölgy, Yuan Shang anyja a legkegyetlenebb féltékenységet mutatta, mikor megölette Yuan Shao ágyasait, azután városának elfoglalását követően, ahelyett, hogy becsületét és méltóságát megőrizve meghalt volna, igyekezett menteni a bőrét azzal, hogy feleségül ajánlotta Zhen úrhölgyet Cao Pi-nek”.

³ A kilenc az “ideális” szám, amely a teljességet fejezi ki, ezért szerepel itt is, nem feltétlenül a tartományok tényleges száma.

⁴ Az előző fejezetben Wang Xiu azzal fordult a Yuan fivérekhez, hogy cselekedjenek a testvéri szeretet szellemében.

⁵Liaoxi Wuhuan népét Tadu vezette. 190 és 193 között ez a törzsfő szervezte egyetlen erős egységbe Shanggu, Youbeiping és Liaodong Wuhuan népességét. Yuan Shao-t segítette Gongsun Zan ellen, s e támogatásáért

Wuhuan uralkodójának címét kapta. A történelmi források a Yuan fivérek menekülését a korszak tizedik évének (205) tavaszára teszik.

Ugyancsak történelmi források számolnak be arról, micsoda hatalmas reformintézkedések voltak részei Cao Cao zseniális katonai stratégiájának. Utasítást adott a magánbosszú megszüntetésére, a költséges temetési szertartások betiltására és mindenkit egységesen a törvények alá rendelt. A regény nem sűrűn számol be Cao Cao társadalmi intézkedéseiről, pedig fontos részét képezik a történeteknek.

⁶ A kánt Zuixian Wangnak hívták. A Xiongnu-k déli ága hűségessé vált a Hanokhoz uralkodásuk késői időszakában.

⁷ Fan Li segített Yue legyőzött uralkodójának meghódítani Wu államot. Chen Ping a Han alapító egyik minisztere volt.

HARMINCNEGYEDIK FEJEZET

¹ Xun You itt az istenkirály Yao mitikus hatalomátadására utal a szintén isteni eredetű Shunnak. Yao mellőzte saját fiát és a méltó, ám vele rokoni kapcsolatban nem álló Shunt nevezte ki utódjának. Xun You kimondatlanul is Yao-hoz hasonlítja Xian császárt, míg Cao Cao-t Shunhoz.

² "Igen sok hasonlóság volt Yuan Shao és Liu Biao között. Mind a kettő felett nagy hatalma volt a hitveseknek, mind a ketten gyengekezűek és döntésképtelenek voltak. Ám Liu Biao mégis Yuan Shao fölé nőtt, mivel utóbbi megölette Tian Fenget Pang Ji rágalma miatt, Liu Biao viszont nem végeztette ki Liu Bei-t, bárhogya is áskálódott ellene Cai Mao".

³ A *dilu* szó szerint célpont fejet jelent, s arra utal, hogy az ilyen paripáknak fehér volt a homloka.

⁴ "Liu Bei csak akkor igyekezett rávenni Liu Biao-t Xuchang megtámadására, amikor Cao Cao a Wuhuanok ellen indult, nem akkor, amikor Jizhou ellen fordult. Miért? Jizhou-ban Cao Cao még mindig túl közel volt a fővároshoz, így időben visszatérhetett volna. Ám a Wuhuan-hadjárat már túlságosan messze zajlott ehhez. Továbbá Liu Biao korábban nem igazán mutatta meg bátorságát, amikor nem sietett Yuan Tan segítségére, így Cao Cao nem vette ezután őt komolyan és nem készült fel arra, hogy támadás érje a részéről".

⁵ Ez ugyanúgy kitaláció, mint a Liu Bei-nek tulajdonított vers.

⁶ Xianyangnál történik ez, Qin fővárosánál, ami egyben a korábbi Han székhely is volt. Úgy tartják, a Han dinasztia uralma akkor kezdődött, amikor Liu Bang fogadta az utolsó Qin uralkodó megadását Kr. e. 207-ben, majd belépett Xiangyangba. Ezt követően még öt évnyi polgárháború zajlott le, aminek végén Xiang Yu legyőzésével Liu Bang ténylegesen is az egész birodalom császára lett.

⁷ A “szökellő ló” (*yue ma*) kifejezés szerepel e fejezet eredeti címében is, és felidézi Gongsun Shu alakját, aki Wang Mang kormányzása idején egy független királyság uralkodójának kiáltotta ki magát a Folyóvidéken (Yizhou, Hanzhongot is ideértve). 36-ban Guangwu császár (Liu Xiu) a második Han alapító akkor teljesítette be a birodalom meghódítását, amikor harcosai Chengdu mellett végeztek Gongsun Shu-val. Zuo Taichong költő “lőháton szökellőként” utal eme egykori uralkodóra és összeveti őt Liu Bei-jel egyik versében: “Gongsun lovát ugratta, magát császárnak tartotta/Liu nemesi vérből való volt, királyi mivoltán nem esett folt”. Amikor Gongsun Shu uralkodóvá emelte magát, a fehér színnek adott elsőbbséget, ezért vannak, akik Fehér Császárként ismerik. Ő alapította Baidi városát, és mivel Liu Bei később ott halt meg, ez az esemény csak tovább erősíti összevetését e korábbi uralkodóval.

HARMINCÖTÖDIK FEJEZET

¹ “Ha Zhang Fei lett volna Zhao Yun helyében, megölte volna Cao Mao-t. Ha Guan Yu lett volna itt helyette, legalábbis elfogta volna Cai Mao-t és szabadon bocsátásáért fivérét követelte volna. Egyik sem lett volna hajlandó ily könnyen útjára engedni Cai Mao-t és először Xinye-ben, majd Nanzhangban keresni Liu Bei-t. Mind a három férfiú egyformán bátor, ám Zhao Yun aprólékosabb természet, higgadtabb, mint a másik kettő.

² Néhány szövegváltozatban “Nyugodt Vízként” szerepel, de neve szó szerinti fordításban Víz-tükör. A víz az elméhez hasonlóan csupán akkor tükröz pontosan, amikor nyugodt. A név pártatlanságot, tárgyilagosságot és belátást sugall. A víz és a tükör is semlegességet áraszt: ha mind a kettő teljesen tiszta, még egy rossz külsejű személy sem válik dühössé tükröződése láttán. A víznek és a tükörnek sincs semmiféle személyes érdeke a valóság eltorzítására.

³ Más szövegváltozatban “a sárga források alatt”.

HARMINCHATODIK FEJEZET

¹ “Guan Yu örökbe fogadta Guan Pinget, ám azt nem akarta, hogy Liu Bei is ugyanezt tegye Kou Fenggel. Ennek oka, hogy a szolgáló gyermekei nem küzdenek örökségükért, ám az úr fiai igen”.

² A szöveg többé nem hivatkozik Shan Fu-ként a tanácsadóra, hanem valódi nevét, Xu Shu-t használja.

³ Mindaz, amivel Xu Shu-t a fővárosba csalogatták, a Cheng Yu hamis kézírásával írt levél és a többi csupán az író fantáziájának szüleménye. Legvalószínűbb, hogy igyekezett ésszerű és erkölcsös motivációt kitalálni

arra, miért hagyta el Xu Shu Liu Bei-t. Azonban bármennyire is csodálta a tanácsadó Liu Bei-t, előre láthatta, hogy a közeljövőben súlyos vereségeket fog elszenvedni. Ez lehetett a fő ok arra, hogy elhagyta urát.

⁴ Lü Wang (Jiang Ziya) visszavonultan élt, mígnem Wen király, a Zhou dinasztia megalapítója szolgálataihoz nem folyamodott. Tanácsadója volt mind Wennek, mind pedig örökösének, Wu királynak. E szerepében Lü Wang kulcsszerepet játszott a Shangok uralmának megdöntésében és Zhou megerősítésében. Zhang Lian hasonló események részese volt Liu Bangot segítve Xiang Yu legyőzésében és a Han uralom megalapításában.

⁵ Guan Zhong segített a Qi-beli Huan nagyúrnak a Tavasz és Ősz Korszakában a rivális hatalmasságok uralmának megdöntésében. Yue Yi Yan királyság egyik hadvezére volt, sikeres támadást hajtott végre erősebb szomszédjuk, Qi ellen a Kr. e. harmadik század végén. Nem sokkal e diadalt követően azonban egy féltékeny miniszter addig mesterkedett, mígnem sikerült vád alá helyeztetnie Yue Yi-t, aki ezt követően száműzetésbe kényszerült.

⁶ Ezek a művek a gyermeki gyász kifejezésére szolgáltak. Zhuge Liang talán atyja elvesztésének adott hangot velük. A Liangfu hegy a Tai hegy közelében emelkedett, és temetési szertartások hagyományos helyének tartották. Zhuge Liang atyjának stílusneve Zigong volt, Konfuciusz híres tanítványáról nevezték el így. Zhuge Liang stílusneve Kongming, amiből a Kong valószínű, hogy Konfuciuszra utal, míg a Ming "fényteli" jelent, utalván a Liang szó jelentésére, ami szintén fény.

⁷ "Cao Cao nem kényszerítette Guan Yu-t maradásra, s így megőrizte a testvéri szeretet alapelvét. Liu Bei sem kényszerítette Xu Shu-t maradásra, így ő is megőrizte a testvéri szeretet alapelvét. Ám hasonlóak voltak-e indítékaik? Nem. Cao Cao látszólag elengedte Guan Yu-t, ám titokban mégis igyekezett meggátolni útját. Liu Pei viszont bár bánatos szívvel, de egyszerűen búcsút intett Xu Shu-nak. Cao Cao nagyon szerette volna, ha Yuan Shao végez Liu Bei-jel. Liu Bei egyetlen félelme viszont éppen az volt, hogy Cao Cao megöli Xu Shu anyját".

A híres búcsújelenetet figyelve azt gyaníthatjuk, hogy Liu Bei és Xu Shu kölcsönösen próbára tették egymást. Előbbi meg akart bizonyosodni róla, hogy a távozó nem fogja megosztani katonai tudását Cao Cao-val, utóbbi pedig ura őszinteségét igyekezett kipuhatolni, mielőtt Zhuge Liangot ajánlotta volna neki. Egy forrás szerint nem is történt ilyen ajánlás, épp ellenkezőleg, Zhuge Liang utazott Liu Bei-hez és sikerült felkeltenie figyelmét.

HARMINCHETEDIK FEJEZET

¹ “Kezdetben Xu Shu nem volt más, csupán felbérelt tanácsadó. Ennek ellenére képes volt híres tudós hírnevet szerezni. A szerző zsenialitását mutatja, hogy anyja még ezt is képes szidalomba fordítani”.

² Xu úrhölgy története Wang úrhölgyére emlékeztet, akinek fia, Ling a Han alapító, Liu Bang korai támogatója volt. Xiang Yu végül megölette e támogató édesanyját.

³ Egyes szövegváltozatokban a Sötét Teknősbéka Tavának nevezik a szóban forgó helyet. 208-ban történtek ezek az események, a korszak tizenharmadik évében, ami arról is nevezetes, hogy ekkor törölték el a korábbi három főúr (*sangong*) hivatalát és visszaállították a Nyugati Han időszak főminiszteri tisztségét. Eme év nyarától lett hát Cao Cao hivatalosan főminiszter.

⁴ Az egyik szövegváltozatban Liu Bei háromezer főnyi haderővel érkezik a remetelakhoz. A szolgáló értesíti Zhuge Liangot jöttükről, aki valamit sutog neki válaszul. A fiú ezután megy ki és közli Liu Bei-jel, hogy ura nem tartózkodik otthon.

⁵ Ez a dal is Liangfu stílusban íródott, s a híres Li Bo költő egyik versének első felét használták fel hozzá. Az eredeti első sorai így hangzanak: “Liangfu yin kedvelője/Bölcs urára rálel végre”? A költemény ezután összefoglalja két tanácsadó, Jiang Ziya és Li Yiji sorsát, akik mindketten sikerre vitték urukat.

⁶ “Amikor Wu király meg akarta indítani Zhou támadását Shang ellen, egy fehér hal ugrott csónakjába. A főurak ezt mind kedvező jelnek vélték”.

⁷ Az e fejezet 5. jegyzetében említett Li Bo vers első felének utolsó három sora így hangzik: “Ha a részeges bolond Li Yiji ily sokra volt képes/Mit tesz majd e hős, ki diadaltól ékes/Sárkány hátán urához röppen”!

⁸ A szilva korán kivirágzik, ezért gyakran kedvezőtlen időjárással kell szembenéznie. Virága így a hősiesség és időnként, jellegzetesebben, a Jurchen (dzsürcsen) avagy mongol erőkkal szembeni ellenállás jelképévé lesz.

⁹ Liu Bei látogatásai Zhuge Liang remetelakjánál javarészt az írói képzelet szüleményei. Fivérei vonakodása az ifjú tanácsadó iránt azonban e fejezet csekély történeti tényeinek egyike.

HARMINCNYOLCADIK FEJEZET

¹ Lásd a *Shi jing* (magyar nyelven *Si king* - dalok könyve) 168. ódáját, melynek kezdő sorai így hangzanak: “Harc szekereink gördüljenek előre/Hatoljanak virágzó rétekre/ Az Ég Fiától érkeznek/Nekünk harcot hirdetnek/Kocsihajtót hívunk/Fogatot rá bizunk/Tesszük mit urunk mond/Fegyverünk vért ont”

²Egyes szövegváltozatokban itt Nanhai városa szerepel, mint a déli Vietek avagy Nanyue központja, ami egyben kereskedelmi raktárhely is volt Kanton közelében.

³E beszéddel a regény a kitalált történetek után visszatér a történelmileg hiteles eseményekhez.

⁴“Zhuge Liang azért sürgette Liu Bei-t Liu Biao és Liu Zhang területének megszerzésére, mert ha késlekedik, a következő helyzettel kerül szembe: Liu Biao tartománya Sun Quan kezébe került volna, amit ezt követően csak harccal tudott volna megszerezni magának, Liu Zhang folyóvidékét pedig Cao Cao veszélyeztette. Ha nem igyekszik magának tudni e két területet, egyfelől tehát ellenfelei teszik rá kezüket, másfelől semmiféle erő és jogalap nem állt volna a háta mögött a Han ház uralmának fenntartása érdekében”.

⁵Egy másik szövegváltozatban a költemény így hangzik: “Méltó és erényes, így őrizte magát/Férjéért bosszút állt, okozván gazok halálát/Három királyság számos hőse közül/E tettet melyikük múlta végül fölül”?

⁶Sun Quan mind Liu Biao-t, mind Huang Zu-t halálos ellenségének tartotta. Emlékezzünk rá, hogy Liu Biao emberei végeztek atyjával, Sun Jiannal egy rajtaütés során 192-193-ban. Huang Zu is az elkövetők között volt, ám őt élve fogták el a délvidék harcosai és később őt ajánlották fel uruk holttestéért. Ezek az események nem hagyták nyugodni Sun Quant.

⁷“Su Fei nem Huang Zu, hanem Gan Ning érdekében ajánlotta utóbbit. Amennyiben Huang Zu javára cselekedett volna, vagy azt javasolja, hogy Gan Ningnek fontos parancsnokságot adjanak, vagy öljék meg, nehogy az ellenség eszközévé váljon. Barátja ügye érdekében Su Fei hűséges volt, ám urához hűtlenné vált”.

HARMINCKILENCEDIK FEJEZET

¹“Ez ismét a hetedik fejezet eseményeit idézi fel, valamint Xu úrhölgy áldozatát is az előzőben, férje oltáránál. Sun Quan itt a halott Huang Zu-t ajánlja fel néhai atyjának, Sun Jiannek. Az ilyen kötelességtudó fiak teszik atyjukat halhatatlanná”.

²“A szerző Sun Quan bosszújától rögtön Gan Ning ügyére tér, majd innen közvetlenül Ling Tong bosszújára. Élénk színekkel ábrázolja a tiszteletreméltó harcost és a gyermeki szeretetet kimutató ifjút”.

³Mind a ketten Jin ura, Xian gyermekei voltak a Tavasz és Ősz Korszakában. Miután atyjuk Li úrhölgyet tette meg kedvencévé, az ő fiát, Xi Qi-t kívánta örököséül. Emellett Li úrhölgy meg is rágalmazta a két ifjút atyjuknál, miszerint annak halálát akarják. Bár azt a tanácsot kapták, hogy meneküljenek, Shen Sheng nem így tett, hanem megölte

magát. Chong Er száműzetésbe kényszerült, ám végül mégis ő lett Jin uralkodója.

⁴“Huang Zu halálát követően Liu Biao azt kívánta, hogy Liu Bei segítse őt Sun Quan ellen. Ám Zhuge Liang szerette volna, ha Sun Quan a későbbiekben szövetségesük lesz, ezért azt tanácsolta urának, hogy hagyja el a déli végeket, és szálljon szembe Cao Cao-val”.

⁵Zhuce Liang már jó előre kigondolta, hogy Jiangxia lesz Liu Qi menedékhelye a Cai-család intrikái elől. Ugyanezt a várost tartotta megfelelőnek Liu Bei számára is, amennyiben szüksége lenne segítségre katonai vereségeket követően.

⁶Tisztségét - *zhubu* - bizonyos helyeken első titkárnak fordítják. Sima Yi családi háttere a későbbiekben még részletesen szóba kerül, köszönhetően az eseményekben betöltött szerepének. “Még mielőtt a Hanok helyébe lépett volna Wei, máris felvezették azt, aki Wei helyébe lép majd”.

⁷“Cao Cao azt akarta, hogy Xinye-t figyeljék, ne Xiangyangot. Ez is azt mutatja, hogy lenézte Liu Biao-t, ellenben nagyra becsülte Liu Bei-t”.

⁸“Az olvasó is gyakran kételkedik abban, hogy Zhuge Liang tervei sikerre vezetnek majd, ám végül, az ellenség vereségekor felismeri a hadvezér és a szerző zsenialitását is. A végkifejlet sokszor meglepő és előre nem látható. A történeti források ezzel szemben sokszor rugalmatlan módon csupán közlik a győzelem tényét, nem törődnek azzal, hogy megfelelően megkomponálják a szöveget”.

NEGYVENEDIK FEJEZET

¹Létezik olyan szövegváltozat is, ahol Cao Cao halálra ítéli Xiahou Dunt a vereség miatt, és csak Shan Fu kérésére hajlandó eltekinteni az ítélettől.

²A hadjárat kezdetének napja az eredetiben *bingwu*. A birodalmi uralomtól független naptár is használatban volt ekkoriban, amely hatvanas ciklusokban számolta a napokat és az éveket is. Ebben tíz *tiangan* (égi törzs) párosul tizenkét *dizhi*-vel (földi ág). A hatvanadik napon (vagy évben) a tizedik törzs a tizenkettedik ággal esik egybe, a ciklus véget ér és egy új kezdődik. Az itt megjelölt nap a ciklus negyvenharmadik napja, ám *bingwu* nem esett a korszak tizenharmadik évének hetedik hónapjára, ezért több szövegváltozat nem határozza meg pontosan a dátumot.

³Bizonyos szövegváltozatokban *taizhong daifu* Kong Rong rangja, ami nagyjából birodalmi mentort jelent, s a késői Han bürokráciában a második a négyfokozatú *daifu* címek közül. Beléphet a palotába, ám a birodalmi háztartás már tiltott hely számára.

⁴“Kong Rong nem tulajdonít túl nagy jelentőséget Liu Biao-nak és Sun Quannak. A következő sorokban szereplő Chi Lü rangja *yushi daifu*. Nem

tartozik az előző jegyzetben említett négy fokozathoz. A főminiszter után a második legfontosabb tisztség volt a korban.

⁵ Cao Cao és Kong Rong ellentéte a borfogyasztás tiltásáról szóló határozat megjelenésekor csúcsondott ki, de utóbbi folyamatosan ellenezte a főminiszter hadjáratait is, kezdve a Wuhuanok elleni északra vonulástól. Kong Rong következetes támogatója volt a Liu családnak. Már Dong Zhuo-val szembeszegült, amikor az megfosztotta Xian császárt a tróntól. A zsarnok azzal büntette őt, hogy Luoyangból az akkor lázadóktól hemzsegő Beihai-ba száműzte, ahonnan később Liu Bei mentette ki. Kong Rong volt az első, aki érzékelte, hogy Cao Cao végső célja az uralkodóház megdöntése és saját dinasztiája megalapítása. Pártfogoltja és barátja volt a befolyásos Yang (akik közé Yang Biao és fia, Yang Xiu is tartozott) családnak, mivel ők is határozottan ellenezték Cao Cao céljait.

Liu Bei és Liu Biao sokszor váltottak levelet is Kong Ronggal, továbbá Kong Rong nyíltan rágalmazta az udvart, mikor Sun Quan egyik képviselőjével tárgyalt, így Cao Cao diplomáciai okok miatt is dönthetett a miniszter halála mellett.

⁶ Jiangxia nevéből a *xia* szó az első dinasztia elnevezése is volt, ugyanakkor egy régi elnevezés az észak kínaiakra. Jiangxia így a következőt jelentheti: "xia telepések a Jiang mentén". Egy kommentár azt hangsúlyozza, hogy Liu Qi Jiangxia-ba küldése a Cai párt műve volt, akik így akarták félreállítani a fiút, s ezzel elősegíteni Liu Zong örökségét. Zhuge Liang zsenialitásáról itt szó sincs.

⁷ "Hiba lett volna Liu Bei részéről, ha kihasználván Liu Biao nehéz helyzetét igyekezett volna megszerezni Jingzhou-t. Ám az már teljesen elfogadható, ha ugyanezt Liu Zong bitorlása idején teszi, főként miután az örökös behódolt Cao Cao-nak. Azzal, hogy lehetővé tette a tartomány Cao Cao ölébe hullását, azt is elérte, hogy Sun Quan célpontjává legyen a későbbiekben. A regény hűen követi a történeti feljegyzéseket, amelyek kifejtik Liu Bei vonakodását Jingzhou-t illetően".

⁸ "Liu Bei látogatásait Zhuge Liangnál logikusan követi az események menetében a bowangi győzelem. Ám a szerző félbeszakítja a történetet, hogy elmesélje hogyan ölte meg Sun Quan Huang Zu-t és hogyan került Li Qi Jiangxia-ba. Bowang után rögtön a xinye-i diadalnak kellett volna következnie, ám az író még Kong Rong kivégzését és Liu Zong behódolását Cao Cao-nak is közbeszövi. Ugyanakkor tudnunk kell, hogy ezek egyidejű események voltak, csak a megfelelőbb történetvezetés érdekében szerepelnek külön fejezetekben.

NÉVMUTATÓ

Cao Cao

Átkelvén hágókon és hegyeken

Menny és föld között e szélesen
az emberiség értéke végtelen.
Egy úr választtatik és kormányozza a népet,
hoz nekik szabályokat és helyes törvényeket.
Haladjon szekérrel vagy lóháton akár,
fon és szó hol a világ négy sarka zár,
hogy taszítsa a sötétet és táplálja a fényt,
hogy gyarapítsa az egyszerű népet és tartsa a reményt.
Ó, csodálatosak voltak eme bölcs uralkodók!
Ők kormányozták az egész földet, mind jóra való!
A birtokokat kiosztották és az öt rangot,
új földrendszereknek és törvényeknek adtak hangot.
Elégethetik a bűnügyi vörös nyilvántartásokat,
de kegyelmet soha nem adhatnak általánosat.
Ismered Gao és Fu ősi igazságügyi minisztereket?
Sohasem hanyagolták el hivatali kötelességeiket!
Sajnos, az emberek nem értik az utóbbi időket,
megváltoztatták a rendszereket és törvényeket;
rávették a népeket, hogy az uraiknak dolgozzanak,
minden eszközzel kényszerítették, hogy szolgáljanak.
Shun szerszámaait fényesre festette,
fellázadván ezért, tíz állam igáját a porba vetette.
Nem lehet mérni Yao-hoz szerénynek,
ki faragatlan fát használt fedélnek,
Boyi-t az emberek meggyászolták,
jó példának élénk állították.
A különködés a legnagyobb gyengeség,
mindenkinek való erény a mértékletesség.
Xu You visszautasította a felajánlott uralmat,
ha mindenki követné, mi zavarná a nyugalmat?
Egyetemes egyenlőséggel és szeretettel,
közeli rokonság is egyesül távoli idegenekkel.

Gao (Gao Yao) igazságügy miniszter volt Shun császársága idején.

Fu (Fu Hou, más néven Lü Hou) miniszter a Zhou dinasztiabéli Zhou Mu uralkodása alatt. Shun császár és Yao császár ókori legendás uralkodók. A Bambusz-évkönyvek és Han Fei szerint Shun letaszította a trónról Yao-t, de később őt is száműzték.

Boyi (Yi herceg), aki a Xia dinasztia kezdetén élt, miután segített legyőzni a Nagy Árvizet (Gun-Yu), lemondott trónörökösi jogáról Qi herceg javára.

Xu You egy ősi remete, aki a legenda szerint visszautasította Yao császári trónját, amikor az örökösévé szeretne volna tenni.

Bao Xin (Pao Hszin) 鮑信 (152 – 192) Lovassági parancsnok, aki Yuan Shao mellett állt Dong Zhuo-val szemben, a későbbiekben pedig Cao Cao oldalára állt. A Sárगतurbános lázadókkal vívott egyik összecsapás során esett el. (3. fejezet.)

Bao Zhong (Pao Csung) 鮑忠 (? – 190) Kitalált személy, Bao Xin öccse. Gyávasága miatt hullott el a Hua Xionggal vívott összecsapásban. (5. fejezet.)

Bian He (Pien Ho) 卞和 (kb. Kr. e. 800 – ?) Csu állam egyik főembere, aki a történet szerint a jáde felfedezője, amiből a császári pecsét készült. (6. fejezet.)

Bian Hong (Pien Hung) 邊鴻 (? – 204) Sun Yi katonai kíséretének tagja, aki Gui Lannal és Taj Yuannal együtt megölte urát, majd összeesküvő társai vele is végeztek. (38. fejezet.)

Bian Rang (Pien Jang) 邊讓 (Wenli) (? – 195) Jiujiang kormányzója, a fu-versek nagymestere. A valóságban máshogy érte el végzete, mint a regényben: jiujiangi hivatalát követően hazatért Chenliu-ba, ahol kritikával illette Cao Cao-t, mire utóbbi egész családjával együtt kivégeztette. (10. fejezet.)

Bian Xi (Pien Hszü) 卞喜 (? – 200) Eredetileg Sárगतurbános lázadó, később a Sishui átjáró védelmezője Cao Cao szolgálatában. Csellel próbálta megállítani az arra haladó Guan Yu-t, de rajtavesztett. Kitalált szereplő. (27. fejezet.)

Bo Le (Po Le) 伯樂 Ló szelídítő a Tavasz és Ősz Korszakában, ugyanakkor Sun Yang (Kr. e. VII. század közepe) tiszteletbeli neve is, aki úgyszintén a lovak szakértője volt, s aki pusztán a megjelenése alapján felismerte az állatban rejlő lehetőségeket. A „bole” kifejezés jelenleg is olyasvalakit jelent, aki felismeri az elsősorban elrejtett tehetséget. (23. fejezet.)

Cai (Caj) úrhölgy 蔡氏 (? – ?) Cai Feng lánya, Cai Mao testvére, Liu Biao felesége. Segédkezett Liu Kung uralomra kerülésében, megvédte férjétől Han Sungot. A valóságban nincs rá perdöntő bizonyíték, hogy Cao Cao megölette, továbbá Liu Biao választotta az utódlásra úgyszintén Liu Kung volt, így nem kellett szembeszegülnie férjével. (34. fejezet.)

Cai Mao (Caj Mao) 蔡瑁 (Degui) (? – 208) Liu Biao egyik tanácsadója, aki nagy segítségére volt urának Jingzhou elfoglalásában. Intrikus személyiség. A valóságban civil tisztségviselő volt, nem pedig haditengerészeti parancsnok, valamint nem próbált meg végezni Liu Bei-jel s arra is kevés bizonyíték van, hogy Cao Cao végezte ki. (6. fejezet.)

Cai Xun (Caj Hszün) 蔡孺 (? – 208) Cai Mao egyik rokona, részt vett a Liu Bei elleni merényletben. Később egy vízi csatában lelte halálát Gan Ning nyílveszőjétől. Kitalált szereplő. (34. fejezet.)

Cai Yang (Caj Jang) 蔡陽 (? – 200) Cao Cao egyik hadvezére. A valóságban nem Guan Yu ölte meg, Runannál esett el. Továbbá nem volt Qin Qi rokona. (26. fejezet.)

Cai Yong (Caj Jung) 蔡邕 (Bojie) (132 – 192) Igen művelt hivatalnok és tudós, aki egyként jártas volt a zenében, kalligráfiában, matematikában és csillagászatban. Kritikával illette az eunuchok udvari ténykedését, de sok mindent nem tudott tenni ellenük. Végül száműzetésbe kényszerült, s tizenkét éven keresztül délen, Wu területén élt. Dong Zhuo idején hívták vissza a fővárosba. (1. fejezet.)

Cai Zhong (Caj Csung) 蔡中 (? – 208) Cai Mao unokafivére, részese a Liu Bei elleni tervnek. Később Csibinél letette a fegyvert a Wu csapatok előtt. Valószínűleg kitalált szereplő. (34. fejezet.)

Cao úrhölgy 曹夫人 (? - ?) Lü Bu második felesége, Cao Bao lánya, aki fiatalon és gyermektelenül halt meg. (16. fejezet.)

Cao Ang 曹昂 (Zixiu) (Kb. 177 – 197) Cao Cao legidősebb fia. Igen hűséges gyermek, aki atyja megmentéséért feláldozta életét. (16. fejezet.)

Cao Anmin 曹安民 (? – 197) Cao Cao unokaöccse, aki a Zhang Xiu elleni csatározásokban leli végzetét. (Brewitt-Taylor fordításában hibásan Cao Amin néven szerepel). (16. fejezet.)

Cao Bao (Cao Pao) 曹豹 (? – 196) Tao Qian tanácsadója, majd Liu Bei egyik tisztségviselője Hszia-pi-ben. A valóságban nem az italozáson különbözött össze Zhang Fei-jel, hanem más miatt támadt ellentétük egymással. Miután Zhang Fei végzett vele, lázongások törtek ki a városban. Valószínűleg már azelőtt meghalt, hogy lett volna esélye találkozni Lü Bu-val és csatlakozni hozzá. (10. fejezet.)

Cao Cao 曹操 (Meng De) (155 – 220) Nagy hatalmú hadúr az utolsó Han császár uralkodási ideje alatt. A későbbiekben igen fontos szerepet játszik a regény történetében. Nem csupán a hadművészetben, hanem a költészetben is jártas volt, számos verse fennmaradt. (1. fejezet.)

Cao De (Cao Te) 曹德 (? – 193) Cao Cao fivére, Cao Song gyermeke. A Zhang Kai vezette egykori Sárgaturbánosok végeznek vele, atyjával és más családtagjaival együtt, miközben a kíséretüket alkották Yanzhou felé menet. (10. fejezet.)

Cao Deng (Cao Teng) 曹騰 (Jixing) (100 – 159) Magas pozíciókat betöltő eunuch a császári udvarnál. Örökbe fogadta Cao Cao atyját. (1. fejezet.)

Cao Hong (Cao Hung) 曹洪 (Zilian) (169 – 232) Cao Cao másik unokaöccse, aki egyben igen fontos szerepet töltött be rokona haderejében is. A későbbiekben hatalmas áldozatot is hozott uráért, azonban Cao Pi uralkodása idején kegyvesztetté vált. Végül Cao Jui alatt visszakapta rangját és címeit. (5. fejezet.)

Cao Jie (Cao Csie) 曹節 (Yuanwei) (? – 181) Eunuch-hivatalnok, a négy fő eunuch egyike Huan és Ling császár uralkodása alatt. Nagy szerepe volt a birodalom erkölcsi lezüllesztésében. Mivel 181-ben meghalt, történelmileg nem lehetett a tíz eunuch között, akik a későbbiekben irányították a birodalmat. (1. fejezet.)

Cao Pi 曹丕 (Zihuan) (187 – 226, uralkodott: 220 – 226) Cao Cao második fia (a regényben először elsőszülött fiúként szerepel) és örököse, a Három Cao egyike. Tehetséges költő és államférfi. Ő vetett véget végleg a Hanok uralmának, s felvette a császári címet, mint Wei első uralkodója. (32. fejezet.)

Cao Ren (Cao Jen) 曹仁 (Zixiao) (168 – 223) Cao Cao unokafivére, kiváló lovas és íjász. Számos küzdelemben részt vett rokona és ura oldalán, sok hőstettel tüntetvén ki magát. A későbbiekben hadügyminiszterként is szolgált Cao Cao-t. (5. fejezet.)

Cao Song (Cao Szung) 曹嵩 (valódi nevén Xiahou Song) (Jugao) (? – 193) Cao Deng eunuch fogadott fia, Cao Cao édesapja. (1. fejezet.)

Cao Xing (Cao Hszing) 曹性 (? – 196) Lü Bu alvezére, Puyangnál csapott össze Cao Cao csapataival. A valóságban nem lőtte ki Xiahou Dun szemét. (11. fejezet.)

Cao Zhi (Cao Ci) 曹植 (Zijian) (192 – 232) Cao Cao harmadik fia, atyja kedvence. Hírneves költő és kalligráfus. Cao Cao olyannyira kedvelte, hogy legidősebb fia, Cao Pi helyett egy ideig őt akarta megtenni örökösévé. (34. fejezet.)

Ce Xian (Ce Hszien) (? – ?) Az északi Xiongnu törzsek vezére (kánja). Gao Gan tőle kér segítséget a Yuanok számára Cao Cao ellenében. A barbár vezér nem teljesítette a kérést. (33. fejezet.)

Cen Bi (Cen Pi) 岑壁 (? – 203) Yuan Tan egyik harcosa, kitalált szereplő. Szeretett volna párbajt vívni Yuan Shanggal, ám ez nem sikerült neki, Lü Kuang állt ki vele. (32. fejezet.)

Cen Peng 岑彭 (Junran) (? – 35 vagy 36) Bátorságáról híres Han generális. Nanyangból származott, s kezdetben a Hanok ellenfele volt, ám Yuan városának ostromát követően Liu Yan szolgálatába állt. Halála hasonlít egy regénybeli szereplőéhez: seregével egy Pengwang (彭亡, Peng halála) nevű helyen vert tábornok. Amint a generális megtudta ezt, tovább akart állni, ám ekkor az ég elsötétült, az éjszaka folyamán pedig egy orgyilkos végzett vele. (23. fejezet.)

Cen Zhi (Cen Ci) 岑桎 (Gongxiao) (? – ?) Nanyangból származó, a Hanokhoz hű tudós, Jiangxia Nyolc Bölcsének egyike. (6. fejezet.)

Chang Xi (Csang Hszi) 昌豨 (? – 206) A Taishan-banditák egyike. Lü Bu oldalán harcol egy ideig, majd Cao Cao-hoz áll, aki ellen azután többször is fellázad. Zhuge Liang egyszer Chang Ba néven említi. (18. fejezet.)

Changyi (Csang-ji) herceg (Liu He 劉賀) (? – Kr. e. 59) A Han-dinasztia egyik uralkodója, akit a nagyhatalmú Huo Guang miniszter tett császárrá Kr. e. 74-ben, ám alig 27 napnyi uralkodást követően már le is mondatták és az uralkodók listájáról is törölték, mivel olyannyira nem tudott eleget tenni kötelességeinek. (3. fejezet.)

Che Zhou (Cse Csou) 車胄 (164 – 199) Cao Cao egyik tisztségviselője, Xuzhou birodalmi védelmezője. Végzete Guan Yu lesz. (20. fejezet.)

Chen (Csen) úrhölgy 陳氏 (? – ?) Liu Biao első felesége, Liu Qi anyja. Valószínűleg kitalált szereplő. (34. fejezet.)

Chen Dan (Csen Ten) 陳耽 (Hangong) (? – 185) Az uralkodóházhoz hűséges miniszter, aki az eunuchok rágalmazása miatt börtönbe vettetett, majd ott is halt meg. (2. fejezet.)

Chen Deng (Csen Teng) 陳登 (Yuanlong) (? – ?) Annak ellenére, hogy sok urat szolgált, hűséges tanácsadó hírében álló férfiú. Cao Cao javára kémkedett atyjával együtt Lü Bu körében, majd Liu Bei-hez csatlakozott, végül megadta magát Cao-nak, s életét az ő szolgálatában fejezte be. (11. fejezet.)

Chen Fan (Csen Fen) 陳蕃 (Zhongyu) (? – 168) A Keleti Han dinasztia egyik tisztségviselője, Huan császár alatt főparancsnok, Ling császár idején pedig birodalmi tanítómester. Dou Wu társa az eunuchok elleni tervekben. (1. fejezet.)

Chen Gong (Csen Kung) 陳宮 (Gongtai) (154 – 198) Dongjunben született, igen tehetséges tanácsadó és tisztségviselő. A regényben először Cao Cao hívévé lesz, a későbbiekben viszont megretten barátja tetteitől. Lü Bu talán legkiválóbb tanácsnoka lesz, s a végzet is e pozícióban éri el, ahogy az a könyvből is kiderül. (4. fejezet.)

Chen Gui (Csen Kuj) 陳珪 (Hanyu) (? – ?) Chen Deng atyja, elvileg Lü Bu szolgálatában álló tanácsadó, ám valójában csupán kémkedett utána, valódi ura Cao Cao volt, s a későbbiekben is Wei-t szolgálta. (16. fejezet.)

Chen Heng (Csen Heng) 陳橫 (? – 195) Előhad-vezér Liu Yao szolgálatában, Xue Li bajtársa. Egy rajtaütés során lelte halálát, amit Sun Ce harcosai kiviteleztek ellene. (15. fejezet.)

Chen Ji (Csen Csi) 陳紀 (? – 197) Yuan Shu egyik embere, Jiujiang parancsnoka. Shouchunt védte, ám Cao Cao csapatai ellen vereséget szenvedett. (17. fejezet.)

Chen Jiu (Csen Csiu) 陳就 (? – 208) Huang Zu egyik hadvezére, a flotta vezetője a Sun Quan elleni 208-as összetűzésben. Alulmaradt Lu Menggel szemben. (38. fejezet.)

Chen Lan (Csen Lan) 陳蘭 (? – 209) Yuan Shu szolgálatában álló harcos, aki ura vereségét követően a Sungsan-banditák közé állt. Bizonyos forrásokban Chen Jian néven szerepel. (15. fejezet.)

Chen Lin (Csen Lin) 陳琳 (Kongzhang) (? – 217) Bizalmas titkár, főírnok és egyéb magas posztok betöltője a császári udvarnál. Túélte a Hanok uralmának végét jelző belháborút, s előbb Yuan Shao, majd Cao Cao szolgálatába áll. A későbbiekben még fontos szerepet játszik kiváló írástudása. (2. fejezet.)

Chen Ping (Csen Ping) 陳平 (? – kb. Kr. e. 178) A Han alapító Liu Bang egyik fontos tanácsadója és főminisztere. Tanult férfiú volt, akít a nép is kedvelt, mivel jól bánt velük. Kezdetben Xian Yu hadúr követője volt, ám amikor jobban megismerte Liu Bangot, benne emberibb vezérré lelt, így hozzá csatlakozott. (23. fejezet.)

Chen Sheng (Csen Seng) 陳生 (? – 191) Liu Biao szolgálatában álló generális, aki Huang Zu-val és Zhang Hu-val együtt lovagolt ki Fankou városából, hogy szembenézzen Sun Jian támadó seregeivel. Chen Zuo néven is ismeretes. (7. fejezet.)

Chen Sun (Csen Szun) 陳孫 (? – 207) Zhang Wu fegyvertársa. Együtt álltak Liu Biao szolgálatába, majd együtt kezdték fosztogatni Jiangxia lakóit. Zhang Fei egyetlen csapással végzett vele. Kitalált személy. (34. fejezet.)

Chen Wei (Csen Vej) 陳煒 (? - ?) Han főminiszter, Li Ying kormányzó tanácsadója. Az ifjú Kong Rong szellemességének egyik tanúja. (11. fejezet.)

Chen Wu (Csen Vu) 陳武 (Zilie) (? - 215) Kezdetben Liu Yao embere, majd Sun Ce-hez pártol át. Hűségesen szolgálja Wu-t, egészen addig, míg Hefei-nél hősi halált nem hal. (15. fejezet.)

Chen Xiang (Csen Hsziang) 陳翔 (Zhonglin) (? - ?) Jiangxia Nyolc Bölcsének egyike. Eredetileg Runanból származott. Életéről nem sok adat maradt fenn. (6. fejezet.)

Chen Zhen (Csen Cen) 陳震 (Xiaogi) (175 - 235) Magas rangú hivatalnok először Yuan Shao, majd Liu Bei szolgálatában. A valóságban azonban nincs feljegyzés arról, hogy tényleg szolgált volna az előbbit, továbbá nem javasolta Liu Bei-nek, hogy találkozzék a Li Yan nevű bölccsel. (26. fejezet.)

Cheng (Cseng) császár a Zhou dinasztiából 周成王 (? - Kr. e. 1021) Uralkodott: Kr. e. 1042 - Kr. e. 1021. A Zhou dinasztia második uralkodója. Igen fiatalon került a trónra, s régensként egy ideig nagybátyja, Zhou hercege gyakorolta a hatalmat helyette. Ennek során elsősorban a Shang-erőkkel kellett szembenézniük. Ezek vezetői közé tartozott a regényben említett Zhao herceg is. (20. fejezet.)

Cheng Bing (Cseng Ping) 程秉 (Deshu) (kb. 172 - kb. 225) Sun Quan tanácsadója, a ceremóniák minisztere Wu-ban. A későbbiekben egy tettével jelentős szerepet játszik Wu és Su viszonyának elmérgesedésében. (A negyvenharmadik fejezetben Cheng Deshu néven található.) (38. fejezet.)

Cheng Lian (Cseng Lien) 成廉 (? - 198) Lü Bu alvezére. A valóságban nem halt meg 195-ben, a Cao Cao elleni csatározásokban, hanem Hsziapi-nél elfogták a Vej-sereg 198-ban. (11. fejezet.)

Cheng Pu (Cseng Pu) 程普 (Demou) (? - 210) Hadvezér, aki a Sun dinasztia három egymást követő generációja alatt is szolgált. Wu öt nagyszerű generálisának egyike, ám efféle csoportosulás a valóságban sohasem létezett. Jellegzetes fegyvere egy vasgerincű kígyólánczsa volt. (5. fejezet.)

Cheng Yu (Cseng Jü) 程昱 (Zhongde) (142 - 221) Tanácsadó Cao Cao szolgálatában. Igen hosszú ideig eredményesen tevékenykedett, a később megalakuló Wei királyságának egyik legfontosabb tisztségviselője lesz. (10. fejezet.)

Cheng Yuanzhi (Cseng Jüan-cse) 程遠志 (? - 184) A Sárgaturbános lázadók egyik vezére kitalált alak, csupán a regényben létezik. (1. fejezet.)

Chi Lu (Csi Lü) 郗慮 (Hongyu) (? – kb. 215) Birodalmi tudós, aki megrágalmazta Kong Rongot, s szavai végül a tanácsadó halálát okozták. Ő volt az is, aki elvette a császárnő pecsétjét. (40. fejezet.)

Chong (Csung) (Liu Bing 劉炳) (143 – 145) Csecsemő császár, aki alig hat hónapig uralkodott, miután egyéves korában trónra került. Uralma alatt kezdődött az eunuchok megerősödése. (2. fejezet.)

Chong Fu (Csung Fu) 種拂 (Yingbo) (? – 191) Han tisztségviselő, a rituálék minisztere. Li Jue és Guo Si csapatai végeztek vele Changan ostromát követően. (9. fejezet.)

Chong Huang (Csung Huang) 中黃 Bizonytalan eredetű személy, csupán annyit lehet tudni róla, hogy roppant nagy erejű harcos volt. Egy történelmi forrás szerint a következő szavak származnak tőle: „bal kezemmel megragadom Daihang nao majmát, jobбомmal pedig lesújtok a csíkos tigrisre”! Egyik leszármazottja, szintén Chong Huang nevű férfiú, intrikus eunuch volt. (22. fejezet.)

Chong Ji (Csung Csi) 种輯 (? – 201) A Chang folyónál állomásozó seregek parancsnoka, Dong Cheng barátja, a Cao Cao elleni „jáde öv” terv részese. (20. fejezet.)

Chong Shao (Csung Sao) 种邵 (Shenfu) (? – 194) Han tanácsadó. Changan bevétele után összeesküvést szőtt Li Jue és Guo Si ellen néhány további tisztségviselővel. (10. fejezet.)

Chunyu Qiong (Csun-ju Csiung) 淳于瓊 (Zhongjian) (146 – 200) A Hanok bukásakor a Baloldali Hadsereg parancsnoka. Később Yuan Shao szolgálatába állt. Cao Cao meglehetősen csúnyán bánt el vele Guandu-nál. (3. fejezet.)

Cui Lie (Cuj Lie) 崔烈 (Weikao) (? – 191) Cui Yi fivére, a főváros kapuinak parancsnoka. Elesett Changan védelmében, mikor Li Jue és Guo Si megtámadták a várost. [A Brewitt-Taylor fordításban és egyéb forrásokban tévesen Sui Yi néven szerepel.] A valóságban nem mondott le az eunuchok javára a tisztségeiről, hanem éppen úgy ismerték, mint aki pénzzel fizetett a magasabb hivatalokért. (9. fejezet.)

Cui Yan (Cuj Jen) 崔琰 (Jigui) (163 – 216) Tudós Yuan Shao szolgálatában. Ura nem hallgatott a tanácsaira, ezért visszavonult. Később Cao Cao szolgálatába állt. A valóságban azért végezték ki, mert egy beadványban nem jól válogatta meg szavait, árulást ellenben nem követett el. (33. fejezet.)

Cui Yi (Cuj Ji) 崔毅 (? - ?) [Brewitt-Taylor fordításában és egyéb forrásokban helytelenül „Sui Lie” néven szerepel] Az egykori Han belügyminiszter, Cui Lie testvére, aki az eunuchok korrupciós kormányzása miatt vonult vissza a közügyektől. A regényben ő az a „paraszt”, aki menedéket nyújt a menekülő császárnak és fivérének. (3. fejezet.)

Cui Yong (Cuj Jung) 崔勇 (? - ?) Guo Si egyik alvezére. A Yang Feng elleni csata előtt szidalmazni kezdte az ellenséget, mire Xu Huang egyetlen csapással végzett vele. Fiktív szereplő, a valóságban nem élt. (13. fejezet.)

Cui Zhouping (Cuj Csouping)/Cui Jun (Cuj Csün) 崔鈞 (? - ?) Zhuge Liang és Xu Shu egyik gyermekkori barátja, korának neves bölcse. (37. fejezet.)

Da Dun (Ta Tun) 蹋頓 (? - kb. 207) A Wuhuan törzs uralkodója. Hősi halált halt, mikor Cao Cao hadjáratot indított a Wuhuanok ellen, s Zhang Liao csapatai megrohmozták a csatarend nélkül vonuló barbárokat. Brewitt-Taylor fordításában hibásan Mao Dun néven szerepel. (33. fejezet.)

Dai Yuan (Taj Jüan) 戴員 (? - 204) Sun Yi szolgálatában álló harcos, aki orvul megölte urát, majd ő is merénylet áldozata lett. (38. fejezet.)

Deng Long (Teng Lung) 鄧龍 (? - ?) Liu Biao és Huang Zu egyik alvezére. Megtámadta Zhou Yu-t Chaisangnál, azonban rajtavesztett. A regényben Huang Zu hajóhadának egyik vezére, s Chen Jiu-val együtt vereséget szenvedett. (38. fejezet.)

Deng Mao (Teng Mao) 鄧茂 (? - 184) Sárgaturbános parancsnok, Cheng Yuanzhi egyik alvezére. (1. fejezet.)

Deng Yi (Teng Ji) 鄧義 (? - ?) Liu Biao, majd Liu Zong alvezére. Liu Xiannel együtt a Liu család bukását követően megadta magát Cao Cao-nak. (40. fejezet.)

Diao Chan (Tiao Csan) 貂蟬 (kb. 173/6 - ?) A Gyászos vagy Fekete Kabóca, Wang Yun miniszter fogadott lánya, kinek mesterkedése nagyban hozzájárult Dong Zhuo bukásához. Fiktív szereplő, a valóságban nem létezett, bár a történeti művek említést tesznek egy szolgálólányról, aki miatt Dong Zhuo és Lü Bu összeveszett. Ebből Wang Yun valóban megpróbált hasznot húzni, de nem tervezte el előre a dolgot. (8. fejezet.)

Dian Man (Tien Men) 典滿 (? - ?) Dian Wei fia, Cao Cao egyik testőre. A regényben nem jut neki fontos szerep, de jelentős tisztségeket töltött be Wei-ben. (17. fejezet.)

Dian Wei (Tien Vej) 典韋 (160 - 197) Cao Cao legbizalmasabb harcosainak egyike, ura kedvence. Nagy erejű férfiú, aki korai haláláig híven szolgálta Cao-t, aki még elesett fiánál is jobban meggyászolta. A valóságban két kézi alabárdot forgatott (Lü Bu fegyverének rövidített változatát), s nem volt részeg, valamint a fegyvereit sem lopták el Zhang Xiu támadásakor. (10. fejezet.)

Ding Feng (Ting Feng) 丁奉 (Chengyuan) (? - 271) Hírneves Wu katonai parancsnok, aki orgyilkosságokban is részt vett. a valóságban 220 előtt csupán alacsonyabb rangban szolgált Kan Ning alatt, így legtöbb olyan tette, amiről a regény beszámol, csupán a képzelet szüleménye. (38. fejezet.)

Ding Guan (Ting Kuan) 丁管 (? - ?) Császári írnok az utolsó Han császárok idején. A regényben betöltött szerepén kívül semmit sem lehet tudni róla. (4. fejezet.)

Ding Yuan (Ting Jüan) 丁原 (Jiayang) (? - 189) Jingzhou birodalmi védelmezője a Han-korszak végén. Kiváló lovas és íjász. Hűsége az uralkodóház felé és tisztessége közismert volt. Örökbe fogadta Lü Bu-t, saját gyermekei valószínűleg nem voltak. (3. fejezet.)

Dong (Tung) anyacsászárné 董太后 (? - 189) Szegény családból származó úrhölgy, Ling császár édesanyja. Igyekezett rávenni a fiát, hogy bocsásson áruba különböző rangokat. Politikai nézeteltérésbe keveredett a He-családdal. (2. fejezet.)

Dong (Tung) úrhölgy 董夫人 (? - 200) Xian császár hitvese. Atyja a Cao Cao ellen szervezkedők vezetője, Dong Cheng volt, ezért kellett neki is meghalnia, öt hónapos terhesen. (24. fejezet.)

Dong Cheng (Tung Cseng) 董承 (? - 200) „Birodalmi nagybácsi”, Xian császár nagybátyja, ezen kívül a lovasság és a harci szekerek generálisa. Mindvégig rendíthetetlenül hű maradt császári urához, ez pedig később szembefordította őt Cao Cao-val. (13. fejezet.)

Dong Huang (Tung Huang) 董璜 (? - 192) Dong Zhuo unokaöccse, akít a zsarnok, uralma alatt, magas rangra emelt, ám nem sokáig élvezhette ezt. (8. fejezet.)

Dong Min (Tung Min) 董旻 (Shuyin) (? - 192) A zsarnok Dong Zhuo fivére, bátyja uralma alatt Hu kormányzóává, valamint a Baloldali Hadsereg parancsnokává tették meg. A későbbiekben Huangfu Song végzett vele. (3. fejezet.)

Dong Xi (Tung Hszi) 董襲 (Yuandai) (? – 217) Wu szolgálatában álló harcos. A valóságban nem Yan Baihu-t ölte meg, hanem két ellenséges generálist, Huanglong Luo-t és Zhou Bo-t. Később kapitány lett, s hajójával együtt süllyedt el, elutasítván a könyörgéseket, hogy hagyja el azt. (15. fejezet.)

Dong Zhao (Tung Csao) 董昭 (Gongren) (156 – 236) Tanácsadó a Hanok szolgálatában. Később Wei királyságában tevékenykedik. Ő javasolta Cao Cao-nak, hogy költöztesse át a fővárost. (14. fejezet.)

Dong Zhong (Tung Csung) 董重 (? – 189) Dong anyacsászárné fivére, a Repülő Lovasság parancsnoka, „Birodalmi Nagybácsi”. (2. fejezet.)

Dong Zhuo (Tung Cso) 董卓 (Zhongying) (? – 192) Keleti-Han hadúr, aki igyekezett kihasználni a Ling császár halálát követő zűrzavart, az eunuch-frakció és a velük szembenálló udvaroncok összecsapását. A későbbiekben meglehetősen sikerrel tevékenykedett, ám zsarnoksága és kegyetlensége végül nem maradt megtorlatlanul. (1. fejezet.)

Dou Wu (Tou Vu) 竇武 (Youping) (? – 168) Politikus és konfuciánus tudós. Alacsony rangú tisztségviselőként tevékenykedett, míg lánya, Dou Miao Huan császár hitvese nem lett. Ezután a legmagasabb beosztásban lévő birodalmi hivatalnokok egyikévé vált. Társával, Chen Fannel együtt elégedetlen volt az eunuchok uralmával, ezért összeesküvést szöttek ennek letörésére. Azonban tervük kitudódott, majd vereséget szenvedtek az ezután következő csatározásokban is, és Dou Wu öngyilkosságot követett el. (1. fejezet.)

Du Biao (Tü Piao) (? – ?) Felfuvalkodott és korrupt császári tisztségviselő. (2. fejezet.)

Du Yuan (Tü Yuan) 杜遠 (? – 200) Korábbi Sárgaturbános vezér, aki a felkelés leverését követően banditaként fosztogatta az utazókat. Liao Hua végzett vele, miután nem volt hajlandó szabadon engedni Liu Bei feleségeit. Fiktív szereplő, a valóságban nem létezett. (27. fejezet.)

Duan Gui (Tuan Kuj) 段圭 (? – 189) Eunuch, a Tíz Hivatalos Segítő egyike. (2. fejezet.)

Duan Wei (Tuan Vej) 段煨 (Zhongming) (? – 210) Magas rangú tisztségviselő Xian császár udvarában. Dong Zhuo alvezéreinek ádáz ellenfele, s végül egyikükkel, Li Jue-vel ő végez. (17. fejezet.)

Fan Chong (Fen Csung) 樊崇 (? – 27) A Wang Mang uralma ellen lázadó legfőbb csoportosulás, a Vörösszemöldökűek egyik vezetője. Felkelésük 18-ban tört ki, s több akkori tartományra kiterjedt Csangan fővárosán kívül. Fan

Chong rövid időn belül tízezer embert gyűjtött össze, majd szövetségre lépett több más lázadóval, s végül mozgalmuknak képtelen volt ellenállni a központi kormánynak. (6. fejezet.)

Fan Chou (Fan Csou) 樊稠 (Kb. 135 – 192) Magas rangú tisztségviselő és hadvezér először Dong Zhuo, majd Li Jue szolgálatában. Később utóbbival nézeteltérése támadt, s emiatt érte el végzete. (9. fejezet.)

Fan Kang (Fen Kang) 范康 (Zhongzhen) (? – ?) Eredetileg Bohaiból származott, Jiangxia Nyolc Bölcsének egyike. (6. fejezet.)

Fan Kuai (Fan Kuaj) 樊噲 (? – Kr. e. 189) A Nyugati Han dinasztia korai időszakának egyik befolyásos hadvezére, Liu Bang közeli barátja, fegyvertársa és tanácsadója, valamint földije is. Eredetileg hentes volt, és kutyahús elkészítésére szakosodott. Trónra emelkedését követően Liu Bang Wu urának tette meg. (14. fejezet.)

Fan Li 范蠡 (Kr. e. 536 – Kr. e. 488) A Tavasz és Ősz korszaka idején Yue állam egyik államférfiúja, egyben kiváló üzletember. Miután Wu legyőzte az országot, lemondott. (33. fejezet.)

Fan Neng 樊能 (? – 194) Liu Yao egyik harcosa. Nem túlságosan bátor férfiú, aki igen dicstelen halált halt az egyik összecsapásban Sun Ce ellen. (15. fejezet.)

Fan Pang (Fen Pang) 范滂 (Mengbo) (137 – 169) Jiangxia Nyolc Bölcsének egyike, eredetileg Runanból való. Politikai okok miatt már fiatalon őrizetbe vették és végül ki is végezték. (6. fejezet.)

Fang Yue (Fang Jüe) 方悅 (? – 190) Henei-ből származó harcos, aki a tartomány kormányzója, Wang Kuang szolgálatában állt. Bátran kiállt Lü Bu ellen a Dong Zhuo-val vívott küzdelmek során, ám alul maradt. (5. fejezet.)

Feng „császárné” /Feng úrhölgy 馮氏 (? – ?) Yuan Shu felesége, Feng Fang lánya. Császárnéi címet kapott, mikor férje uralkodónak kiáltotta ki magát. (17. fejezet.)

Feng Fang 馮方 (? – ?) Yuan Shu apósa, Han tisztségviselő. Olyan ember hírében állt, aki hajlandó megrágalmazni azokat, akik nem hagyják magasabb tisztségekbe emelkedni. (17. fejezet.)

Feng Ji (Feng Csi) 逢紀 (Yuantu) (kb. 153 – 203) (Brewitt-Taylor fordításában Peng Ji néven szerepel.) Yuan Shao egyik tanácsadója, nanyani illetőségű. A későbbiekben, ura örököseként, Yuan Shangot támogatta. (7. fejezet.)

Feng Xu (Feng Hszü) 封譖 (? – 189) A Tíz Hivatalos Segítő, avagy Tíz Eunuch egyike. Állítólagosan szövetségre lépett a Sárgaturbános lázadókkal. (1. fejezet.)

Fu De (Fu Te) 伏德 (? – ?) Fu császárné fivére. Nagy szerepet játszik a császári pár menekülésében Li Jue és lázadói elől. (13. fejezet.)

Fu Jüe/Fu Suo (Fu Yue/Fu Shuo) 傳說 (kb. Kr. e. XIV. század) A Sang dinasztia egyik uralkodója, Wu Ding minisztere. Eredetileg egyszerű munkás volt, aki védfalak építésének mesterévé vált. Szorgalmára felfigyelve az uralkodó udvarába kívánta hozni, ám tartott attól, hogy a tisztségviselői lenézik majd származása miatt. (23. fejezet.)

Fu Shou (Fu Sou) császárné 伏壽皇后 (? – 214) Xian császár hitvese, Fu Wan úr leánya. Nem igazán volt jó a viszonya Cao Cao-val, s ez jelentette végzetét is. (20. fejezet.)

Fu Wan (Fu Ven) 伏完 (? – 209) Magas rangú tisztségviselő a Han udvarnál, Fu császárné atyja. A valóságban – lánya sürgetése ellenére – nem vett részt a Cao Cao elleni összeesküvésben. (20. fejezet.)

Fu Xun (Fu Hszün) 傅巽 (Gongti) (? – kb. 230) Eredetileg Liu Biao, majd Liu Zong tanácsadója. Sürgette a behódolást Cao Cao-nak, majd miután ez megtörtént, az utóbbi szolgálatába állt. Haláláig hűségesen szolgálta a Cao családot. (40. fejezet.)

Fu Ying (Fu Jing) 傅嬰 (? – ?) Sun Yi egykori hadvezére. Társával, Sun Gao-val együtt bosszút állt az ura halálát okozó összeesküvőkön. (38. fejezet.)

Gan (Kan) úrhölgy 甘皇后 (? – kb. 222) Liu Bei ágyasa, majd később felesége, Liu Shan, az örökös édesanyja. A valóságban nem 209-ben halt meg, mint a regényben, hanem sokkal Liu Bei halála előtt. Zhao Yun a gyermek Liu Shannel együtt őt is sikeresen megmentette. (22. fejezet.)

Gan Ji (Kan Csi) 干吉 (? – 200) Taoista szerzetes. Bizonyos helyeken Yu Ji (Jü Csi) néven szerepel, a zavart a két írásjegy (gan 干, yu 于) hasonlósága okozhatta. A valóságban szellem nem zaklatta halálra Sun Ce-t, már csak azért sem, mert Sun Ce nagy valószínűséggel nem végeztette ki őt. Ellenben elképzelhető, hogy érkezett egy ilyen nevű sarlatán Wu-ba, s ő végzett Sun Ce-vel. (29. fejezet.)

Gao Gan (Kao Kan) 高幹 (Yuancai) (? – 206) Yuan Shao unokaöccse, igen jó hadvezér. Legyőzte Li Diant és Yue Jint a Huguan szorosnál. (31. fejezet.)

Gao Lan (Kao Lan) 高覽 (? - ?) Eredetileg Yuan Shao egyik harcosa. Később Zhang He-val együtt átáll Cao Cao-hoz, s Vejt szolgálja a továbbiakban. (22. fejezet.)

Gao Shun (Kao Sun) 高順 (? - 198) Lü Bu szolgálatában álló hadvezér. Számos csatában kitüntette magát ura oldalán, ám végül Xiahou Dun legyőzte őt. Sorsa a valóságban is úgy alakult, ahogy a regényből kiderül. (11. fejezet.)

Geng Wu (Keng Vu) (Wenwei) (? - 191) Han Fu alatt szolgáló tisztségviselő, város- és palotaőrség parancsnok. Ellenezte, hogy ura megadja magát. Végzete Yuan Shao keze által éri. A valóságban nem kísérelte meg megölni Yuan Shao-t. (7. fejezet.)

Gong Du (Kung Tu) 龔都 (? - 201) Egykori Sárgaturbános vezér. Később Liu Bei-hez csatlakozott, majd valóban vereséget szenvedett Cao Cao csapataitól, ám nem a valóságban nem halt meg az ütközetben, csupán szétszórták az erőit, miután Liu Bei Liu Biao-hoz menekült. (26. fejezet.)

Gong Jing (Kung Csing) 龔景 (? - ?) Qingzhou kormányzója a Sárgaturbános lázadók támadása idején. Semmiféle történelmi feljegyzés nincs róla. (1. fejezet.)

Gongsun Du (Kungszun Tu) 公孫度 (Shengji) (kb. 150 - 204) Han hadvezér, aki Liaodong központtal független kormányzatot állított fel. A hadakozást igencsak kedvelő hadúr volt. Utódja fia, Gongsun Kang lett. (33. fejezet.)

Gongsun Kang (Kungszun Kang) 公孫康 (? - kb. 220) Liaodong kormányzója, a Yuan fiak végzete. Fejüket elküldte Cao Cao-nak, amiért jelentős jutalomban részesült. A későbbiekben kiterjesztette hatalmát a mai Korea bizonyos területeire is. (33. fejezet.)

Gongsun Yue (Kungszun Jüe) 公孫越 (? - 191) Gongsun Zan öccse, seregeinek egyik parancsnoka. Küldöttként is alkalmazták Yuan Shu-hoz. A valóságban nem úgy végezte, ahogy a regényben, hanem a yangchengi csatában, Sun Jiant segítve halt meg. (7. fejezet.)

Gongsun Zan (Kungszun Can) 公孫瓚 (Bogu) (? - 199) A Han dinasztia korának végén élő hadúr, aki sokáig a birodalom északi és keleti határait védte az ellenséges törzsektől. Lovasságával 191-ben csatlakozott a Dong Zhuo ellen fellépő szövetséghez. Fehér Lovas Generálisnak is nevezték, mert válogatott lovassága kizárólag fehér hátasokat használt a fehér paripát szent állatnak tartó törzsi ellenfelei megfélemlítésére. (1. fejezet.)

Gu Yong (Ku Jung) 顧雍 (Yuantan) (168 – 243) Cai Yong egyik tanítványa, kiváló tisztségviselő. Zhang Hong rábeszélésére állt a Sun család szolgálatába, s később Wu főminisztere lett. (29. fejezet.)

Guan Ding (Kuan Ting) 關定 (? – ?) Guan Ping atyja, kitalált személy. Elszállásolta Guan Yu-t, míg Sun Qian Yuan Shao-hoz igyekezett. Tiszteletreméltó földműves. (28. fejezet.)

Guan Hai (Kuan Hai) 管亥 (? – 193) Sárगतurbános lázadó vezér. Beihai ostromába fogott történetünk idején. A valóságban nem úgy végezte, mint a regényben, hanem az erősítés érkeztekor felhagyott a támadással és visszavonult. (11. fejezet.)

Guan Ning (Kuan Ning) 關寧 (? – ?) Guan Ping fivére. Még diák volt, mikor Guan Yu a birtokukra érkezett. (28. fejezet.)

Guan Ping (Kuan Ping) 關平 (178 – 219) A regény szerint Guan Yu fogadott fia, a valóságban azonban a hős biológiai atyja volt az ifjúnak. Ezen kívül nem Sun Quan végeztette ki, hanem Lu Meng. (28. fejezet.)

Guan Yu (Kuan Jü) 關羽 (Yunchang) (160? – 220) Liu Bei másik fogadott fivére, kiváló hadvezér és harcos, a becsületére roppant kényes férfiú. Halála után szobrot állítottak neki, s azóta egyfajta istenséggént tisztelik, képmása sok helyen megtalálható, nagy tiszteletnek örvend. Nem csupán a harc, hanem az irodalom, az igazság, a rend, sőt, a párbajok védelmező istensége is. (1. fejezet.)

Guan Zhong (Kuan Csung) 管仲/Guan Yiwu (Kuan Ji-Vu) 管夷吾 (Kr. e. 725 – Kr. e. 645) Qi állam hírneves főminisztere a Tavasz és Ősz Korszakában. Huan herceg, Qi uralkodója szolgálatában számos rendelkezésével roppantul megerősítette az országot. Őt tartják a Guanzi enciklopédia szerzőjének is, ám az valójában jóval később, a Hadakozó Fejedelemségek Korában született. (36. fejezet.)

Guangwu (Kuang-Wu) (Liu Xiu) 劉秀 (Kr. e. 5 – Kr. u. 57) A Han dinasztiába tartozó uralkodó. Kezdetben csupán a birodalom bizonyos részeire terjedt ki uralma, ám halálának idejére – hódításokkal és lázadó hadurak legyőzésével – már ismét sikerült egységesítenie az országot. (1. fejezet.)

Gui Lan (Kuj Lan) 嬖覽 (? – 204) Sun Yi egyik tisztségviselője, aki olyannyira nem volt hűséges urához, hogy néhány társával együtt orgyilkosságot követett el ellene. Ezért és még néhány további gyilkosságáért kivégezték. (38. fejezet.)

Guo Chang (Kuo Csang) 郭常 (? - ?) Öregember, akinél Guan Yu szállásra lel. Azonban vendéglátója fia miatt kellemetlenségekkel kell szembenéznie. Kitalált szereplő, a valóságban nem létezett. (28. fejezet.)

Guo Jia (Kuo Csia) 郭嘉 (Fengxiao) (170 - 207) Cao Cao legfontosabb tanácsadóinak egyike, aki még korai halála után is jó szolgálatot tett urának. Elemző jellegű személyiség volt, aki képes volt kiválóan felfejteni a rejtett dolgok lényegét is. (10. fejezet.)

Guo Si (Kuo Szi) 郭汜 (Duo) (146 - 197) Dong Zhuo alvezére, kiváló harcos, aki a későbbiekben társa, Li Jue segítségével uralomra tört, s egy időre át is vették a hatalmat az udvar felett. (5. fejezet.)

Guo Tu (Kuo Tu) 郭圖 (Gongze) (? - 205) Yuan Shao tanácsadóinak egyike. Ura halálát követően Yuan Tan szolgálatába állt, mivel úgy vélte, a legidősebb fiúnak kell atyja örökébe lépnie. (22. fejezet.)

Guo Yi (Kuo Ji) 郭奕 (Po-ji) (? - ?) Guo Jia tanácsadó fia. Képzett és művelt férfiú, aki birodalmi tanítóként tevékenykedett. A történet eseményeiben azonban nem játszott túl nagy szerepet. (34. fejezet.)

Han Dang (Han Tang) 韓當 (Yigong) (kb. 156 - 227) A Sun-család harcedzett és hűséges hadvezére, aki a dinasztia három generációja alatt is szolgált. A valóságban nem vívott párbajt Zhang Hu-val 191-ben. A későbbiekben komoly szerepet vállalt Wu királyság felemelkedésében. (5. fejezet.)

Han Fu 韓馥 (Wenjie) (149 - 191) Jizhou birodalmi védelmezője a Dong Zhuo zsarnoksága alatti időkben. Később szembekerült Yuan Shao-val, s végül – bár csak közvetve – ez okozta végzetét is. A valóságban sohasem állt Cao Cao szolgálatában. (5. fejezet.)

Han Fu 韓福 (? - 200) Luoyang kormányzója Cao Cao szolgálatában. Útját akarta állni Guan Yu-nek, s ez lett a veszte. Kitalált szereplő. (27. fejezet.)

Han Hao 韓浩 (Yuansi) (164 - 219) először Yuan Shu, majd Cao Cao híve, remek hadvezér. Támogatta a földművelésügyi reformokat Vejben, valamint egy alkalommal megmentette Xiahou Dunt attól, hogy túszként tartsák fogva. (39. fejezet.)

Han Heng 韓珩 (Zipei) (? - ?) A Wuhuan törzs egyik harcosa, aki nem volt hajlandó hűségesküt tenni Cao Cao-nak, hanem kitartott a Yuanok iránti hűsége mellett. (33. fejezet.)

Han Meng 韓猛 (? - ?) Yuan Shao egyik harcosa. A regényben bátor férfiúként ábrázolják, azonban csúfos kudarcot vall. (22. fejezet.)

Han Rong (Han Jüng) 韓融 (? - ?) A Hanok egyik követe. Xian császár alkalmazta, például a Li Jue-vel való tárgyalásra. Korábban Dong Zhuo alatt is hasonló funkciót töltött be. (13. fejezet.)

Han Song (Han Szung) 韓嵩 (Degao) (kb. 154 - ?) Liu Biao egyik hadvezére, nanyangi születésű férfiú. Kevés adat maradt fenn róla, s a regényben is csupán kis szerepet játszik. (23. fejezet.)

Han Sui (Han Szuj) 韓遂 (Wenyue) (Kb. 144 - 215) Ma Teng fogadott fivére, jelentős hadvezér. A valóságban nem szőtt összeesküvést Ma Chao ellen, hanem mindvégig Wei ellen harcolt, így kezét sem vesztette el Ma Chao-val szemben. Ellenben Ma Tenggel megromlott a viszonya, sok csatát vívtak egymás ellen, melyek közül az egyik során elfogta és megölte Ma Teng feleségét és néhány gyermekét. (10. fejezet.)

Han Xian (Han Hszien) 韓暹 (159 - 197) A Fehérhullámos lázadók egyik vezére. A későbbiekben Yuan Shu, majd Lü Bu szolgálatába állt. Liu Bei harcosai végeztek vele. (13. fejezet.)

Han Xin (Han Hszin) 韓信 (? - Kr. e. 196) Liu Bang egyik hírneves generálisa. Eredetileg Xiang Yu szolgálatában állt, de végül a Han dinasztia mellett döntött. Meglehetősen nehéz gyermekkorának hatása jelentősen közrejátszott e lépésben. (30. fejezet.)

Han Xun (Han Hszün) 韓荀 (Juzi) (? - 200) Lovassági tiszt Yuan Shao szolgálatában. Sajnálatos módon vereséget szenvedett Cao Cao ellen. Bizonyos fordításokban Han Juzi néven szerepel. (30. fejezet.)

Han Yin (Han Jin) 韓胤 (? - 196) Yuan Shu egyik tisztségviselője, aki általában küldöttként működött. Házassági ügyben őt küldték Lü Bu-hoz. Később kivégezték. (16. fejezet.)

Han Zhong (Han Csung) 韓忠 (? - 184) Sárgaturbános lázadó vezér. Zhu Jun és Liu Bei ellen harcolt Vennél, ám a küzdelem során elesett. (2. fejezet.)

He (Hu) császárné 何皇后 (kb. 160 – 189) Shao császár édesanyja, He Jin féltestvére. Komoly harcot folytatott fia trónjáért. (2. fejezet.)

He Man (Ho Men) 何曼 (? – 196) Az „íjazó ördög”, Sárgaturbános vezér. A valóságban a Cao Cao ellen vívott csatát követően végezték ki, 196 februárjában, s nem 195-ben. (12. fejezet.)

He Meng/Hao Meng (Ho Meng/Hao Meng) 郝萌 (? – 196) Lü Bu egyik alvezére. A valóságban sohasem vívott párbajt Zhang Fei-jel, ám fellázadt Lü Bu ellen. Ezen felül nem Cao Cao végeztette ki, hanem Cao Xing fejeztette le, a Lü Bu elleni lázadását követően. (11. fejezet.)

He Miao (He Miao) 何苗 (133 – 189) He császárné idősebb féltestvére. Belefolyt a politikai csatározásokba a Han-korszak végén, s végül ez okozta vesztét. (2. fejezet.)

He Miao (He Miao) 胡邈 (? – ?) Xian császár bizalmas tanácsadója (nem összetévesztendő He Jin azonos nevű fivérével, aki még az eunuchokkal történő politikai viaskodásba halt bele). Igyekezett lecsillapítani a dühöngő Huangfu Li-t. (13. fejezet.)

He Jin (Hu Csin) (Hu Csin) 何進 (Suigao) (? – 189) A Han-udvar főhivatalnokainak egyike, Sao császár (Liu Bian) nagybátyja. Nem nézte jó szemmel az eunuchok uralmát, s igyekezett tenni is ellenük. (1. fejezet.)

He Yi (Hu Ji) 何儀 (? – ?) Sárgaturbános lázadó vezér, aki elfoglalta Runant. A valóságban Yuan Shu és Sun Jian segítségére volt, majd miután Cao Cao legyőzte őt, ismét az előbbinek kívánta megadni magát. Sohasem fogta el Xu Chu, ám nincs történelmi műben említés arról, mi lett vele a Cao Cao-tól elszenvedett vereséget követően. Annyi bizonyos, hogy Cao nem végezte ki 195-ben. (12. fejezet.)

Ho Yo (Hu Jü) (? – ?) Nanyangból származó férfiú, aki megjósolta a Hanok bukását, Ezen kívül semmilyen információ nem lelhető fel róla. (1. fejezet.)

Hou Cao (? – ?) Lü Bu egyik alvezérének, Hou Chengnek az embere. Az általa elkövetett lólopás a valóságban nem történt meg, s e szereplő maga is kitalált személy. (19. fejezet.)

Hou Cheng (Hou Cseng) 侯成 (158 – ?) Lü Bu alvezérei közé tartozó harcos. Átállt Cao Cao-hoz, ezen, s a regénybeli eseményeken kívül mást nem tudni róla. (11. fejezet.)

Hou Yi (Hou Ji) 后羿 (? - ?) Dijun isten fia, mitológiai alak, aki azért jött a földre, hogy elpusztítsa az embereket sanyargató szörnyeket, és véget vessen a természeti katasztrófáknak. A holdistennő, Chang E férje, egyben kiváló íjász. Számos kaland végrehajtását követően egyik íjásztanítványa, Feng Meng rávette mestere egyik szolgáját, hogy végezzen vele. (13. fejezet.)

Hu Ban (Hu Pan) 胡班 (? - ?) Hu Hua fia. Segítségére volt Guan Yu-nek, mikor a hős 1000 *li*-t utazott Cao Cao-tól való távozását követően. Fiktív szereplő. (27. fejezet.)

Hu Cai (Hu Caj) 胡蔡 (? - 197) Ping tartomány kormányzója, majd a Fehérhullámos lázadók egyik vezére. Segített Xian császárnak elmenekülni az őt üldöző Li Jue elől. A valóságban nem e harc során ölték meg, hanem egy kisebb viszálykodásban vesztette életét. (13. fejezet.)

Hu Chier (Hu Csier) 胡赤兒 (? - 192) Niu Fu egyik alvezére és tanácsadója, meglehetősen kétes erkölcsű férfiú, aki megbűnhődik ura elárulása miatt. (9. fejezet.)

Hu Hua 胡華 (? - ?) Kitalált szereplő, visszavonult tisztségviselő, egykor Huan császár udvarában tevékenykedett. A regényben vendégül látja Guan Yu-t. (27. fejezet.)

Hu Juer (Hu Csüer) 胡車兒 (? - ?) Hatalmas erejű harcos Zhang Xiu szolgálatában. Nagy szerepet játszott abban, hogy megszabaduljanak Dian Wei-től, Cao Cao egyik kedvencétől. (16. fejezet.)

Hu Zhen (Hu Csen) 胡軫 (Wencai) (146 - 190) Dong Zhuo egyik alvezére. Ötezer harcost vezetett Sun Jian ellen. A valóságban nem úgy végezte, ahogy a regényben szerepel, hanem jóval tovább élt, és Wang Yun, majd Li Jue segítségére volt, végül egy általa kivégzett férfiú kísértette meg, s ez okozta halálát. (5. fejezet.)

Hua Tuo 華佗 (Yuanhua) (Kb. 110 - 207) Hírneves orvos a Han-korszak végén. A valóságban soha nem találkozott Guan Yu-vel, így nem is kezelhette őt, továbbá nem 220-ban halt meg, hanem 207-ben, s nem azért, mert megpróbálta meggyilkolni Cao Cao-t, hanem mert kifogásokat keresett, hogy ne kelljen gyógyítania őt. Egyszer például azt állította, hogy a felesége beteg, s ezért haza kell mennie. Cao kivizsgálta az esetet, úgy találta, hogy az orvos hazudott neki, ezért börtönbe vettette, majd hamarosan kivégeztette. (15. fejezet.)

Hua Xin (Hua Hszin) 華歆 (Ziyu) (157 – 231) A Sárkány elnevezésű, három tudósból álló csoport „feje”. Xian császár trónfosztását támogatta. A valóságban azonban inkább barátságos, csendes férfiú volt, egészen más, mint ahogy a regényben ábrázolták. (29. fejezet.)

Hua Xiong (Hua Hsziong) 華雄 (? – 191) Generális Dong Zhuo szolgálatában. A valóságban korántsem végzett olyan sok vezérrel, mint amennyi a regényben kerül említésre. Alacsony beosztású tiszt volt Lü Bu alatt. Halála is másként alakult, mint a regényben leírt drámai küzdelem. (5. fejezet.)

Huan (Liu Zhi) 劉志 (132 – 168, uralkodott: 146 – 168) A Han dinasztia huszonhetedik császára. Igen zűrzavaros körülmények között uralkodott, komoly ellenlábasai közé tartozott a Liang család, akiknek elődje megmérgezését tulajdonítják. Eunuchok segítségével igyekezett megszabadulni eme ellenfeleitől. Általában úgy tekintik, hogy uralma nagyban hozzájárul a későbbiekben a Keleti Han dinasztia bukásához. (1. fejezet.)

Huan herceg Qi-ből 齊桓公 (eredeti neve: Xiaobai) (? – Kr. e. 643, uralkodott: Kr. e. 685 – Kr. e. 643) Az Öt Hegemón egyike a Tavasz és Ősz korszakában. Híres tanácsadójával, Guan Zhonggal sikerült Q-t az akkori, kaotikus állapotban leledző birodalom legerősebb formációjává tennie. Halálát követően azonban ez az erő rögvest szertefoszlott. (29. fejezet.)

Huan Jie (Huan Csie) 桓階 (Boxu) (? – kb. 223) A Sun-család szolgálatában álló tisztségviselő, aki Sun Jian eleste után tárgyalt Liu Biao embereivel ura holttestének átadásáról. Valószínűleg ugyanaz a személy, aki a 79-80. fejezetekben ismét fontos szerephez jut, ezúttal a Han dinasztia uralmának bevégzésében, és Vej felemelkedésében. (7. fejezet.)

Huang Chengyan (Huang Csenjen) 黃承彥 (? – ?) A késői Han dinasztia egyik hírneves tudósa, Zhuge Liang apósa. Bizonyos fordításokban hibásan szerepel a neve (pinyin átírásban: Huang Chenyan). (37. fejezet.)

Huang Gai (Huang Kaj) 黃蓋 (Gongfu) (kb. 145 – kb. 208) Az egyik legkorábban a Sun-család szolgálatába álló hadvezér, aki igen hosszú ideig szolgálta urait. A valóságban ugyan megadta magát Cao Cao-nak a későbbi nagy összecsapásban a Vörös Szikláknál, ám előtte nem verték és büntették meg, hogy hihetőbb legyen az átállása. Fegyvere egy vaskorbács volt. (5. fejezet.)

Huang Shao (Huang Sao) 黃邵 (? – 196) Sárgaturbános hadvezér. He Yi-vel és He Mannel együtt szolgált. A valóságban valószínűleg nem Li Dian fogta el, s nem

195-ben, hanem 196 februárjában halt meg, viszont valóban az ütközetet követően végeztette ki Cao Cao. (12. fejezet.)

Huang Wan (Huang Van) 黃完 (Ziyan vagy Gongyan) (141 – 192) Magas rangú tisztségviselő, aki ellenezte Dong Zhuo terveit, ezért elbocsátották. A későbbiekben pártfogolta Wang Yun terveit a zsarnok ellen. (6. fejezet.)

Huang Zu (Huang Cu) 黃祖 (? – 208) Liu Biao egyik hadvezére, Jiangxia főadminisztrátora. Számátalan sikeres csatát vívott ura szolgálatában, míg végül Xiakou-nál érte el végzete, a regényben leírt módon. (7. fejezet.)

Huangfu Li 皇甫颺 (? – ?) Huangfu Song unokaöccse, Han tisztségviselő. Császáratól megbízást kapott, hogy teremtsen békét a két viaskodó lázadó, Li Jue és Guo Si között. (13. fejezet.)

Huangfu Song (Huangfu Szung) 皇甫嵩 (Yizhen) (? – 195) Katonai parancsnok, a sárgaturbános lázadás és a Liang tartományban kitört felkelés egyik leverője. (1. fejezet.)

Huo Guang (Huo Kuang) 霍光 (Zimeng) (? – Kr. e. 68) Nyugati Han politikus, aki azon kevesek közé tartozik, kiknek volt hatalma a közjó érdekében lemondadni egy uralkodót, ám ők maguk nem váltak trónbitorlókká. (3. fejezet.)

Ji Ling (Csi Ling) 紀靈 (? – 199) Ádáz harcos Yuan Shu szolgálatában. A valóságban valószínűleg nem valami szigonyféleség volt a fegyvere, mivel ezt nem említi egyetlen történeti forrás sem. Ezen felül nem párbajozott sem Guan Yu-vel, sem pedig Zhang Fei-jel, így utóbbi nem is ölhetette meg. (14. fejezet.)

Ji Ping (Csi Ping) 吉平 (? – 218) Luoyangból származó udvari orvos. A valóságban nem vett részt a „jåde öv” összeesküvésben, így Cao Cao nem is kényszeríthette öngyilkosságra. Ám évekkel később valóban csatlakozott Geng Ji Cao Cao elleni lázadásához. (A Brewitt-Taylor féle fordításban Chi Tai néven is szerepel.) (23. fejezet.)

Jia Xu (Csia Hszü) 賈詡 (Wenhe) (147 – 223) Igen tapasztalt és képzett tanácsadó, akit Dong Zhuo szolgálatában ismerünk meg, ám hosszú élete során még számátalan hadúr számára tesz jó szolgálatokat, s igen magas rangot és címeket ér el. (9. fejezet.)

Jia Yi (Csia Ji) 賈誼 (Kb. Kr. e. 200 – Kr. e. 169) Költő és politikus a Han korszak (Nyugati Han dinasztia) kezdetén. Viszonya nem volt felhőtlen Wen császárral, főként az ellentét miatt, ami kialakult Jia Yi és Liu Bang egykori támogatói köre

között. Halálát azonban nem ellenséges mesterkedés okozta, hanem – ahogy ő maga is elismerte – saját ügyetlensége: lováról leesvén súlyos sérüléseket szenvedett. (23. fejezet.)

Jian Shuo (Csien Suo) 蹇硕 (? – 189) A Tíz hivatalos Segítő avagy Tíz eunuch egyike. Egyik eunuchtársa, Guo Sheng végzett vele. (1. fejezet.)

Jian Yong (Csien Jung) 簡雍 (Xianhe) (? – ?) Eredetileg Tao Qian szolgálatában álló tanácsadó. Jelentős szerepe volt Liu Bei helyzetének megerősödésében, s a későbbiekben is Shu birodalmának hí szolgája volt. (Családneve eredetileg Geng 耿, ám a youzhou-i dialektusban ezt „csiennek” ejtik, ezért megváltoztatta.) (18. fejezet.)

Jiang Qi (Csiang Csi) 蔣奇 (Yiqu) (? – ?) Yuan Shao egyik tisztje. Wucsao-ba küldték erősítésként Cao Cao támadói ellen, ám a valóságban ez nem történt meg, mivel Yuan Shao nem fogadta el a tanácsot. Éppen ezért Zhang Liao nem is ölthette meg Jiang Qi-t. (30. fejezet.)

Jiang Qin (Csiang Csin) 蔣欽 (Gongji) (168 – 219) Önkéntes csapatok vezetője, akik Sun Ce haderejéhez csatlakoztak a Yangzhou ellen hadműveletek során. Ezt követően a Sun család, s Wu hűséges szolgálójaként tevékenykedett. (15. fejezet.)

Jiang Xiong (Csiang Hsziung) (? – ?) Zhuang király alattvalója, egyben felszarvazója, aki ellenben később megmentette ura életét. E történeten kívül semmi egyéb nem maradt fenn róla. (9. fejezet.)

Jiang Yiqu (Csiang Jicsu) 蔣義渠 (? – ?) Yuan Shao egyik alvezére. Mikor ura vereséget szenvedett Cao Cao-tól, igyekezett vigasztalni őt, s újjászervezni haderejét. (31. fejezet.)

Jiao Chu (Csiao Csu) 焦觸 (? – 208) Yuan Xi egyik alvezére, Zhang Nan fegyvertársa. A regényben ugyan Chibi-nél hősi halált halt, a valóságban azonban valószínűleg élt addig, hogy megláthatta Cao Pi császárrá emelkedését. (33. fejezet.)

Jin Shang (Csin Sang) 金尚 (? – 197) Yangzhou birodalmi védelmezője, eredetileg Yuan Shu hí embere, ám amikor utóbbi császárnak nevezte ki magát, nem fogadta el új tisztségét tőle, ezért ura kivégeztette. (17. fejezet.)

Jing (Csing) (Liu Qi 劉啟) (Kr. e. 188 – 141, uralkodott: 157 – 141) A Han dinasztia hatodik császára. Uralmának ideje alatt igyekezett korlátozni a kormányzók és tartományurak hatalmát, ezért tört ki Kr. e. 154-ben a Hét Állam vagy Hét Királyság lázadása. E császártól eredeztetik Liu Bei-t. (1. fejezet.)

Jing herceg/Liu Sheng (Liu Seng) 劉勝 (? – Kr. e. 113) Zhongshan ura, hercegi vagy királyi titullussal, a Nyugati Han dinasztia egyik uralkodója, Liu Bei közvetlen felmenője. Atyja Jing, bátyja pedig Wu császár volt. Mauzóleuma az egyik legfontosabb régészeti lelet a Nyugati Han uralkodócsalád emlékeit illetően. (20. fejezet.)

Ju Gu (Csü Ku) 沮鵠 (? – 204) Ju Shou fia, aki Handant védte Cao Cao csapatai ellen Yuan Shang szolgálatában. Zhang Liao-val nem bírt. (32. fejezet.)

Ju Shou (Csü Sou) 沮授 (? – 200) Yuan Shao egyik tanácsadója. Óvatosságra intette urát Cao Cao-val szemben, ám nem hallgattak rá. A valóságban azonban nem vetették börtönbe, csupán címeitől fosztották meg. (22. fejezet.)

Kai (Kaj) úrhölgy (? – ?) Yang Biao miniszter felesége, aki közreműködött Dong Zhuo két alvezéré, Li Jue és Guo Si egymásnak ugrasztásában. Valószínűleg fiktív alak, aki sohasem létezett a valóságban. (13. fejezet.)

Kan Ze (Kan Ce) 闞澤 (Derun) (? – ?) A Sun család szolgálatában álló tisztségviselő és tanácsadó. A későbbiekben fontos érdemeket szerez a Cao Cao-val vívott küzdelmekben. (38. fejezet.)

Konfuciusz/Kung fu-ce/Kung Qiu 孔子 (Zhongni) (Kr. e. 551 – Kr. e. 479) A Középső Birodalom legjelentősebb bölcseinek egyike, a konfucianizmus megalapítója. Elsőként Kong Rong őseként kerül elő a regényben. (11. fejezet.)

Kong Rong (Kung Jung) 孔融 (Wenju) (153 – 208) Beihai kormányzója, emellett híres tudós és költő, a Hét Mester egyike. Uraival sokszor összetűzésbe keveredett. A mai napig él egy tanmese róla, mely szerint Kong Rong körteszedés közben csupán a kisebb gyümölcsöket szedte le, míg a nagyobbakat meghagyta fivéreinek. E történettel tanítják az ifjakat udvariasságra és szerénységre. (5. fejezet.)

Kong Xiu (Kung Hsziu) 孔秀 (? – ?) A Tungling átjáró parancsnoka Cao Cao szolgálatában. Megpróbálta megakadályozni Guan Yu áthaladását. Fiktív szereplő. (27. fejezet.)

Kong Yu (Kung Jü) 孔昱 (Shiyuan) (? – kb. 172) Jiangxia Nyolc Bölcsének egyike, aki Kung-fu Cétől származtatta magát. (6. fejezet.)

Kong Zhou (Kung Csou) 孔宙 (Gongxu) (? – ?) Ékesszólásáról híres tisztségviselő, Yuzhou birodalmi védelmezője. Részt vett a Dong Zhuo elleni szövetségben. (5. fejezet.)

Kou Feng lásd Liu Feng. (36. fejezet.)

Kuai Liang (Kuaj Liang) 蒯良 (Zirou) (? – 192) Liu Biao egyik tanácsadója. Az ő tervének köszönhetően szenvedett igen érzékeny veszteséget a Sun-család, ahogy az a regényből is kiderül. (6. fejezet.)

Kuai Yue (Kuaj Jüe) 蒯越 (Yidu) (? – 214) Nanyangban született férfiú, Liu Biao tanácsadója, Kuai Liang öccse. A későbbiekben Cao Cao híve lesz, mikor eme hadúr elfoglalja Jinget. (6. fejezet.)

Laozi (Lao-ce) 老子 (Kr. e. VI. század) A Tavasz és ősz korszakának második felében, Chu királyságában élt bölcs, a taoizmus egyik mestere. A regényben először Li Ying kormányzó őseként kerül szóba. A taoista bölcsek a műben igen fontos szerepet játszanak, több különböző szerepben kerülnek elő, de mindig egyfajta rejtélyes légkör övezi őket. (11. fejezet.)

Lei Bo (Lej Po) 雷薄 (160 – ?) Yuan Shu szolgálatában álló harcos, aki később, ura bukása után a Sungsan hegy banditái közé állt, bajtársával, Chen Lannal együtt. (15. fejezet.)

Lei Xu (Lej Hszü) 雷叙 (? – ?) Zhang Xiu egyik alvezére, aki Cao Cao ellen volt ura segítségére. Valószínűleg fiktív szereplő. (17. fejezet.)

Li Bie (Li Pieh) 李別 (? – ?) Li Jue unokaöccse. Fiktív, csak a regényben létező személy. Nem túl dicsőséges módon végzi be életét Xu Chu-val, Cao Cao egyik alvezérével megütközve. (14. fejezet.)

Li Dian (Li Tien) 李典 (Mancheng) (kb. 181 – kb. 217) A későbbiekben igen jelentős szerepet játszó hadvezér, Cao Cao híve. A valóságban nem fogta el Huang Shao-t. (5. fejezet.)

Li Feng 李封 (? – 194) Lü Bu alvezére. A valóságban megpróbálta rávenni Li Dian atyját, Li Csient a lázadásra, s nem Xu Chu végzett vele, hanem Cao Cao végeztette ki. (11. fejezet.)

Li Feng 李豐 (? – 197) Yuan Shu egyik alvezére. Sok más bajtársával Shouchunnál veszítette életét, a Cao Cao serege ellen elszenvedett vereséget követően. (Brewitt-Taylor fordításában Li Tengként szerepel.) (17. fejezet.)

Li Fu 李孚 (Zixian) (? – ?) A Yuanok szolgálatában álló tisztségviselő. Képes volt behatolni Cao Cao táborába, majd értékes információkkal visszaszökni az övéihez. (32. fejezet.)

Li Gui (Li Kuj) 李珪 (? - ?) Liu Biao, majd fia, Liu Zong tanácsadója. Az ifjúnak azt javasolta, hogy adja át a hatalmat fivérének, Liu Qi-nek. Kitalált szereplő. (40. fejezet.)

Li Jue (Li Csüeh) 李傕 (Zhiran) (? - 198) Dong Zhuo egyik hűséges alvezére. Ura bukását követően társával, Guo Si-vel egy időre átvette a hatalmat a birodalmi udvar felett, s nagyon megnehezítette a császár és a hozzá hű főurak dolgát. (5. fejezet.)

Li Meng 李蒙 (? - ?) Dong Zhuo egyik híve, aki ura bukása után némi szerepelt vállalt Changan bevételénél. A valóságban nem úgy halt meg, ahogy a regényben található, hanem később Li Jue végzett vele. (9. fejezet.)

Li Ru (Li Zsu) 李儒 (? - 192) Dong Zhuo hű szolgálója, tanácsadója és másik veje. Egészen a zsarnok haláláig kitartott ura mellett, ezért vele egy időben veszítette életét. (3. fejezet.)

Li Si (Li Szu) 李斯 (kb. Kr. e. 280 - 208) A Qin dinasztia egyik főminisztere, híres írástudó és bölcselő. Számos újítást vezetett be a kormányzatban, miközben két uralkodó alatt is magas rangban szolgált. Állítólag ő véste a feliratot a császári pecsétbe. (6. fejezet.)

Li Si (Li Szu) 李肅 (Weigong) (? - 191) A lovasság főparancsnoka, agyafúrt tanácsadó Dong Zhuo és Lü Bu szolgálatában. (3. fejezet.)

Li Tong (Li Tung) 李通 (Wenda) (kb. 168 - kb. 209) Cao Cao egyik generálisa, aki a Liu Biao és Zhang Xiu ellen vívott háborúban megmentette ura hátvédjét. A későbbiekben magas tisztségeket töltött be Wei-ben. A valóságban betegségben halt meg 42 éves korában, nem Ma Chao végzett vele. (18. fejezet.)

Li Xian (Li Hszien) 李暹 (? - ?) Li Jue unokaöccse. Nagybátyja segítségére volt az uralkodó kicsempészésében. Végzete Xu Chu képében jött el érte. (13. fejezet.)

Li Ying (Li Jing) 李膺 (? - ?) Henan kormányzója. Az ifjú Kong Rong lenyűgözte őt szellemességével, ezért nagy jövőt jósolt neki. (11. fejezet.)

Li Yue (Li Jüeh) 李躍 (? - ?) Hírhedt bandita, a Fehérhullámos felkelők (a Sárगतurbánosok egyik alegysége) vezérei közé tartozott. Segítette Xian császár menekülését Li Jue elől. Bizonyos fordításokban Li Le néven szerepel. (13. fejezet.)

Liang Gang (Liang Kang) 梁綱 (? - 197) Yuan Shu egyik hadvezére. Shouchunnál lelte halálát, ahol Cao Cao serege ellen próbálta védeni a várost. (17. fejezet.)

Liao Hua 廖化 (Yuanjian) (kb. 185 – 264) Kezdetben Sárgaturbános lázadó, majd Liu Bei egyik hűséges hadvezére. Shu állam teljes fennállása során a Liu család hí követője marad, egészen a szomorú végig. (Történeti forrás nincs arról, hogy valóban Sárgaturbános lett volna.) (27. fejezet.)

Ling (Liu Hong) 劉宏 (156 – 189, uralkodott: 168 – 189) A Keleti Han dinasztia tizenkettedik császára. Elődjének, Huan császárnak nem volt utódja, így 12 éves korában őt választották uralkodóvá. Az ő uralma alatt tovább folyt a korrump eunuchok tevékenysége. Ahogy a császár felnőttkorba lépett, egyáltalán nem foglalkozott az állami étellel, hanem ehelyett igen romlott életvitelt folytatott. 184-ben, az uralmával szembeni elégedettség miatt tört ki a Sárgaturbános lázadás. (1. fejezet.)

Ling Cao 凌操 (? – 203) Wu szolgálatában álló harcos. Megakadályozta, hogy a Sun Ce elől menekülő Yan Baihu tovább fosztogassa a vidéket. Hősi halált halt Kan Ning ellen küzdve, ellenfelének nyílvesszőzárójától találva. (15. fejezet.)

Ling Tong (Ling Tung) 凌統 (Gongji) (189 – 217) Ling Cao generális fia, maga is Wu szolgálatában álló harcos. Igen ellentmondásos viszonyt ápolt atyja gyilkosával, Gan Ninggel, ám végül megbocsátott neki. (38. fejezet.)

Liu úrhölgy 劉夫人 (? – ?) Yuan Shao második felesége, Yuan Shang anyja. Igyekezett férjénél jó pozíciót kiharcolni gyermeke számára, mostohafiai ellenében. (31. fejezet.)

Liu Ai (Liu Aj) 劉艾 (? – ?) Dong Zhuo egyik főhivatalnok, egyben híres történész a Han udvarnál. A *Lingdi Ji* (*Ling császár évkönyvei*) című mű összeállítója. (14. fejezet.)

Liu An 劉安 (? – ?) Vadász, aki a feleségét eteti meg Liu Bei-jel s kíséretével, miután nem talál megfelelő húst a vendégei számára. Fiktív szereplő. (19. fejezet.)

Liu Bang (Liu Pang) 劉邦 (Gaozu) (Kr. e. 247 – Kr. e. 195) A Han dinasztia megalapítója, uralkodott Kr. e. 202-tól haláláig. (1. Fejezet.)

Liu Bei (Liu Pej) 劉備 (Xuande) (161 – 223) Jóindulatú és törvénytisztelő hadúr, a regény egyik főhőse, Zhang Fei és Guan Yu fogadott testvére. Annak ellenére, hogy távoli rokonságban állt a császári családdal, szegényes körülmények között nőtt fel. Politikai pályafutása a Sárgaturbános lázadás idején vette kezdetét. (1. fejezet.)

Liu Biao (Liu Piao) 劉表 (Jingsheng) (142 – 208) Jing tartomány főfelügyelője, Jingzhou birodalmi védelmezője a Hanok uralma alatt. Nagyhatalmú hadúr,

aki a Sun-család ellenlábásává vált Dong Zhuo zsarnoksága idején. Már ifjú korában igen nagy tudásúnak tartották, ezért a Nyolc Bölcs egyikeként emlegették. (6. fejezet.)

Liu Dai (Liu Taj) 劉岱 (Gongshan) (147 – 192) Yanzhou birodalmi védelmezője. Jingzhou-nál összecsapott a Sárgaturbánosokkal, s elesett az ütközetben. A regény állításával ellentétben a valóságban nem ugyanaz a személy, akit Liu Bei győzött le a későbbiekben. (5. fejezet.)

Liu Fan 劉範 (? – 194) A Baloldali Hadsereg parancsnoka a Dong Zhuo zsarnokságát követő zűrzavaros időkben. Ma Yu és Chong Shao birodalmi tisztségviselőkkel szervezkedésbe fogott Li Jue és Guo Si, Dong Zhuo egykori alvezérei ellen. (10. fejezet.)

Liu Feng 劉封 (192 – 220) Liu Bei fogadott fia, eredeti nevén Kou Feng. Liu Mi kormányzó unokaöccse. Sorsa Guan Yu halálát követően pecsételődik meg. (36. fejezet.)

Liu Hong (Liu Hung) 劉弘 (? – ?) Liu Bei atyja, Liu Xiong fia, a közvélekedés szerint a Han családból származó Jing császár leszármazottja. (1. fejezet.)

Liu Hui (Liu Huj) 劉徽 (? – ?) Csupán a regényben szereplő, fiktív alak. Liu Bei és fivérei nála nyernek menedéket, mikor meggyűlik a bajuk Du Biao császári ellenőrző hivatalokkal. (A Brewitt-Taylor féle fordításban Liu Hu néven szerepel.) (2. fejezet.)
Liu Mi 劉泌 (? – ?) Liu Feng nagybátyja, Fankou kormányzója. Cao Ren vereségét követően találkozott először Liu Bei-jel. Valószínűleg kitalált szereplő. (36. fejezet.)

Liu Pi 劉辟 (? – 196) Sárgaturbános lázadó vezér. A felkelés leverése után Runanba ment, majd később Liu Bei-hez csatlakozott. A valóságban azonban ez utóbbi nem történt meg, hanem több más egykori lázadótársával együtt vereséget szenvedett, s Cao Cao kivégeztette őt. (26. fejezet.)

Liu Qi (Liu Csi) 劉琦 (? – 209) Liu Biao és Chen úrhölgy gyermeke, Jing legitim örököse. Jó barátságba került Liu Bei-jel. (34. fejezet.)

Liu Shan (Liu San) 劉禪 (Gongsi) (207 – 271) Liu Bei és Gan úrhölgy fia, a későbbiekben Su második uralkodója (233 és 263 között). Korántsem olyan nagy formátumú és jelentős személyiség, mint atyja. (34. fejezet.)

Liu Sheng (Liu Seng) 劉勝 (? – Kr. e. 113) Zhongshan ura a Nyugati Han birodalom korában, Jing császár fia, Liu Bei egyik őse. Végső nyughelye a legértékesebb

régészeti lelőhelyek egyike ebből a korszakból. (1. fejezet.)

Liu Tao 劉陶 (Cigi) (? – 185) Yingchuanból származó főhivatalnok, aki azzal vádolta az eunuchokat, hogy a Hanok megbuktatását tervezik, ezért meggyilkolták. (2. fejezet.)

Liu Wan (Liu Van) 劉琬 (? – ?) Han birodalmi miniszter. Történetünk ideje előtt ellátogatott Wu-ba, s igen nagy jövőt jósolt az akkor még gyermek Sun Quannak. (29. fejezet.)

Liu Xian (Liu Hszien) 劉先 (Shizong) (? – ?) Liu Biao egyik harcosa, aki ura halálát követően társával, Deng Yi-vel Liu Zongot szolgálta. Végül megadta magát Cao Cao-nak. Néhány fordításban tévesen „Liu Xinnek” írták át. (40. fejezet.)

Liu Xiong (Liu Hszüing) 劉雄 (? – ?) Liu Bei nagyatyja. Állítólag a Han dinasztiaibéli Csing császár leszármazottja. (20. fejezet.)

Liu Xun (Liu Hszün) 劉勳 (Zitai) (? – ?) Lujiang város kormányzója. Alulmaradt Sun Ce-vel szemben, s Cao Cao-hoz menekült. Később harácsolás és korrupció vádjával kivégezték. (29. fejezet.)

Liu Yan (Liu Jen) 劉焉 (Junlang) (? – 194) A Han uralkodók rokonságába tartozó hadúr a Keleti Han dinasztia végének idején, Jizhou birodalmi védelmezője. (1. fejezet.)

Liu Yan (Liu Jen) 劉延 (? – 200) Cao Cao szolgálatában álló tisztségviselő, Dongjun kormányzója. Yuan Shao csapatai ellene vonultak a 200-ik év elején, ám a kormányzó segítséget kért és kapott urától a támadók ellen. (25. fejezet.)

Liu Yao (Liu Jao) 劉繇 (Zhengli) (157 – 198) Yangzhou birodalmi védelmezője, Liu Dai fivére. (Néhány helyen hibásan Liu Yongként szerepel.) Összetűzésbe keveredett Sun Ce-vel, de nem a harctéren esett el, hanem betegség lett a végzete. (11. fejezet.)

Liu Ye (Liu Jeh) 劉曄 (Ziyang) (171 – 232) Kezdetben Yuan Shu, majd Cao Cao híve, utóbbi egyik legjelentősebb tanácsadója. Vagyonos családból származott, s egyik őse állítólag Liu Xiu, vagyis Guang-vu császár volt. (10. fejezet.)

Liu Yu (Liu Jü) 劉虞 (Boan) (? – 193) Youzhou kormányzója, majd számos magas tisztség betöltője. Hadvezérként sikeresen fojtotta el Zhang Ju felkelését. (2. fejezet.)

Liu Ziyang (Liu Cüjang) 劉子揚(? - ?) Lu Su barátja, aki megpróbálta rávenni az utóbbi, hogy csatlakozzon urához, Zheng Bao-hoz. (29. fejezet.)

Liu Zhang (Liu Csang) 劉萇 (? - ?) Tung császárné férje, Jiedu kormányzója. A gyermektelen Huan császár örökbe fogadta a gyermeküket, akikből később Ling császárként lépett trónra. (2. fejezet.)

Liu Zhang (Liu Csang) 劉璋 (Jiyu) (? - 219) Liu Yan fia, Yiazhou ura, valamint Ba-Shu kormányzója. A későbbiekben komoly szerepet kap az eseményekben, ám gyengekezű és ostoba vezetőként szerepel a regényben. A valóságban Sun Quannak hódolt be Guan Yu halálát követően. (16. fejezet.)

Liu Zhang (Liu Csang) 劉璋 (? - Kr. e. 177) A Lü klán elleni összeesküvés egyik prominens képviselője, a Han alapító, Liu Bang unokája, Zhuxu hercege Kr. e. 180-tól haláláig. (22. fejezet.)

Liu Zhen (Liu Csen) 劉貞 (? - ?) Lucheng ura Kr. e. 117 és Kr. e. 113 között. Wu császártól kapta e rangját. Liu Bei egyik öse. (20. fejezet.)

Liu Zong (Liu Cung) 劉琮 (? - ?) Liu Biao kisebbik gyermeke, aki halála után birtokába lépett. A valóságban nem Cai úrhölgy gyermeke volt, hanem annak egyik unokahúgát vette feleségül. Ezen felül Cao Cao nem végeztette ki. (34. fejezet.)

Lu Boshe (Lü Po-sö) 呂伯奢 (? - 189) Jó barátja, fogadott fivére Cao Cao atyjának, Cao Songnak. A Dong Zhuo megtorlása elől menekülő Cao Cao nála lel menedékre, ám egy bizarr félreértés miatt a vendéglátót eléri végzete. (4. fejezet.)

Lu Cui (Lü Cui) 路粹 (Wenyu) (? - 219) Boráldozó és tanácsadó, Caj Jung egyik tanítványa. Rágalmazása miatt végezték ki Kong Rongot, őt magát pedig Cao Cao végeztette ki. (23. fejezet.)

Lu Kui (Lü Kuj) 魯雋 (? - 191) Udvari intéző a kései Han korban. A lázadó Li Jue és Guo Si emberei megölték, miután bevették Changant. (9. fejezet.)

Lu Meng (Lü Meng) 呂蒙 (Ziming) (178 - 220) Igen képzett harcos Wu szolgálatában, akiről kiderül, hogy ráadásul tudós is. A későbbiekben jelentős szerepet játszik majd az eseményekben. A valóságban természetesen nem úgy halt meg, ahogy a regényben olvasható, hanem mindig is beteges volt, ezért hunyt el már 42 évesen. (38. fejezet.)

Lu Qian (Lü Csien) 呂虔 (Zike) (? - ?) Katonai tanácsadó először Cao Cao, majd fia, Cao Pi szolgálatában. Számos hadjárat során segítette urait, s többször is volt mersze szembeszegülni elgondolásaikkal, ám igazán jelentős szerepet nem töltött be soha. (10. fejezet.)

Lu Su (Lü Szu) 魯肅 (Zijing) (172 - 217) Kiváló államférfi és diplomata a Sun család szolgálatában. Egy ideig Wu nagyköveteként Su-ban tevékenykedett. (29. fejezet.)

Lu Xun (Lü Hszün) 陸遜 (Boyan) (183 - 245) Igen híres és kiváló hadvezér Wu szolgálatában. A későbbiekben döntő fontosságú szerepe lesz a Su ellen vívott csatározásokban. (38. fejezet.)

Lu Zhao (Lü Csao) 路招 (? - ?) Han generális. Cao Cao parancsára Liu Bei alatt szolgálva indult útnak Yuan Shu ellen, mikor ez utóbbi bátyjához, Yuan Shao-hoz kívánt eljutni. (21. fejezet.)

Lu Zhi (Lü Ci) 盧植 (Tzu-kan) (? - 192) A Keleti Han dinasztia kései korszakának egyik generálisa és tudósa. Tanítványai közé tartozott Liu Bei és Gongsun Zan is. (1. fejezet.)

Luo Tong (Luo Tung) 駱統 (Gongxu) (193 - 228) Sun Quan egyik alattvalója. Szegény sorból származott, s azzal szerzett hírnevet, hogy hűséges maradt mostohaanyjához. (38. fejezet.)

Lü császárné 呂后 (Kr. e. 241 - Kr. e. 180) Liu Bang (Gaozu) császárnak, a Han dinasztia megalapítójának hitvese. Meglehetősen ellentmondásos személyiség, aki férje uralma alatt is, de főként az ő halála után komolyan beleszólt a birodalom kormányzásába. Végül mégis betegségben halt meg, nem pedig erőszakos halállal. (2. fejezet.)

Lü Bu (Lü Pu) 呂布 (Fengxian) (? - 198) A kor legjobb harcosa, jiuanyi származású, nomád felmenőkkel. Nagy szerepe volt a Hanok uralmát megdöntő csatározásokban. Lova, a Rőt Vadnyúl úgyszintén legendás állattá vált. Katonai képességeihez azonban egyéb tulajdonságai nem értek fel, ezért az egymással szembenálló felek időnként könnyedén kihasználták őt. (3. fejezet.)

Lü Chan (Lü Csan) 呂產 (Kr. e. 181 körül) A regényben Lü császárné egyik fivéréként szerepel, ám valójában unokaöccseinek egyike volt. Magas tisztségeket töltött be a császárné uralkodása alatt, s részesen volt a Lü klán felforgató tevékenységének Liu Bang császár halálát követően. (22. fejezet.)

Lü Fan (Lü Fen) 呂範 (Ziheng) (? – 228) Eredetileg Yuan Shu tanácsadója volt, ám elhagyta urát, és Sun Ce szolgálatába állt. Ő állt elő később a javaslattal Sun úrhölgy házasságát illetően. (15. fejezet.)

Lü Gong (Lü Kung) (? – ?) Nagy erejű harcos Liu Biao szolgálatában. Bizonyos történelmi források Lü Csie néven hivatkoznak rá. A regényben betöltött, nem csekély szerepén/tettén kívül szinte semmi sem tudható róla. (7. fejezet.)

Lü Ji (Lu Csi) 陸績 (Gongji) (188 – 219) Érdemdús tanácsadó a Sun család szolgálatában. Gyermekkorában állítólag ellopott Yuan Shu-tól egy narancsot, hogy édesanyjának adhassa. (38. fejezet.)

Lü Kang (Lü Kang) 陸康 (Jining) (Kb. 125 – kb. 195) Lujiang kormányzója, korábban Ling császár és az eunuchok uralmának kritizálója. Két éven keresztül kitartott pozíciójában, annak ellenére, hogy folyamatosan fenyegetéssel kellett szembenéznie Sun Ce részéről, ám végül legyőzték. (15. fejezet.)

Lü Kuang (Lü Kuang) 呂曠 (? – ?) A Yuan fivérek szolgálatában álló harcos, Lü Xiang bátyja. Végül Cao Cao-hoz szegődött, s támadást intézett Liu Bei ellen. A valóságban nem párbajozott és ölte meg Cen Bi-t. (32. fejezet.)

Lü Lu 呂祿 (Kr. e. II. század eleje körül) Lü császárné, Liu Bang császár feleségének egyik unokaöccse (a regényben tévesen a fivéreként szerepel). Nagynénje segítőként működött, s magas pozícióba jutott a császár halálát követően. (22. fejezet.)

Lü Wang (Lü Vang)/Jiang Ziya (Csiang Cü-ja) 呂望/姜子牙 (Kr. e. 1100 körül) A Zhou dinasztia Wen királyának részben mítikus tanácsadója. A Weishu folyó partján élt. A regényben többször említésre kerül, mivel a kiváló tanácsnok mintaképe. (36. fejezet.)

Lü Weihuang (Lü Vejhuang) 呂威璜 (? – 200) Yuan Shao egyik tisztje. Wuchao-t őrizte Chunyu Qiong egyik beosztottjaként. (30. fejezet.)

Lü Xiang (Lü Hsziang) 呂翔 (? – 207) Lü Kuang öccse, aki mindenhová követte fivéréét. Először Yuan Tan, majd Yuan Shang, végül pedig Vej királyságának szolgálatában álltak. (32. fejezet.)

Ma Chao (Ma Csao) 馬超 (Mengqi) (176 – 222) Ma Teng fia, jelentős, északról származó hadvezér. A későbbiekben még igen fontos szerep jut neki az eseményekben. A történetbe lépésekor még igen fiatal, alig tizenhét esztendő. A valóságban valószínűleg nem vett részt Ma Teng hadjáratában Dong Zhuo alvezérei

ellen, ám ha mégis a sereg soraiban volt, nem győzte le párbajban Wang Fangot és Li Mengtet. A Fen folyónál 202-ben vívott ütközetben ő vezette Ma Teng csapatait, ám ez a csata nem szerepel a regényben. Nem végzett Li Tonggal a Tong-szorosnál, valamint a regényben leírtakkal ellentétben, atyját azután végezték ki, hogy Ma Chao fellázadt Cao Cao ellen. (10. fejezet.)

Ma Midi 馬日磾 (Wengshu) (? – 194) A kései Han-kor egyik híres tudósa, számos magas udvari és katonai rang viselője. Dong Zhuo uralma alatt is megtarthatta miniszteri állását. Ő volt a küldött a további harcok megakadályozására Yuan Shao és Gongsun Zan között. (7. fejezet.)

Ma Rong (Ma Jung) 馬融 (Jichang) (79 – 166) Igen befolyásos konfucianus tanító és kormányzati tisztségviselő. Legfontosabb tanítványainak egyike Zheng Xuan volt, aki pedig Liu Bei egyik mestereként szerepel. Ma Rong volt az első tudós, aki kommentárokkal látta el az Öt Klasszikust (a Klasszikus Versgyűjteményt, a Dokumentumok és Beszédok könyvét, a Rítusok Könyvét, a Ji-csinget és a Tavasz és Ősz Évkönyveit). (22. fejezet.)

Ma Teng 馬騰 (Shoucheng) (? – 212) Xiliang kormányzója, a híres harcos, Ma Yuan leszármazottja, Ma Chao atyja. A valóságban nem vett részt a Dong Zhuo elleni összefogásban, épp ellenkezőleg, szövetségre lépett a zsarnokkal. Kivégzésére nem Ma Chao támadása előtt került sor, hanem egy évvel később. Végül nem volt szerepe az „öv-rendeletben”. (5. fejezet.)

Ma Wu (Ma Vu) 馬武 (Zizhang) (? – 61) A Keleti Han Birodalom egyik hírneves generálisa. A taoista templomok gyakori kapuórző istensége, Yao Qi-vel együtt. (23. fejezet.)

Ma Yan (Ma Jen) 馬延 (? – 208) Először a Yuan család, főként Yuan Shang szolgálatában álló harcos, Zhang Yi fegyvertársa. A későbbiekben Cao Cao-hoz pártol, majd hősi halált hal. (32. fejezet.)

Ma Yu (Ma Jü) 馬宇 (? – 194) Han titkos tanácsos, aki Han Sui és Ma Teng segítségére volt Li Jue és Guo Si ellenében. Ez a tette lett egyben a saját és a családjá végzete is. (10. fejezet.)

Ma Yuan (Ma Jüan) 馬援 (Wenyuan) (Kr. e. 14 – Kr. u. 49) Han generális, aki a mostani Vietnam területén lévő népek elleni hadjáratot vezette. A Hadakozó Fejedelemségek korának egyik kiváló hadvezére, Zhao She leszármazottja, ő maga pedig a regényben szereplő Ma Teng és Ma Chao őse. (29. fejezet.)

Ma Yuanyi (Ma Jüan-ji) 馬元義 (? – 184) Befolyásos Sárgaturbános vezér, a Zhang-fivérek egyik legkorábbi híve. (1. fejezet.)

Man Chong (Man Csung) 滿寵 (Boning) (Kb. 171 – 242) Cao Cao egyik fontos katonai tanácsadója, aki a későbbiekben jelentős szerepet játszik Wei védelmében Shu királysága ellen. Csaknem ötven évig állt a Cao család szolgálatában. Öregkorában azonban már nem vett részt politikai játszmákban és udvari intrikákban. Logikus gondolkozású taktikusnak bizonyult, aki nem vétett ostoba hibákat. (10. fejezet.)

Mao Jie (Mao Csieh) 毛玠 (Xiaoxian) (161 – 216) Katonai tanácsadó Cao Cao szolgálatában. A későbbiekben hadfelügyelő, majd vízi haderő-parancsnok. Rágalmazás következtében kényszerült lemondani hivatalairól, de más büntetésben nem részesült, s természetes halállal halt meg Vej királyságában. (10. fejezet.)

Mencius/Mengzi (Meng-cü) 孟子 (Kr. e. 372 – Kr. e. 289 vagy Kr. e. 385 – Kr. e. 303/302) Konfucianus bölcsele, a „Második Mester”, vagyis csupán Konfucius előzi meg a bölcsek sorában. Az egyén vele született jóságát hangsúlyozta, úgy gondolván, hogy csupán a társadalom káros befolyásának hatására aljasodik le. (23. fejezet.)

Meng Gongwei (Meng Kungvej)/Meng Jian (Meng Csien) 孟建 (? – ?) Zhuge Liang és Xu Shu ifjúkori barátja. A későbbiekben Wei szolgálatába állt, s Liang tartomány kormányzója lett. (37. fejezet.)

Meng Tan (Meng Ten) 孟坦 (? – 200) Han Fu egyik hadvezére. Azt javasolta, hogy üssenek rajta a Liu Bei családjával utazó Guan Yu-n, Luoyang közelében. A terv nem vált be. (27. fejezet.)

Mi úrhölgy 糜夫人 (? – ?) Liu Pej felesége, Mi Zhu húga. A valóságban az előtt halt meg, hogy Liu Bei megbékítette volna Dangyangot. Nem adta életét Liu Shanért, ehelyett Gan úrhölgy volt a gyermekkel, s mind a kettőjüket megmentette Zhao Yun. (22. fejezet.)

Mi Fang 糜芳 (Zifang) (? – ?) Mi Zhu testvére, a harcos, aki mind a három, később kialakuló királyságot szolgálta. Wu-ban fejezte be életét, a regényben leirtakkal ellentétben nem tért vissza Liu Bei-hez, s nem is végezték ki. (18. fejezet.)

Mi Heng 彌衡 (Zhengping) (176 – 200) Hírneves tudós és szónok, akit barátja, Kong Rong ajánlott Cao Cao figyelmébe. Sajnos szavaival és tetteivel megsértette Cao tisztségviselőit, ezért Liu Biao-hoz került, majd rövid pályafutását a hatalmasságok körében Huang Zu-nál fejezte be. saját éles nyelve áldozata lett. Néhány forrásban

Ni Heng néven szerepel. (23. fejezet.)

Mi Zhu (Mi Cu) 麋竺 (Zizhong) (? – 221) Az eseményekben később jelentős szerepet betöltő tanácsadó. Fivére, Mi Fang is fontos szereplője lesz a történeteknek. Családja négy generáción keresztül kereskedelemmel foglalkozott, hatalmas vagyont halmozva fel. Szolgáloik és követőik száma elérte a tízezer főt. (11. fejezet.)

Min Gong (Min Kung) 閔貢 (? – ?) A Henani előljáróság egyik katonai parancsnoka. Az eunuchok befolyásának alkonyán Shao császár segítségére volt, s végzett Duan Gui eunuchhal. (3. fejezet.)

Ming császár/Han Ming Di 漢明帝 (28 – 75, uralkodott: 58 – 75) Nyugati Han uralkodó. Uralkodása alatt kezdett el terjedni a buddhizmus Kínában. Szorgalmas és jó szervező volt. A Han aranykort az ő és fia, Zhang császár időszakára teszik. (27. fejezet.)

Mu Shun (Mü Sun) 穆順 (? – 190) Shantangból származó harcos, aki a Dong Zhuo ellenes szövetség csatározásai során kiállt Lü Bu ellen, de elbukott. Kitalált alak. (5. fejezet.)

Niu Fu (Niu Fū) 牛輔 (? – 191) Dong Zhuo veje, aki a zsarnok letaszítását követően tovább harcolt Lü Bu és Li Si ellen. (3. fejezet.)

Ou Xing (Hou Hszing) 區星 (? – 187) Önjelölt generális, akiről történelmileg csak annyi tudható, hogy lázadóként megkísérelte meghódítani Changshát. (2. fejezet.)

Pan Feng 潘鳳 (? – 190) Han Fu birodalmi védelmező egyik harcosa, kitalált alak. Óriási harci fejszével küzdött, ám Hua Xiong végzett vele. (5. fejezet.)

Pan Zhang (Pan Csang) 潘璋 (Wengui) (171 – 234) A Sun családnak hatalmas szolgálatokat tevő generális. A valóságban nem ölte meg őt Guan Xing, *A három királyság krónikája* ugyan említést tesz haláláról, ám minden részletezés nélkül. (38. fejezet.)

Pang Degong (Pang Tekung) 龐德公 (Shanmin) (? – ?) Híres tudós, Pang Tong nagybátyja. Sima Hui időnként „Pang Gong” becenéven szólítja, ezért időnként hibásan csupán ezen a néven jelenik meg a fordításokban. (35. fejezet.)

Pang Shu (Pang Su) 龐舒 (? – 194) Changani főúr, aki menedéket nyújtott Lü Bu családjának, mikor a harcos szorongatott helyzetbe került. E tette felbőszítette Dong Zhuo két egykori alvezérét, Li Jue-t és Guo Si-t, akik végeztek vele. (11. fejezet.)

Pang Tong (Pang Tung) 龐統 (Shiyuan) (179 – 213) Az „Ifjú Főnix”, Liu Bei egyik legfontosabb tanácsadója. A valóságban némileg más jellem volt, mint ahogy a regényben ábrázolják. (35. fejezet.)

Pei Yuanshao (Pej Jüansao) 裴元紹 (? – 200) Korábbi Sárgaturbános vezér, Zhang Jue híve. Azután banditaként tevékenykedett. Nem volt jó ötlet a részéről, hogy megpróbálta ellopni Zhao Yun lovát. Kitalált szereplő. (28. fejezet.)

Peng An (Peng En) 彭安 (? – ?) Yuan Tan egyik harcosa. Xu Huang könnyedén végzett vele egy párviadalban. Kitalált személy. (33. fejezet.)

Peng Bo (Peng Po) (? – ?) Han tanácsadó a császári udvarnál. Semmi többet nem lehet tudni róla, azon kívül, hogy a regényben figyelmezteti Dong Zhuo-t: Lu Zhi meggyilkolása felzaklatná az embereket. (3. fejezet.)

Peng Yue (Peng Jüeh) 彭越 (Zhong) (? – Kr. e. 196) A kései Qin dinasztia egyik fontos hadvezére és politikai alakja. Belekevedett a Chu-Han viszályba, s az utóbbi vezetője, a Han dinasztia megalapítója, Liu Bang oldalára állt annak ellenfelével, Xiang Yu-vel szemben. (9. fejezet.)

Pu Jing (Pu Csing) 普淨 (? – ?) Az Állam Őrzője templom egyik szerzetese, Guan Yu földije. Figyelmeztette az arra utazó hőst a rá váró veszedelmekre. (27. fejezet.)

Qiao (Csiao) úrhölgy/Da Qiao [Idősebb Csiao] 大喬 (? – ?) Sun Ce felesége, Xiao Qiao nővére. A valóságban nem Qiao Xuan lánya volt. (29. fejezet.)

Qiao Mao (Csiao Mao) 喬瑁 (Yuanwei) (? – 190) Dongjun kormányzója, a Dong Zhuo elleni hamis rendelet megalkotója. Liu Daijal igen ellenséges viszonyban állt. (5. fejezet.)

Qiao Rui (Csiao Jui) 橋蕤 (? – 197) Yuan Shu egyik katonai tisztségviselője. Cao Cao csapatai ellen vitézkedett, ám a valóságban nem Xiahou Dun végzett vele, hanem elfogták, s Cao kivégeztette. (15. fejezet.)

Qiao Xuan (Csiao Hszüan) 橋玄 (Gongzu) (110 – 184) Nagy tudású bölcs hírben álló tisztségviselő, aki felismerte Cao Cao Dehetségét, s megjósolta a Hanok bukását is. (1. fejezet.)

Qin Qi (Csin Csi) 秦琪 (? – 200) Xiahou Dun egyik alvezére, fiktív szereplő. Guan Yu-t igyekezett megállítani, mikor az utóbbi távozott Cao Cao-tól, hogy megtalálja Liu Bei-t. (27. fejezet.)

Qiong (Csiung) úrhölgy (? - ?) Guo Si féltékeny felesége, aki rágalmazni kezdte férje társát Li Jue-t, s így ellentétet szított a két lázadó között. (13. fejezet.)

Qu Yi (Csu Ji) 麴義 (? - ?) Kiváló hadvezér Yuan Shao szolgálatában. Legyőzte Han Fu-t és Gongsun Zant is, ám sikerei hatására túlságosan arrogánssá vált. A valóságban éppen ezért végeztette ki Yuan Shao. (7. fejezet.)

Quin Quingtong (Csin Csing-tung) 秦慶童 (? - ?) Dong Cheng egyik szolgálója. Elárulta urát, s jelentős szerepe volt abban, hogy a „jåde öv összeesküvés” sikertelenül végződött. Bizonyos fordításokban hibásan „Quin Quington” néven szerepel. (23. fejezet.)

Ren Jun (Jen Csün) 任峻 (Boda) (? - 204) Mao Jie-vel együtt a hadianyagraktárak parancsnoka Cao Cao szolgálatában, miután uruk kiterjesztette hatalmát. Cao Cao egyik unokatestvérét vette feleségül, s már csak ezért is haláláig hűen szolgálta urát. (14. fejezet.)

Ren Zuo (Jen Cuo) 人做 (Kr. e. V. század eleje) A Hadakozó Fejedelemségek korában Wei állam Wen nevű uralkodójának egyik minisztere. Őszintén megmondta urának, hogy nem az Ég akarata által gyakorolja a hatalmat, hanem nagybátyját letéve erőszakkal ragadta azt magához. (23. fejezet.)

San Fu (Szan Fu) lásd Xu Shu (35. fejezet.)

Sang Hongyang (Szang Hungjang) 桑弘羊 (Kb. Kr. e. 152 - Kr. e. 80) a Han házból való Wu és Csao császárok egyik kiemelkedő tisztségviselője. Hírét elsősorban gazdasági intézkedései révén szerezte: sikerült állami monopóliummá tenni a vassal és sóval kapcsolatos kereskedelmi tevékenységeket. Politikai nézeteltérések miatt Huo Kuang kivégeztette Kr. e. 80-ban. (23. fejezet.)

Shao (Sao) (Liu Bian 劉辯) (173 - 190) A Hanok uralkodója 189-től haláláig. Sorsára fény derül a regényben. (2. fejezet.)

Shen Pei (Sen Pej) 審配 (Zhengnan) (? - 204) Yuan Shao hűséges tanácsadója. Ura halálát követően annak legkisebb fia, Yuan Shang szolgálatába állt. (13. fejezet.)

Shen Rong (Sen Jung) 審榮 (? - ?) Shen Pei unokaöccse, Xin Pi barátja. Kezdetben Yuan Shang szolgálatában állt, ám amikor Shen Pei kivégeztette Xin Pi egész családját, ura ellen fordult, s a továbbiakban Cao Cao-t szolgálta. (32. fejezet.)

Shen Sheng (Sen Seng) herceg Jinből 申生 (? – kb. Kr. e. 656) Jin uralkodója, Xian úr fia, Chong'er herceg féltestvére a Tavasz és Ősz Korszakában. Gonosz mesterkedésből fakadó félreértés miatt saját atyja végeztette ki az otthonukban. (39. fejezet.)

Shi Guangyuan (Si Kuangjüan)/Shi Tao (Si Tao) 石韜 (? – ?) Zhuge Liang és Xu Shu közeli barátja, aki a későbbiekben Cao Cao szolgálatába állt, s főként a földművelés ügyeivel foglalkozott. (37. fejezet.)

Shi Huan (Si Huan) 史渙 (Gongliu) (? – 209) Cao Cao egyik korai követője. 199-ben végzett Sui Gu-val, s átvette a parancsnokságot a csapatai felett. 200-ban Xu Huanghoz csatlakozott, s együtt indultak Yuan Shao ellátmányos menetének elpusztítására. (19. fejezet.)

Shi Yu (Si Jü) (? – ?) A Tavasz és Ősz korszakának idején, Wei államban tiltakozott egy romlott miniszter kinevezése ellen, azzal sem törődve, hogy életével fog fizetni e tettéért. (23. fejezet.)

Shisun Rui (Siszun Jui) 士孫瑞 (Junce) (? – 195) Wang Yun egyik minisztertársa, aki támogatta őt Dong Zhuo ellen, s helyeselte a zsarnok megölésére szőtt tervet. (9. fejezet.)

Shun (Sun) császár 帝舜 Chonghua (Csunghua) (Kr. e. 2294 – Kr. e. 2184) Az ősi Kína egyik legendás uralkodója, néhány forrás szerint a *Három Úr és Öt Császár* egyike. A történet szerint 53 éves korában vette át a hatalmat Yao császártól, és száz évig élt. Halála előtt Yu-nek, a Xia dinasztia alapítójának javára lemondott trónjáról. Léteznek olyan források is, melyek trónbitorlónak tartják, aki letaszította Yao-t, s akit végül az ellene fellázadó Yu-nek sikerült elűznie. (8. fejezet.)

Sima Fang (Szuma Fang) 司馬防 (Jiangong) (149 – 219) Sima Yi atyja. Visszavonult életet élő férfiú, akinek igen jó érzéke volt a kötelességek teljesítéséhez. (39. fejezet.)

Sima Hui (Szuma Hui) 司馬徽 (Decao) (kb. 173 – 208) Zhuge Liang és Pang Tong mestere. Pang Degongtól kapta a „Vízükör” elnevezést. A valóságban ez utóbbi nevezte el Zhuge Liangot Alvó Sárkánynak s Pang Tongot Ifjú Főnixnek is. (35. fejezet.)

Sima Jun (Szuma Csün) 司馬儁 (Yuanyi) (? – 115) Sima Yi nagyapja, Jingcsuan kormányzója. Mind Moss Roberts, mind pedig Brewitt-Taylor fordításában Szuma Juan néven szerepel. Igen magas, csaknem két méteres férfiú volt, ráadásul „széles derekú” is. (39. fejezet.)

Sima Lang (Szuma Leng) 司馬朗 (Boda) (171 – 217) Sima Yi bátyja. Igen emberséges tisztviselő volt, aki nagy népszerűségnek örvendett a nép körében. (39. fejezet.)

Sima Qian (Szuma Csien) 司馬遷 (Kr.e. 145/135 – Kr. e. 86) Hírneves történész a korai Han korszakban. Udvari csillagjósaként is működött. Kr. e. 99-ben belekeveredett a Li Ling és Li Guangli-ügybe (katonai vereség miatt Wu császár halálra akarta ítélni az előbbi hadvezért, s egyedül Sima Qian állt ki mellette az udvarban, amit az uralkodó a sógora, Li Guangli elleni támadásként értékelte), s ezért halálra ítélték. Végül megkegyelmeztek neki, s pénzváltás vagy kasztráció közül választhatott. Mivel nem volt elegendő vagyon, az utóbbit kényszerült választani. (9. fejezet.)

Sima Yi (Szuma Jü) 司馬懿 (Zhongda) (179 – 251) Cao Cao egyik fontos tanácsadója és hadvezére, Vej királyságának egyik magas rangú tisztviselője. A későbbiekben neki és leszármazottainak roppant nagy szerep jut a birodalom történelmében. A valóságban nem égett csaknem halálra a Shangfang szurdokban. (39. fejezet.)

Song Guo (Szung Kuo) 宋果 (? – ?) Li Jue egyik harcosa, aki azt a javaslatot tette Yang Fengnek, hogy árulják el urukat. Szavait kihallgatták, s ez lett a végzete. A valóságban azonban nem fogták el, s így nem is ölték meg. (13. fejezet.)

Song Xian (Szung Hszien) 宋憲 (? – ?) Lü Bu alatt szolgáló hadvezér, aki Hou Cheng megbüntetése miatt átállt Cao Cao-hoz. A valóságban nem Yan Liang végzett vele. (11. fejezet.)

Song Zhong (Szung Csung) 宋忠 (Zhongzi) (? – ?) Liu Biao-t szolgáló tudós. Az örökös, Liu Zong őt küldte Cao Cao-hoz a megadást tartalmazó üzenetével. Elképzelhető, hogy valójában Song Zongnak (宋宗) hívták. (40. fejezet.)

Su Fei (Szu Fej) 蘇飛 (? – ?) Először Liu Biao, majd Huang Zu embere. Ő győzte meg Kan Ninget, hogy álljon át inkább a Sun család szolgálatába. A regényből kiderül, hogy némi csatározást követően ő maga is Wu híve lett. (38. fejezet.)

Sui Gu (Szu Ku) 眭固 (Botu) (? – 199) Zhang Yang kormányzó hűséges híve, aki végzett az urát meggyilkoló Yang Chou-val. Kui Gu (Kuj Ku) néven is szerepel bizonyos forrásokban és fordításokban. Amúgy a Fekete-hegység banditáinak is tagja volt. (19. fejezet.)

Sui Yuanjin (Szu Jüancsin) 眭元進 (? – 200) Yuan Shao egyik tisztje, aki Kuandu-nál védte az ellátmányt Cao Cao csapatai ellenében. A regény bizonyos változataiban Gui Yuanjin néven szerepel. (30. fejezet.)

Sun Ce (Szun Ce) 孫策 (Bofu) (175 – 200) A késői Han korszak egyik jelentős hadura, Sun Jian legidősebb fia, Wu királyság alapjainak megteremtője. A valóságban soha nem volt birtokában a császári pecsét, nem szövetkezett Yuan Shao-val Cao Cao ellen, valamint vitatott az is, hogy úgy érte-e a vég, ahogy az a regényből kiderül. (7. fejezet.)

Sun Gao (Szun Kao) 孫高 (? – ?) Sun Yi egykori generálisa. Ura halálát követően, annak felesége kérésére Fu Yinggel együtt bosszút állt a gyilkosokon. (38. fejezet.)

Sun Guan (Szun Kuan) 孫觀 (Zhongtai) (? – 217) A Taishan-hegység egyik banditavezére. Először Lü Bu szolgálatába áll, majd Cao Cao embere lesz. A későbbiekben megsérül egy Sun Quan elleni ütközetben. (18. fejezet.)

Sun Jian (Szun Csien) 孫堅 (Wentai) (155 – 191) Bátorságáról és találékonyságáról híres hadúr, aki a Hanok uralmának vége felé élt. Korának egyik legbefolyásosabb embere volt, aki meghatározó szerepet játszott a zsarnok Dong Zhuo elleni hadműveletekben. A későbbiekben fia, Sun Quan lesz a keleti Wu királyságának megalapítója. (2. fejezet.)

Sun Jing (Szun Csing) 孫靜 (Youtai) (? – ?) Sun Jian öccse, Sun Ce és Sun Quan nagybátyja (a 39. fejezetben hibásan Sun Quan fivéreként szerepel). Nagy szerepe volt Wang Lang leverésében. (7. fejezet.)

Sun Kuang (Szun Kuang) 孫匡 (Jizuo) (kb. 185 – kb. 205) Sun Jian negyedik fia, aki Cao Ren lányát vette feleségül, ám még húsz éves kora előtt meghalt, anélkül, hogy bármiféle hivatalt vállalt volna. (7. fejezet.)

Sun Lang (Szun Lang) 孫朗 (Zaoan) (? – ?) Sun Jian ötödik fia, aki immár második feleségétől, első felesége húgától született. Magas katonai rangban szolgált Sun Quan alatt, ám 222-ben súlyos stratégiai hibát vétett egy összecsapásban Wei-jel, minek következtében féltestvére életfogytiglani fogságra ítélte, s még a családi nevét is megvonta tőle. (7. fejezet.)

Sun Qian (Szun Csien) 孫乾 (Gongyou) (? – ?) Beihaiból származó tanácsnok. Kezdetben Tao Qian hűséges híve, majd Liu Bei legfontosabb tanácsadójának egyike lesz. Számos feladatot hibátlanul hajt végre, követnek is kiváló. (12. fejezet.)

Sun Quan (Szun Csüan) 孫權 (Zhongmou) (182 – 252) Sun Jian második fia, Sun Ce öccse, Wu királyságának megalapítója és első uralkodója. (7. fejezet.)

Sun Ren (Szun Jen)/Sun Shangxiang/Sun úrhölgy 孫妃[孫尚香] (kb. 189 – ?) Sun

Jian lánya, aki második feleségétől született. A későbbiekben még sok szó esik róla, igen fontos szerepet játszik az eseményekben. (7. fejezet.)

Sun Shao (Szun Sao) 孫韶 (Gongli) (188 – 241) Sun Jian fogadott fia, aki eredetileg a Yu-családból származott. A későbbiekben jelentős érdemeket szerzett Wu királyságának szolgálatában, főként a Wei elleni csatákban. A valóságban nem szegült szembe Xu Sheng parancsaival a guanglingi csatában. (7. fejezet.)

Sun Yi (Szun Ji) 孫翊 (Shubi) (183 – 203) Sun Jian harmadik fia, a későbbiekben bátyja, Sun Quan riválisa. A regényben nem szerepel túl sokat. Orgyilkosság áldozata lesz egy összejöveten. (7. fejezet.)

Sun Zi (Szun Ci) 孫子 (Kb. Kr. e. 554 – Kb. Kr. e. 496) *A háború művésze* című, nagy hatású kézikönyv szerzője, jelentős hadvezér. Eredeti neve Sun Wu volt, életéről igen kevés adat maradt fenn. A regényben szereplő Sun család az ő leszármazottjának tekintette magát. (2. fejezet.)

Sun Zhong (Szun Csung) 孫仲 (? – 184) Sárgaturbános hadvezér, csupán a regényben szerepel, történelmileg nem létezett. Liu Bei áldozata lett a lázadás vége felé. (2. fejezet.)
Tai Jia (Taj Csia) 太甲 (Kr. e. 1535 körül) A Shang dinasztia egyik zsarnoki uralkodója, aki igen rosszul bánt a néppel és saját törvényeit is megszegte. Alig néhány évnyi uralkodását követően teljes zűrzavar állt be az udvarnál. Végül Yi Yin főminiszter nem tehetett mást, száműzte az uralkodót Henanba, a Tong palotába, a korábbi Shang-császárok sírhelye mellé, hogy ott bánja meg vétkeit. (3. fejezet.)

Taishi Ci (Taisi Cu) 太史慈 (Ziyi) (166 – 206) Hírneves harcos Liu Yao szolgálatában. Megmentette Kong Rong kormányzót a Sárgaturbánosok támadásától. A későbbiekben Wu szolgálatában hajt végre dicső hőstetteket. (11. fejezet.)

Tan Fu 檀敷 (Wenyou) (? – ?) Shanyangi illetőségű írástudó, Jiangxia Nyolc Bölcsének egyike. (6. fejezet.)

Tang Ji (Tang Csi) úrhölgy 唐姬夫人 (? – ?) Shao császár (Liu Bian) kedvenc ágyasa, Tang Mao lánya. A regénybeli sorsától eltérően a véres eseményeket követően visszatért családjához, s később ott fogták el. (4. fejezet.)

Tang Zhou (Tang Csou) 唐周 (? – ?) A Sárgaturbánosok egyik tagja, Zhang Jue tanításainak követője. (1. fejezet.)

Tao Qian (Tao Csi) 陶謙 (Gongzu) (132 – 194) Xuzhou birodalmi védelmezője. A valóságban valószínűleg nem volt olyan jóindulatú úr, mint a regényben, s biztosan

nem ajánlotta fel Liu Bei-nek a térség feletti uralmat egyszer sem, nem hogy háromszor. Ugyanakkor beosztottjainak valóban úgy nyilatkozott, hogy csak Liu Bei képes visszaállítani a rendet Xuzhou-ban. Cao Cao ádáz ellenlábas. (5. fejezet.)

Tian Chou (Tien Csou) 田疇 (Zitai) (kb. 169 – 214) Liu Yu, majd a Yuanok szolgálatában álló generális. Később Cao Cao-hoz szegődik, s a Wuhuanok elleni hadjáratban ő tölti be az útmutató szerepét. A valóságban ötször is visszautasította Yuan Shao ajánlatát, hogy a szolgálatába álljon. (33. fejezet.)

Tian Feng (Tien Feng) 田豐 (Yuanhao) (? – 200) Yuan Shao egyik tanácsadója, kinek véleményét ura nem vette figyelembe a Gongsun Zan elleni csatározások során. A valóságban Feng Ji rágalmi hatására Yuan Shao ki is végeztette őt. (7. fejezet.)

Tian Kai (Tien Kaj) 田楷 (? – 199) Jingzhou birodalmi védelmezője, akit Gongsun Zan nevezett ki erre a posztra. Beleegyezett, hogy segítséget nyújt Tao Qiannek Cao Cao támadó hadai ellen. Sorsa 199 után nem ismeretes. Ekkor Yuan Shao indított támadást Gongsun Zan ellen, melynek eredményeként eleshetett, de az is lehetséges, hogy Zhao Yunhoz hasonlóan képes volt elmenekülni a csata forgatagából. (11. fejezet.)

Wang (Vang) úrhölgy 王夫人 (? – 181) Liu Xian (Hszien császár) édesanyja, He császárné vetélytársa. (2. fejezet.)

Wang Can (Vang Can) 王粲 (Zhongxuan) (177 – 217) hírneves tudós, Cai Yong kedvenc tanítványa, Liu Biao tanácsadója. Mestere halála után Jing tartományba szökött, pedig Liu Biao már azt tervezte, hogy hozzáadja feleségül a lányát. Később Cao Cao szolgálatába állt. (40. fejezet.)

Wang Chang (Vang Csang) 王昌 (? – ?) Li Jue Tigrishadseregének egyik generálisa. Feladata az lett volna, hogy elfogja Huangfu Li-t, ám erkölcsi érzéke azt súgta neki, hogy ezt ne tegye. Urának azt mondta, hogy nem találta meg a keresett személyt. (13. fejezet.)

Wang Fang (Vang Fang) 王方 (? – ?) Dong Zhuo híve, aki Changan ostrománál játszott szerepet, bejuttatván a városba a támadókat. A valóságban az ostromlók egyik tisztjeként tevékenykedett, nem a kaput nyitotta ki. (9. fejezet.)

Wang Hou (Vang Hou) 王后 (? – ?) A hadsereg ellátmányáért felelős tisztségviselő Cao Cao szolgálatában. Fiktív szereplő, így a valóságban ura nem is végeztethette ki bűnbakként. (17. fejezet.)

Wang Kai (Vang Kaj) 王楷 (? - ?) Lü Bu tanácsadója, Zhang Miao felkelésének segítője. Ura Yuan Shu-hoz küldte segítségért, mikor Cao Cao már erősen szorongatta őt. (19. fejezet.)

Wang Kuang (Vang Kuang) 王匡 (Gongjie) (? - 190) Henei kormányzója, a Dong Zhuo elleni szövetség egyik résztvevője. Jókora veszteségeket szenved el a zsarnokkal történő összecsapások során. (5. fejezet.)

Wang Lang (Vang Lang) 王朗 (Yingxing) (? - 228) Számos magas beosztást viselő hivatalnok, Kuaiji kormányzója. A valóságban megadta magát Sun Ce-nek, ám nem állt a szolgálatába. Utóbbi később megengedte neki, hogy csatlakozzon Cao Cao-hoz. Ezen kívül valójában sohasem bocsátkozott vitába Zhuge Lianggal. (15. fejezet.)

Wang Li (Vang Li) (? - ?) Udvari asztrológus és Xian császár egyik tanára. Előre jelezte, hogy a Hanok uralma meg fog dőlni, és Wei veszi át a szerepüket. (14. fejezet.)

Wang Liang (Vang Liang) 王良 Hírneves kocsi hajtó, legendás alak. A történet szerint ő hajtja azokat a harci szekereket, amikhez a lovakat Po Le választotta ki. A Cassiopeia csillagkép Kínában róla elnevezett, az öt csillagból egyik maga a hajtó, a másik négy pedig a paripái. (23. fejezet.)

Wang Mang (Vang Mang) 王莽 (Jujun) (Kr. e. 45 k. - Kr. u. 23) A rövid életű Xin dinasztia megalapítója és egyetlen uralkodója, eredetileg a Hanok egyik tisztviselője, akinek sikerült ideiglenesen elragadnia tőlük a hatalmat. Bizonyos történések egyszerű trónbitorlóknak tekintik. (1. fejezet.)

Wang Qin (Vang Csin) 王頎 (? - 192) Han lovassági parancsnok, akit Wang Yun kormányában az Északi Hadsereg élére neveztek ki Dong Zhuo meggyilkolását követően. Nem sokkal később Li Jue és Guo Si áldozatául esett, mikor a két hadvezér ostrom alá vette Changant. (9. fejezet.)

Wang Wei (Vang Vej) 王威 (? - ?) Liu Biao majd fia, Liu Zong hűséges embere. A regényben meg akarta védelmezni az ifjút Cao Cao-tól, ám a valóságban Cao mégsem ölette meg. (34. fejezet.)

Wang Xiu (Vang Hsziu) 王修 (Shuzhi) (? - kb. 216) Yuan Tan egyik tanácsadója, ura hűséges embere. Utóbbi halálát követően Cao Cao-hoz csatlakozott. (32. fejezet.)

Wang Yi (Vang Ji) 王邑 (Wendu) (? - ?) Hedong kormányzója, aki segített Xian császárnak a szökésben Dong Zhuo alvezérei elől. (13. fejezet.)

Wang Yun (Vang Jün) 王允 (Zishi) (137 - 192) A belügyek minisztere a Han-korszak végén. A történetben fontos szerepet játszó Diao Chan atyja, s az egyik kitervelője annak a fortélynak, ami végül a zsarnok Dong Zhuo bukásához vezetett. (3. fejezet.)

Wang Ze (Vang Ce) (? - ?) Birodalmi küldött, aki azért indult útnak, hogy megjutalmazza Lü Bu-t, s békét teremtsen közte és Liu Bei között. Ennél több nem tudható róla, ahogy az sem, hogy valóban élt-e. (16. fejezet.)

Wang Zhao (Vang Cso) 汪昭 (? - 203) Yuan Tan egyik alvezére. A valóságban sohasem létezett férfiú, a regényben Xu Huang végez vele néhány ütésváltást követően. (32. fejezet.)

Wang Zhi (Vang Ci) 王植 (? - 200) Yingyang kormányzója Cao Cao szolgálatában. Meglehetősen ármányos férfiú, aki vendégszeretőnek tűnik, ám sötét tervei vannak. Kitalált szereplő. (27. fejezet.)

Wang Zhifu (Vang Ci-fu) 王子服 (Ziyou) (? - 200) A Hanok minisztere, Dong Cheng egyik udvaronca és szövetségese, Xian császár „jåde öv” tervének beavatottja. Neve valószínűleg hibásan szerepel a regényben, helyesen: Wang Fu. (20. fejezet.)

Wang Zhong (Vang Csung) 王忠 (? - ?) Cao Cao egyik hadvezére. Nem teljesített túl jól Liu Bei ellen. Cao Pi igen ízetlen tréfát űzött a rovására. (22. fejezet.)

Wei Hong (Vej Hung) 衛弘 (? - ?) Csupán a regényben szereplő kitalált személy. Gazdag családból származván Cao Cao meggyőzte arról, hogy vagyonaival őt támogassa Dong Zhuo zsarnoki uralmával szemben. (5. fejezet.)

Wei Xu (Vej Hszü) 魏續 (? - ?) Lü Bu egyik alvezére, majd Cao Cao szolgálatába álló harcos. A regény eseményeitől eltérően a valóságban nem Yan Liang ölte meg. (11. fejezet.)

Wei Zi (Vej Cü) (Vej ura) 微子 (? - ?) A Sang dinasztia (Kr. e. XVII. század - Kr. e. XI.) század idején Jin utolsó uralkodója, Zhou Xin féltestvére. Megundorodott rokona romlottságától, s önkéntes száműzetésbe vonult. (30. fejezet.)

Wen (Ven) herceg Yinből 晉文公 (eredeti neve Chong'er) (Kr. e. 697 - Kr. e. 628) Az öt hegemón egyike a Tavasz és Ősz korszakában. Hosszú ideig száműzetésben élt, mielőtt visszatérhetett volna a hatalomba. Számos kínai legenda központi figurája.

Támogatta a Keleti Chou udvart, ezen belül is Xiang trónörökösét, ugyanakkor megállította Chu királyságának északi terjeszkedését. (14. fejezet.)

Wen Chou (Ven Csou) 文醜 (? – 200) Igen ádáz hadvezér Yuan Shao szolgálatában. A valóságban egészen másként érte el a végzete, mint a regényben. A Cao Cao elleni küzdelmek során esett el, beleesve a neki állított csapdába. (5. fejezet.)

Wen Ping (Ven Ping) 文聘 (Zhongye) (? – ?) Liu Biao egyik harcosa. Liu Zong behódolását követően szegyenében visszavonult az eseményektől. A későbbiekben Cao Cao szolgálatában találjuk. Sok könyvben és játékban szerepel „Wen Pin” néven, ám ez hibás átírás. (34. fejezet.)

Wu (Vu) császár/Liu Che (Liu Cse) 劉徹/Tong (Kr. e. 156 – Kr. e. 87, uralkodott: Kr. e. 141 – Kr. e. 87) A Han dinasztia hetedik uralkodója, aki igen hosszú ideig, 54 éven keresztül gyakorolhatta hatalmát. Ez idő alatt több lázadás is kitört állítólagos despotizmusa miatt, és sokat háborúskodott a környező területek meghódítása érdekében. (9. fejezet.)

Wu (Vu) úrhölgy 夫人吳 (? – 202) Sun Jian felesége, Sun Ce és Sun Quan édesanyja. Szüleit korán elvesztette, így öccsével Wu Jinggel élt együtt. Négy fiút és egy leányt szült Sun Jiannek. A valóságban jóval előbb meghalt, mint hogy támogatta volna lánya, Sun úrhölgy házasságát Liu Bei-jel. (29. fejezet.)

Wu Anguo (Vu An-kuo) 武安國 (? – ?) Kitalált alak, vaspörölyt forgató harcos Bohaiból, akit Lü Bu csonkított meg, mikor párviadalra állt ki ellene. (5. fejezet.)

Wu Can (Vu Can) 吾粲 (Kongxiu) (187 – 248) Ifjú korától kezdve a Sunok hűséges embere. Sun Ho iktatta be hivatalába, majd később részt vett Sanyue lakóinak megbékítésében. (38. fejezet.)

Wu Dun (Vu Tun) 吳敦 (Annu) (? – ?) Banditavezér először Lü Bu egyik alvezére, Zang Ba szolgálatában, majd Cao Cao-hoz áll. Stílusneve inkább gúnynév, mivel „fekete szolgálot” jelent. (18. fejezet.)

Wu Fu (Vu Fu) (Deyu) (? – 190) Igen bátor és becsületes katonatiszt, aki felháborodásában véget kívánt vetni Dong Zhuo zsarnokoskodásának. Azon kívül, hogy Runanban született, mást nem tudni róla. (4. fejezet.)

Wu Jing (Vu Csing) 吳景 (? – 203) Wu úrhölgy, Sun Jian felesége öccse, Sun Ce és fivére nagybátyja, Tangjang kormányzója. Ennek ellenére egy ideig nem a Sun család, hanem Yuan Shu szolgálatában állt. (15. fejezet.)

Wu Huo (Vu Huo) 烏獲 (Kr. e. IV. század vége) Jin uralkodójának, Wu-nak egyik harcosa a Hadakozó Fejedelemségek korában. Urához hasonlóan Wu Huo is hatalmas testi erejéről vált híressé. (22. fejezet.)

Wu Kuang (Vu Kuang) 吳光 (? - ?) He Jin egyik alvezére, az eunuchok ellenlábasa. Ura halálát követően Yuan Shu segítségére volt az eunuchok uralmának megtörésében. (3. fejezet.)

Wu Lai/E Lai (Vu Laj/E Laj) 惡來 (? - ?) A Shang dinasztiából származó Zhou király (uralkodott: Kr. e. 1075 - Kr. e. 1046) testőre. Nevezetes még arról is, hogy ő volt Fei-ci, Csin állam alapítójának őse. Mérhetetlen fizikai ereje tette legendás alakká. Regényünkben Cao Cao hadúr Dian Wei-t hasonlítja hozzá, így utóbbi ezután „E Lai” Dian Wei-nek is nevezik. (10. fejezet.)

Wu Qiong (Vu Csiung) (? - 190) Hadvezér, a Kapuk Parancsnoka, egyben Dong Zhuo tanácsadója, ám valójában Yuan Shao-nak kémkedett az udvarnál. (4. fejezet.)
Wu Xi (Vu Hszi) 伍習 (? - ?) Eredetileg Guo Si egyik embere, aki felgyújtotta Xian császár lakosztályait. Később ura ellen fordult, sőt, ő volt az, aki a Hanok nevében végzett is vele. (17. fejezet.)

Wu Zilan/Wu Shi (Vu Cü-lan/ Vu Si) 吳碩 (? - 200) Hadvezér, a Cao Cao elleni „jåde öv” összeesküvés részese. Neve valószínűleg Wu Shi, a Zilan, ahogy a regényben említik, csupán a stílusneve. Ám a könyvben az összeesküvők között szerepel egy Wu Shi is, mint különálló személy. (20. fejezet.)

Wuhuan Chu (Vuhuan Csu) 烏桓觸 (? - ?) A Wuhuan törzs vezére, egyben Youzhou birodalmi védelmezője. Nem volt hajlandó segítségére lenni a Yuan-fiaknak, inkább Cao Cao szolgálatába állt. Valószínűleg kitalált személy. (33. fejezet.)

Wuyang (Vujang) úrhölgy 武楊夫人 (? - 189) He Miao édesanyja, He Jin testvére. A zsarnok Dong Zhuo áldozata lett. (2. fejezet.)

Xiahou Dun (Hsziahou Tun) 夏侯惇 (Yuanrang) (? - 220) Cao Cao legelső híveinek egyike, igen tehetséges hadvezér és bátor harcos. Xiahou Ying, egy híres, Liu Bang alatt szolgáló generális leszármazottja. Fivérével, Xiahou Yuannal együtt szökevényként csatlakoztak Cao Cao-hoz. Számtalan csatában vett részt ura szolgálatában, s a későbbiekben nagy hírnévre tett szert. (5. fejezet.)

Xiahou Lan (Hsziahou Len) 夏侯蘭 (? - ?) Zhao Yun gyermekkori ismerőse, kezdetben Cao Cao híve, majd megadta magát Su-nak, s a továbbiakban ott töltött be tisztségeket. A valóságban nem végzett vele Zhang Fei. (39. fejezet.)

Xiahou Yuan (Hsziahou Jüan) 夏侯淵 (Miaocai) (? – 219) Xiahou Dun öccse, Cao Cao egyik fontos hadvezére. Hírnevét a nyugati barbárokkal vívott csatározások során alapozta meg. (5. fejezet.)

Xian (Hszien) (Liu Xie) 劉協 (181 – 234, uralkodott: 189 – 220) Az utolsó Han császár, a Keleti Han birodalom tizennegyedik uralkodója. Sorsa kiderül e regény lapjairól. (1. fejezet.)

Xiang (Hsziang) király Chou-ból 周襄王 (Ji Zheng) (? – Kr. e. 619, uralkodott: Kr. e. 650 – Kr. e. 619) A Chou dinasztia tizennyolcadik uralkodója, egyben a Keleti Chou birodalom hatodik királya. Kr. e. 635-ben a fivére, Dai elűzte őt a fővárosból, s később Wen herceg segítségével sikerült visszatérnie a trónra. (14. fejezet.)

Xiang Bo/Xiang Chan (Hsziang Po/Hsziang Csan) 項纏 (? – Kr. e. 192) Xiang Yu nagyúr, Liu Bang, a han alapító vetélytársa nagybátyja. Leghíresebb tette az volt, hogy megakadályozta, hogy másik unokaöccse megpróbálja végezni Liu Banggal a „hongmeni lakomán”. A Bo név, ahogy a regényben szerepel, csupán stílusneve. (21. fejezet.)

Xiang Chang (Hsziang Csang) 項莊 (Kr. e. 206 körül) Xiang Yu, Chu királya, Liu Bang vetélytársa unokaöccse. Egyetlen említés esik róla történeti forrásokban, mint a Kr. e. 206-ban lezajlott „hongmeni lakoma” egyik szereplője. (21. fejezet.)

Xiang Yu (Hsziang Jü) 項羽 (a Hódító, a Fehér Kígyó) (Kr. e. 232 – 202) Chu állam megalapítója és uralkodója, nagyhatalmú hadúr. A Han dinasztia alapítójával, Liu Banggal folytatott viszálykodásában vereséget szenved, s nem csupán hatalmát, de életét is elveszti. (18. fejezet.)

Xiao He (Hsziao Ho) 蕭何 (? – Kr. e. 193) A Han dinasztia alapítója, Liu Pang segítőtársa, a Nyugati Han Birodalom első főminisztere. Nagy szerepe volt abban, hogy ura hatalma megszilárdult, s a Hanok uralma tartóssá vált. (20. fejezet.)

Xin Ming (Hszin Ming) 辛明 (? – ?) Yuan Shao egyik hadvezére, valószínűleg kitalált szereplő, aki a valóságban sohasem létezett. (30. fejezet.)

Xin Pi (Hszin Pi) 辛毗 (Zuozhi) (171 – ?) Yuan Shao, majd Yuan Tan egyik hí tanácsadója, Xin Ping fivére. Követként Cao Cao-hoz küldte az utóbbi, ám nem várt fordulat következett be küldetése során. A továbbiakban Wei szolgálatában állt. (32. fejezet.)

Xin Ping (Hszin Ping) 辛評 (kb. 165 – 204) Eredetileg Han Fu egyik tisztje, majd a Yuanokat szolgálta hűségesen. (31. fejezet.)

Xu (Hszü) úrhölgy 徐氏 (? – ?) Sun Yi felesége. Segítségére volt a férje halálát megbosszulóknak. (38. fejezet.)

Xu Chang (Hszü Csang) 許昌 (? – 174) A Hanok uralma ellen lázadást szító haramia, akit Zang Min és Sun Jian győzött le. (2. fejezet.)

Xu Chu (Hszü Csu) 許褚 (Zhongkang) (170 – ?) Cao Cao egyik bizalmas hadvezére, a Tigrisőrség parancsnoka. A valóságban nem fogta el He Yi-t, s nem is harcolt Ma Chao-val vértet nélkül. (12. fejezet.)

Xu Gong (Hszü Kung) 許貢 (? – 200) Wujun kormányzója. A valóságban nem állt Sun Ce szolgálatában, hanem éppenséggel mindig szembeszegült vele. (Ez utóbbi a regényben is jól kidomborodik.) (29. fejezet.)

Xu Huang (Hszü Huang) 徐晃 (Gongming) (169 – 227) Yang Feng egyik alvezéréként találkozunk vele először a történetben. Később Cao Cao egyik legkiválóbb harcosává válik, aki számtalan jó szolgálatot tesz urának. A valóságban nem harcolt Wang Zhao-val, így meg sem ölte őt, továbbá nem Meng Da végzett vele. (13. fejezet.)

Xu Huang (Hszü Huang) 徐璜 (? – 164) Igen romlott eunuch, aki társaival együtt Huan császár uralkodása alatt jelentős hatalmat összpontosított a kezében. (22. fejezet.)

Xu Qiu (Hszü Csiu) 徐璆 (Mengyu) (? – ?) Lujiang előljárója. Tudós és becsületes férfiú, aki nem volt Yuan Shu szolgálatába állni, mikor az császárrá tette meg magát. A valóságban nem mézárolta le Yuan Shu családját, mikor Yuan Yin hozzá vitte a családtagokat. (21. fejezet.)

Xu Rong (Hszü Jung) 徐榮 (? – 192) Yingyang kormányzója, kiváló hadvezér, aki Cao Cao-t és Sun Jiant is legyőzte, azonban végül mégis elbukott. A valóságban viszont nem a Cao Cao elleni csatározásokban érte el végzete, hanem később, egy Li Jue elleni összecsapásban. (6. fejezet.)

Xu Shao (Hszü Sao) 許昭 (? – 174) Xu Chang állítólagos fia, akit atyjával együtt Sun Jian fejeztetett le balsikerű lázadásukat követően. (2. fejezet.)

Xu Shao (Hszü Sao) 許劭 (Zijiang) (150 – 195) Kormányzati tisztségviselő, régi

írásművek értelmezője és az emberi jellemek ismerője és értékelője. Az akkor még ismeretlen Cao Cao-ról alkotott véleménye miatt a későbbi főminiszter nagy megbecsülésben részesítette. (1. fejezet.)

Xu Sheng (Hszü Seng) 徐盛 (Wenxiang) (? – kb. 225) Wu hadvezér, aki leginkább a Wei elleni hadjáratok során jeleskedett. (38. fejezet.)

Xu Shu (Hszü Su) 徐庶 (Yuanzhi) (kb. 170 – kb. 232/234) Sima Hui egyik tanítványa, aki Liu Bei szolgálatába áll, s egy ideig igen értékes tanácsokkal segíti urát. A valóságban Cao Cao tényleg elfogta az édesanyját, és így megszarolta őt. Továbbá a későbbiekben anyja nem követett el öngyilkosságot. (35. fejezet.)

Xu Si (Hszü Szi) 許汜 (? – ?) Lü Bu egyik tanácsadója. Ura sajnos nem hallgatott rá, mikor a legszorultabb helyzetben volt. Wang Kai-jal együtt ő indult Yuan Shu-hoz, hogy katonai segítséget kérjen tőle. (19. fejezet.)

Xu You (Hszü Jou) 許攸 (Ziyuan) (? – 204) Yuan Shao szolgálatában álló tanácsadó, ám Cao Cao gyermekkori barátja. A valóságban nem úgy halt meg, mint a regényben, hanem Cao Cao végeztette ki. (22. fejezet.)

Xue Lan (Hszü Lan) 薛蘭 (? – 195) Lü Bu egyik alvezére, aki legyőzte Li Qiant, ám alig egy év múlva Cao Cao áldozata lett. A valóságban sohasem fosztogatott. (11. fejezet.)

Xue Li (Hszü Li) 薛禮 (? – 195) Liu Yao egyik alvezére, Zhang Ying bajtársa. A regényben a Sun Ce elleni ütközetben hal meg, ám a valóságban elárulója, Ze Rong végzett vele. (15. fejezet.)

Xue Zong (Hszü Cung) 薛永 (Maochang) (? – ?) Tanácsadó Liu Bei szolgálatában. (38. fejezet.)

Xun Chen (Hszün Csen) 荀彧 (Youruo) (kb. 161 – ?) Xun Yu öccse, Han Fu segítőtársa az adminisztrációban. A későbbiekben Yuan Shao szolgálatába áll. Hibásan Xun Chang és Xun Shen néven is szerepel bizonyos fordításokban. A valóságban nem Han Fu hivatalnok volt, hanem éppen őt küldték, hogy meggyőzze az utóbbit arról, hogy erőit elszakítsa Yuan Shaóéitól. (7. fejezet.)

Xun Cheng (Hszün Cseng) (? – ?) Ji Ling egyik alvezére. Fiktív szereplő. Megvetően szólt Guan Yu-höz a történetben, így a hős egyetlen csapással végzett vele. (14. fejezet.)

Xun Shuang (Hszün Suang) 荀爽 (Ciming) (128 – 190) Munkaügyekkel foglalkozó főtisztviselő, aki ellen mert szegülni Dong Zhuo-nak. A regényben a többi

ellenszegüléssel együtt őt is eltávolították a hivatalából, ám a valóságban ő volt az, aki megnyugtatta a zsarnokot, miután Yang Biao feldühítette. (6. fejezet.)

Xun You (Hszün Jou) 荀攸 (Gongda) (157 – 214) Xun Yu unokabátyja, Cao Cao tanácsadója, a későbbiekben számos magas rang birtoklója. Állítólag roppant csendes, ám bölcs és figyelmes férfiú volt. Egyedül készített terveket ura számára, melyeket nyíltan sohasem vitatott meg. (10. fejezet.)

Xun Yu (Hszün Jü) 荀彧 (Wenruo) (163 – 212) Kiváló hadvezér és tanácsadó Cao Cao szolgálatában. Unokabátyjával együtt állt a hadúr szolgálatába a Dong Zhuo halálát követő időkben. Számtalan nehéz helyzetben nagyszerű szolgálatot tett Cao Cao-nak, ám végül a Han dinasztiával kapcsolatos véleménykülönbségük okozta halálát. (10. fejezet.)

Yan (Jen) úrhölgy 嚴夫人 (? – ?) Lü Bu első felesége, akitől lánya született. Figyelmezteti férjét a Cao Cao elleni támadás veszélyeire, s rámutat Chen Gong tervének problémáira. (16. fejezet.)

Yan Baihu (Jen Paihu) 嚴白虎 (? – ?) Fehér Tigris Yan, banditavezér a későbbi Wu állam hegyvidékén. Sun Ce ellen harcolt, ám a valóságban nem Dong Xi ölte meg, mivel még életben volt Sun Ce halálakor. Nem egyszerű rabló volt, mivel rivális kormányzatot igyekezett felállítani a Sun családdal szemben. (15. fejezet.)

Yan Guang (Jen Kuang) 嚴匡 (? – ?) Gongsun Zan egyik alvezére a Yuan Shao csapatai elleni összecsapásokban. Életéről szinte semmi információ nincs, valószínűleg kitalált személy. (7. fejezet.)

Yan Hui (Jen Hui) 顏回 (Ziyuan) (Kr. e. 521 – Kr. e. 481) Konfuciusz kedvenc tanítványa, a konfucianizmus egyik legtiszteltebb alakja, templomaikban a Négy Bölcs egyike. (40. fejezet.)

Yan Jun (Jen Csün) 嚴峻 (Mancai) (? – 219) Tanácsadó Wu szolgálatában. Lu Su utódjának akarták kinevezni, de visszautasította a megtiszteltetést. Nem valami jó lovas. A valóságban nem próbálta meg sértegetni Zhuge Liangot, épp ellenkezőleg, diplomataként Su-ba ment, s lenyűgözte őt. (38. fejezet.)

Yan Liang (Jen Liang) 顏良 (? – 200) Yuan Shao egyik neves hadvezére. Ura legnagyobb sajnálatára nem volt jelen a Dong Zhuo erőivel vívott összetűzésekben. A későbbiekben még számtalanszor feltűnik a regény során, Wen Chou-val hűségesen kitartott mindvégig Yuan Shao mellett. Végzete igen meglepő és váratlan módon érte el: a történet egyik legnagyobb hőse végzett vele egyetlen csapással. (5. fejezet.)

Yan Xiang (Jen Hsziang) 閻象 (? - ?) Yuan Shu egyik régi hivatalnok, titkári rangban. 196-ban ellenezte, hogy ura felvegye a császári címet, ám csak a regényben adott Yuan Shu-nak tanácsot abban, hogy kit támadjon meg, s kívül lépjen szövetségre. (17. fejezet.)

Yan Xiang (Jen Hsziang) 嚴象 (Wenzi) (163 – 200) Kiváló irodalmi képességekkel rendelkező férfiú Cao Cao szolgálatában. Yuan Shu-hoz küldték, hogy megegyezésre jusson vele. Később Li Si végezteti ki. (23. fejezet.)

Yan Yu (Jen Jü) 嚴興 (? – 197) Yan Baihu, a Fehér Tigris fivére. A valóságban híres volt bátorságáról, ezért valószínűleg nem halt olyan csúfos halált Sun Ce keze által, mint ahogy a regényben szerepel. (15. fejezet.)

Yang Biao (Jang Piao) 楊彪 (142 – 225) Magas beosztású katonai parancsnok. Szembekerült Dong Zhuo-val, majd Cao Cao-val is. Mind a kettő megfosztotta rangjától, s elűzte őt. Később Dong Zhuo egykori alvezérei ellen harcolt. A regénnyel ellentétben a valóságban Dong Zhuo bocsánatáért esedezett. (3. fejezet.)

Yang Chou (Jang Csou) 楊醜 (159 – 198) Zhang Yang kormányzó egyik embere, aki végzett urával, hogy érdemeket szerezzen Cao Cao-nál. Terve nem járt sikerrel. (19. fejezet.)

Yang Dajiang (Jang Tacsiang) 這大江 (? – ?) Yuan Shu egyik tanácsadója. 197-ben azt javasolta urának, hogy ne Sun Ce ellen indítson támadást, hanem inkább támadja meg Liu Bei-t. Néhányszor később is felszólalt különböző hadműveletekkel kapcsolatban. (15. fejezet.)

Yang Feng (Jang Feng) 楊奉 (153 – 197) Tanácsadó, aki Xian császár érdekében elárulta Li Jue-t. Yuan Shu-t szolgálta, majd Lü Bu-hoz állt. (13. fejezet.)

Yang Huo (Jang Huo) 陽貨 (? – ?) A Konfuciánus Évkönyvek egyik szereplője, a Shi család tisztségviselőinek egyike. Látni kívánta Konfuciuszt, de a bölcs nem ment el hozzá. Így hát, hogy megalázza, egy disznót küldött neki ajándékba. (23. fejezet.)

Yang Mi (Jang Mi) 楊密 (? – ?) Birodalmi őrpapancsnok, Guo Si alatt szolgáló harcos. Meggyőzte urát, hogy ne ölje meg Yang Biao-t. (13. fejezet.)

Yang Qi (Jang Csi) 楊琦 (? – kb. 195) A Hanok hűséges tanácsnoka, Li Jue és Guo Si ellenfele, akik ellen terveket is szövögetett, mikor a két lázadó hatalmába kerítette Xian császárt. (13. fejezet.)

Yang Xiu (Jang Hszü) 楊修 (Dezu) (175/184 – 219) Igen tehetséges tudós, Cao Zhi barátja. A valóságban nem Liu Bei hanzhong-i támadása során halt meg, hanem azt követően. (23. fejezet.)

Yangjue Ai (Jangjüe Aj) 羊角哀 (? – ?) A testvéri és baráti odaadás ősi eszményképe, Zuo Botao-val együtt. Történetüket lásd Zuo Botao nevénel. (26. fejezet.)

Yao (Jao) császár 帝堯 Fangxun (Fenghszün) (Kr. e. 2333 – Kr. e. 2234) Legendás uralkodó, a *Három Úr és Öt Császár* egyike. Jóindulata és szorgalma mintaként szolgált sok későbbi császár és uralkodó számára. Állítólag húsz éves korában lépett trónra, s 119 évesen adta át az uralmat Sunnak. A *weiqi* játék feltalálójának is őt tartják. A Han dinasztia megalapítója, Liu Bang őt nevezte meg ősenek. (8. fejezet.)

Yi (Ji) császár (Qin Er Shi Huang-ti 秦二世皇帝) (Kr. e. 230 – Kr. e. 207, uralkodott: Kr. e. 210 – Kr. e. 207) A Qin dinasztia második és egyben utolsó császára. Mindössze háromévi uralkodást követően öngyilkos lett. (14. fejezet.)

Yi Yin (Ji Jin) 伊尹 (Kr. e. 1648 – Kr. e. 1549) A Shang dinasztia egyik igen nagyra becsült tisztségviselője. Segítségére volt Tang császárnak a Xia-beli Jie fejedelem legyőzésében. A regényben többször is szóba kerül, s mindig jelentős bölcsként hivatkoznak rá. (8. fejezet.)

Yin Ji (Jin Csi) 伊籍 (Jibo) (? – ?) Liu Biao egyik tanácsadója, művelt és magas rangú férfiú. Igen nagyra becsülte Liu Bei-t. Bizonyos fordításokban és számítógépes játékokban „Yi Ji” néven szerepel. (34. fejezet.)

Yin Kai (Jin Kaj) 尹楷 (? – 204) Yuan Shang egyik alvezére, az ellátmányért felelős tiszt. A regényen kívül nem sok forrás maradt fenn róla, de valószínűleg nem kitalált szereplő. (32. fejezet.)

Yin Kui (Jin Kuj) 殷墟 (? – ?) A csillagjósok szakértője. Ötven évvel korábban megjósolta Cao Cao érkezését a Sárga folyóhoz, amire az idős helybeliek még emlékeztek. A harmincketedik fejezetben időnként hibásan Yin Ku-ként szerepel. (31. fejezet.)

Yin Kui (Jin Kuj) 陰夔 (? – ?) Yuzhou birodalmi védelmezője a Yuanok szolgálatában. Feladata az volt, hogy tárgyaljon Cao Cao-val, ám küldetése nem járt sikerrel. (32. fejezet.)

Yin Li (Jin Li) 尹禮 (Lu'er [Fekete Fiú]) (? – ?) A Taishan-hegység egyik banditavezére, aki Zang Ba alatt szolgálva segítette Lü Bu-t a Yuanok ellen. (18. fejezet.)

Ying Shao (Jing Sao) 應劭 (Zhongyuan) (? – kb. 200) Történetíró, Taishan kormányzója. Történeti műve fontos forrás a késői Han korszakról. A regényben Cao Songot, Cao Cao atyját kíséri el Yanzhou-ba. (10. fejezet.)

Yu (Jü) császár/a Nagy Jü 大禹 (Kb. Kr. e. 2200 – 2100) Kína egyik legendás uralkodója, a *Három úr és Öt Császár* egyike. Az árvizek megfékezőjének tartják, s az egyik olyan bölcs-császárnak, kinek jellemét és tetteit Konfuciusz és sok neves kínai történetíró példaként állította koruk uralkodói elé. (8. fejezet.)

Yu Fan (Jü Fan) 虞翻 (Zhongxiang) (? – 223) Eredetileg Wang Lang kormányzó tanácsadója. Később megadta magát Sun Ce-nek, s a szolgálatába is állt. Több kiváló férfiút is meggyőzött arról, hogy csatlakozzanak Wu ügyéhez. (15. fejezet.)

Yu Jin (Jü Csin) 于禁 (Wenze) (? – 221) Hírneves hadvezér Cao Cao szolgálatában, később Wei öt generálisának egyike. Számos hadjárat veteránja, aki azonban végül megszégyenülve, igen sajnálatos módon végzi. (10. fejezet.)

Yu Mi (Jü Mi) 于糜 (? – 194) Liu Yao egyik generálisa. Meglehetősen dicstelenül lép színre a regényben, és tűnik is el rögtön az eseményekből. (15. fejezet.)

Yu Rang (Jü Jang) 豫让 (? – kb. Kr. e. 450) A Hadakozó Fejedelemségek korának egyik orgyilkosa. Zi Yao megbosszulása érdekében elcsúfította magát. A regény bizonyos fordításaiban tudósnak nevezik. (25. fejezet.)

Yu She (Jü Se) 俞涉 (? – ?) Yuan Shu egyik alvezére, kitalált alak. Igen rövid úton be is végzi a regényben, Hua Xionggal nem bír el. (5. fejezet.)

Yuan Shang (Jüan Sang) 袁尚 (Xianfu) (kb. 177 – 207) Yuan Shao legkisebb fia. Igen jóképű férfiú, aki elnyerte atyja kegyeit is, azonban vereséget szenvedett Cao Caótól, miután fivérével, Yuan Tannal is rivalizálásba fogott. (30. fejezet.)

Yuan Shao (Jüan Sao) 袁紹 (Benchu) (Kb. 142/153 – 202) A birodalom északi területeit fennhatósága alatt tartó, nagyhatalmú hadúr a Han korszak végén, a polgárháborús időszakban. Cao Cao gyermekkori jó barátja, ám a későbbiekben komoly rivalizálás bontakozik ki kettejük között. (2. fejezet.)

Yuan Shu (Jüan Su) 袁術 (Gonglu) (? – 199) Yuan Shao öccse, szintén nagyhatalmú hadúr. A későbbiekben kiderül, hogy nem éppen testvéri szeretettel viseltettek egymás iránt. Yuan Shu, nagyravágyása és ostobasága miatt, komoly túlzásokra ragadtatta magát. Ennek súlyos következményeit viselte magán sorsa. (3. fejezet.)

Yuan Tan (Jüan Tan) 袁譚 (Xiansi) (? – 205) Yuan Shao legidősebb fia, hírneves hadvezér, ám meglehetősen gyenge kormányzó. Fivérével, Yuan Shanggal harcolt atyjuk örökségéért. (24. fejezet.)

Yuan Wei (Jüan Vej) 袁隗 (Ciyang) (? – 190) Yuan Shao hadúr rokona, a császári őrség tagja. Segítségére volt He Jin megbosszulóinak, s szembekerült Dong Zhuo-val. (4. fejezet.)

Yuan Xi (Jüan Hszi) 袁熙 (Xianyi) (? – 207) Yuan Shao középső fia. Két fivére viszályában az ifjabb, Yuan Shang oldalára állt. (31. fejezet.)

Yuan Yi (Jüan Ji) 袁遺 (Boye) (? – 192) Shanyang kormányzója, Yuan Shao nagybátyja. Zhang Chao és Cao Cao is nagy tisztelettel viseltettek eme idősebb úriember iránt. végül azonban vereséget szenvedett Yuan Shu ellen, és saját emberei végeztek vele. (5. fejezet.)

Yuan Yin (Jüan Jin) 袁胤 (? – ?) Yuan Shu unokaöccse. Nagybátyja halálát követően ő viszi nagybátyja vagyonát és családtagjait Lujiangba. A valóságban nem lett gyilkosság áldozata. (21. fejezet.)

Yue Jin (Jüe Csin) 樂進 (Wenqian) (? – 218) A kezdetektől egészen élete végéig Cao Cao hűséges követője. A későbbiekben jelentős szerepet tölt majd be az események menetében, mint Wei öt generálisának egyike. Nem csupán tanácsadóként, hanem hadvezérként is kiemelkedő személyiség. (5. fejezet.)

Yue Jiu (Jüe Csiu) 樂就 (? – 197) Yuan Shu egyik harcosa, aki Shouchunnál hullott el, Cao Cao csapatai ellenében. (17. fejezet.)

Yue Yi (Jüe Ji) 樂毅 (? – ?) Guojun ura, valamint Yan állam egyik fontos hadvezére a Hadakozó Fejedelemségek Korában. Sikerült számos állammal szövetséget kötnie a fenyegetően fellépő Qi ellen. Az egyesült haderő szétzúzta Qi seregeit. (36. fejezet.)

Yun Ying (Jün Jing) 雲英 (? – ?) Dong Cheng ágyasa. Quin Quingtonggal, Dong Cheng egyik szolgálójával ápolt bizalmas viszonyt, és sugdolózásukra felfigyelt uruk. Ez vezetett végül utóbbi végzetéhez. (23. fejezet.)

Zang Ba (Cang Pa) 臧霸 (Xuangao) (kb. 162 – kb. 230) Egymás után több urat is szolgáló harcos. Kezdetben Tao Qian embere volt, majd Lü Bu-hoz csatlakozott, végül Cao Cao szolgálatába állt. (11. fejezet.)

Ze Rong (Ce Jung) 笮融 (? – 195) Tanjangból származó buddhista harcos. Sok urat szolgált, s gyilkosságok, valamint árulások szegélyezték útját. Liu Yao oldalán harcolt Sun Ce ellen. A *Dél generálisaiban* Zhai Rong néven hivatkoznak rá. (15. fejezet.)

Zhang Anshi (Csang An-si) 張安世 (Ziru) (? – Kr. e. 68) kiváló memóriájáról híres Han tisztségviselő. Háromládányi elveszett könyv teljes anyagát képes volt emlékezetből felmondani, s e tettet követően Wu császár azonnal igen magas hivatalba helyezte. Később, Xuan császár idején, már a haditanács elnökeként tevékenykedett. (23. fejezet.)
Zhang Bao (Csang Pao) 張寶 (? – 184) Sárगतurbános felkelő-vezér, Zhang Jue öccse. (1. fejezet.)

Zhang Cang (Csang Cang) 臧倉 (? – ?) A Lü-beli Ping nagyúr egyik minisztere és egyik kedvence, aki előszeretettel rágalmozta Menciuszt. Megakadályozta azt is, hogy ura találkozzon a mesterrel, „közönséges fickónak” nevezve őt, aki nem méltó Ping nagyúr figyelmére. (23. fejezet.)

Zhang Chao (Csang Csao) 張超 (? – 195) Guangling kormányzója, Zhang Miao fivére, a Dong Zhuo elleni szövetség tagja. A későbbiekben igen sajátos módon végzett magával, mikor immár Cao Cao ellen küzdött Lü Bu oldalán. (5. fejezet.)

Zhang Chao (Csang Csao) 張昭 (Zibing) (156 – 236) Roppant bizalmas belső tanácsadó a Sun család szolgálatában. A valóságban a történeti források sehol sem említik őket Zhang Hunggal úgy, mint testvéreket. (15. fejezet.)

Zhang Fei (Csang Fej) 張飛 (Yide) (168 – 221) Liu Bei ifjabbik fogadott fivére, a regény legjelentősebb szereplőinek egyike. Hűséges és rettenthetetlen hadvezér, ám igen lobbanékony és nem veti meg az italt sem. Ez utóbbi jellemvonásai sok gondot okoznak neki és ura dolgát sem könnyítik meg. (1. fejezet.)

Zhang He (Csang Ho) 張郃 (Junyi) (? – 231) Yuan Shao egyik tisztje. Később átáll Cao Cao-hoz, s igen jelentős szerepet játszik majd Vej csatározásaiban Su ellen. (22. fejezet.)

Zhang Hong (Csang Hung) 張紘 (Zigang) (153 – 229) A Sun család egyik fő bizalmasa, Zhang Chao fivére, legalábbis a regényben. A valóságban nem 212-ben, hanem 229-ben halt meg. Ő javasolta Sun Quannak a főváros áthelyezését. (15. fejezet.)

Zhang Hu (Csang Hu)/Tigris Zhang 張虎 (? – ?) Liu Biao egyik hadvezére, aki Huang Zu alatt szolgálva szállt szemben Sun Jian támadó hadaival. A valóságban nem vívott párbajt Han Danggal, így nem is halt meg ebben az összecsapásban. (7. fejezet.)

Zhang Ji (Csang Csi) 張濟 (? – 196) Dong Zhuo, majd Li Jue alatt szolgáló hadvezér. Ellátási problémák miatt támadást indít Liu Biao ellen, s e tett válik végzetévé. (9. fejezet.)

Zhang Jian (Csang Jien) 張儉 (Yuanjie) (kb. 126 – kb. 200) Shanyangból származó, igen nagy csodálatnak örvendő tudós, Jiangxia Nyolc Bölcsének egyike. Ezrek haltak meg érte, mikor menekülésre kényszerült. Tudatában volt Cao Cao ambícióinak. (6. fejezet.)

Zhang Jing (Csang Csing) (? – ?) Jiaozhou birodalmi védelmezője. Varázslatot alkalmazott a hadjárataiban, de végül ennek ellenére is elbukott. (29. fejezet.)

Zhang Ju (Csang Csü) 張舉 (? – 189) A Hanok uralma ellen lázadó hadvezér, aki feldúlta az északkeleti tartományokat, s uralkodóvá kiáltotta ki magát. A valóságban nem úgy végezte, ahogy a regényben, hanem egy ideig sikerült elkerülnie végzetét. (2. fejezet.)

Zhang Jue (Csang Jüeh) 張角 (? – 184) A Sárgaturbános lázadás vezetője, állítólagosan a taoizmus követője és varázserővel bíró férfiú. (1. fejezet.)

Zhang Jun (Csang Csün) 張鈞 (? – 184) A császári palota egyik tisztségviselője a Sárgaturbános lázadás kirobbanásának idején. A zavargásokért az eunuchokat okolta. A valóságban nem csupán elkergették az uralkodó színe elől, hanem meg is korbácsolták, majd börtönbe vetették. Nem sokkal később meg is halt. (2. fejezet.)

Zhang Kai (Csang Kaj) 張闡 (? – ?) Sárgaturbános hadvezér, aki a lázadást követően Tao Qian szolgálatába állt. Sajnálatos módon soha nem jutott magasabb hivatalhoz, ezért jutott arra a döntésre, hogy a Cao-családot, melyet kíséretként védelmezni kellett volna, társaival együtt megöli és kifosztja. (10. fejezet.)

Zhang Liang (Csang Liang) 張良 (Zifang) (Kr. e. 262 – Kr. e. 189) Hírneves hadvezér és államférfi, Liu Bangnak, a Han dinasztia megalapítójának egyik bizalmasa, a korai Han korszak „három hősének” egyike. Nagyban hozzájárult a Hanok uralmának megszilárdulásához. Halála után a Wencheng ura posztumusz címet kapta. (10. fejezet.)

Zhang Liang (Csang Liang) 張梁 (? – 184) A Sárgaturbános lázadók egyik vezetője, Zhang Jue ifjabbik öccse. (1. fejezet.)

Zhang Liao (Csang Liao) 張遼 (Wenyuan) (165 – 222) Lü Bu egyik generálisaként kezdte pályafutását, majd ura vereségét követően Cao Cao szolgálatába állt, s egyik

legfontosabb hadvezérévé lett. Guan Yu személyes jó barátja, ami a későbbiekben még lényeges lesz. A valóságban nem harcban esett el, hanem betegség végzett vele. (11. fejezet.)

Zhang Lu (Csang Lü) 張魯 (Gongqi) (? – 216) Hanzhong kormányzója, egészen addig, míg 215-ben kénytelen behódolni Cao Cao-nak. Ezután élete hátralévő részében Wei-t szolgálja. (16. fejezet.)

Zhang Miao (Csang Miao) 張邈 (Mengzhuo) (? – 195) Chenliu kormányzója, a Dong Zhuo ellenes összefogás egyik résztvevője, Yuan Shao és Cao Cao barátja. A későbbiekben szembefordul az utóbbival, ami nem nyeri el saját embereinek tetszését. (5. fejezet.)

Zhang Nan (Csang Nan) 張南 (? – 208) Jiao Chu fegyvertársa a Yuanok szolgálatában. A valóságban nem halt meg Chibi-nél, sőt, arra vonatkozóan sem maradt fenn feljegyzés, hogy egyáltalán részt vett volna a csatában. (33. fejezet.)

Zhang Rang (Csang Zsang) 張讓 (? – 189) A Tíz Hivatalos Segítőként ismert eunuch-csoportosulás vezetője. Shao császár ideje alatt érte el végzete, bukását követően egy folyóba vetette magát. (1. fejezet.)

Zhang Wen (Csang Ven) 張溫 (Boshen) (? – 191) A pénzügyekkel foglalkozó miniszter a Hanok uralmának vége felé. Dong Zhuo zsarnoksága alatt állítólag összeesküvést szőtt Yuan Shu-val az előbbi meggyilkolására, s emiatt rövid úton kivégezték, megfélemlítvén a többi udvaroncot. (8. fejezet.)

Zhang Wen (Csang Ven) 張溫 (Huishu) (? – 230) Igen erkölcsös férfiú a Sun család szolgálatában. A valóságban nem szégyenítette meg őt Csin Mi, Sun Quan pedig elnézést kért tőle, hogy hozzá méltatlan feladatot bízott rá. (38. fejezet.)

Zhang Wu (Csang Vu) 張武 (? – 207) Hadvezér, aki Liu Biao szolgálatába állt, azonban ezt követően fosztogatni kezdte Jiangxia népét. Zhao Yun leszámolt vele. Kitalált személy. (34. fejezet.)

Zhang Xian (Csang Hszien) 張先 (? – ?) Zhang Xiu egyik generálisa, aki rövid és nem túl dicsőséges párbajt vívott Cao Cao egyik főembere, Xu Chu ellen. Valószínűleg fiktív szereplő. (17. fejezet.)

Zhang Xiu (Csang Hszü) 張繡 (? – 207) Zhang Ji unokafivére. Miután Cao Cao feleségül vette Zhang Ji özvegyét, Zhang Xiu gyűlölni kezdte a hadurat, és sikeres csatákat vívott ellene. Később azonban megbékélt vele, és kiválóan szolgálta Wei-t. (16. fejezet.)

Zhang Xun (Csang Hszün) 張勳 (? – ?) Yuan Shu egyik generálisa. Harcolt Lü Bu ellen, ám Yang Feng elárulta őt. Később délre kíserte a Yuan családot. (15. fejezet.)

Zhang Yan (Csang Jen) 張燕 (? – ?) A Fekete-hegy banditáinak vezére. Gongsun Zan megsegítésére igyekezett, de kudarcot vallott. Később behódolt Cao Cao-nak. (11. fejezet.)

Zhang Yang (Csang Jang) 張楊 (Zhishu) (151 – 198) Shangdang/Henei kormányzója, jó és nagylelkű férfiú, aki igyekezett Xian császár segítségére lenni, ám a hadurak nagy része nem bízott benne. (5. fejezet.)

Zhang Yi (Csang Ji) 張顛 (? – 208) Yuan Shang egyik harcosa, Ma Yan fegyvertársa. A későbbiekben Vej szolgálatába áll, s társával együtt vesztí életét. (Bizonyos fordításokban Zhang Zi néven szerepelt, hogy elkülönítsék a többi, hasonló nevű szereplőtől.) (32. fejezet.)

Zhang Ying (Csang Jing) 張英 (? – 195) Liu Yao egyik hadvezére. Kétszer is csatát veszített Sun Ce ellen, mikor az utóbbi Yangzhou ellen támadt. Végül egy rajtaütés során Chen Wu végzett vele. (15. fejezet.)

Zhang Yun (Csang Jün) 張允 (? – 208) Eredetileg Liu Biao tisztségviselője, felesége, Cai úrhölgy egyik bizalmas embere. Később behódol Cao Cao-nak, s Chibi-nél ő az egyik tiszt, aki a hajóhad élén áll. A valóságban valószínűleg nem végeztette ki Cao Cao. (40. fejezet.)

Zhao Cen (Csao Cen) 趙岑 (? – ?) Dong Zhuo egyik tisztje. A valóságban nem létezett, kitalált alak. Ura számára megszállta a Si folyó átkelőhelyét, majd mikor Dong Zhuo hátrahagyta Luoyangot, ő is visszavonult. (5. fejezet.)

Zhao Gao (Csao Kao) 趙高 (? – Kr. e. 207) A kínai történelem legaljasabb, legkorruptabb és legnagyobb hatalmú eunuchjainak egyike. Ő volt felelős a Qin dinasztia bukásáért. (22. fejezet.)

Zhao Hong (Csao Hung) 趙弘 (? – 184) Sárगतurbános hadvezér. Hosszasan küzdött a felkelés vége felé Zhu Jun generális ellen. Végül Sun Jiannek sikerült végeznie vele. (2. fejezet.)

Zhao Meng (Csao Meng) 趙蒙 (? - ?) A Jobboldali Hadsereg parancsnoka a Handinasztia uralmának vége felé. (3. fejezet.)

Zhao Qi (Csao Csi) 趙岐 (Binging) (kb. 108 - 201) A keleti Han korszak egyik fontos tudósa, Mencius legfőbb kommentátorainak egyike. A regényben Ma Midi mellett ő a másik követ, kinek feladatáért azt szabták meg, hogy teremtsen békét Yuan Shao és Gongsun Zan között. (7. fejezet.)

Zhao Rui (Csao Jui) 趙叡 (? - 200) Yuan Shao katonatisztjeinek egyike. Feladata az ellátmány őrzése volt, ám nem bírta el Cao Cao fosztogató csapataival. (30. fejezet.)

Zhao Yan (Csao Jen) 趙彥 (? - ?) Han udvari tanácsos. A regényben nem igazán szimpatizált Cao Cao-val, ám a valóságban az utóbbi azért végezteti ki csupán, mert nem tetszett neki, hogy mekkora befolyással bír a császárra. (20. fejezet.)

Zhao Yun (Csao Jün) 趙雲 (Zilong) (kb. 168 - 229) A könyv legnagyobb hőseinek egyike, a későbbi Öt Tigris generális közül a negyedik. Liu Bei jó barátja, a későbbi Su egyik legfontosabb hadvezére. A valóságban sohasem állt Yuan Shao szolgálatában, nem hagyta el Gongsun Zant, hogy a továbbiakban Liu Bei mellett álljon, s halála is máshogy esett, mint a regényben. Ez utóbbi eseménynek itt egy kínai színmű forrása. (7. fejezet.)

Zhao Zhong (Csao Csung) 趙忠 (? - 189) Eunuch, akit Ling császár „anyjának” tekintett. Megrágalmazta Huangfu Songot és további magas rangú tisztségviselőket, ő maga pedig a Repülő Lovasság Generálisává neveztetett ki. (2. fejezet.)

Zhen (Csen) úrhölgy / Zhen császárné 甄皇后 (183 - 221) Yuan Xi felesége. Miután Cao Cao felülkerekedett a Yuanokon, Cao Pi vette feleségül, így emelkedhetett végül Wei császárnéjává. (33. fejezet.)

Zheng Bao (Cseng Pao) 鄭寶 (? - 198/199) Banditavezér (egyes források szerint hadúr). Lu Su egy ideig a szolgálatába kívánt állni. (29. fejezet.)

Zheng Tai (Cseng Taj) 鄭泰 (Gongye) (151/2 - 192) Magas rangú írástudó, aki ellenezte Dong Zhuo meghívását a fővárosba, ezért gyávának tartották. A későbbiekben a zsarnok egyik tanácsadója lett. (3. fejezet.)

Zheng Xuan (Cseng Hszüan) 鄭玄 (Kangcheng) (127 - 200) Befolyásos konfuciánus tudós a Han korszak végén. Szerette a bort, de gyűlölte az udvari életet. Számos tanítványa közé tartozott Liu Bei is. (1. fejezet.)

Zhi (Csi) (Liu Zuan 劉纘) (138 – 146) Hétéves korában került a trónra, igen intelligens gyermekként, aki belátta, hogy a valódi hatalom Liang Ji, Liang özvegy császárné fivérének kezében van. Mivel „arrogáns generálisnak” nevezte egy ízben ezt a nagyurat, nyolc éves korában megmérgezték. (2. fejezet.)

Zhi Xi (Csi Hszü) 脂習 (Yuansheng) (? – ?) Miniszter, udvari orvos, Kong Rong barátja. Figyelmeztette Kong Rongot a rá leselkedő veszélyre, azután pedig meggyászolta halálát. (40. fejezet.)

Zhong Jun (Csung Csün) 終軍 (Kr. e. II. és I. század fordulója) Han udvari politikus és író. Még csupán 18 éves volt, amikor Wu császár már felfigyelt képességeire. Kr. e. 118-ban sikerült rávennie Dél Yue urát, hogy országát a Han birodalomhoz csatolja. Ám ennek következtében végül háborúskodás támadt, s Zhong Jun a harcok során igen fiatalon életét vesztette. (23. fejezet.)

Zhou (Csou) herceg/Zhou Gong (Csou Kung) 周公 (Kr. e. XI. század) A Zhou dinasztia egyik fontos tagja, aki nagy szerepet játszott bátyja, Wu számára zűrzavaros időket követően a birodalom megszilárdításában. Nem csupán államférfiként, hanem íróként is hírneves: állítólag a *Yi Jing* is tőle származik, valamint a *yayue* elnevezésű kínai klasszikus zene úgyszintén tőle ered. (8. fejezet.)

Zhou (Cou) úrhölgy (Zhou Shi) 鄒氏 (? – ?) Zhang Ji felesége, majd özvegye. Felkeltette Cao Cao érdeklődését, miután Zhang Xiu megadta magát neki. Neve különös, mert a Shi (氏) családnév, talán a lánykori neve. (16. fejezet.)

Zhou Bi (Csou Pi) 周毳 (Zhongyuan) (? – 190) Írástudó és tanácsadó Dong Zhuo uralma alatt, ugyanakkor Yuan Shao ügynökeként működött. (4. fejezet.)

Zhou Bo (Csou Po) 周勃 (? – Kr. e. 169) A Nyugati Han korszak egyik jelentős minisztere, Liu Bang barátja. A császár halála után részt vett a Lü császárné és családja hatalmát megtörni igyekvő összeesküvésben. (22. fejezet.)

Zhou Cang (Csou Cang) 周倉 (? – 219) Egykori Sárgaturbános lázadó, aki később behódol Guan Yu-nek. Hatalmas erejű férfiú. Fiktív szereplő. (28. fejezet.)

Zhou Huan (Csou Huan) 周奐 (Wenming) (? – 192) Wang Yun kormányzatának tagja, s Li Jue és Guo Si áldozata Changan bevételét követően. (9. fejezet.)

Zhou Jing (Csou Csing) 周旌 (? – ?) Peiben született Han-hadvezér. Részes volt a Ling császár elrablására szőtt tervnek 188-ban. (1. fejezet.)

Zhou Tai (Csou Taj) 周泰 (Youping) (163 – 225) Wu szolgálatában álló hadvezér, aki a későbbiekben megmenti Sun Quan életét, ezért igen nagy becsben áll a Sun családnál. Zhou Bing fivére, Jiang Qin harcostársa. (15. fejezet.)

Zhou Xin (Csou Hszin) 周昕 (Daming) (159 – 196) Eredetileg Liu Yao egyik tanácsadója. Miután Sun Ce legyőzte urát, délre ment, hogy Yuan Shu csapataival győzze le ellenfelét, ám vereséget szenvedett. Ekkor Wang Langhoz szökött, majd Sun Ce-vel viaskodva, harcban esett el (a regényben maga Sun Ce végez vele). Igen olvasott férfiú volt. (15. fejezet.)

Zhou Yu (Csou Jü) 周瑜 (Gongjin) (175 – 210) Igen képzett hadvezér, először Yuan Shu, majd a Sun család, s így Wu szolgálatában. A Vörös Sziklák ütközetének egyik központi figurája. A valóságban nem próbálta meggyilkoltatni Zhuge Liangot, s egész rivalizálásuk csupán azért került a regénybe, hogy növelje az utóbbi hírnevét. Ezen felül Csiang Kan nem tett látogatást nála a csata során, Zhuge Liang pedig nem vett részt a temetésén, Pang Tong viszont meggyászolta őt. Végül halála a regényben kicsivel később következett be, mint a valóságban. (15. fejezet.)

Zhu Huan (Csu Huan) 朱桓 (Xiumu) (176 – 238) Wu és a Sun család szolgálatában álló harcos. Valószínűleg kissé örült volt. (38. fejezet.)

Zhu Ling (Csu Ling) 朱靈 (Wenbo) (? – 223) Hadvezér a Han udvarnál. Először Yuan Shao szolgálatában állt, ám később Wei királyságát szolgálta. Állítólag Cao Cao nem kedvelte őt. (21. fejezet.)

Zhu Jun (Csu Csün) 朱儁 (Gongwei) (? – 195) A Keleti Han dinasztia kései korszakának egyik katonai parancsnoka és tisztségviselője, Lu Zhi-vel és Huangfu Songgal közösen lépett fel több, a birodalmat fenyegető felkeléssel, így a Sárkáturbános lázadással szemben is. (1. fejezet.)

Zhu Zhi (Cu Ci) 朱治 (Junli) (156 – 234) Ugyan a regényben nem kap sok szerepet, de a Sun család három generációját is szolgálta tanácsadóként. Magas rangot töltött be Wu tartomány vezetésében. (15. fejezet.)

Zhuang (Csuang), Chu (Csu) királya/ Xiong Lü (Hsziung Lü) 熊旅 (uralkodott: Kr. e. 613 – Kr. e. 591) A Zhou dinasztiából származó uralkodó, Chu állam ura. Az *Öt Hegemón* egyike a Tavasz és Ősz korszakában. Zűrzavaros időkben vette át a hatalmat Chu felett, ám három éven belül sikerült úrrá lennie a gondokon, s azután igen gyorsan több államot is sikeresen a sajátjához csatolt. (9. fejezet.)

Zhugé Feng (Csuge Feng) 諸葛豐 (Shaoji) (? – ?) Zhuge Liang egyik öse, a Nyugati Han dinasztia egyik fontos katonai parancsnoka. (36. fejezet.)

Zhuge Gui (Csuge Kuj) 諸葛珪 (Zigong) (? – kb. 193) Zhuge Liang és Zhuge Jin atyja, Taishan kormányzó helyettese. (36. fejezet.)

Zhuge Jin (Csuge Csin) 諸葛瑾 (Ziyu) (174 – 241) Zhuge Liang bátyja. Wu szolgálatába állt, s Sun Quan erősen megbízott benne. Legtöbbször jó tanácsadónak bizonyult, azonban korántsem volt olyan zseniális férfiú, mint öccse. (29. fejezet.)

Zhuge Jun (Csuge Csün) 諸葛均 (? – ?) Zhuge Liang öccse. Atyjuk halála után követte bátyját Yuzhangba, majd ő is Liu Bei szolgálatába állt. Katonatisztként szolgált Su-t. (36. fejezet.)

Zhuge Liang (Csuko Liang) 諸葛亮 (Kongming) (181 – 234) A regény legfontosabb szereplőinek egyike, a világtól elvonultan élő bölcs, akit Alvó Sárkánynak (Wo Long 臥龍) is neveztek. Liu Bei megkeresésére és kérésére válik hajlandóvá részt venni a politikai és katonai eseményekben. (9. fejezet.)

Zhuge Xuan (Csuge Hszüan) 諸葛玄 (? – 195) Yuan Shu szolgálatában álló tisztségviselő, Jücsang irányítója, Zhuge Liang és Zhuge Jin nagybátyja. Cu Hao elűzte posztjáról. (36. fejezet.)

Zi Ying (Ci Jing) 子嬰 (? – Kr. e. 206) A Qin dinasztia harmadik és egyben utolsó uralkodója, aki mindössze 46 napig gyakorolhatta a hatalmat (Kr. e. 207 októberétől decemberéig). Posztumusz neve: Shang császár a Qin dinasztiából. (6. fejezet.)

Zong Bao (Cung Pao) 宗寶 (? – ?) Kong Rong kormányzó egyik hadvezére, aki Beihai ostromakor hősiesen kiállt párbajozni a Sárgaturbános felkelők vezérével, Guan Haijal. Képzeletbeli személy, a valóságban sohasem létezett. (11. fejezet.)

Zu Mao (Cu Mao) 祖茂 (Darong) (? – 189) Sun Jian első négy hadvezérének egyike, kiváló kardvívó, aki két karddal harcolt. A valóságban nem esett el a Hua Xionggal vívott összecsapásban, hanem sikerült elmenekülnie az üldözés elől, amit nem Hua Xiong, hanem Hu Jung vezetett. (5. fejezet.)

Zuo Botao (Cuo Potao) 左伯桃 (? – ?) A baráti hűség történetének egyik főhőse a Hadakozó Fejedelemségek korszakából. Zuo Botao barátjával, Yangjue Ai-jal indult útnak Chu-ba, hogy letegyék a felső hivatalnoki vizsgát. Útjuk során hóvihár lepte meg őket. Látván, hogy az élelem és a meleg öltözet nem elegendő mindkettejük számára, Yangjue Ai barátjának ajánlotta fel ezeket, mivel magánál jobb képességűnek tartotta. Zuo Botao el is érte a fővárost,

letette a vizsgát, majd idővel főminiszter lett. Ám nem feledte el barátját, felkutatta földi maradványait, és hatalmas síremléket építtetett neki. Egyik éjjel Yangjue Ai megjelent neki álmában, s közölte vele, hogy szenved a túlvilágon. Zuo Botao megölte magát, hogy barátja segítségére lehessen odaát. (Bizonyos források szerint fordítva történt az esemény, Zuo Botao volt az, aki feláldozta magát Yangjue Ai földi pályafutásáért.) (26. fejezet.)

Zuo Guan (Cuo Kuan) 左官 (? - ?) Huan császár uralma idején az eunuchok frakciójának egyik tagja. Ez a csoportosulás korruptségéről és romlottságáról volt híres. Közéjük tartozott Cao Deng, Cao Cao nevelőapja is. (22. fejezet.)

Zuo Ling (Cuo Ling) 左靈 (? - ?) Li Jue és családja szolgálatában álló harcos. További katonákkal együtt Xian császár őre volt, majd megrágalmazta Duan Wei-t. (13. fejezet.)